

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Højesteretstidende

udgivet af

Højesterets Protokolsekretærer.

Højesteretsaaret 1927.

---

71. Aargang.

København.

G. E. C. Gads Forlag.

1928.

NAVNEREGISTER

Civile Sager.

	Pag		Pag
A E G Dansk Elektricitets-		Blach, Frode, Propr	574
Aktieselskab	262	Bloch, S, Mejeriejer	366
Aabenraa Byraad	31, 433	Borch, C S, Købmand	22
Aabenraa Pakhuskompagni ..	407	Brandforsikring for Landbyg-	
Aalborg Kommune 134, 136, 527		ninger, Den almindelige ..	145
Absalon Forsikrings A/S	452	Brandt, Chr, Murermester ..	190
Agerlin, E, Inspektør	463	Brockenhuus-Schack, Ad, Gre-	
Aktieselskabsregistret, Overre-		ve, Kammerherre, Hofjæ-	
gistrator for	196	germester	577
»Alliance«, Byggeforen.	425	Byggeforeningen Alliance ...	425
Andelssvineslagteriet i Kolding	454	Byggeforeningen »Østerbro F«	56
Andersen, C J, Restauratør..	604	Byggeudvalget for Kolding	
Andersen, E, Belysningsme-		Domhus	223
ster	469	Børresen, Axel, Gas- og Vand-	
Andersen, Georg, Bankier,		mester	104
Firma u Likvidation	446	Bøtø Nors Udgravning, Inter-	
Andersen, Niels, Proprietær..	302	essentskabet	640
Andersen, Rasmus Christian,		Carlsen, Carl, Gaardejer	461
Havnearbejder	417	Christensen & Clausen, Mu-	
Andersen, Th Chr, fhv Land-		rerrestrene	425
mand	34	Christensen, Anna, f Hjorth..	394
Apotekerforening, Danmarks..	106	Christensen, Anna, Enkefru ..	19
Arboe, Hugo Læssøe, Gdrejer	605	Christensen, C, Toldbodarbej-	
Arnberg, H C, Bogtrykker ..	193	der	478
Bandholm Fiskeeksport	657	Christensen, Johannes Lau-	
Bang-Knudsen, Isenkræmmer..	28	ritz, Bagersvend	99
Bech, C A, Savværksejer ..	479	Christensen, K M, Skomager	56
Belysningsvæsen, Københavns	558	Christensen, Martinus, Brønd-	
Benzon, Alfred, Fabrikejer ..	90	borer	183
Benzon, Alfred & Co, A/B..	62	Christensen, R Chr, Murerme-	
Berg-Petersen, M, Konditor..	450	ster	223
Bernth, Egon.....	580	Christiansen, Frederik Vilhelm,	
Bernth, Hartmann, Arbdmd. ..	580	Lejehusmand	362
Bjellekær, J J, Direktør	206	Christiansholms Fabrikker, A/S	683

	Pag		Pag
Clausen, Kirsten Abelone, Enkefru	587	Fisker, Christen, Inspektør, fhv Sergent	1
Creditkassen for Landejendomme i Østifterne	542	Flæskehal, Københavns, Foreningen af en gros Handlere i ..	488
Crome & Goldschmidt, A/S ..	414	Fog, Johs, Tømmerhandler ..	190
Dahl, Chr, Gaardejer	571	Forenede danske Motorejeres Forsikringsafdeling, A/S ..	688
Dahlbom, G L C, Gross, hans Dødsbo	444	Foreningen af en gros Handlere i Københavns Flæskehal ..	488
Dahlerup-Berthelsen, H, Arkitekt	536	Forsikringsaktieselskabet Absalon	452
Danmarks Apotekerforening ..	106	Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk	657
Dansk Afvulkaniseringsfabrik, A/S, dets Konkursbo	245	Forum, A, Overretssagfører ..	394
Dansk Arbejdsmands-Forbund ..	652	Foss, Vilh, hs Eftf.....	414
Dansk Forsikringsforening mod Stormskade	211	Frandsen, Gerda, Gdejerske ..	574
Dansk Fremavls-Selskab	69	Fredericia Byraad	174
Dansk Patentkontor, A/S	469	Frederiksen, Erhard, Godsejer ..	117
Davidsen, M, Købmand	134	Frstrup, Laurits, Gaardejer ..	100
Dehlsen, J, Vognmand.....	558	Fræmohs, Margrethe, Enkefru ..	156
Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger ..	145	Fuchs, August, Ingeniør	363
Departementet for Told- og Forbrugsafgifter	677	Generaldirektoratet for Postvæsenet	155
Det oversøiske Kompagni	621	Gladsakse Kommune	438
Dinesen, Lars, Købmand, hans Dødsbo	381, 384	Gl Mønt 2 m fl, A/S	414
Dynesen, Anders Evald Henrik, hans Konkursbo	34	Gramhald, P C, Sporvognsfunktionær	79
Dynesen, Carlo, Automobil-ejer	34	Gribskovbanens Driftsselskab ..	650
Ebeltoft-Trustrup Jærnbane ..	145	Grundejere i Idestrup m fl Sogne	640
Elbjørn, S, Retskonsulent	292	Haagen-Müller, V E L, Provst ..	334
Emig, Konstantin Johannes, Tolke	567	Hald, Søren, Godsejer, hans Konkursbo	542
Engel, Ludvig, Gaardejer	206	Hals Lodseri	142
Erhvervsbanken, A/S	498	Hamburger, Louis, Pressefotograf	236
Esbjerg Byraad	28	Handelsstandens Forsikringsforening	450
Esbjerg Kommune	492	Hansen, A, Muremester	624
Ette, Anna, Fru, mag scient ..	585	Hansen, Adolf, Musiker	604
Fage-Petersen, Styrmand	621	Hansen, C, Bagermester	524
Finansministeriet	1	Hansen, Chr, Detailhandler ..	610
Fischer, Claudi, Handelsfirma ..	148	Hansen, Chr, Manufakturhandler	140
Fischer, Holger, Tømmerhandler	583	Hansen, Jens, Proprietær, m fl ..	323
		Hansen, Jens Chr, Husmand ..	560

Pag	Pag		
Hansen, Jørgen, Møllejejer ..	433	Jørgensen, Arne, Gartner	591
Hansen, H, Sølvvarefabrikant	686	Jørgensen, Carl, Direktør	661
Hansen, H P, Husmand	6	Jørgensen, Gudmund Frantz	
Hansen, Henrik, Møbelhandler	617	Jørgensen	221
Hansen, L Lindegaard, Gdejer	605	Jørgensen, Hans, Musiker	604
Hansen, Peder, A/S	629	Jørgensen, Hans Peter, Ba-	
Hansen, V Chr, Musiker	604	germester	198
Hansen, Vilh, Gaardejer	206	Jørgensen, J C, Tømrermester	527
Harten, H C v, Stabslæge ..	664	Jørgensen, Jørgen, Gdejer ..	174
Hausemann, Alfred, Hdlde....	148	Jørgensen, K W, Dyrslæge ..	488
Hede, Chr A, Husejer	161	Jørgensen, Signe, Enkefru ..	180
Heigren, Jens, Sporvejestjene-		Justitsministeriet	25
stemand	306	Justitssekretæren ved Østre	
Hjørtedal Mejeri	183	Landsret	292
Hjørring Amts Andels-Kartof-		Juul, C Sehestedt, Kammer-	
felmelsfabriker i Likvidation	122	herre, Hofjægermester	210
Hvid, Kresten Jensen, Gdejer	338	Jysk Handelskompagni, A/S..	425
Høgsted, Christian Bramsløv,			
fhv Manufakturhandler	353	Kalko, Axel, Overretssagfører	444
		»Karin«, M/S, Rederiet for..	392
Ingelborg, H, Murersvend	403	Kemp, Harriet, Kommuneelæ-	
		rerinde	478
Jacobsen, Harry, Konsul	536	Kemp, Svend Chr, Overrets-	
Jacobsen, Theodora, Frk	394	sagfører	478
Jensen, A V, Restauratør	661	Kibsgaard, M, Gaardejer	253
Jensen, Birtha Marie, Frk ..	83	Kirkeministeriet	577
Jensen, Bolette, Frk	388	Kirkeskoler, de forenede, Ku-	
Jensen, C M, Murermester ..	626	ratelet for	26
Jensen, Chr, Murermester	223	Kjeldsen, Rud, Grosserer	9
Jensen, David, Bagermester ..	456	Kjær & Sommerfeldt, Firma	414
Jensen, Dorothea, Enkefru ..	585	Kjær, Søren, Hestehandler ..	533
Jensen, Ejnar, Gaardejer	211	Kjærgaard, Peder, Gdejer ..	574
Jensen, Ejner Wærum, Vaa-		Kjørup, K E F, Grosserer, el-	
benhandler	644	ler, hans Konkursbo	138
Jensen, H P, Grosserer	652	Knudsen, P, Tagtækker	659
Jeppesen, Holger, fhv Uddeler	479	Knudsen, Thomas Christen-	
Jensen, Holger, & Co, Firmaet	452	sen, Skibsfører	142
Jessen, J N, Overtoldbetjent..	435	Kolding Andelssvineslagteri ..	454
Jensen, Jens, Gaardejer	593	Kolding Domhus, Byggeudval-	
Jensen, Jens, Gaardejer	647	get for	223
Jensen, Karen Marie, Frk	83	Kontor- og Forretningsbude-	
Jensen, Martin, Skræder	617	nes Organisation.	652
Jensen, Lauritz Signus, Søfyr-		Kopp, Hans Angell, Grosserer	132
bøder	99	Kopp, Jutta, f Behrent, Fru..	132
Johansen, Emilie, Fru	9	Kortegaard, N Chr, Hdlsmand	158
Johansen, Lars Peter, Arbdm	77	Krayenbühl, Elisabeth, Frk ..	77
Jordfond, Statens	210	Krayenbühl, Jean Charles Val-	
Jørgensen, Andrea, Fru	302	demar	77

	Pag		Pag
Kristensen, Karl, Købmand ..	22	Lindø, Ejner	599
Kristensen, P, Proprietær ...	34	London Guarantee & Accident Company	375, 512
Krøldrup, H V, Inspektionsbe- tjent	583	Lundsgaard, V, Veksellerefir- ma i Likvidation	463
Kul-Import, Sydjydsk, A/S..	607	Lundstein, Ludvig Boye, Over- læge	117
Kul-Kompagni, Sydjyllands, A/S	607	Lyngby-Taarbæk Kommune..	438
Kure, Thor, Kommuelærer..	53	Lyngby Trælashandel, Firma	153
Københavns Barber- og Fri- sørlæg	679	Madsen, S, Grosserer	432
Københavns Belysningsvæsen	558	Marineministeriet	26
Københavns Handelsbank, A/S	515	Melchiorsen, W, Musiker	604
Københavns Kommunalbesty- relse	132	Menighedsraadet i Sønderho..	435
Københavns Kommune	483	Messerschmidt, Landinsp	422
Københavns Magistrat	363	Mogensen, J M, Skotøjshandler	19
Københavns Magistrats 5 Afd	306	Moltke, Frederik Christian, Lensgreve	560
Københavns Sporveje	389	Monrads Eftf, Olaf, Firmaet ..	612
Københavns Vandforsyning ..	323	Morsø Andelslagteri, Andels- selskab	253
Landbostandens Andels-For- sikringsselskab i Likvidation 595, 599, 647	649	Mouritzen, N P, A/S	425
Landbrugsministeriet	650	Murerforbundets Aarhusafdl ..	403
Landvæsenkommission ned- sat v Ordre af 21 Nov og 28 Oktober 1925	206	Møller, Hans, Avlsbruger	412
Langlandsbanen, A/S	580	Møllerstrøm, A V, Repræsen- tant	318
Larsen, A C, fhv Assistent..	328	Mørell, H F, Tømrermester..	527
Larsen, F L, Installatør	4	Mänchen, Barber	456
Larsen, Frederik, & Co, A/S i Likvidation	498	Nathansohn, Berthold, Veksel- lerer, hans Konkursbo	515
Larsen, I M, Gaardejer	595	Nellemann, Anna Laurence, f Høgsted	353
Larsen, Kr R, Lærer	331	Nellemann, N, Landinspektør	422
Larsen, Marie, f Jensen	328	Nellemann, Preben, Konsul ..	353
Larsen, N Chr, Sagfører	459	Nielsen, A, Cyklehandler	371
Larsen, P, Partikulier	79	Nielsen, Andrea, Fru	293
Larsen, Poul, Ingeniør	366	Nielsen, Anton, Gaardejer	40
Larsen, Viggo, Køkkenchef ..	528	Nielsen, Axel, Vulkanisør, og Hustru	442
Laurberg, A, Musiker	604	Nielsen, Chr, Købmand	318
Lauridsen, P, A/S	232	Nielsen, Hans Peter, Anlægs- gartner	77
Lauritzen, M, Grosserer	432	Nielsen, Mads, Husmand	461
Laursen, Chr Nielsen, Landm	302	Nielsen, Marius, Skibsreder ..	664
Laursen, L P, Rentier	302	Nielsen, Niels, Gaardejer	649
Lautrup, Jacob, Bestyrer....	587	Nielsen, P T, Grosserer	540
Lillelund, Edvard, Grosserer..	686	Nissen, Jacob, Dyrlægge	454
Lindgaard, A, Musiker	604		
Lindum, Otto Andersen, Husejer	6		

Pag	Pag
Nordisk Betonkompagni, A/S 46	Plum, P M, Grosserer 334
Nordsjællands Bank, A/S 334	Politimesteren i Kongsø Herred 591
Norstrand, Carl, Firmaet 298	Postvæsenet, Generaldirektoratet for 155
Nørgaard, Jens, Gaardejer .. 122	Poulsen, P, Muremester 223
Nørresundby Kommune 198	Prahl, Joachim, Grosserer.... 90
Nygaard, C C, Gaardejer 422	
Nykøbing, Sukkerfabriken, lim 196	
	Raffenberg, Else Regitze, Fru 200
Odense Byraad 53	Raffenberg, Knud, Grosserer 200
Ohlsen & Ahlmann, A/S 104	Randers Malt- og Melassefabrik 691
Olsen, Agnes Marie, Fru 619	Rasmussen, Adalrik Verner Westphall 644
Olsen, C V, Fabrikant 72	Rasmussen, Frederik, Grosserer 371
Olsen, Christen Bernhard .. 619	Rasmussen, Søren, ... 644
Olsen, Ferd Chr, Gardinvæver 153	Reinhardt, Anna Kirstine 328
Olsen, O N, Landmand 563	Reinecke, J A, Reederei 674
Oppenhagen, H M, Malerm .. 501	Ribe Kommune 412
Outzen, Nicolai, Firmaet..... 232	Rich, C F, & Sønner, A/S .. 62
Overnævnet for Huslejesager 417, 456	Ryslinge Frimenighed, Bestyrelsen for 126
Overregistrator for Aktieselskabsregistret. 196	Ryslinge Valgmenighed, Bestyrelsen for 126
	Rørsgaard, P C, Købmand .. 672
Patent- og Varemærkevæsenet, Direktøren for 11	
Pedersen, C, Ingeniør 269	S/S »Milos«, Rederiet for 31
Pedersen, Johs, Sognefoged.. 204	Sabro og Omegns Hesteavlssforening 338
Pedersen, K, Toldbetjent 533	Saluz, Domenico 49
Pedersen, Peder, Handelsmand 593	Sandberg, A W, Instruktør .. 446
Petersen, Ane Marie Sofie, f Nielsen 420	Sangill, Valborg, Fru 375
Petersen, Carl, fhv Detailhandler 389	Schmidt, G, Belysningsmester 469
Petersen, E, Vaskeriejer 540	Schnack, Ingrid Dora, Frk., 444
Petersen, Hans, fhv Smed .. 161	Schou, Ella Agathe, Møbelhandlerske, hendes Konkursbo.. 138
Petersen, Hans Vilhelm, Skomagerm 512	Schäfer, Jul, Tapetserer 36
Petersen, Johan F, Restauratør 527	Sillesen, B, Skråederm 79
Petersen, Juul, Købmand 629	Sjøstrand, Oscar, Overretssagf 156
Petersen Jørgen Lange, Hestehandler 158	Skaaning, H P, Rentier 388
Petersen, M A, Husejer 417	Skattedepartementet 407, 459, 624, 626
Petersen, Nielsine, Frk 483	
Petersen, O C E, Vognmand.. 221	Skjold, Forsikrings A/S 563
Petersen, P, Restauratør 420	Slagelse Dampmølle A/S 384
Petersen, Parly, Direktør .. 442	Slagelse og Korsør Dampmøller, A/S..... 384
Pharmacia, A/S 106	Slagelse Valsemølle, A/S 381
Plange, B, Repræsentant 612	
Pless-Schmidt, Kai, Grosserer 236	

Pag	Pag		
Sonning, C I og Fru A L Sonning	72	Theilgaard, Albert, Ingeniør, cand polyt	245
Sparekassen for Randers og Omegn	574	Thomsen, C C, Entreprenør..	546
Springborg, K V, Kbmd.....	459	Thorøe, Henning, Gaardejer..	571
Springborg, T G og Enke, deres Fællesbo	459	Thott-Hansen, Sekretær, cand jur	25
Statens Jordfond	210	Thun, Johan von, Kaptajn....	90
Statsbanerne, Generaldirektoratet for	392	Tornøe, I Ingeniør	180
Steenstrup, O F, Købmand....	674	Torstensen, J, Købmand.....	691
Steffensen, J, Grosserer.....	610	Tønder Kommune	659
Steffensen, N, Grosserer.....	612	Tønder, P H, Manufakturhandler	136
Stender, Bothilde, f Høgsted..	353	Udenrigsministeriet	567
Stender, Rudolf, Købmand....	353	Vadsholt, A, Proprietær.....	422
Stenlejerne paa Sjællands Odde, A/S	546	Vennike, G J, Frisørmester..	679
Stephansen, I P, Mælkehandler	174	»Vermund« af 1904, Dansk Brandforsikringselskab	619, 672
Stephensens Eftf, Emil, Firmaet	677	Vestbirk Oplands Højspændingsanlæg	262, 269
Storskov, Jacob, Tømrermester	46	Vestergaard, Malte, Automobilhandler	4
Svendborg Byraad	193	»Viking«, Blyantfabriken	11
Svendborg Kulkompagni, Firmaet	298	Wassmann, Georg, Oberstløjtnant	444
Svendsen, O, Tømrermester..	501	Weinert, B, Kørelærer	688
Svendsen, Ove, Godsejer	69	Wessel, Th, & Vett, A/S....	36
Sukkerfabriken Nykøbing, lim	196	Westergaard, Jørgen, Ekspedient	140
Sydhavnsarealerne, A/S	683	Wiboe, O' P, Urmager.....	72
Sydjysk Kul-Import, A/S....	607	Wilsom, J, Grosserer	204
Sydjyllands Kul-Kompagni, A/S	607	Wulff, R, Kaptajn	49
Søndergaard, Anders, Grdejer	100	Zahlmann, C, Dommer.....	206
Sønderho Menighedsraad	435	Zytphen Adeler, Lensbaron..	362
Sønder Onsild Brugsforening .	40	»Østerbro F«, Byggeforeningen	56
Sørensen, J, Skibsfører	492	Østifterne, Forsikrings A/S ..	524
Sørensen, Peter, sen og junr, Handelsfirma	155		
Tannenberg, J, Installatør	456		
Terkelsen, A, Partikulier.....	293		
Thalbitzer, Dr med, Overlæge	483		

Kriminelle Sager.

Allentoft, Harald Pedersen....	691	Arentsen, Gustav Johannes....	549
Andersen, Anders Marinus ..	592	Arnoldi, Christian Philip Theodor Heinrich	230
Andersen, Harald Kai.....	664	Axelsen, Leo Henry	282, 294
Andersen, Poul	24		

	Pag		Pag
Bach, Niels Ahm Jensen.....	556	Iversen, Gustav Adolf.....	589
Bast, Aage Peder.....	344	Iversen, Martinus Christensen	379
Bolvig, Viegand Moritz, kl Nielsen	656	Jahn-Hansen, Edelhard Al- phonsi Isidor	614
Carlsen, Bent Haakon Knud Egil	466	Jensen, Albert Alfred.....	344
Carstensen, Einer Lorents Henry	19	Jensen, Carl Johan Martin....	544
Christensen, Holger Henry....	472	Jensen, Hilma, f Grønquist..	24
Christiansen, Harry Frank Volmer	476	Jensen, Jørgen Alfred.....	249
Clausen, Rasmus Peder	164	Jensen, Kristian Alfred Marius	215
Dedenroth, Jens	361	Jensen, Lauritz Valdemar....	344
Due, Hans Peter Hansen	164	Jespersen, Alfred Villy.....	187
Frederiksen, Aage Elias	285	Jessen, Hans Sørensen	398
Frederiksen, Jens Peter	52	Johannesen, Christian Edvard	210
Frederiksen, Johannes August, Arkitekt	632	Jørgensen, Axel Oluf.....	552
Friis, Charles Johan.....	341	Jørgensen, Marius, Murem..	632
From, Christian Jørgensen, Be- styrrer	590	Jørgensen, Viggo Georg Val- demar	164
Glückstadt, Wilhelm Salomon	250	Kampmann, Christian Peter Georg, Arkitekt	632
Gram, Henrik	631	Ketelsen, Kristian Otto.....	372
Haastrup, Vilhelm Karl Johan	398	Koch, Erna Sofie Aabenhuus	664
Hansen, Alfred Emil.....	39	Kofoed-Jensen, Eugène, f Clau- dius	656
Hansen, Anna Marie, f Jensen	211	Kristensen, Albert Torvald ..	19
Hansen, Carl August	244	Larsen, Jens Frederik Vilhelm	315
Hansen, Carl Christian	210	Larsen, Niels Aage Marius ..	609
Hansen, Edvard Carl Christian	348	Laurberg, Arne Ingemann....	291
Hansen, Georg Julius Gottlieb Fackman	85	Laursen, Kay Erik Vissing....	319
Hansen, Kai Ingurt Peter....	670	Lund, Bernhard	319
Hansen, Kaj Vilhelm.....	429	Madsen, Ane Christine, f Pe- dersen	150
Hansen, Kirstejn Marinus ..	639	Madsen, Jens Peter Jakob Kri- stian	485
Hansen, Lars Kristian	24	Madsen, Klara Kirstine.....	150
Hansen, Marius	654	Maltesen, Niels	530
Hansen, Svend Aage	296	Matzen, Helmuth Friedrich, kl Böhncke	631
Hansen, Victor Thorkild	504	Meyer, Christian Hugo.....	670
Henriksen, Otto Vilhelm.....	333	Møller, Otto Henry.....	93
Hjelmggaard, Aage Peter.....	457	Nielsen, Ejner Vilhelm.....	379
Holm, Albert Lange.....	261	Nielsen, Henry Karsten Fre- derik	185
Holm, Hans Christian.....	317	Nielsen, Kristen.....	690

	Pag		Pag
Nielsen, Laurits Johannes....	257	Rasmussen, Niels	212
Nielsen, Svend Louis Stege- mejer	363	Rolandsen, Peter Andreas ..	43
Nielsen, Vilhelm Franz Joseph	605	Rosenberg, Ludvig Viktor Adolf	87
Nissen, Jacob	115	Schlosser, August Johan Da- niel	164
Nistrup, Konrad Christensen..	239	Schmidt, Anton Christian....	509
Nørgaard, Kristian Marius Kri- stensen	158	Schmidt, Knud Erik.....	125
Olsen, Harry Folmer Severin	530	Schmidt, Thorvald Christian	122
Olsen, Peter	249	Schmock, Hans Kristian Jacob	362
Oltersdorff, Johannes Fried- rich	357	Schultz, Julius	177
Pedersen, Aage Vilhelm	344	Scriver, Karl Andreas	429
Pedersen, Anders Kristian ..	164	Severinsen, Lauritz Peder ..	301
Pedersen, Eivind Wilchen....	111	Smidt, Knud	409
Pedersen, Jens Kristian	485	Suenson, Carl Oskar.....	285
Pedersen, Jens Peder	472	Svendsen, Dagmar Kirstine ..	283
Pedersen, Svend Overgaard..	288	Sørensen, Anders Christian ..	59
Petersen, Cornelius	13	Sørensen, Mads Peter	494
Popper, Leo	250	Tersløse, Frederik Ferdinand	540
Prehn, Ove Niels Johannes Emil	350	Therkelsen, Peter Rudolph ..	40
Quistgaard, Karl Jørgen	210	Thomsen, Hans Christian	600
Rasmussen, Alfred, Murerfor- mand	632	Thøgersen, Christian	492
Rasmussen, Marius	6	Torris, Osvald	206
		Viborg, Kristian Egon.....	433
		Zinch, Axel Christiansen	530

Fortegnelse
over
de i Sagregistret benyttede Rubriker.

Afbetaling	Domme
Afgifter	Dyrlæger
Afkræftelse	Ejendomsret
Afstemning	Eksekution
Afvisning	Ekspropriation
Agenter	Embedsforbrydelser
Aktier	Entreprise
Aktieselskab	Erstatning
Alderstid	Falsk Angivelse
Alimentation	Filmsoptagelse
Andelselskaber	Firma
Anke	Fiskeres Ulykkesforsikring
Annoncer	Foreninger
Arbejdsstridigheder	Forsikring
Arkitekter	Forældelse
Arrest	Fosterfordrivelse
Arveafgift	Frihavnen
Assurancesvig	Fri Proces
Auktion	Frøhandel
Automobiler	Fuldmagt
Banker	Fængsling
Bedrageri	Færdsel
Betaling	Gader
Betinget Dom	Gaver
Bevis	Gravfred
Brandstiftelse	Handel
Brandstiftelse, uagtsom	Havne
Brandvæsen	Hegn
Brugsforeninger	Huse
Bygningsforhold	Hæleri
Børn	Hævd
Cykler	Ingeniører
Dereliktion	Interessentskab
Dokumentfalsk	Jærnbaner

Kaution	Sikkerhedsanstalter
Kirker	Sindssyge
Kommission	Skatter
Kommunalvæsen	Skifte
Konfiskation	Skifteafgift
Konkurrence	Smitte
Konkurs	Sporanlæg
Konnossement	Sporveje
Kontrabog	Stempel
Køb og Salg	Strafferetspleje
Købstæder	Sædelighedsforbrydelser
Landvæsenkommission	Søfart
Legemsbeskadigelse (uagtsom)	Testamente
Likvidation	Tiende
Lodsvæsen	Tilbagesøgning
Love	Tilregnelighed
Læger	Tjenesteforhold
Militærforseelser	Tjenestemænd
Modregning	Told
Mæglere	Transport
Mønt	Tyveri
Navn	Udlandet
Notarius	Udskiftning
Næringsvæsen	Udstykning
Nævninger	Umyndige
Offentlig Myndighed og Orden (Forbrydelser mod)	Valgret
Pant	Vand
Patent	Vandløb
Pension	Varemærker
Post	Veje
Pressen	Vekselerere
Pumpeanlæg	Vidner
Regnskab	Voldgift
Reklamation	Voldsforbrydelser
Retsafgift	Voldtægt
Retspleje	Ærefornærmelser
Sagførere	Ægteskab

S A G R E G I S T E R

	Pag
Afbetaling.	
Afbetalingslov Nr 244 af 8 Maj 1917 § 17, 1 Stk antoges at udelukke, at Overenskomster, selv om de først var indgaaet efter at en Afbetalingskontrakt var misligholdt af Køberen, kunde hjemle Sælgeren videre Beføjelse overfor Køberen end Afbetalingsloven i det hele tillod	617
Afgifter.	
At den Købstadjorder efter Fr 18 Okt 1811 paahvilende Afgift til Kommunen kan stige efter Fr § 5, fandtes ikke til Hinder for dens Afløsning efter Lov Nr 505 af 28 Sept 1918 § 3; men en Yders Paastand om Afgiftens fuldstændige Afløsning nu ved Kapitalisering af den Afgift, der i Øjeblikket svaredes, toges ikke til Følge.	
Antaget at Afgift efter Fr 18 Okt 1811 med Rette var paalagt de Lodder, hvori Fredericia Købstads Markjorder Aar 1800 var blevet udskiftet	174
En Ejer af Købstadjord, hos hvem Ribe Kommune i nogle Aar efter Afløsningslov Nr 505 af 28 Sept 1918 havde opkrævet Bygafgift efter Kapitelstakst uden Hensyn til denne Lovs Regler, fandtes at have Krav paa at faa det for meget erlagte tilbagebetalt	412
I Sønderho Kirkes Reglement af 1783 var bestemt, at enhver Indbygger skulde leje et Stolestade i Kirken eller i modsat Fald erlægge 2 Mark aarlig. Efter at Menighedsraadet i 1913 havde bestemt, at Leje af Stolestader skulde ophøre, antoges ogsaa den subsidiære Ydelse for bortfaldet.	
En Afgift af 4 Mark, der efter en Vedtagelse i 1791 var erlagt i Alderstid til Kirken af enhver ny Beboer, antoges at have Gyldighed og ikke senere at være bortfaldet	435
Afkræftelse.	
F havde givet sin Broder K Skadesløsbrev i sin Ejendom. Paa en Tid da F var insolvent, byttede han sin Ejendom med en anden, og K kvitterede da Skadesløsbrevet mod at faa over-	

	Pag
draget den nye Ejendom samt et dermed fulgt Varelager. Kort efter gik F fallit, og hans Konkursbo søgte da Overdragelsen af Varelageret til K afkræftet, men dette nægtedes, da K's Stilling ikke antoges at være blevet forbedret ved de stedfundne Transaktioner	34
En Møbelhandler F gav en Grosserer Haandpant i nogle F tilkommende Bogfordringer. Da hverken Pantsætter eller Pant-haver havde givet Skyldnerne Underretning om Pantsætningen 8 Uger inden F's Fallit, blev Pantsætningen afkræftet efter Konkurslov § 21.	
Panthaveren dømtes til at erstatte Boet dets Tab ved hans Dispositioner overfor Skyldnerne efter at han var bekendt med Fallitbegæringen.....	138
Direktøren for et insolvent Aktieselskab havde paa en Tid, da Selskabets Bankkredit var standset og Kreditorerne, af hvilke han dækkede de mest paatrængende, truede med Konkurs, udbetalt sig selv store Beløb bl a som Løn. Disse Udbetalinger afkræftedes, da Selskabets Bo kort efter toges under Konkurs. Hans Tilgodehavender hos Selskabet kunde ikke modregnes mod dette Boets Krav. Renter tilkendt først fra Stævningen i Afkræftelsessagen	245
Efter at en Købmand S havde givet sin Kommis Ordre til at levere et solgt Parti Hvede den 18 Maj, døde S denne Dag om Morgenen; Køberen fik dog Hveden udleveret i Dagens Løb. Da S's Bo imidlertid viste sig insolvent — Arv og Gæld blev ikke vedgaaet — fandtes Hveden eller dens Værdi i Hh t Aftalelov 8 Maj 1917 § 21, 2 Stk sidste Pkt, at maatte gaa tilbage til Boet	381
Lignende Dom	384
En Handlende F havde Laanekonto i en Bank B mod Transport paa Bogfordringer til enhver Tid for det dobbelte af Laanene, for hvilke B tillige havde Kaution; samtidig med Transporterne fik B Anvisninger paa Debitorerne, som den indkasserede. Transporterne antoges nu kun at være givet B som Sikkerhed for Laanene, og da Sikkerheden først var blevet gyldig fra det Tidspunkt B gav Debitorerne Underretning om Transporterne, en halv Snes Dage før F's Konkurs, blev de afkræftet efter Konkurslov § 21, og det skønt Laanene var givet samtidig med Overgivelsen af Transporterne.	
Banken blev endvidere dømt til at godtgøre Boet de Beløb, der var indgaaet paa Transporterne efter Underretningen til Debitorerne, jfr Kkl § 21, 3 Stk (Lov Nr 30 af 20 Marts 1901 § 1).	498

Afstemning.

Et Huslejenævn besluttede med 3 Stemmer mod 1, idet det 5te Medlem undlod at stemme, at nedsætte en aftalt Husleje fra 4000 Kr til 2500 Kr. Denne Beslutning antoges at være gyldig

	Pag
som vedtaget med det i Boliglov Nr 168 af 1 Maj 1922 § 3, 2 Stk foreskrevne Flertal paa mere end een Stemme.....	22

Afvisning.

En Sag afvist fra Højesteret, da Højesteretsstævningen i Sagen, i hvilken Indstævnte ikke gav Møde, ikke saas at være lovlig forkyndt for denne.....	77
Ikke antaget at et Mellemværende hørte til de Tvistigheder der ifølge en Bestemmelse i et Skøde skulde afgøres ved Vold- gift, hvorfor en Paastand om Sagens Afvisning ikke kunde tages til Følge.....	293

Agenter.

Ikke fundet bevist at en Grosserer havde lovet en Cykelhandler, der medvirkede ved Optagelse af Ordre, Provision af andet end anerkendte og effektuerede Ordre.....	371
En provisionslønned Rejsende traf Aftale med sit Firma om Ind- gaaelse af et fast Tjenesteforhold, saaledes at han ikke maatte optage Ordre for andre, hvad han hidtil havde gjort. Da Firmaet mente, at han desuagtet havde optaget en saadan Ordre, blev han afskediget uden Varsel. Den nye Aftale an- saas imidlertid først endelig afsluttet efter at han havde op- taget Ordren, og da Ordreoptagelserne for andre e O ikke be- tragtedes som en væsentlig Misligholdelse af det tidligere For- hold, tilkendtes der Agenten Løn for 3 Maaneder.....	612
En Købmand der havde aftalt med en Repræsentant for en Fa- brik at han skulde overtage nogle Ordre som Repræsentanten havde tegnet, fundet pligtig at overtage Risikoene overfor Fa- briken for at Køberne vedstod og opfyldte de indgaaede Hand- ler, væsentlig efter den Maade, hvorpaa han havde stillet sig overfor forskellige skriftlige Henvendelser til ham fra Fabriken.	691

Aktier.

A gav for et Laan en Bankier V Haandpant i nogle paa Ihænde- haveren lydende Aktier. V frempantsatte disse særskilt, men efter at de senere en kort Tid havde været frempantsat sam- men med andre Aktier af samme Slags, løste V en tilsvarende Post hjem og pantsatte denne særskilt andetsteds. Antaget e O, at V havde holdt denne Aktiepost udskilt for A, og at Overskudet heraf i V's Likvidationsbo derfor tilkom A alene og som Massegæld.....	446
--	-----

Aktieselskab.

En Aktionær A i Dampskibsselskabet »Mercur« havde solgt sin Aktie, men søgte senere Selskabets Bestyrelse til Erstatning, fordi denne egenmægtig havde overtaget en Post af Selska- bets Aktier for egen Regning. Kravet, der var opgjort paa	
--	--

	Pag
Grundlag af at disse Aktier stadig tilhørte Selskabet, toges ej til Følge, da en saadan Beregning forudsatte, at A stadig var Aktionær, og iøvrigt havde A ikke godtgjort at have lidt noget Tab ved Salget af sin Aktie.....	90
I Sukkerfabriken Nykøbing, limiteret, vedtog en Generalforsamling med det for Lovændringer foreskrevne Flertal, at Andels- haverne, der hidtil havde haft Stemmeret i Forhold til deres Andele, kun skulde have een Stemme, selv om de havde flere Andele. Da en saadan Bestemmelse fandtes ikke at kunne træffes af Generalforsamlingen, kunde den ikke registreres efter Aktieselskabslov Nr 468 af 29 Sept 1917 § 49.....	196
En Grosserer, der i 1918 havde tegnet sig for 1000 Kr Aktier i Helsingø—Tisvildeleje Jærnbane med Forpligtelse til at del- tage forholdsvis i mulige Overskridelser, fandtes efter Ba- nens Fuldførelse i 1925 pligtig at efterbetale yderligere 1750 Kr, væsenlig foranlediget ved Arbejdsudgifternes Fordyrelse. At han ikke i Ovsst m Aktieselskabslovens § 6 var ind- kaldt til den konstituerende Generalforsamling i 1925, fritog ham ikke for hans Forpligtelse, da Indbetalingen maatte ske i Hh t de for Koncessionen givne Regler, jfr Lovens § 1, 3 Stk.	334
A/S Sydjysk Kul-Import fandtes i Hh t Aktieselskabslov Nr 468 af 29 Sept 1917 § 50 berettiget til paa Grund af Navnets Lighed at forbyde et andet A/S at føre Navnet Sydjyllands Kul- Kompagni	607

Alderstid.

En Afgift af 4 Marts der efter en Vedtagelse i 1791 var erlagt i Alderstid til Sønderho Kirke af enhver ny Beboer af Sognet, antoges at have Gyldighed og ikke senere at være bortfaldet.	435
---	-----

Alimentation.

To Mænd, der begge havde staaet i Kønsforhold til en ugift Barnemoder paa Avlingstiden, var dømt til at bidrage til Bar- nets Underhold. Senere ægtede den ene af dem Moderen og tillod at Barnet, som han erklærede at være Fader til, fik hans Efternavn. Desuagtet fandtes han ikke udelukket fra at kræve Halvdelen af Bidraget for den Tid, han underholdt Barnet, godtgjort af den anden Alimentant efter Lov Nr 130 af 27 Maj 1908 § 14.....	99
--	----

Andelsselskaber.

Da nogle Medlemmer A af en Kartoffeldyrkerforening var mis- fornøjede med at Bestyrelsen byggede en ny Rivestation, indgik Bestyrelsens Medlemmer B et Forlig med A, hvorved B overtog en Del af de af A tegnede Andele i Foreningen. De for A tidligere opsparede »Reservefondsandele«, der dog kun var midlertidig tilbageholdte Efterbetalinger, antoges ikke indbefattet under denne Overdragelse.....	122
--	-----

Morsø Andelsslagteri vedtog paa en Generalforsamling at tegne Aktier i Morsø Folkebank for 20 000 Kr at indbetale i Løbet af 4 Aar. Denne Beslutning, der stod i Forbindelse med Selskabets Drift og kun drejede sig om et mindre Beløb i Forhold til dets Omsætning, fandtes e O gyldig, skønt nogle af Andelshaverne protesterede derimod.	
En Bestemmelse om, at Medlemmers Tvistigheder med Selskabet skulde afgøres ved Voldgift, udelukkede ikke Medlemmerne fra at faa det nævnte Spørgsmaal afgjort af Domstolene	253
Et Medlem af et Andelsforsikringssselskab, der efter at Selskabet var traadt i Likvidation, søgtes til at dække sin Del af Under-skudet i de forløbne Aar, fandtes ikke nu efter flere Aars Forløb at kunne rejse Indsigelse om at Beslutningen om Likvidation og Valg af Likvidatorer mulig ikke var foregaaet i Overensstemmelse med Selskabets Vedtægter.....	647
Lignende Sag	649

Anke.

Under Anke af en Dom til Separation blev paa Grund af Hustruens senere begaaede Ægteskabsbrud givet Dom til Skilsmisse	200
Efter at Parterne var blevet enige om, at Domfældte til fuld Afgørelse skulde betale Halvdelen af det Beløb, han var dømt til at betale, sendte han efter yderligere Forhandling Pengene »til Afgørelse af Mellemværendet«, med Tilføjende at det var muligt, at Sagen ikke kom længere, og han svarede ikke paa Modpartens Brev om at denne nu betragtede Sagen som afsluttet. Herefter fandtes han ikke senere at kunne paaanke Dommen	452

Annoncer.

Til Afstempling af Frimærker benyttede Postvæsnet bl a et Stempel med Ordene: Køb dansk Arbejde. Dette Mærke fandtes en Mand, der forhandlede udenlandske Varer, ikke at kunne forbyde Postvæsnet at anbringe paa hans Postforsendelser	155
---	-----

Arbejdsstridigheder.

Da Køberen af en Budcentral trods Henvendelse til ham fra Kontor- og Forretningsbudenes Organisation vægrede sig ved at indgaa paa en lignende kollektiv Overenskomst med Budorganisationen som den af hans Sælger afsluttede, blokeredes han af Budorganisationen. Under den af ham herefter mod Organisationens anlagte Erstatningssag, paastod Organisatio-

	Pag
nen Sagen afvist som henhørende under den faste Voldgiftsret. Denne Paastand toges ikke til Følge, da Organisationen selv da den henvendte sig til ham om at indtræde i Overenskomsten havde erkendt, at han ikke var underkastet denne.	652
Efter at Københavns Barber- og Frisørlov havde vedtaget en Overenskomst med Svendenes Forbund, hvorefter Lavets Medlemmer alene maatte beskæftige Medlemmer af Forbundet og ikke oprette Interessentskaber, førend de var godtkendt af Lavet og Forbundet, blev en Frisørmester M, som handlede herimod, ikendt Bod af den faste Voldgiftsret. M anlagde derefter Sag mod Lavet til Erstatning, fordi det skulde have handlet retstridigt overfor ham; men Lavet blev frifundet. Overenskomsten, der indeholdt lignende Bestemmelser, som ogsaa kort Tid tidligere havde været gældende for Lavet, og mod hvis Vedtagelse M ikke havde protesteret, fandtes nemlig ikke at være af saa usædvanlig Karakter, at Lavet ikke gyldigt kunde vedtage den, og Lavets Nægtelse af at godkende Interessentskabet i den Mellemtid, indtil M efter at være udtraadt af Lavet var løst fra Overenskomsten med Forbundet, hvilken Nægtelse selvfølgelig ikke kunde ske uden gyldig Grund, antoges at skyldes berettigede faglige Hensyn.....	679

Arkitekter.

En Ingeniør, der havde gjort Udkast til en Mansardetage paa en ældre Ejendom til en anslaaet Byggesum af 26 000 Kr, men derefter udarbejdet Tegninger med en ændret Tagkonstruktion til Anbringelse af de tidligere Pulterkamre, uden at gøre Ejeren bekendt med at Byggeforetagedet derved vilde fordyres betydeligt, havde ikke Krav paa Vederlag for de sidste Tegninger.	180
En Arkitekt, som havde udarbejdet Tegninger til et Hus med en Tømmerkonstruktion, der senere efter Bygningskommissionens Forlangende maatte forstærkes, fandtes ansvarlig overfor Byggherren for Fordyrelsen ved at dette Arbejde blev udført bag efter, og det skønt der af Bygningsmyndighederne var begaaet en Fejl ved Tilladelsen til at opføre Huset efter Tegningerne. Endvidere fandtes Arkitekten ansvarlig for en Vandskade fra en Tagrende, som han havde projekteret med for faa Nedløbsrør.....	536
Under Opførelsen af Statsskolen i Randers styrtede en Gesims ned, hvorved nogle Murere kom alvorlig til Skade. Aarsagen til Nedstyrtningen kunde vel ikke bestemt paavises; men da Oplægningen af Gesimsen, som bestod af stærkt frem springende Hængeplatter, ansaas for farlig, naar der ikke blev truffet Sikkerhedsforanstaltninger, og saadanne var forsømt, blev baade den ledende og den tilsynsførende Arkitekt og Murermesteren straffet efter Strfl § 207 med Bøder paa 500 Kr, 500 Kr og 200 Kr	632

Arrest.

En Tiltalt, der under en Arrestforretning havde foregivet intet yderligere at kunne anvise til Genstand for Arrest uagtet han var i Besiddelse af 2000 Kr og som under en Vurderings- og Registreringsforretning i hans Konkursbo havde undladt at oplyse sin Ejendomsret til en So og en Plag, anset dels i Medfør af Retsplejelovens § 632, jfr § 521 efter Straffelovens § 260, jfr § 64, dels efter Straffelovens § 264 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage 509

Arveafgift.

En Grosserer traf i et Testamente Bestemmelse om forskellige Legater, først til hans to Svigerinder og derefter, hvis der var Midler, til andre, saaledes at Legaterne skulde udredes fri for Arveafgift, som skulde afholdes af hans øvrige Bo. Antaget at have været Testators Mening, at de førstnævnte to Legater skulde udredes fri for Arveafgift, selv om det blev nødvendigt at tage Beløbet hertil af de øvrige Legater..... 444

Assurancesvig.

En Tiltalt anset for uagtsom Brandstiftelse og Assurancesvig i Medfør af Strfl § 284 og § 259, jfr midl Lov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, dog at Straffetiden nedsattes med ti Dage, saafremt Tiltalte betaler det i Dommen nævnte Erstatningsbeløb..... 24

Auktion.

Ikke fundet bevist, at en Muremester var indgaaet paa at være fælles med en Tømmerhandler om et af denne afgivet Auktionsbud paa en Ejendom, hvori de begge havde jævnsides Pant 190

Automobiler.

Et Automobil paakørte en Mand, der gik ud paa Gaden 10 m bag ved en paa Automobilets højre Side holdende Vogn. Da Føreren ikke havde lagt Mærke til Manden, blev, skønt denne ej heller havde bemærket Automobilet, dettes Ejer dømt til at erstatte Skaden 221

Et Automobil svingede paa en 4 m bred Vej udenom en foran kørende Cykel, men inden det igen var kommet over i højre Side af Vejen, stødte det sammen med en mødende Motorcyklist M. Herfor fandtes Skylden at ligge hos M, der havde kørt uforsvarlig hurtigt og i sidste Øjeblik drejet til venstre foran Automobilet. At Føreren af Automobilet ikke havde holdt tilstrækkeligt Udkig, paadrog ham under disse Omstændigheder ikke Ansvar for Sammenstødet, ej heller overfor M's Ledsager 239

	Pag
En Automobilfører, mod hvem der var indledet Undersøgelse for at have ført Motorvogn i beruset Tilstand, men som kun fandtes paavirket af Spiritus, straffet efter Motorlovens § 32, jfr § 34, 1 Stk	257
Der fandtes ikke Hjemmel i Motorlovens § 32, jfr § 34, 1 Stk til at straffe en Automobilfører, der kun var sigtet for at have været paavirket af Spiritus	261
En Chauffør, som i et Vejsving til venstre ihjulkørte en 7aars Pige, der kom løbende over Vejen fra en Gaard paa højre Side 7—8 m foran Vognen, idet han hverken gav Signal eller bremsede før Paakørslen, men kun kørte ud til venstre, straffet efter Strfl § 198 med simpelt Fængsel i 14 Dage og frakendt Førret i 2 Aar	379
Et Automobil, der paa Køge Landevej svingede over Vejen mod en Sidevej til venstre uden at give Tegn hertil, blev paakørt bagfra af et Automobil, der kørte uforvarlig hurtigt, og begges Skader blev da delt lige	512
Et Automobil gled i glat Føre med Baghjulene og ramte, uden at Chaufføren var i Stand til at hindre det, en Lygtepæl. Da Chaufføren, som efter sin Forklaring havde kørt forsigtigt, antoges at have vist behørig Omhu, frifandtes Vognmanden for at erstatte Skaden	558

Banker.

Ikke fundet bevist, at Handelsbanken havde lovet en Vekselerer, der bl a havde deponeret nogle Cichoriefabrik-Aktier paa sin almindelige Konto, at disse skulde kunne udtages til Belønningskursen uden Hensyn til hans øvrige Skyld til Banken, eller at Banken havde vidst, at han ikke var berettiget til at belaae Aktierne paa andre Vilkaar.

En under Hensyn til Bankens Vægning ved at udlevere Aktierne truffet Aftale var derfor ikke indgaaet under en Tvang, der kunde gøre Aftalen uforbindende .....

515

Bedrageri.

En Tiltalt anset for Bedrageri i Medfør af Straffelovens § 251, tildels sammenholdt med § 46, og jævnført med midl Strfl af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage	40
En Sagfører, der havde udstedt nogle Bankchecks, for hvilke der ikke var Dækning, for at Modtageren kunde rejse Penge paa dem, straffet efter Straffelovens § 257 og frakendt Ret til Sagførervirksomhed efter Rpl § 137	87
En Dyr læge, der havde givet P Pant for 1700 Kr i et med Ejendomsforbehold købt Automobil, og som for at kunne betale Restkøbesummen solgte Automobilet og i Stedet købte et billigere, fandtes ikke skyldig i Bedrageri overfor P, idet han	

	Pag
e O antoges at have kunnet regne med at P ikke havde noget mod Ombytningen	115
En Tiltalt anset for Bedrageri i Medfør af Strfl §§ 253 og 257 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, dog betinget Dom	158
5 Tiltalte der havde stiftet og drevet et Forsikringsforetagende til egen Fordel uden noget reelt Grundlag, anset efter Strfl § 251, for nogle af de Tiltaltes Vedkommende tildels sammenholdt med § 46 med Straffe af Forbedringshusarbejde og Fængsel paa sædvanlig Fangekost	164
1 Tiltalt anset for Bedrageri i Medfør af Strfl 251, jfr midl Lov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage; to under samme Sag tiltalte anset for svigagtigt Forhold i Medfør af Strfl § 257 med samme Art Fængsel hver i 1 Maaned	210
En Tiltalt frifundet for Bedrageri	317
Tre Tiltalte for Bedrageri anset i Medfør af Strfl § 251 med Straffe, for de 2's Vedkommende af Forbedringshusarbejde hver i 1 Aar, for den tredjes Vedkommende under Hensyn til midlertidig Strfl § 13, af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage	344
En Agent der havde faaet en stor Del Landboere til at bestille Lynaflederanlæg udført paa deres Ejendomme, idet han opgav Bekostningen herved langt lavere end den virkelig vilde blive, og navnlig gav dem Indtryk af at der kun skulde betales for Ledningen langs Tagryggen, straffet efter Straffelovens § 257 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder	350
En Automobilfører, der fandtes overbevist om to Gange at have sat Ild paa sit Automobil og søgt at faa det erstattet af Automobilforsikringen til en overdrevet Værdi, straffet efter Strfl § 259 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.	357
En Tiltalt, der efter at have modtaget afslaaende Svar fra Patentkommissionen paa en Anmeldelse af et »Patent« om Salg af Varer efter Sneboldsystem, dels havde solgt, dels havde modtaget Betaling for Overdragelse af Retten til at benytte et saadant System til Salg af forskellige Arter af Varer, straffet efter Straffelovens § 251	398
En Tiltalt, paa hvis Sparekassebog der fejlagtig var anført som indsat ca 400 Kr, medens der kun indstod et mindre Beløb, havde overgivet Bogen til sin Svoger, der derefter havde største Delen af Beløbet. Da begge antoges at have handlet i svigagtig Hensigt, ansaas de efter Strfl § 251 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost hver i 60 Dage.....	429
Anset bevist, at en for uagtsom Brandstiftelse straffet Person ikke havde været i Besiddelse af en Del værdifulde Malerier og Klæder, som han opgav som brændt	472
En Landmand, der havde en betydelig Gæld, som maatte ord-	

	Pag
nes, overdrog sin Ejendom til sin Broder for Prioriteterne, hvilket medførte, at han blev erklæret konkurs. Da Overdragelsen antoges at være sket for at sikre ham at blive boende paa Ejendommen og havde berøvet Boet en Værdi, blev begge straffet efter Strfl § 260	485
En Tiltalt anset for Falsk, Vold mod sagesløs Person og Bedrageri i Medfør af Strfl § 268 midl Strfl 1 April 1911 § 1, 2 Stk og Strfl § 257, disse Bestemmelser tildels sammenholdt med Strfl § 64 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.	492
En Restauratør kunde ikke straffes for Bedrageri for at have drevet sin Beværtning saaledes, at han ikke kunde svare Statskassen den ved Lov Nr 253 af 12 Juni 1922 bestemte Afgift	556
En Tiltalt, der ved Landsrettens Dom var anset for Bedrageri i Medfør af Strflv § 253, frifundet ved Højesteret	609
En Tiltalt anset for Assurancesvig i Medfør af Strflv § 259, jfr midl Strflv § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage; en medtiltalt anset for samme Forbrydelse samt tillige for Dokumentfalsk med Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder	631
To Tiltalte for Bedrageri anset i Medfør af Strafl § 251, jfr midl Strafl § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.	656
En Tiltalt anset for Bedrageri i Medfør af Strfl §§ 251 og 253 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder	670
Sø endvidere under Assurancesvig og Falsk Angivelse.	

Betaling.

F, der havde bestyret en Filial for S, blev afskediget ved et Brev af 16 Sept, hvorom Meddelelser formentlig den 17 Sept blev sendt til Filialens Forbindelser. En af disse K, der havde betalt F et skyldigt Beløb i Dagene fra den 16 til den 18 Sept, blev frifundet for atter at betale Beløbet til S, da det ikke var godtgjort, at K forinden Betalingen var gjort bekendt med at F var afskediget.

Da F tillige havde forhandlet visse Slags Varer for egen Regning bl a til K, fandtes K ogsaa frigjort ved en senere Betaling af saadanne Varer til F, selv om disse Varer havde tilhørt S .....

547

Betinget Dom.

En Tiltalt anset for uagtsom Brandstiftelse og Assurancesvig i Medfør af Strfl § 284 og § 259, jfr midl Lov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, dog at Straffetiden nedsattes med ti Dage, saafremt Tiltalte betaler det i Dommen nævnte Erstatningsbeløb.....

24

	Pag
Bevis.	
Ikke fundet bevist, at en Ingeniør havde afgivet et endeligt Løfte om at indskyde en Pengesum i et Udstykningsforetagende..	366
Brandstiftelse.	
To Tiltalte, der for at besvige Automobilforsikringen en Nat havde kørt den enes Automobil, der indeholdt 20 à 25 Liter Benzin, ud paa et øde Sted og dér stukket Ild paa det, straffet efter Straffelovens § 259, ikke tillige efter § 282, med Forbedringshusarbejde hver i 1 Aar	285
En Automobilfører, der fandtes overbevist om to Gange at have sat Ild paa sit Automobil og søgt at faa det erstattet af Automobilforsikringen til en overdrevet Værdi, straffet efter Strfl § 259 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.	357
En Landmand, der var gaaet ind i sin Lade med en tændt Ruge-lampe med Hætte over Glasset for at se ind i et Hønerum, over hvilket der laa Hø, som imidlertid blev tændt i Brand, da Hætten var faldet af Lampen, straffet efter Strfl § 284..	472
En Tiltalt anset for uagtsom Brandstiftelse og Assurancesvig i Medfør af Strfl § 284 og § 259, jfr midl Lov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, dog at Straffetiden nedsattes med ti Dage, saafremt Tiltalte betaler det i Dommen nævnte Erstatningsbeløb.....	24
Brandvæsen.	
En tør Sommerdag var der opstaaet en Brand i Store Vildmose ved Gnister fra en Motorfræser, der brugtes til Kultiveringsarbejder. Arbejdslederen sattes da under Tiltale efter Brandpolitiloven Bek Nr 213 af 1 Aug 1912 § 26, fordi der ikke som sædvanlig var fulgt en Brandvagt efter Fræseren; men da dette antoges at skyldes en Misforstaaelse fra Brandvagtens Side, blev Lederen frifundet	43
En Gaard antændtes af Gnister fra et Tog paa Æbeltoft—Trustrup Jærnbane. Skønt den antændte Bygning var genopført med Straatag i 1914 efter Banens Anlæg, fandtes Banen i Hh til Lov Nr 117 af 11 Marts 1921 § 7 pligtig at erstatte Skaden	145
Brugsforeninger.	
Opgørelse af et Regnskabsmellemværende mellem en Formand og en Uddeler i en Brugsforening	479
Bygningsforhold.	
Nogle Murermestre, der havde paataget sig at pudse Domhuset i Kolding med Cheopskalk, dømtes til at omgøre Arbejdet, da Pudset faldt af, idet dette skyldtes, at de havde blandet	

	Pag
for lidt Kalk i Mørtelen og jævnlig ladet denne henstaa fra Dag til Dag	223
En Arkitekt, som havde udarbejdet Tegninger til et Hus med en Tømmerkonstruktion, der senere efter Bygningskommissionens Forlangende maatte forstærkes, fandtes ansvarlig overfor Byg-herren for Fordyrelsen ved at dette Arbejde blev udført bag-efter, og det skønt der af Bygningsmyndighederne var be-gaaet en Fejl ved Tilladelsen til at opføre Huset efter Teg-ningerne. Endvidere fandtes Arkitekten ansvarlig for en Vandskade fra en Tagrende, som han havde projekteret med for faa Nedløbsrør.....	536
En gammel Dame, der en Aften i Februar Kl 7½ gik ud af sin Gadedør uden at holde sig i Haandtaget, faldt paa den glatte Trappesten og knuste sin Albue. Der var fejet og strøet paa Fortov og Trappe senest ved 5—6 Tiden, medens der senere var faldet Islag. Under disse Omstændigheder fand-tes Husejeren ikke ansvarlig for Skaden	585
En Husejer lod noget Malerarbejde udføre paa Facaden af sin Ejendom af sin faste Maler. Hertil benyttede Maleren en 7 m høj Brandstige, som han havde stillet op ad Taget, støttet mod en Kvist og med Piggene mellem Brostenene, men uden at der som foreskrevet var Vagt ved den. Det var stærk Blæst, og ved et Vindstød, medens han var gaaet ned ad Stigen for at tage en tabt Kost op, blæste Stigen omkuld og ramte en forbipasserende i Hovedet. Herfor fandtes Hus-ejeren ansvarlig	610

Børn.

To Mænd, der begge havde staaet i Kønsforhold til en ugift Barnemoder paa Avlingstiden, var dømt til at bidrage til Bar-nets Underhold. Senere ægtede den ene af dem Moderen og tillod at Barnet, som han erklærede at være Fader til, fik hans Efternavn. Desuagtet fandtes han ikke udelukket fra at kræve Halvdelen af Bidraget for den Tid, han underholdt Barnet, godtgjort af den anden Alimtant efter Lov Nr 130 af 27 Maj 1908 § 14.....	99
--	----

Cykler.

En Cyklehandler, der uden Forbehold havde betalt en stor Del af Købsummen for nogle Cyklestel, skønt han var klar over og paapegede deres Mangler, bl a ved Lodningen, kunde ikke senere hæve Købet af dette Parti, fordi det viste sig, at disse Mangler medførte Stelbrud, jfr Købelov § 52, 2 Stk.	148
---	-----

Dereliktion.

Ejeren af den afløste Fole Kirketiende i de sønderjyske Lands-dele kunde ikke ved at stille Afløsningssummen til Raadig-	
--	--

hed for Kirken frigøre sig for Pligten til fremtidig at vedligeholde Kirken.

Tiendelov Nr 100 af 15 Maj 1903 § 23 antoges ikke at være udvidet til de sønderjyske Landsdele 577

Dokumentfalsk.

Tvende Tiltalte, der i stort Omfang havde udvisket Vareposter og Tal i en Kontrabog med en Brugsforening, hvilke Poster endnu ikke var sammentalt og indført i Brugsforeningens Bøger, straffet efter Straffelovens § 274 jfr § 270 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost hver i 60 Dage	150
En Agent straffet efter Straffelovens § 274, jfr § 270 for at have rettet en af en Kunde underskrevet Slutseddel om 15 kg Mineralnæring ved at føje et Nul til Tallet og derefter forevist den for andre Kunder for at faa dem til at købe; Nullet udviskede han atter inden han indsendte Slutsedlen til sit Firma.	341
En Tiltalt anset for Falsk, Vold mod sagesløs Person og Bedrageri i Medfør af Strfl § 268 midl Strfl 1 April 1911 § 1, 2 Stk og Strfl § 257, disse Bestemmelser tildels sammenholdt med Strfl § 64 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.	492
En Forsikringsagent, der var sigtet for Dokumentfalsk ved falskelig at underskrive med en Fodermesters Navn en Forsikringsbegæring og indsende Begæringen til Forsikringsforeningen, frifundet for det Offenliges Tiltale	494
En Tiltalt anset for Assurancesvig og Dokumentfalsk i Medfør af Strfl §§ 259 og 268 med Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder	631

Domme.

Et Dødsbo B var dømt til at svare Skifteafgift som af et Bo, hvori Arv og Gæld ikke er vedgaaet. Efter at Højesteret havde frifundet et andet Bo for at svare Skifteafgift i et noget lignende Tilfælde, søgte B Beløbet tilbagebetalt, bl a fordi Skattedepartementet, da det modtog Afgiften, ikke havde henledt Opmærksomheden paa den anden verserende Sag; men efter Skattedepartementets Paastand blev Søgsmålet afvist som allerede afgjort ved den upaaankede Dom	459
---	-----

Dyrlæger.

Ikke fundet godtgjort, at et Slagteri havde opsagt en i Slagteriets Tjeneste ansat Dyrlæge tidligere end af denne erkendt.	454
--	-----

Ejendomsret.

En Købmand S havde solgt en Mølle K 300 Tdr Hvede af et større Parti, som S havde liggende saaledes at K skulde holde Hveden forsikret til den blev leveret. Herved fandtes Ejendomsretten ikke at være overgaaet til K	381
Lignende Dom	384

	Pag
A gav for et Laan en Bankier V Haandpant i nogle paa Ihænde- haveren lydende Aktier. V frempantsatte disse særskilt, men efter at de senere en kort Tid havde været frempantsat sam- men med andre Aktier af samme Slags, løste V en tilsvarende Post hjem og pantsatte denne særskilt andetsteds. Antaget e O, at V havde holdt denne Aktiepost udskilt for A, og at Overskudet heraf i V's Likvidationsbo derfor tilkom A alene og som Massegæld.....	446
Eksekution.	
Bestemmelsen i Rpl § 507, 3 Stk fandtes ikke at afgive Hjem- mel for at anse høstede Rodfrugter for indbefattede under Pant i vedkommende Ejendom	542
Ekspropriation.	
Efter at Bygningsreglement for Sundby B Nr 12 af 22 Febr 1899 § 4 havde bestemt, at Villaveje, der herefter anlægges, skal have en Bredde af mindst 20 Alen, men at Bygninger skal ligge mindst 15 Alen fra Vejens Midtlinje, bestemte Tillæg Bj Nr 54 af 21 Dec 1901 § 1, at det mellemliggende Areal kunde forlanges afstaaet uden Erstatning til Vejens Udvi- delse. Antaget at denne sidste Bestemmelse kun fandt An- vendelse paa Veje, der anlages efter dette Tillægs Ikraft- træden	363
Efter Klage af en af de til en privat Vej færdselsberettigede bestemte Sogneraadet bl a, at en anden af disse skulde istand- sætte sit Vejstykke og udvide Vejen til 6 Alen ved at flytte en Tjørnehæk længere ind paa sin Grund. Denne Bestem- melse fandtes imidlertid ugyldig, da det ikke var godt- gjort at det Jordstykke, som det drejede sig om, havde hørt til Vejen, og da der ikke iøvrigt var Hjemmel til at paalægge ham at afgive Grund hertil	461
Embedsforbrydelser.	
En Politibetjent, der under sin Patruljetjeneste en Nat var gaaet op i en Ejendom og havde udskældt en af Beboerne for at have taget noget paa en Køkkentrappe formentlig til Betjenten henstillet Øl samt øvet Vold mod den paagældende, straffet efter Strfl §§ 125 og 141, jfr i det hele § 144, 1 Stk med simpelt Fængsel i 30 Dage	52
En Fogedassistent der havde tilvendt sig ca 8000 af de ham betroede Midler, idet han for at skjule Kasse manglen i Kvit- teringsbøgerne havde undladt at datere de fastsiddende Gen- parter ved Gennemskrift og kun gennemskrevet Kwitterings- genpartens øvrige Indhold og først senere inden Afleveringen af Kwitteringsbøgerne stemplet Genparterne med Afleverings- datoen, var af Nævningerne kun fundet skyldig til Straf efter Straffelovens § 135, 1 Stk, jfr § 144 for at have haft Kasse-	

	Pag
mangel, men ikke for svigagtig Fordølgelse af den. Straffen herefter fastsat til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage	457
Entreprise.	
Antaget, at den en Tømrermester ifølge hans Paategning som Bygherre paa en Entrepriseskontrakt paahvilende Forpligtelse til at dække Entreprenørens Gæld for leverede Materialier, hvis han selv overtog Arbejdet, omfattede det Entreprenøren ved en Voldgiftskendelse paalagte Beløb	46
En Gas- og Vandmester K, der havde paataget sig at opstille et Varmeapparat i en under Opførelse værende Bygning, antoges at hæfte for Betalingen af det af S hertil leverede Materiale, der var faktureret til K, skønt S ogsaa havde modtaget en Transport fra Bygherren paa den sidste Del af Prioritetslaanet	104
Antaget, at en Bygherres Hæftelse for Leveringer til et for ham udført Byggeforetagende ikke var begrænset til et bestemt Beløb	153
Ikke fundet bevist, at en Brøndborer, der efter en Prøveboring var indgaaet paa at bore en Brønd for en vis Betaling pr Meter, havde indstaaet for, at der kunde skaffes tilstrækkeligt Vand til et Mejeri i den Dybde, hvortil Prøveboringen var ført ned	183
En Entreprenør E havde givet en Leverandør L Transport paa sit Tilgodehavende ved et Højspændingsanlæg H, og under en Forhandling, hvori Formanden for H's Bestyrelse deltog, aftaltes det, hvor meget L endnu skulde levere af Materialer, og hvor meget E skulde have udbetalt ved Fuldførelse af Arbejdet, samt at H skulde udbetale Resten af Entrepresummen til L, og en Overenskomst herom underskrevet paa H's Vegne af dets ledende Ingeniør. Denne indgik senere, da L vægrede sig ved at levere yderligere til E uden Sikkerhed, en Overenskomst, hvorved H indestod for Betalingen heraf. Medens den første Overenskomst ansaas bindende for H, der maatte betale hvad L havde leveret i Hh t denne, fandtes den sidste Overenskomst kun at virke som en Anmeldelse overfor H af E's Transport af sit Krav paa H	262
Opgørelse af Mellemværende efter en Entrepriseskontrakt	501
En Tvist mellem en Entreprenør og Aalborg Kommune om, hvorvidt nogle af Entreprenøren udførte Arbejder laa udenfor Entreprisen, og om Størrelsen af hans Betaling herfor fandtes at høre under Voldgift i Hh t Kommunens »Almindelige Betingelser« om Stridsspørgsmaal af teknisk Natur..	527

Erstatning.

Det af Apotekerforeningen udgivne Blad Archiv for Pharmaci og Chemi indeholdt en Artikel, hvori Apotekerne opfordre-

	Pag
des til at benytte D A K Præparater og ikke A/S Pharmacias Præparater, der angaves at være udenlandske, skønt de opreklameredes som danske. Da Meddelelserne om Pharmacia's Produktion, der for en væsenlig Del var urigtige, fandtes retstridige overfor dette, tilkendtes der det en skønsmæssig Erstatning af 500 Kr	106
En Vinterdag i Svendborg faldt en Dame paa en Fortovshelle, der var glat af Is og Sne og brækkede Benet. Da der ikke var strøet Grus paa dette Sted, hvor Snerydningen paahvilede Kommunen, dømtes denne til at erstatte Skaden, herunder Svie og Smerte	193
En Gaardejer G, i hvis Besætning der var forefaldet flere Tilfælde af Kastning, lod nogle af sine Køer føre til Bedækning paa en Gaard, hvor der noget senere opstod smitsom Kastning. Da det ikke fandtes godtgjort, at Smitten hidrørte fra G's Køer, frifandtes denne for Erstatningsansvar.....	204
Der idømtes Lederen af et Patentkontor, der for en amerikansk Opfinder A havde anmeldt Patent paa en Fremgangsmaade og et Apparat til Fremstilling af bevægelige stereoskopiske Skygebilleder og som derefter, skønt Patent paa Fremgangsmaaden var blevet afslaaet, havde udsendt Advarsler mod at benytte andre lignende Apparater, idet han gav det Udseende af at ogsaa Fremgangsmaaden kunde ventes patenteret, Erstatning for Opfinderne af et lignende Apparat	469
To Karle kørte et Læs Kartoffler hjem fra Marken ad Landevejen. Da de kørte ned ad en Bakke, sprang Forsmækken, der blot var sat løst ned mellem Sidefjælens Lister, af, og de unge Heste løb løbsk, uden at Karlene, der sad med Fødderne hængende frit ud over Forsmækken, kunde holde Hestene, og disse væltede under deres Løb en ældre Mand. For denne Skade fandtes Husbonden ansvarlig.....	533
En Gaardejer havde under Malkningen tøjret Hesten for sin Mælkevogn paa en Markvej, da den ikke maatte komme ind paa Marken paa Grund af Mund- og Klovsyge. Idet en anden Gaardejer S red tæt forbi Hesten, sparkede den ud og beskadigede hans Knæ. Da S, der ikke i Forvejen havde lagt Mærke til Hesten, havde vist stor Uforsigtighed, tilkendtes der ham ikke Erstatning.....	571
En Husejer lod noget Malerarbejde udføre paa Facaden af sin Ejendom af sin faste Maler. Hertil benyttede Maleren en 7 m høj Brandstige, som han havde stillet op ad Taget, støttet mod en Kvist og med Piggene mellem Brostenene, men uden at der som foreskrevet var Vagt ved den. Det var stærk Blæst, og ved et Vindstød, medens han var gået ned ad Stigen for at tage en tabt Kost op, blæste Stigen omkuld og ramte en forbipasserende i Hovedet. Herfor fandtes Husejeren ansvarlig	610
En Vaabenhandler, der havde solgt en Salonbøsse, hvis Slagbolt	

ved et Skud sprang af og ramte Skytten i Øjet, uden at de nærmere Omstændigheder herved var fuldt oplyst, fandtes ikke erstatningspligtig herfor, da Bøssen var forsynet med tysk statsautoriseret Stempel for at være behørig prøvet.... 644

Falsk Angivelse.

En Tiltalt, der bl a havde indgivet et Andragende til Justitsministeriet, hvorved han begærede en mod ham for Bedrageri med Hensyn til et paa Afbetaling købt Ur genoptaget under det falske Foregivende, at han havde mistet Uret under en Anholdelse af Politiet, anset herfor samt for Bedrageri og for Vold mod en Politibetjent i Funktion i Medfør af Strfl §§ 226, 253 og § 100, jfr § 98 under et med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder..... 212

En Mand T havde haft 45 Kr til Gode. Heraf betalte Skyldneren ham de 25 Kr direkte og 20 Kr gennem Politiet. T, der hævdede kun at have modtaget 20 Kr direkte, beskyldte bl a en Overvagtimester ved Politiet for at have tilegnet sig 5 Kr, som han paastod S yderligere havde indbetalt til denne. T fandtes imidlertid skyldig i bevidst urigtig Anmeldelse herom — skønt han ansaas for Kværulant — og han blev derfor straffet efter Strfl § 225..... 544

Filmsoptagelse.

Opgørelse af et Mellemværende i Anledning af en Filmsoptagelse af en Kajakroning 236

Firma.

Ikke fundet bevist, at A/S Wessel & Vett var gjort bekendt med, at en Tapetserer, havde overdraget sin Forretning til sin Søn og Tapetsereren der havde tilladt Sønnen at fortsætte Forretningen i hans Navn, fandtes derfor pligtig at betale de Varer, som A/S havde leveret til Forretningen. Firmaet var ikke anmeldt til Handelsregistret, ligesom ingen Anmeldelse om Overtagelsen var sket, jfr Fimalov 1 Marts 1889 §§ 13 og 21.... 36

Fiskeres Ulykkesforsikring.

En Fiskeeksportforretning, der ikke selv drev Fiskeri eller Skibsfart fandtes ikke forsikringspligtig efter de særlige Regler for Fiskere m fl i Lov-Bek Nr 395 af 28 Juni 1920 § 66, fordi nogle af dens Personale udførte saadanne Arbejder med Fiskens Behandling, som er nævnt i § 66 D..... 657

Foreninger.

Et Medlem af en Byggeforening fandtes med Rette udelukket af Foreningen i Hh t dennes Vedtægt for undladt Opfyldelse af

	Pag
sine Forpligtelser overfor Foreningen, idet han, der som Kasserer havde medvirket til at et andet Medlem havde oppebåret et Vederlag for Salg af sin Medlemsret, skønt saadant Vederlag skulde komme Foreningen tilgode, og derfor var dømt til at tilsvare Foreningen Beløbet, ikke havde opfyldt denne Forpligtelse	56
Efter at Præsten for Ryslinge Valgmenighed Rørdam havde udtalt sig om Trosforhold paa en Maade, der væsenlig afveg fra de almindelige Anskuelser i Folkekirken, vedtog Menighedens Generalforsamling i 1921 enstemmig en Tilføjelse til dens Vedtægter, hvorefter Menigheden, selv om dens Stilling til Folkekirken skulde blive forandret, f Eks ved at Anerkendelse fratoges den eller dens Præst, vedblev at bestaa under de Former, som Styrelsen og Generalforsamlingen bestemte, og at de til den Tid i Menigheden staaende Medlemmer var Ejere af dens Ejendele. Efter flere forgæves Forsøg paa at faa autoriseret et andet Daabsritual vedtog en Generalforsamlings Flertal i 1925 at anvende det nye Ritual, naar nogen ønskede det. Som Følge heraf blev Anerkendelsen af Rørdam som Præst for Menigheden tilbagekaldt, hvorefter Menigheden overgik til Frimenighed. Et Mindretal, der hævdede nu at udgøre Ryslinge Valgmenighed, paastod denne kendt ejendomsberettiget til Menighedens Kirke og øvrige Ejendele, men denne Paastand toges ikke til Følge, da Beslutningen af 1921 ikke kunde omstødes som ugyldig og omfattede det nu indtrufne Forhold	126
Murerforbundets Aarhus Afdeling fandtes i Hh t Forbundets Love berettiget til at vægre sig ved at optage en Murersvend, der havde afmeldt sig fra Afdelingen i Sønderborg, men ikke tilmeldt sig i Afdelingen i Aabenraa, hvor han i nogle Maaneder havde søgt Arbejde, idet han først maatte til- og afmelde sig der	403

Forsikring.

En ældre Bindingsværks Lade, der var forsikret mod Stormskade, blæste omkuld i stiv eller meget stiv Kuling. Da det ikke antoges, at Skaden skyldtes Raaddenskab eller mangelfuld Vedligeholdelse, for hvilke Tilfælde Forsikringen ikke hæftede, maatte denne godtgøre Skaden.....	211
En Hustru antoges ikke at have mistet Krav paa Brandskadeerstatning for sit Særeje fordi hendes Mand havde paasat Branden. — Det fandtes ikke bevist, at hun havde udvist Svig ved Skadeanmeldelsen	375
Ikke fundet godtgjort at en Tegning som Garant i en Forsikringsforening havde været knyttet til urigtige Forudsætninger.	450
Et Forsikringssselskab, som havde forbeholdt sig Valget mellem at reparere et Automobil, der maatte lide Skade, eller at be-	

	Pag
tale Skaden, blev, da Automobilet efter en saadan Istand- sættelse var væsenlig ringere end før, dømt til at betale Skaden.	524
En Landmand, der ved at glide ud paa en Stige havde beskadiget en Lændehvirvel, saa at han ikke kunde udføre anstrengende Arbejde, og bl a var blevet impotent, fandtes i Hh t en Ulyk- kesforsikring, der for den hvis Arbejdsevne væsenlig er gaaet tabt hjemlede en Erstatning fra 50 til 75 pCt af fuld Invaliditet, at have Krav paa 60 pCt af Forsikringssummen.....	563
En Gaardejer, der havde tegnet sig som Medlem og Garant i et gensidigt Forsikringsselskab, kunde ikke, da Selskabet efter flere Aars Forløb traadte Likvidation, kræve sig fritaget for sit solidariske Medlemsansvar, under Paaberaabelse af at der ikke forinden Tegningen var givet ham tilstrækkelige Oplys- ninger om Selskabets Forhold og Medlemmernes Ansvar, navn- lig at Medlemmerne stod inde for Garantikapitalen, da dette tydelig fremgik af Selskabets Vedtægter og Regnskaber....	595
Lignende Sag.....	599
En sindssyg, der vel manglede Evne til at handle »fornuftmæs- sigt«, men hvis Sygdom dog kun betegnedes som Stemnings- sindssygdom (Melankoli), havde stukket Ild paa sit Hus. Løsøret var brandforsikret, saaledes at den brandlidte mistede Krav paa Erstatning, hvis han havde forarsaget Branden forsætlig eller ved grov Uagtsomhed. Da den sindssyges Til- stand fandtes ikke at have været en saadan, at den udeluk- kede, at hans Indspaaasættelse maatte anses for forsætlig, havde han ikke Krav paa Brandskadeerstatning.....	619
En Gaardejer Lars Christian Hansen havde tegnet Brandforsik- ring for sin Hustru Ane Margrethe Hansens Løsøre, der var hendes Særeje ifølge Ægtepagt, men havde til Forsikrings- selskabet blot opgivet, at den forsikrede var Gaardejer M Han- sen, hvilket Selskabet havde opfattet som hans Navn. Efter at han var straffet for uagtsom Brandstiftelse og Assurance- svig ved Brandskadens Opgørelse, gjorde Selskabet gældende, at Kravet paa Brandskadeerstatningen i Henhold til Forsik- ringsbetingelserne var fortabt paa Grund af den af ham ud- viste Svig, og fik Medhold heri, da det forsaavidt Forsikrin- gen tilkom Hustruen antoges, at det var med hendes Vidende og Villie, at han var optraadt overfor Forsikringsselskabet, som om det var ham, der var forsikret.....	672
En Kørelærer havde forsikret et Automobil som Udlejningsvogn bl a p Vilkaar, at Forsikringen kun gjaldt paa Betingelse af at Styreeren havde lovbefalet Køretilladelse. Forsikringen blev herefter frifundet for at betale Skade paa Automobilet, for- arsaget under Føring af en Person der ikke var i Besiddelse af Kørekort, uanset at Forsikringstageren ikke ved Udlejnin- gen af Vognen havde udvist nogen Forsømmelighed og havde forvisset sig om at Lejeren havde Kørekort.....	688

Se endvidere under Fiskeres Ulykkesforsikring.

Forældelse.

- Direktøren for et Aktieselskab havde Ret til som Vederlag for sin Virksomhed at hæve 350 Kr om Maanedn a conto forventet Udbytte. Selskabets Krav paa Tilbagebetaling af hvad han herefter havde faaet for meget udbetalt, fandtes forældet i Medfør af Lov Nr 274 af 22 December 1908 § 1 Nr 6..... 49
- En Aktionærs Erstatningskrav mod Selskabets Bestyrelse forældes efter Lov Nr 274 af 22 December 1908 § 1 Nr 1 e..... 90
- En Skatteydners Krav paa Tilbagebetaling af efterbetalt Kommuneskat, der ligesom forhøjet Statskat var erlagt, skønt Ligningen ikke formelt var forandret, ansaas ifølge Lov Nr 274 af 22 Dec 1908 § 1 forældet 5 Aar efter Indbetalingen, uanset at lignende Krav først var anerkendt af Domstolene kort forinden han rejste Sag.
- Forældelse af Tilbagesøgningskravet fandtes ikke afbrudt ved at der inden 5 Aars Fristens Udløb var prøvet Forlig i Sagen, da Stævning først var udtaget flere Maaneder senere, skønt kun nogle Uger efter Fristens Udløb, og uanset at Sagen var stillet i Bero efter en anden Retssag, jfr Lov 1908 § 2... 134
- Lignende Sag 136
- Opgørelse af Mellemværendet mellem en Gaardejerske i Sønderjylland og en Mand, der i en Aarrække havde bestyret hendes Gaard, Bestyrerens Krav paa Løn for den tyske Tid var forældet, jfr Lov Nr 259 af 28 Juni 1920 § 19; efter B G B § 196 Nr 8 er saadanne Krav efter to Aars Forløb forældede..... 587

Fosterfordrivelse.

- En tiltalt Kvinde anset for Fosterfordrivelse og Forsøg herpaa i Medfør af Strfl § 193, 2 Stk, jfr tildels § 46 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar..... 24

Frihavnen.

- En Speditør, der havde Lager i Københavns Frihavn, og som derfra havde udleveret nogle Stortrøjer til en navngiven Køber, der uden at fortolde dem havde solgt dem til Søfolk, Kuske og Arbejdere i Frihavnen, fandtes ikke ansvarlig for at Toldafgiften af dem blev erlagt. Lov 4 Dec 1863 om Frilagre og Fridokker og Koncession 27 April 1892 § 19 antoges saaledes ikke at indeholde Hjemmel for et saadant Ansvar i Frihavnen, jfr Lov Nr 44 af 31 Marts 1891 § 1..... 677

Fri Proces.

- A, hvem der ved Landsretten var idømt Straf for Ærefornærmelser mod B, blev under en i Strafferetsplejens Former iværksat Anke af Dømmen frifundet af Højesteret, idet B antoges at have anlagt Sag mod bedre Vidende. Medens Spørgsmaalet om Omkostningerne i Landsretssagen var endelig af-

	Pag
gjort ved Højesteretsdommen i Strafferettsagen, fik A e O senere tilkendt Godtgørelse hos B for sine Udgifter til en i Anledning af Anken privat antaget Sagfører.....	328
Frøhandel.	
En Frøforretning havde solgt en Landmand Byg med Garanti for Renhed, Spireevne og Sygdomsfrihed; men da Byggen kom op, viste det sig først i Juli, at den var angrebet af nogen Bygbrand. Herfor dømtes Sælgeren til at yde Erstatning dels for forringet Foldudbytte, dels fordi Sæden ikke kunde bruges til Fremavl	69
Fuldmagt.	
K, der for at hjælpe sin Broder havde købt en Gaard i eget Navn og ladet Broderen drive den for egen Regning, og som paa en telefonisk Forespørgsel fra S havde udtalt sig saaledes, at S gik ud fra at K indestod for, at den Gødning og Saasæd, som S leverede til Gaarden, blev betalt, dømtes til at betale Købesummen herfor	40
En Entreprenør E havde givet en Leverandør L Transporter paa sit Tilgodehavende ved et Højspændingsanlæg H, og under en Forhandling, hvori Formanden for H's Bestyrelse deltog, aftaltes det, hvor meget L endnu skulde levere af Materialer, og hvor meget E skulde have udbetalt ved Fuldførelse af Arbejdet, samt at H skulde udbetale Resten af Entreprisesummen til L, og en Overenskomst herom underskrevs paa H's Vegne af dets ledende Ingeniør. Denne indgik senere, da L vægrede sig ved at levere yderligere til E uden Sikkerhed, en Overenskomst, hvorved H indestod for Betalingen heraf. Medens den første Overenskomst ansaas bindende for H, der maatte betale hvad L havde leveret i Hh t denne, fandtes den sidste Overenskomst kun at virke som en Anmeldelse overfor H af E's Transport af sit Krav paa H	262
Efter at en Købmand S havde givet sin Kommis Ordre til at levere et solgt Parti Hvede den 18 Maj, døde S denne Dag om Morgenen; Køberen fik dog Hveden udleveret i Dagens Løb. Da S's Bo imidlertid viste sig insolvent — Arv og Gæld blev ikke vedgaaet — fandtes Hveden eller dens Værdi i Hh t Aftalelov 8 Maj 1917 § 21, 2 Stk sidste Pkt, at maatte gaa tilbage til Boet	381
Lignende Dom	384
F, der havde bestyret en Filial for S, blev afskediget ved et Brev af 16 Sept, hvorom Meddelelser formentlig den 17 Sept blev sendt til Filialens Forbindelser. En af disse K, der havde betalt F et skyldigt Beløb i Dagene fra den 16 til den 18 Sept, blev frifundet for atter at betale Beløbet til S, da det ikke var godtgjort, at K forinden Betalingen var gjort bekendt med at F var afskediget.	

Da F tillige havde forhandlet visse Slags Varer for egen Regning bl a til K, fandtes K ogsaa frigjort ved en senere Betaling af saadanne Varer til F, selv om disse Varer havde tilhørt S	547
---	-----

Fængsling.

En Begæring om Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel i Medfør af Retsplejelovens § 792, jfr § 842 afvist, da den paagældende, der havde været fængslet for Overtrædelse af Straffelovens § 299 og herunder var blevet indlagt til Observation paa Kommunehospitalet, først havde fremsat Begæringen over et Aar, efter at Sagen var sluttet uden Tiltale og han var blevet indlagt paa et Sindssygehospital, og da de af ham paaberaabte senere Omstændigheder, derunder nogle Erklæringer, hvorefter han ikke var sindssyg, var uden Betydning for Spørgsmaalet om Erstatning	85
Kendelse om at en Tiltalt bør forblive hensiddende i Varetægtsfængsel	282
En Mand, der i længere Tid havde taget Varer paa Kredit hos forskellige Handlende, var frifundet for Bedrageri. Da der imidlertid fandtes begrundet Formodning om at han i al Fald i nogle Tilfælde havde handlet i svigagtig Hensigt, og da hans Fængsling havde været lovlig, idet han havde forladt sit Opholdssted uden at lade høre fra sig og først blev fundet af Politiet paa en Gaard, hvor han havde faaet midlertidigt Arbejde, havde han ikke Krav paa Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel efter Rpl § 792	301
En Mand, der afsonede Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost, opfyldte ikke Betingelserne i Rpl § 780 for at underkastes Varetægtsfængsel i Anledning af en ny Forbrydelse ..	333
Nægtet Erstatning for Varetægtsfængsel da Sagens Oplysninger gav begrundet Formodning om, at den paagældende havde gjort sig skyldig i den Forbrydelse for hvilken han var sigtet.	348

Færdsel.

En Køber af en Parcel kendt uberettiget til at have Udgang til en paa Hovedejendommen liggende Markvej og til som Ejer af Parcellen at have Færdsel ad denne Vej, da det ikke fandtes godtgjort, at der ved Købet af Parcellen medfulgte en selvstændig Færdsel ad Vejen og den heller ikke var erhvervet ved Hævd	664
--	-----

Gader.

En Vinterdag i Svendborg faldt en Dame paa en Fortovshelle, der var glat af Is og Sne og brækkede Benet. Da der ikke var strøet Grus paa dette Sted, hvor Snerydningen paahvilede Kommunen, dømtes denne til at erstatte Skaden, herunder Svie og Smerte	193
--	-----

Pag

Den kommunale Vedtægt for Tønder af 30 Juni 1923 § 24, der er overensstemmende med Lov af 14 Dec 1857 § 3, fandtes at indeholde Hjemmel for Byraadet til at paalægge de tilstødende Grundes Ejere at bære Halvdelen af Udgifterne ved Brolægning af en hidtil makadamiseret offentlig Gade, som var overgaaet fra Amtskommunen til Købstadskommunen.... 659

Gaver.

En gammel Kone, der laa alvorlig syg, ønskede at oprette Testamente. En tilkaldt Sagfører meddelte hende, at hun ikke kunde forandre sit gensidige Testamente, men at hun kunde disponere over sin Ejendom i levende Live, og der oprettedes da bl a et Skøde, hvorved hun overdrog sit Hus m m til en Broderdatter mod Fribolig for Livstid. Hun kom sig imidlertid igen, og da det ikke antoges at hun havde forstaaet, at Overdragelsen ogsaa skulde gælde, hvis hun overstod Sygdommen, dømtes Broderdatteren til atter at overlade hende Huset 83

Gravfred.

Tre Tiltalte straffet efter Strfl §§ 228 og 158 for Tyveri og Krænkelser af Gravfreden for fra Gravsteder paa Kirkegaarde at have tilvendt sig Marmorplader, som de forsynede med andre Indskrifter og solgte andetsteds. For Tilægnelser af Marmorplader, der ikke hørte til bestemte Gravsteder, blev de alene straffet for Tyveri 530

Handel.

En Fabrik i Kbhvn for Kaffetilsætning (S) gav K i Malmø, der vilde oparbejde et Marked herfor i Sverrick, hvor saadan Tilsætning ikke bruges, Eneforhandlingsret heraf i Sverrick, mod at K det første Aar aftog 350 000 kg og S betalte Annoncer for 100 000 Kr. Forhandlingen mislykkedes, idet K kun fik solgt ca 20 000 kg, og K opsagde Kontrakten, men da S fastholdt hans Forpligtelse med H t de 350 000 kg, gav K kort før Aarets Udløb Ordre om Fremstilling af Restpartiet til Levering i Malmø Frihavn. Da Varen, der skulde sælges i frisk Tilstand, imidlertid ikke kunde bruges i Sverrick — K syntes at udbyde den i Danmark — fandtes S ikke pligtig til uden videre at levere Partiet som begært.

S frifandtes endvidere for at dække K's Udgifter til Annoncer 62

En Gas- og Vandmester K, der havde paataget sig at opstille et Varmeapparat i en under Opførelse værende Bygning, antoges at hæfte for Betalingen af det af S hertil leverede Materiale, der var faktureret til K, skønt S ogsaa havde modtaget en Transport fra Bygherren paa den sidste Del af Prioritetslaanet 104

	Pag
En Varemægler i Kbhvn havde paa Grundlag af en Telefon-samtale med en Køber K i Haderslev udfærdiget en Slutseddel om Salg af et Parti la Plata Majs, Høst 1925, at aiskibe i April—Aug 1925 fra la Plata Staterne med Omladning i dansk/tysk Havn. Straks efter Modtagelsen af Slutsedlen protesterede Køberen telefonisk mod Indholdet af Slutsedlen, idet han gjorde gældende at have betinget sig Omladning i dansk/tysk Havn i de nævnte Maaneder, hvilket Mægleren straks telefonisk meddelte Sælgeren. I Mæglerprotokollen var intet anført om, at Majsen skulde være af Høst 1925, der vanskelig kunde være saa tidlig fremme, og da Rigtigheden af K's Fremstilling iøvrigt var bestyrket ved en Vidneforklaring, fandtes Slutsedlen ikke bindende for ham	232
En Handlende, der havde solgt en Ladning Kul fra Danzig med Forbehold af i Tilfælde af force majeure at kunne hæve eller suspendere Kontrakten, og som flere Gange havde udsat Leveringen, fordi det af ham fragtede Skib var forsinket, fandtes ikke berettiget til at hæve Kontrakten, fordi hans Sælger senere af den Grund hævede sin Kontrakt	298
Ikke fundet bevist, at nogle i Københavns Flæskehal købte Kødvarer, der var mærket med en Kommissionærs Mærke, var købt for en Slagters Regning	489

Havne.

Efter at der var anlagt et nyt Bassin i Aabenraa Havn og gravet et dybere Indløb til Havnen, gik S/S »Milos« paa Grund ved at sejle ind gennem det endnu ikke afmærkede Løb. Herfor fandtes Havnen ikke ansvarlig, da Kaptajnen vidste, at Løbet ikke var afmærket, og Lodsens burde have kunnet føre Skibet ind uden at gaa paa Grund	31
--	----

Hegn.

Mellem Hovedgaarden Store Restrup og Landsbyen Sønderholms Jorder havde Hovedgaardens Ejer i 1780 opført et Dige. Antaget, at dette i sin Helhed stod paa Hovedgaardens Grund.	100
--	-----

Huse.

En Tvist om Lejen for et Hus paa Landet omfattede Skatter og Afgifter, henhørte ikke under den i Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 §§ 17 og 18 nævnte Kommission, hvorfor Sagen ikke kunde forlanges afvist fra Domstolene	362
Antaget, at Lov Nr 113 af 10 April 1926 § 1, ligesom den tidligere Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 § 18, hjemlede Brugeren Ret til Fornyelse af bestaaende Lejemaal om Huse paa Landet for 8 Aar, selv om Lejemaalet var lovlig opsagt inden Lovens Ikrafttræden	560

	Pag
Hæleri.	
En Tiltalt anset for Hæleri i Medfør af Strfl § 238 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder	206
En tiltalt Kvinde anset for Hæleri i Medfør af Strfl § 238 jfr midl Lov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage	211
En Tiltalt anset for Hæleri i Medfør af Strafl § 238 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar	398
En Tiltalt anset for Hæleri i Medfør af Strfl § 238 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, dog betinget Dom.....	552
En Tiltalt anset i Medfør af Strfl § 241, l, efter dens § 238 som for 3 Gauge begaaet Hæleri — disse Bestemmelser jævnført med § 64 — samt for Vold mod sagesløs Person efter midl Strfl § 1, 1 Stk, jfr i det hele sidstnævnte Lovs § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.....	605
En Beværter der havde afkøbt en Gæst 12 Flasker Whisky for 70 Kr, anset for Hæleri efter Strfl § 238, jfr midl Strfl § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.....	670

Hævd.

Mellem Hovedgaarden Store Restrup og Landsbyen Sønderholms Jorder havde Hovedgaardens Ejer i 1780 opført et Dige, der antoges i sin Helhed at staa paa Hovedgaardens Grund. At en Nabo i over 20 Aar af og til havde ladet sine Kreaturer græsse paa sin Side af Diget, og at der i en Del af denne Tid havde staaet et af Hovedgaardens Ejer opsat Staaltraadshegn langs Midten af Diget, fandtes ikke at give Naboen nogen Ret over nogen Del af Diget	100
--	-----

Ingeniører.

En Ingeniør, der var antaget som Driftsleder ved et Højspændingsanlæg og som teknisk Konsulent ved en Udvidelse heraf, afsluttede bl a paa egen Haand vigtige Aftaler om Garanti overfor Hovedentreprenørens Leverandør og holdt saavel Aftaler som Meddelelser af Betydning fra Leverandøren skjult for sit Selskabs Bestyrelse. Han fandtes da med Rette afskediget af Selskabet uden Varsel. For allerede udført Arbejde som Konsulent tilkendtes der ham et skønsmæssigt Vederlag	269
--	-----

Interessentskab.

I en Sag hvorunder en Landmand paastod en Proprietær dømt til at betale ham en Andel af Fortjenesten ved Driften og Salget af en Gaard blev Østre Landsrets Dom, ved hvilken Sagsøgte var frifundet for Sagsøgerens Tiltale stadfæstet.....	34
---	----

Jærnbauer.

En Gaard antændtes af Gnister fra et Tog paa Æbeltoft—Trustrup Jærnbane. Skønt den antændte Bygning var genopført	
---	--

	Pag
med Straatag i 1914 efter Banens Anlæg, fandtes Banen i Hh til Lov Nr 117 af 11 Marts 1921 § 7 pligtig at erstatte Skaden	145
En Grosserer, der i 1918 havde tegnet sig for 1000 Kr Aktier i Helsing—Tisvildeleje Jærnbane med Forpligtelse til at deltagte forholdsvis i mulige Overskridelser, fandtes efter Banens Fuldførelse i 1925 pligtig at efterbetale yderligere 1750 Kr, væsenlig foranlediget ved Arbejdsudgifternes Fordyrelse. At han ikke i Ovsst m Aktieselskabslovens § 6 var indkaldt til den konstituerende Generalforsamling i 1925, fritog ham ikke for hans Forpligtelse, da Indbetalingen maatte ske i Hh t de for Koncessionen givne Regler, jfr Lovens § 1, 3 Stk.	334
Et knapt 2 Aar gammelt Barn var lagt til at sove til Middag, medens Moderen var paa Arbejde, og det var paalagt Naboens 9aarige Datter, der passede Børnene, at komme ud med dem i Marken, naar den lille vaagnede. Denne var imidlertid ubemærket gaaet hjemme fra og fandtes senere paa den 300 m derfra værende Banelinje paakørt af Toget. Da der ikke kunde bebrejdes det lille Barn nogen Uagtsomhed og der ej heller fandtes at foreligge Forsømmelse med dets Tilsyn, dømtes Banen efter Lov Nr 117 af 11 Marts 1921 § 1 til at tilsvare fuld Erstatning for Skaden.	
Erstatningskrav for en Skade, hvorom offentlig Undersøgelse var rejst, ansaa (af Landsretten) rettidig fremsat ved Henvendelse til Banen nogle Uger efter at Undersøgelsen var sluttet, og inden den i Lovens § 6 nævnte 4 Maaneders Frist.	580
Ikke fundet godtgjort, at en i Gribskov opstaaet Brand skyldtes Gnister eller Gløder fra Gribskovbanens Lokomotiver, hvorfor Banen frifandtes i en af Landbrugsministeriet anlagt Erstatningssag	650

Kaution.

Ikke fundet bevist at et Kautionsløfte var knyttet til den kendelige Forudsætning, at en af Skyldneren søgt Akkord virkelig kom i Orden, saa at han undgik Konkurs.....	4
---	---

Kirker.

Ved Omordning i 1863 af Kirkesangen i Holmens Kirke beholdt Kirken en Kapital af 12 500 Rdlr, som dog skulde overføres til De forenede Kirkeskoler, hvis en Forandring i Kirkesangsforholdene i Tidens Løb maatte medføre, at den ikke længere behøvedes i nævnte Øjemed. Skønt Lov Nr 364 af 28 Juni 1920 § 19 bestemte, at Lønnen til Kirkekor paa indtil 10 Medlemmer kunde lignedes som Menighedsudgifter, medens Holmens Kirke brugte et Kor paa 14 Medlemmer, fandtes Betingelserne for at kræve Kapitalen overført til Kirkeskolerne ikke at være tilstede	26
Efter at Præsten for Ryslinge Valgmenighed Rørdam havde ud-	

talt sig om Trosforhold paa en Maade, der væsenlig afveg fra de almindelige Anskuelse i Folkekirken, vedtog Menighedens Generalforsamling i 1921 enstemmig en Tilføjelse til dens Vedtægter, hvorefter Menigheden, selv om dens Stilling til Folkekirken skulde blive forandret, f Eks ved at Anerkendelse fratoges den eller dens Præst, vedblev at bestaa under de Former, som Styrelsen og Generalforsamlingen bestemte, og at de til den Tid i Menigheden staaende Medlemmer var Ejere af dens Ejendele. Efter flere forgæves Forsøg paa at faa autoriseret et andet Daabsritual vedtog en Generalforsamlings Flertal i 1925 at anvende det nye Ritual, naar nogen ønskede det. Som Følge heraf blev Anerkendelsen af Rørdam som Præst for Menigheden tilbagekaldt, hvorefter Menigheden overgik til Frimenighed. Et Mindretal, der hævdede nu at udgøre Ryslinge Valgmenighed, paastod denne kendt ejendomsberettiget til Menighedens Kirke og øvrige Ejendele, men denne Paastand toges ikke til Følge, da Beslutningen af 1921 ikke kunde omstødes som ugyldig og omfattede det nu indtrufne Forhold 126

I Sønderho Kirkes Reglement af 1783 var bestemt, at enhver Indbygger skulde leje et Stolestade i Kirken eller i modsat Fald erlægge 2 Mark aarlig. Efter at Menighedsraadet i 1913 havde bestemt, at Leje af Stolestader skulde ophøre, antoges ogsaa den subsidizære Ydelse for bortfaldet.

En Afgift af 4 Mark, der efter en Vedtagelse i 1791 var erlagt i Alderstid til Kirken af enhver ny Beboer, antoges at have Gyldighed og ikke senere at være bortfaldet 435

Ejeren af den afløste Fole Kirketiende i de sønderjyske Landsdele kunde ikke ved at stille Afløsningssummen til Raadighed for Kirken frigøre sig for Pligten til fremtidig at vedligeholde Kirken.

Tiendelov Nr 100 af 15 Maj 1903 § 23 antoges ikke at være udvidet til de sønderjyske Landsdele 577

Kommission.

Anset bevist, at Sælgeren af en Forretning havde lovet en Mand, der anviste ham en Køber, og hvis Kravs brev i den Anledning han ikke besvarede, et Vederlag herfor 318

Kommunalvæsen.

Efter at en Landvæsenskommission havde taget Bestemmelse om et Kloakanlæg for Bagsværdrendens Opland, saaledes at Arbejdet udførtes ved Lyngby-Taarbæk Kommune (L)'s Foranstaltning og Udgifterne fordeltes paa denne og Gladsaxe Kommune (G), blev Arbejdet ved en Licitation overdraget en Entreprenør, der imidlertid paa Grund af usædvanlige Jordbundsforhold ikke kunde fuldføre det. L lod derefter med Landvæsenskommissionens Bemyndigelse Arbejdet fuldføre ef-

	Pag
ter Regning under behørig Kontrol. Skønt G ikke var underrettet herom, kunde det ikke unddrage sig fra at deltage i Udgiftsforøgelsen, da betydelige Bekostninger allerede var anvendt og der, naar Arbejdet skulde fuldføres efter den engang fastslaaede Plan, intet vilde være sparet ved en anden Fremgangsmaade	438
Konfiskation.	
Nogle til Salg omførte Tæpper konfiskeret, skønt de Tiltalte kun havde dem i Konsignation.....	250
Konkurrence.	
Det af Apotekerforeningen udgivne Blad Archiv for Pharmaci og Chemi indeholdt en Artikel, hvori Apotekerne opfordredes til at benytte D A K Præparater og ikke A/S Pharmacias Præparater, der angaves at være udenlandske, skønt de opreklameredes som danske. Da Meddelelserne om Pharmacia's Produktion, der for en væsenlig Del var urigtige, fandtes retstridige overfor dette, tilkendtes der det en skønsmæssig Erstatning af 500 Kr	106
Lederen af et Patentkontor, der for en amerikansk Opfinder A havde anmeldt Patent paa en Fremgangsmaade og et Apparat til Fremstilling af bevægelige stereoskopiske Skygebilleder (magiske Brilller), havde, skønt Patentkommissionen havde afslaaet at meddele Patent paa Fremgangsmaaden, udsendt Advarsler til forskellige interesserede mod at benytte andet end A's Apparater, idet han gav det Udseende af at ogsaa Fremgangsmaaden ventedes patenteret, samt forbeholdt Erstatningskrav. Han blev herfor idømt Bøde og Erstatning til Klageren efter Lov Nr 98 af 29 Marts 1924 § 10.....	466
Konkurs.	
Da et Konkursbo var indtraadt i en Retssag i Fallentens Sted ifølge Konkurslovens § 8, og da Modparten ikke derefter havde nedlagt nogen Paastand mod Fallenten personlig men havde begæret Sagen hævet, kunde den af Fallenten, som ikke mere var Part i Sagen, nedlagte Paastand om Tilkendelse af Sagens Omkostninger ikke tages til Følge.....	432
En Tiltalt, der under en Arrestforretning havde foregivet intet yderligere at kunne anvise til Genstand for Arrest uagtet han var i Besiddelse af 2000 Kr og som under en Vurderings- og Registreringsforretning i hans Konkursbo havde undladt at oplyse sin Ejendomsret til en So og en Plag, anset dels i Medfør af Retsplejelovens § 632, jfr § 521 efter Straffelovens § 260, jfr § 64, dels efter Straffelovens § 264 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage	509
Panthaver i fast Ejendom, som tillige havde Underpant i specificeret Løsøre, og som efter at Skyldnerens Bo var taget under	

Konkursbehandling, i Henhold til Retsplejelovens § 680 ønskede at søge Fyldestgørelse i den faste Ejendom uafhængig af Konkursen, hvorfor han maatte frafalde Krav paa Boet, fandtes ikke gyldigt at kunne forbeholde sig Fyldestgørelse ogsaa af det pantsatte Løsøre..... 661

Konnossement.

Et Skib, som i Hamborg havde modtaget en Ladning Solsikkekager, vejet og indladet fra en større Damper, og afgivet Konnossement for 101 885 kg, ansaas ansvarligt for den ved Udlosningen i Holbæk ved Vejning af den autoriserede Vejers Assistent forefundne Manko, udover normalt Svind, paa ca 7000 kg, da det fandtes godtgjort, at der var indladet 101 885 kg, og da tilmed et Forbehold i Konnossementet overfor Vægten ikke fritog Skibet for Ansvar, naar Ladningen var modtaget efter Vejning; jfr Sølov § 145..... 674

Kontrabog.

Tvende Tiltalte, der i stort Omfang havde udvisket Vareposter og Tal i en Kontrabog med en Brugsforening, hvilke Poster endnu ikke var sammentalt og indført i Brugsforeningens Bøger, straffet efter Straffelovens § 274 jfr § 270 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost hver i 60 Dage 150

Kontrakt.

Ikke fundet bevist, at Handelsbanken havde lovet en Vekselerer, der bl a havde deponeret nogle Cichoriefabrik-Aktier paa sin almindelige Konto, at disse skulde kunne udtages til Belaaingskursen uden Hensyn til hans øvrige Skyld til Banken, eller at Banken havde vidst, at han ikke var berettiget til at belaae Aktierne paa andre Vilkaar.

En under Hensyn til Bankens Vægring ved at udlevere Aktierne truffet Aftale var derfor ikke indgaaet under en Tvang, der kunde gøre Aftalen uforbindende 515

Køb og Salg.

Sælgeren af en Landejendom, der ved Salgsforhandlingerne havde nægtet at paatage sig nogen Garanti for Arealets Størrelse, og om hvem det ikke fandtes godtgjort, at han mod bedre Vidende havde bibragt Køberen urigtig Forestilling herom, frifandtes for Ansvar i saa Henseende..... 6

Køberen af et gammelt Hus i Odense havde faaet tilkendt Erstatning, fordi Sælgeren S havde fortiet, at der var Svamp i Huset. Derimod fandtes det ikke oplyst, at Huset, allerede da S købte det 4 Maaneder tidligere, havde været saa stærkt angrebet af Svamp, at hans Sælger, der ikke havde haft Mistanke herom, maatte taale et Afslag i Købesummen..... 19

S, der udnyttede en patenteret Opfindelse paa Fremstilling af

	Pag
Genstande af et vist Materiale (Kyos), solgte ved Opfinderen O's Hjælp Fabriken til et Aktieselskab, hvori K indskød Kapital. Efter at A/S havde drevet Fabriken et halvt Aars Tid, gjorde K gældende, at der var givet ham urigtige Oplysninger om Fabrikens Drift og Salgsmuligheder, og krævede Købesummen tilbage af S; men S frifandtes, da det ikke fandtes godtgjort, at han havde paadraget sig noget Ansvar i saa Henseende	71
En 8 Aar gammel Villa blev i Løbet af faa Dage solgt tre Gange, og den første Sælger S havde overfor sin Køber K ₁ erklæret ikke at ville garantere mod Svamp. Handlen berigtigedes saaledes, at S udstedte Skøde direkte til den sidste Køber K ₂ ; ved den Lejlighed forlangte K ₂ Garanti mod Svamp, hvad S vægrede sig ved, hvorefter Sagføreren erklærede, at K ₂ herom maatte holde sig til sin Sælger K ₁ , der intet sagde hertil. Kort efter viste det sig, at Villaaen var i høj Grad angrebet af Svamp, hvis Fjernelse vilde medføre betydelig Bekostning. Herfor fandtes saavel K ₂ som K ₁ at maatte finde sig i Afslag i Købesummen	79
En Godsejer, der havde solgt Øen Langø med Garanti for at Kvægbesætningen var fri for smitsom Kastning, dømtes til at yde en skønsmæssig Erstatning for forefunden Kastesyge.	117
En Sælger, der havde garanteret for, at et solgt Hus ikke var angrebet af Svamp, dømtes, da der viste sig at være gul Tømmersvamp i Gulvene til at yde Erstatning for Tabet herved	158
Sælgeren af en stor Gaard, i hvis Besætning der var forefaldet enkelte Tilfælde af Kastning, hvoraf han dog kun var bekendt med et, som antoges at skyldes ydre Aarsager, fandtes, skønt det viste sig, at der i Besætningen var smitsom Kastning, ikke ansvarlig herfor overfor en Køber, der ikke havde stillet Spørgsmaalet om Kastning	302
En Gaardejer solgte en Hingst for 17 000 Kr foruden et yderligere Beløb for en vis Drægtighedsprocent, der i Slutsedlen var angivet til 50 pCt som 3aarig og 4aarig, medens han hævdede, at der var aftalt 50 pCt som 3aarig eller 4aarig. Dette sidste fandtes imidlertid ikke bevist. — Spørgsmaal om Drægtighedsprocenten var naaet.....	338
Ikke fundet bevist at en Rentier havde solgt en ham tilhørende Panteobligation	388
En Tømmerhandler, der havde solgt en Villa uden at gøre Køberen bekendt med, at Vand fra Grunden, som ikke var drænet, til Tider trængte ned i Kælderen i betydelig Mængde, dømtes til at tilsvare Køberen Erstatning herfor.....	583
En Handelsmand H, der kort efter at have købt en Gaard bortsolgte Besætningen ved Auktion, uden at gøre opmærksom paa at der havde været flere Tilfælde af Kastning bl a en Ugestid før Auktionen, dømtes af Landsretten til at tilsvare	

	Pag
to Købere Erstatning for at der gennem købte Dyr var tilført deres Besætninger Kastesmitte.	
Derimod fik H ikke tilkendt Erstatning hos sin Sælger, da han, der allerede før Købet var bekendt med flere af Kastningstilfældene, antoges at have været paa det rene med at der var Kastsmitte i Besætningen	593
Ved Salget af en Gaard opgav Sælgeren, at Arealet ifølge en Arealattest var 64 Tdr Land, men at han ikke vilde garantere herfor. Da Arealet imidlertid viste sig kun at være ca 53 Tdr Land, tilkendtes der Køberen et Afslag i Købesummen af 4000 Kr	605
Et A/S der havde købt nogle Grunde paa Vilkaar bl a at Sælgeren uden Udgift for Køberen skulde anlægge forskellige Banespor overensstemmende med en nærmere anlagt Plan, »paa hvilken dog Statsbanernes Approbation forbeholdtes«, medens Køberen skulde deltage i Vedligeholdelse af hele Sporanlægget efter visse nærmere vedtagne Regler, fandtes ikke pligtig at refundere Sælgeren nogle Vedligeholdelsesudgifter, da Sporanlægget ikke var blevet stillet til Køberens Raadighed udført m H til Skinner etc, saaledes som Statsbanerne plejer at udføre eller kræve udført saadanne Anlæg	683
En Sølvvarefabrikant der havde underskrevet Slutseddel om Køb af en nærmere angivet Duplikeringsmaskine, dømt til at betale Prisen mod Udlevering af Maskinen, idet det ikke fandtes godtgjort, at han havde købt den under den for Sælgeren kendelige Forudsætning, at Maskinen besad visse Egenskaber, som den ikke besad	686

Købsteder.

At den Købstad jorder efter Fr 18 Okt 1811 paahvilende Afgift til Kommunen kan stige efter Fr § 5, fandtes ikke til Hinder for dens Afløsning efter Lov Nr 505 af 28 Sept 1918 § 3; men en Yders Paastand om Afgiftens fuldstændige Afløsning nu ved Kapitalisering af den Afgift, der i Øjeblikket svaredes, toges ikke til Følge.

Antaget at Afgift efter Fr 18 Okt 1811 med Rette var paalagt de Lodder, hvori Fredericia Købstads Markjorder i Aar 1800 var blevet udskiftet .....

174

Landvæsenskommission.

Antaget at en Landvæsenskommission ikke var udelukket fra forinden Sagens Behandling at holde forberedende Møder, for hvilke der tilkom dens Medlemmer Dagpenge og Rejsegodtgørelse .....

206

Efter at en Landvæsenskommission havde taget Bestemmelse om et Kloakanlæg for Bagsværdrendens Opland, saaledes at Arbejdet udførtes ved Lyngby-Taarbæk Kommune (L)'s Foranstaltning og Udgifterne fordeltes paa denne og Gladsaxe

Kommune (G), blev Arbejdet ved en Licitation overdraget en Entreprenør, der imidlertid paa Grund af usædvanlige Jordbundsforhold ikke kunde fuldføre det. L lod derefter med Landvæsenskommissionens Bemyndigelse Arbejdet fuldføre efter Regning under behørig Kontrol. Skønt G ikke var underrettet herom, kunde det ikke unddrage sig fra at deltage i Udgiftsforøgelsen, da betydelige Bekostninger allerede var anvendt og der, naar Arbejdet skulde fuldføres efter den engang fastslaaede Plan, intet vilde være sparet ved en anden Fremgangsmaade . . . . .

438

Legemsbeskædigelse (uagtsom).

Under Opførelsen af Statsskolen i Randers styrtede en Gesims ned, hvorved nogle Murere kom alvorlig til Skade. Aarsagen til Nedstyrtningen kunde vel ikke bestemt paavises; men da Oplægningen af Gesimsen, som bestod af stærkt fremspringende Hængeplatter, ansaas for farlig, naar der ikke blev truffet Sikkerhedsforanstaltninger, og saadanne var forsumt, blev baade den ledende og den tilsynsførende Arkitekt og Murermesteren straffet efter Strif § 207 med Bøder paa 500 Kr, 500 Kr og 200 Kr . . . . .

632

Leje.

En i 1924 indgaaet Overenskomst mellem en Husejer og en Lejer, hvorefter Lejeren skulde flytte til Oktober 1926, saafremt dette forlangtes af Ejeren, forstaaet saaledes, at der hertil krævedes en Opsigelse fra Ejeren, der da maatte forelægges Huslejenævnet efter Boliglov Nr 83 af 1 April 1925 § 11 . . . . .

9

Et Huslejenævn besluttede med 3 Stemmer mod 1, idet det 5te Medlem undlod at stemme, at nedsætte en aftalt Husleje fra 4000 Kr til 2500 Kr. Denne Beslutning antoges at være gyldig som vedtaget med det i Boliglov Nr 168 af 1 Maj 1922 § 3, 2 Stk foreskrevne Flertal paa mere end een Stemme . . . . .

22

Antaget, at Boliglov Nr 83 af 1 April 1925 § 11 udtømmende angiver de Tilfælde, i hvilke Opsigelse af Lejemaal gyldig kan ske . . . . .

414

Antaget at det tilkom Huslejenævnene endelig at afgøre, om en Lejer faldt ind under Bestemmelsen i Boliglov Nr 83 af 1 April 1925 § 11, Nr 2, 2 Stk om de Funktionærer, der kan ombyttes . . . . .

417

Omdannelse af en under Boligloven hørende Lejlighed til Butiker med Bagværelser betragtedes ikke som en Oprettelse af nye Lejligheder, der efter Boliglov Nr 83 af 1 April 1925 § 1, 2 Stk bragte Lokalerne udenfor denne Lovs Regler . . . . .

456

Under en Sag til Tilbagebetaling i Henhold til Boliglovens § 16 af et Beløb som Sagsøgeren hævdede at have betalt i Ducar ved Indgaaelse af et Fremlejemaal om en Lejlighed begærede

	Pag
de Sagsøgte, der gjorde gældende, at Beløbet var Vederlag for Istandsættelse af Lejligheden, en Arkitekt udmeldt til at skønne over hvormeget der i det sidste Aar var anvendt paa Lejligheden. Denne Begæring mod hvilken Sagsøgeren protesterede, nægtede Landsretten at tage til Følge, hvilken Beslutning stadfæstedes af Højesterets Ankeudvalg	478
En Husejer havde udlejet et hidtil til Vaskeri benyttet Lokale til en ny Lejer, bl a paa Vilkaar at Vaskerimaskinerne ikke var til Ulempe for de andre Beboere. Skønt disse klagede over Rystelse og Støj fra Maskinerne, fandtes Vaskeriejeren ikke at have misligholdt sit Lejemaal, saaledes at han var pligtig at flytte uden Opsigelse, da det ikke var godtgjort, at Maskinerne gjorde mere Støj end tidligere eller for Vaskerier almindeligt	540
A havde fremlejet en Del af de af ham benyttede Lokaler til B. Senere overgik A's Forretning til et A/S, i hvilket A vedblev at være Direktør indtil han gik fallit. Ikke antaget at B kunde bringe sit Krav paa A i Modregning overfor A/S'ets Husleje-fordring, endskønt han ved sine Afregninger med A/S'et lige til kort før A's Fallit faktisk havde betalt Lejen helt eller delvis ved at bringe sine Krav paa A i Modregning	629

Likvidation.

En Kreditor i en Vekselerers Likvidationsbo, der efter at Likvidatorerne havde nægtet at anerkende ham som Separatist for hans Depoter, havde modtaget Opgørelse fra Boet over sit Tilgodehavende og faaet Dividender heraf, kunde ikke flere Aar efter paany kræve at blive behandlet som Separatist	463
En Kreditors Tiltrædelse af en Likvidation antoges af Landsretten e O kun knyttet til den Forudsætning, at andre Kreditorer ikke umuliggjorde Likvidation, ikke at denne tiltraadtes af samtlige Kreditorer	493

Lodsvæsen.

En Kendtmand, der skulde lodse et græsk Skib i Østersøen. fulgt med dette fra Aalborg. Da Skibet ikke havde haft Lods ombord fra Hals Barre til Helsingør, dømtes han i Hh t Lodslov Nr 131 af 17 April 1916 § 13, jfr § 12 Nr 3 til at erstatte Hals Lodseri Lodspenge for denne Rejse	142
---	-----

Love.

Antaget, at Lov Nr 113 af 10 April 1926 § 1, ligesom den tidligere Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 § 18, hjemlede Brugeren Ret til Fornyelse af bestaaende Lejemaal om Huse paa Landet for 8 Aar, selv om Lejemaaliet var lovlig opsagt inden Lovens Ikrafttræden	560
--	-----

Læger.

En Sindssyg, der i 1918 som farlig var indlagt paa St Hans Hospital og vedblivende led af Forrykthed, havde ikke Krav paa Erstatning, fordi hun trods sin Begæring om at blive udskrevet, var tilbageholdt der til 1926 efter de da fulgte Regler 483

Militærforsøelser.

En Værnepligtig, der havde undladt at hilse en Overordnet, og som paa dennes Forespørgsel havde vægret sig ved at opgive sit Nummer og iøvrigt var optraadt respektstridig, straffet efter Strfl for Krigsmagten 7 Maj 1881 §§ 112, 2 Stk, 120, 1 Stk og 121 med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 4 × 5 Dage.

Skønt den Overordnede ikke var den Værnepligtiges Foresatte, maatte hans Ordre adlydes som en Foresats efter Tjenestereglement for Hæren af 6 Sept 1912 § 11 111

Modregning.

A havde fremlejet en Del af de af ham benyttede Lokaler til B. Senere overgik A's Forretning til et A/S, i hvilket A vedblev at være Direktør indtil han gik fallit. Ikke antaget at B kunde bringe sit Krav paa A i Modregning overfor A/S'ets Husleje-fordring, endskønt han ved sine Afregninger med A/S'et lige til kort før A's Fallit faktisk havde betalt Lejen helt eller delvis ved at bringe sine Krav paa A i Modregning 629

Mæglere.

En Varemægler i Kbhvn havde paa Grundlag af en Telefonsamtale med en Køber K i Haderslev udfærdiget en Slutseddel om Salg af et Parti la Plata Majs, Høst 1925, at afskibe i April—Aug 1925 fra la Plata Staterne med Omladning i dansk/tysk Havn. Straks efter Modtagelsen af Slutsedlen protesterede Køberen telefonisk mod Indholdet af Slutsedlen, idet han gjorde gældende at have betinget sig Omladning i dansk/tysk Havn i de nævnte Maaneder, hvilket Mægleren straks telefonisk meddelte Sælgeren. I Mæglerprotokollen var intet anført om, at Majsens skulde være af Høst 1925, der vanskelig kunde være saa tidlig fremme, og da Rigtigheden af K's Fremstilling iøvrigt var bestyrket ved en Vidneforklaring, fandtes Slutsedlen ikke bindende for ham 232

Mønt.

Medens det danske Gesandtskab i Rusland under Krigen varetog de østrigske Interesser, udlagde en derværende Russer nogle Beløb i Rubler for en af Gesandtskabets Repræsentanter. Disse Beløb dømtes Udenrigsministeriet til at erstatte Russeren i Rubler, skønt Rubler nu var værdiløse 567

Navn.

A/S Sydjysk Kul-Import fandtes i Hh t Aktieselskabslov Nr 468 af 29 Sept 1917 § 50 berettiget til paa Grund af Navnets Lighed at forbyde et andet A/S at føre Navnet Sydjyllands Kul-Kompagni	607
---	-----

Notarius.

En 68aarig Kone, der var aandelig svækket og undertiden uklar og derfor af sine Omgivelser blev indlagt paa et Sygehus, havde Dagen forinden aftalt med sin Sagfører at oprette et Testamente, hvorved hun bl a indsatte denne til at arve $\frac{1}{4}$ af hendes Formue, og dette Testamente underskrev hun, den Dag hun var indlagt paa Sygehuset, for Notarius, som attestede, at hun var sin Fornuft fuldkommen mægtig. Skønt ogsaa nogle af hendes Bekendte erklærede, at hun ved Indlæggelsen havde været ved sin Fornufts Brug, fandtes det bl a ved Forklaring af den Læge, der havde tilset hende paa Sygehuset, hvor hun behandlede for Alderdomssløvsind, og som paa Indlæggelsesdagen havde fundet hende hverken tids- eller stedsorienteret, godtgjort, at hun allerede da hun underskrev Testamentet ikke havde været ved sin Fornufts fulde Brug, hvorfor dette erklæredes ugyldigt.

Udtalt af Landsretten, at en Arving ikke var afskaaret fra at anfægte Testamentets Gyldighed, fordi hun ikke straks havde protesteret imod det, men vedgaaet Arv og Gæld og modtaget et Bogskab, der i begge Tilfælde skulde tilfalde hende .....

394

Næringsvæsen.

En Cigarmager i København fandtes ifølge Næringslovens § 23 berettiget til at sælge Cigarer fra Automat ogsaa andetsteds end ved Bopæl, Værksted eller Butik .....

249

To Tiltalte, der havde omført gamle persiske Tæpper til Salg, idet de spurgte, om de maatte forevise Tæpperne, som de medførte i deres Vogn, straffet for Omløben med Varer.

Tæpperne konfiskeredes, skønt de Tiltalte havde nogle af dem i Konsignation .....

250

En Grosserer, der efter Anmodning af en Buntmager havde forevist ham Lamme- og Kaninskind, hvoraf Buntmageren købte nogle, og samtidig havde medbragt andre Skind til Udvalg, fandtes ikke skyldig i ulovlig Omløben med Varer .....

372

Nævninger.

Da Højesteret gik ud fra at en for Vold mod sagesløs Person tiltalt for det af ham udviste Forhold vilde være at anse efter midl Strfl § 1, 2 Stk, 3 Pkt, burde Sagen have været undergivet Nævningebehandling, og da dette ikke var sket, trods Tiltaltes Begæring, — som han gentog for Højesteret, —

	Pag
blev Landsrettens Dom og den forudgaaende Domsbehandling ophævet og Sagen hjemvist til Landsretten	654
 Offenlig Myndighed og Orden (Forbrydelser mod den).	
En Gaardejer i Sønderjylland, der havde truet Sogneraadets Formand i Anledning af forestaaende Skatteudpantninger og opfordret ham til at nedlægge sit Hverv, da Modstanderen nu havde den fysiske Magt, straffet efter Strfl § 98, 1 Stk.	59
En Gaardejer i Sønderjylland, der under Udsættelsen af sin Ejendom efter Tvangsauktion havde brugt Skældsord mod og truet Fogden og Politibetjentene med at slaa, straffet efter Strfl §§ 98, 1 Stk, 100 og 101 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder	600
En Tiltalt anset efter Strfl §§ 100 og 101 samt efter Motorlovens § 32, jfr § 17, 6 Stk og Bek Nr 428 af 29 September 1921 § 6 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder.	691
 Pant.	
En Møbelhandler F gav en Grosserer Haandpant i nogle F tilkommende Bogfordringer. Da hverken Pantsætter eller Pant-haver havde givet Skyldnerne Underretning om Pantsætningen 8 Uger inden F's Fallit, blev Pantsætningen afkræftet efter Konkurslov § 21.	
Panthaveren dømtes til at erstatte Boet dets Tab ved hans Dispositioner overfor Skyldnerne efter at han var bekendt med Fallitbegæringen.....	138
En Panthaver, der havde gjort Udlæg i en pantsat Gaard, men ladet Ejeren vedblive at drive Gaarden for sig indtil Tvangsauktionen, ved hvilken en efterfølgende Panthaver overtog Gaarden, fandtes ikke ansvarlig overfor denne for at Ejeren Dagen efter Auktionen sendte tre Køer bort fra Gaarden til sin Svoger, der hævdede at de tilhørte ham	161
En Handlende F havde Laanekonto i en Bank B mod Transport paa Bogfordringer til enhver Tid for det dobbelte af Laanene, for hvilke B tillige havde Kaution; samtidig med Transporterne fik B Anvisninger paa Debitorerne, som den indkasserede. Transporterne antoges nu kun at være givet B som Sikkerhed for Laanene, og da Sikkerheden først var blevet gyldig fra det Tidspunkt B gav Debitorerne Underretning om Transporterne, en halv Snes Dage før F's Konkurs, blev de afkræftet efter Konkurslov § 21, og det skønt Laanene var givet samtidig med Overgivelsen af Transporterne.	
Banken blev endvidere dømt til at godtgøre Boet de Beløb, der var indgaaet paa Transporterne efter Underretningen til Debitorerne, jfr Kkl § 21, 3 Stk (Lov Nr 30 af 20 Marts 1901 § 1).	498

	Pag
Antaget, at høstede Rodfrugter ikke hører til de Ting, der ifølge Konkurslov § 153, 1 Pkt kan underpant sættes som Tilbehør til en Landejendom, og at Bestemmelsen heller ikke kan anvendes analogisk paa dem. Ej heller fandtes Bestemmelsen i Rpl § 507, 3 Stk at afgive Hjemmel til at anse saadanne Roer for indbefattede under Pant i Ejendommen	542
Panthaver i fast Ejendom, som tillige havde Underpant i specificeret Løsøre, og som efter at Skyldnerens Bo var taget under Konkursbehandling, i Henhold til Retsplejelovens § 680 ønskede at søge Fyldestgørelse i den faste Ejendom uafhængig af Konkursen, hvorfor han maatte fratælde Krav paa Boet, fandtes ikke gyldigt at kunne forbeholde sig Fyldestgørelse ogsaa af det pantsatte Løsøre.	661

Patent.

Lederen af et Patentkontor, der for en amerikansk Opfinder A havde anmeldt Patent paa en Fremgangsmaade og et Apparat til Fremstilling af bevægelige stereoskopiske Skygebilleder (magiske Brillen), havde, skønt Patentkommissionen havde afslaaet at meddele Patent paa Fremgangsmaaden, udsendt Advarsler til forskellige interesserede mod at benytte andet end A's Apparater, idet han gav det Udseende af at ogsaa Fremgangsmaaden ventedes patenteret, samt forbeholdt Erstatningskrav. Han blev herfor idømt Bøde og Erstatning til Klageren efter Lov Nr 98 af 29 Marts 1924 § 10.	466
---	-----

Pension.

En Sergent kom under en Øvelse i 1916 til Skade ved at hans venstre Fod gled ud af Stigbøjlen, da han skulde stige til Hest, og han stødte Underlivet mod Sadlens jærnbelaede Forsvisel (Sadelbuen). Siden da fik han jævnlig stærke Smerter i Bryst og Underliv, der opfattedes som en traumatisk Neurose, hvorfor han i 1923 blev afskediget som uskikket til al Krigstjeneste. Det viste sig imidlertid, at han led af en Hjertefejl, og da der ikke var tilvejebragt tilstrækkelig Sandsynlighed for en Aarsagssammenhæng mellem Tilskadecomsten og den Tilstand, der gav Anledning til Afskedigelsen, havde han ikke i Hh t Tjenestemandsløvs Nr 489 af 12 Sept 1919 § 56 Krav paa en Pension af $\frac{2}{3}$ af sin Tjenesteindtægt.	1
---	---

Post.

Til Afstempling af Frimærker benyttede Postvæsnet bl a et Stempel med Ordene: Køb dansk Arbejde. Dette Mærke fandtes en Mand, der forhandlede udenlandske Varer, ikke at kunne forbyde Postvæsnet at anbringe paa hans Postforsendelser	155
---	-----

Pressen.

- En Boghandler, der solgte udenlandske Bøger af utugtigt Indhold, hvorpaa Forretningen var anlagt, straffet efter Strfl § 184, idet Presselov 3 Jan 1851 § 14 ikke antoges at udelukke saadant Ansvar efter almindelige Regler 283

Pumpeanlæg.

- L Nr 347 af 2 Juni 1917 § 2 fandtes ikke at indeholde Hjemmel til af de nye Deltagere i det Pumpelag, som vil komme til at træde i Stedet for det ophørte Interessentskab »Bøtø Nors Udgravning« at kræve Bidrag til Forrentning og Amortisation af tidligere afholdte Anlægsudgifter 640

Regnskab.

- Opgørelse af et Regnskabsmellemværende mellem en Formand og en Uddeler i en Brugsforening 479

Reklamation.

- En Cyklehandler, der uden Forbehold havde betalt en stor Del af Købsummen for nogle Cyklestel, skønt han var klar over og paapegede deres Mangler, bl a ved Lodningen, kunde ikke senere hæve Købet af dette Parti, fordi det viste sig, at disse Mangler medførte Stelbrud, jfr Købelov § 52, 2 Stk. 148

Retsgift.

- Antaget, at Retsgift i en af Østre Landsret afvist Sag der var optaget til særskilt Paakendelse af Formaliteten, skulde betales af Sagsøgeren efter Sagens Værdi, og at Værdien maatte beregnes efter Paastanden i Stævningen 292

Retspleje.

- I en mod Justitsministeriet anlagt Sag hvorunder Sagsøgeren paastod Ministeriet kendt pligtig at meddele ham Udskrift af Korrespondancen angaaende et af ham til Ministeriet indgivet Andragende, stadfæstedes Østre Landsrets Dom, ved hvilken Sagen var blevet afvist i Medfør af Rpl § 259, jfr § 363, da Sagsøgeren, som under Domsforhandlingen var blevet henvist til at lade en Sagfører møde for sig, fordi han ikke var i Stand til at fremsætte Sagen med fornøden Ro og Klarhed, ved Sagens senere Foretagelse var mødt uden Sagfører, idet han erklærede at have opgivet at finde en saadan 25
- A, hvem der ved Landsretten var idømt Straf for Ærefornærmelser mod B, blev under en i Strafferetsplejens Former iværksat Anke af Dommen frifundet af Højesteret, idet B antoges at have anlagt Sagen mod bedre Vidende. Medens Spørgsmaalet om Omkostningerne i Landsretssagen var endelig afgjort ved Højesteretsdommen i Strafferetssagen, fik A e O

	Pag
senere tilkendt Godtgørelse hos B for sine Udgifter til en i Anledning af Anken privat antaget Sagfører.....	328
Sagførere.	
En Sagfører, der havde udstedt nogle Bankchecks, for hvilke der ikke var Dækning, for at Modtageren kunde rejse Penge paa dem, straffet efter Straffelovens § 257 og frakendt Ret til Sagførevirksomhed efter Rpl § 137.....	87
Sikkerhedsanstalter.	
En Sag, hvorunder Anklagemyndigheden havde paastaet en Tiltalt principalt interneret, subsidiært idømt Sraf for et Forhold, der krævede Nævninges Medvirken, maatte i sin Helhed behandles for Nævninge	39
En i ringere Grad aandssvag 41aarig Mand, der ofte var straffet for Tyveri og Forsøg paa Voldtægt og siden sit 18 Aar kun i korte Tidsrum havde været paa fri Fod, som nu havde gjort sig skyldig i Tyveri og utugtige Opfordringer til halv-voksne Piger, og hvem Retslægeraadet erklærede farlig for den offentlige Sikkerhed, dømt i Hh t Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1 til at tvangsindlægges paa en Anstalt for arbejdsføre aandssvage (Livø)	177
En i ringe Grad aandssvag, men i høj Grad psykopatisk degenereret 23aarig Mand, der ofte var straffet, og som efter at være undveget fra Aandssvageanstalten Ebberødgaard, hvor han var anbragt i Hh t Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, paany havde gjort sig skyldig i Tyverier og Brandstiftelse, blev nu i Hh t samme Lovbestemmelse dømt til at tvangsindlægges paa SIKRINGSANSTALTEN I NYKØBING S	187
En 40aarig, noget ringe aandelig udviklet og psykisk degenereret Mand med stærk Hang til Alkoholnydelse, som var farlig, naar han havde indtaget større Kvanta Alkohol, og jævnlig havde gjort sig skyldig i Voldshandlinger, og som nu atter i Beruselse havde slaat en Person, der vilde hindre ham i at overfalde en Trediemand, straffet for Vold mod sagesløs Person og Betleri med Tvangsarbejde i 6 Maaneder og efter Lov 1 April 1911 § 6 paalagt ikke at nyde Spiritus, hvorimod der ikke anvendtes Sikkerhedsforanstaltninger mod ham	215
En Tiltalt, der to Gange var straffet for uterlig Behandling af Dreng, sidst med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, og atter havde behandlet en Dreng saaledes, skønt paa mindre graverende Maade, og som hverken var aandssvag eller sindssyg, men et i seksuel Henseende abnormt Individ, hvem Retslægeraadet erklærede farlig for den offentlige Sikkerhed, dømt efter Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1 til at tvangsindlægges paa Forvaringsanstalten paa Sundholm	294
En tidligere to Gange for Uterlighed mod Dreng straffet Per-	

- son, som nu i flere Tilfælde havde gjort sig skyldig i lignende Forhold, og som betegnedes som et seksuelt abnormt, noget drikfældigt Individ, der maa antages farlig for den offentlige Sikkerhed, dømt efter Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, 1 Stk til at tvangsindlægges paa Forvaringsanstalten paa Sundholm. Der var den 17 Oktober 1925 af Justitsministeriet givet ham Tilhold i Henhold til Lovens § 6 om ikke at købe eller nyde spirituøse Drikke, og der var intet oplyst om at han havde overtraadt dette 476
- En 26aarig, psykisk degenereret og drikfældig Mand, der havde søgt at kværke sin Fader og slaa ham i Hovedet med en Flaske, og som derefter havde aflyret en Del Skud med en Salonbøsse, blev straffet efter Strfl § 201, jfr tildels § 46 og Lov 1 April 1911 § 1, 2 Stk, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og paalagt i 5 Aar ikke at nyde Spiritus, men e O ikke dømt til Sikkerhedsforanstaltninger efter Lov Nr 133 af 11 April 1925 504

Sindssyge.

- En Sindssyg, der i 1918 som farlig var indlagt paa St Hans Hospital og vedblivende led af Forrykthed, havde ikke Krav paa Erstatning, fordi hun trods sin Begæring om at blive udskrevet, var tilbageholdt der til 1926 efter de da fulgte Regler 483
- En sindssyg, der vel manglede Evne til at handle »fornuftmæssigt«, men hvis Sygdom dog kun betegnedes som Stemnings-sindssygdom (Melankoli), havde stukket Ild paa sit Hus. Løsøret var brandforsikret, saaledes at den brandlidte mistede Krav paa Erstatning, hvis han havde foraarsaget Branden forsætlig eller ved grov Uagtsomhed. Da den sindssyges Tilstand fandtes ikke at have været en saadan, at den udelukkede, at hans Ildspaesættelse maatte anses for forsætlig, havde han ikke Krav paa Brandskadeerstatning..... 619

Skatter.

- En Købmand havde i flere Aar opgivet sin skattepligtige Indkomst ved til Statusfremgang at lægge sit Privatforbrug og herfra drage Forretningsudgifter og Skatter, skønt disse ved denne Beregningsmaade allerede var holdt udenfor Indtægten. Efter at han i den Anledning havde efterbetalt et Beløb for Statsskat, afkrævede Byraadet ham i Hh t den kommunale Skattelov Nr 85 af 15 Maj 1903 § 28 et Beløb for for lidt betalt Kommuneskat, og han indgik paa herfor at betale 13000 Kr. Dette Beløb kunde han ikke senere kræve tilbage under Paaberaabelse af at Kommunens Krav havde været uhjemlet. 28
- En Skatteyder, der i Sommeren 1924 uden at Ligningen var forandret havde indgaaet Forlig om Efterbetaling af for lidt

erlagt Statsskat for Aarene 1919/20—1923/24, fandtes i Hh t Lov Nr 73 af 29 Marts 1924 § 26, 2 Stk, jfr Lov Nr 31 af 13 Febr 1922 § 17, 2 Stk, pligtig at efterbetale Kommuneskat for de samme Aar, skønt nogle af Aarene laa forud for disse Love	198
En Skibsfører for et i fast Rute mellem Esbjerg og England gaaende Skib, tilhørende D F D S, der drev Erhvervsvirksomhed i Esbjerg, hvor ogsaa Skibet var hjemmehørende, fandtes ikke erhvervsskattepligtig til Esbjerg Kommune, da han ikke skønnedes at have saadant Arbejdssted dér, som i Lov Nr 73 af 29 Marts 1924 § 10 bestemt	492
En Restauratør kunde ikke straffes for Bedrageri for at have drevet sin Beværtning saaledes, at han ikke kunde svare Statskassen den ved Lov Nr 253 af 12 Juni 1922 bestemte Afgift	556
En Muremester, der havde købt forskellige Huse, ombygget og udlejet dem, samt atter solgt nogle og købt andre, fundet pligtig at svare Indkomstskat efter Lov Nr 149 af 10 April 1922 § 5 a af den ved Salget af et saadant Hus indvundne Fortjeneste	624
En Muremester, der havde opført nogle Huse for egen Regning til Udlejning eller til eget Brug, fandtes pligtig at svare Indkomstskat efter Lov Nr 149 af 10 April 1922 § 4 a af hans derved erhvervede Indkomst, svarende til Værdien af hans dermed forbundne Virksomhed som Haandværker	626

Skifte.

Et Separationsbo var, da Gælden antoges at overstige Aktiverne, blevet sluttet uden noget Udlæg til Hustruen. Da Manden imidlertid under Boets Behandling havde indfriet en Boet paahvilende Gældspost paa 17 000 Kr ved Betaling af 4000 Kr, havde Hustruen Krav paa at Boet blev opgjort under Hensyn til denne Disposition	420
---	-----

Skifteafgift.

Et Dødsbo B var dømt til at svare Skifteafgift som af et Bo, hvori Arv og Gæld ikke er vedgaaet. Efter at Højesteret havde frifundet et andet Bo for at svare Skifteafgift i et noget lignende Tilfælde, søgte B Beløbet tilbagebetalt, bl a fordi Skattedepartementet, da det modtog Afgiften, ikke havde henledt Opmærksomheden paa den anden verserende Sag; men efter Skattedepartementets Paastand blev Søgsmålet afvist som allerede afgjort ved den upaaankede Dom.....	459
--	-----

Smitte.

En Gaardejer G, i hvis Besætning der var forefaldet flere Tilfælde af Kastning, lod nogle af sine Køer føre til Bedækning	
---	--

	Pag
paa en Gaard, hvor der noget senere opstod smitsom Kastning. Da det ikke fandtes godtgjort, at Smitten hidrørte fra G's Køer, frifandtes denne for Erstatningsansvar.....	204
En Handelsmand H, der kort efter at have købt en Gaard bortsolgte Besætningen ved Auktion, uden at gøre opmærksom paa at der havde været flere Tilfælde af Kastning bl a en Ugestid før Auktionen, dømtes af Landsretten til at tilsvare to Købere Erstatning for at der gennem købte Dyr var tilført deres Besætninger Kastesmitte.	
Derimod fik H ikke tilkendt Erstatning hos sin Sælger, da han, der allerede før Købet var bekendt med flere af Kastningstilfældene, antoges at have været paa det rene med at der var Kastsmitte i Besætningen	593
 Sporanlæg.	
Et A/S der havde købt nogle Grunde paa Vilkaar bl a at Sælgeren uden Udgift for Køberen skulde anlægge forskellige Banespor overensstemmende med en nærmere anlagt Plan, »paa hvilken dog Statsbanernes Approbation forbeholdtes«, medens Køberen skulde deltage i Vedligeholdelse af hele Sporanlægget efter visse nærmere vedtagne Regler, fandtes ikke pligtig at refundere Sælgeren nogle Vedligeholdelsesudgifter, da Sporanlægget ikke var blevet stillet til Køberens Raadighed udført m H til Skinner etc, saaledes som Statsbanerne plejer at udføre eller kræve udført saadanne Anlæg	683
 Sporveje.	
Et Sporvognstog paakørte i Bernstorffsgade bagfra et Hestekøretøj, som for at komme udenom en ved Fortovet holdende Vogn og efter at der i Tide var givet Tegn hertil med Haanden, i Skridtgang drejede ind paa Sporvejsskinnerne ca 30 m foran Sporvognen. Skønt Vognstyrelsen straks bremsede, fandtes Sporvejene, da Grusningen tildels mislykkedes, ansvarlige for den ved Paakørslen skete Skade	389
 Stempel.	
Antaget at et i 1925 oprettet Dokument om Overdragelse af nogle Pakhuse paa lejet Grund ved Aabenraa Havn skulde stemples efter Reglerne for Overdragelse af fast Ejendom, uanset at saadanne Overdragelser i de sønderjydske Landsdele inden Tinglysningsloven af 1926 iøvrigt foregik efter Reglerne for Løsøre	407
 Strafferetspleje.	
En Sag, hvorunder Anklagemyndigheden havde paastaet en Tiltalt principalt interneret, subsidiært idømt Sraf for et	

	Pag
Forhold, der krævede Nævninges Medvirken, maatte i sin Helhed behandles for Nævninge	39
En Tiltalt fandtes ikke efter Rpl § 688 d at have Krav paa Nævninges Medvirken m H til Frakendelsen af Retten til at udøve Sagførervirksomhed	87
En Anke af en Straffesag afvist i Hh t Rpl § 949 da den ankende først havde givet Meddelelse om Anken 3 Maaneder efter Dommens Afsigelse under Paaberaabelse af at han nu havde erfaret at et Vidne vilde forandre sin Forklaring og da Vidnet under en fornyet Afhøring afgav en Forklaring, der stemte med den tidligere paa nær en uvæsenlig Forandring..	125
Et af en Domfældt uden Bistand af sin Tilsynsværge givet Afkald paa Anke af en Interneringsdom fandtes ikke bindende for ham, efter at Tilsynsværgeren havde tilraadet Anke. Anke e O tilladt efter Ankefristens Udløb ifølge Rpl § 949	187
En af Politimesteren efter Statsadvokatens Anmodning ved Underretten rejst Tiltale mod en Mand for Overtrædelse af Brandpolitiloven fandtes e O ikke at burde afvises som hørende under Landsretten af Hensyn til, at der mulig som Følge af Forseelsen var opstaaet Ild i Gaarden	590

Sædelighedsforbrydelser.

En Tiltalt anset for Uterlighed i Medfør af Strfl § 185, jfr mdl Strfl af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage	6
En Tiltalt anset efter Strfl §§ 185 og 210 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder for med Vold at have behandlet en Pige uterligt. Af Overlægen paa vedkommende Sindsygehospital betegnedes han som et noget psykopatisk degenereret Individ, hvis mest fremtrædende degenerative Træk er hans let vakte Forstemninger saavel søm hans Letpaavirkelighed i det hele, der gør ham lidet modstandsdygtig saavel overfor egne Indskydelser som Tilskyndelse udefra, og hvis psykopatiske Konstitution har gjort ham mindre rustet med hæmmende Modforestillinger overfor de forbryderiske Handlinger end fuldt normale Individuer. Han blev herefter af Østre Landsret dømt efter Stfl § 39, af Højesteret som fuldt tilregnelig	93
En Tiltalt for Krænkelse af Blufærdigheden anset i Medfør af Strfl § 185, jfr mdl Strfl 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage	185
En Tiltalt anset for Uterlighed i Medfør af Strfl § 185, jfr § 210 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder	244
En Boghandler, der solgte udenlandske Bøger af utugtigt Indhold, hvorpaa Forretningen var anlagt, straffet efter Strfl § 184, idet Presselov 3 Jan 1851 § 14 ikke antoges at udelukke saadant Ansvar efter almindelige Regler	283
En Tiltalt anset for Uterlighed i Medfør af Strfl § 185, jfr mdl	

	Pag
Strfl § 13 og efter Strfl § 210 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage	291
En Tiltalt, der to Gange var straffet for uterlig Behandling af Dreng, sidst med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, og atter havde behandlet en Dreng saaledes, skønt paa mindre graverende Maade, og som hverken var aandssvag eller sindssyg, men et i seksuel Henseende abnormt Individ, hvem Retslægeraadet erklærede farlig for den offentlige Sikkerhed, dømt efter Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1 til at tvangsindlægges paa Forvaringsanstalten paa Sundholm	294
En Tiltalt anset for Uterlighed overfor Smaapiger efter Strfl § 176, jfr § 173 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned	362
En Lærer anset for uterligt Forhold overfor Smaapiger i Skolen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i Medfør af Strfl § 176, jfr § 166 og tildels § 173	409
En Tiltalt der ved Vestre Landsrets Dom var anset med Forbedringshusarbejde i 1 Aar i Medfør af Strfl § 176, jfr §§ 161 og 173, frifundet ved Højesteret	472
En tiltalt for Uterlighed anset i Medfør af Strfl §§ 185 og 210 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar	589
En Tiltalt anset for Overtrædelse af Strfl § 181 samt i Medfør af Lov Nr 81 af 30 Marts 1926 § 8, 2 Stk for Overtrædelse af denne Lovs § 6 og endelig for Bedrageri i Medfør af Strfl § 252 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage	639

Søfart.

Efter at der var anlagt et nyt Bassin i Aabenraa Havn og gravet et dybere Indløb til Havnen, gik S/S »Milos« paa Grund ved at sejle ind gennem det endnu ikke afmærkede Løb. Herfor fandtes Havnen ikke ansvarlig, da Kaptajnen vidste, at Løbet ikke var afmærket, og Lodsen burde have kunnet føre Skibet ind uden at gaa paa Grund	31
Ved et Sammenstød i Taage udenfor Helsingør Havn mellem Dampfærgen »Helsingborg« og M/S »Karin«, der skønt de begge havde givet Taagesignal, først havde bemærket hinanden i 2—3 Skibslængders Afstand, fandtes begge at have begaaet Fejl ved ikke straks at bakke, Færgen tillige ved at sejle for stærkt i Taagen, og »Karin« bl a ved at dreje til Bagbord forom Færgen uden at give Signal. Skaderne deltes derfor lige	392
En i et Dampskibsselskab paa 3 Maaneders Opsigelse ansat Styrmand ansaa med Rette afskediget uden Varsel efter Sømandslov Nr 181 af 1 Maj 1923 § 41, da det Skib, hvormed han sejlede, forliste, uanset Aftalen om Opsigelsesvarsel, der ikke fandtes at gøre Sømandslovens Afskedigelsesregel uan-	

vendelig, og uanset at Styrmanden havde været pligtig at gaa over i et andet af Selskabets Skibe.

Et sunket Skib, der uden at være erklæret uistandsætteligt, kun ved uforholdsmæssige Omkostninger, som oversteg Forsikringssummen, atter blev brugeligt, ansaas i dette Forhold som forlist .....

621

Et Skib, som i Hamborg havde modtaget en Ladning Solsikkekager, vejjet og indladet fra en større Dampet, og afgivet Konnossement for 101 885 kg, ansaas ansvarligt for den ved Udlosningen i Holbæk ved Vejning af den autoriserede Vejers Assistent forefundne Manko, udover normalt Svind, paa ca 7000 kg, da det fandtes godtgjort, at der var indladet 101 885 kg, og da tilmed et Forbehold i Konnossementet overfor Vægten ikke fritog Skibet for Ansvar, naar Ladningen var modtaget efter Vejning; jfr Sølov § 145.....

674

Testamente.

En Sagfører T bestemte i sit Testamente, at hans Medarbejder S skulde kunne overtage hans Forretning efter hans Død mod et aarligt Vederlag til hans Arvinger og gjorde S bekendt med denne Bestemmelse. Antaget, at T ikke var afskaaret fra at annullere dette Testamente .....

156

To Ægtefæller bestemte i et Testamente, at der for deres Børn skulde baandlægges en saa stor Kapital, at Renten heraf udgjorde 1000 Kr aarlig for hvert Barn, samt at deres øvrige Formue skulde deles mellem deres Arvinger efter Loven og Forskud og Laan til Børnene fradrages i hvers Arvelod. Efter begges Død var Formuen ikke stor nok til at Baandlæggelsen fuldt kunde gennemføres, bl a fordi Enken havde givet nogle Arvinger for store Forskud. Bl a efter Testamentets Hensigt med Baandlæggelsen antoges det, at Forskud og Laan til Arvingerne ikke skulde afkortes i de til Baandlæggelse bestemte Midler, og at Enken havde været afskaaret fra at træffe modsat Bestemmelse herom samt fra at tillægge en enkelt Arving en Ejendom for en nedsat Værdi.

353

En 68aarig Kone, der var aandelig svækket og undertiden uklar og derfor af sine Omgivelser blev indlagt paa et Sygehus, havde Dagen forinden aftalt med sin Sagfører at oprette et Testamente, hvorved hun bl a indsatte denne til at arve $\frac{1}{4}$ af hendes Formue, og dette Testamente underskrev hun, den Dag hun var indlagt paa Sygehuset, for Notarius, som atter stede, at hun var sin Fornuft fuldkommen mægtig. Skønt ogsaa nogle af hendes Bekendte erklærede, at hun ved Indlæggelsen havde været ved sin Fornufts Brug, fandtes det bl a ved Forklaring af den Læge, der havde tilset hende paa Sygehuset, hvor hun behandlede for Alderdomssløvsind, og som paa Indlæggelsesdagen havde fundet hende hverken tids- eller stedsorienteret, godtgjort, at hun allerede da hun under-

	Pag
skrev Testamentet ikke havde været ved sin Fornufts fulde Brug, hvorfor dette erklæredes ugyldigt.	
Udtalt af Landsretten, at en Arving ikke var afskaaret fra at anfægte Testamentets Gyldighed, fordi hun ikke straks havde protesteret imod det, men vedgaet Arv og Gæld og modaget et Bogskab, der i begge Tilfælde skulde tilfalde hende	394
En Grosserer traf i et Testamente Bestemmelse om forskellige Legater, først til hans to Svigerinder og derefter, hvis der var Midler, til andre, saaledes at Legaterne skulde udredes fri for Arveafgift, som skulde afholdes af hans øvrige Bo. Antaget at have været Testators Mening, at de førstnævnte to Legater skulde udredes fri for Arveafgift, selv om det blev nødvendigt at tage Beløbet hertil af de øvrige Legater.....	444
Tiende.	
Ejeren af den afløste Folc Kirketiende i de sønderjyske Landsdele kunde ikke ved at stille Afløsningssummen til Raadighed for Kirken frigøre sig for Pligten til fremtidig at vedligeholde Kirken.	
Tiendelov Nr 100 af 15 Maj 1903 § 23 antoges ikke at være udvidet til de sønderjyske Landsdele	577
Tilbagesøgning.	
En Købmand havde i flere Aar opgivet sin skattepligtige Indkomst ved til Statusfremgang at lægge sit Privatforbrug og herfra drage Forretningsudgifter og Skatter, skønt disse ved denne Beregningsmaade allerede var holdt udenfor Indtægten. Efter at han i den Anledning havde efterbetalt et Beløb for Statsskat, afkrævede Byraadet ham i Hh t den kommunale Skattelov Nr 85 af 15 Maj 1903 § 28 et Beløb for for lidt betalt Kommuneskat, og han indgik paa herfor at betale 13 000 Kr. Dette Beløb kunde han ikke senere kræve tilbage under Paaberaabelse af at Kommunens Krav havde været uhjemlet.	28
En Ejer af Købstadjord, hos hvem Ribe Kommune i nogle Aar efter Afløsningslov Nr 505 af 28 Sept 1918 havde opkrævet Bygafgift efter Kapitelstakst uden Hensyn til denne Lovs Regler, fandtes at have Krav paa at faa det for meget erlagte tilbagebetalt	412
Et Dødsbo B var dømt til at svare Skifteafgift som af et Bo, hvori Arv og Gæld ikke er vedgaet. Efter at Højesteret havde frifundet et andet Bo for at svare Skifteafgift i et noget lignende Tilfælde, søgte B Beløbet tilbagebetalt, bl a fordi Skattedepartementet, da det modtog Afgiften, ikke havde henvendt Opmærksomheden paa den anden verserende Sag; men efter Skattedepartementets Paastand blev Søgsmålet afvist som allerede afgjort ved den upaaankede Dom	459

Tilregnelighed.

En Tiltalt anset efter Strfl §§ 185 og 210 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder for med Vold at have behandlet en Pige uterligt. Af Overlægen paa vedkommende Sindssygehospital betegnedes han som et noget psykopatisk degenereret Individ, hvis mest fremtrædende degenerative Træk er hans let vakte Forstæmninger saavel som hans Letpaavirkelighed i det hele, der gør ham lidet modstandsdygtig saavel overfor egne Indskydelser som Tilskyndelse udefra, og hvis psykopatiske Konstitution har gjort ham mindre rustet med hæmmende Modforestillinger overfor de forbryderiske Handlinger end fuldt normale Individuer. Han blev herefter af Østre Landsret dømt efter Stfl § 39, af Højesteret som fuldt tilregnelig	93
---	----

Tjenesteforhold.

En Ekspedient hos en Manufakturhandler i Nakskov, der lønnes med maanedlig Løn 275 Kr og Provision, antoges kun at have Krav paa 14 Dages Opsigelsesvarsel	140
Opgørelse af et Mellemværende i Anledning af en Filmsoptagelse af en Kajakroning	236
Fastsættelse af det et Ægtepar for Pasning af et Konditori tilkommende Vederlag	443
Ikke fundet godtgjort, at et Slagteri havde opsagt en i Slagteriets Tjeneste ansat Dyrlæge tidligere end af denne erkendt	454
En Mand, der var antaget som Køkkenchef hos en Restauratør og havde udført Arbejde som saadan, foruden som Kok, antoges at have Krav paa 3 Maaneders Opsigelsesvarsel. Dansk Kokkeforenings Overenskomst om 14 Dages Varsel antoges ikke at gælde for Køkkenchefer	528
Opgørelse af Mellemværendet mellem en Gaardejerske i Sønderjylland og en Mand, der i en Aarrække havde bestyret hendes Gaard, Bestyrerens Krav paa Løn for den tyske Tid var forældet, jfr Lov Nr 259 af 28 Juni 1920 § 19; efter B G B § 196 Nr 8 er saadanne Krav efter to Aars Forløb forældede	587
Nogle Musikere var antaget til at spille i en Aftenrestaurant, der var beregnet paa dansende og danseinteresseret Publikum, med Forbehold af at Kontrakten suspenderedes i Tilfælde af Epidemi eller Krig, der hindrede Etablissementets Drift. Under en Epidemi blev Dans i offentlige Lokaler forbudt, og Restauratøren lukkede da straks sit Lokale. Da man imidlertid ikke kunde gaa ud fra at Forbudet mod Dans havde forhindret Driften af Restauranten, dømtes Restauratøren til at betale Musikernes Løn under Standsningen	604
Ved Lov Nr 129 af 18 April 1925 deltes ved Beregningen af Stedstillæg til Statens Tjenestemænd Byerne i Grupper bl a af de store og de mellemstore Købstæder, saaledes at Fordelingen foretoges af Finansministeren, senere ved Finansloven.	

	Pag
Da Odense ved denne Fordeling henførtes til en lavere Gruppe, havde derværende Tjenestemænd ikke Krav paa Stedstillæg for Gruppen store Købstæder	53
En Tjenestemand ved Københavns Sporveje, der paa Grund af Svagelighed var afskediget med Pension, men med Paalæg om hvert Aar at indsende Attest om sit Helbred, og som derefter passede sin Grøntforretning, fik efter tre Aars Forløb Paalæg om atter at tiltræde sin Tjeneste, og han udførte nu med Afbrydelser, hvor han var sygemeldt, lettere Tjeneste nogle Timer om Dagen, indtil han efter kort Tids Forløb helt udeblev paa Grund af Muskelreumatisme i Benene og smertefuldt Platfod. Skønt flere Læger erklærede, at hans Lidelser ikke var til Hinder for lettere Tjeneste ved Sporvejene, fandtes det ikke godtgjort, at den ham paalagte Konduktørtjeneste kunde forlanges udført af ham, og der tilkendtes ham derfor Løn for den Tid, han havde været sygemeldt	306

Told.

En Speditør, der havde Lager i Københavns Frihavn, og som derfra havde udleveret nogle Stortrøjer til en navngiven Køber, der uden at fortolde dem havde solgt dem til Søfolk, Kuske og Arbejdere i Frihavnen, fandtes ikke ansvarlig for at Toldafgiften af dem blev erlagt. Lov 4 Dec 1863 om Frilagre og Fridokker og Koncession 27 April 1892 § 19 antoges saaledes ikke at indeholde Hjemmel for et saadant Ansvar i Frihavnen, jfr Lov Nr 44 af 31 Marts 1891 § 1.....	677
--	-----

Transport.

En Handlende F havde Laanekonto i en Bank B mod Transport paa Bogfordringer til enhver Tid for det dobbelte af Laanene, for hvilke B tillige havde Kautio; samtidig med Transporterne fik B Anvisninger paa Debitorerne, som den indkasserede. Transporterne antoges nu kun at være givet B som Sikkerhed for Laanene, og da Sikkerheden først var blevet gyldig fra det Tidspunkt B gav Debitorerne Underretning, om Transporterne, en halv Snes Dage før F's Konkurs, blev de afkræftet efter Konkurslov § 21, og det skønt Laanene var givet samtidig med Overgivelsen af Transporterne.

Banken blev endvidere dømt til at godtgøre Boet de Beløb, der var indgaaet paa Transporterne efter Underretningen til Debitorerne, jfr Kkl § 21, 3 Stk (Lov Nr 30 af 20 Marts 1901 § 1). .....

498

Tyveri.

Tvende Tiltalte anset henholdsvis efter Strfl § 232, II for 7 Gang begaaet groft Tyveri eller i Medfør af Strfl § 241, 2 Stk efter § 238 som for 8 Gang begaaet Hæleri, med Tugt-

	Pag
husarbejde i 5 Aar og efter Strfl § 232, II, for 4 Gang begaaet groft Tyveri eller i Medfør af § 241, 2 Stk, efter § 238 som for 5 Gang begaaet Hæleri med Tugthusarbejde i 4 Aar.	19
En Tiltalt for Tyveri og Forsøg paa Voldtægt anset efter Strfl § 232 og efter dens § 168, 1 Punktum, jfr § 46, med Tugthusarbejde i 6 Aar	122
En Tiltalt anset for Tyveri i Medfør af Strfl § 228, jfr midl Strfl af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage	249
En Tiltalt for Forsøg paa groft Tyveri anset i Medfør af Strfl § 232 II, jfr § 46 med Forbedringshusarbejde i 2½ Aar.....	344
En Tiltalt anset for Tyveri i Medfør af Strfl § 229 IV samt for at have ført Motorvogn uden Førerbevis efter Motorlovens § 32 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar	363
En Tiltalt anset for Tyveri i Medfør af Strfl § 228, jfr midl Strfl § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage.	379
Tre Tiltalte straffet efter Strfl §§ 228 og 158 for Tyveri og Krænkelser af Gravfreden for fra Gravsteder paa Kirkegaardene at have tilvendt sig Marmorplader, som de forsynede med andre Indskrifter og solgte andetsteds. For Tilegnelser af Marmorplader, der ikke hørte til bestemte Gravsteder, blev de alene straffet for Tyveri	530
En Handelsmand, der havde solgt en stor Del af Orlogsværftets bortkomne Maskindele, som han paastod at have købt i flere Gange paa et tysk Skib uden at have set at nogle af dem bar Orlogsværftets Mærke, og som paa forskellig Maade havde haft Forbindelse med dette Værft, anset ansvarlig for Tyveri af Tingene	614
En Tiltalt, der to Gange var straffet med Forbedringshusarbejde for grove Indbrudstyverier, var nu fundet skyldig i en lang Række Indbrudstyverier m m, begaaet om Natten, tildels fra Sovekamre, og i to Tilfælde tillige i Voldshandlinger mod bestjaalne, idet han i det ene Tilfælde havde slaact en Mand, der greb fat i ham, med en Skruetrækker bl a i Siden af Halsen, og i et andet Tilfælde havde slaact en Mand i Hovedet med en Todtenschläger, hvilke Slag begge havde været af meget farlig eller livsfarlig Karakter. Han var herfor ved Østre Landsrets Dom af 4 Oktober 1927 straffet efter Strfl § 231 I, § 231 II jfr tildels § 46 og Lov 1 April 1911 § 1, 2 Stk med Tugthusarbejde i 5 Aar. Denne Straf blev af Højesteret forlænget til 8 Aar	549

Udlandet.

- Medens det danske Gesandtskab i Rusland under Krigen varetog de østrigske Interesser, udlagde en derværende Russer nogle Beløb i Rubler for en af Gesandtskabets Repræsentanter.

	Pag
Disse Beløb dømtes Udenrigsministeriet til at erstatte Russeren i Rubler, skønt Rubler nu var værdiløse	567
Udskiftning.	
Antaget af Afgift efter Fr 18 Okt 1811 med Rette var paalagt de Lodder hvori Fredericia Købstads Markjorder i Aar 1800 var blevet udskiftet	174
Udstykning.	
Ikke fundet bevist, at to Landinspektører, der havde paataget sig at ordne Udstykningen af en Gaard, derunder Overførelse af Hovedparcelforpligtelse til en anden Ejendom, havde givet et Tilsagn om at dette kunde ske og derved paadraget sig Ansvar for, at Ejeren havde udbetalt 600 Kr som Vederlag for Overtagelse af saadan Forpligtelse	422
Umyndige.	
En Ingeniør efter Begæring af sin Datter erklæret umyndig, da han antoges at være ude af Stand til selv at varetage sine Anliggender paa Grund af sjælelig Forstyrrelse	77
Begæring om Umyndiggørelse af en Person, der skildredes som i høj Grad aandssvag og lidende af Forfølgelsesvanvid og Tvangsforestillinger paa Basis af epileptiske og senere hysteriske Krampeanfald, ikke taget til Følge, da den paagældende ikke antoges at være ude af Stand til selv at drage tilbørlig Omsorg for sin Person eller iøvrigt uskikket til at varetage sine Anliggender	591
Valgret.	
En Vælger, der ikke inden den i Valglov Nr 139 af 11 April 1920 § 9 foreskrevne Frist havde begæret sig optaget paa Rigsdagsvalglisten, kunde ifølge § 10, jfr § 15 ikke senere anlægge Retssag herom	132
Vand.	
Til Afledning af Vandet fra nogle Enge ved Hove Aa havde en Proprietær i 1892 anlagt en lukket Rørledning gennem et lille Højdedrag, hvorved Vandstanden i Aaen undertiden kom ned under det for denne fastsatte Flodemaal. Forinden en Landvæsenskommission tog Bestemmelse om Vandstandsforholdene ved Aaen, søgtes det afgjort ved Retten, om Lodsejerne havde en særlig Adkomst til at beholde den nævnte Ledning, jfr Lov 28 Maj 1880 § 5, men dette fandtes ikke bevist	323
Ved en Landvæsenskommissions Kendelse blev der i 1918 truffet Bestemmelse om Inddigning og Afvanding af Væth Enge ved Gudena, en Vedtægt for Pumpelaget stadfæstedes i Ovsst	

m Lov Nr 347 af 2 Juni 1917, og en midlertidig valgt Styrelse bemyndigedes til paa Pumpelagets Regning at træffe de nødvendige Foranstaltninger og dække Udgifterne hertil ved Laan. Arbejdet var beregnet fuldført til Okt 1920, men de oprindelige Overslag blev langt overskredet, og endnu i 1925 optog Styrelsen i en Sparekasse et Laan paa 20 000 Kr, for hvilket Styrelsen erklærede, at samtlige Digelagets Medlemmer indestod som solidariske Selvskyldnere. Selv om Bestyrelsen herved havde overskredet sin Bemyndigelse, havde Sparekassen været beføjet til at gaa ud fra, at Bestyrelsen efter foranstaaende var berettiget til at optage et saadant Laan, og Medlemmerne hæftede derfor for Laanet.

Da Bestyrelsen ikke havde nogen Hjemmel til at forpligte Medlemmerne solidarisk, idet disse efter Loven og Vedtægten kun hæftede for bestemt fastsatte Andele, dømtes de kun til at betale i dette Forhold .....

574

Vandløb.

Nogle gamle Privilegier for Slotsvandmøllen i Aabenraa fandtes ikke at hjemle Møllejeeren nogen særlig af Vandløbslovgivningen uafhængig Ret til at modsætte sig Forandringer i Mølleaaens Løb .....

433

Varemærker.

Antaget, at et Ordmærke »Ejnar Tambeskælver« efter Lov Nr 57 af 12 Jan 1915 ligesom et Figurmærke kunde forlanges registreret som Varemærke for alle Arter af Varer .....

11

Veje.

Efter at Bygningsreglementet for Sundby B Nr 12 af 22 Febr 1899 § 4 havde bestemt, at Villaveje, der herefter anlægges, skal have en Bredde af mindst 20 Alen, men at Bygninger skal ligge mindst 15 Alen fra Vejens Midtlinje, bestemte Tillæg B Nr 54 af 21 Dec 1901 § 1, at det mellemliggende Areal kunde forlanges afstaaet uden Erstatning til Vejens Udvidelse. Antaget at denne sidste Bestemmelse kun fandt Anvendelse paa Veje, der anlagedes efter dette Tillægs Ikrafttræden .....

363

Efter Klage af en af de til en privat Vej færdselsberettigede bestemte Sogneraadet bl a, at en anden af disse skulde istandsætte sit Vejstykke og udvide Vejen til 6 Alen ved at flytte en Tjørnehæk længere ind paa sin Grund. Denne Bestemmelse fandtes imidlertid ugyldig, da det ikke var godtgjort at det Jordstykke, som det drejede sig om, havde hørt til Vejen, og da der ikke iøvrigt var Hjemmel til at paalægge ham at afgive Grund hertil .....

461

Vekselerere.

- A gav for et Laan en Bankier V Haandpant i nogle paa Ihænderhaveren lydende Aktier. V frempantsatte disse særskilt, men efter at de senere en kort Tid havde været frempantsat sammen med andre Aktier af samme Slags, løste V en tilsvarende Post hjem og pantsatte denne særskilt andetsteds. Antaget e O, at V havde holdt denne Aktiepost udskilt for A, og at Overskudet heraf i V's Likvidationsbo derfor tilkom A alene og som Massegæld..... 446
- Ikke fundet bevist, at Handelsbanken havde lovet en Vekselerer, der bl a havde deponeret nogle Cichoriefabrik-Aktier paa sin almindelig Konto, at disse skulde kunne udtages til Belæningskursen uden Hensyn til hans øvrige Skyld til Banken, eller at Banken havde vidst, at han ikke var berettiget til at belaae Aktierne paa andre Vilkaar.
En under Hensyn til Bankens Vægning ved at udlevere Aktierne truffet Aftale var derfor ikke indgaaet under en Tvang, der kunde gøre Aftalen uforbindende 515

Vidner.

- En Part var ikke afskaaret fra at føre Vidner for Højesteret, fordi Landsretten ikke havde taget hans Begæring herom til Følge 210
- En Mand, der havde anmeldt en Beværter for ulovlig Udskænkning af Brændevin, fandtes pligtig til Sagens Oplysning at opgive sine Hjemmelmænd 331

Voldgift.

- Antaget at en Voldgiftskendelse om Opgørelse af et Mellemværende efter nogle Entreprisekontrakter var endelig, uanset Bygherrens Anbringende om at Entreprenøren havde givet Afkald paa nogle Rentekrav, der udgjorde den væsentligste Del af deres Resttilgodehavende 425
- En Tvist mellem en Entreprenør og Aalborg Kommune om, hvorvidt nogle af Entreprenøren udførte Arbejder laa udenfor Entreprisen, og om Størrelsen af hans Betaling herfor fandtes at høre under Voldgift i Hh t Kommunens »Almindelige Betingelser« om Stridsspørgsmaal af teknisk Natur.. 527
- En Bestemmelse i et Andelsselskabs Love om at Medlemmernes Tvistligheder med Selskabet skulde afgøres ved Voldgift, udelukkede ikke Medlemmerne fra at faa et Spørgsmaal om Gyldigheden af en Generalforsamlings Beslutning afgjort af Domstolene 658

Voldsforbrydelser.

- En Tiltalt anset for Vold i Medfør af Strfl § 203 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Uger 24
- En 40aarig, noget ringe aandelig udviklet og psykisk degene-

	Pag
reret Mand med stærk Hang til Alkoholnydelse, som var farlig, naar han havde indtaget større Kvanta Alkohol, og jævnlig havde gjort sig skyldig i Voldshandlinger, og som nu atter i Beruselse havde slaaet en Person, der vilde hindre ham i at overfalde en Trediemand, straffet for Vold mod sagesløs Person og Betleri med Tvangsarbejde i 6 Maaneder og efter Lov 1 April 1911 § 6 paalagt ikke at nyde Spiritus, hvorimod der ikke anvendtes Sikkerhedsforanstaltninger mod ham	215
En Tiltalt anset for Vold mod sagesløs Person i Medfør af den midlert Strfl § 1, 1 Stk med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage	230
En Tiltalt anset for Vold mod sagesløs Person i Medfør af midl Strfl § 1, 2 Stk med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage	288
En Tiltalt anset for Vold i Medfør af Strfl § 203 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage	296
En Tiltalt for Vold mod sagesløs Person i Medfør af midl Strfl § 1, 2 Stk, 1 Pkt anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder	315
To Tiltalte anset for Vold efter Strfl § 203, for den enes Vedkommende under Hensyn til Grundsætningen i Strfl § 206 henholdsvis med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og en Bøde af 200 Kr	319
En Tiltalt anset for Vold i Medfør af midl Strfl § 1, 2 Stk med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage	361
En Tiltalt anset for Vold mod sagesløs Person i Medfør af midl Strfl § 1, 2 Stk 1 Pkt med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage	433
En Tiltalt anset for Falsk, Vold mod sagesløs Person og Bedrageri i Medfør af Strfl § 268 midl Strfl 1 April 1911 § 1, 2 Stk og Strfl § 257, disse Bestemmelser tildels sammenholdt med Strfl § 64 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar. En 26aarig, psykisk degenereret og drikfældig Mand, der havde søgt at kværke sin Fader og slaa ham i Hovedet med en Flaske, og som derefter havde affyret en Del Skud med en Salonbøsse, blev straffet efter Strfl § 201, jfr tildels § 46 og Lov 1 April 1911 § 1, 2 Stk, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og paalagt i 5 Aar ikke at nyde Spiritus, men e O ikke dømt til Sikkerhedsforanstaltninger efter Lov Nr 133 af 11 April 1925	504
En Tiltalt straffet for Vold mod sagesløs Person i Medfør af midl Strfl § 1, 2 Stk med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage	540
En Tiltalt, der to Gange var straffet med Forbedringshusarbejde for grove Indbrudstyverier, var nu fundet skyldig i en lang Række Indbrudstyverier m m, begaaet om Natten, tildels fra Sovekamre, og i to Tilfælde tillige i Voldshandlinger mod be-	

	Pag
stjaalne, idet han i det ene Tilfælde havde slaaet en Mand, der greb fat i ham, med en Skruetrækker bl a i Siden af Halsen, og i et andet Tilfælde havde slaaet en Mand i Hovedet med en Todtenschläger, hvilke Slag begge havde været af meget farlig eller livsfarlig Karakter. Han var herfor ved Østre Landsrets Dom af 4 Oktober 1927 straffet efter Strfl § 231 I, § 231 II jfr tildels § 46 og Lov 1 April 1911 § 1, 2 Stk med Tugthusarbejde i 5 Aar. Denne Straf blev af Højesteret forlænget til 8 Aar	549
En Tiltalt anset i Medfør af Strfl § 241, 1, efter dens § 238 som for 3 Gang begaaet Hæleri — disse Bestemmelser jævnført med § 64 — samt for Vold mod sagesløs Person efter midl Strfl § 1, 1 Stk, jfr i det hele sidstnævntes Lovs § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage	605
Da Højesteret gik ud fra at en for Vold mod sagesløs Person tiltalt for det af ham udviste Forhold vilde være at anse efter midl Strfl § 1, 2 Stk, 3 Pkt, burde Sagen have været undergivet Nævningebehandling, og da dette ikke var sket, trods Tiltaltes Begæring, — som han gentog for Højesteret, — blev Landsrettens Dom og den forudgaaende Domsbehandling ophævet og Sagen hjemvist til Landsretten	654
To Tiltalte for Vold anset efter Strfl § 203 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og 40 Dage	664
En Tiltalt anset for Vold i Medfør af Strfl § 203 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage	690
Se endvidere under Falsk Angivelse.	

Voldtægt.

En Tiltalt for Tyveri og Forsøg paa Voldtægt anset efter Strfl § 232 og efter dens § 168, 1 Pkt, jfr § 46, med Tugthusarbejde i 6 Aar	122
---	-----

Ærefornærmelser.

Gaardejer Cornelius Petersen, der i Anledning af en politisk Tale af Statsminister Stauning i Bladet »Bondens Selvstyre« havde skrevet en Artikel »Forbryder eller Statsminister?«, hvori Ministeren bl a betegnedes som Røverkaptajn og sagdes at ville sende dem, han havde udplyndret, i Sultedøden, straffet efter Strfl § 216, jfr § 215 med en Bøde af 2000 Kr, subs 3 Maaneders simpelt Fængsel	13
--	----

Ægteskab.

Et Ægteskab opløst i Hh til Lov Nr 276 af 30 Juni 1922 § 59 paa Grund af Hustruens Ægteskabsbrud og Forældremyndigheden over et 2aarigt Pigebarn tillagt Manden i Hh t Lov Nr 277 af s D § 24, da det ikke kunde antages, at Hustruen var bedre egnet til at opdrage det	200
--	-----

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokollsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 1.

Første ordinære Session.

Torsdag den 3 Marts.

Nr 16/1926. Inspektør, fhv Sergent **Christen Fisker** (Landsrets-
sagfører N C Nielsen)

mod

Finansministeriet (den kst Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til Pension i Henhold
til Tjenestemandsløvens § 56.

Østre Landsrets Dom af 26 November 1925: Finansministe-
riet bør for Tiltale af Sagsøgeren, Inspektør, fhv Sergent Christen Fisker,
Langaa, i denne Sag fri at være. I Salær til den kst Kammeradvokat
betaler Sagsøgeren 150 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse
under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Ind-
stævntes Paastand være at stadfæste.

Appellanten vil derhos have at betale 300 Kroner i Salær for
Højesteret til den konstituerede Kammeradvokat.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.
I Salær for Højesteret betaler Appellanten, In-
spektør, fhv Sergent Christen Fisker, til den
konstituerede Kammeradvokat 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter
denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag søger Sagsøgeren, Inspektør, fhv Sergent Christen Fisker, Langaa, der er blevet afskediget af Krigstjenesten fra 24 April 1923 at regne med en Pension af $\frac{1}{10}$ af hans Tjenesteindtægt eller 207 Kr aarlig (foruden Konjunktur- og Dyrtidstillæg), Finansministeriet kendt pligtig at anerkende ham som berettiget til en Pension af $\frac{2}{3}$ af hans Tjenesteindtægt i Henhold til Tjenestemandsløvs Nr 489 af 12 September 1919 § 56 angaaende Pensioneringen af den Tjenestemand, der »ved Udførelsen af sin Tjeneste kommer saaledes til Skade, at han maa afskediges.«

Finansministeriet procederer til Friiendelse.

Sagens Omstændigheder er følgende: Sagsøgeren, som er født den 17 Juni 1890, har været til Tjeneste fra 19 April 1911 til 25 April 1919, fra hvilken Dato han, der under 30 April 1915 var udnævnt til Sergent, udtraadte af Nummer efter eget Ønske for at overtage en Stilling som Inspektør ved et Livsforsikringsselskab. Den 1 April 1923 indtraadte han paany i Nummer, men lod sig den 17 s M fremstille for en Kassationskommission, der erklærede ham for stedse uskikket til al Krigstjeneste paa Grund af Nervesygdom (neurosis traumatica), opstaaet efter et Traume af Underlivet, som han paadrog sig i 1916 ved at stige til Hest. Han blev derefter afskediget med Pension som ovenfor anført.

Det omtalte Traume bestod i, at Sagsøgeren, der gjorde Tjeneste ved 5 Dragonregiment i Randers, den 6 Maj 1916 under en Øvelse kom til Skade derved, at hans venstre Fod gled ud af Stigbøjlen, idet han vilde stige til Hest, hvorved han stødte Underlivet mod Sadelens jærnbeslaaede Forsvistel. Den 8 s M besvimede han under en Øvelse og var derefter sygemeldt til 6 Juni. Udover Anfald af Smerter i Underlivet, der mod Slutningen af Perioden svandt helt, var der ingen Sygdomssymptomer. Læge Kjølseth i Randers, der som Militærlæge behandlede Sagsøgeren, indtil han traadte udenfor Nummer, har i en Erklæring af 24 Marts 1923 bl a udtalt, at Sagsøgeren i dette Tidsrum gentagne Gange søgte Hjælp hos ham, der behandlede ham med Diæt og Saltsyre, og at han jævnlig, navnlig under stærke Anstrengelser, fik Smerter i Underlivet paa samme Sted, hvor han havde haft dem i Perioden lige efter det omtalte Traume; en af Lægen den 10 Marts 1923 i Anledning af Sagsøgerens Fremstilling for en Kassationskommission foretaget Mavefunktionsundersøgelse viste normale Syretal, og Lægen konkluderer derhen, at Sagsøgeren efter hans Opfattelse ved Traumet har paadraget sig en Underlivslidelse, hvis nærmere Natur Lægen dog ikke kan fastslaa, mulig en Adhærencedannelse.

Fra 4 til 7 April 1923 var Sagsøgeren indlagt til Observation for Underlivslidelse paa Randers Købstads Sygehus, og Overlægen ved Sygehuset, Ingv Svindt, udtalte i en Erklæring af 15 s M:

»Den foretagne Undersøgelse kombineret med Røntgenundersøgelse har ikke givet noget unormalt. Man har intet anatomisk Holdepunkt fundet for hans Smerter under højre Ribbensrand og Følgerne deraf (Besvimelse etc) — Jeg er tilbøjelig til at opfatte hans Sygdom som traumatisk Neurose.«

I Tilslutning hertil har Overlæge Svindt i Erklæring af 19 September 1925 udtalt: »Da jeg ikke kunde finde nogen Forklaring paa hans (Sag-

søgerens) Klager ved min Undersøgelse, opfattede jeg Tilfældet som traumatisk Neurose.«

Overlæge Michelsen, Randers, der som daværende Korpslæge var Medlem af den paagældende Kassationskommission, har paa Forespørgsel fra den kst Kammeradvokat om, hvor vidt der af Kommissionen har været foretaget en nærmere Undersøgelse af Sagsøgeren, i Erklæring af 17 September 1925 udtalt, at Sagsøgeren »blev kasseret paa Basis af Sygehusets Undersøgelse og Diagnose.«

I Anledning af et af Sagsøgeren til Finansministeriet indgivet Andragende om fornyet Overvejelse af hans Pensionssag har han efter Retslægeraadets Henstilling fra 31 Marts til 12 April 1924 været indlagt til Observation paa Rigshospitalet (Kirurgisk Afdeling D), der i Erklæring af 24 April 1924 udtaler:

»Ved Undersøgelsen fandtes i Underlivsorganerne intet som helst, der kan forklare hans Tilfælde — — — Ved Undersøgelsen af Hjertet fandtes baade ved Stetoscopi og Røntgenundersøgelse en veludtalt Hjerterygdom. (Stenosis et insufficientia valvulæ aortæ) — — — Den fundne Hjertelidelse kan forklare hans Smerteanfald, idet disse maa opfattes som atypiske Angina pectoris-Anfald paa Basis af Aortalidelse. Hjertelidelsen maa formodes at have været til Stede forud for Ulykkestilfældet; men dette kan paa Grund af de dermed forbundne Smertes og Anstrængelser have foraarsaget, at Lidelsen netop da er begyndt at give Symptomer.«

Paa Grundlag heraf udtalte Retslægeraadet under 9 Maj 1924, at Sagsøgerens Lidelse ikke kunde antages at være foraarsaget af den ham den 6 Maj 1916 tilføjede Beskadigelse af Underlivet.

Under Sagens Behandling ved Landsretten har Sagsøgeren ladet sig undersøge af Læge Carl Krebs paa Aarhus Kommnehospitals Røntgen- og Lysklinik og af Overlæge ved Aarhus Amtssygehus Dr med Aage Th B Jacobsen, hvilken sidste i Erklæring af 22 September 1925 stiller samme Diagnose som Rigshospitalet har stillet, og udtaler som Konklusion, at Sagsøgeren »frembyder Tegn paa en Hjertelidelse, Klappefej; Oprindelsen hertil er uklar. Hjertelidelsen er ikke særlig udtalt, og Hjertekraften er god med normal Puls baade i Ro og efter Anstrængelse.«

Sagen er derefter af Retten blevet forelagt Retslægeraadet, som under 21 Oktober 1925 har udtalt, »at efter det i Sagen senest fremkomne nærer Raadet nogen Betænkelighed ved helt at benægte, at den i Sagen omhandlede, den 6 Maj 1916 stedfundne Begivenhed skulde være ganske uden Betydning for Sergent Fiskers nuværende Lidelse.«

Da Retten maa give Finansministeriet Medhold i, at der ikke ved de fremkomne Oplysninger og navnlig heller ikke efter Retslægeraadets seneste Udtalelse er tilvejebragt nogen tilstrækkelig Sandsynlighed for en Aarsagssammenhæng mellem Sagsøgerens Tilskadekomst i Tjenesten i 1916 og den Sygdomstilstand, der foranledigede hans Afskedigelse i 1923, kan det ikke statueres, at han er berettiget til den af ham krævede Pension, og Finansministeriet vil saaledes være at frifinde.

I Sagsomkostninger vil Sagsøgeren have at betåle Salær til den kst Kammeradvokat, der har givet Møde for Finansministeriet, med 150 Kr.

Fredag den 4 Marts.

Nr 50/1926. Installatør **F L Larsen** (Thamsen)

mod

Automobilhandler **Malte Vestergaard** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Skyld i Henhold til en Kautionsforpligtelse.

Vestre Landsrets Dom af 19 Februar 1926: Sagsøgte, Installatør F L Larsen, bør til Sagsøgeren, Automobilhandler Malte Vestergaard, betale 1415 Kr 26 Øre tilligemed Renter 6 pCt aarlig af 1165 Kr 24 Øre fra den 24 August 1925, indtil Betaling sker, og i Sagsomkostninger 250 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

For Højesteret har Appellanten ikke gentaget de af ham for Landsretten nedlagte subsidære Paastande.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Installatør F L Larsen, til Indstævnte, Automobilhandler Malte Vestergaard, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 29 Oktober 1923 indgik Installatør S A Nielsen i Vejle og Sagsøgeren, Automobilhandler Malte Vestergaard, sammesteds, i Anledning af en Automobilhandel et Forlig, hvorved Nielsen forpligtede sig til at betale Sagsøgeren et Beløb af 1965 Kr 24 Øre med Tillæg af Omkostninger 115 Kr, ialt 2080 Kr 24 Øre tilligemed Renter af Hovedstolen 6 pCt p a i maanedlige Afdrag af 200 Kr at udrede den 15 i hver Maaned.

I Forliget indestod Sagsøgte, Installatør F L Larsen, ligeledes i Vejle, som Kautionist og Selvskyldner for Beløbets rigtige Betaling. I en særlig, samme Dag dateret Paategning underskrev Sagfører Koefoed i Vejle dette Forlig som Kautionist og Selvskyldner. Forliget, i hvilket det er betinget, at hele Restgælden, naar et Afdrag udebliver over rette Forfaldstid, forfalder til Inddrivelse, ratihaberedes den 20 November s A af Sagsøgerens og Niensens Befuldmægtigede inden Forligskommissionen for Vejle Forligskreds. Som Afdrag paa Gælden ifølge Forliget er der betalt 4 Rater af 200 Kr, hvoraf den sidste den 21 Februar 1924, og Sagsøgeren har derpaa under nærværende Sag søgt Sagsøgte og nedlagt Paastand om, at han som Kautionist og Selvskyldner tilpligtes at betale ham Restskylden ifølge Forliget, 1415 Kr 26 Øre, herunder indbefattet Renter og Omkostninger, tilligemed Renter 6 pCt aarlig af 1165 Kr 24 Øre fra Stævningens Dato, den 24 August 1925, indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Sagsøgte gjort gældende, at Kautionen er indgaaet under den for Sagsøgeren og hans Befuldmægtigede, Overretssagfører Nonboe, kendelige Forudsætning, at en frivillig Akkord, som fornævnte Installatør Nielsen, da Forliget oprettedes, søgte at opnaa og gennemføre med Bistand af Sagsøgte, virkelig kom i Orden, saa at Nielsen undgik Konkurs, og at han, da Nielsen viste sig ude af Stand til at opfylde Akkorden og maatte overgive sit Bo til Konkursbehandling, ikke er bundet ved sit Kautionsstilsagn.

Efter de af Sagsøgeren og Overretssagfører Nonboe inden Retten afgivne Forklaringer, hvorefter Kautionsstilsagnet under Forhandlingerne med dem ikke har været knyttet til en saadan Forudsætning, kan Rigtigheden af Sagsøgtes heromhandlede Anbringende ikke anses godtgjort, og hans Frifindelsespaastand vil derfor ikke paa dette Grundlag kunne tages til Følge.

Subsidiært har Sagsøgte gjort gældende, at han ikke ved sin Kautionsforpligtelse har paataget sig solidarisk Ansvar for Gælden sammen med Sagfører Koefoed, men at han og Koefoed ikkun hæfter *pro rata*, hvorfor han hævder, at han i hvert Fald for Tiden kun kan tilpligtes at betale den ham paahvilende Del af Gælden, som han har opgjort til 682 Kr 62 Øre.

Da Sagfører Koefoeds Kautionspaategning imidlertid først er meddelt, efter at Forliget med Sagsøgtes Kautionspaategning forelaa som et selvstændigt Dokument, og da Koefoeds Kautionspaategning er givet efter senere Forhandlinger mellem Koefoed og Nonboe, kan heller ikke denne Indsigelse tages til Følge.

Forsaavidt Sagsøgte endelig har nedlagt Paastand om, at hans Domfældelse gøres betinget af, at en af Installatør Nielsen formentlig den 6 September 1922 til Sagsøgeren i Anledning af Automobilhandlen udstedt Veksel udleveres ham i kvitteret Stand, vil ej heller denne Paastand, da Sagsøgte ikke har godtgjort at have nogen retlig Interesse i Veksels Udlevering, kunne tages til Følge.

Som Følge af det anførte vil Sagsøgte være at dømme efter Sagsøgerens Paastand, hvorhos han vil have at godtgøre denne Sagens Omkostninger med 250 Kr.

Ved Højesterets Dom af s D i Sagen Nr 352/1926 (**Rigsadvokaten mod Marius Rasmussen**) blev Tiltalte for Forbrydelse mod Sædeligheden i Medfør af Straffelovens § 185, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

Mandag den 7 Marts.

Nr 81/1926. Husmand **H P Hansen** (Winther)
mod

Husejer **Otto Andersen Lindum** (Møldrup efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Erstatningsansvar for Areal-mangel paa en solgt Ejendom.

Østre Landsrets Dom af 11 Februar 1926: Sagsøgte, Husejer Otto Andersen Lindum, Skallebølle, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Husmand H P Hansen, Kaadekilde, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves. Der vil være at tillægge Overretssagfører Lollesgaard, der efter Beskikkelse har givet Møde for Indstævnte under en efter Dommens Afsigelse stødfuldet Vidneførsel, og Højesteretssagfører Møldrup de nedennævnte Salærer, som vil være at udrede af det offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. Der tillægges Overretssagfører Lollesgaard i Salær 40 Kroner og Højesteretssagfører Møldrup i Salær for Højesteret 200 Kroner, hvilke Salærer udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 10 Juni 1925 købte Sagsøgte, Husejer Otto Andersen Lindum, Skallebølle, af en Tredjemand Ejendommen Matr Nr 2 b og 2 e af Kaadekildegaard, Vissenbjerg Sogn. I det om Handlen oprettede Dokument hedder det: »Forinden Underskriften bemærkes, at Sælgeren garanterer for, at den solgte Ejendom har et Areal af $7\frac{1}{2}$ Td Land g M. Eventuelt manglende Areal erstattes med 2000 Kr pr Td Land, i hvilken Henseende bemærkes, at Matrikulskontorets Arealberegning skal være afgørende med Hensyn til Arealets Størrelse«. Kort efter Købet gav Sagsøgte Ejendommen i Kommission til Ejendomskommissionær Jørgen Andersen, Tommerup, og sagde omtrent samtidig til sin Broder, Forpagter Anders Peder Andersen Lindum, Vissenbjerg, at denne maatte sælge Ejendommen. Arealets Størrelse var ikke paa Tale mellem Brøderne, men en tidligere Ejer af Huset havde til Forpagter Lindum sagt, at Arealet var 8 Tdr Land. I Henhold hertil indrykkede Forpagter Lindum i Slutningen af Juni i et i Odense udkommende Blad et Avertissement om, at en Ejendom med et Areal af 8 Tdr Land var til Salg ved Henvendelse til ham. Efter at Sagsøgeren, Husmand H P Hansen, Kaadekilde, i Anledning af Avertissementet havde henvendt sig til Forpagter Lindum, og denne havde gjort Sagsøgeren bekendt med, hvilken Ejendom det drejede sig om, besigtigede Sagsøgeren den 1 Juli Ejendommen og traf da Sagsøgte. Ved denne Lejlighed udtalte Sagsøgeren til Sagsøgte: »Her er da ikke 8 Tdr Land«, hvortil Sagsøgte intet svarede. I den følgende Tid forhandlede Parterne, uden at træffe sammen, gennem Ejendomskommissionær Andersen om en Byttehandel angaaende den oftnævnte Ejendom og et Sagsøgeren tilhørende Hus, hvis Tilliggende udgjorde ca 2500 Kv Alen Have, og den 14 Juli opnaaedes Enighed om Vilkaarene. Den 16 s M mødtes Parterne efter Aftale hos Overretssagfører Lersey, Odense, for at faa Overdragelsedokumentet oprettet. Tilstede var endvidere Ejendomskommissionær Andersen og Sagfører N J Jensen, Aarup, sidstnævnte som Raadgiver for Sagsøgte. Ved denne Lejlighed bragte Overretssagfører Lersey Spørgsmaalet om Størrelsen af det til Matr Nr 2 b og 2 e hørende Areal paa Tale overfor Parterne, men om Indholdet af de i denne Anledning faldne Udtalelser er der Strid. Samme Dag udfærdigedes der Skøder paa de solgte Ejendomme, men om disses Areal indeholdtes ingen Angivelse i Skøderne. Købesummen for Matr Nr 2 b og 2 e med Besætning m v udgjorde 22000 Kr. Den 4 August modtog Sagfører Jensen fra Matrikulskontoret en af dette udfærdiget Arealattest, hvorefter Ejendommens Areal udgjorde $6^{7747}/_{14000}$ Td Land inkl Vej, hvorefter Sagsøgte fra Sagfører Jensen fik Meddelelse om Attestens Indhold. Ifølge en i Efteraaret 1925 foretaget Opmaaling i Marken udgør Arealet $6^{11021}/_{14000}$ Td Land foruden 1964 Kv Alen offentlig Vej.

Under nærværende ved Retten for Odense Herred forberedte Sag har Sagsøgeren anbragt, at de den 16 Juli om Arealet førte Forhandlinger resulterede i, at han, efter at Sagsøgte havde erklæret, at der manglede 1 à $1\frac{1}{2}$ Skp Land i 8 Tdr Land, udtalte, at naar der ikke manglede mere, vilde han ikke gøre Indsigelse. Idet Sagsøgeren gør gældende, at Sagsøgte maa have forstaaet, at Sagsøgeren lagde af-

gørende Vægt paa, at Arealet udgjorde ca 8 Tdr Land, og at Sagsøgte ved under disse Omstændigheder at fortie den Viden, han efter Sagsøgerens Anbringende sad inde med, at der manglede over 1 Td Land i det anførte Areal, maa være pligtig at yde Sagsøgeren et forholdsmæssigt Afslag i Købesummen, har han under Henviſning til en den 17 December 1925 optaget Skønsforretning, hvorved Værdiforringelsen paa Grund af det manglende Areal er ansat til 2200 Kr, endelig paastaaet Sagsøgte dømt til at betale det nævnte Beløb med Renter heraf 5 pCt p a fra Forligsklagens Dato, den 2 September 1925.

Sagsøgte har paastaaet sig frifundet, idet han hævder, at han ikke overfor Sagsøgeren har paataget sig nogen Garanti for Arealets Størrelse.

Sagsøgeren har som Part forklaret, at Overretssagfører Lersey under Forhandlingerne den 16 Juli spurgte, hvor stort Arealet var, hvortil Ejendomskommissionær Andersen svarede, at der var 8 Tdr Land. Overretssagfører Lersey spurgte nu Sagsøgte, om han vilde garantere for dette Areal. Efter at Sagsøgte havde svaret nej hertil, spurgte Sagsøgeren, hvor meget der manglede, hvortil Sagsøgte svarede: »1 à 1½ Skp Land«, hvad der foranledigede den tidligere nævnte Udtalelse fra Sagsøgeren. Han husker, at Sagfører Jensen spurgte ham, om han vilde garantere for Arealet af den Ejendom, han skulde overdrage, hvortil han sagde nej, da han ikke vidste, hvor stort Arealet var.

Sagsøgte har som Part forklaret, at han, da han gav Ejendomskommissionær Andersen Ejendommen i Kommission, udtalte, at han havde købt Ejendommen med Garanti for 7½ Td Land, men at han ikke en Gang vilde garantere for dette Areal, da han regnede med, at der ikke var saa meget, samt at han vilde faa 1000 Kr godtgiort af sin Sælger paa Grund af Arealmanglen. Om Grunden til, at han ikke gav noget Svar, da Sagsøgeren ved Besigtigelsen den 1 Juli udtalte, at der ikke var 8 Tdr Land, har Sagsøgte under Domsforhandlingen forklaret, at Sagsøgeren kritiserede saa meget, og at han derfor ikke vilde modsige ham. Paa Overretssagfører Lerseys Kontor spurgte Sagsøgeren ham, hvor stort Arealet var, hvortil Sagsøgte svarede, at han vidste det ikke, men Sagsøgeren fik, hvad der var, og han har aldrig sagt, at der manglede 1 à 1½ Skp Land, derimod udtalte Sagsøgeren ved den paagældende Lejlighed under en Samtale med Sagfører Jensen, at dersom der manglede 1 à 2 Skpr Land, gjorde dette ikke saa meget. Sagsøgte har tilføjet, at Sagfører Jensen, medens Papirerne blev skrevet, i Fortsættelse af fornævnte Samtale mellem Parterne spurgte Sagsøgeren, om han vilde garantere for Arealet af sin Ejendom, hvortil Sagsøgeren svarede nej. Hertil sagde Sagfører Jensen, saavidt Sagsøgte husker: »Naa, saa tager hver det Areal, der er«.

Ejendomskommissionær Andersen har som Vidne forklaret, at han ikke husker, at der, da han besigtigede Ejendommen i Anledning af, at han havde faaet den i Kommission, mellem ham og Sagsøgte blev talt om Arealet. Kort før Papirerne blev skrevet, ringede Sagsøgte til Vidnet og spurgte, om Sagsøgeren havde forlangt Garanti for Arealet, da han ikke vilde garantere noget, men selv var garanteret 7½ Td Land. Hertil sagde Vidnet, at det vilde han intet have at gøre med. Om de

ved Mødet hos Overretssagfører Lersey faldne Udtalelser kan Vidnet intet nærmere huske.

Overretssagfører Lersey har som Vidne forklaret, at han kan huske, at Arealspørgsmaalet den 16 Juli blev drøftet mellem Parterne, og at han har det bestemte Indtryk, at det fremgik af Forhandlingerne, at Sagsøgte havde garanteret et Areal paa 8 Tdr Land.

Sagfører Jensen har paa samme Maade forklaret, at han mener at kunne huske, at Arealspørgsmaalet fra en eller anden Side blev draget frem, og at Sagsøgte sagde, at han ikke vilde garantere. Der blev derefter fra samme Side nævnt et lidt mindre Areal og spurgt, om Sagsøgte vilde garantere for dette, men hertil svarede han ogsaa nej. Vidnet husker bestemt, at Forhandlingerne om Arealspørgsmaalet sluttede saaledes, at Vidnet udtalte: »Saa indestaar Lindum altsaa ikke for noget Areal«, og Vidnet erindrer ikke, at der blev protesteret mod denne hans Udtalelse. Vidnet mener, at han spurgte Sagsøgeren, om denne garanterede for et bestemt Areal for den Ejendom, han solgte, og da Sagsøgeren hertil svarede benægtende, udtalte Vidnet, at saa var der formentlig heller ingen Grund for Indstævnte til at paatage sig Garanti.

Af en af Gaardejer Niels Peter Larsen, Bobjerg, afgivet Vidneforklaring fremgaar det dernæst, at Vidnet, der den 15 Juli 1925 foretog en Arealtælling i Kaadekilde Laug, har forelagt Sagsøgte en Liste, hvorpaa Ejendommens Areal var anført som 6 Tdr og 6 Skpr Land. Hertil bemærkede Sagsøgte, at han mente, at der var meget mere, helt op mod 8 Tdr Land.

Efter det saaledes foreliggende findes det ikke mod Sagsøgtes Benægtelse godtgjort, at Sagsøgte har paataget sig nogen Garanti for, at der til Ejendommen hørte et Areal af den af Sagsøgeren angivne Størrelse, og da det ej heller kan anses godtgjort, at Sagsøgte mod bedre Vidende har bibragt Sagsøgeren en urigtig Forestilling om Arealets Størrelse, vil Sagsøgtes Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Tirsdag den 8 Marts.

Nr 261/1926. Grosserer **Rud Kjeldsen** (Cohn)

mod

Fru **Emilie Johansen** (Bache efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at fraflytte en Lejlighed.

Østre Landsrets Dom af 13 September 1926: Sagsøgte, Fru Emilie Johansen, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Grosserer Rud Kjeld-

sen, Charlottenlund, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte med 80 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Den imellem Parterne den 30 August 1924 indgaaede Overenskomst kan, som udtalt i Dommen, ikke befragtes som indeholdende en Opsigelse fra Indstævntes Side, og den af Appellanten den 9 April 1926 forkyndte Opsigelse er ikke blevet godkendt af vedkommende Huslejenævn. Allerede som Følge heraf vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale 150 Kroner i Salær til den for Indstævnte for Højesteret beskikkede Sagfører.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer Rud Kjeldsen, 150 Kroner til Højesteretssagfører Bache.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Sagsøgte, Fru Emilie Johansen, er i Henhold til en i sin Tid med hendes afdøde Mand oprettet Lejekontrakt Lejer af en Butik med tre Værelser og Køkken og en Lejlighed bestaaende af tre Værelser og Køkken i den Sagsøgeren, Grosserer R Kjeldsen, Charlottenlund, tilhørende Ejendom, Nørrebrogade 98. Lejemaalet, der tog sin Begyndelse den 15 Januar 1917, kan ifølge Kontrakten opsiges med $\frac{1}{2}$ Aars Varsel fra en af Parterne til Ophør den paafølgende Oktober eller April Flyttedag, dog at Parterne oprindeligt havde tilsagt hinanden Uopsigelighed til April Flyttedag 1920. Lejen udgør — efter en af Nævnet i 1920 godkendt Forhøjelse — 2700 Kr aarlig.

Da Sagsøgeren ønskede at udvide de til hans Forretning benyttede Lokaliteter i Ejendommen, foretog han Opsigelse af Sagsøgte. Vedkommende Huslejenævn nægtede imidlertid at godkende Opsigelsen. Senere forsøgte han gentagne Gange at opnaa Huslejenævnets Godkendelse af Opsigelsen til Sagsøgte, men stadig uden at Nævnets Godkendelse var til at opnaa. Efter at saadan Godkendelse paany var nægtet i 1924, oprettedes der den 30 August 1924 en af begge Parter underskrevet Overenskomst, hvori det hedder: »— — — Jeg Kjeldsen forpligter mig til ikke at opsiges Fru Christby (S: Sagsøgte) til Fratrædelse af hendes Lejemaal om Restaurationslokalerne Nørrebrogade 98 og den hertil

hørende private Lejlighed paa 1 Sal i samme Ejendom før til Oktober Flyttedag 1926 (seks og tyve). Jeg Fru Christby forpligter mig til at fraflytte de ovennævnte Lokaler og Lejlighed til Oktober Flyttedag 1926, saafremt dette maatte forlanges af Hr Kjeldsen — — —.«

Under Henvisning til Overenskomsten af 30 August 1924 opsagde Sagsøgeren ved en den 9 April d A forkyndt Opsigelse de af Sagsøgte lejede fornævnte Lokaler til Fraflytning Oktober Flyttedag 1926. Opsigelsen indbragtes for Nævnet, der den 3 Juni d A udtalte, at Nævnet ikke efter den nu gældende Huslejelov § 9, jfr § 11, mente at have Hjemmel til paa Grundlag af alene den paaberaabte Overenskomst af 30 August 1924 at godkende nogen Opsigelse, men at Spørgsmaalet om Gyldigheden af en paa Overenskomsten støttet Fraflytningsforpligtelse i Tvisttilfælde maatte søges afgjort ved Domstolene.

Under denne Sag paastaar nu Sagsøgeren Sagsøgte tilpligtet at fraflytte og ryddeliggøre senest Oktober Flyttedag 1926 de af hende lejede Lokalteter i Stuen og paa 1 Sal i den fornævnte Ejendom. Sagsøgte procederer til Frifindelse.

Den foran omhandlede Overenskomst findes ikke at kunne anses som en endelig Opsigelse fra Lejerens Side, men efter sit Indhold og de med dens Oprettelse forbundne Omstændigheder at maatte opfattes som en Aftale om at ændre Kontraktens Bestemmelse om Lejemaalets Varighed.

Efter det saaledes foreliggende maa Lejemaalet anses omfattet af Bestemmelsen i Lov 1 April 1925 § 9, og det bliver heraf en Følge, at det maa anses indgaet fra Ejerens Side paa det i Lovbestemmelsen angivne Tidsrum.

Sagsøgtes Paastand om Frifindelse vil herefter være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at betale Sagsøgte med 80 Kr.

Onsdag den 9 Marts.

Nr 85/1926. **Direktøren for Patent- og Varemærkevæsn**et (den kst Kammeradvokat)

m o d

Blyantsfabriken »**Viking**«, Aktieselskab (Martensen-Larsen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at nægte en af Indstævnte forlangt Registrering af et Varemærke.

Sø- og Handelsrettens Dom af 23 Februar 1926: Direktøren for Patent- og Varemærkevæsn**et** bør registrere Ordvaremærket »Ejnar Tambeskælver« som beskyttet for de Varer, for hvilke Blyantsfabriken

»Viking« A/S i Anmeldelse af 23 Juli 1925 har begæret det registreret Sagens Omkostninger ophæves. Salær til Overretssagfører Axel Bang bør udredes af det offentlige med 100 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten. I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Blyantsfabriken Viking, der ønskede at faa Ordet »Ejnar Tambe-skælver« indregistreret i det herværende Varemærkerregister, saaledes at det praktisk talt var beskyttet for alle Varearters Vedkommende, men som var paa det rene med, at Direktøren for Varemærkerregistret ikke ansaa sig for pligtig til at registrere Ordmærker undtagen forsaavidt Registreringen var knyttet til visse enkelte Varearter, indgav den 23 Juli 1925 en Anmeldelse om Registrering af Ordvaremærket »Ejnar Tambe-skælver«, for en meget lang Række nærmere angivne Varer — en saa lang Række Varer, at Registreringen praktisk talt vilde være ensbetydende med en Registrering, der omfattede alle Varesorter.

Ved Skrivelse af 10 August 1925 erklærede Direktøren for Varemærkevæsnet, at han ikke saa rettere, end at Viking ikke kunde have Krav paa at faa Varemærket registreret i det i Anmeldelsen begærte Omfang. Han udtalte, at som det fremgaar af Bestemmelsen i § 1 i Varemærkeloven af 11 April 1890, er Hensigten med Registrering af Varemærker »alene den: i Omsætningen at adskille Mærkeindehaverens Varer fra andres Varer, og for Størstedelen af de Varearters Vedkommende for hvilke Mærket i Anmeldelsen er begært registreret, vilde Registreringen derfor varemærkeretlig set være ganske formaalsløs, medens den paa den anden Side i uforholdsmæssig Grad vilde vanskeliggøre Brugen af Varemærkerregistret«. Anmeldelsen maatte derfor begrænses til at angaa Varearter, der faldt ind under Vikings Virksomhedsomraade. Da Viking ikke begrænsede sin Anmeldelse, afslog Direktøren i Skrivelse af 5 September 1925 at registrere Varemærket.

Under nærværende ved Stævning af 19 November 1925 anlagte Sag har Blyantsfabriken Viking indstævnet Direktøren for Patent- og Varemærkevæsnet og paastaet ham tilpligtet at indregistrere Ordvaremærket »Ejnar Tambe-skælver« som beskyttet for de Varer, for hvilke Viking i

Anmeldelsen af 23 Juli 1925 har begæret det registreret. Sagsøgerne gør gældende, at Direktørens Afgørelse er i Strid med § 1 i Lov af 11 April 1890 om Beskyttelse af Varemærker, ligesom den er i Strid med Direktoratets egen tidligere Praksis.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet. Han hævder, at den fornævnte Lovbestemmelse ikke giver nogen Ret til ved Registrering at erhverve Eneret paa Varemærker, undtagen forsaavidt det er nødvendigt for »at adskille sine Varer fra andres«, hvad der efter hans Mening medfører en vis Begrænsning. Han hævder derhos, at Loven af 19 December 1898, der gav Ret til at faa Ordmærker indregistreret, kun hjemlede en saadan Ret i Tilfælde, hvor Ordet kan opfattes som en særlig opfundet Benævnelse for visse Varer, hvad der ogsaa medfører en Begrænsning, og han hævder sluttelig, at det, da den sidst omtalte Bestemmelse blev ændret ved Loven af 12 Januar 1915, ikke var Meningen at indføre nogen Ændring heri.

Retten kan ikke give Direktøren Medhold. Retten maa forstaa Loven af 11 April 1890 § 1, der kun omfatter Figurmærker, derhen, at den for disses Vedkommende giver Ret til at fordre en Registrering, der omfatter alle Arter af Varer. Retten ser derhos ikke bedre, end at Loven af 1915 har givet Ordmærker samme Stilling som Figurmærker, og det kan herefter ikke forhindres, at Ordmærker anmeldes og registreres som omfattende alle Arter af Varer.

Som Følge heraf maa Direktøren dømmes efter den anførte Paa-stand. Sagens Omkostninger ophæves. Salær til Overretssagfører Axel Bang, der har været beskikket Sagfører for Sagsøgte, vil være at udrede af det offentlige med 100 Kr.

Torsdag den 10 Marts.

Nr 273/1926.

Rigsadvokaten
 mod
Cornelius Petersen (Stein),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens §§ 215 og 216.

Dom afsagt af Retten for Tønder Købstad m v den 1 Oktober 1926: De foran ommeldte, for Statsminister Stauning fornærmelige Udladelser og Sigtelser bør døde og magtesløse at være, og bør Tiltalte, Gaardejer Cornelius Petersen, Vesteranflod ved Møgeltønder, hensættes i simpelt Fængsel i 3 Maaneder og betale alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder Salær til Tiltaltes beskikkede Forsvarer, Landsretssagfører, Dr Sievert, Tønder, 60 Kr.

Søndre Landsrets Dom af 16 Oktober 1926: Tiltalte Cornelius Petersen bør til Statskassen bøde 2000 Kr, eller i Mangel af Bø-

dens fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 3 Maaneder. I Henseende til Mortifikationen og Sagens Omkostninger ved Underretten bør denne Dom ved Magt at stande. Sagens Omkostninger ved Landsretten udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Søndre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret, dels af det offentlige, dels af Tiltalte.

I Henhold til de i Landsrettens Dom nævnte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter de i denne Dom citerede Straffebestemmelser. Straffen findes efter Omstændighederne at kunne bestemmes som i Landsrettens Dom sket, og denne Dom vil heretter i det hele være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Der tillægges Højesteretssagfører Stein i Salær for Højesteret 300 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 87 Kroner, hvilke Beløb udredes af det offentlige.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Anklageskrift af 27 September d A fra Statsadvokaten for Søndre Landsretskreds er Gaardejer Cornelius Petersen af Vesteranflod ved Møgeltønder, der er født i Tyskland den 6 September 1882, og som ikke ses tidligere tiltalt eller straffet, sat under Tiltale til at lide Straf efter Straffelovens § 216, jfr § 215, og Lov af 3 Januar 1851 § 3, sammenholdt med Anordning af 18 Juni 1920 og Retsplejelovens § 725, 3 Stk i Anledning af, at det i Tønder og Haderslev udkommende Ugeblad »Bondens Selvstyre«, for hvilket Tiltalte er ansvarlig. Udgiver, den 5 September 1926 har aftrykt en Artikel betitlet »Forbryder eller Statsminister«, hvilken Artikel indeholder en Række ubeføjede Sigtelser mod Statsminister Stauning, derhos paastaas de i Artiklen indeholdte ærekrænkende Sigtelser mortificeret.

Artiklen tager sit Udgangspunkt i en Tale, som Statsminister Stauning for kortere Tid siden har holdt ved et politisk Møde i Bov, og i Artiklen hedder det:

»Forbryder eller Statsminister?

I en lille Landsby Bov lige ved Grænsen talte Cigararbejder Stauning sidste Tirsdag. Denne Arbejder har bragt det saa vidt igennem Arbejderorganisationerne, at han nu er blevet Statsminister, og som Statsminister har han holdt sin Tale. For at forstaa denne Tale og for at sætte dennes Fader paa sin rette Plads, maa vi først gøre nogle principielle Betragtninger.

— — —
 At Staten svindler og stjæler er jo almindelig bekendt. Staten er kortsagt intet andet end en i System sat Forbryderverden.

— — —
 Dette Voldssystem er allerede saadan indarbejdet, at alle retter sig derefter og at man næsten har glemt, at Vold og Mord staar som Fundament for alle Organisationer. »Staten«, som jo er den største Morder og Voldsmand taaler altsaa en lignende Institution, ligesaa forbryderisk, ved Siden af sig, og naar den sidste ikke kan tilegne sig saa mange Penge, fra der kræves igennem »Arbejde«, henter »Staten« det, der mangler, som sagesløse Personer igennem Skatter, og det træder saa i Virksomhed som »Statens Hjælp til Arbejdsløshedskasser«.

Toppunktet af dette Røverbæsen talte altsaa i Bov til sine smaa Underrøvere, sammensvorne og medskyldige.

Naar en Røverkaptajn taler til sine Mænd, aflægger han Beretning om, hvad der er røvet til Dato og hvad der skal røves i Fremtiden, han fortæller samtidig i Parantes, hvor et Kup ikke er lykkedes.

Saadan gør Statsministeren ogsaa. — — — (en moderne Røver er absolut hjerteløs), men Kaptajnen siger: Skaansel gives der ikke, kan de udplyndrede ikke hjælpe sig videre, tager vi alt fra dem, de maa forlade deres Hjem, og naar 50 000 Bønder er »løbet fra Gaarde«, kan Gaarden overgives til Kaptajnens ypperligste Medhjælpere, de saakaldte arbejdsløse.

Kaptajnen talte ogsaa om Kolindsundsagen. Desværre var det Rovtogt ikke lykkedes, der var kommet Røveren en gammeldags Indretning i Vejen. Nu skal Røveren gøre Skaden god igen, Straf faar han ikke, og Pengene, som skal til, røver han fra en anden, for den Sags Skyld gør det jo intet, men ubehageligt er det dog. Derfor siger Kaptajnen i Harme: »Man har set, hvorledes de borgerlige Partier vendte Knytnerne mod Arbejderne og en beskyttende Haand mod de andre!« Kaptajnen maatte altsaa indrømme for sine Mænd, at hæderlige Mænd havde hjulpet Kolindsundbønderne, men for at det ikke skulde gentage sig, vilde Røverne nu sørge for, at Resten af de hæderlige Mænds Væрге, Landstinget, skulde fjernes. Han siger det med følgende Ord: »Desværre havde Oppositionen i Landstinget Gang paa Gang forhindret, at de socialdemokratiske Forslag til Landets Genrejsning var blevet gennemført i den forelagte Form!« Ved »Landet« forstaas: Kaptajnen og hans Mænd, han mener altsaa, at der desværre var nogle Kræfter endnu, som forhindrede Banden i at oprette sit Herredømme over hele Landet, derfor skal disse Kræfter bekæmpes, saa først kommer den herlige Tid, hvor Banden er absolut Herre over hele Landet.

Saadan tate Stauning i Bov.

— — —
 At Samfundet skal ødelægges, ser vi af »Statsministerens« Tale. Han siger: »Naar 50 000 Bønders Jord er saa skatte- og rentebelæsset, at Ejerne maa gaa fra Gaarde, de kan altsaa ikke faa deres Føde mere, naar Renter og Skat er betalt, saa skal 50 000 arbejdsløse have denne Jord. Der spørges nu, kan disse faa Jorden til at yde mere? Nej, heller ikke, Resultatet vil blive, at Jorden omsider maa ligge udyrket

hen, eller Renter og Skat maa ned. Men det er ikke »Statsministerens«s Mening, han og hans Kanutter vil jo netop igennem Renter og Skat have alt, hvad Jorden frembringer, derfor laver han jo alle sine Love og sin Pengesvindel.

— — —

Saadan udtalte Statsministeren, han vil altsaa sende dem, som han har udplyndret, i Sultedøden, og hans medsammensvorne og Snaphanerne glæder sig allerede, fordi de kan være Vidner til deres Ofres kvalfulde Død. Statsministerens Udtalelse vakte adskillig Munterhed, refererer »Flensborg Avis«.

Nu ved vi altsaa, hvor vi er, men vi ved samtidig, hvad vor Pligt er.

Da Snaphanen og Brodermorderen Abel forlangte, at Friserne skulde underkaste sig 1252, kom Stallerne sammen paa deres gamle Tingsted Buurmandsvejen ved Hemminghørn. Man kom til følgende Resultat: »Enten skal Kunnig Abel dø, eller vi vil dø!« Derefter samlede Stallerne deres Folk og oprettede 7 »Fähnlein« (Hærhobe), og Kong Abel blev slaet, og han selv fik sin Pande kløvet af Wessel Hummer (Henner Friser).

Vi kommer til at gøre noget lignende. Vi har hørt: Man vil jage os fra Gaarde og sende os i Døden. Overfor vor Familie og som kristne Mennesker har vi den Pligt, at sørge for vore nærmeste og at bekæmpe det onde. Vi tager altsaa Kampen op, og i denne Kamp gives der ingen Pardon: Enten skal Røverkaptajnen dø, eller vi vil dø.

Vi kunde straks have gjort det af med ham, havde vi været mandstærke til Stede. Mangen Menneskeplager med Stjerne og Charge har faaet en Kugle bagfra, uden at »Øvrigheden«s Arm kunde naa Hævneren, saadan kunde ogsaa Stauning have været nedtrampet af femhundrede Bønder, uden at Øvrigheden fik at vide, hvem der var hvem. Kanske havde en saadan Gerning ført til, at hæderlige Mænd rask og grundigt fik Røervæsenet udryddet, men det kunde ogsaa have ført til, at de mange blinde og uvidende Medløbere sluttede op om »Statsmagten«, som ikke »bærer Sværdet forgæves« og dermed gav hele Røversystemet en ny Basis.

— — —«.

Som særlig injurierende er der fra Anklagerens Side fremhævet, foruden Artiklens Overskrift, følgende Udtalelser — efter at den danske Stat er fremstillet som en i System sat Forbryderverden og som den største Morder og Voldsmand — om Statsministeren,

at Toppunktet af dette Røervæsen talte altsaa i Bov til sine smaa Underrøvere, sammensvorne og medskyldige.

Færdig fra Trykkeriet den 16 Marts 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 2.

Torsdag den 10 Marts.

Naar en Røverkaptajn taler til sine Mænd, aflægger han Beretning om, hvad der er røvet og plyndret. Saadan gør Statsministeren ogsaa, at Statsministeren betegnes stadig derefter som Røverkaptajn. »Kaptajnen siger, Skaansel gives der ikke«, hans Medhjælpere betegnes som Røvere; ved Landet forstaas »Kaptajnen og hans Mænd«, hvilke derefter betegnes som »Banden«,

at Samfundet skal ødelægges, ser vi af Statsministerens Tale, og Statsministeren kaldes derefter »han og hans Kanutter«, der vil have alt, hvad Jorden frembringer, derfor laver han jo alle sine Love og sin Pengesvindel,

at Statsministeren vil altsaa sende dem, som han har udplyndret i Sultedøden, og hans Medsammensvorne og Snaphaner glæder sig allerede, fordi de kan være Vidner til deres Ofres kvalfulde Død,

at Statsministeren sammenstilles med Snaphaner og Brodermorderen Kong Abel, der blev dræbt af Henner Friser, hvorhos der udtales: »Vi kommer til at gøre noget lignende« og »Enten skal Røverkaptajnen dø, eller vi vil dø« og »Vi kunde have gjort det af med ham, havde vi været mandstærke til Stede«, hvorhos der i denne Forbindelse tales om Røvervæsen og Røversystemet.

Tiltalte har erkendt, at han er ansvarlig Udgiver, og at han selv har forfattet Artiklen og foranlediget den optaget i Bladet.

Tiltalte har paastaet sig frifundet, idet han har anført, at han ikke har villet fornærme Statsminister Stauning, men at han kun har villet kritisere Statsministerens System og Statens Forhold i Valutaspørgsmaalet, at han har ment sig berettiget og pligtig til at kritisere Statsministeren og advare ham og hele Folket imod den skrækkelige Situation, i hvilken Landet befinder sig; han har følt sig krænket over Statsministerens Tale i Bov, og han har kun villet rette det Spørgsmaal til Offenheden, om Statsministeren er Forbryder, og at han har brugt de refererede Udtalelser, fordi han har villet udtrykke sig billedligt, han har endvidere anført, at han ikke er det danske Skriftsprog fuldkommen mægtig, og at han af Vanvare har nævnt Statsministerens Person i Stedet for Statsministerens Politik i Artiklen.

Til Tiltaltes Paastand om ikke at være Skriftsproget mægtig, og at

hans Udtalelse er sket i Vanvare, vil der ikke kunne tages noget Hensyn, idet Tiltalte i flere Aar har optraadt som politisk Taler og Forfatter af Artikler i Dagspressen, hvor han saa at sige altid bruger det danske Sprog, og der kan heller ikke tages Hensyn til hans Paastand om, at han kun har villet kritisere Statsministerens Politik, idet hans Udtalelser hele Tiden tager Sigte paa Statsministeren, hans Person og Embedsvirksomhed.

De paagældende Udtalelser maa antages at have faaet en betydelig Udbredelse gennem Pressen, og da de alle maa anses for i høj Grad ærekrænkende og ubeføjede, vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 216 og § 215 med en Straf, der findes at kunne fastsættes til simpelt Fængsel i 3 Maaneder, hvorhos de fornærmelige Udtalelser vil være at kende for døde og magtesløse at være. Tiltalte vil derhos have at udrede alle af denne Sag lovlig flydende Omkostninger, derunder Salær til den for Tiltalte beskikkede Forsvarer, Landsretssagfører, Dr Sievert, Tønder, 60 Kr.

Landsretsdømmens Præmisser er saalydende:

Den i nærværende Sag af Dommeren i Tønder Købstad m v afsagte Dom er paaanket saavel af Anklagemyndigheden som af Tiltalte, Cornelius Petersen, Vesteranflod.

Selv om der kan gaas ud fra, at Tiltalte i den paatalte Artikel i »Bondens Selvstyre« kun har villet angribe Statsminister Stauning som Politiker, overskrider Artiklen dog de tilladelige Grænser for den politiske Ytringsfrihed. Ikke alene omtales Statsminister Staunings politiske Virksomhed paa en Maade og med Anvendelse af Udtryk, der er fornærmelige for den Angrebne personlig, men naar Statsministeren betegnes som »Forbryder« og fremstilles som Fører for en Røverbande, der regerer Landet, og naar Artiklen giver Anvisning paa at øve Voldshandlinger imod ham, antager den Former, der vilde være egnet til at nedbryde den Agtelse, der skyldes Landets lovlige Regering gennem dennes Repræsentanter. Det maa derfor billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens §§ 215 og 216, men naar henses til, at Artiklen er skrevet under umiddelbart Indtryk af en af Statsminister Stauning paa et offentligt Møde i Bov fremsat Udtalelse, der maatte virke ophidsende paa Tiltaltes uligevægtige Sind og udæske ham til en kraftig Imødegaaelse, samt naar det tages i Betragtning, at Tiltaltes lidet sømmelige Udtryksmaade i nogen Grad kan skyldes hans mangelfulde Uddannelse, findes Straffen at kunne sættes til en Statskassen tilfaldende Bøde paa 2000 Kr, subsidiært simpelt Fængsel i 3 Maaneder. I Henseende til Mortifikationen og Sagens Omkostninger for Underretten vil den indankede Dom være at stadfæste. De med Sagens Indankning for Landsretten forbundne Omkostninger vil være at udrede af det offentlige, hvorved bemærkes, at der ikke bliver Spørgsmaal om Tilkendelse af Salær, da Tiltalte selv har draget Omsorg for sit Forsvar her ved Retten.

Mandag den 14 Marts.

Ved Højesterets Dom i Sagen Nr 27/1927 (**Rigsadvokaten mod Albert Torvald Kristensen og Einer Lorents Henry Carstensen**) blev de Tiltalte anset: Kristensen efter Strfl § 232, II for 7 Gang begaaet groft Tyveri eller i Medfør af Strfl § 241, 2 Stk efter § 238 som for 8 Gang begaaet Hæleri, med Tugthusarbejde i 5 Aar og Carstensen efter Strfl § 232, II, for 4 Gang begaaet groft Tyveri eller i Medfør af § 241, 2 Stk, efter § 238 som for 5 Gang begaaet Hæleri med Tugthusarbejde i 4 Aar.

Nr 45/1926. Skotøjshandler **J M Mogensen (Bang)**
 mod
 Enkefru **Anna Christensen (Bruun)**,

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Erstatningsansvar i Anledning af Arealmangel paa en solgt Ejendom.

Østre Landsrets Dom af 13 Februar 1926: Sagsøgte, Skotøjshandler I M Mogensen, Odense, bør til Sagsøgerinden, Enkefru Anna Christensen, sammesteds, betale 2500 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 27 April 1925, til Betaling sker. Saa betaler Sagsøgte og til det offentlige de Afgifter, som vilde have været at erlægge, hvis Sagen ikke for Sagsøgerindens Vedkommende i Medfør af Retsafgiftslovens § 16 Nr 1 havde været afgiftsfri, samt til Overretssagførerne Lollesgaard, Odense, og Ove Frederiksen i Salær 100 Kr til hver og til førstnævnte som Godtgørelse for Udlæg 4 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Selv om man gaar ud fra, at Ejendommen har været angrebet af Svamp, da Appellanten i Sommeren 1923 solgte den til Uldhandler Thomsen, kan det ikke anses godtgjort, at Svampeangrebet da har været af nogen større Betydning. Herefter og da det som udtalt i Dommen heller ikke kan anses godtgjort, at Appellanten, da han solgte Ejendommen, har været vidende om eller haft Mistanke om, at Ejendommen var angrebet af Svamp, kan det ikke antages, at Thomsen overfor Appellanten har haft noget Krav paa Handlens Tilbagegang eller Afslag i Købesummen. Som Følge af det anførte vil Appellanten overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde op-

hæves. De nedennævnte Salærer vil være at udrede af det offentlige, hvorved bemærkes, at Sagfører Korup og Overretssagfører Lollesgaard efter Besikkelse har givet Møde for Indstævnte under nogle efter Dommens Afsigelse stedfundne Vidneførsler.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Skotøjshandler I M Mørgensen, bør for Tiltale af Indstævnte, Enkefru Anna Christensen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges Sagfører Korup og Overretssagfører Lollesgaard i Salær henholdsvis 25 Kroner og 50 Kroner og Højesteretssagfører Bruun i Salær for Højesteret 200 Kroner, hvilke Salærer tilligemed de i Landsrettens Dom fastsatte Salærer m m udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Slutseddel af 6 November 1923 og Købekontrakt af 15 s M — fuldbyrdet ved Skøde af 3 Maj 1924 — solgte Uldhandler K Thomsen af Odense den ham tilhørende Ejendom, Grønnegade Nr 7, sammesteds, til Enkefru Anna Christensen af Odense for en Købesum af 15 500 Kr, der skulde berigtiges ved, at Køberen overtog indestaende Prioriteter til Beløb 8000 Kr samt til Sælgeren transporterede en hende tilhørende Panteobligation, stor 5000 Kr, med Pant i en Ejendom i Kolding, og betalte kontant 2500 Kr.

Ejendommen skulde overtages den 15 December 1923, men Enkefru Christensen indflyttede først April Flyttedag 1924, idet Sælgeren havde forbeholdt sig indtil da at blive boende i sin Lejlighed i Ejendommen. I Løbet af Sommeren 1924 bemærkede Fru Christensen, at der var en Del Fugt i den af hende beboede Lejlighed, og i Efteraaret s A begærede hun Syn- og Skøns mænd udmeldt til Konstatering af, om Ejendommen maatte være angrebet af Svamp. Den 8 November s A afholdtes derpaa en Skønsforretning, hvori bl a udtales, at det paagældende Hus, efter Skøns mændenes Formening, i flere Aar havde været angrebet af Svamp.

Under Henvi sning hertil og under Anbringende af, at Thomsen paa Salgets Tidspunkt havde været vidende om, at der var Svamp i Ejendommen, anlagde Fru Christensen Sag mod Thomsen til Handlens Tilbagegang, saaledes at hun paastod Thomsen tilpligtet, at tilbagebetale de af hende kontant erlagte 2500 Kr, at tilbagelevere hende den fornævnte, til ham overlevere de Panteobligation, stor 5000 Kr, eller kontant betale 5000 Kr, samt at betale hende forskellige nærmere angivne Poster vedrørende Omkostninger ved Handlen, Reparationer m v til

samlet Beløb 923 Kr 10 Øre, eller ialt tilpligtet at betale hende 8423 Kr 10 Øre med nærmere angivne Renter.

Ved den af nærværende Ret den 6 Marts 1925 i Sagen afsagte Dom blev Thomsen, der ikke havde givet Møde under Domsforhandlingen, dømt efter Fru Christensens Paastand, saaledes at Sagens Omkostninger bestemtes til 500 Kr.

Under en den 3 April s A til Betaling af Domsbeløbet hos Thomsen afholdt Udlægsforretning erklærede denne intet at eje til Dækning af Beløbet udover sin Fordring paa Erstatning mod hans Sælger af oitnævnte Ejendom, Skotøjshandler I M Mogensen af Odense, idet han mente, at denne Fordring kunde sættes til et lignende Beløb som det, der var gjort gældende imod ham; i denne Fordring blev der derpaa af Fogden dekreteteret Udlæg.

Under denne ved Odense Købstads Ret forberedte Sag har nu Sagsøgerinden, fornævnte Fru Anna Christensen, hvem der er meddelt fri Proces, paastaaet Sagsøgte, nysnævnte Skotøjshandler Mogensen af Odense, tilpligtet principalt at betale det fornævnte Domsbeløb med Tillæg af Sagens Omkostninger og Omkostningerne ved Fogedforretningen, eller ialt 9055 Kr 97 Øre med nærmere angivne Renter deraf, mod at Sagsøgerinden uden Udgift for sig tilskøder Sagsøgte den omhandlede Ejendom i Grønnegade i Odense med deri indestaende, fornævnte Prioriteter til samlet Beløb 8000 Kr. Subsidiært paastaar Sagsøgerinden Sagsøgte tilpligtet at betale det Beløb, 3000 Kr, der efter Skønnet antagelig vil medgaa til Svampens Udryddelse, med Tillæg af 400 Kr for Ødelæggelse af Varer i Sagsøgerindens Butik i Ejendommen og af 600 Kr for Afsavn af beboelig Ejendom, altsaa ialt tilpligtet at betale 4000 Kr med Renter deraf 5 pCt p a fra Forligsklagens Dato, den 27 April 1925.

Sagsøgte paastaar sig frifundet.

Sagsøgte fik Skøde paa Ejendommen den 2 Juli 1923 og solgte den videre til Thomsen den 10 s M, paa hvilken Dag Thomsen overtog Ejendommen og indflyttede i den. Efter den af Sagsøgte afgivne Partsforklaring havde han købt Ejendommen 8—14 Dage, førend han tilskødede Thomsen den; i den Tid, han var Ejer af samme, vil han kun have været 2 à 3 Gange i Ejendommen, hvis Stueetage da var ubeboet; han har ikke foretaget Reparationer i Ejendommen og har ikke haft nogen Mistanke om, at der var Svamp i den.

Sagsøgerinden har ikke heroverfor godtgjort, at Sagsøgte, da han videresolgte Ejendommen, har været vidende eller haft Mistanke om, at Ejendommen var angrebet af Svamp. Professor ved Landbohøjskolen Winge har under Sagen forklaret, at han ikke nærer Tvivl om, at Svampeangrebet har været tilstede, da Sagsøgerinden købte Ejendommen, dog at han ikke tør sige, at Angrebet da har haft et Omfang, svarende til det ved Skønsforretningen konstaterede, men det har sikkert været et Angreb, der har været kendeligt for kyndige Folk (Eksperter). Han mener, at der har været Svampeangreb tilstede allerede, da en tidligere Ejer, Fru Wrang, ejede Ejendommen. Den Fugtighed, der har hidrørt fra Tilstedeværelsen af et under Ejendommen beliggende Kloakrør har givet Svampen meget gode Vækstbetingelser. Den Om-

stændighed, at der har været lagt nye Gulve, behøver ikke at tyde paa, at de fjernede Gulve har været angrebne af Svamp.

Da Retten efter Skønsforretningen og navnlig efter Professor Wings Erklæring maa gaa ud fra, at Svampeangrebet allerede har været tilstede, da Sagsøgte købte Ejendommen, omend mulig ikke i det Omfang som konstateret ved Skønsforretningen, findes Sagsøgte overfor Thomsen at være pligtig til at yde Godtgørelse i den nævnte Anledning, hvorimod der ikke kan blive Tale om Annulation som af Sagsøgerinden paastaet. Erstatningen findes efter Omstændighederne at kunne bestemmes til 2500 Kr.

Som Følge heraf vil Sagsøgte være at dømme til at betale Sagsøgerinden det ommeldte Beløb med Renter heraf som paastaet.

Derhos vil Sagsøgte til det offentlige have at udrede de Afgifter, som vilde have været at erlægge, hvis Sagen ikke i Medfør af Retsafgiftslovens § 16 Nr 1 havde været afgiftsfri, samt til Overretssagførerne Lollegaard, Odense, og Ove Frederiksen, der har udført Sagen for Sagsøgerinden henholdsvis under dens Forberedelse ved Underretten og for Landsretten, i Salær 100 Kr til hver og til førstnævnte som Godtgørelse for Udlæg 4 Kr.

Tirsdag den 15 Marts.

Nr 218/1926. **Købmand C S Borch (Bruun)**
 mod
Købmand Karl Kristensen (Ahnfelt-Rønne),

betræffende Spørgsmaalet om hvorvidt en af et Huslejenævn truffet Beslutning om Nedsættelse af Lejen for et Butikslokale er gyldig.

Vestre Landsrets Dom af 18 Juni 1926: Sagsøgte, Købmand Karl Kristensen, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Købmand C S Borch, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte 200 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.
 Sagens Omkostninger for Højesteret betaler

Appellanten, Købmand C S Borch, til Indstævnte, Købmand Karl Kristensen, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Lejekontrakt af 14 Marts 1924 udlejede Sagsøgeren, Købmand C S Borch i Kolding, en Butik med 3 Baglokaler i den ham tilhørende Ejendom Helligkorsgade 14 i Kolding til Sagsøgte, Købmand Karl Kristensen, sammesteds. Lejen var fastsat til 4000 Kr aarlig, og Lejemaalet skulde tage sin Begyndelse den 1 Maj s A. Den 19 Marts 1924 blev Lejekontrakten af Sagsøgerens Sagfører paa begge Parter Vegne indsendt til Forretningslokalenævnet for Kolding By, og den 1 April s A vedtog Nævnet med 4 Stemmer mod 1 Stemme at nedsætte den aarlige Leje fra 4000 Kr til 2500 Kr. Da Sagsøgeren mente, at Nævnet ikke var gaaet frem paa lovlig Maade ved Sagens Behandling, idet Parterne ikke havde faaet Lejlighed til at udtale sig, ligesom Nævnet ikke havde besigtiget de udlejede Lokaler, forinden dets Beslutning blev truffet, klagede han til Nævnet og anmodede dette om at genoptage Sagen. Saadan Genoptagelse fandt derefter Sted, men paa Nævnets Møde den 28 April s A, hvor alle Nævnets 5 Medlemmer var til Stede og deltog i Sagens Behandling, vedtoges det med 3 Stemmer mod 1 Stemme, idet et Medlem undlod at stemme, at fastholde den tidligere truffne Beslutning om Lejens Nedsættelse til 2500 Kr. En Henvendelse af 7 Januar 1925 fra Sagsøgeren til det da ikke længere eksisterende Forretningslokalenævns tidligere Medlemmer om at optage Sagen til fornyet Behandling blev afslaaet med tre Stemmer mod to.

Under nærværende Sag har Sagsøgeren, der for Tiden fra 1 Maj 1924 til 31 Oktober 1925 kun har modtaget den af Nævnet fastsatte Leje, anført, at den af Nævnet den 28 April 1924 truffne Beslutning om Nedsættelse af Lejen — for saa vidt den overhovedet er gyldig vedtaget, uagtet et af de tilstedeværende Medlemmer har undladt at opfylde sin Pligt til at afgive Stemme — i al Fald ikke er vedtaget med den i Lov vedrørende Boligforholdene Nr 150 af 1 April 1921, saaledes som den er ændret senest ved Lov Nr 168 af 1 Maj 1923, jfr Bekendtgørelse Nr 228 af 18 Maj 1923, § 3, 2 Stk foreskrevne Stemme flerhed, idet kun tre af de tilstedeværende fem Medlemmer har stemt for Beslutningen, og at Følgen heraf maa være, at Parternes Overenskomst om Lejens Størrelse staar ved Magt, og han har under Henvisning hertil paastaet Sagsøgte tilpligtet at betale ham Forskellen mellem den vedtagne Leje og den af Nævnet fastsatte Leje for Tiden fra 1 Maj 1924 til 31 Oktober 1925 ialt 2250 Kr tilligemed Renter 5 pCt aarlig af et Beløb af 375 Kr henholdsvis fra 1 Maj, 1 August og 1 November 1924 samt fra 1 Februar, 1 Maj og 1 August 1925, alt indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaet sig frifundet.

Ifølge § 2, 6 Stk i fornævnte Bekendtgørelse er et Nævn beslutningsdygtigt, naar — foruden Formanden — mindst en Ejer- og en Lejerrepræsentant blandt Medlemmerne er til Stede. I Mangel af en positiv Bestemmelse i modsat Retning kan det herefter ikke antages, at den Omstændighed, at — som i nærværende Tilfælde — et af de tilstedeværende fem Medlemmer undlader at afgive sin Stemme, skulde medføre, at den af de øvrige fire Medlemmer truffe Beslutning er uden Gyldighed, og da derhos i nærværende Tilfælde Beslutningen om Nedsættelse af den vedtagne Leje er truffet med tre af de afgivne Stemmer mod en, og det i Lovens § 3, 2 Stk foreskrevne Flertal for Beslutningen saaledes maa siges at foreligge, idet der ved Ordene »Flertal paa mere end een Stemme« maa antages at være sigtet til et Flertal af de afgivne Stemmer, maa Kontraktens Bestemmelse om Lejens Størrelse anses tilsidesat ved Nævnets Beslutning, og Sagsøgte kan herefter kun være pligtig at betale den af Nævnet fastsatte Leje.

Herefter vil Sagsøgte være at frifinde for Sagsøgerens Tiltale, hvorhos denne vil have at godtgøre ham Sagens Omkostninger med 200 Kr.

Ved Højesterets Dom af s D i Sagen Nr 348/1926 (**Rigsadvokaten mod Poul Andersen**) blev Tiltalte for Vold i Medfær af Strfl § 203 anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Uger.

Onsdag den 16 Marts.

Ved Højesterets Dom i Sagen Nr 195/1926 (**Rigsadvokaten mod Lars Kristian Hansen**) blev Tiltalte for uagtsom Brandstiftelse og Assurancesvig i Medfær af Strfl § 284 og § 259 jfr midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, dog at Straffetiden nedsættes med ti Dage saafremt Tiltalte betaler det i Dommen nævnte Erstatningsbeløb.

Torsdag den 17 Marts.

Ved Højesterets Dom i Sagen Nr 9/1927 (**Rigsadvokaten mod Hilma Grønquist, Jensens fraseparerede Hustru**) blev Tiltalte for Forderdrivelse og Forsøg herpaa i Medfær af Strfl § 193, 2 Stk, jfr tildels § 46 anset med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Nr 244/1926. Sekretær, cand jur **Thott-Hansen** (Selv)
m o d

Justitsministeriet (den kst Kammeradvokat),

betræffende et af Appellanten fremsat Krav om at erholde Udskrift af Brevveksling m m vedrørende en til Indstævnte indgivet Klage.

Østre Landsrets Dom af 11 September 1926: Denne Sag afvises. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgeren, Sekretær, cand jur Thott-Hansen, Salær til den konstituerede Kammeradvokat med 50 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten principalt i det væsentlige gentaget den af ham for Landsretten nedlagte Paastand. Subsidiært paastaar han Sagen hjemvist til Landsretten.

Den af Appellanten nedlagte principale Paastand vil ikke kunne tages under Paakendelse af Højesteret, da Sagens Realitet ikke er blevet paadømt af Landsretten, og Landsrettens Dom vil herefter i Henhold til de i samme anførte Grunde overensstemmende med en af Indstævnte nedlagt Paastand være at stadfæste.

Appellanten vil derhos have at betale 100 Kroner i Salær til den konstituerede Kammeradvokat.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Sekretær, cand jur Thott-Hansen, til den konstituerede Kammeradvokat 100 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under Domsforhandlingen i denne Sag — hvorunder Sagsøgeren, Sekretær, cand jur Thott-Hansen, paastaar Justitsministeriet kendt pligtig mod sædvanlig Betaling at meddele ham fuldstændig Udskrift af den Korrespondance, der skal være ført i Anledning af et af ham til Ministeriet indgivet Andragende af 20 April d A og af saadanne Skriftstykker vedrørende Sagen, som alene maatte bero hos underordnede Myndigheder — viste det sig, at Sagsøgeren ikke var i Stand til at

fremstille Sagen med fornøden Ro og Klarhed, hvorfor Retten i Medfør af Retsplejelovens § 259 henviste ham til at lade en Sagfører møde for sig.

Efter at der derpaa var givet den i Paragrafen omhandlede Udsættelse, mødte han ved Sagens Foretagelse i Dag og bemærkede, at det ikke hidtil var lykkedes ham at finde en Sagfører, der tilfredsstillede ham, og at han havde opgivet at finde nogen.

Den konstituerede Kammeradvokat, der under Sagen har givet Møde for Justitsministeriet, har begæret Sagen afvist.

I Henhold til det anførte vil Sagen i Overensstemmelse med Retsplejelovens § 259, jfr § 363, være at afvise, hvorhos Sagsøgeren i Sagsomkostninger vil have at betale Salær til den konstituerede Kammeradvokat med 50 Kr.

Fredag den 18 Marts.

Nr 226/1926. Kuratelet for De forenede Kirkeskoler (Trolle)
 mod
Marineministeriet (den kst Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til at tilbageholde en de forenede Kirkeskolars Fond tilhørende Kapital.

Østre Landsrets Dom af 29 Juni 1926: Sagsøgte, Marineministeriet, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Kuratelet for de forenede Kirkeskoler, i denne Sag fri at være. Sagsøgerne betaler Sagens Omkostninger til Sagsøgte med 350 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

I Salær for Højesteret betaler Appellanten til den konstituerede Kammeradvokat 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Kuratelet for de forenede Kirkeskoler, til den konstituerede Kammeradvokat 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved kgl Resolution af 27 September 1858 blev der truffet Bestemmelse angaaende en Omordning af de københavnske Kirkeskoler; bl a blev det bestemt, at den Kirkeskolerne hidtil »paahvilende Forpligtelse til at besørge Kirkesangen i Hovedstadens Kirker for Fremtiden bortfalder, og at Kirkesangen i dets Sted udføres paa anden Maade enten af Voksne og Børn i Forening eller alene af Børn,

at de hertil medgaaende Udgifter for Vor Frue, Helliggejstes, Trinitatis og Vor Frelsers Kirkers Vedkommende afholdes af Københavns Kommune, der til Dækning heraf vil have at oppebære de det almindelige Skolefond hidtil tilfaldne Indtægter af Jord-, Sang- og Kopulationspenge her i Staden imod at tilsvare bemeldte Fond en Afløsningssum af 37 500 Rdrl eller for bestandig forrente en saadan Kapital med 4 pCt aarlig, hvorimod Udgifterne til Bestridelsen af Kirkesangen i Holmens Kirke bliver at afholde af dette Sogns Kirkeskolers Midler, af hvilke der til saadant Øjemed tilbageholdes en saa stor Del, som maatte anses fornøden;

— — —,«

Oprindeligt var det paatænkt, at der istedetfor Kirkeskolerne skulde oprettes to Borger- eller Middelskoler, men senere indskrænkede man sig til at oprette én saadan under Navn af de forenede Kirkeskoler, og ved Skrivelse af 7 Oktober 1863 til Skoledirektionen approberede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Planen for denne Skole, dog med følgende Modifikationer, der skyldtes Forbehold, tagne af Marineministeriet under de forudgaaende langvarige Forhandlinger, nemlig:

»1. at der af Holmens forrige Kirkeskolers samlede Fond tilbageholdes en Kapital af 12 500 Rdrl under Marineministeriets Bestyrelse til Afholdelse af Udgifterne ved Kirkesangen i Holmens Kirke, foruden at der tilsikres 30 Chordrenge til Kirken fri Undervisning i en af Stadens Friskoler efter Marineministeriets Valg,

2. at de — — — 8 Legater, til Beløb 6269 Rdrl 74 Sk forbliver under bemeldte Ministeriums Bestyrelse og bortgives af Samme efter Indstilling af Kuratelet for de forenede Kirkeskoler udelukkende til Elever i denne Skole, blandt hvilke de fortrinsvis skulle komme i Betragtning, som ere Børn af Forældre, der boe i Holmens Sogn eller bevisligen søge Holmens Kirke — — —,«

Endvidere skulde de forenede Kirkeskolers Fond udrede nogle Pensioner, der hvilede paa de Holmens Kirkeskoler tilhørende Midler.

I en omtrent ligelydende Skrivelse af samme Dato til Marineministeriet udtales derhos, at man har tilføjet i Skrivelserne til Skoledirektionen, hvad der formentlig maa anses som en Selvfølge, »at saafremt en Forandring i Kirkesangsforholdene i Tidens Løb maatte medføre, at den til Besørgelsen af Sengen i Holmens Kirke forbeholdte Kapital eller en Del deraf ikke længere behøves til dette Øjemed, vil samme enten ganske eller tildels være at overføre til »de forenede Kirkeskoler«s fælleds Fond.«

Idet Kuratelet for de forenede Kirkeskoler nu gør gældende, at det i Lov Nr 364 af 28 Juni 1920 §§ 19 og 29 er bestemt, hvad der maa anses fornødent til et Kor i de københavnske Kirker — herunder ogsaa

Holmens Kirke — samt at Udgiften til Koret fremtidig, saafremt den ikke dækkes af Præste-, Degne- og Klokkerpenge, udredes ved en Til-lægsligning paa Menigheden, paastaar Kuratelet under denne Sag, hvor- under der er meddelt det fri Proces, dog uden Beskikkelse af Sagfører, at Marineministeriet som Overtilsyn for Holmens Kirke dømmes til at udbetale Sagsøgerne ovennævnte Kapital 25 000 Kr med Renter 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 9 Marts 1926.

Marineministeriet paastaar sig frifundet, idet det hævder, at oven- nævnte Lovbestemmelser intet bestemmer om, hvor stort den enkelte Kirkes Kor maa være, eller om, hvad der kan anses fornødent til et Kor, men Lovens § 19 giver kun Forskrifter om Antallet af de Medlem- mer af Koret, som lønnes af Menighedsligningen, og denne Paragraf og § 29, 1 Stk, jfr 2 Stk, forudsætter netop, at et eventuelt større Kor lønnes af Kirken m v. Marineministeriet henviser derhos til, at Hol- mens Kirkes Kor lige fra man gik bort fra Anvendelsen af Kordrenge — som det maa antages for ca 50 Aar siden — har bestaaet af 14 Voksne, og i mange Aar har bestaaet af 6 Herrer og 8 Damer, hvilket Antal under Hensyn til Kirkens Størrelse og Tradition, ikke med Rimelighed kan reduceres, og at den aarlige Udgift til Kor udover de Udgifter, der afholdes af Menighedsligningen, i Finansaarene 1921/22, 1922/23, 1923/24 og 1924/25 har udgjort henholdsvis 1290 Kr, 1350 Kr, 2350 Kr og 2350 Kr. Det hævdes derfor, at Renten af 25 000 Kr fremdeles er fornøden til Bestridelse af Udgifterne ved Koret i Holmens Kirke, og Forudsætnin- gerne for Udbetalingen af ommeldte Kapital ikke er tilstede.

Bortset fra, hvad der under Sagen er oplyst om, at Holmens Kirke fra gammel Tid, d v s fra Begyndelsen af det syttende Aarhundrede, har haft en fra de øvrige københavnske Kirker afvigende Ordning med Hensyn til Korsangens Udførelse og Udgifterne herved, findes der at maatte gives Marineministeriet Medhold i, at de ovennævnte Bestem- melser i Lov Nr 364 af 28 Juni 1920 ikke kan antages at fiksere Antallet af den enkelte Kirkes Kormedlemmer eller at udtale noget om, hvad der kan antages at være fornødent til den enkelte Kirkes Kor; men Be- stemmelsen i Lovens § 19 udtaler sig kun om det Antal, der lønnes af Menighedsligningen. Da der endvidere efter det foreliggende maa gaas ud fra, at den omstridte Kapital fremdeles behøves til at afholde Ud- gifterne ved Korsangen i Holmens Kirke, vil Marineministeriets Frifin- delsespaastand være at tage til Følge.

Sagsøgerne findes derhos at burde betale Sagsøgte Sagens Omkost- ninger med 350 Kr.

Nr 239/1926. **Esbjerg Byraad** (Steglich-Petersen)

m o d

Isenkræmmer **Bang-Knudsen** (David),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at tilbagebetale et af Indstævnte ifølge forligsmæssig Overenskomst betalt Skattebeløb.

Vestre Landsrets Dom af 24 August 1926: De Sagsøgte, Esbjerg Byraad, bør til Sagsøgeren, Isenkræmmer Bang-Knudsen, betale 13 000 Kr tilligemed Renter 5 pCt p a fra den 2 September 1921 aa 6500 Kr og fra den 3 December s A af 6500 Kr, alt indtil Betaling sker, samt i Sagsomkostninger 600 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Efter hvad der er oplyst, maa det antages at have staaet Indstævnte klart, at Magistratens Henvendelse til ham i Anledning af hans urigtige Selvangivelser til Skattevæsnet har tilsigtet at opnaa en Overenskomst med ham i Henhold til § 28 i Lov Nr 85 af 15 Maj 1903. Da Indstævnte ikke har anført noget, der kan berettige ham til at træde tilbage fra den af ham herefter med Magistraten sluttede Overenskomst om til fuld Afgørelse af det mod ham rejste Krav at betale 13 000 Kroner, vil Appellanten overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Esbjerg Byraad, bør for Tiltale af Indstævnte, Isenkræmmer Bang-Knudsen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 800 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 10 Maj 1926 blev der inden nærværende Ret afsagt saalydende Dom:

»Ved en af Landsoverskatteraadet foranstaltet Revision af de af Sagsøgeren, Isenkræmmer Bang-Knudsen i Esbjerg, førte Regnskaber viste det sig, at Sagsøgeren for Skatteaarene 1916/17, 1917/18 og 1918/19 havde selvangivet sin Indkomst for lavt, idet han havde opgjort Indkomsten ved til Statusfremgangen at lægge sit Privatforbrug, hvorefter han fra det saaledes fremkomne Beløb havde trukket sine Forretningsudgifter og betalte Skatter. Paa Forslag af Landsoverskatteraadet indgik Sagsøgeren den 6 Maj 1919 paa en mindelig Overenskomst om Betaling af 15 000 Kr til fuld Afgørelse af Statskassens Skattekrav i Anledning af de for lave Selvangivelser, og denne Overenskomst stadfæstede Skattedepartementet den 4 Marts 1920, hvorefter Sagsøgeren indbetalte det nysnævnte Beløb til Statskassen. Den 2 Juli 1921 anmodede Magistraten i Esbjerg, der var blevet bekendt med Statsskattesagen, Sagsøgeren om

at give Møde paa Borgmesterkontoret, og der fandt da en Forhandling Sted om Forholdene vedrørende Sagsøgerens Kommuneskat, under hvilken Forhandling han tilbød at ordne Sagen mod Erlæggelse af 10 000 Kr. Efter yderligere Forhandlinger tilskrev Magistraten den 16 s M Sagsøgeren saaledes:

»Man tillader sig herved at meddele Dem, at Magistraten i Anledning af det af Dem fremsatte Tilbud om Betaling af 10 000 Kr til fuld Afgørelse af det af Byraadet mod Dem rejste Krav efter den kommunale Skattelovs § 28 har vedtaget at ville give Dem Saldokvittering mod Betaling af 13 000 Kr, skriver tretten Tusinde Kroner.

Man imødeser i Løbet af tre Dage fra Dato Deres ærede Meddelelse om hvorvidt De tiltræder dette Forslag.«

Dette Tilbud accepterede Sagsøgeren inden den fastsatte Frist og indbetalte Beløbet til Esbjerg Kommune. Idet Sagsøgeren senere kom til den Opfattelse, at det maatte følge af forskellige senere afsagte Højesteretsdomme, at han ikke havde været pligtig at betale det ommeldte Beløb til Esbjerg Kommune, og at han derfor maa være berettiget til at kræve det tilbagebetalt, anlagde han nærværende Retssag mod de Sagsøgte, Esbjerg Byraad, og paastod dem tilpligtet at betale ham de oftnævnte 13 000 Kr tilligemed nærmere angivne Renter. De Sagsøgte, der straks under Sagens Forberedelse paastod sig frifundet, støttede deres Frifindelsespaastand paa, at Sagen om Kommuneskatten var endelig afgjort, idet de vil opfatte det passerede som et mellem Parterne indgaaet endeligt og bindende Forlig, eller forsaavidt Forliget ikke skulde være bindende, paa, at Sagsøgeren havde gjort urigtig Selvangivelse mod bedre Vidende, i hvilket Tilfælde den borgerlige Rets-trætte burde udsættes, indtil den kriminelle Sag, der vilde blive rejst mod Sagsøgeren, havde fundet sin Afgørelse. Den forberedende Ret bestemte derefter, at Forhandlingen foreløbig skulde indskrænkes til at angaa førstnævnte Indsigelse. Under Domsforhandlingen har Sagsøgeren paastaet Sagen hjemvist til fortsat Forberedelse ved Underretten, medens de Sagsøgte har gentaget deres Frifindelsespaastand.

De Sagsøgte gør gældende, at Sagsøgeren ved at akceptere det i den fornævnte Skrivelse af 16 Juli 1920 fremsatte Tilbud har indgaaet en forligsmæssig Overenskomst om Betaling af det nævnte Bødebeløb af 13 000 Kr og saaledes har paataget sig en selvstændig Forpligtelse til at betale dette Beløb, der alene har Relation til Kommuneskatten, medens Forpligtelsen ikke staar i Forbindelse med den forligsmæssige Ordning med Stats-Skattemyndighederne, saa meget mere som den forligsmæssige Ordning, der er truffet med Magistraten i Esbjerg, har Hjemmel i den kommunale Skattelovs § 28.

Der maa nu imidlertid gaas ud fra, at Sagsøgeren er indgaaet paa at betale de 13 000 Kr, fordi han efter Forliget om Efterbetalingen af Statsskatten ansaa sig pligtig at betale yderligere Skattebeløb til Kommunen, ligesom dette ogsaa maatte være kendeligt for Magistraten, der saaledes ikke havde Føje til at antage, at Sagsøgerens Betaling af de 13 000 Kr indeholdt nogen Erkendelse af, at de urigtige Selvangivelser var afgivet mod bedre Vidende. Herefter findes Sagsøgeren ikke at være bundet ved den forligsmæssige Overenskomst med Magistraten i Esbjerg,

og hans Paastand om Sagens Hjemvisning vil herefter være at tage til Følge.

Der findes ikke Anledning til paa Sagens nuværende Standpunkt at træffe Bestemmelse om Sagens Omkostninger.

T h i k e n d e s f o r R e t :

Denne Sag hjemvises til Underretten til Fortsættelse af dens Forberedelse til Domsforhandling.«

Efter at de Sagsøgte under Sagens yderligere Forberedelse ved Underretten havde frafaldet at gøre andre Indsigelser gældende under nærværende Sag end den, at der var afsluttet et endeligt forbindende Forlig om Betaling af 13 000 Kr med Renter, har Parterne paany begært Sagen henvist her til Retten, hvor Sagsøgeren under Domsforhandlingen har gentaget sin Paastand om, at de Sagsøgte tilpligtes at betale ham 13 000 Kr tilligemed Renter 5 pCt p a fra den 2 September 1921 af 6500 Kr og fra den 3 December s A af 6500 Kr, alt indtil Betaling sker, medens de Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Efter den i Dommen givne Begrundelse vil de Sagsøgte Indsigelse ikke kunne tages til Følge, hvorfor der vil være at give Dom i Overensstemmelse med den af Sagsøgeren nedlagte Paastand.

De Sagsøgte vil derhos have at godtgøre Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 600 Kr.

T i r s d a g d e n 2 2 M a r t s .

Nr 169/1926. Rederiet for S/S »Milos« (Schiørring)

m o d

Aabenraa Byraad (Overretssagfører Ejvind Møller),

betræffende Spørgsmaalet om Havnevæsnets Ansvar for en under Indsejlingen i Aabenraa Havn sket Grundstødning.

Sø- og Handelsrettens Dom af 26 April 1926: De Sagsøgte, Aabenraa Byraad paa Aabenraa Havns Vegne, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Rederiet for S/S »Milos«, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

H ø j e s t e r e t s D o m

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Høje-

steret forelagte nye Oplysninger bestyrker Dommens Resultat, vil Indstævnte være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 1200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Aabenraa Byraad, bør for Tiltale af Appellanten, Rederiet for S/S »Milos«, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Appellanten til Indstævnte med 1200 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 5 April 1925 Kl ca 9 Fm blev Damperen »Milos« lodset ind i Aabenraa nye Navn. Under Indsejlingen stødte Damperen paa Grund ca 6—700 Meter fra selve Havnen paa et Sted, der laa noget østen for den Rende, der er gravet som Indløb til den nye Havn. Det viste sig umuligt ved egen Hjælp at faa Skibet flot, og der maatte derfor tilkaldes Bjærgningsassistance. En Del af Lasten maatte udlosses til Lægtene, forinden Bjærgningsdamperen kunde tage »Milos« af Grunden.

Ved Grundstødningen fik Skibet en Beskadigelse, som senere har maattet repareres. Bjærgningen medførte dels nogle Skader, dels nogle Udgifter. Efter en senere opgjort Havari-Grosse-Dispache udgør Skibets partikulære Skade 17 740,74 Kr, og Skibets og Fragtens Bidrag til Havari-Grosse 12 519,60 Kr. Skibets samlede Tab andrager saaledes ialt 30 260,34 Kr, og dette Beløb med paaløbne Renter og Omkostninger har Skibets Rederi under nærværende Sag sagsøgt Aabenraa Byraad paa Aabenraa Havns Vegne til at betale, fordi den gravede Rende ikke var afmærket.

Aabenraa Byraad har paastaet sig frifundet. Det erkender vel, at den nye gravede Indsejlingskanal til den nye Havn ikke var afmærket, da Grundstødningen fandt Sted den 5 April 1925, men Havnen og Indsejlingskanalen var heller ikke officielt aaben for Sejlads paa det paagældende Tidspunkt. Havnen blev først indviet den 23 Maj 1925, og forinden var Havnen ikke erklæret aabnet for Sejlads i Efterretningen for Søfarende, ligesom den nye Indsejlingskanal ikke var afsat paa noget Søkort.

Færdig fra Trykkeriet den 23 Marts 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 8.

Tirsdag den 22 Marts.

Det er nærmere oplyst, at den gamle Havn og Indsejlingen dertil kun var omkring 5 Meter dyb. Den nye Havn er for en Del uddybet til 7,5 Meter, og den gravede Indsejlingskanal, der løber lige Vesten for den gamle Indsejling, og som paa sit smalleste Sted er 50 Meter bred, er ligeledes gravet ud til 7,5 Meter. En Købmand, der er Medlem af Havneraadet, havde befragtet Damperen »Milos«, der stak 22 engelske Fod, og beordret den til Aabenraa nye Havn. Damperen var saaledes for dybgaende til at gaa ind gennem det gamle Løb. Udfor Aabenraa antog Kaptajnen den stedlige Lods, der af Kaptajnen fik at vide, at Skibet stak 22 Fod, og som samtidig opgav overfor Kaptajnen, at den nye Rende var 7,5 Meter dyb, og at den ikke var afmærket, men erklærede, at han havde Landpejlinger og kunde manøvrere Skibet ind med Sikkerhed. Kaptajnen nærede derfor ikke Betænkelighed ved at lade ham navigere Skibet ind i Havnen. Lodsens, der efter det under Proceduren opgivne havde fulgt hele Udgravningsarbejdet og burde have kendt Kanalens Beliggenhed, synes imidlertid ikke at have haft rigtige Landpejlinger, og Skibet gik som forklaret paa Grund lidt østen for den dybe Rende.

Det maa betragtes som indrømmet af de Sagsøgte, at Havnebestyrelsen vidste, at »Milos« vilde komme, og at den stak saa dybt, at den ikke kunde gaa igennem det gamle Sejlløb. Lodsens, der gør gældende, at han nogen Tid forinden havde talt til Havnefogden om, at det nye Sejlløb burde afmærkes, havde den 2 April af Havnefogden faaet et Kort, som viste den nye Indsejlingskanals Beliggenhed. Dette Kort erkender han ikke at have benyttet under Lodsningen.

Sagsøgerne gør under Henvisning til Lodslovens § 43 gældende, at det baade efter denne Lovbestemmelse og efter almindelige Retsprinciper maa betragtes som en saa stor Fejl af Havnevæsnet, at det ikke havde afmærket den nye Rende, hvis Udgravning var foregaaet omtrent et Aarstid før den omtalte Grundstødning, at Byraadet maa være pligtig til at erstatte den lidte Skade, som ikke vilde være sket, hvis Løbet havde været afmærket. Naar Havnebestyrelsen har fundet sig i, at den nye Indsejlingskanal og den nye Havn benyttedes af et Skib, der var for dybgaende til at kunne passere det gamle afmærkede Løb, maa det tage Ansvar, naar Manglen paa Afmærkning foraarsager Skade.

Skønt Retten maa give Sagsøgeren Medhold, naar de har anført, at Skaden ikke vilde være sket, hvis Løbet havde været afmærket, skønner Retten dog, at de Sagsøgte maa frifindes. Saalænge Havnen ikke officielt var aabnet, og der ikke var sket Bekendtgørelse om Aabningen og om Udgravningens Tilendebringelse, maa det blive Skibets egen Risiko, naar det, stolende paa den af det antagne Lods, gaar ind gennem det ikke aabnede og ikke afmærkede Sejlløb. Lodsens Ansvar er der ikke Grund til nærmere at omtale under nærværende Sag, men at han har begaaet en grov Fejl synes uomtvisteligt.

Efter det anførte maa de Sagsøgte være at frifinde, men Sagens Omkostninger findes at kunne hæves.

O n s d a g d e n 2 3 M a r t s .

Ved Højesterets Dom i Sagen Nr 159/1926 (Fhv Landmand **Th Chr Andersen** mod Proprietær **P Kristensen**), hvorunder Andersen paastod Kristensen dømt til at betale ham en Andel af Fortjenesten ved Driften og Salget af en Gaard, blev Østre Landsrets Dom af 31 Dec 1925, hvorved Kristensen frifandtes og Sagens Omkostninger for Landsretten paalagdes Andersen med 500 Kr, stadfæstet, hvorhos Sagens Omkostninger for Højesteret blev paalagt Appellanten med 400 Kr.

Nr 122/1926. Automobilejer Carlo Dynesen (David)
m o d

Handlende eller Forretningsbestyrer Anders Evald Henrik Dynesens Konkursbo (Selv),

betræffende Afkræftelse af en Afhændelse af et Varelager.

Vestre Landsrets Dom af 21 April 1926: Sagsøgte, Automobilejer Carlo Dynesen, bør til Sagsøgerne, Handlende eller Forretningsbestyrer af Hemmet, Anders Evald Henrik Dynesens Konkursbo, betale 8000 Kr tilligemed Renter deraf 5 pCt aarlig fra den 20 Juni 1925, indtil Betaling sker, samt i Sagsomkostninger 500 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Efter hvad der er oplyst maa der gaas ud fra, at Transaktionerne den 16 og 20 Juni 1925, der maa betragtes som en Enhed, kun har kunnet gennemføres ved, at Appellanten kvitterede det Skadesløsbrev, der gav Pant i Højlandsgaard og udredede de til Handlens Opfyldelse nødvendige kontante Penge. Efter Proce-

duren og Sagens Oplysninger finder Retten derhos ikke at kunne forkaste Appellantens Anbringende om, at han for sin Fordring paa Broderen havde fyldestgørende Sikkerhed ved sit Pant i Højlandsgaard.

Under disse Omstændigheder maa det anses udelukket at bringe Afkræftelsesreglerne til Anvendelse paa Overdragelsen af Varelageret til Appellanten, og han vil derfor overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Automobilejer Carlo Dynesen, bør for Tiltale af Indstævnte, Handlende eller Forretningsbestyrer Anders Evald Henrik Dynesens Konkursbo, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 800 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Skadesløsbrev af 7 September 1920 meddelte Anders Evald Henrik Dynesen sin Broder, Sagsøgte, Automobilejer Carlo Dynesen i Herning, Panteret i en ham da tilhørende Ejendom i Velhusted for ubestemt Beløb til Sikkerhed for alt, hvad han af hvilkensomhelst Skyldgrund var eller fremtidig blev Sagsøgte skyldig. Da Evald Dynesen senere erhvervede en Ejendom i Studsgaard, overførtes Pantesikkerheden dertil, og da han derefter i December 1922 havde købt Højlandsgaard i Sunds, gav han i Stedet derfor Sikkerhed i denne Ejendom og endvidere i en Del Indbo m m. Da Evald Dynesens økonomiske Forhold, der i flere Aar havde været vanskelige, i 1925 udviklede sig saaledes, at han enten maatte sælge Ejendommen eller risikere, at den blev stillet til Tvangsauktion, indgik han en Mageskiftehandel med Træhandler Martin Andersen af Hemmet, saaledes at Andersen overtog Højlandsgaard, medens Evald Dynesen fik overdraget en Andersen tilhørende Ejendom i Hemmet med dertil hørende Træsko- og Cykleforretning samt et Varelager. Om denne Handel oprettedes der den 16 Juni 1925 Skøde, hvorefter det overdragne straks skulde overtages og tiltrædes. Under Forhandlingerne var det ikke paa Tale, at Andersen skulde overtage den paa Ejendommen i Sunds hvilende Pantegæld til Sagsøgte. Skødet paa denne Ejendom kunde imidlertid ikke tinglæses hæftelsesfrit overensstemmende med Handlen, uden at Ejendommen frigiordes for denne Pantegæld, og der blev derfor paa Forslag af en Sagfører truffet den Ordning mellem Brødrene, at Sagsøgte ved Skøde af 20 s M af Evald Dynesen købte Ejendommen i Hemmet med Forretning og Varelager, hvilket sidste var blevet vurderet til 8000 Kr, og at Sagsøgte berigtigede Købesummen udenfor Pantegældsovertagelsen ved at kvittere Skadesløsbrevet, som nu efter hans Opgørelse hæftede for ca 12000 Kr for-

uden for adskillige Beløb hidrørende fra Handlen og fra Vekselmellemværende, saaledes at det samlede Beløb udgjorde 21 966 Kr 03 Øre. Den 26 August s A blev Evald Dynesens Bo i Henhold til en den 13 s M af Centralkompagniet A/S i København indgivet Begæring taget under Konkursbehandling, og efter at Boet havde vedtaget at søge den omhandlede Disposition mellem Brødrene afkræftet, for saa vidt angaar Varelagret, har Sagsøgerne, Evald Dynesens Konkursbo, under nærværende Sag paastaet den under 20 Juni 1925 af Fallenten til Sagsøgte foretagne Afhændelse af Varelagret afkræftet, saaledes at Sagsøgte, da Varelagret er bortsolgt, tilpligtes til Sagsøgerne at betale Lagrets Værdi med 8000 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 20 Juni 1925, indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale. Centralkompagniet A/S har givet Møde under Sagen som Intervenienter uden at nedlægge nogen Paastand.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Sagsøgte gjort gældende, at Konkurslovens Afkræftelsesregler, særlig den af Sagsøgerne paabe- raabte Bestemmelse i Lovens § 20, ikke kan finde Anvendelse i nær- værende Tilfælde, hvor det ikke drejer sig om Betaling af Gæld, men om et virkeligt Køb og Salg mellem Brødrene ogsaa med Hensyn til Varelagret, for hvilket Sagsøgte har ydet Vederlag navnlig ved at kvit- tere den ovennævnte Pantefordring, der for en væsenlig Del vedrørte ældre Skyld. Han har i denne Forbindelse særlig henvist til, at Boets øvrige Fordringshavere ikke herved er blevet forfordelt, idet Sagsøgte, hvis Handlen ikke var indgaaet, kunde have holdt sig til sit Pant.

Der findes imidlertid efter alt det foreliggende at maatte gaas ud fra, at Sagsøgte, der var vidende om sin Broders Insolvens, har ladet sig Varelagret overdrage for derigennem, da han ikke kunde faa Sikker- hedsstillelse, at opnaa Fyldestgørelse for sit Tilgodehavende hos Fallent- en. Da nu denne ved inden for det i Konkurslovens § 20 omhandlede Tidsrum at overdrage Varelagret til Fyldestgørelse af den kvitterede For- dring har betalt Gæld med usædvanlige Betalingsmidler, og det maa være uden Betydning, at det drejer sig om en pantsikret Fordring, maa der gives Sagsøgerne Medhold i deres Paastand, saaledes at Sag- søgte vil være at tilpligte at betale Sagsøgerne 8000 Kr tilligemed Renter heraf som paastaet.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgerne med 500 Kr.

Nr 183/1926. Tapetserer **Jul Schäfer** (Selv)
 mod
 Aktieselskabet **Th Wessel & Vett** (Harboe),
 betræffende Betaling for modtagne Varer.

Sø- og Handelsrettens Dom af 23 Juni 1926: Indstævnte, Tapetserer Jul Schäfer, bør til Sagsøgerne, A/S Th Wessel & Vett, be-

tale 4228 Kr 65 Øre med Renter 6 pCt p a fra den 9 Februar 1926, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 300 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Da Appellanten uden rimelig Grund har indanket Sagen for Højesteret, vil han være at anse med en Bøde af 100 Kroner til Statskassen.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Tapetserer Jul Schäfer, til Indstævnte, Aktieselskabet Th Wessel & Vett, med 300 Kroner. Til Statskassen bøder Appellanten 100 Kroner.

Det Indstævnte tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag paastaar Sagsøgerne, A/S Th Wessel & Vett, Indstævnte, Tapetserer Jul Schäfer, dømt til at betale 4228 Kr 65 Øre, som Indstævnte skal skyldes for leverede Varer i Henhold til fremlagte Oplysninger. Sagsøgerne paastaar sig derhos tilkendt Renter af Beløbet, 6 pCt aarlig fra den 9 Februar d A, til Betaling sker.

Indstævnte paastaar sig frifundet, idet han har gjort gældende, at den af ham under hans Navn drevne Forretning pr 3 Maj 1925 er overdraget til hans Søn Waldemar Schäfer, der i Henhold til en den 15 Juli 1925 dateret Overenskomst mellem ham og Indstævnte fik Lov til under visse nærmere Betingelser at fortsætte Forretningen under Indstævntes Navn, saaledes at Waldemar Schäfer overtog Forretningens Passiver; idet Indstævnte derhos gør gældende, at Sagsøgerne er gjort bekendt med Forretningens Overdragelse, dels ved et den 7 April 1925 dateret Cirkulære, dels ved at Waldemar Schäfer mundtlig har meddelt Sagsøgernes Bogholder, Hr Jacobsen, at han havde overtaget Forretningen, bestrider han, at Sagsøgerne har Ret til at kræve Gælden betalt af ham, men vil have Sagsøgerne henvist til at holde sig til Waldemar Schäfer, der imidlertid er gaaet konkurs. Indstævnte har til Støtte for sit Anbringende om, at Sagsøgerne har været bekendt med, at Sønnen havde overtaget Forretningen, henvist til, at Sagsøgerne den 12 Maj 1925 paa en til Tapetserer Julius Schäfer stilet Veksel har modtaget en saalydende Aksept:

»Jul Schäfer

Waldm Schäfer«,

hvilken Akcept i Overværelse af Sagsøgernes Bogholder, Hr Jacobsen, tegnedes af Waldemar Schäfer, der aldrig har haft Prokura for Indstævnte. Endvidere har Indstævnte henvist til, at Sagsøgerne efter Forretningsovertagelsen har modtaget Afdrag paa Forretningens Gæld ved Checks, der er underskrevet af Waldemar Schäfer. Endelig har Indstævnte anført, at Forretningen ved Overdragelsen til Waldemar Schäfer skyldte Sagsøgerne 3252 Kr 51 Øre, hvoraf er betalt 3250 Kr, saaledes at den gamle Gæld kun udgør 2 Kr 51 Øre.

I det nævnte Cirkulæret af 7 April 1925 anførtes det, at Indstævnte er blevet enig med sin Søn om, at denne skal overtage Forretningen, saaledes at Indstævnte fuldstændig udtræder af denne, hvorhos det endvidere hedder i Cirkulæret:

»Da det er en Forudsætning for denne mellem min Søn og mig truffne Ordning, at d'Herrer til hvem jeg staar i Skyldforhold, der angaa Forretningen, indvillige i at tage min Søn som Forretningens fremtidige Indehaver som Debitor i mit Sted, anmoder jeg Dem herved om ved Paategning paa den nærværende Skrivelse givne Tiltrædelseserklæring at samtykke i, at jeg udtræder og min Søn, som ved nedenstaaende Paategning har erklæret sig indforstaaet dermed, indtræder som Debitor i mit Sted i Forhold til Dem.«

Det fremgaar derhos af Sagens Oplysninger, at der paa Cirkulæret er tegnet Tiltrædelseserklæring fra forskellige Firmaer, hvoriblandt dog ikke Sagsøgerne.

Sagsøgerne har bestridt, at de har modtaget Cirkulæret, eller at de paa anden Maade er blevet gjort bekendt med Forretningsovertagelsen, men selv om Cirkulæret var modtaget, kan dette efter Sagsøgernes Formening ikke føre til andet Resultat, idet Sagsøgerne ikke har indvilliget i at tage Waldemar Schäfer som Debitor i Indstævntes Sted, hvilket i Følge Cirkulærets udtrykkelige Indhold var en Forudsætning for Forretningsoverdragelsen.

Indstævntes nævnte Søn, Tapetserer Waldemar Conrad Schäfer, har som Vidne forklaret, at det omhandlede Cirkulære af ham er sendt med Posten til Sagsøgerne, samt at han den 10 eller 12 Maj, da han talte med Sagsøgernes Bogholder, Hr Jacobsen, udtalte, at det var ham, der havde overtaget Forretningen.

Den hos Sagsøgerne ansatte Bogholder, Jens Severin Tofte Jacobsen, har som Vidne forklaret, at han ikke har set det omhandlede Cirkulære, der efter Selskabets Forretningsgang vilde være kommet ham i Hænde, saafremt det var modtaget af Sagsøgerne. Vidnet har derhos forklaret, at han af sine Notater kan se, at han har haft en Samtale den 12 Maj angaaende Indstævntes Konto, hvorimod der i Notatet intet findes om, at det skulde være meddelt Vidnet, at Forretningen var gaaet over til Indstævntes Søn. Vidnet husker nu intet om den paagældende Samtale, men har forklaret, at han, hvis der var blevet givet ham Meddelelse om Forretningsovergangen, vilde have noteret det ned. Vidnet har endelig forklaret, at han ikke kan tegne Firma for Sagsøgerne.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Indstævntes Firma ikke var

anmeldt til Handelsregistret, og at der ej heller efter Waldemar Schäfers Overtagelse af Forretningen er sket nogen Anmeldelse til Registret.

Mod Sagsøgernes Benægtelse er det ikke bevist, at Sagsøgerne har modtaget det omhandlede Cirkulære, eller at det paa anden Maade er meddelt Sagsøgerne, at Forretningen var overdraget til Indstævntes Søn, ligesom det ikke er bevist, at Sagsøgerne er indgaaet paa at tage Waldemar Schäfer som Debitor i Stedet for Indstævnte, og Retten maa herefter ved Paadømmelsen gaa ud fra, at Sagsøgerne har været ubekendt med, at de Varer, der efter Forretningens Overtagelse var blevet bestilt og modtaget i Indstævntes Navn, i Virkeligheden leveredes til Indstævntes Søn. Da Sagsøgerne ikke kan være bundet ved den mellem Indstævnte og hans Søn truffene Overenskomst om Overtagelsen af Indstævntes Forretningsgæld, og da Indstævnte har tilladt sin Søn at beordre Varer i hans Navn uden at sikre sig, at Sagsøgerne fik Meddelelse om, at det var for Sønnens Regning, Varerne leveredes, findes han at maatte være pligtig at betale det saaledes leverede. Der vil herefter være at give Dom efter Sagsøgernes Paastand.

Sagens Omkostninger findes Indstævnte at burde godtgøre Sagsøgerne med 300 Kr.

Torsdag den 24 Marts.

Nr 71/1927.

Anklagemyndigheden
mod
Alfred Emil Hansen.

Østre Landsrets Kendelse af 4. Marts 1927: Denne Sag afvises fra det vestsjællandske Nævningeting.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Den paakærede Kendelse er afsagt af Østre Landsret.

Efter Lovgivningen kan Anklagemyndigheden, hvis en Paastand om Internering ikke tages til Følge, idet Betingelserne derfor ikke findes at foreligge, rejse Paastand paa Straf, og det følger af Lovgivningens Grundsætninger, at Anklagemyndigheden ikke er afskaaret fra at faa disse Spørgsmaal afgjort under samme Sag. Da nu Nævninge efter nærværende Sags Beskaffenhed skal medvirke ved Bedømmelsen af Straffepaastanden, vil Sagen, uanset at der er nedlagt Paastand paa Internering, være at behandle ved Nævningetinget. Herefter vil efter Rigsadvokatens Paastand Sagen være at hjemvise til fornyet Foretagelse.

Thi bestemmes:

Denne Sag hjemvises til fornyet Foretagelse ved det vestsjællandske Nævningeting.

Den paakærede Kendelses Præmisser er saalydende:

Da der af Anklagemyndigheden i nærværende Sag principalt paa-
staas Internering i Medfør af Lov Nr 133 af 11 April 1925, subsidiært
Idømmelse af Straf for en Forbrydelse af saadan Beskaffenhed, at
Nævninger efter Loven skal medvirke, og da der hverken i fornævnte
Lov, af 1925 eller i Bestemmelserne i Retsplejeloven eller disses Analogi
findes Hjemmel for, at en Interneringssag behandles under Medvirkning
af Nævninger, kan Sagen ikke i sin Helhed behandles ved Nævninge-
tinget, hvorfor den vil være at afvise derfra.

Ved Højesterets Dom af s D i Sagen Nr 10/1927 (**Rigsadvokaten**
mod Peter Rudolph Therkelsen) blev Tiltalte for Bedrageri i Medfør af
Straffelovens § 251, tildels sammenholdt med § 46, og jævnført med
midl Strfl af 1 April 1911 § 13 anset med Fængsel paa sædvanlig Fange-
kost i 40 Dage.

Fredag den 25 Marts.

Nr 192/1926. **Sønder Onsild Brugsforening (Holtens-Bechtolsheim)**
m o d

Gaardejer Anton Nielsen (Harboe efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at betale for nogle
hans Broder som Bestyrer paa en Indstævnte tilhørende Gaard leverede
Varer.

Vestre Landsrets Dom af 27 Maj 1926: Sagsøgte, Gaard-
ejer Anton Nielsen, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Sønder Onsild Brugs-
forening, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sag-
søgerne til Sagsøgte med 150 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Efter alt, hvad der foreligger, maa det anses bevist, at Ind-
stævnte under en den 18 April 1925 stedfundet Telefonsamtale
med Brugsforeningens Formand har udtalt sig saaledes, at For-
manden havde Føje til at gaa ud fra, at Indstævnte var villig til
at betale de paagældende Varer. Herefter vil Indstævnte over-
ensstemmende med Brugsforeningens Paastand være at dømme
til at betale denne det paastævnte Beløb med Renter. Indstævnte

vil derhos have at betale Brugsforeningen Sagens Omkostninger for begge Retter med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Gaardejer Anton Nielsen, bør til Appellanten, Sønder Onsild Brugsforening, betale 920 Kroner med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 16 November 1925, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 500 Kroner. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Harboe 200 Kroner, der udredes af det offentlige.

Det Appellanten Tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Sagsøgerne, Sønder Onsild Brugsforening af Sønder Onsild, paastaaet Sagsøgte, Gaardejer Anton Nielsen af Thorup, tilpligtet at betale dem 920 Kr, som han skal være dem skyldig for Superfosfat og Sædebyg, leveret af dem til Kongsvad Møllegaard i Sønder Onsild i April Maaned 1925, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt p a fra den 16 November 1925, indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for Sagsøgernes Tiltale.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at en Broder til Sagsøgte, I P Nielsen, for nogle Aar tilbage blev bekendt med, at den ovennævnte Ejendom, Kongsvad Møllegaard, var til Salg, og at han ønskede at købe den. Paa Initiativ af Hobro Bank, der var interesseret i Ejendommen, og for at undgaa, at der, naar Ejendommen blev tilskødet I P Nielsen, af dennes Kreditorer blev gjort Udlæg i den, blev Overdragelsen ordnet saaledes, at Sagsøgte, der iøvrigt ikke havde været medvirkende ved Ejendomshandlen, fik Skøde paa Ejendommen. I P Nielsen tog Bopæl paa denne og drev den, saaledes at han oppebar Indtægterne og afholdt Udgifterne. Han ydede ikke Sagsøgte noget Vederlag, og denne, hvis Ejendom laa flere Mil borte, førte ingen Kontrol med Driften af Kongsvad Møllegaard. I April 1925 henvendte I P Nielsen, der ikke tidligere havde handlet med Sagsøgerne, sig til Uddeleren i Brugsforeningen og anmodede om at faa udleveret Gødning, og da Uddeleren ikke vilde indgaa herpaa, men henviste ham til Brugsforeningens Formand, forhandlede I P Nielsen med denne. Formanden, der vidste, at det var Anton Nielsen, der stod som Ejer af Kongsvad Møllegaard, indvilgede vel i, at der blev leveret noget Superfosfat, men erklærede iøvrigt, at da han vidste, at Anton Nielsen var Ejer af Ejendommen, vilde han ikke indgaa paa, at der leveredes yderligere, medmindre Anton Nielsen gav en Udtalelse fra sig om, at saavel de Varer, der var leveret, som de, der fremtidig skulde leveres, vilde blive betalt inden den 1 Juni.

Sagsøgernes Fremstilling gaar derefter ud paa, at Formanden noget efter blev ringet op i Telefonen, og at en Mand, der navngav sig som Anton Nielsen, udtalte, at han var Ejer af Kongsvad Møllegaard, og at han indestod for, at de paagældende Varer skulde blive betalt til den foran angivne Tid. I Henhold hertil fik I P Nielsen udleveret Gødning og Sædebyg.

Det fremgaar derhos af det oplyste, at Sagsøgerne senere tilsendte Sagsøgte Regning paa de leverede Varer samt en Veksel paa Købesummen til hans Akcept, hvilken Veksel Sagsøgte uden at give nogen Meddelelse til Sagsøgerne videresendte til I P Nielsen, som akcepterede den og tilbagesendte den til Sagsøgerne. Da Vekslen ikke blev indfriet til Forfaldstid, og Sagsøgte trods Paakrav ikke betalte, anlagdes nærværende Retssag.

Til Støtte for deres Paastand har Sagsøgerne anført, at Sagsøgte maa hæfte for Betalingen af de paagældende Varer, idet han i den foran ommeldte Telefonsamtale har lovet, at de skulde blive betalt. Overfor Sagsøgtes Benægtelse af at have afgivet noget saadant Løfte har de henvist til, at det er oplyst, at der den 18 April 1925 mellem Sagsøgte og Formanden for Brugsforeningen gennem deres Telefoner fandt en Samtale Sted, der var bestilt af Sagsøgte gennem dennes Telefon, og at der derefter den 20 og 24 s M leveredes Varer til I P Nielsen.

Sagsøgte har forklaret, at han antagelig den 3 Maj har talt i Telefonen med Brugsforeningsformanden, der ringede Sagsøgte op, men at han paa Forespørgsel om Betalingen af de omhandlede Varer svarede, at I P Nielsen betalte nok. Det kan herefter overfor Sagsøgtes Benægtelse ikke ved de af Sagsøgerne paaberaabte Omstændigheder anses godtgjort, at der af Sagsøgte er afgivet noget Tilsagn om Betaling af Varerne.

Sagsøgerne har dernæst gjort gældende, at Sagsøgte iøvrigt som Ejer af Kongsvad Møllegaard maa være pligtig at betale Varerne, der er leveret til Brug ved Ejendommens Drift og derved er kommet ham tilgode. De har herved særlig henvist til, at I P Nielsen alene har været Bestyrer af Ejendommen, og at de har været berettiget til at gaa ud fra, at hvad, der blev leveret til Ejendommens Drift, vilde blive betalt af Sagsøgte, selv om han ikke særlig maatte have lovet det.

Efter hvad der foran er anført om Ejendomsoverdragelsen og I P Niensens Besiddelsesforhold til Ejendommen, findes det imidlertid ikke at kunne paahvile Sagsøgte at betale Varerne, i hvilken Henseende det bemærkes, at det ikke vil kunne lægges ham til Last, at han ikke havde meddelt Sagsøgerne, at deres Mellemværender med I P Nielsen var ham uvedkommende.

Efter det saaledes anførte vil Sagsøgte være at frifinde for Sagsøgernes Tiltale.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgerne at burde godtgøre Sagsøgte med 150 Kr.

Nr 297/1926.

Rigsadvokaten

m o d

Peter Andreas Rolandsen (Martensen-Larsen),

der tiltales for Overtrædelse af § 26 i Brandpolitiloven for Landet.

Dom afsagt den 11 Januar 1926 af Nørresundby Købstad og Kjær-Hvetbo Herreders Ret: De Tiltalte, Fræserefører Jens Kristian Kjeldsen, Brønderslev, og Arbejdsformand Peter Andreas Rolandsen, Tylstrup, bør for det offentlige Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det offentlige.

Vestre Landsrets Dom af 29 Juni 1926: For Tiltalte Jens Kristian Kjeldsens Vedkommende bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Tiltalte Peter Andreas Rolandsen bøder 100 Kr til vedkommende Politikasse og bør derhos, for saa vidt de vedrører ham, udrede Sagens Omkostninger for begge Retter og derunder i Vederlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Ejstrup, 50 Kr. Til Overretssagfører Ørum udredes af det offentlige i Vederlag 50 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af Tiltalte Rolandsen.

Overensstemmende med Tiltaltes Anbringende for Højesteret maa det antages, at det er ham selv, der har indført den Ordning, at der skulde gaa en Brandvagt bag Fræsereen. Som nævnt i Underrettsdommen vil hans Forklaring om at have paalagt Poul Sørensen igen at gaa Brandvagt, naar Mosen blev tør, ikke kunne forkastes. Af Sagens Oplysninger fremgaar derhos, at Tiltalte før Brandens Opkomst ikke var i Nærheden af Fræsereen, idet han den Dag førte Tilsyn med Arbejdet paa et andet Sted i Mosen. Herved bemærkes, at Tiltalte havde en stor Arbejdsstyrke under sig, og at Arbejderne var spredt over et meget stort Terræn.

Under de saaledes foreliggende Omstændigheder findes det betænkeligt at statuere, at Tiltalte har udvist en Uforsigtighed, som efter den i Anklageskriftet nævnte Lovbestemmelse kan paadrage ham Bødeansvar.

Herefter vil Tiltalte være at frifinde og Sagens Omkostninger for hans Vedkommende være at udrede af det offentlige.

Thi kendes for Ret:

Peter Andreas Rolandsen bør for det offentlige Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for hans Vedkommende, derunder det i Landsrettens Dom fastsatte Salær til Overretssagfører Ejstrup og i Salær for Højesteret

til Højesteretssagfører Martensen-Larsen 100 Kroner, udredes af det offentlige.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag og i Henhold til Anklageskrift af 14 f M tiltales:

1) Fræserfører Jens Christian Kjeldsen, før af Tylstrup, nu af Brønderslev,

2) Arbejdsformand Peter Andreas Rolandsen, Tylstrup, for Overtrædelse af Brandpolitilovens § 26 i f, Nr 1 ved at have kørt med Fræseren uden sædvanlig Brandvagt, og Nr 2 ved som Arbejdsleder at have foranlediget dette ved Lørdag den 18 Juli i A at have sat den sædvanlige Brandvagt til andet Arbejde, uden paafølgende ny Ordre om den 20 s M paany at fungere som Brandvagt ved Fræseren.

Det fremgaar af Anklageskriftet, at der den 20 Juli i A Kl godt 12 Middag opstod Ild i Tørvejorden i den nordvestlige Del af det Areal af »Store Vildmose«, som tilhører Staten, og at Ilden bredte sig for østlig og nordøstlig Vind over et Areal af henved 6—8 km², hvorved en Del Tørv brændte. Ilden antages opkommet ved Gnister fra en motordrevet Maskine (en Fræser) som kort før Middag havde arbejdet paa det Sted, hvor Ilden opstod. Uagtet Tørvejorden tidligere var blevet antændt fra Maskinen, blev der ikke anordnet og ej heller holdt tilbørlig Brandvagt.

Begge de Tiltalte har paastaaet sig tillagt Frifindelse, og gaar Tiltalte Kjeldsens Anbringende ud paa, at han har kørt med Fræseren uden Tilstedeværelse af Brandvagt i Henhold til en ham meddelt Ordre, og det var ham ikke paalagt at se efter, om der var Brandvagt tilstede, eller at holde op med at køre, naar der ingen Brandvagt var tilstede.

Tiltalte Rolandsens Anbringende gaar ud paa, at han om Lørdagen den 18 Juli i A, da det var Regnvejr, paalagde Brandvagten, Poul Sørensens, at gaa hen og opsamle Dræningsrør, og at han skulde blive ved hermed, til Mosen blev tør, idet han saa igen skulde gaa Brandvagt. Den følgende Mandag var Mosen tør, i hvert Fald fra Middagstid, men Poul Sørensens gik ogsaa denne Dag og samlede Dræningsrør op og gik ikke Brandvagt, idet han antagelig har misforstaaet Tiltaltes Ordre til ham i saa Henseende. Tiltalte var den paagældende Dag ikke ved Fræseren, men optaget af Tilsyn paa et andet Sted i Mosen. Han har paalagt Fræserførerne at have en Spand med paa Fræseren til at hente Vand fra Grøfterne, om der skulde opstaa Ild, og da der kun er 200 Meter mellem Grøfterne, og disse er vandfyldte, vil Fræseren aldrig være mere end 100 Meter fra en vandfyldt Grøft. Det er Tiltaltes Erfaring, at der til Tider er opstaaet Ild i Jorden, hvor Fræseren har gaaet, og det er derfor, at Brandvagten er indført, men denne Vagt skulde dog ikke gaa i Regnvejr eller Dagen efter en Regnvejrsdag, og Tiltalte formener, at Manden, der har holdt Brandvagt i lange Tider, maatte være klar over, at han om Mandagen skulde gaa Brandvagt.

Fornævnte Poul Sørensen har forklaret, at han har gaaet Brandvagt ved Fræseren, men da det Fredag den 17 Juli f A havde regnet, blev han om Lørdagen sat til at opsamle Dræningsrør, og denne Ordre opfattede han saaledes, at han ikke skulde gaa Brandvagt mere, og han kan ikke huske, at Tiltalte Rolandsen paalagde ham at gaa Brandvagt, naar det blev tørt igen.

Da det ikke var til enhver Tid, at der gik Vagt ved Fræseren, naar denne arbejdede, men kun naar Mosen var tør, og da det var Arbejdsformanden — Tiltalte Rolandsen — der skønnede om, hvorvidt Mosen var tør, og om der skulde gaa Vagt, findes Tiltalte Kjeldsen ikke at have gjort sig skyldig til Straf, fordi han har kørt Fræseren, uden at sørge for, at Vagtmanden var tilstede.

Hvad Rolandsen angaar, da findes hans Forklaring om, at han har paalagt Poul Sørensen igen at gaa Brandvagt, naar Mosen blev tør, ikke at kunne forkastes, ligesom Tiltalte ogsaa findes at have været berettiget til at gaa ud fra, at Poul Sørensen, der fra Maj 1924 har arbejdet i Mosen og altsaa maa være kendt med Forholdene i denne, af sig selv havde overtaget Vagten, da Mosen om Mandagen var blevet tør. Det findes ej heller rigtigt at stille saa store Krav om Forsigtighed, at disse hindrer frejdigt Initiativ, og under Afvejelse af samtlige Sagens Omstændigheder, findes heller ikke Rolandsen at have paadraget sig noget Ansvar, der kan medføre Straf efter Brandpolitiloven.

Sagens Omkostninger betales af det offentlige.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den i nærværende Sag den 11 Januar 1926 af Nørresundby Købstads og Kjær-Hvetbo Herreders Ret afsagte Dom er alene paanket af Anklagemyndigheden.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, for saa vidt der er tillagt Tiltalte Kjeldsen Frifindelse.

Efter det foreliggende maa Poul Sørensen, der først nogle Dage før den omhandlede Brand opstod, havde faaet Ordre til som Brandvagt at følge Fræseren, antages at have haft Føje til at vente, at der vilde blive givet ham nærmere Ordre med Hensyn til Tidspunktet, da han, efter at Vagttjenesten var blevet afbrudt paa Grund af indtruffet Regnvej, paany skulde overtage Brandvagten. Da Tiltalte Rolandsen, der imidlertid havde sat Sørensen til andet Arbejde, findes at have Ansvaret for, at der ikke, da Branden opstod, var særligt Brandvagtmandskab tilstede, hvilket maa antages at have foranlediget, at den opstaaede Ildløs bredte sig, vil han være at anse efter Brandpolitilovens § 26 efter Omstændighederne med en Bøde af 100 Kr til Politikassen. Han vil derhos have for sit Vedkommende at udrede Sagens Omkostninger for begge Retter. Der vil derhos være at tillægge Forsvarerne her for Retten Vederlag som nedenfor bestemt.

Nr. 121/1926. Tømrermester **Jacob Storskov** (Selv)
m o d

Aktieselskabet Nordisk Betonkompagni (I Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse i Henhold til en Kautionspaategning.

Sø- og Handelsrettens Dom af 29 April 1926: Indstævnte, Tømrermester Jacob Storskov, bør til Sagsøgerne, A/S Nordisk Betonkompagni, betale 2794 Kr 43 Øre, samt Sagens Omkostninger med 300 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Da Appellanten uden rimelig Grund har indanket Sagen for Højesteret, vil han være at anse med en Bøde til Statskassen af 100 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Tømrermester Jacob Storskov, til Indstævnte, Aktieselskabet Nordisk Betonkompagni, med 300 Kroner. Til Statskassen bøder Appellanten 100 Kroner.

Det Indstævnte Tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

I Oktober 1925 overtog Murermester Nygaard Opførelsen af et Hus i Valby for Tømrermester Jacob Storskov. Til Gennemførelse af denne Entreprise kontraherede Nygaard med A/S Nordisk Betonkompagni om Levering af Byggematerialer til den paagældende Bygning og meddelte A/S Nordisk Betonkompagni Transport for et Beløb af 24000 Kr af hele Entreprisensummen, 54000 Kr. I Transporten, der er dateret den 15 Oktober 1925 var bl a anført følgende:

»I Tilfælde af, at Jeg Murermester Nygaard skulde fratræde Arbejdet af hvilken som helst Grund det end være maa, skal Bygherren, eller den, som overtager Arbejdet efter mig, hæfte for min Gæld til Aktieselskabet for leveret Bygningsmateriel til det her omhandlede Bygge-

arbejde ifølge Fakturaer og leveret Varer fra A/s Nordisk Betonkompagni, hvilke Fakturaer tjener som eneste Bevis for Selskabets Tilgodehavende. Stempel og Diskonto betales af Udstederen ved eventuelle Veksler, som udstedes af Murermester Nygaard eller Bygherren.

Opstaar der Stridsspørgsmaal angaaende denne Aftale, afgøres dette ved Voldgift, der sammensættes af en Tillidsmand for hver Part, der i Fællesskab udnævner en Opmand.

Bygherren, Tømrermester Storskov, underskrev derhos den 20 s M en Transporten tilført Paategning saalydende: »Ovennævnte Transport er jeg indforstaaet med.

Der opstod mellem Nygaard og A/S Nordisk Betonkompagni Strid angaaende de leverede Materialer, og det kom i den Anledning til en Voldgiftssag, i hvilken Kendelsen i det væsenligste gik Nygaard imod.

Da Nygaard derefter er fratraadt Entreprisen, har A/S Nordisk Betonkompagni som Sagsøgere under nærværende Sag gjort gældende, at Indstævnte, Tømrermester Jacob Storskov, i Henhold til Paategningen paa den ommeldte Transport maa hæfte for Betalingen af Bygningsmaterialer, leveret af Sagsøgerne til Nygaard til det nævnte Byggefretagende, som Sagsøgerne paa en fremlagt Nota har opgjort til 2950 Kr 03 Øre, hvortil kommer 40 Kr 40 Øre for Levering af Skærver til Indstævnte, og Sagsøgerne har derfor paastaaet Indstævnte dømt til at betale respektive erklæret sig indforstaaet med at hæfte for Dækning af Sagsøgerfirmaets Nota af 22 Februar 1926 2950 Kr 03 Øre, samt til at betale til Dækning af Sagsøgerfirmaets Nota af 30 November 1925 40 Kr 40 Øre, ialt 2990 Kr 43 Øre.

Indstævnte har paastaaet sig frifundet mod Betaling af 2170 Kr 43 Øre, idet han anerkender Posten 40 Kr 40 Øre, men fordrer Regningen paa 2950 Kr 03 Øre nedsat med 820 Kr til 2130 Kr 03 Øre.

Indstævnte, der gør gældende, at han, da han underskrev Paategningen paa Transporten, ikke var vidende om, at der i denne stod, at han skulde hæfte for den paagældende af Nygaard stiftede Gæld og følgelig paadrog sig en formelig Kautionsforpligtelse, har til Støtte for sin Paastand anført, at de af Sagsøgerne til Nygaard leverede Façadesten var saa skøre, at 4000 Stk à 88 Kr pr 1000 Stk er gaaet helt itu og har maattet kasseres, hvorfor han fordrer Regningen nedsat med 352 Kr, hvortil kommer, at der paa Grund af, at de leverede Sten ogsaa iøvrigt var skøre og derfor vanskelige at arbejde med, maa betales 272 Kr ekstra i Arbejdsløn, og endelig har Indstævnte nægtet at være pligtig at betale følgende Poster paa Sagsøgernes Nota af 22 Februar 1926, nemlig:

Vognleje for to Vognladninger Mursten	Kr 110,00
Kørsel for 8000 Stk	- 64,00
Aflæsning af Mursten	- 22,00

idet han gør gældende, at disse Poster under alle Omstændigheder er ham uvedkommende.

Sagsøgerne har protesteret imod de af de Indstævnte paastaaede Fradrag, idet de har gjort gældende, at Voldgiftskendelsen, der paa et enkelt Punkt gav Nygaard Medhold, er taget i Betragtning ved Affattelsen af Regningen, og at der i Voldgiftskendelsen ikke findes Hjemmel til Fradrag paa Grund af Skørhed af leverede Sten, hvorhos Sagsøgerne

hævder, at Indstævnte ifølge Indholdet af Transporten maatte hæfte for de bestridte Poster for Vognleje m m. Efter Sagsøgernes Formening maa Voldgiftskendelsen efter Transportens Indhold under alle Omstændigheder være bindende for Indstævnte, der forøvrigt var blevet underrettet om Voldgiftssagens Foretagelse, men ikke gav Møde.

Indstævnte har bestridt, at Voldgiftskendelsen er bindende for ham, og benægtet, at han har modtaget Meddelelse om Voldgiftssagens Foretagelse.

Prokurist hos Sagsøgerne, Frk Elna Madsen, har som Vidne forklaret, at den under Sagen ommeldte Transport nøje blev gennemgaaet med Indstævnte, inden han underskrev den, og der er derefter blevet sendt Afskrift af Transporten til Indstævnte, uden at der fra Indstævnte fremkom Protest mod Dokumentets Indhold.

Murermester Josef August Herman Hofmann har som Vidne forklaret, at de af Sagsøgerne leverede Façadesten var meget skøre, og at i hvert Fald 4000 Stkr er gaaet helt i Stykker. Efter Vidnets Forklaring har Stenenes Skørhed medført en forøget Arbejdsløn af ca 270 Kr ved det omhandlede Byggeforetagende.

Sagsøgernes Direktør, Frantz August Olsen Egelund har som Vidne forklaret, at han telefonisk underrettede Indstævnte om, naar Voldgiftssagen skulde for, men at Indstævnte svarede, at det interesserede ham ikke.

Sagsøgte personlig har for Retten bestridt, at han paa Forhaand havde faaet Underretning om Voldgiftssagen og benægtet, at han før Underskriften paa Transporten var gjort bekendt med Indholdet af den i den Stand, den blev leveret ham til Underskrift.

Efter det foreliggende er der ikke oplyst Omstændigheder, der kunde bevirke, at Indstævnte ikke skulde være bundet ved den af ham underskrevne Tiltrædelse af Transporten.

Forsaavidt Indstævnte har paastaat fradraget 624 Kr i Sagsøgernes Regning, fordi de leverede Mursten har været for skøre, findes Sagsøgerne ikke at burde taale et saadant Fradrag, da Indsigelsens Rigtighed ikke er tilstrækkelig bevist mod Sagsøgerens Benægtelse, og da Indstævnte ved sin Paategning paa Transporten har akkviesceret ved at Differencen mellem Nygaard og Sagsøgerne blev afgjort ved Voldgift og derfor maa respektere Voldgiftskendelsen, hvortil kommer, at Nygaard efter Indstævntes Anbringende ikke har gjort Indsigelse med Hensyn til Stenenes Skørhed under Voldgiftssagen, hvilket maa have til Følge, at Nygaard vilde være afskaaret fra at gøre Indsigelsen gældende, og Indstævnte, der ifølge Indholdet af Transporten hæfter for Nygaards Gæld for Materialer, kan følgelig heller ikke fremkomme med Indsigelsen med nogen Virkning.

Færdig fra Trykkeriet den 6 April 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 4.

Fredag den 25 Marts.

Hvad derimod angaar Posterne for Vognleje, Kørsel og Aflæsning, ialt 196 Kr, findes Indstævnte ikke at burde hæfte for dette Beløb, da det hidrører fra Udlæg afholdt af Sagsøgerne for Murermester Nygaard, og saadanne Udlæg ikke omfattes af den Indstævnte ifølge Transporten paahvilende Forpligtelse.

Da der mellem Parterne er Enighed om, at det Beløb Indstævnte maatte skyldes Sagsøgerne, nu er forfaldent, vil Indstævnte efter det anførte være at dømme til at betale Sagsøgerne 2794 Kr 43 Øre, hvorhos han vil have at udrede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at den under Sagen omhandlede Transport af 15 Oktober 1925, der er delvist gengivet i Stævningen, ikke ses at være stemplet.

Mandag den 28 Marts.

Nr 109/1926.

Domenico Saluz (Thamsen)

mod

Kaptajn R Wulff (Trolle),

betræffende Indstævntes Mellemværende med et nu ophævet Aktieselskab.

Østre Landsrets Dom af 30 Marts 1926: Sagsøgte, Kaptajn R Wulff, bør for Tiltale af Sagsøgeren Domenico Saluz, Los Cantos, Californien, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte med 100 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Af sigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Domenico Saluz, til Indstævnte, Kaptajn R Wulff, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 16 Maj 1919 blev der mellem »Dansk Sydeuropæisk Handelskompagni A/S« og Kaptajn R Wulff oprettet en Kontrakt, hvorefter Wulff fra 1 Marts 1919 ansattes som Meddirektør for Selskabets Handelsvirksomhed. Ifølge Kontraktens § 3 skulde Wulff ikke have fast Gage, men en nærmere angivet Andel i Selskabets Overskud. Det udtales derhos, at han havde Ret til »å conto forventet Udbytte maanedlig at hæve 350 Kr. — — —«.

Wulff, der ejede ca $\frac{9}{10}$ af Selskabets Aktiekapital, der androg 50 000 Kr, hævede ikke saadanne maanedlige Forskud, hvorimod han, der undertiden laante Selskabet yderligere Beløb, lod dette afholde forskellige Udgifter for ham, saaledes at han ifølge en Status, der blev opgjort pr ultimo Juni 1920, da stod i Debet til Selskabet for et Beløb, stort 3351 Kr 92 Øre.

I Oktober 1920 indskød Domenico Saluz i Selskabet 25 000 Kr, for hvilket Beløb der blev udstedt Præferenceaktier til ham. Samtidig blev der givet den mellem Selskabet og Wulff oprettede Kontrakt en Paa-tegning, hvorefter Wulffs Andel i Overskudet blev nærmere bestemt. Endvidere udtales paany, at Wulff er »berettiget til den 1ste i hver Maaned af Forretningens Kasse at hæve 350 Kr som Forskud paa Honorar«.

Ifølge Status pr 31 December 1920, der er underskrevet af Wulff, udgjorde hans Debet til Selskabet da 3559 Kr 97 Øre, og i Tiden til den 28 Februar 1921 steg denne til ialt 3741 Kr 72 Øre.

Den 1 April 1921 udtraadte Wulff af Selskabet. I 1923 blev dette, der ikke havde givet Overskud, siden Saluz ydede sit Indskud, ophævet. Hele Aktiekapitalen, derunder Præferenceaktiekapitalen, var da tabt.

Saluz, der ved Selskabets Ophør var Eneindehaver af samtlige Aktier i Selskabet, har ved Stævning af 2 Marts d A anlagt nærværende Sag, hvorunder han søger Wulff til Betaling af det ovenfor anførte Beløb 3741 Kr 72 Øre med Renter 5 pCt p a fra den 2 Maj 1921. Han har til Støtte herfor anført dels at dette Beløb er at betragte som Laan, der er ydet Wulff af Selskabet, og som Wulff derfor er pligtig at til-

bagebetale, dels at han ifølge den Status pr 30 Juni 1920, der blev forevist ham, da han ydede sit Indskud af 25 000 Kr, i hvert Fald har været berettiget til at gaa ud fra, at Wulff skyldte Selskabet det deri anførte Beløb, og at han derfor, hvis dette ikke er Tilfældet, har ydet sit Indskud under urigtige Forudsætninger, hvorfor Wulff bærer Ansvar.

Wulff procederer til Frifindelse. Han bestrider, at der af Selskabet er ydet ham noget Laan, og gør gældende, at det paastævnte Beløb er Forskud paa Honorar, som han ifølge sin Kontrakt har været berettiget til at hæve. Han hævder, at det aldrig har været Meningen, at disse Forskud skulde tilbagebetales til Selskabet, hvorimod det kun var Meningen, at de skulde afkortes i hans Andel i Overskudet, saafremt der maatte fremkomme et saadant. Endvidere har han bestridt, at der er givet Saluz urigtige Oplysninger i 1920, og endelig har han anbragt, at det af Saluz rejste Krav i hvert Fald er forældet.

Der er mellem Parterne Enighed om, at det paastævnte Beløb er mindre end det Beløb, som Wulff ifølge den afsluttede Kontrakt havde været berettiget til at hæve som Forskud. Der foreligger intet Holdepunkt for, at Beløbet maa betragtes som et Wulff af Selskabet ydet Laan. Det maa efter det foreliggende betragtes som en Andel af det Forskud, som Wulff var berettiget til at hæve, og saafremt den af Saluz hævdede Opfattelse — hvorefter Wulff var pligtig at tilbagebetale de hævdede Beløb, naar der ikke fremkom noget Overskud — er rigtig, kunde Selskabet derfor, da der ikke fremkom noget Overskud for Aaret 1920, have fordret det pr 31 December 1920 debiterede Beløb tilbagebetalt paa dette Tidspunkt, ligesom Selskabet, saalænge saadan Tilbagebetaling ikke havde fundet Sted, straks kunde have fordret tilbagebetalt de Beløb, som Wulff derefter lod sig udbetale for Tiden indtil den 28 Februar 1921. Under disse Omstændigheder, og da der endvidere ikke foreligger noget Holdepunkt for, at Wulff i 1920 har givet Saluz urigtige Oplysninger, hvorimod det efter det oplyste tværtimod maa antages, at det da af Wulff udtrykkeligt er tilkendegivet Saluz, at det Beløb, for hvilket han var debiteret i Selskabets Bøger, var Forskud, der var ydet ham, samt da der ikke i Wulffs Underskrift paa Selskabets Statusopgørelse pr 31 December 1920 — som af Saluz hævdede — kan antages at ligge nogen Anerkendelse fra Wulffs Side af, at det Beløb, for hvilket han ifølge Regnskabet er debiteret, er en ham overfor Selskabet paahvilende Gældsforpligtelse, maa der gives Wulff Medhold i, at det nu fremsatte Krav er forældet i Medfør af Lov Nr 274 af 22 December 1908 § 1 Nr 6.

Wulffs Frifindelsespaastand vil derfor være at tage til Følge, og der vil være at tilkende ham i Sagsomkostninger 100 Kr.

Tirsdag den 29 Marts.

Nr 332/1926.

Rigsadvokaten
mod

Jens Peter Frederiksen (Fich),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens §§ 125 og 141, jfr § 144, I.

Østre Landsrets Dom af 19 November 1926: Tiltalte Jens Peter Frederiksen bør straffes med simpelt Fængsel i 30 Dage og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Gottlieb Jacobsen, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Jens Peter Frederiksen til Højesteretssagfører Fich 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne ved Københavns Byrets 10 Afdeling retslig forundersøgte Sag tiltales Jens Peter Frederiksen ifølge Anklageskrift af 7 September 1926 til Straf for Overtrædelse af:

1) Straffelovens § 144 I, jfr § 125, for Natten til den 21 Juni 1926 mellem Kl 2 og 3, medens han patrouillerede i Uniform, i den Hensigt at faa udleveret to Flasker Øl, der var fjernet fra Køkkentrappen, Gyldenløvesgade 10, hvor de formentlig var henstillet til ham, at have indfundet sig paa Toldklareren Johan Dideriksen Møllers Bopæl, Gyldenløvesgade 6, 5 Sal og der gjort sig skyldig i Vold overfor denne ved at gribe ham om Halsen ovenfor Flippen og ved at tage haardt fat i hans Arme og ruske ham, hvorved der fremkom misfarvede Pletter paa Hals og Arme,

2) Straffelovens § 144 I, jfr § 141, for ved samme Lejlighed at have udskældt nævnte Dideriksen Møller for »Tyveknægt« og »Lømmel« samt opfordret ham til at komme »frem med sine Tyvekoster«.

Tiltalte, der har været ansat i Københavns Politi fra Aaret 1902, er født den 25 Februar 1880 og — afset fra, at han for mindre Tjeneste-

forseelser gentagne Gange har erlagt mindre disciplinære Bøder — ikke tidligere straffet.

Tiltalte har erkendt at have taget Toldklarerer Møller om Halsen, men kun udenpaa Flippen, og at have taget ham haardt omkring højre Arm; dette vil Tiltalte dog kun have gjort for at holde Møller fra sig. Møller har benægtet at have givet Tiltalte Anledning til at tage fat i ham. Tiltalte har ikke overfor Møllers Paastand herom turdet benægte at have udskældt Møller for Tyveknægt og Lømmel, men efter det foreliggende er det ikke tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte ved samme Lejlighed har sagt, om han (Møller) vilde komme frem med sine Tyvekoster.

Ved den mod Møller udøvede Vold fremkom der paa Siderne af Halsen tydelige Mærker, ligesom begge Arme fremviste tydelige blod-underløbne Pletter.

Efter de foreliggende Oplysninger kan det ikke antages, at Møller har givet Tiltalte Anledning til den af ham udviste Vold.

For det af Tiltalte udviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens §§ 125 og 141, jfr i det hele § 144 I med en Straf, der findes at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 30 Dage.

Nr 214/1926. **Kommunelærer Thor Kure** (Stein)

m o d

Odense Byraad (Kemp),

betræffende Spørgsmaalet om Størrelsen af det Appellanten tilkommende Stedstillæg.

Østre Landsrets Dom af 12 Juni 1926: Sagsøgte, Odense Byraad paa Odense Kommunes Vegne, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Kommunelærer Thor Kure, i denne Sag fri at være. Sagsøgeren bør til Sagsøgte betale Sagens Omkostninger med 300 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler

Appellanten, Kommunalærer Thor Kure, til Indstævnte, Odense Byraad paa Odense Kommunes Vegne, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ifølge Kapitel 4 i Lov Nr 489 af 12 September 1919 om Statens Tjenestemænd ydes der samtlige Statstjenestemænd, hvis Tjenestested er beliggende indenfor forskellige i Lovens § 84 særlig nævnte Byer — hvoriblandt Odense — et saakaldet Stedtillæg. I Lovens § 84, Stykke 1, fastsættes tre forskellige Satser — a, b og c — for dette Tillæg, og i Paragraffens Stykke 2 grupperes vedkommende Byer efter den Sats, der kommer til Anvendelse for hver af dem, herunder Odense i Gruppe b. — I Lovens § 86 bestemmes det derhos bl a, at der ved Bevilling paa Finansloven kan ske visse Forandringer i Grupperingen.

Ved Lov Nr 706 af 22 December 1920 forandredes Ordlyden af § 84 i Loven af 1919 derhen, at der nu — bortset fra København, Frederiksberg og Gentofte Kommuner, der henførtes under en Gruppe a — ikke i Loven angaves Navnene paa de enkelte Byer, men Gruppe b kom til at omfatte »de større Købstæder« og Gruppe c »alle øvrige Købstæder«. I en ny Affattelse, der samtidig gaves Tjenestemandslovens § 86, fastsættes: »Det bestemmes ved Bevilling paa Finansloven, hvilke Byer, der henhører under b eller c«, hvorhos der i Paragraffen er givet Hjemmel til efter nærmere angivne Regler at foretage Ændringer i den fastsatte Gruppering.

Ved Lov Nr 129 af 18 April 1925 forandredes disse Bestemmelser atter, idet der paany gaves § 84 i Loven af 1919 en anden Affattelse, hvorefter der i dens Stykke 1 opstilles fem forskellige Satser — a—e — for Stedtillæg og i dens Stykke 2 foruden Gruppe a (København, Frederiksberg og Gentofte Kommuner) opstilles fire Grupper — b—e — hvoraf Gruppen b omfatter »de store Købstæder«, Gruppen c »de mellemstore Købstæder« og Gruppen d alle øvrige Købstæder. Ogsaa Bestemmelsen i Tjenestemandslovens § 86 ændredes paany, saaledes at den nu kom til at lyde saaledes:

Stk 1. For saa vidt angaar Finansaaret 1925—26 fastsætter Finansministeren, efter Indstilling fra Lønningsraadet, hvilke Byer der vil være at henføre under Satserne b, c, d eller e.

Stk 2. Fremtidig kan der ved Bevilling paa Finansloven hvert tredje Aar, første Gang dog paa Finansloven for Finansaaret 1926—27, foretages Forskydninger mellem de hidtil i § 84, Stk 2, under b, c, d og e klassificerede Byer eller Kommuner. Samtidig kan de hidtil ikke opførte Byer eller Kommuner optages under Stedtillægsklasserne eller hidtil opførte Byer eller Kommuner udgaa af disse.

Stk 3. Klassificeringerne sker efter Indstilling af Lønningsraadet og

efter dettes Skøn over de foreliggende Oplysninger om Udgifterne til Husleje, kommunal Skat samt over saadanne ganske særlige Forhold for Levevilkaarene, der maatte kunne begrunde en Forandring.

I Henhold til denne sidstnævnte Lov har Finansministeren for Finansaaret 1925—26 henført Odense til Gruppen c, og endelig er Odense ved Finansloven for 1926—27 henført under Gruppe d.

Til Folkeskolens Lærere ydes der ifølge Lov Nr 561 af 4 Oktober 1919 Stedstillæg efter de samme Regler, som gælder for Statstjenestemændene, hvilke Tillæg betales af vedkommende Kommune.

Under denne, mod Odense Byraad paa Odense Kommunes Vegne anlagte Sag har Kommunelærer Thor Kure af Odense paastaet sig kendt rettidigt til at oppebære Stedstillæg efter Tjenestemandsløvens § 84, Stk 1 litra b, saaledes som denne Bestemmelse nu er affattet, jfr Lov Nr 129 af 18 April 1925.

Byraadet har paastaet sig frifundet.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgeren henvist til, at Odense — der er Provinsens næststørste By — nødvendigvis maa henregnes til »de store Købstæder«, og at det ham tilkommende Stedstillæg derfor ifølge Loven af 1925 maa ydes efter Satsen b. Han har derhos anført, at det hverken af Finansministeren eller ved Finanslov kan bestemmes, at Odense rykker ned paa en lavere Sats og derved i den heromhandlede Henseende kommer til at rangere med de mellemstore eller endog — som senest sket — med de mindste Købstæder. Kun hvor der er Plads for et Skøn kan Finansministeren eller Finansloven føre en Købstad ned i en lavere Sats, men ikke hvor det drejer sig om Aarhus og Odense, idet disse Byer, der uomtvistelig er de to største Provinsbyer i Landet, ved Lovens Udtryk »de store Købstæder« udtrykkelig har faaet Plads i Satsen b, og derfor lige saa lidt kan trækkes ned i en lavere Sats som København, Frederiksberg og Gentofte kan det. Ved Finansministeriets Klassificeringsmaade er Ordene »store Købstæder« fortolket paa en Maade, der er i Strid med deres naturlige Forstaelse, idet de er fortolket som om der i Stedet for store Købstæder havde staaet »de dyre Købstæder«.

Byraadet har heroverfor gjort gældende, at Spørgsmaalet om Odense Købstads Gruppering i Overensstemmelse med, hvad der i Følge Forhandlingerne var Hensigten, og i Henhold til de i Loven af 18 April 1925 indeholdte Ændringer i Tjenestemandsløvens § 86 nu er afgjort ved Finansloven for Aaret 1926—27, og at Loven af 1925 ligeledes har afgivet fornøden Hjemmel for Finansministeren til at træffe den for 1925—26 tagne Bestemmelse i nævnte Henseende, hvorved bemærkes, at Sagsøgte har oplyst, at Ændringerne i Klassificeringen er sket efter Indstilling af Lønningsraadet og paa Grundlag af dettes Skøn om de Forhold, der i saa Henseende vilde være at tage i Betragtning.

Idet der i det hele maa gives de Sagsøgte Medhold i det af dem saaledes hævdede, vil Byraadets Frifindelspaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgeren at burde tilsvare Byraadet med 300 Kr.

Torsdag den 31 Marts.

Nr 307/1926. Skomager **K. M. Christensen** (Selv)

mod

Byggeforeningen »**Østerbro F**« (David),

betræffende Spørgsmaalet om den indstævnte Forening har været beføjet til at ekskludere Appellanten.

Vestre Landsrets Dom af 7 Oktober 1926: Sagsøgte, Skomagermester K M Christensen, bør inden tre Maaneder fra denne Doms Dato fraflytte og ryddeligggøre det ham af Sagsøgerne, Byggeforeningen »Østerbro F«, til Brug overladte Hus Nr 19, Østre Allé i Aalborg. Saa betaler Sagsøgte og til Sagsøgerne denne Sags Omkostninger med 200 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at den i Dommen nævnte Tremaanedersfrist regnes fra denne Højesteretsdoms Afsigelse. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Skomager K M Christensen, til Indstævnte, Byggeforeningen »Østerbro F«, med 200 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 24 Maj 1919 stiftedes Byggeforeningen »Østerbro F« i Aalborg, ved hvilken Lejlighed Sagsøgte, Skomagermester K M Christensen i Aalborg, blev Medlem af Foreningen. Med Assistance af Sagsøgte, som da var Foreningens Kasserer, og som saadan ifølge en Bemærkning i den til Forhandlingsbogen skete Tilførsel angaaende Stiftelsesmødet skulde »varetage alle Foreningens finansielle Forretninger, derunder Ydelser til Foreningen«, overdrog Murer H Esbensen, der ogsaa var

Medlem af Foreningen, den 20 November 1919 sin Medlemsret, derunder Brugsretten til det ham af Foreningen overladte Hus til Banearbejder C C Meyer, som samme Dag betalte Sagsøgte paa Esbensen Vegne det aftalte Vederlag 1500 Kr, og herfor modtog Kvittering saalydende:

»Dags Dato modtaget af Hr C Meyer for Regning Murer H Esbensen den Summa Femten Hundrede Kroner, hvorfor herved kvitteres,
for H Esbensen
Christensen.«

Denne Kvittering forsynedes af Sagsøgte med Byggeforeningens Stempel med Indhold »Byggeforeningen Østerbro F, Aalborg«. Beløbet 1500 Kr udbetalte Sagsøgte derefter til Esbensen, der deraf betalte 300 Kr til Sagsøgte dels som Vederlag for hans Bistand, dels for Udlæg af 50 Kr til Salgsavertissementer samt for Indbetaling af 25 Kr til Foreningen i Anledning af det skete Medlemsskifte.

Under en derefter af Sagsøgeren, oftnævnte Byggeforening, mod Sagsøgte i nærværende Sag og Murer Esbensen anlagt Sag paastod Sagsøgerne under Henviisning til, at efter Foreningsvedtægternes Post 16 »Avance ved Salg af — — — Ejendomme indenfor Foreningen eller ved Salg af Medlemsrettigheder skal baandlægges under Aalborg Byraads Bestyrelse«, Sagsøgte og Esbensen in solidum tilpligtet at betale dem som oppebaaret Avance 1500 Kr, subsidiært Sagsøgte tilpligtet at betale dem 300 Kr, og Esbensen tilpligtet at betale dem 1200 Kr, med nærmere angivne Renter. Sagsøgte paastod sig frifundet, idet han gjorde gældende, at han ikke var bundet ved Bestemmelsen i Vedtægternes § 16, i hvilken Henseende han særlig anførte, at en til den nævnte § 16 svarende Tillægsbestemmelse til Vedtægterne først var blevet indføjet i det af ham underskrevne Vedtægtseksemplar efter hans Underskrift.

Ved nærværende Rets Dom af 14 November 1924 forkastedes imidlertid denne Indsigelse, og idet det fastsloges, at der, da Sagsøgte havde paatrykt Kvitteringen af 20 November 1919 Foreningens Stempel, maatte gaas ud fra, at det var som Foreningens Kasserer, at han havde modtaget Beløbet, og ikke blot som Fuldmægtig for Esbensen, og at han herefter, idet baade han og Esbensen maatte være vidende om, at Avancebeløbet efter Vedtægterne skulde indbetales i Foreningens Kasse, maatte være ansvarlig sammen med Esbensen for, at det Foreningen tilkommende Avancebeløb ikke var indgaaet i Foreningens Kasse, tilpligtedes han — in solidum med Esbensen — at betale Sagsøgerne 1200 Kr til ligemed Renter heraf som paastaet og Sagens Omkostninger med 200 Kr. Denne Dom blev af Sagsøgte indanket for Højesteret, der imidlertid ved sin Dom af 20 November 1925 stadfæstede Landsretsdommen, for saa vidt den var paaanket, idet det i Højesterets Dom udtales, at der efter de Højesteret forelagte, tildels efter Landsretsdommens Afgivelse tilvejebragte Oplysninger maatte gaas ud fra, at det i Dommen nævnte Vedtægtstillæg vel var tilføjet efter Underskriften, men at dette var sket og havde været kendt af Sagsøgte, inden Meyer den 20 November 1919 betalte de 1500 Kr, og at Sagsøgte herefter med Rette var fundet ansvarlig for, at det i Landsrettens Dom ommeldte Avancebeløb

af 1200 Kr ikke var indgaaet i Foreningens Kasse. Det paalagdes derhos Sagsøgte at udrede Sagens Omkostninger for Højesteret med 300 Kr.

Omtrent samtidig med, at Sagsøgte saaledes medvirkede ved Esbensen's Afstaaelse af sine Medlemsrettigheder i Foreningen, var han medvirkende ved en ganske tilsvarende Transaktion, hvorved en Bager Elkjær afstod sine Medlemsrettigheder, men en af Foreningen i den Anledning mod Sagsøgte og Elkjær anlagt Sag blev under Domsforhandlingen for Landsretten den 10 November 1924 efter Overenskomst mellem Parterne hævet, idet de Sagsøgte forpligtede sig til at betale Sagsøgerne det samme Beløb, som disse maatte faa tilkendt i nysnævnte Sag, dog med de Ændringer, der fulgte af, at Overdragelsessummen i dette Tilfælde kun var 1200 Kr og Kommissionssalæret kun 200 Kr.

Efter at det forgæves var forsøgt at gøre Udlæg hos Sagsøgte i Henhold til fornævnte Højesteretsdom, vedtoges det paa en af Foreningen den 13 Januar 1926 afholdt ekstraordinær Generalforsamling at ekskludere Sagsøgte fra den 21 s M at regne med Fortabelse af alle Rettigheder, som er knyttede til Medlemsrettigheden, herunder Brugsret til det af Sagsøgte beboede Hus, saafremt han ikke forinden havde afgjort sin Skyld til Foreningen opgjort til ialt 3146 Kr 74 Øre.

Da Sagsøgte ikke har afgjort sin Gæld, har Sagsøgerne, efter forgæves at have søgt ham udsat ved Fogdens Hjælp af det af ham beboede, Sagsøgerne tilhørende Hus, anlagt nærværende Sag, og har under Henvisning til, at Eksklusionen har Hjemmel i sidste Led i Vedtægternes § 15, hvilken § er saalydende: »Saafremt et Medlem ved Dom findes skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, kan det af Bestyrelsen eller af Generalforsamlingen ved almindelig Stemmemflerhed ekskluderes af Foreningen, hvilket ogsaa kan ske efter Vedtagelse af $\frac{2}{3}$ af Foreningens Medlemmer, naar et Medlem trods Opfordring ikke efterkommer Bestyrelsens Paalæg om Overholdelse af dets Forpligtelser overfor Foreningen«, paastaaet Sagsøgte dømt til inden en af Retten fastsat Frist at fraflytte og ryddeligggøre det ham som Medlem af Foreningen til Brug overladte Hus Nr 19, Østre Allé, Aalborg.

Sagsøgte har paastaaet sig frifundet, subsidiært frifundet for Tiden.

Til Støtte for sin principale Paastand har Sagsøgte anført, at der ikke ved Udtrykket i § 15 i Vedtægterne »Forpligtelser overfor Foreningen« kan være tænkt paa en hvilkenksomhelst Forpligtelse overfor Foreningen, men at der herved maa være sigtet til de Medlemmerne som saadanne paahvilende Forpligtelser overfor Foreningen, og idet han fremdeles har gjort gældende, at han, da han medvirkede ved de paagældende Transaktioner, ikke kendte Vedtægternes § 16 og saaledes har handlet i god Tro, og at det heller ikke af Udtrykkene i Højesteretsdommen fremgaar, at Højesteret har næret en anden Anskuelse, har han hævdet, at han ikke ved at undlade at berigtige sin Gæld til Foreningen — som han er ude af Stand til at betale — kan siges at have krænket sine Medlemsforpligtelser.

Heri kan der imidlertid ikke gives Sagsøgte Medhold.

Ved under de i Landsretsdommen og Højesteretsdommen nærmere angivne Omstændigheder at medvirke ved Afstaaelsen af Medlemsrettigheder i Foreningen, saaledes at Afstaaelsessummerne ikke er kommet

Foreningen til Gode, uden derefter at berigtige det ham som Følge af dette hans Forhold paahvilende Gældsansvar overfor Foreningen, findes Sagsøgte at have tilsidesat sine Forpligtelser overfor Foreningen, og Betingelserne for at ekskludere ham med den Virkning, at hans Ret til at bo på det paagældende Hus fortabes, er herefter for saa vidt til Stede, hvorved bemærkes, at det ikke findes at være til Hinder for Eksklusionens Foretagelse, om der — som af Sagsøgte hævdet — ogsaa i andre Tilfælde indenfor Foreningen maatte være sket Afstaaelser af Medlemsrettigheder, uden at det herfor erlagte Vederlag er kommet Foreningen til Gode, i hvilken Henseende der ikke foreligger tilstrækkelige Oplysninger.

Herefter vil Sagsøgtes principale Paastand ikke kunne tages til Følge.

Til Støtte for sin subsidiære Paastand har Sagsøgte henvist til Bestemmelsen i § 2, 2 Stk, i Vedtægterne, hvorefter Udtrædelse af Foreningen ikke kan ske, med mindre Vedkommende fritages for sin Del af det solidariske Ansvar for Foreningens Forpligtelser, idet han har gjort gældende, at Eksklusion ifølge Analogien af denne Bestemmelse kun kan ske på Betingelse af, at det paagældende Medlem fritages for det nævnte Ansvar, hvilket ikke er sket i nærværende Tilfælde.

Rent bortset fra, om Foreningens Kreditorer overhovedet kan gøre noget Krav gældende mod et ekskluderet Medlem, kan det ikke af den paagældende Lovbestemmelse udledes, at det skulde være en Betingelse for lovlig at ekskludere et Medlem, at de paagældende Kreditorer giver Afkald på deres Krav overfor ham som solidarisk ansvarlig for Foreningens Forpligtelser, idet dette, da Foreningen ikke er Herre over, om et saadant Afkald opnaas, vilde medføre, at Vedtægternes Bestemmelser om Eksklusion kunde blive uden praktisk Betydning, og der kan i nærværende Tilfælde saa meget mindre støttes nogen Indsigelse mod Eksklusionens Lovlighed på denne Bestemmelse, som Sagsøgerne har erklæret at ville friholde Sagsøgte for Ansvar for Foreningens Gæld og derved har gjort, hvad der fra deres Side er muligt i denne Henseende.

Efter alt foranførte vil Sagsøgte være at dømme efter Sagsøgernes Paastand, saaledes at han vil have at fraflytte og ryddeligggøre Huset inden tre Maaneder fra denne Doms Dato.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at godtgøre Sagsøgerne med 200 Kr.

Fredag den 1. April.

Nr 6/1927.

Rigsadvokaten

mod

Anders Christian Sørensen (Fenger),

der tiltales for Forbrydelse mod den offentlige Myndighed og Orden.

Søndre Landsrets Dom af 13 December 1926: Tiltalte, Anders Christian Sørensen, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fængsel i 60 Dage samt udrede alle af Sagens Behandling lovlig flydende Udgifter, derunder til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Landsretssagfører Oehlert, i Salær 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Søndre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

Efter alt, hvad der foreligger, maa det anses for godtgjort, at Tiltalte ved den i Dommen nævnte Lejlighed har fremsat Udtalelser, som han maatte være klar over, at Sogneraadsformand Holm maatte opfatte som Trusler om Vold og som fremsatte for at formaa Holm til at nedlægge Hvervet som Sogneraadsformand. Herefter vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 98, 1 Stk. Da Straffen imidlertid findes at kunne bestemmes som i Dommen sket, vil Dommen i det hele være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Anders Christian Sørensen til Højesteretssagfører Fenger 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Gaardejer Anders Christian Sørensen, der er født den 31 August 1894 og ikke ses tidligere tiltalt eller straffet, ved Anklageskrift af 22 i M fra Statsadvokaten for Søndre Landsretskreds sat under Tiltale her ved Retten til at lide Straf principalt efter Strfl § 98, 1 Stk, i Anledning af, at han den 13 Oktober 1926 ca Kl 9 Form. indfandt sig paa Kværs Sogneraads Kontor, hvor han fremsatte forblommede Trusler overfor Sogneraadsformand Jens Holm, som denne maatte opfatte som Trusler om Vold, for derved at bevæge Sogneraadsformanden til at nedlægge sit Hverv,

subsidiært efter Strfl § 98, 2 Stk, ved paa nævnte Maade at have lagt Sogneraadsformanden Hindringer i Vejen for Udøvelsen af hans Embedsvirksomhed.

Den 13 Oktober d A indberettede Sogneraadsformand Jens Holm i Kværs skriftligt til Aabenraa Amtsråd, at Gaardejer Anders Chr Sørensen af Kværs Østermark samme Dag havde indfundet sig paa Sogneraadskontoret og brugt forskellige nærmere angivne truende Udtryk mod Formanden for derved at bevæge denne til at nedlægge sit Hverv; det oplystes i Klagen, at Sørensen var en af de betroede Mænd indenfor den i Sønderjylland rejste Bevægelse »Bondens Selvstyre«, og at han, der var Skatterestant, ved et Brandværnsmøde i Kværs Kro

skulde have udtalt sig med, at Sogneraadsformanden skulde skydes, naar det gik løs. Paa Foranledning af Amtsraadet er der derefter indledet offentlig Undersøgelse imod Sørensen, og har Sogneraadsformand Holm herunder som Vidne forklaret, at Tiltalte, der ved den paagældende Lejlighed gjorde Indtryk af at være noget ophidset, eller i hvert Fald »i en noget alvorlig Sindsstemning« paa Sogneraadets Kontor overfor Formanden i en truende Tone udtalte, at han kom ikke for at betale Skat, men for at »vare« Holm, om denne frivillig vilde nedlægge sit Embede, ellers maatte han — Holm — selv tage Følgerne. Tiltalte bemærkede derhos, at Holm jo nok var klar over, at »de« — hvormed han antagelig sigtede til Selvstyremændene — nu havde den fysiske Magt, og at det nuværende Udplyndringssystem ikke længere var baseret paa fysisk Magt. Da Sogneraadsformanden erklærede, at han ikke frivillig vilde vige sit Embede, bemærkede Tiltalte, at han samlede Underskrifter fra Flertallet i Sognet paa, at det ønskede Holms Tilbage-træden, og at det vel maatte være nok, hvortil Holm svarede, at Tiltalte jo kunde prøve derpaa. Da Tiltalte derpaa bortfjernede sig, udtalte han til Afslutning, at han nu havde »varet« Formanden, og at denne selv maatte tage Følgerne. Angaaende sin Opfattelse af Tiltaltes Ord har Holm forklaret, at han troede, at Tiltalte virkelig havde tænkt paa eller haft til Hensigt at anvende fysisk Magt, hvorved Vidnet forstod Vold.

Formandens Hustru, Metta M E Holm, f Thomsen, som overværede Oprinet paa Sogneraadskontoret, har som Vidne i alt væsenligt bekræftet Rigtigheden af sin Mands Forklaring med Tilføjende, at hun havde været bange for Tiltalte, hvis Holdning og Ord havde gjort et noget truende Indtryk paa hende.

En 13aarig Niece af Sogneraadsformand Holm, Anna Margrethe Hansen, der ligeledes var til Stede ved den omhandlede Lejlighed, har i Retten forklaret, at Tiltalte, hvem hun genkendte, sagde, om Sogneraadsformand Holm vilde nedlægge sit Embede, ellers maatte han selv tage Følgerne.

Landpostbud Adolf Petersen, Kværs, der under Slutningen af Oprinet kom ind med Post til Holm, har efter sin Vidneforklaring i Forstuen til Kontoret hørt Tiltalte, der var ved at gaa, sige til Holm, noget lignende som: »Nu har jeg varet dig ad, og nu maa du tage Følgerne.«

Tiltalte har benægtet Sigtelsens Rigtighed, specielt at hans Samtale med Sogneraadsformand Holm den 13 Oktober d A har haft nogen truende Karakter. Hans Hensigt med at indfinde sig paa Kontoret var i al Almindelighed at »snakke Politik« med Formanden, hvem han ogsaa nok vilde have paavirket paa den Maade, at han trak sig tilbage som Sogneraadsformand, men kun paa lovlige Maade og kun, hvis et Flertal af Vælgere ved deres Underskrift paa en Adresse ønskede det. Tiltalte har ikke turdet benægte, at Formanden kunde have faaet det Indtryk af hans — Tiltaltes — Ord, at hvis ikke Sogneraadsformanden nedlagde sit Mandat frivillig, vilde den fysiske Magt komme til Anvendelse, men med den fysiske Magt havde Tiltalte ment Vælgermagten. Det har ikke været hans Mening at bruge Vold, hvis Formanden ikke nedlagde sit Mandat,

og han har nærmere forklaret, at han ikke har været klar over Rækkevidden af sine Ord angaaende »fysisk Magt«.

Angaaende de Trusler, som Tiltalte ved et Brandværnsmøde paa Kværs Kro nogen Tid i Forvejen skal have fremsat mod Sogneraadsformand Holm, er ved den stedfundne Undersøgelse intet sikkert oplyst, og Tiltalte har nægtet at have fremsat den ham tillagte Udtalelse om, at Sogneraadsformanden var den første, der vilde blive skudt, naar det gik løs, hvorimod han har sagt, at naar »Omvæltningen« indtraf, vilde Sogneraadsformanden være den første, der blev »smidt ud«, og dermed mente han af Sogneraadet.

Ved de foreliggende Oplysninger, derunder delvis Tiltaltes egen Tilstaaelse, maa det anses godtgjort, at Tiltalte ved den omhandlede Lejlighed paa Kværs Sogneraads Kontor overfor Sogneraadsformand Holm har fremsat Udtalelser, der var egnede til hos denne at fremkalde den Opfattelse, at han ved Trusel om Vold skulde bevæges til at nedlægge sit offentlige Hverv i Kommunens Tjeneste, men da det af det oplyste fremgaar, at Tiltalte ved den paagældende Lejlighed har været i en noget ophidset Sindsstemning og derfor antagelig ikke har været fuldt ud klar over Betydningen og Rækkevidden af sine Ord og sin Optræden, findes det overvejende betænkeligt at statuere, at han har haft til Hensigt at fremsætte Trusel om Vold mod Sogneraadsformanden. Tiltalte vil derfor ikke kunne anses efter Straffelovens § 98, 1 Stk, men hans Forhold vil, da han ved sin Adfærd skønnes at have forsætlig lagt Sogneraadsformanden Hindringer i Vejen for Udførelsen af hans Embedsforretninger, være at henføre under den citerede Straffelovbestemmelses 2 Stykke, jfr 3 Stykke. Den herfor forskyldte Straf findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, hvorhos Tiltalte vil have at udrede alle af Sagens Behandling lovlig flydende Udgifter, derunder i Salær til den for ham her ved Retten beskikkede Forsvarer, 60 Kr.

Nr 124/1926. C F Rich & Sønner, Aktieselskab (Schiørring)

mod

Aktiebolaget Alfred Benzon & Co, Malmø (Bruun),

betræffende Spørgsmaalet om de Indstævntes Forpligtelse til at betale for et Varekvantum.

Sø- og Handelsrettens Dom af 23 April 1926: De Indstævnte, A/B Alfred Benzon & Co, Malmø, bør for Tiltale af Sagsøgerne, C F Rich & Sønner, A/S, København, i denne Sag fri at være. Sagsøgerne bør til de Indstævnte betale 51 886,14 svenske Kroner med Renter 6 pCt p a fra den 17 December 1925, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 1000 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Ved de efter Dommens Afsigelse afgivne Vidneforklaringer er det oplyst, at Firmaet Alfr Benzon i København omkring Eftersommeren 1925 gennem forskellige Mellemmænd har søgt at fremskaffe Tilbud fra danske Købmænd om Køb af et større Parti Kaffesurrogat fra Rich & Sønner i Emballage med svensk Tekst til Levering her i Landet.

Efter alt, hvad der er oplyst om Indstævntes Salg i Sverige indtil Midten af August 1925, maa der gaas ud fra, at Indstævnte, da denne den 20 og 28 August 1925 gav Ordre paa hele Restpartiet, ca 300 000 kg, ikke kunde vente at sælge nogen væsenlig Del af dette Parti i Sverige, navnlig da Varerne var beregnet til at sælges i frisk Tilstand, og Ordrene kan herefter kun være afgivet for, saafremt der ikke opnaaedes en Ændring i Kontraktsforholdet, at lade Varerne reeksportere, skønt det ifølge Kontrakten maa antages, at de alene kunde forhandles i Sverige.

Herefter findes Appellanten efter Indstævntes Skrivelse af 29 August 1925 at have været beføjet til at stille Betingelser for at levere Restpartiet, og Indstævnte har derfor ikke haft Føje til at hæve Kontrakten paa Grundlag af Appellantens Skrivelse af 12 September 1925. Som Følge heraf og da Indstævntes Krav om Godtgørelse for Annonceudgifter efter Kontrakten maa anses betinget af, at hele det omkontraherede Kvantum eller dog den væsenligste Del heraf blev aftaget, vil Indstævnte overensstemmende med Appellantens Paastand være at dømme til at betale denne svenske Kroner 47 792,25 med Renter 6 pCt aarlig fra de forskellige Fakturaers Forfaldstider, der findes anført paa en for Sø- og Handelsretten den 14 April 1926 fremlagt Fortegnelse. Sagens Omkostninger for begge Retter vil Indstævnte have at betale til Appellanten med 3000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Aktiebolaget Alfred Benzon & Co, bør til Appellanten, C F Rich & Sønner, Aktieselskab, betale svenske Kroner 47 792,25 med Renter heraf 6 pCt aarlig som ovenfor nævnt og Sagens Omkostninger for begge Retter med 3000 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Kontrakt af 7 April 1924 overdrog Sagsøgerne, C F Rich & Sønner A/S, til de Indstævnte, A/B Alfred Benzon & Co, Malmø — i det

følgende kaldet Benzona — Eneforhandlingen for Sverige af alle Sagsøgernes Kaffetilsætninger saaledes, at Sagsøgerne forpligtede sig til, saa længe Kontrakten var i Kraft, at lade Salg til Sverige ske udelukkende gennem Benzona. Til Støtte for Indarbejdelsen af de paagældende Varer forpligtede Sagsøgerne sig til i et Aar, regnet fra Kontraktens Ikrafttræden, at anvende 100 000 sv Kr til Annoncering. Afregning af de Benzona paa Sagsøgernes Regning udlagte Reklamebeløb skulde foregaa paa den Maade, at Benzona fradrog de i nævnte Øjemed havde Udgifter i Beløbet, som Sagsøgerne erholdt for Leverance af Kaffetilsætning.

Benzona forpligtede sig til de to første Aar — regnet fra det Tidspunkt første Levering skete — successive at aftage 350 000 kg Kaffetilsætning. Kontrakten kunde fra Benzonas Side opsiges med tre Maaneders Varsel til Ophør Et-Aarsdagen efter Kontraktens Ikrafttræden, medens Sagsøgerne tidligst kunde opsiges Kontrakten til Ophør Ti-Aarsdagen efter Kontraktens Underskrift. Leverancer skulde faktureres medio og ultimo i hver Maaned og forfalde til Betaling Tre-Maanedersdagen derefter. Kontrakten traadte i Kraft den 1 September 1924.

Det gik træt med Indarbejdelsen af den i Sverige nye Artikel, og Benzona aftog forholdsvis smaa Kvanta af den paagældende Vare.

Ved et Besøg, Benzonas Direktør, Hr Strange-Hansen, den 19 November 1924 aflagde Sagsøgerne, blev det fra Sagsøgernes Side tilkendegivet ham, at man, hvis han nærede Tvivl om, at Benzona kunde gennemføre Salg af det kontraktmæssige Kvantum, hellere maatte være betænkte paa at blive enige om at ophæve Kontrakten allerede da, fremfor at vente til Kontraktsaarets Udgang, idet Sagsøgerne ved Kontraktsaarets Udgang »uvægerligt vilde stille et eventuelt Restkvantum til Disposition«. Direktør Strange-Hansen udtalte imidlertid heroverfor, at Sagsøgerne ikke maatte nære Tvivl om, at Benzona vilde være i Stand til at aftage Kontrakt-Kvantummet fuldtud.

Kontraktsforhandlingerne fortsattes derefter, men Salget gik frendes ikke efter Forventning, saaledes at Benzona i de første 8 Maaneder af Kontraktsaaret kun aftog ca 50 000 kg, altsaa $\frac{1}{7}$ af, hvad der skulde aftages det første Aar, og den 25 Maj modtog Sagsøgerne Benzonas Opsigelse af Kontrakten til Ophør Et-Aarsdagen efter dens Ikrafttræden.

I Skrivelse af 2 Juli 1925 meddelte Sagsøgerne Benzona, at de gik ud fra, at det vilde lykkes Benzona at aftage 300 887,50 kg inden Udgangen af August Maaned og bad Benzona snarest muligt og helst omgaaende at give Sagsøgerne nødvendig Specifikation.

I Juli 1925 kom det til en Forhandling mellem Sagsøgerne og Apoteker Alfred Benzon paa Benzonas Vegne, hvorunder det fra Benzonas Side blev foreslaaet, at Kontrakten ophævedes, og at Benzona betalte

Færdig fra Trykkeriet den 20 April 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Liud) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 5.

Fredag den 1 April.

de modtagne og fremtidige Leverancer med et forholdsmæssigt Afdrag for Averteringsudgifter.

Forhandlingerne førtes ikke til Ende, da Sagsøgernes Direktør, Hr Carl Salomonsen, skulde rejse til Udlandet, men det aftaltes, at Forhandlingerne angaaende eventuelle Ændringer af Kontrakten skulde genoptages efter Hr Salomonsens Hjemkomst, forventelig i Slutningen af August eller September.

I Skrivelse af 24 Juli 1925, i hvilken Sagsøgerne erklærede sig rede til at genoptage Forhandlingerne efter Hr Salomonsens Hjemkomst, udtalte Sagsøgerne, at de stadig helst saa, at Benzona opfyldte Kontrakten og saaledes inden Udgangen af August Maaned 1925 aftog det kontraherede Kvantum til Salg i Sverige, hvorhos Sagsøgerne tilføjede, at de i saa Fald maatte have Disposition rigelig Tid forud og senest 7 Dage fra Skrivelsens Dato, saaledes at Varerne kunde leveres i de Sorter og Størrelser, der maatte ønskes.

Hr Alfred Benzon svarede herpaa i Skrivelse af 27 Juli 1925, at man ikke kunde anerkende den forlangte Dispositionsfrist, men at man fandt det rimeligt, at eventuelle Ordre indsendtes saa betids, som Forholdene tillod, og saaledes, at det blev Sagsøgerne muligt at ekspedere dem.

I Skrivelse af 7 August 1925 til Hr Alfred Benzon anførte Sagsøgerne derefter følgende:

»Modtaget Deres ærede af 27pto, hvoraf bemærket, at De og dermed ogsaa Deres Malmø Firma er indforstaaet med at give os rimelig Tid til Udførelse af Ordre, der maatte gives os paa Basis af løbende Kontrakt. Vi afventer Ordre for Levering i denne Maaned, som jo er sidste Kontraktsmaaned, snaarest belejligt og tegner, idet vi iøvrigt henholder os til vore tidligere Skrivelser — — —.«

Da Sagsøgerne ikke modtog Svar paa denne Skrivelse, meddelte de i Skrivelse af 17 August 1925 Hr Alfred Benzon, at de ønskede Bekræftelse af Modtagelsen af Skrivelsen af 7 August og bragte sig i Erindring med Hensyn til eventuelle Ordre, der maatte ønskes afgivet paa Basis af Kontrakten.

Benzona afgav derefter i Skrivelse af 20 August 1925 til Sagsøgerne Ordre paa en Vognladning Kaffetilsætning omgaaende og yderligere seks Vognladninger med nogle Dages Mellemrum mellem hver. I Skrivelsen

bad Benzona derhos Sagsøgerne meddele dem, om de var enige i, at Restbeløbet paa Annonce Budgettet kunde udstrækkes over de nærmeste Maaneder, samt at de, hvis de ikke modtog Svar derpaa senest den 22 s M, betragtede Sagsøgerne som enige deri, da de i modsat Fald ikke kunde naa at disponere nogen Annoncering i den indeværende Maaned.

I Anledning af den i Benzonas Skrivelse af 20 August 1925 indeholdte Ordre svarede Sagsøgerne i Skrivelse af 25 s M følgende:

»— — — Endvidere indgik Deres ærede af 20 August med Ordre paa 7 Vognladninger à 640 Kasser Rich's Kaffetilsætning. Ogsaa her maa vi tage ethvert Forbehold overfor rettidig Levering i Anledning af, at disse Ordre indsendes os saa sent, at det selvfølgelig vil være Fabriken umuligt at præstere Levering inden den 1 September. Allerede den 27 Juli skriver Hr Fabriksejer Alfred Benzon, som paa Deres Vegne har aflagt os Besøg for at søge Forhandling med os angaaende en event mindelig Afvikling af Kontrakten, at han »finder det selvfølgelig rimeligt, at eventuelle Ordre indsendes saa betids som Forholdene tillader og saaledes at det bliver Dem muligt at expedere dem«, men Deres ærede Firmas Opsættelse af Ordreernes Indsendelse indtil den 20 August — os i Hænde den 21 ds — udelukker selvfølgelig enhver Mulighed for at kunne levere Dem samme inden Maanedens Udgang.

De i Deres ærede af 20 ds opgivne Ordre andrager ialt

et Kvantum af	56 000,00 kg
som i Forbindelse med de tidligere aftagne	49 112,50 -

ialt udgør .... 105 112,50 kg

For den gode Ordens Skyld og i Anledning af, at der ikke i Deres Brev staar anført, hvorvidt yderligere Rekvisition kan ventes fra Dem, tillader vi os herved høfligst at minde Dem om, at De iflg Deres Køb af 7 April 1924 endnu skal aftage inden Udløbet af indeværende Maaned 244 887,50 kg, over hvilket Kvantum vi tillader os at udbede os Deres Disposition pr omgaaende.

Desuden nødes vi til at tilføje, at vi, forudsat at vi ikke omgaaende modtager saadan Dispositionsopgave eller der ikke inden den 15 September d A er truffet anden for os tilfredsstillende Ordning af Kontraktforholdet, til vor Beklagelse vil se os nødsaget til at bringe Sagen til Afgørelse ved Rettens Bistand.

I dette Øjeblik melder Fabriken Afgang af den første af de rekvirerede Vognladninger, over hvilken vi hermed tillader os at sende Dem Faktura til et Beløb af sv Kr 5728,75.«

I Skrivelse af 28 August 1925 erklærede Benzona sig som Svar herpaa enig i, at Ordren ekspederedes successivt, selv om Kontraktstiden derved blev udvidet og gav samtidig Ordre paa Restkvantum 244 887,50 kg, at levere i Vognladninger paa 8000 kg successive med helst 3—4 Dages Mellemrum mellem hver Vognladning.

I Skrivelse af samme Dato meddelte Sagsøgerne, at næste Vogn kunde afaa den følgende Dag, hvorhos der med Hensyn til Fortsættelse af Avertering anførtes, at Sagsøgerne overlod til Benzona at sælge og avertere saaledes, som Benzona fandt det overensstemmende med sin Interesse.

Den 29 August 1925 tilskrev Benzona Sagsøgerne, at Vognladningerne ønskedes sendte til Malmø Frihavn og takkede for, at Sagsøgerne var enige i, at Benzona fortsatte Annoncering for Restbeløbet paa Annonce-Budgettet i de nærmeste Maaneder.

Sagsøgerne tog i Skrivelse af 31 August 1925 til Benzona Forbehold i Henhold til Kontrakten i Anledning af den af Benzona den 28 August afgivne Ordre paa Restkvantum og henviste til den Situation, der var opstaaet ved, at Benzona, skønt der ifølge Kontrakten successive skulde aftages 350 000 kg i Kontraktsaaret, i Kontraktsaarets sidste Dage havde rekvireret 300 887,50 kg, af hvilke kun en ringe Del kunde ekspederes inden Kontraktsaarets Udløb, hvorfor de ønskede at forelægge deres Direktør Sagen, naar han kom hjem fra Rejse den 3—4 September.

I Skrivelse af 9 September 1925 til Sagsøgerne anførte Benzona, at Sagsøgerne havde forlangt Ordren paa Restpartiet ifølge Kontrakten før Udgangen af August Maaned, og da dette Forlangende var efterkommet, anmodede Benzona om at faa Restpartiet leveret og forlangte bestemt Udtalelse fra Sagsøgerne om, naar disse kunde levere.

Efter at Direktør Carl Salomonsen var vendt hjem fra Rejse, tilskrev Sagsøgerne i Skrivelse af 12 September 1925 Benzona, at de vilde levere Restkvantum paa visse nærmere angivne Vilkaar, idet de fordrede Garantier mod Reeksport, Sikkerhed for Betaling og Regulering efter en Genemsnitskurs paa sv Kroner.

Benzona nægtede imidlertid at acceptere nye Betingelser og henholdt sig til Kontrakten, og da Sagsøgerne fastholdt deres Standpunkt, erklærede Benzona i Skrivelse af 22 September 1925, at de hævdede Kontrakten forsaavidt angik Forpligtelse til at aftage det ikke leverede Kvantum.

Sagsøgerne har derefter anlagt nærværende Sag, under hvilken de paastaar de Indstævnte dømt til at betale de i Henhold til Kontrakten leverede Varer til Fakturaprisen 47 792,25 sv Kr med Renter 6 pCt aarlig fra de forskellige Fakturaers nærmere angivne Forfaldstider.

Til Støtte for deres Paastand har Sagsøgerne anført, at Benzona maa være pligtig at betale Fakturabeløbet for de leverede Varer uden Afdrag for Annonce-Udgifter, da det Benzona i Kontrakten tilsagte Annonce-Bidrag 100 000 sv Kr var afhængigt af, at det samlede Aarskvantum 350 000 kg blev aftaget i Kontraktsaaret, hvilket ikke er sket. Sagsøgerne nægter, at Benzonas Ordre af 20 og 28 August 1925 var overensstemmende med Kontrakten, da de ikke gik ud paa Levering inden 1 September, og Sagsøgerne bestrider forøvrigt, at disse Ordre var reelle Ordre, idet Benzona — der kun havde solgt ca 20 000 kg af de modtagne Varer, og saaledes havde liggende ca 30 000 kg af disse Varer, der ikke taaler længere Tids Oplagring — ikke vilde kunne bruge de beordrede umaadelig store Kvanta.

Endelig gør Sagsøgerne gældende, at de ikke var pligtige at levere de beordrede Restkvanta paa Grund af Benzonas daarlige økonomiske Stilling, samt at Benzona havde brudt Kontrakten ved at søge at sælge Varer her i Landet, hvilket efter Sagsøgernes Mening var i Strid med Kontrakten, der var en Eneforhandlings-Kontrakt, hvoraf det maatte følge, at Benzona kun var berettiget til at sælge Varerne i Lande, for hvilke Eneforhandlingsretten gjaldt.

De Indstævnte har paastaet sig frifundet og Sagsøgerne dømt til at betale 51 886,14 sv Kr, nemlig Differencen mellem de af de Indstævnte i Henhold til Kontrakten afholdte Annonce-Udgifter 99 678,39 sv Kr og det paastævnte Fakturabeløb. Af Beløbet paastaar de Indstævnte sig tilkendt Renter 6 pCt aarlig fra Svarskriftets Dato, den 17 December 1925.

Til Støtte for deres Paastand har de Indstævnte anført, at Kontrakten ikke hjemlede nogen Pligt til at aftage inden 1 September 1925, men at Sagsøgerne i hvert Fald, selv om de ifølge Kontrakten havde været berettigede til at fordre Aftagning inden den nævnte Dato, har frafaldet denne Ret ved den ovennævnte Skrivelse af 25 August 1925, der maatte forstaas saaledes, at Sagsøgerne var villige til at levere efter 1 September, men forlangte Restorder.

De Indstævnte har benægtet, at deres økonomiske Stilling har kunnet berettigede Sagsøgerne til at nægte at levere beordrede Kvanta, ligesom de har nægtet at have reeksporteret Varerne eller forsøgt derpaa.

Sagsøgerne har subsidiært paastaet de i September 1925 til Annoncering anvendte Udgifter 3807 Kr fradraget i det af de Indstævnte paastaede Beløb og derhos paastaet, at Sagsøgerne er berettiget til med Varer at erlægge ethvert Beløb, der maatte blive tilkendt Benzona.

De Indstævnte har protesteret mod Sagsøgernes subsidiære Paastande, idet de særlig med Hensyn til Annonceudgifterne i September Maaned har anført, at Annonceringen var bestilt i August Maaned paa en Tid, da de gik ud fra, at det hele Kontrakt-Kvantum blev leveret, hvorhos Sagsøgernes ovennævnte Skrivelse af 28 August 1925 maatte forstaas som en Tilladelse til at avertere i September Maaned. De Indstævnte bestrider endelig, at Sagsøgerne har Ret til at levere Varer for det Beløb, de maatte skyldes de Indstævnte, da Retten til at levere Varer er bortfaldet ved Sagsøgernes Misligholdelse af deres Forpligtelse.

Direktør for det indstævnte Selskab, Hr Adolph Strange-Hansen af Malmø, har som Vidne forklaret, at det indstævnte Selskab af den under Sagen omhandlede Kaffetilsætning havde solgt den 1 Juli 1925 ca 17 500 kg, den 1 September ca 20 250 kg og den 14 April dette Aar ca 26 500 kg. Vidnet nægter, at de Indstævnte har reeksporteret Kaffetilsætning eller forsøgt at gøre det, og forklarer, at Grunden til, at de Indstævnte i August 1925 gav Restordre, alene var den, at Sagsøgerne forlangte det i Henhold til Kontrakten.

Apotheker, Fabrikerer Carl Otto Valdemar Benzon har som Vidne forklaret, at han i Maj 1925 har haft nogle Samtaler med Sagsøgernes Direktør, Hr Carl Salomonsen; han nægter ved disse Lejligheder at have udtalt, at det indstævnte Selskab var insolvent, og efter Vidnets Formening hverken var eller er Selskabet insolvent.

Prokurist hos Sagsøgerne, Hr Oluf Martin Pedersen Emsbo, har som Vidne forklaret, at han i Sommeren 1925 har overværet en Samtale mellem Carl Salomonsen og Otto Benzon om det indstævnte Selskab, og at Vidnet forstod Otto Benzons Udtalelse saaledes, at det indstævnte Selskabs Stilling var meget slet.

Direktøren for det sagsøgende Selskab, Hr Carl Salomonsen, har som Vidne forklaret, at Otto Benzon i Maj 1925 til ham udtalte, at det ind-

stævnte Selskab intet var værd, samt at Hr Alfred Benzon i Maj—Juni 1925 til ham har udtalt, at der var en Mulighed for, at det indstævnte Selskab kunde reeksportere Varer, men at Vidnet protesterede imod, at dette fandt Sted. Vidnet har endelig forklaret, at de omhandlede Varer ikke kan ligge mere end ca 4 Maaneder uden at miste deres Salgsværdi.

Grosserer Anders Andreas Wissing har som Vidne forklaret, at en Repræsentant i Sommeren 1925 har tilbudt ham et meget stort Kvantum Tilsætning af »Rich«s med svensk Tekst 10—12 pCt under københavnsk Pris. Repræsentanten nævnedes Navnet Benzon, men Vidnet ved ikke, om han repræsenterede et Firma af dette Navn. Vidnet er selv Forbruger i sin Forretning af ca ½ Million kg om Aaret.

Der maa gives de Indstævnte Medhold i, at de, selv om Sagsøgerne ifølge Kontrakten maatte være berettigede til at kræve Aftagning inden 1 September 1925, maatte forstaa Sagsøgernes ovenfor gengivne Brev af 25 August 1925 saaledes, at Sagsøgerne vel ikke kunde levere inden 1 September, men dog forlangte Restordre, og da de Indstævnte i Henhold hertil har afgivet Ordre paa det da resterende Kvantum, findes Sagsøgerne, der herefter ikke var berettigede til at opstille nye Betingelser for Ordrens Effektivering, ikke at have haft Føje til at nægte at udrede Averterings-Udgifter, fordi det hele Aarskvantum ikke var aftaget. Mod de Indstævntes Benægtelse har Sagsøgerne ikke bevist, at Ordrene af 20—28 August 1925 ikke var alvorlig ment, og det maa være de Indstævntes Sag, om de var i Stand til at bruge de beordrede Varer eller ikke, og da Sagsøgerne ikke iøvrigt har oplyst Omstændigheder, der kunde give dem Føje til at nægte at levere de beordrede Varer, og der ikke foreligger Hjemmel til at give Sagsøgerne Ret til at erlægge det skyldige Beløb med Varer, vil de Indstævnte være at frifinde, og Sagsøgerne være at dømme efter de Indstævntes Paastand, uden at det i September 1925 anvendte Annonceringsbeløb kan komme til Fradrag i det af de Indstævnte paastaaede Beløb, da de Indstævnte efter Korrespondancen mellem Parterne maatte være berettigede til at gaa ud fra, at Sagsøgerne var enige i, at Avertering udstraktes ud over Kontrakt-aaret. Sagens Omkostninger findes Sagsøgerne at burde godtgøre de Indstævnte med 1000 Kr.

Tirsdag den 5 April.

Nr 254/1926. **Dansk Fremavls-Selskab (Cohn)**
 mod
Godsejer Ove Svendsen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning i Anledning af Mangler ved et solgt Parti Saasæd.

Vestre Landsrets Dom af 22 September 1926: Sagsøgte, Godsejer O Svendsen, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Dansk Fremavls-

Selskab, i denne Sag fri at være. Sagsøgerne bør til Sagsøgte betale 555 Kr tilligemed Renter deraf 5 pCt aarlig fra den 19 Januar 1926, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 250 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den efter Indstævningen foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.
Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Slutseddel af 5 Marts 1925 afkøbte Sagsøgte, Godsejer O Svendsen af Hessel, Sagsøgerne, Dansk Fremavls-Selskab i Skanderborg, 2600 kg Abed Binderbyg til en Pris af 45 Kr pr 100 kg foruden et mindre Parti Havre. Ifølge Slutsedlen leveredes Sæden under Garanti for Renhed, Spireevne og Sygdomsfrihed. Da Byggen, hvormed Sagsøgte besaaede 26 Tdr Land af sin Ejendom, groede op og først i Juli Maaned s A begyndte at skride, viste det sig, at den var angrebet af en Svampesygdom »nøgen Bygbrand«, og Sagsøgte underrettede straks Sagsøgerne derom. Sagsøgerne, der erkender, at Sygdommen hidrører fra den leverede Sæd, og at de i den Anledning er pligtige at yde Sagsøgte Erstatning, har under nærværende Sag paastaet ham tilpligtet at betale dem Fakturabeløbet for Sæden 1348 Kr med Fradrag af en Godtgørelse for Afrødetabet, stor 46 Kr 80 Øre, nemlig 2,6 Tønder à 18 Kr, altsaa til Rest 1301 Kr 20 Øre, tilligemed Renter deraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato den 5 December 1925, indtil Betaling sker.

Sagsøgte har opgjort sit Erstatningskrav saaledes:

- 1) Foringelse af Foldudbyttet af den avlede Sæd med 1 Fold, hvilket svarer til 1 Td Sæd pr Td Land, altsaa af 26 Tdr Land 26 Tdr Sæd à 45 Kr ..... 1170 Kr
- 2) Godtgørelse for, at den avlede Sæd ikke, som af Sagsøgte forventet, kunde bruges til Udsæd, men alene som Foderbyg. Da Prisen for Saasæd overstiger Prisen for almindelig Sæd med 5 Kr, og da der er avlet 261 Tønder, bliver Godtgørelsen herfor ..... 1305 —

Ialt.... 2475 Kr

Han har derfor paastaet sig frifundet for Sagsøgernes Tiltale og disse tilpligtet at betale ham Forskellen mellem den nævnte Sum og

Fakturabeløbet 1348 Kr, altsaa 1127 Kr tilligemed Renter deraf 5 pCt aarlig fra den 19 Januar 1926. Sagsøgerne har paastaet sig frifundet for Modkravet, udover hvad de, som nævnt, har erkendt at skyldte.

Hvad nu først angaar Forringelsen af Foldudbyttet, har Sagsøgerne bestridt, at den kan sættes til mere end 1 pCt af Avlen. De har i saa Henseende henvist til en Vidneforklaring, afgivet af Konsulent J E Jensen, der i Anledning af en lignende Klage fra en anden Køber af Byg, hidrørende fra samme Avlssted som den af Sagsøgte købte, paa Sagsøgernes Vegne undersøgte den nævnte Klagers Bygmark. Efter sin Forklaring foretog han 7—8 Optællinger — som det maa antages af Aks voksende paa et afgrænset mindre Areal af Marken — og udfandt derved, at Sygdomsangrebet var under 1 pCt. Han har tilføjet, at et saadant Angreb kun medfører en Udbytteforringelse af fra $\frac{1}{2}$ Tønde til allerhøjest 6—7 Skæpper pr Td Land.

I Anledning af, at der ikke, som forudsat i Slutsedlen og senere lovet fra Sagsøgernes Side, indfandt sig nogen Repræsentant for dem for at besigtige den med den omhandlede Byg besaaede Mark, har Konsulent A Larsen Ledet efter Sagsøgtes Anmodning besigtiget den og har som Vidne forklaret, at den viste sig at være i betydelig Grad befængt med Brand. Hvor stor Angrebsprocenten var, blev ikke nærmere undersøgt; det er muligt, at den har været henved 5 pCt, mulig lidt mindre; men i hvert Fald var den ret betydelig. Han har derhos anslaaet en Angrebsprocent omkring 5 svarende til en Formindskelse af Udbyttet med omkring en Fold.

Da der nu maa gaas ud fra, at det ikke er udelukket, at en af Sygdommen smittet Udsæd paa de forskellige Voksesteder kan give Avl med noget forskellig Angrebsprocent, og da det skyldes Sagsøgernes Undladelse af at sende en Repræsentant, at Marken ikke blev nærmere undersøgt end sket, findes Sagsøgte paa Grundlag af Larsen Ledets Besigtigelse foretagne Opgørelse over Mindreudbyttet at maatte lægges til Grund under Sagen og herefter at kunne bestemmes til 26 Tdr Byg.

Sagsøgerne har dernæst hævdet, at Prisen herfor ikke kan sættes højere end til 18 Kr pr Td, hvilken Pris, som det er ubestridt, var den almindelige Pris for Byg efter Høsten, medens Sagsøgte, som nævnt, vil have en højere Pris lagt til Grund.

Efter Sagsøgtes Fremstilling ventede han ved Købet af det nævnte Parti at faa en Avl, der skulde blive stor nok til at dække hans normale Forbrug af Bygudsæd ca 200 Tdr. Paa Grund af Svampeangrebet var det imidlertid — som ogsaa af Konsulent Larsen Ledet forklaret — udelukket at benytte Avlen til Udsæd, medmindre den først blev desinficeret, og en saadan Desinfektion er ikke blot omstændelig, men ogsaa bekostelig.

Efter det oplyste derunder dels den betydelige Overpris, som Sagsøgerne tog for den omhandlede under særlig Kontrol fremstillede Vare, dels den Garanti, med hvilken den var solgt, maa det nu antages at have staaet dem klart, at Sagsøgte ventede ved Benyttelsen af denne Udsæd at faa en Avl, der havde visse Fortrin for Avl af Udsæd, avlet uden saadanne Kontrolforanstaltninger, og navnlig at Avlen vilde være egnet til Fremavl. Idet det nu er ubestridt, at Prisen paa Sædekorn af denne Korn-

sort paa det paagældende Tidspunkt var 23 Kr pr Td, findes Sagsøgte under Post 1 at have Krav paa en Godtgørelse af $26 \times 23 \text{ Kr} = 598 \text{ Kr}$, medens han ikke har godtgjort at have Krav paa den af ham forlangte højere Godtgørelse.

Sagsøgerne har dernæst gjort gældende, at de ikke herudover har noget Ansvar for den ved Sygdommen bevirkede Forringelse af Sagsøgtes Avl, idet de i saa Henseende har taget Forbehold ved en Bestemmelse i de paa Slutsedlens Bagside trykte Betalingsvilkaar saalydende: »Saafremt der i Afgrøden skulde vise sig Mangler, som paavise- lig skyldes Saasædens Beskaffenhed, og som ikke har kunnet paavises ved Modtagelsen af Sæden, er Køberen berettiget til Erstatning for det Tab, som derved fremkommer i den paagældende Afgrøde.« Der maa imidlertid gives Sagsøgte Medhold i, at denne Bestemmelse ikke kan forstaas saaledes, at den afskærer Køberen fra at kræve Godtgørelse for et Tab, der — uden at give sig Udtryk i Foldudbyttet — er en Følge af, at Avlen mangler Egenskaber, som Køberen kunde paaregne. Om Tabet i sidstnævnte Henseende har Konsulent Larsen Ledet i sin ovennævnte Vidneforklaring udtalt, at det kun i anden Række har Interesse, hvor meget eller lidt Brand der var i Bygmarken, men i første Række den Omstændighed, at der i det hele taget var Brand, idet selv et svagt Angreb af Brand er en Hindring for, at Afgrøden kan sælges som Saasæd. Da nu som ovenfor anført Sagsøgte maatte være berettiget til at regne med, at Avlen, hvis Størrelse uimodsagt var de nævnte 261 Tdr, kunde benyttes til Fremavl, og dens Værdi, saafremt dette havde været Tilfældet, efter det ligeledes anførte vilde have været 5 Kr højere pr Td, findes den under Post 2 indsøgte Godtgørelse at maatte tilkomme Sagsøgte.

Efter det anførte vil Sagsøgerne være at tilpligte at betale Sagsøgte 598 Kr og 1305 Kr med Fradrag af 1348 Kr, altsaa til Rest 555 Kr til- ligemed Renter heraf som paastaaet, medens Sagsøgte vil være at frifinde for Sagsøgternes Tiltale.

Sagsøgerne vil derhos have at godtgøre Sagsøgte Sagens Omkost- ninger med 250 Kr.

Nr 279/1926. C I Sonning og Fru A L Sonning (Overretssagfører Vibe-Hastrup)

mod

Urmager O P Wiboe og Fabrikant C V Olsen (Bruun),

betræffende Spørgsmaalet om de Indstævntes Pligt til at udrede Erstat- ning for retstridigt Forhold ved Salg af en Fabrik.

Østre Landsrets Dom af 18 Oktober 1926: De Sagsøgte, Ur- mager O P Wiboe og Fabrikant C V Olsen, bør for Tiltale af Sagsøgerne, C I Sonning og Fru A L Sonning, i denne Sag fri at være. Sagens Om-

kostninger betaler Sagsøgerne En for Begge og Begge for En til de Sagsøgte med 300 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanterne in solidum at burde betale til de Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, C I Sonning og Fru A L Sonning, En for Begge og Begge for En, til de Indstævnte, Urmager O P Wiboe og Fabrikant C V Olsen, med 500 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I »Berlingske Tidende« for 6 December 1924 var indrykket en saalydende Annonce:

Eksportartikel.

For patenteret Masseartikel, der kan eksporteres med stor Fortjeneste, søges en dygtig Kompagnon, der behersker det engelske Sprog, og som disponerer over 15 à 20 000 Kr. Ubetinget en god Sag.

Sagsøgeren C I Sonning indlagde Billet i Henhold til Annoncen og modtog nogen Tid efter Henvendelse af Fabrikant A Jacobs, der forklarede, at han var Opfinder af en Artikel, kaldet »Kyos-Fabrikatet«, der var patenteret i Danmark og flere andre Lande; til Fabrikationen blev der her i Landet drevet en Fabrik, kaldet »Kyos-Fabriken«, der var beliggende paa Gasværksvej her i Staden og siden Efteraaret 1923 ejedes og dreves af de Sagsøgte, Urmager O P Wiboe og Fabrikant C V Olsen i Forening, som var villige til at sælge Fabriken. Sonning og hans Hustru besaa derefter sammen med Jacobs Fabriken, og der kom Forhandlinger i Gang mellem paa den ene Side Sagsøgerne, nævnte C I Sonning og hans Hustru, Fru A L Sonning, bistaaede af Overretssagfører Erik Salomon, og paa den anden Side Jacobs. Denne henvendte sig til Wiboe og fik af ham et saalydende, af ham »pr Fabriken Kyos« undertegnet, den 17 Januar 1925 dateret Dokument:

»I Anledning af Forhandlinger der føres om Salg af Fabriken Kyos, Gasværksvej 9 hersteds, er Indehaverne af Fabriken og undertegnede A Jacobs enige om følgende Ordning:

Jacobs faar Ret til at sælge Fabriken med de tilstedeværende Effekter, Maskiner og Lager, saaledes som det idag forefindes, for 30 000 Kr — trettitusinde Kroner — paa Betingelse af at Handlen er endelig afsluttet senest den 24 ds.

Skæringsdag for alle Udgifter og Indtægter er denne Dag.

Summen betales med Halvdelen ved Kontraktens Underskrift, og Resten i 4 halvaarlige Terminer, første Gang i Juni Termin d A (30 Juni 1925). Den til enhver Tid tilbageværende Restkøbesum forrentes med 6 pCt p a.

De nuværende Indehavere af Fabriken indgaar paa at yde Hjælp til at Køberne kan fortsætte Lejemaalet saa længe den nuværende Lejekontrakt er bindende, og at en saadan Ordning kan opnaas er Betingelsen for Handlens Afslutning.«

Dette Dokument sendte Jacobs til Sonning ved en Skrivelse af 18 s M, hvori det bl a hedder saaledes:

»Efter Aftale sender jeg hermed Erklæring fra Wiboe. Jeg fandt det var rigtigst at faa et bindende Tilbud, og opsatte derefter dette og lod ham underskrive. Af Forsigtighedshensyn tilføjede jeg, at alt var under Forudsætning af en Fortsættelse af Lejermaalet, idet vi maa regne med, at en Flytning vil koste meget, og derfor kræve større Kapital end vi har talt om.«

Skrivelsen indeholder endvidere under Overskriften »De lovede Udtalelser om Varens Fremstillingspris« en Kalkulation over Fremstillingspriser og forventet Omsætning og Avance.

Den 24 s M udstedte Jacobs en saalydende Erklæring:

»Idet jeg anerkender Deres Tilbud om at overtage Fabriken Kyos for 30 000 Kr, hvoraf de 15 000 Kr betales kontant, medens Resten betales i 4 halvaarlige Terminer, har jeg, efter at der i Dag mellem Hr Redaktør Sonning og mig er oprettet Slutseddel om Overtagelsen, herved Fornøjelsen at akceptere Tilbudet, under Forudsætning af, at Lejemaalet kan overføres paa os, eller at vi kan blive enige med Værten om nyt Lejemaal i saa lang Tid, som det nuværende er løbende.«

Endvidere blev der mellem Jacobs og Sonning oprettet en Overenskomst, der bl a indeholder følgende:

»Undertegnede A Jacobs tilbyder herved Hr Redaktør Sonning i Forening med ham at overtage Fabriken Kyos, som er mig tilbudt for 30 000 Kr at betale med Halvdelen ved Kontraktens Underskrift og Resten i 4 halvaarlige Terminer, første Gang 30 Juni d A, alt i Overensstemmelse med Fabrikens Tilbud af 17 ds, og med det i dette Tilbud tagne Forbehold med Hensyn til Lejemaalet.

Hr Sonning og jeg danner et Aktieselskab med en Kapital paa 30 000 Kr, der efter nærmere Aftale skal kunne udvides og saaledes at Sonning eller Ordrer tegner 17 500 Kr, der indbetales kontant, og jeg selv 12 500 Kr, der berigtiges ved at — — —.

Overenskomsten indeholder fremdeles Bestemmelser om Deling af Udbytte mellem Jacobs og Sonning, om Ret for Sonning til at udtræde af Aktieselskabet og kræve sit Kapitalindskud udbetalt, m m. Det hedder derhos i Overenskomsten: »Nærmere Dokument paa Grundlag af nærværende udarbejdes af Hr Bang-Ebbestrup og Hr E Salomon i Forening«.

Overenskomsten er ikke dateret, og der er under Sagen afgivet modstridende Forklaringer om Oprettelsesdagen, der dog i al Fald maa antages at have været enten den 24 Januar eller en af de nærmest paafølgende Dage.

Den ovennævnte Erklæring af 24 Januar fra Jacobs har Sonning nægtet at være blevet bekendt med førend paa et langt senere Tidspunkt, og sikker Oplysning herom er ikke tilvejebragt under Sagen.

Nogen direkte Forhandling mellem Sagsøgerne og de Sagsøgte fandt ikke Sted, naar bortses fra et Møde den 29 Januar 1925 mellem Sonning og Wiboe, ved hvilken Lejlighed ogsaa Jacobs var til Stede, og Wiboe afgav en saalydende Erklæring:

»Undertegnede Urmager O P Wiboe erklærer herved, at jeg indgaar paa at yde d'Hrr Sonning og Jacobs et kontant Laan paa 2000 Kr, saafremt Fabriken Kyos efter at de overtager d Fabrik skal flyttes til April Flyttedag 1926.

Ordningen er iøvrigt indgaaet saaledes:

Saafremt det er fast afgjort den 30 December d A at Fabriken skal flyttes til April Flyttedag 1926, er Sonning og Jacobs berettiget til at fradrage i Afdraget i December d A 2000 Kr til Hjælp til Flytningen, hvilket Beløb tilbagebetales i Juni Termin 1927 og forrentes med 6 pCt p a.«

Sonning og Jacobs gav Erklæringen følgende Paategning:

»I Henhold til foranstaaende er undertegnede enige om at indgaa paa Lejemaalet til April Flyttedag 1926.«

Endelig blev der den 2 Februar 1926 oprettet en Overenskomst mellem Jacobs og Sonning om deres indbyrdes Forhold som Deltagere i det nystiftede Selskab »Kyos Fabriken A/S«, og den 3 s M overdrog de Sagsøgte, som det hedder i det paagældende Dokument, »alle Aktiver i den af os med Fabrikation af Kyos' Varer drevne Virksomhed Gasværksvej 9« til det nævnte Aktieselskab for 30 000 Kr, at betale som i den ovenanførte Erklæring af 17 Januar 1925 angivet. Det hedder i Overdragelsesdokumentet, at under Overdragelsen er indbefattet »Maskiner, Inventar, Modeller, Forme og Varer, alt saaledes som det er forevist Hr A Jacobs paa Fabriken Kyos' Vegne af Sælgerne.«

I Aktieselskabet indskød Sonning 15 000 Kr, Fru Sonning 2500 Kr og Jacobs 12 500 Kr, hvoraf 2500 Kr kontant. Bestyrelsen kom til at bestaa af de nævnte tre Aktionærer, af hvilke Jacobs frattraadte den 1 September 1925. Virksomheden fik ikke noget gunstigt Forløb, og Sagsøgerne mente efterhaanden at komme under Vejr med, at de ved Handlens Indgaaelse var blevet ført bag Lyset af de Sagsøgte. De indgav derfor i December 1925 Begæring til Københavns Politi om offentlig Undersøgelse mod de Sagsøgte, i hvilken Anledning Politiet lod forskellige Personer afhøre, men Undersøgelsen sluttedes uden Tiltale.

Sagsøgerne har derefter anlagt nærværende Sag, under hvilken de gør gældende, at Handlen er fremkaldt ved bevidst urigtige Angivelser fra Jacobs' og de Sagsøgtes Side, i hvilken Henseende de nærmere har anbragt følgende:

I. Fabriken blev under Forhandlingerne, der gik forud for Købet,

forevist som en i Gang værende Virksomhed, medens den i Realiteten havde været standset længe, fordi Produktet havde vist sig usælgeligt.

II. Der blev givet Køberne urigtige Oplysninger om Fabrikens Omsætning i 1924.

III. Der blev bibragt Køberne et urigtigt Indtryk af Varens Kvalitet og Fabrikationens Lethed.

IV. Der blev forelagt Køberne urigtige Oplysninger om Varens Salgbarhed.

Sagsøgerne kræver i Henhold hertil de Sagsøgte tilpligtet in solidum at tilbagebetale det kontant betalte Beløb, 15 000 Kr, og at betale dem Erstatning for det dem paaførte Tab med 10 000 Kr eller dog et Beløb, fastsat efter Rettens Skøn. Af Beløbene kræves Renter, 5 pCt aarlig, fra Stævningens Dato, den 25 Maj 1926.

De Sagsøgte paastaar sig frifundet. De har i det væsentlige givet følgende Fremstilling:

De havde ikke tænkt paa at sælge Fabriken og havde ingen som helst Del i eller Viden om den af Jacobs indrykkede Annonce; Jacobs meddelte dem intet om, at han var kommet i Forbindelse med Sonning, men spurgte dem, om han — Jacobs — kunde købe Fabriken, hvilket foranledigede Afgivelsen af Erklæringen af 17 Januar 1925. De Sagsøgte har kun solgt til Jacobs, og det var kun for at spare Ulejlighed og Bekostning, at man ikke oprettede særskilt Købekontrakt med Jacobs, men overdrog Fabriken til A/S Fabriken Kyos. De Sagsøgte hævder endvidere, at de aldrig har givet Sagsøgerne nogen som helst Oplysning om Fabrikens Omsætning og heller aldrig er blevet spurgt derom af Sagsøgerne. Endelig gør de Sagsøgte gældende, at Sagsøgerne selv har haft Lejlighed til i længere Tid, forinden Kontrakten af 3 Februar 1925 blev oprettet, at gøre sig bekendt med alle Forhold vedrørende Fabrikationen og Omsætningen.

Der er under Sagen foretaget Afhøring af Parterne og Jacobs og en Del andre Vidner. Der er imidlertid ikke herved ført Bevis for, at de Sagsøgte har udvist noget Forhold, som kan afgive Holdepunkt for at tilpligte dem at tilbagebetale Sagsøgerne de erlagte 15 000 Kr eller betale Sagsøgerne Erstatning.

For saa vidt Sagsøgerne under Sagen særlig har henvist til det i Erklæringen af 17 Januar 1925 benyttede Udtryk: »Jacobs faar Ret til at sælge Fabriken«, bemærkes, at Sagsøgerne efter Indholdet af den senere oprettede, udaterede Overenskomst mellem Jacobs og Sonning til Trods for det nævnte Udtryk maa have været klare over, at Jacobs ikke optraadte som de Sagsøgtes Befuldmægtigede, men som Køber.

De Sagsøgte vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgerne in solidum have at betale til de Sagsøgte med 300 Kr.

Nr 83/1927. Ingeniør **Jean Charles Valdemar Krayenbühl**
 mod
Frk Elisabeth Krayenbühl.

Østre Landsrets Kendelse af 24 Februar 1927: Under nærværende Sag har Frk Elisabeth Krayenbühl fremsat Begæring om Umyndiggørelse af hendes Fader, Ingeniør Jean Charles Valdemar Krayenbühl af København, født den 22 Juni 1861. Da Ingeniør Jean Charles Valdemar Krayenbühl efter de fremkomne Oplysninger maa antages paa Grund af sjælelig Forstyrrelse at være ude af Stand til selv at varetage sine Anliggender,

bestemmes:

Ingeniør Jean Charles Valdemar Krayenbühl umyndiggøres. Han vil derhos have at godtgøre Frk Elisabeth Krayenbühl Sagens Omkostninger med 55 Kr samt have at betale i Salær til den for ham beskikkede Sagsfører, Overretssagfører M Edlund, 40 Kr.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

I Henhold til de i den paakærede af Østre Landsret afsagte Kendelse anførte Grunde

bestemmes:

Landsrettens Kendelse bør ved Magt at stande. Appellanten Ingeniør Jean Charles Valdemar Krayenbühl betaler i Salær for Højesteret til Højesteretssagfører Stein 80 Kroner.

Torsdag den 7 April.

Nr 30/1927. Anlægsgartner **Hans Peter Nielsen** (Selv)
 mod
Arbejdsmand Lars Peter Johansen (Ingen),
 betræffende Omstødelse af en Tvangsauktion.

Østre Landsrets Dom af 30 November 1926: Denne Sag afvises. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgeren, Anlægsgartner Hans Peter Nielsen, Ejby, til Sagsøgte, Arbejdsmand Lars Peter Johansen, Nørre Hyllinge, 100 Kr, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Da Højesteretsstævningen i nærværende Sag, i hvilken Indstævnte ikke har givet Møde, ikke ses at være lovlig forkyndt for denne, vil Sagen være at afvise.

Thi kendes for Ret:

Denne Sag afvises.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Købekontrakt af 2 Februar 1924 købte Sagsøgeren, Anlægsgartner Hans Peter Nielsen, Ejby, af Sagsøgte, Arbejdsmand Lars Peter Johansen, Nørre Hyllinge, Ejendommen Matr Nr 18 a af Ejby, saaledes at Købesummen fastsattes til 5500 Kr, der delvis skulde berigtiges ved, at Køberen for et Beløb af 1000 Kr udstedte Obligation til Sælgeren. Obligationen skulde forrentes med 4 pCt p a og kunde fra Kreditors Side opsiges til Udbetaling med $\frac{1}{2}$ Aars forudgaaende Varsel til 11 Juni eller 11 December Termin. Overensstemmende hermed udstedte Sagsøgeren Obligation den 2 Maj 1924. Den 20 November 1925 opsigde Johansen ved skriftlig Opsigelse Obligationen til Udbetaling den 11 Juni Termin 1926. Sagsøgeren betalte ikke, og Ejendommen blev derefter paa Sagsøgtes Begæring efter forudgaaende Udlæg bortsolgt ved Tvangsauktion den 11 Oktober 1926, saaledes at Sagsøgte overtog Ejendommen som ufyldestgjort Panthaver. Under Auktionen protesterede Sagsøgeren mod Auktionens Foretagelse under Paaberaabelse af, at han ikke havde modtaget nogen Opsigelse. Denne Indsigelse forkastedes ved Auktionsrettens Kendelse.

Sagsøgeren har derefter anlagt nærværende ved Retten for Roskilde Købstad m v forberedte Sag. Hans Paastand gaar ud paa, at Auktionen omstødes og Ejendommen tilbagegives ham, idet han gør gældende, dels at Opsigelsen ikke var lovlig, idet den skulde være givet med 1 Aars Varsel, dels at den ikke har været forkyndt for ham.

Sagsøgte har principalt paastaaet Sagen afvist.

Med Bemærkning, at Kapitalen efter Obligationens med Købekontrakten stemmende Bestemmelser kunde opsiges med $\frac{1}{2}$ Aars Varsel, og at der foreligger Bevis for, at Opsigelsen er forkyndt for Sagsøgeren med saadant Varsel, vil Sagen, da en Ophævelse af Auktionen kun kunde ske ved Paaanke, være at afvise. Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at betale Sagsøgte med 100 Kr.

Nr 134/1926. Skrædermester **B Sillesen** (Fich)
 m o d
 Sporvognsfunktionær **P C Gramhald** (Cohn)

og

Nr 179/1926. Partikulier **P Larsen** (F Bülow)
 m o d
 Sporvognsfunktionær **P C Gramhald** (Cohn),

betræffende Spørgsmaalet om Appellanternes Pligt til at betale Erstatning i Anledning af at en til Indstævnte solgt Ejendom var befængt med Svamp.

Østre Landsrets Dom af 10 Maj 1926: Sagsøgte, Købmand M A Fürst, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Sporvognsfunktionær P C Gramhald, i denne Sag fri at være. De Sagsøgte, Partikulier P Larsen og Skrædermester B Sillesen, bør En for Begge og Begge for En til Sagsøgeren betale 2000 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 3 April 1926, til Betaling sker. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte Fürst med 100 Kr og de Sagsøgte Larsen og Sillesen En for Begge og Begge for En til Sagsøgeren med 350 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den af Østre Landsret i denne Sag afsagte Dom er paaanket af Skrædermester B Sillesen og af Partikulier P Larsen.

Appellanten Sillesen har gentaget sin Frifindelsepaastand. Appellanten Larsen, der har opfyldt Dommen, har principalt paa-staaet Indstævnte tilpligtet at betale ham 2446 Kroner 86 Øre med Renter, medens han subsidiært har paa-staaet Dommen stad-fæstet. Indstævnte procederer til Dommens Stadfæstelse.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Høje-steret til Prøvelse, anførte Grunde, og idet de Højesteret fore-lagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dom-men være at stadfæste, forsaavidt den er paaanket.

I Sagsomkostninger for Højesteret findes Appellanterne hver at burde betale til Indstævnte 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Sagsomkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, Skræderme-ster B Sillesen og Partikulier P Larsen, til Ind-stævnte, Sporvognsfunktionær P C Gramhald, hver 200 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 21 Maj 1925 solgte Købmand M A Fürst til Skrædermester B Sillesen Villaejendommen Kirstens Allé 10 i Søborg, uden at Sillesen erholdt skriftlig Adkomst. Sillesen solgte den 7 Juni s A paa samme Maade Ejendommen til Partikulier P Larsen, der allerede den 6 s M havde afstaaet den til Sporvognsfunktionær P C Gramhald. Ved direkte Skøde af 8 s M, der udfærdigedes af Overretssagfører Paul J Lassen, overdrog Fürst derefter Ejendommen til Gramhald.

I Skødet — i hvilket Købesummen angives til 19 500 Kr — hedder det bl a, at Ejendommen med derpaa værende Bygninger m v sælges, som den er og forefindes og af Køberen besigtiget, endvidere at Overtagelsen har fundet Sted den 8 Juni 1925, og at Køberen er gjort bekendt med, at Ejendommens tidligere Ejer, Murer M Spiegelhauer, havde betinget sig Ret til at bebo den solgte Ejendom indtil 15 December 1925 for en maanedlig Leje af 50 Kr.

Straks efter at Gramhald den 1 Februar 1926 efter Spiegelhauers Fraflytning af Ejendommen var flyttet ind i denne, opdagede han, at Bygningen i vidt Omfang var angrebet af Hussvamp. De paa hans Foranledning retslig udmeldte Mænd udtaler i deres den 4 Marts 1926 afholdte Syns- og Skønsforretning bl a, at Gulvene, Underlagene, Indskudet og Fodpaneler i Veranda, Dagligstue, Spisestue, Soveværelse og Køkken samt to Vindueskarme og en Dørkarm i Verandaen alt meget stærkt er angrebet af Svamp, at det til Svampens Fordrivelse er nødvendigt, at de angrebne Ting fjernes, og at Murværket udhugges og behandles med en svampedræbende Væske, idet der derhos maa støbes Beton under alle Gulve og træffes nogle andre nærmere angivne Foranstaltninger, at Bekostningen vil andrage ca 3450 Kr, og at Svampen er mindst 3 à 4 Aar gammel. Et Spørgsmaal om, hvorvidt en Køber ved sædvanlig Besigtigelse af Ejendommen burde have opdaget Svampen, da Handlen fandt Sted er af Skønsmændene besvaret benægtende. Ved sit Møde i Retten oplyste den ene Skønsmand — den anden var forhindret i at møde — at det maatte antages, at Svampeangrebet havde haft omtrent samme Udbredelse paa Handlens Tidspunkt, som da Skønnet fandt Sted.

Under denne af Gramhald mod Larsen, Sillesen og Fürst anlagte Sag paastaar førstnævnte de tre sidstnævnte tilpligtede in solidum at

---

Færdig fra Trykkeriet den 27 April 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 6.

Torsdag den 7 April.

betale ham en Erstatning af 3450 Kr; subsidiært paastaar han, at alle eller nogen af dem tilpligtes at betale ham et for hver enkelt Vedkommende fastsat Beløb; af det tilkendte paastaas Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 3 April 1926.

De Sagsøgte procederer til Frifindelse.

Under Sagen har samtlige Sagens Parter saavel som Overretssagfører Paul Lassen og Ejendomsmægler Laurits Nielsen afgivet Forklaringer.

Ingen af Sagens Parter vil have tænkt sig Muligheden af, at Bygningen kunde være angrebet af Svamp, hvilket — efter hvad de er enige om — ej heller kunde opdages ved almindelig Besigtigelse eller var at forvente efter dens Beliggenhed eller Udseende.

Fürst og Sillesen har overensstemmende forklaret, at Fürst ved Salget til Sillesen udtrykkelig erklærede, at han ikke garanterede mod Svamp, og at Sillesen selv maatte se efter. Sillesen har forklaret, at han ved Salget til Larsen udtalte, at han solgte til ham paa samme Vilkaar, paa hvilke han havde købt af Fürst; han mindes ikke, om Svamp udtrykkelig var paa Tale. Larsen har benægtet, at dette var Tilfældet, og Ejendomsmægler Nielsen, der overværede Handlen mellem Sillesen og Larsen, har ikke kunnet udtale sig med nogen Bestemthed om dette Spørgsmaal. — Larsen og Gramhald er enige om, at der ikke ved den mundtlige Handel mellem dem var Tale om Svamp.

Den 8 Juni indfandt Fürst og Gramhald sig hos Overretssagfører Lassen, for at Adkomsten for Gramhald kunde berigtiges ved Udstedelse af Skøde direkte fra Fürst til ham, som det maa antages, for at Sillesen og Larsen kunde undgaa Bekostningen ved Erhvervelse af Adkomst. Da den fornævnte i Skødet indeholdte Bestemmelse, hvorefter Ejendommen sælges, som den er og forefindes, blev oplæst, gav dette Anledning til en Ordveksling, hvorunder Gramhald udtalte, at han maatte tage Forbehold imod Svamp, og Fürst erklærede, at han ikke vilde garantere imod Svamp. Da de fastholdt disse Standpunkter, fremsatte Overretssagfører Lassen en Ytring, hvis Indhold efter hans og Fürsts Fremstilling var, at Gramhald i den anførte Henseende maatte holde sig til sin Sælger (Larsen), medens Gramhald vil have forstaaet den som gaaende ud paa, at Fürst kunde holde sig til sin Sælger (Spiegelhauer).

Fürst har forklaret, at han derefter underskrev Skødet ud fra den Antagelse, at Gramhald havde frafaldet Kravet om Garanti af ham imod Svamp, Gramhald at han underskrev, idet han formente, at Fürst var gaaet ind paa at overtage Risikoen herfor. Lassen, der var tilstede i Værelset, har forklaret, at han hørte en Ytring af Gramhald om Svamp og Fürsts Erklæring om ikke at ville garantere herimod, samt at Overretssagfører Lassen fremkom med en Udtalelse; dennes Indhold hørte han ikke eller husker det i alt Fald ikke. Sillesen, der kom til Stede hos Overretssagfører Lassen i Anledning af Adkomstberigtigelsen, har intet kunnet forklare med Hensyn til de refererede Ytringer og har meget mulig først indfundet sig, efter at de var faldet.

Ved det foreliggende maa det anses for bevist, at Ejendommen, forinden de i Sagen omhandlede Handler fandt Sted, i betydeligt Omfang har været angrebet af Svamp.

Efter det oplyste har Fürst paa tilstrækkelig Maade saavel overfor Sillesen som, efter hvad der maa antages, ogsaa overfor Gramhald tilkendegivet, at han intet Ansvar vilde have i Anledning af Svamp, og hans Frifindelsespaastand vil derfor være at tage til Følge.

Derimod er det ikke godtgjort, at Sillesen har taget noget Forbehold overfor Larsen.

Larsen har som bemærket erkendt, at han ikke overfor Gramhald ved Handlen med denne har betinget sig Ansvarsfrihed i Tilfælde af, at den nævnte Mangel skulde forefindes, og at han ej heller gjorde dette, da Fürst i Larsens og Sillesens Interesse meddelte Gramhald direkte Skøde. Gramhald findes herefter at have Krav paa et Afslag i Købesummen, idet Larsen, da ingen Aftale i saa Henseende var truffet mellem ham og Gramhald i Anledning af det af Gramhald fremsatte Krav om Garanti imod Svamp maatte være opfordret til at tage lignende udtrykkeligt Forbehold som af Fürst taget, forinden Underskrifterne af Skødet fandt Sted fra Fürsts og Gramhalds Side.

Da Sillesen — skønt Fürst havde betinget sig Ansvarsfrihed for en Mangel som den omhandlede overfor ham — efter hvad der maa gaas ud fra ikke har taget noget Forbehold overfor Larsen, findes denne i Forhold til Sillesen at maatte have Krav paa et lignende Afslag.

Forsaavidt de Sagsøgte subsidiaært har gjort Indsigelse mod Størrelsen af det paastaede Beløb bemærkes, at det — bortset fra at de Sagsøgte har fremskaffet Tilbud paa Arbejdernes Udførelse for et væsentligt ringere Beløb end under Skønnet anslaaet — efter den af den fornævnte Skønsmand afgivne Forklaring maa antages, at Udførelsen af de af Skønsmændene foreslaaede Arbejder paa forskellig Maade vil tilføre Ejendommen Forbedringer. Efter samtlige Oplysninger findes det Gramhald tilkommende Afslag i Købesummen at kunne bestemmes til 2000 Kr.

Efter det anførte, og da Larsen har erklæret sig enig i, at Sagsøgeren sættes i Stand til at gøre det Larsen tilkommende Krav paa Sillesen gældende overfor denne, vil de Sagsøgte Sillesen og Larsen være at dømme til in solidum at betale Sagsøgeren 2000 Kr med Renter som paastaet.

Sagens Omkostninger vil de to nys nævnte Sagsøgte have, ligeledes solidarisk, at godtgøre Sagsøgeren med 350 Kr og Sagsøgeren at godtgøre Sagsøgte Fürst med 100 Kr.

Nr 104/1926. Frøken **Birtha Marie Jensen** (Martensen-Larsen)
m o d

Frøken **Karen Marie Jensen** (Meyer),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantindens Forpligtelse til at tilskøde Indstævnte en Ejendom.

Østre Landsrets Dom af 9 Marts 1926: Sagsøgte, Frøken Birtha Marie Jensen, Saltrup, bør uden Vederlag og omkostningsfrit meddele Sagsøgerinden, Frøken Karen Marie Jensen, Saltrup, Skøde paa den ovennævnte Ejendom Matr Nr 21 af Saltrup By, Esbønderup Sogn, uden andre Behæftelser end de i Skødet fra Sagsøgerinden til Sagsøgte af 29 Maj 1925 ommeldte, nemlig Gælden til Østifternes Kreditforening, oprindelig stor 3000 Kr, samt til Sagsøgerinden betale 204 Kr 75 Øre. Sagsøgte bør derhos til Sagsøgerinden betale Sagens Omkostninger med 350 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse, og Dommen i det hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellantinden at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellantinden, Frøken Birtha Marie Jensen, til Indstævnte, Frøken Karen Marie Jensen, med 400 Kroner.

Denne Højesteretsdom at efterkomme inden 15 Dage efter dens Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 27 Marts 1899 oprettedes af Sagsøgerinden, Frøken Karen Marie Jensen af Saltrup, og hendes to Søstre et gensidigt Testamente, hvorefter den Længstlevende skulde være Universalarving. Da den ene Søster døde, oprettede de to efterlevende en Kodiciel af 9 September 1915, der i Tilslutning til det gensidige Testamente bestemte, at der efter den Længstlevendes Død skulde udredes en Del Legater, derunder til Sag-

søgte, Sagsøgerindens Broderdatter, Frk Birtha Marie Jensen af Saltrup, 1000 Kr, medens Bomassen efter Udredelsen af Legaterne skulde fordeles mellem Sagsøgerindens 6 Søkendebørn med $\frac{1}{6}$ til hver. Senere er Sagsøgerindens anden Søster afgaaet ved Døden.

Den 23 Maj 1925 kom Sagsøgerinden under Behandling af Læge Dahl i Esbønderup som lidende af diffus Bronchitis i begge Lunger. Efter Lægens Anmodning blev den nærmeste Familie underrettet om hendes Tilstand. Den 28 s M indfandt Sagsøgerindens Søkendebørn, Gaardejer Chr Jensen og Sagsøgte sig ved hendes Sygeleje sammen med Sagfører Neertoft af Græsted, der forhandlede med Sagsøgerinden om forskellige Dispositioner fra hendes Side; den næste Dag underskrev Sagsøgerinden nogle hende forelagte, af Sagfører Neertoft affattede Dokumenter, derunder Skøde fra Sagsøgerinden til Sagsøgte paa Sagsøgerindens Ejendom, Matr Nr 21 af Saltrup By, Esbønderup Sogn, hvori Købesummen var fastsat til 3000 Kr, svarende til den i Ejendommen indestaaende Gæld til Østifternes Kreditforening. Det skal herved bemærkes, at Ejendommen var vurderet til Ejendomsskyld til 7000 Kr.

Sagsøgerinden har nu under denne ved Kronborg vestre Birk forberedte Sag under Anbringende af, at hun, der er 68 Aar gammel, i sin sygelige Tilstand ikke har haft nogen Forstaaelse af bemeldte Disposition, paastaaet Sagsøgte tilpligtet uden Vederlag og omkostningsfrit at meddele Sagsøgerinden Skøde paa den fornævnte Ejendom uden andre Behæftelser end de i Skødet af 29 Maj 1925 ommeldte, nemlig Gælden til Østifternes Kreditforening, oprindelig stor 3000 Kr, og at betale 204 Kr 75 Øre, hvilket Beløb udgør Sagfører Neertofts af hende betalte Regning i Anledning af hans fornævnte Besøg og Berigtigelsen af Skødet til Sagsøgte.

Sagsøgte har paastaaet sig frifundet.

Sagsøgte som Part og Sagfører Neertoft som Vidne har forklaret, at Sagsøgerinden ved deres Besøg hos hende den 28 Maj f A udtalte, at hun ønskede at forandre sit Testamente og tilskøde Sagsøgte sin Ejendom. Da Sagfører Neertoft havde gennemlæst Testamentet, meddelte han Sagsøgerinden, at hun ikke kunde forandre dette, da det var oprettet som gensidigt, men at hun kunde disponere over Ejendommen i levende Live; den næste Dag forelagde Neertoft Sagsøgerinden et af ham udfærdiget Skøde, der blev oplæst for Sagsøgerinden og derefter underskrevet af hende. Efter Sagsøgtes og Vidnets Forklaring var Sagsøgerinden klar over sine Dispositioner. Paa Forslag af Vidnet blev der i Skødet indføjet en Bestemmelse om, at der blev forbeholdt Sagsøgerinden Fribolig i Ejendommen.

Sagsøgerinden har heroverfor som Part forklaret, at hun, der var saa syg, at hun ventede at hun skulde dø, erindrer, at hun ønskede foretaget nogle Rettelser i sit Testamente, særligt at erstatte en indsat Legatar med andre samt træffe nogle Dispositioner over Løsøre, men at hun ikke har forstaaet, at der blev oprettet et Dokument af det heromhandlede Indhold, og at hun navnlig ikke har haft nogensomhelst Forstaaelse af, at det drejede sig om en Disposition, der skulde være bindende for hende, hvis hun overstod Sygdommen.

I en af Læge Dahl afgivet Erklæring udtaler han, at Sagsøgerinden,

da hun kom under hans Behandling var højfebril (39—40°), og at hun den 26 og 27 Maj f A ved hans Besøg var temmelig medtaget; den 28 Maj var hun bedre. Videre hedder det i Erklæringen: »Hun var som nævnt meget daarlig; kunde dog ved hvert Besøg give gode og tilsyneladende fuldstændig klare Oplysninger om sine Symptomer og sin Tilstand.«

Sygeplejerske, Frk Elisabeth Petersen, har som Vidne forklaret, at Sagsøgerindens Temperatur den 27 Maj var meget høj, Vidnet mener 39—40°, og at hun ogsaa den 28 Maj havde høj Temperatur og paa Vidnet gjorde Indtryk af at være meget daarlig. Vidnet maatte den Dag forlade Sagsøgerinden, der var saa syg, at Vidnet forlangte, at der skulde komme en anden Sygeplejerske. Da Sagsøgerinden denne Dag begyndte at tale til hende om Sagførerens Besøg, sagde hun, at det vilde hun ikke høre noget om; hun ansaa nemlig Sagsøgerinden for altfor syg til at tale herom.

Efter alt foreliggende finder Retten det ubetænkeligt at statuere, at Sagsøgerinden i sin syge Tilstand ikke har haft nogen virkelig Forstaaelse af den trufne Disposition, og at hun i hvert Fald ikke har haft nogensomhelst Forstaaelse af, at der blev truffet en Disposition, der skulde have Gyldighed ogsaa, hvis hun overstod Sygdommen. Sagfører Neertoft har da ogsaa under sin Vidneforklaring, hvorefter han var paa det rene med, at Sagsøgerinden under hans Besøg havde Feber, paa Forehold udtalt, at han ikke turde sige, at han har nævnt for Sagsøgerinden, at Dispositionen skulde gælde ogsaa, hvis hun overlevede Sygdommen. Det skal endnu herved bemærkes, at Sagsøgerinden samtidig med Skødet underskrev en Kvittering af en Panteobligation, stor 15 000 Kr, fra Gaardejer Chr Jensen til Sagsøgerinden med Pant i Jensens Gaard, medens denne samtidig i Stedet for det udslettede Pantebrev underskrev et almindeligt Gælds brev, stort 12 000 Kr, til Sagsøgerinden, og at det maa anses for ganske usandsynligt, at Sagsøgerinden skulde have truffet disse for hende saa ufordelagtige Dispositioner, saafremt hun havde tænkt sig at kunne overstaa Sygdommen.

Herefter findes Sagsøgerindens Paastand at burde tages til Følge, hvorved bemærkes, at der ikke er fremsat nogen speciel Indsigelse mod Betalingen af de 204 Kr 75 Øre.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at betale Sagsøgerinden med 350 Kr.

Nr 98/1927. **Georg Julius Gottlieb Fackman Hansen**

m o d

Anklagemyndigheden.

Østre Landsrets Kendelse af 19 Marts 1927: Denne Sag afvises. Der tillægges den for Georg Julius Gottlieb Fackman Hansen beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Otto Bing, i Salær 60 Kr hos det offentlige.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

I Henhold til de i den paakærede af Østre Landsret afsagte Kendelse anførte Grunde

bestemmes:

Landsrettens Kendelse bør ved Magt at stande.

Den paakærede Kendelses Præmisser er saalydende:

Georg Julius Fackman Hansen, født 12 August 1895, der som sigtet for Overtrædelse af Straffelovens § 299 blev fængslet i Henhold til Københavns Byrets Kendelse af 11 Oktober 1923 og derefter har været fængslet indtil 10 Januar 1924, efter at han den 2 Januar 1924 som sinds-
syg var blevet overført til St Hans Hospital, hvorfra han, der i Følge Retslægeraadets Skrivelse af 4 Januar 1924 maatte anses farlig for den offentlige Sikkerhed, blev udskrevet den 16 Februar 1925 — har under 8 Juni 1926 fremsat Begæring om Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel samt forlangt Retssagen herom paakendt under Medvirkning af Nævninger.

I Anledning af denne Begæring har Anklagemyndigheden i Henhold til Beslutning af 10 September 1926 — hvilken Beslutning paa Grund af Fackman Hansens Bortrejse først er forkyndt for ham den 4 d M — rejst Sag ved Landsretten uden Medvirkning af Nævninger, idet Anklagemyndigheden har paastaaet Sagen afvist i Medfør af Retsplejelovens § 792, 1 Pkt.

Under den ovennævnte mod Fackman Hansen i 1923 rejste Undersøgelse nægtede han at have til Hensigt at udføre de af ham i et Brev til Rigsadvokaten fremsatte Trusler, idet han kun havde ment at kunne udvirke en af ham ønsket Undersøgelse. Efter Indstilling af Fængselslægen blev Fackman Hansen indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6 Afdeling, hvis Overlæge i Erklæring af 10 December 1923 betegnede ham som sindssyg, lidende af kombinatorisk (fantastisk) paranoia, og ansaa ham bedst egnet til Overførelse til en Sindssygeanstalt, hvor han mulig kunde helbredes.

Sagen blev derefter gennem Rigsadvokaten forelagt Retslægeraadet, der i Skrivelse af 4 Januar 1924 udtalte, at Fackman Hansen — der allerede den 2 samme Maaned paa Foranledning af fornævnte Overlæge var overført til St Hans Hospital — maatte anses farlig for den offentlige Sikkerhed, hvorefter Rigsadvokaten under 7 s M bestemte, at der ikke vilde være videre at foretage i Sagen fra Anklagemyndighedens Side, og den 10 s M hævdedes Fængslingen. Fackman Hansen forblev paa St Hans Hospital indtil den 16 Februar 1925, da han blev udskrevet — efter Attest fra Hospitalet af 12 Juli 1926 — som helbredet for sine Vrangforestillinger.

Efter Fackman Hansens ovennævnte Begæring i Forbindelse med

hans Forklaringer for Landsretten støtter han sit Krav om Erstatning for uforskyldt Varetægtsarrest dels paa Udtalelser i et Privatbrev af 23 Marts 1925 fra Overlæge Bisgaard paa St Hans Hospital særlig en Bemærkning om »Misgrebet med Fackman Hansen« dels paa Erklæringer af 19 Januar 1926 og af 14 s M henholdsvis fra samme Overlæge og fra en Læge paa et finsk Sygehus, hvor han havde været indlagt, i Følge hvilke Erklæringer han ikke er lidende af Sindssygdом, idet han formener, at naar han saavel i Grundlovsforhøret som i et senere Forhør erklærede, at det ikke havde været hans Mening at udføre de i Brevet til Rigsadvokaten fremsatte Trusler og derhos lovede at aflade med Trusler mod nogen i det hele, var hans Fængsling eller i ethvert Fald hans fortsatte Fængsling og Indlæggelse til Observation og derefter hans Overførsel som Arrestant til St Hans Hospital — hvor han ikke vil have faaet Meddelelse om Fængslingens Ophævelse — ulovlig, naar han ikke var sindssyg, og følgelig er det — efter hans Anbringende — den Omstændighed, at han nu mener at kunne bevise, at han ikke var sindssyg, der afgiver Støtte for hans Erstatningskrav.

Efter det foreliggende maa der gaas ud fra Rigtigheden af Fackman Hansens Forklaring om, at han først i 1926 er blevet bekendt med det ovennævnte Brev af 23 Marts 1925 fra Overlæge Bisgaard.

Da imidlertid dette Brev og de to af Fackman Hansen paaberaabte Lægeerklæringer fra 1926 maa anses betydningsløse som Støtte for et Krav om Erstatning for den udstaaede Varetægtsarrest, og da Begæringen ikke er støttet paa nogen anden Omstændighed af retlig Betydning end dem, der fremkom under Forhøret, der som anført sluttede den 10 Januar 1924, og idet endnu bemærkes, at der i et hvert Fald er hængaaet betydeligt over et Aar fra Fackman Hansens Udskrivning af Sindssygeanstalten, inden hans Erstatningsbegæring fremkom, findes den nedlagte Afvisningspaastand i Medfør af Retsplejelovens § 792, jfr § 842 at burde tages til Følge.

Fredag den 8 April.

Nr 315/1926.

Rigsadvokaten
mod

Ludvig Viktor Adolf Rosenberg (Harboe),

der tiltales for Bedrageri.

Østre Landsrets Dom af 18 Oktober 1926: Tiltalte, Overretssagfører Ludvig Viktor Adolf Rosenberg bør straffes med simpelt Fængsel i 14 Dage. Retten til at udøve Sagførervirksomhed frakendes Tiltalte. Saa bør Tiltalte og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Byrdal, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den af Østre Landsret i denne Sag afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte dels af det offentlige.

Foreløbig bemærkes, at Rpl § 688 d ikke — som af Tiltalte hævdet — kan komme til Anvendelse paa denne Sag, da den ved Rpl § 137 hjemlede Fortabelse af Retten til at udøve Sagførervirksomhed ikke findes at kunne betragtes som Straf.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Ludvig Viktor Adolf Rosenberg til Højesteretssagfører Harboe 200 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Københavns Byrets 5 Afdeling, tiltales Overretssagfører Ludvig Viktor Adolf Rosenberg i Henhold til Anklageskrift af 16 April 1926 til Straf efter Straffelovens § 251 for svingagtig:

1. at have udstedt en den 22 April 1925 dateret Check Nr 165 493 paa Københavns Handelsbanks Gammeltorvs Afdeling, stor 20 Kr, og derefter benyttet denne Check i kvitteret Stand som Betalingsmiddel, antagelig paa en Restauration, hvis Navn ikke kendes, uagtet der ikke var Dækning for Beløbet paa hans Konto i Banken.

2. den 23 April 1925 at have udstedt en den 24 April 1925 dateret Check Nr 165 499 paa Københavns Handelsbanks Gammeltorv Afdeling, stor 125 Kr, for hvilket Beløb der ikke var Dækning paa hans Konto i Banken, og derefter for at faa Checken omsat overgivet den i kvitteret Stand til Svend Aage Elmer, der samme Dag benyttede den overfor Tjener Robert Beyer, dels som Betaling for Varer til Beløb Kr 46,75, dels som Sikkerhed for et samtidig ydet Kontantbeløb paa 50 Kr.

3. den 23 April 1925 at have udstedt to den 1 Maj 1925 daterede Checks Nr 165 496 og Nr 165 497 paa Københavns Handelsbanks Gammeltorv Afdeling, hver paa 50 Kr, og derefter overgivet de to Checks i kvitteret Stand som Forskud paa forventet Fortjeneste til Svend Aage Elmer, der benyttede dem overfor Restauratør Harald Rasmussen dels som Betaling for Varer til Beløb 42 Kr, dels som Sikkerhed for et samtidig udbetalt Kontantbeløb paa 58 Kr. For Check Nr 165 497 var der ved Forevisningen i Banken den 1 Maj 1925 ikke Dækning.

4. antagelig den 23 April 1925 at have udstedt en den 25 April 1925 dateret Check Nr 165 498 paa Københavns Handelsbanks Gammeltorv Afdeling, stor Kr 100, for hvilket Beløb der ikke var Dækning paa hans Konto i Banken, og derefter overgivet Checken i kvitteret Stand som

Forskud paa forventet Fortjeneste til Repræsentant Jens Christian Benedikt Elmer, der benyttede den overfor Ostehandler Lauge Hansen som Sikkerhed for et kontant Laan paa 50 Kr.

5. antagelig i de nærmeste Dage efter den 23 April 1925 at have udstedt en Check Nr 165 500, hvis Dato er ubekendt, paa Københavns Handelsbanks Gammeltorv Afdeling, stor 100 Kr, for hvilket Beløb der ikke var Dækning paa hans Konto i Banken, og derefter overgivet den i kvitteret Stand som Forskud paa forventet Fortjeneste til Repræsentant Jens Christian Benedikt Elmer, der benyttede den som Betalingsmiddel overfor Urtekræmmer Julius Jørgensen.

Tiltalte er født den 9 Maj 1871 og har den 4 April 1914 ved Københavns Kriminal- og Politiret for bedragerligt Forhold vedtaget en Rettens Fattigkasse tilfaldende Bøde paa 300 Kr. En mod ham i Aaret 1921 indledet Undersøgelse, under hvilken han var sigtet for Bedrageri, blev med Justitsministeriets Samtykke den 14 Oktober s A sluttet uden Tiltale og ved Østre Landsrets Dom af 27 Juni 1924 er Tiltalte efter Lov Nr 98 af 10 Maj 1912 § 8, jfr § 2, anset med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 400 Kr.

Efter Sagens Oplysninger, derunder Tiltaltes egen Forklaring, er det godtgjort, at det forholder sig med de paagældende Checks saaledes som i Anklageskriftet anført.

Tiltalte har forklaret, at han, der ved de paagældende Checks Udstedelse har haft grundet Haab om, at han vilde blive i Stand til at skaffe Dækning i rette Tid, ikke har handlet i bedragerisk Hensigt, idet han har henvist til forsaavidt Forholdene 2—5 angaar, at Brødrene Elmer i Forvejen var blevet gjort bekendt med, at Checkene var postdaterede.

Tiltalte har erkendt, at han, da han udstedte de paagældende Checks til Brødrene Elmer, var paa det rene med, at disse vilde benytte dem til ved Belaaning eller anden lignende Maade at skaffe kontante Penge, og han maatte være klar over, at Modtageren af Checken under Forhold 1 og de Personer, Brødrene Elmer overdrog de øvrige Checks til, kun modtog disse i Tillid til, at der ved Præsentation i Banken var Dækning.

Da dette ikke var Tilfældet, idet Tiltalte først delvis efter at Sagen var rejst har skaffet Dækning for de Checks, som ikke efterhaanden er blevet indfriet af Brødrene Elmer, findes Tiltaltes Forhold at maatte henføres under Straffelovens § 257.

Den forskyldte Straf findes passende at kunne ansættes til simpelt Fængsel i 14 Dage.

I Medfør af Retsplejelovens § 137, 1 Stk, vil derhos Retten til at udøve Sagførervirksomhed være at frakende Tiltalte, der den 12 September 1900 erholdt Beskikkelse som Overretssagfører.

Nr 153/1926. Kaptajn **Johan von Thun** (Steglich-Petersen)

mod

Fabrikerer **Alfred Benzon** og Grosserer **Joachim Prah** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om de Indstævntes Pligt til at betale Appellanten Erstatning for Forringelse af en Akties Værdi.

Østre Landsrets Dom af 12 April 1926: De Sagsøgte, Fabrik-ejer Alfred Benzon og Grosserer Joachim Prah, Danstruplund, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Kaptajn Johan von Thun, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til de Sagsøgte med 150 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter at Appellanten i 1916 havde solgt Aktien Nr 72, op-hørte han for dennes Vedkommende at være Andelshaver i Sel-skabet, og ligesom han ikke under Paaberaabelse af sin tidligere Stilling som Aktionær overfor Likvidationsboet havde kunnet fremsætte Krav paa nogen ved Likvidationens Afslutning frem-kommen Dividende, saaledes kan han heller ikke fremsætte no-get Erstatningskrav i Anledning af, at denne er blevet formind-sket ved Bestyrelsens Disposition over de 50 000 Kroner uafsatte Aktier. Da Appellanten derhos ikke har godtgjort, at han ved Salget af Aktien har lidt noget Tab som Følge af Bestyrelsens nævnte Disposition, vil Dommen efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til de Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Kaptajn Johan von Thun, til de Ind-stævnte, Fabrikerer Alfred Benzon og Grosse- rer Joachim Prah, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 29 Januar 1916 vedtog A/S Dampskibsselskabet Mercurs Besty- relse, der bestod af Overretssagfører Lauritz Zeuthen, Fabrikerer Alfred

Benzon og Grosserer Joachim Prah, at afkøbe A/S Dampskibsselskabet Vulcan, der havde samme Bestyrelse og samme korresponderende Reder som Mercur, hele Vulcans Flaade, nemlig Dampskibene Paris og Bryssel for en Pris af ialt 1 Million Kr samt Vulcans Rettigheder efter en Skibsbygningskontrakt med Københavns Flydedok for et Beløb af 565 000 Kr.

Mercurs Aktiekapital udgjorde 500 000 Kr, hvoraf der i Januar 1916 henlaa uafsat hos Selskabet Aktier af Paalydende 50 000 Kr, og denne Aktiepost blev den 29 Januar 1916 overtaget af Selskabets nævnte tre Bestyrelsesmedlemmer og den korresponderende Reder, saaledes at hvert af Bestyrelsens Medlemmer overtog 13 000 Kr og Rederen 11 000 Kr, alt til Kurs 225, inklusive det endnu ikke deklarerede Udbytte for 1915. Som Grundlag for Overtagelseskursen benyttedes et af Rederen den foregaaende Dag foretaget Køb gennem Vekselerer af 2000 Kr Aktier til samme Kurs.

Ved Købekontrakt af 28 Februar 1916 solgte Mercur sit Dampskib Roma, der da var bogført for 330 000 Kr, til Dampskibsselskabet Dana for 1 300 000 Kr.

Paa Mercurs ordinære Generalforsamling den 15 Marts 1916, om hvis nærmere Forløb der optoges Meddelelse i Dagbladet Børsen for den følgende Dag, fremlagde Bestyrelsens Formand, Overretssagfører Zeuthen, Selskabets Regnskab for 1915, der udviste et Overskud paa ca 677 000 Kr. Som Udbytte til Aktionærerne vedtoges 40 pCt eller 200 000 Kr. Formanden fremsatte derefter Forslag til Lovændring, hvorefter Selskabets Likvidation skulde kunne vedtages med en mindre kvalificeret Majoritet end efter de gældende Love, idet han i denne Forbindelse betonedede, at Forslaget ikke fremkom med Henblik paa en umiddelbart forestaaende Likvidation, men kun af praktiske Hensyn. Da Generalforsamlingen ikke var beslutningsdygtig, kunde Lovændringen imidlertid ikke endelig vedtages, men maatte forelægges en ny Generalforsamling. Endelig gav Formanden Oplysning om Mercurs Overtagelse af Vulcans Flaade og Salget af Roma og bemærkede i denne Forbindelse, at der til Dækning af Købesummen for Vulcans Skibe bl a raadedes over »Prove-nuet ved Salget af de 50 000 Kr uafsatte Aktier, der afsattes til Kurs 225 pCt for Kr 112 500.« At det var Bestyrelsens Medlemmer og den korresponderende Reder, der havde overtaget Aktierne, omtaltes ikke.

Paa en den 3 Oktober 1916 afholdt Generalforsamling vedtoges det efter Bestyrelsens Forslag at lade Mercur træde i Likvidation; denne afsluttedes i November 1923 med det Resultat, at der tilfaldt Aktionærerne en Dividende paa 1179,6 pCt.

Paa det ved Likvidationens Afslutning fremlagte Regnskab for Aaret 1916 er under Aktiver opført »Uafsatte Aktier Kr 50 000 — — — solgt den 29 Januar 1916 til Dagens Kurs 225 pCt — — — Kr 112 500«.

Kursen paa Mercurs Aktier var i Løbet af 1916 steget meget betydeligt. Den 29 Januar omsattes de paa Børsen til 235—250, den følgende Dag til 290, en Maaned senere til 470, i April eksklusive Udbytte for 1915 til 500, i Juni til 810, i September til omkring 1200 og i Oktober til 1160.

I Aaret 1903 var Kaptajn Johan von Thun blevet ansat som Skibsfører i

Dampskibsselskabet Mercur og havde ved sin Ansættelse i denne Stilling maattet overtage et Aktiebeløb i Selskabet paa 30 000 Kr til pari Kurs, nemlig Aktierne Nr 71—100. Ved Bestyrelsens og Rederens foran omtalte Overtagelse af Aktieposten paa 50 000 Kr havde han af sine Aktier endnu i Behold Numrene 71—90, men solgte i Tiden fra 27 Juli 1916 til 25 September s A Numrene 72—90, deraf, som det maa antages, den 25 September Aktien Nr 72 til en Kurs af 1175. Paa en den 23 September s A afholdt ekstraordinær Generalforsamling — hvor Spørgsmaalet, om Selskabet skulde træde i Likvidation, blev forelagt, men ikke endelig afgjort — blev det af Bestyrelsen oplyst paa Spørgsmaal af en for Kaptajn von Thun mødt Sagfører, at Aktieposten paa 50 000 Kr var overtaget af Bestyrelsen selv i Forening med den korresponderende Reder, og Kaptajn von Thun beholdt derefter den resterende Aktie Nr 71.

Som Ejer af denne Aktie anlagde han derpaa efter Likvidationens Afslutning Sag mod de under nærværende Sag sagsøgte to Medlemmer af Bestyrelsen, Fabrikejer Alfred Benzon og Grosserer Joachim Prahll, Danstruplund, til Betaling af Erstatning in solidum i Anledning af det saaledes foregaaede, efter hans Formening ulovlige Salg af Aktieposten, og ved Højesterets Dom af 14 Januar 1925, der statuerede, at Salget i dets Helhed maatte anses for ugyldigt, tilkendtes der ham en Erstatning af 1282 Kr 63 Øre, svarende til Forskellen mellem den ham ved Likvidationen udlagte Dividende, der var beregnet i Forhold til en Aktiekapital af 500 000 Kr, og den ham i Forhold til en Aktiekapital af 450 000 Kr tilkommende Dividende.

Under nærværende Sag har Kaptajn von Thun nu gjort gældende, at Bestyrelsen i Henhold til den ved Højesteretsdommen trufne Afgørelse ogsaa maa være ham ansvarlig for Tab paa de i Aaret 1916 realiserede Aktier Nr 72—90, idet han har henvist til, at disse Aktier er solgte paa Grundlag af Bestyrelsens urigtige og vildledende Meddelelse om Aktiesalget paa Generalforsamlingen den 15 Marts 1916, og at Salget og den opnaaede Kurs var paavirket af, at Aktiekapitalen ved Afhændelsen faktisk var steget fra 450 000 Kr til 500 000 Kr, uden at der var tilført Selskabet en hertil svarende Værdi. Han har derfor paastaet de Sagsøgte in solidum tilpligtet at betale ham en Erstatning for det paa Aktien Nr 72 lidte Tab, som han har ment maatte beregnes paa samme Maade som den for Aktien Nr 71 tilkendte Erstatning eller efter Aktiens Mindreværdi ved Likvidationen til 1282 Kr 63 Øre, af hvilket Beløb han derhos har paastaet sig tilkendt Renter 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 17 Februar 1926.

De Sagsøgte har paastaet sig frifundet, idet de til Støtte herfor bl a har gjort gældende, at et paa Aktiens Mindreværdi ved Likvidationsopgørelsen støttet Krav for Sagsøgeren maa være betinget af hans Forbliven som Aktionær i Henhold til denne Aktie indtil Likvidationens Afslutning, og at et Erstatningskrav, der støttes paa Forringelse af Aktiens Værdi paa Salgets Tidspunkt i hvert Fald maa være forældet i Medfør af Lov Nr 274 af 22 December 1908.

I disse Betragtninger maa der gives de Sagsøgte Medhold.

Efter den af Højesteret trufne Afgørelse maa der gaas ud fra, at Bestyrelsens ommeldte Disposition over Aktieposten er ugyldig i For-

hold til den paa Dispositionens Tid bestaaende Kreds af Aktionærer, hvis Aktiers Værdi nedsattes i samme Forhold, som Kredsen af Aktionærer udvidedes uden tilsvarende Forøgelse af Selskabets Formue. Det er imidlertid en Selvfølge, at der ved Opgørelsen af den enkelte Aktionærs herved forårsagede Tab ikke kan tages Hensyn til Forandringer i Selskabets Formue, som er indtraadt, efter at han har opgivet sin Stilling som Aktionær, og Sagsøgerens Tab paa Aktien Nr 72 maa saaledes opgøres paa Grundlag af dens Mindreværdi i Forhold til Selskabets Formue senest ved hans Salg af Aktien den 25 September 1916, i hvilken Henseende Maalestocken maatte være den Underpris, han kan antages at have faaet paa Grund af den ugyldige Forøgelse af Aktiekapitalens Størrelse mod utilstrækkeligt Vederlag. Efter Beskaffenheden af denne Fordring, som støttet paa en under de foreliggende Omstændigheder uberegtiget Selvkontrahering fra Selskabets Ledelses Side og det derved forvoldte Indgreb i den enkelte Aktionærs Ret maa den imidlertid antages at være Genstand for Forældelse i Medfør af Lov 22 December 1908 § 1, 1 e. Da derhos den saaledes stedfundne Krænkelser af Aktionærretten efter dens Beskaffenhed allerede den Gang maatte kunne være paataalt af Sagsøgeren direkte overfor Bestyrelsen uden Hensyn til Generalforsamlingens Stilling — som Sagsøgeren heller ikke har anført at have tillagt nogen Betydning for sig — samt da han efter det foreliggende paa Salgets Tidspunkt havde den fornødne Viden om sit Krav, kan Forældelsesfristen for det omhandlede Erstatningskrav saaledes ikke regnes fra noget senere Tidspunkt end Salget den 25 September 1916, og Forældelsen maa derfor overensstemmende med de Sagsøgte Paastand anses indtraadt.

Herefter vil de Sagsøgte være at frifinde for Sagsøgerens Tiltale, hvorhos Sagsøgeren efter Omstændighederne findes at burde godtgøre dem Sagens Omkostninger med 150 Kr.

Mandag den 12 April.

Nr 338/1926.

Rigsadvokaten

mod

Otto Henry Møller (Stein),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Østre Landsrets Dom af 1 December 1926: Tiltalte Otto Henry Møller bør straffes med Forbedringshusarbejde i et Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Sagfører Chr Ørn, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det offentlige. For Højesteret foreligger Dommen dog kun til Prøvelse, forsaavidt angaar det i Dommen under II behandlede Forhold.

I en den 29 Januar 1927 dateret Skrivelse har Retslægeraadet udtalt, at det kan tiltræde den af Overlægen ved Sindssygehospitalet i Nykøbing Sj afgivne Erklæring.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens §§ 185 og 210 for sit Forhold overfor Pigen Valborg Jensen. Derimod findes Citatet af Straffelovens § 39 at burde bortfalde, idet Tiltalte efter det Oplyste maa anses for fuldt tilregnelig. Straffen findes efter Omstændighederne at burde sættes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, og med denne Ændring i Straffetiden vil Dommen heretter kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 18 Maaneder. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Otto Henry Møllertil Højesteretssagfører Stein 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Frederiksberg Birks Ret, tiltales Otto Henry Møller i Henhold til Anklageskrift af 16 Oktober d A til Straf efter Straffelovens §§ 210 og 185

I) for i Efteraaret 1925 tre Gange med Trusel om Vold at have tvunget Fabriksarbejderske Henny Sylvia Anna Marie Møller, født den 2 April 1905, til at taale, at han plejede Samleje med hende i Kældergange paa Frederiksberg og i København,

II) for den 7 April 1926 om Aftenen ved Vold at have tvunget Tjenestepige Valborg Lisner Jensen, født den 11 Juli 1901, til paa Solvej paa Frederiksberg at taale, at han behandlede hende uterligt, ved Vold og Trusel om Vold derefter at have tvunget hende til at følge sig til Søndermarken og udenfor denne ved Vold at have forsøgt at opnaa Samleje med hende.

Tiltalte er født den 28 Juni 1907 og tidligere anset:

1) ved Slagelse Købstads m v Rets Dom af 21 Oktober 1924 efter Straffelovens § 228, jfr § 37 betingelsesvis med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage,

2) ved Aarhus Købstads Rets Dom af 14 November 1924 efter Lov 3 Marts 1860 § 3, saaledes at den af ham udholdte Varetægtsfængsling traadte i Stedet for Straf,

3) ved Bogense Købstads m v Rets Dom af 9 Januar 1925 efter Straffelovens § 228, jfr § 37 og Lov 1 April 1911 § 13 samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 og Politivedtægtens § 9 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, og senest

4) ved Varde Købstads m v Rets Dom af 17 April 1925 efter Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr Lov 1 April 1911 § 8 med Tvangsarbejde i 18 Dage.

— — — — —
 ad II) Den 8 April 1926 anmeldte ovennævnte Valborg Lisner Jensen til Politiet, at hun, da hun den foregaaende Aften Kl ca 8¹/₄ gik i Smallegade, blev tiltalt af en hende ubekendt Mandsperson, der opfordrede hende til at gaa med ham ind i Frederiksberg Have. Da Anmelderinden var klar over hans Hensigt, nægtede hun at følges med ham, og straks efter greb han hende og førte begge hendes Hænder om paa hendes Ryg, hvorefter han slæbte hende hen ad Solvej mod Howitzvej. Han drog hende med sig hen til Ejendommen Solvej Nr 3, og her pressede han hende med Ryggen op mod et Jerngitter til en Have samtidig med, at han pressede sit ene Ben ind mellem hendes Ben og under dette stak sin Haand op under hendes venstre Bukseben og befølte hendes Kønssdel med sin ene Finger. Efter at have staaet saaledes i nogen Tid, raabte hun, hvem Mandspersonen holdt for Munden og truede med at ville kvæle, hvis hun skreg om Hjælp. Der kom nu to Mænd hen imod hende, hvorefter Voldsmanden løb; den ene af de tililende Mænd fulgte hende derpaa til hendes Tjenestepuds paa Ny Carlsbergvej Nr 142.

Da Politiet antog, at den af Valborg Jensen omforklarede Voldsmand var identisk med Tiltalte, fik hun Lejlighed til at tage ham i Øjesyn, og har hun i Forhørene med Bestemthed genkendt Tiltalte som den Mandsperson, der overfaldt hende paa Solvej. Ved Anmeldelsen opgav hun, at Voldsmanden var meget høj, blond, glatbarberet, og at han var iført Overfrakke med lodden Krave og mørk, blød Hat. Han sagde, at han hed Henry.

Tiltalte har nægtet sig skyldig i det ham paasigtede Forhold, som han hævder ikke er ham vedrørende.

Murerarbejdsmand Hans Larsen og Kabelarbejder Johan Sofus Vilhelm Nielsen har forklaret, at de den 7 April d A Kl ca 9 Aften, da de fulgtes ud ad Roskilde Landevej, hvor der var mørkt, og var naaet udfor Frederiksberg Slot, hørte en Kvinde raabe: »Av, Av«, »Du maa ikke«, »Du faar ikke Lov« og »Lad mig faa Luft«. De løb til og saa da, at der paa Plænen udfor Søndermarken laa en Kvinde, der senere viste sig at være Valborg Jensen, paa Ryggen paa Jorden med Kjolen smøget op og en Mandsperson ovenpaa sig. Da de antog, at Mandspersonen øvede Vold overfor hende, raabte de efter ham, og dette bevirkede, at han, der var iført Overfrakke, hurtigt rejste sig op og løb bort over Plænen og ad Fortovet ned mod Fasanvejen. De fulgte derpaa Anmelderinden, der var meget altereret over det passerede, til Ny Carlsbergvej 142.

Anmelderinden har, efter at disse Oplysninger var fremkommet, som Grund til, at hun ikke ved de tidligere Afhøringer har forklaret noget om dette Oprin, forklaret, at hendes Fortielse heraf skyldes hendes Frygt for, at Tiltalte skulde gøre Alvor af sin Trusel om at ville kvæle hende, hvis hun fortalte nogen, at han havde tvunget hende til at følge

med sig fra Solvej til Søndermarken, og at det delvis ogsaa skyldes den Omstændighed, at der jo ikke skete hende noget ondt ved Søndermarken, idet Tiltalte jo blev forhindret i sit Forehavende. Tiltalte havde lige faaet hende kastet til Jorden og lagt sig ovenpaa hende, da de to Mænd kom til og befriede hende, og det maa være en Fejltagelse, naar disse mener at have set hendes Kjole smøget op.

Anmelderinden har fastholdt sin Forklaring om, at Tiltalte paa Solvej klemte sit Ben ind mellem hendes og stak en Finger op under hendes Benklæder op mod hendes Kønssdel. Hun har tilføjet, at han derefter under Trusel, og idet han holdt fast i hende, tvang hende til at gaa med sig ad Smallegade, Søndre Fasanvej, Roskildevej til Indgangen til Søndermarken og derpaa udenfor Søndermarken væltede hende om og lagde sig ovenpaa hende, idet han holdt hende for Munden. Hun har nærmere forklaret, at hun paa Vejen fra Solvej til Søndermarken ikke turde skrigge, naar de mødte Mennesker, fordi hun var bange for Tiltalte og angst for, at han skulde gøre Alvor af sin Trusel om, at han vilde kvæle hende, hvis hun skreg.

Ved en den 14 April af Amtslægen foretaget Undersøgelse af Anmelderinden har der vist sig en dybtgaaende Indrift i Jomfruhindens højre Side, der da var omtrent helet, og vedkommende Læge har derhos udtalt, at den efter Riftens Udseende og Karakter intet er til Hinder for, at Læsionen kan være opstaaet ved, at en Finger er blevet trængt op i hendes Kønssdele.

Anmelderinden har forklaret, at hun aldrig har haft Samleje med nogen Mand.

Tiltalte har straks overfor Politiet forklaret, at han den paagældende Aften opholdt sig i sit Hjem paa Howitzvej Nr 69 C fra Kl 5—8, og at han derpaa, efter at have iført sig sin Overfrakke, gik lige ud til Frederiksvej Nr 9 B hos en Fru Marie Nielsen, hvor hans Moder var i Besøg, og hvor han ankom Kl 8¹/₄ Eftermiddag. Han blev der til Kl 9³/₄, da han med sin Moder gik tilbage til deres fælles Hjem. Efter først at have forklaret, at han ved 4 Tiden om Eftermiddagen havde afrevet en Skindkrave, der sad paa hans Frakke, har han efter at være blevet gjort bekendt med, at Fru Niensens to Døtre havde set, at han havde Skindkrave paa Frakken, erkendt, at han havde en saadan paa hos Fru Nielsen, og forklaret, at han først efter at være kommet hjem tilligemed sin Moder har afrevet Kraven. Foreholdt, at han, efter hvad der herom var oplyst, var svedt og forpustet, da han ankom til Fru Nielsen paa Frederiksvej, og at Klokkeren da har været ca 9 Eftermiddag, har Tiltalte indrømmet, at han som Følge af, at han var iført Frakke med Skindkrave, var svedt, da han ankom, men han har benægtet, at han var forpustet.

Tiltaltes Moder, Fru Møller, har forklaret, at hun, da Tiltalte ind-

Færdig fra Trykkeriet den 4 Maj 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 7.

Tirsdag den 12 April.

fandt sig paa Frederiksvej Nr 9, sagde til ham: »Nu har Du vel ikke lavet noget galt igen«, og at Grunden hertil var den, at hun kunde se, at der var noget galt fat med ham. Fru Møller har videre forklaret, at hun, da hun gik hjem sammen med Tiltalte og troede, at han havde stjaalet, spurgte ham herom, men at han benægtede dette og tilføjede, at »det var en Pige«, og at han ikke kunde gøre for det, da det var noget, der kom over ham. Forinden de kom hjem, bad han hende om ikke at sige noget om dette til Broderen og Søsteren. Hun var klar over, at det var noget alvorligt, han havde gjort, eftersom han svedt og forpustet ankom til Fru Nielsens Bopæl.

Tiltalte, der har erkendt Rigtigheden af Moderens Forklaring, har i Retten anbragt, at det blot var noget, han sagde til Moderen, men at det ikke var noget, der havde med Sandheden at gøre.

Under Forundersøgelsen har Tiltalte, der nægter at have indfundet sig paa Solvej, efter at være gjort bekendt med Murerarbejdsmand Larsens og Kabelarbejder Nielsens Forklaringer, nærmere opgivet, at han Kl 8 den paagældende Aften uden at være iført Overtøj stod ved Allégade-Krydset og ventede paa en ung Pige Amelin Bech, som han havde sat Stævne der, men at hun udeblev. Da han straks efter gik hjem, traf han ved Indgangen til Smallegade en ung Mand ved Navn Leo Larsen, der stod der sammen med en anden ung Mand, der senere har vist sig at være Kusk Aage Petersen.

Fornævnte Larsen og Petersen har derefter som Vidner forklaret, at de mellem Kl 8—9 Aften den 7 April stod ved Gennemgangen til Smallegade Nr 48 til »Smøgen«, og at de her saa Tiltalte, der da var iført Overfrakke med Skindkrave, paa det modsatte Fortov med en ung Pige under Armen komme gaaende i Smallegade i Retning mod Falkonerallé i Nærheden af Den kgl Porcelænsfabrik.

Musiker Carl Tønnesen har forklaret, at han den paagældende Aften traf Tiltalte ved »Rialto«-Teatret omkring ved 8 Tiden. De fulgtes til Tiltaltes Hjem paa Howitzvej, hvor Tiltalte gik op og straks efter kom tilbage iført Overfrakke med Skindkrave. De stod nu og talte med nogle andre unge Mennesker, der hvor Smøgen fra Howitzvej munder ud i Smallegade. Her kom der en ung Dame gaaende mod Peter Bangsvej, som Tiltalte gik efter og fulgtes med til lidt ind paa Peter Bangsvej, hvorefter de vendte om og gik tilbage ad Søndre Fasanvej.

Ingen af disse Vidner kan i Anmelderinden genkende den af dem omtalte unge Dame.

Overfor disse Vidneforklaringer har Tiltalte, der nægter at kende den eller de paagældende Kvinder ved Navn eller at kende deres Adresser, afgivet nogle fuldkommen usandsynlige Forklaringer.

Tiltalte har derhos om Grunden til, at han ankom til Fru Nielsens Bolig i stærkt svedende Tilstand senere afgivet modstridende Forklaring.

Paa Plænen foran Søndermarken paa det Sted, hvor Anmelderinden og den paagældende Mandsperson havde ligget, forefandtes der en Frakkeknop, og det konstateredes ved en Besigtigelse af Tiltaltes Frakke, at den nederste Knap i denne manglede.

Efter det saaledes anførte findes det mod Tiltaltes Benægtelse tilstrækkeligt bevist, at det er Tiltalte, der den omhandlede Aften har tiltalt Valborg Jensen og saavel paa Solvej som udfør Søndermarken ved Vold eller Trusler om Vold har tvunget hende til at lade sig behandle paa den af hende nærmere omforklarede Maade.

Da der under Sagen har været rejst Tvivl om Tiltaltes Tilregnelighed, har han ifølge Rettens Kendelse været indlagt til Observation paa Sindssygehospitalet i Nykøbing Sj, hvis Overlæge i en den 2 Oktober d A afgivet Erklæring har udtalt, »at der ikke ved Observation er fundet Tegn paa Sindssygdom hos Tiltalte, og at han, omend lidet intellektuelt udviklet, heller ikke kan anses for aandssvag. Han maa betegnes som et psykopatisk degenereret Individ, hvis mest fremtrædende degenerative Træk er hans let vakte Forstemning saavel som hans Letpaa-virkelighed i det hele, der gør ham lidet modstandsdygtig, saavel overfor egne Indskydelser som Tilskyndelser udefra. Forudsat, at han, trods sin Benægtelse, har begaaet de ham paasigtede Forbrydelser, er der intet Holdepunkt hverken for, at dette ikke er sket med fuld Bevidsthed, eller at han ikke har været klar over sine Gerningers Strafværdighed. Derimod maa det antages, at hans psykopatiske Konstitution har gjort ham mindre rustet med hæmmende Modforestillinger overfor de forbryderiske Handlinger end fuldt normale Individider«.

Da Tiltalte herefter ikke kan anses for fuldt tilregnelig, vil han for de af ham overfor Valborg Jensen begaaede Sædelighedsforbrydelser være at anse efter Straffelovens §§ 185 og 210, jfr § 39, og den af ham herfor forskyldte Straf vil efter Omstændighederne være at bestemme til Forbedringshusarbejde i et Aar.

Tirsdag den 12 April.

Nr 241/1926. Bagersvend **Johannes Lauritz Christensen** (Stein efter Ordre)

mod

Søfyrbøder Lauritz Signus Jensen (Henriques efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at betale Underholdsbidrag.

Kendelse afsagt af Københavns Byrets Fogedret den 27 April 1926: Den fremsatte Protest kan ikke tages til Følge.

Østre Landsrets Dom af 2 Juni 1926: Byrettens Kendelse bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Udpantningsret kun haves for 46 Kr 50 Øre. Sagens Omkostninger betaler Appellanten, Bager Johannes Lauritz Christensen, til Indstævnte, Søfyrbøder Lauritz Signus Jensen, med 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den af Østre Landsret i denne Sag afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste, dog at Sagens Omkostninger for Landsretten findes at burde ophæves, ligesom Sagens Omkostninger for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves ligeledes. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Stein og Henriques hver 200 Kroner, som udredes af det offentlige.

Fogedretskendelsens Præmisser er saalydende:

Da Rekviritus ved den fremlagte Resolution in solidum med Rekvirenten er tilpligtet at betale Underholdsbidrag til det i Resolutionen ommeldte Barn, og da Rekvirenten ifølge den fremlagte Kvittering har underholdt Barnet i Tiden fra den 17 Juli i A til den 1 Januar d A, maa Rekvirenten være berettiget til at erholde Halvdelen af det fastsatte Underholdsbidrag for nævnte Tidsrum betalt af Rekviritus, idet den Om-

stændighed, at Rekvirenten har indgaaet Ægteskab med Barnemoderen og eventuelt legitimeret Barnet, ikke kan medføre, at hans Regreskrav paa Rekviritus skulde være bortfaldet.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Kendelse er afsagt af Københavns Byrets Afdeling for Fogedsager I den 27 April 1926 og paaanket af Bager Johannes Lauritz Christensen, der har paastaaet Kendelsen ændret derhen, at Appellantens Protest imod den af Indstævnte begærede Udpantningsforretnings Fremme tages til Følge, medens Indstævnte, Søfyrbøder Lauritz Signus Jensen har paastaaet Kendelsen stadfæstet.

Parterne er enige om, at Sagen kun drejer sig om Udpantningsret for Halvdelen af Underholdsbidraget for Halvaaret 17 Juli 1925 til 17 Januar 1926 eller 45 Kr foruden Fogedagebyr m m 1 Kr 50 Øre, ialt 46 Kr 50 Øre.

I Henhold til de i den indankede Kendelse anførte Grunde vil Kendelsen med den af det foranførte følgende Begrænsning være at stadfæste.

Sagens Omkostninger vil Appellanten have at betale Indstævnte med 50 Kr.

Onsdag den 13 April.

Nr 129/1926. Gaardejer **Anders Søndergaard (Meyer)**
 mod
 Gaardejer **Laurits Fristrup (Bruun)**,

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til Brug af et Jordstykke.

Dom afsagt af Retten for Nibe Købstad m v den 4 Juli 1925: Indstævnte, Gaardejer Anders Søndergaard, Sønderholm, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Gaardejer Laurits Fristrup af St Restrup, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger godtgør Sagsøgeren Indstævnte med 150 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Vestre Landsrets Dom af 18 Februar 1926: Indstævnte, Gaardejer Anders Søndergaard, kendes uberettiget til enhver Brug og Raaden over den paa den Appellanten, Gaardejer Laurits Fristrup, tilhørende Ejendom, Matr Nr 1 fb af St Restrup, langs denne Ejendoms vestre Skel beliggende Jordvold. Til Appellanten betaler Indstævnte Sagens Omkostninger for begge Retter med 400 Kr., der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

I Henhold til de i Landsrettens Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Landsrettens Dom efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Gaardejer Anders Søndergaard, til Indstævnte, Gaardejer Laurits Fristrup, med 400 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgørelse.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag søger Sagsøgeren, Gaardejer Laurits Fristrup, St Restrup, Indstævnte, Gaardejer Anders Søndergaard, Sønderholm, kendt uberettiget til enhver Brug og Raaden over den paa Sagsøgerens Ejendom Matr Nr 1 fb, St Restrup, Sønderholm Sogn, langs denne Ejendoms vestre Skel liggende Jordvold, medens Indstævnte har paastaet sig frifundet.

Det fremgaar af Sagens Oplysning, at Grænsen mellem Parternes Ejendomme paa et Stykke dannes af et Dige, og Sagsøgeren, hvis Ejendom i sin Tid er købt af den Udstykningsforening, der udstykkede Hovedgaarden St Restrup, gør gældende, at hele Diget laa paa Hovedgaardens Grund og derfor medfulgte ved Salget, medens Indstævnte paastaar, at Midtlinien i Diget dannede Skellet, og at der i hvert Tilfælde for Ejerne af hans Ejendom er erhvervet Adkomst ved Hævd paa Brugen af Diget til Midtlinien.

Fra en Landinspektør, som i Aarene fra 1898 til 1914 foretog Opmaalingen og Udstykningen af St Restrup Hovedgaard, foreligger Erklæring om, at det ovenstøttende med Matrikulkortets Udvisende og de af de daværende Ejere opgivne Forhold ved Udstykningen er antaget, at Jordvolden laa paa Hovedgaardens Jorder, og den er derfor medtaget paa Kortet over dennes og de fra denne udstykkede parcellerede Jorder, men at de ved Udstykningen paa Jordvolden anbragte Pæle er anbragt til Betegnelse af Skellene mellem de af Landinspektøren ansatte Parceller og ikke til Betegnelse af Skellet mellem Hovedgaardens og Sønderholms Jorder, idet Pælene er anbragt ovenpaa Jordvolden for bedre at kunne ses fra Restrup Siden.

Der foreligger herefter en Formodning for, at Jordvolden laa paa Hovedgaardens Jorder, da Sagsøgerens Ejendom blev udstykket fra disse, og saaledes er medfulgt i Overdragelsen, hvilket ogsaa det fremlagte Udstykningskort fra 1913 over Matr Nr 1 fb synes at vise.

For denne Antagelse taler ogsaa en Del af de afhørte Vidners Forklaring, saaledes den af fhv Proprietær Thomsen afgivne Forklaring, der gaar ud paa, at han har været Underforvalter paa St Restrup fra 1875—1877 og Forvalter fra 1881—1888, og den Gang hed det sig, at Diget mellem Restrup og Sønderholm var opført paa Restrup Grund, men Græsafgrøden paa Diget blev ikke bjærget af Restrup, men overladt Husmændene til Høslet, og ligeledes har Aftægtsmand Peter Pallesen forklaret, at han siden 1890 har kendt Forholdet ved Sønderholm Præstegaard, og da tog Husmændene fra Restrup Afgrøden, som voksede paa Diget og Siderne af dette paa Strækningen mellem Præstegaarden og Restrup, og Ejeren af Restrup paasaa, at Præstegaardens Kreaturer ikke blev tøjret op til Diget. Nu er Forholdet det, at den Husmand, der har købt Restrup Jord op til Diget mod Præstegaarden, har sløffet Halvdelen af Diget til Digets Midtlinie.

Forholdet synes saaledes at have været det, at Diget hørte til Restrup og fulgte med den derfra udstykkede Jord, men at der forskellige Steder herskede nogen Misforstaaelse i denne Henseende, der maaske blev bestyrket af den Omstændighed, at Pælene ved Udstykningen anbragtes i Digets Midtlinie.

Med Hensyn til Indstævntes Ejendom og de til denne grænsende Ejendomme har den Mand, som solgte Sagsøgerens Ejendom til ham, forklaret, at han overfor Sagsøgeren ved Salget har paavist den Beplantning, som stod midt paa Diget som Skel, og disse Planter havde Vidnet sat i Forening med Naboerne, idet de var blevet enige om at pløje Diget ned og sætte Planterne i Midtlinien som Grænse mellem Ejendommene, og Vidnet, der er 45 Aar gammel, har boet der, indtil han blev en Snes Aar og har efter Ordre fra sin Fader mange Gange tøjret Kreaturer og Heste indtil Midtlinien af Diget mod Restrup, hvilken Grænse blev ham anvist af hans Fader som Ejendommens Skel, og efter at Vidnet blev Lærer i Frejlev i 1905, har han to Gange, naar der var Korn i Marken op til Hegnet, hentet Hø derfra, som hans Fader overlod ham til at slaa og bortkøre.

Fhv Gaardejer Anders Petersen, 69 Aar gl, har tjent i Ejendommen ved Siden af Indstævntes Ejendom i 6 Aar fra 1869, og i den Tid benyttede de fra Gaarden, hvor han tjente, Diget mod Restrup til Græsning i hvert Fald for den Halvdels Vedkommende, som vendte fra Restrup, og siden hen blev der paa Restrup Siden gravet en Rende langs Diget til Afløb for Dræns vandet, og saa brugte de tilstødende Ejendomme hele Diget til Græsning.

Aftægtsmand Laust Nielsen, 82 Aar gl, har forklaret, at han er født i Sønderholm og har haft Ejendom siden 1875 stødende op til Diget mod Restrup og i Nærheden af Indstævntes Ejendom, og saa længe Vidnet mindes, altsaa hele hans Liv igennem, har Midterlinien af Diget dannet Skel, og dette har ogsaa været Tilfældet med Diget mellem Fristrup og Søndergaard, og Vidnets Broder, Jens Nielsen, 63 Aar gl, har som Vidne forklaret i samme Retning.

Endvidere har Gaardejer Magnus Edvard Knudsen, 35 Aar gl, forklaret, at hans Fader har ejet Søndergaards Ejendom, hvor han som Dreng har passet Kreaturer, og Digets Skraaning mod Faderens Ejendom blev af og til afgræsset af hans Faders Heste, og Køerne har ogsaa staaet derpaa, men Diget mellem Parternes Ejendomme viser sig nu ikke som en Jordvold, men som en jævn Skraaning til begge Sider, og der blev i 1910—11 sat Hegn i Midten af Diget af Godsejeren, hvilket Hegn stod indtil Udstykningen.

Endelig har Gaardejer Karl Peter Thomsen forklaret, at han var med Sagsøgeren og dennes Forgænger i Ejendommen, Johs Hansen, da denne solgte Ejendommen til Fristrup, og der stod da paa Grænsen mod Søndergaards Ejendom nogle gamle Pæle med delvis nedfaldet Traad paa, og om dette Hegn sagde Hansen, at det var hans.

Af det anførte fremgaar saaledes, at Diget indtil Midtlinien gennem en Aarrække har været benyttet i det Omfang, Forholdene tillader, til Græsning og Høslet af Ejeren af Indstævntes Ejendom, og idet der gaas ud fra, at det er godtgjort, at hele Diget er beliggende paa Sagsøgerens fra Restrup Hovedgaard udstykkede Jord, bliver Spørgsmaalet om denne Brug allerede før Udstykningen og siden efter denne har fundet Sted i et saadant Omfang og i saa lang Tid, at en Brugsret kan siges at være hævdet.

Med Hensyn til disse Spørgsmaal fremgaar det af Vidnerne Laust Nielsens, Jens Nielsens, Lærer Knudsens og Magnus Edvard Knudsens Forklaringer, at Midtlinien af Diget i over 60 Aar af Ejerne af Indstævntes Ejendom og de tilstødende Ejendomme har været anset som Grænsen mod Restrup, og at Retten til Græsset paa Halvdelen af Diget derfor tilkom disse Ejendommes Ejere, og for saa vidt angaar Grænsen mellem Parternes Ejendomme er Midtlinien af Diget ved Enighed mellem Naboerne udtrykkelig fastslaaet som Skel, før Sagsøgeren købte Ejendommen.

Selv om derfor andre Vidners Forklaring gaar ud paa, at Restrup betragtede Græsningsretten paa hele Diget som sig tilkommende og lod sine Husmænd tage Afgrøden paa begge Sider af Diget, maa disse Forklaringer angaa Diget paa andre Strækninger end mellem Parternes Ejendomme, og det er ikke godtgjort, at der fra Hovedgaardens Side nogensinde er gjort Krav paa den nævnte Afgrøde. Da Græs-Afgrøden paa den mod Indstævntes Ejendom vendende Side af Diget saaledes efter det oplyste i Alderstid har været brugt til Høslet og Græsning af Ejerne af Indstævntes Ejendom, medens det ikke er oplyst, at den nogensinde har været brugt af Ejeren af Restrup Hovedgaard eller af Ejeren af den fra Hovedgaarden udstykkede, Sagsøgeren nu tilhørende Parcel, og da Midtlinien af Diget overfor Sagsøgeren er paavist som Skel, da han købte Ejendommen, maa Adgangen til denne Brug af Diget indtil dets Midtlinie anses for med Rette at tilkomme Indstævnte, hvorfor han vil være at frifinde for Sagsøgerens Tiltale i denne Sag, ligesom Sagsøgeren bør godtgøre ham Sagens Omkostninger med 150 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt den 4 Juli 1925 af Retten for Nibe Købstad m v og er med Justitsministeriets Tilladelse i Skrivelse af 19 November s A indbragt her for Retten.

I Underretsdommen er det i Henhold til de i samme anførte Grunde rettelig antaget, at det i Sagen omstridte Digestykke ligger paa Appellantens Ejendom.

Ved de afgivne Vidneforklaringer, der tildels er optaget efter Sagens Indankning for Landsretten, kan det nu ikke anses godtgjort, at der fra Ejerne af Indstævntes Ejendom er udøvet en saadan vedvarende og omfattende Raaden over den til Indstævntes Ejendom grænsende Halvdel af Digestykket, som kan begrunde en Hævdserhvervelse med Hensyn til nogen Del af Digestykket. Idet Indstævnte herefter maa være uberettiget til Brug af og Raaden over Digestykket, vil Appellantens Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde godtgøre Appellanten med 400 Kr.

Nr 202/1926. Gas- og Vandmester **Axel Børresen** (Cohn)

m o d

Aktieselskabet Ohlsen & Ahlmann (Shaw),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at betale for nogle af Indstævnte til Brug ved et Varmeanlæg leverede Varer.

Østre Landsrets Dom af 5 Juli 1926: Sagsøgte, Gas- og Vandmester Axel Børresen, bør til Sagsøgerne, A/S Ohlsen & Ahlmann, betale 2000 Kr med Renter deraf 5 pCt p a fra den 25 Maj 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger nærmest bestyrker Dommens Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler

Appellanten, Gas- og Vandmester Axel Børresen, til Indstævnte, Aktieselskabet Ohlsen & Ahlmann, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag paastaar Sagsøgerne, A/S Ohlsen & Ahlmann, Sagsøgte, Gas- og Vandmester Axel Børresen, dømt til at betale 2000 Kr med Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 25 Maj 1926, hvilket Beløb han skal skyldte til Rest for leverede Varer, nemlig Materiale til Varmeanlæg, som Sagsøgte har udført i en af Assistent C A Danielsen i 1925 opført Villa paa Holmegaardsvej.

Sagsøgte paastaar sig frifundet, idet han gør gældende, at det er Bygherren, Danielsen, der skylder Pengene.

Der er under Sagen fremlagt en Transport, der er saalydende: »Undertegnede Assistent C Danielsen, Merkurvej 18, Vanløse, transporterer og overdrager herved til Firmaet Ohlsen & Ahlmann et Beløb stort Kr 2000,00 — Totusinde Kroner — til Dækning af leverede Materialer til min Ejendom, Holmegaardsvej 17, Matr Nr 7 cp af Ordrup.

Beløbet forfalder til Betaling ved Prioriteringen af Ejendommen, og udbetales fra A/S Arbejdernes Landsbank, Spare- og Laanebank, Brønshøj Afdeling, efter at Banken er fyldestgjort for sit Tilgodehavende (ca Kr 12000). Beløbet kan udbetales direkte fra Banken mod Kvittering og forlods for al anden Gæld.

København, den 19 Oktober 1925.

C Danielsen.«

Transporten er noteret i Bankens Bøger den 23 Oktober 1925. Sagsøgte har forklaret, at Meningen med dette Dokument var, at Sagsøgerne for et Beløb af 2000 Kr forlods skulde fyldestgøres ved Prioriteringen, efter at Banken var dækket, hvorved bemærkes, at de opnaaede Laan end ikke dækkede Bankens Tilgodehavende, og at Transportens Ordlyd viser, at det var Danielsen, der hæftede overfor Sagsøgerne.

Sagsøgerne gør gældende, at de har medvirket til Opnaelsen af Transporten, dels som yderligere Sikkerhed, dels for eventuelt at hjælpe Sagsøgte til at inddrive sit Tilgodehavende hos Danielsen.

Sagsøgernes Bogholder P S Jørgensen og deres Repræsentant Chr O Jensen har som Vidner forklaret, at Varerne er leveret til Sagsøgte, hvad ogsaa Fakturaerne udviser, og at Sagsøgte som Haandværker har faaet den sædvanlige Forhandler-Rabat, der ikke indrømmes private, og at det er Firmaets Kutyme, naar saadan Rabat indrømmes en Haandværker, da at holde sig til denne som Skyldner og indføre ham som Varemodtager i Bøgerne, hvilket ogsaa er sket i dette Tilfælde. Sagsøgerne har da ogsaa inden Leveringen taget Oplysninger gennem et Oplysningsbureau paa Sagsøgte. Vidnet Jørgensen har derhos forklaret,

at Firmaet ikke vilde have indrømmet Danielsen Kredit uden at søge nærmere Oplysninger om hans økonomiske Forhold og i saa Fald kun mod at kreditere ham Katalogprisen uden nogen Rabat.

Sagsøgte har forklaret, at det var en udtrykkelig Aftale med Repræsentant Jensen, at han ikke skulde hæfte for mere end, hvad der oversteg 2000 Kr, og at Jensen til ham har udtalt, at det kun havde formel Betydning, at Fakturaerne udstedtes til ham, og at han blev debiteret i Sagsøgernes Bøger for Varerne, hvilket blot var nødvendigt, for at Danielsen kunde faa Rabat. Men mod Sagsøgernes og Jensens Benægtelse har han ikke ført noget Bevis herfor.

Efter de afgivne Forklaringer maa der derhos gaas ud fra, at det er tilkendegivet Sagsøgte, at han maatte staa som Køber, og det er ikke af Sagsøgte godtgjort, at Sagsøgerne er indgaaet paa dog at holde sig til Danielsen som Enedebitør; det bemærkes herved, at det ikke herimod findes at kunne tillægges Betydning, at Bestyreren af A/S Arbejdernes Landsbanks Brønshøj Afdeling H C Anker ved Danielsens og Repræsentant Jensens Henvendelse til denne Bankafdeling om at faa udfærdiget den oven citerede Transport fik den Opfattelse, at det var Danielsen, som hæftede for de leverede Varer og ikke hørte Sagsøgtes Navn nævnet. Herefter vil der være at give Dom i Overensstemmelse med Sagsøgernes Paastand. Sagsøgte findes derhos at burde betale Sagsøgerne Sagens Omkostninger med 200 Kr.

Torsdag den 21 April.

Nr 233/1926. **Danmarks Apotekerforening** (F Bülow)
mod

Aktieselskabet Pharmacia (Overretssagfører Wreschner),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning for Tab, forvoldt Indstævnte ved en Tidsskrift-Artikel.

Østre Landsrets Dom af 3 Juli 1926: De Sagsøgte, Dansk Apotekerforening, bør til Sagsøgerne, A/S Pharmacia, betale 500 Kr med Renter, 5 pCt aarlig, fra den 6 Februar 1926, til Betaling sker, og i Sagsomkostninger 200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Den 16 Juli 1926 har Apotekerforeningen betalt det indstævnte Aktieselskab det i Selskabet ved Dommen tilkendte Beløb med Renter og Sagsomkostninger, og den af Apotekerforeningen for Højesteret nedlagte Paastand gaar herefter ud paa, at Aktiesel-

skabet dømmes til at betale Foreningen 700 Kroner med Renter 5 pCt aarlig af 500 Kroner fra den 6 Februar 1926 og af 200 Kroner fra den 16 Juli 1926.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil Indstævnte overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Aktieselskabet Pharmacia, bør for Tiltale af Appellanten, Danmarks Apotekerforening, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten til Indstævnte med 300 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Af sigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I det af de Sagsøgte, Danmarks Apotekerforening, udgivne Tidsskrift »Archiv for Pharmaci og Chemi« findes i Januarnumret 1926 under Overskriften »Ved Aarsskiftet« en Artikel, i hvilken der bl a findes et saalydende Stykke:

»Naar Statsministeren for nylig under en Forhandling med Københavns Kommunalbestyrelse udtalte, at det gælder om i videste Omfang at foretrække dansk Produktion, kan vi ogsaa tage dette til Indtægt for DAK Præparaterne, og derved forhaabentlig forhindre, at et Firma som A/S Pharmacia, der reklamerer med »danske« Præparater, i Fremtiden kan paatvinge Apotekerne sine udenlandske Varer. Sagen er jo nemlig den, at nævnte Firma, der ingen Fabrikation har, i Udlandet indkøber de Erstatningspræparater, vi alle kender, lader dem slaa til Tabletter (muligvis ogsaa i Udlandet) og kun finder paa et nyt Navn, hvorunder de opreklameres som »dansk Arbejde«. Ved DAK Præparaterne skaffes der Arbejde til danske Farmaceuter, der bydes Læger og Publikum kontrolerede Varer til autoriserede Priser, og der kan ved Samarbejde mellem Læger og Apotekere fremskaffes Præparater, som kan fremstilles paa ethvert dansk Apotek, og Præparater som den enkelte Apoteker kan paa tage sig det fulde Ansvar for.«

Idet Sagsøgerne, A/S »Pharmacia« gør gældende, at den heri liggende Insinuation, »at Fremstillingen af A/S Pharmacia's Præparater foregaar paa en saadan Maade, at de ikke kan betegnes som »Dansk Arbejde«, under hvilken Betegnelse Selskabet har søgt at bringe dem frem paa Markedet«, er uberettiget og egnet til at paaføre Sagsøgerne Tab, paastaar Sagsøgerne under denne Sag de Sagsøgte dømt til Betaling af en Erstatning paa 1000 Kr med Renter, 5 pCt p a, fra Stævningens Dato, den 6 Februar 1926.

De Sagsøgte procederer til Frifindelse, idet de Sagsøgte hævder at have været berettigede til at træde op mod den Reklame, Sagsøgerne gør for deres Præparater ved uberettiget at betegne dem som danske.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Landsforeningen »Dansk Arbejde« ved Kontrakt af 25 Juli 1925 gav Sagsøgerne Ret til Anvendelse af Landsforeningens Mærker paa sædvanlige Vilkaar, af hvilke særlig fremhæves, at Mærkerne kun maa anbringes »paa Varer, der af Brugeren er tilvirkede her i Landet eller i det mindste af Brugeren her i Landet er sammensatte eller fuldendte paa en saadan Maade, at den færdige Vare maa karakteriseres som dansk Arbejde«, og at »Dansk Arbejde«s Forretningsudvalg er enebestemmende med Hensyn til, om en Vare fyldestgør de her nævnte Betingelser.

Under 3 Marts 1926 har Landsforeningen ladet Fabrikant, cand pharm Kirchheiner i Overværelse af Foreningens Sekretær foretage en Undersøgelse af, hvorvidt Sagsøgerne med Rette kan betegne sine Specialpræparater som dansk Arbejde. I Fabrikant Kirchheiners Erklæring af 4 s M hedder det:

»Undersøgelsen foregik paa den Maade, at jeg sammen med Selskabets Forretningsfører og ved Hjælp af Selskabets Prislister til Læger og Apotekere gennemgik hvert enkelt Præparat, stillede og fik besvaret Forespørgsler om disses Sammensætning, Tilblivelse og Indholdsstoffernes Oprindelse, forlangte og fik forelagt regnskabsmæssige Bilag i fornødent Omfang.

Derefter gennemgik vi Lagret og overbeviste os om, i hvilket Omfang Foreningens Mærker var anbragt paa de forefundne Varer.

Endvidere besaa vi alle øvrige Lokaler og saa Maskinerne i Virksomhed. Sluttelig aflagde vi Besøg i en herboende farmaceutisk Kandidats private Laboratorium, hvor enkelte af Præparaterne fremstilledes.

Om de enkelte Præparater skal jeg oplyse følgende:

Størstedelen af disse er Tabletter, til Dels dragerede eller overtrukne med Cacao. Samtlige disse Tabletter blev fremstillet i Pharmacia's Lokaler, ved Hjælp af motordrevne danske Maskiner, efter at Pulveret sammesteds var underkastet den nødvendige Granuleringsproces. Ved Regnskabsbilag blev det godtgjort, at Drageringen blev foretaget paa en Specialfabrik her i Landet. Andre Præparater som Bals. Afae, Carnobrom, Suppositorier, Sanogan, Syr. Afae, etc etc er saadanne Sammensætninger, hvor de anvendte Stoffer ganske har skiftet Karakter. Disse blev alle fremstillet i A/S Pharmacia's Lokaler. Om Afadrin oplystes det, at der var en Opløsning af Suprarenin i forskellige Opløsningsmidler og med enkelte Tilsætninger.

Om Digitalispræparaterne oplystes det, at disse fremstilledes af en farmaceutisk Kandidat paa dennes private Laboratorium her i Byen, og det blev ved regnskabsmæssige Bilag konstateret, at det færdige Præparat standardiseredes fysiologisk her hjemme.

Finol, Finol B og Medicinalgær bar ikke Foreningens Mærke.

Guttanal fremstilledes af den ovenfor omtalte farmaceutiske Kandidat i dennes private Laboratorium. Paa direkte Spørgsmaal til denne, om det var en almindelig Opløsning af de i Prislisen nævnte Stoffer, blev der svaret »Nej«. »Det fremstilledes ved en Proces, hvorved der

finder en kemisk Omsætning Sted«. Det blev erkendt, at denne kunde give varierende Resultater, men det blev kontrolleret i hvert enkelt Tilfælde, at den tilsigtede Forbindelse var dannet.

Citalintabletter blev fremstillet af Digitalisblade efter en særlig Metode, som er angivet af en af Firmaets Medarbejdere, dels i Pharmacia's Lokaler, dels i en anden herværende Fabrik for Lægemedler.

Alle de som Lægemedel virksomme Stoffer, der indgaar i Pharmacia's Specialpræparater er af udenlandsk Oprindelse.

I den mellem »Dansk Arbejde« og A/S Pharmacia oprettede Kontrakt hedder det i § I: »Mærkerne maa kun anbringes paa Varer, der af Brugeren er tilvirket her i Landet, eller i det mindste af Brugeren her i Landet er sammensatte eller fuldendte paa en saadan Maade, at den færdige Vare maa karakteriseres som dansk Arbejde«.

Idet jeg henviser til denne Bestemmelses sidste Halvdel og til at de i Pharmacia's Specialpræparater indeholdte Lægemedler ikke eksisterer af dansk Oprindelse, er det min Opfattelse, at de i denne Redegørelse omtalte Præparater her i Landet er blevet underkastet saadanne Behandlinger, at det er berettiget at forsyne dem med »Dansk Arbejde«s Mærker.

Herfra undtager jeg Afadrin, idet det virksomme Stof heri ikke er undergaaet anden Forandring end en almindelig Opløsning.«

Denne Erklæring har Udstederen vedstaaet her for Retten med Undtagelse af Erklæringens sidste Stykke om Afadrin, hvilket Præparat han efter Indholdet af den nedenfor omtalte Erklæring fra Direktør Hørslev og Overlæge Rasmussen nu anser for fremstillet af Sagsøgerne. Han har i Retten erklæret, at der ubetinget fra Sagsøgernes Side finder en Fabrikation Sted her i Landet.

Landsforeningen har i en under Sagen fremlagt Skrivelse af 10 s M udtalt — under Henvisning iøvrigt til Fabrikant Kirchheiners Erklæring, »at Sagsøgerne efter Landsforeningens Mening i lovlig stærk Grad jonglerer med Betegnelsen Dansk Arbejde paa Prislistes og Reklamer.

Landsforeningen kan naturligvis ikke billige, at der i Tryksager, der omhandler baade danske og udenlandske Præparater, anvendes Betegnelser, som er egnet til at bibringe Læserne den Tro, at samtlige Præparater er af dansk Fabrikat.

Det tilføjes, at Landsforeningen Dags Dato har opsagt den med A/S »Pharmacia« oprettede Kontrakt angaaende Retten til at anvende »Dansk Arbejde«s Fællesmærker.«

Efter Anmodning af Sagsøgerne har Overlæge Holger Rasmussen og Direktør J Hørslev ligeledes foretaget en Undersøgelse af Sagsøgernes Fabrikation og herom afgivet en Erklæring, af hvilken følgende hid-sættes:

»For Oversigtens Skyld har vi delt Præparaterne i Selskabets Prisliste i 4 Grupper: Tabletter, Digitalis, Guttanal og øvrige Fabrikata.

Undersøgelsen er for Tabletternes Vedkommende foretaget paa den Maade, at vi for et bestemt Tidsrum har ladet os forevise Faktura paa de indkøbte Raamaterialer og overbevist os om, at Mængden af disse svarede til det færdige Antal Tabletter. Endvidere har vi konstateret, at der i Selskabets Lokaler fandtes de til Tabletfabrikation nødvendige Apparater og Maskiner (Granulerings- og Tabletmaskiner, Tørreskab),

ligesom vi har overværet Fremstillingen af enkelte Sorter Tabletter og overbevist os om, at den til Fabrikationen nødvendige tekniske og kemiske Viden var tilstede hos det Personale, som udførte Fabrikationen.

Drageringen lader Selskabet foretage hos en Specialfabrik her i Byen, ligesom Emballage, naar undtages de Glas, som overhovedet ikke fremstilles her i Landet, indkøbes hos danske Firmaer. Regninger forevist.

Tabletterne staar baade hvad Størrelse, Udseende og Indpakning angaar fuldstændig paa Højde med tilsvarende inden- og udenlandske.

Digitalispræparaterne har vi underkastet en meget nøje Undersøgelse. Den omfatter samtlige Indkøb af Raaproducter og hver enkelt Fabrikation foretaget i Tidsrummet fra 1 Juli 1925 til Dato.

Digitalisbladene har udelukkende været indkøbt hos første Klasses Huse og underkastes hos Selskabet en særdeles kompliceret Behandling, af hvilken vi har overværet enkelte Stadier. De færdige Producter kommer først i Handlen efter at de er blevet standardiseret af Dr med S A Holbøll, hvis Analyser for det nævnte Tidsrum er blevet os forevist.

Guttanal er et Sovemiddel (Substitut for Somnifer). Raamaterialer er os forevist og Gangen i Fremstillingen forklaret os. Præparatet er et Produkt af en Række kemiske Omsætninger.

For de ikke særlig nævnte Præparaters Vedkommende gælder det, naar undtages Medicinalgær og Finol, som udtrykkelig i ovennævnte Prisliste er anført som værende af henholdsvis tysk og amerikansk Oprindelse, at de alle fremstilles af Selskabet.

Ligesom for Tabletterne gælder det ogsaa for de øvrige Præparater, at disse fremtræder i en smuk Form.

Herefter kan vi undertegnede erklære, at A/S »Pharmacia« selv fremstiller sine som danske Fabrikata betegnede Præparater, og at Selskabet ved Fabrikation ikke indskrænker sig til at færdiggøre indkøbte Halvfabrikata.»

Denne Erklæring har Underskriverne vedstaaet for Retten, Overlæge Rasmussen med den Bemærkning, at han for det tekniskes Vedkommende har henholdt sig til Direktør Hørslev. Underskriverne har ved deres Møde i Retten erklæret, at der afgjort finder en Fabrikation Sted her i Landet fra Sagsøgernes Side.

Saa vel sidstnævnte Erklæring som den af Kirchheiner afgivne har været forelagt tidligere Visitator Th Sv Thomsen og Formanden for Københavns Apotekerforening, Apoteker H Barfoed. I en af disse afgivet Erklæring udtales:

»Efter vort Skøn finder der hos »A/S Pharmacia« i Henhold til de nævnte Erklæringers Indhold ikke nogen saadan Virksomhed Sted, som med Rette af en Fagmand kan betegnes som en farmaceutisk Fabrikation — bortset fra Fremstillingen af Tabletter — idet de Manipulationer, der foretages med de i Erklæringen nævnte Præparater, og som angives at finde Sted hos en navngiven Farmaceut og i dennes private Lokaler, efter de derom givne ret mangelfulde og tildels modstridende Oplysninger ikke kræver saadanne særlige Maskiner eller Apparater, som ikke findes i et hvilket som helst Apotek, saalidt som selve Fremstillingen af en Farmaceut vilde blive betragtet eller betegnet som en »Fabrikation«.

Iøvrigt maa man efter Erklæringerne gaa ud fra, at der i »A/S Pharmacia«s Lokaler overhovedet savnes Apparater og Maskiner til Fremstilling af andet end Tabletter.«

Med Hensyn til det sidste Punkt af denne Erklæring bemærkes, at Kirchheiner som Vidne har forklaret, at der i Sagsøgernes Fabrikslokaler af Maskiner fandtes 2 Tabletmaskiner, 1 Granuleringsmaskine og 1 Tørreskab.

De Sagsøgte har fremlagt en Række af Sagsøgernes Annoncer og Prislister og har — foruden til det ovenfor anførte — henvist til, at det heraf fremgaar, at Sagsøgerne har angivet Præparaterne Finol, Finol B, Barbinal, Phenophan og Medicinalgær som danske, uagtet disse Præparater — som af Sagsøgerne under Sagen erkendt — er udenlandske.

Sagsøgerne benægter, at den Omstændighed, at A/S Pharmacia for enkelte Varers Vedkommende i Prislister o l vedrørende danske Præparater ikke har taget Forbehold om, at de paagældende Stoffer ikke er dansk Fabrikation, efter Naturen af disse Varer og de Kredse, til hvilke Sagsøgerne henvender sig, har været egnet til at vildlede Køberne.

Ogsaa bortset herfra og bortset fra, om den af Sagsøgerne foretagne Behandling af de indførte Stoffer i alle Tilfælde rettelig kan betegnes som en Fabrikation, maa det efter de af cand pharm E Kirchheiner, Overlæge Holger Rasmussen og cand pharm J Hørslev afgivne Vidneforklaringer antages, at der af Sagsøgerne fremstilles en Række Præparater ved en Bearbejdning, der i det væsentlige er af samme Karakter og ikke mindre omfattende end den i lignende Virksomheder her i Landet og særlig ogsaa med Hensyn til de særlig fremhævede konkurrerende Præparater udøvede, og at den Maade, paa hvilken de Sagsøgte til Fordel for konkurrerende Præparater har søgt at reducere Sagsøgernes Virksomhed i nævnte Henseende og at rejse Tvivl om, hvorvidt de overhovedet udøver nogen Fabrikation, er uberettiget, egnet til at skade Sagsøgerne og retstridig i Forhold til disse.

Herefter vil Sagsøgernes Paastand være at tage til Følge, dog saaledes at Erstatningen efter Omstændighederne bestemmes til 500 Kr med Renter som paastaet.

Sagens Omkostninger vil de Sagsøgte have at godtgøre Sagsøgerne med 200 Kr.

Nr 55/1927.

Generalauditøren

m o d

Hjemsendt Menig Nr 700/1920 af 7 Bataillons 3 Kompagni, **Eivind Wilchen Pedersen**

der tiltales for Nægtelse af Lydighed m m.

Dom afsagt den 1 December 1926 af Retten for Vordingborg, Købstad og Vordingborg søndre Birk: Tiltalte,

hjemsendt Menig Nr 700/1920 af 7 Bataillons 3 Kompagni, Tømrrer Eivind Wilchen Pedersen, bør straffes med ensom Arrest i 30 Dage. Saa udreder han og Sagens Omkostninger, derunder i Salær til hans beskikkede Forsvarer, Sagfører L C Nielsen, 60 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 10 Januar 1927: Tiltalte, hjemsendt Menig Nr 700/1920 af 7 Bataillons 3 Kompagni, Eivind Wilchen Pedersen, bør straffes med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 2×5 Dage og betale Sagens Omkostninger for Landsretten, derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Repsdorph, 40 Kr. I Henseende til Sagens Omkostninger for Underretten bør Underrettsdommen ved Magt at stande. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Krigsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af det of-fenlige.

Som Sagen foreligger, maa der gaas ud fra, at Tiltalte har udvist det i Underrettsdommen nærmere beskrevne Forhold overfor Officiant Rasmussen. Herefter vil Tiltalte, der under de foreliggende Omstændigheder efter Tjenestereglement for Hæren af 6 September 1912 Punkt 11 var pligtig at adlyde Officiant Rasmussen som Foresat, være at anse efter Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 §§ 112, 2 Stk, 120, 1 Stk, og 121 med en Straf, der findes at burde bestemmes til simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 4×5 Dage. Med denne Ændring i Straffetiden vil Landsrettens Dom herefter kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 4×5 Dage. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Eivind Wilchen Pedersen til Højesteretssagfører David 80 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under denne i Henhold til Tiltalebeslutning af 9 f M fra Rettergangs-chefen ved 5 Regiment ved Anklageskrift fra Auditøren ved Regimentet af 15 f M anlagte Sag tiltales hjemsendt Menig Nr 700/1920 af 7 Bataillons 3 Kompagni, Tømrrer Eivind Wilchen Pedersen, til at lide Straf:

1) i Medfør af Straffelov for Krigsmagten § 121 for Undladelse af Hilspligt ved den 3 Oktober 1926, da Tiltalte gjorde Tjeneste ved sit Kompagni og var indkvarteret i Lejren ved Værløse, at passere Officiant

O A Rasmussen, der var iført Uniform, paa Stien ved Sønder sø uden at hilse, endog skønt Officianten hilste,

2) i Medfør af samme Lovs § 112, 2 Stk for Nægtelse af Lydighed overfor samme Officiant, som vel ikke var hans Foresatte, men som han i Følge Tjenestereglement for Hæren Punkt 11 var pligtig at adlyde som Foresat ved, da Officianten affordrede ham hans Nummer, til ham at svare: »Jeg har ikke noget Nummer« og undlade at opgive dette,

3) i Medfør af samme Lovs § 120, 1 Stk, dog uden særdeles skærpende Omstændigheder, for Respektstridighed overfor samme Officiant ved derefter, da Officianten udtalte til ham, at han (Officianten) kunde genkende ham, og at han (Tiltalte) vilde blive indmeldt, til Officianten i en uforskammet Tone at svare »Ja, det vil jeg skide paa«, og ved under Officiantens Henvendelse til ham at staa med skrævende Ben og Piben hængende i Mundvigen.

Tiltalte er født i Herritslev Sogn 6 Oktober 1898. Han er straffet ved nærværende Rets Dom af 8 Oktober 1920 efter Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 112, 1 Stk, med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 2 × 5 Dage. Derhos er der under Militærtjenesten af Chefen for 5 Regiment paalagt ham den 29 September 1925 for ulovlig Udeblivelse efter Indkaldelse til Sønderjysk Kommando og til fortsat Øvelse samt Overtrædelse af Værnepligtslovens § 41 en arbitrær Straf af Vagtarrest i 6 Dage og Bøde til Statskassen paa 8 Kr.

Som Civil findes han ikke tiltalt eller straffet.

Sagens Omstændigheder er følgende:

ad 1. Tiltalte har erkendt, at han, der Søndag den 3 Oktober d A om Formiddagen Kl 11 iklædt Uniform som Menig under 7 Bataillon — han var endnu den Gang i Tjeneste som Værnepligtig — ikke hilste paa en Officiant, hvem han mødte. Denne Officiant var den i Anklageskriftet nævnte Rasmussen, der var Officiant ved 14 Bataillons 4 Kompagni, og som ved den paagældende Lejlighed var iført Uniform.

ad 2. Officiant Rasmussen har som Vidne inden Retten forklaret, at han under det nævnte Møde foreholdt Tiltalte, at denne ikke havde hilst, hvorpaa Tiltalte efter at have udtalt, at der efter hans Formening kun for Rekrutter var Hilsepligt, fremkom med nogle andre Bemærkninger, hvorefter Officianten, der nu havde bestemt sig til at indmelde Tiltalte, affordrede denne hans Nummer, men at Tiltalte derpaa svarede: »Jeg har ikke noget Nummer« og undlod at opgive noget Nummer.

Tiltalte har erkendt at have fremsat til Officianten den ommeldte Udtalelse om, at der efter hans Formening var Hilsepligt kun for Rekrutter, eller en lignende Udtalelse, men har benægtet, at Officianten afkrævede ham hans Nummer, og at han udtalte: »Jeg har ikke noget Nummer«.

ad 3. Officianten har som Vidne yderligere forklaret, at han udtalte til Tiltalte, at denne vilde blive indmeldt, og at Tiltalte derpaa svarede: »Ja, det vil jeg skide paa«, samt at Tiltalte under hele Situationen stod skrævende og med en Pibe hængende i Mundvigen.

Tiltalte har benægtet at have fremsat bemeldte Udtalelse, hvorimod han har forklaret, at det godt kan være, at han stod og skrævede paa Benene, og at han muligvis havde en Shagpipe i Munden.

Tiltalte har som nævnt selv erkendt ikke at have hilst paa Officianten, og vil der ikke kunne tillægges et af ham fremsat Anbringende om at have staaet i den Formening, at han ikke havde Hilsepligt overfor denne, nogen Vægt, idet der maa gaas ud fra, at han fra sine tidligere Militærtjenester i Tidsrummene: 28 April 1920 til 22 Oktober 1920 og 25 September 1925 til 5 Oktober 1925 har været bekendt med Bestemmelsen i § 4 i det fra 1 November 1912 i Kraft traadte Tjenestereglement for Hæren angaaende Undermandens Pligt til at hilse Overmanden. Hvad angaar de to andre Tiltalepunkter, maa det ved Officiant Rasmussens bestemte Vidneforklaring i Forbindelse med den Omstændighed, at han Dagen efter det passerede — altsaa den 4 Oktober d A — afgav Indberetning om dette til sin Bataillon, hvilken Indberetning er i Overensstemmelse med hans Vidneforklaring, anses godtgjort, at Tiltalte paa Officiantens Affordring af Nummer har svaret: »Jeg har ikke noget Nummer« og har undladt at opgive Nummer samt derefter fremsat Udtalelsen: »Ja, det vil jeg skide paa«. At Tiltalte under Optrinnet har staaet med skrævende Ben og med en Pibe i Munden, maa efter hans egen og Officiantens Forklaringer anses for godtgjort.

Under Hensyn til, at det under Nr 2 ommeldte Forhold er udvist dels en Søndag, dels i Tiltaltes Frihed og saaledes udenfor Tjenesten, og dels overfor en Overmand, der ikke var Tiltaltes Foresatte, omend han, der var i Uniform, i Henhold til § 11 i det fornævnte Tjenestereglement for Hæren i den paagældende Situation var at betragte som Foresat, samt til, at Officianten ikke gentog sin Affordring af Tiltaltes Nummer, og der saaledes ikke forelaa nogen fortsat Vægning fra Tiltaltes Side, findes dette Forhold at burde henføres under Straffelov for Krigsmagten § 112, 1 Stk og ikke under denne Paragrafs 2 Stk, og findes Tiltalen ikke at være til Hinder for dette.

Tiltaltes Forhold Nr 3 maa karakteriseres som respektstridigt overfor Officianten.

Tiltalte vil herefter for det af ham udviste Forhold være at anse efter Lov Nr 68 af 7 Maj 1881 § 121 (Forhold 1), § 112, 1 Stk (Forhold 2) og § 120, 1 Stk (Forhold 3).

Straffen findes passende at kunne fastsættes til ensom Arrest i 30 Dage.

Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger, derunder i Salær til hans beskikkede Forsvarer, Sagfører L C Nielsen, 60 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede, af Retten for Vordingborg Købstad m v den 1 December 1926 afsagte Dom er paaanket saavel af Tiltalte, hjemsendt Mening Nr 700/1920 af 7 Bataillons 3 Kompagni, Eivind Wilchen Pedersen, som af den militære Anklagemyndighed, henholdsvis til Formildelse og til Skærpelse.

Idet Betingelserne for, at Officiant Rasmussen skulde adlydes som

Foresat, ikke findes at have været tilstede, jfr Tjenestereglement for Hæren af 6 September 1912 Punkt 11, vil Tiltalte for det af ham udviste i Dommen nærmere beskrevne Forhold være at anse efter Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 §§ 121 og 120, 1 Stk efter Omstændighederne med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen, ved hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger for Underretten det findes at kunne have sit Forblivende, være dels at forandre, dels at stadfæste.

M a n d a g d e n 2 5 A p r i l .

Nr 53/1927.

Rigsadvokaten
m o d
Jacob Nissen (Stein),

der tiltales for Bedrageri.

Vestre Landsrets Dom af 31 Januar 1927: Tiltalte Jacob Nissen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Jørgensen, 50 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

Til den i Dommen givne Sagsfremstilling føjes, at Tiltalte kort efter Salget af Automobilen købte kontant et andet Automobil, som han endnu var Ejer af, da Sagen blev rejst, og som han efter sin Forklaring var villig til at stille i Pant i det første Automobils Sted.

Sagen er mangelfuldt oplyst, men som den foreligger, findes det betænkeligt at forkaste Tiltaltes Forklaring om, at han har ment at kunne regne med, at Panthaverne vilde tillade den nævnte Ombytning af deres Sikkerhed.

Det kan herefter ikke anses bevist, at Tiltalte har gjort sig skyldig i noget strafbart bedragerisk Forhold overfor Partikulier Beck og Sagfører Petersen, og han vil derfor være at frifinde, hvorhos Sagens Omkostninger vil være at udrede af det offentlige.

T h i k e n d e s f o r R e t :

Jacob Nissen bør for det offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder det i Landsrettens Dom fastsatte Sa-

lær og i Salær for Højesteret til Højesterets-
sagfører Stein 80 Kroner, udredes af det offen-
lige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved tredje jyske Statsadvokatars Anklageskrift af 9 December 1926 er Jacob Nissen, født den 27 November 1873, der ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale til at lidé Straf efter Straffelovens § 253 for Bedrageri ved, efter i Henhold til Skadesløsbrev af 15 September 1924, tinglæst den 23 s M inden Retten for Kolding Købstad m v og 18 Januar 1926 inden Retten for Slagelse Købstad og Antvorskov Birk, til Sikkerhed for et Beløb af indtil 1700 Kr at have givet Partikulier Johs Beck i Sdr Stenderup og Sagfører Arendt Petersen i Kolding første Prioritets Underpanteret i et Automobil, Fabrikmærke »Mathis«, Chas Nr 31 578 og Motor Nr 31 369, den 5 Maj 1925 at have videresolgt Automobilet til Kedelbesigtigelsesmand Laue Madsen, Kolding, og derefter til egen Fordel at have disponeret over det ved Salget indkomne Beløb 2950 Kr uden at have fyldstgjort fornævnte Panthavere for deres Krav.

Ifølge Sagens Oplysninger var Automobilet solgt til Tiltalte, som den 4 Januar 1926 flyttede til Slagelse, paa Afbetaling med Ejendomsforbehold, og Pantsætningen skete med Forbehold af Sælgerens Ejendomsret. Efter Salget af Automobilet til Kedelbesigtigelsesmand Laue Madsen betalte Tiltalte Restkøbesummen, der udgjorde 1300 Kr, til sin Sælger, medens han til egen Fordel disponerede over det resterende Beløb, hvorved dog bemærkes, at Tiltalte umiddelbart efter — eller, som han selv har forklaret — umiddelbart før Salget betalte 200 Kr til Sagfører Petersen, der heraf afskrev 157 Kr 51 Øre paa den ved Skadesløsbrevet sikrede Skyld, som hidrører fra et Veksellaan, oprindelig stort 1700 Kr, som Petersen og Beck i Forening havde ydet Tiltalte.

Sagfører Petersens Forklaring gaar ud paa, at Tiltalte under den ommeldte Samtale, der efter Sagførerens Formening fandt Sted den 7 Maj, vel rejste Spørgsmaal om Salg af Automobilet, men at han herpaa svarede Tiltalte, at han ikke kunde give Tilladelse hertil uden at kende Becks Stilling til Sagen, samt at han først i Januar Maaned 1926 fik Kundskab om, at Tiltalte havde solgt Automobilet. Endelig gaar en af Beck afgivet Forklaring ud paa, at han, førend han engang i December Maaned 1925 traf Tiltalte, havde hørt, at Tiltalte havde solgt Automobilet, at han under sit nævnte Samvær med Tiltalte spurgte ham, om det forholdt sig saaledes, at Tiltalte svarede bekræftende herpaa med Bemærkning, at han havde haft Tilladelse dertil fra Sagfører Petersen, samt at denne paa Becks senere Forespørgsel udtalte, at han ikke vidste, at Tiltalte havde solgt Automobilet.

Efter det saaledes foreliggende maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det ham i Anklageskriftet paasigtede Forhold, og han vil herefter være at anse efter Straffelovens § 253 med

en Straf, der i Medfør af Bestemmelsen i midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Der er af de besvegne nedlagt Paastand om, at der tilkendes dem en Erstatning af 1660 Kr 22 Øre, men da Tiltalte i et Retsmøde har forklaret ikke at kunne udtale sig om, hvor stor hans Gæld til Sagfører Petersen er, fordi han ikke har modtaget nogen Opgørelse fra denne, og da dette Spørgsmaal derefter ikke ses paany at være foreholdt Tiltalte, vil Erstatningspaastanden ikke kunne tages under Paakendelse under denne Sag.

Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten 50 Kr.

Nr 342/1925. Godsejer **Erhard Frederiksen** (David)

m o d

Overlæge **Ludvig Boye Lundstein** (Bruun),

betræffende Omfanget af en Appellanten paahvilende Erstatningspligt for Sygdom i en solgt Besætning.

Østre Landsrets Dom af 27 November 1925: Sagsøgte, Godsejer Erhard Frederiksen, »Nøjsomhed«, bør til Sagsøgeren, Overlæge Ludvig Boye Lundstein, Vordingborg, betale 9000 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 23 April 1925, til Betaling sker, og i Sagsomkostninger 1000 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Som Sagen foreligger, maa der gaas ud fra, at Appellantens Garantierklæring er at forstaa som i Dommen antaget.

Efter de i Sagen, tildels efter Dommens Afsigelse, tilvejebragte Oplysninger findes Erstatningen at kunne bestemmes som ved Dommen sket, og Dommen vil herefter i det hele være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 1000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler

Appellanten, Godsejer Erhard Frederiksen, til Indstævnte, Overlæge Ludvig Boye Lundstein, med 1000 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Købekontrakt af 20 Juni 1924 med Skødepaategning af 3 Marts 1925 solgte Sagsøgte, Godsejer Erhard Frederiksen, »Nøjsomhed«, til Sagsøgeren, Overlæge Ludvig Boye Lundstein, Vordingborg, den Sagsøgte tilhørende Ejendom, Øen »Langø«, Matr Nr 1a, m fl af Langø, Kallehave Sogn, for en Købesum af 355000 Kr. I Købekontraktens § 5 fandtes følgende Bestemmelse: »Køberen forpligter sig til samtidig med Overtagelsesdagen for den faste Ejendom at overtage efter Vurdering og kontant udbetale Vurderingssummen for følgende nu paa Ejendommen værende Besætningsdele — — — nemlig: 2 Avlstyre, 26 Køer, 44 Kvier, der forventes at være drægtige i Løbet af Aaret, 33 Kalve, 9 Heste. Denne Besætning skal saavidt gør ligt, opretholdes paa Ejendommen og de fra Besætningen tillagte Dyr overtages ligeledes af Køberen. Til Vurderingsmænd vælger Parterne hver en uvildig Mand og disse en Opmand.«

I Henhold hertil foretoges den 27 Februar d A en Vurderingsforretning, hvorved Kvægbesætningen ansattes til en Værdi af 38550 Kr, og hvori optoges følgende Bestemmelse: »Godsejeren garanterer for, at Kvægbesætningen i Øjeblikket er fri for smitsom Kastning. — — —«

Den 3, 6 og 11 Marts d A blev der taget ialt 54 Blodprøver af Besætningen, der ved Overtagelsen den 1 Marts d A bl a bestod af 55 Køer og ikælvde Kvier samt en Del Ungkreaturer og 2 Tyre, og ved den paa den kgl Veterinær- og Landbohøjskoles Serumlaboratorium foretagne Undersøgelse af disse Prøver viste det sig, at ca Halvdelen af de undersøgte Dyr afgav positiv Reaktion for Kastning. Efter Overtagelsen oplystes det derhos, at 4 Køer havde kastet i Tiden fra den 17 December 1924 til den 19 Februar 1925.

Under Henvi sning hertil forespurgte Overretssagfører Salicath den 20 Marts d A det veterinære Sundhedsraad »hvorvidt den omhandlede Besætning lider af smitsom Kastning og har lidt deraf den 27 Februar d A.« Hertil svarede Raadet ved Skrivelse af 23 Marts d A: »Det maa anses for utvivlsomt, at en Del af Dyrene i Besætningen har været udsat for Kastningssmitte før den 27 Februar d A.« Efter at Overretssagfører Salicath havde forespurgt Raadet, hvorvidt dets nysnævnte Udtalelse er at forstaa saaledes, at Raadet anser det for utvivlsomt, at Besætningen i Overtagelsesøjeblikket var angrebet af Kastning (inficeret med Kastningsbaciller), besvarede Raadet under 6 April d A den fremsatte Forespørgsel bekræftende.

Under nærværende ved Retten for Nakskov Købstad m v forbedte Sag har Sagsøgeren, idet han gør gældende, at Sagsøgte i Henhold til den givne Garantierklæring maa være erstatningspligtig overfor

Sagsøgeren i Anledning af det denne ved Forekomsten af smitsom Kastning i Besætningen paaførte Tab, endelig paastaet Sagsøgte tilpligtet at betale ham principalt 15 000 Kr, subsidiært et efter Rettens Skøn fastsat Beløb, med Renter af det tilkendte Beløb 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 23 April d A.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet principalt mod Betaling af 4100 Kr, subsidiært mod Betaling af et efter Rettens Skøn fastsat Beløb, ikke over 5000 Kr, idet han hævder, at den af ham ved Dokumentet af 27 Februar d A paatagne Garanti ikke er at forstaa saaledes, at han garanterede for, at Kvægbesætningen da ikke var inficeret med Kastningsbaciller, men at han alene paatog sig Garanti for, at Besætningen ikke i Øjeblikket var inficeret saaledes, at de ikælvede Køer senere kastede smitsomt.

Ifølge det under Sagen oplyste er der i Tiden fra den 1 Marts til den 1 September d A forefaldet ialt 11 Tilfælde af Kastning blandt Besætningen paa Langø. Det veterinære Sundhedsraad har i Skrivelse af 10 November d A erklæret, at 5 af disse maa anses for Tilfælde af bevislig smitsom Kastning, at det for et Tilfældes Vedkommende maa betegnes som sandsynligt, men ikke bevist, at det var et Tilfælde af smitsom Kastning, og at det for de øvrige 5 Tilfældes Vedkommende er muligt, men ikke bevist, at det har drejet sig om smitsom Kastning.

Under Sagen er der den 24 August d A optaget en Syns- og Skønnsforretning, under hvilken de udmeldte Mænd, Inspektør Strange, Marienborg, og Forpagter H Jensen, Petersgaard, har udtalt følgende: »Fra 1 Marts dette Aar er der forefaldet 11 Kastningstilfælde og da vi gaar ud fra et Ko- og Kvieantal af 60 Stkr, vil det blive 36 à 37 pCt eller 22 Kastere for første Aar og skønner vi, at 150 Kr pr Kastning vil være passende Vederlag = 3300 Kr.

Andet Aar kunde man tænke sig en Kastningsprocent af 25 pCt = 15 Stkr ogsaa à 150 Kr = 2250 Kr. Som Vederlag for andre Ulemper har vi tænkt os en passende Erstatning af 3000 Kr. — — —

Den samlede Sum af 8550 Kr gælder kun for saa vidt at de indhentede Oplysninger er rigtige.«

Ved Forretningens Afhjæmning udtalte Mændene, at de er gaet ud fra, at der har fundet en Kulmination Sted med Hensyn til Kastningstilfældene, og da Skønnet er baseret paa 22 Kastningstilfælde i det første Aar, og Køer, naar de en Gang har kastet, efter Skønsmændenes Erfaring ikke kaster paany, har de ansat det sandsynlige Antal for andet Aar til 25 pCt = 15 Stkr og slet ikke ansat noget for tredje og fjerde Aar, idet Skønsmændene efter deres Erfaring mener, at saa vil Kastningstilfældene være nede paa det normale i enhver større Besætning, nemlig mellem 5 og 10 pCt. De bemærkede derhos, at de ved det Resultat, de er kommet til, ogsaa har tænkt paa eventuelt Salg og ny Forpagtning. De Oplysninger, de fik om Kastningstilfældene var forskellige fra de to Partier, og de satte derfor Tabet for Kastningerne skønsmæssigt til 150 Kr pr Ko. Inspektør Strange bemærkede, at i Tilfælde af, at Gaarden paatænkte solgt eller bortforpagtet paany, vilde han for sit Vedkommende sætte Erstatningen til 10 000 Kr i det hele, fordi man ved Overdragelser eller Forpagtninger er tilbøjelig til at afrunde Summerne.

Forpagter Jensen kunde ikke tiltræde Inspektør Stranges Bemærkning herom, men henholdt sig til Forretningen, der som nævnt ogsaa var foretaget med Hensyntagen til eventuelt Salg eller Forpagtning. Endelig udtalte Mændene som Svar paa til dem stillede Spørgsmaal, at det har været Meningen, at Erstatningen skulde sættes til 150 Kr pr bevist Tilfælde af Kastning, saaledes at Erstatningssummen skulde gaa op eller ned, hvis det viser sig, at Kastningstilfældene har været flere eller færre end antaget i Forretningen, og at Summen 3000 Kr er sat i al Almindelighed som Erstatning for smitsom Kastning paa Gaarden, altsaa afhængig af, at det konstateredes, at der foreligger smitsom Kastning, men uafhængig af Kastningernes Antal.

Det veterinære Sundhedsraad har i Skrivelse af 16 Juni d A til Sagsøgte udtalt, at det er meget vanskelig at angive Værdiforskellen mellem Besætningen saaledes, som den er efter det oplyste, og saaledes som den vilde have været, hvis der ikke havde fundet Kastninger Sted efter Taksationen, idet man ikke ved, hvilken Udbredelse Kastningen vil faa. Raadet vil antage, at en Erstatning af 25 pCt af Værdien af hver Ko, der kaster i Løbet af de første to Aar, samt et Beløb af ca 2000 Kr for Ulemperne ved den af Loven paabudte Indskrænkning i Dispositionsretten over Besætningen kunde være passende. Efter at Overretssagfører Salicath havde forespurgt Raadet, om det ikke under Hensyn til, dels at Forpagteren af Øen har reserveret sig et Erstatningskrav overfor Sagsøgeren, dels at Besætningen, hvad der er ubestridt, er solgt med Garanti som en første Klasses tuberkulinprøvet Besætning af fin Afstamning saaledes at der her, som Køberens Mening var, kunde skabes et Avlscenter, vil skønne, at en Erstatning bør sættes væsenlig højere end i Raadets Skrivelse af 16 Juni d A angivet, har Raadet under 18 August d A erklæret, at det er muligt, at Erstatningen for Ulemperne ved Indskrænkningen i Dispositionsretten bør sættes lidt højere.

Overretssagfører Salicath har som Vidne forklaret, at han paa Vurderingsdagen af en Arbejdsmand paa Langø fik Meddelelse om, at der i den senere Tid havde været 5 Kastninger paa Langø. Dette meddelte Vidnet Sagsøgerens Vurderingsmand, Proprietær Nicolaisen, der i Tilslutning hertil senere paa Dagen fortalte Vidnet, at nu havde Sagsøgte to Gange i Vidners Overværelse garanteret for, at der ikke var smitsom Kastning paa »Langø«. Som et Resume af Vurderingen blev der optaget en kort skriftlig Forretning, og før den blev underskrevet, sagde Sagsøgerens Vurderingsmand henvendt til Sagsøgte, at han jo saa altsaa garanterede for, at der ikke var smitsom Kastning i Besætningen, hvortil Sagsøgte svarede: »Ja«. Paa den skriftlige Forretning blev der forneden tilføjet (vistnok efter Nicolaisens Diktat) en kort Erklæring, hvori Sagsøgte garanterede for, at Kvægbesætningen var fri for smitsom Kastning. Før sin Underskrift af denne Erklæring forlangte Sagsøgte tilføjet Ordene: »i Øjeblikket« foran »er fri for smitsom Kastning«, dette skete da uden Protest fra nogen Side. Vidnet opfattede den afgivne Garanti som ubetinget, idet han dog støttede sin Opfattelse alene paa Erklæringens Ordlyd, overfor hvilken Sagsøgte intet Forbehold tog.

Proprietær Nicolaisen har dernæst som Vidne forklaret, at han paa Taksationsdagen rettede det Spørgsmaal til Sagsøgte, om denne var vil-

lig til at garantere, at der ikke i Besætningen fandtes smitsom Kalvekastning eller smitsom Lungesygge hos Kalvene og herved udtalte, at en saadan Garantierklæring vilde influere væsenlig paa Vidnets Vurdering. Sagsøgte bemærkede, at der ikke forefandtes smitsom Kalvekastning, og at et Par Køers for tidlige Fødsel skyldtes tilfældige Aarsager. Vidnet bemærkede hertil, at dette i og for sig ikke interesserede ham, men at det, han ønskede at vide, var, om Sagsøgte udtrykkelig vilde garantere, at Besætningen ikke var inficeret med smitsom Kalvekastning. Sagsøgte svarede hertil klart og tydeligt: »Ja«. Herefter foregik Vurderingen af Kvægbesætningen, og Vurderingssummen fastsattes for Vidnets Vedkommende under Hensyntagen til den ovennævnte Garantierklæring. Fra den af Sagsøgte udnævnte Vurderingsmand blev under Drøftelsen flere Gange udtrykkelig henvist til den af Sagsøgte afgivne Garantierklæring som Motivering for en højere Vurdering end den, Vidnet foreslog. Overrets-sagfører Salicath nedskrev Forretningen — men den deri indeholdte Garantibestemmelse dikteredes af Vidnet. Vidnet tilføjer dog herved paa Anledning, at han ikke med Sikkerhed husker, om Udtrykket »i Øjeblikket« er dikteret af ham eller er foranlediget af Sagsøgte eller nogen anden, men Vidnet har ikke lagt nogen som helst Vægt paa dette Udtryk ud over, at der deri selvfølgelig ligger, at Sagsøgte ikke havde noget Ansvar for fremtidig Indførelse af Smitte. Saaledes som Erklæringen er affattet, har Vidnet betragtet den som absolut og som svarende til den tidligere paa Dagen afgivne mundtlige Garanti, ud fra hvilken Vidnet havde vurderet. Vidnet har endelig tilføjet, at det fra hans Side var Meningen med Erklæringen, saaledes som den blev affattet, at Sagsøgte skulde garantere videst muligt paa det paagældende Punkt, d v s garantere mod, at der overhovedet fandtes Infektion af Kalvekastningsbaciller i Besætningen, samt at det var hans Opfattelse, at ogsaa Sagsøgte forstod Erklæringen saaledes.

Endelig har Gaardejer Søren Pedersen, Helsted, der ligeledes var tilstede ved Taksationen, som Vidne forklaret, at han opfattede Garantierklæringen som værende af videst muligt Omfang og uden Betingelser og Forbehold, saaledes at den selvfølgelig ogsaa maatte omfatte en Garanti for, at Besætningen ikke under nogen Omstændighed var inficeret med smitsom Kastning. Efter Vidnets Opfattelse maatte det være Sagsøgte klart, at Garantien var af denne under de foreliggende Omstændigheder naturlige vide Art.

Efter det saaledes oplyste findes der at maatte gives Sagsøgeren Medhold i, at den i Taksationsforretningen optagne Erklæring maa opfattes som indeholdende en Garanti for, at Besætningen ikke var inficeret med smitsom Kastning. Under Hensyn hertil og til det iøvrigt foreliggende, derunder at det ved Fastsættelsen af de til Grund for Vurderingsforretningen liggende Priser har været bestemmende for Vurderingsmændene, at det drejede sig om en Besætning, der var garanteret fri for Infektion med smitsom Kastning, findes den Sagsøgeren hos Sagsøgte tilkommende Erstatning at burde bestemmes til 9000 Kr, hvoraf Sagsøgte vil have at svare Renter som paastaet.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgeren med 1000 Kr.

Tirsdag den 26 April.

Ved Højesterets Dom i Sagen Nr 69/1927 (**Rigsadvokaten mod Thorvald Christian Schmidt**) blev Tiltalte for Tyveri og Forsøg paa Voldtægt anset efter Strfl § 232 og efter dens § 168, 1 Punktum, jfr § 46, med Tugthusarbejde i 6 Aar.

Nr 228/1926. Gaardejer **Jens Nørgaard (Meyer)**

mod

Hjørring Amts Andels-Kartoffelmelfabriker i Likvidation (Cohn),

betræffende Spørgsmaalet om Omfanget af Appellantens Forpligtelse til at deltage i det indstævnte Selskabs Underskud.

Vestre Landsrets Dom af 26 April 1926: Sagsøgte, Gaardejer Jens Nørgaard, bør til Sagsøgerne, Hjørring Amts Andels-Kartoffelmelfabriker i Likvidation, betale 5889 Kr 61 Øre tilligemed Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 30 November 1923 til den 1 Maj 1925 og 5½ pCt aarlig fra sidstnævnte Dato, indtil Betaling sker, samt i Sagsomkostninger 500 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævnte Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Gaardejer Jens Nørgaard, til Indstævnte, Hjørring Amts Andels-Kartoffelmelfabriker i Likvidation, med 600 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Sagsøgte, Gaardejer Jens Nørgaard af Ny Thirup, ved Oprettelsen af Andelsselskabet Hjørring Amts Andels-Kartoffelmelfabriker

havde tegnet sig for en Levering af 200 Tdr Kartoffler aarlig og samtidig var blevet optaget som Andelshaver i Selskabet, fremkom der, da dette havde virket nogen Tid, Planer om en større Udvidelse ved Opførelse af nye Rivestationer m m og Optagelse af nye Andelshavere, hvilket vakte Betænkeligheder hos en Del af de ældre Andelshavere. Da Planerne, som anbefaledes af Bestyrelsen, blandt hvis 24 Medlemmer Sagsøgte var, dog blev vedtaget, rejste en Kreds af 113 Andelshavere Krav om, at de Kartoffelmængder, som de tidligere havde tegnet, skulde ned sættes, fordi Selskabets Forhold nu laa anderledes og frembød større Risiko end, da Tegningen fandt Sted. Der førtes herefter Forhandlinger mellem Bestyrelsen og et Udvalg af de misfornøjede Andelshavere, og den 16 September 1920 afsluttedes der et Forlig, hvorved Bestyrelsens Medlemmer indgik paa hver at overtage 300 Tdr Kartoffler, altsaa ialt 7200 Tdr, som var tegnet af 12 af de nævnte Andelshavere, og hvoraf de 6000 Tdr hidrørte fra ikkun tre Andelshavere, der hver afgav 2000 Tdr. Senere blev der af Bestyrelsens Medlemmer i et Møde underskrevet Overtagelseserklæringer, hvori var anført det Kvantum Kartoffler, hver især skulde overtage, og Navnet paa den Andelshaver, for hvem Overtagelsen skete. Den af Sagsøgte saaledes underskrevne Erklæring havde følgende Ordlyd:

»Undertegnede Gaardejer Jens Nørgaard, Ny Thirup, forpligter mig herved overensstemmende med Pag 4 i Vedtægterne for Hjørring Amts Andels-Kartoffelmfabriker at overtage 300 Tønder af det Kvantum Kartoffler, som Godsejer Winkel, Dybvadgaard, har forpligtet sig til at levere aarligt til ovennævnte Selskab, saaledes at Leveringspligten indtræder til den kommende Kampagne.

Ved denne Overtagelse indtræder jeg i Godsejer Winkels Rettigheder og Forpligtelser som Andelshaver for saa vidt angaar det overtagne Kvantum, naar denne Overtagelse i Henhold til ovennævnte Pag 4 er godkendt af Selskabets Bestyrelse.

Underskrevne Godsejer Winkel, Dybvadgaard, indgaar herpaa.

Ovenstaaende Overtagelse godkendes herved:

Jens Nørgaard.«

I samme Møde godkendte Bestyrelsen de stedfundne Overtagelser, hvorimod ingen af de udstedte Erklæringer da eller senere blev underskrevet af den Andelshaver, fra hvem Kartoffler var overgaaet til et Bestyrelsesmedlem. Fra den 1 April 1921 traadte Selskabet i Henhold til Generalforsamlingsvedtagelser i Likvidation, og der er derpaa af Sagsøgerne, Hjørring Amts Andels-Kartoffelmfabriker i Likvidation i Hjørring, foretaget en Opgørelse, hvorefter Sagsøgte som Andelshaver med ialt 500 Tdr Kartoffler er dem skyldig et Beløb af 5889 Kr 61 Øre, hvilket de under nærværende Sag har paastaaet ham tilpligtet at betale dem tilligemed Renter deraf 6 pCt aarlig fra den 30 November 1923 til den 1 Maj 1925 og 5½ pCt aarlig fra sidstnævnte Dato, indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for Sagsøgernes Tiltale, subsidiært mod Betaling af det indsøgte Beløb med Fradrag af 1470 Kr 35 Øre.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Sagsøgte gjort gældende, at Overtførelsen til ham af de af Winkel oprindelig tegnede 300 Tdr Kartoffler er uforbindende før Sagsøgte som Følge af, at de Forudsætninger,

hvorunder han indgik paa Overtagelsen, er bristet. I saa Henseende har han henvist til, at den ovenanførte Overtagelseserklæring ikke — som i dens Tekst forudsat — er blevet underskrevet af Winkel, hvorhos han har anført, at de Andelshavere, som havde krævet Udtrædelse, har misligholdt det indgaaede Forlig derved, at de ikke sørgede for at skaffe Bestyrelsen Ro til at føre Selskabet videre, men medvirkede til Likvidationens Indtræden, og at det var i Strid med Forligets »Aand og Forudsætninger«, at kun saa faa Andelshavere fik Del i Tegningsreduktionen. Da det imidlertid af Sagsøgerne uimodsagt er anbragt, at Bestyrelsen aldrig har forlangt nogen Overtagelseserklæring underskrevet af Winkel eller de med hamigestillede Andelshavere, samt at hverken Winkel eller nogen af de øvrige har rejst Indsigelse mod Overtagelsens Gyldighed, kan der ikke tillægges den manglende Underskrift nogen Betydning. Mod Sagsøgenes Benægtelse er det derhos ikke af Sagsøgte godtgjort, at nogen af de ovenomhandlede 113 Andelshavere efter Forligets Afslutning er optraadt mod Bestyrelsen, hvorved særlig bemærkes, at Likvidationen maa antages at være foreslaaet af Bestyrelsen selv. Idet det endelig af Sagsøgte under Domsforhandlingen er erkendt, at han ved Indgaaelsen af Forliget var vidende om, at kun faa Andelshavere vilde opnaa Nedsættelse af den tegnede Kartoffelmængde, kan der ej heller lægges Vægt paa dette Forhold, og Sagsøgtes Frifindelsespaastand vil saaledes ikke kunne tages til Følge.

Det Beløb af 1470 Kr 35 Øre, som Sagsøgte subsidiært har paa-staaet fradraget i sin Skyld til Sagsøgerne, udgør en til et Kvantum af 300 Tdr Kartoffler svarende Del af den Sum, som i Henhold til Selskabets Love er tilbageholdt af Efterbetalingen til Godsejer Winkel for Levering af Kartoffler i det Tidsrum, som ligger forud for Sagsøgtes Overtagelse af de 300 Tdr. De for Andelshaverne saaledes tilbageholdte Beløb dannede en saakaldet Reservefond, som efterhaanden ved Modregning i Beløb, der skulde indbetales, er kommet de Andelshavere til Gode, i Anledning af hvis Kartoffellevering Tilbageholdelsen tidligere var sket. Sagsøgte har nu til Støtte for sin subsidiære Paastand hævdet, at han maa have Krav paa ved sin Overtagelse af Winkels 300 Tdr Kartoffler at faa godsrevet den hertil svarende Del af det for Winkel opsparedede Reservefond, og han har i saa Henseende særlig anført, at det i den ovenfor gengivne Overtagelseserklæring hedder, at Sagsøgte indtræder i Winkels »Rettigheder og Forpligtelser som Andelshaver forsaavidt angaar det overtagne Kvantum«, samt at der ved Ordet »Rettigheder« netop maa være sigtet til den omhandlede forholdsmæssige Reservefondsandel. Da nu imidlertid, som ovenfor nævnt, Overtagelseserklæringen ikke er underskrevet af Winkel eller paa anden Maade i sin Ordlyd vedkendt af denne, kan Sagsøgte ikke paa Erklæringens Indhold rettelig støtte noget Krav paa en Del af Winkels Reservefondsandel. Efter hvad der er uomtvistet, har det derhos ikke ved Indgaaelsen af Forliget og de i Anledning heraf mellem Bestyrelsen og de vedkommende Andelshavere førte Forhandlinger været paa Tale, at nogen Reservefondsandel skulde overføres til Bestyrelsens Medlemmer, ligesom ej heller disse i Anledning af Overtagelsen af de 7200 Tdr Kartoffler til deres egne Konti i Selskabets Bøger har ladet overføre saadanne Andele. Her-

efter samt da de Beløb, der indgik i Reservefonden, maa betragtes som endelig indtjent af de Medlemmer, hvem de blev godskrevet, og som af disse midlertidig betroede Selskabet til Driftskapital, maa der gives Sagsøgerne Medhold i, at det i Mangel af udtrykkelig Aftale, der, som anført, ikke foreligger, er udelukket at overføre til Sagsøgte den omhandlede forholdsmæssige Andel af Reservefondet, og hans subsidiære Paa-stand kan derfor ej heller tages til Følge.

I Henhold til det anførte vil Sagsøgte være at tilpligte at betale det indsøgte Beløb, mod hvis Udregning iøvrigt ingen særskilt Indsigelse er fremsat, tilligemed Renter af Beløbet som paastaet.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgerne med 500 Kr.

Onsdag den 27 April.

Nr 132/1927.

Rigsadvokaten
 mod
Knud Erik Schmidt.

Højesterets Ankeudvalgs Kendelse

Under denne Sag paaanker Knud Erik Schmidt Vestre Landsrets Dom af 17 December 1926, ved hvilken han efter Straffelovens § 251 tildels sammenholdt med § 46 og efter Straffelovens § 230, 1 Stk, jfr midlertidig Straffelov § 13 er anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. Dommen er forkyndt for ham den 23 December 1926, og hans Ankemeddelelse er først afgivet den 24 Marts 1927, men han paaberaaber sig, at han ikke før den 16 s M er blevet bekendt med den Omstændighed, hvorpaa han støtter Anken, nemlig at et Vidne har erklæret at ville forandre sin under Sagen afgivne Forklaring, og at Ankemeddelelsen saaledes er afgivet i rette Tid, jfr Retsplejelovens § 949. Det paa-gældende Vidne er derpaa paany afhørt og har afgivet en Vidneforklaring, som stemmer med den tidligere paa nær en uvæsenlig Forandring, som er uden Betydning for Sagens Afgørelse. Herefter vil Anken trods den af Schmidt paaberaabte Omstændighed være i Overensstemmelse med Rigsadvokatens Paastand at afvise, idet Ankemeddelelsen ikke er sket inden den i Retsplejelovens § 948 foreskrevne Frist Udløb.

Thi bestemmes:

Denne Sag afvises.

M a n d a g d e n 2 M a j .

Nr 10/1926. **Bestyrelsen for Ryslinge Valgmenighed** (Møldrup)
m o d

Bestyrelsen for Ryslinge Frimenighed (Ahnfelt-Rønne),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ejendomsret til en Kirkebygning m v.

Østre Landsrets Dom af 25 November 1925: De Sagsøgte, Ryslinge Frimenighed, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Ryslinge Valgmenighed, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgerne til de Sagsøgte med 500 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 2000 Kroner.

T h i k e n d e s f o r R e t :

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Ryslinge Valgmenighed, til Indstævnte, Ryslinge Frimenighed, med 2000 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at der i Aaret 1865 af politiske Grunde var meddelt daværende Sognepræst i Ryslinge Vilhelm Birkedal Afsked fra sit Embede, dannede der sig om ham en tildels af hans tidligere Sognebørn bestaaende Menighed udenfor Folkekirken, som tildels ved Hjælp af Gaver fra den øvrige Del af Landet opførte en Kirke, der indviedes den 8 August 1866, og en Præstegaard. Ved kongelig Resolution af 1 August 1868 fik Menigheden i Henhold til den da udkomne Lov om Valgmenigheder af 15 Maj 1868 Anerkendelse som Valgmenighed under Folkekirken med Pastor Viilhelm Birkedal som Præst. I de paa Menighedens Generalforsamling den 21 November 1888 vedtagne »Vedtægter for Ryslinge Valgmenighed« bestemtes bl a:

»§ 1.

Ryslinge Valgmenighed bestaar i Henhold til Valgmenighedsloven og repræsenteres af sin Styrelse.

§ 5.

Styrelsen har Raadighed over Menighedens Formue og Ejendomme, som den skal forvalte til Menighedens Tarv. Iøvrigt varetager den alle de Anliggender, som ifølge Vedtægterne og Generalforsamlingsbeslutninger bliver den paalagt.

§ 9.

I formueretlig Henseende er Valgmenigheden en Forening. Intet Medlem hæfter for Foreningen med noget som helst Beløb udover sit vedtægtsmæssige Bidrag, og dette kun saalænge det er Medlem.

Hvem der ophører med at være Medlem af Menigheden, er ude af Foreningen, og kan ikke gøre noget Krav gældende paa nogen Del af Menighedens Formue og Ejendom.

§ 13.

Halvtredsindstve stemmeberettigede Menighedsmedlemmer kan ved Henvendelse til Styrelsen, senest 14 Dage efter en Generalforsamlings Afholdelse, forhindre, at en paa denne fattet Beslutning træder i Kraft, indtil den af næstpaafølgende ordenlige eller overordenlige Generalforsamling paany er behandlet, og dens Ikrafttræden besluttet med $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer.

§ 15.

Forandringer i disse Vedtægter kan ske, naar to efter hinanden følgende Generalforsamlinger med mindst 14 Dages Mellemlum derom fatter enslydende Beslutning med et Flertal af mindst $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer.«

Ved kongelig Resolution af 25 August 1918 blev der meddelt Torkild Skat Rørdam Anerkendelse som Præst for Ryslinge Valgmenighed. I Løbet af de følgende Aar opstod der imidlertid paa Grund af hans Forkyndelse og særlig hans Opfattelse af Daabsritualet Uenighed i Menigheden, hvad der førte til, at en Del af Menighedens Medlemmer, der var uenige med Pastor Rørdam, i Aaret 1921 udtraadte og dannede den grundtvigske Valgmenighed i Ryslinge. Inden Udtrædelsen var der med Hensigt paa denne den 10 April 1921 indgaaet en Overenskomst mellem de to Menigheder, hvorefter Ejendomsretten til Menighedens Aktiver, derunder Kirken, Præstegaarden og Kapellanboligen, i Henhold til Vedtægternes § 9 forblev hos Ryslinge Valgmenighed, medens den nye Menighed fik en nærmere bestemt, fra Ryslinge Valgmenigheds Side uopsigelig Brugsret over bl a Kirken og Kapellanboligen mod paa nærmere angivet Maade at bidrage til Udgifterne ved de paagældende Ejendommens Vedligeholdelse og Drift. Efter den grundtvigske Valgmenigheds Udtræden blev der derhos paa to Generalforsamlinger i den tilbageværende, til Pastor Rørdam knyttede Ryslinge Valgmenighed henholdsvis den 15 November 1921 og den 4 December s A enstemmig vedtaget bl a en Tilføjelse til Vedtægternes § 9, bestaaende af tre Stykker, saaledes at Bestemmelsen herefter i sin Helhed kom til at lyde saaledes:

»§ 9.

I formueretlig Henseende er Valgmenigheden en Forening. Intet Medlem hæfter for Foreningen med noget som helst Beløb udover sit vedtægtsmæssige Bidrag, og dette kun saalænge det er Medlem.

Hvem der ophører med at være Medlem af Menigheden, er ude af Foreningen, og kan ikke gøre noget Krav gældende paa nogen Del af Menighedens Formue og Ejendom.

Selv om Menighedens Stilling til Folkekirken skulde blive forandret, enten ved, at den eller dens Præst skulde blive nægtet eller frataget Anerkendelse af de kirkelige Myndigheder, eller paa anden Maade, vedbliver Menigheden fremdeles at bestaa under de Former, som Styrelsen og Generalforsamlingen bestemmer.

De til en saadan Tid i Menigheden staaende Medlemmer er Ejere af dennes Ejendomme og anden Formue i Overensstemmelse med de nu gældende Vedtægter.

Disse er, indtil de paa gyldig Maade forandres, gældende ogsaa under de eventuelle nye Former.«

I den følgende Tid opstod der imidlertid en Modsætning mellem Menigheden og de kirkelige Myndigheder, som særlig tog til efter at Kirkeministeriet i September 1924 havde nægtet at godkende en fra Menighedens Side foreslaaet ændret Affattelse af Daabsritualet. Paa Menighedens ordinære Generalforsamling den 25 Januar 1925 gjorde Pastor Rørdam Rede for sin Stilling til Daabsritualet, hvorefter der med 7 à 800 Stemmer mod 28 Stemmer vedtoges et af Pastor Rørdam sammen med Bestyrelsen stillet Forslag til Resolution, saalydende:

»Til det høje Kirkeministerium.

Da vi har Indtryk af, at der ikke i en overskuelig Fremtid kan ventes nogen Afgørelse af, om vi faar Tilladelse til Brug af det af os ønskede Ritual, tillader vi os at meddele, at vi ikke af Samvittighedsgrunde kan vente længere og at Ryslinge Valgmenigheds Bestyrelse og Præst, med Tilslutning af den ordinære Generalforsamling har besluttet, herefter at anvende det af os foreslaaede Ritual ved Daab, naar som helst det ønskes, og ikke ser os i Stand til at efterkomme noget Krav om Særtillførsel i Kirkebogen ved det ene eller det andet Ritual. Da Ministeren i sin Tid har meddelt, at hvis vor Præst anvender det nævnte Ritual i Folkekirken ved Daab i Hjem og Kirke, vil det af Ministeren blive betragtet som en Tilkendegivelse af, at han ønsker at træde ud af Folkekirken, overlader vi til det høje Kirkeministerium, om det vil be-
trachte det som saadan, idet baade vi og vor Præst fastholder vor Ret til vedblivende at staa som Medlemmer af Folkekirken.«

Som Følge heraf blev Pastor Rørdams Anerkendelse som Præst for Ryslinge Valgmenighed ved kongelig Resolution af 5 Februar 1925 til-

Færdig fra Trykkeriet den 11 Maj 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 8.

Mandag den 2 Maj.

bagetaget. Kirkeministeriet anmodede derhos i en Skrivelse af samme Dag Biskoppen over Fyens Stift om at indhente en Erklæring fra Valgmenighedens Bestyrelse om, hvorvidt Menigheden ønskedes opløst, eller om en ny Præst ønskedes anerkendt for samme, idet Opmærksomheden henleddes paa, at Menigheden paa visse Betingelser havde en Frist af 6 Maaneder, inden hvilken endelig Indstilling om Anerkendelse af en dertil egnet Mand som Præst maatte foreligge, og at der, saafremt en saadan Indstilling ikke fremkom, »i Henhold til Bestemmelsen i Lov om Valgmenigheder af 15 Maj 1903 § 27 af Ministeriet skal nedlægges Forestilling om Bortfaldet af den Menigheden i sin Tid meddelte Anerkendelse.«

Den Modstand, som paa Generalforsamlingen af 25 Januar 1925 var rejst mod den foreslaaede Resolution var imidlertid vokset, særlig efter Tilbagekaldelsen af Rørdams Anerkendelse, og den 6 Marts 1925 afholdtes et af Oppositionen sammenkaldt Møde af Medlemmer af Ryslinge Valgmenighed, paa hvilket Møde, der var besøgt af ca 100 Medlemmer, man som det i Forhandlingsprotokollen udtrykkes: »enedes om at opretholde og fortsætte Valgmenigheden i Henhold til Valgmenighedsloven og de for vor Menighed nu gældende Vedtægter. Indtil Forholdene klarer og endelig Ordning kan træffes, ønsker vi i Henhold til Valgmenighedslovens § 27 fremdeles at betragtes som en selvstændig Menighed indenfor Folkekirken, og efter Forhandling med Stiftets Biskop, at betjenes af en eller flere dertil berettigede og villige Præster.« Det vedtoges endvidere at nedsætte et Udvalg til foreløbig at varetage Menighedens Interesser samt at møde paa den til den 15 Marts berammede Generalforsamling for at stemme imod Dagsordenen.

Paa to i Ryslinge Valgmenighed den 15 Marts og den 5 April afholdte Generalforsamlinger, hvor en Repræsentant for det under 6 Marts nedsatte Udvalg gav Møde og gjorde Rede for Oppositionens afvigende Standpunkt, vedtoges det derefter henholdsvis med 632 Stemmer mod 78 og med 721 Stemmer mod 13 dels at ændre Betegnelsen »Ryslinge Valgmenighed« saavel i Vedtægternes Titel som iøvrigt i disse til »Ryslinge Frimenighed« dels at affatte § 1 saaledes:

»I Henhold til Generalforsamlingsbeslutning er Ryslinge Valgmenighed overgaaet til Frimenighed, og dens Navn er herefter Ryslinge Fri-

menighed. Denne repræsenteres af sin Styrelse, samt endelig at ændre § 9, 3 Stk saaledes, at Sætningerne: »enten ved, at den eller dens Præst skulde blive nægtet eller frataget Anerkendelse af de kirkelige Myndigheder, eller paa anden Maade«, udgaar. Paa Generalforsamlingen den 5 April afsluttede Formanden Forhandlingerne ved at erklære, at Ryslinge Valgmenighed herefter overgik til at være Ryslinge Frimenighed, hvorefter Pastor Rørdam valgtes til Præst for denne Menighed.

Ved Skrivelse af 14 April meddelte Frimenigheden dette til Kirkeministeriet som Svar paa dettes Forespørgsel af 5 Februar, idet den derhos dels i Henhold til Valgmenighedslovens § 27, 2 Stk androg Ministeriet om at tilbagekalde Valgmenighedens Anerkendelse dels androg om Anerkendelse for Ryslinge Frimenighed, saaledes at den fik Adgang til at bruge Folkekirken Kirke ved Gudstjenester og gudstjenstlige Handlinger. Samtidig androg imidlertid ved Skrivelse af 18 April det under 6 Marts nedsatte Udvalg med Tilslutning af ialt 141 Medlemmer af Menigheden om Tilladelse til at fortsætte Ryslinge Valgmenighed, efter at som det hedder »et Flertal af denne er gaaet ud i Frimenighed«.

Medens der ikke af Kirkeministeriet er givet noget direkte Svar paa den førstnævnte Henvendelse, blev det ved kongelig Resolution af 11 Maj 1925 bifaldet:

»at det, efter at en større Del af Ryslinge Valgmenigheds Medlemmer har dannet en Frimenighed med Pastor Rørdam som Præst, og denne Del af Menigheden derved er udtraadt af Folkekirken i Henhold til Bestemmelsen i Lov om Menighedsraad af 30 Juni 1922 § 5, maa anerkendes, at de tilbageblivende Medlemmer betragtes som dannende en Valgmenighed i Folkekirken under Navn af Ryslinge Valgmenighed paa Betingelse, at de inden Udløbet af den i Lov om Valgmenigheder af 15 Maj 1903 § 27 nævnte Frist gør Indstilling om Anerkendelse af en ny Præst for Valgmenigheden, og de iøvrigt opfylder de i Valgmenighedsloven iøvrigt fastsatte Betingelser for Dannelse af Valgmenigheder i Folkekirken.«

Paa en den 15 Maj 1925 afholdt Generalforsamling har derefter den ommeldte mindre Kreds af Menighedens Medlemmer konstitueret sig som Ryslinge Valgmenighed med Bibeholdelse af de tidligere Love for Menigheden med Undtagelse af den i 1921 skete Tilføjelse til § 9.

Under 30 Jul d A har endelig Biskoppen over Fyens Stift nægtet Ryslinge Frimenighed den ifølge Lov om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne af 30 Juni 1922 fornødne Anerkendelse for at kunne benytte Sognekirken i Ryslinge til Gudstjeneste og gudstjenstlige Handlinger ved Frimenighedens Præst, hvorimod det i Skrivelsen er udtalt, at der ikke fra Biskoppens Side vil blive rejst Indvendinger imod Frimenighedens Præsts Medvirken ved Jordfæstelse af dens Medlemmer paa Folkekirken Kirkegaard i Fyens Stift.

Samtlige den oprindelige Valgmenigheds Formueaktiver og øvrige Ejendele, derunder Forhandlingsprotokol og Arkiv, er imidlertid med Menighedens Bestyrelse efter Generalforsamlingen af 5 April overgaaet i Ryslinge Frimenigheds Besiddelse, hvorefter denne paa de faste Ejendomme har ladet tinglæse, at Menighedens Navn nu er Ryslinge Frimenighed.

Under nærværende ved Retten for Sunds-Gudme Herreder forberedte

Sag har derfor Sagsøgerne, den nuværende Ryslinge Valgmenighed — der nu bestaar af ca 170 Medlemmer og har antaget en Præst — overfor de Sagsøgte, Ryslinge Frimenighed — der bestaar af ca 1050 Medlemmer — nedlagt Paastand paa, at Valgmenigheden kendes ejendomsberettiget til samtlige de Aktiver, der tilhørte Ryslinge Valgmenighed ifølge Regnskabsopgørelse pr 18 April d A og som, foruden Nazareths-Kirken i Ryslinge med tilhørende Præstebolig, Kapellanbolig, Menighedshus og forskelligt Jordtilliggende under Matr Nr 7 e, 7 h, 7 i, 7 k, 22 e, 22 k, 11 f og 18 f af Ryslinge By og Sogn samt alt Tilbehør, derunder specielt alt, hvad der hører til Kirken, dennes hellige Kar og alt Løsøretilbehør, udgør: et Legat, Hans E Jørgensens Legat, stort 1000 Kr, indestaaende paa Kontrabog med Landbosparekassen for Fyen, Pengebeholdninger ifølge Regnskabsafslutning pr 18 April d A, dels kontant Beholdning 1510 Kr 45 Øre, dels indestaaende paa Bankbog med Andelskassen i Ryslinge 1205 Kr 36 Øre, samt Valgmenighedens Bøger og øvrige Arkiv, derunder Forhandlingsprotokol og Regnskabsbøger, alt imod, at Ryslinge Valgmenighed tilsværer de Gældsforpligtelser, som pr 18 April d A paahvilede de paagældende Aktiver.

Ryslinge Frimenighed har paastaet sig frifundet, idet den har gjort gældende, at Ryslinge Valgmenighed ved de to i Overensstemmelse med Vedtægternes § 15 truffne Generalforsamlingsbeslutninger af 15 Marts og 5 April 1925, der har Hjemmel i Vedtægternes § 9, saaledes som denne Bestemmelse er affattet i 1921, paa lovlig Maade er overgaaet til at være Frimenighed og derfor fremdeles maa være Ejer af den tidligere Valgmenigheds tilhørende Formue.

Til Støtte for deres Paastand har derimod Sagsøgerne anført, at Beslutningen om Ryslinge Valgmenigheds Overgang til Frimenighed betegner en saa væsenlig Ændring i Menighedens Grundlag og Formaal ifølge dens Vedtægters § 1, jfr Lov om Valgmenigheder 15 Maj 1903 § 1 — hvorefter den som Valgmenighed er et Led af Følkekirken med Tilslutning til dennes Trosgrundlag — at den ikke kan være gyldig mod et Mindretals Ønske, at Flertallet ved desuagtet at overgaa til Frimenighed, som ogsaa forudsat i kgl Resolution af 11 Maj 1925, maa anses udtraadt af Ryslinge Valgmenighed, medens denne overensstemmende med den af Mindretallet den 6 Marts 1925tagne Beslutning og den ved kgl Resolution af 11 Maj 1925 meddelte Anerkendelse maa antages fremdeles at bestaa paa sit oprindelige ved Vedtægterne af 1888 angivne Grundlag, og at følgelig Retten til Ryslinge Valgmenigheds Formue maa tilkomme den nuværende Valgmenighed som den umiddelbare Fortsættelse deraf, jfr Vedtægterne af 1921 § 9, 4 Stk: »De til saadan Tid i Menigheden staaende Medlemmer er Ejere — — —«, hvorimod Medlemmerne af Ryslinge Frimenighed ved deres Udtrædelse af Valgmenigheden i Medfør af Vedtægternes § 9, 2 Stk, har mistet deres Andelsret i Menighedens Formue.

Selv bortset fra Ryslinge Valgmenigheds historiske Oprindelse som Menighed udenfor Folkekirken i Tilslutning til en bestemt Præst og hans Forkyndelse findes imidlertid Beslutningen om Menighedens Udtrædelse af Folkekirken at være hjemlet ved den i Aaret 1921 skete Ændring i Vedtægternes § 9, der maa anses for gyldig vedtaget saavel under Hen-

syn til dens Tilblivelse paa et Tidspunkt, da Menigheden efter den grundtvigske Valgmenigheds Udskillelse og det formueretlige Opgør med denne stod samlet om Pastor Rørdam og hans Forkyndelse, som til dens eenstemmige Vedtagelse paa to Generalforsamlinger — efter det oplyste med Tilslutning ogsaa af en Del af de nuværende Medlemmer af Valgmenigheden — og uden at der derefter forinden nærværende Strid er fremkommet Indsigelse mod dens Gyldighed. Ved den saaledes — som det maa antages, netop med Henblik paa den nu foreliggende Situation — vedtagne Affattelse af § 9 er Menighedens fortsatte Bestaaen under de Former, som Styrelsen og Generalforsamlingen bestemmer, gjort uafhængig af dens Stilling til Folkekirken bl a i det nu indtraadte Tilfælde, at Anerkendelsen er frataget Pastor Rørdam — omend efter Forholdets Natur med den Begrænsning, at Menighedens religiøse Formaal og Gudsdyrkelse ikke herved ændres væsentlig eller udover, hvad der ved Vedtagelsen i 1921 var forudsat, hvilket imidlertid, som Sagen efter Proceduren foreligger, ikke kan antages. Herefter og da den Omstændighed, at der ikke af Biskoppen i Medfør af Valgmenighedslovens § 9 er meddelt Stadfæstelse paa Ændringen i Vedtægternes § 9 — saalidt som paa Vedtægterne iøvrigt — ingen Betydning kan have i formueretlig Henseende, ligesom den kongelige Resolution af 11 Maj 1925 heller ikke kan antages at have Hensyn til Menighedens formueretlige Forhold, findes de to Generalforsamlingsbeslutninger af 1925 om Menighedens Overgang til Frimenighed at maatte anses for gyldige, saaledes at Frimenigheden i formueretlig Henseende anses som Successor af den oprindelige Valgmenighed og Ejer af dennes Aktiver. Som Følge heraf, og da det efter Indholdet af Sagsøgernes Procedure og Paastand maa antages, at der under denne Forudsætning ikke af de enkelte i Valgmenigheden indtraadte Medlemmer gøres noget Krav paa Medlemsretten i den til Frimenighed omdannede Valgmenighed eller paa Andel i dennes Formue, vil de Sagsøgte i det hele være at frifinde for Sagsøgernes Tiltale.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne Sagsøgerne at burde godtgøre de Sagsøgte med 500 Kr.

Onsdag den 4 Maj.

Nr 314/1926. **Københavns Kommunalbestyrelse (Trolle)**

mod

Grosserer Hans Angell Kopp og Hustru, **Fru Jutta Kopp, f Behrent**
(Cohn),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at optage de Indstævnte paa Valglisten.

(Sagen behandlet skriftligt).

Østre Landsrets Dom af 29 November 1926: Sagsøgerne, Grosserer Hans Angell Kopp og Hustru Fru Jutta Kopp, f Behrent, kendes berettigede til at optages paa Folketingsvalglisten for Københavns 8 Valgkreds for 1926/27. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Da de Indstævnte ikke inden den i Lov Nr 139 af 11 April 1920 § 9 foreskrevne Frist har rejst Paastand om Optagelse paa Valglisten, og da dette ifølge Lovens § 10, jfr § 15, er en Betingelse for, at Sag kan rejses til Forandring af Valglisten, vil Sagen efter Appellantens Paastand være at afvise fra Landsretten.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Denne Sag afvises fra Landsretten. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Sagsøgerne, Grosserer Hans Angell Kopp og Hustru Fru Jutta Kopp, f Behrent, efter Stævning til Københavns Kommunalbestyrelse paastaet sig kendt berettigede til at optages paa Valglisten for Københavns 8 Valgkreds.

Sagsøgte, ovennævnte Kommunalbestyrelse, paastaar Afvisning eller Frifindelse.

Det fremgaar af Sagen, at Sagsøgeren Kopp den 23 November 1926 overfor Formanden for Valgbestyrelsen i 8 Valgkreds har besværet sig over, at Sagsøgerne ikke findes optaget paa Folketingsvalglisten for 1926/27, og at dette udelukkende skyldes en Fejltagelse fra Københavns statistiske Kontor.

Til Støtte for sin Paastand gør Sagsøgte gældende, at Optagelse paa Valglisten efter Kommunalbestyrelsens Formening ikke nu lader sig foretage, idet Sagen ikke har været paakendt af Kommunalbestyrelsen efter Valglovens § 10 efter rettidig fremsat Anke overfor Kommunalbestyrelsen om undladt Optagelse.

Efter det foreliggende drejer Sagen sig altsaa ikke om nogen Tvist med Hensyn til Sagsøgernes Valgret efter Grundlovens § 30, men alene om at berigtige en Fejl, som erkendes indløbet for det Kontor, som for Københavns Vedkommende fører det ved Lov Nr 57 af 14 Marts 1924 indførte Folkeregister, der nu danner Grundlaget for Udarbejdelsen af Valglisten. Men herefter findes det, at den i Valglovens § 10, sidste Punktum, hjemlede Adgang til Forandring i Henhold til Dom af Valglisten i Aarets Løb, uanset Henvisningen til Lovens § 15, i et Tilfælde som det forelig-

gende maa føre til, at Sagsøgernes Paastand om Optagelse paa Valglisten tages til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Nr 199/1926.   **Købmand M Davidsen (David)**

mod

Aalborg Kommune (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Forpligtelse til at tilbagebetale et Skattebeløb.

Vestre Landsrets Dom af 7 Juni 1926: De Sagsøgte, Aalborg Kommune, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Købmand M Davidsen, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgeren til de Sagsøgte 300 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Den Omstændighed, at Appellanten som af ham fremstillet, først lang Tid efter den 1 Oktober 1920 vil være blevet klar over, at han muligvis havde et Tilbagesøgningskrav overfor Aalborg Kommune, kan ikke begrunde hans Anbringende om, at han i det nævnte Tidsrum har befundet sig i en saadan utilregnelig Uvidenhed som den, Lov Nr 274 af 22 December 1908 § 3 har for Øje. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Købmand M Davidsen, til Indstævnte, Aalborg Kommune, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Landsoverskatteraadet i Foraaret 1920 havde foretaget en Revision af den før Sagsøgeren, Købmand M Davidsen i Aalborg, for Skatteaarene 1917—18, 1918—19 og 1919—20 — de to sidste Aar paa Grundlag af hans Selvangivelser — skete Ansættelse til Statskat, indgik han paa en forligsmæssig Ordning, hvorved han til fuld Afgørelse af det ved hans urigtige Selvangivelser for Skatteaarene 1918—19 og 1919—20 og iøvrigt overfor Statskassen forskyldte Ansvar forpligtede sig til at erlægge et Beløb af 18 000 Kr, hvilket Beløb senere er betalt. Under Henvisning til den af Landsoverskatteraadet foretagne Revision af Sagsøgerens Ansættelser til Indkomst- og Formueskat til Staten, afkrævede de Sagsøgte, Aalborg Kommune, ved en Skrivelse af 30 August 1920 Sagsøgeren i Overensstemmelse med de forandrede Ansættelser som Kommuneskat 12 819 Kr 84 Øre, hvilket Beløb Sagsøgeren indbetalte den 1 Oktober s A.

Idet Sagsøgeren har anbragt, at det er med Urette, at de Sagsøgte har afkrævet ham Kommuneskat paa Grundlag af den mellem Landsoverskatteraadet og ham truffne forligsmæssige Ordning, har han derpaa under nærværende Sag søgt de Sagsøgte til Tilbagebetaling af de nævnte 12 819 Kr 84 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra Forligsklagens Berammelsesdag, den 14 Januar 1925, indtil Betaling sker. De Sagsøgte har paastaet sig frifundet.

Til Støtte for deres Frifindelspaastand har de Sagsøgte i første Række anført, at Kravet paa Tilbagebetaling af det paagældende Skattebeløb er forældet i Henhold til Lov Nr 274 af 22 December 1908 § 1, idet Stævningen i nærværende Sag først er udtaget den 31 Oktober 1925, altsaa over 5 Aar efter, at Skattebeløbet blev indbetalt til de Sagsøgte. Sagsøgeren har nu vel heroverfor henvist til, at Forligsklage mod de Sagsøgte blev udtaget og Forlig i Henhold hertil forsøgt henholdsvis den 13 Januar 1925 og den 21 s M, altsaa inden der var forløbet 5 Aar fra Indbetalingen af Skatten, og han har hævdet, at Forældelsen herved er blevet afbrudt.

Da Stævning imidlertid som anført ikke er udtaget førend den 31 Oktober 1925, og Sagen saaledes ikke kan siges at være forfulgt »uden ufor nødent Ophold«, jfr fornævnte Lovs § 2 — i hvilken Henseende det ikke findes at kunne komme i Betragtning, at Udtagelse af Stævning, som af Sagsøgeren anført, for at spare unødige Omkostninger har været udsat, indtil Afgørelse i en lignende, da for Højesteret verserende Sag, forelaa, i hvilken Sag der først faldt Dom den 26 Oktober s A — maa de i Januar 1925 af Sagsøgeren foretagne retslige Skridt være uden Betydning med Hensyn til Afbrydelsen af Forældelsen.

Sagsøgeren har endvidere gjort gældende, at han ikke, før nævnte Højesteretsdom, hvorved der anerkendtes Tilbagebetalingskrav for vedkommende Skatteyder, var faldet, har været vidende om, at han havde noget Krav mod de Sagsøgte paa Tilbagebetaling, og at Forældelsesfristen i Henhold til oftnævnte Lovs § 3 først kan begynde at løbe fra det Tidspunkt, da saadan Videt forelaa. Heller ikke heri kan der imidlertid gives Sagsøgeren Medhold, idet der ved Udtrykket »utilregnelig Uvidenhed om sit Krav« i Lovens § 3 maa antages kun at være sigtet

til Ukendskab om et eller andet faktisk Forhold, der har bevirket, at Vedkommende har været ude af Stand til at gøre sin Ret gældende.

Efter det saaledes anførte, og idet Sagsøgeren ikke har oplyst, at de Sagsøgte under nogen Form har givet Afkald paa at gøre Forældelsesindsigelsen gældende, maa det af Sagsøgeren rejste Krav anses forældet, og de Sagsøgte vil følgelig være at frifinde, uden at det bliver fornødent at komme ind paa, hvad de iøvrigt har anført til Støtte for deres Frifindelsespaastand.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at godtgøre de Sagsøgte med 300 Kr.

Nr 200/1926. Manufakturhandler **P H Tønder** (David)
 mod
Aalborg Kommune (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at tilbagebetale et Skattebeløb.

Vestre Landsrets Dom af 7 Juni 1926: De Sagsøgte, Aalborg Kommune, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Manufakturhandler P H Tønder, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgeren til de Sagsøgte 300 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Den Omstændighed, at Appellanten, som af ham fremstillet, først lang Tid efter den 30 Oktober 1920 vil være blevet klar over, at han muligvis havde et Tilbagesøgningskrav overfor Aalborg Kommune, kan ikke begrunde hans Anbringende om, at han i det nævnte Tidsrum har befundet sig i en saadan utilregnelig Uvidenhed som den, Lov Nr 274 af 22 December 1908 § 3 har for Øje. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Manufakturhandler P H Tønder, til Indstævnte, Aalborg Kommune, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Landsoverskatteraadet i Foraaret 1920 havde foretaget en Revision af den for Sagsøgeren, Manufakturhandler P H Tønder i Aalborg, paa Grundlag af hans Selvangivelse skete Ansættelse til Statskat for Skatteaarene 1916—17, 1917—18, 1918—19 og 1919—20, indgik han paa en forligsmæssig Ordning, hvorved han til fuld Afgørelse af det ved hans urigtige Selvangivelser for de nævnte Skatteaar overfor Statskassen forskyldte Ansvar forpligtede sig til at erlægge et Beløb af 22000 Kr, hvilket Beløb senere er blevet betalt. Under Henviisning til den af Landsoverskatteraadet foretagne Revision af Sagsøgerens Ansættelser til Indkomst- og Formueskat til Staten afkrævede de Sagsøgte, Aalborg Kommune, ved en Skrivelse af 30 August 1920 Sagsøgeren i Overensstemmelse med de forandrede Ansættelser som Kommuneskat 13573 Kr 15 Øre, hvilket Beløb Sagsøgeren indbetalte den 30 Oktober s A.

Idet Sagsøgeren har anbragt, at det er med Urette, at de Sagsøgte har afkrævet ham Kommuneskat paa Grundlag af den mellem Landsoverskatteraadet og ham truffne forligsmæssige Ordning, har han derpaa under nærværende Sag søgt de Sagsøgte til Tilbagebetaling af de nævnte 13573 Kr 15 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra Forligsklagens Berammelsesdag, den 2 Februar 1926, indtil Betaling sker. De Sagsøgte har paastaet sig frifundet.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand har de Sagsøgte i første Række anført, at Kravet paa Tilbagebetaling af det paagældende Skattebeløb er forældet i Henhold til Lov Nr 274 af 22 December 1908 § 1, idet Forligsklage og Stævning først er udtaget den 30 Januar 1926 altsaa over 5 Aar efter, at Skattebeløbet blev indbetalt til de Sagsøgte. Sagsøgeren har heroverfor anført, at han først gennem en den 26 Oktober 1925 afsagt Højesteretsdom, hvorved der i et lignende Tilfælde som nærværende anerkendtes Tilbagebetalingskrav for en Skatteyder, er blevet vidende om, at han havde et Krav mod de Sagsøgte paa Tilbagebetaling, og at Forældelsesfristen i Henhold til ovennævnte Lovs § 3 først kan begynde at løbe fra det Tidspunkt, da saadan Viden forelaa. Heri kan der imidlertid ikke gives Sagsøgeren Medhold, idet der ved Udtrykket »utilregnelig Uvidenhed om sit Krav« i Lovens § 3 maa antages kun at være sigtet til Ukendskab om et eller andet faktisk Forhold, der har bevirket, at Vedkommende har været ude af Stand til at gøre sin Ret gældende.

Herefter maa det af Sagsøgeren rejste Krav anses forældet, og de Sagsøgte vil følgelig være at frifinde, uden at det bliver fornødent at komme ind paa, hvad de iøvrigt har anført til Støtte for deres Frifindelsespaastand.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at godtgøre de Sagsøgte med 300 Kr.

Torsdag den 5 Maj.

Nr 291/1926. Grosserer **K E F Kjørup** eller nu hans Konkursbo
(E Bülow)

mod

Møbelhandlerske Frk **Ella Agathe Schous** Konkursbo (Bruun),

betreffende Afkræftelse af nogle Panteretshandler.

Østre Landsrets Dom af 28 Oktober 1926: De ovennævnte af Møbelhandlerske Frk Ella Agathe Schou iværksatte Haandpantstætninger bør anses ugyldige, og bør Sagsøgte, Grosserer K E F Kjørup, til Sagsøgeren, nævnte Frk Schous Konkursbo, betale 1164 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 21 August 1926, til Betaling sker, samt tiltransportere og tilbagelevere Boet den ovennævnte Købekontrakt af 20 Juli 1925 med et Restpaalydende af 790 Kr. Saa bør Sagsøgte og til Boet betale Sagens Omkostninger med 300 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter Dommens Afsigelse er Appellanten, Grosserer Kjørup gaaet fallit, og hans Konkursbo er derefter indtraadt i Sagen i hans Sted.

Den af Kjørups Konkursbo for Højesteret nedlagte Paastand gaar principalt ud paa, at de i Dommen under II og IV omtalte Pantstætninger erklæres ugyldige, og at Konkursboet iøvrigt frifindes mod at betale Indstævnte 192 Kroner 50 Øre, nemlig det Beløb, som Grosserer Kjørup har indvundet ved Salget af det i Lindquists Købekontrakt (Forhold IV) nævnte Bohave. Kjørups Konkursbo har derhos nedlagt forskellige subsidiære Paastande.

Da der hverken af Pantstættaren (Frk Schou) eller af Pantshaveren er givet de under I og III nævnte Debitorer behørig Underretning om Pantstætningerne inden de 8 Uger før Konkursen, findes disse Pantstætninger at maatte rammes af Afkræftelsesreglen i Konkurslovens § 21, jfr Lov Nr 30 af 20 Marts 1901 § 1. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Det bemærkes herved, at denne Højesteretsdom, da Grosserer Kjørup er gaaet fallit, er at forstaa saaledes, at Indstævnte anerkendes som Kreditor i Kjørups Konkursbo for det i Landsrettens Dom nævnte Beløb af 1164 Kroner med Renter.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Kjørups Konkursbo at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer K E F Kjørup eller nu hans Konkursbo, til Indstævnte, Møbelhandlerske, Frk Ella Agathe Schous Konkursbo, med 300 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Københavns Sø- og Handelsrets Skifteafdelings Dekret af 12 April 1926 toges Møbelhandlerske Frk Ella Agathe Schous Bo under Konkursbehandling i Henhold til Begæring indgivet af en Kreditor den 3 Marts s A Kl 2.

Under denne Sag paastaar Konkursboet følgende af Fallenten til de efternævnte Tider iværksatte Haandpantsetninger afkræftet og Sagsøgte, Grosserer K E F Kjørup, tilpligtet at betale de efternævnte Beløb, tilsammen 1164 Kr med Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 21 August 1926:

I. Den under 14 Maj 1925 skete Haandpantsetning fra Fallenten til Sagsøgte af Fallentens Fordring ifølge Købekontrakt af 1 December 1924 paa Lagerist Holm. Sagsøgte paastaas tilpligtet at betale Boet Kontraktens Restpaalydende ved Pantsetningen . . . . . 424 Kr

II. Den under 14 Maj 1925 skete Haandpantsetning fra Fallenten til Sagsøgte af Fallentens Fordring ifølge Købekontrakt af 12 September 1924 paa Murer Larsen.

III. Den under 1 November 1925 skete Haandpantsetning fra Fallenten til Sagsøgte af Fallentens Fordring ifølge Købekontrakt af 20 Juli 1925 paa Arbejdsmand Olsen, Selvejes Allé. Sagsøgte paastaas tilpligtet at tilbagetransportere og udlevere til Boet Købekontrakten med et Restpaalydende stort 790 Kr og betale Boet . . . . . 110.—

IV. Den under 14 Januar 1926 skete Haandpantsetning fra Fallenten til Sagsøgte af Fallentens Fordring ifølge Købekontrakt af 1 December 1925 med Drejer Lindquist. Sagsøgte paastaas tilpligtet at betale Boet Kontraktens Restpaalydende ved Pantsetningen med Fradrag af 10 Kr, som Debitor senere har betalt Fallenten . . . . . 630 —

Ialt . . . . . 1164 Kr

Sagsøgte procederer til Frifindelse, idet han hævder, at de paagældende Pantrettigheder er indrømmet ham inden den i Konkurslovens § 21, jfr Lov Nr 30 af 20 Marts 1901 § 1, nævnte Tid af 8 Uger før Konkursens Indtræden.

Då Haandpanterrettigheder over Fordringer af den omhandlede Art ikke kan anses indrømmet, forinden Pantsetteren ved Meddelelse til

vedkommende Debitor har afskaaret sig fra at gøre dem gældende mod denne, og da det er oplyst, at saadan Meddelelse ikke har fundet Sted inden de 8 Uger før Konkursen, maa Sagsøgtes nævnte Indsigelse anses ubeføjet.

Hvad angaar Boets Paastand med Hensyn til de under I og IV omtalte Pantsætninger, er det oplyst, at Sagsøgte ophævede de herhenhørende Købekontrakter, da Debitorerne ikke betalte Afdrag rettidig og lod en Del af det ved Kontrakterne solgte Bohave bortsælge ved Auktion. Da Sagsøgte imidlertid, da han traf disse Dispositioner, var vidende om, at Konkurs var henholdsvis begært og erklæret, burde han ikke have foretaget Boets Ret præjudicerende Skridt overfor Debitorerne og maa derfor nu være pligtig at skadesløsholde Boet for dettes Tab, som i Mangel af nærmere Oplysninger maa antages at udgøre de af Boet paa-staaede Beløb.

Boets Paastand, mod hvilken ingen anden Indsigelse er fremsat, vil derfor være at tage til Følge. Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at betale Boet med 300 Kr.

Fredag den 6 Maj.

Nr 161/1926. Ekspedient **Jørgen Westergaard** (Graae efter Ordre)
mod

Manufakturhandler **Chr Hansen** (Martensen-Larsen),

betræffende Spørgsmaalet om hvorvidt Indstævnte har haft Ret til at opsigte Appellanten med 14 Dages Varsel.

Østre Landsrets Dom af 23 Februar 1926: Sagsøgte, Manufakturhandler Chr Hansen, Nakskov, bør til Sagsøgeren, Ekspedient Jørgen Westergaard, Søborg, betale 30 Kr med Renter deraf 5 pCt p a fra den 19 November 1925, til Betaling sker, men bør iøvrigt for Sagsøgerens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte med 100 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Ekspedient Jørgen Westergaard, til Indstævnte, Manufakturhandler Chr Hansen, med 300 Kroner. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Graae 200 Kroner, der udredes af det offentlige.

Det Parterne idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Efteraaret 1925 blev Sagsøgeren, Ekspedient Jørgen Westergaard, Søborg, fra 1 Oktober s A ansat som Ekspedient hos Sagsøgte, Manufakturhandler Chr Hansen, Nakskov, for en maanedlig Gage af 275 Kr foruden Provision.

Den 12 Oktober opsagde Sagsøgte Sagsøgeren til Fratræden den 1 November s A.

Sagsøgeren, der hævder at have Krav paa tre Maaneders Opsigelse, har under nærværende ved Retten for Nakskov Købstad m v forberedte Sag paastaaet Sagsøgte tilpligtet at betale ham Løn for tre Maaneder med 825 Kr samt i Provision et Beløb, som han har beregnet til to pCt af det Salg, han faktisk har haft, nemlig 1500 Kr, eller 30 Kr, altsaa ialt 855 Kr foruden Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato den 19 November 1925.

Sagsøgte har paastaaet sig frifundet, idet han gør gældende, at Sagsøgeren ikke har Krav paa mere end 14 Dages Varsel, samt at hans Salg ikke har berettiget ham til Provision.

Da Retten efter det oplyste, derunder navnlig, at der mellem Dansk Textil Unions Principal-Afdeling og Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger for flere Aar tilbage er truffet Overenskomst om et Opsigelsesvarsel paa 14 Dage i Forhold mellem Principal og Medhjælper, maa finde, at der i Mangel af udtrykkelig Aftale ikke tilkommer en Manufakturhandlermedhjælper i en Stilling som den, Sagsøgeren har haft, et længere Opsigelsesvarsel end 14 Dage, har han ikke Krav paa et større Beløb i Gage, end der er udbetalt ham. Derimod findes han at have Krav paa de af ham paastaaede 30 Kr i Provision. Mod Betaling af det sidstnævnte Beløb med Renter som paastaaet vil Sagsøgte være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgeren at maatte betale Sagsøgte med 100 Kr.

Nr 151/1926.

Hals Lodseri (Bache)

mod

Skibsfører Thomas Christensen Knudsen (Winther),

betræffende Betalingen af Lodspenge.

Dom afsagt af Aalborg Købstads Kriminalret den 28 Juli 1925: Tiltalte, Skibsfører Thomas Christensen Knudsen, Villa »Marie«, Annebergsvej, Aalborg, bør til Lodspensjonskassen bøde 50 Kr og i Erstatning til Hals Lodseri betale 414 Kr samt betale Sagens Omkostninger. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter Dommens lovlige Forkyndelse.

Vestre Landsrets Dom af 17 Februar 1926: Appellanten, Skibsfører Thomas Christensen Knudsen, bør for Tiltale af de Indstævnte, Hals Lodseri, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger for Landsretten betaler de Indstævnte til Appellanten 125 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af Hals Lodseri, der paastaar Indstævnte dømt til at betale Lodseriet 414 Kroner.

Da Indstævnte, der efter det foreliggende maa antages at være fulgt med Skibet som Kendtmand, har været ombord i dette under Sejladsen fra Hals Barre til Farvandet ud for Helsingør, og da Undtagelsesbestemmelsen i Lodsløvens § 12, næstsidste Stykke, efter det om Indstævntes Forhyring oplyste ikke kan komme til Anvendelse, vil Indstævnte i Henhold til Lodsløvens § 13, jfr § 12 Nr 3, være at dømme til at betale Lodseriet det paastaede Beløb, hvorved bemærkes, at der under Sagen ikke har været Tvist om Beløbets Størrelse.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 100 Kroner. Indstævnte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger for Højesteret efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder 200 Kroner i Salær til Højesteretssagfører Bache og 20 Kroner i Salær til Sagfører W Chr Larsen, der efter Beskikkelse har givet Møde for Lodseriet under en efter Landsrettsdommens Afsigelse ved Aalborg Købstads Ret for borgerlige Sager stedfundet Partsafhøring.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Skibsfører Thomas Christensen Knudsen, bør til Appellanten, Hals Lodseri, betale 414 Kroner og Sagens Omkostninger for Landsretten med 100 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til det offentlige de Retsafgifter, som

skulde erlægges, og Godtgørelse for det stempede Papir, som skulde bruges, saafremt Appellanten ikke havde haft fri Proces for Højesteret, samt til Sagfører N Chr Larsen i Salær 20 Kroner og til Højesterets sagfører Bache i Salær for Højesteret 200 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Ifølge Politimesterens Anklageskrift af 27. Marts 1925 tiltales under denne Sag Skibsfører Thomas Christensen Knudsen, Villa »Marie«, Annebergvej, Aalborg, som er født i Tranderup Sogn den 21. November 1868 og ikke fundet tidligere straffet, til at lide Straf for Overtrædelse af Lov Nr. 131 af 17. April 1916 § 13, idet Tiltalte sigtes for, at han i Oktober og mulig November Maaned 1924 — udenfor de i Lovens § 12 nævnte Tilfælde — som »Kendtmand« har ledsaget S/S »Kathara« af Grækenland fra dansk Søterritorium undervejs til Østersøen. Tiltalte er derhos paastaaet dømt til at betale de takstmæssige Lodspenge til Hals Lodseri.

Ifølge de under Sagen tilvejebragte Oplysninger blev Tiltalte, der ernærer sig som Skibsfører og har Eksamen som saadan, Dagen før S/S »Kathara« den 26. Oktober 1924 afgik fra Aalborg gennem det græske Konsulat paamønstreret som 4. Styrmand. Føreren af »Kathara«, Kaptajn G. Carovia, som skulde sejle til Finland og derfra til Holtenau, havde forespurgt Skibsmægler Utzon, Aalborg, om denne kunde skaffe ham en Mand, der kunde bistaa ham som »Kendtmand« i Østersøen, naar Skibet havde passeret dansk Søterritorium, og Mægler Utzon henvendte sig i den Anledning til Forhyringsagent Krarup, som skaffede Tiltalte til Stede. Det var en udtrykkelig Aftale mellem Kaptajn Carovia og Tiltalte, at sidstnævnte ikke skulde fungere som »Kendtmand« paa dansk Søterritorium. Tiltalte blev forhyret som 4. Styrmand, fordi 3. Styrmand, som stadig forblev ombord, var syg, og Tiltalte forpligtede sig ved Aftalen til at forrette Styrmandstjeneste, saafremt dette maatte blive fornødent. Tiltalte kom imidlertid ikke til at fungere som Styrmand og traadte ifølge sin egen Forklaring, hvis Rigtighed er bekræftet ved en af Kaptajn Carovia udstedt Erklæring, først i Funktion som »Kendtmand«, da »Kathara« havde passeret Falsterbo Fyrskib. Han forrettede derefter Lodstjeneste paa Sejladsen til Finland og senere derfra til Holtenau, hvor han blev afmønstreret.

Fra Aalborg til Hals havde Skibet en Lods fra Aalborg ombord og fra Hals over Barren en Lods fra Hals. Fra Helsingør til Dragør lodsedes Skibet af en Lods fra Helsingør, som ifølge en af Lodsdirektøren under Sagen afgivet Erklæring vilde være i Stand til at give Skibet autoriseret Lodsvejledning i Østersøen. Da Lods Andreas Kaas af Hals

kom ombord for at lodse »Kathara« over Barren og var blevet bekendt med Tiltaltes Stilling, udtalte Lodsens til Tiltalte, at denne formentlig ikke var berettiget til at ledsage Skibet paa dansk Søterritorium, selv om han ikke optraadte som »Kendtmand« paa dette Territorium, og da Tiltalte herefter blev noget tvivlrådig, anmodede han Kaptajn Carovia om at blive fritaget for Tjenesten, men denne forlangte bestemt, at den trufne Aftale skulde opfyldes. Tiltalte, som har paastaaet Frifindelse, har i denne Sammenhæng forklaret, at Kaas ved denne Lejlighed gjorde ham bekendt med et Udtog af Lodsloven, og da han ved at gennemlæse dette kom til det Resultat, at der intet ulovligt kunde være i, at han forrettede Tjeneste udenfor dansk Søterritorium, besluttede han at forblive ombord.

Efter det saaledes oplyste kan der ikke være Tvivl om, at Hensigten med Tiltaltes Paamønstring som »4 Styrmand« har været, at hans Farvandskendskab skulde komme Skibet til Nytte i hvert Fald under dettes Sejlads i Østersøen, og Tiltalte findes herefter — uanset at det ikke kan formodes, at han har forrettet Lodstjeneste i danske Farvande — at have overtraadt Lov Nr 131 af 17 April 1916 § 13 ved udenfor de efter Lovens § 12 tilladte Tilfælde som »Kendtmand« at have ledsaget Skibet fra dansk Søterritorium under Vejs til Østersøen.

Som Følge heraf vil Tiltalte være at anse efter Lov Nr 131 af 17 April 1916 § 13, sammenholdt med Lovens § 58, efter Omstændighederne med en Lodspensionskassen tilfaldende Bøde paa 50 Kr, samt have at betale Sagens Omkostninger.

Overensstemmende med den af Hals Lodseri derom nedlagte Paa-stand vil Tiltalte derhos have til nævnte Lodseri at udrede de takstmæssige Lodspenge for Strækningen Hals—Helsingør, som ifølge de foreliggende Oplysninger udgør 414 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den i nærværende Sag af Retten for Straffesager i Aalborg Købstad m v den 28 Juli 1925 afsagte Dom er paaanket til Landsretten i den borgerlige Retsplejes Formør, forsaavidt angaar Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede de de Indstævnte ved Dommen tilkendte Lodspenge.

Efter det oplyste havde S/S »Kathara« Lods ombord saavel under Sejladsen fra Aalborg til Hals og videre over Hals Barre som under Sejladsen fra Farvandet udfor Helsingør til Farvandet udfor Dragør;

Færdig fra Trykkeriet den 18 Maj 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 9.

Fredag den 6 Maj.

forsaavidt angaar disse Dele af Rejsen kan det herefter ikke antages, at Appellanten er optraadt som Kendtmand — jfr Lodslovens § 13. Selv om nu den efter denne Lovbestemmelse tilstedeværende Formodning for, at Appellanten under Sejladsen fra Hals Barre til Farvandet udfor Helsingør er optraadt som Kendtmand ikke ved de foreliggende Oplysninger er fuldt afkræftet, findes dog efter det foranførte Betingelserne efter Lodslovens § 13 for at paalægge Appellanten at udrede de paagældende Lodspenge, ikke at være til Stede. Den sidstnævnte Del af Rejsen maa nemlig antages at være foregaaet i Farvande, der ikke hører til de i Lodslovens § 12 særlig nævnte, og som ikke kan anses at være dansk Lodsfarvand, og der kan derhos hverken efter Udtrykkene i § 13 eller efter Lovens Motiver gaas ud fra, at den tager Sigte paa et Tilfælde som nærværende, hvor det ikke kan antages, at vedkommende er optraadt som Kendtmand under den Del af Sejladsen, der er foregaaet i dansk Lodsfarvand.

Herefter vil Appellanten være at frifinde for de Indstævntes Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil de Indstævnte have at godtgøre Appellanten med 125 Kr.

Tirsdag den 10 Maj.

Nr 212/1926. **Ebeltoft-Trustrup Jærnbane (Graae)**
mod

Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger (Overretts-
sagfører Vibe-Hastrup),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at godtgøre Indstævnte en udbetalt Brandskadeerstatning.

Østre Landsrets Dom af 21 Maj 1926: De Sagsøgte, Ebeltoft-Trustrup Jærnbane, bør til Sagsøgerne, Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, betale 18 576 Kr 70 Øre med Renter 5 pCt aarlig, fra den 22 December 1925, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 800 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret er det uomtvistet, at Branden skyldes Gnister fra det i Dommen nævnte Lokomotiv. I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den herefter foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Ebeltoft-Trustrup Jærnbane, til Indstævnte, Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, med 500 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 23 September 1924 nedbrændte Bygningerne paa den Gaardejer P Chr Svanhild tilhørende Ejendom, Matr Nr 18 af Trustrup Mark, Lyngby Sogn. De var brandforsikrede hos Sagsøgerne, Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, som i Erstatning har betalt Brandlidte 18 560 Kr 70 Øre, hvilket Beløb med Tillæg af 16 Kr i Vurderingsomkostninger og med Renter af det samlede Beløb, 18 576 Kr 70 Øre, 5 pCt p a, fra Stævningens Dato, den 22 December 1925, Sagsøgerne paastaar de Sagsøgte, Ebeltoft-Trustrup Jærnbane, dømt til at betale.

Sagsøgerne gør til Støtte herfor gældende, at Ildebranden blev forarsaget ved Gnister fra Lokomotivet for et Tog, som umiddelbart før Brandens Udbrud passerede den nedbrændte Gaard ad den de Sagsøgte tilhørende Jærnbanelinie, der løber tæt forbi Ejendommen.

De Sagsøgte procederer til Frifindelse, idet Banen hævder, dels at det ikke er bevist, at Branden skyldes den anførte Aarsag eller overhovedet noget Forhold, for hvilket Banen bærer Ansvar, dels at den Bygning, i hvilken Branden opstod, i 1914 er opført i kortere Afstand fra Bane-

linien end ved Brandpolitiloven for Landet — jfr Justitsministeriets Bekendtgørelse af 1 August 1912 § 8 — tilladt, og at Sagsøgte derfor under alle Omstændigheder maa være ansvarsfri efter Reglen i Lov Nr 117 af 11 Marts 1921 § 7.

Til den af de Sagsøgte fremsatte Indsigelse, at Branden ikke skyldes den af Sagsøgerne angivne Aarsag, vil der intet Hensyn kunne tages, idet det efter alt foreliggende maa anses for utvivlsomt, at Branden er opstaaet ved Gnister fra Lokomotivet for det passerende Tog.

Med Hensyn til Sagsøgtens anden Frifindelsesgrund fremgaar det af Sagens Oplysninger, at den Længe, i hvilken Branden opstod, var en Betonbygning, som i 1914 opførtes i Stedet for en ældre Bindingsværksbygning, at den nye Længes mod Banen vendende Side kom Banen 1 m nærmere end den gamle, at Tagryggen ikke kom Banen nærmere, da Længen udvidedes lige saa meget til den fjernest fra Banen liggende Side, at det udvidede Stykke ud mod Banen dækkedes med Bølgeblik, medens Længen iøvrigt tækkedes med Straa, hvilket den gamle Længe, der var opført før Banens Anlæg, ligeledes havde været tækket med, at Jærnbanen aldrig har paataalt, at Længen i 1914 tækkedes som anført, og at de nedbrændte Bygninger den 20 Januar 1923 synedes af den i Henhold til Lov Nr 116 af 11 Marts 1921 om Foranstaltninger mod Brandfare ved Jærnbanedrift for Jylland nedsatte Kommission, som indstillede, at Udhusene forsynes med brandfrit Tag, medens man derefter ikke ansaa saadan Foranstaltning for nødvendig for Stuehuset. Ved Skrivelse af 19 Maj s A til Sagsøgte bifaldt Ministeriet for offentlige Arbejder Kommissionens Indstilling med Tilføje, at de paagældende Foranstaltninger vilde være at fuldføre inden den 1 Juli 1925, idet Ministeriet samtidig henledte Opmærksomheden paa, at det af Hensyn til Banens Erstatningsansvar efter § 7, 1 Stk, i Lov Nr 117 af 11 Marts 1921 om Erstatningsansvar for Skade ved Jærnbanedrift var af Interesse for Banen, at de her paabudte Sikringsarbejder snarest bragtes til Udførelse. I Henhold hertil traf Sagsøgte under 24 August s A Overenskomst med Brandlidte om, at sidstnævnte paatog sig paa egen Bekostning at forsyne sine Udhuse med brandfrit Tag inden den 1 Juli 1925 mod af Sagsøgte at faa en Godtgørelse paa 1750 Kr.

Efter sin Tilblivelse kan den af de Sagsøgte paaberaabte Bestemmelse i Brandpolitiloven for Landet ikke antages at have villet gøre nogen Forandring i de tidligere gældende Regler, hvorefter Bestemmelserne om Bygningers Afstand fra Spormidte kun kunde anses at have Hensyn til Opførelse af nye Bygninger, ikke til Genopførelse af ældre Bygninger. Herefter, og da den omtalte Udvidelse af Hestestaldlængen under de beskrevne Omstændigheder ikke kan betage Opførelsen i 1914 Karakteren af en Genopførelse af den ældre Bygning, maa de Sagsøgte efter Bestemmelsen i § 7 i den oftnævnte Lov Nr 117 af 11 Marts 1921 være pligtige at betale det paastævnte Beløb.

Sagens Omkostninger vil de Sagsøgte have at godtgøre Sagsøgerne med 800 Kr.

Onsdag den 11 Maj.

Nr 149/1926. Handelsfirmaet **Claudi Fischer** (Meyer)

mod

Handlende **Alfred Hausemann**, Hamborg (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Beføjelse til at annullere en Handel om et Parti Cykelstel.

Vestre Landsrets Dom af 21 Maj 1926: Sagsøgte, Handlende Alfred Hausemann, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Handelsfirmaet **Claudi Fischer**, i denne Sag fri at være. Sagsøgerne bør til Sagsøgte betale 359 Reichmark tilligemed Renter heraf 6 pCt p a fra den 19 September 1925, indtil Betaling sker. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgerne til Sagsøgte 300 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Handelsfirmaet **Claudi Fischer**, til Indstævnte, Handlende **Alfred Hausemann**, Hamborg, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Sagsøgerne, Handelsfirmaet **Claudi Fischer** i Aalborg, paastaet Sagsøgte, Handlende **Alfred Hausemann** i Hamborg, tilpligtet at betale dem et Beløb af 4305 Kr 30 Øre, nemlig Betalingen for 51 Stel til Herrecykler, Mærke »Raconia« à 34 Kr 50 Øre ..... 1759 Kr 50 Øre
58 Stel til Damecykler, samme Mærke, à 36 Kr ..... 2088 — 00 —
samt Godtgørelse for Told og Fragtudlæg à 4 Kr 20 Øre
pr Stel ..... 457 — 80 —

Ialt de ovennævnte .... 4305 Kr 30 Øre

tilligemed Renter deraf 6 pCt p a fra den 25 April 1925, indtil Betaling sker.

Sagsøgte har nedlagt Paastand om Frifindelse for Sagsøgernes Tiltale og har paastaaet disse tilpligtet at betale ham 359 Reichsmark, hidrørende fra andet Handelsmellemværende, tilligemed Renter deraf 6 pCt p a fra den 19 September 1925, ligeledes indtil Betaling sker.

Mod denne sidste Paastand er der ikke rejst Indsigelse fra Sagsøgernes Side.

Sagsøgernes Fremstilling gaar ud paa følgende:

I November 1924 købte de, der forhandler Cykler en gros, af Sagsøgte, med hvem de tidligere havde staaet i Forretningsforbindelse, 400 Cykelstel af Mærke »Raconia«, bl a paa Vilkaar, at de i Stellene indbyggede Kranke og Kuglehovedfittings skulde være af Fabrikat: »Fichtel & Sachs«. Af dette Parti leverede Sagsøgte i Marts 1925 100 Stk Herrestel og 100 Stk Damestel til en Pris af ialt 7050 Kr. Ved Modtagelsen blev Sagsøgerne straks klare over, at Stellene var af daarlig Kvalitet, hvorom de underrettede Sagsøgte i Skrivelse af 24 Marts 1925, idet de særlig gjorde gældende, at Kranken var mangelfuld og Lodningerne langt fra saa pæne, som man kunde ønske, hvorhos de tilføjede: »Det er i det hele taget saa fremragende daarlig en Vare, at jeg ikke tidligere har haft noget tilsvarende saa daarligt i min Forretning. Naar jeg nu faar Skærmene, maa jeg forsøge at faa mine Kunder til at aftage Stellene.« De nægtede derhos i Skrivelsen at modtage Restpartiet, men indbetalte samtidig 5000 Kr af Købesummen for de leverede 200 Stel, hvorhos Resten af Købesummen betaltes den 25 April s A. Sagsøgerne videregav nu en Del af Stellene til forskellige Handlende, men efterhaanden som Cyklerne blev taget i Brug, skete der i stort Omfang Brud paa Stellet, særlig Forgaffen, hvorfor Sagsøgerne maatte tage de solgte Cykler tilbage. Sagsøgerne tilskrev derefter Sagsøgte en Skrivelse af 13 August 1925, hvori de bl a udtaler, at »Stellene er af en saadan Art, at de er usælgelige, i Eks er alle Forgafferne saaledes, at de gaar itu som Følge af for daarlig Lodning«. De stillede derhos 51 Herrestel og 58 Damestel til Sagsøgtets Disposition og krævede Købesummen herfor tilbagebetalt, og da Sagsøgte har vægret sig herved, har de i Medfør af Retsplejelovens § 248 II anlagt nærværende Sag.

Sagsøgte, der iøvrigt har erkendt, at Varen var ukontraktmæssig og behæftet med væsentlige Mangler, har til Støtte for sin Frifindelsespaastand i første Række gjort gældende, at han ved Afslutningen af den paagældende Handel kun er optraadt som Agent for Firmaet Schweinfurter Maskin- og Cyklefabrik »Raconia«, Schweinfurt, der har fremstillet Stellene, og at det derfor er mod dette Firma, Søgsmålet burde have været rettet. Naar Sagsøgte desuagtet under Forretningen er optraadt i eget Navn, skyldtes det efter hans Anbringende alene den Omstændighed, at Firmaet derved vilde undgaa at løse Adgangsbevis her i Landet, hvorom han vil have sat Sagsøgerne i Kundskab.

Efter samtlige foreliggende Omstændigheder, derunder at Sagsøgte paa den Sagsøgerne tilstillede Faktura og paa Kvittingen for Købesummen er optraadt som Sælger, findes det mod Sagsøgernes Benægtelse ikke godtgjort, at disse desuagtet har været indforstaaede med et

mellem Firmaet og Sagsøgte eventuelt bestaaende Handelsagentur, hvis Eksistens iøvrigt er benægtet af Firmaet. Sagsøgtes Paastand vil derfor ikke paa det heromhandlede Grundlag kunne tages til Følge.

Som det imidlertid fremgaar af det foranførte har Sagsøgerne, skønt de straks efter Købet blev opmærksom paa de Mangler ved Varen, som efter deres Udtalelse i Skrivelsen af 13 August 1925 senere førte til Stelbruddene, ikke destomindre betalt Købesummen for Stellerne uden Forbehold og først under sidstnævnte Dato givet Sagsøgte Meddelelse om, at de vilde hæve Købet for det i Skrivelsen ommeldte Partis Vedkommende. Under disse Omstændigheder findes der at maatte gives Sagsøgte Medhold i, at Sagsøgerne ikke rettidig har gjort Manglerne saaledes gældende, at de har været berettigede til at træde tilbage fra Handlen for det oftnævnte Partis Vedkommende, og Sagsøgte vil derfor af denne Grund være at frifinde for Sagsøgernes Tiltale.

Sagsøgerne vil derhos være at dømme i Overensstemmelse med den af Sagsøgte nedlagte Paastand.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgerne at burde godtgøre Sagsøgte med 300 Kr.

Torsdag den 12 Maj.

Nr 60/1927.

Rigsadvokaten
mod

Ane Christine Madsen, f Pedersen, og Klara Kirstine Madsen
(V Kondrup),

der tiltales for Falsk.

Vestre Landsrets Dom af 5 Februar 1927: De Tiltalte, Ane Christine Madsen, født Pedersen, og Klara Kirstine Madsen, bør hensesættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost hver især i 120 Dage. Til Brugsforeningsuddeler Karlsen betaler de Tiltalte En for Begge og Begge for En 50 Kr. Saa udreder de Tiltalte og ligeledes En for Begge og Begge for En Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for dem beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Jørgensen, 80 Kr. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af de Tiltalte, dels af det offentlige.

Som udtalt i Dommen maa det anses for bevist, at de Tiltalte i stort Omfang har rettet i den paagældende Kontrabog saaledes som nærmere fremstillet i Dommen. Herefter vil de Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 274, jfr § 270, med en

Straf, der under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage for hver af de Tiltalte. I Henseende til Erstatningen og Sagens Omkostninger vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Ane Christine Madsen, f Pedersen, og Klara Kirstine Madsen bør hver især hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. I Henseende til Erstatningen og Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører V Kondrup 80 Kroner, der udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er de Tiltalte, Ane Christine Madsen, født Pedersen, og Klara Kirstine Madsen, der er født henholdsvis den 2 Maj 1872 og 17 April 1906, og af hvilke ingen ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, ved andet jyske Statsadvokatars Anklageskrift af 23 December 1926 sat under Tiltale til at lide Straf for Dokumentfalsk efter Straffelovens § 274, sammenholdt med § 268, jfr § 54, derved, at de i Tiden fra November 1925 til Juni 1926 i Nees efter fælles Aftale har forfalsket Indholdet af en mellem førstnævnte Tiltaltes Ægtefælle og Nees Brugsforening oprettet Kontrabog angaaende Vareleverancer, idet de i stort Omfang har foretaget Udviskninger i Kontrabogen saavel af Vareposterne i Varerubrikerne som af Tallene i Prisrubrikerne, hvorved der fra Brugsforeningen er tilgaaet dem Varer, som der ikke er ydet Betaling for.

Tiltalte Ane Christine Madsen, født Pedersen, har saaledes i Kontrabogen, som under Forundersøgelsen er mærket A,

1. paa Side 13 udvisket Vareposterne paa Linierne 8—12 og paa hver af Linierne 4 og 9 udvisket et Ettal i Kronerubriken,
2. paa Side 15 udvisket Vareposterne paa Linierne 11—14 og paa Linie 12 udvisket et Ettal i Kronerubriken,
3. paa Side 16 udvisket Posterne paa Linierne 14—20 og paa Linie 18 udvisket et Ettal i Kronerubriken,
4. paa Side 17 udvisket Posten paa Linie 1 og paa denne Linie fjernet Tal i Talrubriken,
5. paa Side 20 udvisket Posterne 13—19, ogsaa i Prisrubrikerne, (paa Linie 13 fjernet et Tal i Kronerubriken),
6. paa Side 23 udvisket Posterne paa Linierne 7—9 og paa Linie 7 udvisket et Ettal i Kronerubriken,
7. paa Side 26 udvisket Linie 2, ogsaa i Prisrubriken, og i Sidsens midterste Rubrik fjernet et Nital (9 Kr for Manufakturvarer),

8. paa Side 30 visket paa Linierne 8—12, saavel i Varerubriken som i Talrubriken, i hvilken sidste der er fjernet et Ettal i hver af Liniernes Kronerubrik,

9. paa Side 31 udvisket Posterne paa Linierne 7—12 og paa hver af Linierne 10 og 12 udvisket et Ettal i Kronerubriken.

Tiltalte Klara Kirstine Madsen har derhos i den ovennævnte Kontrabog:

10. paa Side 1 udvisket Posterne paa Linierne 7—11, saavel i Varerubriken som i Prisrubriken (paa Linie 11 et Ettal i Kronerubriken),

11. paa Side 2 udvisket Linie 9 og rettet i Prisrubriken,

12. paa Side 5 udvisket Indførelserne paa Linierne 3—9 og paa hver af Linierne 5, 7, 9 og 10 udvisket et Ettal i Kronerubriken,

13. paa Side 10 Linie 7 udvisket et Ettal i Kronerubriken,

14. paa Side 15 udvisket Posterne paa Linierne 1—5, ogsaa i Prisrubriken (paa Linie 1 i Kronerubriken),

15. paa Side 17 udvisket Linierne 9—12, ogsaa i Prisrubriken,

16. paa Side 24 udvisket Linierne 2 og 11—15 og paa Linie 11 et Ettal i Kronerubriken,

17. paa Side 28 udvisket Linierne 15—20 og paa Linie 16 et Ettal i Kronerubriken,

18. paa Side 29 udvisket Linierne 12—15, ogsaa i Prisrubriken,

19. paa Side 30 visket paa Linie 9 og herunder udvisket et Ettal i Kronerubriken,

20. paa Side 34 udvisket Linierne 1—3 og 8 og paa Linierne 1—2 tillige udvisket i Kronerubriken,

21. paa Side 36 udvisket Linierne 7—11, saavel i Varerubriken som i Prisrubriken, og paa Linierne 9 og 10 særlig i Kronerubriken,

22. paa Side 38 udvisket Linierne 1 og 2, ogsaa i Kronerubrikerne,

23. paa Side 39 udvisket Posterne, der har angaaet Varer til et Beløb af ialt 2 Kr 76 Øre, saavel i Varerubriken som i Prisrubriken.

Ved det under Sagen oplyste, derunder de Tiltaltes Tilstaaelser, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at de Tiltalte har gjort sig skyldig i de i Tiltalen ommeldte Forhold, hvorved bemærkes, at Udviskningerne er foretaget med Hensyn til Vareposter, der endnu ikke var sammenlagt i Kontrabogen og ikke indført i Brugsforeningens Regnskabsbøger. For deres i forommeldte Henseender udviste Forhold vil de Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 274, jfr § 268, sammenholdt med midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost for hver især i 120 Dage, hvorhos de i Overensstemmelse med derom nedlagt Paa-stand vil have in solidum at betale i Erstatning til Brugsforeningsud-deler Karlsen af Nees 50 Kr.

De Tiltalte vil derhos ligeledes in solidum have at betale Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for dem her for Retten be-skikkede Forsvarer 80 Kr.

Nr 252/1926. Firmaet **Lyngby Trælasthandel** (Cohn)

m o d

Gardinvæver **Ferd Chr Olsen** (Holten-Bechtolsheim),

betræffende Betaling for Materiale leveret til et Byggeforetagende.

Østre Landsrets Dom af 3 September 1926: Sagsøgte, Gardinvæver Ferd Chr Olsen, bør til Sagsøgeren, Handelsfirmaet Lyngby Trælasthandel, betale 948 Kr med Renter deraf, 6 pCt aarlig, fra den 1 April 1926, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Indstævnte frafaldet sin for Landsretten nedlagte principale Paastand.

Efter Sagens Oplysninger, der tildels er tilvejebragt efter Dommens Afsigelse, maa der gaas ud fra, at Indstævntes Forpligtelse overfor Appellanten ikke har haft den af ham hævdede Begrænsning. Da det derhos, som Sagen foreligger, maa antages, at Appellantens Resttilgodehavende udgør det af ham fordrede Beløb af 3005 Kroner 72 Øre, vil Indstævnte være at dømme til at betale dette Beløb med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Gardinvæver Ferd Chr Olsen, bør til Appellanten, Handelsfirmaet Lyngby Trælasthandel, betale 3005 Kroner 72 Øre med Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 1 April 1926, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 800 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Anledning af Opførelse af et Hus i Lyngby udstedte Sagsøgte, Gardinarbejder (Gardinvæver) Ferd Chr Olsen, Lyngby, for hvem Huset byggedes, en den 3 April 1924 dateret Panteobligation til Indehaveren af det sagsøgende Firma, Handelsfirmaet Lyngby Trælasthandel, Tømmerhandler Johs Fog for et Beløb af 13000 Kr med Renter 6 pCt aarlig og med

Pant i Sagsøgtes Ejendom, Matr Nr 2 ic, Lyngby. Der er under Sagen Enighed om, at nævnte Obligation var udstedt til Sikkerhed for, hvad Sagsøgeren maatte faa til Gode i Anledning af Byggeforetagendet.

Under Anbringende af, at Sagsøgerens herfra hidrørende Resttilgodehavende efter Fradrag af Provenuet af optagne Prioritetslaan udgør 3005 Kr 72 Øre, har Sagsøgeren under denne Sag paastaet Sagsøgte tilpligtet at betale dette Beløb tilligemed Renter, 6 pCt aarlig, fra 1 April d A. — Sagsøgeren har derhos subsidiært paastaet sig tilkendt 2079 Kr 28 Øre med Renter som anført.

Sagsøgte procederer til Frifindelse, principalt pure, subsidiært mod Betaling af 948 Kr.

Sin principale Paastand støtter Sagsøgte paa, at Sagsøgeren skal have paataget sig som Hovedentreprenør at gennemføre det under Sagen omhandlede Byggeforetagende for et Beløb af 13 000 Kr, og at han for Mangler ved Huset har et Modkrav, der overgaar Restgælden.

Sagsøgeren gør gældende, at han ikke er Entreprenør for Byggeforetagendet, men at Sagsøgtes Broder, Tømrer Laurits Olsen, var den egentlige Entreprenør. Dette Anbringendes Rigtighed maa anses for godtgjort ved de af Sagsøgte og hans Broder afgivne Forklaringer i Forbindelse med den af Fuldmægtig Jørgen Bagger afgivne Vidneforklaring. Den af Sagsøgte nedlagte principale Paastand kan herefter ikke tages til Følge.

Til nærmere Begrundelse af sit Krav gør Sagsøgeren gældende, at han af Sagsøgte har været bemyndiget til efter Rekvisition af Laurits Olsen at levere Materialer og yde kontante Forstrækninger i fornødent Omfang til Byggeforetagendets Gennemførelse, og at de paa en under Sagen fremlagt Opgørelse anførte Beløb er afholdt i Henhold hertil.

Sagsøgte hævder, at Laurits Olsen, saafremt denne maa anses for Byggeforetagendets Entreprenør, i alt Fald ikke har været bemyndiget til at forpligte ham overfor Sagsøgeren udover Entreprisensummen, 13 000 Kr, for hvilket Beløb Obligationen udstedtes, samt for direkte Udlæg i Anledning af Prioriteringen, 274 Kr 28 Øre, eller ialt 13 274 Kr 28 Øre, hvoraf han endnu kun skylder det i hans subsidiære Paastand anførte Beløb, 948 Kr.

Da Sagsøgeren ikke findes at have ført fyldestgørende Bevis for, at Sagsøgte har paataget sig nogen videregaaende Forpligtelse end af ham saaledes erkendt, hvilket navnlig ej heller findes at kunne støttes paa en under Sagen fremlagt, af Sagsøgeren paa Sagsøgte trukket af denne akcepteret Veksel pr 20 Februar 1925, stor 2078 Kr 23 Øre, vil Sagsøgtes subsidiære Paastand være at tage til Følge, saaledes at han tilpligtes at betale Sagsøgeren 948 Kr, dog med Renter heraf som af Sagsøgeren paastaet.

Sagens Omkostninger findes at burde ophæves.

Mandag den 16 Maj.

Nr 328/1926. **Generaldirektoratet for Postvæsnet** (den kst Kammeradvokat)

mod

Handelsfirmaet Peter Sørensen sen og junr (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til ved Postforsendelser at benytte visse Paastempler.

Østre Landsrets Dom af 13 November 1926: Sagsøgte, Generaldirektoratet for Postvæsnet, bør inden 4 Uger fra denne Doms Afsigelse at regne ophøre med at paaføre Sagsøgerne, Handelsfirmaet Peter Sørensen, sen & junr's Postforsendelser et Stempel, som indeholder en for dansk Arbejde reklamerende Tekst. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgte til Sagsøgerne inden 15 Dage efter Dommens Afsigelse med 100 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

De Paastempler, som der under Sagen er Tale om, skønnes ikke at krænke Indstævntes Interesse i Behandlingen af hans Postforsendelser paa en saadan Maade, at der kan tilkomme Indstævnte Ret til at rejse det Krav, som han har rejst her under Sagen. Herved lægges blandt andet Vægt paa, at disse Paastempler, der foretages af en Statsinstitution, af denne ikke uden Føje kan betragtes som en Foranstaltning, der tjener til det danske Samfunds Vel. Herefter vil Appellanten overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale som nedenfor anført.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Generaldirektoratet for Postvæsnet, bør for Tiltale af Indstævnte, Handelsfirmaet Peter Sørensen sen & junr, i denne Sag fri at være. Til det offentlige betaler Indstævnte de Afgifter, som skulde erlægges, saafremt Sagen ikke for Appellantens Vedkommende havde været afgiftsfri, og til den konstituerede Kammeradvokat i Salær for begge Retter 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag paastaar Sagsøgerne, Handelsfirmaet Peter Sørensen, sen & junr, Sagsøgte, Generaldirektoratet for Postvæsnet, tilpligtet at ophøre med at paaføre Sagsøgernes Postforsendelser et Stempel indeholdende Ordene: »Køb danske Varer«, »Køb dansk Arbejde« eller lignende for dansk Arbejde reklamerende Tekst.

Sagsøgte paastaar sig frifundet.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Sagsøgerfirmaet, der har Kontor Stampesgade 5 her i Staden, i Egenskab af Generalrepræsentanter for et Gummifirma i Frankrig, Bergougnans Gummifabriker, udsender Reklamebrochurer i stort Antal for dette Firma foruden megen anden Korrespondance og at Generalpostdirektoratet siden 25 Januar 1926 successivt ved en Række af Landets større Postkontorer, deraf i København for Tiden 8 — deriblandt Banegaardspostkontoret — efter Anmodning fra Landsforeningen »Dansk Arbejde« har indført Stempler med Tekst som den ovennævnte til Kassering af Frimærker, hvilke Stempler er bekostet af nævnte Forening og indeholder dennes Mærke.

Sagsøgerne ser i den nævnte Reklamering for Foreningen et Misbrug af Firmaets Postforsendelser og hævder, at dette Misbrug er egnet til at paaføre dem Tab.

Sagsøgte har bestridt dette sidste og henviser endvidere til, at samme Fremgangsmaade i den senere Tid er blevet fulgt ved Frimærkestemplingen i Sverige, Norge, Finland, England, Holland og Australien.

Da der ikke kan gives Sagsøgte — som erkender, at der ikke foreligger Lovhjemmel for den ovennævnte Reklamering paa Postforsendelser — Medhold i, at Retten dertil uden videre skulde følge af Postvæsnets Ret til at indrette Kassationsstemplerne, og da den paagældende Reklamering skønnes egnet til at skade Sagsøgernes Interesser ved at modvirke Formaålet med Sagsøgernes Postforsendelser, samt da Postvæsnet ikke paa tilfredsstillende Maade har anvist Sagsøgerne Mulighed for at undgaa Reklamestemplets Anvendelse paa Firmaets Postforsendelser, vil Sagsøgernes Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at betale Sagsøgerne med 100 Kr.

Nr 250/1926. Overretssagfører **Oscar Sjøstrand** (Selv)

mod

Enkefru **Margrethe Fræmohs** (Bruun),

betræffende Indfrielse af et Laan.

Østre Landsrets Dom af 9 September 1926: Sagsøgte, Overretssagfører Oscar Sjøstrand, bør til Sagsøgerinden, Fru Margrethe Fræmohs, betale de paastævnte 1000 Kr med Renter heraf, 5 pCt aarlig fra

den 23 Juli 1926, til Betaling sker, og i Sagsomkostninger 225 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Overretssagfører Oscar Sjøstrand, til Indstævnte, Enkefru Margrethe Fræmohs, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag paastaar Sagsøgerinden, Fru Margrethe Fræmohs, Sagsøgte, Overretssagfører Oscar Sjøstrand, tilpligtet at betale hende 1000 Kr, som han skal skyldes for kontant Laan, ydet ham af hendes afdøde Mand, Overretssagfører Johs Fræmohs, tilligemed Renter, 5 pCt aarlig, fra Stævningens Dato, den 23 Juli 1926.

Sagsøgte erkender at skyldes det indtalte Beløb, men gør gældende, at han paa Sagsøgerinden har et Modkrav paa 6000 Kr, som han dog her under Sagen alene fremsætter til Likvidation; han paastaar sig som Følge heraf frifundet.

Til Støtte for Modkravet har Sagsøgte anført, at Overretssagfører Fræmohs, i hvis Forretning Sagsøgte har haft Ansættelse fra 1918 til Fræmohs Død i December 1925, under 6 September 1921 havde oprettet Testamente, i hvis Post 2 det bestemtes, at forsaavidt Sagsøgte maatte være villig til at indgaa paa saadant Arrangement, skulde Fræmohs Sagførerpraksis ved hans Død ikke sælges, men overtages af hans Medarbejder, Sagsøgte, imod at han udredede til Overretssagfører Fræmohs Arvinger 10 pCt af de første 10 Aars Nettofortjeneste af Sagsøgtes fremtidige Sagførerforretning, dog ikke under 1200 Kr aarlig. Dette Testamente har Fræmohs vel under 12 December 1925, faa Dage før sin Død annulleret, hvorefter Sagsøgerinden har overdraget sin afdøde Mands Forretning til en Trediemand, men Sagsøgte hævder, at Fræmohs paa Grund af sin daværende Sjælstilstand var inhabil til at annullere Testamentet, og at han derhos var inkompetent hertil, idet den Sagsøgte ved

Testamentet tillagte Adgang til at overtage Forretningen var Vederlag for, at Sagsøgte forblev som Afdødes Medarbejder for en forholdsvis ringe Gage, og idet Fræmohs overfor Sagsøgte umiddelbart efter Testamentets Oprettelse havde gjort ham bekendt dermed paa en saadan Maade, at Sagsøgte var berettiget til deri at se et Løfte om, at Testamentet ikke vilde blive tilbagekaldt. Sagsøgerindens uberettigede Salg af Forretningen har efter Sagsøgtes Anbringende paaført ham et Tab af mindst 6000 Kr.

Hvad Spørgsmaalet om Afdødes Habilitet til at annullere Testamentet angaar har Sagsøgte intet oplyst, der kan føre til at antage, at Afdøde ikke paa det paagældende Tidspunkt har været i Stand til at træffe gyldig Beslutning om Testamentets Tilbagekaldelse. Da derhos Testamentet efter sit Indhold ikke fremtræder som uigenkaldeligt, og da Sagsøgte ikke har godtgjort, at Afdøde har givet ham nogetsomhelst Løfte om, at Testamentet skulde være uigenkaldeligt, vil der intet Hensyn kunne tages til den af Sagsøgte mod Sagsøgerindens Søgmaal rejste Indsigelse, og Sagsøgerindens Paastand vil saaledes i det hele være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at godtgøre Sagsøgerinden med 225 Kr.

T i r s d a g d e n 17 M a j.

Ved Højesterets Dom i Sagen Nr 48/1927 (**Rigsadvokaten mod Kristian Marius Kristensen Nørgaard**) blev Tiltalte for Bedrageri anset i Medfør af Straffelovens § 253 og 257 med Fængsel paa sædvanlig Fængsel i 40 Dage, dog at Fuldbyrdselsen af Straffen udsættes og eventuelt bortfalder under de i midlertidig Lov af 1 April 1911 foreskrevne Bestemmelser.

O n s d a g d e n 18 M a j.

Nr 176/1927. Hestehandler **Jørgen Lange Petersen** (Henriques)
m o d
Handelsmand **N Chr Kortegaard** (Liebe efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning i Anledning af at en af ham solgt Ejendom var behæftet med Svamp.

Søndre Landsrets Dom af 6 Maj 1926: Indstævnte, Hestehandler **Jørgen Lange Petersen**, bør til Sagsøgeren, Handelsmand **N Chr**

Kortegaard, inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse betale 2000 Kr med Rente heraf 5 pCt aarlig fra den 4 September 1925, indtil Betaling sker, samt i Sagsomkostninger 250 Kr. Til Statskassen bøder Indstævnte 8 Kr.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Søndre Landsret.

Efter Dommens Afsigelse har Appellanten betalt Indstævnte de denne tilkendte 200 Kroner med Renter og Omkostningsbeløbet, 250 Kroner.

For Højesteret drejer Tvisten sig alene om Erstatningens Størrelse, idet Appellanten gør gældende, at han ikke kan være pligtig at betale Indstævnte noget i Erstatning for Forringelse af Husets Handelsværdi, og at Erstatningen derfor ikke bør sættes højere end 1000 Kroner. Den af Appellanten for Højesteret nedlagte Paastand gaar herefter ud paa, at Indstævnte tilpligtes at tilbagebetale ham 1250 Kroner med Renter.

Da Erstatningen i Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde rettelig findes ansat til 2000 Kroner, vil Indstævnte overensstemmende med sin Paastand være at frifinde. Appellanten vil derhos have at betale 150 Kroner i Salær til den for Indstævnte for Højesteret beskikkede Sagfører.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Handelsmand N Chr Kortegaard, bør for Tiltale af Appellanten, Hestehandler Jørgen Lange Petersen, i denne Sag fri at være. I Salær for Højesteret betaler Appellanten til Højesteretssagfører Liebe 150 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Handelsmand N Chr Kortegaard af Flemløse efter sin under Domsforhandlingen nedlagte endelige Paastand søgt Hestehandler Jørgen Lange Petersen af Augustenborg til Betaling af 2000 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato. Indstævnte procederer til Frifindelse, subsidiært mod Betaling af 938 Kr 50 Øre.

Ved Skøde af 31 Oktober 1924 solgte Indstævnte til Sagsøgeren sin Ejendom, Matr Nr 8k og 8u af Voldtofte By, Flemløse Sogn, for en Købesum, stor 13 000 Kr, og samtidig afgav Sælgeren en skriftlig Erklæring, hvori han garanterede for, at Ejendommens Bygninger ikke var angrebet af Svamp. Foranledningen hertil var efter Sagsøgerens Fremstilling, at han hørte Rygter om, at der havde været Svamp i Huset,

hvilket han omtalte for Indstævnte, som benægtede det under Henvisning til, at han selv havde købt Ejendommen med Garanti mod Svamp. Efter Køberens Overtagelse af Huset den 1 November s A viste det sig imidlertid, at det var befængt med Svamp, nemlig ifølge Erklæring fra Teknologisk Institut (Fællesrepræsentationens Haandværkerkonsultation) i København den gule Tømmersvamp, der ifølge Institutets Udtalelser er en af de farligste Svampe næstefter den ægte Hussvamp, og som — hvad Indstævnte erkender — har været til Stede i Huset inden Handels Afslutning. For at konstatere, hvad de til Svampens Udryddelse fornødne Foranstaltninger skal gaa ud paa, og hvad de vil koste, har Sagsøgeren ladet optage en Skønsforretning over Ejendommen, og i Henhold til dennes Resultat kræver han sig tillagt i Erstatning hos Indstævnte:

1. Omkostninger ved Fornyelsen af Gulve i Huset, beregnet til	563 Kr 50 Øre
2. Afgravning af Jord under Bygningen og nye Gulvpiller	300 — 00 —
3. Dræning omkring Huset	75 — 00 —
4. For Husets Værdiforringelse i Handel og Vandel i Anledning af Svampeangrebet, som mulig paany kan vise sig	1000 — 00 —
5. For Afsavn af Lejlighed under Arbejdernes Udførelse	61 — 50 —

Ialt.... 2000 Kr 00 Øre

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand gør Indstævnte gældende, at han selv for kort Tid siden havde erhvervet Ejendommen gennem Mageskifte for 15000 Kr med Garanti mod Svamp, at han ikke selv har beboet den, men i Anledning af anden Ejendoms Erhvervelse ønskede snarest at sælge den videre, at han kun havde overfladisk Kendskab til den og intet vidste om Svampen, at Køberen før Handlen havde faaet at vide, at der var Svamp i Huset, og at han benyttede sig deraf til at trykke Prisen ned til 13000 Kr. Retten kan ikke anse det for bevist under Sagen, at Køberen (Sagsøgeren) vidste sikker Besked om Svampen inden Købet, han har efter sin fornævnte Forklaring kun hørt Tale derom og har derfor villet sikre sig, som sket ved Sælgerens skriftlige Garanti. Da det ej heller er godtgjort, at Huset er solgt under dets virkelige Værdi netop af Hensyn til Manglen, kan Sælgeren (Indstævnte) i Henhold til den givne Garanti ikke med Føje undslaa sig for at yde Erstatning.

Med Hensyn til dennes Størrelse er Parterne enige om, at de tre første Poster i Sagsøgerens Opgørelse maa tilsvares, hvorved fremkommer det i Indstævntes subsidære Paastand nævnte Beløb, 938 Kr 50 Øre.

Færdig fra Trykkeriet den 25 Maj 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 10.

Onsdag den 18 Maj.

Yderligere Erstatningskrav afviser Indstævnte, idet han bestrider, at Husets Handelsværdi vil være forringet, naar behørig og grundig Reparation er sket, ligesom han nægter Erstatning for Afsavn. Der skønnes imidlertid at maatte gives Sagsøgeren Medhold i, at den — selv efter en grundig Reparation — tilstedeværende Mulighed for Svampens fornyede Fremtræden og den deraf flydende Vanskelighed for Salg af Huset til normal Pris gør det rimeligt, at der tillægges Køberen en Erstatning ogsaa for Værdiforringelse. Idet den samlede Erstatning, som Sælgeren (Indstævnte) herefter vil have at udrede, efter Rettens Skøn passende kan sættes til en Sum af 2000 Kr, vil Sagsøgerens Paastand være at tage til Følge, hvorhos Indstævnte vil have at godtgøre ham Sagens Omkostninger med 250 Kr.

For Udeblivelse fra den befalede Forligsmægling vil Indstævnte have at udrede til Statskassen en Bøde, stor 8 Kr.

Torsdag den 19 Maj.

Nr 258/1926. Husejer **Chr A Hede** (Selv)
mod

Fhv Smed **Hans Petersen** (Holtén-Bechtolsheim),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ansvar for en ham til brugeligt Pant overdraget Ejendom.

Østre Landsrets Dom af 24 September 1926: Sagsøgte, Husejer Chr A Hede, bør til Sagsøgeren, fhv Smed Hans Petersen, Tangmøse, betale 1500 Kr med Renter heraf, 5 pCt p a, fra den 14 Maj 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 250 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten, der til Indstævnte har betalt 600 Kroner af det denne ved Dommen tilkendte Beløb, paastaet sig frifundet med Hensyn til de resterende 900 Kroner af Beløbet, der vedrører de i Dommen nævnte tre Køer. Indstævnte har paastaet Dommen stadfæstet.

Den Omstændighed, at Appellanten, som i Dommen anført, lod Parcelist Christensen forblive i Besiddelse af Ejendommen findes ikke at kunne paadrage ham Ansvar for den af Christensen Dagen efter Auktionens Afholdelse foretagne Udlevering af de tre Køer. Allerede som Følge heraf vil Appellanten være at finde for Indstævntes Tiltale. Sagens Omkostninger for Landsretten findes at burde ophæves, medens Indstævnte vil have til Appellanten at betale Sagens Omkostninger for Højesteret med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Husejer Chr A Hede, bør for Tiltale af Indstævnte, fhv Smed Hans Petersen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Indstævnte til Appellanten med 200 Kroner, som udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Paa Grundlag af en Panteobligation, stor til Rest 5600 Kr, erholdt Sagsøgte, Husejer Chr A Hede, under en den 24 September 1925 afholdt Fogedforretning Ejendommen Matr Nr 2 a Gundestrup Lammefjord, Grevinge Sogn, udlagt til Forauktionering, hvorhos Fogden efter Begæring overgav Sagsøgte Ejendommen med Besætning og Inventarium til brugeligt Pant. Sagsøgte lod Parcelist C T Christensen, der blev antruffet under Fogedforretningen og forklarede at have købt og fra 1 April 1925 overtaget Ejendommen, forblive i Besiddelse af denne. Paa en den 2 December 1925 afholdt Tvangsauktion blev Sagsøgeren, fhv Smed Hans Petersen, Tangmose, der havde Prioritet i Ejendommen umiddelbart efter Sagsøgte, enestebydende med et Bud paa 13 500 Kr, for hvilket Bud han som ufyldestgjort Panthaver lod sig Ejendommen udlægge, hvorved Sagsøgtes Fordring, der var opgjort til 5889 Kr 67 Øre, blev dækket. Ifølge Auktionsvilkårenes Post 7 a paahvilede det Køberen udenfor Købesummen at betale alle Udgifter i Anledning af Ejendommens Bestyrelse og Drift. Af Regnskab i saa Henseende har Sagsøgte alene præsteret en Opgørelse, udvisende betalt Amtstueskat 44 Kr 87 Øre, samt Saaning af 2 Tdr Rug og Arbejdsløn 50 Kr, ialt 94 Kr 87 Øre, med Fradrag af et Lejebeløb, 37 Kr 50 Øre, altsaa til Rest i Sagsøgtes Favør 57 Kr 37 Øre, hvilket Beløb Sagsøgeren har betalt Sagsøgte under Forbehold, idet Sag-

søgeren den 9 December 1925 havde protesteret imod, at der ved Overtagelsen manglede forskelligt af Besætning og Sæd, som havde været registreret, da Ejendommen toges til brugeligt Pant.

Idet der ved Sagsøgerens Overtagelse af Ejendommen manglede en Vallak, vurderet til 200 Kr, en Kviekalv, vurderet til 150 Kr, tre Køer, vurderet til 900 Kr, samt af 30 Tdr tærsket Blandsæd, vurderet til 450 Kr, 26 Tdr, altsaa repræsenterende 390 Kr, søger Sagsøgeren under Henvisning dels til disse Mangler, for hvilke Sagsøgte hævdes ansvarlig overfor Sagsøgeren, dels til, at Sagsøgte — udover ovennævnte tre Poster — ikke har aflagt noget Regnskab over Ejendommens Bestyrelse i den Tid, han har haft den til brugeligt Pant, Sagsøgte til Betaling af en Erstatning, ifølge den endelige Paastand fastsat efter Rettens Skøn indtil 1640 Kr med Renter heraf, 5 pCt p a, fra Stævningens Dato, den 14 Maj 1926.

Sagsøgte paastaar Frifindelse.

Naar Sagsøgte til Støtte for sin Paastand har anført, at ovennævnte Vallak, Kviekalv og tre Køer ikke hørte til Ejendommens Besætning, men for Vallakens og Kviekalvens Vedkommende tilhørte Parcelist Christensens Broder, Proprietær Aage Christensen, og for de tre Køers Vedkommende tilhørte Christensens Svoger, Brygger Axel Nielsen, da findes det mod Sagsøgerens Benægtelse ikke godtgjort, at der i saa Henseende er taget gyldigt Ejendomsforbehold til Fordel for de nævnte, hvorved for Broderens Vedkommende iøvrigt bemærkes, at den paagældende Transaktion maa opfattes som havende tilsigtet en Sikkerhedsstillelse for et Christensen af Broderen ydet Laan, stort 1200 Kr.

Sagsøgte har dernæst anført, at ifølge Auktionsvilkaarenes Post 2 staar Ejendommen allerede fra Auktionens Standsning for Køberens Regning og Risiko i enhver Henseende, samt at det af en Vidneforklaring til Sagens Oplysning fremgaar, at Broderen og Svogeren først efter Auktionen har faaet de paagældende Besætningsdele udleveret, for Broderens Vedkommende dog kun Kvien, idet Parcelist Christensen selv havde solgt Hesten og beholdt Pengene. Paa den af Sagsøgte saaledes anførte Betragtning findes der imidlertid ikke at kunne lægges Vægt, idet det maa blive Sagsøgte til Skade, at han ikke under Administrationen har udøvet nogetsomhelst Tilsyn og særlig ikke har hindret, at uvedkommende straks efter Auktionens Foretagelse har sat sig i Besiddelse af de omhandlede Besætningsdele, med Hensyn til hvilke Sagsøgte dernæst efter Omstændighederne ikke kan fralægge sig Ansvar ved at henvise Sagsøgeren til at vindicere.

Vel kan der sluttelig gives Sagsøgte Medhold i, at noget af den ovennævnte Sæd maa anses benyttet til Opfodring, men paa den anden Side maa det ved Sagens Afgørelse blive til Sagsøgtes Skade, at han har svigtet sin Regnskabspligt.

Som Følge af det anførte vil der være at tilkende Sagsøgeren hos Sagsøgte en Erstatning, der skønnes passende at kunne ansættes til 1500 Kr med Renter som paastaat.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte efter Omstændighederne at burde godtgøre Sagsøgeren med 250 Kr.

T i r s d a g d e n 2 4 M a j .

Nr 224/1926.

Rigsadvokaten

m o d

1) **Hans Peter Hansen Due**, 2) **Viggo Georg Valdemar Jørgensen**,
3) **August Johan Daniel Schlosser**, 4) **Anders Kristian Pedersen**
og 5) **Rasmus Peder Clausen** (Forsvarere: Stein for Nr 1—3 og
5, David for Nr 4),

der tiltales for Bedrageri.

Østre Landsrets Dom af 11 Juni 1926: De Tiltalte Hans Peter Hansen Due, Viggo Georg Valdemar Jørgensen, Anders Kristian Pedersen og Rasmus Peder Clausen bør straffes med Forbedringshusarbejde, Due i to Aar, Jørgensen i et Aar, Pedersen i tre Aar og Clausen i et Aar, hvorhos de Tiltalte Hans Christensen Sørensen og August Johan Daniel Schlosser bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, hver især i 120 Dage. Tiltalte Pedersen bør i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Axel Lemming, betale 500 Kr og de Tiltalte Due, Jørgensen, Sørensen, Schlosser og Clausen i Salær til den for dem for samme Ret beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Axel Kaae, En for Alle og Alle for En betale 500 Kr. Sagens øvrige Omkostninger udredes af samtlige de Tiltalte, En for Alle og Alle for En, dog at de Tiltalte Jørgensen, Sørensen, Schlosser og Clausen hver især ikke udreder over $\frac{1}{3}$ af Omkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af de Tiltalte Due, Jørgensen, Schlosser, Pedersen og Clausen, dels af det offentlige for disse fem Tiltaltes Vedkommende.

For Højesteret foreligger Dommen kun til Prøvelse forsaavidt angaar de Forhold, for hvilke de nævnte fem Tiltalte er dømt.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde, ved hvilke intet væsentligt findes at erindre

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Anders Kristian Pedersen til Højesteretssagfører David 500 Kroner og de Tiltalte Hans Peter Hansen Due, Viggo Georg Valdemar Jørgensen, August Johan Daniel Schlosser og Rasmus Peder Clausen, En for Alle og Alle for En, til Højesteretssagfører Stein 500 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Københavns Amts søndre og Amager Birks Ret, tiltales

- 1) Hans Peter Hansen Due,
- 2) Viggo Georg Valdemar Jørgensen,
- 3) Hans Christensen Sørensen,
- 4) August Johan Daniel Schlosser,
- 5) Anders Kristian Pedersen og
- 6) Rasmus Peder Clausen

i Henhold til Anklageskrift af 20 Marts d A til Straf for Bedrageri efter Straffelovens §§ 251—253 for følgende Forhold:

Den 21 Juni 1921 stiftede de Tiltalte Due, Jørgensen, Sørensen, Schlosser og Pedersen ved et Møde i Glostrup et gensidigt Forsikrings-selskab under Navn af »De forenede Forsikringsforeninger for Kongeriget Danmark«, med de fire førstnævnte som Bestyrelse og med Pedersen som Forretningsfører, uden at nogen af dem i Selskabet indskød noget Beløb, og saaledes at de som Salærer for deres Virksomhed ved Selskabets Start svigagtig lod sig godskrive: Due 6000 Kr, Jørgensen 3000 Kr, Sørensen 3000 Kr, Schlosser 3000 Kr og Pedersen 6000 Kr, saaledes at Selskabet herefter begyndte sin Virksomhed med en Gæld paa 21 000 Kr til Stifterne, der lod sig udstede »Garantibeviser« for Beløbene.

De Tiltalte har derefter svigagtig under urigtige Foregivender om Selskabets økonomiske Stilling, i hvilken Henseende ogsaa anføres, at de fornævnte 21 000 Kr til Firmaregistret angaves at være fuldt indbetalte, dels formaet en Mængde Landboere til som Medlemmer at tegne Forsikringer i Selskabet, dels svigagtig formaet de nedenfor under 1—81 nævnte Personer til som Garanter at tegne sig for de nedenfor angivne Beløb, hvorved der er indgaaet 46 800 Kr, der i Forbindelse med de til Selskabet fra Medlemmerne indgaaede Præmiebeløb, Indskud, Policepenge etc ialt ca 25 000 Kr svigagtig er forbrugt af de Tiltalte, saaledes at kun en ganske ringe Del af Beløbet er kommet Medlemmerne tilgode, medens Resten er kommet de Tiltalte tilgode, dels saaledes, at der af de indgaaede Garantibeløb forlods er anvendt 21 000 Kr til Indløsning af de til de fem førstnævnte Tiltalte udstedte Garantibeviser, dels saaledes at Beløbene er anvendt til uforholdsmæssig høje Lønninger og til uforholdsmæssig høje og paa svigagtigt Grundlag beregnede Provisioner til de Tiltalte.

De Tiltalte Due og Pedersen har paa det anførte urigtige Grundlag og under andre urigtige Foregivender til det nedenfor angivne Tidspunkt svigagtig formaet nedennævnte Person til som Garant at tegne sig for og indbetale nedennævnte Beløb:

1. Den 8 Oktober 1921, Rentier Hans Peter Petersen, 6000 Kr.

Tiltalte Pedersen har paa samme Maade til de nedenfor angivne Tidspunkter svigagtig formaet nedennævnte Personer til som Garanter at tegne sig for og indbetale nedennævnte Beløb:

2. I Februar 1922, Gaardejer Lars Jensen, 500 Kr.

De Tiltalte Pedersen og Jørgensen har paa samme Maade til de

nedenfor angivne Tidspunkter svigagtig formaaet de nedennævnte Personer til som Garanter at tegne sig for og indbetale nedennævnte Beløb:

11. Den 29 Juni 1921, Gaardejer Anders Lyder Hansen, 500 Kr.

Endvidere har de samme to Tiltalte paa samme Maade svigagtig formaaet nedennævnte Personer til paa nedenfor nævnte Tidspunkter som Garanter at tegne sig for nedennævnte Beløb, der dog ikke er fuldt indbetalt:

43. Den 12 Februar 1923, Gaardejer Harry Rømer, 500 Kr, hvoraf er indbetalt 200 Kr.

De Tiltalte Pedersen og Sørensen har paa samme Maade til de nedenfor angivne Tidspunkter svigagtig formaaet nedennævnte Personer til som Garanter at tegne sig for og indbetale nedennævnte Beløb:

45. Den 21 Juli 1921, Gaardejer Hans Hansen, 500 Kr.

Endvidere har de samme to Tiltalte paa samme Maade svigagtig formaaet nedennævnte Person til nedenfor angivne Tidspunkt som Garant at tegne sig for nedennævnte Beløb, der dog ikke er fuldt indbetalt:

53. Den 6 Marts 1923, Gaardejer Lars Chr Christensen, 500 Kr, hvoraf er indbetalt 250 Kr.

De Tiltalte Pedersen og Clausen har paa samme Maade til de nedenfor angivne Tidspunkter svigagtig formaaet nedennævnte Personer til som Garanter at tegne sig for og indbetale nedennævnte Beløb:

54. Den 23 April 1923, Gaardejer Jens Chr Christensen, 500 Kr.

Endvidere har de samme to Tiltalte paa samme Maade svigagtig formaaet nedennævnte Personer til nedenfor angivne Tidspunkter som Garanter at tegne sig for nedennævnte Beløb, der dog ikke er indbetalt, eller ikke fuldt indbetalt:

60. Den 25 April 1923, Gaardejer Niels Chr Vestergaard, 500 Kr, der ikke er indbetalt.

Tiltalte Jørgensen har paa samme Maade til de nedenfor angivne Tidspunkter svigagtig formaaet nedennævnte Personer til som Garanter at tegne sig for og indbetale nedennævnte Beløb:

63. Den 12 Juni 1922, Gaardejer Søren Laursen, 500 Kr.

De Tiltalte Jørgensen og Sørensen har paa samme Maade til det nedenfor angivne Tidspunkt svigagtig formaaet nedennævnte Person til som Garant at tegne sig for og indbetale nedennævnte Beløb:

70. Den 10 August 1921, Gaardejer Hans Peter Mathiesen, 500 Kr.

De Tiltalte Jørgensen og Clausen har paa samme Maade til de nedenfor angivne Tidspunkter svigagtig formaaet nedennævnte Personer til som Garanter at tegne sig for og indbetale nedennævnte Beløb:

71. Den 8 September 1922, Forpagter Hans Schmidt, 500 Kr.

Endvidere har de samme to Tiltalte paa samme Maade svigagtig for-

maet nedennævnte Personer til nedenfor angivne Tidspunkter som Garanter at tegne sig for nedennævnte Beløb, der dog ikke er indbetalt:

75. Den 11 Maj 1923, Gaardejer Poul Kjeldgaard, 1000 Kr.

Tiltalte Clausen har paa samme Maade til de nedenfor angivne Tidspunkter svigagtig formaaet nedennævnte Person til som Garant at tegne sig for og indbetale nedennævnte Beløb:

77. Den 21 Februar 1923, Gaardejer N N Toelberg, 500 Kr.

Endvidere har Tiltalte Clausen paa samme Maade svigagtig formaaet nedennævnte Personer til nedenfor angivne Tidspunkter som Garanter at tegne sig for nedennævnte Beløb, der dog ikke er indbetalt eller ikke fuldt indbetalt:

78. Den 16 Januar 1923, Gaardejer Chr Lorentzen, 500 Kr, hvoraf er indbetalt 400 Kr.

Endelig har Tiltalte Schlosser paa samme Maade svigagtig formaaet nedennævnte Person til paa nedenfor nævnte Tidspunkt som Garant at tegne sig for nedennævnte Beløb, der dog ikke er indbetalt:

81. Den 12 Juli 1921, Gaardejer Jens Sørensen, 500 Kr.

De Tiltalte er født, Due den 5 Juli 1871, Jørgensen den 12 Februar 1884, Sørensen den 8 Juni 1872, Schlosser den 27 December 1882, Pedersen den 24 Maj 1880 og Clausen den 22 Januar 1862.

Af de Tiltalte er Due, Jørgensen, Sørensen og Pedersen ikke fundet forhen straffet, bortset fra, at sidstnævnte i Januar 1919 inden et af Københavns Kriminal- og Politirets Kriminalkammer har vedtaget at erlægge en Bøde af 100 Kr for urigtig Anmeldelse til Firmaregistret.

Tiltalte Schlosser er forhen anset ved Gørding-Malt Herreders Ekstrarets Dom af 8 Maj 1899 efter Straffelovens § 228, jfr §§ 37 og 21, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 8 Dage.

Tiltalte Clausen har været straffet mange Gange, bl a ofte for ulovlig Omløben med Varer, senest ved Højesterets Dom af 6 April 1910 med en Bøde af 1280 Kr, og iøvrigt bl a ved Kolding Herreds Ekstrarets Dom af 10 August 1880 efter Straffelovens §§ 228 og 253, jfr § 62, med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved Sunds-Gudme Herreders Ekstrarets Dom af 12 Juli 1883 efter Straffelovens § 230 og 253 med lige Fængsel i 6 Gange 5 Dage, ved Baag Herreds Ekstrarets Dom af 17 Maj 1887 efter Straffelovens § 253, jfr § 62, med lige Straf, ved Kolding Herreds Ekstrarets Dom af 27 November 1888 efter Straffelovens § 270, sammenholdt med §§ 271 og 57, med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 22 Marts 1890 efter Straffelovens § 251 med lige Fængsel i 6 Gange 5 Dage og senest ved Dom, afsagt af Retten for Sønderborg Købstad m v den 29 Marts 1922, efter Straffelovens § 251, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Foreløbig bemærkes, at Forundersøgelsen i Sagen har strakt sig fra den 21 December 1923 til den 2 April 1925, men har omfattet andre Sigtelser mod de Tiltalte og andre Sigtede end disse.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Tiltalte Pedersen, der i en Aarrække havde ernæret sig som For-

sikringsagent og været med til at starte nogle mislykkede Forsikringsforetagender, gjorde i 1913 Bekendtskab med Tiltalte Due, der oprindelig var Landmand og senere Vognmand og Eiendomskommissionær. Omkring ved Nytaar 1921 aftalte de at stifte et Forsikringsselskab for Frost-, Hagel- og Stormskade paa Bygninger og Markafgrøde for hele Landet og udsendte i saadant Øjemed Indbydelse til de Tiltalte Jørgensen, Sørensen og Schlosser til at deltage i et konstituerende Møde i Glostrup den 21 Juni 1921. Jørgensen og Sørensen havde i en Aarrække været Agent for Forsikringsselskaber, og Schlosser, der af Profession var Murer, havde dels været Pedersens Medhjælper i dennes Agentvirksomhed, dels en kort Tid virket for en af Pedersen startet Motorforsikring. Bortset fra den gennem de Paagældendes Agentvirksomhed indvundne Erfaring, havde ingen af de nævnte fem Tiltalte nogen Uddannelse til eller nogen Forstand paa Ledelsen af et Forsikringsselskab, og Due, der sammen med Pedersen udarbejdede Lovene for det paa-tænkte Selskab med nogle andre Forsikringsselskabers Love som Forbillede, har bl a inden Retten udtalt, at alle Forsikringsselskabers Love altid har forekommet ham uforstaaelige. Paa Mødet i Glostrup, der lededes af Pedersen, og paa hvilket Forslaget forelagdes af denne, vedtoges det at stifte Selskabet under Navnet »De forenede Forsikringsforeninger for Kongeriget Danmark«, uanset at ingen ældre Forening opgik i Selskabet eller benyttedes til dette. Due blev valgt til Formand, Jørgensen til Næstformand og Sørensen og Schlosser til Medlemmer af Bestyrelsen og tillige til Amtsrepræsentanter. Pedersen og Sørensen, hvoraf ingen havde nogen Forstand paa Regnskabsførelse, valgtes til Revisorer, og den første af disse kom — uden at være Medlem af Bestyrelsen — til at fungere som Forretningsfører, ligesom han, efter hvad der fremgaar af den hele Undersøgelse, blev Sjælen i Foretagendet og den, der kom til at udøve en bestemmende Indflydelse paa Forretningsgangen og de trufne Dispositioner.

Efter Lovene, der vedtoges paa Mødet den 21 Juni 1921, var Foreningen et gensidigt Selskab med særlige Afdelinger for hver Forsikringsart, og i hvilket alle Ejendomsbesiddere og Jordbrugere i Danmark kunde optages. Som i Bestyrelsesprotokollen udtrykkelig anført, oprettedes Foreningen »med en fastsat Garantikapital paa Kr 200 000«, hvorom det i Lovenes § 3 nærmere hedder, at den skulde bestaa i Andele paa 500 Kr pr Stk, so mkunde forlanges indbetalt kontant, naar Bestyrelsen ansaa det for hensigtsmæssigt, og at de til Garanterne udstedte, paa Ihændeoveren lydende Garantibeviser skulde forrentes med 3 pCt p a fra Indbetalingsdagen. Endvidere skulde der oprettes en Reserve- og Administrationsfond samt ifølge Lovenes § 14 en Dækningsfond for Garantikapitalen, der skulde være uangribelig i andet Øjemed, og naar denne Dækningsfond havde naaet en Størrelse lig Garantikapitalen, kunde Bestyrelsen lade denne udbetale, »da« — som det hedder — »Garantikapitalen kun staar som en Kassekredit«. Ved Indmeldelse i Foreningen skulde der betales et Indskud til Reserve- og Administrationsfonden, medens de Erstatninger, der kom til Udbetaling, samt de Administrationsomkostninger, der ikke kunde dækkes af disse Indskud, og de Garanterne tilkommende Renter af Garantandelene, maatte dækkes

ved Efterbetaling fra de Forsikrede, hvorom det i Lovenes § 9 bestemmes, at Formanden inden hvert Aars 1 November havde at afgøre, om der skal opkræves noget i de forskellige Afdelinger og da hvormeget. Bestyrelsen skulde afholde ordinært Møde i Januar hvert Aar, medens Formanden iøvrigt skulde repræsentere Foreningen i alle Forhold. Til Taksation af Skader kunde der vælges en Sognerepræsentant med Suppleant i hvert Sogn, i hvilket Foreningen havde Medlemmer, medens der tillige skulde vælges en Amtsrepræsentant for hvert Amt, hvilke henregnedes til Selskabets Ledelse og havde at fungere som Overtaksatorer; Vederlaget for Vurdering skulde fastsættes paa det ordinære Bestyrelsesmøde, paa hvilket tillige Formand, Næstformand, Amts- og Sogne-repræsentanter samt Suppleanter skulde vælges.

I en af Kontorchef Larsen i Livsforsikringsselskabet »Hafnia« som Sagkyndig afgivet Erklæring af 15 Oktober 1923 udtales det bl a, at der teknisk set intet er til Hinder for, at Forsikring under den angivne Form kunde gennemføres, og at der, hvis man vil drive Forsikring i disse Brancher, vel næppe er nogen anden Form for Præmiernes Beregning, idet der ikke forefindes statistisk Materiale, hvorefter man kan udregne de Præmier, som maa forudbetales for at være tilstrækkelige til at dække Udgifterne. Forudsætningen for, at en saadan Forsikringsforening med Held kan gennemføre sin Opgave, maa imidlertid være, at den ledes af Folk, der, foruden den fornødne moralske Ballast, tillige er i Besiddelse af nogen Indsigt i Forsikrings- og Regnskabsvæsen.

I et Bestyrelsesmøde, der afholdtes den 11 Juli 1921, fastsattes Lønnen for Formanden Due og Forretningsføreren Pedersen til 600 Kr maanedlig for hver og for de Tiltalte Jørgensen, Sørensen og Schlosser, der antoges til at tegne Garantikapitalen og virke for Indmeldelse i Foreningen, til 300 Kr maanedlig for hver, ligesom der — med et vist Forbehold — tillagdes de tre sidstnævnte 15 Kr pr Dag (indtil 20 Dage pr Maaned), naar de arbejdede for Indmeldelse i Foreningen, samt Policepenge og 50 pCt af Indskudet for indmeldte Forsikringer. Paa et den 2 Oktober s A afholdt Bestyrelsesmøde vedtoges det efter Tiltalte Pedersens Forslag at ansætte tre Vurderingsmænd, som Foreningen kunde disponere over ved indtræffende Skader, og Antagelsen af disse Mænd overdroges det til Due og Pedersen at foretage. Den 19 Februar 1922 overdroges det af Bestyrelsen til Pedersen at søge nogle flere Garanter tegnet, og den 8 August s A blev der truffet en Bestemmelse om Ansættelsen af »en Mand i hvert Herred som Repræsentant og Garant«, saaledes, at der for Tegning af Garanter maatte udbetales 20 pCt af den tegnede Garantikapital. Endnu to Bestyrelsesmøder blev afholdt, henholdsvis den 3 December 1922 og den 30 Januar 1923; paa det førstnævnte godkendtes det, at der var udbetalt Jørgensen 20 pCt i Provision for Tegning af 4000 Kr Garantikapital i Juli 1922, og paa det sidstnævnte Møde blev der truffet følgende Bestemmelser: det reviderede Regnskab godkendtes, 9 Amtsrepræsentanter — henholdsvis for Vejle, Aarhus, Randers, Aalborg, Hjørring, Svendborg, København, Bornholms og Odense Amter valgtes, Revisorerne Pedersen og Sørensen genvalgtes, Revisionshonorar fastsattes, Formanden Dues Løn nedsattes til 400 Kr maanedlig. Det hele Foretagende gik i Staa, da Due og Pedersen an-

holdtes i nærværende Sag den 20 September 1923, Jørgensen den 25 s M og Sørensen den 4 Oktober s A.

Af den i Lovene nævnte »Garantikapital paa 200 000 Kr« blev der under Medvirkning af samtlige de Tiltalte og enkelte andre hos et stort Antal Landboere tegnet, og af disse indbetalt et til 45 900 Kr opgjort Beløb, hvorhos der i Indskud, Policepenge og Stempelpenge indkom (efter Kassebogen) 15 814 Kr 55 Øre eller (efter Journalerne) 16 403 Kr 16 Øre, de indgaaede Præmiebeløb fra de Forsikrede androg efter Regnskaberne ialt 9379 Kr 83 Øre og de for ialt 21 Skader udbetalte Erstatninger kun 4414 Kr 84 Øre. Som Renter til Garanterne af indbetalte Garantisummer angives der at være udbetalt 353 Kr 92 Øre, medens de til de Tiltalte udbetalte Beløb androg: for Due 8507 Kr, for Jørgensen 12 113 Kr 41 Øre, for Sørensen 10 221 Kr 51 Øre, for Schlosser 4546 Kr, for Pedersen 15 034 Kr 42 Øre og for Clausen, der intet havde haft at gøre med Foreningens Stiftelse eller Forretningernes Ledelse, og som alene havde virket som Agent ved Tegning af Forsikringer og Garantikapital, 4302 Kr 39 Øre.

Skønt det efter det foreliggende er antageligt, at de Tiltalte Jørgensen, Sørensen, Schlosser, Pedersen og Clausen under deres Agitation for at faa tegnet Forsikringer i Selskabet har givet urigtige eller misvisende Oplysninger om dette, afgiver det tilvejebragte Materiale ikke fornødent Grundlag til Støtte for den mod dem med Hensyn hertil rejste Tiltale, hvorfor de forsaavidt vil være at frifinde.

Med Hensyn til de iøvrigt mod de Tiltalte rejste Sigtelser bemærkes følgende:

I det Bestyrelsesprotokollen om det konstituerende Møde den 21 Juni 1921 tilførte hedder det om den til 200 000 Kr fastsatte Garantikapital: »Deraf blev straks tegnet Kr 21 000 — Resten blev straks udbudt til Tegning«, og i den af samtlige Bestyrelsesmedlemmer underskrevne Anmeldelse til Handelsregistret af 11 Juli 1921 siges det: »Den indskudte Garantikapital er 23 500 Kr, der er fuldt indbetalt«. Under sidstnævnte Beløb var indbefattet de fornævnte 21 000 Kr, der angaves at være fordelt saaledes, at der af Due og Pedersen var tegnet og indbetalt 6000 Kr af hver, og af Jørgensen, Sørensen og Schlosser 3000 Kr af hver. Hermed forholdt det sig saaledes, at der overhovedet ikke blev indbetalt noget Beløb af nogen af de Tiltalte, men at det paa Mødet — uden at der i Protokollen skete nogen Tilførsel derom — blev vedtaget at tillægge Due og Pedersen hver 6000 Kr som Gratiale for deres med Foreningens Stiftelse forbundne Arbejde, og Jørgensen, Sørensen og Schlosser, der ikke havde foretaget andet end at være tilstede i Mødet, hver 3000 Kr. Disse Beløb af tilsammen 21 000 Kr blev i den første Kassebog taget til Indtægt under 21 Juni 1921 som indbetalte Garantiandele, medens Beløbene den 11 Juli s A atter blev ført til Udgift i Kassebogen under de paaældendes Navne. For disse saakaldte Garantiandele blev der til de nævnte Tiltalte udstedt Garantibeviser, og enten paa selve Stiftelsesmødet eller noget senere, efter Dues og Pedersens Forklaringer først engang i 1922 — tilbød Pedersen de andre at skaffe dem kontante Penge for deres Garantibeviser ved at sælge dem eller »sætte dem ud«, hvorved han sigtede til at faa Beviserne indløst ved at tegne andre

Garanter i de paagældendes Sted. Efter Aftale mellem de fem Tiltalte blev der da hovedsagelig ved Pedersens Foranstaltning tegnet nye Garanter, for hvem det blev fortiet, at Garantisummerne ikke skulde komme Foreningen men derimod de Tiltalte selv tilgode, og af de paa denne Maade indkomne Beløb har alle de nævnte Tiltalte delvis faaet kontant Vederlag for deres Garantibeviser, saaledes dog, at en væsenlig Del gik fra som Provision til den, der fik tegnet den paagældende Garant, i de fleste Tilfælde til Pedersen som Vederlag for at »placere« Beviserne saaledes, at f Eks Pedersen af Dues Andel fik 2000 Kr, af Schlossers Andel 1000 Kr o s v, de tegnede og indbetalte Garantisummer blev beholdt af de Tiltalte selv uden at blive ført til Indtægt for Foreningen og gik med, dels til Indfrielse af de Tiltaltes egne Garantibeviser, dels til Dækning af de Tiltaltes Krav paa Løn, Rejsegodtgørelser m v. Ogsaa med Hensyn til andre Oppebørsler blev der forholdt paa lignende Maade af de Tiltalte. Due blev som Formand, Kasserer og Bogholder som Regel underrettet om de af Pedersen og de andre Tiltalte truffne Dispositioner og har, i hvert Fald ved sin Passivitet, godkendt dem og overtaget Ansvaret for dem, men hans Regnskabsførelse, der i Forvejen paa Grund af hans manglende Kvalifikationer var højst mangelfuld, blev ved Pedersens og de Medtiltaltes Egenraadighed end mere misvisende. Kassebeholdningen, forsaavidt en saadan overhovedet var tilstede, opbevarede Due i sin egen Lomme sammen med sine egne Penge eller i en Cigar-kasse. Den i Lovene oftere nævnte Reserve- og Administrationsfond er aldrig blevet oprettet, og det samme gælder den i Lovenes § 14 omhandlede Dækningsfond for Garantikapitalen, der straks skulde have været oprettet til Indløsning af den som en »Kassekredit« staaende Garantikapital, af hvilken sidste der ved Foretagendets Standsning regnskabsmæssig kun var ca 1000 Kr tilbage.

Ved under de givne Omstændigheder og uden nogensomhelst personlig eller økonomisk Garanti at starte det omhandlede landsomfattende Foretagende, saaledes, at de fra Begyndelsen af belastede dette med et efter Omstændighederne urimelig højt Vederlag til dem selv under det usandfærdige — ogsaa i Anmeldelsen til Handelsregistret udtalte — Anbringende, at Beløbet var indbetalt til Garantifonden, og ved under Fortielse af det sande Forhold til Fordel for dem selv at formaa andre til at tegne og indbetale et tilsvarende Beløb som Garantikapital, findes de Tiltalte Due, Jørgensen, Sørensen, Schlosser og Pedersen at have gjort sig skyldige i et Forhold, der maa tilregnes dem til Straf efter Straffelovens § 251. Naar de Tiltalte Jørgensen, Sørensen og Schlosser har skudt sig ind under, at Pedersen havde forsikret dem om Transaktionernes Lovlighed, vil dette efter selve disses Beskaffenhed ikke kunne fritage dem for Straf, og forsaavidt Due og Pedersen har henvist til, at de havde søgt juridisk Assistance hos en Sagfører, har dette med Hensyn til de ulovlige Transaktioner ikke fundet Støtte i de af vedkommende Sagfører afgivne Forklaringer.

Som anført, vedtoges det den 2 Oktober 1921 — iøvrigt uden Hjemmel i Lovene — at ansætte tre Vurderingsmænd; disse var de ovenfor under Nr 1, 7 og 24 nævnte Mænd, Rentier Hans Peter Petersen, som de Tiltalte Due og Petersen formaaede til at tegne en Garantisum paa

6000 Kr, Rentier H C Peitersen, som Tiltalte Pedersen formaaede til at tegne sig for 3000 Kr, og Partikulier Rasmus P Pedersen, som de Tiltalte Pedersen og Jørgensen formaaede til at tegne sig for 3000 Kr. De øvrige Garanter tegnede sig som Regel for en Sum af 500 Kr, enkelte for 1000 Kr, og den overvejende Del af de tegnede Summer, for hvilke de paagældende som Regel straks ved Tegningen akcepterede Veksler, er senere udbetalt som ovenfor anført. Denne Del af Tiltalen, der ogsaa omfatter Tiltalte Clausen, gaar ud paa, at de Tiltalte ved løgnagtige Foregivender, ved Løfte om lønnede Stillinger, som de ikke kunde skaffe de paagældende, og ved usandfærdig at stille dem Fordele og Indtægter i Udsigt svigagtig har formaaet de under Nr 1—81 nævnte Personer til at afgive deres Garantierklæringer og udstede Veksel for eller kontant betale Garantisummen. Efter Foreningens Love skulde der, som bemærket, af Bestyrelsen paa dennes Aarsmøde vælges en Amtsrepræsentant for hvert Amt, i hvilket Foreningen havde Medlemmer, ligesom der paa samme Maade kunde vælges en Sognerepræsentant og Suppleant i hvert Sogn, som havde Medlemmer, medens det først i Mødet den 8 August 1922 vedtoges at søge ansat en Herredsrepræsentant i hvert Herred, en Stilling, som Lovene slet ikke omtalte. Af Sognerepræsentanter ansatte Bestyrelsen ingen, og af Amtsrepræsentanter blev der foruden de Tiltalte Sørensen og Schlosser ansat de fornævnte ni Mænd, hver for sit Amt. Ansættelsen af Herredsrepræsentanter kunde efter Bestyrelsesbeslutningens Ordlyd mulig anses overladt til Tiltalte Pedersen i Forbindelse med Jørgensen og Sørensen. Det har imidlertid under Sagen vist sig, at de paagældende Tiltalte uden Indsigelse fra Tiltalte Dues Side har ansat eller lovet at ansætte syv Garanter som Amtsrepræsentanter i Randers Amt, fem i Svendborg Amt, seks i Aarhus Amt og to henholdsvis i Københavns Amt, Odense Amt og Vejle Amt, og at der for Københavns Amts søndre Birk er ansat seks Herredsrepræsentanter og i 11 andre Herreder to à tre Herredsrepræsentanter, alt i Forbindelse med de paagældende Personers Indvilligelse i at tegne Garanti.

De Forklaringer, der under Sagen er afgivet af saa godt som alle de i Anklageskriftet under Nr 1—81 nævnte Mænd — derunder de som Nr 1, 7 og 24 betegnede — er forsaavidt overensstemmende, som de gaar ud paa, at der er anvendt usandfærdige Foregivender og afgivet uopfyldelige Løfter for at formaa dem til at tegne Garanti, medens de med Hensyn til Foregivendernes og Løfternes nærmere Beskaffenhed frembyder Forskelligheder, der faar deres naturlige Forklaring i det stærkere eller mindre stærke Pres, som det har været nødvendigt for de Tiltalte at anvende til Opnaelse af deres Formaal. Da imidlertid Garanten Nr 18, P Sørensen, er død og ikke har kunnet afhøres, og da der forsaavidt angaar Garanterne Nr 8 Chr Hansen, Nr 14 Andersen, Nr 21 Jensen, Nr 42 Larsen, Nr 45 Hans Hansen og Nr 67 P Munk ikke foreligger tilstrækkelig utvetydige Forklaringer om de anvendte Overtalelsesmidler og disses bestemmende Indflydelse paa de paagældende, findes det betænkeligt at statuere, at der overfor dem foreligger et som Bedrageri strafbart Forhold, hvorfor de Tiltalte forsaavidt vil være at frifinde. Iøvrigt maa det efter Foretagendets hele Karakter og den totale Mangel paa en forretningsmæssig Ledelse have staaet de Tiltalte — ikke mindst

Pedersen og Due — klart, at de for Indbetalingerne til Garantifonden udstødte Garantibeviser var uden nogen reel Værdi, og at Garanterne som Indskydere i et rent Svindelforetagende ikke havde nogensomhelst Udsigt til at faa deres Penge igen. Hertil kommer saa de overfor Tegnerne af Garantikapitalen anvendte løgnagtige og vildledende Overtalesmidler, der bestod i Henviisning til Garantikapitalen paa 200 000 Kr, Tiltalte Dues foregivne Rigdom, der gjorde Garanternes Risiko minimal, de Tiltaltes foregivne Indskud til Garantikapitalen og dennes Forrentning med 6 pCt p a; endvidere i Løfter om, at Vedkommende mod at tegne sig som Garant kunde opnaa Stillingen som Sognerepræsentant, Herredsrepræsentant, Amtsrepræsentant eller Vurderingsmand med den med disse Stillinger forbundne Indtægt, i visse Tilfælde fast Gage og iøvrigt fri Befordring og 15 Kr i Dagpenge for Deltagelse i Vurdering samt Procenter af Præmieindtægten fra Distriktet, angaaende hvilke Indtægter der i forefaldende Tilfælde opstilledes Beregninger lydende almindeligvis paa 2—300 Kr aarlig, i enkelte Tilfælde betydelig mere, saasom op til ca 1700 Kr eller ca 3600 Kr; fremdeles i Løfter om fri Rejse paa 2 Klasse Jærnbane til Aarsmødet i København og i mange Tilfælde Forsikring om, at Garantiandelen kunde opsiges og faas udbetalt, naar Vedkommende ikke længere ønskede at bevare sin Stilling som Repræsentant, hvilket dog ogsaa varieredes derhen, at Garantisummen ved Fratrædelsen kunde udbetales ved Overførelse til Eftermanden. Tiltalte Pedersen har vel i det hele nægtet at have drevet sin Agitation ved Hjælp af slige løgnagtige og vildledende Foregivender og Løfter, ligesom ogsaa de andre Tiltalte tildels har søgt at bortforklare Vidnernes Udtalelser desangaaende, men efter de talrige afgivne og i Hovedsagen overensstemmende Vidneforklaringer, der falder i Traad med Indholdet af de Garanterne til Underskrift forelagte Erklæringer, kan det ikke betvivles, at Agitationen for Tilvejebringelsen af saakaldt Garantikapital — med Anvendelse i det enkelte Tilfælde af flere eller færre af de ovennævnte Forebringender og Løfter — er drevet paa en Maade, der i Forbindelse med det hele Foretagendets svindelagtige Karakter bringer Forholdet ind under Straffelovens § 251, alt i det Omfang, som angives i Anklageskriftet med Udskydelse af de ovennævnte syv Tilfælde.

Det kan efter det oplyste ej heller betvivles, at det er Tiltalte Pedersen, der i Hovedsagen har sat Fremgangsmaaden i System og tildels instrueret de andre Tiltalte, blandt hvilke iøvrigt Jørgensen og Clausen ses at have været de mest fremtrædende. Due er med Hensyn til denne Del af Sagen kun tiltalt for sit Forhold overfor Nr 1, Rentier Hans Peter Petersen, hvem der bl a var lovet en Aarsløn af 2000 Kr, som han har modtaget for det første Aar, og Due maa efter det foreliggende antages overfor denne at have indtaget en mere tilbagetrukken Stilling end Tiltalte Pedersen, men da de har opereret i Fællesskab, og Due i Hovedsagen maa have været paa det rene med Indholdet af Forhandlingerne mellem Tiltalte Pedersen og H P Petersen, vil han ikke kunne fritages for Ansvar for dette Forhold. Ogsaa Schlosser er kun tiltalt for sit Forhold overfor en af Garanterne, nemlig Nr 81 J Sørensen, hvem han imidlertid — efter hans Anbringende i Henhold til en ham af Tiltalte Pedersen givet Bemyndighed — har ansat som Amtsrepræsentant

for Aarhus Amt og lovet en maanedlig Løn af 300 Kr for ved disse Løfter at bevæge ham til at tegne sig som Garant. Endnu bør med Hensyn til Tiltalte Clausens Forhold nævnes, at han ifølge de paagældende Garanteres i alt væsenligt overensstemmende Forklaringer, der vil være at lægge til Grund ved Paadømmelsen, har for at formaa dem til at udstede Veksler sagt til dem, nemlig til Nr 77 N N Toelberg, Nr 78 Chr Lorentzen, Nr 79 S S Nielsen og Nr 80 P D Jensen, at Vekslerne kun skulde henlægges til Sikkerhed for Oppebørsler m v, og at der ingen Fare var for, at Beløbene skulde komme til Udbetaling.

Da Garanterne Nr 60 N E Vestergaard, Nr 61 P Helligsøe-Krabbe, Nr 75 P Kjeldgaard, Nr 76 P Fuglsang Jensen og Nr 79 S S Nielsen intet har betalt, vil Forholdet overfor disse kun kunne tilregnes de paagældende Tiltalte som Forsøg.

Idet bemærkes, at der ikke er nedlagt nogen Erstatningspaastand under Sagen, vil de Tiltalte i Henhold til det foranførte være at anse efter Straffelovens § 251, for de Tiltalte Pedersens, Jørgensens og Clausens Vedkommende tildels sammenholdt med § 46, med Straffe, der passende vil kunne bestemmes: for de Tiltalte Due, Jørgensen, Pedersen og Clausen til Forbedringshusarbejde, Due i to Aar, Jørgensen og Clausen hver i et Aar og Pedersen i tre Aar, og for de Tiltalte Sørensen og Schlosser under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage for hver.

Sagens Omkostninger vil være at udrede som nedenfor anført.

Nr 170/1926. Gaardejer **Jørgen Jørgensen** og Mælkehandler **I P Stephansen** (Overretssagfører Vibe-Hastrup)

m o d

Fredericia Byraad (Fich),

betræffende Afløsning af en Grundbyrde.

Vestre Landsrets Dom af 14 Maj 1926: De Sagsøgte, Fredericia Byraad, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Gaardejer Jørgen Jørgensen og Mælkehandler I P Stephansen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

For Højesteret har Appellanterne principalt med Højesterets Tilladelse nedlagt Paastand om, at Indstævnte kendes uberettiget til at kræve Afgift efter Forordningen af 18 Oktober 1811 af de i Dommen omtalte Jordlodder. Subsidiært har Appellanterne gentaget den af dem for Landsretten nedlagte Paastand. Indstævnte paastaar sig paa sin Side i det hele frifundet.

Den principale Paastand støtter Appellanterne paa, at den omprocederede Afgift ikke kan paahvile de dem tilhørende Lodder, da disse — som efter det foreliggende er udskiftede ved en større samlet Udskiftning, der fandt Sted omkring Aar 1800 — efter Appellanternes Formening ved Udskiftningen ikke tilhørte Fredericia Kommune, men henhørte til Arealer, som i Henhold til Artikel 8 i Købstadens Privilegier af 11 Marts 1682 var bestemte til at udloddes til Byggepladserne i Byen med Ret for vedkommende Grundejere til frit at afhænde de dem tillagte Lodder; paa disse har der herefter efter Appellanternes Formening ikke hvilet det Baand paa Omsætningsfriheden, som er en Forudsætning for Afgiften efter Forordningen af 1811. Heri findes der imidlertid ikke at kunne gives Appellanterne Medhold. Efter det oplyste maa der nemlig gaas ud fra, at de Arealer, der blev udskiftede, derunder ogsaa de heromhandlede Lodder, inden Udskiftningen tilhørte Fredericia Kommune som saadan, saa at de udskiftede Lodder er blevet undergivet Bestemmelsen i § 4 i Reskript af 25 April 1794 om stedse at skulle følge den Byggegrund, til hvilken de er udloddede. Idet Bestemmelserne i Forordningen af 18 Oktober 1811 herefter omfatter Appellanternes Lodder, vil deres principale Paastand ikke kunne tages til Følge.

Hvad dernæst den subsidiære Paastand angaar, maa det i Henhold til de i Dommen i saa Henseende anførte Grunde biliges, at der forsaavidt er tillagt Indstævnte Frifindelse.

I Henhold til det anførte vil Indstævnte i det hele være at frifinde.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil være at ophæve. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanterne in solidum at burde betale til Indstævnte med 2000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Fredericia Byraad, bør for Tiltale af Appellanterne, Gaardejer Jørgen Jørgensen og Mælkehandler IP Stephansen, i denne Sag friat være. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, En for Begge og Begge for En, til Indstævnte med 2000 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at der ved Lov Nr 505 af 28 September 1918 var aabnet Adgang til Afløsning af Grundbyrder, der udredes i Korn eller andre Varer,

paa hvilke der sættes Kapitelstakst, har de Sagsøgte, Fredericia Byraad, foretaget Opsigelse af den paa nævnte Købstads Jorder i Henhold til Forordning af 18 Oktober 1811 angaaende de Vilkaar, under hvilke Købstad-jorder kan afhændes, hvilende Bygafgift, for saa vidt den i Medfør af Forordningens § 5 ydedes efter højeste Takst med 1 Td Byg aarlig pr Td Land. Da de derimod ikke har villet indgaa paa Afløsning af Afgiften i de Tilfælde, hvor denne, i Anledning af at de paagældende Jordlodder ikke havde forandret Ejer det fornødne Antal Gange, endnu ikke havde opnaaet den ovenfor nævnte i Forordningens § 5 bestemte endelige Højde, har Sagsøgerne, Gaardejer Jørgen Jørgensen og Mælkehändler I P Stephansen, begge i Fredericia, af hvilke førstnævnte svarer en aarlig Afgift af 2 Skp Byg pr Td Land af de ham tilhørende Lodder Matr Nr 242 m fl af de til Grundene i Staden Fredericia hørende Jorder, medens sidstnævnte svarer en aarlig Afgift af 6 Skp Byg pr Td Land af Lodderne Matr Nr 235 a, 236 e og 236 f sammesteds, under denne Sag paastaaet sig kendt berettiget til efter lovlig Opsigelse i Medfør af ovennævnte Lov om Afløsning af Grundbyrder at afløse bemeldte paa deres Jordlodder hvilende Bygafgift mod Betaling til Fredericia Kommune af det Beløb, som den kapitaliserede Afgift vilde udgøre udregnet paa Grundlag af den Jordlodderne nu paahvilende aarlige Afgift. De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for Sagsøgernes Tiltale.

Parterne er indforstaaet med, at Bestemmelsen i Lov Nr 505 af 28 September 1918 omfatter de i Forordningen af 1811 omhandlede Afgifter — saaledes som ogsaa antaget i en den 21 Maj 1924 afsagt Højesteretsdom — men de Sagsøgte har gjort gældende, at Afløsning af disse Afgifter dog først vil kunne kræves, naar den i § 5 i Forordning af 1811 nævnte fulde aarlige Ydelse af 1 Td Byg pr Td Land er naaet. Til Støtte herfor har de henvist til, at Bygafgiften er paalagt Jordlodderne, der oprindeligt havde tilhørt Fredericia Kommune, som et Vederlag til Kommunen i Anledning af, at et da eksisterende Baand paa Jordloddernes Omsættelighed ved Forordningen af 1811 ophævedes. Den saaledes paalagte Bygafgift vil kun kunne afløses mod fuld Erstatning til Kommunen, men da der ikke findes Regler i Lov Nr 505 af 28 September 1918 for, hvorledes Vederlaget for den mulige fremtidige Forhøjelse af Afgiften skal fastsættes, vil Afløsning af Bygafgiften være udelukket, saa længe den ikke har naaet sin fulde Størrelse.

Sagsøgerne har herimod anført, at de ikke kan erkende, at Bygafgiften kan opfattes som andet end en Jordejerne paalagt Skat til Kommunen, der nu maa kunne afløses i Henhold til § 3 i Loven af 1918 ved en Kapitalisering af den Afgift, der for Tiden ydes.

Der findes nu ikke at kunne gives Sagsøgerne Medhold i, at der ved Afløsningen af Bygafgifterne kan ses bort fra den foreliggende Mu-

Færdig fra Trykkeriet den 8 Juni 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 11.

T i r s d a g d e n 24 M a j.

lighed for Afgiftens Stigning i Fremtiden, baade naar henses til, at Loven af 1918 maa antages at forudsætte, at der ved Afløsningen svares den afgiftsberettigede fuld Erstatning, og til Lovens Bestemmelser om Afløsningen af Rekognitionen ved Ejerskifte.

Derimod findes den Omstændighed, at der ikke i Loven er fastsat Regler for, hvorledes der skal tages Hensyn til de eventuelle fremtidige Stigninger i Afgiften, ikke at være til Hinder for, at den Sagsøgernes Jorder for Tiden paahvilende Afgift afløses, men da Sagsøgernes Jorder ikke derved frigøres for, at der ved eventuelle Afhændelser i Henhold til § 5 i Forordning af 1811 paany opstaar Afgiftspligt, der da efter Opsigelse vil kunne afløses, vil Sagsøgernes Paastand, der som meldt gaar ud paa en fuldstændig og endelig Afløsning af Bygafgiften efter dens nuværende Størrelse, ikke kunne tages til Følge, og de Sagsøgte vil heretter være at friinde for Sagsøgernes Tiltale i denne Sag. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

F r e d a g d e n 27 M a j.

Nr 99/1927.

Rigsadvokaten

mod

Julius Schultz (Ivan Kondrup),

der tiltales principalt til at underkastes Sikkerhedsforanstaltninger i Henhold til Lov Nr 133 af 11 April 1925, subsidiært for Tyveri og Forbrydelse mod Sædeligheden.

Vestre Landsrets Dom af 8 Marts 1927: Fængslede Julius Schultz bør tvangsindlægges paa en Anstalt for arbejdsføre Aandssvage. Saa betaler han og Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer ved Landsretten, Overretssagfører Dahl, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-
anket af Tiltalte.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.
I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Julius
Schultz til Højesteretssagfører I Kondrup 80
Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Fængslede Julius Schultz ifølge Anklage-
skrift af 28 Januar 1927 fra 1 jyske Statsadvokatur sat under Tiltale
med Paastand

principalt om, at han efter Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1,
1 Stk, dømmes til at underkastes Sikkerhedsforanstaltninger ved Tvangs-
indlæggelse paa en Aandssvageanstalt, idet hos ham mangelfuld Ud-
vikling eller varigere Svækkelse eller Forstyrrelse af Sjælseværne har
givet sig Udslag i strafbare Handlinger (derunder den nedenfor under
II ommeldte Sædelighedsforbrydelse), der vidner om en nærliggende og
alvorlig Fare for betydeligere Krænkelser af den almindelige Retssikker-
hed ved Sædelighedsforbrydelse,

subsidiært om, at han idømmes Straf:

I. Efter Straffelovens § 232 som for syvende Gang begaaet simpelt
Tyveri ved den 10 November 1926 om Morgenens i Støvring Kro at
have frastjaalet Christian Søgaard, »Søgaard« pr Støvring, et Par til
5 Kr vurderede Galoscher, der stod frit fremme i Kroens Forgang;

II. efter Straffelovens § 185 for Krænkelser af Blufærdigheden ved
uterligt Forhold ved den 10 November 1926 om Eftermiddagen i Anlæget
»Frederikskilde« i Aalborg at have fremsat uhøviske Bemærkninger
overfor Ulla Holm, født 9 Oktober 1913, Oda Danneborg Eriksen, født
28 Juli 1913 og Gudrun Warnche Bruhn, født 31 August 1912.

Tiltalte, der er født den 17 December 1885, har, siden han ved
Højesterets Dom af 30 August 1915 idømtes Tugthusarbejde i 8 Aar i
Medfør af Straffelovens § 237 efter dens § 232 som for femte Gang be-
gaaet simpelt Tyveri samt for Overtrædelse af Straffelovens § 185 og
§ 168, sidstnævnte § sammenholdt med § 46, været anset ved Sorø
Købstad og Birk samt Baroniet Holberg Birks Rets Dom af 3 Juni 1924
efter Straffelovens § 232 som for 6 Gang begaaet simpelt Tyveri med
Tugthusarbejde i to Aar; desuden har der i 1923 ved Rønne Købstads
Ret været indledet Undersøgelse imod ham for Forsøg paa Voldtægt,
uden at der dog blev rejst Tiltale imod ham.

Tiltalte, der erkender sig skyldig i det ham paasigtede Tyveri, har
benægtet at have udvist uterligt Forhold som under II beskrevet.

Tiltalte har siden sit 18 Aar tilbragt det meste af sit Liv i Fængsler og paa Straffeanstalter og løslodes senest den 9 Juni 1926 og hjemsendtes til sin Hjemstedskommune paa Mors; herfra begav han sig i Begyndelsen af November Maaned f A paa Vandring overnattende i Lader og lign Steder, indtil han den 10 November ankom til Aalborg, hvor han blev paagrebet som sigtet for i et Anlæg at have udvist den ovenomtalte Adfærd.

Tiltalte har saavel under nærværende Sag som tidligere været Genstand for mental Underøgelse. Allerede i 1907 udtalte Distriktslæge Jacobsen i Frederikshavn om ham, at han »som Følge af et medfødt degenerativt Anlæg har en nedsat Modstandskraft overfor forbryderiske Tilskyndelser«, samt at han »ikke besidder den fulde Evne til at bedømme sine Handlinger paa Grund af mentalt abnormt impulsive Drifter« og erklærede ham for egnet til at holdes interneret paa en Anstalt for arbejdsføre Aandssvage. Efter at han havde været indlagt til Observation paa Sindssygehospitalet ved Aarhus, udtalte dettes Overlæge i en Erklæring af 1 April 1908, at hans Iagttagelse i det væsentlige førte til samme Resultat som Distriktslæge Jacobsens. Det samme bekræftede Distriktslæge Varming i Hjørring efter en fornyet Undersøgelse i Anledning af et Voldtægtsforsøg og en Krænkelse af Blufærdigheden, der ganske ligner den, for hvilken Tiltalte nu tiltales, i en Erklæring af 11 Oktober 1914. I 1915 var Tiltalte indlagt til Observation paa Sindssygehospitalet i Viborg fra Marts til Juli, og i sin Erklæring af 23 Juli 1915 fastslog Overlægen som Resultat af sine Undersøgelser, at Tiltalte »er aandssvag og egnet til Anbringelse i en Anstalt for arbejdsføre aandsvage«. Han har nu paany været underkastet mental Undersøgelse af Amtslægen i Aalborg, der i sin Erklæring af 13 December 1926, næst at henvise til fornævnte Erklæring, udtaler, at Tiltalte som socialt værdiløs og ikke ufarlig skønnes at være mest egnet til Internering paa Livø. Retslægeraadet udtaler i en Erklæring af 30 s M, at Tiltalte er i ringere Grad aandssvag og anbefaler, at han som farlig for den offentlige Sikkerhed anbringes i en Aandssvageanstalt for arbejdsføre.

Idet det efter de foreliggende Vidneudsagn maa anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte ogsaa har gjort sig skyldig i den Forbrydelse mod Sædeligheden, for hvilken han er sigtet, og under Hensyn til, at han oftere har gjort sig skyldig i Forbrydelser mod Sædeligheden, derunder tre Voldtægtsforsøg, hvilke efter de foreliggende Lægeerklæringer maa anses som Udslag af hans mangelfulde aandelige Udvikling, findes han nu overensstemmende med Anklagemyndighedens principale Paastand at burde dømmes til at tvangsindlægges, saaledes at han anbringes paa en Anstalt for arbejdsføre Aandssvage.

Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer ved Landsretten 60 Kr.

Nr 156/1926. Enkefru **Signe Jørgensen** (Graae)

m o d

Ingeniør **I Tornøe** (Henriques),

betræffende Størrelsen af det Indstævnte tilkommende Honorar for Udarbejdelsen af Tegninger til et Byggeforetagende m v.

Østre Landsrets Dom af 25 Maj 1926: Sagsøgte, Enkefru Signe Jørgensen, Vedbæk, bør til Sagsøgeren, Ingeniør J Thornøe, betale 1476 Kr med Renter heraf 5 pCt p a fra den 6 April 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 200 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellantinden nedlagt Paastand om, at hun frifindes mod at betale 445 Kroner 10 Øre med Renter, nemlig foruden det i Dommen nævnte Beløb af 100 Kroner dels det Honorar, stort 300 Kroner, som Indstævnte kræver for sin Deltagelse i Forhandlingerne om Ophævelse af Byggeservituterne, dels en Godtgørelse af 45 Kroner 10 Øre til Indstævnte for hans Udlæg til Tryksager vedrørende det første Projekt til Ombygning af Tagetagen. Indstævnte paastaar Dommen stadfæstet, dog saaledes at det ham tilkendte Beløb nedsættes til 1326 Kroner 60 Øre, idet Appellantinden har betalt Gebyret for Byggetilladelsen. Tvisten for Højesteret drejer sig herefter dels om hvorvidt Indstævnte har Krav paa et større Honorar for Udarbejdelsen af Tegningerne end de i Skrivelsen af 15 September 1925 og i Bemyndigelsen af 22 December 1925 nævnte Beløb, tilsammen 1000 Kroner, dels om, hvorvidt Indstævnte har Krav paa at faa sine Udlæg til Trykningen vedrørende det sidste Projekt godtgjort.

Som udtalt i Dommen var Indstævnte bekendt med, at Appellantinden lagde Vægt paa, at den paatænkte Paabygning af en Manzardetage blev udført saa billigt som muligt. Under en til Brug ved Proceduren for Højesteret afgivet Partsforklaring har Indstævnte derhos forklaret, at han, dengang Appellantindens Søn udstedte Erklæringen af 22 December 1925, var paa det rene med, at den af Hensyn til Lejernes Pulterkamre nødvendiggjorte Ændring i den oprindelige Byggeplan vilde medføre en meget betydelig Fordyrelse, men at han desuagtet undlod at gøre Jørgensen opmærksom herpaa og endog indvilgede i, at Byggesummen i Erklæringen angaves som anslaaet til det oprindelige Beløb af ca 26 000 Kroner. Under disse Omstændigheder findes Indstævnte ikke at have Krav paa et større Honorar for Udarbejdelse af Tegninger eller for Udlæg til Tryksager end det Beløb, som Appellantinden erkender at skyldte. Herefter vil den af Appellantinden nedlagte Paastand for Højesteret i det hele være at tage til Følge.

Medens Sagens Omkostninger for Landsretten findes at burde ophæves, vil Indstævnte have at betale til Appellantinden 300 Kroner i Sagsomkostninger for Højesteret.

Thi kendes for Ret:

Appellantinden, Enkefru Signe Jørgensen, bør til Indstævnte, Ingeniør I Tornøe, betale 445 Kroner 10 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 6 April 1925, til Betaling sker, men bør iøvrigt for Indstævntes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. I Sagsomkostninger for Højesteret betaler Indstævnte 300 Kroner til Appellantinden.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I September Maaned f A henvendte Enkefru Signe Jørgensen sig gennem sin Søn, Jens Jørgensen, til Ingeniør I Tornøe og anmodede ham om at udarbejde Tegning til Installation af W C og elektrisk Lys i de hende tilhørende Ejendomme Glentevej Nr 7 til 17. Der blev af Jens Jørgensen udfærdiget en skriftlig Rekvisition, dateret 15 September 1925, hvori det bl a hedder:

»Honoraret beregnes efter Ingeniørforeningens Normer. Saafremt Arbejdet ikke bringes til Udførelse, betales Projektet med $\frac{1}{2}$ Pris. I saa Henseende er Honoraret kalkuleret til 700 Kr, altsaa Halvdelen bliver 350 Kr, der betales ved Projektets Aflevering til Ejeren.«

Noget senere anmodede Jens Jørgensen, ligeledes paa sin Moders Vegne, Ingeniør Tornøe om at udarbejde Tegning til en Manzard- og en Tagetage paa de paagældende Ejendomme samt et Vaskehus. Efter at Ingeniør Tornøe var begyndt paa dette Arbejde — forlangte Jens Jørgensen at faa opgivet, hvor meget det vilde koste, og da Tornøe ikke selv var i Stand til at udregne dette, indhentede han et foreløbigt Tilbud fra Murermester Lindeskov, der tilbød at udføre W C Installationen for 16 000 Kr og Arbejdet paa Manzardetagen for 26 000 Kr, men der blev mundtlig taget Forbehold, fordi der endnu ikke forelaa Tegning eller Beskrivelse. Den 22 December s A udstedte Jens Jørgensen en skriftlig Bemyndigelse for Tornøe til at udfærdige disse Tegninger og i denne siges det:

»Dette Arbejde er kalkuleret til at koste ca 26 000 Kr og Honoraret for Projekteringen heraf til 2,5 pCt af 26 000 Kr = 650 Kr.«

Forinden Tornøe fuldførte Projekteringen af Manzardetagen, forhandlede han, efter Enkefru Jørgensens skriftlige Anmodninger, om Op-

hævelse af nogle paa Ejendommen hvilende Bygge-Servituter. Efter at Tornøe havde udarbejdet Tegning til en Manzardetage, der efter Ønske skulde være saa enkel og billig som mulig, blev man klar over, at Projektet ikke kunde bringes til Udførelse af Hensyn til, at Lejernes Pulterkamre vilde blive for smaa og for daarlige, og Tornøe udarbejdede saa et helt nyt Projekt, hvorom han underrettede Jens Jørgensen uden dog at tilkendegive denne, at Arbejdets Udførelse herefter vilde koste betydeligt mere. Efter at de fornødne Tegninger var udarbejdet, blev der indhentet Tilbud fra Murermester Lindeskov, men det viste sig nu, at Arbejdet med Tagetagen vilde koste ca 76 000 Kr. Jens Jørgensen indhentede Tilbud fra flere andre, men de var alle højere. Hverken W C-Installationen eller Paabygning af en Etage blev bragt til Udførelse. Under Arbejdets Gang havde Tornøe faaet udbetalt à conto 900 Kr, men da han indsendte sin Regning, vægrede Enkefru Jørgensen sig ved at betale det resterende Beløb.

Under nærværende Sag paastaar Sagsøgeren, Ingeniør I Tornøe, endelig Sagsøgte, Enkefru Signe Jørgensen, dømt til Betaling af 1821 Kr 60 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 6 April 1926.

Sagsøgeren opgør sit Krav saaledes:

Tegning til W C Installation	} 2145 Kr 00 Øre
Tegning til Manzardetagen	
Udlæg til Tryksager ved disse Arbejder	126 — 60 —
Forhandling om Ophævelse af Servituterne	300 — 00 —
Gebyr for Byggetilladelsen	150 — 00 —
	<hr/>
	ialt 2721 Kr 60 Øre
	÷ 900 — 00 —
	<hr/>

1821 Kr 60 Øre

Sagsøgte procederer til Frifindelse mod Betaling af 100 Kr, idet hun gør gældende, at Honoraret efter de ovennævnte Erklæringer af 15 September og 22 December ialt udgør 1000 Kr, hvoraf er modtaget 900 Kr.

Saa vel efter Ingeniør- som efter Arkitektforeningens Normer for Prisberegning maa Bygherren imidlertid, udenfor Honoraret, betale Udlæg til Tryksager, hvorfor Sagsøgte vil have at betale Posten 126 Kr 60 Øre. Da Bygningsmyndighederne gør Sagsøgeren ansvarlig for Gebyret for Byggetilladelsen, maa Sagsøgte ogsaa betale Sagsøgeren dette.

Sagsøgte har oprindelig bestridt at have anmodet Sagsøgeren om at føre Forhandling om Ophævelse af Bygge-Servituterne; men der foreligger, som nævnt, skriftlig Bemyndigelse fra Sagsøgte herom, hvorfor hun vil have at betale Honoraret, der efter det om Sagsøgerens Arbejde oplyste ikke skønnes ubilligt.

Tilbage bliver Spørgsmaalet om Størrelsen af Sagsøgerens Honorar for Tegningerne. Sagsøgeren hævder, at de i Erklæringerne nævnte Summer ikke kan være bindende for ham, idet man paa de Tidspunkter, da Erklæringerne blev udstedt, ikke var klar over, hvad Arbejdet vilde koste; det hedder derfor i begge Erklæringer, at Arbejdet er »kalkuleret til«. Der maa vel gives ham Medhold heri, men paa den anden Side

burde Sagsøgeren, da han udarbejdede det nye Projekt til Tagetagen, have meddelt Bygherren, at Arbejdet vilde blive væsentlig dyrere. Under Hensyn hertil findes hans Honorar at burde nedsættes til 1800 Kr.

Der vil herefter være at tilkende Sagsøgeren: 1800 Kr + 126 Kr 60 Øre + 300 Kr + 150 Kr = 2376 Kr 60 Øre ÷ 900 Kr = 1476 Kr 60 Øre med Renter som paastaaet, hvorhos Sagsøgte vil have at betale Sagens Omkostninger med 200 Kr.

Nr 166/1926.

Hjortdal Mejeri (Trolle)

mod

Brøndborer Martinus Christensen (Bache),

betræffende Betaling for Boring af en Brønd.

Vestre Landsrets Dom af 29 Maj 1926: De Sagsøgte, Hjortdal Mejeri, bør til Sagsøgeren, Brøndborer Martinus Christensen, betale 1542 Kr 88 Øre tilligemed Renter 5 pCt aarlig af 3342 Kr 88 Øre fra den 1 September 1924 til den 19 December 1925 og af 1542 Kr 88 Øre fra sidstnævnte Dato, til Betaling sker, samt i Sagsomkostninger 300 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

For Højesteret har Mejeriet principalt nedlagt Paastand om, at det frifindes mod at betale 156 Kroner 88 Øre med Renter. Subsidiært paastaar Mejeriet sig frifundet mod at betale 1320 Kroner med Renter.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Mejeriet at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Hjortdal Mejeri, til Indstævnte, Brøndborer Martinus Christensen, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Anledning af, at de Sagsøgte, Hjortdal Mejeri, ønskede boret for Vand til Mejeriet, antog Mejeriets Bestyrelse først i April 1924 Sagsøgeren, Brøndborer Martinus Christensen af Fjerritslev, til at foretage en Prøveboring. Ved Boringen, hvortil benyttedes 2" Rør, stødte man paa Vand i en Dybde af 46 Alen. De Sagsøgte ønskede imidlertid Boring med 4" Rør, og efter Forhandling med Sagsøgeren oprettedes der den 11 s M saalydende Overenskomst: »— — — Jeg Martinus Christensen indgaar herved paa at udføre en Boring til en Brønd for Hjortdal Mejeri med 4" Boring og 2" galv Rør med Messing afslebte Cylinder for en Pris à 60 Kr pr Mrt og skal jeg paabegynde Arbejdet senest 1 Maj. Betalingen forfalder til Betaling 1 Juli 1924.« Ved den derefter af Sagsøgeren foretagne Boring stødte man først paa Vand i tilstrækkelig Mængde i en Dybde, der udmaaltes til 52 m. Sagsøgeren har derpaa under nærværende Sag søgt de Sagsøgte til Betaling af Boring i en Dybde af 52 m à 60 Kr pr Meter eller 3120 Kr med Tillæg af 222 Kr 88 Øre for Prøveboring m v, ialt 3342 Kr 88 Øre, hvorpaa er afdraget 1800 Kr, altsaa til Rest 1542 Kr 88 Øre tilligemed Renter 5 pCt aarlig af 3342 Kr 88 Øre fra 1 September 1924 til 19 December 1925 og af 1542 Kr 88 Øre fra sidstnævnte Dato, indtil Betaling sker.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet mod Betaling af 22 Kr 88 Øre, subsidiært 156 Kr 88 Øre.

Til Støtte for deres principale Paastand har de Sagsøgte, der erkender at skulle betale for Prøveboringen, anført, at Sagsøgeren ved den skriftlige Overenskomsts Afslutning har garanteret, at Betalingen for Hovedboringen ikke skulde overstige 1600 Kr, saaledes at han kun har de ovennævnte 22 Kr 88 Øre tilgode. Yderligere har de anført, at han i ethvert Fald kun kan kræve Betaling for 46 Alens Boring, da der ved Prøveboringen fandtes tilstrækkelig Vand i denne Dybde, og det maatte være en Forudsætning, at Boringen ikke behøvede at være dybere. Efter en Boring i denne Dybde skulde Sagsøgeren endnu have tilgode 156 Kr 88 Øre.

Mod Sagsøgerens Benægtelse er det imidlertid ikke godtgjort, at han har paataget sig Forpligtelser udover den skriftlige Overenskomst hverken med Hensyn til Betalingens Størrelse eller med Hensyn til den Dybde, i hvilken der skulde bores. Herefter, samt idet Arbejdet efter det foreliggende maa antages at være udført paa forsvarlig Maade og i den af Sagsøgeren hævdede Dybde, vil Sagsøgerens Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgeren med 300 Kr.

Nr 94/1927.

Rigsadvokaten
m o d**Henry Karsten Frederik Nielsen (Harboe),**

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 185.

Østre Landsrets Dom af 7 Marts 1927: Tiltalte Henry Karsten Frederik Nielsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og betale de med Sagens Behandling forbundne Omkostninger, derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører P Sandholt, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 120 Dage.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 120 Dage. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Henry Karsten Frederik Nielsen til Højesteretssagfører Harboe 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Frederiksbergs Birks Ret, tiltales Henry Karsten Frederik Nielsen i Henhold til Anklageskrift af 16 Februar 1927 til Straf efter Straffelovens § 185 for Krænkelser af Blufærdigheden overfor Pigen Fanny Gudrun Hansen, der er født den 21 Februar 1912, ved den 7 Januar 1927 dels paa Trappen, dels paa Loftet i Ejendommen Carl Bernhardsvej 15 mod hendes Vilje at have grebet fat i hende, kysset og knuget hende, taget hende i Skridtet uden paa Tøjet samt væltet hende bagover, idet han samtidig rettede utugtlig Opfordring til hende.

Tiltalte er født den 4 Oktober 1899 og tidligere anset:

ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 12 Marts 1918 efter Straffelovens § 228, jfr Lov 1 April 1911 § 13, betingelsesvis med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage,

ved Højesterets Dom af 23 Maj 1919 efter Straffelovens § 230, 1 Stk, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder,

ved Københavns Amts nordre Birks Rets Dom af 3 Januar 1923

efter Straffelovens § 231 I og II, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, og senest

ved Københavns Byrets Dom af 4 August 1925 efter Lov 1 April 1911 § 4 med Tvangsarbejde i tre Maaneder.

Fanny Gudrun Hansen, der er født den 21 Februar 1912, har forklaret, at Tiltalte ved den i Anklageskriftet ommeldte Lejlighed, da hun skulde være ham behjælpelig med Opbæring af hendes Herskabs Vaske-tøj paa det i Sagen omhandlede Tørreløft, uden ringeste Anledning fra hendes Side slyngede sine Arme om hende og knugede hende ind til sig. Hun rev sig løs og udtalte, at hun vilde fortælle det til Herskabets Husholderske. Da hun umiddelbart efter skulde bringe en Kældernøgle ned til Tiltalte, kom han hende i Møde paa Trappen, hvor han strøg hende op og ned ad Benet med sin Haand. Da han atter senere var kommet op paa Loftet til hende, greb han hende paany om Livet, klemte hende ind til sig, kyssede hende paa Munden, tog hende i Skridtet uden paa Tøjet og væltede hende bagover, saa hun kom til at ligge paa Ryggen paa Tørreløftets Gulv, hvorefter han opfordrede hende til at skille Benene ad. Hun rev sig dog løs fra ham og udtalte igen, at hun vilde fortælle det passerede, naar hun kom ned, hvorefter Tiltalte, der efter hendes For-
mening var blevet bange, forlod Tørreløftet.

Tiltalte har forklaret, at han vel har omfavnet og kysset Pigen, men det var kun i Pjank, og han har iøvrigt benægtet Rigtigheden af hendes Fremstilling.

Husbestyrerinde Johanne Jochumsen og Frk Jenny Hansen har som Vidner afgivet Forklaringer om Fannys Udtalelser til dem, da hun kort efter det passerede beklagede sig herover til dem, og disse Forklaringer stemmer med hendes foran anførte Forklaring. Begge de to Vidner har derhos forklaret, at de ved den paagældende Lejlighed konstaterede, at hendes Klæder, navnlig hendes hvide Hovedtørklæde, var snavsede og støvede, som om hun havde ligget paa Ryggen paa et støvet Gulv, og det er oplyst, at Tørreløftets Gulv var meget støvet.

Herefter og efter det iøvrigt under Sagen oplyste findes det ubetænkeligt at statuere, at Tiltalte ved den i Anklageskriftet omhandlede Lejlighed overfor Fanny har udvist den af hende omfoklarede Adfærd, og han vil herfor være at anse efter Straffelovens § 185 med en Straf, der efter Omstændighederne og under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Tiltalte vil derhos have at betale de med Sagens Behandling forbundne Omkostninger, derunder nedennævnte Forsvarersalær.

Mandag den 30 Maj.

Nr 67/1927.

Rigsadvokaten
mod

Alfred Villy Jespersen (Fich),

der i Henhold til Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, 1 Stk paastaas anbragt paa Sikringsanstalt.

Østre Landsrets Dom af 16 December 1926: Alfred Villy Jespersen bør tvangsindlægges i den ved Sindssygehospitalet i Nykøbing paa Sjælland benyttede Sikringsanstalt. Saa bør han og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagfører Anker-Jensen, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket af Tiltalte.

Efter alt, hvad der foreligger, maa det anses bevist, at Tiltalte bl a Natten mellem den 5 og 6 Juli 1926 har gjort sig skyldig i et Forhold der vilde være at henhøre under Straffelovens § 281, 1 Stk. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde — hvorved dog endnu bemærkes, at Citatet af § 3 i Lov Nr 133 af 11 April 1925 allerede som Sagen er anlagt findes at maatte bortfalde — vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Alfred Villy Jespersen til Højesteretssagfører Fich 150 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Tilkendegivelse af 9 November 1926 er der af Statsadvokaten for Fyen m v rejst Sag mod Alfred Villy Jespersen med Paastand om, at det i Medfør af Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, 1 Stk bestemmes, at han anbringes paa den ved Sindssygehospitalet i Nykøbing paa Sjælland benyttede Sikringsanstalt.

Tiltalte er født den 12 Marts 1904 og — efter at han ved Justitsministeriets Skrivelser af 7 Oktober 1918 og 19 Marts 1920 i Medfør af § 15 i Straffelovstillæget af 1 April 1911 betingelsesvis var fritaget for at sættes under Tiltale for Tyveri — anset

1) ved Vestre Landsrets Dom af 31 August 1920 efter Straffelovens

§ 281, § 229, jfr tildels § 46, § 228, jfr tildels § 55, samtlige Bestemmelser sammenholdt med § 37, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar,

2) ved Dom afsagt 10 April 1922 af Retten for Fredericia Købstad m v efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage,

3) ved Dom afsagt den 28 Juni 1922 af Retten for Kerteminde Købstad m v efter Straffelovens § 230, 1 og 2 Stk, og Lov 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og

4) ved Dom afsagt den 24 Oktober 1923 af Retten for Københavns Amts nordre Birk dels i Medfør af Straffelovens § 64, efter dens § 228, jfr § 37, dels efter Straffelovens § 231 og 282 og Lov 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Endelig er det ved Østre Landsrets Dom af 12 Juni 1925 bestemt, at han i Medfør af Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, 1 Stk vil være at tvangsindlægge paa en Aandssvageanstalt.

Efter at Tiltalte i Henhold til sidstnævnte Dom den 25 August 1925 var indlagt paa Aandssvageanstalten Ebberødgaard, er han tre Gange undveget fra denne Anstalt, nemlig i September 1925, den 25 Maj 1926 og den 23 Juni s A. I de nærmeste Dage efter Undvigelsen den 25 Maj 1926 tilvendte han sig ifølge sin egen Tilstaaelse og de øvrige Oplysninger en værdiløs Stortrøje fra et lukket Arbejdsskur og stjal en Damecykel.

I Tiden mellem sin Undvigelse den 23 Juni 1926 og sin Paagribelse den 9 Juli s A, hvor han bl a flakkede om i Jylland og paa Fyen og tildels ernærede sig ved Betleri, begik han ifølge sin egen Tilstaaelse og det iøvrigt oplyste en Del Cykeltyverier samt stjal indbrudsvis fra et Hus i Grejs 13 Kr kontant og nogle Effekter af samlet Værdi 18 Kr 50 Øre, hvorhos han fra et aflaaet Skur ved Frørup paa Fyen stjal to Halvflasker bajersk Øl og begik Indbrud i Øxendrup Skole uden dog at stjæle noget. Natten mellem den 5 og 6 Juli stjal han derhos indbrudsvis fra den beboede Hovedbygning paa Herregaarden »Anhof« ved Øxendrup forskellige Genstande af samlet Værdi 88 Kr, og for at skjule Tyveriet gjorde han sig ved sin Bortgang skyldig i Brandstiftelse paa Bygningen, hvorved der anrettedes Skade paa Bygningen til Beløb 80 Kr foruden Skade paa Løsøre til Beløb 75 Kr, idet han efter sin Forklaring dog ikke tænkte over, at Brandstiftelsen kunde medføre Fare for Menneskeliv.

I to Erklæringer, henholdsvis af 16 og 31 August 1926, har Overlægen paa Ebberødgaard udtalt, at Tiltalte er et kun i ringe Grad aands-
svagt, men i høj Grad psykopatisk degenereret Individ med udpræget vagabonderende og forbryderske Tendenser, samt at de foretagne Forsøg med Anbringelse af Tiltalte paa Anstaltens forskellige Afdelinger med vekslende Arbejde altid har været frugtesløse, saaledes at der kun staaer tilbage at behandle ham med rent fængselsmæssig Indespærring, hvorfor Overlægen ikke anser det for muligt paa forsvarlig Maade at anbringe ham andre Steder end i Sikringsanstalten ved Sindssygehospi-
talet i Nykøbing Sjælland.

Retslægeraadet har i en den 2 September 1926 afgivet Erklæring

anbefalet, at Tiltalte anbringes i denne Anstalt, og Sundhedsstyrelsen har i en Erklæring af 8 Oktober udtalt, at han bør anbringes der.

Endelig har Justitsministeriet i Skrivelse af 28 Oktober udtalt, at de i Henhold til Landsrettens Dom af 12 Juni 1925 trufne Sikkerhedsforanstaltninger bortfalder, saafremt det ved en ny Dom bestemmes, at den paagældende skal anbringes paa den nævnte Sikringsanstalt.

Da Tiltalte efter de foreliggende Oplysninger om hans mentale Tilstand og de af ham begaaede strafbare Handlinger, særlig den ovennævnte Brandstiftelse Natten til den 6 Juli d A, maa antages fremdeles at frembyde nærliggende og alvorlig Fare for betydeligere Krænkelser af den almindelige Retssikkerhed, og de hidtil anvendte Sikkerhedsforanstaltninger efter det oplyste maa anses for utilstrækkelige, vil den af Anklagemyndigheden nedlagte Paastand i Medfør af Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, 1 Stk og § 3 være at tage til Følge.

I denne Sag blev af Højesterets Ankeudvalg den 9 Marts 1927 afsagt saalydende Kendelse:

Ved Østre Landsrets Dom af 16 December 1926 blev Alfred Villy Jespersen i Medfør af Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, 1 Stk, jfr § 3, dømt til at tvangsindlægges i den ved Sindssygehospitalet i Nykøbing paa Sjælland benyttede Sikringsanstalt. Ved Dommens Forkyndelse, som først skete den 18 Januar 1927, erklærede han sig tilfreds med Dommen, men efter at Dommen den 10 Februar 1927 var forkyndt for den for ham i Medfør af forannævnte Lovs § 4 beskikkede Tilsynsværge Fængselsmissionær Chr Gudnitz, erklærede denne, at han maatte tilraade Domfældte, som hensidder i Varetægtsfængsel i Svendborg, og med hvem han ikke tidligere havde konfereret om Betimeligheden af Anke, at paaanke Dommen. Domfældte erklærede derpaa den 28 s M, at han nu ønskede at paaanke Dommen, idet han nu mente, at det Forhold — Tyveri og Brandstiftelse — for hvilket han er domfældt, ikke kan begrunde Internering.

Rigsadvokaten paastaar Anken afvist under Paaberaabelse af, at Domfældte oprindelig har erklæret sig tilfreds med Dommen. Da Tilsynsværgen imidlertid findes at være berettiget og forpligtet til at give Domfældte Raad med Hensyn til Ankespørgsmaalet, og da den af Domfældte, forinden han havde faaet saadan Bistand af Tilsynsværgeren, afgivne Erklæring ikke findes at afgive noget for ham bindende Afkald paa Anke, samt da Anken efter Omstændighederne findes at burde tilstedes, uanset den skete Overskridelse af Ankefristen

bestemmes:

Den nedlagte Afvisningspaastand tages ikke til Følge.

T i r s d a g d e n 31 M a j .

Nr 293/1926. Tømmerhandler **Johs Fog** (Cohn)
 m o d
 Murermester **Chr Brandt** (E Bülow),

betræffende Spørgsmaalet om hvorvidt en Ejendom maa antages at være i Sameje mellem Parterne.

Østre Landsrets Dom af 30 Oktober 1926: Sagsøgte, Murermester Chr Brandt, Glostrup, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Tømmerhandler Johs Fog, Lyngby, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

T h i k e n d e s f o r R e t :

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Tømmerhandler Johs Fog, til Indstævnte, Murermester Chr Brandt, med 300 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ejendommen Matr Nr 84 f, 85 m og 85 n af Løjtegaard, Taarnby Sogn, ejedes i sin Tid af en Tømmermester P Oldenburg, som opførte et Beboelseshus paa den, paa hvilket Hus Murermester Chr Brandt, Glostrup, havde Murerarbejdet i Entreprise, medens Tømmerhandler Johs Fog, Lyngby, havde leveret Tømmer og andre Varer og støttet Oldenburg finansielt. Oldenburg havde optaget et Byggelaan i Haandværkerbanken, og endnu inden den ovennævnte Ejendom var relakseret af den paa Ejendommen, hvorfra den var udstykket, hvilende Gæld, var man i Banken gaaet med til at lade Oldenbrug trække paa Byggelaanet, da man havde Tilsagn om Relaksationen. Inden denne fandt Sted, opstod der imidlertid Vanskeligheder for Oldenburg med Hensyn til at klare sine Forpligtelser overfor Grundsælgeren, og for at faa Relaksationen foretaget hurtigst, maatte der yderligere anvendes et Beløb udover Byg-

gelaanet, som Banken ogsaa stillede til Disposition mod Indestaaelse fra Fog og Brandt, med hvem Banken forhandlede om Sagen, og som var de særlig interesserede Kreditorer. De udstedte i den Anledning under 14 Juni 1924 et Kautionsbevis, hvorved de som Selvskyldnerkautionister indestod Banken for Betaling paa Anfordring af det Beløb, der efter Prioriteringen af ommeldte Ejendom kom til at henstaa »efter at Provenuet af de i Ejendommen tilsagte Laan 8000 Kr i Østifternes Kreditforening og 8000 Kr af Statsboligfonden er afskrevet« paa Byggelaanet. Til Sikkerhed for deres Forpligtelser blev der af Oldenburg udstedt to sideordnede Obligationer, hver stor 2200 Kr, med Pant i Ejendommen efter Bankens Sikkerhed. Senere udviklede Byggeforetagendet sig saaledes, at Prioriteringen af Ejendommen ikke blev gennemført af Byggherren, medens Ejendommen derimod blev stillet til Tvensauktion af Fog, der havde faaet Dom over Ejeren for sit Tilgodehavende. Der hvilede da paa den ca 8956 Kr 15 Øre til Østifternes Kreditforening, ca 10 978 Kr 76 Øre som Restskyld til Haandværkerbanken, og derefter kom de to nævnte sideordnede Obligationer til Fog og Brandt paa hver 2200 Kr med paaløbne Renter og derefter anden Gæld. Paa Auktionen, der afholdtes den 7 Marts 1925, var saavel Fog som Brandt til Stede. Fog bød 20 000 Kr, hvorefter han som ufyldestgjort Panthaver har faaet den udlagt til Ejendom ved Fogden. Hans Fremstilling gaar nu ud paa, at han har handlet efter Aftale med Brandt og altsaa paa Auktionen budt paa begge Vegne paa Ejendommen, og at de derfor er fælles om den, og da Brandt ikke har villet erkende dette, søger Fog ham under denne Sag dømt til at anerkende at være i lige Sameje med Sagsøgeren om Ejendommen.

Til Støtte herfor henviser Sagsøgeren til, at han og Sagsøgte straks efter Auktionen tog ud og saa paa Ejendommen og blev enige om, at Sagsøgte skulde foretage nogle Reparationer paa den, hvad han ogsaa har gjort uden at have sendt Regning for Arbejdet, ligesom de ogsaa i Forening har bestilt Reparationer foretaget hos en Murer Gravsens. Endelig har de begge virket for at faa Ejendommen solgt, og Brandt har ogsaa i Sommeren 1925 ved Slutseddel solgt Ejendommen, i hvilken Slutseddel det bl a hedder, at Brandt sælger og overdrager Ejendommen og senere, at han underskriver den »paa egne og Tømmerhandler Fogs Vegne«. Handlen blev dog ikke gennemført, da det viste sig, at Køberen ikke kunde opfylde Slutsedlens Bestemmelser.

Sagsøgte paastaar sig frifundet, idet han bestrider, at Fog paa Auktionen bød paa begge Parters Vegne, hvorved han henviser til, at Sagsøgeren ifølge den fremlagte Auktionsudskrift bød som »eneste bydende« og for sit Bud begærede Auktionen sluttet for som ufyldestgjort Panthaver at lade sig Ejendommen udlægge ved Fogden. Sagsøgerens Tilgodehavende hos Oldenburg var 5011 Kr 77 Øre i Henhold til en foretaget Eksekution, hvortil kom de 2200 Kr med Renter i Henhold til ovennævnte Obligation, medens Sagsøgtes Tilgodehavende alene udgjorde de 2200 Kr med Renter. Disse to jævnsides Obligationer var af Parterne haandpantset i A/S »Haandværkerbanken« til Sikkerhed for Bankens eventuelle Tilgodehavende hos Oldenburg, naar Prioriteringen var gennemført, og det var kun for at skaffe kontante Midler frem til

Dækning af denne Kautionsforpligtelse, at Brandt i Forening med Fog arbejdede paa at faa Ejendommen solgt, hvilket der af Sagsøgte blev gjort et Forsøg paa i Sommeren 1925, da han underskrev en Slutseddel om Salg af Ejendommen. Slutsedlen var konciperet af en Kommissionær Brunvang, og det blev udtrykkelig ved Handlens Indgaaelse pointeret, at Sagsøgte ikke var rette Sælger, hvorfor der blev telefoneret til Sagsøgeren af Kommissionæren, der fik Sagsøgerens Sanktion paa Handlen, hvorefter Brandt underskrev »paa egne og Tømmerhandler Johs Fogs Vegne«. Saavel Køber som Kommissionær og Sagsøgte var klar over, at Slutsedlen var urigtig affattet, naar der i den stod, at Brandt ogsaa var Sælger, hvorfor Sagsøgte to Dage efter indleverede Slutsedlen paa Overretssagfører Panilds Kontor med Anmodning om at faa den omskrevet, saaledes at den blev affattet i Overensstemmelse med de virkelige Forhold, saa at Fog alene kom til at staa som Sælger.

Begge Parter har afgivet Forklaring for Retten og har forklaret væsenlig i Overensstemmelse med, hvad de har anført til Støtte for deres Paastande. Sagsøgerens Forklaring med Hensyn til, hvad der passerede ved Auktionen, gaar ud paa, at Sagsøgte vel til at begynde med erklærede, at han ikke vilde være med til at overtage Ejendommen, da han allerede havde sat Penge nok til paa dette Byggeforetagende, men at Sagsøgte alligevel gik ind paa at være med til at overtage den, efter at Sagsøgeren havde forklaret ham, at de var nødt til at byde over Bankens Byggelaan paa Grund af deres Kautionsforpligtelse overfor Banken, og at de maaske kunde finde en Køber og faa Statslaanet hjem. Sagsøgte har heroverfor fastholdt, at der ikke blev truffet Aftale om, at Sagsøgeren skulde byde paa begges Vegne. Kommissionær L P V Brunvang har som Vidne forklaret, at det var ham, der affattede ovennævnte Slutseddel, at Sagsøgte ved denne Lejlighed til at begynde med udtalte sig, som om Ejendommen var hans, men at han, da Slutsedlen skulde underskrives, erklærede, at det ikke var hans Ejendom, men derimod Fogs, hvorfor Brunvang telefonerede til Fog og herved fik dette bekræftet af denne. Saavel Køber som Sagsøgte og Vidnet var klar over, at Slutsedlen var urigtig affattet.

Efter det saaledes foreliggende kan det mod Sagsøgtes Benægtelse ikke anses godtgjort, at han ved ommeldte Auktion er gaaet ind paa, at Sagsøgeren skulde byde paa Ejendommen paa begges Vegne, ligesom det senere passerede ej heller afgiver tilstrækkelig Støtte for Sagsøgerens Paastand. Sagsøgte vil derfor være at frifinde for Sagsøgerens Tiltale. Efter Omstændighederne findes Sagens Omkostninger at burde ophæves.

Færdig fra Trykkeriet den 15 Juni 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 12.

Onsdag den 1 Juni.

Nr 333/1926.   **Svendborg Byraad** (Bache)
   m o d
Bogtrykker H C Arnberg (Kemp),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Erstatningspligt i Anledning af et Indstævntes Hustru overgaaet Ulykkestilfælde.

Østre Landsrets Dom af 6 December 1926: De Sagsøgte, Svendborg Byraad, bør til Sagsøgeren, Bogtrykker H C Arnberg, Svendborg, betale 800 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 17 August 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 200 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Erstatningen, som Indstævnte har paastaet forhøjet til 1500 Kroner, findes at burde sættes til 1200 Kroner.

Sagens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Erstatningen bestemmes til 1200 Kroner. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Svendborg Byraad, til Indstævnte, Bogtrykker H C Arnberg, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 2 December 1925 ca Kl 5 Eftm kom Bogtrykker H C Arnbergs Hustru gaaende fra Højskolehjemmet i Svendborg, der er beliggende paa Hjørnet af Klosterstræde og Klosterpladsen, og vilde gaa hen til et paa Pladsen værende Holdested for Omnibusser. Efter at hun var gaaet over en Kørebanestrækning, der ligger mellem Klosterstræde og Munkestræde, gik hun over et Gadestykke, der løber parallelt med Kørebanen, og nedad nogle Trappetrin, der førte til et andet Gadeareal, beliggende ved selve Klosterpladsen. Da hun var kommet ud paa dette Gade- stykke, der paa det paagældende Sted var dækket med frosset Sne eller Is, gled hun, skønt hun gik meget langsomt og forsigtig, og faldt, hvor- ved hun brækkede sit højre Ben ca et Kvarter over Anklen, idet der fremkom Brud paa Skinmebenet foruden tre mindre Brud i Foden. Hun blev straks bragt paa Sygehuset, hvor Benbrudene blev sat sammen, og bragtes herfra til sit Hjem, hvor hun, der, da Uheldet skete, var gravid, var sengeliggende i ca tre Maaneder. Den 13 Marts d A fødte hun til nor- mal Tid; de sidste ca 14 Dage før Fødslen havde hun ligget i en Liggestol.

Under nærværende ved Retten for Svendborg Købstad m v forberedte Sag har Sagsøgeren, Bogtrykker Arnberg, under Henvisning til, at det Sted, hvor hans Hustru faldt, efter hvad der er ubestridt, ikke var be- strøet med Grus eller lignende, skønt der efter Sagsøgerens Anbring- ende var meget glat paa Stedet som Følge af Sne- eller Isbelægningen, gjort gældende, at Svendborg Kommune som Ejer af Arealet har udvist et uforsvarligt, til Erstatning forpligtende Forhold ved ikke at lade Ste- det bestro paa den anførte Maade. Idet han har anført, at den paagæl- dende Strækning maa betragtes som et Fortov, har han paaberaabt sig, at det ved § 20 i Politivedtægten for Svendborg Købstad er paabudt Ejerne af de til offentlig Gade eller Plads stødende Grunde om Vinteren ved indtrædende glat Føre at lade Fortovet udfør deres Grunde bestro med Sand eller lignende. I Henhold hertil har han paa egne og Hustrus Vegne paastaet de Sagsøgte, Svendborg Byraad paa Kommunens Vegne, dømt til at betale en Erstatning af 2121 Kr 20 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 17 August d A. Det paastævnte Beløb fremkommer saaledes:

1) Lægebehandling, Medicin, Massage m m	506 Kr 20 Øre
2) Ekstra Hjælp i Hjemmet i tre Maaneder, Kostpenge til en Hjælperske i samme Tid og forøget Hushold- ningsudgift, foranlediget af fremmed Hjælp	615 — 00 —
3) Erstatning for Hustruens manglende Arbejdsevne i Tiden efter Sygdommens Ophør, samt for Svie og Smerte	1000 — 00 —

2121 Kr 20 Øre

De Sagsøgte har paastaet sig frifundet, idet de gør gældende, at der ikke paahviler Kommunen noget Ansvar for Uheldet. De har anført, at der ikke var særlig glat paa Stedet, hvor Fru Arnberg faldt, at den paagældende Strækning ikke kan betragtes som et Fortov, og at Kom- munen, selv om dette maatte antages, ikke har haft nogen Forpligtelse til

at bestrø Stedet, idet efter deres Opfattelse hverken Politivedtægten eller Forholdets Natur vil kunne paaberaabes som Grundlag for en saadan Forpligtelse.

De Sagsøgte har dernæst protesteret mod Størrelsen af den forlangte Erstatning, idet de dog har anerkendt Rigtigheden af det under 1 anførte Beløb.

Ifølge en af Stadsingeniøren i Svendborg afgivet Erklæring af 17 September d A, skyder det paagældende Grundstykke, der af Vejvæsnet betragtes som et »Fortov« eller en brolagt Gangsti, sig som en »Helle« ud imellem de to Kørebanestrækninger ovenfor og nedenfor Trappen og danner en Fortsættelse af Fortovet (Gangstien), der langs Toldbodvej fører til Klosterpladsen.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at der den 29 November f A i Svendborg faldt 1,0 mm Sne i smeltet Tilstand, at der derefter ikke var nogen Nedbør indtil det Tidspunkt, da Uheldet indtraf, og at der i Tiden fra den 29 November til den 2 December f A var en Minimumstemperatur af fra $\div 4,1^{\circ}$ C til $\div 11,1^{\circ}$ C.

Efter det foreliggende maa det antages, at den Strækning, hvor Fru Arnberg faldt, den paagældende Dag var dækket af et tykt Lag frosset Sne eller Is, at der var meget glat og fandtes flere dybe Huller, samt at der ikke under den nævnte Frostperiode havde fundet nogen Bestrøning Sted med Grus eller lignende. Indtil Uheldet indtraf, blev der kun sjældent strøet Grus paa Strækningen, hvorimod der ved Vejvæsnets Foranstaltning fra en Vogn blev strøet paa selve Pladsen og i Klosterstræde. Grunden til, at Strækningen da i Almindelighed ikke medtoges ved Bestrøningen maa antages at være, at der foran den var en Holdeplads for Droskeautomobiler saaledes, at det var forbundet med nogen Ulejlighed for de med Bestrøningen beskæftigede Folk at komme ind bag Automobilene.

Efter alt, hvad der saaledes foreligger findes Kommunen som Følge af, at Vejvæsnet under det vanskelige Føre havde undladt at bestrø Stedet, der er ret stærkt befærdet og efter Forholdene maa antages i sig selv at være vanskeligt at passere, at være erstatningspligtig overfor Sagsøgeren, hvilket Resultat ogsaa maa antages at følge af Analogier af den fornævnte Bestemmelse i Politivedtægten.

Idet der efter det oplyste maa gaas ud fra, at Fru Arnberg efter overstaaet Sygeleje ikke i væsentlig Grad har haft Men af Benbrudet, og at hun ikke vil faa varigt Men af dette, findes den Sagsøgeren tilkomende Erstatning at kunne bestemmes til 800 Kr, hvoraf de Sagsøgte vil have at svare Renter som paastaet.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde tilsvare Sagsøgeren med 200 Kr.

Torsdag den 2 Juni.

Nr 278/1926. Sukkerfabriken **Nykøbing**, limiteret (Bruun)
m o d

Overregistrator for Aktieselskabsregistret (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Berettigelse til at vægre sig ved at registrere en Ændring i Vedtægterne for det appellerende Selskab.

Østre Landsrets Dom af 23 Oktober 1926: Sagsøgte, Overregistrator for Aktieselskabsregistret, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Sukkerfabriken Nykøbing, limiteret, i denne Sag fri at være. I Salær til den for Sagsøgte beskikkede Sagfører, Overretssagfører Axel Bang, betaler Sagsøgerne 200 Kr. Iøvrigt ophæves Sagens Omkostninger. Det-idømte at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

I Salær for Højesteret vil Appellanten have at betale til den konstituerede Kammeradvokat 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Sukkerfabriken Nykøbing, limiteret, til den konstituerede Kammeradvokat 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I de paa Generalforsamlinger i det sagsøgende Selskab, Sukkerfabriken Nykøbing, limiteret, den 5 November 1919, 18 Marts 1922 og 17 Februar 1923 gyldig vedtagne og senere registrerede Statuter for Selskabet var det i § 24 bestemt, at enhver mandlig Andelshaver, som var myndig, havde personlig Stemmeret paa Generalforsamlingen, hvor han havde saa mange Stemmer, som han havde Andele, dog at Andele, der ikke medførte Roedyrkningsforpligtelse, ikke gav Stemmeret.

Paa tre Generalforsamlinger i Selskabet, den 24 August og 26 September 1925 og 31 Marts 1926, vedtoges der overensstemmende med Reglen i de tidligere Statuters § 26 nye Vedtægter for Selskabet, og

i disse Vedtægters § 24 blev der indført bl a den Forandring, at Andelshavere med Roedyrkningsforpligtelse kun skal have en Stemme, selv om Vedkommende har flere Andele. De nævnte Vedtægter vedtoges paa den sidstnævnte Generalforsamling af 758 Andelshavere med 3493 Stemmer, medens 18 Andelshavere med 532 Stemmer stemte imod, og de var herefter vedtaget med en væsenlig højere Majoritet end foreskrevet i de tidligere anførte Vedtægters § 26.

Angaaende de nævnte Vedtægtsændringer skete Anmeldelse til Aktieselskabsregistret, men ved Skrivelse af 20 Maj 1926 meddelte Overregistratør bl a at Anmeldelsen i Medfør af Lov om Aktieselskaber af 29 September 1917 § 49 ikke vilde kunne antages til Registrering, da Ændringen af Stemmeretsreglen i Vedtægternes § 24 betegner en saadan Forskydning af Stemmeretten til Skade for alle de Andelshavere, som besidder mere end en Andel, at Ændringen ikke vil kunne accepteres uden enstemmig Vedtagelse af samtlige Andelshavere.

I en Skrivelse af 26 Maj 1926 indbragte Selskabet i Henhold til Aktieselskabslovens § 49 Sagen for Ministeriet for Industri, Handel og Søfart, men ved Skrivelse af 10 Juli 1926 meddelte Ministeriet Selskabet, at Ministeriet under de foreliggende Omstændigheder ikke havde fundet tilstrækkelig Føje til at ændre den af Overregistratør truffne Afgørelse.

Idet Selskabet hævder, at de paagældende Ændringer er gyldige som vedtagne i Overensstemmelse med Selskabets Love, og at Lov om Aktieselskaber af 29 September 1917 § 33 i al Fald maa anses som udtømmende i den Forstand, at den paa udtømmende Maade angiver de Beslutninger, som Overregistratør ifølge Lovens § 49 ex officio skal paase vedtages med Enstemmighed, har Selskabet nedlagt Paastand paa, at den af det til Aktieselskabs-Registret anmeldte Ændring i Stemmeretsreglen i Selskabets Vedtægters § 24, saaledes som denne Paragraf er vedtaget affattet senest paa Generalforsamling den 31 Marts 1926, antages til Registrering.

Sagsøgte — hvem der er meddelt fri Proces — procederer til Frifindelse under Henvisning til sit ovenfor gengivne Standpunkt.

Uagtet den paagældende Vedtægtsændring, som af Sagsøgerne fremhævet, ikke har Hensyn til Ejendomsretten over Andelene i Selskabet eller til Udbyttet af disse, men kun til Selskabets Ledelse, findes Ændringen saa stærkt at forrykke Forholdet mellem Andelshaverne i Selskabet og at være et saadant Indgreb i de Beføjelser, der hidtil har tilkommet Ejere af flere Andele i Selskabet, at den ikke gyldig kan vedtages uden Samtykke fra disse. Forsaavidt der fra Sagsøgenes Side er henvist til, at det er anerkendt, at der gyldigt kan stiftes Præferenceandele bemærkes, at dette maa blive uden Betydning for Sagen, da der intet foreligger om, at Ændringen skulde være dikteret af en økonomisk Situation af den Art, der ligger til Grund for Etableringen af Præferenceandele.

Da efter det anførte den Beslutning, i Henhold til hvilken den anmeldte Ordning er truffet, maa anses stridende mod, hvad der lovlig kan vedtages paa en Generalforsamling, har det efter nævnte Lovs § 49 været Sagsøgenes Pligt at nægte den begærte Registrering, og hans Frifindelsespaastand vil derfor være at tage til Følge.

I Salær til den for Sagsøgte beskikkede Sagfører vil Sagsøgerne have at betale 200 Kr, medens Sagens Omkostninger iøvrigt vil være at ophæve.

Fredag den 3 Juni.

Nr 21/1926. Bagermester **Hans Peter Jørgensen** (Bang)
mod
Nørresundby Kommune (Aagesen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til Efterbetaling af et Skattebeløb.

(Sagen behandlet skriftlig).

Vestre Landsrets Dom af 4 December 1925: Sagsøgte, Bagermester Hans Peter Jørgensen, bør til Sagsøgerne, Nørresundby Kommune, betale 13 834 Kr 24 Øre, tilligemed Renter 6 pCt aarlig af 11 681 Kr 60 Øre fra den 1 April 1925, indtil Betaling sker, og i Sagsomkostninger 600 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

For Højesteret har Appellanten frafaldet den Indsigelse, at der ved Udregningen af hans Indkomst urigtig er gaaet ud fra, at hans Privatforbrug har udgjort 10 000 Kroner aarlig og han har herefter nedlagt Paastand om, at han frifindes mod at betale 6923 Kroner 36 Øre med Renter 6 pCt aarlig af 6121 Kroner 64 Øre fra 1 April 1925.

Den mellem Appellanten og Skattedepartementet truffene forligsmæssige Ordning, der er truffet, efter at Lov Nr 73 af 29 Marts 1924 var traadt i Kraft, har efter denne Lovs § 26, 2 Stk, jfr Lov Nr 31 af 13 Februar 1922, § 17, 2 Stk, givet Indstævnte behørig Hjemmel til at afkræve Appellanten Efterbetaling af Skat for alle de Skatteaar, som Sagen drejer sig om, og Dommen vil herefter overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.
Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Bagermester Hans Peter Jørgen-

sen, til Indstævnte, Nørresundby Kommune, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Landsoverskatteraadet havde gjort de for Sagsøgte, Bagermester Hans Peter Jørgensen i Nørresundby, foretagne Skatteansættelser for de fem Skatteaar fra 1919/20 til 1923/24 til Genstand for nærmere Undersøgelse, maatte Sagsøgte erkende, at hans Indkomst og Formue tildels ved urigtig Selvangivelse var blevet ansat for lavt i de paa-gældende Aar, og han tilbød derfor ved Erklæring af 23 Juni 1924 til Fyldestgørelse af det af ham forskyldte Bøde- og Erstatningsansvar at indbetale et Beløb af 40 000 Kr til Statskassen, hvilket Tilbud Skattedepartementet modtog. Idet Sagsøgerne, Nørresundby Kommune, har gjort gældende, at de overensstemmende med midlertidig Lov Nr 51 af 13 Februar 1922 § 17, jfr Kommuneskatteovens § 7, har Krav paa at faa efterbetalt af Sagsøgte, hvad denne i de ovennævnte Skatteaar har betalt for lidt i Skat til Kommunen, har de foretaget en Beregning over, hvad Sagsøgte skulde være pligtig at efterbetale til dem, og de har derpaa under nærværende Sag søgt ham til Betaling af det saaledes udregnede Beløb 13 834 Kr 24 Øre — nemlig i Kommuneskat 11 681 Kr 60 Øre og i Renter 2152 Kr 64 Øre — tilligemed Renter af 11 681 Kr 60 Øre 6 pCt aarlig fra den 1 April 1925, indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaet sig frifundet mod Betaling af 5122 Kr 16 Øre — nemlig i Kommuneskat 4511 Kr 84 Øre og i Renter 610 Kr 32 Øre — tilligemed Renter 6 pCt aarlig af 4511 Kr 84 Øre fra den 1 April 1925, indtil Betaling sker. Begge Parter har derhos nedlagt subsidiære Paastande.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgte anført, at det kun kan paahvile ham at efterbetale Skat til Sagsøgerne for de to sidste af de fem Skatteaar, og at Sagsøgerne ved Udregningen af hans Indkomst urigtig er gaaet ud fra, at hans aarlige Privatforbrug har udgjort 10 000 Kr, medens det kun har været 5000 Kr.

Med Hensyn til den første Indsigelse har Sagsøgte nærmere hævdet, at den fornævnte Bestemmelse i § 17 i Loven af 1922 i Medfør af dens § 18 ikke er anvendelig paa de tre første af de fem heromhandlede Skatteaar, idet den første Gang skulde finde Anvendelse paa Ansættelserne for Skatteaaret 1922/23. Der findes imidlertid at maatte gives Sagsøgerne Medhold i, at det, efter at Bestemmelsen i Lovens § 17 er traadt i Kraft, ikke kan være udelukket at afkræve Sagsøgte Efterbetaling af Skat til Kommunen i det skete Omfang, da den mellem ham og Skattemyndighederne trufne forligsmæssige Ordning om Efterbetaling af Statsskat er indgaaet paa et senere Tidspunkt end Begyndelsen af Skatteaaret 1922/23. Herefter kan der ikke lægges nogen Vægt paa det af Sagsøgte i denne Henseende fremførte.

Angaaende Størrelsen af Sagsøgtes aarlige Privatforbrug har han erkendt, at han ikke har ført noget Regnskab herover, men hævdede, at det efter den Maade, hvorpaa han og hans Familie har levet, ikke kan have overstegtet 5000 Kr. I en den 6 Juni 1924 til Landsoverskatteraadet afgivet Bøsvarelse af et Spørgeskema har Sagsøgte imidlertid anført, at han ikke mener at kunne anslaa sit aarlige Privatforbrug til »mere end højst 10 000 Kr«. Dernæst har Nørresundby Ligningskommission i en til Sagsøgerne stilet Skrivelse af 9 Juni 1925 udtalt om Sagsøgtes Privatforbrug, at et Beløb af 10 000 Kr aarlig maa anses for passende, og at Privatforbruget i hvert Fald ikke med dette Beløb er ansat for højt. Herefter maa der gaas ud fra, at Privatforbruget ikke har udgjort mindre end 10 000 Kr, og der vil derfor ikke kunne tages noget Hensyn til Sagsøgtes Indsigelse paa dette Punkt.

Som Følge heraf vil Sagsøgte være at dømme overensstemmende med Sagsøgenes Paastand.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgerne med 600 Kr.

Nr 264/1926. Fru **Else Regitze Raffenberg**, f **Meyer** (David)
 m o d
 Grosserer **Knud Raffenberg** (Steglich-Petersen),
 betræffende Skilsmisse.

Københavns Byrets Dom af 28 April 1926: Sagsøgerinden, Fru Else Regitze Raffenberg, født Meyer, og Sagsøgte, Grosserer Knud Raffenberg, separeres med Hensyn til det mellem dem den 27 September 1923 indgaaede Ægteskab, saaledes at Forældremyndigheden over deres Datter, Agnete Inge Raffenberg, tilkommer Sagsøgerinden. Sagsøgte bør til det nævnte Barn udrede Underholdsbidrag, hvis Størrelse fastsættes af Overøvrigheden. Iøvrigt ydes intet Bidrag mellem Parterne. Sagens Omkostninger ophæves.

Østre Landsrets Dom af 3 September 1926: Forældremyndigheden over Barnet Agnete Inge Raffenberg tillægges Appellanten, Grosserer Knud Raffenberg. I Henseende til den Appellanten og Indstævnte, Fru Else Regitze Raffenberg, født Meyer, meddelte Separation bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af Fru Raffenberg, der har nedlagt Paastand om, at Forældremyndigheden over Barnet tillægges hende, og at Landsrettens Dom iøvrigt

stadfæstes. Indstævnte har paa sin Side principalt nedlagt Paastand om, at Ægteskabet mellem ham og Appellantinden fuldstændig ophæves, at Appellantinden kendes uberettiget til at bære hans Navn, og at Forældremyndigheden over Barnet tillægges ham. Subsidiært paastaar han Landsrettens Dom stadfæstet.

Efter det under Sagen oplyste maa det anses bevist, at Appellantinden fra Juni 1926 gentagne Gange har haft Samleje med den i Underretsdommen nævnte Mand. Herefter vil Indstævntes Paastand om Ophævelse af Ægteskabet være at tage til Følge, idet det overfor hans Benægtelse ikke kan anses for godtgjort, at der fra hans Side foreligger noget Forhold, som efter Lov Nr 276 af 30 Juni 1922 § 59 kunde berøve ham hans Ret til Skilsmisse. Indstævntes Paastand om, at Appellantinden kendes uberettiget til at bære hans Navn vil ligeledes være at tage til Følge, allerede fordi Appellantinden har erklæret, at hun ikke har noget mod denne Paastand at indvende. Endelig vil Forældremyndigheden over Barnet være at tilkende Indstævnte. Det bemærkes herved, at Appellantinden væsenlig bærer Skylden for Ægteskabets Ophævelse, og at det efter det foreliggende ikke kan antages, at Appellantinden er bedre egnet til at opdrage Barnet end Indstævnte.

Sagens Omkostninger for Underretten og for Landsretten findes at burde ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret vil Appellantinden derimod have at betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Ægteskabet mellem Appellantinden, Fru Else Regitze Raffenberg, født Meyer, og Indstævnte, Grosserer Knud Raffenberg, ophæves. Forældremyndigheden over Barnet Agnete Inge Raffenberg tillægges Indstævnte. Appellantinden bør være uberettiget til at bære Indstævntes Navn. Sagens Omkostninger for Underretten og for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellantinden til Indstævnte med 500 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Under denne Sag paastaar Sagsøgerinden, Fru Else Regitze Raffenberg, født Meyer, Separation i Medfør af § 53, II i Lov Nr 276 af 30 Juni 1922 med Hensyn til det mellem hende og Sagsøgte, Grosserer Knud Raffenberg den 27 September 1923 indgaaede Ægteskab, saaledes at

Forældremyndigheden over deres Datter Agnete Inge Raffenberg, født den 24 Oktober 1924, tilkommer Sagsøgerinden, og at Sagsøgte tilpligtes til Barnet at udrede Underholdsbidrag, hvis Størelse fastsættes af Overøvrigheden, medens der intet Bidrag ydes mellem Parterne. Sagsøgerinden, der ønsker Separation, selv om Forældremyndigheden over Barnet ikke maatte kunne tillægges hende, har derhos nedlagt dertil sigtende subsidiære Paastande med Hensyn til Forældremyndigheden indtil Barnets fyldte 2 Aar og derefter.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet for saa vidt angaar Sagsøgerindens principale Paastand og har givet de subsidiære sin Tilslutning.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Forholdet mellem Parterne allerede inden Barnets Fødsel har været et saadant, at Parterne har berørt Spørgsmaalet om Separation, og at Sagsøgte har udtalt Haabet om, at Tilstedeværelsen af et Barn i Hjemmet vilde forbedre Forholdet. Dette blev dog ikke Tilfældet.

Fra Maj Maaned 1925 kom Parterne en Del sammen med et Ægtepar Hartlang, idet Sagsøgte kendte Manden og indførte ham og hans Hustru i Parternes Hjem. Sagsøgerinden og Hartlang fattede efterhaanden Interesse for hinanden, og dette førte til et Opgør mellem Parterne den 2 December 1925, hvorunder Sagsøgerinden erklærede, at hun holdt mere af Hartlang end af Sagsøgte, og Parterne enedes om for at faa Klarhed over deres Følelser for hinanden i nogen Tid at leve adskilt, saaledes at Sagsøgerinden med Barnet og Husmedhjælperen blev boende i Lejligheden, medens Sagsøgte skulde bo hos sin Moder. Sagsøgte flyttede ogsaa den paafølgende Dag, men allerede den 5 December indledede han Separationsforhandlinger, der førte til et Møde den 21 s M hos Sagsøgerindens Sagfører, hvor Parterne i Hovedsagen var enige om Separation, bl a saaledes, at Forældremyndigheden over Barnet skulde tilkomme Sagsøgerinden og Omfanget af Sagsøgtes Adgang til Samkvem med Barnet bestemtes, og der genstod blot skriftlig Formulering af Vilkaarene med Udarbejdelse i Enkeltheder. Den 4 Januar 1926 afsendte hendes Sagfører et saadant Forslag. Den 8 s M meddelte Sagsøgte sin Sagfører, at han nu ikke ønskede Separation, hvilket førte til, at Sagsøgte antog en anden Sagfører. Om disse Forhold blev Sagsøgerinden og hendes Sagfører dog først flere Dage senere underrettet. Den paafølgende Dag, en Lørdag, saa Sagsøgte, der havde faaet at vide, at Sagsøgerinden og Hartlang færdedes en Del sammen, disse sammen paa en Restaurant, og han tog nu straks til sit Hjem, hvor han overfor Sagsøgerinden, da hun kom til Stede, erklærede, at han vilde blive. Da Sagsøgerinden om Mandagen den 11 Januar var hos sin Sagfører til Konference i denne Anledning, fjernede Sagsøgte Barnet og anbragte det hos sin Moder, hvor det trods Sagsøgerindens Protest forblev til den 1 Marts 1926, da Sagsøgerinden tog det med sig, efter at i nogen Tid et Medlem af Sagsøgtes Moders Husstand havde været lidende af Skarlagensfeber, uden at Sagsøgte deraf havde fundet Anledning til at imødekomme Sagsøgerindens Krav om Barnets Fjernelse.

Samtidig med Barnets Fjernelse fra Sagsøgerindens Hjem i Januar Maaned havde Sagsøgte indgivet Andragende til Overpræsidenten i København om, at Forældremyndigheden over Barnet maatte blive tillagt

ham, og da Sagsøgerinden i Marts havde taget Barnet til sig igen, rejste han Krav om Samlivets Genoptagelse, idet han dog stadig begærede Sagen for Overpræsidiets fremmet.

Om sit Forhold til Hartlang har Sagsøgerinden forklaret, at hun forinden den 2 December 1925 ialt fire Gange paa kortvarige Automobilture har været ene med Hartlang, at denne efter den 2 December ikke har været i hendes Hjem, men at de har været nogle Gange sammen paa Restaurant om Aftenen eller paa Automobilture, alt uden at der har bestaaet noget kønsligt Forhold imellem dem, og denne Forklaring findes efter Sagens øvrige Oplysninger at maatte lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse.

Efter alt foreliggende findes Forholdet mellem Parterne ødelagt paa Grund af dyb Uoverensstemmelse, uden at dette kan tilregnes Sagsøgerinden i en saadan Grad, at hendes Paastand om Separation ikke skulde kunne tages til Følge.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Forældremyndigheden over Barnet bemærkes, at der ikke er oplyst nogen Omstændighed, der kan bevirke, at Sagsøgerinden efter den 21 December 1925, da der mellem Parterne var Enighed om dette Spørgsmaal, skulde være mindre egnet til at varetage dets Tarv, ligesom det i det hele findes stemmende med Barnets Tarv, at det forbliver under Sagsøgerindens Varetægt og Forældremyndighed saavel indtil som ud over dets to Aars Alder.

Herefter vil Sagsøgerindens principale Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Landsretsdømmens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Københavns Byrets 13 Afdeling den 28 April 1926 og paastaas af Appellanten forandret derhen, at Forældremyndigheden over Barnet Agnete Inge Raffenberg tillægges ham, medens Indstævnte paastaar Dommen stadfæstet.

Under Domsforhandlingen har Appellanten paastaat Ægteskabet opløst i Henhold til Ægteskabslov 30 Juni 1922 § 59, men denne Paastand, imod hvis Fremsættelse her for Retten Indstævnte har erklæret ikke at ville rejse formel Indsigelse, vil ikke kunne tages under Paakendelse under Ankesagen, da de Kendsgerninger, som Appellanten paaberaaber sig til Støtte for den nævnte Paastand, ikke var indtraadt ved Underretsdømmens Afsigelse.

Til Landsrettens Afgørelse foreligger efter det anførte kun Spørgsmaalet om Forældremyndigheden over Ægtefællernes ovennævnte Barn, født den 24 Oktober 1924. Med Hensyn til Dømmens faktiske Fremstilling af de paagældende Forhold bemærkes, at der efter det Landsretten foreliggende ikke kan gaas ud fra, at der paa det i Dommen omtalte Møde den 21 December 1925 blev truffet endelig Aftale mellem Ægtefællerne om Forældremyndigheden.

Da Skylden for Samlivets Ophævelse findes i det væsenlige at paa-
 hvile Indstævnte, og da der intet er oplyst, som taler for, at hun er
 bedre egnet end Appellanten til at opdrage Barnet, skønnes Forældre-
 myndigheden at maatte tillægges ham; det bemærkes herved, at Barnet,
 indtil det fylder to Aar, ikke bør fjernes fra Moderen. Med den af det
 ovenanførte flydende Forandring vil Dommen saaledes være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes at burde ophæves.

Nr 232/1926. Sognefoged **Johs Pedersen** (Henriques)

mod

Gæstgiver **J Wilsom** (Overretssagfører E Møller),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Erstatningsansvar for en i
 Sagsøgerens Kreaturbesætning opstaaet smitsom Sygdom.

Vestre Landsrets Dom af 22 Juli 1926: Sagsøgte, Gæstgiver
 J Wilsom, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Sognefoged Johs Pedersen, i
 denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Selv om man maatte gaa ud fra, at der har været smitsom
 Kastning i Indstævntes Besætning, findes det dog efter alt, hvad
 der foreligger, betænkeligt at anse det for bevist, at Smitten i
 Appellantens Besætning hidrører fra de Indstævnte tilhørende
 Køer, der er ført til Bedækning hos Appellantens Tyr, og Dom-
 men vil herefter overensstemmende med Indstævntes Paastand
 være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at
 burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.
 Sagens Omkostninger for Højesteret betaler
 Appellanten, Sognefoged Johs Pedersen, til Ind-
 stævnte, Gæstgiver J Wilsom, med 300 Kroner,
 der udredes inden 15 Dage efter denne Højeste-
 retsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Tiden fra den 30 Marts 1924 til 3 Juli s A lod Sagsøgte, Gæstgiver
 J Wilsom af Aalestrup, der fra Marts Maaned 1922 til December Maaned

1924 ejede Ejendommen »Snehøjgaard« ved Hobro, nogle ham tilhørende Køer og Kvier, ialt ca 14, føre til Bedækning hos en Tyr, der tilhørte Sagsøgeren, Sognefoged Johs Pedersen af Øls. I sidstnævnte Maaned indtraf et Tilfælde af Kastning i Sagsøgerens Besætning, hvorefter i den følgende Tid indtil 16 Maj 1925 ialt 10 Køer og Kvier af Besætningen kastede, og ved en i April Maaned s A foretaget Undersøgelse af den kgl Veterinær- og Landbohøjskoles Serumlaboratorium konstateredes det, at Besætningen var inficeret med smitsom Kalvekastning. Idet den Besætningen derved tilføjede Skade ved en foretaget Syns- og Skønsforretning er opgjort til 8670 Kr, har Sagsøgeren under nærværende Sag søgt Sagsøgte til Betaling af dette Beløb tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra den 3 Juni 1925, indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Til Støtte for sit Søgemaal har Sagsøgeren anført, at der var smitsom Kalvekastning i Sagsøgtes Besætning paa den Tid, da de paagældende Kreaturer fra Besætningen blev bedækket af Sagsøgerens Tyr, at Kastningssmitten derved er blevet overført til hans Besætning, og at Sagsøgte maa være ansvarlig for den Skade, der er paaført Sagsøgerens Besætning ved den indbragte Kastningssmitte.

Af de foreliggende Oplysninger fremgaar det, at der i Sagsøgtes Ejertid forekom Tilfælde af Kastning i hans Besætning, som gennemsnitlig bestod af 28—30 Kreaturer, deraf 14 Køer, uden at det blev konstateret, hvorvidt der forelaa smitsom Kastning. Angaaende disse Kastningstilfælde er det ved forskellige Vidneforklaringer oplyst, at nogle indtraf i Tiden fra 1 November 1922 til 25 November 1923, og at der ogsaa i Foraaret og Sommeren 1924 indtraf enkelte saadanne Tilfælde. Det er derhos ved en af Serumlaboratoriet i Juli 1925 foretaget Undersøgelse af indsendte Blodprøver af 5 Køer paa »Snehøjgaard« konstateret, at tre af disse Prøver gav positiv Reaktion for smitsom Kastning, medens to gav negativ Reaktion.

Naar imidlertid henses til, at det ikke angaaende noget af de spredt indtrufne Tilfælde af Kastning i Sagsøgtes Besætning ved bakteriologisk Undersøgelse er konstateret, at der har foreligget smitsom Kastning, samt til, at »positiv Reaktion« vel viser, at Dyret har været paavirket af Kastningsbaciller, men ikke godtgør, at Kastningssmitte er tilstede, idet den engang erhvervede Reaktionsevne kan holde sig lang Tid, efter at Koens Smitteevne er ophørt, findes det ikke tilstrækkelig godtgjort, at der har været smitsom Kastning i Sagsøgtes Besætning, i hvilken Forbindelse bemærkes, at Sagsøgerens Tyr paa samme Tid, som de heromhandlede Bedækninger fandt Sted, og ogsaa i Tiden derefter bedækkede et større Antal Dyr hørende til syv andre Besætninger, uden at disse Besætninger er blevet smittede med Kastning. Herefter kan der ikke paalægges Sagsøgte noget Erstatningsansvar overfor Sagsøgeren, og Sagsøgte vil følgelig være at frifinde for Sagsøgerens Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Onsdag den 8 Juni.

Ved Højesterets Dom i Sagen Nr 147/1927 (**Rigsadvokaten mod Osvald Torris**) blev Tiltalte for Hæleri anset i Medfør af Straffelovens § 238 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Nr 331/1926. Den af Amtmanden over Frederiksborg Amt ved Ordrer af 21 November 1924 og 28 Oktober 1925 nedsatte Landvæsenskommission ved dens Medlemmer: Dommer **C Zahlmann**, Direktør **J J Bjellekær** og Gaardejer **Vilh Hansen** (I Kondrup efter Ordre)

m o d

Gaardejer **Ludvig Engel** (Thamsen),

betræffende Spørgsmaalet om Berettigelsen af nogle den appellerende Kommissions Medlemmer tillagte Diæter m v.

Kendelse afsagt af Fogedretten for Hillerød Købstad m v den 19 April 1926: Den af Rekvisitus, Gaardejer Ludvig Engel, mod Forretningens Fremme nedlagte Protest kan ikke tages til Følge.

Østre Landsrets Dom af 31 August 1926: Den af Appellanten, Gaardejer Ludvig Engel, mod Udpantningens Fremme nedlagte Protest kan kun tages til Følge i ovennævnte Omfang, saa at den begærte Forretning bliver at fremme for 225 Kr 60 Øre, samt Forretningens Bekostning: 11 Kr 43 Øre. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Der tillægges den for de Indstævnte, Dommer C Zahlmann, Direktør J J Bjellekær og Gaardejer Vilh Hansen, beskikkede Sagførere, Overretssagfører Poul Thomsen, i Salær 50 Kr, der udredes af det ofenfelige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

For Højesteret har Appellanterne nedlagt Paastand om, at den af Fogedretten den 19 April 1926 afsagte Kendelse stadfæstes. Indstævnte paastaar derimod Landsrettens Dom stadfæstet.

For Højesteret foreligger herefter kun det Spørgsmaal til Prøvelse, om det har været berettiget at paalægge Indstævnte at betale Diæter og Befordringsgodtgørelse for de tre Møder den 19 og 24 Februar samt den 18 Marts 1925. Da en Landvæsenskommission nu ikke ses at være afskaaret fra at afholde forbedrende Møder uden Tilkaldelse af Parterne, vil Indstævntes Protest mod at betale de paagældende Diæter m m ikke kunne tages til Følge. Herefter vil Fogedrettens Kendelse være at stadfæste.

Indstævnte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Den af Fogedretten for Hillerød Købstad m v afsagte Kendelse bør ved Magt at stande. Indstævnte, Gaardejer Ludvig Engel, betaler derhos til det offentlige de Retsafgifter, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Appellanterne ikke havde haft fri Proces for Landsretten og for Højesteret, til Overretssagfører Poul Thomsen i Salær 50 Kroner og til Højesteretssagfører I Kondrup i Salær for Højesteret 200 Kroner.

Fogedkendelsens Præmisser er saalydende:

Af Rekvisitus, Gaardejer Ludvig Engel, er protesteret mod den begærte Udpantning under Paaberaabelse af, at de ham ved Landvæsenkommissionens Kendelse paalagte Omkostninger til samlet Beløb 375 Kr 03 Øre er uforholdsmæssig store, hvorfor han har paastaet dem reduceret til 106 Kr.

Heroverfor har Kommissionens Formand fastholdt sin Begæring om Forretningens Fremme for det fulde af Kommissionen beregnede Omkostningsbeløb, idet han har hævdet, at Spørgsmaalet om Berettigelsen af dette Beløb har fundet sin endelige Afgørelse ved Kommissionens Kendelse.

Saavel efter Beskaffenheden af de Sager, der indbringes for en Landvæsenkommission som efter hele den Maade, hvorpaa en saadan virker, findes der at maatte gives Rekvirenten Medhold i, at en Landvæsenkommission maa anses for en judiciel Autoritet, hvis Afgørelse det unddrager sig Fogedrettens Kompetence at omstyrte eller forandre. Denne Betragtningssmaade synes ogsaa at have Støtte i den nyere Lovgivning i hvilken Henseende henvises til Lov Nr 300 af 30 Juni 1922 § 4.

Som Følge af det anførte vil der ikke kunne gives den af Rekvisitus fremsatte Indsigelse Medhold.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Udpantningskendelse er afsagt af Fogedretten for Hillerød Købstad m v den 19 April 1926 og paastaas af Appellanten, Gaardejer Ludvig Engel, Holmegaard, ændret derhen, at Udpantning

nægtes for et større Beløb end 199 Kr 60 Øre foruden Udpantningsforretningens Bekostning: 11 Kr 43 Øre.

De Indstævnte, hvem der er meddelt fri Proces her for Retten, paa-
staar Kendelsen stadfæstet.

Efter at Appellanten havde rekvireret en Landvæsenskommissionsforretning bl a til Paaanke af de i Sagen omhandlede ham vedrørende Vandsynskendelser, afholdt den nedsatte Landvæsenskommissions tre Medlemmer Møde den 19 Februar 1925, den 24 s M og den 18 Marts s A. Først derefter, nemlig den 15 April s A, afholdtes Møde, hvortil Indkaldelse var udstedt til Rekvirent og øvrige Interesserede. Senere er afholdt Møde den 30 September s A af Kommissionen alene, den 13 Oktober s A, hvor Parterne var tilstede, samt en senere Dag et Voteringsmøde, og den 10 November s A et Møde, hvori Kendelse afsagdes, idet af Kommissionens Medlemmer alene Formanden var tilstede.

I Kendelsen hedder det:

»Den af Rekvirenten Gaardejer Ludvig Engel fremsatte Begæring afvises.

Omkostningerne ved Landvæsenskommissionen bør betales af Rekvirenten, dog saaledes, at Omkostningerne ved Fremskaffelsen af Hedeselskabets Plan betales af Rekvirenten og Handelsgartner Lauritsen med $\frac{1}{3}$ hver samt af — — —.

Den 5 Marts 1926 opgjordes de Engel ifølge nævnte Kendelse paa-
lagte Omkostninger til 363 Kr 60 Øre, nemlig:

Befordring af Kommissionen og Dagpenge	270 Kr 60 Øre
Stævningmænd	13 — 00 —
Honorar til teknisk Konsulent	50 — 00 —
Porto, Skriveri	10 — 00 —
$\frac{1}{3}$ af Hedeselskabets Regning	20 — 00 —

---

363 Kr 60 Øre

For dette Beløb plus de 11 Kr 43 Øre lig 375 Kr 03 Øre er det, at Udpantning er begært.

Ifølge Lov om Landvæsenskommissioner af 30 December 1858 § 25

Trykfejl og Rettelser

S 13 tilføjes foran »Torsdag den 10 Marts«: Samme Dag (9 Marts) blev af Højesterets Ankeudvalg i Sagen Nr 67/1927 (Rigsadvokaten mod Alfred Villy Jespersen) afsagt en Kendelse, der er gengivet nedenfor S 189.

S 19 L 15 f o: »Arealmangel«, læs »Svamp«.

S 158 L 7 f n: »176/1927«, læs »176/1926«.

S 159 L 9 f o: »200«, læs »2000«.

Færdig fra Trykkeriet den 22 Juni 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 13.

Onsdag den 9 Juni.

kan »Diæter og Rejseomkostninger som tilkommer — — — Landvæsenkommissionerne og ikke er fastsatte i Kendelsen inddrives ved Udpantning — — —«. Ifølge § 24 i nævnte Lov tilkommer der Medlemmer hver 3 Rd i Diæter daglig og — — — fri Befordring.

I Lovenes §§ 5—13 indeholdes Regler om Behandlingsmaaden af Sager for Kommissionerne, og Appellanten formener, at det heraf — sp § 5, jfr § 8 — fremgaar, at Møder ikke maa holdes, uden at Parterne er indkaldt til disse og faar Lejlighed til at varetage deres Tarv, og at der derfor ikke tilkommer Medlemmer Diæter og Befordringsgodtgørelse for Møder, som Medlemmerne afholder alene, in casu for de ovennævnte 4 Møder.

Da de 20 Kr er en Del af en Udgift, som Kommissionen har anset det som nødvendigt at afholde til Sagens Oplysning, kan Appellantens Protest paa dette Punkt ikke tages til Følge.

Ej heller kan Protesten vedrørende Mødet den 30 September tages til Følge, da det maa antages, at Kommissionen har anset det som nødvendigt at samles for at drøfte Sagen paa Grundlag af, hvad der da var fremkommet, og der intet foreligger i Loven som forbyder noget saadant.

Da det derimod maa antages, at Loven paabyder, at første Møde skal afholdes saaledes, at vedkommende Parter — specielt ogsaa Rekvirenten — er indkaldt til Mødet, kan det ikke anses berettiget at paalægge Appellanten Diæter og Befordringsgodtgørelse for de tre Møder den 19 og 24 Februar samt 18 Marts. Herefter maa i de 270 Kr 60 Øre fragaa 108 Kr, medens Appellantens Protest iøvrigt ikke kan tages til Følge.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil være at ophæve.

Der vil være at tillægge den for de Indstævnte beskikkede Sagsfører i Salær 50 Kr, der bliver at udrede af det offentlige.

Torsdag den 9 Juni.

Ved Højesterets Dom i Sagen Nr 92/1927 (**Rigsadvokaten mod Christian Edvard Johannesen, Carl Christian Hansen og Karl Jørgen Quistgaard**) blev de Tiltalte anset: Johannesen for Bedrageri efter Straffelovens § 251 jfr midlertidig Lov af 11 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, og Hansen og Quistgaard for svigagtigt Forhold i Medfør af Straffelovens § 257 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned.

Nr 96/1927. Kammerherre, Hofjægermester **C Sehestedt Juul**
m o d

Finansministeriet paa Statens Jordfonds Vegne.

Højesterets Ankeudvalgs Kendelse

Under denne Sag har Appellanten begært Højesterets Tilladelse til at føre forskellige Vidner og at lade afholde Syn og Skøn samt indhente andre Bevisligheder til Oplysning om Berettigelsen af hans under Sagen nedlagte Paastand paa hos Indstævnte i Henhold til Lenslovens § 3 for Afstaaelse af forskellige Jordarealer til Staten at erholde en yderligere Erstatning udover den ham af Overskyldraadet i Henhold til samme Bestemmelse tillagte Erstatning af ialt 654 700 Kroner.

Indstævnte protesterer mod, at Tilladelse gives, og Parterne er enige om, at det Spørgsmaal først og særskilt afgøres, om det, hvad Indstævnte paastaar, men Appellanten bestrider, paa Forhaand er udelukket at Højesteret giver Tilladelsen. Indstævnte hævder nemlig, at dette maa være en Følge af, at Appellanten allerede for Østre Landsret, hvor Sagen procederedes i 1 Instans, har begært en tilsvarende Tilladelse, og at Landsretten, efter at Indstævnte havde protesteret herimod, og Sagen var optaget til Kendelse eller Dom, idet Parterne tillige subsidiært havde procederet Erstatningspaastanden, derpaa uden udtrykkelig at nægte Tilladelsen, men ogsaa uden at tage Hensyn til den, frifandt Indstævnte.

Der kan imidlertid, jfr Retsplejelovens § 406, ikke gives Indstævnte Medhold i det af ham saaledes anførte.

Thi bestemmes:

Den af Indstævnte, Finansministeriet paa Statens Jordfonds Vegne, nedlagte ovenfor anførte Paastand kan ikke tages til Følge.

Fredag den 10 Juni.

Ved Højesterets Dom i Sagen Nr 170/1927 (**Rigsadvokaten mod Anna Marie Jensen, Hansens** fraseparerede Hustru) blev Tiltalte anset for Hæleri i Medfør af Strfl § 238 jfr midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Nr 230/1926. Gaardejer **Ejnar Jensen** (Fich)
m o d

Dansk Forsikringsforening mod Stormskade (Bache),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at udbetale et Forsikringsbeløb.

Vestre Landsrets Dom af 6 August 1927: De Sagsøgte, Dansk Forsikringsforening mod Stormskade, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Gaardejer Ejnar Jensen, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger for Landsretten betaler Sagsøgeren til de Sagsøgte 150 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I en den 18 August 1926 dateret Skrivelse har Meteorologisk Institut udtalt, at det maa anses for overvejende sandsynligt, at der den 1 Marts 1926 omkring Kl 9 Aften paa det højtliggende Terræn paa Mammen Hede har været baade Vind og Vindstød, hvis Styrke har overskredet den til Styrke 5 svarende Middelhastighed af Luften, hvilket ogsaa bestyrkes ved nogle efter Dommens Afsigelse afgivne Vidneforklaringer.

Herefter og idet der, som Sagen foreligger oplyst, maa gaas ud fra, at den af Vinden væltede Bygning ikke har haft saadanne Mangler, at Skaden paa Bygningen efter Forsikringsforeningens Love af den Grund maatte ligge udenfor Foreningens Risiko, vil Foreningen overensstemmende med Appellantens Paa-stand være at dømme til at betale ham 1900 Kroner med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Foreningen at burde betale til Appellanten med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Dansk Forsikringsforening
mod Stormskade, bør til Appellanten, Gaardejer

Ejnar Jensen, betale 1900 Kroner med Renter heraf 8 pCt aarlig fra den 18 Marts 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 600 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 11 Maj 1925 tegnede Sagsøgeren, Gaardejer Ejnar Jensen af Mammen, hos de Sagsøgte, »Dansk Forsikringsforening for Stormskade« i Aarhus, en Forsikring mod Skade, foranlediget ved Storm eller Sky-pumpe, hvorunder han blandt andet for et Beløb af 2100 Kr forsikrede en ham tilhørende ældre Bindingsværks-Ladebygning paa hans Ejendom i Mammen Vesterhede.

Idet Sagsøgeren har anbragt, at denne Ladebygning under en Storm den 1 Marts 1926 Kl ca 9½ Aften er blæst om, har han under denne Sag søgt de Sagsøgte og paastaet dem tilpligtet at betale i Erstatning for Bygningen Forsikringssummen 2100 Kr efter Fradrag af 200 Kr hvortil han ansætter Værdien af Bygningens tilbageværende Rester, altsaa 1900 Kr, tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 18 Marts 1926, indtil Betaling sker. De Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Da det mod de Sagsøgtes Benægtelse ikke kan anses godtgjort, at det var Stormvejr om Aftenen den 1 Marts 1926, hvor Vindstyrken paa de ved Mammen nærmest beliggende meteorologiske Stationer kun er maalt til mellem 3 og 5, vil de Sagsøgtes Paastand allerede af denne Grund være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgeren at burde godtgøre de Sagsøgte med 150 Kr.

Tirsdag den 14 Juni.

Nr 47/1927.

Rigsadvokaten

mod

Niels Rasmussen (I Kondrup),

der tiltales efter Straffelovens §§ 253 og 226

og

Nr 116/1927.

Rigsadvokaten

mod

Niels Rasmussen (I Kondrup),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 100, jfr § 98.

Dom afsagt af Østre Landsret den 18 Januar 1927 i førstnævnte Sag: Tiltalte Niels Rasmussen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører A Lemming, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Dom afsagt af Østre Landsret den 11 Marts 1927 i sidstnævnte Sag: Tiltalte Niels Rasmussen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i en Maaned og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Johs Kalko, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

De i disse Sager af Østre Landsret afsagte Domme er paa-ankeet dels af Tiltalte, dels af det offentlige. Det bemærkes, at efter Højesterets Bestemmelse er de to Sager for Højesteret forenet til én Sag.

I Henhold til de i de indankede Domme anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 253, § 226 og § 100, jfr § 98. Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder. I Henseende til Sagsomkostningerne vil Landsrettens Domme være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Niels Rasmussen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder. I Henseende til Sagsomkostningerne bør Landsrettens Domme ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesterets sagfører I Kondrup 100 Kroner.

Den førstnævnte Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen er foretaget ved Københavns Byrets 10 Afdeling, tiltales Niels Rasmussen

1) for Bedrageri ved i Juni eller den første Halvdel af Juli 1926 til Slagtermester Arnesen at have solgt et Ur, som han den 8 Juni 1926 havde købt paa Afbetaling og saaledes, at Ejendomsretten først overgik til ham, naar hele Købesummen var betalt, og hvorpaa han endnu skyldte 62 Kr,

2) for Indgivelse af aabenbar falske Klagemaal ved i et til Justitsministeriet indgivet udateret Andragende, der er modtaget i Ministeriet den 7 August 1926, at have givet det Udseende af, at det nævnte Ur var blevet frataget ham af Politiet, da han Natten til den 10 Juni 1926

var indbragt paa Politistationen, Under Elmene 7, som anholdt for Gadeorden, og ikke senere er tilbagegivet ham.

Tiltalte er født den 30 Januar 1884 og er tidligere bl a anset ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 14 Januar 1913 efter Straffelovens § 251 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og senest ved Københavns Byrets 1 Afdelings Dom af 12 Juli 1926 efter Politivedtægtens § 103, jfr §§ 1, 5 og 9, med en Bøde stor 45 Kr. I 1910 har Tiltalte vedtaget en Bøde stor 400 Kr for Overtrædelse af Straffelovens § 226.

Efter at Sælgeren af det under 1 ovenfor ommeldte Ur, A Nordholm, den 7 Juli 1926 havde anmeldt Tiltalte for bedrageligt Forhold med Hensyn til Uret, idet Tiltalte, der til Nordholm havde angivet, at Politiet paa Station Nr 4 havde frataget ham det, formentlig havde solgt eller pantsat det, angav Tiltalte ved en Afhøring angaaende denne Sigelse den 17 s M, at Uret ved hans Anholdelse Natten mellem den 9 og 10 Juni paa Station Nr 4 i Anledning af det Forhold, der paadømtes ved den ovenfor sidst anførte Dom, var frataget ham af Politiet, uden at han fik det tilbage, da han blev dimitteret og uden han, trods senere Henvendelser til Politiet, havde kunnet faa det tilbage, hvilket ogsaa var Tilfældet med en Del af de ham fratagne Penge. Denne hans Forklaring, som han gentog i Retten, og hans neden nævnte Andragende til Justitsministeriet, gav Anledning til en Undersøgelse med Afhøring saavel af Politiet som i Retten, derunder ogsaa ved en Provsjurisdiktion, dels af en Del Politibetjente, dels af hans Familie og dels af andre, som havde været sammen med ham eller set ham i Tiden mellem Købet af Uret den 8 Juni og hans Anholdelse, uden at der fremkom noget til Bestyrkelse af, at han forud for Anholdelsen, eller ved denne, havde været i Besiddelse af Uret.

I Begyndelsen af August 1926 havde Tiltalte indgivet det ovenfor under 2 ommeldte Andragende til Justitsministeriet, i hvilket han begærede den ovenommeldte Politisag genoptaget, idet han som Begrundelse angav, at han ved den paagældende Lejlighed havde mistet et Ur og nogle Penge, som han forment var bortkommet enten under Transporten til Stationen eller paa denne, idet han bestemte vidste at have været i Besiddelse af Uret og Pengene forinden Anholdelsen.

Den fornævnte Undersøgelse afsluttedes den 8 December f A. Den følgende Dag oplystes det imidlertid, at Tiltalte engang i afdvigte Sommer formentlig i Juni til ovennævnte Slagtermester Berthel Arnesen havde solgt et Ur for 20 Kr kontant og for 13 Kr Kød, hvilket Ur viste sig at have Kassenummer 525 650, der er det af Nordholms Forretning den 30 August 1926 opgivne Kassenummer paa det til Tiltalte solgte Ur.

Tiltalte har imidlertid fastholdt, at Uret er bortkommet ved hans Anholdelse og benægter at have solgt Uret til Arnesen.

Idet Salget af Uret til Arnesen er bekræftet ved de af denne og Tjenestekarl Hans Christian Sørensen afgivne Vidneforklaringer, findes det bevist, at Tiltalte, der har erkendt at have købt det ovenfor under 1 ommeldte Ur paa de angivne Vilkaar, og idet bemærkes, at Andragendet til Justitsministeriet efter de foreliggende Omstændigheder maa anses

at indeholde et Klagemaal, har gjort sig skyldig i de Forhold, for hvilke han er anklaget.

Tiltalte vil herefter være at anse efter Straffelovens §§ 253 og 226 efter Omstændighederne og under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

Den sidstnævnte Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelse er foretaget ved Københavns Byrets 3 Afdeling, tiltales Niels Rasmussen for Vold mod Politiet ved den 7 Januar 1927 Kl ca 8³/₄ Eftermiddag paa Brigadevej med Vold og Trusel om Vold at have overfaldet Politibetjent Nr 999, A Lindhof, der havde befalet ham at fjerne sig med en Trækvogn med Æbler, og da Tiltalte nægtede dette, vilde føre ham til Politistationen, og herunder to Gange søgt at slaa Politibetjenten i Hovedet med en Bismær, ligesom han forsøgte at bide Politibetjenten.

Tiltalte er født den 30 Januar 1884 og er tidligere blandt andet anset ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 26 September 1908 efter Straffelovens § 203 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i to Maaneder og senest ved Østre Landsrets Dom af 18 Januar 1927 efter Straffelovens § 253 og § 226, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med lige Straf i 120 Dage. Tiltalte har i 1922 og 1924 vedtaget Bøder for Vold, henholdsvis 200 Kr og 300 Kr.

Tiltalte har nægtet sig skyldig, men da det ved de af Politibetjent Lindhof, Skoleelev Nicolaj Berentz, Barnet Rosa Rothberg, Maskinarbejder Viggo Carl Rasmussen og Marinesoldat Volmer Loft Rasmussen afgivne Forklaringer maa anses bevist, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Forhold, fraset Sigtelsen for at have forsøgt at bide Betjenten, vil han være at anse efter Straffelovens § 100, jfr § 98, under Hensyn til § 64, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i en Maaned.

Nr 65/1927.

Rigsadvokaten

mod

Kristian Alfred Marinus Jensen (Martensen-Larsen),

der tiltales principalt til at underkastes Sikkerhedsforanstaltninger i Henhold til Lov Nr 133 af 11 April 1925, subsidiært for Vold mod sagesløs Person m v.

Vestre Landsrets Dom af 15 Februar 1927: Forsaavidt angaar den mod Tiltalte Kristian Alfred Marinus Jensen nedlagte Paastand

om, at han underkastes Sikkerhedsforanstaltninger i Medfør af Lov Nr 133 af 11 April 1925 bør Tiltalte for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Tiltalte bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer ved Landsretten, Overretssagfører J. Johnsen, 100 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket af det offønlige.

I Henhold til de i Dommen i saa Henseende anførte Grunde, maa det billiges, at Anklagemyndighedens Paastand om Inter-nering af Tiltalte ikke er taget til Følge.

For sit Forhold overfor Karetmagersvend Pedersen vil Tiltalte være at anse efter Lov Nr 63 af 1 April 1911 § 1, 1 Stk, hvorved bemærkes, at der efter det oplyste maa gaas ud fra, at Anledningen til, at Tiltalte øvede Vold mod Karetmagersvend Pedersen, var den, at denne traadte til for at forhindre Tiltalte i at overfalde Realskolebestyrer Pedersen. For sit Forhold iøvrigt vil Tiltalte være at anse efter Lov Nr 21 af 4 Februar 1871 § 6, jfr den i Dommen citerede Politivedtægtsbestemmelse, og efter Lov af 3 Marts 1860 § 3. Straffen findes at burde bestemmes til Tvangsarbejde i 6 Maaneder. Der vil derhos i Medfør af Lov Nr 63 af 1 April 1911 § 6 være at give Tiltalte det i denne § omhandlede Paalæg for et Tidsrum af 5 Aar fra hans Løsladelse at regne.

I Henseende til Sagens Omkostninger vil Landsrettens Dom være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Kristian Alfred Marinus Jensen bør hensættest til Tvangsarbejde i 6 Maaneder. Der bør derhos til Retsbogen gives ham det i Lov Nr 63 af 1 April 1911 § 6 omhandlede Paalæg for et Tidsrum af 5 Aar fra hans Løsladelse at regne. I Henseendetil Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Martensen-Larsen 200 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ifølge Tiltalebeslutning og Anklageskrift af 13 Januar 1927 fra 1ste jydsk Statsadvokatur er Fængslede Kristian Alfred Marinus Jensen sat under Tiltale, hvorunder Anklagemyndigheden har nedlagt Paastand

principalt om, at han efter Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, 1 Stk, dømmes til at underkastes Sikkerhedsforanstaltninger ved Tvangsindlæggelse paa Forvaringsanstalten paa Sundholm, idet hos ham mangelfuld Udvikling eller varigere Svækkelse eller Forstyrrelse af Sjæls- evnerne har givet sig Udslag i strafbare Handlinger (derunder den nedenfor under I ommeldte Voldsforbrydelse), der vidner om en nærliggende og alvorlig Fare for betydeligere Krænkelser af den almindelige Retssikkerhed ved grove Voldshandlinger;

subsidiært om, at han idømmes Straf:

I. efter Lov Nr 63 af 1 April 1911 § 1, 1 Stk, for Vold mod sagesløs Person og efter Lov Nr 21 af 4 Februar 1871 § 6 for Overtrædelse af § 1 i den for Hjørring Amts Landdistrikter under 12 November 1884 udfærdigede Politivedtægt ved den 27 Februar 1926 Kl ca 11³/₄ Nat paa offentlig Vej i Sindal voldelig at have overfaldet den sagesløse Karetmagersvend Carl Oluf Pedersen af Sindal og herunder tilføjet denne stærk Hævelse af Næsen med Blodudtrædninger under Huden samt en Del smaa Hudafskrabninger i Ansigtet;

II. efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 for den 27 Februar 1926 om Af- tenen i Sindal at have betlet dels hos Apoteker Ivar Christian Hansen, af hvem han modtog 25 Øre, dels hos Realskolebestyrer Uffe Dalsgaard Pedersen.

Tiltalte er født den 27 Oktober 1886 og har tidligere ved Horns Herreds Ekstrarets Dom af 2 Marts 1905 været anset efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage og den 13 Maj s A inden Københavns Kriminal- og Politiret vedtaget Bøde, stor 200 Kr, til 3 Kriminalkammers Fattigkasse for Vold og Opsætsighed mod Politiet; ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 1 August s A er han anset efter Straffelovens § 100 og 101 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage; ved Horns Herreds Ekstrarets Dom af 4 Januar 1906 efter Straffelovens § 230 og § 237 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage; ved Vennebjerg Herreds Ekstrarets Dom af 18 April s A efter Straffelovens § 231 og Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr Straffelovens § 62, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved samme Rets Dom af 1 November s A efter Straffelovens § 228 og § 230, jfr § 64, med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage; ved Aarhus Købstads Politirets Dom af 14 Februar 1907 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 30 Dage, hvorhos der gaves ham Opholdspaalæg i 5 Aar i Henhold til Lov 1 April 1905 § 8, 3 Stk; endvidere er han ved Vennebjerg Herreds Politirets Dom af 17 Juni s A anset efter sidstnævnte Lovs § 8 med Tvangsarbejde i 30 Dage og ved Hellum-Hindsted Herreders Ekstrarets Dom af 25 Januar 1908 anset efter Straffelovens § 232 med Forbedringshusarbejde i et Aar; den 12 Februar 1915 har han i Frederikshavn Købstads Politiret vedtaget en Bøde paa 40 Kr til Statskassen for Vold i Henhold til Straffelovens § 203, den 4 Marts 1916 ved samme Ret vedtaget Bøde af samme Størrelse for Overtrædelse af Købstadens Politivedtægts § 8 og § 66; den 12 Maj 1916 er han ved Horns Herreds Ekstrarets Dom anset efter Straffelovens § 203 og § 100 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage; ved Aalborg Købstads med Aalborg Birk og Fleskum Herreds Rets 2 Afdelings Dom

af 25 November 1921 efter Straffelovens § 238, jfr Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage; ved Dom, afsagt af Hjørring Købstads m v Ret i Straffesager den 4 August 1923, er han efter Straffelovens §§ 100 og 101 og Lov Nr 85 af 11 Maj 1897 samt § 1 i Politivedtægten for Hjørring Amts Landdistrikt, sammenholdt med Straffelovens § 39, anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, for hvilken Strafs Udtaaelse han ved kgl Resolution af 27 September 1924 fritoges paa Vilkaar, at han i Løbet af 4 Aar fra nævnte Dato førte en straffri Vandel.

Som det fremgaar af ovenstaaende Oversigt over de Tiltalte tidligere overgaaede Straffedomme m v vedrører adskillige af de Forhold, hvorfor han har været tiltalt, Voldshandlinger og dermed beslægtede Handlinger, der, som det ses af de paagældende Sager, er begaaet under Indflydelse af Spiritus. Forinden den ham senest overgaaede Straffedom den 4 August 1923, ved hvilken Straffelovens § 39 toges i Betragtning, havde hans mentale Tilstand været Genstand for særlig Undersøgelse, og Amtslægen i Hjørring udtalte allerede dengang, at Tiltalte »gennem en aarrække har virket opskræmmende paa den egn, hvor han er bosat, idet han, naar han er fuld, bliver ganske ustyrlig og brutal«, men Undersøgelsen endte med en Udtalelse, gaaende ud paa, at Tiltalte »lider ikke af nogen sindssygdом, men er et noget degenereret og intellektuelt uudviklet individ, der er i saa høj Grad intolerant overfor alkohol, at hans rus bliver patologisk, saa at han i denne tilstand mister ethvert omdømme og derfor ikke er sig sine handlingers rækkevidde bevidst«. Retslægeraadet udtalte derimod, at der efter dets Mening ikke var Spørgsmaal om en patologisk Rus, men at det var sandsynligt, at Tiltalte »som er et psykisk degenereret, aandeligt ringe udviklet Individ, i Gærningens Øjeblik har været særlig stærkt paavirket af den nydte Alkohol, saa at han vanskeligere end det iøvrigt normale Menneske under samme Forhold har været i Stand til at modstaa forbryderiske Impulser. Han maa, naar han er beruset, anses farlig for den offentlige Sikkerhed«.

Der blev derefter gjort et Forsøg paa at faa Tiltalte til at holde op med sit Drikkeri, idet Justitsministeriet den 3 September 1923 tillod, at Afsoningen af den ham idømte Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage udsattes et Aar, mod at han forblev Medlem af en Afholdsforening og overholdt dennes Forskrifter samt iøvrigt førte en ulastelig Vandel, hvorhos Ministeriet senere udvirkede den fornævnte kongelige Resolution af 27 September 1924. I ca to Aar gav han heller ikke Aarsag til Klage, men derefter faldt han tilbage til sin gamle Last.

Det Forhold, der er Anledning til, at Tiltalte nu af Anklagemyndigheden — paa Anmodning fra adskillige Beboere af Sindal — tiltales til at interneres i Medfør af Lov Nr 133 af 11 April 1925, fandt Sted den 27 Februar f A. Tiltalte havde da i Løbet af Dagen drukket tre Halvandenpæglflasker Akvavit, fire Pilsnere, et Par Halvflasker saakaldet »Tokayer« — en Drik, der efter det oplyste bestaar af Affalds-Sprit, tilsat et Sødstof — i Forening med et Par Kammerater ca 1½ Pægl »Radium«, 5: Kogesprit tilsat Sodavand, efter de foregaaende Dage daglig at have drukket ca ½ Flaske »Tokayer« og nogle Pilsnere. Ved 8

Tiden den paagældende Aften betlede han i beruset Tilstand paa Apoteket i Sindal, hvor man gav ham 25 Øre for at blive af med ham. Senere traf han Kl ca 11½ paa Gaden i Sindal Karetmagersvend Carl Oluf Pedersen, der ogsaa var beruset, og de fulgtes ad for at gaa hen et Sted i Nærheden, hvor der var Bal. Undervejs saa de Realskolebestyrer Dalsgaard Pedersen med sin Hustru komme kørende hjem i Automobil, og Tiltalte sagde da til sin Ledsager: »Vent lidt, jeg vil ind og slaa Realskolebestyreren for en Daler«. Han antastede derpaa Realskolebestyreren og betlede hos ham, og da denne afviste ham, udtalte Tiltalte: »Jeg skal vise Dem, hvad det vil sige at sætte sig mod »Sindal-Drengen« — et Øgenavn, hvormed han benævnes paa Egnen, og som han selv, naar han er beruset, betjener sig af — hvorpaa han gjorde Mine til at overfalde Realskolebestyreren. Karetmageren var nu kommet til, og Tiltalte vendte sig nu mod denne og kom i Slagsmaal med ham, hvorunder der tilføjedes Karetmageren de i Anklageskriftet nævnte Læsioner; men hvori Tiltalte iøvrigt blev den underlegne. Realskolebestyrerens Hustru havde imidlertid gennem Telefonen søgt Hjælp hos Sognefogden, der dog, da han erfarede, hvorom det drejede sig, undslog sig for at komme tilstede, førend det var berettet ham, at der efter Tilkaldelse var mødt 7 Mænd med Reb, der kunde være ham behjælpelig med at overmande »Tiltalte«. Denne havde efter endt Slagsmaal begivet sig hen til et Afholdsgæstgiveri, hvor han lavede forskellige Optøjer, da man ikke vilde efterkomme hans Begæring om at lave Kaffe til ham; men da han derpaa udskældte og overfaldt en Bagerikarl, der var kaldt til Hjælp, blev han selv puttet ned i en Tørvekaske og siden, da han truede Afholdsværten med Prygl, væltet om paa Gulvet, hvorpaa han gik sin Vej, medens han udskældte Konen i Huset og Pigerne paa det groveste. Politiet var nu blevet tilkaldt fra Hjørring og anholdt Tiltalte, der under Transporten dertil var fuldstændig ustyrlig, forsøgte at bide og sparke Betjentene og ved Ankomsten til Arresten havde et nyt Raserianfald, saa at han maatte belægges med Haandjærn, forinden han blev indsat i Cellen.

Sognefogden i Sindal, der er 67 Aar gammel, har erkendt, at han er bange for Tiltalte, naar denne er beruset, og ved, at Tiltalte er almindelig frygtet, naar denne er fuld. Han har forklaret, at Tiltalte, som han har kendt i 25 Aar, efter hans Mening i beruset Tilstand absolut er farlig for sine Omgivelser, idet ingen Mennesker kan fri sig for hans Raahed og Brutalitet; selv har han mange Gange været tilkaldt af Byens Beboere, naar Tiltalte har været beruset og generet forskellige Mennesker, men han tør paa ingen Maade gaa alene mod ham. Efter hans Mening vil Tiltalte, hvis der ikke i Tide bliver truffet betryggende Sikkerhedsforanstaltninger, inden ret længe slaa et Menneske ihjel, thi han ved overhovedet ikke, hvad han gør under sine Raserianfald. Det kan her bemærkes, at dette Vidne ligesaavel som andre, der har afgivet Forklaring, udtrykkeligt har anmodet om, at Tiltalte ikke maatte blive gjort bekendt med, hvad de havde forklaret, da de saa frygtede for Hævn fra Tiltaltes Side, naar han slap løs. Paa den anden Side er der Vidner, der har udtalt, at Tiltalte, naar man ikke giver Frygt for ham tilkende, men træder energisk op mod ham, ikke forulemper Vedkom-

mende — en enkelt betegner ham som »et Pjat« — men selv disse Vidner stemmer dog overens om, at Tiltalte er desperat, naar han er beruset. I ædru Tilstand er Tiltalte derimod baade en flittig Arbejder, der, naar han kan faa Arbejde, efter Evne sørger for sin Familie, og en kærlig Familiefader overfor sine Børn, som han selv i beruset Tilstand aldrig har gjort Fortræd.

Tiltalte, der saa godt som ikke vil have bevaret nogen Erindring om det den paagældende Aften forefaldne, har under denne Sag paany været underkastet Undersøgelse af Amtslægen, der har henholdt sig til sine for tre Aar siden afgivne Udtalelser, hvortil han har føjet, at Tiltalte efter hans Mening ikke kan afholde sig fra at nyde Spiritus til Overmaal, og at Tiltalte »vil vedblive med sine desperate voldshandlinger til skræk og rædsel for befolkningen«. Tiltalte har derefter været indlagt til Observation paa Sindssygehospitalet i Aarhus, hvis Overlæge i en Erklæring af 1 Oktober 1926 udtaler, at »Tiltalte ikke frembyder Symptomer paa Sindssyge i egenlig Forstand og ej heller reagerer abnormt overfor Alkohol, men at det ikke tør benægtes, at Kombinationen Kogesprit og Sodavand kan have haft Betydning for den Maade, hvorpaa Alkohol har paavirket ham i Retning af Tilbøjelighed til Vold«. I Erklæringen hedder det sluttelig: »Han er utvivlsomt nu besjælet af de bedste Forsætter til fremtidig at lade være at drikke, og det maa antages, at han, hvis han gennemfører Totalafholdenhed, ikke i Fremtiden vil gøre sig skyldig i Voldshandlinger eller andre forbryderske Handlinger«. Retslægeraadet har paa Forespørgsel under 25 s M svaret »at Tiltalte hverken er aandssvag eller sindssyg, ej heller reagerer abnormt overfor Alkohol, men at han, naar han har indtaget større Kvantaa Alkohol er farlig for sine Omgivelser og den offentlige Sikkerhed og i og for sig egnet til Tvangsanbringelse«, og endvidere har Raadet den 21 December 1926 overfor Rigsadvokaturen udtalt, at »da det af det oplyste fremgaar, at Fængslede vel er et noget ringe aandelig udviklet og psykisk degenereret Individ med stærk Hang til Alkoholnydelse, men hverken er aandssvag eller sindssyg, maa Raadet mene, at han, dersom han dømmes til Internering, i al Fald ikke vil være egnet til Anbringelse andre Steder end paa Sundholm«.

At Tiltalte har været til stor Ulempe for Beboerne paa sin Hjemegn, og at han mulig ikke uden Grund er meget frygtet af en Del af disse, fremgaar tilstrækkeligt af det oplyste og bekræftes ved talrige Henvendelser til Statsadvokaturen om at foranledige ham uskadeliggjort. Det er vel derhos overvejende sandsynligt, at han, dersom han lades paa fri Fod, vedvarende ikke vil være i Stand til at afholde sig fra overdreven Nydelse af Alkohol. Men selv om man paa Grundlag af de foreliggende Udtalelser om hans mentale Tilstand vilde mene, at de i Lov Nr 133 af 11 April 1925 opstillede Betingelser for at træffe de deri omhandlede Foranstaltninger overfor Tiltalte er tilstede i subjektiv Henseende, kan det derimod ikke fastslaas, at det objektive Krav er opfyldt, nemlig at hans Farlighed har givet sig Udslag gennem strafbare Handlinger, i tilstrækkelig Grad til, at man kan dømme ham til Internering, hvorved særlig fremhæves, at det ikke er oplyst, at Tiltalte efter den ham i 1923 overgaaede Dom har gjort sig skyldig i Voldshandlinger af

grovere Karakter. Medens den af Anklagemyndigheden principalt nedlagte Paastand om Internering derfor ikke kan tages til Følge, vil Tiltalte derimod overensstemmende med den subsidiært nedlagte Paastand for sit i Anklageskriftet ommeldte, den 27 Februar 1926 udviste Forhold, idet dog Voldshandlingen ikke kan anses udøvet mod sagesløs Person, være at anse efter Straffelovens § 200, jfr Retsplejelovens § 725, 3 Stk, Lov Nr 21 af 4 Februar 1871 § 6, jfr Politivedtægt for Hjørring Amts Landdistrikter af 12 November 1884 § 1, samt Lov 3 Marts 1860 § 3 i Medfør af Lov 1 April 1911 § 8, under eet med en Straf, der findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Tiltalte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten 100 Kr.

Nr 25/1927. **Vognmand O C E Petersen (Fich)**
mod

Gartnermedhjælper Gudmund Frantz Jørgensen (Liebe efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Erstatningsansvar overfor Indstævnte i Anledning af en Kørselsulykke.

Østre Landsrets Dom af 18 Januar 1927: Sagsøgte, Vognmand O C E Petersen, bør til Sagsøgeren, Gartnermedhjælper Gudmund Frantz Jørgensen, betale 1656 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 27 Oktober 1926, til Betaling sker. Til det offentlige betaler Sagsøgte de Retsafgifter, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Sagsøgeren havde været beneficeret, samt i Salær til Overretssagfører H Repsdorph 100 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter det under Sagen oplyste maa der gaas ud fra, at Indstævnte er traadt ud paa Kørebanen i en Afstand af mere end 10 m fra det Automobil, som holdt udfor Lyngbyvej Nr 2. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Erstatningen overensstemmende med Indstævntes Paastand findes at burde forhøjes til 2656 Kroner. Appellanten vil derhos have at betale 200 Kroner i Salær til den for Indstævnte for Højesteret beskikkede Sagfører.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Erstatningen bestemmes til 2656 Kroner.

I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Vognmand O C E Petersen, til Højesteretssagfører Liebe 200 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 15 Januar 1926 Kl ca 7½ Aften kom Personmotorvogn A 7663 kørende fra Nørre Allé ud ad Lyngbyvej. Vognen, der tilhørte Vognmand O C E Petersen, blev ført af Chauffør Ejner Steinfeldt Thomsen. Ud for Ejendommen Lyngbyvej Nr 4 stødte Motorvognen sammen med Gartnermedhjælper Gudmund Frants Jørgensen med den Følge, at Jørgensen blev slynget til Jorden, at Ruden i Motorvognens forreste Dør i højre Side blev knust, og at Haandtagene paa Vognens højre Side blev revet af. Ved Ulykkestilfældet paadrog Jørgensen sig et Brud paa Hovedskallens Bund, og han laa i den Anledning paa Rigshospitalet fra den 15 Januar 1926 til den 23 Februar s A. Ved den ham overgaaede Skade er Jørgensens Høreevne, der forud var noget nedsat, yderligere forringet.

Under Anbringende af, at Chauffør Thomsen ved den paagældende Lejlighed ikke har udvist den ham paahvilende Agtpaagivenhed og Omhu, paastaar Jørgensen under nærværende Sag Vognmand O C E Petersen tilpligtet at betale ham i Erstatning 2656 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 27 Oktober 1926, nemlig for Nedsættelse af Høreevnen 2000 Kr, for ødelagt Tøj 60 Kr, for mistet Arbejdsfortjeneste i 37 Dage à 8 Kr = 296 Kr og for Svie og Smerte 300 Kr.

Sagsøgte paastaar sig principalt frifundet, subsidiært Erstatningen for Nedsættelse af Høreevnen og for Svie og Smerte nedsat.

Efter de foreliggende Oplysninger skete Ulykken, da Motorvogn A 7663 havde passeret et udfor Indkørslen til en Lillebilholdeplads Lyngbyvej Nr 2 med Front mod København holdende lukket Personautomobil. A 7663 passerede den holdende Vogn uden at give Signal med en Fart af mellem 20 og 30 Kilometer i Timen. Først var fedtet. I A 7663, der har Venstrestyring, sad ved Chauffør Thomsens højre Side en Passager, og begge har forklaret, at de først blev opmærksomme paa Sagsøgeren ved det Brag, der fremkom ved, at Dørruden knustes; Vognen standsede paa antagelig ca 10 Meter. Det maa antages, at Sagsøgeren for at gaa over Gaden gik ud paa Kørebanen bag om det ved Fortovskanten holdende Automobil, og at han, der ikke havde bemærket det kommende Automobil, gik ind imod dettes højre Side.

Efter de noget usikre og tildels modstridende Forklaringer om de nærmere Omstændigheder ved Ulykkestilfældet findes det betænkeligt at anse det for tilstrækkeligt oplyst, at Sagsøgeren ved grov Uagtsomhed har hidført Skaden, og da det efter det foreliggende ikke findes at kunne statuere, at Ulykken ikke kunde være afværget ved fornøden Agtpaa-

givenhed og Omhu fra Chaufførens Side, maa Sagsøgte anses erstatningspligtig.

Hvad Erstatningens Størrelse angaar bemærkes, at Sagsøgeren efter en fremlagt Lægeerklæring fra Læge S Claudius Larsen, Helsingør, i Aarene 1909 og 1911 blev behandlet af ham for en dobbeltsidig, kronisk Melleørekatarrh, hvorved hans Høreevne paa højre Øre var nedsat saaledes, at han kunde høre Talestemme i en Afstand af 5 Meter, medens venstre Øres Høreevne var nedsat saaledes, at han kun kunde høre Talestemme i en Afstand af 2½ Meter. Ifølge en af samme Læge afgivet Erklæring af 8 Juli 1926 er Høreevnen nu nedsat til: Højre Øre Talestemme 1 Meter, venstre Øre Talestemme 10 cm, hvilken Nedsættelse ifølge Lægeerklæringen muligvis kan være en Følge af Læsionen. Efter Vidneforklaringer er Sagsøgerens Høreevne betydelig nedsat efter Ulykken.

Idet Sagsøgerens Erstatning for Nedsættelse af Høreevnen herefter findes at kunne fastsættes til 1000 Kr, vil der være at tilkende Sagsøgeren 1656 Kr med Renter som paastaet.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at betale efter Reglerne for beneficerede Sager samt i Salær til den for Sagsøgeren beskikkede Sagsfører 100 Kr.

Torsdag den 16 Juni.

Nr 36/1926, Muremestrene **Chr Jensen, R Chr Christensen og P Poulsen** (Henriques)

m o d

Byggeudvalget for Kolding Domhus (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellanternes Pligt til at omgøre en Del af et udført Byggearbejde.

Vestre Landsrets Dom af 6 August 1925: De Sagsøgte, Muremestrene Chr Jensen, R Chr Christensen og P Poulsen, bør En for Alle og Alle for En for egen Regning inden et Aar fra Dato paa forsvarlig, konditionsræssig Maade, under Tilsyn og Godkendelse af den af Sagsøgerne, Byggeudvalget for Kolding Domhus, antagne tilsynsførende Arkitekt, paa Arresthuset med tilhørende Forbindelsesbygninger og Hegnsmure, Boligen for Arrestforvareren og Automobilgaragen, alt ved Kolding Domhus, samt paa selve Domhuset afhugge al den nuværende uøvede Puds, rense Murfladerne og vaske disse, udkradse Fugerne samt foretage ny Pudsning med Cheopskalk i Blandingsforholdet 1 Del Kalk til 3 Dele Sand (Grus). I Sagsomkostninger betaler de Sagsøgte ligeledes En for Alle og Alle for En til Sagsøgerne 5000 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

For Højesteret har Appellanterne ikke gentaget deres Anbringende om, at Indstævntes Krav er forældet.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paa-stand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanterne in solidum at burde betale til Indstævnte med 1500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Etaarsfristen regnes at løbe fra denne Højesteretsdoms Afsigelse. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, Murermestrene Chr Jensen, R Chr Christensen og P Poulsen, En for Alle og Alle for En, til Indstævnte, Byggeudvalget for Kolding Domhus, med 1500 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Kontrakter af 28 December 1918 og 28 Februar 1919 overdrog Sagsøgerne, »Byggeudvalget for Kolding Domhus«, som Bygherre til de Sagsøgte, Murermestrene Chr Jensen, R Chr Christensen og P Poulsen, alle i Kolding, Udførelsen af Murerarbejdet vedrørende dels Opførelsen af et Arresthus med tilhørende Forbindelsesbygninger, Hegnsmure og Fangegaarde, Bolig for en Arrestforvarer samt Automobilgarage ved Kolding Domhus, dels Opførelsen af selve Domhuset, alt i Overensstemmelse med de af Bygherren udarbejdede Tegninger, Beskrivelser, almindelige og særlige Betingelser, hvormed de Sagsøgte var gjort bekendt.

Ifølge § 3 i de for Arbejdet gældende »Almindelige Betingelser for Husbygning« skulde alle Arbejder og Leveringer udføres smukt, solidt og i enhver Henseende forsvarligt. I Beskrivelsen af Murerarbejdet ved Domhuset var det bestemt, at alle udvendige Façader samt Skorstenen skulde pudses fra Overkant Sokkel til Underkant Gesims eller Underkant Afdækning med en farvet Puds af varm Farve efter nærmere god-

---

Færdig fra Trykkeriet den 29 Juni 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 14.

Torsdag den 16 Juni.

kendte Prøver, og i Beskrivelsen af Murerarbejdet ved de øvrige Bygninger var det bestemt, at alle udvendige Façader paa Bygninger samt udvendige og indvendige Sider af alle Hegnsmure og alle Skorstens- og Aftrækspiber skulde pudses fra Overkant Sokkel til Underkant Gesims eller Underkant Afdækning med en grov Puds af varm Farve, ligeledes efter nærmere godkendte Prøver. Under Forsøgene med den oprindelig vedtagne almindelige Puds enedes Sagsøgernes tilsynsførende Arkitekt og de Sagsøgte om at benytte en anden Puds bestaaende af en Blanding af Sand (Grus) og en særlig Kalkart, kaldet Cheopskalk, hvilken Puds mentes at frembyde forskellige Fordele fremfor almindelig Puds, bl a med Hensyn til Opnaaelsen af en ensartet Farve paa Murfladerne. De Sagsøgte, der lige saa lidt som den tilsynsførende Arkitekt havde særlig Kendskab til Anvendelsen af Cheopskalk til udvendig Pudsning, indkøbte Kalken hos Firmaet Alf Olsen & Co i København, der er Ene-fremstiller af denne Kalk, og modtog fra Firmaet en Brochure, der foruden en Del Attester og anbefalinger af Kalken indeholdt enkelte korte Brugsanvisninger, men indhentede iøvrigt ikke og modtog ej heller forinden Pudsearbejdets Paabegyndelse nærmere Oplysninger om, hvorledes Pudsen skulde fremstilles m v, udover at det maa antages at være blevet meddelt dem, at Mørtelen skulde fremstilles af en Blanding bestaaende af 1 Del Kalk for hver 3 Dele Sand (Grus). Efter at Arbejdet var udført, viste der sig i Slutningen af Vinteren 1920 og i Foraaret 1921 uheldige Forhold ved det udvendige Pudslag paa Bygningerne og Hegnsmurene, idet Pudsen begyndte at løsne sig. Da Sagsøgerne efter anstillede nærmere Undersøgelser mente, at dette skyldtes Fejl fra de Sagsøgte Side ved Arbejdets Udførelse, blev der den 4 Juli 1921 af Sagsøgerne stillet Krav til de Sagsøgte om for egen Regning at ompudse de ydre Murflader. De Sagsøgte hævdede imidlertid, at Arbejdet var kontraktsmæssigt udført og vægrede sig ved at foretage Ompudsning for egen Regning, og da en mindelig Ordning ikke kunde opnaas, blev der paa Sagsøgernes Foranledning ved 4 af Retten udmeldte Mænd (2 Arkitekter og 2 Murermestre) afholdt Syn og Skøn til Konstatering af Pudsens Beskaffenhed m v. Paa Mændenes Foranledning blev der af Statsprøveanstalten og af Steins Laboratorium foretaget kemiske Analyser af 8 Prøver af Puds udtaget forskellige Steder paa Ydermurene, saavel

hvor Pudsen afskallede, som hvor den syntes holdbar, samt hvor den befandt sig paa et Mellemstandpunkt, og herved konstateredes det dels, at Blandingen af Kalk og Sand paa nogle Steder var uensartet, dels at Forholdet mellem Mængden af Kalk og Sand gennemgaaende ikke var som 1 til 3, men at der var tilsat Kalk i et betydelig ringere Forhold. Paa Grundlag af Laboratoriernes Undersøgelse og deres egne Iagttagelser udtalte Mændene som deres Skøn bl a, at Bygningstilsynet maa anses berettiget til at kassere Pudsarbejdet, at Mørtel tilberedt af Cheopskalk og Grus (Sand) i rette Blandingsforhold maa anses som et godt og holdbart Materiale til Façadepuds, naar Behandlingen af Mørtelen foregaar paa rette Maade, at 1 til 3 sandsynligvis er det rette Blandingsforhold, dog at Sandets Beskaffenhed har nogen Indflydelse herpaa, at Afskallingen af Pudsen, der efter Skønsmændenes Formening er urigtig behandlet og derfor har faaet en sprød Beskaffenhed, hvorved den paavirkes af Fugtighed, kan skyldes Frost — hvorved bemærkes, at den tilsynsførende Arkitekt efter det oplyste har taget Forbehold overfor de Sagsøgte med Hensyn til at pudse, naar der var Fare for Frost — at Afskallingen antagelig ikke skyldes Udslag af Salpeter, hvorimod den Omstændighed, at Murfladerne bestaar af glatte maskinstrøgne Mursten maa antages at være medvirkende heri, i hvilken Henseende Mændene dog paa Anledning har udtalt, at naar de anvendte Sten er gode til solid og holdbar Façadepuds med Cementmørtel, er de lige saa gode til Pudsning med Cheopskalk, naar denne er anvendt paa rette Maade, men at der for at sikre Pudsens Tilhæftning til Murfladerne bør træffes visse særlige Foranstaltninger, saaledes nogen Behugning af Murstenene. Fremdeles udtalte Mændene, at det maa antages, at den ifølge Laboratorieundersøgelserne konstaterede uensartede Blanding er medvirkende i Afskalningen, ligesom ogsaa Blandingsstyrken maa antages at være noget medvirkende, at antagelig har Ukyndighed i Brugen af Pudsmaterialet været den væsentlige Aarsag til Skaden, i hvilken Henseende Mændene nærmere har udtalt: »Anvendelse af Mørtelen, efter at den først har henstaaet fra den ene Dag til den anden, er saaledes en stor Forringelse, ligesom en stærk Gennemvanding af Murfladen og efter Pudsningen en grundig Overrisling af Pudsen næppe har været udført i tilstrækkelig Grad«, at hvis man vil være sikker paa et fuldt tilfredsstillende og holdbart Resultat — en Sikkerhed, der er begrænset af de anvendte Mursten — vil de anse det for nødvendigt at afhugge, rense med Staalbørste, vaske Murfladen, udkradse Fugerne og ompudse Façaderne, og at de, omend der er større Murflader, som endnu ikke er beskadigede, dog ikke kan tilraade en delvis Ompudsning, da Afskalningen af Pudsen stadig breder sig. Med Hensyn til Hegnsmurene har Skønsmændene særlig udtalt, at Puds paa disse Mure næppe vil kunne holde, og at de bør vandskures paa begge Sider. Da de Sagsøgte stadig har vægret sig ved at omgøre Pudsningen, har Sagsøgerne anlagt nærværende Sag, hvorunder de har nedlagt Paastand paa, at de Sagsøgte in solidum kendes pligtige til med Hensyn til alt udvendigt Puds paa Arresthuset med tilhørende Forbindelsesbygninger, Hegnsmure og Fangegaarde, Boligen for Arrestforvareren samt Automobilgaragen, samt tillige med Hensyn til al udvendig Puds paa selve Domhuset at afhugge den nuværende Puds,

rense Murfladerne og vaske disse, udkradse Fugerne samt foretage ny Pudsning med Cheopskalk i Blandingsforholdet 1 Del Kalk til 3 Dele Sand (Grus) paa forsvarlig og konditionsmaessig Maade, alt under Tilsyn og Godkendelse af den tilsynsførende Arkitekt paa Sagsøgenes Vegne, og alt paa de Sagsøgte egen Regning, samt at de Sagsøgte, ligeledes in solidum, kendes pligtige til at betale Sagsøgerne Omkostningerne ved fornævnte Skønsforretning, opgjort til ialt 3251 Kr 65 Øre, tilligemed Renter heraf 5 pCt paa fra Stævningens Dato den 3 September 1924, indtil Betaling sker.

De Sagsøgte har paastaet sig frifundet, subsidiært mod Betaling af en mindre af Retten fastsat Erstatning.

Under Sagens Gang er der paa de Sagsøgte Foranledning blevet optaget nyt Syn og Skøn ved 4 andre af Retten udmeldte Mænd (2 Arkitekter, 1 Muremester og 1 Bygningsmaterialehandlende). Disse Mænd har bl.a. udtalt, at Aarsagen til, at Pudsen paa sine Steder er skallet af maa antages at være, dels at Blandingen har været for svag, og dels at den har tabt noget af Bindeevnen ved at være tilberedt for lang Tid før Brugen, men ogsaa, at Cheopskalk ikke besidder »alle de paaberaabte gode Egenskaber«, i hvilken Henseende de paa Anledning nærmere har udtalt, at Cheopskalken ikke besidder den samme Bindeevne som Cement, idet den ikke opnaar saa stor Haardhed som denne og derfor ikke er saa vejrbestandig. Salpetergennemslag har efter Mændenes Formening næppe været Aarsag til Afskalningen. Paa Forespørgsel om, hvorvidt hele Ansaret for »Kalamiteten« fagmæssigt set bør lægges paa de Sagsøgte, har Mændene — uden nærmere Motivering — svaret nej. Endvidere har de — dog uden nærmere Redegørelse for Rækkevidden heraf — udtalt, at de ikke anser det for nødvendigt, at hele Kompleksets Façade ompudses, idet de dog har tilføjet, at der ikke kan siges at være nogen Garanti for, at den tilbageværende Puds vil holde, men at de dog vil mene, at den vil kunne holde en Del Aar. Ved en eventuel Ompudsning med Cheopskalk har Mændene tilraadet at tilsætte lidt Cement, og de har udtalt, at den Mulighed vel heller ikke i saa Fald kan anses udelukket, at den ny Puds vil skalle af, men at det dog efter de Erfaringer, som de har med Hensyn til Anvendelsen af nævnte Kalk, næppe vil ske. Hvad særlig angaar Hegnsmurene og et deri anbragt Transformator-taarn, har Mændene paa Forespørgsel om, hvorvidt Puds overhovedet kan holde paa disse Steder, og om de paagældende Mure ikke bør vandskures, udtalt, at de vil anse Vandskuring for det bedste. Ved en af Retten foretaget Besigtigelse af Bygningskomplekset, der fandt Sted i Overværelse af Arkitekt Rolff Schröder, København, og Muremester N. Fiil, Randers, der af begge Parter var valgt til at afgive nyt sagkyndigt Skøn i Sagen, konstateredes det, at Pudsen overalt, naar der strøges med Haanden ned over den, bar Mærker af Strøget, idet Sandkornene trillede ned af Overfladen, samt at, medens der paa Domhusbygningens Nord- og Frontside ikke forefandtes afskallede Steder undtagen paa de to fremspringende Trappetaarne, Pudsen iøvrigt, særlig paa Bygningens Vest- og Sydside viste sig at være afskallet, hvilket sidste ligeledes gjaldt Arresthuset og i endnu højere Grad Hegnsmurene med Transformator-taarnet. I det paagældende Retsmøde

udtalte Arkitekt Schrøder, at han efter at have set Bygningerne maatte skønne, at den Afskalmingsproces, der var begyndt og særlig gav sig Udslag paa Domhusbygningens Vest- og Sydside saavel som paa Arresthus og Ringmur (Hegnsmurene) efterhaanden vilde fortsættes, og at sluttelig Pudsningen paa hele Bygningen vilde blive angrebet, samt at han som Følge heraf maatte holde for, at hele Pudsningen maatte foretages paany. Arkitekt Schrøder bemærkede i denne Forbindelse yderligere, at han efter det i Sagen oplyste overhovedet ikke havde nogen Tillid til Pudsningen af Komplekset, og at han derfor gik ud fra, at ogsaa Frontsiden paa Domhuset om en halv Snes Aar vilde være af en saadan Beskaffenhed, at fuldstændig Ompudsning vilde være paakrævet. Ogsaa under den modsatte Forudsætning vilde det efter Arkitektens Opfattelse af æstetiske Hensyn være nødvendigt at udstrække Ompudsningen til samlede Partier af Façaderne, saaledes at kun Façaden mellem Trappetaarnene og enkelte andre Pudsflader kunde lades urørt. Murermester Fiil udtalte paa Anledning, at han havde personlig Erfaring for, at Cheopskalk, selv om den var blandet i Forhold 1 til $2\frac{1}{2}$ ikke kunde holde, naar der ikke blev tilsat Cement, men at han ikke vidste, om Blandingen i det paagældende Tilfælde var frisk, eller om den havde henstaaet før Brugen. Paa Forehold udtalte Arkitekt Schrøder derefter, at han havde Erfaring for, at der til Pudsning af en Bygningens Yderside var anvendt Cheopskalk alene, og at Pudsningen der havde holdt. Arkitekten bemærkede yderligere, at han regnede med, at en god Puds skal kunne holde et halvt Hundrede Aar, og at dette ogsaa gælder Puds med Cheopskalk alene paa en Bygning med den Belliggenhed, som Domhuset i Kolding har, i hvilken Henseende hans Udtalelse dog udelukkende beroede paa et Skøn, idet han ikke har Erfaring for, om Cheopskalk andetsteds er anvendt paa Bygninger med en saa udsat Belliggenhed som de under Sagen omhandlede. Med Hensyn til Hegnsmurene udtalte Arkitekten, at han gik ud fra, at en Pudsning, der kunde holde, vel var mulig, men at det vilde være forsigtigt ikke at anvende Cheopskalk alene, men en Blanding af denne og Cement. Hvad angaar Transformatorbygningen udtalte Arkitekten, at han ikke kunde indse, hvorfor de særlige Hensyn, der kunde gøre sig gældende ved Pudsning af Ringmuren (Hegnsmurene) tillige skulde omfatte Transformatorbygningen, da den er et Hus og ingen fritstaaende Mur.

Foreløbig bemærkes, at de Sagsøgte ikke vil kunne tilpligtes at omgøre Pudsningen af Fangegaardene, der ikke er pudset med Cheopskalk, og mod hvis Pudsning ingen Indsigelse ses at være rejst.

For saa vidt de Sagsøgte til Støtte for deres principale Paastand har anført, at Sagsøgernes Krav er forældet, vil der intet Hensyn kunne tages til denne Indsigelse, idet Betingelserne for, at Sagsøgernes Krav skulde være bortfaldet paa denne Maade, efter det foreliggende ikke er til Stede.

Til Støtte for deres principale Paastand har de Sagsøgte imidlertid endvidere anført, at Skaden skyldes, at Cheopskalk er et til udvendig Pudsning uegnet Materiale, og at de kun er indgaaet paa at anvende dette Materiale efter den tilsynsførende Arkitekts udtrykkelige Forlangende, som de efter de for Arbejdet gældende Betingelser ikke kunde

vægre sig ved at efterkomme, men uden at paatage sig nogen Garanti for Pudsens Holdbarhed, og at de herefter ikke kan have noget Ansvar for den skete Skade. Heri kan der imidlertid ikke gives de Sagsøgte Medhold. Vel maa der nemlig efter det oplyste gaas ud fra, at der ikke kan paahvile de Sagsøgte nogen Garanti for Cheopskalkens Anvendelighed til udvendig Pudsning, men dette kan ikke fri dem for Ansvar for Pudsens Holdbarhed. Efter alt foreliggende, derunder Vidneforklaringer af de ved Arbejdet beskæftigede Murersvende, maa det nemlig antages, at Skaden paa Pudsen — i al Fald bortset fra Transformator-taarnet og Hegnsmurene, hvor særlige Forhold, efter hvad de Sagsøgte har hævdet, skal have gjort sig gældende — skyldes forskellige i den første Skønsforretning nærmere paapegede Fejl ved Arbejdet, navnlig, at der ikke er anvendt Kalk i tilstrækkelig Mængde, og at Mørtelen har henstaaet for længe før Brugen, idet den hyppigt først er benyttet Dagen efter, at den er blevet blandet, hvorved den har mistet en Del af sin Bindeevne, i hvilken Henseende bemærkes, at det ved Forsøg anstillet af Statsprøveanstalten er konstateret, at Størkningstiden for Cheopskalk i Normalkonsistens (d v s udrørt med $29\frac{1}{2}$ pCt Vand) ved en Varmegrad af $16\frac{1}{2}$ Grad Celsius udgør $23\frac{1}{2}$ Time, og at Størkningen begynder efter 25 Minutters Forløb. Hvad angaar Blandingen af Mørtelen har de Sagsøgte vel hævdet, at den i Overensstemmelse med den Instruks, der er givet de paagældende Arbejds mænd, er sket i Forholdet 1 Del Kalk til 3 Dele Sand, og de har i saa Henseende særlig henvist til Vidneforklaringer afgivet af tre Arbejds mænd, der alle har forklaret, at den for Blandingen givne Instruks var blevet fulgt, hvorhos den ene af dem yderligere har forklaret, at Instruksen gik ud paa at blande i det nys angivne Forhold, medens de to andre har udtalt, at de ikke erindrer, hvorledes Instruksen lød. Ved de foran nærmere omtalte kemiske Analyser i Forbindelse med, hvad der er oplyst om Mængden af det til Pudsningen indkøbte Kvantum Kalk, maa det imidlertid anses godtgjort, at der ikke er tilsat Kalk i Forholdet 1 til 3, der maa anses for det rette Blandingsforhold, men i betydelig ringere Mængde.

Idet nu Ansvar for Pudsningens rette haandværksmæssige Udførelse, uanset de Sagsøgte manglende Kendskab til Anvendelsen af Cheopskalk, og uanset at de ikke i saa Henseende har modtaget Instruks fra den tilsynsførende Arkitekt, ligesom denne heller ikke under Arbejdets Gang har fremsat Indsigelser, maa paahvile de Sagsøgte, maa disse være pligtige at omgøre Pudsearbejdet i det Omfang, hvori dette ikke kan anses forsvarligt udført. I saa Henseende har de Sagsøgte imidlertid anført, at der i al Fald kun kan paahvile dem Ansvar med Hensyn til Arbejdets Udførelse paa de Steder, hvor Pudsen for Tiden er skallet af, og de har til Støtte herfor særlig henvist til det andet Hold Skønsmænds Udtalelse om, at de ikke anser det for nødvendigt, at hele Arbejdet gøres om. Efter de foreliggende Udtalelser fra de forskellige Sagkyndige, maa der imidlertid gaas ud fra, at Pudsen selv paa de Steder, hvor der endnu ikke har vist sig Tegn til, at den vil skalle af, ikke vil kunne holde udover et kort Aaremaal, og da Arbejdet herefter i sin Helhed maa anses for at være udført paa ikke forsvarlig Vis, maa de Sagsøgte være pligtige at omgøre det.

Hvad særlig angaar Transformator-taarnet og Hegnsmurene, har de Sagsøgte anført, at de ikke kan have noget Ansvar for, at Pudsen paa de paagældende Mure er skallet af, idet Puds efter det oplyste overhovedet ikke kan holde paa disse Mure, hvorfor det vilde være at stille dem en umulig Opgave, hvis man vilde paalægge dem at pudse her. Efter de foreliggende sagkyndige Udtalelser maa det nu vel ogsaa, i al Fald for saa vidt angaar Hegnsmurene, anses at stille sig noget usikkert, om Puds kan holde, men da de Sagsøgte ikke har godtgjort, at der ikke med Benyttelsen af Cheopskalk kan fremstilles et Puds, der kan holde ogsaa paa disse Mure, saa at de omhandlede haandværksmæssige Fejl har været uden Betydning, vil de Sagsøgte heller ikke for saa vidt kunne fritages for at omgøre Arbejdet.

Efter alt foranførte vil de Sagsøgte in solidum være at tilpligte at omgøre den udvendige Pudsning af samtlige Bygninger — bortset fra Fangegaardene — som i Sagsøgernes Paastand nærmere anført, saaledes at der fastsættes en Frist af et Aar fra Dommens Dato for Arbejdets Udførelse. Sagens Omkostninger — herunder indbefattet Omkostningerne ved den første Skønsforretning — vil de Sagsøgte, ligeledes in solidum, have at godtgøre Sagsøgerne med 5000 Kr.

Fredag den 17 Juni.

Nr 39/1927.

Rigsadvokaten
mod

Christian Philip Theodor Heinrich Arnoldi (Møldrup),

der tiltales for Vold.

Østre Landsrets Dom af 21 Januar 1927: Tiltalte Christian Philip Theodor Heinrich Arnoldi bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage, saaledes at Fuldbyrdselsen af denne Straf udsættes, og Straffen efter 5 Aars Forløb efter denne Doms Afgivelse bortfalder, saafremt de i midlertidig Lov af 1 April 1911 Kapitel III fastsatte Betingelser overholdes. Sagens Omkostninger udredes af Tiltalte Christian Philip Theodor Heinrich Arnoldi, derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Johs Kalko, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

For det af Tiltalte udviste, i Dommen fremstillede Forhold vil han være at anse efter den midlertidige Straffelovs § 1, første

Stykke. Straffen findes at burde bestemmes som ved Dommen sket, og Dommen vil herefter være at stadfæste, dog saaledes at Bestemmelsen om Udsættelse af Straffens Fuldbyrkelse findes at burde bortfalde.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Bestemmelsen om Udsættelse af Straffens Fuldbyrkelse bortfalder. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Christian Philip Theodor Heinrich Arnoldi, til Højesteretssagfører Møldrup 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen er foretaget ved Københavns Byrets 6 Afdeling, tiltales Christian Philip Theodor Heinrich Arnoldi for den 10 November 1926 Kl ca 8 Formiddag i Gaarden til Ejendommen Ny Adelgade Nr 6 uden rimelig Anledning at have tildelt Snedkermester Christian Mortensen, der var sagesløs, en Skalle, hvorved fremkom blodunderløbne Pletter og Rande i venstre Øjeregion.

Tiltalte er født den 8 September 1861 og senest anset ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 5 Maj 1917 efter Straffelovens § 228, jfr Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Under 24 November 1922 er der meddelt Tiltalte Æresoprejsning.

Af de af ovennævnte Snedkermester Mortensen, af Buntmager Hartvig Justesen og af sidstnævntes Hustru, Norvegia, født Seerup, afgivne Vidneforklaringer fremgaar, at Tiltalte ved den omhandlede Lejlighed har tilføjet Mortensen en Skalle; derved blev hans venstre Øjes Omgivelser hævede og blodunderløbne, hvoraf der endnu var brune Pletter og Hævelse samt nogen Ømhed ved Lægeundersøgelsen 10 Dage efter det passerede. Medens den af Snedkermester Carl Theodor Fetterlein afgivne Vidneforklaring har bestyrket de fornævnte Forklaringer, har Tiltaltes Husbestyrerinde, Hilda Jeanette Laursen, der ligesom Justesen fra Vinduer i Ejendommen iagttog det passerede, forklaret, at det var Mortensen, der først slog Tiltalte, dels i Ansigtet og dels — formentlig med en Nøgle — over Armen, og hun vil ikke have set Tiltalte slaa Mortensen. Efter en Dagen efter det passerede afgivet Lægeattest havde Tiltalte paa højre Arm et Par smaa overfladiske Saar.

Idet Mortensens og de tre førstnævnte Vidners Forklaringer findes at maatte lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, maa Tiltalte anses overbevist om at have tilføjet Mortensen en Skalle, uden at Mortensens Forhold kan antages at have givet Tiltalte rimelig Anledning til saadan Vold, og Tiltalte vil herefter være at anse efter de om Følgerne foreliggende Oplysninger efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 1, 2 Stk, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage.

Under Hensyn til Tiltaltes Alder og Sagens Omstændigheder i det hele findes Fuldbyrdselsen af denne Straf at kunne udsættes under de i fornævnte Lovs Kapitel III foreskrevne Betingelser.

M a n d a g d e n 20 J u n i .

Nr 174/1926. Aktieselskabet **P Lauridsen** (Gelting)
 m o d
 Firmaet **Nicolai Outzen** (Bache),

betræffende Spørgsmaalet om hvorvidt der er kommet en endelig Handel i Stand mellem Parterne om et Parti Majs.

S ø n d r e L a n d s r e t s D o m a f 25 M a j 1926: De Indstævnte, Firmaet Nicolai Outzen, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Aktieselskabet P Lauridsen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgerne inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse til de Indstævnte med 400 Kr.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Søndre Landsret.

For Højesteret har Appellanten ikke gentaget sit Anbringende om, at Indstævnte har reklameret for sent. Det bemærkes derhos, at Indstævnte med Højesterets Tilladelse har gentaget sit Anbringende om, at hans Tilbud ikke drejede sig om Majs af ny Høst (Høst 1925) men kun om la Plata Majs i Almindelighed.

Efter alt, hvad der foreligger, kan det ikke anses godtgjort, at der under Købmand A Outzens Telefonsamtale den 16 Februar 1925 med Mægler Theill udtrykkelig har været Tale om, at Majsen skulde være af ny Høst eller af Høsten 1925. Det bemærkes herved, at der for Højesteret er fremlagt en Udskrift af Theills Mæglerprotokol, der lyder saaledes: »Den 16 Februar 1925. Købt af A/S P Lauridsen, Kolding t/ Nicolai Outzen, Haderslev ca 500 Tons Platamajs ca 100 Tons mdl April/August Kr 27,25 cif g d H nordl Aarhus Hamburg Slutseddel, Oml fra dansk/tysk Havn ½ pCt deb P Lauridsen.« I Protokollen staar der saaledes ikke, at Majsen skulde være af Høst 1925. Endelig bemærkes, at der ikke findes at kunne tillægges en Vidneforklaring, der efter Dommens Afsigelse er afgivet af en hos Mægler Theill ansat Mand, nogen særlig Betydning.

Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet P Lauridsen, til Indstævnte, Firmaet Nicolai Outzen, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved telefonisk Samtale den 16 Februar 1925 mellem Købmand og Konsul A Outzen i Haderslev som Medindehaver af Firmaet Nicolai Outzen, sammesteds, og edsvoren Varemægler F Thejll i København solgte denne for Regning A/S P Lauridsen af Kolding til Firmaet Outzen et Parti Majs, og samme Dag udfærdigede og underskrev Varemægleren Slutseddel paa det solgte Vareparti, lydende paa ca 500 Tons la Plata Majs, Høst 1925, at afskibe med ca 100 Tons i April, Maj, Juni, Juli og August 1925 fra la Plata Staterne med Omladning i dansk/tysk Havn for en Pris af 27 Kr 25 Øre pr 100 kg. Samtidig indførte han Slutsedlen i sin Protokol. Af Slutsedlen sendte Mægleren straks med Posten et Eksemplar til hver af Parterne. Da Konsul Outzen den 17 Februar 1925 om Morgenen mellem 9 og 10 modtog Slutsedlen, satte han sig øjeblikkelig i telefonisk Forbindelse med Mægler Thejll og meddelte denne, at Slutsedlen efter hans Formening ikke var i Overensstemmelse med den telefoniske Aftale fra Gaarsdagen, idet Outzen efter sin Forklaring havde betinget sig Omladning i dansk/tysk Havn i de i Slutsedlen nævnte Maaneder, medens Slutsedlen som nævnt lød paa Afskibning fra la Plata Staterne i disse Maaneder, saaledes at Varerne vilde komme langt senere frem end af Outzen paaregnet. Varemægler Thejll indrømmede ikke Rigtigheden af Outzens Fremstilling, men lovede straks at sætte sig i Forbindelse med Sælgeren for om muligt at opnaa Ændring af Slutsedlens Bestemmelser; i Løbet af Formiddagen kom Thejll ogsaa pr Telefon i Forhandling med A/S P Lauridsen, som imidlertid fastholdt Bestemmelserne i Slutsedlen, med hvilken de samme Morgen var blevet bekendt. Med Skrivelse af s D tilbagesendte Outzen den af ham modtagne Slutseddel til Thejll, idet han fastholdt Afledning fra dansk Havn i de angivne 5 Maaneder og ikke fra la Plata, hvorhos han tilbød i de to første Maaneder at modtage Donau Majs i Stedet for la Plata Majs. Da dette Tilbud ikke førte til Overenskomst, erklærede Outzen i ny Skrivelse af 20 s M Kontrakten for sig uvedkommende, og en direkte Henvendelse den 23 s M fra Sælgeren, A/S P Lauridsen, til Outzen bragte heller ikke Sagen i Orden, idet Sælgeren fastholdt alle Bestemmelser i Slutsedlen. Den 26 s M meddelte Sælgeren derfor ved Telegram og anbefalet Brev Firmaet Outzen, at Tvangssalg af Partiet paa Firmaets Ansvar vilde blive foretaget, saafremt Firmaet ikke uop-

holdelig anerkendte Kontrakten, og da Anerkendelse udeblev, solgte A/S P Lauridsen den 27 s M gennem Thejll som edsvoren Mægler det omhandlede Parti paa Betingelser, nøje svarende til Slutsedlen af 16 Februar, men med det Resultat, at der kun opnaaedes en Pris af 25 Kr 85 Øre pr 100 kg, altsaa 1 Kr 40 Øre mindre pr 100 kg. Ved Skrivelse af 28 s M med vedlagt Nota affordrede A/S P Lauridsen Haderslevfirmaet den opstaaede Differences Beløb, 7000 Kr, med Tillæg af Mæglercourtagte 646 Kr 25 Øre, ialt altsaa 7646 Kr 25 Øre, og da Firmaet Outzen nægtede Betaling, har A/S P Lauridsen under nærværende ved Retten for Haderslev Købstad forberedte Sag søgt Firmaet Nicolai Outzen til Betaling af Beløbet med Renter 6 pCt aarlig fra 28 Februar 1925. De Indstævnte procederer til Frifindelse.

Til nærmere Begrundelse af deres Krav henviser Sagsøgerne til, at den af F Thejll som edsvoren Varemægler udfærdigede Slutseddel har offentlig Troværdighed, hvorfor Indsigelser mod Stipulationerne i Slutsedlen ikke kan antages, saa meget mindre som de Indstævntes Paa-stand om at have købt til Afladning i dansk Havn allerede i April Maaned i sig selv er urimelig, da la Plata Majs af ny Høst ikke kan være fremme i Tyskland eller Danmark saa tidlig paa Aaret, hvilket Konsul Outzen som Kornhandler en gros maatte være bekendt med. I saa Henseende henviser de yderligere til et Responsum af 11 September 1925 fra Grosserer-Societetets Komité, hvorefter la Plata Majs, ny Høst, under normale Forhold almindeligvis tidligst kan ventes at være fremme her og i Tyskland medio Maj Maaned, i Aaret 1925 dog noget senere. Endvidere anfører Sagsøgerne, at Firmaet Outzen har reklameret for sent, idet Sagsøgerne ikke vil anerkende den med Varemægler Thejll førte Korrespondance pr Telefon og Brev som værende af Betydning for dem, til hvem de Indstævnte burde have henvendt sig direkte.

Under Domsforhandlingen i Landsretten har Konsul A Outzen afgivet Partsforklaring, under hvilken han har fastholdt sit Anbringende om den 16 Februar under Telefonsamtalen med Thejll kun at have budt paa la Plata Majs — til Afladning fra dansk/tysk Havn i de oftnævnte 5 Maaneder. Han har derhos forklaret, at han ikke under Telefonsamtalen betingede sig la Plata Majs af ny Høst (Høst 1925), men kun saadan Majs i Almindelighed, idet det alene var ham om at gøre at skaffe Varen frem allerede i April-Maj. Til Støtte for dette sit Anbringende har han derhos henvist til sit Tilbud i Skrivelse af 17 Februar om at modtage anden Majs i de to første Maaneder. Da det herommeldte Punkt, nemlig at Købet kun skulde angaa la Plata Majs i Almindelighed, imidlertid ikke er fremdraget under Sagens Forberedelse, men først er nævnt under Domsforhandlingen, kan der mod Sagsøgernes Protest mod Fremsættelsen ikke tages Hensyn til denne Indsigelse, og der maa derfor ved Paadømmelsen gaas ud fra, at Handlen har drejet sig om la Plata Majs af Høst 1925 (ny Høst).

Forsaavidt nu Sagsøgerne har villet afvise den fra de Indstævntes Side fremkomne Reklamation som for sent fremsat, kan der ikke gives dem Medhold heri. Som det fremgaar af det foranførte, har Firmaets Medindehaver, Konsul Outzen, straks efter Modtagelsen af Slutsedlen sat sig i Forbindelse med Varemægleren, og overfor denne angivet,

hvilken Indsigelse mod Slutsedlens Rigtighed han havde at gøre, og det er uomtvistet, at Mægleren samme Dag, vistnok ved Middagstid, har underrettet Sagsøgerne om den fremsatte Reklamation, hvorpaa han i de nærmeste Dage forgæves har bestræbt sig for at udjævne Uoverensstemmelsen mellem Parterne. Herefter findes Reklamationen rettidig fremsat, og Spørgsmaalet bliver alene, hvilken Beviskraft der maa tillægges den af den edsvorne Mægler udfærdigede Slutseddel.

Forinden dette nærmere undersøges, skal bemærkes, at Varemægler Thejll som Vidne inden Retten har erklæret, at den af ham udfærdigede Slutseddel i alle Punkter, derunder ogsaa med Hensyn til Afskibning fra la Plata Staterne er overensstemmende med den af ham under Telefonsamtalen den 16 Februar med Konsul Outzen truffene Aftale. Derhos har Konsul J H Dahl, der er ansvarlig Medindehaver af det indstævnte Firma, som Vidne forklaret, at han overværede den af hans Kompagnon, Konsul Outzen, med Mægleren i København den 16 Februar fra Haderslev førte Telefonsamtale, og at han bestemt erindrer, at Outzen utvetydigt sagde, at Købet skulde afsluttes ved Omladning i dansk/tysk Havn i de paagældende, i Slutsedlen nævnte Maaneder.

Retten kan nu ikke give Sagsøgerne Medhold i, at den af en edsvoren Mægler udfærdigede, i hans Protokol indførte Slutseddel skulde, særlig naar den bestyrkes ved Mæglerens Vidneforklaring i Retten, afgive et for Parterne bindende Bevis for Aftalens Indhold. Ved Afslutningen af Kontrakten fungerer Mægler efter Rettens Opfattelse som Fuldmægtig for begge Parter, og Handlen kan ikke anses for endelig afsluttet, før den om dens Indhold affattede og af Mægleren underskrevne Slutseddel er tilstillet Parterne. Hvis disse derefter har Indvending mod noget Punkt i Slutsedlen, maa det paahvile vedkommende Kontrahent ufortøvet at underrette Medkontrahenten eller Mægleren, hvis Pligt det da er at lade Meddelelsen hurtigst muligt gaa videre til den anden Part. Det maa vel erkendes, at der ved Slutsedlens Udfærdigelse skabes Formodning for, at Aftale er truffet som angivet i Slutsedlen, men denne Formodning afsvækkes, naar en Part øjeblikkelig gør bestemt Indsigelse mod et eller flere Punkter af Betydning i Slutsedlens Vilkaar, og det saa meget lettere, naar Affattelsen af Slutsedlen er sket som her paa Grundlag af en Telefonsamtale mellem Haderslev og København, hvor Mulighed for Misforstaaelse og Utydelighed altid vil være til Stede. Da derhos de Indstævntes Indsigelse mod at have købt Majs paa de angivne Betingelser, nemlig Afskibning fra la Plata Staterne i de oftnævnte Maaneder af Aaret 1925, i nogen Grad bestyrkes ved den af Konsul Dahl afgivne Vidneforklaring, og da Retten under de foreliggende Omstændigheder ikke kan lægge afgørende Vægt paa det af Sagsøgerne fremførte imod Muligheden for Fremkomst af la Plata Majs (ny Høst) allerede i Slutningen af April Maaned, kan Slutsedlen ikke anses bindende for de Indstævnte, og da endelig Handel saaledes ikke kan antages at være kommet i Stand, vil de Indstævnte i Overensstemmelse med deres derom nedlagte Paastand være at frifinde. Sagsøgerne findes derhos efter Omstændighederne at burde godtgøre dem Sagens Omkostninger med 400 Kr.

Tirsdag den 21 Juni.

Nr 198/1926. Grosserer **Kai Pless-Schmidt** (Thamsen)

mod

Pressefotograf **Louis Hamburger** (Møldrup efter Ordre),

betræffende et af Indstævnte fremsat Krav paa Resthonorar m m for Filmfotografering.

Østre Landsrets Dom af 26 Juni 1926: Sagsøgte, Grosserer Kai Pless-Schmidt, bør til Sagsøgeren, Pressefotograf Louis Hamburger, betale 1161 Kr 09 Øre med Rente heraf 5 pCt p a fra den 7 Maj 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 300 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen i saa Henseende anførte Grunde vil der være at tillægge Indstævnte under Post 1: 1000 Kroner og under Post 2: 1254 Kroner 87 Øre.

Efter Indholdet af Overenskomsten af 2 Juli 1925 findes Indstævnte derimod ikke at have Krav paa noget særligt Honorar for Optagelsen af de i Dommen under Post 3 omhandlede tre Industrifilm, der var bestemt til at udgøre Bestanddele af »Kajakfilmen«. Hvad dernæst angaar den i Dommen under Post 4 nævnte Film, maa der — som i Dommen antaget — gaas ud fra, at Honoraret for denne Film tilkommer Indstævnte. Efter Proceduren og de foreliggende Oplysninger kan Appellanten imidlertid kun antages at have hævet 455 Kroner af det nævnte Honorar, og da heri maa fragaa de af Appellanten afholdte Udgifter vedrørende Filmen, som efter det foreliggende maa forudsættes at have udgjort 285 Kroner 78 Øre, vil der under denne Post være at tilkende Indstævnte 169 Kroner 22 Øre.

I det Beløb af 2424 Kroner 09 Øre, som herefter tilkommer Indstævnte, bliver imidlertid at fradrage de tre i Dommen anførte, af Indstævnte oppebaarne Beløb af tilsammen 1260 Kroner.

Herefter vil der, idet det sluttelig maa billiges, at det af Appellanten rejste Modkrav ikke er taget til Følge, være at tilkende Indstævnte ialt 1164 Kroner 09 Øre med Renter.

Medens Sagens Omkostninger for Landsretten findes at burde ophæves, vil Appellanten have at betale det nedennævnte Salær til den for Indstævnte for Højesteret beskikkede Sagfører.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Grosserer Kai Pless-Schmidt, bør til Indstævnte, Pressefotograf Louis Hamburger, betale 1164 Kroner 09 Øre med Renter

heraf 5 pCt aarlig fra den 7 Maj 1926, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. I Salær for Højesteret betaler Appellanten til Højesteretssagfører Møldrup 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Sagsøgte, Grosserer Pless-Schmidt, i Sommeren 1925 havde truffet Forberedelser til at ro i Kajak til Færøerne, engagerede han ved Kontrakt af 2 Juli 1925 Sagsøgeren, Pressefotograf Louis Hamburger, til at udføre Filmsfotografering samt tage Fotografier og sende Meddelelser til »Politiken« fra Kajakturen saavel som til at optage de nødvendige Nærbilleder efter Hjemkomsten. Som Honorar for dette Arbejde skulde Sagsøgeren have Halvdelen af Pless-Schmidts Fortjeneste ved Salg af Fotografier og Nyhedsstof til Pressen, ved Foredrag i »Politiken«s Sal og ved Kroniker i »Politiken«, idet Sagsøgte dog garanterede Sagsøgeren en Mindesteindtægt paa 1000 Kr. Sagsøgerens Rejseudgifter samt Udgifter ved Post og Telegrammer skulde betales af »Politiken«, i hvilken Anledning Aftalen fikseredes ved Kontrakt af 3 Juli 1925, hvori det bl a fastsættes, at det Beløb, Bladet skulde godtgøre Sagsøgeren i Rejseudgifter, ikke maatte overstige 2000 Kr.

Lørdag den 4 Juli 1925 paabegyndte Sagsøgte Kajakturen, der foregik langs Sjællands og Sveriges Kyster til Gøteborg, derfra til Skagen, herfra til Christianssand og atter herfra langs Norges Kyst til Bergen, hvor Turen endte. Sagsøgeren, der ifølge den oprindelige Plan skulde have ledsaget Sagsøgte i en Fiskekutter, rejste, da det viste sig umuligt at skaffe en saadan Kutter, med Jærnbanen til Gøteborg og fortsatte derfra Rejsen, under hvilken han paa Sagsøgtes forskellige Anløbssteder traf sammen med denne — dels med Dampskib, dels med Jærnbane. I Bergen, hvor Sagsøgeren og Sagsøgte opholdt sig ca 14 Dage, optog Sagsøgeren efter Anmodning af Sagsøgte bl a tre forskellige Film af Industrivirksomheder til Indlemmelse i den Film, der skulde vise Turens hele Forløb, og yderligere efter Anmodning af Lederen af en af disse Virksomheder en til Benyttelse udelukkende af denne bestemt Film.

Idet Sagsøgeren har anbragt, at han endnu har et Beløb tilgode hos Sagsøgte i Anledning af Engagementet, har han under nærværende Sag endelig paastaaet Sagsøgte dømt til at betale principalt 3468 Kr 92 Øre, subsidiært 2598 Kr 92 Øre og mest subsidiært et Beløb efter Rettens Skøn, i alle Tilfælde med Rente af det ham tilkendte Beløb 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 7 Maj 1926.

Sagsøgte har fremsat forskellige Indsigelser mod Sagsøgerens Krav, og idet han videre har anført, at han under alle Omstændigheder har et

langt større Modkrav paa Sagsøgeren, hidrørende fra, at denne har tilføjet ham stor Skade ved at foranledige en Politiundersøgelse mod ham, der sigtedes bl a for at have frataget Sagsøgeren en Kontrakt om en Filmsoptagelse, har han paastaaet sig frifundet.

Idet foreløbig bortses fra Sagsøgtes Modkrav, drejer Tvisten mellem Parterne sig om følgende:

1. Medens Sagsøgeren mener for Kajakfilmen at have tilgode det i Overenskomsten af 2 Juli 1925 angivne Minimumsbeløb: 1000 Kroner, gør Sagsøgte gældende, at heri maa fragaa 500 Kr, som han har betalt en anden Fotograf for efter Hjemkomsten fra Norge at fuldføre Filmen. Da det imidlertid ikke af Sagsøgte er godtgjort, at det har været nødvendigt at engagere denne anden Fotograf, vil hans Indsigelse allerede af denne Grund ikke kunne tages til Følge.

2. Sagsøgeren kræver som Rejseomkostninger betalt 1584 Kr 87 Øre i Henhold til en af ham fremlagt, delvis med Udgiftsbilag dokumenteret Opgørelse. Sagsøgte har rejst Indsigelse mod forskellige af de paa Opgørelsen opførte Poster, idet han anser de vedkommende Udgifter som dels upaa krævede, dels for højt ansatte; yderligere har han anført, at han selv har afholdt flere af de paagældende Udgifter, og da ogsaa selv — i al Fald delvis — er i Besiddelse af de herfor udstedte Kvitteringer, og endelig har han gjort gældende, at Sagsøgeren til Dækning af en Del af Beløbet har hævet et af Sagsøgtes Hustru til Sagsøgeren fremsendt Beløb af 400 norske eller 330 danske Kroner. Ligesom der nu efter de paagældende Udgifters Natur og efter det mellem Parterne da bestaaende Samarbejde, hvorefter det i al Fald til en vis Grad maatte være overladt Sagsøgeren selv at skønne over, hvilke Udgifter han maatte finde det fornødent at afholde, findes ikke at kunne tages Hensyn til Sagsøgtes førstomhandlede Indsigelser mod Opgørelsen, findes der ej heller at kunne lægges afgørende Vægt paa, i hvis Besiddelse de udstedte Kvitteringer maatte befinde sig, idet der Parterne imellem aabenbart har hersket den største Uorden og Planløshed med Hensyn til Afregninger o l.

Herefter og idet der ikke findes Grund til at betvivle Rigtigheden af Sagsøgerens — af ham som Part her for Retten gentagne — Forklaring om, at han har afholdt samtlige disse Udgifter, vil hans Paastand være at tage til Følge, dog at der i Beløbet maa fragaa de ovennævnte 330 Kr, som Sagsøgeren, efter hvad der er fremkommet under Domsforhandlingen maa antages ikke at have afregnet med Sagsøgte. Paa denne Post vil der saaledes kun være at tilkende Sagsøgeren 1254 Kr 87 Øre.

3. Sagsøgeren har gjort gældende, at han for Optagelse af de ovennævnte tre Industrifilm har Krav paa et Honorar, som han har ansat til 1250 Kr. Medens Sagsøgeren i saa Henseende har anført, at disse Optagelser ligger ganske udenfor, hvad han ved Overenskomsten af 2 Juli 1925 har paataget sig, har Sagsøgte hævdet, at Optagelsen af de vedkommende Film udgør en Del af det hele Arbejde, idet Filmene maa anses som udgørende en integrerende Del af Kajakfilmen. Da der imidlertid maa gives Sagsøgeren Medhold i, at disse Optagelser i Mangel af udtrykkelig modstaaende Aftale ligger udenfor, hvad han ved Overens-

komsten kan formodes at have paataget sig, maa han have Krav paa Honorar derfor, hvilket Honorar — efter det under Domsforhandlingen er oplyst, at Filmenes samlede Maal udgør 171 Meter — findes passende at kunne ansættes til 171×2 Kr, eller altsaa: 342 Kr.

4. Sagsøgeren har anført, at han personlig var engageret af det norske Firma til mod aftalt Honorar at optage den ovenfor særligt nævnte Industrifilm, men at Sagsøgte ikke desmindre har hævet Resthonoraret 710 Kr. Sagsøgte har heroverfor hævdet, at den om Optagelsen sluttede Aftale — om den end af formelle Grunde blev afsluttet med Sagsøgeren — dog i Virkeligheden blev afsluttet med ham, der saaledes er berettiget til Honoraret. Da han imidlertid ikke overfor Sagsøgerens Benægtelse har kunnet anføre nogetsomhelst til Bestyrkelse for sit Anbringende om, at Filmen tilhører ham, maa han være pligtig at betale Sagsøgeren de nævnte 710 Kr, dog at heri fragaar de Udgifter, han ifølge sit uimodsagte Anbringende har haft paa Filmen: 385 Kr 78 Øre, altsaa til Rest 324 Kr 22 Øre.

I Henhold til det anførte udgør Sagsøgerens Krav 500 Kr plus 1254 Kr 87 Øre plus 342 Kr plus 324 Kr 22 Øre, ialt 2421 Kr 09 Øre, hvori dog maa fragaa dels 700 Kr, han har modtaget fra »Politiken«, dels 500 Kr, han har modtaget af Sagsøgte, dels endelig 60 Kr, han under Domsforhandlingen har erklæret sig villig til at fradrage, ialt altsaa 1260 Kr, hvorefter hans Tilgodehavende udgør 1161 Kr 09 Øre.

Idet Sagsøgte ikke har fremført noget, hvorpaa det kunde støttes, at han har det af ham angivne Erstatningskrav paa Sagsøgeren, vil der være at tilkende denne de nysnævnte 1161 Kr 09 Øre med Renter heraf som paastaet.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgeren med 300 Kr.

Torsdag den 23 Juni.

Nr 121/1927.

Rigsadvokaten

mod

Konrad Christensen Nistrup (V Kondrup),

der tiltales for Overtrædelse af Motorloven og Straffelovens § 198 I.

Vestre Landsrets Dom af 14 Marts 1927: Tiltalte Konrad Christensen Nistrup bør til Statskassen bøde 800 Kr eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i en Maaned. Til Niels Chr Nielsen betaler Tiltalte 559 Kr 76 Øre og til Slagter Ejner Christensen 3000 Kr. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger. De idømte Erstatningsbeløb udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen i saa Henseende anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte for Forholdene II og III er anset efter de i Dommen nævnte Lovbestemmelser. Efter alt, hvad der foreligger, maa det derhos anses for bevist, at Tiltalte ved den i Dommen nævnte Lejlighed ikke har holdt behørig Udkig, og han vil derfor være at anse efter Motorlovens § 32, jfr § 24, 1 Stk. Derimod vil Tiltalte ikke være at anse efter Straffelovens § 198. Efter det oplyste er det nemlig Jacob Nielsen — der maa antages at have kørt uforsvarligt hurtig, og som derved er blevet bragt til at foretage den i Dommen beskrevne ganske uberegnelige Manøvre — der bærer Skylden for Sammenstødet.

Den af Tiltalte i Henhold til det foranstaaende forskyldte Straf findes at burde bestemmes til en Statskassen tilfaldende Bøde af 300 Kroner. Derimod vil de nedlagte Erstatningspaa-stande ikke kunne tages til Følge.

I Henseende til Sagens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Konrad Christensen Nistrup bør til Statskassen bøde 300 Kroner. I Henseende til Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører V Kondrup 100 Kroner, der udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved 1 jydsk Statsadvokatars Anklageskrift af 18 December 1926 er Automobilhandler Konrad Christensen Nistrup, der er født den 12 Februar 1876, og som ikke tidligere ses at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale til at lide Straf:

I. efter Straffelovens § 198 for uagtsomt Manddrab og efter § 32 i Lov om Motorkøretøjer af 20 Marts 1918, saaledes som den er ændret ved Lov Nr. 271 af 6 Maj 1921 for Overtrædelse af dens § 24, 1 Stk, ved den 8 Maj 1925 Kl. ca 3½ Eftermiddag paa Hobro—Hadsund

---

Færdig fra Trykkeriet den 6 Juli 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 15.

Torsdag den 23 Juni.

Landevej i Redsø ved Uagtsomhed og under Tilsidesættelse af tilbørlig Forsigtighed og Omhu at have forvoldt Mekaniker af Hobro Jacob Nielsens Død ved at paakøre ham med den Tiltalte tilhørende, ikke indregistrerede Motorvogn, som da var forsynet med Prøveskilt V 122, og som da under Tiltaltes Vejledning førtes af Tiltaltes 18aarige Datter, Esther Nistrup, der var under Oplæring til Kørsel med Motorvogn;

II. efter § 32 i Lov om Motorkøretøjer af 20 Marts 1918, saaledes som den er ændret ved Lov Nr 271 af 6 Maj 1921, for Overtrædelse af dens § 9, 6 Stk, jfr Bekendtgørelse Nr 361 af 30 Juni 1921 VIII §§ 4 a og 5, ved ved den fornævnte Lejlighed at have benyttet det ham af Hobro Politi udleverede Prøveskilt V Nr 122 til Øvelseskørsel og til Kørsel udenfor Hobro Politikreds;

III. efter § 32 i Lov om Motorkøretøjer af 20 Marts 1918, saaledes som den er ændret ved Lov Nr 271 af 6 Maj 1921, for Overtrædelse af dens § 17, 8 Stk, jfr Bekendtgørelse af 29 September 1921 III § 10, ved ved den fornævnte Lejlighed at have benyttet den fornævnte Motorvogn til Oplæring til Kørsel med Motorvogn, uagtet Vognen ikke var forsynet med det anordnede Skilt med Ordet »Skolevogn«, og uagtet Vognen ikke var saaledes indrettet, at Tiltalte uafhængigt af Eleven kunde udløse Motoren.

Ved Sagens Oplysninger, derunder Tiltaltes egne Forklaringer, maa det anses godtgjort, at han har gjort sig skyldig i de ham under II og III i Anklageskriftet paasigtede Overtrædelser af Motorloven.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det iøvrigt, at Tiltaltes Datter, der i Forvejen kun nogle faa Gange ialt 3—4 Timer havde ført Motorvogn under Tiltaltes Vejledning, ved den paagældende Lejlighed med en Tiltalte tilhørende 7 Personers Motorvogn, hvori befandt sig flere Passagerer, efter Tiltaltes Anvisning for at passere en i højre Side af Vejen og i samme Retning som Tiltaltes Vogn kørende Cyklist var svinget over i venstre Side af Landevejen — hvis Kørebane har en Bredde af kun ca 4 m med en ca 2 m bred Rabat paa begge Sider — saaledes at Afstanden til Vejrabatten paa denne Side kun var ca 15 cm, og at Sammenstødet med Jakob Nielsen, der paa sin Motorcykel kom kørende i modsat Retning i samme — altsaa den rigtige Side af Kørebanelen — skete i det Øjeblik, da Tiltaltes Datter, efter at Cyklisten var passeret,

igen vilde svinge ind i højre Side af Kørebanen, idet Jakob Niensens Motorcykel, som han umiddelbart før Sammenstødet havde drejet til venstre for at forsøge at komme forbi Tiltaltes Motorvogn paa dennes højre Side, med sit Forhjul tørnede mod højre Side af Motorvognens Køler. Ved Sammenstødet, der var meget voldsomt, blev saavel Jakob Nielsen som Slagter Ejner Christensen, der sad paa Motorcyklens Bagsæde, slynget i Grøften, og Nielsen paadrog sig bl a et svært højresidig Skinnebendsbrud, der maa antages at have medført en Fedtemboli og derved forvoldt, at Nielsen allerede to Dage senere afgik ved Døden, medens Christensen fik et Brud af højre Laarben.

Med Hensyn til Skylden for Sammenstødet har Tiltalte forklaret, at han, forinden han lod sin Datter dreje Vognen over i Vejens venstre Side, saa fremefter; men efter hans videre Forklaring saa han ikke noget til Niensens Motorcykel, og han har villet hævde, at han — formentlig fordi en foran kørende Motorvogn spærrede for Udsigten — overhovedet ikke har kunnet se Motorcyklen, før det var for sent til at undgaa Sammenstødet. Medens Motorvognen kun kørte med en Fart af 20—25 km, maa det efter det foreliggende, herunder de særlig voldsomme Virkninger af Sammenstødet baade paa Motorvognen og Motorcyklen, antages, at Nielsen har kørt med en Fart, der betydelig oversteg den tilladte.

Efter alt foreliggende, herunder de af forskellige Passagerer paa Motorvognen og af to paa Vejen staaende Personer, der var Øjenvidner til Sammenstødet, afgivne Forklaringer maa det antages, at Tiltalte — formentlig fordi han var optaget af at bistaa sin Datter under Kørslen forbi Cyklisten — ikke har holdt behørigt Udkig fremefter, og at han, hvis han havde gjort dette, vilde have faaet Øje paa Motorcyklen saa tidlig, at han ved at holde Motorvognen tilbage, saa at Motorcyklens Bane ikke spærredes, eller ved andre hensigtsmæssige Manøvrer kunde have undgaaet Sammenstødet.

Selv om nu Jakob Nielsen ved at køre for hurtigt har haft nogen Skyld i Sammenstødet, findes han dog ikke at have udvist en saadan Uagtsomhed, som kan fritage Tiltalte for Ansvar for Paakørslen, hvorved skal bemærkes, at Jakob Niensens Manøvre at dreje til venstre, umiddelbart før Sammenstødet skete, maa antages at være foretaget, fordi Motorvognens Stilling paa Vejen hindrede ham i at passere Motorvognen paa dennes venstre Side ved at fortsætte Kørslen paa Vejbanen i samme Retning som hidtil, og fordi han maatte befrygte, at han ved at dreje til højre ud paa Vejrabatten vilde risikere at vælte i en der anbragt Stendynge.

Ved det af Tiltalte udviste Forhold har han overtraadt Motorlovens § 24, 1 Stk, ligesom han maa anses ved sin Uagtsomhed at have forvoldt Niensens Død.

Efter det anførte vil Tiltalte være at anse dels efter Motorlovens § 32, dels efter Straffelovens § 198 med en Straf, der findes at kunne bestemmes under eet til en Statskassen tilfaldende Bøde af 800 Kr, subsidiært simpelt Fængsel i en Maaned.

Under Sagen er der nedlagt Paastand paa, at Tiltalte tilpligtes at udrede i Erstatning:

til Jakob Niensens Fader, Niels Chr Nielsen i Hobro, for Tab af Sønnen	12 000 Kr
for Ødelæggelse af Jakob Niensens Motorcykel	1 500 —
til Slagter Ejner Christensen i Hobro for Næringstab	2 086 —
for Invaliditet og Svie og Smerte	3 000 —
ligesom Tiltalte har nedlagt Paastand paa, at Jakob Niensens Bo tilpligtes at udrede i Erstatning for Beskadigelse af Tiltaltes Automobil	1 500 —
og for andet Tab	1 000 —

Medens der savnes Hjemmel til at tillægge Niels Chr Nielsen nogen Erstatning for Tab af Sønnen, der efter det oplyste ikke bidrog til Faderens Forsørgelse, maa Niels Chr Nielsen, der har erholdt Jakob Niensens Bo udlagt til Dækning af Begravelsesomkostningerne, have Krav paa Erstatning med Hensyn til de af ham afholdte Udgifter til Sønnens Begravelse og Sygehusophold til Beløb 339 Kr 62 Øre og for den paa Sønnens Motorcykel skete Skade, der dog ikke findes at kunne ansættes højere end til 500 Kr. Af det samlede Beløb 839 Kr 62 Øre findes Tiltalte dog under Hensyn til den af Jakob Nielsen selv begaaede Fejl i Henhold til Motorlovens § 33, 4 Stk, kun at burde tilpligtes at erstatte $\frac{2}{3}$ eller 559 Kr 76 Øre.

Med Hensyn til det af Slagter Christensen fremsatte Erstatningskrav bemærkes, at Christensen som Følge af Benbruddet henlaa paa Amtssygehuset i Hobro fra den 8 Maj 1925 til den 25 Juli s A, idet det viste sig nødvendigt at foretage en Operation, at han først fra den 1 September s A kunde passe sin Forretning, og at han i flere Maaneder derefter ikke var fuldt arbejdsdygtig, men at det dog ikke kan antages, at Benbruddet vil medføre varigt Mên af Betydning. Efter alt foreliggende findes det Christensen tilføjede Tab under eet at kunne ansættes til 3000 Kr, som Tiltalte i Henhold til Motorlovens § 33, 1 Stk, vil være at tilpligte at erstatte.

Hvad endelig angaar det af Tiltalte rejste Erstatningskrav, er der af Forsikringselskabet »Baltica«, i hvilket Selskab Jakob Nielsen havde ansvarsforsikret, rejst Indsigelse imod, at dette Krav tages under Paa kendelse under nærværende Sag bl a under Hensyn til, at Kravet først er fremsat og søgt dokumenteret under Domsforhandlingen, og efter Omstændighederne findes Kravet heller ikke at burde tages under Paa kendelse under nærværende Sag.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af Tiltalte, hvorved bemærkes, at der, da han selv har sørget for sit Forsvar, ikke bliver Spørgsmaal om Tilkendelse af Salær i saa Henseende.

Nr 135/1927.

Rigsadvokaten
m o d**Carl August Hansen (Martensen-Larsen),**

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Østre Landsrets Dom af 29 Marts 1927: Tiltalte Carl August Hansen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i en Maaned og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Arthur Henriques, 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

Det bemærkes, at Else Hansen er født den 13 August 1906.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Strfl § 185, jfr § 210. Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i tre Maaneder, og med denne Ændring i Straffetiden vil Dommen herefter kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til tre Maaneder. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Carl August Hansen til Højesteretssagfører Martensen-Larsen 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen er foretaget ved Københavns Byrets 5 Afdeling, tiltales Carl August Hansen for Overtrædelse af Straffelovens § 185, jfr § 210, ved Natten til den 9 Januar 1927 i Havehuset Pindosvej 8 at have søgt med Magt at forskaffe sig Samleje med Else Gudrun Hansen og krænket dennes Blufærdighed.

Tiltalte er født den 22 September 1889 og senest anset ved Københavns Byrets Dom af 9 Januar 1926 efter Straffelovens § 230, I, eller i Medfør af § 241 efter § 238 som for tredje Gang begaaet Hæleri med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Den ovenanførte Aften var Else Hansen, der da førte en vagabonderende Tilværelse, gaet hjem med Tiltalte og to af dennes Kammerater til Tiltaltes Havehus paa Amager for at tilbringe Natten der. Hun klædte sig af fraset Undertøj og gik i Seng med Tiltalte, efter hendes Forklaring i Tillid til et af Tiltalte afgivet Løfte om ikke at røre hende.

Hendes Forklaring gaar videre ud paa, at da hun laa meget ubekvemt i Sengen, bestemte hun sig til at staa op og gaa sin Vej, men saa snart hun begyndte at staa ud af Sengen, greb Tiltalte fat i hende, og eiter at de var kommet ud af Sengen, kastede han hende om over Fodenden af en Divan, hvor de to Kammerater laa, og her lagde han sig ovenpaa hende, og efter at have revet hendes Benklæder ned tiltvang han sig Samleje med hende, skønt hun skreg og gjorde al den Modstand, hun kunde. Da han havde sluppet hende, forlod hun Huset og gjorde den følgende Dag Anmeldelse til Politiet.

De af de fornævnte to Personer, Vilhelm Hansen og Villiam Rasmussen, afgivne Forklaringer gaar ud paa, at de hørte, at der opstod noget Skænderi mellem Tiltalte og Else Hansen, medens de laa i Sengen, formentlig fordi Tiltalte vilde have Samleje med hende, at de derpaa kom ud paa Gulvet, at de kom til at ligge over Divanen, saaledes at Tiltalte laa ovenpaa Else Hansen, og at Tiltalte her forsøgte at faa Samleje med hende. Der var imidlertid blevet tændt Lys, og de var, efter hvad de saa og hørte, klar paa, at Tiltaltes Adfærd mod hende var imod hendes Vilje. De hørte, hun græd og jamrede og gjorde Modstand, men de har ikke set, at hendes Benklæder var nede, og de mener ikke, at Tiltalte opnaaede Samleje med hende; hele Oprinet varede kun nogle faa Minutter, og da de gjorde Indsigelse mod Tiltaltes Adfærd, slap han hende og lod hende gaa.

Tiltalte, der først har benægtet at have foretaget noget mod Else Hansen imod hendes Vilje og paastaet, at han blev liggende i Sengen, da hun forlod den for at gaa, har endelig overfor de to Kammeraters Forklaringer ikke villet benægte Rigtigheden af disse; han mener, at Else Hansen er snublet, da hun stod ud af Sengen og faldet hen over Divanen, og at han selv ogsaa er snublet, saaledes at de begge er kommet til at ligge over Divanen; han, der var noget paavirket af Spiritus, vil imidlertid ikke have nogen Erindring om, hvad der videre passerede.

Efter det foreliggende, deriblandt det om Else Hansens Aandsevner oplyste, vil de af Vilhelm Hansen og Villiam Rasmussen afgivne Forklaringer være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse, og Tiltalte, der maa anses som havende været fuldt tilregnelig, vil herefter være at anse efter Straffelovens § 185, jfr § 210, efter Omstændighederne og under Hensyn til dens § 58 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i en Maaned.

Nr 106/1925. Ingeniør, cand polyt **Albert Theilgaard** (Bülow efter Ordre)

m o d

Aktieselskabet Dansk Afvulkaniseringsfabriks Konkursbo (Meyer),

betræffende Afkræftelse af nogle til Indstævnte skete Udbetalinger.

Østre Landsrets Dom af 6 April 1925: Ingeniør, cand polyt **Albert Theilgaard** bør til A/S Dansk Afvulkaniseringsfabriks Konkursbo

betale 28 359 Kr 75 Øre tilligemed Renter deraf, 5 pCt aarlig, fra den 31 Januar 1924, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 1200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret gaar Boets Paastand kun ud paa, at der tilkendes det 19 000 Kroner med Renter, nemlig dels de to under den 21 og 28 December 1923 opførte Beløb paa tilsammen 13 500 Kroner, dels følgende af de senere opførte Beløb: 2332 Kroner, 168 Kroner, 500 Kroner og 2500 Kroner, tilsammen 5500 Kroner. Appellanten har gentaget sin Paastand om Frifindelse, subsidiært mod Betaling af 9700 Kroner og mere subsidiært 13 500 Kroner med Renter heraf fra den 2 August 1924.

I Dommen er det i Henhold til de deri anførte Grunde rettelig antaget, at Betingelserne for Afkræftelse efter Konkurslovens § 24 har foreligget overfor Appellanten, i al Fald fra den 21 December 1923. Idet der nu ikke findes at være Hjemmel til fra den heraf følgende Pligt til Tilbagebetaling at undtage de Appellanten som Gage og Repræsentationsgodtgørelse for December 1923 og Januar 1924 udbetalte 5500 Kroner, vil Boets Paastand være at tage til Følge, dog at Renter kun vil være at beregne fra den 2 August 1924. Det bemærkes herved, at der efter alt, hvad der foreligger, maa gaas ud fra, at Appellantens Anbringende om, at Beløbene 168 Kroner, 500 Kroner og 2500 Kroner ikke er ham udbetalt, ikke er rigtigt, og at et af Appellanten fremsat Modregningskrav ikke findes at være beføjet.

I Sagsomkostninger for begge Retter findes Appellanten at burde betale til Indstævnte 1500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Ingeniør, cand polyt Albert Theilgaard, bør til Indstævnte, Aktieselskabet Dansk Afvulkaniseringsfabriks Konkursbo, betale 19 000 Kroner med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 2 August 1924, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 1500 Kroner. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører F Bülow 800 Kroner, der udredes af det offentlige.

Det Appellanten idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

A/S Dansk Afvulkaniseringsfabrik er stiftet i Aaret 1908 af dets senere Leder, Ingeniør cand polyt Albert Theilgaard, og to andre Mænd. Aktiekapitalen, der fra først af udgjorde 50 000 Kr, men kort efter Stiftelsen udvidedes til 75 000 Kr, ejedes i al Fald fra Aaret 1915 for den største Del af Direktør Theilgaards Hustru, Fru Kirstine Theilgaard, der havde Særeje, og var fra Aaret 1919 fordelt saaledes, at Fru Theilgaard ejede Aktier for 72 000 Kr. Ægtefællernes Søn, den senere Driftsleder Gustav Theilgaard, havde en Aktie paa 1000 Kr, og en anden Søn samt Fru Theilgaards Svoger hver en Aktie paa 1000 Kr.

Selskabets administrerende Direktør var fra dets Stiftelse ovennævnte Albert Theilgaard, som fra Aaret 1913 tillige var eneste Medlem af Selskabets Bestyrelse og havde vidtstrakt Bemyndigelse til paa egen Haand at disponere for Selskabet.

I Efteraaret 1923 kom Selskabet i økonomiske Vanskeligheder. Selskabets Bankforbindelse, Landbobanken i Køge, der selv havde Vanskeligheder, nægtede at give Fabriken yderligere Kredit. En paa Foranledning af Bankinspektøren af Centralanstalten for Revision og Driftsorganisation udarbejdet Status pr 30 Juni 1923 udviste et Underskud paa over en halv Million Kr i Tilfælde af fortsat Drift og paa henimod to Millioner Kr i Tilfælde af rolig Likvidation, dog at der i de faste Ejendommers Værdi fandtes at ligge en skjult Reserve til Formindskelse af Underbalancen. I November og December 1923 og Januar 1924 blev en stor Del paa Fabriken løbende Veksler protesteret, adskillige Fordringer paa Fabriken gik til Inkassation, i al Fald en enkelt i December til Eksekution, ligesom der i December og Januar blev foretaget Beskikkelser for betydelige Fordringer. Den 2 Januar 1924 standsede Landbobanken sine Betalinger, og samtidig blev der indgivet Konkursbegæring overfor Fabriken, hvilken Begæring, der foretoges i Skifteretten i Køge den 4 s M, dog blev afværget ved, at »en Trediemand« — som det senere viste sig, Fru Theilgaard — betalte vedkommende Kreditor 40 000 Kr. Den 8 Januar indgaves ny Konkursbegæring, der behandlede af Skifteretten den 11 s M, men tilbagesegtes den 15 s M, efter at en Trediemand var traadt hjælpende til. Endelig indgaves der paany i Slutningen af Januar tre Konkursbegæring, der blev taget til Følge, hvorefter Konkursen indtraadte den 1 Februar 1924.

I Tiden fra 21 December 1923 til 31 Januar 1924 er der af Selskabet (nedenfor kaldet »D A F«) udbetalt fornævnte Albert Theilgaard forskellige Beløb, tilsammen 33 859 Kr 75 Øre, og Konkursboet paastaar nu, under Anbringende af, at Betalingerne er afkræftelige i Henhold til Konkurslovens § 24, under denne Sag Theilgaard dømt til at tilbagebetale Beløbene og betale Renter deraf, 5 pCt aarlig, fra den 31 Januar 1924.

Theilgaard paastaar sig frifundet.

De paagældende Udbetalinger fordeler sig saaledes:

1923 December 21 à conto Tilgodehavende.....	Kr 1 000,00
— 28 tilgodehavende Gage for 1921.....	— 12 500,00
— 31 à conto Gage for December 1923....	— 2 332,00
1924 Januar 29 à conto Laan	— 9 859,75

1924 Januar 31	Restgage for December 1923	Kr 168,00
— 31	Repræsentation do do	— 500,00
— 31	Gage for Januar 1924	— 2 500,00
— 31	Tilbagebetaling af Laan	— 2 000,00
— 31	Udbetalt	— 3 000,00

Ialt.... Kr 33 859,75

Af Beløbet udgør altsaa 18 000 Kr Gage og Repræsentation, nemlig 12 500 Kr for 1921 og 5500 Kr for December 1923 og Januar 1924.

De under 29 Januar 1924 udbetalte 9859 Kr 75 Øre hidrører fra en Check, der var afgivet til D A F af en af dens udenlandske Debitorer, men blev videregivet til Theilgaard, der under samme Dato udbetalte 4000 Kr til Sydøstsjællands Elektricitets-Aktieselskab i Haslev som Afdrag paa D A F's Gæld til bemeldte Selskab og derefter, ligeledes den 29 Januar lod udstede et Haandpantebrev fra D A F til ham med 1ste Prioritets Panteret for indtil 10 000 Kr i 3000 Kr Præference-Aktier og 9200 Kr Obligationer i fornævnte Elektricitets-Aktieselskab. Disse Papirer blev, som det maa antages, den 31 Januar 1924 solgt til Fru Theilgaard for 7600 Kr, hvoraf Theilgaard fik betalt de udlagte 4000 Kr.

De under 31 Januar 1924 udbetalte 2000 Kr skal udgøre Tilbagebetaling af et af Theilgaard i September 1923 ydet Laan til D A F.

Hvad angaar de under s D opførte 3000 Kr maa Forholdet antages at være det, at der i Januar 1924 af en Trediemand var deponeret 7500 Kr i Anledning af en af Firmaet Salzmänn & Co i Cassel ved Overretssagfører Axel Kalko mod D A F indledet Vekselsag. Da Overretssagfører Kalko af det deponerede Beløb tilbageholdt 3000 Kr til Sagens Ordning, hævede Theilgaard 3000 Kr i D A F's Kasse til Tilbagebetaling til Trediemand.

Om Oprindelsen til det Tilgodehavende, hvorpaa der under 21 December 1923 er udbetalt Theilgaard 1000 Kr à conto er nærmere Oplysning ikke tilvejebragt under Sagen.

Medens Theilgaards Hævning af Gage m v for December 1923 og Januar 1924, tilsammen 5500 Kr, ikke findes at falde ind under de af Konkurslovens § 24, eller dennes Analogi omfattede Dispositioner, hvorfor Theilgaard vil være at frifinde, forsaavidt angaar de nævnte 5500 Kr, maa de øvrige ovenfor omhandlede Udbetalinger anses at henhøre til de i den nævnte Lovbestemmelse ommeldte Dispositioner.

Efter alt det foreliggende findes det ikke at kunne betvivles, at D A F i al Fald den 21 December 1923 var insolvent og dens Fallit maatte anses for nærforestaaende, idet den kun kunde afværges, hvis ny Kapital af meget betydelig Størrelse tilførtes, hvortil Udsigterne var usikre, og at Theilgaard fra den nævnte Dato har maattet forudse Fallitten som nærforestaaende. Som Følge heraf maa de omhandlede Udbetalinger — bortset fra de fornævnte 5500 Kr — være Genstand for Afkræftelse i Medfør af Konkurslovens § 24, saaledes at Theilgaard vil have at tilbagebetale Boet 28 359 Kr 75 Øre tilligemed Renter deraf som paastaet.

Sagens Omkostninger vil Theilgaard have at betale Boet med 1200 Kr.

En af Boet nedlagt Paastand om, at Dommen gøres eksigibel uanset at den betimelig paaankes, findes ikke tilstrækkelig begrundet.

Fredag den 24 Juni.

Ved Højesterets Dom i Sagen Nr 175/1927 (**Rigsadvokaten** mod **Jørgen Alfred Jensen**) blev Tiltalte for Tyveri i Medfør af Strfl § 228 jfr midlertidig Strfl af 1 April 1911 § 13 anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Nr 146/1927.

Rigsadvokaten
mod
Peter Olsen (Fich),

der tiltales for Overtrædelse af Næringsloven.

Københavns Byrets Dom af 23 Juni 1926: Detailhandler og Cigarmager Peter Olsen bør for Tiltale af det offentlige i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det offentlige.

Østre Landsrets Dom af 20 December 1926: Tiltalte Detailhandler og Cigarmager Peter Olsen bør inden 3 Dage efter denne Doms Forkyndelse til Københavns Kommunes Kasse bøde 10 Kr. Tiltalte bør derhos betale Sagens Omkostninger i begge Instanser, derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører H Repsdorph, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Byretsdommen anførte Grunde vil Tiltalte være at frifinde. Sagens Omkostninger vil være at udrede af det offentlige.

Thi kendes for Ret:

Peter Olsen bør for det offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder det ved Landsrettens Dom fastsatte

Salær og i Salær for Højesteret til Højesterets-
sagfører Fich 100 Kroner udredes af det offen-
lige.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Detailhandler og Cigarmager Peter Olsen tiltales under denne Sag ved Københavns Politis Anklageskrift af 21 Maj 1926 til Straf efter Lov 29 December 1857 § 75, jfr § 23 for i Forening med Værkfører Magnus Månsson fra en Automat, der er anbragt paa en Månsson tilhørende Grund, Aalekistevej 176, at have forhandlet Cigarer og Cigaretter.

Da Tiltalte, der har Borgerskab som Cigarmager og selv forfærdiger de Cigarer, der forhandles fra Automaten, imidlertid herefter ikke findes at have gjort sig skyldig i nogen Overtrædelse af den anførte Lovbestemmelse, vil han være at frifinde.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Københavns Byrets 1ste Afdeling (Nr 3589/1926) den 23 Juni 1926 og er af Anklagemyndigheden med Justitsministeriets i Skrivelse af 26 f M dertil meddelte Tilladelse indanket her for Retten til Ændring af Dommens Afgørelse af Sagens Realitet, idet det formenes at være med Urette, at Tiltalte blev frifundet.

Da de i Sagen omhandlede Automater ikke findes at kunne betragtes som en »aaaben Butik« eller at kunne ligestilles med de i Næringslovens § 23 ommeldte Udsalgssteder, vil Tiltalte for Overtrædelse af Næringslovens § 23 være at anse i Medfør af samme Lovs § 75 efter Omstændighederne med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 10 Kr.

Lørdag den 25 Juni.

Nr 351/1926.

Rigsadvokaten
mod

Wilhelm Salomon Glückstadt og Leo Popper (David),

der tiltales for ulovlig Omløben med Varer.

Dom afsagt den 19 August 1926 af Aarhus Købstads Ret for Strafferetssager: De Tiltalte Wilhelm Salomon Glückstadt og Leo Popper bør hver især til Aarhus Købstads Politikasse bøde 60 Kr, hvorhos de in solidum vil have at betale Sagens Omkostninger. De i Bevaring tagne Tæpper undtagen det ommeldte Gobelin, konfiskeres til Fordel for Anmelderne, Statsbetjentene J Karlsen og Em Krap.

Vestre Landsrets Dom af 25 November 1926: De Tiltalte, Wilhelm Salomon Glückstadt og Leo Popper bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af det offentlige.

I Henhold til de i Underrettens Dom anførte Grunde vil de Tiltalte hver især være at anse efter Plakat 27 November 1839 § 1 med en Aarhus Købstads Politikasse tilfaldende Bøde, der findes at kunne bestemmes til 60 Kroner, hvorhos de i Bevaring tagne Tæpper i Medfør af Forordning 13 Februar 1775 § 4 vil være at konfiskere i det i Underrettsdommen nævnte Omfang, hvorved bemærkes, at Spørgsmaalet om Konfiskation af det i Underrettsdommen nævnte Gobelin ikke har foreligget til Afgørelse for Højesteret.

De Tiltalte vil derhos in solidum have at betale Sagens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Wilhelm Salomon Glückstadt og Leo Popper bør hver især til Aarhus Købstads Politikasse bøde 60 Kroner samt En for Begge og Begge for En betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær for Højesteret til Højesterets-sagfører David 100 Kroner.

I Henseende til Bestemmelsen om Konfiskation bør Underrettens Dom ved Magt at stande.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

I Henhold til Politimesterens Anklageskrift af 18 August 1926 tiltales under denne Sag Grosserer Vilhelm Salomon Glückstadt, der opgiver at være født i København den 18 Februar 1885, boende i Paris og for Tiden opholdende sig paa Hotel »Royal«, her, og Antikvitethandler Leo Popper, der angiver at være født i Tyskland den 9 December 1884, boende i Berlin og for Tiden opholdende sig paa Hotel »Royal«, her, for Overtrædelse af Forordning af 13 Februar 1775 § 4 og Plakat af 27 November 1839 § 1, ved i Tiden fra 9 Juni til 8 Juli d A samt i Tiden fra 9 August d A til 18 s M saavel her i Byen som i en Række andre Byer samt paa Landet at have omført og solgt Gulvtæpper ved Dørene, og er de Tiltalte herfor paastaet idømt Straf samt Konfiskation af Varerne.

De Tiltaltes Udseende skønnes at stemme med den opgivne Alder.

Det er oplyst, at de Tiltalte ikke tidligere findes tiltalt eller straffet her i Landet.

De Tiltalte har forklaret, at Popper som sagkyndig i Tyskland ud søger persiske Tæpper, som derefter sendes til »Tæppe-Centralen« i Kø-

benhavn. Ligeledes udsøger han Tæpper hos Firmaet A/S C Olesen, København. De 2 nævnte Firmaer fakturerer saa Varerne til Popper, men sender dem til Tiltalte Glückstadt til hans Opholdssted her i Landet. De Tiltalte har videre forklaret, at de har Varerne i Kommission eller Konsignation, hvorved de paastaar, at Ejendomsretten forbliver henholdsvis hos Olesen eller »Tæppe-Cenrtalen«, til Varerne er betalt. De Tiltalte omfører saa Varerne her i Landet i en Popper tilhørende Bil, og de sælges saa af Glückstadt, der leverer Købesummen for Tæpperne til Popper, der atter indsender den til paagældende Københavnerfirma. Popper er tilstede ved Salgsforhandlinger og assisterer. Hver af de Tiltalte faar Provision af Salget.

De Tiltalte har hævdet, at de, naar de vilde sælge Varer, altid i Forvejen har udbedt sig Tilladelse til at maatte forevise Tæpperne og først, naar denne Tilladelse var givet, præsenterede de Tæpperne og falbød Varerne. Naar Vedkommende saa købte et Tæppe, overlod de ham det straks og tog Resten med tilbage.

Paa saadan Maade har de saaledes blandt andet henvendt sig til Læge Frederiksen, Hundslund, Konsul Laursen, Esbjerg, Greve Brockenhuus-Schack, Barritskov. De har her først bedt om Tilladelsen, medens de lod Bilen med Tæpperne holde udenfor. Ligeledes har de falbudt Tæpper til Dommerfuldmægtig Jopp i Horsens paa tilsvarende Maade. Bilen holdt her ved Jørgensens Hotel overfor Jopps private Bopæl.

Hos de Tiltalte er taget i Bevaring ialt 20 Stk persiske Tæpper samt et Gobelinstæppe. De Tiltalte har erkendt at have omført disse Tæpper til Salg paa den foran beskrevne Maade. Gobelinet er opgivet at være fra det 16 Aarhundrede og indkøbt i Tyskland. Iøvrigt har de Tiltalte forklaret, at Tæpperne alle er ægte persiske Tæpper, hvorved de forstaar, at de er lavede i Persien eller i den nærmeste Del af Kaukasien. Tiltalte Popper har forklaret, at Tæpperne alle er haandgjorte, og at der ingen Fabrikker for saadanne Tæpper findes i Persien eller andetsteds. Der er aldrig to Tæpper, som er ens. Tæpperne er mindst 40—50 Aar gamle. Alderen kan han bestemme, dels af den Maade, paa hvilken Tæpperne er knyttede, dels af den anvendte Farve. De Tiltalte har herefter forment, at Tæpperne er Antikviteter eller Kunstgenstande, og at de derfor ikke falder ind under Bestemmelserne i Forordning 1775.

Der kan imidlertid ikke gives de Tiltalte Medhold heri, idet Tæpperne vel kan være gamle og vel kan være prægede af en vis Kunst tildels efter de enkelte Haandværkeres Smag, men dog maa antages fortrinsvis at være Brugsgenstande. Endvidere maa det anses for en Handelsvare, som uanset Tæppernes indbyrdes Forskelligheder i Udførelsen maa betragtes som fungible Ting, som forhandles under den almindelige Betegnelse »persiske Tæpper«. Deres Alder skønnes ikke at kunne berettigede Betegnelsen Antikviteter. Det er kun brugte Ting. Kun det i Bevaring tagne Gobelin kan betegnes som Antikvitet.

Da nu de Tiltalte til Stadighed har haft Tæpperne beroende i den af dem benyttede Bil og stadig har transporteret dem med sig paa deres Ture, og da en Forespørgsel til Vedkommende om Tilladelse til at maatte forevise Tæpper ikke kan betragtes som en forudgaaende Aftale derom, og da de Tiltalte i alle Tilfælde, naar de havde solgt et Tæppe,

straks lod Køberen beholde det, og da hver af de Tiltalte maa siges at have deltaget i Omførslen og Handlen, findes de Tiltalte hver for sig at havde gjort sig skyldige i den dem paasigtede Forseelse, og de vil herefter være at anse som paastaaet efter Forordning 13 Februar 1775 § 4, jfr Plakat 27 November 1839 § 1 for første Gang begaaet Forseelse med en Bøde, som for hver bestemmes til 60 Kr til Politikassen, hvorhos de vil have in solidum at betale Sagens Omkostninger.

De i Bevaring tagne Tæpper, undtagen det ommeldte Gobelin vil derhos være at konfiskere til Fordel for Anmelderne, Statsbetjentene J Karlsen og Em Krap.

Landsretsdømmens Præmisser er saalydende:

Den i nærværende Sag den 19 August 1926 af Aarhus Købstads Ret for Straffesager afsagte Dom er paaanket saavel af de Tiltalte som af Anklagemyndigheden.

Under Domsforhandlingen for Landsretten har Direktør for Kunstindustrimusæet V Slomann af København og Prokurist E Wilken af Frederiksberg afgivet Forklaring som særlig sagkyndige Vidner. Af deres Forklaringer fremgaar det, at de i Sagen omhandlede Tæpper maa betegnes som ægte orientalske, haandknyttede eller haandvævede Tæpper, ved hvis Fremstilling der udover Nytteformaalet er tænkt paa at tilfredsstille kunstneriske Krav om Skønhed, Farve og Tegning, samt at de er udført paa et rent traditionsbestemt Grundlag af Gentagelser efter ældre Tæpper, uden at der kan regnes med et bevidst kunstnerisk Arbejde fra den enkelte Vævers Side. De Sagkyndige har derhos ansat Tæpperne til i en gros Handlen at have Værdier fra 150—1200 Kr.

Efter det saaledes om Tæppernes Beskaffenhed, Fremstillingsmaade og Værdi oplyste, kan de nu ikke anses at være saadanne i den almindelige Handelsomsætning gængse Varer, at de kan henføres under de af Forordningen af 13 Februar 1775 omfattede.

De Tiltalte vil derfor være at frifinde for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger for begge Retter — hvorunder der, da de Tiltalte ved en privat antaget Sagfører selv har draget Omsorg for deres Forsvar, ikke bliver Spørgsmaal om Fastsættelse af Vederlag i denne Henseende — bliver at udrede af det offenlige.

M a n d a g d e n 27 J u n i .

Nr 285/1926. Andelsselskabet **Morsø Andelsslageri** (Steglich-Petersen)

m o d

Gaardejer **M Kibsgaard** (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om Gyldigheden af en Generalforsamlingsbeslutning.

Vestre Landsrets Dom af 22 September 1926: Den forem-
meldte Generalforsamlingsbeslutning af 5 December 1925 bør være ugyldig. I Sagsomkostninger betaler de Sagsøgte, Andelsselskabet Morsø Andelsslagteri, til Sagsøgerne, Gaardejerne M Kibsgaard, Andreas Nielsen, Anton Sørensen, Ole Kr Bro og Ivar Søndergaard, 200 Kr. De idømte Sagsomkostninger udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Allerede i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den nedlagte Afvisningspaastand ikke kunne tages til Følge.

Den af Generalforsamlingen tagne Beslutning findes efter Omstændighederne at maatte anses for gyldig. Herved lægges særlig Vægt paa, at Beslutningen kun gaar ud paa at anvende et i Forhold til Selskabets Omsætning ret ubetydeligt Beløb, at den trufne Disposition ikke kan paaføre Selskabet eller dets Medlemmer nogen yderligere økonomisk Risiko, og at Dispositionen, der angaar en til Selskabets Drift tjenende Foranstaltning, ikke skønnes at ligge udenfor Slagteriets i Vedtægternes § 1 fastsatte Formaal. I Henhold til det anførte vil Slagteriet i Overensstemmelse med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes de Indstævnte in solidum at burde betale til Slagteriet med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Andelsselskabet Morsø Andelsslagteri, bør for Tiltale af de Indstævnte, Gaardejerne M Kibsgaard, Andreas Nielsen, Anton Sørensen, Ole Kr Bro og Ivar Søndergaard, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler de Indstævnte, En for Alle og Alle for En, til Appellanten med 600 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Paa en den 5 December 1925 afholdt Generalforsamling i det sagsøgte Selskab, Andelsselskabet Morsø Andelsslagteri, Nykøbing M, der bestaar af ca 3000 Medlemmer, vedtoges et Forslag om at bemyndige Bestyrelsen til paa Slagteriets Vegne at tegne Aktiekapital i Morsø eller Morsland Folkebank for et Beløb af indtil 20 000 Kr at indbetale med 25 pCt aarlig i 4 Aar. Vedtagelsen skete ved skriftlig Afstemning med 147 Stemmer mod 101.

Under Anbringende af, at det har ligget uden for Generalforsamlingens Kompetence ved en almindelig Flertalsbeslutning at træffe en Bestemmelse som den omhandlede, der ikke har Hjemmel i Selskabets Love, og at denne Beslutning derfor ikke kan være forbindende for dem, har Sagsøgerne, Gaardejer M. Kibsgaard af Lødderup, Andreas Nielsen af Bjergby, Anton Sørensen af Sindbjerg, Ole Kr Bro af Skallerup og Ivar Søndergaard af Jordsby, som Medlemmer af Andelsselskabet, under nærværende mod de Sagsøgte anlagte Sag paastaaet Beslutningen kendt ugyldig.

De Sagsøgte har nedlagt Paastand principalt om Sagens Afvisning, subsidiært Frifindelse.

Formaalet med Oprettelsen af Andelsselskabet er udtrykt i de for Selskabet under 6 Oktober 1923 vedtagne Loves § 1, der er saalydende:

»I Henhold til stedfunden Tegning af Andelshavere oprettes et Andelsslakteri under Navnet »Morsø Andelsslakteri«. Formaalet er: Slagting af Andelshavernes Svin, Tilvirkning og Afhændelse af Produkterne paa bedste Maade, og derved skaffe Andelshaverne den bedst mulige Betaling for disse, uden at Slagteriet derved beregner sig nogen som helst Fortjeneste.« Lovenes § 2 udtaler derhos:

»Bestyrelsen er bemyndiget til at optage saa stort et Laan, som er nødvendigt til Slagteriets Anlæg, dog ikke ud over 10 Kr pr indtegnet Svin. Hvad der til Anlægget laanes ud over en 1 Prioritet i Slagteriet, afdrages i de paafølgende 10 Aar med $\frac{1}{10}$ aarlig. Ligeledes er Bestyrelsen bemyndiget til at optage saa stort et Driftslaam, som er nødvendigt til Slagteriets Drift. Dette Laan afdrages ikke. For samtlige Laan samt for Slagteriets øvrige Forpligtelser hæfter Andelshaverne solidarisk, en for alle og alle for en, overfor Laangiverne, hvorimod de overfor hverandre indbyrdes hæfter i Forhold til det Antal Slagterisvin, de i Aarets Løb har leveret.

Indtil det første Regnskabsaars Slutning regnes den nævnte Garanti i Forhold til det tegnede Antal Svin.

For at kunne imødegaa eventuelle større Tab, dannes en Reservefond, i hvilke de nuværende Henlæggelser indgaar; der henlægges aarlig — efter Bestyrelsens Skøn — et mindre Beløb til Reservefonden, hvilken Henlæggelse godkendes af Generalforsamlingen. Reservefonden kan anvendes som Driftskapital, men kan forøvrigt ikke disponeres over uden ved en Generalforsamlings Beslutning«, hvorhos der i § 6 indeholdes følgende Bestemmelse om Fordelingen af Overskudet:

»Forskellen imellem, hvad der i Aarets Løb er indkommet ved Salg af Flæsk og Affald, og hvad der er udbetalt Andelshaverne efter de foreløbige Afregninger af Svinene, med Fradrag af Driftsomkostninger, Bidrag til Reservefond samt Renter og Afdrag paa Gæld, fordeles mellem Andelshaverne i Forhold til Vægten af de i Aarets Løb leverede Slagterisvin«.

Endelig indholder § 13 en Bestemmelse om, at Tvistigheder mellem Slagteriet og Andelshaverne stedse afgøres ved Voldgift, hvis Kendelse er endelig og afgørende og ikke kan indankes for Domstolene, hvorhos der er givet Regler for Voldgiftens Sammensætning.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at A/S Morsø (Morsland)

Folkebank var et nyt Pengeinstitut, som agtedes oprettet med Hjemsted i Nykøbing M. Ifølge Stiftelsesoverenskomsten var det Hensigten, at Aktierne, der udstedtes i to Serier, for den ene Series Vedkommende skulde tegnes af Andelsforeninger paa Mors og for den anden Series Vedkommende af private. Bankens Formaal var ifølge Udkastet til Vedtægterne at drive Bankvirksomhed, idet Aktiekapital og Reserver samt Bankens Indlaan m v skulde frugtbargøres fortrinsvis til Gavn for Øens Landbrugsproduktion og øvrige Erhvervsliv. Der var derhos for de første 5 Regnskabsaar sikret de Aktionærer i Banken, som var Indskydere i den danske Andelsbank ved dennes Standsning i 1925, en Forhøjelse af Renter for Indlaan til Dækning af deres Tab af Indskud i Andelsbanken.

Forsaauidt nu de Sagsøgte har støttet deres principale Paastand paa den foran citerede Bestemmelse i Slagteriets Love § 13, findes der ikke at kunne gives dem Medhold heri, idet den paagældende Bestemmelse ikke kan antages at berøve Medlemmerne Adgangen til at faa et Spørgsmaal som det i nærværende Sag rejste angaaende Grænserne for Generalforsamlingens Myndighed prøvet ved Domstolene.

Den nedlagte Afvisningspaastand vil herefter ikke kunne tages til Følge.

De Sagsøgte har dernæst til Støtte for deres subsidiære Paastand i første Række gjort gældende, at Selskabets Formaal bl a er at skaffe Andelshaverne den bedst mulige Betaling for deres Leverancer, at det i dette Øjemed med Henblik paa Valutaforholdene var nødvendigt at have saa fordelagtig en Bankforbindelse som muligt, og at Generalforsamlingen, der ifølge Lovenes § 8 har den øverste Myndighed i alle Slagteriets Anliggender, derfor har været berettiget til til det nævnte Formaal at anvende et i Forhold til Slagteriets Omsætning, som i 1925 var over 7 Millioner Kroner, saa ringe Beløb som 5000 Kr aarligt i 4 Aar.

De har dernæst hævdet, at en Beslutning som den omhandlede ligger indenfor Generalforsamlingens Kompetence i et Aktieselskab, og at dette saa meget mere maa være Tilfældet, hvor Talen er om et Andels-selskab, ifølge dettes hele Karakter.

Endelig har de Sagsøgte anført, at Bestyrelsen ifølge den foran citerede Bestemmelse i Lovenes § 2 III med Generalforsamlingens Godkendelse er berettiget til at foretage særlige Henlæggelser af mindre Beløb til en Reservefond, over hvilken der kan disponeres ved en Generalforsamlings-Beslutning, og at den oftnævnte Beslutning maa side-stilles med en Vedtagelse om at henlægge 5000 Kr aarligt i 4 Aar til en Reservefond og at anbringe disse Beløb i Aktier i Folkebanken.

Der findes nu ikke at kunne tillægges det af de Sagsøgte anbragte nogen afgørende Betydning. En Pengeanbringelse som den omhandlede findes at ligge udenfor Formaalet med Selskabets Oprettelse, saaledes

---

Færdig fra Trykkeriet den 13 Juli 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 16.

Mandag den 27 Juni.

som dette er udtrykt i Lovenes § 1, ligesom den i Modstrid med Lovenes § 6 vil unddrage Medlemmerne en tilsvarende Del af Overskudet ved Slagteriets Drift, og naar derhos henses til Øjemedet med Dannelsen af en Reservefond, og til at det drejer sig om Tegning af Aktiekapital som Led i Stiftelsen af et nyt Pengeinstitut, hvis Fremtid maatte stille sig uvis, findes Beslutningen ej heller at have Hjemmel i Lovenes § 2 III.

Efter det saaledes anførte findes den trufne Beslutning at maatte anses ugyldig, og den af Sagsøgerne nedlagte Paastand vil herefter være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgerne med 200 Kr.

Torsdag den 30 Juni.

Nr 91/1927.

Rigsadvokaten

mod

Laurits Johannes Nielsen (F Bülow),

der tiltales for Overtrædelse af Motorloven.

Dom afsagt af Retten for Faaborg Købstad m v den 5 November 1926: Tiltalte, Vognmand Laurits Johannes Nielsen, Korsgade 15, Assens, bør til Statskassen bøde 250 Kr og betale denne Sags Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 8 Januar 1927: Tiltalte, Vognmand Laurits Johannes Nielsen, bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af det offentlige.

Medens det ikke er bevist, at Tiltalte den paagældende Aften har ført Motorkøretøj i beruset Tilstand — for hvilket Forhold der ikke uden Føje er rejst Sag mod ham — maa det anses godtgjort, at han ved den paagældende Lejlighed havde nydt spirituøse Drikke i en saadan Mængde, at han under Kørslen maa have været paavirket deraf, jfr Motorlovens § 34, 1 Stk in fine.

Han vil derfor være at anse efter nævnte Lovs § 32 med en Bøde til Statskassen, der findes at kunne bestemmes til 250 Kroner, hvorhos han vil have at betale Sagens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Laurits Johannes Nielsen bør til Statskassen bøde 250 Kroner. Saa betaler han og Sagens Omkostninger, derunder i Salær for Højesteret til Højesteretssagfører F Bülow 80 Kroner.

Underetsdommens Præmisser er saalydende:

Under denne Sag tiltales Vognmand Laurits Johannes Nielsen, Korsgade 15, Assens, til Straf efter Lov af 20 Marts 1918, saaledes som denne er affattet efter Bekendtgørelse Nr 320 af 6 Maj 1921 § 34, for Overtrædelse af Lovens § 17 Stk 9 ved den 22 August 1926 om Eftermiddagen og Aftenen i beruset Stand at have ført Motorvogn M 1357 heri Politikredsen.

Tiltalte, hvis fulde Navn er som anført, er født i Assens den 22 Oktober 1891, findes tidligere straffet saaledes:

1. Ved Baag Herreds Politirets Dom af 17 November 1917 for Overtrædelse af Lov 29 April 1913 §§ 25 og 28 om Motorkøretøjer idømt Bøde til Statskassen 40 Kr.
2. Ved Odense Herreds Ret den 14 Juni 1923 for Overtrædelse af Lov 20 Marts 1918, jfr Lov 6 Maj 1921 §§ 22,4 og 26 vedtaget Bøde 50 Kr til Statskassen.

Han har paastaaet sig frifundet, idet han bestemt har nægtet den nævnte Dag at have været paavirket af Spiritus. Han har forklaret, at han paa Korinth Kro om Eftermiddagen, saavidt han husker har drukket 2 Pilsnere og senere i Faaborg i Tiden indtil Kl ca 11½ 5 Bajere og 1 Dom.

Han har fremlagt Attest af 23 August 1926 Kl 1 Nat fra Læge L C Stage, saalydende:

Jeg har Dags Dato udspurgt og undersøgt Vognmand Laurits Nielsen, Assens, og har ikke kunnet finde Tegn til, at han har været paavirket af Spiritus.

Efter eget Angivende har han i de sidste 4 Timer kun nydt 2 Pilsnere.

L C Stage,
Læge,
Faaborg.

Forvalter Henry Verner Theodor Panton har som Vidne forklaret, at han den ommeldte Dag var kørende fra Brahesborg med Tiltalte og en Kreaturhandler Hansen. Efter at have været paa Høbbet spiste de til Aften ved 5-Tiden paa Korinth Kro, hvor de drak hver 2 Pilsnere og 2 Snapse, dog forekommer det Vidnet, at Tiltalte lod baade Øl og Snaps blive staaende delvis urørt i 2den Omgang. Derefter kørte de til Faaborg, hvor de paa en Restauration drak Kaffe med Dom, Tiltalte vistnok kun en enkelt. Derefter drak de paa Rasmussens Hotel vistnok hver en Pilsner. Paa et Hotel paa den anden Side Gaden (Madsens Hotel) drak de derefter igen hver en Pilsner. Vidnet kan ikke med aldeles Bestemthed sige, hvor meget Tiltalte har drukket paa de forskellige Steder, men det er hans Indtryk, at Tiltalte hele Tiden drak mindre end de andre, netop under Hensyn til, at han skulde føre Automobil. Kreaturhandler Hansen drak med og blev da ogsaa temmelig beruset og kørte hjem til Assens, da de havde været paa sidstnævnte Hotel. Derefter kørte Tiltalte og Vidnet til Prices Have, hvor de drak hver 2 Pilsnere. Vidnet tør sige, at Tiltalte absolut ikke var paavirket af Spiritus.

Overkelder Nielsen, Madsens Hotel, har forklaret, at han absolut ikke havde Indtryk af, at Tiltalte var paavirket af Spiritus. Tiltalte og hans Ledsagere fik hver 2 Pilsnere paa Hotellet.

Tjener H E Kristiansen, Rasmussens Hotel, har forklaret, at Tiltalte og hans Ledsagere ved Titiden den ommeldte Aften paa Hotellet rekvi- rerede 1 Bajer og 2 Kaffe med Dom. Da han straks kunde se, at alle tre Personer var berusede, spurgte han, om nogen af dem kørte Automobil, hvortil der blev svaret, at de var med Rutebil, hvorefter Vidnet serverede for dem. Imidlertid opførte de dem saa støjende og raabte og sang, saa han nægtede at servere mere for dem og fik dem til at forlade Hotellet. Vidnet har udtalt, at Tiltaltes Gang var usikker.

Serveringsjomfru Laura Emiliussen har forklaret, at Tiltalte, som hun talte med i Vestibulen paa Rasmussens Hotel, var i godt Humør, men efter Vidnets Mening ikke paavirket af Spiritus. Vidnet bemærkede ikke, at hans Gang var slingrende eller paa anden Maade unormal.

Politibetjent Gustavsen har forklaret, at han saa Tiltalte Kl ca 9½ den ommeldte Aften paa Torvet i Faaborg sammen med Kreaturhandler Hansen, der var meget beruset. Tiltalte var rolig og behersket, og det faldt ikke et Øjeblik Vidnet ind, at han skulde være paavirket af Spiritus. Forvalter Panton, der kom til Stede, var efter Vidnets Mening paavirket af Spiritus.

Skomagermester Henrik Hjorth, der den ommeldte Aften var til Stede i Prices Have, har forklaret, at han havde det Indtryk, at Tiltalte var noget beruset, idet han dinglede og stod med løse Knæ. Han opførte sig iøvrigt roligt, medens den Mand, han var sammen med, var meget højrøstet. Komparenten lagde af sig selv Mærke til, at Tiltalte syntes at være beruset.

Snedkersvend H C Andersen har forklaret, at Tiltalte opførte sig ordenligt i Prises Have, og havde ikke Indtryk af, at han var paavirket af Spiritus, men saa ikke videre til ham. Tiltaltes Ledsager var højroestet, og Vidnet skønnede, at han var paavirket af Spiritus.

Barbersvend August Thrane var sammen med Tiltalte, hvem han kendte fra Assens, ca $\frac{1}{2}$ Time i Prises Have. Tiltalte var munter og i godt Humør, men efter Vidnets Mening ikke paavirket af Spiritus. Vidnet har forklaret, at Tiltalte altid plejer at være lystig og vittig. Kl ca 12 kørte Vidnet med Tiltalte til Faaborg, og Tiltalte var da efter Vidnets Mening heller ikke paavirket af Spiritus og kørte roligt og fornuftigt.

Klejnsmed N Chr Clausen, der den ommeldte Aften gjorde Tjeneste som Reservetjener i Prises Have, har forklaret, at han saa Tiltalte og hans Ledsager, da de Kl ca 10 $\frac{1}{2}$ kom ind i Lokalet. Han lagde straks Mærke til, at de havde faaet for meget at drikke. Vidnet har forklaret, at Tiltalte var noget vrøvlet, hans Gang var ikke helt normal, og han havde noget slørede Øjne. Det er Vidnets Opfattelse, at baade Tiltalte og hans Ledsager var beskænkede.

Politibetjent Charles Kirstein har forklaret, at han og hans Broder, Politiasistent Kirstein, den ommeldte Aften ved 11-Tiden kom ind i Restaurationen i Prises Have. De bemærkede straks Tiltalte og Forvalter Panton. Det var ved første Øjekast klart, at de begge var meget paavirkede af Spiritus, idet Øjnene var sløve, og de begge var meget vrøvlede. Tiltaltes Opførsel og Tale viste ogsaa dette. Tiltalte var »løsbenet« og »slog i Knæene«. Det tilkendegaves senere paa Pladsen udenfor Restaurationen Tiltalte, at han ikke maatte køre Automobil, men enten maatte overnatte eller lade en anden køre Vognen. Tiltalte kørte imidlertid bort, da Vidnet og hans Broder et Øjeblik forlod Pladsen.

Politiasistent Kirstein har forklaret, at han og hans Broder af en Tjener Clausen blev kaldt ind i Restaurationen for at fjerne Forvalter Panton fra Lokalet. De bemærkede, da de kom ind, straks Tiltalte og Panton, der med et Par andre sad ved et Bord, der flød med Spiritus. Det var øjensynligt, at de begge var berusede. Tiltalte opførte sig nærmest barnagtigt og gik rundt og omfavnede Folk, og Vidnet saa ogsaa, at han klappede en paa Kinden. Vidnet sagde paa Pladsen udenfor Restaurationen, da han opdagede, at Tiltalte var kørende i Automobil, at han ikke maatte køre i den Tilstand, han var i, men enten leje sig ind i Byen, til han blev ædru, eller lade en anden køre for sig.

Det findes efter det oplyste, navnlig Vidnerne Thranes og Andersens Forklaringer samt Lægeattesten, betænkeligt at statuere, at Tiltalte har ført Motorvogn i beruset Tilstand. Derimod findes det tilstrækkelig oplyst, at han har nydt spirituøse Drikke i en saadan Mængde og paa et saadant Tidspunkt, at han under Kørslen kan have været paavirket deraf, og han vil derfor i Medfør af Motorlovens § 34, 1 Stk sidste Punkt, jfr § 32 være at anse med en Statskassen tilfaldende Bøde, der passende findes at kunne ansættes til 250 Kr, hvorhos han vil have at betale denne Sags Omkostninger.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den af Retten for Faaborg Købstad m v den 5 November 1926 afsagte Dom er paaanket saavel af Tiltalte Laurits Johannes Nielsen med den Begrundelse, at han ikke er skyldig i det ham paa sigtede Forhold, som af Anklagemyndigheden til Domfældelse i Overensstemmelse med det under 30 August 1926 udfærdigede Anklageskrift samt til Skærpelse af Straffen.

Med Underretsdommen maa det antages, at Tiltalte ikke ved den i Sagen ommeldte Lejlighed har ført Motorkøretøj i beruset Tilstand.

Herefter og da der ikke i Motorloven findes Hjemmel til under nærværende Sag — der alene er rejst mod Tiltalte for at have ført Motorvogn i beruset Tilstand — at anse Tiltalte med Straf for at have nydt spirituøse Drikke i en saadan Mængde og paa et saadant Tidspunkt, at han under Kørslen kan have været paavirket deraf, vil Tiltalte være at frifinde.

I Overensstemmelse hermed vil Underretsdommen være at forandre og Sagens Omkostninger i begge Instanser at udrede af det offentlige, hvorved bemærkes, at Tiltalte selv har sørget for sit Forsvar.

Nr 126/1927.

Rigsadvokaten
m o d

Albert Lange Holm (F Bülow),

der tiltales for Overtrædelse af Motorlovens § 32, jfr § 34, 1 Stk, 8 Pkt.

Dom afsagt den 20 Januar 1927 af Odense Købstads Ret for Straffesager: Tiltalte, Apothekerdiscipel Albert Lange Holm, bør til Statskassen bøde 75 Kr samt betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 28 Februar 1927: Tiltalte Albert Lange Holm bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører F Bülow 80 Kroner, der udredes af det offentlige.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag tiltales Apotekerdiscipel Albert Lange Holm af Verringe for Overtrædelse af Motorlovens § 34, 1 Stk, 8 Pkt.

Ved det under Sagen oplyste, særlig ved en af Amtslæggen afgivet Erklæring, er det tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte Natten mellem den 11 og 12 November f A har kørt Motorvogn i en af Spiritus paavirket Tilstand, og han, der er født i København den 28 Juli 1906 og ikke tidligere straffet, vil derfor være at anse efter Lov Nr 271 af 6 Maj 1921 § 32, ifr § 34, 1 Stk, 8 Pkt, med en Bøde til Statskassen paa 75 Kr, hvorhos han vil have at betale Sagens Omkostninger.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den af Odense Købstads Ret for Straffesager den 20 Januar 1927 afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte Albert Lange Holm med den Begrundelse, at han ikke ved den i Dommen omhandlede Lejlighed har været i en af Spiritus paavirket Tilstand, dels af Anklagemyndigheden til Skærpelse af Straffen.

Efter det foreliggende maa det vel antages, at Tiltalte den omhandlede Aften har nydt Spiritus i en saadan Mængde paa et saadant Tidspunkt, at han under Kørslen kan have været paavirket deraf, men da der ikke i Motorloven findes Hjemmel til under nærværende Sag, der ikke angaar nogen anden Overtrædelse af Tiltaltes Pligter som Fører af Motorvogn, at anse Tiltalte med Straf herfor, vil Tiltalte være at frifinde.

I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen være at forandre og Sagens Omkostninger i begge Instanser at udrede af det offentlige, hvorved bemærkes, at Tiltalte selv har sørget for sit Forsvar for Landsretten.

Lørdag den 2 Juli.

Nr 248/1926. **Vestbirk Oplands Højspændingsanlæg (Steglich-Petersen)**

mod

A E G Dansk Elektricitets Aktieselskab (Ahnfelt-Rønne),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at betale Indstævntes Tilgodehavende hos en for Appellanten arbejdende Installatør.

Vestre Landsrets Dom af 8 September 1926: De Sagsøgte, Vestbirks Oplands Højspændingsanlæg, bør til Sagsøgerne, A E G

Dansk Elektricitets Aktieselskab, betale 50 947 Kr 67 Øre tilligemed Renter deraf 6 pCt aarlig fra den 1 Januar 1925, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 2000 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Efter alt, hvad der foreligger, og under særligt Hensyn til at V O Hs Formand, P David Kristensen, som det maa anses bevist, har deltaget i Forhandlingerne den 9 Januar 1924, maa V O H være bundet ved den nævnte Dag indgaaede Overenskomst. Hvad derimod angaar Overenskomsten af 9 April 1924, med hvilken V O H's Bestyrelse maa antages ikke at være gjort bekendt, findes der, som Sagen foreligger, ikke at kunne tillægges denne anden og større Betydning i Forhold til V O H end den, at V O H maa være stillet, som om Bisbjergs Transport til A E G herved var behørig anmeldt for V O H. Da det nu er oplyst, at der er udbetalt Bisbjerg mere end V O H efter de nævnte Dokumenter har været berettiget til, og da det Beløb, som saaledes uberettiget er udbetalt, efter det oplyste skønnes at kunne sættes til 25 000 Kroner, vil V O H være at dømme til at betale A E G dette Beløb med Renter. I Henseende til Sagens Omkostninger for Landsretten vil Landsrettens Dom være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Højesteret vil derimod være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Vestbirk Oplands Højspændingsanlæg, bør til Indstævnte, A E G Dansk Elektricitets Aktieselskab, betale 25 000 Kroner med Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 1 Januar 1925, til Betaling sker. I Henseende til Sagens Omkostninger for Landsretten bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Bache, der efter Beskikkelse har givet Møde for litis denuntiatus Ingeniør C Pedersen, 400 Kroner, der udredes af det offenlige.

Det Indstævnte tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Sommeren 1923 afsluttede de Sagsøgte, Vestbirk Oplands Højspændingsanlæg, Kontrakt med Installatør Fred Bisbjerg af Grindsted om Udførelsen af forskellige elektriske Anlæg og Installationsarbejder.

Det til disse Arbejder nødvendige Materiale indkøbtes af Bisbjerg hos Sagsøgerne, A E G Dansk Elektricitets Aktieselskab i København, der sikrede sig deres Tilgodehavende for Leverancerne ved Transporter paa Bisbjergs Tilgodehavende hos de Sagsøgte. Da Bisbjerg, der i sin Tid som lavestbydende havde faaet Arbejdet i Entreprise, havde Vanskeligheder ved at opfylde sine Forpligtelser, gav Sagsøgerne i en anbefalet Skrivelse af 22 December 1923 til de Sagsøgte Anlægskontor i Brædstrup disse Underretning om 7 saaledes oprettede Transporter, hvorhos de anmodede de Sagsøgte om ikke at præstere nogen Udbetaling til Bisbjerg, men kun til Sagsøgerne. Den 9 Januar 1924 kom Direktør i A E G Aage Dreyer og den sammesteds ansatte Ingeniør Illum til Horsens, hvor de i et Værelse paa Hotel Heimdal havde en Forhandling med den hos de Sagsøgte ansatte Ingeniør C Pedersen og Bisbjerg, og efter at de fornødne Aftaler var truffet, oprettedes der samme Dag saalydende Overenskomst:

»D D er truffet følgende Overenskomst mellem Dansk Elektricitets Aktieselskab, København (i det følgende kaldet A E G) Installatør Bisbjerg, Grindsted (i det følgende kaldet Bisbjerg) og Vestbirks Oplands Højspændingsanlæg (i det følgende kaldet V O H) angaaende Fuldførelsen af det af V O H til Bisbjerg overdragne Arbejde:

1.

Installatør Bisbjerg overdrager herved til A E G sit fra Dato til enhver Tid hos V O H værende Tilgodehavende, som for Tiden anslaaes til ca 81 000 Kr efter at der til Dato er udbetalt Bisbjerg 54 806 Kr naar det under Udførelse værende Arbejde er fuldført, og indtil A E G har faaet Dækning for sit Tilgodehavende hos Bisbjerg.

2.

A E G anerkender, at Bisbjerg af V O H til Fuldførelse af ovennævnte Arbejde etc faar udbetalt Kr 11 000 af ovennævnte Sum Kr 81 000.

3.

A E G forpligter sig til at levere til Bisbjerg, Materiale til Installationer og 7 Taarne for et Beløb af indtil Kr 10 000, disse 10 000 Kr er inkluderet i de under Punkt 1 nævnte 81 000 Kr.

4.

Alle tidligere mellem A E G og Bisbjerg oprettede Transporter annulleres herved.

5.

V O H forpligter sig til kun at udbetale Bisbjergs Tilgodehavende til A E G i Henhold til fornævnte Punkter, saa længe dette Firma har noget Beløb til Gode hos Bisbjerg.

6.

Bisbjerg forpligter sig til at fuldføre de under Arbejde værende Installationer og 43 Transformatoraarne uden yderligere Udbetalinger end nævnt i Punkt 2, og uden yderligere Materialeleverance end nævnt i Punkt 3«.

Efter at der senere var overdraget Bisbjerg nye Arbejder, der krævede betydelige Materialeleverancer, oprettedes der den 9 April s A under et Besøg, som Pedersen og Bisbjerg aflagde paa Sagsøgernes Kontor i København, følgende Overenskomst:

»I Tilslutning til den i Brædstrup den 9 Januar 1924 oprettede Overenskomst mellem de forannævnte, forpligter V O H sig til at garantere for hele det Tilgodehavende A E G til Dato har hos Installatør Bisbjerg og for alle fremtidige Leveringer af Varer, som Installatør Bisbjerg rekvirerer til Arbejder under V O H.

Installatør Bisbjerg anerkender, at han herved transporterer sit Tilgodehavende hos V O H til forlods Udbetaling indtil et Beløb, der svarer til den Skyld, han til enhver Tid har hos A E G. Alle Materialbestillinger maa herefter tydelig være betegnet som værende bestemt for Arbejder og Leverancer til V O H.

V O H erklærer sig samtidig villig til at tilstille A E G a Conto Betalinger, svarende til de leverede Varers Fakturaværdi, paa samme Maade, som hidtil sket overfor Inst Bisbjerg direkte.

— — — —

Af alle Regninger til Inst Bisbjerg sendes der Duplikat til V O H. — V O H er berettiget til, til enhver Tid at forlange yderligere Vareleveringer, som falder ind under ovenstaaende Garanti, standset.«

Begge Overenskomster er paa de Sagsøgte Vegne underskrevet af Pedersen. Medens Vareleverancerne i den følgende Tid fortsattes, var Sagsøgerne utilfredse med den Maade, paa hvilken Betaling indgik, og den 8 September s A tilskrev de de Sagsøgte saaledes:

»I Tilslutning til de mellem Herr Ingeniør Pedersen og vor Ingeniør Illum førte Forhandlinger erklærer vi os villige til at fortsætte Leverancerne for Installatør Fred Bisbjerg til Arbejderne under V O H paa den hidtidige Basis, nemlig under Deres Garanti ifølge Garantiskrivelsen af 9 April d Aar paa følgende Betingelser:

De udbetaler til os inden den 18 ds følgende Beløb:

Kr 10 000 kontant

» 15 000 » eller Veksel

Endvidere 16 000 » eller Veksel forfalden til Betaling i Henhold til Overenskomst af 31 Maj 1924.

(Taarnmaterialer)

Endelig ca Kr 8000 kontant eller Veksel (Transformatorer)

Samtidig forudsætter vi, at den ifølge ovenstaaende Sammenstilling endnu resterende Del af vort Tilgodehavende pr ultimo Juli d Aar, ca Kr 30 000 betales os inden 3 Maaneder fra Dato.

En yderligere Betingelse for de fortsatte Vareleverancer er, at vore fremtidige Fakturaer honoreres senest 30 Dage efter den Maaned, i hvilken de er leverede.

— — — —

P S Forsaauidt De er indforstaaet med ovenstaaende og Vareleveringerne i Henhold hertil skal fortsættes, er det en Aftale, at vi modtager Rekvisition paa disse Materialer for Installatør Bisbjerg gennem Dem.«

Efter at Pedersen i November Maaned s A var blevet suspenderet

fra sine Stillinger hos de Sagsøgte, maatte Bisbjerg opgive at fuldføre det ham overdragne Arbejde, og hans Bo er senere taget under Konkursbehandling.

Idet Sagsøgerne har anbragt, at de med paaløbende Renter har tilgode hos Bisbjerg 50 947 Kr 67 Øre, og at de Sagsøgte ifølge Overenskomsten af 9 April 1924 hæfter for dette Beløb, har de under nærværende Sag paastaaet de Sagsøgte tilpligtet at betale dem Beløbet tilligemed Renter deraf 6 pCt aarlig fra den 1 Januar 1925, indtil Betaling sker.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for Sagsøgernes Tiltale.

Til Støtte herfor har de Sagsøgte i første Række gjort gældende, at Pedersen ikke var kompetent til at forpligte dem, idet saadan Beføjelse ifølge Selskabets Love alene tilkom Bestyrelsen, at Selskabet ikke har faaet officiel Meddelelse om Overenskomsten, at Pedersen ikke engang har underrettet Bestyrelsen om de trufne Aftaler, og at hans Undladelse heraf bevirkede, at Bestyrelsen lige til Begyndelsen af Oktober 1924, da Sagsøgerne havde nogle Telefonsamtaler med to af Højspændingsanlæggets Bestyrelsesmedlemmer, var fuldstændig uvidende om Aftalerne.

Der maa imidlertid gives Sagsøgerne Medhold i, at de Sagsøgtes Fremstilling af deres Ukendskab med Forholdene ikke finder tilstrækkelig Støtte i Sagens Oplysninger. Foruden at et af Bestyrelsen blandt dens Medlemmer til at forestaa Anlægget valgt Forretningsudvalg straks fra Begyndelsen af maa have vidst, at Bisbjergs økonomiske Forhold ikke var betryggende, og at han allerede i 1923 havde givet Sagsøgerne Transport paa sit Tilgodehavende hos de Sagsøgte, maa det anses godtgjort, at i alt Fald Formanden for Anlæggets Bestyrelse og Forretningsudvalg P David Kristensen af Trebjerre har været bekendt med Indholdet af Overenskomsten af 9 Januar 1924. Vel har han som Vidne erklæret, at han hverken overværede eller deltog i Forhandlinger om eller Udfærdigelsen af det paagældende Dokument, men heroverfor staaer de Vidneforklaringer, der er afgivet af Ingeniør Illum og Direktør Dreyer om det under Forhandlingerne paa Hotel Heimdal passerede. Efter den førstnævntes Forklaring førte Pedersen under Forhandlingerne Ordet for de Sagsøgte; men han og P D Kristensen gik undertiden til Side i Værelset og talte indbyrdes, hvorefter Dokumentet blev skriftlig affattet i Koncept. Direktør Dreyer har forklaret, at P D Kristensen under Mødet, der strakte sig over flere Timer, sad ved Bordet, dog at han engang under Mødet var borte, vistnok fordi han skulde i Banken, og at han, ligeledes under Mødet, havde Konferencer paa Tomandshaand med Pedersen, idet de gik til Side i Værelset. Med disse Forklaringer stemmer ogsaa Pedersens Fremstilling. Med Hensyn til Overenskomsten af 9 April 1924 gaar Pedersens Forklaring ud paa, at han har gjort Forretningsudvalget bekendt med det derom oprettede Dokument, der opbevarede paa de Sagsøgtes Kontor, hvor det var stukket ind i en Brevordner, indeholdende Korrespondancen vedrørende Bisbjerg, men ikke Kopier af de ham fra Sagsøgerne tilstillede Fakturaer; det er derhos ubestridt, at P D Kristensen jævnlig, undertiden to eller flere Gange ugenlig, indfandt sig paa Kontoret, hvor han eftersaa

de der beroende Papirer. Endvidere er det ved Forklaringer afgivet af Pedersen og Direktør Dreyer oplyst, at Overenskomsten af 9 April 1924 engang i Foraaret samme Aar, medens de to nævnte Personer og Dreyer spiste Frokost paa en Restauration i København, er blevet omtalt for Kristensen paa en saadan Maade, at saavel Pedersen som Dreyer fik det Indtryk, at Kristensen var fuldt ud orienteret angaaende Forholdet. Sidstnævnte har ikke destomindre fastholdt, at han indtil Oktober Maaned s A var uvidende om Overenskomsten.

For saa vidt de Sagsøgte endvidere har hævdet ikke at være gjort bekendt med ovennævnte Skrivelse af 8 September s A, i hvilken der henvises til »Garantiskrivelsen af 9 April d A«, har Sagsøgerne anbragt, at der i samme Konvolut, i hvilken denne Skrivelse var indlagt, fandtes en anden, ligeledes den 8 September s A dateret og til de Sagsøgte stilet Skrivelse angaaende Køb af Ensretteranlæg til Priser, der var baserede paa en nærmere angivet Dollarkurs, og at det er givet, at sidstnævnte Skrivelse, paa hvilken Sagsøgerne har modtaget Svar, har været behandlet af Anlæggets Bestyrelse. Der er fremdeles med en af Pedersen underskrevet Skrivelse af 17 September s A i Henhold til den ovenfor gengivne Skrivelse af 8 s M tilstillet Sagsøgerne ialt 3 Veksler underskrevet af Medlemmer af Anlæggets Bestyrelse, af hvilke Veksler de to paa 10 000 Kr og 16 000 Kr i Skrivelsen angives at være udstedt for Regning Installatør Bisbjerg, medens den 3 paa 8000 Kr er for Varer bestilt direkte af de Sagsøgte. Det er angaaende denne sidste Post oplyst, at de Sagsøgte i Maj Maaned s A var begyndt at købe Varer direkte hos Sagsøgerne, men efter Sagsøgernes Fremstilling androg disse Køb paa det paagældende Tidspunkt kun forholdsvis mindre Beløb.

Hvad dernæst angaar Pedersens Stilling i Selskabet er det oplyst, at han i Aaret 1923 var beskæftiget som Montageinspektør hos et Ingeniørfirma, der for de Sagsøgte havde projekteret og var deres Konsulent ved en større Udbygning af Højspændingsanlægget, og da det var overdraget Pedersen i den nævnte Egenskab at føre Tilsyn med dette Arbejde, havde han Lejlighed til at komme i Berøring med Anlæggets Ledelse. Han blev derefter i Slutningen af nævnte Aar ansat som Liniemester for dette, dog saaledes at han indtil 1 April 1924 lønnedes af det fornævnte Ingeniørfirma, og bistod i dette Tidsrum de Sagsøgte paa forskellig Maade, bl a med dets Korrespondance. Ved Kontrakt af 3 Marts 1924 blev han fra 1 April s A at regne ansat som Driftsbestyrer ved Anlægget med dets senere Udvidelser og — efter at de Sagsøgte var løst fra deres Forhold til Ingeniørfirmaet — ved en ny Kontrakt af 2 April s A tillige som Konsulent ved Udvidelserne. Medens han i Egenskab af Driftsbestyrer oppebar en maanedlig Løn af 500 Kr, var han som Konsulent lønnet med visse Procenter af Anlægssummen. Efter alt det oplyste maa der gaas ud fra, at Pedersen indtog en ledende Stilling indenfor Selskabet, og at Bestyrelsen, der bestod af spredt boende Repræsentanter for Beboerne i de Kommuner, i hvilke Selskabet skulde virke, men iøvrigt optraadte udadtil gennem det ovennævnte snævrere Forretningsudvalg, indtil kort før hans Suspension havde ubetinget Tillid til ham og overlod ham i vidt Omfang at træffe Dispositioner for Selskabet.

Naar nu henses til, at P D Kristensens foranførte Forklaring vedrørende Forhandlingerne den 9 Januar 1924 maa anses ikke blot i sig selv urigtig, men endog afgivet mod bedre Vidende, medens der i det hele taget ikke findes Grund til at tvivle om Rigtigheden af de af de andre fornævnte Vidner afgivne Forklaringer, at der i Aaret 1924 er udbetalt Sagsøgerne direkte fra de Sagsøgte Beløb paa ialt 81 000 Kr, deraf allerede umiddelbart efter Mødet den 9 Januar 10 000 Kr, som det maa antages ved P D Kristensens Foranstaltning, og at det er usandsynligt, at Bestyrelsens Medlemmer, saafremt de ikke havde haft Kendskab til Forholdene, vilde være gaaet med til at udstede Veksler paa saa store Beløb som ovenfor nævnt, særlig Vekslerne af 17 September, direkte til Sagsøgerne uden at gøre Betalingen afhængig af Bisbjergs Indvilligelse, maa der efter alt det foreliggende gaas ud fra, at Bestyrelsen i al Fald i Hovedtrækkene har haft Kendskab til og billiget de i April 1924 med Sagsøgerne truffne Aftaler, og at Pedersen har været bemyndiget til nærmere at ordne Forholdet. De Sagsøgte maa herefter anses bundne ved Overenskomsten af 9 April 1924.

De Sagsøgte har endvidere til Støtte for deres Frifindelsespaastand gjort gældende, at det var en Forudsætning for deres Forpligtelse, at der tilstilledes dem Kopier af samtlige Fakturaer til Bisbjerg, men at dette ikke er iagttaget af Sagsøgerne. De har derhos anført, at Overenskomsten er misligholdt ved, at der er debiteret dem Varer, der af Bisbjerg er anvendt til de Sagsøgte uvedkommende Arbejder.

Sagsøgerne har ved Vidneførsel af deres Kontorpersonale søgt at godtgøre, at de ommeldte Fakturakopier i det paagældende Tidsrum stedse er tilstillet de Sagsøgte. Ved de af de Sagsøgte tilvejebragte Oplysninger om de Fakturaer, der er fundet paa deres Kontor, kan det derhos ikke anses godtgjort, at der har fundet Forsømmelser Sted i saa Henseende, og da de Sagsøgte i hvert Fald af de dem hyppigt tilstillede Udtog af Bisbjergs Konto hos Sagsøgerne kunde faa fornøden Underretning, kan der ikke tillægges denne Indsigelse nogen Betydning. Ligeledes maa det antages, at Pedersen har været bekendt med, at Garantien udvidedes til at omfatte de forommeldte de Sagsøgte uvedkommende Varer — efter Sagsøgernes Fremstilling til et Beløb af 4801 Kr 60 Øre — og paa de Sagsøgte Vegne godkendt dette.

Fremdeles har de Sagsøgte fremsat Indsigelse mod, at der i det indsøgte Beløb er indbefattet Renter, der efter deres Anbringende er beregnet med 8 pCt p a. Da Sagsøgerne imidlertid efter § 38 i Lov om Køb af 6 April 1906 maa anses berettigede til at beregne sig Renter, og da de Sagsøgte ikke særlig har protesteret mod Størrelsen af det beregnede Beløb, kan der ej heller gives dem Medhold i denne Indsigelse.

Efter de Sagsøgte Procedure kan de ikke anses at have bestridt, at Overenskomsten, saafremt den kan gøres gældende mod dem, hjemler Sagsøgerne et direkte Krav paa dem, og der er derefter ikke Anledning til at komme ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt der maa gøres forskellige Fradrag i det indsøgte Beløb, saafremt Sagsøgernes Krav som af dem subsidiært hævdet, vil være at støtte paa Overenskomsten i Egenskab af Transport, og Kravet saaledes maa betragtes som et af Bisbjergs Ret overfor de Sagsøgte afledet Krav. I Modsætning til de

Sagsøgte har Pedersen, der efter at være indvarslet som ansvarlig overfor de Sagsøgte for den trufne Ordnings Forsvarlighed har givet Møde under Sagen, hævdet den Opfattelse, at der ved Overenskomsten i første Række er givet Sagsøgerne Transport paa et Tilgodehavende hos de Sagsøgte, at Sagsøgerne som Transporthavere er pligtige at respektere de Udbetalinger, som det var nødvendigt at yde Bisbjerg for at holde Arbejdet i Gang, og at en yderligere ved Overenskomsten given Garanti derfor maa holdes indenfor, hvad Bisbjerg havde tilgode. Da der imidlertid ikke under Sagen er nedlagt nogen Paastand overfor Pedersen, vil det ikke være nødvendigt at komme ind herpaa.

Efter det anførte vil Sagsøgernes Paastand være at tage til Følge.

De Sagsøgte vil derhos have at godtgøre Sagsøgerne Sagens Omkostninger med 2000 Kr.

Nr 70/1926. Bestyrelsen for Vestbirk Oplands Højspændingsanlæg (Steglich-Petersen)

mod

Ingeniør C Pedersen (Bache efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at afskedige Indstævnte.

Vestre Landsrets Dom af 12 Marts 1926: De Sagsøgte, Bestyrelsen for Vestbirk Oplands Højspændingsanlæg, bør til Sagsøgeren, Ingeniør C Pedersen, betale 41 400 Kr tilligemed Renter deraf 6 pCt aarlig fra den 8 Januar 1925, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 3000 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Ved Dom afsagt idag i den for Højesteret indankede Sag, som A E G havde anlagt imod V O H, er V O H blevet dømt til at betale A E G 25 000 Kroner, idet det ved Højesteretsdommen bl a blev statueret, at V O H maatte anses for bundet ved Overenskomsten af 9 Januar 1924, og at der maatte tillægges det den 9 April passerede Betydning, som om der herved var sket behørig Anmeldelse til V O H om den af Bisbjerg da givne Transport.

Efter alt, hvad der foreligger, maa Indstævnte siges at have forset sig saa groft overfor V O H, at V O H har været berettiget til at afskedige ham som sket. Herved lægges særlig Vægt paa, at Indstævnte uden Bemyndigelse af Bestyrelsen har afsluttet Overenskomsten af 9 April 1924 og derefter har skjult overfor Bestyrelsen, at en saadan Overenskomst var indgaaet,

at han har undladt at drage Omsorg for, at der ikke blev udbetalt Bisbjerg mere end berettiget, og at han ikke har gjort Bestyrelsen bekendt med forskellige af ham modtagne vigtige Dokumenter, saaledes bl a Brevet af 8 September 1924.

I Henhold til det anførte vil der af de i Dommen under A nævnte Beløb kun kunne tilkendes Indstævnte 450 Kroner — nemlig det under A 2 nævnte Beløb og 50 Kroner af de under A 4 nævnte 150 Kroner.

Indstævnte findes derhos for det af ham i hans Egenskab af Konsulent udførte Arbejde at have Krav paa et Beløb, som efter det oplyste skønnes at kunne bestemmes til 40 000 Kroner.

Idet der nu i det samlede Beløb — 40 450 Kroner — maa fragaa de i Dommen nævnte 18 050 Kroner, vil V O H herefter være at dømme til at betale Indstævnte 22 400 Kroner med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Bestyrelsen for Vestbirk Oplands Højspændingsanlæg, bør til Indstævnte, Ingeniør C Pedersen, betale 22 400 Kroner med Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 8 Januar 1925, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Bache 800 Kroner, der udredes af det offentlige.

Det Indstævnte tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Andelsselskabet Vestbirk Oplands Højspændingsanlæg — i det følgende kaldet V O H — er, som det hedder i Selskabets Love af 16 April 1921, dannet med det Formaal »paa billigst mulig Maade at levere den fornødne Elektricitet til Andelshaverne«. Det var Tanken, at den elektriske Strøm, der ikke produceredes af Selskabet selv, men købtes af Elektricitetsværker i Vestbirk og Bygholm, gennem en Række Højspændingsanlæg skulde ledes til Forbrugerne inden for et større Landomraade, efterhaanden som der tegnedes det fornødne Antal Andelshavere i de paagældende Egne. I Henhold til Selskabets Love var der valgt en større Bestyrelse, der var berettiget til at forpligte Selskabet i alle dets Anliggender, og af Bestyrelsens Midte et Forretningsudvalg paa 3 Medlemmer, af hvilke Bestyrelsens Formand var det ene. Sagsøgeren, Ingeniør C Pedersen af Pandrup, var i Aaret 1923 beskæftiget som Montageinspektør hos et Ingeniørfirma, der for V O H havde projekteret og

var Selskabets Konsulent ved en større Udbygning af Højspændingsanlægget, og da det var overdraget Sagsøgeren i den nævnte Egenskab at føre Tilsyn med dette Arbejde, havde han Lejlighed til at komme i Berøring med Ledelsen af V O H. Da det, efter at Udbygningen var fremmet saa vidt, at Driften kunde paabegyndes, blev krævet, at der for det paagældende Anlægs Vedkommende skulde ansættes en Liniemester, blev Sagsøgeren i Slutningen af 1923 ansat som saadan, men lønnedes dog indtil 1 April 1924 af fornævnte Ingeniørfirma. Han bistod i dette Tidsrum V O H paa forskellig Maade, bl a med dets Korrespondance. Ved Kontrakt af 3 Marts 1924 blev Sagsøgeren derpaa fra 1 April s A at regne ansat som Driftsbestyrer ved Anlægget med dets senere Udvidelser og — efter at V O H var løst fra dets Forhold til fornævnte Ingeniørfirma — ved en ny Kontrakt af 2 April s A tillige som Konsulent ved Udvidelserne. Ifølge den førstnævnte Kontrakt var Sagsøgeren bemyndiget til at antage det til Driften nødvendige Personale hvis Løn dog i hvert enkelt Tilfælde skulde fastsættes af Forretningsudvalget eller Bestyrelsen, samt til at købe det til Driften nødvendige Materiale, Instrumenter, Værktøj, Kontorsager etc. Han var forpligtet til at holde hele Anlægget i god og forsvarlig Stand samt til at passe den merkantile Drift, herunder indbefattet den daglige Ledelse af de paa Selskabets Kontor forekommende Sager. I sin nævnte Egenskab oppebar Sagsøgeren en maanedlig Løn af 500 Kr. Der var tillagt ham Bolig i en Selskabets tilhørende Ejendom i Brædstrup, mod at han betalte en aarlig Leje af 200 Kr, hvorhos han paatog sig visse Pligter med Hensyn til Kontorernes Renholdelse og Opvarmning samt forpligtede sig til, naar Selskabet indlagde et Centralopvarmningsanlæg i Bygningen, at forrente Prisforskellen mellem dette Anlæg og det ved Salg af Kakkelovne og Komfur fremkomne Beløb. Anskaffelsen af Automobil til Sagsøgerens Befordring paa Højspændingsanlæggets Omraade paahvilede ham; men Selskabet forpligtede sig til, mod at Sagsøgeren altid holdt Automobilet i driftssikker Stand, at yde ham 200 Kr om Maaneden i »Køregodtgørelse« samt efter Regning at godtgøre ham den aarlige Skat og Forsikring paa Vognen, dog ikke over 450 Kr, Benzin, Olie og Gummi. Kontrakten kunde fra begge Sider opsiges med 6 Maaneders Varsel til den 1 i en Maaned.

Konsulentkontrakten, der ikke indeholder Opsigelsesbestemmelser, omfattede ifølge dens § 1 »alle Udvidelser paa Anlægget, der maatte komme fra og med den 1 April d A, heri dog ikke medregnet Udvidelser indenfor de nu udbyggede Transformatorstationer ialt 41 Stk, hvilke Udvidelser Pedersen skal tilse og kontrollere for det Vederlag han oppebærer igennem sin Løn ved Selskabet«, hvorhos det i § 2 er bestemt:

»Naar en Udvidelse er afsluttet og denne indgaar i den for det allerede udbyggede Anlæg værende Drift falder den ind under § 1 i Lighed med de 41 Stationer.«

Ifølge § 3 paatog Sagsøgeren sig derhos en Række nærmere angivne Pligter saasom at udarbejde Projekt over Udvidelserne, at udfærdige Kontrakt med Entreprenørerne, at kontrollere og attestere Entreprenørernes Regninger m m. Som Vederlag var der tillagt Sagsøgeren 4 pCt af Anlægssummen for Høj- og Lavspændingsnettene, Taarne og Taarn-

montering, Maalere, Transformatorer, Installationer og Motorer. Udbetalingen af Vederlaget skulde ske med 2000 Kr ved Kontraktens Underskrift og derefter i Forhold til det udførte Arbejde.

Den 1 og 6 Oktober 1924 førtes der nogle Telefonsamtaler mellem to af Forretningsudvalgets Medlemmer og en Direktør for og en Ingeniør ved A E G Dansk Elektricitets Aktieselskab — i det følgende kaldet A E G — der havde leveret en betydelig Mængde Materiale til en af Entreprenørerne ved Udbygningen, Installatør Bisbjerg af Grindsted, og i den Anledning anmodede V O H om Betaling af 50 000 Kr paa deres Tilgodehavende hos Bisbjerg. I en Skrivelse af sidstnævnte Dato til Formanden for Bestyrelsen og Forretningsudvalget i V O H, P David Kristensen af Trebjerre, udtalte A E G, at de var »meget forundrede over at erfare, at De ikke skulde være vidende om den mellem Værket og os oprettede Garantioverenskomst, som forpligter Værket til at holde saa store Beløb af Installatør Bisbjerg i Grindsteds Tilgodehavende tilbage, saa der til enhver Tid var Dækning for vort Tilgodehavende hos Bisbjerg.

En Afskrift af denne Garantiskrivelse tilstilles Dem vedlagt.«

Efter Modtagelsen af denne Skrivelse besluttede Kristensen at søge Bistand hos en Overretssagfører i Horsens, og dette godkendtes i et den 18 s M afholdt Møde af Forretningsudvalget, i hvilket fornævnte Skrivelse fra A E G og et af Kristensen afgivet Svar derpaa blev forelagt. Sagsøgeren, der overværede Mødet og som sædvanlig førte Protokollen, gav nogle Forklaringer om den omhandlede Garanti i Paahør af Overretssagføreren, der var tilstede under en Del af Mødet. I den følgende Tid anstillede sidstnævnte nogle Undersøgelser angaaende Sagsøgerens Forhold og Mellemværendet med A E G, og i et Bestyrelsesmøde den 10 November næsteften gjorde han Rede dels for Resultatet af disse Undersøgelser, dels for en Forhandling, der var ført bl a med oftnævnte Ingeniørfirma, og hvorefter dette, som det siges i Bestyrelsens Forhandlingsprotokol, havde givet Tilsagn om Støtte til Selskabets videre Drift og Udbygning paa Betingelse af, at Sagsøgeren foreløbig suspenderedes fra sin Stilling. Paa Forslag af Forretningsudvalget vedtoges det derpaa paa Mødet indtil videre at suspendere Sagsøgeren fra alle hans Stillinger i Selskabet. Efter at der i den følgende Tid var ført forskellige Forhandlinger bl a om en Ordning af Forholdet til A E G, afholdtes der den 29 December næsteften et Bestyrelsesmøde, paa hvilket det efter Forslag af Forretningsudvalget besluttedes straks at afskedige Sagsøgeren baade som Driftsbestyrer og Konsulent, idet Forslaget forinden var motiveret af fornævnte Overretssagfører og ifølge Forhandlingsprotokollen var støttet paa følgende Grunde:

Færdig fra Trykkeriet den 14 September 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Liud) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 17.

Lørdag den 2 Juli.

- »1. Forholdet til A E G.
2. Udbetaling af den formentlige Returprovision.
3. Modtagelse af Laan fra et af Entreprenørfirmaerne.
4. Den uøkonomiske Udbygning af det nye Anlæg«.

Om Afskedigelsen blev der den 30 s M givet Sagsøgeren skriftlig Underretning, hvorhos han opsagdes til Fraflytning af sin Lejlighed fra den 1 Juli 1925.

Idet Sagsøgeren har anbragt, at saavel Suspensionen som Afskedigelsen har været uberettigede, har han under nærværende Sag søgt de Sagsøgte, Bestyrelsen for V O H, til Betaling af 77 910 Kr tillige med Renter deraf 6 pCt aarlig fra Stævningens Dato den 8 Januar 1925, indtil Betaling sker. Det nævnte Beløb udgør Summen af følgende Poster:

A. I Henhold til Driftsbestyrerkontrakten:

1. Gage for Tiden fra 1 Januar 1925 til 30 Juni s A..	3000 Kr 00 Øre
2. Godtgørelse for Automobilhold i November og December 1924	400 — 00 —
3. Do Do fra 1 Januar 1925 til 30 Juni s A....	1200 — 00 —
4. Godtgørelse af Automobilafgift for Oktober Kvartal 1924 og 1ste Halvaar 1925.....	150 — 00 —
5. Do for Benzin, Olie og Gummi indtil 30 Juni 1925	1000 — 00 —

5750 Kr 00 Øre

B. I Henhold til Konsulentkontrakten:

1. Vederlag af den under Sagsøgerens Ledelse foretagne Udbygning af 31 Transformatorstationer, anslaaet til en Værdi af.....	1 173 000 Kr
og af den anslaaede Værdi af Installationer og Motorer	506 000 —

---

1 679 000 Kr

4 pCt heraf	67 160 Kr 00 Øre
2. Vederlag af en projekteret Udvidelse til Salten m m anslaaet til en Værdi af.....	201 272 Kr

af Installationer	100 000 Kr
og af Motorer	25 000 —
	326 272. Kr
4 pCt heraf	13 050 Kr 00 Øre
C. Godtgørelse for den Sagsøgeren ved Suspensionen og Afskedigelsen paaførte Skade	10 000 — 00 —
	ialt 95 960 Kr 00 Øre

Heri fragaar:

Et Sagsøgeren a conto hans Konsulentvirksomhed udbetalt Beløb af	18 000 Kr
Husleje	50 — 18 050 — 00 —
	til Rest 77 910 Kr 00 Øre

De Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale, idet de har anført, at de paa Grund af forskellige Misligheder, hvori Sagsøgeren har gjort sig skyldig, har været berettiget til at suspendere ham og senere afskedige ham som sket, og at han efter Beskaffenheden af de paagældende Misligheder ej heller har Krav paa den ikke udbetalte Del af Vederlaget for det af ham som Konsulent udførte Arbejde.

Med Hensyn til Forholdet til A E G er det ubestridt, at Bisbjerg, der havde været lavestbydende paa den Entreprise, der blev overdraget ham, havde Vanskeligheder ved at opfylde sine Forpligtelser, navnlig for saa vidt angik Betaling af det ham af A E G leverede Materiale til Entreprisen. Som Følge deraf kom Direktør i A E G Aage Dreyer og den sammesteds ansatte Ingeniør Illum til Horsens, hvor de den 9 Januar 1924 i et Værelse paa Hotel Hejmdal havde en Forhandling med Sagsøgeren og Bisbjerg, og efter at de fornødne Aftaler var truffet, oprettedes der i Brædstrup — som det maa antages paa V O H's dervedværende Kontor — en s D dateret Overenskomst, i hvilken det hedder:

»1.

Installatør Bisbjerg overdrager herved til A E G sit fra Dato til enhver Tid hos V O H værende Tilgodehavende, som for Tiden anslaaes til ca 81 000 Kr, efter at der til Dato er udbetalt Bisbjerg 54 806 Kr, naar det under Udførelse værende Arbejde er fuldført, og indtil A E G har faaet Dækning for sit Tilgodehavende hos Bisbjerg.

2.

A E G anerkender, at Bisbjerg af V O H til Fuldførelse af ovennævnte Arbejde etc faar udbetalt Kr 11 000 Kr af ovennævnte Sum Kr 81 000 Kr.

3.

A E G forpligter sig til at levere til Bisbjerg Materiale til Installationer og 7 Taarne for et Beløb af indtil Kr 10 000; disse 10 000 Kr er inkluderet i de under Punkt 1 nævnte 81 000 Kr.

4.

Alle tidligere mellem A E G og Bisbjerg oprettede Transporter annulleres herved.

5.

V O H forpligter sig kun til at udbetale Bisbjergs Tilgodehavende til A E G i Henhold til fornævnte Punkter, saa længe dette Firma har noget Beløb tilgode hos Bisbjerg.

6.

Bisbjerg forpligter sig til at fuldføre de under Arbejde værende Installationer og 43 Transformatorårerne uden yderligere Udbetalinger end nævnt i Punkt 2 og uden yderligere Materialeleverance end nævnt i Punkt 3. — — —«

Under et Besøg, som Sagsøgeren og Bisbjerg den 9 April s A af lagde paa A E G's Kontor i København, oprettedes der derpaa følgende Overenskomst:

»I Tilslutning til den i Brædstrup den 9 Januar 1924 oprettede Overenskomst mellem de forannævnte forpligter V O H sig til at garantere for hele det Tilgodehavende, A E G til Dato har hos Installatør Bisbjerg og for alle fremtidige Leveringer af Varer, som Installatør Bisbjerg rekvirerer til Arbejder under V O H.

Installatør Bisbjerg anerkender, at han herved transporterer sit Tilgodehavende hos V O H til forlods Udbetaling indtil et Beløb, der svarer til den Skyld, han til enhver Tid har hos A E G. Alle Materialbestillinger maa herefter tydelig være betegnet som værende bestemt for Arbejder og Leverancer til V O H.

V O H erklærer sig samtidig villig til at stille A E G a conto Betalinger, svarende til de leverede Varers Fakturaværdi, paa samme Maade som hidtil sket overfor Installatør Bisbjerg direkte.

Kiøbenhavn, den 9 April 1924.

Af Alle Regninger til Installatør Bisbjerg sendes der Duplikat til V O H. V O H er berettiget til til enhver Tid at forlange yderligere Vareleveringer, som falder ind under ovenstaaende Garanti, standset«. Begge disse Overenskomster var underskrevet af Sagsøgeren. De Sagsøgte har til Støtte for deres Frifindelsepaastand i første Række gjort gældende, at Sagsøgeren ikke var kompetent til at forpligte V O H som i Dokumenterne anført, idet saadan Beføjelse efter Selskabets Love alene tilkom Bestyrelsen, at det i alt Fald havde været hans Pligt at underrette Bestyrelsen om de trufne Aftaler, at hans Undladelse heraf bevirkede, at Bestyrelsen lige til Begyndelsen af Oktober 1924, da de forommedte Telefonsamtaler fandt Sted, var fuldstændig uvidende om Ordningen, og at V O H er blevet udsat for at lide store Tab ved Sagsøgerens Handlemaade, idet Bisbjerg paa det paagældende Tidspunkt havde paadraget sig store Forpligtelser overfor A E G, for hvilke der ikke var Dækning i Tilgodehavender hos V O H eller i det leverede Materiale, hvorfor V O H paa Grundlag af Overenskomsten af 9 April under en for Tiden verserende Retssag af A E G er sagsøgt til Betaling af ca 53000 Kr.

Der maa imidlertid gives Sagsøgeren Medhold i, at de Sagsøgte

Fremstilling af deres Ukendskab med Forholdene ikke finder tilstrækkelig Støtte i Sagens Oplysninger. Foruden at Forretningsudvalget straks fra Begyndelsen af maa have vidst, at Bisbjergs økonomiske Forhold ikke var betryggende, og at han allerede i 1923 havde været nødt til at give A E G Transport paa sit Tilgodehavende hos V O H, maa det anses godtgjort, at i al Fald fornævnte P D Kristensen har været bekendt med Indholdet af Overenskomsten af 9 Januar 1924. Vel har han som Vidne erklæret, at han hverken overværede eller deltog i Forhandlingen om eller Udfærdigelsen af det paagældende Dokument; men heroverfor staar de Vidneforklaringer, der er afgivet af Ingeniør Illum og Direktør Dreyer om det under Forhandlingerne paa Hotel Heimdal passerede. Efter den førstnævntes Forklaring førte Sagsøgeren under Forhandlingerne Ordet for V O H; men han og P D Kristensen gik imidlertid til Side i Værelset og talte indbyrdes, hvorefter Dokumentet blev skriftlig affattet i Koncept. Direktør Dreyer har forklaret, at P D Kristensen under Mødet, der strakte sig over flere Timer, sad med ved Bordet, dog at han engang under Mødet var borte, vistnok fordi han skulde i Banken, og at han, ligeledes under Mødet, havde Konferencer paa Tomandshaand med Sagsøgeren, idet de gik til Side i Værelset. Herefter findes P D Kristensens Forklaring ikke at kunne lægges til Grund; men det maa antages, at Overenskomsten er tiltraadt af Sagsøgeren i Henhold til en ham af Kristensen som Formand i Selskabets Bestyrelse given Bemyndigelse.

Hvad dernæst angaar Dokumentet af 9 April 1924, er Betydningen af dette omtvistet, idet det af Sagsøgeren er hævdet, at det, uanset at V O H siges at skulle »garantere« et nærmere angivet Tilgodehavende, bl a under Hensyn til Tilknytningen til Dokumentet af 9 Januar ved Ordene »I Tilslutning til« kun er at anse som en af V O H anerkendt Transport i Lighed med, hvad der menes fastslaaet ved det sidstnævnte Dokument, medens det af de Sagsøgte er anført, at der muligvis ved Dokumentet af 9 April kan anses stiftet videre gaaende Forpligtelser for V O H, hvorfor dette Selskab ogsaa har forbeholdt sig sin Regresret overfor Sagsøgeren, saafremt det under den ovennævnte Retssag skulde blive dømt til at betale det af A E G indsøgte Beløb. Det kan nu ikke anses fornødent under nærværende Sag at afgøre, hvilken af disse Forstaaelser der er den rette, ligesom der findes at maatte bortses fra Spørgsmaalet om, hvorvidt Sagsøgerens manglende Kompetence til at forpligte V O H mulig vil kunne føre til dette Selskabs Frifindelse, idet det afgørende under nærværende Sag maa være, om Sagsøgerens Handlemaade, saaledes som Forholdene dengang kunde bedømmes, berettigede Selskabet til at afskedige ham. Det kan nu vel lægges Sagsøgeren til Last, at han, uden dertil at have de fornødne Forudsætninger, indlod sig paa egen Haand at deltage i Oprettelsen af vigtige Dokumenter som det foreliggende, og at han uden yderligere Forbehold end sket har tiltraadt dets Indhold, uanset at det ogsaa i anden Henseende end nævnt er uklart. Men der maa dog efter alt det foreliggende gaas ud fra, at der forud for Afslutningen af den sidste Overenskomst er foretaget en Beregning af Bisbjergs daværende Skyld til A E G og Tilgodehavende hos V O H, hvilken Beregning udviste Balance, og Sag-

søgeren findes herefter at have haft nogen Grund til at anse den trufne Ordning for forsvarlig, naar der, som sket ved Slutningsbestemmelsen i Overenskomsten, var sørget for, at V O H til enhver Tid kunde standse yderligere Vareleveringer til Bisbjerg, for saa vidt de skulde falde ind under Selskabets Garanti.

Sagsøgeren har villet hævde, at P D Kristensen ogsaa var underrettet om Overenskomsten af 9 April og har i saa Henseende paabe-
raabt sig den fornævnte Direktør Dreyers Vidneforklaring, hvorefter Sagsøgeren, medens han, Kristensen og Dreyer engang i Foraaret 1924 spiste Frokost paa en Restauration i København, skal have omtalt denne Overenskomst over for Kristensen; Dreyer vil derhos have faaet det Indtryk af Samtalen, at Kristensen var fuldtud orienteret angaaende Forholdet. Der findes dog ikke at kunne tillægges denne Forklaring nogen videre Betydning. Sagsøgeren har endvidere paaberaabt sig den Omstændighed, at Forretningsudvalget den 17 September 1924 efter Sagsøgerens Indstilling har udfærdiget en Veksel stor 34 000 Kr til A E G; af dette Beløb udgjorde kun 8 000 Kr Betaling for Varer leveret direkte til V O H, medens de 26 000 Kr ydedes for Bisbjergs Regning. Efter de Sagsøgte Fremstilling udfærdigedes Vekslen imidlertid alene i Tillid til den foreliggende Indstilling fra Sagsøgeren, og da det ikke mod de Sagsøgte Benægtelse er godtgjort, at Forretningsudvalget er gjort bekendt med en Skrivelse af 8 September 1924 fra A E G, i Henhold til hvilken Betalingen skete, og i hvilken Overenskomsten af 9 April var paaberaabt, kan der ej heller tillægges den anførte Omstændighed væsenlig Betydning.

Hvad særlig angaar Omfanget af det Tab, som V O H skal være udsat for at lide som Følge af de ommeldte Aftaler, er det af de Sagsøgte gjort gældende, at Sagsøgeren ved Udbetalingerne ikke tilbørlig har paaset Forholdet mellem Bisbjergs Forpligtelser overfor A E G og hans Tilgodehavende hos V O H, samt at Bisbjerg af A E G ogsaa har faaet udleveret Varer, der skulde bruges til V O H uvedkommende Arbejder, men som efter udtrykkelig Aftale med Sagsøgeren er debiteret V O H's Konto som omfattet af Overenskomsten af 9 April. De foreliggende Oplysninger om Bisbjergs Tilgodehavende hos V O H paa de Tidspunkter, da Udbetalingerne fandt Sted, er imidlertid saa ufuldstændige, at der ikke deri kan findes nogen sikker Støtte for det førstnævnte Anbringendes Rigtighed. Sagsøgeren har derhos bestridt, at han har truffet nogen Aftale som den nysnævnte, og da de foreliggende Udtalelser herom fra A E G's Side er uklare og modsigende, kan der ej heller tillægges det herom anførte nogen Betydning.

Til hvad der foran er anført om, at Forretningsudvalget maa have haft noget Kendskab til det paagældende Mellemværende og som Følge deraf ogsaa en vis Adgang og Pligt til at føre Kontrol med det, kommer imidlertid, at det for Sagsøgeren maatte staa som overmaade vigtigt, at Bisbjerg, der senere — efter at Sagsøgeren var suspenderet — er gaaet fallit, blev sat i Stand til at gennemføre sin Entreprise, idet i modsat Fald Arbejdet vilde blive forsinket og V O H udsat for at lide Tab, og i Betragtning af den Tillid, han nød hos Bestyrelsen, hvis Medlemmer savnede Sagkundskab paa det paagældende Omraade, har han

derfor haft nogen Føje til at anse det for mindre væsenligt, om Forretningsudvalget blev holdt nærmere underrettet om og fik Lejlighed til at approbere Enkelthederne i hans Dispositioner i det omhandlede Mellemværende. Herefter findes de Sagsøgte ikke allerede paa Grund af Sagsøgerens Forhold overfor A E G at have haft Berettigelse til at afskedige ham uden Varsel.

Foruden paa Forholdet til A E G er Sagsøgerens Afskedigelse, som nævnt i den forommeldte Tilførsel til Forhandlingsprotokollen, støttet paa 3 andre Forhold, hvortil under Sagens Gang yderligere er kommet nogle senere oplyste Omstændigheder.

Ved Udbetaling af »Returprovision« sigtes der til, at oftnævnte P D Kristensen har opnaaet Tilsagn fra Bisbjerg om, at denne gratis vilde indlægge Elektricitet i hans Ejendom. Kristensen, der ligesom andre Andelshavere var berettiget til at faa Installationsudgiften afholdt forskudsvis af V O H's Kasse, og som i Henhold hertil har ladet Sagsøgeren af V O H's Kasse for Bisbjergs Regning udbetale sig 600 Kr, har imidlertid hævdet, at han har ydet Bisbjerg Vederlag for Installationen ved Kørsler, Adgang til Benyttelse af hans Telefon og Overladelse af Lokaler til Opbevaring af Materiale, og der kan efter det derom oplyste ikke tillægges den nævnte Udbetaling nogen Betydning som Afskedigelsesgrund.

Det er derhos — iøvrigt paa Foranledning af Sagsøgeren selv, der under sin Suspension gav Bestyrelsen Meddelelse derom — oplyst, at P D Kristensen i April—Juli 1924 af Sagsøgeren har ladet sig udbetale 1200 Kr. Beløbet, der er erlagt i flere Gange, er ifølge de derfor udstedte Kvitteringer betalt for Regning »Agitation. Sydlig Udvidelse«. Det er ubestridt, at der, da en større Udbygning af Anlægget i sydlig Retning forestod, af Sagsøgeren i Forbindelse med Kristensen blev foretaget en kraftig Agitation i de paagældende Egne for at opnaa, at Tilslutningen blev saa stor som mulig, hvori ikke blot Selskabet, men — som Følge af den i Konsulentkontrakten fastsatte Lønningsmaade — ogsaa Sagsøgeren personlig var interesseret. Vel maa det nu siges at være mindre korrekt, at Sagsøgeren af sine egne Midler har ydet Kristensen, der hos Selskabet oppebar Honorar som Godtgørelse for sin Ulejlighed, saadant Vederlag; men under Hensyn til det anførte Formaal med Udgiften og til, at der efter den af Kristensen afgivne Forklaring maa gaas ud fra, at denne har opfattet Betalingen som Vederlag for en Sagsøgeren blot med dette Formaal for Øje ydet Bistand, findes ej heller dette Forhold at kunne berettige de Sagsøgte til Afskedigelsen.

De Sagsøgte har endvidere anbragt, at Sagsøgeren har modtaget Pengelaan af et Installationsfirma, der havde en større Entreprise ved Udbygningen. Det er nu vel ubestridt, at Sagsøgeren stod i et Gældsforhold til det paagældende Firma; men da det er godtgjort, at Gælden, for hvilken der er udstedt en Veksel paa 2000 Kr, stammer fra en Tid, der ligger forud for hans Ansættelse hos V O H, maa ogsaa dette Forhold anses betydningsløst.

Det er dernæst anført, at Sagsøgeren har opnaaet en uretmæssig Fordel ved Installationen af Varmeapparatet i Selskabets Ejendom i Brædstrup, idet han efter de Sagsøgtes Fremstilling skal have disponeret

til egen Fordel over de Kakkelovne m m, der blev overflødige ved Installationen, men som rettelig burde være solgt saaledes, at Salgssummen førtes til Indtægt for Selskabet. Sagsøgeren har hævdet, at det Firma, der besørgede Installationen, havde betinget sig at faa de nævnte Genstande overladt som en Del af Vederlaget for Installationen. Dette fremgaar nu vel ikke af Firmaets Tilbud og den derom førte Brevveksling; men da det i al Fald ikke mod Sagsøgerens Benægtelse kan anses godtgjort, at han har tilegnet sig Genstandene eller det derfor indkomne, kan der ikke lægges nogen Vægt paa det herom anførte.

Der er fremdeles fremsat en Række Indvendinger mod Sagsøgerens Ledelse af Selskabets Anliggender i økonomisk Henseende. Det er saaledes anført, at Sagsøgeren ved Udvidelsen benyttede samme Tegningslister som ved de første Udbygninger, uanset at der ved disse var givet Andelshaverne Tilsagn om Levering af Elektricitet for en nærmere fastsat Pris, der senere viste sig ufyldstgørende, at han ikke som af Bestyrelsen forlangt sørgede for, at der af de Kommuner, der var interesserede i Anlægene, blev givet Tilsagn om Garanti af de til Anlæggenes Udførelse optagne Laan, forinden Arbejdet paabegyndtes, at der er udført Husinstallationer før Hovedledningerne var i Orden, saa at Selskabet maatte afholde Udgiften ved Installationen uden i længere Tid at kunne faa Indtægt af dem, at nogle af Sagsøgeren foretagne Rentabilitets-Beregninger er urigtige, at han ikke paa behørig Maade drog Omsorg for Oprettelsen af Kontrakter med Entreprenørerne, og at der for Montering af nogle Transformatorerne, der omfattedes af Bisbjergs Entreprise, er udbetalt denne i Henhold til Overenskomst med Sagsøgeren mere, end der var hjemlet ved Bestyrelsens Vedtagelser, og mere end Forholdene gjorde det rimeligt at betale.

Det er nu ikke af de Sagsøgte godtgjort, at Benyttelsen af de forommeldte Tegningslister har medført Ulemper for V O H. Med Hensyn til Kommunegarantierne fremgaar det af Vidneforklaringer, at der ogsaa indenfor Bestyrelsen var nogen Tilbøjelighed til at paabegynde Udbygninger uden at afvente et endeligt Tilsagn om Garanti; Grunden hertil maa antages at have været, at der under Agitationen for Tilslutning til Udvidelsen blev givet Løfter om hurtig Iværksættelse af Anlægget for at hindre, at konkurrerende Selskaber førte deres Linier ind over den paagældende Egn. Det kan derhos efter det foreliggende ikke antages, at Bestyrelsen skulde have været uvidende om de saaledes iværksatte Arbejder, og det maa statuere, at dette i al Fald var et Omraade, hvor Bestyrelsen, om den end iøvrigt manglede Sagkundskab, havde haft Anledning til selv at føre Kontrol med Virksomheden. Det er endelig oplyst, at de Garantier, der ved Sagsøgerens Suspension manglede fra nogle — muligvis 9 — Kommuner, senere med en enkelt Undtagelse er tilvejebragt. Sagsøgeren kan efter det anførte ikke afskediges uden Opsigelse paa Grund af det saaledes skete, og efter lignende Betragtninger heller ikke for Paabegyndelsen af de fornævnte Husinstallationer; det drejer sig derhos efter det oplyste kun om ganske enkelte saadanne. De forommeldte efter de Sagsøgte Formening urigtige Rentabilitetsberegninger vedrørte efter det fremkomne Udbygninger, som ikke er kommet til Udførelse, og efter Sagsøgerens Fremstilling blev Af-

talerne med Entreprenørerne, naar ny Kontrakt ikke oprettedes, truffet ved Henviisning til ældre Kontrakter eller Tilførsler til Forhandlingsprotokollen; det er derhos ikke paavist af de Sagsøgte, at Sagsøgerens Forhold i disse Henseender har medført Ulemper for Selskabet. For saa vidt der for nogle før Sagsøgerens Tiltrædelse udbudte Monteringer af Transformatorerne er udbetalt Bisbjerg mere end hjemlet ved Bestyrelsens Vedtagelser, maa dette anses begrundet i, at der i det Overslag, der laa til Grund for Entreprisen, ikke var medtaget adskilligt Tilbehør, som senere blev forlangt af Elektricitetskommissionen, og som derfor betales udenfor Entreprisesummen. De Sagsøgte har derhos ikke godtgjort, at det Bisbjerg herfor betalte saavel som de Summer, der er tilsagt ham for nogle ham senere overdragne Taarnmonteringer, er urimelige, og den Omstændighed, at Sagsøgeren ikke har forelagt Bestyrelsen disse Sager, kan efter det ovenfor anførte ikke være afgørende. Der kan saaledes paa samtlige de nævnte Punkter ikke bebrejdes Sagsøgeren saa væsentlige Forsømmelser af hans Pligter, at øjeblikkelig Afskedigelse har været beføjet, og det kan i denne Forbindelse tilføjes, at der ikke er fremsat nogen Indvending af Betydning mod Løsningen af den tekniske Del af Sagsøgerens Opgave.

De Sagsøgte har dog endnu gjort gældende, at Sagsøgeren i det hele taget manglede de fornødne Kvalifikationer til at paatage sig den paagældende Stilling, og de har i saa Henseende paaberaabt sig en Skrivelse af 8 Oktober 1924 fra Elektricitetskommissionen, hvori denne udtaler, »at Kommissionen maa anse det for meget uheldigt, at der af Værket er antaget en Mand som Driftsbestyrer, der ikke er i Besiddelse af den for en Højspændingsinstallatør krævede Uddannelse, og idet man henviser til Bestemmelsen i § 11 b i Stærkstrømsreglementet af 26 Januar 1924, skal man henlede Opmærksomheden paa, at den af Værket antagne Driftsbestyrer, da han ikke har bestaaet en af de af Ministeren for offentlige Arbejder godkendte Prøver for Højspændingsinstallatører, ikke maa paatage sig noget Udvidelses- eller Vedligeholdelsesarbejde ved Selskabets Højspændingsanlæg«.

De Sagsøgte har derhos anført, at Sagsøgerens Optræden umiddelbart før hans Suspension maatte bevirke, at de mistede den fornødne Tillid til hans Ledelse.

Det er nu ikke af de Sagsøgte godtgjort, at Sagsøgeren, der efter deres egen Fremstilling ved sin Ansættelse blev adspurgt om sine Kvalifikationer, har givet dem urigtige Oplysninger herom, og ligesom Elektricitetskommissionen i en senere Skrivelse af 25 August 1925 har udtalt, at Sagsøgerens Konsulentvirksomhed er Kommissionen uvedkommende, saaledes er den i ovennævnte Skrivelse af 8 Oktober 1924 ommeldte Uddannelse ej heller stillet som et absolut Vilkaar for Sagsøgerens Forbliven i Driftsbestyrerstillingen. Der maa derhos gaas ud fra, at der mellem Bestyrelsen og Sagsøgeren kort Tid før Suspensionen var truffet Aftale om, at han senere skulde underkaste sig den af Kommissionen nævnte Prøve, naar hans Arbejde i Selskabets Tjeneste levnede ham bedre Tid dertil. Med Hensyn til Sagsøgerens Optræden overfor Bestyrelsen i Tiden umiddelbart før Suspensionen maa det vel anses godtgjort, at han, da han i Udvalgsrådet den 18 Oktober 1924

af Overretssagfører Poulsen blev foreholdt Overenskomsten af 9 April 1924 med A E G, har — som det maa antages mod bedre Vidende — givet den urigtige Oplysning herom, at han havde underskrevet denne ikke paa Selskabets, men paa egne Vegne; men da der maa gaas ud fra, at Bestyrelsen allerede paa dette Tidspunkt havde mistet Tilliden til ham, kan der ikke tillægges hans Optræden ved denne Lejlighed nogen selvstændig Betydning, og dette gælder i endnu højere Grad hans Forhold ved nogle senere Lejligheder, hvor han var stillet overfor Selskabets Repræsentanter.

Ved Bedømmelsen af Sagsøgerens Forhold til V O H maa det endelig tages i Betragtning, at han, som det fremgaar af de afgivne Vidneforklaringer, fik betroet den ovennævnte Stilling, der tidligere, som nævnt, i det væsentlige havde været varetaget af et Ingeniørfirma, fordi det mentes at blive billigere for Selskabet, idet man antog at kunne spare en Del af det Vederlag, der ellers maatte ydes Ingeniørfirmaet; men Selskabets Bestyrelse, der havde været tilfreds med Sagsøgerens Udførelse af det praktiske Arbejde, der havde været overladt ham af Ingeniørfirmaet, burde have været klar over, at han ikke havde haft Lejlighed til at vise sine Evner til at overtage den overordnede Ledelse af et Foretagende som det paagældende.

Efter alt det anførte har de Sagsøgte saaledes ikke haft Føje til at afskedige Sagsøgeren som sket, og han maa derfor have Krav paa Godtgørelse i det Omfang, hvori det er hjemlet ved de ovennævnte Kontrakter.

Med Hensyn til den Godtgørelse, der er indsogt i Henhold til Driftsbestyrerkontrakten, har de Sagsøgte ikke fremsat nogen særlig Indsigelse mod Posterne 1 og 2. Da Sagsøgeren ikke har haft nødvendig at holde sit Automobil til Disposition for Selskabet, efter at hans Afskedigelse var besluttet, findes Posterne 3 og 5 ikke at kunne tilkendes ham, og af Post 4 vil der kun være at tillægge ham 50 Kr i Godtgørelse af Afgiften for Oktober Kvartal 1924. Hvad dernæst angaar Konsulentforholdet, har Sagsøgeren hævdet, at der tilkommer ham Vederlag beregnet af hele det af ham projekterede Arbejde, idet han har opfattet den Stilling, han indtog i den nævnte Egenskab som svarende til en Arkitekts ved et projekteret Byggeforetagende. Der findes imidlertid at maatte gives de Sagsøgte Medhold i, at han maa betragtes som fast ansat Funktionær ved Selskabet, og herefter vil der kun kunne tilkendes ham Vederlag for Arbejde, der er kommet til Udførelse inden det Tidspunkt, til hvilket han kunde opsiges, og dette maa for Konsulentforholdet være samme Tidspunkt, som er fastsat i Driftsbestyrerkontrakten. I det pr 31 December 1925 opgjorte Anlægsregnskab er Værdien af de 31 Stationer i fuldt udbygget Stand opført med det i Sagsøgerens Paastand nævnte Beløb af 1 173 000 Kr. Idet der findes at burde gøres et Fradrag heri for den Del af Arbejdet, der ikke var færdigt den 1 Juli 1925, og idet der til den saaledes udkomne Sum vil være at lægge et skønsmæssigt ansat Beløb for Installationer og Motorer, findes Anlægets Værdi den nævnte Dag at kunne ansættes til 1 400 000 Kr, hvoraf Sagsøgeren i Vederlag 4 pCt, udgør 56 000 Kr. Da den under B 2 ommeldte Udvidelse er opgivet, findes der efter det ovennævnte Syns-

punkt for hans Stilling, uanset at Sagsøgeren har udført noget Arbejde herpaa, bli a ved Udarbejdelse og Indsendelse til Elektricitetskommissionen af Projekt, ikke at kunne tillægges ham Vederlag herfor. Til Støtte for sit Krav om den under C indsogte Godtgørelse har Sagsøgeren gjort gældende, at han paa Grund af den Nedsættelse i det almindelige Omdømme, der var en Følge af hans Suspension og Afskedigelse, har haft vanskeligt ved at faa Ansættelse andetsteds i den følgende Tid. Der findes dog ikke at kunne tilkomme ham særlig Godtgørelse herfor, og der vil derfor ikke kunne tillægges ham noget af det herunder opførte Beløb. Idet der endelig overensstemmende med Sagsøgerens Paastand i de ovennævnte Beløb vil være at fradrage 18 050 Kr, bliver der ialt at tilkende ham 41 400 Kr med Renter som paastaet.

De Sagsøgte vil derhos have at godtgøre ham Sagens Omkostninger med 3000 Kr.

Hermed endte første ordinære Session.

Mandag den 8 August.

Nr 229/1927.

Rigsadvokaten
mod

Fængslede **Leo Henry Axelsen.**

Højesterets Ankeudvalgs Kendelse

Da der efter Sagens Beskaffenhed skønnes at være Grund til at hindre Tiltalte Leo Henry Axelsen, der ved Vestre Landsrets Dom af 18 Juni 1927 efter Straffelovens § 185, sammenholdt med Lov 1 April 1911 § 13, er anset med Fængsel paa sædvanlig Fængkost i 40 Dage, i at unddrage sig Ansvar, findes Tiltalte at maatte forblive fængslet.

Thi bestemmes:

Leo Henry Axelsen bør forblive hensiddende i Varetægtsfængsel.

EKSTRASSESSIONEN

Mandag den 29 August.

Nr 59/1927.

Rigsadvokaten
mod**Dagmar Kirstine Svendsen (Fenger),**

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 184.

Københavns Byrets Dom af 26 Aug 1926: Tiltalte Dagmar Kirstine Svendsen bør for det offentlige Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder Salær til den beskikkede Forsvarer, Overretssagfører K Haack, 300 Kr, udredes af det offentlige.

Østre Landsrets Dom af 19 November 1926: Tiltalte Dagmar Kirstine Svendsen bør til Statskassen bøde 500 Kr eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 30 Dage. De ovennævnte Skrifter konfiskeres. Saa bør Tiltalte og betale Sagens Omkostninger for begge Retter, derunder det hendes Forsvarer for Byretten tillagte Salær, 300 Kr, og i Salær til den for hende for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører K Haack, 40 Kr. Den idømte Bøde at udredes inden 3 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Landsrettens Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Dagmar Kirstine Svendsen til Højesteretssagfører Fenger 200 Kroner.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Dagmar Kirstine Svendsen tiltales ved Anklageskrift af 15 Juni 1926 til at lide Straf for Overtrædelse af Straffelovens § 184 for i flere Aar, formentlig ca 3 Aar, indtil omkring Oktober 1925 i sin Forretning »Scala Kiosken« eller »International Bogkiosk« at have forhandlet følgende utugtige Skrifter:

1. Sadopaideia,
2. Tagebuch eines Satyrs,
3. Lise Fessée,
4. Petite Dactylo,
5. La flagellation des femmes en Allemagne og
6. Satyres et flagellants.

Der er derhos af Anklagemyndigheden nedlagt Paastand om, at de nævnte Skrifter konfiskeres i Henhold til Straffelovens § 34.

Tiltalte er født den 14 Februar 1882 og ikke fundet tidligere straffet.

Det fremgaar af Sagen, derunder Tiltaltes egen Erkendelse, at hun i de sidste ca 3 Aar i den af hende drevne Forretning »Scala-Kiosken« eller »International Bogkiosk« har forhandlet de i Anklageskriftet nævnte Bøger, som hun har indkøbt hos herværende Boghandlere.

Tiltalte, der ikke har Kendskab til fremmede Sprog, har som Følge heraf ikke selv kunnet læse de omhandlede Bøger, men hun har erkendt, at hun var paa det rene med, at Bøgerne indeholdt Skildringer af erotiske Forhold, samt at hun ved Indkøbene, ved hvilke hun paastaar at være blevet vejledet ved Repræsentanter for de paagældende Boghandlerfirmaer, bestræbte sig for at faa letsælgelige Værker af utugtigt Indhold. Det er derhos oplyst, at en væsentlig Del af hendes Indtægt har hidrørt fra Salget af saadanne Skrifter.

Samtlige Værker maa antages uden Tiltaltes Medvirken at være forfattet, trykt og offentliggjort i Udlandet og derfra indført her til Landet af herværende Boghandlerfirmaer og Forlag.

Om den Fremgangsmaade, der vil være at iagttage af det offentlige, saafremt saadanne Værker findes af utugtigt Indhold, indeholdes Reglen i Lov 3 Januar 1851 §§ 14 og 15, jfr Retsplejelovens §§ 800, 701 og 684, der ikke ses iagttagne i nærværende Sag. Vel tages der i Presselovens § 14 Forbehold for det Tilfælde, at nogen dansk Undersaat maatte bære Ansvaret for Skriftets Offenliggørelse, men der kan ifølge Sagens Natur ikke herved være tænkt paa Tilfælde som det foreliggende, idet Reglerne i §§ 14 og 15 herefter vilde blive indholdsløse. Det nævnte Forbehold maa antages at sigte til saadanne Tilfælde, hvor vedkommende danske Undersaat under en eller anden Form har medvirket til selve Udfærdigelsen eller Offenliggørelsen ved Samarbejde eller Aftale med vedkommende Forfatter eller Udgiver.

Straffelovens § 184, 1 Pkt, omhandler ifølge sin Ordlyd kun selve Offenliggørelsen af et utugtigt Skrift, ikke Forhandling af et saadant. En analogisk Anvendelse af Bestemmelsen paa sidstnævnte Forhold er ikke hjemlet dels som Følge af Formuleringen af Paragraffens 2det Punktum, der for det i denne Del af Paragrafen omhandlede Forhold udtrykkelig nævner Forhandling, dels fordi der ikke er nogen Trang til en saadan analogisk Anvendelse, idet de omhandlede Bestemmelser i Presselovens §§ 14 og 15 indeholder fyldestgørende Forskrifter, der netop forudsætter, at man som Regel ikke kan drage nogen personlig til Ansvar for Indholdet af et fra Udlandet indført, der offentliggjort Skrift.

Da derhos de Illustrationer, der findes optaget i de under 3) til 6) i Anklageskriftet nævnte Værker, udgør en integrerende Bestanddel af Skrifterne saaledes, at en selvstændig Bedømmelse af Illustrationerne

ikke vel lader sig gennemføre, findes Spørgsmaalet om selvstændig Ansvar for disse (jfr Presselovens § 16) at maatte afgøres efter samme Regler som Ansvar for Skrifternes Indhold.

Som Følge af det saaledes anførte findes Tiltalte, uanset om de i Anklageskriftet omhandlede Skrifter maatte være af utugtigt Indhold, at maatte friindes for det offentlige Tiltale.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den af Københavns Byrets 6 Afdeling den 26 August d A afsagte Dom, ved hvilken Tiltalte Dagmar Kirstine Svendsen blev frifundet for Anklagemyndighedens Tiltale for Overtrædelse af Straffelovens § 184, er af det offentlige paaanket til Ændring af Dommens Afgørelse af Sagens Realitet, idet det formenes, at det er med Urette, at Tiltalte er frifundet.

Bestemmelserne i § 3 i Lov af 3 Januar 1851 om Pressens Brug findes hverken direkte eller analogisk at kunne komme til Anvendelse paa Skrifter, der ikke ved Trykken er offentliggjort her i Riget, men Spørgsmaalet om Ansvar for saadanne Skrifers Offentliggørelse maa afgøres efter Straffelovgivningens almindelige Regler, og dette maa ogsaa finde Anvendelse paa Offentliggørelse ved Forhandling af de paa-gældende Skrifter.

Da den af Tiltalte foretagne Forhandling af de i Sagen omhandlede Skrifter maa betragtes som en Offentliggørelse i den i Straffelovens § 184, 1 Pkt, angivne Betydning, vil Tiltalte, der har været klar over Skrifternes utugtige Karakter, være at anse efter den nysnævnte Straffelovsbestemmelse efter Omstændighederne med en Statskassen tilfaldende Bøde af 500 Kr, subsidiært simpelt Fængsel i 30 Dage.

De i Bevaring tagne Eksemplarer af de i den indankede Dom under Nr 1—6 nævnte Skrifter vil i Medfør af Straffelovens § 34 være at konfiskere.

Nr 144/1927.

Rigsadvokaten

mod

Carl Oskar Suenson og Aage Elias Frederiksen (Harboe),

der tiltales for Brandstiftelse, subsidiært for Assurancesvig.

Dom afsagt den 31 December 1926 af Retten for Holbæk Købstad m v: De Tiltalte Carl Oskar Suenson og Aage Elias Frederiksen bør hensættes til Forbedringshusarbejde hver især i 8 Maaneder og en for begge og begge for en betale Sagens Omkostninger, derunder Vederlag til Landsretssagfører Poulsen 150 Kr og Overretssagfører Holm 100 Kr. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 23 Februar 1927: De Tiltalte, Carl Oskar Suenson og Aage Elias Frederiksen bør straffes med Forbedringshusarbejde, hver især i 1 Aar. Med Hensyn til Udredelsen af Sagens Omkostninger i 1ste Instans bør den indankede Dom ved Magt at stande. I Salær til den for Tiltalte Suenson for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Jarner, udreder denne Tiltalte 40 Kr og i Salær til den for Tiltalte Frederiksen for samme Ret beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Chr Langballe, udreder sidstnævnte Tiltalte 40 Kr. Sagens øvrige Omkostninger for Landsretten udredes af de Tiltalte, en for begge og begge for en. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af det offentlige.

I Henhold til de i Landsrettens Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Harboe 100 Kroner, der udredes af det offentlige.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under denne Sag tiltales Uldhandler Carl Oskar Suenson og Arbejdsmand Aage Elias Frederiksen til Straf efter Straffelovens § 282 for Brandstiftelse, subsidiært for Assurancesvig.

Tiltalte Suenson er født i Jordløse 29 August 1889 og er tidligere straffet saaledes:

1. Ved Dragsholm Birks Politiret den 1 Oktober 1917 vedtaget Bøde 15 Kr til Statskassen for Dyrplageri, Lov 17 Maj 1916,
2. Ved Løve Herreds Ret den 31 Maj 1922 vedtaget Bøde 10 Kr til Politikassen for Overtrædelse af Frd 13 Februar 1775 og Pl 27 November 1839,
3. Ved samme Rets Dom af 23 Marts 1925 idømt Bøde 30 Kr til Politikassen for samme Forseelse. Ved Østre Landsrets Dom 21 August 1925 frifundet,
4. Ved Kalundborg Retskreds Dom af 3 April 1926 idømt Bøde 150 Kr til Statskassen for Overtrædelse af Motorloven.

Tiltalte Frederiksen er født 1 August 1903 i Kundby og er ved Holbæk Retskreds Dom af 5 December 1924 idømt Bøde 50 Kr for ulovlig Jagt.

Ved de Tiltaltes overensstemmende Forklaring, der bestyrkes ved det iøvrigt oplyste, er det godtgjort, at Frederiksen Natten mellem den

21 og 22 Maj 1926 efter Aftale med Suenson har sat Ild paa den Suenson tilhørende Motorvogn under følgende nærmere Omstændigheder.

Da Suenson i Foraaret 1926 var i Pengeforlegenhed, bl a fordi han skulde bruge Penge i Anledning af Separation fra sin Hustru, tænkte han først paa at sælge den ham tilhørende Motorvogn, men da han mente, at der ved Salget ikke vilde udkomme noget synderligt, kom han ind paa den Tanke at sætte Ild paa Vognen for at kunne hæve Assurance-summen.

Vognen var forsikret i Selskabet »National« i København for 2000 Kr. Da han en Dag traf sammen med Tiltalte Frederiksen, tilbød han ham 200 Kr for at sætte Ild paa Vognen, og Frederiksen gik ind derpaa. Pengene skulde betales Frederiksen, naar Assurance-summen var hævet.

De aftalte saa, at Suenson den følgende Nat skulde køre Motorvognen hen paa en Mark ved Aggersvold, hvor Frederiksen senere skulde indfinde sig for at foretage Ildspaesættelsen.

Natten mellem den 21 og 22 Maj kørte Suenson saa Vognen hen paa Aggersvold Mark og lod den staa der paa et Sted, der var langt fra andre antændelige Genstande. Der var efter Suensons Forklaring 20 à 25 Liter Benzin paa Vognen.

Frederiksen kom senere paa Natten til Stedet paa Cykel, tappede Benzin af Tanken paa en medbragt Flaske og hældte det ud over Sæderne. Derefter kastede han en brændende Tændstik ind i Vognen ved Førersædet, og da Ilden straks slog op, cyklede han til sit Hjem.

Ved Branden ødelagdes Vognens Karosseri og Sæder, men Motoren havde ikke taget Skade.

Suenson har senere fra Forsikringsselskabet faaet Tilbud om en Erstatning af 750 Kr, hvilken Erstatning dog ikke er blevet udbetalt. Da Vognen ikke var beskadiget saa meget, som Suenson havde ventet, vilde han kun betale Frederiksen 100 Kr, og af Beløbet har Frederiksen kun oppebaaret 25 Kr.

For deres Forhold findes de Tiltalte at burde straffes efter Straffelovens § 282, 1 Stk, for Suensons Vedkommende sammenholdt med Straffelovens § 52, og Straffen findes for begge Vedkommende at kunne fastsættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

De vil derhos in solidum have at udrede Sagens Omkostninger, derunder Vederlag til de beskikkede Forsvarere, Landsretssagfører Poulsen 150 Kr og Overretssagfører Holm 100 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den af Retten for Holbæk Købstad m v den 31 December 1926 afsagte Dom er paaanket dels af de Tiltalte Carl Oskar Suenson og Aage Elias Frederiksen til Formildelse dels af Anklagemyndigheden til Skærpeelse af de de Tiltalte idømte Straffe.

For det af de Tiltalte udviste i den indankede Dom nærmere beskrevne Forhold vil de være at anse efter Straffelovens § 259 for Frede-

riksens Vedkommende sammenholdt med Straffelovens § 54, og findes Straffen efter Omstændighederne at kunne bestemmes for hver især af de Tiltalte til Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Med Hensyn til Udredelsen af Sagens Omkostninger for Underretten vil den indankede Dom kunne stadfæstes.

T i r s d a g d e n 30 A u g u s t .

Nr 203/1927.

Rigsadvokaten

m o d

Svend Overgaard Pedersen (Bache),

der tiltales for Vold mod sagesløs Person.

Østre Landsrets Dom af 10 Maj 1927: Tiltalte, Svend Overgaard Pedersen, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Lachmann, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

k e n d e s f o r R e t :

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Svend Overgaard Pedersen til Højesteretssagfører Bache 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Københavns Byrets 9 Afdeling, tiltales Svend Overgaard Pedersen for Vold imod sagesløs Person efter Lov 1 April 1911 § 1, II, ved den 12 Februar 1927 ca Kl 12½ om Natten i Kafeen Gl Kalkbrænderivej Nr 8 at have tildelt Kusk Carl Christian Alfred Knudsen forskellige Slag med knyttet Haand, hvorved fremkom to Smaasaar i Panden og foran venstre Øre, Blodudtrædninger heromkring og Blødninger i Brystvæggens

Bløddele samt omkring højre Binyre, Nyre og Bugspytkirtler, hvorefter Knudsen samme Nat Kl ca 2½ afgik ved Døden som Følge af en Hjerter-Kar-Lidelse i Forbindelse med en ved Ophidselse over den anvendte Vold stedfundet Blodtrykstigning og de ved Volden fremkaldte legemlige Traumer og Blodudtrædninger.

Tiltalte er født den 5 December 1906 og tidligere betingelsesvis anset ved Københavns Byrets Dom af 26 Februar 1926 i Medfør af Straffelovens § 228, jfr midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Tiltalte den 11 Februar d A om Aftenen opholdt sig i Beværtningen Kalkbrænderivej 8, der indehaves af Fru Julie Christensen, hvor han spillede Billard med Arbejdsmand Ernst Zander og Blikkenslagersvend Thorkild Persson og nød forskellige Drikkevarer. Da Tjener Søren Vestergaard efter Spillets Ophør ved Lukketid noget over Kl 12 afkrævede ham Betaling, viste han sig uvillig til at betale, og Fru Christensen anmodede derfor fornævnte Kusk Carl Christian Alfred Knudsen, der boede hos hende, om at optræde som Vært overfor Tiltalte. Som Følge heraf henvendte Knudsen sig til Tiltalte, der imidlertid, skønt Fru Christensen sagde til ham, at han skulde rette sig efter Knudsen, viste sig umedgørlig, og — som det maa antages — gjorde Mine til at gaa. Der opstod nu en Kamp imellem dem, hvorunder de brødes og tumlede omkring imod Væggen og mod Stole og Borde i Lokalet. Kampen ophørte, da der var telefoneret efter Politiet, som kom til Stede og førte Tiltalte paa Politistationen.

Efter at Tiltalte var bragt bort, klagede Knudsen over Smerter i Brystet, og Kl ca 2½ samme Nat afgik han ved Døden.

Ved den foretagne Obduktion paavistes forskellige Tegn paa Vold. Konklusionen af Obduktionsforretningen er saalydende:

»Ved Obduktionen er paavist 2 smaasaar i panden og foran venstre øre, blodudtrædninger heromkring, fremdeles ret betydelige blødninger omkring øverste del af hjertet og brisselen, omkring højre binyre og nyre og bugspytkirtlen.

Desforuden er forefundet en fremskreden betydelig hjerte- og karlidelse med tegn til svækkelse af blodomløbet.

Denne hjerte-kar-lidelse har under indflydelse af den ved slagsmaalet stedfundne ophidselse med blodtrykstigning og de omtalte legemlige traumer med blodudtrædninger været aarsag til dødens indtræden. De omtalte saar og blødninger er frembragt af stump vold.

Efter det oplyste, sammenholdt med obduktionsfundet, kan det næppe antages, at en normal, sund mand vilde være død under lignende omstændigheder.«

Tiltalte har forklaret, at da han nægtede at betale, greb Knudsen fat i hans Jakkeopslag med begge Hænder og ruskede ham; derefter greb ogsaa Tiltalte fat i Knudsens Jakkekrave, hvorefter de brødes og tumlede over mod Væggen og et af de smaa Beværtningsborde. Kampen stod paa i ca 5 Minutter. Han nægter, at de rettede Stød eller Slag imod hinanden, og særlig at han selv har slaet Afdøde; han har ikke mærket at have faaet hverken Knubs eller Stød. Han havde i Løbet af Eftermiddagen og Aftenen nydt 7—8 Bajere.

Vidnerne, Fru Christensen og Persson har bl a forklaret, at det var Tiltalte, der greb fat i Afdøde. De har ikke set Tiltalte ligefrem slaa Afdøde. Persson har forklaret, at efter at Tiltalte under Kampen havde lagt sin Stortrøje fra sig, for han paany ind paa Afdøde. Denne holdt Tiltalte om Livet med begge Arme, men Tiltalte havde Armene fri og slog om sig med dem, idet han prøvede paa at slaa Afdøde, dog uden at ramme ham. Fru Christensen har tilføjet, at Afdøde senere omtalte, at han havde slaaet Brystet mod Kanten af et Billard.

Arbejdsmand Zander har forklaret, at Tiltalte fægtede om sig med Armene, men ikke kunde komme til at ramme Afdøde. De tumlede om mod et Billard og derfra mod et Bord, hvor Afdøde laa underst. Det var Tiltaltes Skyld, at der opstod Spektakler.

Toldklarerearlærling Alfred Nielsson og Smedelærling Otto Pedersen har bl a forklaret, at Tiltalte lod, som om han vilde gaa, og at Afdøde stillede sig i Vejen for ham og tog fat i Tiltaltes Overfrakke som for at hindre ham i at gaa. Tiltalte kastede sin Overfrakke fra sig og gjorde Mine til at angribe. Afdøde greb saa fat om Tiltaltes Haandled, og de tumlede hen mod et Bord; Afdøde stødte Hovedet mod et Reklameskilt, saa at Glasset gik itu. Petersen har tilføjet, at han saa, at Afdøde holdt om Livet paa Tiltalte, der slog om sig med Armene og med den ene Haand ramte Afdøde i venstre Tinding.

Efter samtlige foreliggende Forklaringer maa det antages, at Afdøde har indskrænket sig til at holde fast i Tiltalte og værgе sig imod ham.

Paa Forespørgsel bl a om, hvilke af de ved Obduktionen forefundne Saar og Blødninger, der kan antages at skyldes direkte Vold, og hvilke der antages at skyldes den hos Afdøde stedfudne Ophidselses Indvirkning paa de af sygelige Tilstande svækkede Organer, har Universitetets retsmedicinske Institut udtalt følgende:

»Af de ved obduktionen forefundne saar og blødninger maa de paa hovedet, i brystvæggens bløddede samt omkring højre nyre, højre binyre og bugspytkirtlen forefundne anses for at være direkte fremkaldt ved stump vold.

Med hensyn til de inde i selve brysthulen omkring øverste del af hjertet og omkring brisselen forefundne blødninger, kan disse være fremkaldt ved stump vold som følge af slag mod brystet, men det kan dog ikke udelukkes, at de skyldes den hos afdøde gennem slagsmaalet og ophidselsestilstanden opstaaede blodtrykstignings indvirkning paa de af sygelige tilstande svækkede organer.

Der er intet til hinder for at antage, at de ved stump vold fremkomne læsioner kan være bibragt afdøde under det i sagen omforklarede Slagsmaal (slag, stød mod bord (billard?)).

Angaaende graden af den anvendte vold skal det udtales, at denne for læsionerne i hovedets vedkommende maa antages kun at have været ringe. Ogsaa blødningen i brystvæggens bløddede kan være opstaaede ved en ret moderat stump vold. Derimod maa den for læsionerne i nyreregionens vedkommende antages at have været af ret betydelig grad; det samme gælder blødningerne omkring hjertet og brisselen, forsaavidt disse direkte skyldes den anvendte vold, hvilket ifølge det ovenfor anførte altsaa ikke kan siges med sikkerhed at have været tilfældet.«

Efter det oplyste maa Tiltalte antages at bære Ansvar for, at det ved den under Sagen omhandlede Lejlighed er kommet til Haandgribeligheder, og maa anses overbevist om at have øvet Vold mod Afdøde, der ikke findes at have givet rimelig Anledning hertil.

Da nu Tiltalte under de foreliggende Omstændigheder maa være ansvarlig for de Afdøde tilføjede Læsioner, for hvilke han i Anklageskriftet er sat under Tiltale, selv om det ikke nærmere er oplyst, om disse skyldes Slag eller Stød fra Tiltaltes Side eller er tilføjet Afdøde ved Fald eller paa anden Maade under Kampen, findes Tiltalte i Medfør af midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 1, 2 Stk, at maatte anses med en Straf, der efter Omstændighederne vil være at bestemme til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Nr 202/1927.

Rigsadvokaten
m o d

Arne Ingemann Laurberg (Graae),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Vestre Landsrets Dom af 20 Maj 1927: Tiltalte Arne Ingemann Laurberg bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Sælær til den for ham beskikkede Forsvarer ved Landsretten, Overretssagfører Jørgensen, 50 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Pigen Magna Pedersen er født den 21 Februar 1909. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 80 Dage.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 80 Dage. I Sælær for Højesteret betaler Tiltalte Arne Ingemann Laurberg til Højesteretssagfører Graae 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Arne Ingemann Laurberg, der er født den 17 December 1908, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, ved 2 jyske Statsadvokators Anklageskrift af 9 April 1927 sat under Tiltale til at lide Straf for Krænkelse af Blufærdigheden ved uterligt Forhold og Vold efter Straffelovens §§ 185 og 210 d e r v e d, at han Lørdagen den 22 Januar 1927 Kl ca 11 Aften ved Indstigning gennem et Vindue, der oprindelig var fastbundet med en Snor, som Tiltalte imidlertid forinden Indstigningen pillede op eller rykkede over, har trængt sig ind i Pige-kammeret paa Gaardejendommen »Nr Graakjær« i Skalsstrup, hvor han satte sig paa Kanten af Sengen, i hvilken Tjenestepige Magna Daugbjerg Pedersen henlaa upaaklædt, idet han udtalte, at han vilde i Seng til hende. Da Pigen hertil svarede »Nej«, idet hun erklærede, at der aldrig var Tale om, at hun vilde have med ham at gøre, og at han skulde gaa, trak han sin Overfrakke, sin Jakke og sine Støvler af og krøb derefter ned under Dynen i Sengen til hende, hvor han klemte hende ind til sig, ligesom han — skønt hun straks, da han begyndte sin Behandling af hende, klagede sig højt — stak sin Haand ind mellem hendes Ben og befølte hende paa Kønssdelene. Under denne Behandling, under hvilken Tiltalte laa ovenpaa Pigen, og mod hvilken hun gjorde Modstand, sagde hun til ham, at han skulde lade hende være, samt at hun, saafremt han ikke begav sig bort, vilde kalde paa en Karl, som laa og sov i et Kammer ved Siden af. Tiltalte paatvang imidlertid Pigen sin Nærværelse hos hende under de omhandlede Omstændigheder i et Tidsrum af ca 1½ à 2 Timer, og først da Karlen, hvem Pigen havde generet sig for at tilkalde fra det tilstødende Værelse, bankede paa Væggen og spurgte, om han kunde faa Nattero, ligesom han gav sig til at staa op og tænde en Lygte, forføjede Tiltalte sig bort, idet han kravlede ud gennem det samme Vindue, ad hvilket han var kommet ind.

Ved den af Pigen afgivne, beedigede Forklaring og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det i Tiltalen ommeldte Forhold, og han vil derfor være at anse efter Straffelovens § 185, jfr midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, og efter Straffelovens § 210 med en Straf, der findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer her for Retten 50 Kr.

Nr 250/1927.

Retskonsulent **S Elbjørn**

mod

Justitssekretæren ved Østre Landsret.

Østre Landsrets Kendelse af 30 April 1927: Den af Rettens Justitssekretær truffne Afgørelse om, at Retsafgiften for Optagelsen af den ovenfor omhandlede Retssag vil være at erlægge af S Elbjørn, stadfæstes.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Kendelse er paanket af S. Elbjørn.

I Henhold til de i Kendelsen anførte Grunde, hvorved endnu bemærkes, at Afgiften ikke vil kunne beregnes efter nogen mindre Værdi end efter den under Sagen indtalte Fordrings Paalydende,

bestemmes:

Landsrettens Kendelse bør ved Magt at stande.

Den paakærede Kendelses Præmisser er saalydende:

I Østre Landsrets Sag VI ^{206/1290}, der blev forberedt ved Retten for Odense Købstad m v, paastod S Elbjørn og Frk Th Parst Sagfører M Sørensen dømt til at betale et Beløb af Kr 54 830.34, paa hvilket Sagsøgerne havde erholdt Transport fra Gaardejer Hans Hansen, Soden. Ved Østre Landsrets Dom af 2 December f A blev Sagen, der var indsendt til Landsretten til særskilt Paakendelse af Formaliteten, imidlertid afvist. Der blev herefter af Justitssekretæren ved Østre Landsret efter Paalæg af Skattedepartementet afkrævet Elbjørn Optagelsesgebyr med 315 Kr, og da Justitssekretæren trods Protest har fastholdt sin Afgørelse, har Elbjørn i Medfør af Retsplejelovens § 54 indklaget denne for Retten.

Elbjørn har paaberaabt sig, at Sagen ikke er optaget til endelig Paakendelse, saaledes at der overhovedet ikke ifølge Retsafgiftslovens § 8 kan kræves Optagelsesgebyr, og at dette i alt Fald ikke skal betales af ham, da det er Sagsøgte, der har begært Sagen optaget til særskilt Paakendelse af den af ham nedlagte Afvisningspaastand.

Ved Dommen blev Sagen efter Sagsøgtes Paastand afvist med den Begrundelse, at det maatte antages, at Hensigten med Oprettelsen af den paagældende Transport alene havde været at omgaa Bestemmelsen i Retsplejelovens § 131, 1 Stk, 2 Pkt. Da der i et saadant Tilfælde maa erlægges Optagelsesafgift, og Erlæggelsen heraf har paahvilet Sagsøgerne, har Justitssekretæren med Føje afkrævet Elbjørn Retsafgift som sket, og hans Afgørelse vil derfor i Overensstemmelse med derom af Skattedepartementet, der har ladet give Møde i Sagen, nedlagt Paastand være at stadfæste.

Nr 266/1927.

Partikulier A **Terkelsen**

mod

Fru **Andrea Nielsen**.

Østre Landsrets Kendelse af 28 Juni 1927: Den af Sagsøgte, Partikulier A **Terkelsen**, nedlagte Afvisningspaastand kan ikke tages til Følge.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Kendelse er paa-
kæret af Partikulier A Terkelsen.

I Henhold til de i Kendelsen anførte Grunde

bestemmes:

Landsrettens Kendelse bør ved Magt at
stande.

Den paaærede Kendelses Præmisser er saalydende:

Da den mellem Parterne værende Tvist angaaende den rette Op-
gørelse af deres Mellemværende i Anledning af det nu ophævede Sameje
om Ejendommen Sverrigsgade Nr 7 findes ikke at henhøre under de
»Tvistigheder vedrørende Fælleskabet«, der ifølge Skødets Post 4 skal
afgøres ved Voldgift, vil den af Sagsøgte nedlagte Afvisningspaastand
ikke kunne tages til Følge.

Onsdag den 31 August

Nr 229/1927.

Rigsadvokaten

mod

Leo Henry Axelsen (Steglich-Petersen),

der tiltales principalt til at underkastes Sikkerhedsforanstaltninger
i Medfør af Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, 1 Stk, subsidiært for
Overtrædelse af Straffelovens § 185.

Vestre Landsrets Dom af 18 Juni 1927: Fængslede Leo
Henry Axelsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40
Dage. Saa udreder Fængslede og Sagens Omkostninger og derunder i Sa-
lær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Overrets-
sagfører Ejstrup, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-
anket af det offentlige.

Som udtalt i Dommen maa det anses bevist, at Tiltalte har
gjort sig skyldig i det ham paa sigtede Forhold overfor Drengen
Søren Elius Sørensen.

Under Hensyn til, at Tiltalte to Gange tidligere er dømt for
uterlig Behandling af Dreng, og til, at han nu paany har be-
handlet en Dreng uterligt, findes han, der efter det oplyste maa

antages at lide af seksuel Abnormitet, i Henhold til Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, 1 Stk, at burde dømmes til at tvangsindlægges paa Forvaringsanstalten paa Sundholm. I Henseende til Sagens Omkostninger vil Landsrettens Dom være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Leo Henry Axelsen bør tvangsindlægges paa Forvaringsanstalten paa Sundholm. I Henseende til Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Steglich-Petersen 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Anklageskrift af 28 Maj 1927 har 2 jyske Statsadvokatur under nærværende Sag principalt paastaet Fængslede Leo Henry Axelsen dømt til i Medfør af § 1, 1 Stk i Lov Nr 133 af 11 April 1925 at tvangsindlægges paa den paa Arbejdsanstalten »Sundholm« indrettede Forvaringsanstalt, subsidiært anset med Straf efter Straffelovens § 185.

Fængslede er født den 30 Marts 1901 og har tidligere været anset ved Vestre Landsrets Dom af 22 August 1924 efter Straffelovens § 185, jfr midlertidig Lov 1 April 1911 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og ved en af Retten for Nørresundby Købstad m v den 1 Marts 1926 afsagt Dom efter Straffelovens § 185 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Efter Udtaaelsen af sidstnævnte Straf tog Fængslede Ophold hos sin Fader, der bebor en Kvistlejlighed i Ejendommen Banegaardsvej Nr 25 i Skanderborg. Den 10 April d A fik han Drengen Søren Elius Sørensen, der er født den 22 August 1914, og hvis Moder boede i Nærheden, ind i fornævnte Lejlighed. Efter Anklagemyndighedens Paastand opknappede Fængslede nu Drengens Benklæder, stak sin Haand ind i disse og befølte Drengens blottede Underliv og Kønsdel, men efter at Drengen tvende Gange havde anmodet Fængslede om at høre op med nævnte Adfærd, trak han Haanden til sig, hvorefter Drengen knappede sine Benklæder og løb sin Vej. Drengen har afgivet en hermed overensstemmende Forklaring, medens Fængslede har forklaret, at hans Behandling af Drengen alene gik ud paa, at han tog ham i Skridtet og følte paa hans Kønsdel uden at opknappe Benklæderne og uden at berøre hans bare Legeme. Efter de under Sagen foreliggende Oplysninger maa det imidlertid statures, at Fængslede har udvist et saadant Forhold som af Anklagemyndigheden paastaet.

Amtslægen i Skanderborg har i en Erklæring af 26 April 1927 i Tilslutning til en af ham i 1924 afgivet Erklæring om Fængslede som Konklusion udtalt:

»Den Anklagede skønnes ikke at være aandssvag eller sindssyg, men maa antages at være og have været sig det forkastelige og strafbare i de paagældende Handlinger fuldt bevidst. Det er ikke sandsynligt, at Straf vil have nogen Indflydelse paa ham, der er saaledes kun forløbet ganske kort Tid mellem den sidst afsonede Straf og den nye Tiltale, yderligere er det muligt, at en fortsat Række af Straffe, som man med stor Sandsynlighed kan forudse, vil kunne have en yderst skadelig Indflydelse paa ham, idet det jo ikke helt kan udelukkes, at han kan have Disposition til Sindssygdом, da hans Farmoder har været sindssyg og hos Farbroderen udviklede den kroniske Sindssygdом sig først i Alderen mellem 30 og 40, og det kunde jo tænkes, at hans manglende Evne til at beherske sig kunde være en Slags Forløber paa en begyndende Opløsning. Det er derimod sandsynligt, at en Internering i nogle Aar men med passende Arbejde kunde hjælpe ham og beskytte Samfundet mod ham«, hvorhos Retslægeraadet i Skrivelse af 18 Maj s A udtaler: »at det af den af Amtslægen i Skanderborg afgivne Erklæring fremgaar, at Fængslede hverken er aandssvag eller sindssyg, men et i seksuel Henseende abnormt Individ. Raadet maa anbefale, at han som farlig for den offentlige Sikkerhed interneres i Forvaringsanstalten paa Sundholm.«

Naar imidlertid særlig henses til, at det Forhold, hvori Fængslede nu har gjort sig skyldig, har en mindre graverende Karakter end de Forhold, for hvilke han tidligere blev dømt, findes der ikke tilstrækkelig Føje til at bringe § 1 i Lov Nr 133 af 11 April 1925 til Anvendelse imod ham. Derimod vil Fængslede for det af ham udviste Forhold være at anse efter Straffelovens § 185, sammenholdt med midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 med en Straf, der skønnes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham her ved Retten beskikkede Forsvarer, 60 Kr.

Nr 252/1927.

Rigsadvokaten

mod

Svend Aage Hansen (David),

der tiltales for Vold.

Vestre Landsrets Dom af 21 Maj 1927: Tiltalte Svend Aage Hansen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage. I Erstatning til Landarbejder Walenty Marciniak betaler Tiltalte 100 Kr. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Sørensen, 50 Kr. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-
anket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

Efter det foreliggende maa der vel gaas ud fra, at Anmel-
deren har stødt med Forken i Retning af Tiltalte, men da dette
ikke har kunnet berettigede Tiltalte til at handle som sket, vil Dom-
men, hvis Grunde iøvrigt tiltrædes, kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.
I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Svend
Aage Hansen til Højesteretssagfører David
60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Tiltalte Svend Aage Hansen ved 3 jydsk
Statsadvokators Anklageskrift af 30 April 1927 sat under Tiltale til at
lide Straf efter Straffelovens § 203 for Vold ved den 24 Februar 1927
om Eftermiddagen paa Loftet over Kostalden paa Gaarden Haraldskjær
i Skibet Sogn med en Fork at have tildelt Landarbejder Walenty
Marciniak et Slag oven i Hovedet, hvorved bibragtes Overfaldne et ca 1
cm langt, gabende Saar paa Issebenet, hvilket bevirkede, at han maatte
ligge til Sengs i 3½ Dage samt følte Smerter i længere Tid.

Tiltalte er født den 4 Maj 1907 og ses ikke tidligere tiltalt eller
straffet.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at saavel Tiltalte som Anmel-
deren den nævnte Dag var beskæftiget med at forke Hø paa Kostald-
loftet, og at der mellem dem opstod nogen Uenighed i Anledning af, at
Tiltalte vilde bytte Plads med Anmelderen, hvad denne ikke vilde gaa
ind paa. Anmelderen, der mente, at Tiltalte i Vrede herover aftog Høet
for langsomt, skændte paa denne og kastede med Forken Hø efter ham,
hvilket igen foranledigede, at Tiltalte, der stod højere oppe end Anmel-
deren, greb sin Fork med begge Hænder og slog Anmelderen oven i
Hovedet med den, hvorved de i Anklageskriftet ommeldte Læsioner
fremkom.

Idet der ikke vil kunne gaas ud fra, at Anmelderen med Forken har
slaaet efter Tiltalte, og at denne — som af ham omforklaret — har
handlet af Nødværge, vil han for det af ham udviste Forhold være at
anse efter Straffelovens § 203 med en Straf, der findes passende at
kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Efter den af Overfaldne derom nedlagte Paastand vil Tiltalte til
ham have at udrede en Erstatning, der under eet findes at kunne bestem-
mes til 100 Kr.

Sagens Omkostninger vil Tiltalte have at udrede som nedenfor anført.

Fredag den 2 September.

Nr 272/1926 Firmaet **Carl Norstrand** (Henriques)

mod

Firmaet **Svendborg Kulkompagni** (Møldrup),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at hæve en Kontrakt om Salg af et Parti Kul.

Sø- og Handelsrettens Dom af 15 Oktober 1926: De Sagsøgte, Firmaet Carl Norstrand, bør til Sagsøgerne, Firmaet Svendborg Kulkompagni, Svendborg, betale 19 457 Kr 55 Øre med Renter 6 pCt p a fra den 10 September d A, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 600 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Firmaet Carl Norstrand, til Indstævnte, Firmaet Svendborg Kulkompagni, med 600 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Kontrakt af 8 Maj 1926 solgte de Sagsøgte, Firmaet Carl Norstrand, til Sagsøgerne, Firmaet Svendborg Kulkompagni, ca 6—800 Tons øvreschlesiske Kul af Mærket Max/Oheim Würfelkul for en Pris af 20 sh 9 d pr 1000 kg cif Svendborg, Afskibning sidste Halvdel af Juni 1926. Foruden de særlige i Købekontrakten opførte Betingelser skulde ogsaa følgende trykte Betingelser være gældende: »I Tilfælde af force majeure eller i Tilfælde af saadanne Omstændigheder, som i Eks Krigsforanstaltninger, Ind- eller Udførselsforbud, Epidemi, Brand, Trafikforstyrrelser, derunder Jærnbanevognmangel, indtrædende Isforhold, Strejke, Lock-out, Maskinskade, saaledes ogsaa forsinket Lastklarhed af til rettidig

Lastning befragtet Tonnage, eller andre Omstændigheder, der medfører Forstyrrelse af regelmæssig Drift, være sig af Sælgerens eller hans Leverandørs Virksomhed er Sælgeren berettiget til helt eller delvis at hæve eller suspendere Kontrakten — — —« Ved senere Aftaler mellem Parterne blev Partiet forhøjet til ca 1200 Tons, hvoraf 800 Tons skulde betales med 20 sh 9 d, 200 Tons med 21 sh 3 d og 200 Tons med 23 sh 3 d pr 1000 kg. Den 14 Maj skrev de Sagsøgte til Sagsøgerne, at de maatte forbeholde sig, at Afskibning af Ladningen først kunde finde Sted noget senere end ønsket, idet Afskiberne gjorde opmærksom paa, at der paa Grund af Revolution i Polen var Mulighed for, at samtlige Afladninger fra Danzig vilde blive mere eller mindre forsinkede. Maj og Juni gik derefter hen med, at de Sagsøgte Gang paa Gang erklærede det for umuligt at ordne Afladning af Kullene før omkring første Halvdel af Juli, idet al Afskibning paa Grund af Vanskelighederne i Polen var blevet forsinket. Sagsøgerne trængte paa deres Side paa og forlangte Levering. Den 2 Juli skrev de Sagsøgte, at det endelig var lykkedes dem at ordne Afskibning definitivt pr S/S »Eemstroom« den 9 Juli fra Danzig; men allerede den 6 Juli skrev de, at »Eemstroom« var blevet nogle Dage forsinket, og den 13 Juli skrev de yderligere, at Damperens Forsinkelse, der skyldtes Strejke i Libau, desværre var ret væsentlig, men at det skulde kunne forventes, at den vilde afgaa den 19—20 Juli. Sagsøgerne protesterede, men de Sagsøgte svarede den 22 Juli, at de, da der forelaa forsinket Lastklarhed af til rettidig Lastning befragtet Tonnage, var berettigede til i Henhold til Sælgerens Betingelser at træde tilbage fra Leveringen. De Sagsøgte vilde dog gerne stadig søge at levere Ladningen. Den 27 Juli skrev de Sagsøgte, at »Eemstroom« var blevet yderligere forsinket, og at Afskiberne, da det desuden viste sig umuligt at ordne anden rettidig Befragtning, i Stedet for havde annulleret Kulladningen, hvorfor det atter havde været nødvendigt definitivt at annullere Befragtning af Damperen. Under disse Forhold skrev de Sagsøgte videre, maatte de i Overensstemmelse med Salgsbetingelserne annullere Kontrakten overfor Sagsøgerne. Sagsøgerne protesterede mod, at de Sagsøgte skulde være berettigede til Annulering og erklærede, at de vilde holde de Sagsøgte ansvarlige. De har derefter under nærværende Sag sagsøgt Firmaet Carl Norstrand til Betaling af Erstatning for Kontraktsbrud. Denne Erstatning er, idet Priserne paa Kul af paagældende Mærke er steget til ca 39 sh, udregnet til 19 457 Kr 55 Øre, hvilket Beløb Sagsøgerne kræver betalt tillige med Renter 6 pCt pro anno fra Stævningens Dato, den 10 September d A, til Betaling sker.

Sagsøgerne gør gældende, at de Sagsøgte maa være pligtige at vedstaa Kontrakten, og Sagsøgerne kan ikke erkende, at de trykte Kontraktsbetingelser skulde indeholde Ret for de Sagsøgte til at annullere i det foreliggende Tilfælde. Disse Kontraktbetingelser, som de Sagsøgte selv har affattet, er foruden at være meget vidtgaende, uklare, og dette bør gaa ud over de Sagsøgte, saaledes at der ikke kan tilkendes de Sagsøgte større Rettigheder, end der nødvendigvis følger af Ordene. Naar nu henses til, at Kontraktbetingelserne først opregner en Mængde indbyrdes forskelligartede Tilfælde, og det derefter udtales, at Sælgeren

i alle disse Tilfælde er berettiget til helt eller delvis at hæve eller suspendere Kontrakten, maa den naturlige Forstaaelse være, at Sælgeren ikke i alle Tilfælde har Valget mellem at hæve eller suspendere, men at han kun kan hæve, naar Hindringen er af en varig Karakter, eller strækker sig over længere ubestemt Tid. Saadan Hindring forelaa imidlertid ikke i det her omhandlede Tilfælde; de Sagsøgte kunde have fragtet et andet Skib og burde have sørget for en anden Ladning, hvis de ikke kunde faa den først købte frem. Dertil kommer, at Sagsøgerne ikke kan erkende, at de Sagsøgte har sørget for rettidig Befragtning; skønt Kontrakten er af 8 Maj, har de Sagsøgte først inddækket sig i Juni, og der foreligger intet om, at der fra de Sagsøgtes Side er foretaget alvorlige Skridt for at befragte Dampere til Afskibning i Juni Maaned. Da »Eemstroom« endelig blev befragtet, burde de Sagsøgte have været klare over, at den ikke kunde naa frem til Danzig til den 9 Juli. Efter at have lastet i Libau skulde »Eemstroom« have foretaget en Mellemrejse til Memel og Gotland, og det var saaledes paa Forhaand meget usandsynligt, at Dampere, naar der var Strejke i Libau, kunde naa frem.

De Sagsøgte har paastaet sig frifundet. De hævder, at Kontraktbetingelserne maa forstaas saaledes, at det staar Sælgeren frit for, om han vil hæve eller suspendere Kontrakten i de Tilfælde, Betingelserne nævner. Dette har været Mening fra Sælgernes Side, og anden Forstaaelse vilde føre til Vilkaarligheder. I det foreliggende Tilfælde har Sælgerne gjort alt, hvad der stod i deres Magt, for at skaffe Kontrakten opfyldt. De har ført mange Forhandlinger med Sagsøgerne, og disse har erklæret sig enige i, at Leveringsfristen blev udskudt. Sagsøgerne har endelig været enige i, at »Eemstroom« blev befragtet, og de Sagsøgte hævder, at de absolut maatte gaa ud fra, at »Eemstroom« maatte kunne naa frem til den aftalte Tid, den 9 Juli. Grunden til, at den blev forsinket, skyldtes alene Strejken i Libau. Det var imidlertid ikke paa Grund af denne Forsinkelse, de Sagsøgte annullerede; Grunden til Annullationen var, at Afskiberne annullerede for Ladningens Vedkommen-
de, og de Sagsøgte var afskaarne fra at skaffe anden Ladning.

Retten maa give Sagsøgerne Medhold i, at de trykte Kontraktbetingelser maa læses saaledes, at Sælgeren kun, naar der er Nødvendighed derfor, er berettiget til at hæve, men ellers maa nøjes med at suspendere Kontrakten. Sælgeren kan ikke faa større Ret, end Ordene nødvendigvis medfører. De Sagsøgte har imidlertid intet godtgjort om, at det, fordi »Eemstroom« blev forsinket, og fordi deres Afskibere annullerede Ladningen, var udelukket for dem paa et senere Tidspunkt at opfylde Kontrakten. Annulleringen har derfor været uberettiget, og Sagsøgnernes Paastand vil, idet der ikke er Strid om Beløbets Størrelse, være at tage til Følge. Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde betale med 600 Kr.

Nr 153/1927

Rigsadvokaten
m o d**Laurits Peder Severinsen (Møldrup),**

vedrørende Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel.

Vestre Landsrets Dom af 14 Marts 1927: Laurits Peder Severinsen bør være berettiget til at erholde udbetalt 1200 Kr af Statskassen. Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for Sagsøgte beskikkede Sagfører Overretssagfører Ejstrup, 60 Kr, udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af det offentlige, dels af Laurits Peder Severinsen.

Under den paagældende Straffesag var Severinsen bl a sigtet for at have gjort sig skyldig i bedragerisk Forhold overfor en Del Handlende i Oue, Hadsund og Børglum, hos hvem han havde taget Varer paa Kredit. Efter alt, hvad der foreligger, maa det nu ogsaa siges, at der er begrundet Formodning om, at han har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Forhold, i al Fald overfor en Del af de paagældende Handlende.

Det kan derhos ikke siges, at Fængslingen har været uberettiget. Det bemærkes herved bl a, at Severinsen forlod Hadsund uden at meddele de Handlende, hvem han skyldte Penge, hvor han tog Ophold, at han af Politiet forgæves blev eftersøgt i henved et halvt Aars Tid, og at han sluttelig fandtes at opholde sig paa en Gaard i Børglum, hvor han havde faaet en midlertidig Plads.

Herefter er Betingelserne for at tilkende Severinsen Erstatning efter Retsplejelovens § 792 ikke tilstede, og der vil som Følge heraf være at give Dom i Overensstemmelse hermed.

Thi kendes for Ret:

Laurits Peder Severinsen bør være uberettiget til Erstatning i Anledning af den ham overgaaede Fængsling og bør betale Sagens Omkostninger, derunder det ved Landsrettens Dom fastsatte Salær og i Salær for Højesteret til Højesteretssagfører Møldrup 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ifølge Beslutning af 31 December 1926 har 1 jyske Statsadvokatur under nærværende Sag søgt Laurits Peder Severinsen til at kendes ube-

rettiget til en af ham ved Skrivelse af 28 s M paastaet Erstatning paa 2000 Kr i Anledning af, at han i Tiden fra den 11 Marts 1926 til den 7 Juni 1926 har været fængslet ved Hellum—Hindsted Herreders Ret som sigtet for Bedrageri eller svigagtigt Forhold ved i en Række Tilfælde at have taget Varer m v paa Kredit uden Hensigt at betale.

Den under 11 Marts afsagte Fængslingskendelse begrundedes med, at Severinsen formodedes ikke at have noget fast Opholdssted. Ved nævnte Rets Dom af 7 Juni 1926 blev han anset med en betinget Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage. Efter at Sagen var indanket for Landsretten, blev der tilvejebragt nye Oplysninger, og ved sidstnævnte Rets den 24 November 1926 afsagte Dom blev han frifundet for det offentlige Tiltale, idet det ikke antoges, at Tiltalte med det Forhold, for hvilket han var sigtet, havde forbundet nogen bedragerisk eller svigagtig Hensigt. Der udtales derhos i Dommen en Misbilligelse af, at Sagsøgte paa det foreliggende Grundlag var blevet fængslet og havde hensiddet i Varetægtsfængsel i det forommeldte Tidsrum.

Idet Sagsøgte herefter i Medfør af Retsplejelovens § 792 har Krav paa Erstatning for den Lidelse, den Tort og det Formuetab, der er tilføjet ham ved Frihedsberøvelsen, hvortil han ikke findes selv at have givet Anledning ved sit Forhold, vil hans Begæring i saa Henseende være at tage til Følge. Under Hensyn til, at Severinsen efter de foreliggende Oplysninger ved Fængslingen mistede en Stilling, hvori han kunde være forblevet i hvert Fald til den 1 November 1926 med en aarlig Løn af 800 Kr foruden Kost og Logi, samt at han, der efter et ham overgaaet Ulykkestilfælde ikke kan paatage sig alt Slags legemligt Arbejde, siden Løsladelsen kun i ringe Omfang har kunnet opnaa Arbejde, hvorfor han i den meste Tid derefter har maattet søge Fattigvæsnets Bistand, findes den ham tilkommende Erstatning at kunne bestemmes til ialt 1200 Kr.

Sagens Omkostninger, hvorunder der bliver at tillægge den for Sagsøgte beskikkede Sagfører i Salær 60 Kr, vil være at udrede af det offentlige.

Nr 92/1926 Fru **Andrea Jørgensen** (Graae efter Ordre)

m o d

Rentier **L P Laursen**, Landmand **Chr Nielsen Laursen** og Proprietær **Niels Andersen** (Fich),

betræffende Erstatning for Sygdom i en solgt Kreaturbesætning.

Vestre Landsrets Dom den 11 December 1925: De Sagsøgte, Rentier L P Laursen, Landmand Chr Nielsen Laursen og Proprietær Niels Andersen, bør for Tiltale af Sagsøgerinden, Fru Andrea Jørgensen, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgerinden til de Sagsøgte 350 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret vil Appellantinden have at betale til de Indstævnte med 300 Kroner. De nedennævnte Salærer m m vil være at udrede af det offentlige, hvorved bemærkes, at Overretssagfører Ørum efter Beskikkelse har givet Møde for Appellantinden under en efter Dommens Afsigelse optaget Skønsforretning.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellantinden, Fru Andrea Jørgensen, til de Indstævnte, Rentier L P Laursen, Landmand Chr Nielsen Laursen og Proprietær Niels Andersen, med 300 Kroner. Der tillægges Overretssagfører Ørum i Salær 100 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 112 Kroner 80 Øre og Højesteretssagfører Graae i Salær for Højesteret 200 Kroner, hvilke Beløb udredes af det offentlige.

Det Appellantinden idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ifølge Købekontrakt af 22 Juli 1924, som fuldbyrdedes ved paategnet Skøde af 19 August s A, solgte de Sagsøgte, Rentier L P Laursen af Brande, Landmand Chr Nielsen Laursen af Bolderslev og Proprietær Niels Andersen af St Hessel, til Sagsøgerinden, Fru Andrea Jørgensen, Ejendommen Taarupgaard, der samtidig overtoges af hende. Den 22 September f A og den 7 og 8 Oktober s A fandt der Kastningstilfælde Sted i Besætningen, hvorhos yderligere 10 Køer kastede i Tiden indtil den 30 Marts d A.

Idet Sagsøgeringen har anbragt, at Kreaturbesætningen var inficeret af Kalvekastningssmitte før den 22 Juli 1924, og at der ved Sygdommen er tilføjet hende et Tab, som hun ansætter til 25 000 Kr, har hun under nærværende Sag paastaet de Sagsøgte tilpligtet in solidum at betale hende det nævnte Beløb tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 30 Marts 1925, indtil Betaling sker. De Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgerindens Tiltale. I en under Sagen fremlagt Erklæring har Dyr læge C Petersen af Højslev udtalt, at Kastningstilfældet den 8 Oktober f A i Henhold til Meddelelse fra Veterinær fysikatet skyldes smitsom Kastning. Dyr lægen har endvidere ud-

talt, at Kvægbesætningen paa Taarupgaard i Henhold hertil maa anses for at have været befængt med smitsom Kastning inden den 22 Juli 1924. Fremdeles har det veterinære Sundhedsraad i en Skrivelse af 2 Februar d A udtalt, at det bestemt maa antages, at Taarupgaards Besætning har været smittet af smitsom Kastning før den 22 Juli f A.

De Indstævnte har hævdet, at de ikke, da Salget fandt Sted, var vidende om eller havde Formodning om Smittens Tilstedeværelse.

I Oktober Maaned 1924 blev der udtaget Blodprøver af samtlige 64 Dyr hørende til Gaardens Kobesætning, og den foretagne Under-søgelse af disse Prøver paa den kgl Veterinær- og Landbohøjskoles Serumlaboratorium har givet det Resultat, at 23 Prøver viste positiv Reaktion for smitsom Kastning, 4 tvivlsomme Reaktioner.

Tjenestekarl Hilmar Hartvigsen, der i Sommeren 1924 tjente hos Fodermesteren paa Taarupgaard, Laursen, har som Vidne forklaret, at han har været bekendt med flere Kastningstilfælde paa nævnte Gaard i Sommeren 1924. Det første Tilfælde indtraf i Begyndelsen af Juni Maaned. Han iagttog da, at en Ko maatte have kastet Kalven i Marken, idet der, da den kom i Stalden om Aftenen, kom »Skidt« fra den. Kalven blev ikke fundet. Floddet vedblev et Par Dage, og Fodermester Laursen var ligeledes opmærksom paa dette Tilfælde. Om nogen af Ejerne af Gaarden har modtaget Underretning om dette Tilfælde, ved han ikke. Han ved ej heller, om den paa Gaarden boende Medejler Andersen netop i de Dage kom i Stalden. Det næste Kastningstilfælde, som Vidnet blev opmærksom paa, forefaldt i Midten af Juli Maaned, idet han en Morgen ved Malkningen i Stalden saa, at en Ko havde kastet en halvbaaren Kalv. Fodermesteren var tilstede ved denne Lejlighed. Kalven blev gravet ned i Møddingen. Der blev ikke, det Vidnet ved, meddelt den paa Gaarden boende Medejler Andersen noget om dette Kastningstilfælde, og Vidnet ved ej heller, om Andersen paa anden Maade er blevet gjort bekendt med det. I Begyndelsen af August forefaldt der atter en Kastning, ligeledes i Stalden. Vidnet mindes ikke, om han saa Fostret, men dette Tilfælde kom til Andersens Kundskab, idet han opholdt sig i eller ved Stalden, da Kastningen fandt Sted. Ved denne Lejlighed hørte Vidnet, at Andersen med Hensyn til det forefaldne Uheld udtalte Ordene: »Skidt med det« eller en ganske lignende Ytring. Fodermester Niels Folmar Laursen har forklaret, at Ko Nr 43 i Maj Maaned kastede i Stalden. Han talte med Gaardens Medejler Andersen om Grunden, og man antog, at den var blevet stukket af en anden Ko, der om Natten havde revet sig løs, men man kunde ingen Rifter se; der var intet Udflod, og der blev ikke foretaget videre. Laursen har videre forklaret, at der i Juni Maaned 1924 forefaldt det Tilfælde med Kobesætningen paa Taarupgaard, at en Ko, der stod ude

---

Færdig fra Trykkeriet den 5 Oktober 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 18.

Fredag den 2 September.

paa Marken, viste sig at have materieagtigt Udflod af Børen. Han talte om det med sin Medhjælper Hilmar Hartvigsen. Vidnet vidste ikke noget bestemt om, hvorvidt der var foregaaet en Kastning, da Kalven ikke fandtes; men da de senere Kastningstilfælde havde fundet Sted, og det var konstateret, at disse Tilfælde var af smitsom Natur, kunde han jo nok forstaa, at det i Juni Maaned forefaldne Tilfælde ogsaa maatte være en Kastning. Ko Nr 4 kastede i Stalden i Juni eller Juli Maaned. Kalven var saa stor som en lille Kat, og Koen havde Udflod. Han tror ikke, at Ejerne var hjemme, og Tilfældet blev i al Fald ikke meddelt dem før samtidig med det følgende Tilfælde. Ko Nr 34 kastede en Dag først i August Maaned samme Dag, som der blev betalt Afdrag paa Købesummen. Medejeren Andersen var tilstede ved Kastningen og fik samtidig Meddelelse om Kastningstilfældet med Ko Nr 4. Da Vidnet ved denne Lejlighed sagde til Andersen, at nu vilde naturligvis alle Køerne kaste, fordi de fik muggent Hø, svarede Andersen, at det kunde være lige meget, for i Dag havde de faaet Penge for Gaarden. Vidnet har tilføjet, at Andersen i Juni og Juli Maaned 1924 var meget paa Rejse, og at han derfor langt fra hver Dag kom i Kostalden.

Sagsøgte, Proprietær Niels Andersen af St Hessel har forklaret, at han tydelig mindes det Kastningstilfælde, der forefaldt i Maj 1924 paa Taarupgaard. Han forklarer nærmere, at der en Morgen, da han var i Kostalden, havde været et Par Køer løse, som havde forulempet 2 af de andre Køer. Han havde sin Opmærksomhed henvendt paa, om der var tilføjet nogle af Køerne Overlast, og herunder opdagede han, at den Ko, Nr 43, som nylig havde kastet Kalven, bar tydelige Mærker af, at den var blevet stanget, idet der dels paa den højre Side af Bugen over Yveret, dels paa det højre Laar fandtes hvert Sted en Stribe gennem Haarlaget. Den paa Bugen var den længste, flere Tommer lang, den paa Laaret kun ganske kort. Der fandtes intet Blod, men kun en Stribe i Haarene. Med Hensyn til det Kastningstilfælde, der skal have fundet Sted i August Maaned 1924, har han forklaret, at han intet har set til denne Kastning; han har derfor heller ikke fremsat den af Vidnerne Hartvigsen og Laursen ommeldte Udtalelse: »Skidt med det« eller noget lignende i Anledning af den heromhandlede Kastning. Dette har han, efter at være foreholdt de nævnte Vidners Forklaringer, meget bestemt

hævdet. Han bemærker, at den Udtalelse, hvortil Vidnerne sigter, efter hans Formening mulig er fremkommet ved en anden Lejlighed, nemlig da Laursen talte med ham om noget muggent Hø, hvormed der fodredes paa Gaarden, og om hvilket Laursen bemærkede, at det kunde bevirke Nedsættelse i Køernes Malkeevne eller eventuelt Kastning. Han er da mulig, idet Salget af Taarupgaard da forlængst var gaet i Orden, fremkommet med den omhandlede Udtalelse som tilkendegivende, at han ikke længere havde nogen særlig Interesse i at afværge disse Ulemper.

Efter det foreliggende mangler der Føje til at antage, at de Sagsøgte eller nogen af dem, da Handlen mellem dem og Sagsøgerinden fandt Sted, var vidende om eller havde Formodning om, at der i Kalvebesætningen var forefaldet Kastningstilfælde, der kunde give Anledning til at formode, at Besætningen var smittet af smitsom Kastning, hvorved bemærkes, at det fornævnte i August Maaned 1924 forefaldne Kastningstilfælde i denne Forbindelse maa være uden Betydning, da det indtraf, efter at Sagsøgerinden havde overtaget Gaarden.

Da derhos Sagsøgerinden før Handlens Indgaaelse ikke har forespurgt, om der nogensinde havde fundet smitsom Kastning Sted paa Gaarden, endsige har taget Forbehold om Erstatning i saa Henseende, og det ej heller kan lægges de Sagsøgte til Last, at de ikke før Salget har omtalt den i Maj Maaned 1924 forefaldne, den eneste dem bekendte Kastning, fordi den antoges at skyldes ydre Aarsager og derfor ikke at være af smitsom Natur, har der ikke for de Sagsøgte været Grund til udtrykkeligt at forbeholde sig Ansvarsfrihed med Hensyn til mulig Tilstedeværelse af Smitte i Besætningen.

Idet Sagsøgerindens Erstatningskrav herefter maa antages ubeføjet, vil de Sagsøgte være at frifinde for hendes Tiltale.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgerinden at burde godtgøre de Sagsøgte med 350 Kr.

Mandag den 5 September.

Nr 320/1926. **Københavns Magistrats 5 Afdeling** (Trolle)

mod

Sporvejtjenestemand **Jens Heigren** (Ahnfelt-Rønne),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at paalægge Indstævnte at udføre Konduktørtjeneste.

(Sagen behandlet skriftlig).

Københavns Byrets Dom af 10 Maj 1926: De Indstævnte, Københavns Magistrats 5 Afdeling, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Sporvejtjenestemand Jens Heigren, i denne Sag fri at være. Til de Ind-

stævnte betaler Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 100 Kr inden 15 Dage fra Dato.

Østre Landsrets Dom af 23 Oktober 1926: Indstævnte, Københavns Magistrats 5 Afdeling, bør til Appellanten, Sporvejtjenestemand Jens Heigren, betale de paastævnte 580 Kr 30 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 17 Marts 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 300 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil Dommen efter Indstævntes Paa-stand være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Københavns Magistrats 5 Afdeling, til Indstævnte, Sporvejtjenestemand Jens Heigren, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Beskikkelse af 15 Juli 1911 fra Københavns Magistrat blev Jens Nielsen, født den 28 November 1878, udnævnt og beskikket til Tjenestemand under Københavns Sporveje i 3die budgetmæssige Lønklasse fra 1 August 1911 at regne paa de for Stillingen normerede Vilkaar og med Lønningsanciennitet fra 16 Juni 1906 og Pensionsanciennitet fra 14 Juni 1906. Ifølge Navnebevis af 14 Marts 1918 fra Københavns Overpræsident fik han Tilladelse til fremtidig at føre Familienavnet Heigren, saaledes at hans Navn blev Jens Heigren.

Ved Skrivelse af 8 Juni 1922 fra Københavns Magistrat 5 Afdeling blev han uden at have ansøgt om Afsked afskediget paa Grund af Svagelighed fra Stillingen med Udgangen af September s A og med Pension. Det paalagdes ham derhos i Mdf af Bestyrelsesvedtægtens § 33 b hvert Aar, dog ikke udover et Tidsrum af 10 Aar at indsende til Direktøren for Sporvejene en af en Embedslæge udstedt Attest om hans Helbreds-tilstand.

Under 19 September 1923 udstedte den daværende Læge ved Københavns Sporveje, Dr med S Kjærsgaard, derefter saalydende Lægeattest om ham: »De rheumatiske Sm er snarest mindre end tidl; han har af og til Sm i v Sædehalvdel og bagpaa v Laar; men alt i alt spiller disse Smerter øjensynlig ikke nogen invaliderende Rolle nu.

Efter længere Staaen — Gaaen faar han stadig trods Brug af Platfodsindlæg Smerter i Fodsvangen, særlig paa v Fod og derfra op i Benet. Han ser sund og rask ud. Ved Undersøgelse af Fødderne intet nyt. Om sin Færden oplyser han: Fra Kl ca 6 til Kl ca 8 Morgen gaar han paa Grønttorvet, fra 8—11 Fm arrangerer han og hjælper til i Butiken. Spiser derefter Frokost og hviler til Kl ca 3. Er derefter virksom i Forretningen (Ekspedition etc til Kl ca 6 Em). Sidst paa Dagen maa han ofte sidde og hvile lidt paa Grund af Sm i Fødderne. Synes iøvrigt ikke at være særlig smertelidende.

Alt i alt synes han i den private Forretning at staa og gaa saa meget (i ca 8 Timer), at det maa nærme sig til, hvad der kræves i adskillige af de lettere Tungeskifterstillinger. Dog er der selvfølgelig den Forskel, at han i den private Forretning bedre kan søge Hvile, naar han føler Trang dertil, og ved en event Genoptagelse af Sporvejtjenesten vilde han jo ogsaa blive mere udsat for rheumatismefremkaldende Aarsager. Det er vel tvivlsomt, om der vilde komme noget Resultat ud af en Genoptagelse af kørende Tj — Tungeskiften, (indendørs Arbejde kan vel lige saa lidt som tidl tilbydes ham).«

Under 30 September 1924 udstedte Dr med Kjærsgaard endvidere saalydende Lægeattest om ham: »Hans Tilstand og Livsførelse er praktisk talt uforandret i det forløbne Aar.

Efter mit Skøn kan man neppe vente noget gunstigt Resultat af et eventuelt Forsøg med Genoptagelse af kørende Tjeneste, neppe heller med Tungeskiftning. Paa den anden Side taaler den — iøvrigt raske — 46-aarige Mand at staa og gaa saa meget (jfr Erkl af 19 September 23), at der maaske indenfor Kommunen kan findes andet Arbejde (Portner — Opsynsmand — Raadhusbetjent etc), hvor han med Fordel kan anvendes.«

Under 29 September 1925 udstedte den nu ved Københavns Sporveje ansatte Tillidslæge, Dr med Harald Abrahamsen, en Lægeattest om ham, i hvilken Attest det bl a hedder: »Er stadig paa Grønttorvet et Par Timer hver Morgen, staar og gaar der uden Hvile, derefter Butiksarbejde til Kl 12 ofte ogsaa uden Hvile. »Saa er den travle Tid forbi, og Jomfruen i Butiken klarer det meste«, men han hjælper dog noget med til Kl 6. — Siden Undersøgelsen 1924 har han ikke været sengeliggende, der har været et Par mindre rheumatiske Anfald, men Dampbade har hjulpet godt. Platfødderne generer noget, men det synes ikke at være i nogen udtalt Grad. — — —

Han gaar med et daarligt Platfodindlæg.

Der findes en let dobbeltsidig Platfod — — — der findes Varicer af middel Grad paa begge Underben — — — Man kan vel nu se bort fra hans rheumatiske Tilfælde, han indrømmer selv, at Tilstanden er blevet bedre, særlig i det sidste halve Aar, hans Hovedklage er Benene (Fødderne). Der findes her — foruden Aareknuder — en let Platfod, der imidlertid ikke kan betegnes som en »smertefuld Platfod« (pes valgus

dolorosus), idet der ikke findes eet Tegn paa denne Lidelse, og den »almindelige Platfod«, der er tilstede, synes at være af saa let Natur, at der lægeligt ikke synes at være en Invaliditet, der kan betinge en fortsat Pensionering. Det maa ogsaa forekomme mærkeligt, at han i den private Forretning kan gaa og staa i flere Timer i Træk — ogsaa i Regn og Blæst om Morgenene — uden at være generet af dette Arbejde.

Herefter udbad Sporvejsdirektøren sig en Udtalelse fra Pensioneringsraadet, som i Skrivelse af 23 Oktober 1925 ved sin Formand, Overlæge, Prof Dr med S Bang, udtaler flg: »Da hans ved Sygdom forvoldte Utjenstedygtighed iflg det oplyste nu er hævet, maa han anses for tjenstedygtig overfor normal kørende Tjeneste, eventuelt Tungeskiftning.«

Efter disse Erklæringer paalagde Magistraten ham ved Skrivelse af 27 Oktober 1925 at genindtræde i Stillingen som Tjenestemand i 12 Lønklasse ved Københavns Sporveje fra Mandag den 2 November s A at regne.

I Henhold hertil indfandt han sig til Tjeneste den 2 November 1925, men meldte sig straks syg og blev derpaa indlagt til Observation paa Kommunehospitalets III Afdeling. Ved Skrivelse af 17 November 1925 til Sporvejsdirektøren udtaler Pensioneringsraadet ved Formanden, Professor S Bang, følgende: »Efter at han har været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets III Afdl 3 November—12 November 1925, hvor han bl a ogsaa er undersøgt af Overchirurg P N Hansen, og hvor hans Knæ og Fødder er bleven røntgenfotograferede, viser det sig at han intet andet fejler end let Platfod paa begge Fødder. — Da denne Lidelse kun er tilstede i ringe Grad og kan modvirkes ved passende Platfodstøvler, kan man ikke af denne Grund betragte ham som uarbejdsdygtig, saa meget mindre, som han selv oplyser, at han i timevis kan færdes i sin private Virksomhed. Ganske vist angiver han, at han faar Smerter, hvis han i længere Tid ikke kan komme til at sidde ned; men hvis der bydes ham Lejlighed til af og til at hvile sig under Arbejdet, maa han anses for arbejdsdygtig.«

Han forrettede derpaa Tjeneste som Sporvejskonduktør den 20 November 1925 i ca 4 Timer og den 21, 22, 23, 25 og 26 s M i gennemsnitlig ca 6 Timer pr Dag, fordelt med nogle Timer om Formiddagen og nogle Timer om Eftermiddagen, medens han den 24 havde Fridag.

Den 27 November meldte han sig syg for »Muskelgigt i Læggene og smertefuld Platfod« i Henhold til Sygekassekontrolseddel fra Læge C Kattrup Lassen. Samme Dag blev han fremstillet for Dr med Abrahamson, der i Erklæring af 27 November 1925 bl a udtaler:« ——— Ved objektive Undersøgelse findes der intet abnormt udover det tidligere fundne« — — — »Jeg kan ikke se, at der (er) nogen Forandring i hans Tilstand fra 29 September 25, og jeg maa som Professor Bang og Overlæge P N Hansen fastholde det tidligere Synspunkt, at Heigren kan passe sin Tjeneste — ordnet i Smaaperioder — hvis han vil.«

Sporvejsdirektøren beordrede ham derpaa paany indlagt til Observation paa Kommunehospitalets III Afdeling, hvorhos Sporvejsdirektøren i Skrivelse af 28 November 1925 til Pensioneringsraadet redegjorde for det forefaldne og udbad sig en fornyet Udtalelse fra Raadet.

I Skrivelse af 16 December 1925 til Sporvejsdirektøren udtaler Pen-

sioneringsraadet ved Formanden, Professor S Bang, som Svar følgende: »Efter at han paany har været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets Afd III 30 November—5 December 25 og desuden 5 December 25 paany undersøgt af Overkirurg P N Hansen, skal Pensioneringsraadet udtale, at der ikke foreligger nogen lægelig paaviselig Lidelse, der kan forhindre ham i lettere tjenstligt Arbejde, som i Skrivelse af 17 November 25 angivet.«

Ved Skrivelse af 22 December 1925 paalagde Magistraten ham heretter uopholdelig at genoptage sin Tjeneste som Konduktør. Han genoptog derefter Tjenesten den 23 December 1925, idet han samtidig indleverede en Afskrift af Lægeerklæring af 27 November 1925 fra Læge C Katstrup Lassen, saalydende: »Hr Sporvejsfunktionær Jens Heigren, Nørre Farimagsgade 76 I S lider af Muskelrheumatisme i Læggene og af pedes plan doloros, som forværres, saasnart han begynder sin Gerning som Sporvejsfunktionær ved den Kulde, han udsættes for og ved den stadig staaende Stilling. Efter mit mangeaarige Kendskab til ham, mener jeg med Sikkerhed at kunne udelukke Simulatio og anser hans Klager for reelle, hvorfor jeg maa betragte det som uforsvarligt, at han beordres til Tjeneste som Sporvejskonduktør.«

Han kørte nu den 23 December lidt over 7 Timer og den 25 December og 26 December lidt over 8 Timer, fordelt paa Formiddagen og Eftermiddagen, medens han den 24 December havde Fridag.

Den 27 December meldte han sig paany syg og afgav saalydende Lægeerklæring af 28 s M fra Læge C Katstrup Lassen: »Hr J Heigren, N Farimagsgade 76 I S er syg, lidende af sin sædvanlige Muskelrheumatisme i Underekstremiteterne og smertefuld Platfod, som jeg anser for forværret ved Kørslen i de sidste 3 Dage, hvorfor jeg maa tilraade ham at holde Sengen i nogle Dage.«

Den 27 December var han blevet undersøgt af Dr med H Abrahamson, der i Erklæring af samme Dato bl a udtaler: »— — Under Kørslen har han benyttet almindelige smaa Støvler med Indlæg derimod har han ikke benyttet de almindelige store Træskostøvler fordi Indlæggene ikke kan ligge fast. Han mener, at Grunden til at han har faaet et rheumatisk Anfald i Benene, skyldes den Omstændighed, at de smaa Støvler ikke beskytter ham tilstrækkelig mod Kulden — — Den objektive Undersøgelse i det væsenlige som tidligere, dog er Føddernes Indad drejning lidt mere træg end eller, men Udslaget som tidligere. Andre Led bevæges frit. Han ømmer sig en Del for Tryk i Svangen paa begge Fødder og langs Indsiden af Læggene. Naar undtages den noget indskrænkede Indad drejning af Fødderne findes der ikke objektive Abnormiteter udover de i tidligere Erklæringer anførte. Den subjektive Tilstand er det umuligt i dette Tilfælde at bedømme.

Han lider vel af et akut rheumatisk Anfald, og det er maaske rimeligt, at han sygemeldes et Par Dage. Hvorvidt det er rimeligt, at han sygemeldes under Anfaldene, er vanskeligt at afgøre, men han er i hvert Fald selv saa overbevist om Nødvendigheden deraf, at man maa regne med, at han ogsaa i Fremtiden i lignende Tilfælde er sygemeldt.

Jeg har bestemt raadet ham til at anskaffe sig Indlæg til de store Træskostøvler, idet man maa antage, at disse Støvler bedre skærmer

hans Ben mod Kulde og Vind; efter mit Skøn maa han med saadanne Støvler kunne passe Tjenesten.

Han kan antagelig møde til Tjeneste om et Par Dage.«

I Skrivelse af 28 December 1925 til Pensioneringsraadet afgav Sporvejsdirektøren Indberetning om det senest forefaldne.

I Skrivelse af 4 Januar 1926 til Sporvejsdirektøren udtaler Pensioneringsraadet ved Formanden, Professor S Bang, herefter følgende: »Uden at kunne benægte Muligheden af at han periodevis kan lide af Gigtsmerter i Benene (jfr Attest af 27 November 1925 af Dr Kattrup Lassen) maa Pensioneringsraadet fastholde, at der i Følge det hidtil oplyste intet foreligger, som fra et lægeligt Synspunkt kan forandre Afsked med Pension, idet hans Plattodethed ikke kan forhindre lettere Tjeneste (som anført i Skr af 17 November 25), og idet hans Følsomhed overfor Kulde maa kunne modvirkes ved passende Fod- og Benbeklædning.«

I Henhold hertil meddelte Magistraten ham ved Skrivelse af 13 Januar 1926, at der, saafremt han ikke uopholdelig genoptog og fortsatte den ham tildelte Konduktørtjeneste, vilde blive fradraget i hans Løn et Beløb, svarende til de forsømte Dage, medmindre Forsømmelsen skulde skyldes andre Sygdomsaarsager, der anerkendtes af Pensioneringsraadet.

Han meldte sig imidlertid ikke til Tjeneste og blev den 14 Januar 1926 paany undersøgt af Dr Abrahamsen, som i Erklæring af samme Dato udtaler: »Heigren er idag Kl 5 Em undersøgt i Hjemmet, han spadserede uden Halten og tilsyneladende uden Gener rundt i Stuen i Kludesko. Har denne Gang ligget til Sengs i 6 Dage, derefter været oppe det meste af Dagen. Flere Gange været ude, et Par Gange hos Lægen, derimod ikke paa Grønttorvet eller ekspederet i Forretningen. Naar han kan gaa rundt og hvile sig lidt en Gang imellem, gaar det meget godt. Han har ikke anskaffet sig Indlæg til Træskostøvlerne, vil heller ikke gøre noget for det, da Sagen er meldt til »Organisationen«, og den maa nu tage Bestemmelsen. Føddernes Drejebevægelser i Dag friere end ved sidste Undersøgelse ellers er objektive Undersøgelse af Underekstremitterne som tidligere angivet.

Under disse Omstændigheder kan jeg ikke se, at der er noget lægeligt til Hinder for, at han genoptager Tjenesten.«

I Skrivelse af 15 Januar 1926 jfr Skrivelse af 27 s M udbad Sporvejsdirektøren sig derpaa en fornyet Udtalelse fra Pensioneringsraadet, som i Skrivelse af samme Dato udtaler flg: »I Henhold til Dr Abrahamsens Erklæring af 14 Januar 1926, i Forbindelse med det tidligere i Sagen oplyste, skal Pensioneringsraadet udtale, at der ikke er noget lægeligt til Hinder for, at Hr Heigren genoptager Tjenesten, og at man anser det for fornødent, at han anskaffer sig de omhandlede Indlæg til Træskostøvlerne.«

Han meldte sig fremdeles ikke til Tjeneste og er senere paany blevet undersøgt af Dr Abrahamsen, som i de paagældende Lægeerklæringer af 28 Januar 1926, 2 Marts 1926 og 30 Marts 1926 udtaler bl a i den første Erklæring: »— — — Det er stadig min Opfattelse, at Heigren — med nogen god Vilje — kan udføre Tjeneste som Sporvejsfunktionær og jeg kan ikke se, at der lægeligt er noget til Hinder for at han genoptager Tjene-

sten,« i den anden Erklæring. — — — Jeg maa stadig fastholde, at Heigren — med nogen god Vilje kan udføre sin Tjeneste, Aareknuderne og den ringe Hævelse af venstre Underben kan efter mit Skøn ikke fritage ham for denne«, og i den tredje Erklæring: — — — »Den objektive Tilstand som tidligere, Aareknuder og Platfod uforandret, men »Infiltration« af nederste $\frac{1}{3}$ af venstre Underben er mindre udtalet end for 1 Maaned siden. Fodens Bevægelser praktisk frie. Tilstanden snarest bedre — jeg kan derfor henholde mig til Udtalelserne i de tidligere Erklæringer.«

Selv har han fremskaffet Erklæringer af 27 Januar 1926 og 26 Februar 1926 fra Læge C Katstrup Lassen, der i begge Erklæringer udtaler, at han »er fortsat syg og uarbejdsdygtig paa Grund af sin Lidelse i Underekstremiteterne.«

Under nærværende, af Sagsøgeren, fornævnte Sporvejtjenestemand Jens Heigren, mod de Indstævnte, ligeledes fornævnte Københavns Magistrats 5 Afdeling, anlagte Sag har nu Sagsøgeren anbragt, at Sporvejene paa Grund af hans Forsømmelse har tilbageholdt af hans Løn for Januar 1926 et Beløb af 218 Kr 12 Øre og hans Løn for Februar 1926 med 362 Kr 18 Øre, ialt 580 Kr 30 Øre. Hertil har de Indstævnte efter hans Formening imidlertid ikke været berettigede. Af de af Læge C Katstrup Lassen afgivne Lægeerklæringer fremgaar det nemlig, at han paa Grund af sin Helbredstilstand ikke kan forrette Tjeneste som Sporvejskonduktør hvorfor han i Henhold til Bestyrelsesvedtægtens § 66, 1 Stk har Krav paa Løn. Og hvis det alligevel antages, at han ikke er syg, berettiger det med Hjemmel i Bestyrelsesvedtægtens § 66, 2 Stk, udarbejdede Sygelønsregulativ § 5, jfr § 3, ikke de Indstævnte til at opføre sig overfor ham efter Bestyrelsesvedtægtens § 63, der handler om Suspension af en Tjenestemand, eller efter Bestyrelsesvedtægtens §§ 73 og 74, der handler om disciplinær Straf for tjenstlig Forseelse m m. Sagsøgeren har herefter søgt de Indstævnte til Betaling af Beløbet 580 Kr 30 Øre med Renter heraf 5 Ct. aarlig fra Sagens Anlæg den 17 Marts 1926.

De Indstævnte har paastaet sig frifundet.

Efter stedfundet Optagelse til Dom har Retten i Medfør af Retsplejelovens § 284 genoptaget Sagen og da opfordret de Indstævnte til at besvare følgende Spørgsmaal:

- 1) Er den Tjeneste, som Sagsøgeren har udført i Tiden fra den 20 til den 26 November og fra den 23 til den 26 December 1925 normal Tjeneste for en kørende Sporvejtjenestemand (Sporvognskonduktør)?
- 2) Anser Pensioneringsraadet den af Sagsøgeren i de nævnte Perioder udførte Tjeneste for en saadan »lettere« Tjeneste, som omhandlet i Raadets Skrivelser af 16 December 1925 og 4 Januar 1926 jfr Skrivelse af 17 November 1925, saaledes at Sagsøgeren maa antages at være i Stand til at forrette denne Tjeneste?

Til Besvarelse af disse Spørgsmaal har de Indstævnte herefter fremlagt en Afskrift af Skrivelse af 27 April 1926 fra Sporvejsdirektøren til Pensioneringsraadet og en Afskrift af Skrivelse af 28 April 1926 fra Professor S Bang paa Pensioneringsraadets Vegne til Sporvejsdirektøren.

I den førstnævnte Skrivelse redegør Sporvejsdirektøren for den

Tjeneste, som har været paalagt Sagsøgeren i Tiden fra den 20 til den 26 November 1925 og fra den 23 til den 26 December 1925, og paaviser bl a, at Sagsøgerens nominelle Arbejdstid paa de Dage, paa hvilke han har gjort Tjeneste i de paagældende Perioder, vel har været som ovenfor anført, men at hans effektive Arbejdstid har været kortere, nemlig den første Dag ca $\frac{1}{2}$ Time og de øvrige Dage 1 à $1\frac{1}{2}$ Time daglig, idet han i Arbejdstiden har haft Hvil, hvorhos Sporvejsdirektøren udtaler: »Med Hensyn til de 7 første Dage har de paa disse udførte Tjenester været saa korte, at de maa betegnes som betydelig lettere end normalt.

De to sidste Dage har den nominelle Arbejdstids Længde vel været lige saa stor som for mange af de normale Tjenester, men paa den anden Side har de tjenestefri Ophold været betydelig over Normen, der ellers ligger omkring 1 Time pr Tjeneste, ogsaa for disse Tjenester kan det derfor siges, at de har været lettere end normalt.«

I den anden Skrivelse udtaler Professor Bang: »I Anledning af den fremlagte Liste over Hr. Jens Heigrens Arbejde og Arbejdstider skal Pensioneringsraadet udtale, at man anser en saadan Arbejdsordning og de deri anførte Hvilepauser for ganske i Overensstemmelse med Pensioneringsraadets Syn paa Hr Heigrens Arbejdsevne.«

Efter Fremlæggelsen af disse Skrivelser har Sagsøgeren begæret Anstand til Vidneførsel af Sporvejsfunktionærernes Formand og Professor S Bang, idet han vil paavise, at det Grundlag, som Sporvejsdirektøren har forelagt Pensioneringsraadet til Afgivelse af dettes Erklæring af 28 April 1926, har været misvisende, og at Raadets Erklæring var blevet en anden, saafremt Raadet havde faaet de rette Oplysninger. Sagsøgeren fremhæver i saa Henseende, at han om Morgenen maa gaa til sit Arbejde, hvorfor han allerede er træt ved dettes Begyndelse, og at Mellemtimerne mellem hans Tjeneste om Formiddagen og Eftermiddagen afkortes ved, at han maa hjem og saa atter til Tjeneste, ligesom disse Mellemtimer og den af Sporvejsdirektøren omtalte Hviletid i Arbejdstiden kan forkortes ved Forsinkelser i Sporvejsdriften.

Da Retten imidlertid anser de afgivne Besvarelser som fyldestgørende Svar paa de stillede Spørgsmaal, vil Sagsøgerens Begæring om Anstand til Vidneførsel ikke kunne tages til Følge, hvorimod Sagen straks vil være at paadømme.

Ved de af Læge C Katstrup Lassen afgivne Erklæringer har Sagsøgeren overfor Erklæringerne fra Dr med H Abrahamsen og Pensionsraadet, hvilket sidste yderligere henviser til Resultatet af Observationerne paa Kommunehospitalet og af Overkirurg P N Hansens Undersøgelser, nu ikke godtgjort, at hans Helbredstilstand er en saadan, at han skulde være ude af Stand til at forrette Tjeneste som Sporvognskonduktør. Herved bemærkes at det ifølge Pensioneringsraadets Erklæring af 28 April 1926 bliver at lægge til Grund at Sagsøgeren ogsaa bør kunne forrette Tjeneste som paalagt ham i Perioderne fra den 20 til den 26 November 1925 og fra den 23 til den 26 December 1925.

Ej heller vil den anden af Sagsøgeren fremførte Betragtning kunne tiltrædes. Selv bortset fra, at det maa være en Regel, som har Hjemmel i Sagens Natur, at en Tjenestemand, som uden fydestgørende Grund undlader at forrette Tjeneste, ikke har Krav paa Lønning, maa nemlig

iøvrigt en saadan Regel, naar Talen drejer sig om, at en Tjenestemand uden at være tilstrækkelig syg under Paaberaabelse af sin Sygdom undlader trods Paalæg at forrette Tjeneste, være en videre Følge af de i Sygelønsregulativets § 5 indeholdte Bestemmelser.

Herefter vil de Indstævnte være at frifinde.

Sagsøgeren vil derhos have at betale dem Sagens Omkostninger med 100 Kr.

Landsrets Dommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Københavns Byrets 15 Afdeling den 10 Maj 1926 og paastaas af Appellanten, Sporvejtjenestemand Jens Heigren, forandret i Overensstemmelse med hans for Underretten nedlagte Paastand, medens Indstævnte, Københavns Magistrats 5 Afdeling, procederer til Dommens Stadfæstelse.

For Landsretten er fremskaffet forskellige nye Lægeerklæringer. Gennem Arbejderforsikringsraadet er fremskaffet en af den til Raadet knyttede Dr med Aage Koch afgivet Erklæring, hvorefter Appellantens Lidelser med Hensyn til Platfod og Aareknuder »sandsynligvis ret let vil kunne afhjælpes, respektive bedres, ved Platfodsindlæg og Bind (Strømpe)«, og hvori det sluttelig hedder: »Jeg anser det under alle Omstændigheder for urimeligt, at han ikke paa denne Maade skulde kunne varetage den lettere Tjeneste indenfor Sporvejene f Eks Tungeskiftning; almindelig Vognstyrer og Konduktørtjeneste vil sikkert falde ham vanskeligere, men dog næppe umulig«.

Klinikchef ved Rigshospitalet Dr med Johs Helweg har i en paa Grundlag af gentagne Undersøgelser udstedt, den 14 Juni 1926 dateret meget udførlig Erklæring paavist Virkningerne af Appellantens »meget betydelige Lidelse — — — navnlig af Underbenenes Bløddele« og sluttelig udtalt, at »som Sporvognskonduktør og Sporskifter er han ubrugelig«. Den 8 Juli 1926 har Overlæge, Dr med Harald Abrahamsen udtalt, at efter hans Skøn kan Lidelserne ikke være til Hinder for, at Appellanten udfører Tjeneste ved Sporvejene, naar han bærer Bind og Platfods-Indlæg.

Pensioneringsraadet har den 20 August s A udtalt ikke at kunne finde tilstrækkeligt Holdepunkt for den paastaede Invaliditet og ikke at kunne se, at »der skulde være noget afgørende i Vejen for, at han forretter lettere Tjeneste«.

Dr Helweg har efter at være gjort bekendt med det saaledes fremkomne, i Erklæring af 17 September 1926 fastholdt sin Opfattelse i et og alt, og for Landsretten har han og Overlæge Abrahamsen nærmere forklaret og uddybet deres fra hinanden afvigende Synsmaader.

Med Hensyn til Begrebet »lettere Tjeneste« har Appellanten og Sporvejsfunktionærernes Forbunds Formand udtalt sig med særligt Henblik paa den i Dommen omhandlede Skrivelse fra Sporvejsdirektøren af 27 April 1926, og i denne Forbindelse er det fremhævet, at der aldrig er givet Appellanten noget bestemt Tilsagn om bestemt angivne Lettelser

i den Konduktørtjeneste, man forlanger af ham, eller nogen virkelig Vejledning med Hensyn til de foran omhandlede Platfods-Indlæg.

Som Sagen saaledes foreligger, kan Retten ikke anse det godtgjort, at Appellantens Helbredstilstand er saaledes, at der med Føje har kunnet fordres Konduktørtjeneste af ham som sket. Men selv om det kunde anses godtgjort, at Appellanten uden tilstrækkelig Undskyldning har undladt at genoptage sin Tjeneste, giver hverken Sagens Natur eller Bestemmelserne i den af Indenrigsministeriet under 31 Marts 1920 stadfæstede Vedtægt for Bestyrelsen af Staden Københavns kommunale Anliggender eller det i Henhold til denne Vedtægt den 10 April 1922 udstedte Sygelønsregulativ Hjemmel til at nægte Appellanten de omprocederede Lønningsbeløb, hvorimod der i Tilfældet af, at den angivne Eventualitet havde foreligget, maatte være gaaet frem mod Appellanten efter Bestemmelserne i Vedtægtens § 73 jfr § 74.

Appellantens Paastand vil herefter være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil Indstævnte have at betale Appellanten med 300 Kr.

Nr 209/1927.

Rigsadvokaten
m o d

Jens Frederik Vilhelm Larsen (Steglich-Petersen),

der tiltales for Vold mod sagesløs Person.

Østre Landsrets Dom af 4 Juni 1927: Tiltalte Jens Frederik Vilhelm Larsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder og betale de med Sagens Behandling forbundne Omkostninger, derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører L Jessen, 40 Kr. Saa udreder Tiltalte og i Erstatning til Landarbejder Laurits Martin Nielsen 168 Kr og til Gimlinge Sogneraad 64 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 4 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 4 Maaneder.

I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Jens Frederik Vilhelm Larsen til Højesteretssagfører Steglich-Petersen 50 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Retten for Næstved Købstad m v, er Jens Frederik Vilhelm Larsen sat under Tiltale til Straf efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 1, II for Vold mod sagesløs Person ved den 31 December 1926 ved Fuglebjerg Kro at have tilføjet Landarbejder Laurits Martin Nielsen, der ikke havde givet rimelig Anledning til Voldshandlingen, forskellige Slag og Skaller i Ansigtet, saaledes at Overfaldnes Næseben fuldstændig splintredes, ligesom han fik andre Læsioner i Ansigtet.

Tiltalte er født den 24 Februar 1895 og tidligere anset ved Københavns Kriminal- og Politiretsdom af 15 Oktober 1918 efter Straffelovens § 228, jfr midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, hvorhos han den 5 September 1923 i Retten for Korsør Købstad m v har vedtaget Bøder paa 100 Kr og 10 Kr for Overtrædelse af Automobilloven og Politivedtægten for Sorø Amts Landdistrikter.

Tiltalte har forklaret, at da han ved den i Anklageskriftet ommeldte Lejlighed Kl ca 8 Aften sammen med Landarbejder Laurits Martin Nielsen og en Kammerat af denne efter et Samvær paa Fuglebjerg Kro var gaaet ud i Krogaarden for at lade sit Vand, forsøgte Nielsen eller hans Kammerat at slaa ham i Hovedet og ramte ham ogsaa i Nakken saaledes, at hans Kasket blev skubbet ned over Ansigtet paa ham. Tiltalte tog derefter fat i den nærmeste af de to Personer og derefter, da han rev sig løs, fat i Laurits Nielsen, og da denne ikke svarede ham noget paa hans Spørgsmaal, om det var ham, der havde slaaet ham, gav han ham med knyttet Haand et Slag i Ansigtet til Tak for det Slag, han mente denne havde tilføjet ham. Han lod derefter Laurits Nielsen gaa, men da han var kommet hen foran Kroen, saa han ogsaa den anden Mandsperson, der først var undløbet, og af Frygt for, at de begge to skulde overfalde ham, greb han paany fat i Nielsen og nikkede ham med sit Hoved tre Skaller i Ansigtet, og efter at Nielsen var løbet hen over Hjørnet ved Kroen og Torvet, løb Tiltalte, der stadig frygtede for, at den anden Person skulde angribe ham, hen og tildelte ham endnu et Slag paa Siden af Hovedet, men denne Gang med flad Haand.

Nielsen har forklaret, at han ingen Erindring har om at have slaaet Tiltalte, da de opholdt sig sammen i Krogaarden, og heller ikke har han nogensomhelst Erindring om, at hans Kammerat har gjort dette, samt at han i det hele ikke har nogensomhelst Erindring om, hvad der passerede fra det Øjeblik, han forlod Krostuen, til det Øjeblik, da han vaagnede paa Operationsbordet paa Amtssygehuset i Næstved.

Nielsens ommeldte Kammerat, Landarbejder Johannes Ferdinand Petersen har bestemt benægtet ved den paagældende Lejlighed at have slaaet Tiltalte, ligesom han heller ikke har set, at Nielsen har slaaet ham, og kan heller ikke tænke sig, at Nielsen har gjort det.

Ved en af Kredslægen i Fuglebjerg umiddelbart efter Overfaldet foretaget Undersøgelse af Nielsen — der var meget beruset og havde et stærkt blødende Saar paa Næsen — fandtes et udrevet kvæstet Hudsaar ca 3 cm langs Næseryggen; ud af Saaret ragede en løs Bensplint, desuden følte i Næsebenet Knitren som af flere løse Benstykker. Højre Kindbue var Sæde for en Blodudtrædning under Huden, ligeledes Overlæben.

I en Erklæring af 14 Januar 1927 udtaler Overlægen paa Næstved Sygehus, hvor Nielsen straks efter Overfaldet blev indlagt, bl a, at Næsebenene var fuldstændig splintrede, og smaa Stykker deraf laa løse i Saaret. Naar han trak Vejret, susede Luft gennem Saaret mellem Bensplinterne.

Endvidere udtaler Overlægen, at Saarforløbet har været uden Komplikationer, og naar undtages nogen Deformitet af Næsen, er det ikke sandsynligt, at Nielsen faar noget varigt Men af de ham tilføjede Læsioner. Nielsen blev udskrevet fra Sygehuset den 15 Januar 1927 som bedret, og efter ialt 27 Dages Fraværelse fra sin Arbejdsplads har han igen optaget sit Arbejde.

Herefter og idet Nielsens Adfærd efter det foreliggende ikke har kunnet give Tiltalte rimelig Anledning til de mod Nielsen udøvede Voldsgerninger, der maa antages at have været Aarsag til de Nielsen overgaaede Beskadigelser, vil Tiltalte være at anse efter midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 1, 2 Stk, 1 Pkt, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder.

I Overensstemmelse med derom nedlagt Erstatningspaastand vil Tiltalte derhos have at udrede de nedennævnte Erstatningsbeløb.

Tirsdag den 6 September 1927.

Ved Højesterets Dom af 6 September 1927 i Sag Nr 130/1927 (**Rigsadvokaten mod Hans Christian Holm**) blev Tiltalte der ved Søndre Landsrets Dom for Bedrageri i Medfør af Strfl § 253, jfr Lov 1 April 1911 § 13, var anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, frifundet for det offentlige Tiltale.

---

for Varelageret 15 000 Kr. Efter at Overtagelsen havde fundet Sted, forlangte Sagsøgeren, der paastod, at Sagsøgte havde givet ham Løfte om Provision, Provisionen udbetalt, men der blev ikke betalt noget.

Sagsøgeren har derefter under nærværende ved Retten for Sunds-Gudme Herreder forberedte Sag paastaaet Sagsøgte dømt til at betale ham et Beløb af 1500 Kr med Renter heraf 5 pCt p a til Forligsklagens Berammelses Dato, den 13 Februar d A.

Sagsøgte har paastaaet sig frifundet.

Sagsøgeren har som Part forklaret, at da Sagsøgte meddelte ham, at han agtede at sælge sin Forretning, og Sagsøgeren udtalte, at han maaske havde en Liebhaber, spurgte han Sagsøgte, om han kunde tjene en »Skilling«, hvortil Sagsøgte svarede bekræftende. Da Forhandlingerne var afsluttede, mindede han i en Telefonsamtale Sagsøgte om dennes Løfte og spurgte, hvor de kunde træffes, hvortil Sagsøgte svarede, at det kunde Sagsøgeren selv bestemme. Da Sagsøgeren derefter ved Brev henvendte sig til Sagsøgte, fik han intet Svar.

Sagsøgte har bestridt, at han har lovet Sagsøgeren nogen Provision for dennes Medvirkning ved Forretningens Salg. Han vil have tænkt sig, at Sagsøgerens Interesse for Salg af Forretningen var begrundet i, at han ønskede at skaffe sig en fremtidig Kunde.

Poul Nielsen har som Vidne forklaret, at det udelukkende skyldes Sagsøgeren, at han blev Liebhaber til Forretningen, samt at han, da Handlen var gaaet i Orden, sagde til Sagsøgeren, at saa skulde denne vel have Provision hos ham, hvortil Sagsøgeren svarede, at han skulde intet have hos Povl Nielsen, da Sagsøgte havde lovet ham Provision.

Efter det saaledes oplyste maa Retten finde det efter Omstændighederne tilstrækkelig godtgjort, at Sagsøgte har lovet Sagsøgeren et Vederlag for dennes Virksomhed ved at faa Forretningen solgt. Vederlaget findes passende at kunne sættes til 500 Kr, hvoraf Sagsøgte vil have at svare Renter som paastaaet.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde tilsvare Sagsøgeren med 80 Kr.

Nr 109/1927

Rigsadvokaten

mod

Kay Erik Vissing Laursen og Bernhard Lund
(Stein og David),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 203.

Vestre Landsrets Dom af 9 Marts 1927: Tiltalte Kay Erik Vissing Laursen bør for det offentlige Tiltale i denne Sag fri at være. Tiltalte Bernhard Lund bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage. Saa udreder Tiltalte Lund og Halvdelen af Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskik-

kede Forsvarer, Overretssagfører Ejstrup, 60 Kr, medens Sagens Omkostninger iøvrigt og derunder i Salær til den for Tiltalte Laursen for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Ørum, 60 Kr, udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte Lund dels af det offentlige for begge de Tiltaltes Vedkommende.

Efter alt, hvad der foreligger, maa der gaas ud fra, at Lund oppe i Marken har sparket Laursen i Skridtet og derved har tilføjet denne de i Dommen nærmere angivne Læsioner, og at Laursen ikke da har slaaet Lund med Stokken. Hvad dernæst angaar Sammenstødet ved Roehuset, findes der efter det under Sagen oplyste at maatte gaas ud fra, at dette har haft Karakteren af et Slagsmaal, og at Lund under dette Slagsmaal har sparket efter Laursen, hvem han efter sin Forklaring ramte, medens Laursen med Stokken har slaaet løs paa Lund og herved har tilføjet denne de i Dommen for hans Vedkommende nærmere angivne Læsioner. Herefter vil de Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 203, Lund med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, og Laursen under Hensyn til Grundsætningen i Straffelovens § 206 med en Statskassen tilfaldende Bøde af 200 Kroner, subsidiært simpelt Fængsel i 20 Dage.

Sagens Omkostninger vil være at udrede saaledes som nedenfor nærmere angivet.

Thi kendes for Ret:

Bernhard Lund bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage. Kay Erik Vissing Laursen bør til Statskassen bøde 200 Kroner eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 20 Dage. Sagens Omkostninger, derunder de ved Landsrettens Dom fastsatte Salærer, vil være at udrede af de Tiltalte med Halvdelen hver. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Lund til Højesteretssagfører David 80 Kroner og Tiltalte Laursen til Højesteretssagfører Stein ligeledes 80 Kroner.

Færdig fra Trykkeriet den 12 Oktober 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 19.

Onsdag den 7 September.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Kay Vissing Laursen og Bernhard Lund, der er født henholdsvis den 11 Oktober 1901 og den 24 Oktober 1903, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet ved 2 jyske Statsadvokators Anklageskrift af 13 Januar 1927 sat under Tiltale til at lide Straf for Vold paa Person efter Straffelovens § 203:

I. Laursen ved 17 Juli 1926 paa Gaarden »Ejsingholm«s Marker og i Nærheden af Avlsbygningerne dels med en Egetræstok dels med knyttet Haand at have tildelt Medtiltalte Lund flere Slag i Hovedet, hvorved der — ifølge en efter stedfunden Lægeundersøgelse s D udstedt Attest — tilføjedes ham følgende Læsioner: »Ovenfor venstre Øre to ca 1 Kr-store Blodudtrædninger (Buler). Omtrent midt paa Issen et 1 cm langt Saar, der har gennemtrængt hele Skalpens Tykkelse og har blødt meget. Der kommer Blod ud af højre Næsebor. Paa højre Øre en mindre Hudafskrabning. Læberne lidt ophovnede efter Slag.

Lille Hudafskrabning ved venstre Albu. De øverste $\frac{2}{3}$ af venstre Overarms Bagflade samt et 5 cm bredt Parti op over Skulderen og øverste Parti af Skulderbladet indtil dettes inderste Rand er Sæde for Blodunderløbning og Hævelse som efter stærke Stokkeslag o lign.

Højre Haandleds Inderside hævet, Sæde for lidt Hudafskrabninger og meget ømt.«

II. Lund ved den 17 Juli 1926 paa Gaarden »Ejsingholm«s Marker eller i Nærheden af dens Avlsbygninger at have tilføjet Tiltalte Laursen et eller flere Træskospark i Skridtet. Som Følge af Voldsgerningen fandtes ved en samme Dag foretagen Lægeundersøgelse den højre Testikel »stærkt opsvulmet næsten af et Høuseægs Størrelse og overordentlig øm selv for let Berøring. Symptomerne beror antagelig paa en Knusning og Blodudtrædning i Testiklens Væv hidrørende fra Slaget. Endvidere fandtes en femørestor blodunderløbet Hudafskrabning paa Pungen samt stærk Ømhed af højre Lyskeegns mediale Parti og langs Sædstrengen«.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Tiltalte Lund den 17 Juli 1926 som Tjenestekarl arbejdede paa Gaarden »Ejsingholm«s Marker, hvor Tiltalte Laursen som Forvalter paa nævnte Gaard førte Tilsyn

med Arbejdet. Da sidstnævnte havde faaet det Indtryk, at Tiltalte Lund var efterladende med sit Arbejde, gik han hen til ham og paabød ham at holde Trit med de andre Karle, der arbejdede i Marken. Efter den af Tiltalte Lund afgivne Forklaring havde Tiltalte Laursen ved denne Henvendelse først fremsat forskellige Trusler mod ham, idet han gik henimod ham med en aaben Lommekniv, og derefter slaaet ham med en Egetræsstok, og efter at de havde grebet fat i hinanden slaaet ham saavel med Stokken som med knyttet Næve. Herunder, men efter at Tiltalte Laursen havde slaaet ham, sparkede Tiltalte Lund, der var iført jernbeslaaede Træsko, efter Laursen, og han vil ikke benægte, at han har ramt ham.

Tiltalte Laursen har derimod forklaret, at Tiltalte Lund, da han henvendte sig til denne, indtog en udfordrende Holdning, og da han bebrejdede ham dette, straks derpaa sparkede Laursen i Skridtet saa voldsomt, at denne var nærved at besvime og havde Vanskelighed ved at gaa, men da Lund vedblev at sparke efter ham, maatte han holde ham fra sig ved at gribe ham i Armene, hvorimod han ikke slog ham.

Flere af Tjenestekarlene, der arbejdede i Marken, og som under Sagen er afhørt som Vidner, har set, at de Tiltalte havde fat i hinanden, men ingen af dem har set Tiltalte Laursen slaa Tiltalte Lund, medens en enkelt har forklaret, at han har set Laursen hæve sin Stok Endvidere maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at Laursen ved den paagældende Lejlighed ikke var i Besiddelse af nogen Lommekniv.

Da Tiltalte Laursen efter det passerede ikke ønskede at beholde Tiltalte Lund længere i Tjenesten, gav han ham Ordre til at følge med til Gaarden, for at der kunde blive afregnet med ham. De gik nu under Mundhuggeri ned mod Gaarden, idet Laursen gik forrest, men da de befandt sig ved Vestsiden af et til Gaardens Udlænger hørende Roehus, passerede der efter Laursens Forklaring følgende: Laursen vendte sig her om mod Lund og udtalte: »De fejge Karl sparker mig saadan i Skridtet, at Blodet løber ned i Støvlerne«, og straks herpaa gav Lund, der var ude af sig selv af Raseri, sig til at sparke efter ham, og idet de herunder var kommet hen mod Sydsiden af Roehuset, slog Laursen for at væрге sig med sin Stok paa Lund uden at sigte efter noget bestemt, sprang ind paa ham og fik Lunds Hoved ind under sin venstre Arm, saaledes at Lund ikke kunde sparke efter ham, og herefter kom nogle af Tjenestekarlene til, og de Tiltalte skiltes. Ved denne Lejlighed tilføjedes der Lund de Læsioner, der nævnes i den i Tiltalen under I citerede Lægeattest.

Tiltalte Lunds Forklaring gaar derimod ud paa, at Tiltalte Laursen, da de havde passeret Roehuset og var kommet i Nærheden af Kohuset, der støder til Roehusets Østside, pludselig vendte sig om, og uden Anledning fra Lund, gav sig til at slaa denne i Hovedet med sin Stok, og først herefter sparkede Lund Laursen og ramte ham ved Knæene eller i Skridtet.

Tre af de som Vidner afhørte Tjenestekarle har forklaret, at de saa Tiltalte Laursen slaa Tiltalte Lund med Stokken, da de Tiltalte befandt sig Syd for Roehuset, og de var derefter med til at skille de Tiltalte ad, men ingen af dem har set Lund sparke Laursen.

Medens nu begge de Tiltaltes Forklaringer som nævnt gaar ud paa, at Tiltalte Lund ude i Marken har sparket Tiltalte Laursen, kan det ikke anses godtgjort, at sidstnævnte ved denne Lejlighed har slaaet Tiltalte Lund, og Tiltalte Laursen kan derfor ikke forsaavidt anses at have gjort sig skyldig i strafbart Forhold. Naar dernæst henses til, at Tiltalte Lunds Forklaring om ved Kohuset at have sparket Tiltalte Laursen, efter at denne havde slaaet ham med Stokken, ikke vel lader sig forene med Vidnernes Forklaringer, og at Tiltalte Lunds Forklaring om, hvad der passerede ude i Marken i al Fald paa et Punkt er godtgjort at være urigtig, findes Tiltalte Laursens Forklaring med Hensyn til, hvad der passerede ved Roehuset, at maatte lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse. Men da det herefter maa antages, at denne Tiltalte slog mod Tiltalte Lund for at værgе sig imod et paabegyndt Angreb, der under Hensyn til, hvad der var passeret, kunde befrygtes at paaføre ham betydelig Legemsskade, vil han i Medfør af Straffelovens § 40 være at frifinde for det offentliges Tiltale, hvorved bemærkes, at han ikke ved sit Forhold overfor Medtiltalte kan anses at have overskredet, hvad der var nødvendigt for at hindre denne i at tilføje ham Skade.

For sit ovenfor beskrevne Forhold og under Hensyn til, hvad der ved den paagældende i Tiltalen citerede Lægeattest er oplyst om Beskaffenheden af den Tiltalte Laursen tilføjede Skade, findes Tiltalte Lund at maatte anses efter Straffelovens § 203 efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Tiltalte Lund vil derhos have at udrede Halvdelen af Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham her for Retten beskikkede Forsvarer 60 Kr, medens Sagens Omkostninger iøvrigt og derunder i Salær til den for Tiltalte Laursen her for Retten beskikkede Forsvarer 60 Kr udredes af det offentlige.

Fredag den 9 September.

Nr 313/1926. **Københavns Vandforsyning (Trolle)**
m o d

Proprietær **Jens Hansen**, Proprietær **Hans Peter Hansen**, Statshusmændene **Frederik Nielsen**, **Kristian Michael Pedersen**, **Jens Peter Jensen**, **Peter Andreas Habekost Nielsen**, **Carl Christian Larsen**, **Axel Christiansen**, **Niels Andreas Jensen**, **Otto Pedersen**, **N Kristian Nielsen** og **Anders Diderik Jensen** samt Gaardejer **Aage Andersen** (Graae, efter Ordre undtagen for Proprietær **Jens Hansens**, Proprietær **Hans Peter Hansens** og Gaardejer **Aage Andersens** Vedkommende),

betræffende Spørgsmaalet om de Indstævnte har særlig Adkomst til en Rørledning.

Østre Landsrets Dom af 11 November 1926: De Sagsøgte, Proprietær Jens Hansen, Hejnstrupgaard, Proprietær Hans Peter Hansen, Søgaard, Statshusmændene Frederik Nielsen, Kristian Michael Pedersen, Jens Peter Jensen, Peter Andreas Habekost Nielsen, Carl Christian Larsen, Axel Christiansen, Niels Andreas Jensen og Otto Pedersen, alle af Gundsømagle, Statshusmændene N Kristian Nielsen og Anders Diderik Jensen, begge af Kirkerup, og Gaardejer Aage Andersen, sammesteds, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Københavns Vandforsyning, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgerne med 200 Kr til de Sagsøgte, Proprietærerne Jens Hansen og Hans Peter Hansen, og 40 Kr til Sagsøgte, Gaardejer Aage Andersen. Saa betaler Sagsøgerne og i Salær til Sagfører Axel Nielsen, Roskilde, 60 Kr og i Godtgørelse for Udlæg 19 Kr 40 Øre og til Overretssagfører Povl Thomsen i Salær 80 Kr og i Godtgørelse for Udlæg 57 Kr 40 Øre. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten alene nedlagt Paastand om, at der gives Dom for, at de Indstævnte ikke har nogen særlig Adkomst til at beholde den i Dommen omtalte Rørledning.

Efter alt, hvad der foreligger, kan det nu ikke anses for godtgjort, at de Indstævnte har erhvervet en saadan særlig Adkomst med Hensyn til Rørledningen som den, Lov Nr 63 af 28 Maj 1880 § 5, 2 Stk, har for Øje. Herved bemærkes bl a, at Betingelserne for Erhvervelse af en saadan Adkomst ved Alderstidshævd ikke ses at foreligge, og at de Indstævnte heller ikke ses at kunne støtte nogen Ret til at beholde Ledningen paa Forliget af 1897, selv om man, som i Dommen udtalt, gaar ud fra, at Deltagerne i Forliget har været bekendt med Ledningens Tilværelse. Herefter vil Appellantens Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Der tilkommer ikke de Indstævnte, Proprietær Jens Hansen, Proprietær Hans Peter Hansen, Statshusmændene Frederik Nielsen, Kristian Michael Pedersen, Jens Peter Jensen, Peter Andreas Habekost Nielsen, Carl Christian Larsen, Axel Christiansen, Niels Andreas Jensen, Otto Pedersen, N Kristian Nielsen og Anders Diderik Jensen og Gaardejer Aage Andersen, nogen særlig Adkomst til at beholde den ovennævnte Rørledning. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges Sagfører Axel Nielsen i Salær 60 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 19 Kroner 40 Øre. Over-

retssagfører Povl Thomsen i Salær 80 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 57 Kroner 40 Øre og Højesteretssagfører Graae i Salær for Højesteret 300 Kroner, hvilke Beløb alle udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under 30 September 1892 blev der efter Begæring af den daværende Ejer af Heinstrupgaard, Proprietær Holstein, nedsat en Landvæsenskommission til Bedømmelse af forskellige Forhold vedrørende den Del af Hove Aa, som er henlagt under Roskilde Amtsrads Tilsyn, navnlig angaaende Spørgsmaalet om Aaløbets Regulering og Oprensning og Tiderne for samme samt Vedligeholdesbyrdens Fordeling og Flodemaals Ansættelse. Den 12 Februar 1897 blev der for Landvæsenskommissionen afsluttet Forlig angaaende samtlige de for den rejste Spørgsmaal. Dette Forlig gaar bl a ud paa, at Flodemaalet for Gundsømagle Sø, der skal reguleres ved Gundsøgaards Aalekiste, fastsættes paa en nærmere angiven Maade. Blandt de tiltrædende Lodsejere var foruden Proprietær Holstein de daværende Ejere af Gundsøgaard, Østrupgaard og Søgaard foruden mange andre omboende Ejere. Der blev derpaa af Roskilde Amtsråd udfærdiget et Regulativ for Hove Aa i Overensstemmelse med det saaledes vedtagne Forlig og med specificeret Angivelse af alle Bidragspligtige, heri bl a Proprietær Holstein som Ejer af Heinstrupgaard, de daværende Ejere af Gundsøgaard, Østrupgaard, Søgaard og flere, og ifølge dette Regulativ har Hove Aa og Gundsømagle Sø siden stedse været regulerede, dog at Aalekisten efterhaanden er blevet gammel og en Del utæt.

I 1922 rejste bl a Sagsøgte, Proprietær Jens Hansen, Heinstrupgaard, Krav paa Erstatning hos Københavns Magistrat for Skade paa Rørskær i Gundsømagle Sø og Aalefiskeri i Hove Aa, hvilken Skade paastodes at være foranlediget ved Sænkning af Vandstanden som Følge af Københavns Kommunes Vandindvindingsanlæg ved Nybølle, og der blev derefter optaget Skøn over de herhen hørende Forhold. I Skønnet udtaltes det bl a, at det maa være Mening, saaledes som Vandstandsforholdene er ordnede ved Gundsømagle Sø, at der ikke maa tappes Vand af Søen, naar dennes Vandstand synker til laveste Sommerflodemaal, at Søens Opland i snævrere Forstand, d v s det Opland, som ligger Vest for Hove Mølle, som andrager ca 1280 ha Landareal, og som ikke paavirkes af Grundvandets Sænkning ved Nybølle Pumpestation, fordi dennes Sænkning ikke naar Vest for Hove Mølle, ved normal Nedbør vil afgive et saa stort Afløb til Søen, at dette er større end Fordampningen, at Tilløbet til Gundsømagle Sø fra den øvre Del af Hove Aa's Opland sandsynligvis før Pumpningen ved Nybølle altid har været tilstrækkeligt stort til at forhindre, at Vandstanden i Søen sank under laveste Sommerflodemaal, selv om Aalekisten holdtes aaben 11 Timer i Døgnet, samt at det nu for at forhindre, at Vand-

standen synker under laveste Sommerflodemaal vil være nødvendigt, at der fastsættes Indskrænkninger for Brugen af Aalekisten, saa at denne kun er aaben i en begrænset Tid.

Efter Afgivelsen af dette Skøn købte Sagsøgerne, Københavns Vandforsyning, ved Skøde af 30 Juli og 8 August 1925 af Sagsøgte, Proprietær Hansen, Heinstrupgaard, Aalekisten m v.

Under Forhandlingerne herom blev Vandforsyningens Embedsmænd opmærksomme paa, at der Øst for Heinstrupgaard, omtrent midt mellem denne og Kirkerup By, var en af Sagsøgerne hidtil ukendt Vandledning, der gennem Grøfter, Rørbevoksning og Mose førte Vand fra Engene ved Gundsømagle Sø, Taagerup Mose, og gennem en 21 cm Rørledning førte Vandet videre under Bakken paa Matr Nr 1 n af Heinstrupgaard til en aaben Grøft, som udmunder i Hove Aa ca 900 m neden for Aalekisten. Da Røret, efter hvad Vandforsyningen hævder, vil være i Stand til med de givne Flodemaal at bortlede ca 2800 m³ Vand i Døgnet, tog Vandforsyningen, efter hvis Skøn Tilstedeværelsen af denne Vandledning maatte kuldkaaste alle Beregninger om at holde fornødent Vand til Aalekisten og til de paabudte Flodemaal, i Skødet angaaende Aalekistens Overdragelse Forbehold om at indbringe Spørgsmaalet om Vandledningens Lovlighed for en Landvæsenskommission.

Denne Landvæsenskommission blev paa Begæring af Københavns Vandforsyning nedsat den 26 Januar 1926, idet Vandforsyningen paastod Ledningen lukket ved Kendelse som stridende mod det ovennævnte for den tidligere Landvæsenskommission indgaaede Forlig.

Fra enkelte Lodsejere blev der protesteret mod denne Vandforsyningens Paastand om Lukning af Vandledningen, idet det gjordes gældende, at der forud for Rørledningen har eksisteret en aaben Grøft, ad hvilken Vandet fra Engene ved Gundsømagle Sø kunde føres til Hove Aa nedenfor Aalekisten, samt at Rørledningen i 1891 eller 1892 var anlagt af Proprietær Holstein som Erstatning for denne Grøft. Ved Kendelse af 12 April 1926 udtalte Landvæsenskommissionen, at det maatte anses for nødvendigt, at det under en Retssag afgjordes, om der tilkom Lodsejerne særlig Adkomst til at beholde Rørledningen, og gav Sagsøgerne under denne Sag, Københavns Vandforsyning, en Frist af 2 Maaneder til at indbringe Spørgsmaalet for Domstolene.

Sagsøgerne har derefter i Henhold til Stævning af 4 Juni 1926 anlagt nærværende ved Retten for Roskilde Købstad m v forberedte Sag, under hvilken de overfor de Sagsøgte, Proprietær Jens Hansen, Heinstrupgaard, Proprietær Hans Peter Hansen, Søgaard, Statshusmændene Frederik Nielsen, Kristian Michael Pedersen, Jens Peter Jensen, Peter Andreas Habekost Nielsen, Carl Christian Larsen, Axel Christiansen, Niels Andreas Jensen og Otto Pedersen, alle af Gundsømagle, Statshusmændene N Kristian Nielsen og Anders Diderik Jensen, begge af Kirkerup, og Gaardejer Aage Andersen, sammesteds, hvis Ejendomme har været medtaget ved Forliget i 1897, har nedlagt Paastand om, at det statueres, at Rørledningen, der efter Sagsøgernes Anbringende afleder Vand i Strid med de vedtagne Regler for det offentlige Vandløb, Hove Aa, er ulovlig, og at de Sagsøgte ingen særlig Adkomst har til denne Rørledning. Til Støtte herfor har Sagsøgerne henvist til, at det

strider mod Lovgivningen at indrette en Ledning som den omhandlede, at dens Indrettelse endvidere strider mod Forliget af 1897, at Rørledningens Tilstedeværelse retsstridigt har været fortiet under Forligshandlingerne, og at der ikke med Hævd er erhvervet nogen Ret for de Sagsøgte til at bibeholde Ledningen. Endelig har Sagsøgerne bestridt, at der, før Rørledningen blev anbragt, har i dens Sted været en Grøft, der kunde føre Vandet gennem Bakken, eller at der overhovedet har været nogen Grøft.

De Sagsøgte har paastaet sig frifundet, idet de har paastaet, at der ikke ved den nævnte Vandledning føres Vand fra Søen eller Hove Aa uden om Aalekisten til Hove Aa, men at der alene er Tale om et Anlæg til Afvanding af nogle af de Jorder, der i 1892 hørte til Hejnstrupgaard, og at den af Proprietær Holstein anlagte Rørledning kun er indrettet til Erstatning for en ældre Grøft.

Det er oplyst for Landsretten, at der Øst for Hejnstrupgaard og Vest for Hove Aa, hvor denne løber ud af Gundsømagle Sø er gravet to saakaldte Enggrøfter, der længere Syd paa forener sig i en Landgrøft. Denne har atter Forbindelse med Rørledningen, der paa det Sted, hvor den paany træder ud af Bakken, gennem en aaben Grøft kan føre Vandet til Hove Aa.

Efter det under Sagen oplyste kan det ikke antages, at de Enggrøfter ved Hejnstrupgaard er ført helt igennem til Hove Aa, saaledes at de er indrettet til at aflede Vand fra Hove Aa, ligesom hverken Enggrøfterne eller Landgrøften er anlagt saaledes, at de staar i Forbindelse med Gundsømagle Sø. Det maa herefter antages, at Grøfternes og Rørledningens Formaal udelukkende er at afvande de Enge, der hører eller hørte til Hejnstrupgaard.

Da der efter det foreliggende maa gaas ud fra, at der kun i Perioder med særlig høj Vandstand er direkte Forbindelse mellem Enggrøfterne og Aaen og — gennem gamle Tørvegrave — mellem Søen og Grøfterne, kan Anbringelsen af Grøfterne ikke anses at være sket i Strid med Vandløbsloven. Da det endvidere efter det oplyste maa antages, at Rørledningens Tilstedeværelse, da Forliget i 1897 blev afsluttet, var almindelig bekendt, og at den navnlig har været kendt af Deltagerne i Forliget, strider det omhandlede Anlæg heller ikke mod Forliget. De Sagsøgte vil herefter i det hele være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgerne at burde betale med 200 Kr til de Sagsøgte, Proprietærene Jens Hansen og Hans Peter Hansen, og 40 Kr til Sagsøgte, Gaardejer Aage Andersen. Sagsøgerne vil endvidere have at betale til den for de øvrige Sagsøgte, hvem der har været meddelt fri Proces, for Underretten beskikkede Sagfører, Axel Nielsen, Roskilde, i Salær 60 Kr og i Godtgørelse for Udlæg 19 Kr 40 Øre, og til den for Landsretten beskikkede Sagfører, Overretssagfører Povl Thomsen, i Salær 80 Kr og i Godtgørelse for Udlæg 57 Kr 40 Øre.

Mandag den 12 September.

Nr 82/1927. Fru Anna Kirstine Reinhardt (Thamsen)

mod

fhv Assistent A C Larsen og Hustru Marie Larsen, født Jensen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om de Indstævntes Pligt til at godtgøre Appellantinden Udgifterne ved en Retssag.

Arestforretning hos de Indstævnte paabegyndt 6 November 1926 og senere kontinueret.

Østre Landsrets Dom af 28 Februar 1927: Den ovennævnte Arrest ophæves. De Sagsøgte, fhv Assistent i »Det forenede Dampskibsselskab« A C Larsen og Hustru Marie Larsen, født Jensen, bør for Tiltale af Sagsøgerinden, Fru Anna Kirstine Reinhardt, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgerinden til de Sagsøgte med 150 Kr, hvilket Beløb vil være at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

De Indstævnte, der mod bedre Vidende havde anlagt Injuriesagen mod Appellantinden, findes at maatte være pligtige at erstatte Appellantinden de Udgifter, der for hende har været forbundet med Injuriesagens Indankning for Højesteret. Den Omstændighed, at der ved Højesteretsdommen i Injuriesagen, som var indanket for Højesteret i Strafferetsplejens Former, ikke har kunnet tilkendes Appellantinden Godtgørelse for de nævnte Udgifter, vil saaledes ikke kunne fritage de Indstævnte for at erstatte Appellantinden disse. Det bemærkes derhos særlig, at Appellantinden, uanset at hun af det offentlige uden Bekostning for sig kunde have faaet beskikket en Forsvarer under Injuriesagens Behandling for Højesteret, efter Omstændighederne findes at have Krav paa af de Indstævnte at faa godtgjort de Omkostninger, hun har haft i Anledning af, at hun fandt Grund til selv at antage en Sagfører til at varetage hendes Tarv under Anken. Herefter og da de Indstævnte ikke har fremsat nogen Indsigelse mod selve Størrelsen af det til 2620 Kroner 7 Øre opgjorte Omkostningsbeløb, vil de Indstævnte være at dømme til in solidum at betale Appellantinden dette Beløb med Renter. Med Hensyn til Resten af det paastævnte Beløb 345 Kroner 75 Øre, er det derimod i Dommen rettelig antaget, at Appellantinden ikke har Krav derpaa. De Indstævnte vil fremdeles være at dømme til in solidum at betale Appellantinden Omkostningerne ved den foretagne Arrest med 75 Kroner 40 Øre, hvorhos Arresten vil være at stadfæste, forsaavidt den er gjort for det ovennævnte Beløb

af 2620 Kroner 7 Øre med Renter og for Arrestens Omkostninger, medens den iøvrigt vil være at ophæve.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes de Indstævnte in solidum at burde betale til Appellantinden med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Den ovennævnte Arrest bør, forsaavidt den er gjort for et Beløb af 2620 Kroner 7 Øre med Renter og for Arrestens Omkostninger, ved Magt at stande, men bør iøvrigt være ophævet. De Indstævnte fhv Assistent A C Larsen og Hustru Marie Larsen, født Jensen, bør, en for begge og begge for en, til Appellantinden, Fru Anna Kirstine Reinhardt, betale 2620 Kroner 7 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 8 December 1926, til Betaling sker, Arrestens Omkostninger med 75 Kroner 40 Øre og Sagens Omkostninger for begge Retter med 600 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under en ved Østre Landsret i Begyndelsen af Aaret 1925 anlagt Sag paastod daværende Assistent i »Det forenede Dampskibsselskab« A C Larsen og Hustru Marie Larsen, f Jensen, bl a Fru Anna Kirstine Reinhardt anset med Straf for i Strid med Sandheden at have fremsat Beskyldning mod dem henholdsvis for Alfonsoeri og Rufferi og mod Larsen tillige for, at han skulde have tvunget sin Hustru til at gaa paa Gaden for at tjene Penge ved Utugt, hvorhos de paastod disse Udtalelser mortificerede og Fru Reinhardt tilpligtet at betale dem en Erstatning af 1500 Kr eller efter Rettens Skøn.

Ved den af Landsretten den 14 Maj 1925 afsagde Dom blev den saaledes nedlagte Paastand taget til Følge saaledes at den af Fru Reinhardt forskyldte Straf bestemtes til simpelt Fængsel i 3 Maaneder.

Den ommeldte Dom blev efter Begæring af Domfældte indanket af det offentlige for Højesteret i Strafferetsplejens Former.

I Højesterets den 7 Juni 1926 afsagte Dom hedder det bl a:

»Ved de af Fru H og Fru Reinhardt afgivne Forklaringer og det iøvrigt oplyste maa det anses for godtgjort, at Fru H..... paa Foranledning af en Forespørgsel fra Snedkermester B..... har udtalt til denne, at Larsens havde løsagtige Fruentimmer til Huse, og at Fru Larsen søgte Erhverv ved Utugt, og at Fru Reinhardt dels overfor Snedkermester B..... dels overfor nogle af Husets Beboere har udtalt sig paa lignende Maade. Derimod kan det ikke anses godtgjort, at Fru H..... og Fru Reinhardt er fremkommet med andre for Larsen og Hustru fornærmelige Udtalelser, der ligger indenfor Paatalens Ramme.

Ved de foreliggende, i det væsentlige efter Dommens Afsigelse tilvebragte Oplysninger findes det nu at være bevist, saavel at Larsens har haft adskillige løsagtige Fruentimmere boende hos sig, som at Fru Larsen har søgt Erhverv ved Utugt.«

Fru Reinhardt blev derefter frifundet, hvorhos Larsen og Hustru tilpligtedes in solidum at betale hende og Fru H..... Sagens Omkostninger for Landsretten med 200 Kr.

Under nærværende Sag har Sagsøgerinden, Fru Anna Kirstine Reinhardt, nu paastaaet de Sagsøgte, fhv Assistent i »Det forenede Dampskibsselskab« A C Larsen og Hustru Marie Larsen, f Jensen, tilpligtede in solidum at betale hende i Erstatning et Beløb af 2965 Kr 82 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra Stævningens Dato den 8 December 1926, til Betaling sker, samt Omkostningerne ved en til Sikkerhed for Kravet den 6 November 1926 paabegyndt og den 12, 22 og 27 s M samt den 1 December s A kontinueret Arrestforretning 75 Kr 40 Øre, hvorhos hun har paastaaet Arrestforretningen stadfæstet som lovlig gjort og forfulgt.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet og den foretagne Arrest kendt ulovlig.

Det paastævnte Beløb 2965 Kr 82 Øre fremkommer saaledes:

Sagsøgerindens Udgifter (Omkostninger og Salær til	
Overretssagfører Laage) ved Landsretssagen.....	545 Kr 75 Øre
hendes Udgifter (Omkostninger og Salær til Højesteretssagfører Thamsen) ved Højesteretssagen.....	2620 — 07 —

ialt Kr 3165 Kr 82 Øre

heri fragaar det Sagsøgerinden ved Højesteretsdommen

tilkendte Beløb i Sagsomkostninger for Landsretten,

hvilket Beløb de Sagsøgte har betalt ..... 200 — 00 —

Rest 2965 Kr 82 Øre

Under Arrestsagen, til hvilken Sagsøgerinden i sin Paastands Begrundelse henviser, har hun efter at have opgjort ovenstaaende Beløb udtalt, at hun var ligesaa utvivlsomt berettiget til en Erstatning for Tort, Lidelse og Skade, men da det direkte Pengetab i Sagsomkostninger er lettest at konstatere, vil hun for Klarheds Skyld sammenfatte den hende tilkommende Erstatning for Udgifter til Sagsomkostninger i det opgjorte Beløb, og under Proceduren for Fogedretten har hun udtalt, at Arresten blev gjort ikke alene for Sagsomkostninger men væsentlig for den Lidelse, Tort og Skade, der var paaført hende, men at hun kun paa Grund af Bevisvanskeligheder nedbragte Paastanden til de hende foraarsagede direkte Udgifter. Herefter og i Forbindelse med Proceduren for Landsretten, maa Sagsøgerindens Paastand anses at gaa ud paa Refusion af de hende efter ovenstaaende Opgørelse paadragne og ikke refunderede Udgifter til Sagførerhjælp m v.

De Sagsøgte har til Støtte for deres Frifindelsespaastand henvist til, at Spørgsmaalet om Sagsomkostninger for Landsretten er afgjort ved Højesteretsdommen, der fastsatte disse til 200 Kr, og at det skyldes hendes eget Forhold, at hun er blevet paaført Udgifter ved Højesterets-

sagen, idet hun i Henhold til Retsplejelovens § 990 havde begært Anke i Overensstemmelse med de Regler, som gælder i offentlige Sager, og at hun som Følge heraf kunde have faaet Forsvarer beskikket. At Sagsøgerinden ønskede at benytte en privat engageret Sagførers Bistand, kan ikke hjemle hende noget Erstatningskrav overfor de Sagsøgte for hendes Udgifter ved Højesteretssagen til Sagførersalær og Udlæg, som Sagføreren har afholdt for hende.

Der findes at maatte gives de Sagsøgte Medhold i, at Spørgsmaalet om Godtgørelse for Sagsøgerindens Omkostninger ved Landsretssagen er endelig afgjort ved Højesteretsdommen. Med Hensyn til Omkostningerne ved Højesteretssagen bemærkes, at der efter Proceduren i nærværende Sag maa gaas ud fra, at samtlige Højesteretssagfører Thamsens Udlæg i Sagen til samlet Beløb 120 Kr 07 Øre er afholdt, efter at det offentlige efter Sagsøgerindens Begæring havde paaanket Sagen, og disse Udgifter vilde, hvis Sagsøgerinden ikke havde ønsket at benytte en privat antaget Sagfører, efter Sagens Udfald ved Højesteret være paalagt det offentlige, hvilket ogsaa gælder det Salær, der vilde være tillagt den af det offentlige for Sagsøgerinden beskikkede Forsvarer, hvorved bemærkes, at ogsaa de af Højesteretssagfører Thamsen foranledigede Vidneafhøringer maa antages foretaget efter Sagens Indankning for Højesteret. Herefter findes heller ikke de Sagsøgerinden ved Højesteretssagen paaførte Udgifter at kunne paalægges de Sagsøgte.

Som Følge heraf vil den af de Sagsøgte nedlagte Frifindelsespaastand være at tage til Følge, hvorhos den foretagne Arrest som ulovlig gjort vil være at ophæve. Sagens Omkostninger findes Sagsøgerinden at burde tilsvare de Sagsøgte med 150 Kr.

Nr 243/1927.

Lærer Kr R Larsen

p a a k æ r e r

Østre Landsrets Kendelse af 13 April 1927

Kendelse afsagt den 15 Marts 1927 af Retten for Bogense Købstad m v: Anmelderen, Lærer K R Larsen, Baring, bør give den begærte Meddelelse.

Østre Landsrets Kendelse af 13 April 1927: Den paa-kærede Kendelse stadfæstes.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Den paa-kærede Kendelse er afsagt af Østre Landsret.

Efter Kendelsens Afsigelse har Politimesteren i et Retsmøde erklæret, at han kun ønsker den Kærende tilpligtet at opgive Hjemmelsmanden eller Hjemmelsmændene til Anmeldelsen om

Tiltaltes ulovlige Udskænkning. Det vil herefter ikke kunne paalægges Kærende at opgive sine andre Hjemmelsmænd. Med denne Begrænsning vil Kendelsen i Henhold til de i samme anførte Grunde være at stadfæste, idet særlig bemærkes, at den Omstændighed, at Kærende har navngivet flere Vidner, som hans Hjemmelsmand skal have opgivet ham, og at disse Vidner endnu ikke er afhørt i Retten, ikke vil kunne bevirke, at han for Tiden ikke har nogen Pligt til a navngive sin Hjemmelsmand eller sine Hjemmelsmænd.

Thi bestemmes:

Den paakærede Kendelse bør ved Magt at stande dog kun forsaavidt angaar den Kærende, Lærer K R Larsens Pligt til at opgive sin Hjemmelsmand eller sine Hjemmelsmænd til den mod Tiltalte Peter Nielsen Larsen rejste Sigtelse for Overtrædelse af Lov Nr 99 af 29 Marts 1924 § 28 ved i sin Forretning at have udskænket stærke Drikke uden Bevilling.

Præmisserne til den af Underretten afsagte Kendelse er saalydende:

Da det imod Tiltaltes Benægtelse findes nødvendigt til Oplysning af hans Strafskyld, at Anmelderen Lærer K R Larsen, Baaring, opgiver Navnene paa sine Hjemmelsmænd, og Retsplejelovens Bestemmelser ikke indeholder nogen Fritagelse, der kan komme i Betragtning i nærværende Tilfælde, vil Anmelderen ikke kunne undslaa sig for at give den begærte Meddelelse.

Præmisserne til den af Landsretten afsagte Kendelse er saalydende:

Den paakærede af Retten for Bogense Købstad m v den 15 Marts 1927 afsagte Kendelse, ved hvilken det under en mod Pederl Nielsen Larsen som sigtet for Overtrædelse af Lov 30 Juni 1922 § 1 og Lov af 29 Marts 1924 § 28 rejst Politisag er paalagt Anmelderen Lærer K R Larsen at opgive Navnene paa sine Hjemmelsmænd til de mod Tiltalte rejste Sigtelser, er af Anmelderen indbragt her for Retten til Forandring.

For Landsretten har Lærer Larsen udover det for Underretten udtalte endvidere anført, at Sagen formentlig er tilstrækkelig oplyst, dels ved de af Tiltalte selv afgivne Forklaringer, dels ved de af Larsen givne Oplysninger, bl a om, til hvilke Kunder Tiltalte skal have solgt eller udskænket Spiritus, idet Larsen endvidere nu yderligere har oplyst Navnene paa to Personer, som skal have afhentet henholdsvis Brændevin midt om Natten og Øl og Brændevin efter Kl 9 Aften hos Tiltalte.

Da der imidlertid efter Anklagemyndighedens Stilling til Sagen maa gaas ud fra, at de fremkomne Oplysninger ikke fyldestgør dennes Ønsker om Sagens Oplysning og Kravet om Opgivelse af Hjemmelmænd ikke kan skønnes uden Betydning for Sagens fulde Oplysning, vil den paakærede Kendelse i Henhold til de i den anførte Grunde være at stadfæste.

Nr 282/1927.

Anklagemyndigheden
 mod
Otto Vilhelm Henriksen.

København's Byrets Kendelse af 2 August 1927: Da Fangen Otto Vilhelm Henriksen med Føje sigtes for Tyveri, vil han i Medfør af Retsplejelovens § 780 II c være at fængsle.

Østre Landsrets Kendelse af 9 August 1927: Den paakærede Kendelse ophæves.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Den paakærede Kendelse er afsagt af Østre Landsret.

Da Henriksens Hensiddens under Strafafsoning som i Kendelsen rettelig antaget yder tilstrækkelig Sikkerhed for hans Tilstedeblivelse og mod, at han modvirker Undersøgelsen, og da Fængsling i Medfør af Retsplejelovens § 780 herefter mangler Hjemmel

bestemmes:

Den paakærede Kendelse bør ved Magt at stande.

Landsretskendelsens Præmisser er saalydende:

Den 2 August 1927 afsagde Københavns Byrets Grundlovsafdeling en Kendelse, ved hvilken Otto Vilhelm Henriksen, der siden 30 December f A afsoner Straf i Vestre Fængsel af Fængsel paa sædvanlig Fængeskost, 120 + 140 Dage, blev fængslet i Medfør af Retsplejelovens § 780 2 c som med Føje sigtet for Tyveri, hvorhos Fristen i Henhold til samme § blev fastsat til den 9 August 1927.

Denne Kendelse har Henriksen paakæret til Forandring.

Da Henriksens Hensiddens under Afsoning af Straf efter det oplyste yder tilstrækkelig Sikkerhed for hans Tilstedeblivelse og mod, at han

modvirker Undersøgelsen, samt da Hensynet til Undersøgelsens Fremme ikke kræver Afbrydelse af Strafafsoningen, findes der ikke for Tiden Anledning til at belægge ham med Varetægtsfængsel.

T i r s d a g   d e n   1 3   S e p t e m b e r .

Nr 301/1926

Grosserer **P M Plum** (Cohn)

mod

A/S **Nordsjællands Bank** og Provst **V E L Haagen-Müller** (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at indbetale et Aktiebeløb.

Østre Landsrets Dom af 8 November 1926: Sagsøgte, Grosserer P M Plum, bør til sagsøgerne, Nordsjællands Bank A/S, betale de paastævnte 1750 Kr med Renter 5 pCt p a af 1250 Kr fra den 10 September 1924 og af Resten fra den 5 Maj 1926, alt til Betaling sker, og i Sagsomkostninger 250 Kr. Provst V E L Haagen-Müller bør for Tiltale af Grosserer P M Plum i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Plum til Haagen-Müller 100 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Indbydelsen til Aktietegning, hvortil Ratihabitionserklæringen var hæftet, fandtes følgende Bemærkning: »Det tegnede Beløb indbetales i Rater, fordelte paa 1 Aar fra Koncessionen er givet, imod Interimsbevis, efter Komitéens nærmere Bestemmelse. Saasnart ministeriel Tilladelse kan faas, konstitueres Foretagendet som et Aktieselskab med af Aktionærerne under ministeriel Approbation vedtagne Love og med en af Aktionærerne valgt Bestyrelse. Indtil Aktieselskabet er dannet, varetager Komitéen paa det eventuelle Aktieselskabs Vegne alt fornødent med Hensyn til Foretagendets Fremme og Jærnbansens Anlæg.«

Den under 30 August 1918 meddelte Eneretsbevilling til Banens Anlæg og Drift, jfr Bekendtgørelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder af 2 September s A, Lovtidende A Nr 469, bestemte i § 36 bl a følgende:

»Nærværende Bevilling skal, samtidig med, at Banen aabnes for Driften, overdrages til et Selskab, der repræsenterer Andelshaverne i Banen, og som indtræder i alle de oprindelige

Bevillingshavere tilkommende Rettigheder og paahvilende Forpligtelser.

Det forbeholdes Ministeren efter Forslag af Bevillingshaverne at fastsætte de fornødne Bestemmelser for et saadant Selskab, derunder Regeringens Andel i og Kontrol med Bestyrelsen af Selskabets Anliggender, Banens og Driftens Bestyrelse m v.«

Efter at Anlægget af Jærnbanen i det væsentlige var fuldført, krævede Ministeriet, forinden Selskabet dannedes og Vedtægterne godkendtes, at 10 Rater af Aktiekapitalen skulde være fuldt indbetalt, og efter at dette var sket, afholdtes den konstituerende Generalforsamling den 26 Marts 1926.

Efter det saaledes anførte findes Appellanten ikke at være løst fra sin Aktietegning, fordi han ikke efter Aktieselskabslovens § 6 har været tilkaldt til dette Møde.

Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil denne efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til de Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer P M Plum, til de Indstævnte, Nordsjællands Bank, Aktieselskab, samt Provst V E L Haagen-Müller, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at man i nogle Aar havde arbejdet for Anlæg af en Jærnbane fra Helsingø til Tisvildeleje, udstedtes der i 1912 med Anbefaling af en Del interesserede Foreninger Indbydelse til Aktietegning. Det hedder i denne, at Anlægget vil koste ca 375 000 Kr, hvoraf et Beløb kan forventes overtaget af Kommuner og Amt, men at det bliver nødvendigt at fremskaffe et større Beløb ved Tegning af Aktier blandt Egnens Beboere og andre interesserede. I Indbydelsen hedder det endelig: »Ved Tegningen forpligter man sig endvidere ifølge de almindelige, af Ministeriet fulgte Regler for Meddelelse af Jærnbaneconcessioner, til proportional Overtagelse af et yderligere Aktiebeløb, saafremt der imod al Beregning skulde blive Overskridelse af den kalkulerede Anlægssum«. I Henhold til denne Opfordring tegnede det fornødne Beløb, men for-

skellige Forhold, navnlig Verdenskrigen, medførte, at Anlægget stilledes i Bero.

Da Krigen nærmede sig sin Afslutning, optog man paany Arbejdet for Projektets Gennemførelse, og det lykkedes nu, i Henhold til Lov Nr 156 af 27 Maj 1908, jfr Lov Nr 185 af 20 Marts 1918, at opnaa en Bevilning af 30 August s A for Provst V E L Haagen-Müller m fl til Anlæg og Drift af Banen, ved hvilken Bevillings § 14 Staten tilsagde et Bidrag udgørende Halvdelen af Anlægskapitalen. Da den stedfundne Aktietegning jo laa adskillige Aar tilbage, forlangte Ministeriet for offentlige Arbejder af Bevillingshaverne, at de skulde fremskaffe en Ratihabition af Tegningerne. Til den oprindelige (trykte) Aktietegnings-Indbydelse hæftede man nu et Blad, hvorpaa var trykt følgende: »Undertegnede, der har tegnet Aktier i Helsing-Tisvildebanen i Henhold til Aktieindbydelse af 1912, erklærer herved, at jeg er gjort bekendt med, at det reviderede Overslag af 1918 lyder paa 545 000 Kr, navnlig som Følge af Prisstigninger under Krigen — hvoraf Staten i Henhold til Lov af 20 Marts 1918 udreder Halvdelen, Frederiksborg Amt 75 000 Kr og Vejby-Tibirke Kommune 50 000 Kr — alt med Forpligtelse ligesom de private Aktionærer til Deltagelse proportionelt i eventuelle Overskridelser, saafremt der skulde blive Overskridelse af den kalkulerede Anlægssum.

I Overensstemmelse med foranstaaende ratihaberer jeg (vi) herved min (vor) Aktietegning og forpligter mig (os) samtidig til proportional Deltagelse i eventuelle Overskridelser af det reviderede Overslag«. Denne Ratihabitionspaategning forelagde man saa for de oprindelige Tegnerne, hvorhos man forsøgte at skaffe nye. Bl a skete der Henvendelse til Grosserer P M Plum, der i Juni eller Juli s A tegnede sig for 1000 Kr. I Tiden indtil 17 Februar 1920 indbetalte Plum i 4 Rater det af ham tegnede Beløb. Anlægget blev paabegyndt, men paa Grund af Vanskelighederne med at fremskaffe de fornødne Materialier, gik det kun langsomt, og det viste sig snart, at Anlægssummen paa Grund af den voldsomme Prisstigning, der satte ind i disse Aar, vilde blive stærkt overskredet. I Marts 1923 udsendte Bevillingshaverne til Aktietegnerne et Cirkulære, hvori det meddeltes, at Omkostningerne vilde overstige Aktiekapitalen med ca 85 pCt, og hvori der, med Hjemmel i Tegningsindbydelsens Bestemmelse om proportional Deltagelse i eventuelle Overskridelser, forlangtes Indbetaling af en 5. Rate paa 250 Kr. Plum protesterede straks herimod, og der udspandt sig mellem ham og Bevillingshaverne en Korrespondance, hvorunder Plum fastholdt sin Vægning ved at indbetale yderligere. Medens et i Marts 1925 udsendt Regnskab lød paa ca 1 497 000 Kr, var Udgifterne efter et nyt Regnskab fra Maj s A vokset til ca 1 514 000 Kr, og der var i Mellemtiden indkaldt 6 til 11 Rate, saaledes at Overskridelsen androg 175 pCt af den tegnede Kapital.

Færdig fra Trykkeriet den 19 Oktober 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 20.

Tirsdag den 13 September.

Da Nordsjællands Bank A/S overfor Staten havde paataget sig Kaution for de private Aktietegnere, maatte den betale de Plum afkrævede Rater til samlet Beløb 1750.

Under denne Sag har Sagsøgerne, Nordsjællands Bank A/S, paastaaet Sagsøgte, Grosserer P M Plum dømt til Betaling af fornævnte Beløb med Renter 5 pCt p a af 1250 Kr fra den 10 September 1924 og af Resten fra den 5 Maj 1926.

Sagsøgte har procederet til Frifindelse, hvorhos han under en ny Sag har paastaaet Provst V E L Haagen-Müller som Formand for Forretningsudvalget af Bevillingshaverne dømt til at tilbagebetale det af ham indbetalte Beløb 1000 Kr med Renter heraf 5 pCt p a fra den 17 Februar 1920.

Sagsøgte Haagen-Müller paastaar sig frifundet.

Disse to Sager er i Henhold til Rettens Beslutning forhandlede under ét.

Til Støtte for sine Paastande gør Plum gældende, at han ikke ved Aktietegningen har været opmærksom paa den foran citerede Bestemmelse om Deltagelse i eventuelle Overskridelser, der ikke er blevet fremhævet overfor ham af de to Fiskere, der i sin Tid opfordrede ham til at tegne Aktier, og at Overskridelsen i hvert Fald er af en saadan, aldeles upaaregnelig ekstraordinær Størrelse, at han efter de almindelige Regler om bristende Forudsætninger maa være løst fra sin Tegning og berettiget til at faa det indbetalte Beløb tilbagebetalt.

Under Henviisning til, at han ikke — saaledes som paabudt i Aktieselskabslovens § 6 — er blevet indbudt til den konstituerende Generalforsamling, formentlig fordi han ikke havde præsteret de da forlangte Indbetalinger, hævder Plum endelig, at han i Medfør af nævnte Lovbestemmelser er løst fra enhver Forpligtelse.

Denne Bestemmelse i § 6 finder imidlertid ikke Anvendelse paa et Selskab som det foreliggende, der er stiftet i Henhold til en Lov, jfr § 1 i Aktieselskabsloven.

Da den titnævnte Bestemmelse om proportional Deltagelse i eventuelle Overskridelser i Ratihabitionspaategningen er trykt med stærkt fremhævede Typer, findes det at maatte gaa ud over Plum, at han ikke er blevet opmærksom paa denne Bestemmelse, der altid findes i Teg-

ningsindbydelser ved private Jærnbaneanlæg, og som er paakrævet af Forholdenes Natur.

Da der derhos ikke kan tages Hensyn til, hvad Sagsøgte iøvrigt har anført til Sføtte for sin Paastand, vil han være at dømme efter den af Sagsøgerne nedlagte Paastand, medens Sagsøgte Haagen-Müller vil være at frifinde.

I Sagsomkostninger vil Sagsøgte Plum have at betale til Sagsøgerne 250 Kr og til Haagen-Müller 100 Kr.

Onsdag den 14 September.

Nr 145/1926. Gaardejer **Kresten Jensen Hvid**
(Overretssagf E Møller)
mod

Sabro og Omegns Hesteavlsforening (Oluf Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at tilbagebetale en Del af Købesummen for en Hingst.

Vestre Landsrets Dom af 20 Maj 1926: Sagsøgte, Gaardejer Kresten Jensen Hvid, bør til Sagsøgerne, Sabro og Omegns Hesteavlsforening, betale 8500 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 29 November 1924, indtil Betaling sker, og i Sagsomkostninger 800 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

For Højesteret har Appellanten ikke gentaget det af ham for Landsretten subsidiært fremsatte Anbringende om, at Garantilsagnet maa forstaas saaledes, at Drægtighedsprocenten vil være at udregne efter et Gennemsnit for Aarene 1922 og 1923. Det bemærkes derhos, at det for Højesteret er oplyst, at der i Aarene 1924, 1925 og 1926 er opnaaet en Drægtighedsprocent af henholdsvis ca 29,67 og 40.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler

Appellanten, Gaardejer Kresten Jensen Hvid, til Indstævnte, Sabro og Omegns Hesteavlsforening, med 600 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 29 November 1920 blev der mellem Sagsøgte, Gaardejer Kresten Jensen Hvid af Brøndumbæk, og Sagsøgerne, Sabro og Omegns Hesteavlsforening, oprettet en Købekontrakt om Salg til Sagsøgerne af en Sagsøgte tilhørende 1½ Aar gammel Hingst for en Købesum af 40 000 Kr, hvoraf 17 000 Kr skulde betales kontant ved Hingstens Modtagelse og Restbeløbet, hvis Hingsten opnaede forskellige Præmier. I Kontrakten fandtes følgende Bestemmelse:

»Sælgeren garanterer en Drægtighed af 50 pCt som 3aarig og 4aarig ved normale Hopper, hvis ikke betales Halvdelen af den kontante Købesum og eventuelle modtagne Vilkaarspenge tilbage. Hvis Hingsten ikke opnaar 4 pCt Drægtighed som 3—4 eller 5aarig betales hele Købesummen tilbage tilligemed betalte Vilkaarspenge.«

Den 28 Februar 1921 blev Hingsten leveret i Sabro Kro, og Dagen efter betaltes de 17 000 Kr af Købesummen. Under Anbringende af, at kun 6 af de af Hingsten 3aarig i 1922 bedækkede 24 Hopper blev drægtige, og at der altsaa ikke i dette Aar opnaaedes den garanterede Drægtighedsprocent, har Sagsøgerne under Henviisning til Kontraktens Garantibestemmelser under nærværende Sag paastaaet Sagsøgte tilpligtet at tilbagebetale dem Halvdelen af den erlagte Købesum eller 8500 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra den 1 August 1923, indtil Betaling sker, idet det paa den anførte Dag tilkendegaves Sagsøgte, at den betingede Drægtighedsprocent ikke var opnaaet, og at Erstatning i den Anledning krævedes. Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for Sagsøgernes Tiltale.

Det er uomtvistet, at af de af Hingsten i 1921 bedækkede 23 Hopper blev kun en drægtig, at af de i 1923 bedækkede 23 Hopper opnaaedes den betingede Drægtighedsprocent, og at saa høj Drægtighedsprocent ikke senere er opnaaet.

Sagsøgte har gjort gældende, at Købekontrakten af 29 November 1920 kun er et rent foreløbigt Dokument, som skulde afløses af en hos en Sagfører oprettet endelig Kontrakt, og at det skyldes en Fejl, naar der i Dokumentet er anført, at der garanteredes for en Drægtighedsprocent af 50 for Hingsten som 3aarig »og« 4aarig, idet der — som sædvanlig i den Slags Kontrakter — skulde have staaet: som 3aarig »eller« 4aarig, hvad Sagsøgte hævder ogsaa blev indrømmet af Forningens Bestyrelse, da den endelige Kontrakt blev oprettet hos Sagføreren. Paa bemeldte, den 1 Marts 1921 daterede, efter Købesummens Udbetaling af Bestyrelsen underskrevne Kontrakt — hvori Garantibe-

stemmelsens Ord er »baade som 3aarig og 4aarig« — erklærede Sagsøgte derhos ved Paategning, dateret 14 Maj s A, at han har solgt Hingsten med Garanti for 50 pCt Frugtbarhed »enten som 3aarig eller 4aarig, men ikke baade som 3 og 4aarig«. Naar imidlertid henses til Indholdet af de Vidneforklaringer, der er afgivet af de Bestyrelsesmedlemmer, der var til Stede ved Oprettelsen af Dokumentet af 29 November 1920, til at Sagsøgte, der var til Stede paa en i Foreningen ved Hingstens Modtagelse den 28 Februar 1921 afholdt Generalforsamling, hvor Garanti-tilsagnet drøftedes som omfattende baade 1922 og 1923, her kom med en Ytring om, at han, hvis han havde begaaet en Fejl, maatte lide for det, samt til at han derefter uden Forbehold modtog Købesummen og i Anledning af Forhandlingerne hos Sagføreren maa antages at have udtalt, at det ikke var en Betingelse for Handels Opretholdelse, at Kontrakten forandredes, kan Sagsøgtens her anførte Indsigelse ikke tages til Følge, ligesaa lidt som der kan gives ham Medhold i, at Garanti-tilsagnet maa forstaas saaledes, at Drægtighedsprocenten i al Fald maa udregnes efter et Gennemsnit for Aarene 1922 og 1923.

Sagsøgte har endvidere hævdet, at der ikke fra Foreningens Side er godtgjort, at Drægtighedsprocenten for Aaret 1922 har været lavere end 50 pCt, idet han ikke kan anerkende Bedækningsbogens Udvisende i saa Henseende. Tvisten mellem Parterne drejer sig her om følgende. Angaaende de i Bedækningsbogen under Nr 8, 10, 12, 15, 18, 21, 22 og 24 anførte Hopper hævder Sagsøgte, at der er begaaet Fejl fra Sagsøgerens Side ved, at Hopperne ikke er ført tilstrækkelig ofte til Hingsten; angaaende Hopperne Nr 5, 9 og 11, at disse ikke er »normale«, og angaaende Nr 3, at denne Hoppe maa medregnes som drægtig.

Efter Vidneudsagn af Foderværten, Gaardejer Anders Jørgensen Mikkelsen, dennes Broder, Handelsmand Michael Mikkelsen, og fhv Skovfoged Niels Christian Nielsen, alle af Sabro, er Bedækningsbogen ført efter straks i en Lommebog optagne Notater, og Bedækningerne har altid været overværet af en af dem, som saa paalagde de med Hopperne mødende at fremføre disse til Afprøvning tredje eller femte Dagen derpaa samt atter at møde Treugersdagen derefter. Der er derimod ikke ført Bog over forgæves Afprøvninger, men kun over gennemførte Bedækninger. Ved disse Vidners Udsagn i Forbindelse med Forklaringer af Hoppeejerne eller disses Medhjælpere maa det nu anses tilstrækkelig godtgjort, at der fra Foreningens Side er forholdt paa almindelig forsvarlig Maade med Hensyn til Hoppernes Afprøvning, saaledes at der ikke herved kan lægges Foreningen noget til Last.

Om den under Nr 5 anførte Hoppe er det oplyst, at den i 1920, 1921 og 1922 havde faaet Føl, og den vil herefter — overensstemmende med Udtalelse af det veterinære Sundhedsraad — ikke kunne betegnes som »unormal« i 1922.

Selv om man nu under den efter det oplyste forliggende Tvivl om, hvorvidt de under Nr 9 og 11 anførte Hopper har været »normale«, vilde henregne disse til unormale, og selv om den under Nr 3 opførte Hoppe, som er slagtet uden nærmere Drægtighedsundersøgelse, henregnes til de drægtige Hopper, maa det, som Sagen foreligger oplyst, anses tilstrækkelig godtgjort, at Hingsten i 1922 ikke har opnaaet den

garanterede Drægtighedsprocent for den tilførte Hopper, og idet der ikke kan gives Sagsøgte Medhold i, at der i 1922 er tilført Hingsten et saa ringe Antal Hopper, at Kontraktens Bestemmelser af den Grund maa være uanvendelige, findes Sagsøgte pligtig at tilbagebetale Halvdelen af den erlagte Købesum, og Sagsøgernes Paastand vil herefter være at tage til Følge, dog saaledes at Renter mod Sagsøgtes Protest kun bliver at tilkende fra Forligsindkaldelsesdatoen, den 29 November 1924.

Efter Omstændighederne vil Sagsøgte have at godtgøre Sagsøgerne Sagens Omkostninger med 800 Kr.

Nr 228/1927.

Rigsadvokaten

m o d

Charles Johan Friis (I Kondrup),

der tiltales for Falsk og svigagtigt Forhold.

Østre Landsrets Dom af 23 Maj 1927: Tiltalte Charles Johan Friis bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. Tiltalte bør derhos betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører A Moltke-Leth, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den af Østre Landsret i denne Sag afsagte Dom er paaanket af Tiltalte.

For de af Tiltalte udviste i Dommen fremstillede Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 274, jfr § 270 og § 257. Straffen findes at burde bestemmes som ved Dommen sket og denne vil herefter være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Charles Johan Friis til Højesteretssagfører I Kondrup 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Retten for Sorø Købstad m v, tiltales i Henhold til Anklageskrift af

26 April 1927 Charles Johan Friis, der er født den 4 Juli 1880 og ikke tidligere straffet, til Straf:

1. efter Straffelovens § 274, jfr § 268, for Falsk ved i Slutningen af September 1926 falskelig at have ændret Tallet »15« til »150« i en af ham som Agent for »A/S Dansk Mineralnæring« den 27 s M afsluttet Slutseddél med Gaardejer Jens P Jensen af Tersløse angaaende Salg af Mineralnæring, hvorefter den kom til at lyde paa 150 kg Mineralnæring i Stedet for 15 kg og derpaa i flere Tilfælde gjort Brug af det nævnte Dokument ved at forevise det for andre Kunder i Tersløse, hvorved han opnaaede at bevæge disse til at gøre Bestillinger hos ham.

2. efter Straffelovens § 257 for svingagtigt Forhold ved i September Maaned 1926, medens han arbejdede som Agent for »A/S Dansk Mineralnæring« at have faaet en Række Købere i Tersløse til at underskrive Bestillingssedler paa Produktet »Dansk Mineralnæring«, paa hvilke Tiltalte dels havde opført en Pris af 1 Kr 15 Øre pr kg, medens han til Køberne havde opgivet en Pris af kun 57 Øre pr kg, dels havde opført større Kvanta »Dansk Mineralnæring« end aftalt og dels havde opført Bestilling paa Produktets »Carbo« Pulver og »Dansk Mineralnæring« til Svin, uagtet de paagældende Kunder ikke havde bestilt de omhandlede Varer.

Ad Anklageskriftets Punkt 1.

Af Sagen fremgaar, at Tiltalte Friis som Agent for det i Anklageskriftet nævnte Firma i Slutningen af September f A indfandt sig hos Gaardejer Jens Peter Jensen, Tersløse, og vilde sælge Mineralnæring til Kreaturer. Da han ikke var til at slippe af med, bestilte Gaardejer Jensen 15 kg Mineralnæring hos ham og underskrev Slutseddél herom. Denne Slutseddél, der er udfyldt med Blyant og dateret 22 September 1926, blev af Tiltalte indsendt til hans Firma lydende paa nævnte Mængde, og Gaardejer Jensen har ikke gjort andre Bestillinger hos Tiltalte.

Parcellisterne Henrik Hansen, Hans Chr Larsen, Peter Hansen, Peter Serup, Frederik Hansen og Poul Jensen har alle bestemt forklaret, at Friis til dem har forevist en af Gaardejer Jensen underskrevet Slutseddél lydende paa 150 kg Mineralnæring, og det maa antages, at de ved denne Forevisning har ladet sig bevæge til ogsaa at købe det paagældende Produkt.

Tiltalte har bestemt benægtet at have rettet i Gaardejer Jensens Slutseddél eller at have forevist en Slutseddél som den i Forholdet ommeldte, derimod tør han ikke bestride nok mundtlig overfor Kunder at have omtalt, at Gaardejer Jensen hos ham havde købt 150 kg Mineralnæring.

Efter de foreliggende ganske bestemte Forklaringer og det med Hensyn til Tiltaltes Adfærd med Slutsedlen iøvrigt oplyste maa det anses ubetænkeligt at statuere, at Tiltalte, inden Forevisningen af Slutsedlen for de nævnte Personer, havde forfalsket den ved Tilføjelsen efter Tallet 15 af et Nul, som han, inden Indsendelsen til Firmaet atter havde udvasket, og han maa herefter anses skyldig i det heromhandlede Forhold.

Ad Anklageskriftets Punkt 2.

Af Sagen fremgaar, at der af Tiltalte til hans Firma er indsendt adskillige Slutsedler, mod hvis Indholds Rigtighed vedkommende Underskriver senere, naar han gjordes bekendt dermed, har protesteret, som Firmaet i alle Tilfælde har erklæret at betragte som bindende for de paagældende.

Til nærmere Belysning skal i saa Henseende anføres:

Ovennævnte Gaardejer Jens Peter Jensen har straks, da han modtog Faktura fra Tiltaltes Selskab vedrørende sin Bestilling protesteret mod den i denne anførte Pris 1 Kr 15 Øre pr kg Mineralnæring. Han har forklaret, at det bestemt forekommer ham, at der ved Handlens Indgaaelse af Tiltalte blev sagt, at Prisen var 57½ pr kg, og at han er sikker paa, at der ikke blev nævnt Tallet 1 Kr 15 Øre som Pris pr kg. Han har yderligere forklaret, at han underskrev den af Tiltalte affattede Slutseddél uden at lægge Mærke til dens Indhold, og Tiltalte maa saa have anført 1 Kr 15 Øre pr kg.

Fra Parcellist Frederik Hansen foreligger en den 22 September 1926 underskrevet Slutseddél lydende paa Bestilling af 50 kg Mineralnæring til Kvæg, 25 kg til Svin, alt til en Pris af 1 Kr 15 Øre pr kg og 2 kg Carbo Pulver. Hansen har straks ved Fakturaens Modtagelse protesteret mod Rigtigheden heraf og har forklaret, at han er ganske sikker paa, at hans Bestilling i det hele kun gik ud paa at faa 50 kg Mineralnæring til Kreaturer à 57 Øre pr kg og ikke de Slutsedlen paaførte 25 kg til Svin og 2 kg Carbo. Han læste ikke den af Tiltalte affattede Slutseddél igennem inden Underskriften.

Fra Parcellist Hans Chr Larsen foreligger en den 22 September 1926 underskrevet Slutseddél vedrørende 25 kg Mineralnæring til Kvæg og 10 kg til Svin. Larsen har forklaret, at han bestilte 25 kg Mineralnæring til Kvæg hos Tiltalte, men da han efter at have bedt Tiltalte om en Genpart af den underskrevne Slutseddél fik en saadan, opdagede han, at Tiltalte havde noteret ham for 50 kg Mineralnæring til Kvæg, hvad han saa fik rettet til de virkelig bestilte 25 kg, men han oversaa, at Tiltalte ogsaa havde noteret ham for 10 kg Mineralnæring til Svin, hvilket han absolut ikke har bestilt.

Parcellist Ejner Rasmussen har formentlig den 23 September 1926 underskrevet paa en Slutseddél vedrørende 50 kg Mineralnæring til Kvæg og 15 kg til Svin. Han har forklaret, at han af Tiltalte bestilte 25 kg Mineralnæring til Kvæg og 15 kg til Svin, og at han opdagede, at Tiltalte paa Slutsedlen noterede 25 kg Mineralnæring til Svin og fik dette rettet, hvorimod han oversaa, at der fejlagtig var noteret 50 kg til Kvæg.

Fra Parcellist Poul Jensen foreligger en udateret Slutseddél angaaende Bestilling af 25 kg Dansk Mineralnæring til Kvæg og 10 kg til Svin, alt til en Pris af 1 Kr 15 Øre pr kg.

Poul Jensen har forklaret at han kort efter, at Tiltalte havde forladt ham, af en Nabo blev gjort opmærksom paa, at han paa Slutsedlen var noteret for 50 kg til Kvæg og 10 kg til Svin, hvorfor han ved Henvendelse til Tiltalte fik denne til at ændre 50 kg til 25 kg, ligesom Tiltalte overstregede de 10 kg til Svin paa en til ham da udleveret Gen-

part, idet Tiltalte gav det Udseende af, at Slutsedlens forkertede Indhold skyldtes en Fejltagelse. Ved Modtagelse af Fakturaen viste det sig imidlertid, at de 10 kg ikke var udstregede paa den originale Slutseddel.

Fra Parcellist Carl Larsen foreligger en den 22 September 1926 dateret Slutseddel lydende paa 50 kg Dansk Mineralnæring til Kvæg, 20 kg til Svin samt 2 kg Carbo.

Larsen har forklaret, at han bestilte det samme Kvantum som en Nabo, — nemlig 25 kg Mineralnæring til Kvæg og 10 kg til Svin — og naar han er blevet noteret for 70 kg Mineralnæring, er det ganske overdrevet. 2 kg Carbopulver har han absolut ikke bestilt, og der var ikke Tale om saadant.

Tiltalte, der fik Provision af sit Firma af de af ham indsendte Ordre, har ogsaa nægtet sig skyldig i Bedrageri i de her nævnte Tilfælde, idet han altid kun vil have opført det bestilte paa Slutsedlerne og den aftalte Pris og ikke har foretaget senere Tilføjelser.

Efter den indbyrdes Overensstemmelse mellem samtlige Vidneforklaringer, under Hensyn til de af Tiltalte anvendte Fremgangsmaader og ved, hvad der iøvrigt er oplyst i Sagen, findes det ubetænkeligt at anse ham for skyldig i Bedrageri overfor de ovennævnte Personer under de af dem nærmere omfinklede Omstændigheder.

Som Følge af det anførte vil Tiltalte være at anse dels efter Straffelovens § 274, jfr § 268, dels efter dens § 251 og for hans Forhold overfor Poul Jensen og Carl Larsen efter § 257, efter Omstændighederne og med Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

Torsdag den 15 September.

Ved Højesterets Dom i Sag Nr 272/1927 (**Rigsadvokaten mod Aage Vilhelm Pedersen**) blev Tiltalte for Forsøg paa groft Tyveri i Medfør af Straffelovens § 232 II, jfr § 46 anset med Forbedringshusarbejde i 2½ Aar.

Nr 222/1927.

Rigsadvokaten
m o d

Albert Alfred Jensen, Aage Peder Bast og Lauritz Valdemar Jensen (Fich),

der tiltales for Bedrageri.

Østre Landsrets Dom af 16 Juni 1927: De Tiltalte, Albert Alfred Jensen, Aage Peder Bast og Lauritz Valdemar Jensen, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost hver i 100 Dage. De Tiltalte bør derhos, en for alle og alle for en, betale Sagens Omkostninger for Landsretten, dog at de hver for sig betaler Salærerne til de for dem beskikkede Forsvarere, henholdsvis Overretssagfører Ove Frederiksen, Overretssagfører A Henriques og Overretssagfører H Sachs, 60 Kr til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den af Østre Landsret i denne Sag afsagte Dom er paa-anket dels af de Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil de Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 251. Straffene findes at burde bestemmes for Tiltalte Albert Alfred Jensen under Hensyn til midlertidig Straffelovs § 13 til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage og for de to andre Tiltalte til Forbedringshusarbejde i 1 Aar for hver.

Med Hensyn til Sagens Omkostninger vil Landsrettens Dom være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Albert Alfred Jensen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. Aage Peder Bast og Lauritz Valdemar Jensen bør hensættes til Forbedringshusarbejde hver især i 1 Aar. Med Hensyn til Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Albert Alfred Jensen til Højesteretssagfører Fich 80 Kroner og de to andre Tiltalte en for begge og begge for en til Højesteretssagfører Harboe 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen er foretaget ved Københavns Byrets 7 Afdeling, tiltales Albert Alfred Jensen, Aage Peder Bast og Lauritz Valdemar Jensen for den 29 Marts 1927 i Forening svigagtigt og under forskellige urigtige Foregivender om Tiltalte A Jensens Stilling og økonomiske Forhold at have formaaet Vognmand Jens Andersen til at sælge 6 Heste til Værdi mindst 2200 Kr til Tiltalte A Jensen for ialt 2650 Kr, hvoraf 175 Kr blev betalt, uden at Tiltalte Jensen havde til Hensigt at betale den resterende Del af Købesummen, hvorefter Tiltalte A Jensen den 31 Marts 1927 svigagtigt solgte 2 af

Hestene, som han havde købt for tilsammen 650 Kr, til Slagtning for en Købesum af 235 Kr.

Tiltalte Albert Alfred Jensen er født den 19 Januar 1900 og tidligere anset ved Frederiksberg Birks Dom af 13 Januar 1923 efter Lov 6 Maj 1921 § 24, jfr § 32, med en Bøde stor 100 Kr.

Tiltalte Aage Peder Bast er født den 31 Juli 1894 og tidligere anset blandt andet ved Højesterets Dom af 14 Februar 1918 efter Straffelovens § 231, I, jfr § 54, § 251, jfr tildels § 46, §§ 253, 268 og 275, jfr § 268, med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, ved Østre Landsrets Dom af 23 Juli 1920 efter Straffelovens § 232 for 4 Gang begaaet groft Tyveri, efter §§ 251 og 275, jfr § 268, og efter § 238 i Medfør af § 241 som for 4 Gang begaaet Hæleri, med Tugthusarbejde i 4 Aar samt senest ved Københavns Byrets Dom af 26 Juni 1926 efter Lov 3 Marts 1860 § 2, saaledes at Varetægtsarresten traadte i Stedet for Straf.

Tiltalte Lauritz Valdemar Jensen er født den 19 September 1892 og tidligere anset blandt andet ved Østre Landsrets Dom af 10 Marts 1922 efter Straffelovens § 232, I, for 4 Gang begaaet simpelt Tyveri og Lov 3 Marts 1860 §§ 1 og 3, jfr § 5, med Tugthusarbejde i 2 Aar og senest ved Køge Købstads Rets Dom af 3 Februar 1925 efter Straffelovens §§ 232, I, og § 256, jfr § 62, med lige Straf i 2 Aar,

Anmelderen, ovennævnte Vognmand Jens Andersen, har forklaret, at Tiltalte Lauritz Valdemar Jensen, der et Par Gange har talt med ham om at skaffe Købere til Heste, den 29 Marts d A kom ud til ham med de Tiltalte Albert Alfred Jensen og Aage Peder Bast, som han intet kendte til, og straks sagde, at Albert Jensen var Vognmand A Jensen fra Roskilde Tureby, og at han var ude for at købe Heste og allerede samme Dag havde købt 2 Heste paa Amager for 1400 Kr, idet han eller maaske Bast tilføjede, at hvis Anmelderen vilde sælge sine Heste, var A Jensen den rette Mand til at sælge til; han var en solid Mand med en god Forretning. A Jensen viste derefter Anmelderen et Fotografi af et Automobil og sagde, at det havde han betalt med 6000 Kr, og han foreslog at give det i Bytte for Heste, men det vilde Anmelderen ikke indlade sig paa. Tiltalte Aage Bast sagde til Anmelderen, at han var Slagtermester og havde Forretning et Sted paa Vesterbro; han opgav et Navn, som Anmelderen dog ikke lagde Mærke til. Efter at de 6 Heste var præsenterede, gik de alle til Vasby Kro. Her enedes Anmelderen og Albert Jensen om, idet Lauritz Jensen og Bast optraadte som Kommissionærer, at A Jensen skulde købe de 4 Heste for 1850 Kr, at Køberen straks skulde betale 100 Kr, og at Køberen skulde have Ret til at have Hestene paa Prøve i 14 Dage, og at Hestene skulde være betalte eller tilbageleverede senest den 12 April d A. I Overensstemmelse hermed blev der oprettet en skriftlig Overenskomst, som Opvarteren i Kroen, Lindau, nedskrev efter A Jensens Diktat.

Under og efter Handlen faldt der fra de Tiltalte forskellige Udtalelser til Bestyrkelse af, at A Jensen havde Vognmandsforretning i Roskilde, saaledes at A Jensen havde en dygtig Kone, der passede Forretningen, naar han ikke selv var hjemme, at hun holdt mest af at køre i Automobil, og at hun skulde have Heste, der kunde gaa stærkt,

at A Jensen havde solgt de fleste af sine Heste i Efteraaret 1926, og at det var derfor, han skulde have nye Heste, og at Bast og L V Jensen havde besøgt A Jensen flere Gange i Roskilde. A Jensen opgav derhos et Telefonnummer i Roskilde som sit. Fra Vasby Kro gik Anmelderen og A Jensen tilbage til Stalden, og her blev de yderligere enige om Køb af 2 Heste for 800 Kr med en Udbetaling af 75 Kr, hvorom der ogsaa ved Lindaus Bistand blev oprettet skriftlig Overenskomst. Det blev derefter aftalt, at L V Jensen skulde trække Hestene til Roskilde om Natten sammen med de 2 Heste, A Jensen havde købt paa Amager, og den følgende Dag skulde Anmelderen have Underretning om, hvorledes Hestene var kommet til Roskilde. Bast og L V Jensen fik hver i Kommissionssalær 25 à 30 Kr og skulde ved Handlens endelige Berigtigelse have noget mere. Den følgende Dag fik Anmelderen gennem en andens Telefon, som det var aftalt, at A Jensen skulde ringe til, Besked om, at Hestene var kommet frem i god Behold, og at Jensen vilde komme og betale Købesummen.

Ovennævnte Opvarter Carl Lindau har forklaret, at han blev tilkaldt for at skrive Købekontrakten efter Diktat af A Jensen, at denne opgav, at han boede i Roskilde-Tune og opgav sit Telefonnummer der, at Bast sagde, at han og A Jensen var Skolekammerater, at Jensen maatte have gode Heste, der kunde spadsere, da hans Kone var vant til at køre i Bil, og at Anmelderen aldrig havde handlet med en saa »fin« Mand som Jensen, at Bast og L V Jensen omtalte, at de flere Gange havde besøgt A Jensen i Roskilde, og at Jensen der havde 16 Heste paa Stald, samt at det blev aftalt, at L V Jensen skulde trække de 6 Heste og de 2, som A Jensen havde købt andetsteds, til Roskilde.

Beværter Rasmus Hansen, Vasby Kro, har forklaret, at han under Forhandlingerne mellem Anmelderen og de Tiltalte hørte, at A Jensen sagde, at han egentlig kun skulde have 3 Heste, men vilde alligevel have de 6 for at prøve dem og for, at hans Svigerfader, der var en rig Mand, kunde have Medbestemmelsesret, at Bast fortalte, at han, der kendte A Jensen nøje, vidste, at han var gift med en rig Mands Datter og boede ved Tune, hvor han havde stor Forretning, blandt andet havde han Kommunens Kørsel, saa han var god nok, og at L V Jensen, der nærmest optraadte som Tjenestekarlen, der skulde ride Hestene til Roskilde, støttede de 2 andre Tiltalte i Købet, idet han nærmere udtalte sig om, med hvilke af A Jensens Heste de nye skulde gaa i Spand.

Efter det oplyste blev de 6 Heste om Aftenen opstaldet ved Sorte Hest paa Vesterbro, den følgende Dag blev de bragt til Tre Flasker Kroen paa Lyngbyvej og senere paa Dagen til Hotel Tre Hjorter paa Vestergade, hvor A Jensen solgte de 2 Heste til Slagtning for 235 Kr; efter Køberens Forklaring sagde han, at han havde tilbyttet sig Hestene i Vallensbæk for et Automobil. Da Køberen og A Jensen erfarede, at Politiet søgte efter dem, indrømmede Jensen overfor Køberen, at han havde været uberettiget til at sælge Hestene, og hos Jensens Fader i Nyrup fik Jensen, der havde forbrugt, væsenlig til Svir, de Penge, han havde modtaget, Penge til at dække Køberen, idet Faderen blev sat ind i Sagen, hvorefter Anmelderen har faaet samtlige 6 Heste tilbage.

De Tiltalte, der efter deres Forklaringer har kendt hinanden i læn-

gere Tid, har nægtet at have tilsigtet noget Bedrageri overfor Anmelderen; de har dels nægtet at have fremsat og dels søgt at bortforklare de Udtalelser, der efter de ovenanførte Vidneforklaringer er fremsat under og efter Handlen, forinden Anmelderen udleverede Hestene. A Jensen vil nok have tænkt paa at begynde en Vognmandsforretning, men vil iøvrigt have handlet under stærk Paavirkning af Spiritus, og L V Jensen og Bast vil have troet paa, at A Jensen virkelig vilde købe Heste for at paabegynde en Vognmandsforretning; de 2 sidste Tiltalte har erkendt, at de ved Handlen fik Provision som ovenanført.

Efter de foreliggende Oplysninger maa det vel antages, at de Tiltalte under Handlen var paavirket af Spiritus, men ikke i en saadan Grad, at de ikke skulde have haft fuld Klarhed over, hvad de foretog og udtalte.

Idet yderligere bemærkes, at A Jensen paa det omhandlede Tidspunkt var uden Beskæftigelse, senest havde været Reservechauffør, boede i Dannebrogsgade og laa i Separationsforhandlinger med Konen, at hans Kapital bestod i 350 Kr, som han havde opsparet, og at han efter det foreliggende ikke kunde have berettiget Forventning om, at hans Fader vilde hjælpe ham med et saadant Beløb, som efter det oplyste var fornødent, findes hans Forhold ved den omhandlede Handel efter de afgivne Vidneforklaringer at maatte tilregnes ham som drageligt Forhold efter Straffelovens § 251, og idet L V Jensen og Bast ligeledes efter de afgivne Vidneforklaringer maa antages at have handlet i Forstaaelse med A Jensen om at bringe Handlen i Stand og faa Hestene udleveret ved urigtige Opgivender om A Jensens Forhold, vil disse to Tiltalte være at anse som meddelagtige efter ovenanførte Bestemmelse.

Efter den anførte Bestemmelse i Straffeloven vil de Tiltalte være at anse efter Omstændighederne og under Hensyn til midlertidig Straffelovs § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost hver i 100 Dage.

Fredag den 16 September.

Nr 61/1927.

Rigsadvokaten

mod

Edvard Carl Christian Hansen (Graae),

vedrørende Erstatning for uforskyldt Varetægtsarrest.

Østre Landsrets Dom af 10 Februar 1927: Edvard Carl Christian Hansen bør være uberettiget til Erstatning i Anledning af den ham i Tiden fra 20 Juli til 20 August 1925 overgaaede Fængsling. Han bør derhos betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til den

for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Jarner, 75 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket af Edvard Carl Christian Hansen.

De de foreliggende Oplysninger giver begrundet Formodning om, at Edvard Carl Christian Hansen har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Hæleri, er Betingelserne for at tilkende ham Erstatning efter Retsplejelovens § 792 ikke tilstede, og Landsrettens Dom vil herefter være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Edvard Carl Christian Hansen til Højesteretssagfører Graae 150 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende i Medfør af Retsplejelovens § 841 anlagte Sag har Anklagemyndigheden paastaet Edvard Carl Christian Hansen kendt uberettiget til Erstatning i Anledning af, at han i Tiden fra 20 Juli til 20 August 1925 har været underkastet Varetægtsfængsel som sigtet for Hæleri med Hensyn til et af Kaj Skou Sørensen m fl Natten mellem den 13 og 14 Juli 1925 forøvet Tyveri af et Parti Spiritus. Ved Københavns Byrets den 18 September 1925 i bemeldte Sag afsagte Dom blev Hansen idømt Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage. Det fremgaar af Dommen, at Hansen blandt andet er dømt paa Grundlag af den af en Medtiltalt Elof Johannes Jensen afgivne Forklaring om, at fornævnte Skou Sørensen den 14 Juli telefonerede til ham — Jensen —, medens han befandt sig i Hansens Forretning og da tilbød ham noget Spiritus, som Jensen forstod var stjaalet, og at Hansen paahørte denne Samtale i Telefonens andet Hørerør og sagde til ham, at Jensen skulde svare, at han vilde komme ud og hente det, saa vilde Hansen se paa det.

Denne Dom blev af Hansen paaanket og ved nærværende Rets Dom af 10 December 1925 blev Hansen frifundet for Anklagemyndighedens Tiltale, idet der dog paalagdes ham at betale Sagens Omkostninger for Underretten.

Det fremgaar af Landsrettens Dom, at Elof Jensen for Landsretten har ændret sin ovennævnte for Underretten afgivne Forklaring, bl a derhen, at der i Telefonsamtalen med Sørensen ikke var Tale om, hvorledes Spiritusen var erhvervet, at han derefter spurgte Hansen, om denne kunde sælge noget Spiritus for ham, hvortil Hansen svarede, at han

kunde se paa det, og at han ikke husker, om Hansen da eller senere spurgte, hvorfra Spiritusen kom, men at han i ethvert Fald ikke har sagt andet til Hansen, end at det var fra et Skib.

Det udtales derefter bl a i Dommen, at det, uanset at Tiltalte har afgivet urigtige Forklaringer under Sagen, efter det for Landsretten oplyste findes overvejende betænkeligt at anse Hansen for skyldig i Hæleri.

Edvard Carl Christian Hansen er født den 13 September 1875, og der har i 1909, i 1924 og i 1926 været rejst Sigtelser mod ham for henholdsvis Tyveri, Hæleri og Hæleri, hvilke Sager dog er sluttet med Anklagemyndighedens Samtykke.

Da nu Hansen efter det oplyste i ethvert Fald ved sit eget Forhold maa anses at have givet Anledning til Fængslingen, uden at hans Forhold kan antages foranlediget ved de i Retsplejelovens § 792, 2 Stk, nævnte særlige Omstændigheder, maa han i Medfør af Retsplejelovens nævnte Bestemmelse anses uberettiget til at erholde noget Beløb i Erstatning.

Nr 157/1927

Rigsadvokaten
mod

Ove Niels Johannes Emil Prehn (Stein),

der tiltales for Bedrageri, subsidiært for svingagtigt Forhold.

Vestre Landsrets Dom af 19 April 1927: Tiltalte Ove Niels Johannes Emil Prehn bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maneder og betale denne Sags Omkostninger.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Ove Niels Johannes Emil Prehn til Højesteretssagfører Stein 200 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ifølge Anklageskrift af 15 Februar 1927 fra 1 jydsk Statsadvokat er Ove Niels Johannes Emil Prehn, der er født den 8 November 1902 og som udover, at han ved Odense Herreds Rets Dom af 5 August 1924 for Overtrædelse af Automobillovens § 24, 1 Stk efter samme Lovs § 32 er anset med en Bøde af 50 Kr til Statskassen, iøvrigt ikke ses tidligere at være tiltalt eller straffet, sat under Tiltale til at lide Straf efter Straffelovens § 251 for Bedrageri, subsidiært efter Straffelovens § 257 for svigagtigt Forhold, ved som provisionslønnet Agent for Firmaet J A Christensen, Vestergade Nr 2, Randers, til de nedenauførte Tider bedragerisk ved falske Foregivender at have bevæget de nedenauførte Personer til gennem ham hos nævnte Firma at bestille udført Lynaflederanlæg paa deres Ejendomme, idet han navnlig falskeligt overfor dem har angivet Bekostningen ved Anlægene som væsenlig mindre, end den virkelig var, nemlig:

- 1) i April 1925: Gaardejer Niels Nielsen af Skjellerup, overfor hvem Bekostningen angaves til ca 100 Kr, medens den endelige Opgørelse lød paa 270 Kr;
  - 2) den 5 Maj 1925: Gaardejer Jens Greve af Borup Mark, overfor hvem Bekostningen angaves til 45 Kr, medens den endelige Opgørelse lød paa 175 Kr;
  - 3) den 7 Maj 1925: Gaardejer Karl Jensen af Esby Mark, overfor hvem Bekostningen angaves til 330 Kr, medens den endelige Opgørelse lød paa 690 Kr;
-
- 41) i Sommeren 1925: Gaardejer Andreas Andersen af Rimsø, overfor hvem Bekostningen angaves til 80 à 90 Kr, medens den endelige Opgørelse lød paa 750 Kr;
  - 42) i Sommeren 1925: Gaardejer Hans Rasmussen af Rimsø, overfor hvem Bekostningen angaves til 225 Kr, medens den endelige Opgørelse lød paa 993 Kr;
  - 43) kort før Høst 1925: Boelsmand Søren Petersen, kl Johnsen, af Rimsø, Kjær, overfor hvem Bekostningen angaves til ikke over 150 Kr, medens den endelige Opgørelse lød paa 456 Kr.

Tiltalte var i August 1924 blevet ansat som Agent hos Blikkenslager F E Christensen i Randers, der sammen med Boghandler Laurids Martin Jensen i Randers drev Forretning med Salg og Opsætning af Lynaflederanlæg efter Netsystemet, og oppebar i denne Egenkab en Provision af 20 pCt af Bruttoindtægten, der indkom ved Salget.

Tiltalte har benægtet under sin Virksomhed som Agent at være fremkommet med urigtige Foregivender eller vildledende Oplysninger for derved at formaa de Landboere, som han fik til at bestille Lynaflederanlæg, til at underskrive Slutsedler. I disse var Prisen angivet til et vist Beløb »pr løbende Meter med alt Tilbehør«, og der garanteredes en Nedsættelse i Brandassurancepræmien for straatækte Bygninger »ifølge Brandforsikringsselskabernes Regulativ af 1 Januar 1922«. I Slutsedlen var fastsat, at »Andre Aftaler end de paa Slutsedlen anførte er ikke bindende for Firmaet«. Tiltalte har fastholdt, at han

altid har henvist til Slutsedlens Indhold og oplæst den for dem, der underskrev den.

Ved de af samtlige de i Anklageskriftet nævnte Personer afgivne, i det væsentlige overensstemmende Forklaringer saavel som ved Vidneforklaringer, afgivet af Personer, der tilfældig har overværet Tiltaltes Forhandlinger med disse, maa det imidlertid anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte, naar der blev Spørgsmaal om, hvormeget Anlægget vilde komme til at koste, forsætlig har angivet en Pris, der laa langt under, hvad han maatte vide, det vilde beløbe sig til, idet han navnlig brugte den Fremgangsmaade at bibringe dem, han forhandlede med og som gennemgaaende ikke havde Kendskab til Anlæggets nærmere Indretning, det Indtryk, at Prisen alene ahang af Tagrygningens Længde, og at det kun var Ledningen langs Tagrygningen, der skulde betales for, medens han undlod at oplyse, at der ogsaa skulde betales pr løbende Meter for de Ledningstraade, der førte fra Taget langs Gavlene ned til Jorden, saavel som for de Ledninger, der skulde nedlægges i Jorden omkring Bygningerne. Paa udtrykkelig Forespørgsel har han i nogle Tilfælde erklæret, at Nedløsledningerne ikke skulde betales særskilt. Han har derhos i flere Tilfælde angivet den Præmiedsættelse, der kunde opnaas, til 20 eller 30 pCt, ligesom han ogsaa har stillet Nedsættelse i Præmien for haardttrækkede Bygninger i Udsigt.

Idet det af Tiltalte i de ommeldte Henseender udviste Forhold maa betegnes som svigagtigt, vil han være at anse efter Straffelovens § 257 med en Straf, der efter Omstændighederne findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder.

Der er under Sagen nedlagt Erstatningspaastand af adskillige af de Besvegne, men da der ikke foreligger tilstrækkelig nøjagtige Oplysninger om Størrelsen af de Tab, de maatte have lidt, kan Erstatningsspørgsmaalet ikke tages under Paakendelse her under Sagen.

Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger, hvorunder der, da han saavel under Forundersøgelsen som for Landsretten ved en privat antaget Forsvarer selv har draget Omsorg for sit Forsvar, ikke bliver Spørgsmaal om Fastsættelse af Salær til Forsvarer.

Her med endte Ekstrasessionen.

Anden ordinære Session.

Mandag den 3 Oktober.

Nr 31/1927 Fhv Manufakturhandler **Christian Bramsløv Høgsted** (F Bülow)

mod

Fru **Anna Laurence Nellemann, f Høgsted**, med Ægtefælle, Konsul **Preben Nellemann**, Fru **Bothilde Stender, f Høgsted**, med Ægtefælle, Købmand **Rudolf Stender**, Landmand **Hans Christian Bang Høgsted** og **Peter Wilhelm Høgsted** (Ingen),

betræffende Forstaaelse af nogle testamentariske Bestemmelser.

Kendelse afsagt den 19 April 1926 af Skifteretten for Hjørring Købstad m v: De i Boet foreliggende Testamenter bør forstaaes saaledes, at Bestemmelsen i Post 1 i det af Ægtefællerne i Forening oprettede Testamente om, at der baandlægges saa stor en Kapital i Overformynderiet, at der bliver 1000 Kr i aarlig Rente til hver Arving, forlods fyldestgøres i det Omfang Boets Midler tilstrækker. Forskud og Laan ydet de enkelte Arvinger skal ikke have nogen Indflydelse paa det Beløb, der skal baandlægges. Testamentet af 30 Oktober 1925, hvorved den faste Ejendom Matr Nr 36 h Hjørring Bygrunde tillægges Chr Høgsted mod Betaling af 10 000 Kr, tilsidesættes.

Vestre Landsrets Dom af 5 November 1926: Den indankede Dom bør ved Magt at stande. I Sagsomkostninger for Landsretten betaler Appellanten, fhv Manufakturhandler Christian Bramsløv Høgsted, til de Indstævnte Skifteretten for Hjørring Købstad m v 200 Kr. Iøvrigt ophæves Sagens Omkostninger for Landsretten. De idømte Sagsomkostninger udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den af Vestre Landsret i denne Sag afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

Ved Paategning paa Højesteretsstævningen har Indstævnte Hans Christian Bang Høgsted erklæret at have modtaget Forkyndelse dels paa egne Vegne, dels som Befuldmægtiget for Peter Wilhelm Høgsted, uden at der er fremlagt nogen Fuldmagt fra sidstnævnte, der ej heller har givet Møde for Højesteret.

Herefter findes Sagen at maatte afvises for denne Indstævntes Vedkommende.

Da Hans Christian Bang Høgsted og Peter Wilhelm Høgsted ikke gav Møde ved Domsforhandlingen for Landsretten, burde Sagen i Overensstemmelse med Reglerne i Retsplejelovens § 438, 1ste Stykke, og § 401, 3dje Stykke, være udgaet til skriftlig Behandling. Højesteret finder imidlertid at kunne lade den

begaede Fejl ude af Betragtning, idet den har været uden reel Betydning for de paagældende Parter.

Til Fremstillingen i Skifteretskendelsen føjes, at Enkefru Høgsted ved Kodicillen af 28 November 1919 og Kodicillen af 21 September 1923 § 7 havde bestemt, at de i førstnævnte Kodicil nærmere angivne Beløb samt de Beløb, som hun senere havde udbetalt til sine Børn eller Svigerbørn, og som fremgik af hendes Bøger eller nøjagtige Optegnelser, skulde betragtes som For-skud paa hendes Børns Arv.

I Henhold til de i Skifteretskendelsen anførte Grunde maa Højesteret tiltræde den deri antagne Forstaaelse af Testamentet af 1902 saavel som Kendelsens Udtalelse om, at Enkefru Høgsted har været afskaaret fra at træffe testamentariske Bestemmelser, der kom i Strid med den af hende og Manden i Forening ved Testamentet af 1902 truffne Disposition om Baandlæggelse af en nærmere angivet Del af Boets Midler. Da dette findes at have været Tilfældet baade med det i ovennævnte Kodiciller indeholdte Afkortningspaabud, forsaavidt det omfatter den til Baandlæggelse bestemte Del af Arven, og med Testamentet af 30 Oktober 1925, vil Landsretsdommen være at stadfæste, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse.

Thi kendes for Ret:

Forsaavidt angaar Peter Wilhelm Høgsted afvises Sagen. Forsaavidt Landsretsdommen herefter foreligger Højesteret til Prøvelse, bør den ved Magt at stande. De idømte Sagsomkostninger for Landsretten at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Skifteretskendelsens Præmisser er saalydende:

I det af Skifteretten behandlede Døds- og Fællesbo efter Enkefru Elise Høgsted død i Hjørring og Ægtefælle fhv Bankdirektør Wilhelm Høgsted død 13 November 1910 i Hjørring er der mellem Arvingerne opstaaet Tvist om Forstaaelsen af de i Boet foreliggende Testamenter af hvilke der foreligger et af Ægtefællerne i Forening den 29 Maj 1902 oprettet Testamente med Codiciller oprettet af den efterlevende Ægtefælle den 9 December 1914, 1 Juli 1915 og 28 November 1919 samt Codiciller af 17 April 1923 og 21 September 1923 og Testamentet af 30 Oktober 1925.

I det af begge Ægtefællerne i Forening den 29 Maj 1902 oprettede den 15 Juli s A kgl konfirmerede Testamente, er det i Post 1 bestemt, at der efter den længstlevende af Ægtefællernes Død af Boets beholdne Formue skal indsættes en Kapital i Overformynderiet til hver af Æg-

tefællernes Børn, saa stor at Renten heraf udgør 1000 Kr aarlig for hvert Barn.

I samme Testamentes Post 9 bestemmes »Værdien af hvad vi iøvrigt efterlade os bliver at dele mellem vore Arvinger efter Loven. Dog blive de Forskud, som Børnene have modtaget og endnu maatte modtage paa Arv, eller de Laan, de har modtaget eller endnu maatte modtage, at fradrage i deres Arvelod.«

Ved det den 30 Oktober 1925 af Enkefru Elise Høgsted oprettede Testamente er det bestemt, at Sønnen Christian Bramsløv Høgsted ved Testatrix Død skal være Ejer af Ejendommen Jærnbanegade Nr 21, Hjørring, Matr Nr 36 h af Hjørring Bygrunde. Chr B Høgsted skal dog betale 10 000 Kr for Ejendommen, og i Testamentet bestemmes endvidere, at den Værdi, som Ejendommen maatte have udover 10 000 Kr, tillægges Chr Høgsted udover det der forøvrigt tilkommer ham i Arv efter Testatrix og tidligere afdøde Ægtefælle.

Ifølge Boets Status maa det antages, at dettes beholdne Formue vil komme til at andrage omtrent 100 000 Kr, saaledes at der ved disse Midlers Anbringelse i Overformynderiet ikke kan fremkomme 1000 Kr i aarlig Rente til hver af de 5 Arvinger.

Endvidere er det givet, at to af Arvingerne har faaet større Arveforskud og Laan end de øvrige Arvinger.

Arvingen Chr Høgsted har principalt nedlagt Paastand paa at Testamentet forstaas derhen, at den samlede Bomasse opgøres med Tillæg af Forskud og Laan ydet Arvingerne, og at de Beløb af Arveparterne, der skal baandlægges, udregnes derefter, saaledes at der fra Arveparterne, ogsaa forsaavidt de helt eller delvis skal baandlægges, fragaar de ydede Laan og Forskud.

Subsidiært har Chr Høgsted paastaaet alene Laanene fradraget i de Beløb, der skal baandlægges. Disse Paastande er tiltraadt af to af Medarvingerne.

Endvidere har Chr Høgsted paastaaet Testamentet af 30 Oktober 1925 respekteret, saaledes at Ejendommen Matr Nr 36 h Hjørring Bygrunde tillægges ham for 10 000 Kr, saaledes at dette Testamente opfyldes forlods for Bestemmelserne om Tvangsarvelod og udenfor Baandlæggelsesbestemmelserne.

Arvingerne Wilhelm Høgsted og Hans Høgsted har paastaaet Testamentet forstaaet saaledes, at der forlods baandlægges et saa stort Beløb at der fremkommer i aarlig Rentenydelse indtil 1000 Kr til hver Arving, uden Hensyn til hvor store Forskud eller Laan der maatte være ydet de enkelte Arvinger, og paastaar som Følge heraf samtlige Boets Midler baandlagt, idet Bomassen ikke er saa stor, at der kan blive 1000 Kr i Rente til hver, ligesom de paa Grund heraf protesterer imod, at Ejendommen Matr Nr 36 h Hjørring Bygrunde forlods tillægges Chr Høgsted før 10 000 Kr, idet dens Værdi betydeligt overstiger dette Beløb.

Ifølge Post 6 i Testamentet af 29 Mej 1902 er Hensigten med Bestemmelsen i Testamentet om Baandlæggelsen af saa stor en Kapital, at der bliver aarlig Rente 1000 Kr til hver Arving, den paa den mest betryggende Maade at sikre Børnene, saalænge de lever, en fast aarlig

Indtægt. I samme Testamentes Post 11 bestemmes det »Skulde der ved den Længstlevendes Død i Boet ikke være saa stor en Kapital, at der kan haandlægges det i Testamentet bestemte Beløb, haandlægges der, hvad der maatte efterlades«, og ifølge begge disse Bestemmelser maa det antages, at det har været de afdødes Tanke fortrinsvis at ville sørge for, at hver af Børnene fik indtil 1000 Kr i aarlig Rentenydelse.

Modsætningsvis kan det samme udledes af Testamentets Post 9, hvor der træffes Bestemmelse om »hvad der iøvrigt efterlades«, idet Bestemmelsen i samme Post om, at Forskud og Laan skal afkortes i de vedkommende Børns Arvelod, kun staar i naturlig Forbindelse hermed. Som Følge heraf vil hverken Forskud eller Laan til Arvingerne kunne afkortes i de Midler, der skal haandlægges, idet særlig bemærkes, at det maa blive Boets Sag at inddrive ydede Laan hos vedkommende Arvinger, saaledes at den herefter fremkommende Bobeholdning deles i Overensstemmelse med Testamentet.

Hvad angaar den af Chr Høgsted nedlagte Paastand om at Ejendommen Matr Nr 36 h Hjørring Bygrunde tillægges ham for 10 000 Kr, da maa det antages, at Enkefru Høgsted ved det af hende i Forening med sin Ægtefælle oprettede Testamente er bundet i sin Testationsfrihed, og da Ejendommen er ansat til Ejendomsskyld 17 000 Kr, og under Registreringsforretningen er vurderet til dette Beløb har Fru Høgsted paa Grund af Boets nuværende Status disponeret i Strid med Bestemmelsen i det fælles Testamentes Post 1, og da hun maa anses for at have været uberettiget hertil, maa det den 30 Oktober 1925 af hende oprettede Testamente som Følge heraf tilsidesættes.

Det maa herefter antages, at de foreliggende Testamenter og Co-diciller maa forstaas saaledes, at Bestemmelsen om, at der haandlægges i Overformynderiet saa stort et Beløb, at der bliver indtil 1000 Kr i aarlig Rente til hver Arving, opfyldes, forinden der kan blive Tale om at tage ydede Laan eller Forskud i Betragtning, hvorhos Testamentet af 30 Oktober 1925, hvorved Ejendommen Matr Nr 36 h Hjørring Bygrunde tillægges Chr Høgsted mod Betaling af 10 000 Kr, bl a fordi dette Beløb ikke stemmer med Ejendommens Værdi, maa tilsidesættes.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Kendelse er afsagt den 19 April 1926 af Skifteretten for Hjørring Købstad m v.

Appellanten har for Landsretten gentaget sine for Skifteretten nedlagte Paastande. De Indstævnte, Fru Anna Laurence Nellemann født Høgsted med Ægtefælle Konsul Preben Nellemann i Aarhus og Fru Bothilde Stender født Høgsted med Ægtefælle Købmand Rudolf Stender i Hjørring, har paastaaet Testamentet af 30 Oktober 1925 tilsidesat, men iøvrigt sluttet sig til Appellantens Paastande. De Indstævnte Landmand Hans Christian Bang Høgsted og Peter Vilhelm Høgsted, begge af Hjørring, har ikke givet Møde under Domsforhand-

lingen. De Indstævnte Hjørring Købstads Skifteret, der er indstævnet under Sagen, har paastaet Kendelsen stadfæstet.

Da Enkefru Høgsted hensad i uskiftet Bo efter sin tidligere afdøde Mand, har hun ikke været berettiget til — saaledes som sket ved Testamentet af 30 Oktober 1925 — at disponere over en individuelt bestemt Del af Boets Formuemasse, og den nævnte testamentariske Bestemmelse om, at Ejendommen tillægges Appellanten maa derfor anses for ugyldig. Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Kendelsen anførte Grunde vil den være at stadfæste.

I Sagsomkostninger her for Retten vil Appellanten have at betale til de Indstævnte Skifteretten for Hjørring Købstad m v 200 Kr, medens Sagens Omkostninger her for Retten iøvrigt findes at burde ophæves.

Under Sagen har Parterne begært Rettens Afgørelse af Værdien af Sagsgenstanden, og findes denne at maatte beregnes dels af Appellantens Andel af den baandlagte Kapital, anslaaet til 20 000 Kr, dels af den faste Ejendoms Værdi, 17 000 Kr, altsaa ialt 37 000 Kr.

Tirsdag den 4 Oktober.

Nr 223/1927.

Rigsadvokaten

mod

Johannes Friedrich Oltersdorff (Liebe),

der tiltales for Assurancesvig.

Søndre Landsrets Dom af 7 Juni 1927: Tiltalte, Johannes Friedrich Oltersdorff, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fængselkost i 60 Dage og betale alle med Sagen forbundne Omkostninger, derunder i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Landsretssagfører Dr jur Helm, 50 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Søndre Landsret afsagte Dom er paa- anket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

Ved de foreliggende, i det væsentlige i Dommen gengivne Bevisligheder maa det anses for godtgjort, at Tiltalte i den Hensigt at besvige Forsikringsselskabet forsætlig har foraarsaget begge de to i Januar 1925 stedfundne Brande. Det er derhos oplyst, at Tiltalte efter at de to Brande havde fundet Sted, krævede Skaden erstattet af Forsikringsselskabet, og at han efter den sidste Brand opgav, at Automobilet havde haft en Værdi af 6000 Kroner, skønt han maatte være klar over, at dets Værdi var væsentlig ringere.

I Henhold til det anførte maa det billiges, at Tiltalte er anset efter de i Dommen nævnte Straffebestemmelser. Straffen findes, som Sagen foreligger, at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, og med denne Ændring i Straffetiden vil Dommen herefter være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 120 Dage. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Johannes Friedrich Oltersdorff til Højesteretssagfører Liebe 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Johannes Friedrich Oltersdorff af Graasten, der er født den 2 November 1899 i Kiel, og som ikke tidligere ses at være tiltalt eller straffet, ifølge Anklageskrift af 11 April 1927 fra Statsadvokaten for Søndre Landsrets Kreds sat under Tiltale til at lide Straf efter Straffelovens § 259 for Assurancesvig i Anledning af, at han, som den 4 December 1924 havde tilbyttet sig et brugt Chalmers Automobil, der ved Byttehandlen ansattes til en Værdi af 4000 Kr ca den 9 s M i svigagtig Hensigt begærede og fik Automobilet forsikret i Forsikringsselskabet »National« mod Brand og Tyveri m v for 6000 Kr, hvorhos han maa antages at have forårsaget to det nævnte Automobil den 4 Januar og 23 Januar 1925 overgaaede Ildbrænde, af hvilke den sidste medførte, at Automobilet i det væsentlige blev ødelagt.

Under Sagen er der ikke nedlagt nogen Erstatningspaastand.

Tiltalte har nægtet sig skyldig. Det fremgaar af Sagen, at Tiltalte i 1923 kom til Skade med sin Haand og da af Arbejderforsikringsraadet fik udbetalt en Erstatning paa 1092 Kr, for hvilket Beløb han i Februar 1924 købte et Automobil, som han bortbyttede den 16 April 1924 mod et andet Automobil, der brændte den 2 Maj 1924. Tiltalte købte derefter en anden Vogn, som han bortbyttede den 4 December 1924 mod en brugt Chalmersvogn, hvilken sidste Vogn i den samme Dag oprettede Købekontrakt blev sat til en Værdi af 4000 Kr.

I en udateret Skrivelse, modtaget af Forsikringsselskabet »National« den 10 December 1924 tilskrev Tiltalte »National« saaledes:

»Jeg beder venligst om og Policen omændret til Udlejning »Chalmers«s 6 Cylinder, 6 Siddepladser, 13,8 Sk H, Fabrikationsaar 1922. Værdi 6000 Kr og under 11 December 1924 forsynede »National« Tiltaltes Police med saalydende Paategning:

»Fra 11 December 1924 indgaar i Stedet for det i Skemaet anførte Motorkøretøj følg Motorkøretøj i Forsikringen: »Chalmers« —

6 Siddepladser — fabrikeret 1922 — 13,8 HK — Værdi 6000 Kr — Benyttelse: Udlejning . . . . . Forsikringen forbliver iøv uforandret.«

Til nærmere Begrundelse af, at Assurancesummen fastsattes til 6000 Kr, har Tiltalte anført, at Firmaet Harhorn & Christensen i Aabenraa havde tilbudt, dersom Tiltalte vilde købe en ny lukket Overland-Automobil, at tage Tiltaltes Chalmersvogn i Bytte for 6300 Kr, samt at sagkyndige Folk ansaa Chalmersvognen for 6000 Kr værd, og endelig at han paatænkte at forsyne Vognen med lukket Karosseri, der vilde koste 1500—1600 Kr, hvorefter Vognen i hvert Fald vilde være 6000 Kr værd.

Idet nu den af Indehaverne af Firmaet Harhorn & Christensen, Ingeniør Harhorn, som havde forhandlet med Tiltalte angaaende den her omhandlede Vogn, bestemt har bestridt at have budt 6000 Kr eller 6300 Kr for Tiltaltes Chalmersvogn, og da Tiltalte iøvrigt ikke har kunnet oplyse nogen Omstændighed, der sandsynliggør, at Vognens Værdi overskred 4000 Kr, hvorimod Tiltalte efter en af vedkommende Forsikringsselskabs Tillidsmand, Ingeniør Schmidt, afgivet Vidneforklaring udtrykkelig skal have bekræftet, at han havde opgjort Værdien af Vognen for højt for at tjene Penge, hvilken Vidneforklaring Tiltalte ganske vist har bestridt, vil der ved Sagens Paadømmelse være at gaa ud fra, at Tiltalte mod bedre Vidende fra og med den 11 December 1924 har holdt sin Vogn forsikret ca 2000 Kr for højt.

Den 4 Januar 1925 opstod der Ild i Tiltaltes Vogn, hvorom han har forklaret, at han Kl ca 6 Eftermiddag pr Telefon blev bestilt til at køre fra Graasten til Landbrugsskolen, Fiskebæk, med 5 Elever fra Skolen. Efter Tiltaltes Forklaring knaldede Motoren paa Vejen dertil lidt op ad den temmelig lange Apotekerbakke, medens der iøvrigt intet usædvanligt var at mærke; da Tiltalte, efter at have kørt Eleverne til Landbrugsskolen kørte tilbage mod Adsbøl og naaede Hjørnet af Kirkegaarden ved Adsbøl, slog Flammerne ud af venstre Side af Motorhuset, hvorefter Tiltalte standsede Vognen og løftede Motorhjelmsens venstre Side op, hvorved han saa, at hele Motorrummet var fyldt af Ild, der flammede heftigt; efter at have set lidt paa Ilden, løb Tiltalte til sin Bolig i Adsbøl Kro, hvilket han har begrundet med, at det vilde være ham umuligt at slukke Ilden, hvorpaa han ej heller gjorde noget Forsøg.

Den Politibetjent, der kom til Stede ved Ildebranden og optog Rapport, har imidlertid forklaret, at han i nær Forbindelse med Automobiliets Udblæsningsrør fandt en Klud, der tildels var itubrændt, hvorhos han tillige konstaterede, at der i Motorrummet fandtes en Tændstik.

Med Hensyn til Branden har Ingeniør Erik Falck under den 6 Marts 1925 afgivet en Erklæring, hvorefter Brandlidtes Forklaring karakteriseres som meget usandsynlig, særlig fordi Tiltalte har kørt i et ret langt Tidsrum med Motorvognen, efter at han havde hørt Motoren knalde op ad Apotekerbakken. Efter Ingeniør Falcks Erklæring er den nævnte Kluds Tilstedeværelse en meget graverende Omstændighed, idet det maa anses for at være mere end letsindigt, at Tiltalte har anbragt Klude i nær Forbindelse med Udblæsningsrøret; efter Ingeniør Falcks Formening er det i hvert Fald uomtvisteligt, at Bran-

den er opstaaet som Følge af Tiltaltes egen Forsømmelighed og sjuskede Pasing af Motorvognen.

Som Vidne har daværende Gæstgiver Niels Christian Johan Nielsen af Adsbøl Kro, hvor Tiltalte boede, forklaret, at Tiltalte sad i sit Værelse en Dag først i Januar 1925, da der blev ringet fra Graasten om, at han skulde køre nogle Personer fra Graasten til Landbrugsskolen, hvad Tiltalte ogsaa gjorde. Efter Vidnets Forklaring kom Tiltalte efter at have været borte i nogen Tid løbende ind gennem Krostuen og ind i Bagværelset, hvor han kastede sig i en Sofa. Vidnet har oplyst, at Tiltalte, da han løb gennem Stuen, skreg op, som om han græd, hvorefter Vidnets Hustru gik ind til ham, og paa hendes Spørgsmaal svarede Tiltalte, at hans Automobil stod og brændte. Da Vidnet hørte denne Udtalelse, gik han ind til Tiltalte, som han nu saa gaaende frem og tilbage paa Gulvet, holdende sit Lommetørklæde for Øjnene, som om han græd, hvorefter Tiltalte gik op paa sit Værelse paa Loftet for dog straks efter at komme ned igen og løbe ud af Huset hen ad Vejen mod sit Automobil.

Den paa Kroen ansatte Gangpige har som Vidne forklaret, at hun den paagældende Dag saa Tiltalte komme ind paa Kroen, hvor han gik over i et Hjørne af det Værelse, hvor hun opholdt sig, hvilket ligger bag Kroens Skænkestue; Tiltalte lagde den ene Arm op ad Væggen og lagde sit Hoved derimod og begyndte »at tude«, og først efter flere Spørgsmaal svarede han »Bilen brænder«, hvilket Oprin Vidnet opfattede som Komediespil.

Efter at Vognen var blevet repareret, gik der paany Ild i den, den 23 Januar 1925, hvorom Tiltalte har forklaret, at han den nævnte Dag Kl ca 2 kørte fra Adsbøl Kro til Avnbøl for at hente en Mand, der imidlertid var forhindret i at køre med, hvorfor Tiltalte kørte tilbage til Adsbøl.

Under nævnte ca 3½ km lange Køretur, var der efter Tiltaltes Forklaring intet usædvanligt at bemærke paa Motorens Arbejde, men omtrent midtvejs mellem Adsbøl og Avnbøl bemærkede Tiltalte pludselig, at Motoren ikke trak, som den plejede, og Tiltalte har forklaret, at Motoren, efter at han havde kørt endnu ca 150 m, pludselig eksploderede med et Knald som et Bøsseskud, hvorved Motoren samtidig gik istaa, medens der slog Flammer ud fra venstre Side af Motorhjelmen; det brændte meget stærkt, og da der straks var Ild i Fodbrædderne, der adskiller Motorrummet fra Førersædet, sprang Tiltalte ud af Vognen og løb et Stykke bort fra den, idet han frygtede en Eksplosion af Benzinbeholderen, i hvilken der befandt sig 8—10 L Benzin; af denne Grund foretog Tiltalte intet Slukningsforsøg, og han havde ej heller noget Ildslukningsapparat i Vognen.

Angaaende denne Brand har Ingeniør Falck erklæret, at han ikke kan acceptere Tiltaltes Forklaring om Motorens daarlige Trækkeevne over 150 M, der ender med et »Knald« som et Bøsseskud, hvorefter Vognen brænder, hvilken Forklaring Falck anser som ganske fantastisk; Ingeniør Falck har derhos erklæret, at Branden ikke straks kan have faaet saa stor Voldsomhed, hvis ikke hele Maskineriet havde været sølet ganske forfærdelig til.

Tiltalte har dernæst forud for Branden den 23 Januar 1925 til det tidligere nævnte Vidne, Gæstgiver Nielsen, efter dennes Forklaring udtalt, at han vilde se at faa Vognen til at brænde, og umiddelbart før Tiltalte kørte til Avnbøl, spurgte han samme Vidne, om han vilde med, da det nu »skulde gaa for sig«, hvorved Vidnet forstod, at det drejede sig om at sætte Ild paa Vognen.

Tiltalte har dernæst ogsaa ved senere Udtalelser til Nielsen meddelt, at han havde brændt Vognen af, ligesom Tiltalte ved Udtalelser til andre under Sagen afhørte Vidner har bibragt dem det Indtryk, at han vilde brænde Vognen af.

Overfor disse af Vidnerne afgivne Forklaringer har Tiltalte i det hele indtaget det Standpunkt, at han ikke har udtalt sig som af Vidnerne angivet.

Under Hensyn til alt det foreliggende, derunder særlig det af Vidnet Schmidt angaaende Tiltaltes Værdiansættelse af Vognen oplyste, samt den af Ingeniør Falck afgivne sagkyndige Erklæring om de overvejende sandsynlige Aarsager til Branden, sammenholdt med de nærmere i Dommen refererede Vidneforklaringer og de iøvrigt under Sagen afgivne Vidneforklaringer, findes det efter Omstændighederne tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte, der efter alt foreliggende med overvejende Sandsynlighed maa antages selv at have haft Skyld i de Automobiler i Januar 1925 overgaaede to Brande, har tegnet Forsikringen i Selskabet »National« i den Hensigt ved Vognens paafølgende Brand at skaffe sig uretmæssig Fordel som Følge af den for høje Værdiansættelse.

Tiltalte vil herefter i Medfør af Straffelovens § 259, jfr Lov 1 April 1911 § 13, være at anse med en Straf, der findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Tiltalte vil derhos have at betale de af Sagens Behandling flydende Omkostninger, derunder i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer 50 Kr.

Ved en s D af Højesteret afsagt Dom i Sag Nr 234/1927 (**Rigsadvokaten mod Jens Dedenroth**) blev Tiltalte for Vold i Medfør af midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 1, 2 Stk anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Ved en af Højesteret samme Dag afsagt Dom i Sag Nr 183/1927 (**Rigsadvokaten** mod **Hans Kristian Jacob Schmock**) blev Tiltalte for Uterlighed overfor Smaapiger anset efter Straffelovens § 176 jfr § 173 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned.

Onsdag den 5 Oktober.

Nr 294/1927. Lejehusmand **Frederik Vilhelm Christiansen**
mod
Lensbaron **Zytphen Adeler**.

Østre Landsrets Kendelse af 5 September 1927: Den i nærværende Sag nedlagte Afvisningspaastand kan ikke tages til Følge.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Den paakærede Kendelse er afsagt af Østre Landsret.

Da den foreliggende Tvist ikke angaar et Spørgsmaal, hvis Afgørelse henhører under den i Kendelsen omtalte Kommission, vil Afvisningspaastanden ikke kunne tages til Følge.

Thi bestemmes:

Den paakærede Kendelse bør ved Magt at stande.

Den paakærede Kendelses Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, der forberedes ved Dragsholms Birks Ret, har Sagsøgeren, Lensbaron Zytphen-Adeler, nedlagt Paastand om, at Sagsøgte, Lejehusmand Frederik Vilhelm Christiansen tilpligtes at underskrive Lejekontrakt med Sagsøgeren angaaende Leje af Ejendommen Matr Nr 4b Bjergene, Faarevejle Sogn, i Tiden fra 1 April 1927 til 1 April 1935 for en aarlig Afgift af 340 Kr og iøvrigt overensstemmende med et fremlagt Udkast, idet Sagsøgeren til Støtte herfor gør gældende, at Sagsøgte er indgaaet paa for det nævnte Tidsrum at leje Ejendommen, som han har haft i Leje siden 1900, paa de angivne Vilkaar.

Sagsøgte har under særskilt Procedure af Formaliteten paastaet Sagen afvist, idet han hævder, at han kun har erklæret sig enig i Lejemaalet under den Forudsætning, at Afgiften 340 Kr inkluderede Skatter og Afgifter til Staten. Da nu Sagsøgeren hævder den Forstaa-

else af Aftalen, at der af Lejeren foruden den nævnte Afgift af 340 Kr ogsaa skal erlægges Skatter og Afgifter til Staten, gør Sagsøgte gældende, at der ikke mellem Parterne er opnaaet Enighed om Brugsafgiften, hvorhos denne vil være at fastsætte af den i §§ 17 og 18 i Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 og § 1 i Lov Nr. 113 af 10 April 1926 omhandlede Kommission. Som Følge heraf formenes Sagen ikke at kunne indbringes for Retten.

Da det Spørgsmaal om Sagsøgte er indgaaet paa at forny Lejemaalet paa de af Sagsøgeren hævdede Vilkaar, hører til Sagens Realitet, ses der ikke nogen Hjemmel for at tage Afvisningspaastanden til Følge.

Den af Højesteret s D afsagt Dom i Sag Nr 260/1927 (**Rigsadvokaten mod Svend Louis Stegemøjer Nielsen**) blev Tiltalte anset for Tyveri i Medfør af Straffelovens § 229 Nr 4 samt for at have ført Motorvogn uden Førerbevis efter § 32 i Motorloven af 20 Marts 1918 saaledes som denne er ændret ved Lov af 6 Maj 1921, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Torsdag den 6 Oktober.

Nr 8/1927

Ingeniør **August Fuchs** (Selv)

mod

Københavns Magistrat (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til vederlagsfri Afstaaelse af et Areal.

Østre Landsrets Dom af 20 November 1926: Sagsøgte, Ingeniør Aug Fuchs, bør som Ejer af Matr Nr 8 n m fl af Sundbyøster til Udvidelse af den offentlige Gade: Italiensvej uden Vederlag afstaa det ovenomhandlede Areal stort 158,4 m². Saa bør og Sagsøgte til Sagsøgeren, Københavns Magistrat, betale Sagens Omkostninger med 200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Det kan ikke antages, at Bestemmelsen i Tillægget af 1901 om, at det Areal, der »kommer til at ligge mellem den 20 Alen brede Vejbane og en Linje 15 Alen fra Vejens Midtlinje — — — skal afstaa uden Erstatning til Vejens eller Gadens Udvidelse«,

kommer til Anvendelse paa Veje, der var anlagt, før Tillæget traadte i Kraft. Da det nu er uomtvistet, at Italiensvej har været anlagt i 1899, vil den af Indstævnte i Sagen nedlagte Paa-stand ikke kunne tages til Følge, og Appellanten vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Ingeniør August Fuchs, bør for Tiltale af Indstævnte, Københavns Magistrat, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 400 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Begyndelsen af indeværende Aar besluttede Københavns Kommunalbestyrelse at udvide den offentlige Gade: »Italiensvej« i Sundbyerne fra dens tidligere Bredde af 20 Alen til en Bredde af 30 Alen.

Under Henviſning til § 4, 3 Stk, i det under 22 Februar 1899 stadfæstede, den 21 Marts s A ikrafttraadte Bygningsreglement for Sundby og Nathanaels Sogne med Tillæg af 21 December 1901 krævede Magistraten, at Ejerne af de til Vejen stødende Ejendomme uden Erstatning skulde til Vejens Udvidelse afstaa det Areal af Ejendommene, der ligger mellem den tidligere Vejbane og en Linie, dragen 15 Alen fra Vejens Midtlinie.

Ingeniør Aug Fuchs, der er Ejer af en af disse Ejendomme — nemlig Matr Nr 8 n m fl af Sundbyøster — har imidlertid vægret sig ved saadan vederlagsfri Aflevering, og Magistraten har da under denne Sag paastaet ham som Ejer af nævnte Ejendom tilpligtet at afstaa uden Vederlag det paagældende, paa en under Sagen fremlagt Kortskitse med rød Skravering angivne Areal, der udgør ialt 158,4 m².

I ovennævnte Bygningsreglement § 4, 3 Stk, bestemmes det:

»Ved Gader og Veje, der herefter anlægges, behøver den anlagte Del af Gaden eller Vejen, hvor der ved samme aldeles overvejende findes Villaer, kun at være 20 Alen bred, men Afstanden fra Bygningerne til Gadens eller Vejens Midtlinie skal være mindst 15 Alen.«

Ved Tillægget af 1901 er til § 4, 3 Stk, føjet et nyt Punktum, saalydende:

»Det Areal, der herefter kommer til at ligge mellem den 20 Alen brede Vejbane og en Linie 15 Alen fra Vejens Midtlinie, bliver ikke at anse som en Del af det, der efter § 13 skal holdes ubebygget, og det skal afstaa uden Erstatning til Vejens eller Gadens Udvidelse, naar samme besluttes.«

Ingeniør Fuchs har paastaaet sig frifundet.

Til Støtte herfor har han i første Række paaberaabt sig, at den foranførte Bestemmelse i Bygningsreglementet af 1899 ikke finder Anvendelse paa Italiensvej, hvis Anlæg er approberet af det daværende Sundby Sogneraad den 22 Februar 1899, altsaa før Reglementets Ikrafttræden.

Dernæst har han anført, at, selv bortset herfra, kan den i Reglementet hjemlede Pligt til vederlagsfri Afstaaelse af et Areal ikke komme til Anvendelse paa hans Ejendom. I saa Henseende har han henvist til Reglementets § 7, 3 Stk, hvori det hedder: »Naar Bygninger agtes opført ved en efter dette Reglements Ikrafttræden anlagt, ikke eller kun delvis bebygget Gade eller Vej, kan Sogneraadet forlange, at de holdes mindst 15 Alen fra Midten af Vejen. Fordres saadant, er den Byggende beføjet til at bygge i den Højde, hvortil den forlangte Gadebredde efter § 11 vil berettige ham. Benyttes denne Ret, kan det Areal, som ligger mellem den ældre Vejlinie og den nye Byggelinie, til enhver Tid fordres udlagt til Vejens Udvidelse uden Erstatning.«

Da han ikke har benyttet den ham ved denne Paragraf tillagte Ret, mener han ikke at være pligtig at afstaa det paagældende Areal uden Erstatning.

Hvad endelig særlig Tillægsbestemmelsen af 1901 angaar, henviser han til, at den efter sit Indhold kun er anvendelig paa Arealer, der »her-efter« kommer til at ligge ubebyggede, hvorved efter hans Formening kun kan være sigtet til Arealer, der ligger mellem Vejbanen og en efter 1901 opført Bygning, hvilket ikke gælder for hans Vedkommende, idet Bygningen paa hans Ejendom er opført i 1899—1900.

Efter alt foreliggende findes der nu at maatte gaas ud fra, at Anlægget af Italiensvej først er paabegyndt, efter at Reglementet af 1899 er traadt i Kraft, og dette maa derfor anses anvendeligt paa det heromhandlede Forhold. Den i Tillæget af 1901 givne Regel maa dernæst anses hjemlet ved den Justitsministeriet ved § 7 i Lov Nr 51 af 3 April 1900 givne Bemyndigelse til at foretage Ændringer i Reglementet af 1899 — hvorved bemærkes, at Reglen er ganske overensstemmende med, hvad der ifølge § 10 i Bygningsloven for Frederiksberg af 19 April 1890 gælder for denne Kommune, og med hvad der følgelig i Medfør af Lov Nr 216 af 5 December 1894 vil kunne fastsættes som gældende andetsteds —, og da der ikke kan gives Ingeniør Fuchs Medhold i den af ham hævdede Forstaaelse af Ordet: »heretter«, der efter hele Sammenhængen maa forstaaes som enstydigt med: »som Følge heraf«, samt da Bestemmelsen navnlig ikke, som af Ingeniør Fuchs hævded, kan anses stridende mod Grundlovens § 80, der handler om den enkeltes Afstaaelse af Ejendom, men ikke om lovmæssig bestemt Ordning af Ejendomsrettens Grænser, maa de af ham fremsatte Indsigelser mod Søgsmålet anses ubeføjede, og han vil saaledes vær at dømme efter den af Magistraten nedlagte Paastand.

Sagens Omkostninger findes Ingeniør Fuchs at burde godtgøre Magistraten med 200 Kr.

Fredag den 7 Oktober.

Nr 17/1927   Mejeriejer **S Bloch** (I Kondrup)
                  mod
                  Ingeniør **Poul Larsen** (F Bülow),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at udrede Erstatning for Ikke-Opfyldelse af et Tilsagn om et Laan.

Østre Landsrets Dom af 30 December 1926: Sagsøgte, Ingeniør Poul Larsen, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Mejeriejer S Bloch, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte med 800 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommne anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Mejeriejer S Bloch, til Indstævnte, Ingeniør Poul Larsen, med 800 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Landsretssagfører P C Tillisch havde i 1923 sammen med to andre Mænd, med Udstykning for Øje, købt et Areal, beliggende ved Svanemøllebugten. I Arealet indestod forskellige Prioriteter, nemlig dels nogle til Beløb tilsammen ca 275 000 Kr til offentlige Institutioner og private, dels en Prioritet til Grosserer-Societetet, ca 135 000 Kr, med Pant næsteften de nævnte ca 275 000 Kr, dels en derefter prioriteret Akkomodationsobligation, stor 85 000 Kr, der var givet i Haandpant til Arbejdernes Landsbank for en Fordring paa ca 70 000 Kr, dels endelig nogle sideordnede Prioriteter til Sikkerhed for Laan, som Tillisch havde skaffet fra Slægtninge og Venner. Da Konsortiet ikke betalte Renter af Prioriteterne i December Termin 1925, overtog Grosserer-Societetet i Januar 1926 Arealet til brugeligt Pant.

Den af Sagsøgeren under nærværende Sag, Mejeriejer S Bloch, givne Fremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Tillisch, der tidligere havde kenvendt sig til Sagsøgeren om Deltagelse i Foretagendet, uden at Sagsøgeren da havde kunnet indlade sig derpaa, meddelte i Februar 1926 Sagsøgeren, at Sagsøgte, Ingeniør Poul Larsen, havde erklæret sig villig til at hjælpe ham med 150 000 Kr, for hvilket Beløb Larsen skulde have Obligation næstefter de ovennævnte Prioriteter paa tilsammen ca 410 000 Kr, idet Forudsætningen var, at disse Prioritetshavere vilde lade deres Penge blive staaende, at Landsbankens Fordring kunde købes for et mindre Beløb end dens Paalydende, og at de senere Prioritetshavere kunde formaas til frivilligt at give Afkald paa deres Panterettigheder, idet Ejendommen i andet Fald dog kunde renses for disse sidste Prioriteter gennem Tvangsauktion. Endelig Aftale var ikke truffet, da Tillisch mente at maatte have yderligere Støtte af Sagsøgeren for at kunne magte Projektets Gennemførelse.

Sagsøgeren erklærede sig nu villig til at yde sin Hjælp og at financiere Foretagendet med 100,000 Kr, der var anbragt i Panteobligationer, alt forsaavidt Prioritetsforholdene kunde ordnes som paatænkt.

Efter at det havde vist sig, at Grosserer-Societetet stillede sig imødekommende, og at Arbejdernes Laanebank var villig til at sælge sin Fordring for 25 000 Kr, henvendte Tillisch sig atter til Sagsøgte, hvem han meddelte, at han nu mente at kunne forsvare at modtage de 150 000 Kr. Sagsøgte, der stod i Begreb med at foretage en længere Rejse svarede, at han vilde give sin Sagfører, Overretssagfører Aafeldt, Besked om at ordne Sagen. Tillisch satte sig derefter i Forbindelse med Aafeldt, der overfor ham bekræftede, at Pengene stod til Disposition, naar en Obligation paa 150 000 Kr med Prioritet næstefter de ca 410 000 Kr kunde blive tinglæst, og efter Aafeldts Anmodning tilstillede Tillisch ham et Udkast til saadan Obligation. Før sin Afrejse underskrev Sagsøgte den 19 Februar 1926 en Erklæring, hvorved han indestod som Kautionist og Selvskyldner for Betaling af, hvad Tillisch maatte blive Københavns Handelsbank, Gammeltorv Afdeling, skyldig indtil et Beløb af 150 000 Kr foruden Renter, Rentes Renter, Provision og skadesløse Omkostninger; ved Hjælp af dette Dokument skulde der aabnes en Kassekredit for Tillisch, saaledes at der skulde kunne trækkes paa Krediten, naar Obligationen var i Orden.

Efter Sagsøgerens videre Fremstilling forvissede han og hans Sagfører, Sagfører Vilh Christiansen, sig ved Forhandling med Aafeldt og med Grosserer-Societetets Sagfører, Overretssagfører Werner, om, at Sagen var i Orden, idet der alene stod tilbage at træffe nærmere Aftaler om nogle Relaksationsbestemmelser, i hvilken Henseende der efter Overretssagfører Werners Udsagn ikke vilde blive Vanskeligheder fra Grosserer-Societetets Side. Saavel Werner som Aafeldt udtalte, at Sagsøgeren roligt kunde købe Landsbankens Fordring. Sagsøgeren købte derefter denne for 25 000 Kr og gjorde sig senere gennem Tvangsauktion til Ejer af Akkommodationsobligationen. Samtidig begyndte Sagsøgeren at træffe Forberedelser til Arealets Udstykning, at træffe Aftaler om Vejanlæg, Planering o lign.

Da en af de i Ejendommen interesserede, efter hvad der viste sig, ikke frivilligt vilde give Afkald paa sine Rettigheder imod at blive løst fra sine Forpligtelser, blev det nødvendigt at søge Ejendommen overtaget ved Tvangsauktion; det var herved Tanken, at Sagsøgeren formelt skulde komme til at staa som Skødehaver, men at Ejendommen i Realiteten skulde være i Sameje mellem ham og Tillisch. Da den Sagsøgte tiltænkte Panteobligation ikke straks kunde komme paa Plads som Følge af den Tid, Forberedelsen af Tvangsauktionen vilde tage, og man skulde begynde at bruge Penge til de ovennævnte Forberedelser til Udstykning, anmodede Sagsøgerens Sagfører i Skrivelse af 29 Marts 1926 Overretssagfører Werner om ved Henvendelse til Sagsøgte at søge at formaa denne til at indgaa paa, at Akkomodationsobligationen, stor 85 000 Kr, blev deponeret i Handelsbanken, for at en Kassekredit til samme Beløb kunde blive aabnet for Tillisch med Ret til Udvidelse til 150 000 Kr, naar en Obligation for dette Beløb kunde komme paa Plads. Overretssagfører Aafeldt var den 19 Marts afgaaet ved Døden, og Overretssagfører Werner videresendte Forslaget til Højesteretssagfører Frits Bülow, der havde overtaget Aafeldts Forretninger. Da Højesteretssagfører Bülow ingen Instruktioner havde om Sagen maatte Afgørelsen afvente Sagsøgtes Hjemkomst, og efter nogle yderligere Forhandlinger meddelte Højesteretssagfører Bülow Sagsøgeren, at Sagsøgte ikke mod den foreslaaede Sikkerhed vilde laane Tillisch de 150 000 Kr. Da Grosserer-Societetet fra en Trediemand modtog Tilbud om Køb af dets Obligation i Ejendommen, accepterede det derefter den 10 Juni 1926 dette Tilbud. Den paagældende Trediemand lod som Indehaver af Obligationen Ejendommen stille til Tvangsauktion og overtog den derefter som ufyldstgjort Panthaver.

Sagsøgeren, der herved har mistet de Penge, han har ofret paa Foretagendet, har nu under Henviisning til det anførte og under Anbringende af, at han under de foreliggende Omstændigheder maa være berettiget til at faa disse Udlæg refunderet af Sagsøgte, paastaet denne tilpligtet at betale dels det til Købet af Landsbankans Fordring medgaaede Beløb af 25 000 Kr, dels nogle iøvrigt, bl a til Erhvervelse af Akkomodationsobligationen medgaaede Omkostninger til Beløb 9869 Kr 91 Øre, tilsammen 34 869 Kr 91 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 19 Oktober 1926.

Sagsøgte paastaar sig frifundet. Efter hans Fremstilling er Forholdet det, at han aldrig har givet definitivt Tilsagn om at yde Tillisch det omtalte Laan. Paa indtrængende Anmodning af sin daværende Forlovede, der var en nær Veninde af Tillisch og dennes Hustru, og som af dem havde faaet at vide, at de truedes af alvorlige økonomiske Vanskeligheder, gik han ind paa hendes Tanke om at søge at yde

---

Færdig fra Trykkeriet den 26 Oktober 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 21.

Fredag den 7 Oktober.

dem finansiell Støtte. Han havde derefter et Møde med Tillisch den 4 Februar 1926 og et andet Møde med ham en halv Snes Dage senere, men ved ingen af disse Lejligheder bandt Sagsøgte sig endelig til Sagen, men henviste Tillisch til Forhandling med Aafeldt, for at denne kunde undersøge Sagen og eventuelt ordne den paa en betryggende Maade; Sagsøgte sagde under det andet Møde til Tillisch, som vilde sætte ham ind i Enkelthederne, at han ikke havde Tid, men skulde bede Aafeldt tage sig af Sagen, og hvis Tillisch saa kunde klare det for Aafeldt, og denne fandt det forsvarligt, skulde Sagsøgte se, om han kunde hjælpe. Sagsøgte talte ogsaa straks med Aafeldt og sagde til denne, at, hvis han mente, det kunde ordnes paa en fornuftig Maade, og Sagsøgte kunde sanktionere Ordningen, vilde Sagsøgte yde den ønskede Støtte. Nogle Dage senere (det har efter Sagens Oplysninger antageligt været den 19 Februar) havde Sagsøgte paa Aafeldts Kontor en Konference med ham og Overretssagfører Werner; ved denne Konference fik Sagsøgte for første Gang nogen rigtig Viden om, hvad hele Sagen drejede sig om. Aafeldt sagde ved denne Lejlighed til Sagsøgte (efter at Werner var gaaet), at han (Aafeldt) nok troede, at Sagen kunde gennemføres paa en for Sagsøgte betryggende Maade, og bad Sagsøgte underskrive den ovenfor nævnte Garantierklæring i Handelsbanken, saaledes at Pengene kunde stilles til Disposition, naar alt var ordnet fra Aafeldts Side paa behørig Maade.

Sagsøgte rejste derefter og hørte intet fra Aafeldt. Efter sin Hjemkomst lod han Højesteretssagfører Bülow undersøge Sagen, og der blev derefter forhandlet om en Ordning, hvorefter Grosserer-Societetet for sin Prioritet og Sagsøgte for sin skulde være ligestillede med Hensyn til Andel i Salgsprovenuet ved Grundenes Udstykning; Overretssagfører Werner indstillede ogsaa dette Forslag til Societetets Komité, men nogle af dennes Medlemmer foretrak at søge Societetets Obligation solgt for at komme ud af enhver Risiko, og dette skete derefter, som ovenfor nævnt. Sagsøgte bestrider herefter Sagsøgerens Anbringende om, at Sagsøgte ikke vilde laane Tillisch 150 000 Kr mod den omtalte Pantessikkerhed, hvad han krævede, var kun, at Sagen bragtes i saadan Orden, at man blev sikret imod, at de 150 000 Kr blev saaledes anbragt i Foretagendet, at der var nærliggende Fare for,

at de kunde gaa tabt uden at komme Tillisch til virkelig Nytte. Selv efter at Grosserer-Societetets Obligation den 10 Juni var solgt til en Tredjemand, stillede Sagsøgte sig ikke afvisende, men henviste tværtimod Tillisch til at forhandle med Højesteretssagfører Bülow i Anledning af en Skrivelse af 15 Juni,*) i hvilken Tillisch foreslog Sagsøgte en helt anden Plan til Udnyttelse af Arealet. Tillisch henvendte sig imidlertid ikke til Højesteretssagfører Bülow og meddelte nogen Tid efter paa Forespørgsel denne, at Sagsøgeren ikke vilde indgaa paa den nye Plan.

Der er under Domsforhandlingen afgivet Forklaring bl a af Sagsøgte og dennes Hustru, Landsretssagfører Tillisch, Overretssagfører Werner og Sagfører Vilh Christiansen. Der er imidlertid ikke herved ført Bevis for, at Sagsøgtes Udtalelser til Tillisch eller andre har haft anden Karakter eller Rækkevidde end af ham erkendt; og navnlig støttes Sagsøgtes Forklaring stærkt af hans Hustrus, der overværede begge Møderne mellem ham og Tillisch.

Hvad særlig angaar det Grundlag, paa hvilket Sagsøgeren afkøbte Arbejdernes Landsbank dens Fordring for 25 000 Kr, fremgaar det af Sagens Oplysninger, at han har ladet sig nøje med de Forklaringer, som Tillisch gav ham om sine Forhandlinger med Sagsøgte, og med Overretssagfører Werners Udtalelser om det Indtryk, han ved at tale med Aafeldt havde faaet af, at Sagen i Realiteten var i Orden. Derimod har han og hans Sagfører ikke søgt direkte Oplysninger hos Sagsøgte eller Overretssagfører Aafeldt personlig. Sagfører Vilh Christiansen har vel forklaret, at han telefonerede til Aafeldt (hvem han iøvrigt aldrig havde talt med) og — efter at have præsenteret sig som Sagsøgerens Sagfører — i Telefonen meddelte Aafeldt, hvorledes man havde tænkt sig Sagen ordnet, og navnlig, at man maatte hjemtage Landsbankens Fordring i en nær Fremtid, uden at han dog vistnok nævnte noget bestemt Beløb, hvorfor han (Christiansen) maatte vide, om Sagen var i Orden, og at Aafeldt i en noget modvillig Tone svarede: Ja, ja, den er i Orden. Paa denne Forklaring kan dog intet Ansvar for Sagsøgte støttes, allerede fordi det er ganske usikkert, om Aafeldt der — hvad Sagfører Christiansen vidste — allerede dengang var meget syg, rigtig har forstaaet Christiansens Spørgsmaal og dets Betydning. Hertil kommer forøvrigt, at Aafeldt, efter hvad der er oplyst under Sagen, havde overstreget Relaksationsbestemmelserne i det ham tilstillede Udkast til Panteobligation og udfør disse Bestemmelser skrevet: Udgaar; og det er lidet sandsynligt, at Aafeldt under disse Omstændigheder — med fuld Forstaaelse af Svarets Rækkevidde — kan have svaret, at Sagen var i Orden, idet der til en virkelig Ordning selvfølgelig maatte kræves en udformet Overenskomst mellem samtlige interesserede om Relaksationsbestemmelserne.

Videre har Sagfører Christiansen forklaret, at han ved Forespørgsel hos Direktør Storm i Handelsbankens Gammeltorv Afdeling havde bragt i Erfaring, at Sagsøgte havde underskrevet Kautionsdokumentet til Banken. En saadan Meddelelse har imidlertid ikke kunnet

---

*) Skal være 15 Juli.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Sagsøgeren, Grosserer Fred Rasmussen i Odense, søgt Sagsøgte, Cykelhandler A Nielsen i Randers, til Betaling af 1691 Kr 40 Øre, som han skal skyldte Sagsøgeren til Rest for leverede Varer efter Fradrag af Provision for Medvirkning ved Salg af Varer for Sagsøgeren, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 9 Januar 1926, indtil Betaling sker.

Sagsøgte har derimod paastaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Sagsøgte, der erkender at være Sagsøgeren det Beløb skyldig, som indtales for leverede Varer, gjort gældende, at der af Sagsøgeren er beregnet ham Provision af et for lille Beløb, idet der ved Beregningen af Provision af Ordrer, til hvis Optagelse han har medvirket, alene er taget Hensyn til de Ordrer, som er anerkendte og effektuerede, medens han efter sin Formening har Krav paa Provision af enhver Ordre, der er optaget under hans Medvirken.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Sagsøgte i sin Tid traf mundtlig Aftale med en nu afdød Repræsentant for Sagsøgeren om at medvirke ved Ordrrers Optagelse, saaledes at Sagsøgte, der var i Besiddelse af et Automobil, paa nærmere aftalte Ugedage skulde køre for Repræsentanten, naar denne var ude at optage Ordrer i Sagsøgerens Tjeneste. Medens Sagsøgeren hævder, at Aftalen gik ud paa, at Sagsøgte som Vederlag herfor skulde have 2 pCt af de godkendte og effektuerede Ordrer, har Sagsøgte, som nævnt, anbragt, at Aftalen havde det af ham anførte Indhold, men da han ikke mod Sagsøgerens Benægtelse har godtgjort Rigtigheden af sit Anbringende, og da dettes Rigtighed ikke paa Forhaand kan have Formodningen for sig, vil Sagsøgerens Fremstilling være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse.

Herefter, samt idet der heller ikke vil kunne tages Hensyn til en af Sagsøgte fremsat Indsigelse mod at betale tvende paa et ham tilsendt Kontouddrag opførte Rentebeløb, for hvilke Sagsøgeren har gjort nærmere Rede, vil Sagsøgte være at dømme overensstemmende med den af Sagsøgeren nedlagte Paastand.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at godtgøre Sagsøgeren med 250 Kr.

Tirsdag den 11 Oktober.

Nr 194/1927

Rigsadvokaten

mod

Kristian Otto Ketelsen (F Bülow),

der tiltales for ulovlig Omløben med Varer.

Københavns Byrets Dom af 23 November 1926: Tiltalte Grosserer Kristian Otto Ketelsen bør inden 3 Dage fra Dommens Forkyndelse til Københavns Kommunes Kasse bøde 20 Kr samt betale Sagens Omkostninger. De under Sagen beslaglagte Skind, hvoraf Tiltalte ved sin Anholdelse fandtes i Besiddelse, konfiskeres.

Østre Landsrets Dom af 23 December 1926: Byrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten udredes af Tiltalte, Grosserer Kristian Otto Ketelsen. Den idømte Bøde at udrede inden 3 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

Efter de foreliggende Oplysninger maa de af Buntmager Hansen hos Tiltalte købte Lamme- og Kaninskind anses at være leveret i Henhold til en forudgaaende Bestilling fra Hansens Side. Den Omstændighed, at Tiltalte ved sin Nærværelse hos Hansen tillige falbød denne Skind af en anden Slags end de udtrykkelig bestilte, findes ikke at kunne paadrage Tiltalte Ansvar for ulovlig Omløben med Varer. Herved bemærkes, at Buntmager Hansen hørte til Tiltaltes faste Kundekreds, og at Tiltalte efter det om Forholdene i Skindvarebranchen oplyste har haft rimelig Grund til ikke at lægge særlig Vægt paa, at den til ham fra Hansen rettede Anmodning om Forevisning af Skind kun angik visse Arter af Skind.

Som Følge heraf vil Tiltalte være at frifinde og Sagens Omkostninger at udrede af det offentlige, hvorved bemærkes, at Tiltalte for Højesteret har givet Møde ved en af ham antaget Sagfører.

Thikendes for Ret:

Kristian Otto Ketelsen bør for det offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det offentlige.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Ifølge Københavns Politis Anklageskrift af 13 November 1926 tiltales Grosserer Kristian Otto Ketelsen til Strafs Lidelse for Overtrædelse af § 42 i Lov 29 December 1857, jfr Forordningen 13 Februar 1775 og Plakat 27 November 1839 i Anledning af, at han den 11 ds her i Staden har gaaet rundt og forhandlet Pelsværk til samtidig Leve-ring.

Tiltalte har for Retten forklaret, at han den paagældende Dag solgte 2 Kaninskind og 2 Lammeskind til Bundtmager A H Hansen; men baade Tiltalte og Bundtmager Hansen har — sidstnævnte som Vidne — forklaret, at de saaledes solgte Varer leveredes efter forudgaaende Bestilling.

Vidnet har derhos forklaret, at Tiltalte, der medbragte 2 Haandkufferter med Skind, spurgte om Vidnet havde Brug for andre Skind; men hertil svarede Vidnet nej, og Vidnet tænkte ikke nærmere over, om det var Tiltaltes Hensigt at levere Skindene med det samme.

Tiltalte har endvidere forklaret, at han, der har Grossererborger-skab, som Regel kun sælger mod senere Levering; men at det dog undertiden hænder, at han, naar han foresiver Skind for sine Kunder, sælger og leverer nogle af disse paa Stedet.

Saa vel Tiltalte som Vidnet har til en Politirapport forklaret, at Tiltalte til Vidnet havde falbudt og solgt de ommeldte Skind til Levering med det samme, og Tiltalte har vedstaaet denne Forklaring i et Retsmøde, hvori de af Politiet i Bevaring tagne Haandkufferter med Skind beslaglagdes, uden at hverken Tiltalte eller Vidnet med et Ord har omtalt, at det drejede sig om Varer, der var forudbestilt, skønt Tiltalte, der under Retsmødet mødte med Sagfører, ikke kan antages at have været uvidende om, at netop dette Punkt var af afgørende Betydning.

Herefter og efter det iøvrigt i Sagen oplyste, findes Tiltalte tilstrækkelig overbevist om at have gjort sig skyldig i ulovlig Om-løben med Varer, og han vil derfor være at anse i Medfør af Plakat 27 November 1839 § 1 med en Københavns Kommunes Kasse tilfal-dende Bøde paa 20 Kr, hvorhos de beslaglagte Skind, hvoraf Tiltalte ved sin Anholdelse fandtes i Besiddelse, i Medfør af Forordningen 13 Februar 1775 § 4 vil være at konfiskere.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Københavns Byrets 2 Afdeling den 23 November 1926 og er indanket af Tiltalte, Grosserer Kristian Otto Ketelsen til Frifindelse, af Anklagemyndigheden til Skærpelse af den idømte Straf.

Efter det for Landsretten oplyste maa det vel anses godtgjort, at de Skind, Bundtmager Hansen afkøbte Tiltalte Ketelsen, af sidstnævnte var bragt til Hansen efter dennes tidligere Anmodning; men ligesom det efter det oplyste maa antages, at Skindene dog ikke blev bragt i Henhold til en egentlig Bestilling, saaledes har Tiltalte erkendt, at han ved den ommeldte Lejlighed ogsaa til Hansen falbød Skind af de øvrige, han medbragte, uden at Hansen i Forvejen havde anmodet ham om at medbringe disse.

Herefter, og idet Tiltaltes Anbringende om, at han ved denne Lejlighed som ofte tidligere falbød Skind til en fast Kundekreds, der

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 9 Januar 1924 ca Kl 4½ om Morgenen bemærkedes der Brand i den Fru Valborg Sangill som Særeje tilhørende Ejendom »Mønsted Kalkgaard« i Mønsted. Ilden var, efter samtlige afgivne Forklaringer, opstaaet i Laden, og da den var lige i Vindhjørnet, nedbrændte Gaardens 4 Længer fuldstændig tilligemed en Del af Besætningen, saa godt som alt Indbo og Avlen. Ægteparret Sangill boede paa den nedbrændte Gaard indtil omkring 1 December 1923, da de flyttede til Skive; Gaarden blev da bortforpagtet til Nyberg Christensen, med Undtagelse af den nordlige Længes vestlige Ende, hvor der var indrettet en Købmandsforretning, der var udlejet til Detailhandler Anders Petersen, som havde drevet Forretning dér i ca 1 Aar. I 2 Værelser i den vestlige Længe havde Fru Sangill opmagasineret det hende som Særeje tilhørende Indbo m m.

Under den i Anledning af Branden indledede offentlige Undersøgelse blev der rejst Sigtelse mod Fru Sangills Mand, Købmand N C Sangill for Brandstiftelse, men der blev paa Grund af Bevisets Stilling ikke rejst Tiltale mod ham. Ved Undersøgelsen blev følgende oplyst: Den 8 Januar 1924 var Sangill i sit Automobil kørt fra Skive til Viborg for at udrette nogle Ærinder; da han ca Kl 6 var færdig og vilde køre hjem, viste det sig, at Vognen ikke kunde gaa, der blev tilkaldt en Mekaniker, der reparerede den, og skønt Mekanikeren tilkendegav Sangill, at han ikke kunde naa til Skive med Vognen, der var gammel og ganske udslidt, kørte Sangill dog fra Viborg ca Kl 9¼. I Stedet for at køre ad Hovedlandevejen til Skive, valgte Sangill den baade længere og daarligere Vej over Mønsted (Holstebrovejen).

Efter den af Sangill afgivne Forklaring gik Vognen i Staa ca Kl 10 i Nærheden af Krogsgaarde, og da han ikke kunde faa den i Gang igen, gik han de ca 3½ Km til Mønsted Kro, hvortil han, efter Værtens Udsagn, ankom ca 10⁶⁵, han fik noget Mad og gik straks i Seng; først næste Morgen ca Kl 7 fik han at vide, at Gaarden var brændt.

Efter alt foreliggende maa Ilden antages paasat; Forpagteren var sidst i Laden ca Kl 6 og medførte da ikke Lys, ligesom han ej heller afrev Tændstikker. Ilden maa som anført antages opstaaet i Laden, hvortil der var Adgang ad en ikke aflaaaset Dør fra Gaardspladsen; i Laden var der en Del Halm. Den næste Dag fandt Politiet i Laden en Lommelygte af en ret usædvanlig Konstruktion samt Halsen af en mindre Flaske. Efter først at have benægtet at have været i Besiddelse af en saadan Lommelygte, maatte Sangill indrømme, at han før Afrejsen fra Viborg den 8 havde benyttet en saadan Lygte ved Reparation af Automobilen, og han har ikke kunnet opgive, hvad der er

blevet af Lygten. Om Sagsøgtes Forhold er iøvrigt oplyst, at han i 1917 begyndte at drive selvstændig Forretning; i de første Aar tjente han mange Penge, dels ved Gaardsalg, dels ved at starte Købmandsforretninger, som han atter solgte; han kom imidlertid ret hurtig i Pengevanskeligheder; i 1921 forsøgte han forgæves at opnaa en Akkord med sine Kreditorer. Den 12 Oktober 1921 blev der, medens Ægtefællerne boede paa Møgelkærsgaard, foretaget Udlæg i hele deres Indbo, paa Tvangsauktionen den 20 December s A tilbagekøbte Svigerfaderen det nødvendigeste af Indboet. Den 8 Marts 1922 blev der tinglæst en Ægtepagt, hvorefter Indboet m m tilhørte Hustruen; siden 15 April s A har Sangill været Bestyrer for »A/S Skive Købmandsgaard«, et Selskab, der var stiftet af hans Svigerfader og dennes Søn, der ogsaa ejede samtlige Aktier.

Den 16 August blev der gjort Udlæg i samtlige paa Mønsted Kalkgaard værende Effekter. Ved Undersøgelsen fremkom det, at der tidligere havde været foretaget Forsøg paa at sætte Ild paa Gaarden. Detailhandler Anders Petersen opdagede nemlig den 2 Januar 1924, at der i et i hans Køkken værende Køkkenskab havde været tændt Baal; Ilden var gaaet ud, antagelig af Mangel paa Luft. Sangill havde baade den 31 December 1923 og den 1 Januar 1924 været hos ham to Gange og i hvert Fald en Gang været alene i Køkkenet.

Sangill havde tidligere været hjemsøgt af Ildebrande. Den 14 April 1923 var der en mindre Brand i Skive Købmandsgaard — Erstatning ca 6000 Kr — den 6 Maj s A nedbrændte Købmandsgaarden — Erstatning ca 53000 Kr; Aarsagen til begge disse Brande er ikke opklaret, og Assurancekompagniet Baltica, der havde udbetalt fornævnte Erstatningsbeløb, saa sig foranlediget til at opsigte Forsikringen. Ogsaa efter Branden paa Mønsted Kalkgaard har Sangill været uheldig; den 7 September 1925 nedbrændte Skive Købmandsgaard atter — Erstatningskravet ca 40,000 Kr blev bestridt. — Natten mellem den 18 og 19 Februar 1926 var der en mindre Brand, og den 18 Maj 1926 var der atter Brand i Købmandsgaarden, nemlig i et af Sangill til en Trediemand pantsat Skotøjslager, der var forsikret af denne.

For det paa Mønsted Kalkgaard opmagasinerede Indbo blev der af London Guarantee & Accident Comp Ltd udstedt en Police af 15 Juni 1923, hvorved det forsikredes for 30000 Kr; da Sangill ønskede Forsikringen forhøjet, blev der den 22 s M udstedt en ny Police, hvorefter Forsikringssummen var 60000 Kr. Forsikringen blev oprindelig kun tegnet for 4 Maaneder, nemlig til 15 Oktober s A, senere blev den fornyet indtil 15 December s A og den 31 s M betalte Sangill 1 Maanedes Præmie, nemlig til 15 Januar 1924.

I Sommeren 1923 blev der af Ægteparret Sangill sammen med Ekspeditrice Frk Virum optaget en nøjagtig og specificeret Fortegnelse over deres Løsøre, saaledes at Sangill ansatte Værdien; paa Grundlag af denne Optegnelse underskrev Fru Sangill den 23 Januar 1924 en Skades anmeldelse, der ved urigtig Sammentælling angaves at være 38993 Kr, men senere er opgjort til det i Stævningen angivne Beløb.

Da »London« vægrede sig ved at betale Erstatning, har under nærværende Sag Sagsøgerinden Fru Valborg Sangill paastaet de Sagsøgte London Guarantee & Accident Comp Ltd dømt til at betale 41 359 Kr med Renter heraf 5 pCt p a fra den 26 November 1924.

De Sagsøgte procederer til Frifindelse og har under Henviſning til Sagens indviklede Beskaffenhed paastaet Sagen forhandlet skriftlig; Sagsøgerinden har protesteret herimod; begge Parter er enige om, at Sagen, for det Tilfælde, at der skulde blive anordnet skriftlig Forhandling, er udprocederet. — I Medfør af Retsplejelovens § 385 bestemmer Retten, at Sagen vil være at forhandle skriftlig, og den vil saaledes være at afgøre i Realiteten.

Til Støtte for sin Paastand gør de Sagsøgte gældende, at Forsikringen var udløbet, da Branden fandt Sted.

Der maa dog gives Sagsøgerinden Medhold i, at da de Sagsøgte Repræsentant i Viborg uden Protest den 31 December modtog Præmie for Tiden indtil 15 Januar, maa Forsikringen antages at være holdt i Kraft.

Det gøres endvidere gældende, at Sangill selv har foraarsaget Branden og derfor har fortabt Kravet paa Skadeserstatning, og at Sagsøgerinden i hvert Fald har begaaet Assurancesvig ved at opgive Værdien af de brændte Effekter altfor højt, hvorfor hun efter Forsikringsbetingelsernes § 9 ikke kan gøre Krav paa Erstatning.

Med Hensyn til Værdien af det brændte Indbo fremgaar det af Undersøgelsen, at der som anført den 12 Oktober 1921 blev gjort Udlæg i hele Ægtefællernes daværende Indbo, der ialt blev vurderet til 5100 Kr; paa den efterfølgende Tvangsauktion købte Sagsøgerindens Fader Indbogenstande for ialt 3798 Kr 50 Øre — hele Indboet blev paa Auktionen udbragt til 5861 Kr.

Selv om der ogsaa maa gaas ud fra, at Effekterne ikke paa Tvangsauktionen er udbragt til deres sande Værdi, kan denne dog ikke antages at udgøre mere end det dobbelte af Auktionssummen, altsaa for den tilbagekøbte Del af Indboet ca 7600 Kr. I Begyndelsen af 1923 købte Sangill et Spisestuemøblement for ialt 1640 Kr. Det brændte Indbo synes saaledes ikke at have haft en højere Værdi end ca 9000 Kr. Hermed stemmer det ogsaa, at Indboet ved en Udlægsforretning af 16 August 1923, der medtog Rub og Stub, blev vurderet til 3245 Kr.

Det findes nu ufor nødvendent at komme nærmere ind paa Spørgsmaalet, om Sangill kan antages at have paasat Branden paa Mønsted Kalkgaard; thi, uden at Retten finder Anledning til at komme ind paa Enkeltheder, findes det ubetænkeligt at statuere, at det brændte Indbo ikke tilnærmelsesvis har haft den angivne Værdi, og at Sagsøgerinden ikke kan have været i god Tro, da hun indgav Skadesanmeldelse til de Sagsøgte.

I Medfør af Bestemmelsen i Forsikringsbetingelsernes § 9 vil de Sagsøgte herefter være at frifinde, hvorhos Sagsøgerinden vil have at godtgøre Selskabet Sagens Omkostninger med 500 Kr.

Ved en af Højesteret s D afsagt Dom i Sag Nr 249/1927 (**Rigsadvokaten mod Martinus Christensen Iversen**) blev Tiltalte for Tyveri anset i Medfør af Straffelovens § 228 jfr midlertidig Straffelov § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage.

Onsdag den 12 Oktober.

Nr 238/1927.

Rigsadvokaten
mod

Ejner Vilhelm Nielsen (Martensen-Larsen),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 198 m v.

Østre Landsrets Dom af 22 Juni 1927: Tiltalte Ejner Vilhelm Nielsen bør straffes med simpelt Fængsel i 14 Dage og betale de med Sagens Behandling forbundne Omkostninger. Saa bør Tiltalte og udrede i Erstatning til Parcellist Laurits Christian Christensen, Kagstrup Mark, 500 Kr. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste. Tiltalte vil derhos i Medfør af Motorlovens § 34 være at dømme til at have Retten til at føre Motorkøretøjer forbrudt for et Tidsrum af 2 Aar fra denne Højesteretsdoms Afsigelse at regne.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Ejner Vilhelm Nielsen bør derhos have Retten til at føre Motorkøretøjer forbrudt for et Tidsrum af 2 Aar fra denne Højesteretsdoms Afsigelse at regne. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Martensen-Larsen 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Retten for Næstved Købstad m v, tiltales i Henhold til Anklageskrift af 19 Maj d A Ejner Vilhelm Nielsen, der er født den 9 Juni 1903 og ikke forhen straffet, til Straf efter Straffelovens § 198 for uagtsomt Manddrab, efter Lov om Motorkøretøjer af 20 Marts 1918, som den er ændret i Lov 6 Maj 1921 § 32, for Overtrædelse af dens §§ 24 og 27 og efter Lov om Færdsel af 1 Maj 1923 § 22 for Overtrædelse af dens § 5 ved den 6 April 1927, da han førte Lastautomobil paa Vejen fra Kagstrup Skole til Træløse i Svinget ved Gaardejer Jensen Olsens Ejendom i Kagstrup at have kørt i sin Vejbanes venstre Side, undladt at vise fornøden Agtpaagivenhed og derved paa-kørt og dræbt Barnet Elly Amalie Alice Christensen, ligesom han undlod at give Signal, da han bemærkede Barnet.

Af Sagens Oplysninger fremgaar følgende:

Landevejen fra Kagstrup Skole til Træløse beskriver ved ovennævnte Ejendom en ret stærk Kurve og skraaner stærkt nedad i Automobilets Køreretning. Vejens Kørebane har paa det paagældende Sted kun en Bredde af ca 4 Meter.

Da Tiltalte kom til Kurven, traadte han Koblingen ud og begyndte at dreje Vognen ind i venstre Side af Vejen for, saaledes som han, der passerer det paagældende Sted flere Gange dagligt, plejer at gøre, at kunne skære Kurven paa langs i venstre Side, dels for at skaane Automobilet, dels for at kunne beholde den samme Hastighed. Ved Indkørslen i Kurven viste Automobilets Speedometer efter Tiltaltes Opgivende en Fart af mellem 20 og 24 Km i Timen, men ved en samme Dag af Justitsministeriets Motorsagkyndige i Næstved foretaget Prøve af Speedometret viste det sig, at Speedometret, naar Vognens virkelige Hastighed var ca 23,5 Km i Timen, kun viste mellem 20 og 21 Km, hvoraf efter den Motorsagkyndiges Erklæring kan sluttes, at Vognens Hastighed har været ca 27 Kilometer i Timen, naar Speedometeret viste 24 Km og ca 23 Km i Timen, naar Speedometret viste 20 Km.

Tiltalte har derhos forklaret, at han, der havde fuldt Overblik over Vejen og derfor ikke mente, at der var Grund til at nedsætte Farten, var lige ved at være inde i Kurven, da han saa Barnet, Elly Amalie Alice Christensen, komme løbende i stærk Fart ud paa Vejen fra Gaardejer Olsens Ejendom, der ligger umiddelbart ved Vejen tilhøjre for denne i Forhold til Tiltaltes Kørselsretning. Han saa først Barnet, da det var inde paa Landevejen. Han traadte straks i Fodbremsen, som virkede, og han drejede Vognen yderligere over i venstre Side, saa langt det var ham muligt. Han gav ikke Signal, hverken da han kørte ind i Kurven, eller da han saa Barnet, eller senere inden Paakørslen, og brugte ikke Haandbremsen. Tiltalte har som Grund til, at han ikke gav Signal, da han saa Barnet eller senere, anført, at han ikke kunde naa det, da han var fuldt optaget af at styre Vognen saa langt ud til venstre, han kunde. Han paakørte Barnet, der antagelig blev ramt af Automobilets højre Forhjul, i en Afstand af ca 7,4 Meter fra det Punkt, hvor han befandt sig, da han først fik Øje paa det. Ved Paakørslen blev der tilføjet Barnet Læsioner af

Kranie, Hjerne og Rygmarv, der medførte, at Døden indtraadte næsten øjeblikkelig. Tiltalte har forklaret, at Grunden til, at han drejede Vognen yderligere til venstre var, at han mente at se flere Børn komme i Gaardens Indkørsel, løbende i samme Retning som Elly; han mente derfor, at denne Manøvre var den eneste, hvorved han kunde undgaa at paakøre Børnene.

Efter en af den nævnte Motorsagkyndige foretaget Undersøgelse af Automobilets Tilstand og Bremseevne, Bremsesporene samt en Bremsprøve maa det antages, at Vognen i den for Føreren nødvendige Reaktions Tid er blevet ført frem fra det Sted, hvor den befandt sig, da Tiltalte saa Barnet, til Paakørselsstedet, og at Fodbremsen først er sat i Virksomhed i Paakørselsøjeblikket, saaledes at Bremsningen først maa antages at være blevet effektiv i Paakørselsøjeblikket eller derefter.

Det fremgaar derhos af Sagens Oplysninger, at Elly, der var syv Aar gammel, i stærk Fart og uden at se til Siderne løb ud af Gaarden for at komme over til en ligeoverfor i Vejens modsatte Side liggende Jordbunke, og at Gaardejer Olsens 9-aarige Datter Gerda løb bag efter hende, men at Gerda, da hun saa Automobilet, standsede, medens hun endnu var inde i Gaarden.

Efter det saaledes oplyste findes Tiltalte ved paa den omforklarede Maade og med den foran ommeldte Kørselshastighed og uden at give noget Advarselssignal at skære den vanskelig passable Kurve, hvor der umiddelbart op til Landevejen laa en beboet Gaard, at have undladt at vise fornøden Agtpaagivenhed og derved uagtsomt at have foraarsaget Barnets Død, og han vil herefter være at anse efter Straffelovens § 198 samt for Overtrædelse af Motorlovens §§ 24, 1ste Stk, og 27 efter dens § 32 og efter Færdselslovens § 22, jfr § 5, med en Straf, der efter Omstændighederne og under eet findes at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 14 Dage.

Efter derom nedlagt Paastand vil han derhos have at betale i Erstatning til det dræbte Barns Fader, Parcellist Laurits Christian Christensen, Kagstrup Mark, 500 Kr.

Tiltalte har selv sørget for sit Forsvar for Landsretten.

Torsdag den 13 Oktober.

Nr 21/1927. Købmand **Lars Dinesens** som Konkursbo behandlede Dødsbo (Oluf Petersen)

mod

Aktieselskabet Slagelse Valsemølle (Fenger),

betræffende Afkræftelse af en Overdragelse af et Parti Hvede.

Østre Landsrets Dom af 6 December 1926: De Sagsøgte, A/S Slagelse Valsemølle. Slagelse, bør for Tiltale af Sagsøgerne,

Kuratorerne i Købmand af Slagelse Lars Dinesens som Konkursbo behandlede Dødsbo, Sagfører P C Petersen og Overretssagfører Alb Christensen, Slagelse, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Dommen er det i Henhold til de i denne anførte Grunde rettelig antaget, at Ejendomsretten over Hveden ikke inden Dødsfaldet var overgaaet til Indstævnte. Der maa derhos gives Boet, som har vist sig at være insolvent, Medhold i, at Boet i Henhold til Bestemmelsen i Aftalelovens § 21, 2 Stk, sidste Punktum, har haft Ret til at fordre, at Indstævnte skulde tilbagelevere den efter Dødsfaldet udleverede Hvede, idet den nævnte Bestemmelse maa antages at omfatte en Disposition som den i Sagen omhandlede.

Herefter vil Boets Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes at burde ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Boet med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Aktieselskabet Slagelse Valsemølle, bør til Appellanten, Købmand Lars Dinesens som Konkursbo behandlede Dødsbo, betale 6675 Kroner med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 23 September 1926, til Betalingsker. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Indstævnte til Appellanten med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Afdøde Købmand Lars Dinesen af Slagelse havde i Begyndelsen af April Maaned 1926 liggende paa sit Loft til Salg dels et Parti paa ca 600 Tdr Hvede, stammende fra Proprietær Jens Hansen, Næsbygaard, dels et Parti paa ca 50 Tdr Hvede, der stammede andetsteds fra. Den 15 s M solgte han til Aktieselskabet Slagelse Valsemølle 300 Tdr af Hveden fra Hansen, Vægt 126/27 Pund hollandsk til en Pris af Kr 22,25 pr 100 kg, frit tilkøbt Møllen; Betaling Netto kontant. Hveden skulde blive liggende en Maaned for Køberens Regning paa Dinesens Loft, og Køberen skulde holde Hveden assureret. Valsemøllens Direktør havde forinden Købet besigtiget bemeldte fra Hansen hidrørende Parti, der laa paa to forskellige Steder i Dinesens Magasin.

og konstateret Kvalitetsvægten. Samme Dag, Forretningen afsluttedes, betalte Valsemøllen 6000 Kr af Købesummen, medens Resten 675 Kr krediteredes Dinesen. Den 23 s M solgte Dinesen til A/S Slagelse & Korsør Dampmøller 300 Tdr dansk Hvede, gode, sunde Varer, Vægt 127/28 Pund hollandsk, til en Pris af Kr 23 pr Td, at levere Dampmøllerne i de nærmeste Dage. Som det vil ses, var der ikke ved denne Forretning Tale om, at der skulde leveres Hvede af det fra Proprietær Hansen stammende Parti. Hveden var ikke i Forvejen besigtiget, og Kvalitetsvægten var ikke konstateret. Køberen skulde ikke holde Hveden assureret. Af Købesummen betalte Dampmøllerne den 5 Maj kontant 6000 Kr, medens Resten debiteredes dem. I Tiden fra 11 Maj til 17 Maj leverede Dinesen ialt til Dampmøllerne 225 Tdr af Proprietær Hansens Hvede. I Tiden efter 15 Maj anmodede saavel Dampmøllerne som Valsemøllen ved Henvendelser til Dinesens Forretning om Levering henholdsvis af Restpartiet og af hele det solgte Kvantum. Dinesen var syg og sengeliggende, men hans første Kommis fik Besked fra ham om at levere saa hurtig, som det øvrige Arbejde i Forretningen tillod det.

Trods flere Henvendelser fra Køberne blev Partierne ikke leveret i de følgende Dage.

Efter Aftalen skulde Partierne herefter leveres den 18 Maj, og herom havde nævnte Kommis givet Ordre til den Arbejdsmand, der passede Lageret.

Tidlig om Morgen den 18 afgik Lars Dinesen ved Døden, og Meddelelsen herom fik den omtalte Arbejdsmand og Køberne, som det maa antages, en Timestid senere, inden Udleveringen af Hveden var begyndt. For at fremskynde Hvedens Levering stillede Valsemøllen selv Køretøj til Disposition og sendte en Mand, der skulde assistere ved Sækningen og Udvejningen. I Løbet af Dagen leveredes der til Valsemøllen 300 Tdr, der alle hidrørte fra Proprietær Hansens Parti, og til Dampmøllerne 35 Tdr Hvede, der ligeledes stammede fra Hansens Parti. Den følgende Dag leveredes der til Dampmøllerne de resterende 40 Tdr, hvoraf ca 15 Tdr stammede fra et andet Parti.

Det viste sig efter Dinesens Død, at hans økonomiske Forhold var meget daarlige. Boet blev behandlet som Arv- og Gældsfragaaltesbo, men overgik senere til Behandling efter Konkurslovens Regler.

Under nærværende ved Retten for Slagelse Købstad m v forberedte Sag paastaar Sagsøgerne, Kuratorerne i Dinesens som Konkursbo behandlede Dødsbo, Sagfører P Chr Petersen og Overretssagfører Alb Christensen, de Sagsøgte, fornævnte A/S Slagelse Valsemølle, dømt til at erstatte Boet Hvedens Værdi med 6675 Kr med Renter deraf 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 23 September 1926.

De Sagsøgte har paastaet sig frifundet.

Sagsøgerne gør gældende, at Ejendomsretten over Hveden ikke var overgaaet til Valsemøllen inden Dinesens Død, at de Sagsøgte har været uberettigede til efter hans Død at lade sig Hveden udlevere uden Skifterettens Samtykke, og at de Sagsøgte derfor maa godtgøre Boet Hvedens Værdi, som Sagsøgerne ansætter til Fakturabeløbet.

Til Støtte for deres Frifindelspaastand gør de Sagsøgte gældende, at Ejendomsretten over den fra Hansen stammende Hvede allerede ved Handlernes Afslutning og Købesummens Betaling er overgaaet til dem og Dampmøllerne i Forening, saaledes at den var i Samveje mellem dem, og at de derfor har været berettigede til at lade sig Hveden udlevere.

I denne Betragtning kan der ikke gives de Sagsøgte Medhold. Det skal i saa Henseende bemærkes, at som foran nævnt havde Dampmøllerne ikke forinden besigtiget den af dem købte Hvede, og Partiet var ikke nærmere specificeret. Der forelaa kun et med Forudbetaling af Købesummen forbundet Køb og Salg, der ikke ved Lars Dinesens Død var fuldtud opfyldt ved Leveringen, og som forøvrigt efter hans Død tildels blev opfyldt ved Levering af Hvede, der stammede fra et andet Parti end Proprietær Hansens.

Da de Sagsøgte, hvis Parti som nævnt var nærmere specificeret, ikke ved Købesummens Betaling har sørget for, at Partiet blev opvejet og separeret fra det øvrige Parti, findes de Sagsøgte herefter ikke med Rette at kunne hævde, at Ejendomsretten over Hveden inden Dødsfaldet var overgaaet til dem.

De Sagsøgte gør imidlertid yderligere gældende, at Udleveringen efter Dødsfaldet under de foreliggende Omstændigheder maa være gyldig i Henhold til Bestemmelsen i § 21 i Aftaleloven af 8 Maj 1917.

Som omtalt foretog Dinesens Pakhusarbejder Udleveringen i Henhold til en af Førstekommissen den 17 Maj given Ordre. Denne Ordre blev ikke tilbagekaldt, da Kommissen fik Underretning om Dinesens Død. Det maa tværtimod antages, at Kommissen har været medvirkende ved Udleveringen den 18 og 19 Maj. Da det dernæst maa antages, at de Sagsøgte med Føje har kunnet gaa ud fra, at Dødsfaldet ikke under de foreliggende Omstændigheder har haft nogen Betydning for Lars Dinesens Folks Opfyldelse af Handlen ved Hvedens Udlevering, idet det navnlig maa antages, at de Sagsøgte ikke har haft nogen Viden om, at Lars Dinesen i Virkeligheden var insolvent, og da der endelig maa gives de Sagsøgte Medhold i, at Bestemmelsen i sidste Punktum i den anførte Lovbestemmelse ikke kan føre til noget andet Resultat, findes Boet at maatte være afskaaret fra at anfægte Udleveringen af Hveden. De Sagsøgte vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Nr 22/1927. Købmand **Lars Dinesen** som Konkursbo behandlede Dødsbo (Oluf Petersen)

m o d

Aktieselskabet **Slagelse** og **Korsør Dampmøller** eller nu Aktieselskabet **Slagelse Dampmølle** (Fenger),

betræffende Afkræftelse af en Overdragelse af et Parti Hvede.

Østre Landsrets Dom af 6 December 1926: De Sagsøgte, A/S Slagelse og Korsør Dampmøller, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Kuratorerne i Købmand af Slagelse Lars Dinesens som Konkursbo behandlede Dødsbo, Sagfører P Chr Petersen og Overretssagfører Alb Christensen, Slagelse, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Dommen er det i Henhold til de i denne anførte Grunde rettelig antaget, at Ejendomsretten over Hveden ikke inden Dødsfaldet var overgaaet til Indstævnte. Der maa derhos gives Boet, som har vist sig at være insolvent, Medhold i, at Boet i Henhold til Bestemmelsen i Aftalelovens § 21, 2 Stk, sidste Punktum, har haft Ret til at fordrø, at Indstævnte skulde tilbagelevere den efter Dødsfaldet udleverede Hvede, idet den nævnte Bestemmelse maa antages at omfatte en Disposition som den i Sagen omhandlede.

Herefter vil Boets Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes at burde ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Boet med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Aktieselskabet Slagelse og Korsør Dampmøller eller nu Aktieselskabet Slagelse Dampmølle, bør til Appellanten, Købmand Lars Dinesens som Konkursbo behandlede Dødsbo, betale 1725 Kroner med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 23 September 1926, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Indstævnte til Appellanten med 500 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Afdøde Købmand Lars Dinesen af Slagelse havde i Begyndelsen af April Maaned 1926 liggende paa sit Loft til Salg dels et Parti paa ca 600 Tdr Hvede stammende fra Proprietær Jens Hansen, Næsbygaard, dels et Parti paa ca 50 Tdr Hvede, der stammede andetsteds fra. Den 15 s M solgte han til Aktieselskabet Slagelse Valsemølle 300 Tdr af Hveden fra Hansen, Vægt 126/27 Pund hollandsk til en Pris af Kr 22,25 pr 100 kg, frit tilkørt Møllen; Betaling netto kontant. Hve-

den skulde blive liggende en Maaned for Køberens Regning paa Dinesens Loft, og Køberen skulde holde Hveden assureret. Valsemøllens Direktør havde forinden Købet besigtiget bemeldte, fra Hansen hidrørende Parti, der laa paa to forskellige Steder i Dinesens Magasin, og konstateret Kvalitetsvægten. Samme Dag, Forretningen afsluttedes, betalte Valsemøllen 6000 Kr af Købesummen, medens Resten, 675 Kr, krediteredes Dinesen. Den 23 s A solgte Dinesen til A/S Slagelse og Korsør Dampmøller 300 Tdr dansk Hvede, gode, sunde Varer, Vægt 127/28 Pund holandsk, til en Pris af Kr 23 pr Td, at levere Dampmøllerne i de nærmeste Dage. Som det vil ses, var der ikke ved denne Forretning Tale om, at der skulde leveres Hvede af det fra Proprietær Hansen stammende Parti. Hveden var ikke i Forvejen besigtiget, og Kvalitetsvægten var ikke konstateret. Køberen skulde ikke holde Hveden assureret. Af Købesummen betalte Dampmøllerne den 5 Maj kontant 6000 Kr, medens Resten debiteredes dem. I Tiden fra 11 Maj til 17 Maj leverede Dinesen ialt til Dampmøllerne 225 Tdr af Proprietær Hansens Hvede. I Tiden efter 15 Maj anmodede saavel Dampmøllerne som Valsemøllen ved Henvendelser til Dinesens Forretning om Levering henholdsvis af Restpartiet og af hele det solgte Kvantum. Dinesen var syg og sengeliggende, men hans første Kommis fik Besked fra ham om at levere saa hurtigt, som det øvrige Arbejde i Forretningen tillod det.

Trods flere Henvendelser fra Køberne blev Partierne ikke leveret i de følgende Dage.

Efter Aftale skulde Partierne herefter leveres den 18 Maj, og herom havde nævnte Kommis givet Ordre til den Arbejdsmand, der passede Lageret.

Tidlig om Morgenen den 18de afgik Lars Dinesen ved Døden, og Meddelelsen herom fik den omtalte Arbejdsmand og Køberne, som det maa antages, en Timestid senere, inden Udleveringen af Hveden var begyndt. For at fremme Hvedens Levering stillede Valsemøllen sely Køretøj til Disposition og sendte en Mand, der skulde assistere ved Sækningen og Udvejningen. I Løbet af Dagen leveredes der til Valsemøllen 300 Tdr, der alle hidrørte fra Proprietær Hansens Parti, og til Dampmøllerne 35 Tdr Hvede, der ligeledes stammede fra Hansens Parti. Den følgende Dag leveredes der til Dampmøllerne de resterende 40 Tdr, hvoraf ca 15 Tdr stammede fra et andet Parti.

Det viste sig efter Dinesens Død, at hans økonomiske Forhold var meget daarlige. Boet blev behandlet som Arv- og Gældsfragaalsesbo, men overgik senere til Behandling efter Konkurslovens Regler.

Under nærværende ved Retten for Slagelse Købstad m v forberedte Sag paastaar Sagsøgerne, Kuratorerne i Købmand Dinesens som Konkursbo behandlede Dødsbo, Sagfører P Chr Petersen og Overretssagfører Alb Christensen, de Sagsøgte, fornævnte A/S Slagelse og Korsør Dampmøller, dømt til at erstatte Boet Værdien af de den 18 og 19 Maj udlerede 75 Tdr Hvede med 1725 Kr med Renter heraf 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 23 September 1926.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet.

Sagsøgerne gør gældende, at Ejendomsretten over bemeldte den 18

og 19. Maj udleverede Tdr Hvede ikke var overgaaet til Dampmøllerne inden Dinesens Død, at de Sagsøgte har været uberettiget til efter hans Død at lade sig Hveden udlevere uden Skifterettens Samtykke, og at de Sagsøgte derfor maa godtgøre Boet Hvedens Værdi, som Sagsøgerne ansætter til Fakturabeløbet.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand gør de Sagsøgte gældende, at Ejendomsretten over den fra Hansen stammende Hvede allerede ved Handlernes Afslutning og Købesummernes Betaling er overgaaet til dem og Valsemøllen i Forening, saaledes at den var i Sameje mellem dem, og at de derfor har været berettiget til at lade sig Hveden udlevere.

I denne Betragtning kan der dog ikke gives de Sagsøgte Medhold. Som foran nævnt havde de Sagsøgte ikke besigtiget den af dem købte Hvede, og Partiet var ikke nærmere specificeret. Der forelaa kun et med Forudbetaling af Købesummen forbundet Køb og Salg, der ikke ved Lars Dinesens Død var fuldstændig opfyldt ved Levering, som efter Sluttedlen kunde være endelig opfyldt ved Levering af anden Hvede end den fra Proprietær Hansen stammende, og som efter Dinesens Død ogsaa tildels blev opfyldt ved Levering af anden Hvede. De Sagsøgte findes herefter ikke med Føje at kunne hævde, at Ejendomsretten til de ikke forinden Dødsfaldet leverede 75 Tdr Hvede var overgaaet til dem enten alene eller i Sameje med Valsemøllen.

De Sagsøgte gør imidlertid yderligere gældende, at Udleveringen efter Dødsfaldet under de foreliggende Omstændigheder maa være gyldig i Henhold til Bestemmelsen i § 21 i Aftaleloven af 8. Maj 1917.

Som omtalt foretog Dinesens Pakhusarbejder Udleveringen i Henhold til en af Førstekommissen den 17. Maj given Ordre. Denne Ordre blev ikke tilbagekaldt, da Kommissen fik Underretning om Dinesens Død. Det maa tværtimod antages, at Kommissen har været medvirkende ved Udleveringen den 18 og 19. Maj. Da det dernæst maa antages, at de Sagsøgte med Føje har kunnet gaa ud fra, at Dødsfaldet ikke under de foreliggende Omstændigheder har haft nogen Betydning for Lars Dinesens Folks Opfyldelse af Handlen ved Hvedens Udlevering, idet det navnlig maa antages, at de Sagsøgte ikke har haft nogen Viden om, at Lars Dinesen i Virkeligheden var insolvent, og da der endelig maa gives de Sagsøgte Medhold i, at Bestemmelsen i sidste Punktum i den anførte Lovbestemmelse ikke kan føre til noget andet Resultat, findes Boet at maatte være afskaaret fra at anfægte Udleveringen af Hveden. De Sagsøgte vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Nr 172/1926. Rentier **H P Skaaning** (I Kondrup efter Ordre)
 m o d
 Frøken **Bolette Jensen** (Selv).

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at anerkende Indstævnte som Ejer af en Panteobligation.

Østre Landsrets Dom af af 3 Maj 1926: Sagsøgerinden, Frk Bolette Jensen, bør anses som retmæssig Indehaver af Panteobligation, oprindelig stor 4000 Kr, udstedt den 23 Maj 1922 af Bend Valdemar Frederiksen til Husejer Anders Bodilsen med Pant i Ejendommen Matr Nr 3 b Brændholt By, Uggerløse Sogn. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgte, Rentier H P Skaaning, Rødby Havn, til Sagsøgerinden med 300 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter det i Sagen oplyste — derunder de Oplysninger, der foreligger om en den 25 Maj 1923 mellem Appellanten og Ziirsens oprettet skriftlig Overenskomst, i hvilket det bestemt forudsattes, at Obligationen da tilhørte Appellanten — kan det ikke anses for bevist, at Appellanten ved den i Dommen nævnte Lejlighed har solgt Obligationen til Ziirsens. Herefter vil Appellanten overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Rentier H P Skaaning, bør for Tiltale af Indstævnte, Frk Bolette Jensen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører I Kondrup 300 Kroner, der udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved et Ejendomssalg, som Sagsøgte, Rentier H P Skaaning, havde foretaget under Medvirkning af Møller Th Ziirsens, var Skaaning kommet i Besiddelse af en Panteobligation oprindelig stor 4000 Kr, udstedt den 23 Maj 1922 af Bend Valdemar Frederiksen til Husejer Anders Bodilsen med Pant i Ejendommen Matr Nr 3 b Brændholt By, Uggerløse Sogn. Ved en Transport, dateret 18 April 1923 transporteredes denne Obligation til Ziirsens, der samme Dato transporterede den

til V Madsen af København, til hvem han skyldte et større Beløb. V Madsen transporterede den til Sagsøgerinden, der er hans Niece og var Husbestyrerinde hos Ziirsen og ogsaa havde Penge tilgode hos ham. Transporten fra Skaaning til Ziirsen er underskrevet med Skaanings Navn, men det er ubestridt under Sagen, at det er Ziirsen, der har foretaget Underskriften. Da Skaaning har bestridt Ziirsens Berettigelse til at underskrive Transporten, og Debitor efter Obligationen ikke har villet anerkende Sagsøgerinden som rette Kreditor, har Sagsøgerinden under nærværende ved Retten for Maribo Købstad m v forberedte Sag paastaaet Skaaning tilpligtet at anerkende, at hun er retmæssig Indehaver af Obligationen. Hun gør gældende, at Ziirsen har afkøbt Skaaning Obligationen for et Beløb af 2800 Kr, der skulde betales med Varer, at disse Varer ogsaa er leveret, samt at Obligationen er overleveret ham af Skaaning som hans Ejendom.

Sagsøgte har paastaaet sig frifundet. Han gør gældende, at han ikke har solgt Obligationen til Ziirsen, men at det var en Aftale mellem ham og Ziirsen, at denne skulde forsøge paa at sælge Obligationen for et Beløb af 3000 Kr, der skulde betales kontant. Han overleverede ham derefter Obligationen til Forevisning for eventuelle Købere. De Varer, han har modtaget, blev leveret ham til delvis Afvikling af et gammelt Mellemværende.

To under Sagen førte Vidner, der var tilstede, da Skaaning overleverede Obligationen til Ziirsen paa Roskilde Banegaard, har forklaret, at Skaaning solgte Obligationen til Ziirsen, og at der var Tale om, at der skulde leveres Varer for Beløbet.

Sagsøgerinden har som Part forklaret, at hun har paahørt en Samtale mellem Ziirsen og Skaaning, ifølge hvilken Skaaning solgte Obligationen til Ziirsen for et Beløb af 2800 Kr, der skulde betales med Varer, som hun efter deres Anvisning opnoterede, og som hun senere besørgede afsendt. Naar til de afgivne Forklaringer føjes, at der af Ziirsen den 19 April, altsaa Dagen efter Transportens Udstedelse, er leveret Varer dels til Skaaning og dels til en Trediemand, hvem Skaaning skulde levere Varer (Saasæd) til et Beløb af ca 2800 Kr, maa det anses for tilstrækkeligt bevist, at Skaaning har solgt Obligationen til Ziirsen og faaet Valuta for den.

Sagsøgerindens Paastand vil herefter være at tage til Følge. Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde betale Sagsøgerinden med 300 Kr.

Mandag den 17 Oktober.

Nr 312/1926. **Københavns Sporveje (Trolle)**

mod

fhv Detailhandler **Carl Petersen** (Graae efter Ordre).

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning i Anledning af en Paakørsel.

Østre Landsrets Dom af 2 November 1926: De Sagsøgte, Københavns Sporveje, bør til Sagsøgeren, fhv Detailhandler Carl Petersen, betale 4297 Kr 40 Øre tillige med Renter deraf 5 pCt aarlig fra den 3 Juni 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 400 Kr. At efterkomme inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den overensstemmende med en af Indstævnte nedlagt subsidiær Paastand være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale 200 Kroner i Salær til Højesteretsadvokat Graae, som efter Beskikkelse har givet Møde for Indstævnte for Højesteret.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Københavns Sporveje, til Højesteretsadvokat Graae 200 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 30 Oktober 1925 Kl ca 5 Eftm kom en med 1 Hest forspændt, med Frugttønder belæst Arbejdsvogn, hvorpaa — foruden Kusken og dennes Søn — fhv Detailhandler Carl Petersen sad, kørende i Skridtgang i højre Side af Kørebanen i Bernstorffsgade i Retning mod Vesterbrogade. For at komme uden om et tæst op til højre Kantsten holdende Køretøj svingede Kusken til venstre ud i Sporvognssporene, men inden Arbejdsvognen var kommet forbi det holdende Køretøj, blev den paakørt af et bagfra kommende Sporvognstog der bestod af Motorvogn og Bivogn. Ved Sammenstødet blev Arbejdsvognen skubbet op mod det holdende Køretøj, hvorved de tre paa Vognen siddende Personer faldt ned paa Gaden, og Carl Petersen blev ramt af Sporvognen og skubbet et Par Alen frem af den. Han paadrog sig herved et højresidigt Ankelbrud, hvorfor han behandlede paa Kommunehospitalet til den 14 Januar 1926, og som ifølge Attester, udstedte af Reservekirurg Seedorff den 25 Januar og 26 Marts 1926, har medført nogen valgus-Stilling af Foden samt indskrænket Bevægelsesfrihed i Fodleddet, særlig for Drejebevægelser, der næsten er ophævet, ligesom højre Skinneben er 2 cm forkortet.

Arbejderforsikringsraadet har i Erklæring af 12 Oktober 1926 udtalt, at, saafremt Tilfældet havde henhørt under Ulykkesforsikrings-

loven, vilde Raadet i Henhold til Lovens § 32 have tillagt den tilskadekomne en Invaliditetserstatning, beregnet efter en Invaliditetsgrad af 25 pCt.

Under denne Sag gør nu Petersen gældende, at de Sagsøgte, Københavns Sporveje, i Henhold til Bek Nr 109 af 9 August 1898 § 14 er ansvarlige for den ham paaførte Skade, og paastaar de Sagsøgte dømt til at betale ham i Erstatning 1) for Ødelæggelse af Klædningsstykker, for Udgifter til Hospitalsophold og Lægeattester m v: 297 Kr 40 Øre; 2) for tabt Arbejdsfortjeneste i Tiden fra 30 Oktober 1925 til 1 Maj 1926: 1000 Kr; 3) for Nedsættelse i Erhvervsevne: 3100 Kr; og 4) for Svie og Smerte: 1000 Kr; tilsammen 5397 Kr 40 Øre, med Renter heraf, 5 pCt aarlig, fra Stævningens Dato, den 3 Juni 1926.

De Sagsøgte paastaar sig frifundet, idet de gør gældende, at den Petersen paaførte Skade er bevirket ved et for de Sagsøgte uafvendeligt Tilfælde. Subsidiært bestrider de Rigtigheden af Erstatningens Beregning, bortset fra Post 1.

Petersen har som Part forklaret, at han, der sad i venstre Side af Vognen, vendte sig om og saa sig tilbage, førend Vognen svingede til venstre, men ikke, uagtet han havde fri Udsigt bagud, opdagede nogen Sporvogn bagved; han strakte derefter venstre Haand ud; paa dette Tidspunkt befandt Vognen sig i en Afstand af ca 6 m fra det holdende Køretøj. Først da Vognen var kommet saa langt frem, at Hesten var ud for det holdende Køretøj, hørte han Sporvognen klemte; Kusken piskede da paa Hesten, men umiddelbart derefter skete Sammenstødet.

Rigtigheden af denne Forklaring bestyrkes til Dels ved Sagens øvrige Oplysninger.

Det er iøvigt oplyst, at Føret paa det paagældende Tidspunkt var tørt, men Sporvognsskinnerne var noget fedtede, da Vejret var ved at blive taaget. Om Sporvognens Afstand fra Arbejdsvognen, dengang denne drejede til venstre, er der afgivet forskellige Forklaringer, der varierer fra ca 20 til 40 m. Sporvognens Hastighed maa antages at have været ca 25 km i Timen. Vognstyreren har forklaret, at han, da Frugtlæsset var ret højt, ikke kunde se det foran Arbejdsvognen holdende Køretøj, og at han straks, da han saa Vognen dreje til venstre, begyndte at gruse, bremse og ringe stærkt, men at det ikke var ham muligt at bremse helt op paa den korte Afstand; da han havde givet Grus den første Gang og atter vilde gruse, stoppede Gruset i Røret og blev siddende fast, hvilket han mener muligt var Grunden til, at han ikke kunde faa standset Sporvognen, inden den stødte mod Arbejdsvognen.

Da de Sagsøgte, der maa bære Ansvar for, at Vognstyreren ikke var i Stand til at foretage effektiv Grusning, herefter ikke har godtgjort, at den indtrufne Skade er bevirket ved uafvendeligt Tilfælde, maa de være pligtige at erstatte Petersen Skaden. Erstatningen skønnes under Hensyn til de foreliggende Oplysninger om hans Erhvervsforhold, Alder (68 Aar), Ulykkestilfældets umiddelbare Følger og Graden af den ham paaførte varige Invaliditet at kunne bestemmes til

4000 Kr foruden de under Post 1 krævede 297 Kr 40 Øre med Renter af det samlede Beløb som paastaet.

Sagens Omkostninger vil de Sagsøgte have at godtgøre Sagsøgeren med 400 Kr.

Onsdag den 19 Oktober.

Nr 255/1926. **Generaldirektoratet for de danske Statsbaner**
(Graae)

mod

Rederiet for M/S »Karin« af Skillinge, Sverige (Schjørring).

betræffende Erstatning for Skade ved et Skibssammenstød.

Sø- og Handelsrettens Dom af 30 Juni 1926: De Sagsøgte, Generaldirektoratet for De danske Statsbaner, bør til Sagsøgerne, Rederiet for M/S »Karin«, betale 5750 svenske Kr med Renter 5 pCt p a fra den 20 Februar 1926, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, findes det i Dommen rettelig antaget, at Skibenes Skade maa deles lige. Herefter vil Appellanten have til Indstævnte at betale 5250 svenske Kroner med Renter, og overensstemmende med Indstævntes Paastand vil Dommen med denne Ændring være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at det Indstævnte, Rederiet for M/S »Karin« af Skillinge tilkendte Beløb nedsættes til 3250 svenske Kroner. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Generaldirektoratet for de danske Statsbaner, til Indstævnte med 500 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 7 Marts 1924 kolliderede Dampfærgeren »Helsingborg« med M/S »Karin« udenfor Helsingør Havn. Der er Enighed om, at det var tæt Taage, saaledes at man fra begge Sider kun kunde se 2 à 3 Skibslængder fremover, men iøvrigt stemmer de fra begge Sider afgivne Forklaringer meget lidt med hinanden, og mange Detailpunkter maa betragtes som uoplyste.

»Helsingborg« kom fra Helsingborg og skulde til Helsingør. »Karin« kom ud fra Helsingør og skulde til Helsingborg. Kollisionen fandt Sted ca 300 Meter udenfor det søndre Molehoved i Helsingør Havn. »Karin« var afejlet fra Helsingør noget efter Middag. Den sejlede alene paa Motoren, oprindelig med denne stillet paa sagte Fart, d v s med en Fart af 2—3 Knob, men Farten sattes noget op, kort før Skibene fik hinanden i Sigte. Færgeren gik over Grunden med en Fart, der, efter hvad der er oplyst under den mundtlige Procedure, ikke synes at have været ringere end den Fart, hvormed den sædvanlig gaar. Færgeren synes at have opdaget »Karin« noget før dette Skib opdagede Færgeren. Efter den fra Færgens Side afgivne Forklaring saa den Skonnerten i Taage et Stykke om Bagbord og gav for at undgaa Kollisionen Bagbordsror, idet den, som den paastaar, gav et Stød i Fløjten. Da den senere opdagede, at Skonnerten drejede til Bagbord, saaledes at Kollisionen var uundgaaelig, slog den fuld Kraft bak og gav tre Stød i Fløjten.

Efter de fra »Karin«s Side afgivne Forklaringer havde »Karin« givet de foreskrevne Taagesignaler, men havde ikke hørt noget Signal fra Færgeren, førend den, samtidig med at den opdagede Færgeren i Taagen et Par Streger om Styrbord, hørte Færgeren give tre Stød i Fløjten. Da »Karin«s Fører mente, at Kollisionen var uundgaaelig, drejede han til Bagbord uden at give det herfor foreskrevne Signal og uden at stoppe eller bakke, idet han mente, at denne Manøvre bedst vilde formindske Sammenstødet's Virkninger. Kort efter fandt Sammenstødet Sted, idet Færgeren, der havde mistet Størstedelen af sin Fart, med sin Stævsnør nærmede sig »Karin«s Styrbords Bov.

Fra Færgens Side gøres det gældende, at den ikke har hørt noget Signal fra »Karin«.

Der er Enighed om, at »Karin«s Skade beløber sig til 11 000 svenske Kr og Færgens Skade til 500 svenske Kr.

Under nærværende Sag har Rederiet for »Karin« paastaet Generaldirektoratet for De danske Statsbaner tilpligtet at betale »Karin«s Skade 11 000 svenske Kr med Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 20 Februar 1926, subsidiært den samlede Skade fordelt efter Retten Skøn, jfr Sølovens § 220, 2 Stk.

De Sagsøgte har paastaet sig frifundet og Sagsøgerne dømt til at betale 500 svenske Kr med Renter, subsidiært at hvert Skib bærer sin Skade, jfr Sølovens § 221.

Medens det paa mange Punktver er uklart, hvorledes Skylden fordeles sig, maa Retten finde, at det er givet, at Færgeren har begaaet den Fejl at løbe med for stærk Fart i den tætte Taage og ikke straks at bakke, da den fik Øje paa »Karin«. »Karin« har begaaet den Fejl at dreje til Bagbord uden at give Signal og ikke at bakke straks, da den

fik det andet Skib i Sigte. Da Omstændighederne ikke giver Støtte for en Fordeling i noget bestemt Forhold, maa Skaden deles lige.

Herefter vil de Sagsøgte have at betale til Sagsøgerne 5750 svenske Kr med Renter 5 pCt aarlig fra den 20 Februar 1926, til Betaling sker. Sagens Omkostninger vil kunne hæves.

Nr 337/1926. Overretssagfører **A Forum** som exeutor testamenti i Boet efter afdøde Frøken **Theodora Jacobsen** (Bülow)
m o d

Fru **Anna Christensen**, f Hjorth (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Gyldigheden af et Testamente.

Østre Landsrets Dom af 15 November 1926: Det ovennævnte af afdøde Frk Theodora Jacobsen den 12 Marts 1926 underskrevne Testamente bør anses ugyldigt, hvorfor Sagsøgte, Overretssagfører A Forum som executor testamenti i Frk Jacobsens Bo bør behandle dette i Overensstemmelse med Afdødes Testamente af 13 April 1920. Sagsøgte bør derhos betale Sagsøgerinden, Fru Anna Christensen, f Hjorth, Kistrupholt pr Dronninglund, Sagens Omkostninger med 500 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten ikke gentaget sit Anbringende om, at Indstævnte skulde have godkendt Testamentet.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Overretssagfører A Forum som executor testamenti i Boet efter afdøde Frøken Theodora Jacobsen, til Indstævnte, Fru Anna Christensen, f Hjorth, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Frøken Theodora Jacobsen, der afgik ved Døden den 28 Marts 1926, har oprettet to notarielt bekræftede Testamenter, henholdsvis af 13 April 1920 og af 12 Marts 1926; ved det sidste tilbagekaldes det første. Hovedforskellen mellem Testamenterne bestaar deri, at der er tillagt Sagfører A N Petersen, her af Staden, en Arvepart, der antages at ville udgøre 20 à 25000 Kr. Endvidere har Testatrix ved det sidste Testamente eftergivet sin Søstersøn, Gaardejer J Chr Hjorth Restgælden, ca 8000 Kr, ifølge en af ham til Afdøde i 1915 for 10000 Kr udstedt Obligation med Pant i den ham tilhørende Ejendom, Thinghøjgaard, Asminderød Sogn.

Under denne Sag paastaar nu Fru Anna Christensen, f Hjorth, Overretssagfører A Forum som executor testamenti i Afdødes Bo tilpligtet at høre det af Afdøde den 12 Marts 1926 oprettede Testamente kendt ugyldigt og at behandle Afdødes Bo i Overensstemmelse med Testamentet af 13 April 1920, idet Sagsøgerinden gør gældende, at Testatrix ved Oprettelsen af Testamentet af 12 Marts 1926 ikke var sin Fornuft mægtig.

Sagsøgte paastaar derimod dette sidste Testamente opretholdt som gyldigt, og at Boet behandles i Overensstemmelse hermed, idet han hævder, at Afdøde, da hun underskrev dette Testamente, var ved sin Fornufts fulde Brug. Sagsøgte henviser herved bl a til, at Sagfører A N Petersen ganske kort efter, at Afdøde om Formiddagen den 12 Marts 1926 var blevet indlagt paa St. Josefs Hospital, oplæste og gennemgik Testamentet for hende, og at hun intet havde at indvende mod dets Indhold. Sagfører Petersen efterlod ved sin Bortgang Testamentet hos hende for det Tilfælde, at hun ønskede yderligere at gøre sig bekendt med det, og det forblev i hendes Besiddelse, indtil det om Eftermiddagen blev underskrevet og rathaberet af hende i Overværelse af Notarius publicus med Vidner; Notarius har bevidnet, at hun ved Underskriften var ved sin Fornufts fulde Brug. Denne Fremstilling er bekræftet af Sagfører Petersen som Vidne.

Under 21 Marts 1926 tilskrev Frk Thørn Sagsøgerinden et saalydende Brev:

»Vil blaaf besvare deres brev og förtæl lidt vordan Tante har det. Ja det eer meget keligt med hendes sygdom som arter sig i form af Sindsyge, men det har hun gaadt og samlet paa i mange Aar, för hun blev efterhaanden som tiden gick alt mere og mer besverlig, og ond paa Alla meniska. Ja mange ganger var min taalmodighed ved at briste, men jeg har daa haaldt det ud med hende, og hendes ihogkommelse svegtede hende, og til sist kunde hun ikke tale saa man förstod hende, men ligge ville hun ikke og ind paa Hospitalet vilde hun ikke, men saa begyndte hun at blive uklar og saa fick jeg lested med hende, at hun skulde ud og køre i Bil og paa den maade fick jeg hende ind paa hospitalet hun eer ej paa 6. Afdeling, men hun ligger paa enestue paa Sant Josefs Hospital för hun eer ikke af de værste saa hun eer altsaa ikke ond, men af de stelle Sindsyge, vi giver 24 Kroner om dagen, der eer en Sygeplejerske ved Hendes seng nat og dag, saa hun faar den bedste pleje som kan gives hende. Jeg har lige været inde hos hende i eftermiddag, hun kunde lige kenne mig et öjeblik, men saa var det förbi, men

hur det ellers vil gaa om hun kan komme sig eller ej, kan lægen ikke udtale sig om, men förfærligt synd eer det, vis hun skal slute sine dage med sinsyge«.

Dette Brev har Frk Thörn vedstaaet i Landsretten, hvorhos hun har forklaret, at Afdøde i det sidste Aars Tid før sin Død meget ofte havde »Raptus« og var ond og grim mod hende og teede sig som gal; af denne Grund og fordi Afdøde var meget legemlig syg, var det nødvendigt at faa hende indlagt paa et Hospital, hvilket Afdøde imidlertid ikke vilde gaa med til. Det lykkedes kun ved at sige til hende, at hun skulde ud paa Hospitalet for at blive undersøgt. Efter Frk Thörns Mening var hun ved Indlæggelsen ganske klar, hvorimod hun Dagen i Forvejen havde været uklar et Par Gange. Frk Thörn har tilføjet, at Afdøde i det sidste Aar før sin Død har tænkt paa at oprette nyt Testamente. Det var egentlig hendes Tanke ganske at udelukke Familien fra at arve hende, fordi den efter hendes Mening bare kom for at faa Penge og ellers ikke brød sig om hende, men efter at Proprietær Hjorth, Thinghøjgaard, engang havde talt med hende, forandrede hun sin Beslutning i saa Henseende. Om Sagfører Petersen, som hun syntes godt om, har hun udtalt, at han skulde betænkes.

Fhv Kommunalæge Linde, hvem Afdøde det sidste Par Aar før sin Død har søgt som Læge, har forklaret, at han, da de tilstedeværende meget ønskede hende indlagt paa et Hospital, den 12 Marts 1926 skrev en Indlæggelsessedel med Hjertesygdom og Blærelidelse som Sygdomsaarsager, men at hun ligesom tidligere forekom ham klar, omend i noget mindre Grad, end hun plejede at være; hvis hun havde været sindssyg, vilde han have indlagt hende paa 6 Afdeling, men hertil var der efter hans Mening ingen Grund.

Overlæge ved Sct Josefs Hospital, S F R Halk, har under 24 April s A udstedt en saalydende Erklæring:

»Theodora Jacobsen, 62 år gl, f 9/11 1864 i Nykøbing — Mors — ugift — borgergade 144 st indlagdes 12/3 på min afdeling på st Josephs hosp.

Undersøgt samme dag: hverken tids- eller stedsorienteret, er i en let uklar overstadig tilstand, loquax, men med upålidelige oplysninger.

Måtte samme aften have både chloral og morphinindsprøjtning på grund af uro, gik ud på Gulvet, rodede med sengeklæderne, skreg op, var uklar og vrøvlende, til tider grædende og klynkende. Denne tilstand holdt sig med små remissioner lige til hendes død (af hjertelamhed på grund af fedthjerte) — 28/3 kl 3¹/₄ eftermiddag.

Under hele hendes ophold var hun ikke suæ compos.«

Denne Erklæring er i et og alt tiltraadt af Dr Johs Brandt-Jørgensen med Tilføjende, at Erklæringen er udfærdiget paa Grundlag af Hospitalets Journal; han tilsaa Afdøde mellem Kl 5 og 6 om Eftermiddagen den 12 Marts 1926, og efter hele hendes Tilstand og, efter hvad han fik at vide af Sygeplejerske Søster Dalmasia og af en anden Patient Vilhelmine Rutzke, har hun ikke været sin Fornuft fuldstændig mægtig samme Dag, da hun underskrev det omstvistede Testamente. Afdøde led ogsaa af Hjerneforkalkning, og Hospitalsdiagnosen var mor-

bus mentalis senilis. Den var stillet af Overlæge Halk den 13 Marts 1926 Form.

Sygeplejerske, Søster Dalmasia og Frk W Rutzke, hvilke ikke har kunnet afhøres som Vidner, har afgivet paa Tro og Love til Brug for Retten Erklæringer henholdsvis af 2 November 1926 og 1 s M. Førstnævnte, der plejede Afdøde den 12 Marts, udtaler, at hun havde det bestemte Indtryk, at Afdøde var uklar; hun kunde se det paa Afdødes Øjne, og hun gav forkerte Svar paa, hvad man spurgte hende om. Frk Rutzke, der den 12 Marts laa paa samme Stue som Patient som Frk Jacobsen, udtaler som sit bestemte Indtryk, at Frk Jacobsen hele Dagen ikke var ved sin Bevidsthed, og at hun ikke forstod, hvad der foregik. Hun talte med de andre Patienter paa Stuen om, at Frk Jacobsen var saa underlig, idet hun virrede med Hovedet, og Øjnene flakkede og i det hele ikke syntes at være ved sin Bevidsthed. Sagsøgte har bestridt disse Erklæringers Rigtighed.

Fru Agnes Serritslev, der den 12 Marts som Patient laa paa samme Stue som Testatrix, har som Vidne forklaret, at denne var uklar, Hovedet virrede og Øjnene flakkede; hun har ikke turdet udtale sig om, hvorvidt Afdøde forstod Indholdet af det Testamente, som hun underskrev, men hendes Indtryk var, at hun ikke forstod det paa Grund af hendes Uklarhed og Sløvhed. Notarialvidnerne har for Retten ratihæberet en af dem under Sagen afgiven Erklæring, som er paategnet en Erklæring af 29 Oktober 1926 fra Undernotar Dons, og som gaar ud paa, at de fandt Afdødes Tilstand saaledes, at de under hele Forretningens Forløb ikke var i Tvivl om, at hun var sin Fornuft fuldkommen mægtig. Efter deres Forklaring maa Afdøde antages at have underskrevet Testamentet i Tiden fra Kl. 4 til 4½ Eftermiddag.

Det er oplyst, at Afdøde den 12 Marts blev indlagt paa Fællestue, men ifølge Begæring fra de øvrige Patienter paa Fællestuen, da de ikke kunde faa Ro for Afdøde, Dagen efter blev overflyttet til Ene-stue.

Foreløbig bemærkes, at der ikke vil kunne gives Sagsøgte Medhold i, at Sagsøgerinden skulde have godkendt Testamentet, dels ved ikke paa Begravelsesdagen, da hun og øvrige Arvinger paa Executors Kontor blev gjort bekendt med Testamentet, at gøre Indsigelse herimod, dels ved senere at vedgaa Arv og Gæld i Boet og endelig ved at have faaet udleveret et Bogskab med Bøger, der efter begge Testamenter skulde tilfalde hende, idet der ikke fra disse Omstændigheder kan sluttes til Godkendelse som paastaaet.

Skønt der nu foreligger Udtalelser om, at Afdøde var sin Fornuft fuldkommen mægtig, findes dette dog efter alt foreliggende, navnlig Overlæge Halks Erklæring og Dr Brandt Jørgensens og Fru A Serritslevs Forklaringer samt Søster Dalmasia's og Frk Rutzke's Erklæringer ikke at have været Tilfældet i Testationsøjeblikket; særlig kan det ikke antages, at hun har været klar over, hvor dybt Indgreb hun har gjort i Slægtsarvingernes Arveret ved den ekstraordinære Bestemmelse om, at Sagfører A N Petersen skulde være Universalarving for en Fjerdedel af hendes Formue efter Fradrag af Legater.

Sagsøgerindens Paastand vil herefter være at tage til Følge, hvorhos Sagsøgte findes at burde betale hende Sagens Omkostninger med 500 Kr.

Ved Højesterets Dom i Sag Nr. 235/1927 (**Rigsadvokaten** mod **Vilhelm Karl Johan Haastrup**) blev Tiltalte for Hæleri i Medfør af Straffelovens § 238 anset med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Torsdag den 20 Oktober.

Nr 248/1927.

Rigsadvokaten

mod

Hans Sørensen Jessen (V Kondrup),

der tiltales for Bedrageri.

Søndre Landsrets Dom af 27 Juni 1926: Tiltalte Hans Sørensen Jessen, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og udrede alle med Sagens Behandling forbundne Omkostninger, derunder i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Landsretsagfører Hammerich, 60 Kr. Saa bør han og inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse betale i Erstatning til Købmand Callesen 500 Kr, til Tobakshandler Hasberg 443 Kr. og til Lokomotivfyrbøderne Viggo Mortensen og Johs Herbst i Forening 21 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Søndre Landsret afsagte Dom er paa-anke delvis af Tiltalte, delvis af det offentlige. Anken omfatter dog ikke det i Dommen under Nr 5 behandlede Forhold.

For sit Forhold overfor Gaardbestyrer Holm vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 251, jfr § 46. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Hans Sørensen Jessen til Højesteretssagfører V Kondrup 120 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Hans Sørensen Jessen, der er født den 16 Januar 1896, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, ifølge Anklageskrift af 19 Februar d A fra Statsadvokaten for Søndre Landsretskreds sat under Tiltale til at lide Straf.

1. principalt for Bedrageri efter Straffelovens § 251 — — —
2. principalt for Bedrageri efter Straffelovens § 251 — — —
3. principalt for Bedrageri eller Forsøg herpaa efter Straffelovens § 251 eventuelt jfr. § 46 — — —
4. principalt for Bedrageri efter Straffelovens §251 — — —

Efter det foreliggende maa Sagens Forhistorie i alt væsentlig antages at være følgende.

En Dag i Efteraaret 1925 indfandt en Jes Jessen Jørgensen af Ragebøl — der i Tyskland var bleven bekendt med Salg efter Kuponsystem, det saakaldte »Sneboldsystem« og i August 1925 var begyndt at handle med Cykler i København efter dette System — sig paa Tiltaltes Bopæl i Rens, og under dette Besøg omtalte han det angivne Salgssystem. Kort Tid efter paabegyndte Tiltalte og dennes Broder, der begge tidligere havde handlet med Cykler, Salg af disse efter Systemet, hvorfor Jørgensen, da han erfarede dette, tog til Rens og med Tiltalte fik afsluttet en Kontrakt, efter hvilken han (Jørgensen) skulde levere dem et større Parti Cykler.

Tiltalte var imidlertid kommet ind paa den Tanke, at han mulig kunde opnaa Patent paa det ommeldte Salgssystem, og han henvendte sig i den Anledning til Indehaveren af et Slags Patent-Bureau i Aarhus, Ingeniør Axel Nielsen. Det er ikke med Sikkerhed oplyst, hvad denne under sit paafølgende Besøg i September 1925 i Rens har udtalt vedrørende Udsigterne til at opnaa Patent; Nielsen angiver at have erklæret, at Patent sikkert ikke vilde blive bevilget; Tiltalte hævder, at Nielsen udtalte, at Erhvervelse af Patent nok kunde opnaas, da der engang var givet Patent paa et Regnskabssystem; men Resultatet blev i ethvert Fald, at man enedes om at indsende Ansøgning, hvorefter Tiltalte betalte Nielsen 175 Kr, hvoraf 50 Kr, var til Gebyr og Under søgelse af det ansøgte Patent.

Den 30 September 1925 indgik det den 25 s M daterede Andragende til Direktoratet for Patent- og Varemærkevæsenet, der i Skrivelse af 20 Oktober 1925 meddelte et Slags foreløbigt Afslag, idet det i Skrivelsen bl a udtales:

»I denne Anledning meddeles tjenstligt, at Patentkommissionen ikke finder, at et Salgssystem som det omhandlede kan udnyttes i Industrien eller overhovedet betegnes som en Opfindelse. Kommissionen anser derfor ikke Ansøgningen egnet til at tages til Følge.

Forinden imidlertid videre foretages, anmodes De om inden 4 Uger fra Dato at fremkomme med de Bemærkninger, til hvilke det anførte maatte foranledige Dem«.

Et virkelig Afslag meddelte Direktoratet derefter i Skrivelse af 19 November 1925, hvori det hedder:

»Under Henvisning til Skrivelse herfra af 20 f M meddeles tjenstligt,

at det af Dem den 30 September d A ansøgte Patent paa et Salgssystem ikke har kunnet meddeles.

For saa vidt De anser Afgørelsen bygget paa urigtige Forudsætninger, kan De forlange Sagen taget under fornyet Behandling ved inden 6 Uger fra Dags Dato derom hertil at indgive en af nærmere Forklaring ledsaget Begæring.

Et Eksemplar af Ansøgning, Beskrivelse og Tegning følger hermed tilbage«.

Efter at Sagen derpaa i Skrivelse af 30 December 1925 var begært taget under fornyet Behandling, svarede Direktoratet med endeligt Afslag i Skrivelse af 6. Februar 1926, idet det i Skrivelsen bl a udtales:

»I denne Anledning meddeles tjenstligt, at Patentkommissionen vedblivende finder, at det angivne System kun er en Fremgangsmaade til Salg af Varer og derfor af den tidligere Grund anførte Grund udelukket fra at kunne gøres til Genstand for Patentbeskyttelse. Kommissionens tidligere udtalte Anskuelse har herefter ikke kunnet fraviges, saa at det givne Afslag maa fastholdes«.

Andragenderne er indgivet af Tiltalte paa Moderens Vegne, der havde en ved Sønnernes Hjælp dreven Købmandsforretning i Rens, og som ikke synes at have været bekendt med Andragendets Indgivelse i hendes Navn. Svarskrivelserne fra Direktoratet er adresserede til Ingeniør Nielsen, der meddelte dem til Tiltalte. Den sidste Skrivelse af 6 Februar 1926 modtog Tiltalte med en Skrivelse af 8 s M fra Ingeniør Nielsen, hvori denne oplyser, at Sagen kan indannes for en Overpatentkommission mod et Depositum paa 100 Kr, der kun tilbagebetales under Forudsætning af den trufne Afgørelses Omstødelse. Ingeniør Nielsen slutter dog med en Udtalelse om, at en saadan Appel efter hans Mening vil være »omsonst«, og Tiltalte har ikke heller senere foretaget noget yderligere Skridt til Opnaelse af Patent. Ingeniør Nielsen har endelig forklaret, at han til Tiltalte har sagt, at han kunde sætte Ordene »patentanmeldt og lovbeskyttet« paa Kuponerne, hvilket han har ment sig berettiget til efter Patentlovens Bestemmelser om Patentets tilbagevirkende Kraft.

Tiltalte har benægtet, at han i noget af de i Anklageskriftet omhandlede Tilfælde har gjort sig skyldig i bedrageligt Forhold. Han har — hævder han — uanset de meddelte Afslag til Stadighed syslet med Tanken om at ansøge paany. Ingeniør Niensens fornævnte Skrivelse af 8 Februar 1926 berører ikke Fristen for Sagens Indankning, men Tiltalte vil den 17 Februar 1926, da Kontrakten af s D blev oprettet, jfr Forhold 1, være gaaet ud fra, at han endnu havde 6 Uger til at frem-

---

Færdig fra Trykkeriet den 2 November 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 22.

Torsdag den 20 Oktober.

komme med ny Begæring. Tiltalte nægter herefter at have handlet i nogensomhelst bedragerisk Hensigt.

Om de enkelte i Anklageskriftet ommeldte Forhold bemærkes iøvrigt følgende:

1.

Efter at Købmand Callesen og en Togbetjent Nielsen den 21 November 1925 havde henvendt sig til Tiltalte og stillet Forespørgsel med Hensyn til Kuponsalgssystemet, oprettedes s D en saalydende Kontrakt:

»I Henhold til Patentanmeldelse Ans Pr 1925—1993 giver jeg hermed Hr Købmand Callesen, Terkelsbøl Tilladelse til at benytte mit Salgssystem til Salg af Fyldepenne imod at Herr Callesen giver mig Beløbet af hver 10 Kupon som er solgt à 1 Kr pr Stk. Afregning skal finde Sted den første i hver Maaned.

Som Køber:

E P Callesen/sign.

Som Sælger:

for Sophie Jessen, Hans Jessen/sign.

Tiltalte fik dog ingen Penge, før dennes Broder den 17 Februar 1926 indfandt sig i Callesens Forretning for at faa afregnet med ham paa Tiltaltes Vegne. Ved denne Lejlighed enedes man om en Betaling engang for alle af 500 Kr, hvorefter der samme Dag oprettedes en Kontrakt saalydende:

»Dags Dato er der truffen følgende Overenskomst, at E P Callesen, Terkelsbøl faar Ret til Benyttelse af Brødrene Jessens Salgssystem for Fyldepenne og Rejsetasker mod at betale en Gang for alle Kr 500, — hvoraf 200, — betales straks og 300, — den 8 Marts d A.«

Samme Dag betaltes 200 Kr; nogle Dage efter sendte Tiltalte sin Kommis over til Callesen for at faa Penge, hvorefter der betaltes 100 Kr, og omkring 8 Marts s A betalte Callesen Tiltalte de resterende 200 Kr.

Det er nu vel ikke godtgjort, at Tiltalte direkte har sagt, at det ommeldte Salgssystem var patentbeskyttet; men da han den 17 Februar 1926, efter hvad der var passeret, maa have været ganske klar over, at han ingensomhelst Patentrettighed havde eller nogen anden retsbeskyttet Eneret og derhos ikke havde nogensomhelst rimelig Udsigt til at opnaa en saadan, findes han ved under disse Omstændigheder og uden at omtale de ham meddelte Afslag at modtage de skete Betalinger,

at have gjort sig skyldig i bedrageligt Forhold, der vil være at henføre under Straffelovens § 251.

2.

Den 12 Januar 1926 indfandt Tiltalte — efter en Del forudgaaende Forhandlinger — sig hos Tobakshandler Hasberg, hvor der derefter oprettedes en saalydende Kontrakt:

»Mod Betaling af et Beløb af 500 Kr — skriver Fem Hundrede Kroner — fratræder Hr Hans Jessen, Rens, ethvert Krav paa yderligere Betaling for H Th Hasbergs Rettighed paa Kuponsalgssystemet for Tobaksvarer indenfor Kongeriget Danmark.

Hr Hans Jessen forpligter sig til i Tilfælde af, at nogen begynder paa Kuponsalgssystemet med Tobaksvarer at gøre alt for at faa det stoppet.

Hr Hans Jessen forpligter sig ligeledes til, ikke selv at begynde Salg af Tobaksvarer paa nævnte Salgssystem.

Ovennævnte Beløb skal være betalt senest Mandag den 18 Januar 1926.«

Faa Dage efter indbetalte Hasberg til Tiltalte det aftalte Vederlag 500 Kr.

Det er ikke heller med Hensyn til dette Forhold godtgjort, at Tiltalte har erklæret at have haft en Eneret; men da han efter Indholdet af Direktoratets Skrivelse af 19 November 1925 maa have været paa det rene med, at han dels ikke besad og dels ikke havde nogensomhelst rimelig Udsigt til at opnaa Patentrettighed eller nogen anden retsbeskyttet Eneret med Hensyn til det ommeldte Salgssystem, findes han ved under disse Omstændigheder og uden at omtale de ham meddelte Afslag at modtage den erlagte Betaling at have gjort sig skyldig i bedrageligt Forhold, der vil være at henføre under Straffelovens § 251.

3.

Efter foregaaende telefonisk Henvendelse fra Gaardbestyrer Holm traf denne den 23 November 1925 sammen med Tiltalte, hvorefter der oprettedes en saalydende Kontrakt:

»I Henhold til Patentanmeldelsen An Pr 1925 + 1993 giver jeg hermed Herr H Chr Holm, Terkelsbøl, Tilladelse til at benytte det af mig anmeldte Salgssystem til Salg af Ure, imod at Herr Holm giver mig Beløbet af hver 10 Kupon — skriver tiende — som er solgt.

Afregning skal finde Sted den første i hver Maaned.

Ligeledes forpligter Herr Holm sig til at give begge Herr Jessen hver et Ur af bedste Slags som Herr Holm forhandler«.

hvilken Kontrakt senere den 2 December s A paa Foranledning af Holm erstattedes med en ny saalydende Kontrakt:

»I Henhold til den af mig indgivne Patentanmeldelse over et Salgssystem giver jeg hermed Herr H Chr Holm, Terkelsbøl Tilladelse til at benytte dette System til Salg af Ure som Eneret.

Herr Holm betaler herfor hver 20 Kupon som er solgt undtaget dem som bliver godt skreven og tilbage betalt ved Køb af Ur.

Naar 200 Kupons er solgt faar Hans og Jes Jessen hver et Guldur.«

Det kan ikke antages, at Tiltalte har angivet at have nogen Eneret,

og da Holm ikke har betalt noget efter Kontrakterne og ikke heller er blevet rykket for Betaling, skønnes det betænkeligt at antage, at Tiltalte ved sit heromhandlede Forhold har gjort sig skyldig i noget be- drageligt eller svingagtigt Forhold.

4.

Den 22 Januar 1926 indfandt Lokomotivfyrbøder Mortensen sig hos Tiltalte paa egne og Lokomotivfyrbøder Herbst's Vegne og stillede Spørgsmaal om dennes Stilling til Salgssystemet, hvorefter der s D op- rettedes en Kontrakt saalydende:

»I Henhold til Patent Anm Ans Pr 1925 + 1993 giver jeg hermed Herr Herbst & Co Struer Tilladelse til at benytte mit Salgssystem til Salg af Tæpper, Photographiapparater mod at Herr H & Co giver mig Beløbet for hver 15 Kupon som er solgt. Afregning skal finde Sted den første hver Maaned.«

I Løbet af sidste Halvdel af Februar 1926 har Tiltalte faaet udbetalt 21 Kr, hvorhos han den 26 s M tilskrev Mortensen og foreslog at af- regne en Gang for alle ved Betaling af 1000 Kr.

Det er ikke godtgjort, at Tiltalte direkte har sagt, at Systemet var patentbeskyttet, men under Hensyn til Tidspunktet for Betalingens Mod- tagelse og det fremsatte Forslag findes han efter lignende Betragt- ninger som ovenfor under Nr 1 anført at have gjort sig skyldig i be- drageligt Forhold, der vil være at henføre under Straffelovens § 251.

5.

For sit ovenfor under Nr 1, 2 og 4 anførte Forhold vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 251, jfr Lov 1 April 1911 § 13, med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvan- lig Fangekost i 60 Dage, hvorhos han efter derom nedlagt Paastand vil være at dømme til Betaling af de nedenfor angivne Erstatningsbeløb. Endelig vil Tiltalte have at udrede efter Omstændighederne alle med Sagens Behandling forbundne Omkostninger, derunder i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer 60 Kr.

Fredag den 21 Oktober.

Nr 284/1926. **Murerforbundets Aarhusafdeling (Henriques)**
mod

Murersvend H. Ingelborg (Trolle efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at vægre sig ved at modtage Tilmelding af Indstævnte.

Vestre Landsrets Dom af 26 Oktober 1926: De Sagsøgte, Murerforbundets Aarhusafdeling, bør til Sagsøgeren, Murersvend H Ingelborg, betale 985 Kr 52 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra den 17 April 1926, indtil Betaling sker. Til det offentlige betaler de Sagsøgte de Retsafgifter, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke havde været beneficeret for Sagsøgeren, samt i Salærer til Sagfører Sebbelov i Aarhus 80 Kr og til Overretssagfører Johnsen i Viborg 100 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Da Indstævnte, som fra September 1925 til Februar 1926 havde opholdt sig i Aabenraa og dér havde søgt Arbejde, havde forsømt at til- og afmelde sig hos Murerforbundets Afdeling i nævnte By, har Appellanten efter de i Dommen citerede Bestemmelser i §§ 4 og 5 i Forbundets Love været berettiget til, som sket, at vægre sig ved at modtage hans Tilmelding. Herefter vil Appellanten, saaledes som Sagen foreligger, overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Murerforbundets Aarhusafdeling, bør for Tiltale af Indstævnte Murersvend H Ingelborg, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesterets-sagfører Trolle 200 Kroner. Dette Salær og de i Landsrettens Dom nævnte Salærer udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 11 Juli 1925 afrejste Sagsøgeren, Murersvend H Ingelborg i Aarhus, fra Aabenraa og foretog ved Afrejsen Framelding til Murerforbundets derværende Afdeling, som han havde været Medlem af, hvorom hans Fagforeningsbog erholdt Paategning, idet der desuden paaførtes den en Bemærkning om, at han var i Restance med Medlemsbidrag til nævnte Forening. Den 12 s M ankom han til Sønderborg og tilmeldte sig til den derværende Afdeling af Murerforbundet, hvorfra han atter afmeldte sig ved sin Afrejse den 18 September 1925, og der paaførtes hans Fagforeningsbog Paategning herom. Han rejste nu tilbage til Aabenraa, hvor han opholdt sig til den 11 Februar 1926, men han havde ikke Arbejde i dette Tidsrum og tilmeldte sig ikke til Aabenraa Afdelingen. Fra Aabenraa rejste Sagsøgeren til Aarhus og henvendte

sig efter sin Ankomst til den sagsøgte Forening, Murerforbundets Aarhusafdeling i Aarhus, for at tilmelde sig til denne Forening, idet han tilbød at betale Restancen til Aabenraaafdelingen i Overensstemmelse med § 7, 2 Stk i Lovene for Murerforbundet i Danmark, hvortil den sagsøgte Forening hører, hvilken Lovbestemmelse lyder saaledes:

»Er et Medlem til Restance ved Frameldelsen, stemples dette i Medlemsbogen. Naar et Medlem kommer til en Afdeling og staar til Restance med Kontingentet i den Afdeling, hvorfra han kommer, skal han tilmeldes, naar han skriftlig forpligter sig til at afdrage Restancen efter den Afdelings Skøn, hvor Restancen er paadraget, med mindst 15 pCt af Ugeløn og Overskud. Saadan Restance skal, naar den er indkommet, straks tilsendes den Afdeling, hvor den er stiftet.«

De Sagsøgte vilde ikke modtage Sagsøgerens Tilmeldelse, idet de gjorde gældende, at han, der sidst havde opholdt sig i Aabenraa, forinden de kunde optage ham, maatte være tilmeldt og frameldt Afdelingen i Aabenraa og foranledige sin Fagforeningsbog forsynet med Paa-tegninger herom. Sagsøgeren besværede sig herover til Forbundet, og da han den 3 Marts havde opnaaet Arbejde i Aarhus, meddelte han de Sagsøgte dette og tilbød paany at afdrage Restancen. De Sagsøgte Formand mødte imidlertid den 4 s M paa Sagsøgerens Arbejdsplads og forbød de andre der arbejdende Murersvende at arbejde sammen med Sagsøgeren, i hvilken Anledning denne forlod Arbejdet. Da Sagsøgeren nærede Ængstelse for, at Aabenraa Afdelingen, dersom han sendte sin Fagforeningsbog dertil, skulde tilbageholde den i Anledning af Restancen, hvad han havde hørt fortælle var sket i et andet Tilfælde, foretog han sig ikke videre, før han ved Hjælp af et privat Laan blev i Stand til at betale Restancen og sendte saa sammen med Beløbet Fagforeningsbogen til Afdelingen i Aabenraa, der forsynede den med Paa-tegning om Til- og Frameldelse, og den 8 Juni 1926 blev han derpaa optaget i den sagsøgte Forening. Idet han har anført, at han ved de Sagsøgte Vægring ved at modtage hans Tilmeldelse til Foreningen har mistet Arbejdsfortjeneste i Tiden fra 3 Marts til 7 Juni 1926, hvilken Fortjeneste har han opgjort til 985 Kr 52 Øre, har han efter meddelt fri Proces under nærværende Sag paastaaet de Sagsøgte dømt til at betale ham nævnte Beløb med Renter heraf 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 17 April 1926, indtil Betaling sker. De Sagsøgte har paastaaet sig fri-fundet for Sagsøgerens Tiltale.

I Lovene for Murerforbundet i Danmark hedder det om Optagelse i en Afdeling blandt andet i Lovenes § 3, 6 Stk:

»Svende, der ankommer til en Afdeling, maa ikke optages, forinden det er godtgjort, at deres Forhold til Afdelingen paa det Sted, hvorfra de kommer, er ordnet. Har de ikke tidligere været Medlem af nogen Afdeling, skal de foruden Indskud betale Kontingent fra den Tid, de har udlært, dog ikke over 1 Aars Kontingent. Samme Regel er gældende overfor Svende, som har opholdt sig paa en eller flere Afdelingers Om-raade i længere Tid og undladt at indmelde sig.«

Om Medlemmernes Forhold til Afdelingerne hedder det dernæst i Lovenes §§ 4 og 5 blandt andet:

»§ 4.

1. Naar et Medlem rejser fra en Afdeling, skal han melde det til Afdelingens Bestyrelse og erholder da et Stempel i Medlemsbogen; naar han ankommer til en Afdeling, skal han ligeledes melde det, og erholder da ogsaa et Stempel i Bogen. Rejser han uden at melde sig fra, er han ved Tilbagekomsten forpligtet til at betale Kontingent for den Tid, han har været bortrejst.

— — — —

4. Ingen Afdeling kan optage Medlemmer, som ikke er frameldt den Afdeling, hvorfra de kommer.

§ 5.

1. Naar et Medlem rejser fra en By til en anden, skal han straks henvende sig til den lokale Afdelings Formand eller Bestyrelse, forinden han søger Arbejde. Et Medlem kan saaledes ikke hverken mundtlig, skriftlig eller pr Telefon søge Arbejde, før Henvendelse til den lokale Afdeling er sket. Medlemmer, der undlader at rette sig efter disse Bestemmelser, maa betale en Bøde paa 5 Kr, der har Restances Virkning.

2. Et tilrejsende Medlem maa ved sin Medlemsbog bevise at være lovlig frameldt Afdelingen i den By, hvorfra han kommer, og tilmeldes da i den stedlige Afdeling uden Indskud, naar han iøvrigt opfylder de Betingelser, som denne Afdelings Love og Forhold foreskriver.«

Endelig hedder det om Eksklusion blandt andet i Lovenes § 19:

»— — — —

3. Et Medlem, der er frameldt en Afdeling uden Restance og ikke tilmelder sig straks, skal betale det paaløbne Kontingent, dog ikke over 1 Aars Kontingent.

4. Et Medlem, der forsømmer Frameldelse, skal betale det paaløbne Kontingent til den ikke frameldte Afdeling plus et ekstra Kontingent til den Afdeling, paa hvis Omraade han har arbejdet, indtil Tilmeldelsen er berigtiget dog ikke over 2 Aars Kontingent.«

Under Henviisning til disse Bestemmelser har de Sagsøgte til Støtte for deres Paastand gjort gældende, at de ikke har været berettigede endside forpligtede til at optage Sagsøgeren i Foreningen, forinden der — som meddelt ham — var sket Tilførsel i hans Fagforeningsbog om hans Ankomst til og Afrejse fra Aabenraa i Vinteren 1925—26.

Der ses nu ikke i de citerede Lovbestemmelser at være tilstrækkelig sikker Hjemmel for de Sagsøgte til at have vægret sig ved at modtage Sagsøgerens Tilmeldelse til Foreningen, idet Lovene synes at maatte forstås saaledes, at den ommeldte Forpligtelse til at have Forholdet til en anden Afdeling bragt i Orden, forinden Tilmeldelse til en Afdeling kan finde Sted, alene sigter til Forholdet til den Afdeling, den paagældende sidst har været tilmeldt til, eller hvor han har haft Arbejde. For- saavidt han i den mellemliggende Tid har opholdt sig paa en anden Afdelings Omraade uden at tilmelde sig og uden at have arbejdet der, vil han eventuelt være pligtig at betale Kontingent efter Reglerne i § 19, ligesom der mulig kan blive Tale om at paalægge ham en Bøde i Henhold til § 5, men det ses ikke at kunne stilles som Betingelse for hans Optagelse i en Afdeling, at han forinden tilmelder og framelder sig den eller de Afdelinger, paa hvis Omraade han som nævnt har opholdt sig

uden at have haft Arbejde. Men herefter har de Sagsøgte været uberettigede til at modsætte sig at modtage hans Tilmeldelse til Foreningen, og de maa være pligtige at erstatte ham den heraf for ham opstaaede Skade, og da de ikke iøvrigt har rettet nogen Indvending mod hans Ansættelse af denne, vil de være at dømme efter Sagsøgerens Paastand. De Sagsøgte vil dernæst have at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for benefierede Sager og derunder det under Sagens Forberedelse ved Underretten Sagsøgerens der beskikkede Sagfører tillagte Salær 80 Kr og i Salær til den for Sagsøgeren for Landsretten beskikkede Sagfører 100 Kr.

M a n d a g d e n 2 4 O k t o b e r .

Nr 85/1927. **Aabenraa Pakhuskompagni Aktieselskab (Gelting)**
m o d .

Skattedepartementet (d kst Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at betale et Stempelbeløb.

Østre Landsrets Dom af 19 Februar 1927: De Sagsøgte, Aabenraa Pakhuskompagni A/S, bør til Sagsøgerne, Skattedepartementet, betale de paastævnte 4989 Kr 85 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra den 31 December 1926, til Betaling sker. Saa betaler de Sagsøgte og de Retsgebyrer, der skulde have været erlagt, og det stemplede Papir, der skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ikke i Medfør af Retsafgiftslovens § 16 Nr 1 havde været afgiftsfri for Departementet, og i Salær til den konstituerede Kammeradvokat 200 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale 300 Kroner i Salær til den konstituerede Kammeradvokat.

T h i k e n d e s f o r R e t :

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Aabenraa Pakhuskompagni Aktieselskab, til den konstituerede Kammeradvokat 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under 10 December 1925 overdrog Grosserer Matthias Nielsen til Aabenraa Pakhuskompagni A/S fire ham tilhørende Pakhuse, opført paa lejet Grund ved Aabenraa Havn, med Maskiner, Inventar m m for en Købesum af 350 000 Kr, hvoraf 98 000 Kr regnedes som Købesummen for det medfølgende Løsøre. Idet Parterne hævdede, at Pakhusene maatte anses som Løsøre, stempledes Overdragelsesdokumentet til Takst 70 Kr; men ved Aabenraa Amts Stempelresolution af 3 September 1926 blev Dekumentet antaget til at stemples yderligere til Takst 4989 Kr 60 Øre. Denne Resolution har Køberne begæret prøvet ved Domstolene, hvorfor Skattedepartementet under nærværende Sag har paastaat de Sagsøgte, Aabenraa Pakhuskompagni A/S dømt til Betaling af fornævnte Beløb med Tillæg af den Amtsforvalteren tilkommende Kendelse 25 Øre, ialt 4989 Kr 85 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 31 December s A.

De Sagsøgte procederer til Frifindelse.

Til Støtte for denne Paastand anføres, at kun Grunden med dens Bestanddele, derunder Bygninger, der tilhører Grundens Ejer, kan anses som fast Ejendom; Bygninger paa anden Mands Grund kan kun behandles som en selvstændig fast Ejendom, hvis positiv Hjemmel herfor findes. En saadan Hjemmel findes for det øvrige Kongeriges Vedkommende i Forordning 28 Marts 1845 § 3, men mangler for de sønderjydske Landsdeles Vedkommende, idet Bygninger paa lejet Grund ikke kan erholde særskilt Grundbogsblad. Det gøres endvidere gældende, at Rettigheder over Bygninger paa lejet Grund i Sønderjylland kun beskyttes som Rettigheder over Løsøre, det vilde derfor være uretfærdigt i stempelæssig Henseende at behandle Dokumenter, der overdrager saadanne Rettigheder, som Dokumenter, der handler om fast Ejendom og medfører den for disse særlige Retsbeskyttelse.

Nogen Forbindelse mellem Stempelpligt og Retsbeskyttelse skønnes imidlertid ikke at eksistere, og da Stempeloven, der er yngre end de sønderjydske Landsdeles Indlemmelse, ikke har gjort nogen Undtagelse for Bygninger paa anden Mands Grund i Sønderjylland, maa de i stempelretlig Henseende behandles som saadanne Bygninger i det øvrige Kongerige, og om disse er det indrømmet af de Sagsøgte, at de anses som selvstændig fast Ejendom.

Herefter vil Skattedepartementets Paastand være at tage til Følge.

Aktieselskabet vil derhos have at betale de Retsgebyrer, der skulde have været erlagt, og det stempede Papir, der skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ikke i Medfør af Retsafgiftslovens § 16 Nr 1 havde været afgiftsfri for Departementet, og i Salær til den konstituerede Kammeradvokat 200 Kr.

Tirsdag den 25 Oktober.

Nr 167/1927.

Rigsadvokaten
mod
Knud Smidt (Stein),

der tiltales for uterligt Forhold.

Vestre Landsrets Dom af 25 April 1927: Tiltalte Knud Smidt bør for det offentlige Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-
anket af det offentlige.

Efter alt, hvad der foreligger, maa det anses bevist, at Tiltalte har gjort sig skyldig i de ham paasigtede, i Dommen nærmere beskrevne Forhold overfor de i Anklageskriftet nævnte 9 Pigebørn. Dog findes det betænkeligt at anse det for bevist, at Tiltalte har haft Haanden oppe ved nogen af Børnenes Kønsdel. Herefter vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 176, jfr § 166 og tildels § 173. Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. Tiltalte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Knud Smidt bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. Saa betaler Tiltalte og Sagens Omkostninger, derunder i Salær for Højesteret til Højesteretssagfører Stein 300 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 123 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Tiltalte Knud Smidt ved Anklageskrift af 21 Marts 1927 fra 2 jyske Statsadvokatur sat under Tiltale til at lide Straf for uterligt Forhold i Medfør af Straffelovens § 176, jfr § 166 og tildels § 173 derved, at han — som har været Lærer ved Fasterholt Friskole i Tidsrummet fra Oktober 1923 til Udgangen af 1926 — i Skoletiden og under Misbrug af sin Stilling overfor efternævnte Pigebørn, der var ham betroede til Undervisning og Opdragelse, har:

1. mange Gange, i Reglen flere Gange om Maaneden, i Løbet af de sidste ca 2 Aar af sin foranførte Lærervirksomhed, senest den 20 De-

- ember 1926, stukket sin Haand ind under den den 17 Juni 1914 fødte Magda Cathrine Kjærs Benklæder og befølt hende paa Laarene uden dog at berøre hendes Kønsdel,
2. ligeledes flere Gange om Maaneden indtil ved Juletid 1925 paa tilsvarende Maade befølt den den 31 Oktober 1915 fødte Estrid Kristine Kjær (Søster til Nr 1) paa Laarene indenfor Benklæderne og nogle Gange tillige paa Kønsdelen,
  3. flere Gange om Aaret under hele sin ommeldte Lærervirksomhed, senest i November 1926, stukket sin Haand ind under den den 8 Marts 1915 fødte Edith Marie Margrethe Christiansens Kjole og dels knebet hende i Bagpartiet udenpaa Benklæderne, dels befølt hende paa Laarene indenfor Benklæderne uden dog at berøre hendes Kønsdel,
  4. i samme Tidsrum mange Gange befølt den den 24 Januar 1917 fødte Emmy Kristine Christiansen (Søster til Nr 3) paa Laarene indenfor hendes Benklæder, hvilken Adfærd han senest har udvist den 21 December 1926,
  5. adskillige Gange i Løbet af de sidste ca 1½. Aar befølt den den 28 Marts 1918 fødte Esther Bødtker Christiansen (Søster til Nr 3 og 4) paa Laarene, dels udenpaa, dels inden for Benklæderne uden dog at berøre hendes Kønsdel,
  6. flere Gange om Maaneden under hele sin ommeldte Lærervirksomhed, senest kort før afvigte Jul, befølt den den 29 August 1915 fødte Ebba Gudrun Søndergaard paa Laarene indenfor Benklæderne uden dog at berøre hendes Kønsdel,
  7. flere Gange aarligt i samme Tidsrum og paa tilsvarende Maade befølt den den 22 November 1915 fødte Helga Pedersen paa Laarene,
  8. en Dag i Sommeren 1926 paa tilsvarende Maade befølt den den 3 August 1918 fødte Anna Erika Nielsen paa hendes Laar,
  9. ligeledes en Dag i Sommeren 1926 befølt den den 17 Marts 1916 fødte Elisabeth Nielsen paa hendes Laar og helt op i Skridtet.

Tiltalte er født den 1 Januar 1889 og ses ikke tidligere at have været tiltalt eller straffet.

De i Anklageskriftet ommeldte Pigebørn har forklaret i Overensstemmelse med dette og har gentaget deres Forklaringer for Landsretten.

Tiltalte har vedholdende benægtet, at han har begaaet de ham paasigtede Handlinger. Han har forklaret, at han, naar Pigebørnene kom op til ham paa Katederet, ofte har lagt sin ene Arm om Halsen eller Livet paa dem, og han har ikke villet benægte, at det derved kan være sket, at han, naar et af Pigebørnene eller flere af dem stod paa Katederet, kan have berørt dem paa deres Knæ, men han hævder, at dette har været tilfældigt og ikke forbundet med nogensomhelst uterlig Hensigt.

Ifølge Sagens Oplysninger undervistes der i Friskolen, da Sagen blev rejst, ialt 60 Børn, deraf 31 Piger, fra forskellige Hjem. Der blev af Skolens Bestyrelse og de øvrige Forældre lagt særlig Vægt paa, at Tiltalte, hvis Undervisning saa godt som udelukkende bestod af mundtlige Meddelelser, skulde staa i et tillidsfuldt og fortroligt Forhold til Børnene, og efter hvad der er oplyst gennem en Række Vidneforklaringer, var Tiltalte særdeles afholdt af Børnene, der var meget glade for

deres Skolegang, ligesom der af de fleste af Forældrene næredes en ubetinget Tillid til Tiltalte, dog at der allerede for længere Tid tilbage af nogle af Forældrene var rettet en stærk Kritik mod Tiltaltes Undervisningsform, særlig af Gaardejer Ludvig Kjær, der er Fader til de i Anklageskriftet under 1 og 2 anførte Pigebørn, og af Gaardejer Alfred Nielsen, som er Fader til den i Anklageskriftet under Nr 9 ommeldte Pige, og som tidligere har været Lærer ved Friskolen i en længere Aarrække.

Angaaende Sagens Opkomst er det oplyst, at Magda Kjær den 21 December 1926 fortalte sin Moder, at Tiltalte flere Gange, senest Dagen i Forvejen, havde været nærgaaende imod hende, idet han i Regnetimen, naar hun gik op til Katederet, havde befølt hende op ad Laarene udenpaa Benklæderne, og at han Dagen i Forvejen havde stukket en Finger ind gennem et lille Hul i hendes Benklæder oppe i Skridtet og rørt hendes Legeme. Fru Kjær udspurgte derefter sin yngre Datter, den under Nr 2 nævnte Estrid, med hvem Søsteren Magda i Forvejen havde talt om Tiltaltes Forhold, og denne fortalte da, at Tiltalte ogsaa havde befølt hende i Skridtet ved at stikke sin Haand op under hendes Benklæder og beføle hende op ad Laarene. De øvrige i Anklageskriftet ommeldte Pigebørn forklarede til deres Forældre om Tiltaltes Forhold, efter at Forældrene, der efterhaanden var blevet bekendt med den af Magda Kjær rejste Sigtelse, havde udspurgt deres Døtre, dog at den under 7 nævnte Pige, Helga Pedersen, 2 Juledag selv udtalte sig til sine Forældre. Ifølge Magda Kjærs Forklaring havde hun allerede i September Maaned udtalt sig saavel til sin Søster Estrid som til Edith Christiansen om Tiltaltes Forhold, og det er oplyst, at der ogsaa mellem Magda Kjær og den under Nr 6 anførte Ebba Søndergaard nogen Tid før Sagens Opkomst er talt om Forholdet. Det fremgaar derhos af det oplyste, at Ebba Søndergaard under den foretagne Politiafhøring har forklaret, at en Pige, Elva Christensen, der ligeledes gik i Skolen, deltog i en Samtale mellem Ebba og Magda, og at Elva derefter overfor Politiet forklarede, at Tiltalte havde ført sin Haand op under hendes Skorter og følt hende op midt paa Laarene uden paa Benklæderne, og at hun følte sig generet af denne Behandling. Men da Elva blev afhørt i Retten, forklarede hun, at Tiltalte aldrig havde haft sin Haand inde under hendes Klæder eller havde befølt hende, og at hun havde afgivet den urigtige Forklaring af Frygt. Under Afhøringerne i Retten forklarede den i Anklageskriftet under Nr 8 nævnte Anna Erika Nielsen, at hun havde set Tiltalte stikke sin Haand ind under Tøjet paa 4 Pigebørn, der gik i Skolen. Disse Pigebørn er derefter afhørte til en Rapport, men har benægtet, at Tiltalte har taget dem paa Benene udenpaa eller op under deres Benklæder. Tiltalte har, naar de har været oppe ved Katederet med Regnestykker, lagt Armen omkring dem, men de har ikke følt sig generet heraf. Der er endelig afhørt de Piger, der, medens Tiltalte har været Lærer ved Fæsterholt Friskole, er udgaaet herfra som konfirmerede, og de paastaar alle, at Tiltalte aldrig har udvist upassende Opførsel overfor dem, og at de ikke i deres Skoletid har hørt Tale om, at han skulde have udvist upassende Opførsel overfor Pigebørn. Tiltaltes Hustru, der ofte overværede Undervisningen, og som havde Syning med Pigebørnene, har

endelig som Vidne forklaret, at efter hendes Opfattelse havde Magda Kjær en meget livlig Fantasi og var en Del forud for sin Alder, men at hun dog aldrig havde grebet hende i nogen Usandhed.

Efter det saaledes anførte kan det overfor Tiltaltes Benægtelse ikke anses bevist, at han har begaaet de paasigtede Handlinger, og han vil følgelig være at frifinde for det offentlige Tiltale.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af det offentlige, hvorved bemærkes, at der, da Tiltalte selv har draget Omsorg for sit Forsvar, ikke bliver Spørgsmaal om Tilkendelse af Salær i saa Henseende.

Nr 283/1926. Avlsbruger **Hans Møller** (Cohn)
 m o d
Ribe Kommune (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at tilbagebetale et Afgiftsbeløb.

Dom afsagt af Retten for Ribe Købstad den 12 Maj 1926: De Sagsøgte, Ribe Kommune ved Borgmester H Kaalhaage, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Avlsbruger Hans Møller, Ribe, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Vestre Landsrets Dom af 6 Oktober 1926: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

Som udtalt i Underrettens Dom burde Lov Nr 505 af 28 September 1918 have været bragt til Anvendelse ved Opkrævningen af Bygafgiften for Aarene 1918—1922, og det har derfor været uberettiget, at Indstævnte har afkrævet Appellanten det omstridte Beløb. Da Ansvarer for, at Kæmneren ved sin Beregning af de aarlige Afgifters Størrelse har lagt den urigtige Forstaaelse af Loven af 1918 til Grund, maa falde paa Kommunen og da den Omstændighed, at Appellanten i Tillid til Rigtigheden af Kæmnerens Afgiftsberegning i en kortere Aarrække uden Forbehold har betalt de ham afkrævede Afgiftsbeløb, ikke findes at kunne afskære ham fra nu at paaberaabe sig den overfor ham begaaede Fejl, vil Indstævnte overensstemmende med Appellantens Paa-stand være at dømme til at tilbagebetale Appellanten de paa-stævnte 76 Kroner 72 Øre med Renter.

Sagens Omkostninger for alle Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Ribe Kommune, bør til Appellanten, Avlsbruger Hans Møller, betale 76 Kroner 72 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 15 Marts 1926, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for alle Retter ophæves.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag paastaar Sagsøgeren, Avlsbruger Hans Møller, Ribe, Sagsøgte, Ribe Kommune ved Borgmester H Kaalhauge, tilpligtet til at betale ham 76 Kr 72 Øre som for meget beregnet og oppebaaret Bygafgift for Aarene 1918—1922 af hans Jordlod, med Renter af Beløbet 5 pCt p a fra Forligsklagens Dato, den 15 Marts d A, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger.

Sagsøgte procederer til Frifindelse.

Det fremgaar af Sagen, at Kommunen i de anførte Aar har beregnet Bygafgiften efter Kapitelstakst i Henhold til Forordn af 18 Oktober 1811 uden Hensyn til Lov Nr 505 af 28 September 1918 om Afløsning af Grundbyrder, hvis Anvendelse paa den heromhandlede Bygafgift er fastslaaet ved Højesterets Dom af 21 Maj 1924, og at Sagsøgeren som Følge heraf har betalt det indsøgte Beløb for meget.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgeren gjort gældende, at Beløbet altsaa er afkrævet ham med Urette, og at han kun har betalt det, fordi han som ikke retskyndig maatte gaa ud fra, at Kommunen havde lovlig Hjemmel til at beregne Afgiften som sket.

De Sagsøgte har heroverfor hævdet, at Beløbet er erlagt uden Forbehold, og at Kommunen har været i god Tro ved Opkrævningen af samme.

Ifølge en af Kæmner i Ribe, Andersen, paa Foranledning af Sagsøgeren afgivet Vidneforklaring, er det ham, der har beregnet Bygafgiften i den Tid, han har været Kæmner, fra 1904. Da Loven af 1918 udkom, mente han ikke, at den skulde anvendes paa Bygafgiften, der efter hans Anskuelse ikke var nogen Grundbyrde, da den ikke var nogen fast aarlig Afgift. I denne Opfattelse blev han bestyrket ved Oplysninger, han modtog fra andre Kommuner og paa et Kæmnermøde, og han ansaa Sagen for saa selvfølgelig, at han ikke fandt Anledning til at rette nogen Forespørgsel til Ministeriet. Han har derhos henvist til, at to Landsretsdomme har givet den af ham hævdede Anskuelse Medhold.

Da den ommeldte Lovbestemmelse paa det Tidspunkt, da Byraadet opkrævede den heromhandlede Afgift hos Sagsøgte, almindelig antoges at maatte fortolkes som af Byraadet gjort, hvad ogsaa var konstateret ved Landsretten, og da der ikke fra Sagsøgtes Side ved Indbetalingen er taget noget Forbehold, skønnes han ikke nu at kunne gøre Krav paa

Tilbagebetaling af det for meget erlagte, og de Sagsøgte vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt den 12 Maj 1926 af Retten for Ribe Købstad med Ribe Herred.

Efter Ordlyden af Lov Nr 505 af 28 September 1918 § 1, 1 Stk kunde det ikke staa de Indstævnte klart, at Bestemmelserne i Forordningen af 18 Oktober 1811 derved var ændret, og de manglede derfor ikke Føje til at fortsætte med Afgiftens Beregning efter de hidtil gældende Regler. Ved de af de Indstævnte paaberaabte, af Østre Landsret under 22 September 1920 og 4 Oktober 1923 afsagte Domme gaves der den af dem til Grund lagte Opfattelse Medhold, saaledes at de, indtil Højesteret ved Dom af 21 Maj 1924 fastslog den modsatte Forstaaelse af Loven, maatte være berettigede til fortsat at opkræve Afgiften, som sket.

Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Onsdag den 26 Oktober.

Nr 316/1926. Aktieselskabet **Crome & Goldschmidt** (Møldrup)
mod

Firmaet **Kjær & Sommerfeldt** (Winther)

og

Nr 334/1926. Aktieselskabet **Gl Mønt 2 m fl** (Winther)
mod

Firmaet **Vilh Foss' Eftf** (David),

betræffende Gyldigheden af tvende Opsigelser.

(Sagen behandlet skriftligt.)

Østre Landsrets Dom af 20 Oktober 1926: Saavel den af Sagsøgte, A/S Gl Mønt 2 m fl, overfor Sagsøgeren, Firmaet Vilh. Foss' Eftf, foretagne Opsigelse af nævnte Sagsøgers Forretningslokaler, Gl Mønt 2—4, som den af Sagsøgte, A/S Crome & Goldschmidt, overfor Sagsøgeren, Firmaet Kjær & Sommerfeldt, foretagne Opsigelse af nævnte

Sagsøgers Butikslokaler med tilhørende Kældere, Kristen Bernikows-gade 1, »Volmerhus«, bør være ugyldige. Sagens Omkostninger betaler de Sagsøgte hver især til de respektive Sagsøgere med henholdsvis 800 Kr og 1100 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i disse Sager af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket saavel af Aktieselskabet Crome & Goldschmidt som af Aktieselskabet Gl Mønt 2 m fl.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

I Sagsomkostninger for Højesteret findes Appellanterne at burde betale, Aktieselskabet Crome & Goldschmidt 500 Kroner til Indstævnte Firmaet Kjær & Sommerfeldt og Aktieselskabet Gl Mønt 2 m fl ligeledes 500 Kroner til Indstævnte, Firmaet Vilh. Foss' Eftf.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Sagsomkostninger for Højesteret betaler Appellanten Aktieselskabet Crome & Goldschmidt 500 Kroner til Indstævnte Firmaet Kjær & Sommerfeldt og Aktieselskabet Gl Mønt 2 m fl ligeledes 500 Kroner til Indstævnte Firmaet Vilh Foss' Eftf.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Til Gennemførelse af Planer om Benyttelse af dets Ejendomme »Volmerhus« og »Cityhus« opsgade A/S Crome & Goldschmidt den 18 November 1925 de af Firmaet Kjær & Sommerfeldt lejede Butikslokaler med tilhørende Kældere i Ejendommen Kristen Bernikows-gade 1 (»Volmerhus«) til Fraflytning Apil Flyttedag 1927.

Firmaet Kjær & Sommerfeldt — der allerede i Foraaret 1919 sammen med to andre Firmaer havde købt Ejendommen Gl Mønt 2 & 4 for at sikre sig mod, at det skulde komme til at staa uden Lokaler i Tilfælde af, at Crome & Goldschmidt skulde faa Tilladelse til at opsiges Firmaet til Fraflytning fra Lokalerne i »Volmerhus« — foranledigede efter Modtagelsen af ovennævnte Opsigelse, at A/S Gl Mønt 2 m fl den 18 December 1925 opsgade Firmaet Vilh. Foss' Eftf's og Auktionsholder G E Nøhrmanns Lejemaal i Ejendommen Gl Mønt 2 & 4 til Fraflytning April Flyttedag 1927, idet Kjær & Sommerfeldt efter eventuel Fraflytning fra »Volmerhus« — samt fra nogle ogsaa opsgade Kælder-

lokaler i »Cityhus« — maatte ønske at flytte ind i de af Foss' Eftf og Nøhrmann benyttede Kælder- og Stuelokaler.

Den 13 April 1926 godkendte Forretningslokalenævnet de ovennævnte Opsigelser til Foss' Eftf og Kjær og Sommerfeldt til April Flyttedag 1927 med nogen af Crome & Goldschmidt overfor Kjær & Sommerfeldt i Udsigt stillet Udsættelse.

De omhandlede to Opsigelser godkendtes af Overnævnet den 21 Juni 1926 med tre Stemmer mod to.

Under nærværende tvende, i Forbindelse med hinanden forhandlede, imod de Sagsøgte henholdsvis A/S GI Mønt 2 m fl og A/S Crome & Goldschmidt anlagte Sager paastaar Sagsøgerne, henholdsvis Firmaet Vilh Foss' Eftf og Firmaet Kjær & Sommerfeldt, hver for sit Vedkommende, at de ovennævnte to Opsigelser kendes ugyldige. For Kjærs & Sommerfeldts Vedkommende er Spørgsmaalet foranlediget af Foss' Eftf's fornævnte Sagsanlæg, idet Kjær & Sommerfeldt, saafremt Opsigelsen overfor Foss' Eftf kendes ugyldig, maa ønske tilsvarende Afgørelse statueret med Hensyn til Crome & Goldschmidts Opsigelse overfor Kjær & Sommerfeldt.

De Sagsøgte paastaar hver især Frifindelse.

Sagsøgeren, Vilh Foss' Eftf, gør til Støtte for sin Paastand gældende, at Nævnsinstitutionen har overskredet sin Kompetence ved at godkende den overfor Firmaet Opsigelse, i det Boliglovens § 11 — i Modsætning til de ældre Huslejeloves § 8, hvorefter Hovedreglen var, at Afgørelsen overlodes til Nævnets Skøn om Billighed — udtømmende angiver de Tilfælde, i hvilke Opsigelse kan godkendes, samt i det de foreliggende Opsigelser hverken direkte eller analogisk kan bringes ind under § 11, men snarere maa siges ved Paragraffens sidste Stykke udtrykkelig at være unddraget fra Godkendelse. Det saaledes antagne Resultat formenes at stemme med, at Loven i det hele tilsigter at give faste Regler, i Eks i §§ 10 og 12, og med, at Loven formentlig ved §§ 8 og 9 tilsigter, at Uopsigelighed i 2 Aar skal være Reglen, hvorfra Loven saa giver de i § 11 bestemte Undtagelser. For den hævdede Forstaaelse af § 11 paaberaaber nævnte Sagsøger sig endelig Udtalelser, faldne under Folketingets Behandling af Lovforslaget.

Der findes at maatte gives Sagsøgeren, Vilh Foss' Eftf Medhold i, at de foreliggende Opsigelser hverken direkte eller analogisk omfattes af Lov Nr 83 af 1 April 1925 § 11, der efter de foreliggende Oplysninger om Lovens Forhistorie og navnlig under Hensyn til, at Afgørelsen ved den tilsvarende Bestemmelse i det Rigsdagen forelagte Lovforslag var henlagt til en Ret, maa antages udtømmende at opregne den Række af Tilfælde, i hvilke Opsigelse gyldigt kan ske.

Færdig fra Trykkeriet den 9 November 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Liud) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 23.

Onsdag den 26 Oktober.

Som Følge af det anførte vil de under Sagen omhandlede Opsigelser være at kende ugyldige.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte hver især at burde godtgøre de respektive Sagsøgere med henholdsvis 800 Kr og 1100 Kr.

Nr 29/1927. Husejer **M A Petersen** (Cohn)
mod

1) **Overnævnet for Huslejesager** og 2) Havnearbejder **Rasmus Christian Andersen** (Steglich-Petersen efter Ordre),

betræffende Gyldigheden af en Opsigelse.

Østre Landsrets Dom af 17 Januar 1927: De Sagsøgte, Overnævnet for Huslejesager og Havnearbejder Rasmus Christian Andersen, bør for Tiltale af Sagsøgerinden, Husejerinde*) **M A Petersen**, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagfører Anker-Jensen hos det offentlige et Salær af 80 Kr.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret tillægges der Højeste-

---

*) Skal være Sagsøgeren, Husejer.

retssagfører Steglich-Petersen 200 Kroner, der udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Kontrakt af 8 Januar 1921 bortlejede Husejerinde*) M A Petersen Lejligheden Vævergade Nr 1, 3 Sal t h til Havnearbejder Rasmus Christian Andersen for en aarlig Leje af 420 Kr, der senere efter Overenskomst forhøjes fra den 15 August 1925 at regne til 574 Kr.

I Kontrakten hedder det bl a:

»Undertegnede Lejer forpligter sig herved til at udføre eller lade udføre følgende Arbejder i Ejendommen: i hvert Aars Maj Maaned efter Ejerens nærmere Bestemmelse foretages en grundig Hovedrengøring af Hovedtrapperne med tilhørende Reposer og Gange, Vinduer, Vægge og Døre i saavel Griffenfeldtsgade Nr 30 som Vævergade Nr 1 for en Betaling af ialt 25 Kr, Gangvinduerne i begge de nævnte Opgange rengøres og pudses en Gang hveranden Maaned.

Retiraderne i Gaarden vaskes hver Onsdag og Lørdag og Hoved- og Køkkentrapperne i Griffenfeldtsgade Nr 30 fra 1 Sal til Gade- og Gaarddøren vaskes hver Onsdag og Lørdag, og hveranden Uge (Onsdag og Lørdag) tillige 2 Sals Hoved- og Køkkentrappe.

Matrialier og Rekvizitter tillægges af undertegnede Lejer, altsaa paa min Bekostning.

Vederlaget for fornævnte Arbejder fastsættes til 15 Kr maanedlig i de Maaneder, Gangvinduerne pudses, og i de øvrige Maaneder til 12 Kr maanedlig, og erlægges maanedvis bagud ved Likvidation i Lejen første Gang i Lejen pr 15 Februar d A.

Lejemaalet og den Bestilling i Ejendommen, som Lejeren ifølge foranstaaende har paataget sig, kan saavel fra Ejerens som fra Lejerens Side opsiges med 1 Maanedes Varsel til Ophør den 1 i en Maaned, og bemærkes det udtrykkeligt, at Opsigelse af Lejemaalet eller af Lejerens Virksomhed ikke kan finde Sted særskilt.

Dersom Lejeren ikke udfører de ham paahvilende Pligter i Henseende til Rengøring m v paa ordentlig og forsvarlig Maade, er Ejeren dog berettiget til at fordre, at saavel Lejemaalet som Lejerens Bestilling straks og uden Varsel skal ophøre.«

Ved Opsigelse af 7 August 1926 opsagde Fru Petersen Kontrakten til Ophør den 1 Oktober s A. Denne Opsigelse blev af 8 Huslejenævn den 16 August enstemmig godkendt i Henhold til Boligloven af 1 April 1925 § 11, Nr 2 Stk, men ved Overnævnets Kendelse af 27 September blev Opsigelsen nægtet Godkendelse af Overnævnets Flertal, medens et Mindretal stemte for at stadfæste 8 Huslejenævns Afgørelse.

Under nærværende mod Overnævnet for Huslejesager og Havnearbejder Rasmus Christian Andersen anlagte Sag har Husejerinde M A

*) Skal være Husejer.

Petersen nedlagt Paastand paa, at den Sagsøgte Andersen meddelte Opsigelse af Lejligheden, Vævergade Nr 1, 3 Sal th, kendes gyldig.

Overnævnet for Huslejesager har paastaaet sig frifundet, medens Andersen, der gav Møde personlig paa Sagens første Tægtedag og paastod sig frifundet, er udeblevet under Domsforhandlingen.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Overnævnet i Overensstemmelse med det i dets Kendelse anførte gjort gældende, at det Arbejde, som Sagsøgte Andersens Hustru har udført i Ejendommen, er af et saa ringe Omfang, at Forholdet ikke kan henføres under Lov af 1 April 1925 § 11 Nr 2, 2 Stk.

Af det under Sagen oplyste, derunder den af Andersens Hustru afgivne Vidneforklaring, fremgaar det, at hun — foruden den i Kontrakten omhandlede Hovedrengøring i hvert Aars Maj Maaned og Rengøring og Pudsning af Gangvinduerne hver anden Maaned — kun har besørget Trappevask i den ene Opgang af 2 Sal hver anden Uge og 1 Sal og Stuen hver Uge, medens Trappevasken iøvrigt foretages af Beboerne selv. Det i Kontrakten fastsatte Vederlag for Trappevask m v er nedsat fra 12 Kr til 9 Kr maanedlig. Vask af Gaardretiraderne er bortfaldet, efter at der er indrettet W C i Ejendommen.

Efter de foreliggende Oplysninger maa der gaas ud fra, at Beboerne i det hele er tilfredse med det af Fru Andersen udførte Rengøringsarbejde, medens Sagsøgerinden overfor 8 Huslejenævn har erklæret sig utilfreds med Arbejdets Udførelse og har udtalt, at hun ønskede at udleje den paagældende Lejlighed til en anden, som kunde overtage Rengøringen.

Ligesom det maa antages, at Spørgsmaalet om, hvorvidt det kan anses godtgjort, at der foreligger Nødvendighed for at tage en Lejlighed i Brug af de i § 11 Nr 2, 1 Stk i Boligloven af 1 April 1925 ommeldte Funktionærer ved Administration af Ejendommen eller for, at der under den der anførte Betingelse ansættes en Gaardmand, Trappekone eller anden til Ejendommens Pasning nødvendig Person, er henlagt til Afgørelse af Huslejenævnet, eventuelt Overnævnet, saaledes at det ikke kan indbringes for Domstolene, saaledes maa det samme antages at gælde det Spørgsmaal, om en Husbeoer paa det Tidspunkt, da Opsigelse finder Sted, udøver en saadan Virksomhed vedrørende Ejendommens Administration eller Pasning, at vedkommende maa henføres til de i § 11 Nr 2 1 Stk ommeldte Personer, saaledes at Ejeren i Henhold til den følgende Bestemmelse i Paragrafen er berettiget til at ombytte den paagældende med en anden, til hvem Lejligheden derved overgaar.

Idet Rigtigheden af det af Overnævnet truffne Skøn herefter ikke vil kunne gøres til Genstand for Paakendelse ved Domstolene, vil den af Overnævnet nedlagte Frifindelsespaastand være at tage til Følge, og under disse Omstændigheder vil der, uanset Sagens processuelle Stilling for Sagsøgte Andersens Vedkommende, ogsaa være at tillægge denne Frifindelse.

Sagens Omkostninger findes at burde ophæves.

Der tillægges den for Overnævnet beskikkede Sagfører, Overretssagfører Anker Jensen et Salær af 80 Kr, der udredes af det offentlige.

Fredag den 28 Oktober.

Nr 68/1927. Fru **Ane Marie Sofie Petersen**, født Nielsen
(Fich efter Ordre)

mod

Restauratør **P Petersen** (Henriques).

betræffende Skifte af et Separationsbo.

Kendelse afsagt d 20 August 1926 af Københavns Byrets Skifteafdeling: Ane Marie Sofie Petersen, født Nielsen, og Restauratør Peter Petersens Fællesbo vil være at skifte saaledes, som det foreligger efter Afviklingen af Gælden til R Zøllner.

Østre Landsrets Dom af 1 Oktober 1926: Det bør have sit Forblivende ved, at det ommeldte Separationsbo sluttedes den 19 August 1925 som insolvent. Sagens Omkostninger for Landsretten betaler Indstævnte, Fru Ane Marie Sofie Petersen, født Nielsen, til Appellanten, Restauratør P. Petersen, med 250 Kr. De idømte Omkostninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

I Henhold til de i Skifteafdelingens Kendelse anførte Grunde vil denne Kendelse efter Appellantindens Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes Indstævnte at burde betale til Appellantinden med 200 Kroner. Indstævnte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger for Højesteret efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Skifteafdelingens Kendelse bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten betaler Indstævnte, Restauratør Peter Petersen, til Appellantinden, Fru Ane Marie Sofie Petersen, født Nielsen, med 200 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til det offentlige de Retsafgifter, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir som skulde bruges, saafremt Appellantinden ikke havde haft fri Proces for Højesteret, og til Højesteretssagfører Fichi Salær for Højesteret 200 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Skiftekendelsens Præmisser er saalydende:

Efter at Ane Marie Sofie Petersen, født Nielsen, ved Københavns Byrets Dom af 13 September 1924 var blevet separeret fra sin Ægtefælle, Restauratør Peter Petersen, blev deres Fællesbo den 28 November s A taget under Skiftebehandling ved nærværende Afdeling.

Som Aktiver registreredes Løsøre til samlet Vurderingssum 11 500 Kr. Den 19 August 1925 sluttedes Skiftet uden noget Udlæg til Hustruen, idet Retten overensstemmende med en af Petersen afgivet Forklaring gik ud fra, at der paahvilede Boet en Gæld til Slagtermester R Zøllner, Helsingør, stor 17 000 Kr, deraf 10 000 Kr sikret ved Underpant i Løsøre.

Efter Hustruens Begæring blev Bobehandlingen genoptaget den 16 Marts 1926, og det blev da oplyst, at Petersen ifølge en af ham den 2 Juli 1925 udstedt Erklæring havde betalt Zøllner 4000 Kr »til fuld Afgørelse af mit Mellemværende med ham, dog er jeg forpligtet de første 10 Aar at købe alle de Kød og Viktualier, som jeg har Brug for, af ham, til en Pris, der ikke ligger over de almindelige Dagspriser, alt under Forudsætning af, at han leverer prima Varer.«

Medens nu Hustruen har nedlagt Paastand paa, at Halvdelen af Boets Beholdning, saaledes som den forelaa, efter at Petersen den 2 Juli 1925 havde afgjort Gælden til Zøllner ved Betaling af 4000 Kr, udlægges til hende som hendes Boslod, har Petersen paastaet, at det maa have sit Forblivende ved den stedfundne Slutning af Boet som insolvent, idet han har anført, at den ved Gældens Afvikling i Juli 1923 opnaaede Fordele som indvundet over $\frac{1}{2}$ Aar efter Bobehandlingens Paabegyndelse bør komme ham alene tilgode.

Heri kan der imidlertid ikke gives ham Medhold. Ved Opgørelsen af Fællesboet vil der ikke kunne ses bort fra den Forandring, som Boet ifølge det anførte er undergaaet ved Mandens Bestyrelse deraf under Skiftet.

Idet endnu bemærkes, at det af Petersen end ikke er hævdet, at den ham paahvilende Forpligtelse til at købe Kød og Viktualier hos Zøllner kan komme i Betragtning som et Passiv for Boet, bestemmes:

Landsrettsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Kendelse er afsagt af Københavns Byrets Skifteafdeling III den 20 August 1926 og paastaas af Appellanten forandret derhen, at det har sit Forblivende ved, at Parternes Separationsbo slut-

tedes den 19. August 1925 som insolvent, medens Indstævnte paastaar Kendelsen stadfæstet.

Efter det Landsretten foreliggende maa der gaas ud fra, at der ved Separationens Indtræden den 13 September 1924 paahvilede Fællesboet den i Kendelsen ommeldte Gæld til Slagtermester R Zöllner, stor 17 000 Kr, og at Boet saaledes var insolvent ved Formuefællesskabets Ophør. Da herefter den Omstændighed, at Appellanten inden Skiftets Afslutning ved Overenskomst med Zöllner fik den nævnte Gældspost, for hvilken alene Appellanten hæftede, afgjort ved Betaling af 4000 Kr, maa være Boet uvedkommende, vil Kendelsen være at forandre i Overensstemmelse med Appellantens Paastand.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil Indstævnte have at betale Appellanten med 250 Kr.

Nr 341/1926. Proprietær **A Vadsholt** eller nu hans Enke, Fru **Margrethe Vadsholt**, der hensidder i uskiftet Bo efter ham, og Gaardejer **C C Nygaard**

mod

Landinspektørerne **F Messerschmidt** og **N Nellemann**

betræffende ét af de Indstævnte fremsat Krav paa Vederlag for Arbejde ved en Udstykning m v.

Vestre Landsrets Dom af 6 December 1926: De Sagsøgte, Proprietær A Vadsholt og Gaardejer C C Nygaard, bør en for begge og begge for en til Sagsøgerne Landinspektørerne F Messerschmidt og N Nellemann, betale 1030 Kr 62 Øre tilligemed Renter deraf 5 pCt aarlig fra den 8 Maj 1926, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 400 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Efter Dommens Afsigelse er Proprietær Vadsholt afgaaet ved Døden, og hans Enke, Fru Margrethe Vadsholt, der hensidder i uskiftet Bo efter ham, er derpaa indtraadt i Sagen i hans Sted.

Medens Appellantinden Fru Vadsholt paastaar sig helt frifundet, har Appellanten Gaardejer Nygaard nedlagt Paastand om at han frifindes mod at betale 430 Kroner 62 Øre, idet han for Højesteret kun gør gældende, at han har Krav paa af de Indstævnte at faa refunderet det Beløb af 600 Kroner, som han har betalt til Otto Vestergaard. For Højesteret gøres det saaledes ikke gældende, at de Indstævnte ikke har udført deres Hverv paa fyldestgørende Maade.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanterne at burde in solidum betale til de Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, Proprietær A Vadsholt eller nu hans Enke, Fru Margrethe Vadsholt og Gaardejer C C Nygaard, en for begge og begge for en, til de Indstævnte, Landinspektørerne F Messerschmidt og N Nellesmann, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Efteraaret 1920 erhvervede de Sagsøgte, Proprietær A Vadsholt af Rottrup og Gaardejer C C Nygaard af Gandrup, Gaarden Matr Nr 10 a og 8 f m fl af Gandrup By, Vesterhassing Sogn, hvilken Ejendom de agtede at udstykke, og Sagsøgerne, Landinspektørerne F Messerschmidt i Nørresundby og N Nellesmann i Aalborg, der driver Landinspektørvirksomhed i Fællesskab, var dem behjælpelige med Udstykningen, der approberedes ved Landbrugsministeriets Skrivelse af 11 Januar 1922, efter at de Sagsøgte havde udstedt en den 18 November 1921 tinglæst Deklaration, ved hvilken de forpligtede sig til at behandle Parcel Nr 1 af Matr Nr 10 a og Matr Nr 8 f, der i Matrikullen og i Registret til Skøde- og Panteprotokollerne skulde noteres som en samlet Ejendom, i Overensstemmelse med Lovgivningens Forskrifter om Bøndergaarde som Hovedparcel Kl II. Ifølge den nysnævnte Skrivelse af 11 Januar 1922 udgjorde Hartkornet af Matr Nr 10 a og 8 f, efter at der var fraskilt 5 Parceller af Matr Nr 10 a, henholdsvis 5 Skp, 2 Fdk, $\frac{1}{2}$ Alb og 6 Skp, 2 Fdk, $\frac{1}{2}$ Alb, hvorhos det tillodes de Sagsøgte at afhænde nogle til Ejendommen hørende, nærmere angivne Matr Numre. Da de Sagsøgte ønskede at foretage yderligere Udstykninger og Afhændelser, blev der af en Sagfører, der bistod de Sagsøgte ved deres Ejendomshandler, rettet Anmodning til Sagsøgerne om at foranstalte den fornødne Approbation herpaa indhentet. Hertil krævedes der efter den gældende Lovgivning, at Hovedparcellforpligtelsen overførtes til en anden Ejendom, og Sagsøgerne foranledigede derfor i Marts Maaned 1924 indsendt til Ministeriet et Andragende, ifølge hvilket Forpligtelsen ønskedes overført til en af Otto Vestergaard ved Skøde, tinglæst 13 April 1923, til P M Pedersen af Bakgaarden solgt Ejendom i Vesterhassing Sogn, der

skulde sammenlægges med Bakgaarden, paa hvilken der allerede hvilede to Hovedparcelforpligtelser; men dette Andragende blev afslaaet ved Landbrugsministeriets Skrivelse af 15 April 1924. Det blev imidlertid underhaanden meddelt Sagsøgerne, at Udstykningen vilde blive approberet, naar Hovedparcelforpligtelsen blev overført til en passende Ejendom, der ikke i Forvejen havde nogen saadan Forpligtelse, og Gaardejer Sigurd Simonsen gik derefter mod et Vederlag af 300 Kr ind paa, at Forpligtelsen maatte lægges paa hans Ejendom Matr Nr 21 i og 22 f af Stovorde By og Sogn. Efter at en derom udstedt, den 11 Oktober 1924 tinglæst Deklaration var indsendt til Ministeriet, blev den begærte Udstykning approberet ved Ministeriets Skrivelse af 21 November s A. Under nærværende Sag har Sagsøgerne paastaet de Sagsøgte in solidum tilpligtet at betale dem

1) for deres Arbejde og Udlæg ved den ommeldte Udstykning	661 Kr 00 Øre
2) det ovennævnte af S Simonsen krævede Vederlag 300 Kr, som Sagsøgeren Nellemann ved en af Retten for Aalborg Købstad m v den 28 April 1926 afsagt Dom er tilpligtet at betale ham tilligemed Renter og Omkostninger, ialt.....	369 — 62 —

ialt.... 1030 Kr 62 Øre

tilligemed Renter deraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 8 Maj 1926, indtil Betaling sker. De Sagsøgte har paastaet sig frifundet, subsidiært mod Betaling af et ved Rettens Skøn fastsat Beløb.

Til Støtte herfor har de Sagsøgte gjort gældende, at Sagsøgerne har givet dem et bestemt Tilsagn om, at den ommeldte Hovedparcelforpligtelse vilde kunne overføres paa Bakgaarden ved Hjælp af det nye Areal, der skulde tillægges denne, hvorfor de allerede inden Salget af det til P M Pedersen havde udbetalt Otto Vestergaard 600 Kr som Vederlag for Overtagelse af Forpligtelsen, at denne Udgift blev unyttig som Følge af Ministeriets Afslag paa Udstykningsandragendet, hvorfor de har lidt et Tab svarende til den nævnte Udgift eller i al Fald til det Beløb af 369 Kr 62 Øre, for hvilket der senere erhvervedes Ret til en Overførelse af Forpligtelsen, at de ogsaa paa den Maade har lidt Tab og haft Bryderier ved, at Sagsøgerne ikke behørig har varetaget deres Interesse, og særlig ved at de uden Grund har forhalet Indsendelse af Andragendet om Udstykning, og at Sagsøgerne i al Fald ikke har noget Krav mod Sagsøgte Vadsholt, der allerede i November 1921 var udraadt af ethvert Fællesskab med Sagsøgte Nygaard om den paagældende Ejendom.

Mod Sagsøgernes Benægtelse har de Sagsøgte nu ikke godtgjort, at der er givet dem et Tilsagn som nævnt, hvilket ogsaa i sig selv maatte anses mindre sandsynligt, naar henses til, at der — som af Sagsøgerne nærmere paavist — saavel i Lovgivning som i Administrationens Praksis paa det paagældende Tidspunkt var en Tendens til at stramme Betingelserne for Nedlæggelsen af bestaaende Bøndergaarde. Herefter kan Sagsøgerne ikke anses ansvarlig for, at de Sagsøgte til ingen Nytte har udbetalt Otto Vestergaard det fornævnte Beløb af 600 Kr. Der maa

endvidere gaas ud fra, at Valget af Tidspunktet for Indsendelsen af Andragendet om Udstykningen er truffet i Overensstemmelse med de Sagsøgtes Interesser. Da der herudover intet er anført til Støtte for, at Sagsøgerne ikke skulde have udført deres Hverv paa fyldestgørende Maade, kan de Sagsøgte, der ikke har bestridt, at det forlangte Vederlag er overensstemmende med de gældende Takster, eller at det laa indenfor Hvervet at tilvejebringe den trufne Ordning med Hensyn til Overførelsen af Hovedparcellforpligtelsen, ikke anses at have noget Krav paa Erstatning overfor Sagsøgerne.

Endvidere findes disse at have haft Føje til at gaa ud fra, at de for deres Betaling kunde holde sig til begge de Sagsøgte, der, som nævnt, havde erhvervet Ejendommen i Fællesskab med Udstykning for Øje og ikke har gjort Sagsøgerne bekendt med Ordningen af deres indbyrdes Forhold.

Efter det anførte vil Sagsøgernes Paastand være at tage tilføje.

De Sagsøgte vil derhos have in solidum at godtgøre Sagsøgerne Sagens Omkostninger med 400 Kr.

M a n d a g d e n 31 O k t o b e r .

Nr 281/1926. Byggeforeningen »Alliance« (Selv)
m o d

Murermestrene **Christensen & Clausen**, Aktieselskabet **Jysk Handelskompagni** og Aktieselskabet **N P Mouritzen**,

betræffende Gyldigheden af en Voldgiftskendelse.

Vestre Landsrets Dom af 23 Oktober 1926: De Sagsøgte, Byggeforeningen »Alliance«, bør betale til Sagsøgerne, Murermestrene Christensen og Clausen 13 881 Kr 45 Øre, til Sagsøgerne, A/S Jysk Handelskompagni, 9984 Kr 75 Øre, og til Sagsøgerne, A/S N P Mouritzen, 1454 Kr 76 Øre tilligemed Renter af Beløbene 6 pCt p a fra den 7 December 1925, indtil Betaling sker. Til samtlige Sagsøgere under eet betaler de Sagsøgte 1200 Kr. De Sagsøgte betaler derhos til Sagsøgerne under eet denne Sags Omkostninger med 800 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til de Indstævnte med 400 Kroner.

Da Byggeforeningen uden rimelig Grund har indanket Sagen for Højesteret, vil Foreningens Formand, Købmand Søren Peter Pedersen, være at anse med en Bøde af 100 Kroner til Statskassen.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Byggeforeningen »Alliance«, til de Indstævnte, Murermestrene Christensen & Clausen, Aktieselskabet Jysk Handelskompagni og Aktieselskabet N P Mouritzen, med 400 Kroner. Til Statskassen bøder Købmand Søren Peter Pedersen 100 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Aaret 1920 stiftedes i Aalborg en Byggeforening, de Sagsøgte, Byggeforeningen »Alliance«, der af Aalborg Kommune erhvervede Grunde til Opførelse af Beboelseshuse. I den Anledning afsluttede de Sagsøgte blandt andet fire Byggekontrakter, nemlig: Kontrakt af 7 Februar 1921 med Sagsøgerne, Murermestrene Christensen og Clausen i Aalborg, om Udførelsen af Jord-, Beton-, Kloak- og Murerarbejdet for en Sum af 242 000 Kr, Kontrakt af 16 s M med Snedkermester J Chr Poulsen i Aalborg om Udførelse af Snedkerarbejde for 25 375 Kr, Kontrakt af 7 s M med Tømrermester A P Jensen i Aalborg om Udførelsen af Tømrerarbejdet for 145 064 Kr 94 Øre og Kontrakt af 28 s M med Snedkermestrene Mørch og Clemmensen i Aalborg angaaende Udførelse af Snedkerarbejde for 25 375 Kr. I samtlige disse Kontrakters Post 5 fandtes Bestemmelse om, at den størst mulige Del af Entreprisesummerne vilde være at udbetale underhaanden i Forhold til de midlertidige Laan, som de Sagsøgte kunde fremskaffe, og at Entreprenørerne havde Krav paa at kontrollere de Sagsøgtes Udbetalinger og lignende, dog at de forskellige Haandværkere fik lige store procentvise Udbetalinger, alt i Forhold som Arbejdet skred frem, medens de resterende Beløb først skulde forfalde til Udbetaling, naar de Laan, der agtedes optagne i Ejendommen, var i Orden, hvorefter der fulgte en saalydende Passus:

»Hvis saadant ikke er sket senest den 11 December Termin 1921, forrentes Beløbet med 6 pCt p A fra nævnte Termin«.

I Kontrakternes Post 7 fandtes derhos følgende Bestemmelse:

»I Tilfælde af Uenighed, deriblandt om Ekstrabetaling efter Post 1, afgøres Tvisten af to uvildige Mænd, af hvilke enhver af Parterne væl-

ger en, og som inden deres Forhandling om Tvistens Afgørelse begynder, udnævner en Opmand, som ikke er bundet til i sit Votum at vælge mellem Voldgiftsmændenes Vota.

Naar en Part ikke inden 8 Dage efter at være opfordret dertil af den anden Part vælger en Voldgiftsmand, er den anden Part berettiget til at vælge begge Voldgiftsmændene.

Bygningerne blev derefter opført, og de forskellige Arbejder udført i Henhold til Kontrakterne, og Entreprenørerne modtog under Udførelsen af Arbejderne forskellige a Konto-Udbetalinger. Der opstod imidlertid forskellige økonomiske Vanskeligheder for de Sagsøgte, og det trak i Langdrag med Fremskaffelsen af de offentlige Byggetilskud, saaledes at Entreprenørerne, uanset at Arbejderne var fuldendte og godkendte, ikke fik deres Tilgodehavender fuldt udbetalt. Ved en Transport af 27 Oktober 1924 overdrog fornævnte Snedkermester Poulsen sit Krav paa de Sagsøgte til Medsagsøgerne, A/S Jysk Handelskompagni i Aalborg, hvilke Sagsøgere alt ved en Transport af 8 Februar 1921 havde faaet overdraget fornævnte Tømrermester Jensens Krav paa de Sagsøgte; endvidere var Snedkermestrene Mørchs og Clemmensens Krav mod de Sagsøgte ved en Transport af 26 November 1923 overdraget til Medsagsøgerne, A/S N P Mouritzen i Aalborg. I Juli Maaned 1924 fandt der et Møde Sted mellem Repræsentanter for Aalborg Byraad, de Sagsøgte og Sagsøgerne, og ved denne Lejlighed indgik Sagsøgerne paa at nedskrive deres Fordringer med ialt 9000 Kr; saavel før som efter dette Møde førtes der mellem Parterne Forhandlinger, særlig om den Rentegodtgørelse, som efter den foranciterede Bestemmelse i Kontrakternes Post 5 skulde tilkomme Entreprenørerne; nogen endelig Afgørelse blev dog ikke truffet. I Efteraaret 1925 blev Tvisten mellem Parterne paa Foranledning af Sagsøgerne forelagt en Voldgift i Henhold til Bestemmelsen i Kontrakternes Post 7, og ved Voldgiftens den 15 April 1926 afsagte Kendelse blev de Sagsøgte tilpligtet at betale nedennævnte Beløb:

Til Sagsøgerne Christensen og Clausen 3856 Kr 35 Øre som Rest af Entreprisensummen og 10 025 Kr 10 Øre udgørende Renterne fra 11 December 1921 til 7 December 1925 beregnet efter 6 pCt p a af de Sagsøgerne til enhver Tid tilkommende Beløb, ialt 13 881 Kr 45 Øre, til Sagsøgerne A/S Jysk Handelskompagni dels 404 Kr 55 Øre som Rest paa Entreprisensummen efter Snedkermester Poulsens Kontrakt og 1042 Kr 04 Øre udgørende Renterne af Poulsens Tilgodehavende, beregnet som ovenfor nævnt, ialt 1446 Kr 59 Øre, dels 2948 Kr 10 Øre som Rest paa Entreprisensummen efter Tømrermester Jensens Kontrakt og 5590 Kr 06 Øre udgørende Renterne af Jensens Tilgodehavender beregnet som ovenfor nævnt, ialt 8538 Kr 16 Øre, og til Sagsøgerne, A/S N P Mouritzen 404 Kr 55 Øre som Rest paa Entreprisensummen efter Snedkermestrene Mørck og Clemmensens Kontrakt og 1050 Kr 21 Øre, udgørende Renter af disses Tilgodehavender beregnet som ovenfor nævnt, ialt 1454 Kr 76 Øre. De Sagsøgte blev derhos tilpligtet at betale Renter 6 pCt p a fra den 7 December 1925 af de ovennævnte 4 samlede Beløb samt 1200 Kr i Sagsomkostninger.

Da de Sagsøgte ikke har betalt de paagældende Beløb, har Sag-

søgerne i Forening anlagt nærværende Sag og derunder nedlagt Paastand paa, at de Sagsøgte tilpligtes at betale til Sagsøgerne, Murerme-strene Christensen og Clausen 13 881 Kr 45 Øre, til Sagsøgerne, A/S Jysk Handelskompagni 9984 Kr 75 Øre og til Sagsøgerne, A/S N P Mouritzen, 1454 Kr 76 Øre tilligemed Renter af disse Beløb saaledes som ovenfor i Voldgiftskendelsen angivet, hvorhos de Sagsøgte yderligere er paastaet tilpligtet at betale til samtlige Sagsøgere under eet de i Voldgiftskendelsen nævnte Omkostninger 1200 Kr. Endelig har Sagsøgerne nedlagt Paastand paa, at det ved Dommen bestemmes, at Eksekution skal kunne iværksættes, uanset om Dommen maatte blive paaanket af de Sagsøgte. I det Parterne under Sagens Forberedelse for Underretten er enedes om at udskille til særlig Behandling Spørgs-maalet om, hvorvidt Forholdet lovlig har været forelagt til Afgørelse ved Voldgift, og hvorvidt Dom saaledes maatte kunne erhverves paa Grundlag af Voldgiftskendelsen alene, har de Sagsøgte her for Retten nedlagt Paastand paa, at Sagen henvises til Civilretten i Aalborg til fortsat Forberedelse, saaledes at det tilstedes de Sagsøgte at optage Bevis ved Vidneførsel og paa anden Maade til Støtte for deres under Forberedelsen oprindelig nedlagte Paastand om Frifindelse.

Til Støtte for deres Paastand har de Sagsøgte gjort gældende, at Sagsøgerne under de Forhandlinger, der førtes særlig angaaende Rentemellemværendet, er indgaaet paa at fratage Rentekravene efter Kontrakternes Post 5, og at man iøvrigt opgjorde Mellemværendet paany uden Hensyn til Kontrakternes Bestemmelser, hvorfor Adgangen til at bringe Sagen for Voldgift bortfaldt. Som Følge heraf vil Voldgiftens Afgørelse ikke kunne være bindende for de Sagsøgte, som under en fortsat Bevisførelse vil kunne godtgøre, at Sagsøgernes Tilgodehaver-der ikke er saa store som af dem paastaet.

Under Domsforhandlingen for Landsretten har forskellige Repræ-sentanter for Sagsøgerne, der deltog i de paagældende Forhandlinger, afgivet Vidneforklaringer, under hvilke de har indrømmet, at de under Forhandlingerne vel erklærede, at de vilde vise sig imødekommende med Hensyn til Rentekravene, men iøvrigt bestemt benægtet, at de har frafaldet nogen Del af disse Krav eller overhovedet opgivet noget Krav i Henhold til Kontrakterne.

Da de Sagsøgte heroverfor ikke har kunnet fastholde deres An-bringende om Indholdet af de paagældende Forhandlinger, maa Kon-trakterne staa ved Magt, og Voldgiften har følgelig — som af de Sag-søgte under denne Forudsætning erkendt — været kompetent til at træffe Afgørelse af Mellemværendet, og de Sagsøgte vil derfor være at tilpligte at betale de indsøgte Beløb, der — saavel som de paastaaede Renter — stemmer med Voldgiftskendelsen.

Hvad angaar Sagsøgernes Paastand om Iværksættelse af Ekseku-tion uden Hensyn til Paaanke, findes denne Paastand, da intet af Be-tydning har kunnet fremføres til Støtte herfor, ikke at kunne tages til Følge.

Sagens Omkostninger vil de Sagsøgte have at godtgøre Sagsø-gerne under eet med 800 Kr. Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr 263/1927.

Rigsadvokaten
m o d**Kaj Vilhelm Hansen og Karl Andreas Scriver (Fich),**

der tiltales for Bedrageri.

Østre Landsrets Dom af 28 Juli 1927: De Tiltalte Kaj Vilhelm Hansen og Karl Andreas Scriver bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, hver især i 60 Dage, og en for begge og begge for en betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for dem for Landsretten beskikkede Sagfører, Overretssagfører J Kalko, 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den af Østre Landsret i denne Sag afsagte Dom er paa-
anket dels af de Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.
I Salær for Højesteret betaler de Tiltalte Kaj
Andreas Scriver, en for begge og begge for en,
til Højesteretssagfører Fich 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, i hvilken Forundersøgelsen er foretaget ved Københavns Byrets 9 Afdeling, er Kaj Vilhelm Hansen og Karl Andreas Scriver sat under Tiltale til at lide Straf for Bedrageri efter Straffelovens §§ 251—253 derved, at Scriver, der var vidende om, at der i den ham tilhørende Kontrabog Nr 17 608 med Amagerbanken af Banken ved en Fejltagelse var opført 398 27 Kr som indsat af ham, den 28 Marts 1927 svigagtig overgav Bogen til Hansen, der vidende om, at Beløbet ikke tilhørte Scriver, efter Aftale med denne af det fejlagtigt opførte Beløb hævede Kr 393 27, som han derefter svigagtig brugte til egen Fordel.

Subsidiært tiltales Hansen og Scriver til for deres Forhold at lide Straf efter Straffelovens § 257.

Tiltalte Hansen er født den 20 Oktober 1900 og tidligere anset ved Københavns Byrets Dom af 23 Marts 1921 efter Straffelovens § 228 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Tiltalte Scriver er født den 11 Januar 1901 og tidligere anset ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 26 Marts 1918 efter Straf-

felovens §§ 228 og 229, 4 Stk, begge disse Bestemmelser jfr § 37, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Tiltalte Sriver med Amagerbanken havde en Kontrabog Litr A Nr 17 608, oprettet den 22 Januar 1927 ved Indsættelse af 15 Kr, paa hvilken han i Tiden fra nævnte Dato til 18 Februar s A efterhaanden indsatte forskellige mindre Beløb, saaledes at Saldoen pr 18 Februar udgjorde 95 Kr. Da han den 3 Marts 1927 hævdede et Beløb af 35 Kr paa Bogen, blev der ved en Fejltagelse tilført Bogen som indsat den 2 s M et Beløb af 398 Kr 27 Øre, saaledes at Saldoen paa Bogen efter Uddraget af de 35 Kr blev 458 Kr 27 Øre. Den 5 s M hævdede han yderligere 30 Kr paa Bogen, der herefter udviste et indestaaende Beløb af 428 Kr 27 Øre.

Den 28 s M hævdede Medtiltalte Hansen endelig i Tiltalte Sriters Navn det paa Bogen indestaaende Beløb med Undtagelse af 5 Kr, saaledes at han fik udbetalt 423 Kr 27 Øre, som han sammen med sin Forlovede, Ella Sriver, en Søster til Tiltalte Sriver, anvendte bl a til Afbetaling paa Udstyr i Anledning af deres paatænkte Ægteskab.

Ved den maanedlige Opgørelse i Banken opdagedes den af Banken begaaede Fejl, og den 1 April tilskrev Banken Sriver, at den ved Gennemgang af samtlige Bankens Konti havde konstateret en mindre Difference, som syntes at hidrøre fra en paa hans Navn lydende Konto, hvorfor Banken anmodede Sriver om at se over i Banken helst samme Aften. Efter at Sriver var mødt og havde fralagt sig ethvert Ansvar med Hensyn til Hævning af Beløbet, lod Banken Hansen tilkalde fra hans Arbejdssted og fik af ham en Erklæring paategnet Kontrabogen om, at der paa Bogen uberettiget var hævet 393 Kr 27 Øre.

Tiltalte Sriver har erkendt, at han, da han den 3 Marts hævdede Penge paa Bogen, bemærkede, at der var paaført Bogen det ovennævnte Beløb 398 Kr 27 Øre, som han ikke havde indsat i Banken, men han har hævdet, at han troede, at Tallet havde en særlig for ham uforstaaelig Betydning, et eller andet, som Banken skrev som Betegnelse for Renter eller andet. Han har indrømmet, at da han den 5 Marts hævdede yderligere 30 Kr paa Bogen, var klar over, at der kun skulde være yderligere ca 30 Kr tilbage paa den, og da bemærkede, at der i Saldorubrikken var opført Tallet 428 Kr 27 Øre, men han vil ikke have gjort sig nogen særlig Tanke herom. Tiltalte har yderligere forklaret, at han nogen Tid derefter, da hans Søsters Kæreste, Tiltalte Hansen, skulde bruge Penge som Udbetaling ved Indkøb af Møbler, indgik paa at laane ham, hvad der stod paa Bogen, dog at Hansen skulde lade 5 Kroner blive staaende, idet han fremdeles vilde benytte Bogen. Til en den 10 Maj d A optaget Rapport forklarede Tiltalte Sriver, at det ved Udlaanet af Bogen til Hansen blev en Aftale, at denne af det hævdede Beløb skulde overlade Sriver 20 Kr til Betaling af Gæld stiftet paa en Beværtning og saaledes, at Hansen fik de 20 Kr tilbage den førstkommende Lønningsdag. Samme Dag eller Dagen efter, at Hansen havde hævet Bogens Paalydende, fik Sriver de omtalte 20 Kr, men han vil ikke samtidig have modtaget Bankbogen, idet Hansen i hans Fraværelse havde været i Hjemmet og lagt de 20 Kr paa en Komode. De talte sammen i Tiden mellem, Beløbet

423 Kr 27 Øre blev hævet, og Scriver modtog Tilsigelsen fra Banken, men Hansen fortalte ikke, hvor mange Penge han havde faaet udbetalt paa Bankbogen, og Scriver spurgte ham heller ikke derom.

I et den 10 Juni afholdt Forhør forklarede Tiltalte Scriver, at han ikke omtalte for Hansen, hvormeget der stod paa Bogen, men selv godt var klar over, at det kun drejede sig om ca 30 Kroner. Han mente dog, at et Beløb af 25 Kr var en Hjælp for Hansen til de kontante Udbetalinger, naar Hansen selv havde noget. I dette Forhør hævdede Tiltalte, at han, efter at han vistnok en Mandag eller Tirsdag havde givet Bogen til Hansen, derefter ikke saa noget til Hansen i Løbet af Ugen og heller ikke gennem sin Søster har hørt noget om, hvad Hansen havde hævet paa Bogen.

Tiltalte Hansen har forklaret, at han en Gang i Slutningen af Marts 1927 aftalte med Scriver, at han som et Laan til Hjælp til Indkøb af Møbler skulde have Lov at hæve, hvad der indestod paa Scribes Bankbog bortset fra et mindre Beløb, saaledes at Bogen ikke blev annulleret. Der var ingen Tale mellem dem om, hvormeget der stod paa Bogen, men Hansen havde for sit Vedkommende tænkt sig, at det drejede sig om nogle Hundrede Kroner. Hansen fik Bogen udleveret en Aften lige før, han skulde gaa paa Arbejde, og saa ikke efter, hvad der stod paa Bogen. Den følgende Dag var han i Banken og havde stadig ikke undersøgt, hvad Bogen lød paa. I Banken bad han om at faa hele Bogens Paalydende paa nær 5 Kr. Han fik derefter udbetalt meget muligt 423 Kr 27 Øre. Disse Penge har han i de følgende Dage forbrugt til forskellige Indkøb. I Løbet af de nærmeste Dage efter Hævningen var han kun sammen med Scriver et Par Gange, men fortalte ikke Scriver, hvormeget han fik paa Bogen, eller hvad han havde købt for Pengene og leverede ejheller Bogen tilbage.

Ovennævnte Ella Scriver har som Vidne forklaret, at hun har fortalt hjemme om, hvad hun og hendes Kæreste har købt for de paa Broderens Bog hævdede Penge, men hun mener ikke, at de har omtalt Prisen, samt at hun er sikker paa, at hendes Kæreste og hendes Broder har truffet sammen og talt med hinanden i den Tid, der gik mellem, fra Beløbet blev hævet, og indtil Banken sendte Bud efter dem.

Bankbud Schiller har til en Politirapport forklaret, at da han den 1 April overbragte Bankens Brev til Scribes Hjem og opfordrede Scriver til at gaa med over i Banken, sagde Ella Scriver til Tiltalte Scriver: »Gaa Du bare med derover Carl, det er jo ikke Dig, der har lavet noget«.

Bankfuldmægtig Sørensen har som Vidne forklaret, at da han kort efter Henvendelsen i Scribes Hjem, henvendte sig til Hansen paa dennes Arbejdsplads, sagde Hansen straks, uden at Sørensen havde nævnt, hvem han var, at det nok var fra Amagerbanken og tilføjede, at det vel var om de 398 Kr.

Naar henses til, at Tilsagnet om Laanet til Udstyr maatte savne enhver Rimelighed, saafremt de Tiltalte kun havde regnet med det Scriver med Rette tilkommende Beløb af 30 Kr, at det synes ganske utroværdigt, at de Tiltalte hverken før eller efter Hævningen paa Bo-

gen har drøftet, hvad der indestod paa Bogen, eller hvormeget der var hævet, at Tiltalte Sriver som ovennævnt har erkendt at have været paa det rene med, at der paa Bogen var paaført det i Sagen ommeldte større Beløb, som han var klar over ikke kunde tilkomme ham, findes det ogsaa under Hensyn til de Tiltaltes paa flere Punkter modstridende og usikre Forklaringer ubetænkeligt at statuere, at begge de Tiltalte er skyldige i det af Anklagen omfattede Forhold.

Som Følge af det anførte vil de Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 251 efter Omstændighederne og under Hensyn til Lov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost hver især i 60 Dage.

Nr 38/1927.

Grosserer **S Madsen**

mod

Grosserer **M Lauritzen**.

Kendelse afsagt af Højesterets Ankeudvalg

Under denne Sag har Appellanten Grosserer S Madsen paaanket Sø- og Handelsrettens Dom af 17 December 1926, ved hvilken Grosserer M Lauritzen er frifundet for at betale ham et Gagebeløb af 2675 Kroner. Medens Sagen henstod for Højesterets Ankeudvalg, blev den indstævnte Lauritzens Bo den 29 Juni 1927 taget under Konkursbehandling. Appellanten har derpaa i et Retsmøde den 17 Oktober s A begæret Sagen hævet. Konkursboet frafaldt Krav paa Sagsomkostninger, hvorimod Lauritzen lod møde og paastod sig tillagt Sagsomkostninger hos Appellanten. Denne protesterer herimod. Da Lauritzens Konkursbo ifølge Konkurslovens § 8 er indtraadt i Sagen i hans Sted, og da Appellanten ikke derefter har nedlagt nogen Paastand mod Lauritzen personlig, kan den af denne, som ikke mere er Part i Sagen, nedlagte Paastand ikke tages til Følge. Sagen vil saaledes være at hæve, uden at der paalægges Appellanten Sagsomkostninger.

Thi kendes for Ret:

Denne Sag hæves.

Færdig fra Trykkeriet den 16 November 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 24.

Tirsdag den 1 November.

Ved Højesterets Dom i Sag Nr 278/1927 (**Rigsadvokaten mod Kristian Egon Viborg**) blev Tiltalte for Vold mod sagesløs Person anset i Medfør af midlertidig Straffelov af 1 April 1911, § 1, 2 Stk. 1 Punktum, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Onsdag den 2 November.

Nr 4/1927. Møllejer **Jørgen Hansen (Selv)**
mod
Aabenraa Byraad (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Berettigelse til at regulere et Aaløb.

Søndre Landsrets Dom af 20 December 1926: Indstævnte, Byraadet for Aabenraa Kommune, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Møllejer Jørgen Hansen, i nærværende Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse til Indstævnte med 100 Kr.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Søndre Landsret.

For Højesteret har Appellanten udvidet sin for Landsretten nedlagte Paastand og paastaaet Indstævnte dømt til at fjerne et opfyldt Areal i Aabenraa Fjord og føre Aaens Udløb tilbage til det Sted, den havde i 1871. Denne Udvidelse af Paastanden kan ikke tilstedes.

I Dommen er det rettelig antaget, at der ikke efter det foreliggende i de af Appellanten paaberaabte Privilegier er hjemlet ham nogen særlig af Vandløbslovsgivningen uafhængig Ret, der kunde begrunde den af ham for Landsretten nedlagte Paastand,

og da de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. De for Landsretten idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Dommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende ved Retten for Aabenraa Købstad m v forbedrede Sag har Møllejer Jørgen Hansen som Ejer af Slotsvandmøllen i Aabenraa gjort gældende, at der tilkommer ham og alle efterfølgende Ejere af Slotsvandmøllen Ret til at kræve, at den forbi Møllen flydende Slotsmølleaa fra dens Udspring paa Rise Mark (Pølsekedel) til dens Udløb i Aabenraa Fjord skal være bestandig regulativmæssig uforandret, saaledes at Løbet hverken bliver kortere eller længere; dette Krav støtter Sagsøgeren paa de i sin Tid, nemlig i 1657, 1658, 1663 og 1707 givne Privilegier til Slotsvandmøllen. Da nu Aabenraa Byraad uden at indhente hans Samtykke har forandret Aaens Løb nedenfor Slotsvandmøllen og derved har handlet i Strid med de Møllejeeren i Henhold til den fornævnte særlige Adkomst (Privilegierne) hjemlede Rettigheder, har han her under Sagen paastaaet Byraadet kendt uberettiget til at foretage nogensomhelst Forandring i bemeldte Mølleaas Løb samt paalagt at føre Aaen tilbage i den samme Stand og i den samme Retning, som den har haft tilforn.

Det indstævnte Byraad for Aabenraa Kommune har — næst at nedlægge en Afvisningspaastand, som efter Landsrettens Kendelse af 10 September d A ikke har kunnet tages til Følge — procederet til Frifindelse, idet Raadet hævder, at den stedfundne Forlægning af Aaens Løb nedenfor Møllen, som er sket for at skaffe bedre Badesforhold, og som har medført en Forkortelse af Aaløbet fra Vandmøllen til Udløbet i Fjorden paa ca 100 Meter og derved snarest har været til Gavn for Møllen, i ingen Henseende er stridende mod de af Sagsøgeren paaberaabte gamle Privilegier, der intet ses at indeholde om Aaløbets Uforanderlighed. Heri finder Retten at maatte give Indstævnte Medhold, og denne vil derfor være at frifinde for Sagsøgerens Tiltale, hvorhos Sagens Omkostninger, som Sagsøgeren maa godtgøre Indstævnte, kan bestemmes til 100 Kr.

Nr 187/1926. Overtoldbetjent **J N Jessen** (Henriques)

m o d

Menighedsraadet i Sønderho, (Martensen-Larsen efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at tilbagebetale et Afgiftsbeløb.

Dom afsagt den 29 Oktober 1925 af Retten for Esbjerg Købstad m m: De Sagsøgte, Menighedsraadet i Sønderho ved Formanden, pensioneret Fyrskibsfører Hans Sonnichsen, Sønderho, findes. Sagsøgeren, Overtoldbetjent J N Jessen, Sønderho, godtgør dem Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, herunder Vederlag til den for de Sagsøgte beskikkede Sagfører Hvedstrup af Esbjerg 100 Kr. Dommen kan fuldbyrdes 15 Dage efter Afsigelsen.

Vestre Landsrets Dom af 31 Marts 1926: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Til det offentlige betaler Appellanten, Overtoldbetjent J N Jessen, Retsafgifter og Godtgørelse for stemplet Papir, som vilde have været at erlægge, saafremt Sagen ikke for de Indstævnte, Sønderho Menighedsraad, havde været beneficeret, samt til den for dem beskikkede Sagfører for Landsretten, Overretssagfører Dahl, i Vederlag 80 Kr. Der tillægges den for Appellanten beskikkede Sagfører for Landsretten, Overretssagfører Ejstrup, i Vederlag 120 Kr og i Godtgørelse for hafte Udlæg 2 Kr, hvilke sidste Beløb udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

For Højesteret har Appellanten med Indstævntes Samtykke til yderligere Støtte for sin Paastand fremsat den Indsigelse, at de i Sagen omhandlede Afgifter heller ikke med Rette kunde opkræves, førend Lov Nr 273 af 1 Oktober 1915 var traadt i Kraft.

Efter det oplyste maa det antages, at den i Sønderho Kirkes Reglement af 17 November 1783 Pkt 8 hjemlede Afgift lige indtil 1913 har været saaledes knyttet til Adgangen til at kunne leje Stolestade i Kirke, at den, efter at denne Adgang var bortfaldet i 1913, ikke gyldigt har kunnet opretholdes som en Sognebeboerne paahvilende ubetinget Afgift til Kirken.

Med Hensyn til den i Underrettens Dom omtalte saakaldte Fæsteafgift findes det ved Sagens Oplysninger tilstrækkelig godtgjort, at den har været ydet uforandret i Alderstid, og der er ikke oplyst noget Forhold, der kunde bevirke dens Bortfald.

Herefter og idet der ikke foreligger tilstrækkeligt Grundlag for at tilkende Appellanten Erstatning i Anledning af Udpantningsforretningen, vil Indstævnte være at dømme til at betale Appellanten 6 Kroner 66 Øre med Renter.

Sagens Omkostninger for alle Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Menighedsraadet i Sønderho, bør til Appellanten; Overtoldbetjent J N Jensen, betale 6 Kroner 66 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 19 Maj 1925, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for alle Retter ophæves. I Salær for Underretten tillægges der Sagfører Hvedstrup 100 Kroner, i Salær mv for Landsretten Overretssagfører Dahl 80 Kroner og Overretssagfører Ejstrup 122 Kroner samt i Salær for Højesteret Højesteretssagfører Martensen-Larsen 200 Kroner, hvilke Beløb alle udredes af det offenlige.

Det Appellanten tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Af sigelse.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

I et for Sønderho Kirke under 17 November 1783 affattet Reglement paalagdes det »alle dem, som var 16 Aar af begge Køn af Landets egne, saavel som fremmede, der et Aar eller længere sig i Sognet opholder, at leje for Livstid eller aarlig af Kirkens ledige Stole-Stader, og hvem sligt ej gør, skal erlægge aarlig til Kirken 2 Mark«. Den, der købte Sæde i Kirken, skulde tillige foruden Købesummen svare en aarlig Afgift til Kirken, forskellig efter Prisen, som den paagældende ved Auktionen over Sæderne havde givet for sit Sæde i Kirken. I 1904 blev det bestemt, at Prisen for et Sæde skulde være 4 Kr, uanset hvor det var i Kirken, med en aarlig ekstra Ydelse af 1 Kr, og ved Menighedsraadets Bestemmelse af 3 Marts 1913 blev Forholdet ændret derhen, at enhver maatte sætte sig, hvor han vilde i Kirken, men den gamle Bestemmelse om, at enhver efter sit fyldte 16 Aar skulde yde en Afgift til Kirken enten 4 Kr een Gang for alle + 1 Kr aarlig eller 2 Kr aarlig, blev staaende ved Magt, og Kirkens Auktionsprotokol udviser, at for den, der ikke købte Sæde i Kirken, blev den oprindelige Ydelse 2 Mark forhøjet til 2 Kr aarlig pro persona.

I Kirkens Vedtægter af 10 Februar 1917, der stadfæstedes af Kirkeministeriet og Stiftsovrigheden, henholdsvis 20 og 25 August 1917, bestemtes, at enhver Person — ogsaa Tilflyttere — er pligtig med det fyldte 16 Aar at svare til Kirken enten 2 Kr aarlig eller 4 Kr een Gang + 1 Kr aarlig, hvilken Afgift afkræves hvert Aars April Maaned, og at alle nygifte eller fremmede, der tager Bopæl i Sognet og udensogns, der køber eller bygger sig Hus i Kommunen, er pligtige at yde til Kirken ifølge gammel Vedtægt 1 Kr 33 Øre een Gang for alle.

Da Sagsøgeren undlod at betale disse Afgifter, blev der den 19 Januar 1925 foretaget Udpantning hos ham for:

1. Afgift for sidste Halvaar af 1923—24.....	Kr 2,00
2. Fæsteafgift	— 1,33
3. Afgift for 1 Halvaar af 1924—25	— 2,00
4. do » 2 » »	— 2,00
5. Vidnegebyr	— 0,66

ialt Kr 7,99

og da Sagsøgeren ikke kan erkende sig forpligtet til at erlægge disse Afgifter, som han betalte for at undgaa Tvangsrealisation, paastaar han nu ifølge Stævning af 19 Maj 1925 de Sagsøgte, Menighedsraadet i Sønderho ved Formanden, pensioneret Fyrskibsfører Hans Sonnichsen, Sønderho, tilpligtet at tilbagebetale ovennævnte Beløb og betale i Erstatning for den ulovlige Udpantningsforretning 500 Kr, ialt 507 Kr 99 Øre, med Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato.

Subsidiært paastaar han de Sagsøgte tilpligtet at betale det anførte Beløb med Fradrag af Fæsteafgiften.

De Sagsøgte paastaar Frifindelse.

Sagsøgeren har under Proceduren ikke bestridt, at de omhandlede Afgifter med Rette er opkrævet før Lov Nr 273 af 1 Oktober 1915, hvis § 7, 1 Pkt er enslydende med Lov Nr 281 af 30 Juni 1922 § 8, 1 Pkt, traadte i Kraft, men han gør gældende, at Bestemmelserne i de anførte Love om, at Udlejning af Kirkens Stolestader ikke maa finde Sted, maa medføre, at de ommeldte Afgifter eller i hvert Fald den aarlige Afgift 2 Kr maa være bortfaldet.

Heri kan der ikke gives ham Medhold.

Afgiften var ganske vist oprindelig enten Vederlag for Sæde i Kirken eller Skat paa den, der ikke købte Sæde, men ved Menighedsraadets Bestemmelse af 3 Marts 1913, altsaa før Loven af 1 Oktober 1915 traadte i Kraft, var Afgiften allerede blevet ændret til en særlig Skat for Kirken, som paalagdes alle Beboere over 16 Aar, og Afgiftens Karakter som Vederlag for Stolestader var dermed forandret.

De Sagsøgte bliver herefter at frifinde, og Sagsøgeren vil have at godtgøre dem Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, som nedenfor anført.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt den 29 Oktober 1925 af Retten for Esbjerg Købstad m v.

Appellanten har under Domsforhandlingen for Landsretten anført, at de omhandlede Afgifter heller ikke med Rette kunde opkræves, førend Lov Nr 273 af 1 Oktober 1915 traadte i Kraft, men da de Indstævnte ikke inden Domsforhandlingen er blevet forberedt paa, at dette nye Anbringende vilde blive fremsat, vil det mod den af dem fremsatte Protest ikke kunne tages i Betragtning, idet dets Fremsættelse vilde medføre en Udsættelse af Domsforhandlingen.

Der bliver herefter alene Spørgsmaal om, hvorvidt de omhandlede

Afgifter i Medfør af ovennævnte Lov og af Lov Nr 281 af 30 Juni 1922 maa anses bortfaldne, og da dette af de i Dommen i saa Henseende anførte Grunde ikke kan antages, vil Dommen være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil Appellanten have at betale som nedenfor anført.

Der vil være at tillægge den for Appellanten beskikkede Sagfører for Landsretten de nedenfor anførte Beløb, der bliver at udrede af det offentlige.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Nr 78/1927.   **Gladsakse Kommune (Trolle)**

mod

Lyngby-Taarbæk Kommune, (Oluf Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Omfanget af Appellantens Pligt til at godtgøre Indstævnte Udgifterne ved et Kloakanlæg.

Østre Landsrets Dom af 28 Februar 1927: De Sagsøgte, Lyngby-Taarbæk Kommune, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Gladsakse Kommune, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgerne til de Sagsøgte med 300 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste, dog at Sagens Omkostninger for Landsretten findes at burde ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret vil ligeledes være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves ligeledes.

Den indankede Doms Præmisses er saalydende:

Ved Kendelse, afsagt den 12 Februar 1923 af en efter Begæring af Lyngby-Taarbæk og Gladsakse Sogneraad nedsat Landvæsenskommis-

sion blev det bestemt, at et af Sogneraadene foreslaaet Kloakanlæg for Bagsværdrendens Opland, der omfattede Arealer dels under Lyngby-Taarbæk Kommune, dels under Gladsaxe Kommune, vilde være at fremme overensstemmende med en Landvæsenskommissionen forelagt Plan.

Anlægget, der bl a bestod af en afskærende Ledning langs Bagsværdrenden, anslaaes til 50 000 Kr, skulde i Henhold til Overenskomst mellem de to Sogneraad udføres ved Foranstaltning af Lyngby-Taarbæk Kommune, saaledes at denne forskudsvis afholdt Udgifterne, men efter Opgørelse ved et af Landvæsenskommissionen afholdt Regnskabsmøde skulde have kontant refunderet af Gladsaxe Kommune den Andel, der skulde bæres af de under denne hørende Arealer, hvorefter hvert Sogneraad for sig havde at opkræve de Bidrag, der paalagdes de enkelte Ejendommen i Kommunen ved en efter nærmere i Kendelsen fastsatte Regler foretaget Fordeling.

Ved Licitation den 1 Marts 1923 indkom 6 Tilbud, der synes afgivet, uden at de Bydende havde været gjort bekendt med foretagne Boreundersøgelser. Da den Entreprenør — Andreasen — hvis Tilbud, 20 398 Kr 80 Øre, var det laveste, imidlertid kort efter Licitationen meddelte, at han havde forglemt en Post paa 12 100 Kr, og Sogneraadet formente, at det næstlaveste Tilbud, 43 970 Kr, laa forholdsvis højt, besluttede det at afholde ny Licitation. Ved denne, der afholdtes den 12 Marts 1923, efter at der forud langs den projekterede Ledning og i hele dennes Længde var foretaget Boringer, som overværedes af Størstedelen af de Bydende, indkom 8 Tilbud, af hvilke det laveste, 33 503 Kr 70 Øre, hidrørte fra fornævnte Entreprenør, medens det næstlaveste lød paa 35 744 Kr 40 Øre og det højeste paa 52 838 Kr 60 Øre. Tilrods for, at der i det laveste Tilbud var taget Forbehold i al Almindelighed med Hensyn til eventuelle Funderingsudgifter, hvilket ikke var Tilfældet med det andet, kun ca 2240 Kr højere Tilbud eller — afset fra et enkelt — med noget af de øvrige, af hvilke nogle hidrørte fra kendte, solide Entreprenørfirmaer, antog Sogneraadet det laveste Tilbud og afsluttede Kontrakt med vedkommende Entreprenør.

Efter at Ledningen var lagt paa en Strækning af 444,1 m meddelte Andreasen imidlertid Sogneradet, at han af økonomiske Grunde saa sig nødsaget til at standse Arbejdet, idet der havde mødt ham ganske overordentlige og usædvanlige Jordbundsvanskeligheder. Sogneraadet, der erkendte Rigtigheden heraf, vedtog da at indstille til Landvæsenskommissionen, at der gaves Sogneraadet Bemyndigelse til at gennemføre Arbejdet paa Vilkaar, der i det væsenlige gik ud paa, at Entreprenøren skulde fortsætte Arbejdet, men af Kommunen forstrækkes med de fornødne Midler til dets Fuldførelse, imod at han underkastede sig Sogneraadets Kontrol i enhver Henseende Arbejdet vedrørende og frafaldt ethvert Krav paa personligt Vederlag. Indstillingen, i hvilken udtrykkeligt var anført, at der intet kunde siges om, hvormed Overlagssummen vilde blive overskredet, blev den 12 Oktober 1923 indgivet til Landvæsenskommissionen, der ved Skrivelse af 5 November s A meddelte Sogneraadet den ønskede Bemyndigelse.

Efter at hele det projekterede Anlæg var fuldført, gjorde Sogne-

raadet Indberetning herom til Landvæsenskommissionen og fremsendte samtidig Regnskab, der bl a udviste, at Udgiften til Anlæg af den afskærende Ledning langs Bagsværdrenden androg 134 520 Kr 51 Øre, hvortil kom Andel i Rentetab 7985 Kr 45 Øre, altsaa ialt 142 505 Kr 96 Øre.

I et den 29 Juni 1925 afholdt Møde, til hvilket Sogneraadene og samtlige i Anlægget interesserede var indvarslet, afsagde Landvæsenskommissionen derefter en Tillægskendelse, ved hvilken der bl a under Hensyn til den meget betydelige Overskridelse af Overslagssummen for Ledningen blev foretaget en Ændring i de tidligere fastsatte Regler for Udgifternes Fordeling, medens Hovedkendelsens Bestemmelser iøvrigt forblev uforandrede.

Denne Tillægskendelse indankede Gladsakse Sogneraad for en af Landbrugsministeriet under 19 September 1925 nedsat Overlandvæsenskommission, idet Sogneraadet overfor denne bl a gjorde gældende, at det burde paalægges Lyngby-Taarbæk Kommune alene at bære Forskellen mellem Overslagssummen for Arbejdet ved den afskærende Ledning langs Bagsværdrenden og den efter det aflagte Regnskab hertil medgaaede Udgift.

Til Støtte herfor anførte Gladsakse Sogneraad, at Lyngby-Taarbæk Sogneraad ganske havde undladt at holde dem underrettede om Arbejdets Gang, og at de derfor havde været uden noget som helst Kendskab til, at Entreprenøren havde standset Arbejdet. Var Meddelelse herom fremkommet, kunde Gladsakse Kommune, da Anlægget paa dette Tidspunkt kun var saa lidet fremskredet, muligen være blevet frigjort for Deltagelse i Udgifterne ved dets Fortsættelse og have hjulpet sig paa anden Maade eller have foranlediget Projektet omarbejdet, saaledes at det ikke kom til at berøre de forommeldte vanskelige Jordbundsforhold.

Om Sogneraadets Henvendelse til Landvæsenskommissionen og om den Lyngby-Taarbæk Sogneraad givne Bemyndigelse til Arbejdets Fortsættelse efter Regning, der blev meddelt, uden at Landvæsenskommissionen i den Anledning fandt sig foranlediget til at indkalde de interesserede Parter — hvad formentlig burde være sket — kom Klagerne først til Kundskab i det Regnskabsmøde den 29 Juni 1925, i hvilket den indankede Tillægskendelse blev afsagt.

Gladsakse Sogneraad hævdede, at den i Sagen benyttede Fremgangsmaade var i Strid med den gældende Lovgivning, idet det i Lov Nr 128 af 19 April 1907 § 54, 6 Stykke, udtrykkeligt var foreskrevet, at forsaavidt et Vandafledningsanlæg udføres af den kommunale Bestyrelse, bliver Reglerne i Vandløbsloven af 28 Maj 1880 § 24, 1 Stykke, om Arbejdets Udførelse efter Licitation — eventuelt Akkord — altid at følge, og at det altsaa havde været Sogneraadets Pligt, da Entreprenøren standsede Arbejdet, at foranledige ny Licitation afholdt med Hensyn til dets Fortsættelse.

Lyngby-Taarbæk Sogneraad gjorde heroverfor bl a gældende, at Sogneraadet maatte være ansvarsfrit, da det havde søgt og modtaget Landvæsenskommissionens Bemyndigelse til at lade Arbejdet udføre som angivet og havde fuldført det i nøje Overensstemmelse med Ken-

delsen af 12 Februar 1923 og den Raadet ved Kommissionens Skrivelse af 5 November 1923 givne Bemyndigelse.

Det blev derhos af Sogneraadet oplyst, at den i Kontrakten med Entreprenøren fastsatte Entreprise ikke omfattede Udgifterne ved Ledningens eventuelle Fundering m m, og at denne paa Grund af de forefundne Jordbundsvanskeligheder senere viste sig saa bekostelig, at den fordyrede Arbejdets Udførelse i meget høj Grad.

I Henhold til det saaledes anførte paastod Sogneraadet Sagen afvist fra Overlandvæsenskommissionen.

Denne Paastand blev ved Overlandvæsenskommissionens Kendelse af 12 December 1925 taget til Følge, men efter at Gladsakse Kommune havde indbragt Kendelsen for Højesteret, blev den ved Højesterets Dom af 27 Maj 1926 ophævet, og Sagen henvist til fornyet Behandling ved Overlandvæsenskommissionen. Denne ophævede derefter ved Kendelse af 19 Juni 1926 Landvæsenskommissionens Fordelings-Kendelse af 29 Juni 1925 og henviste Sagen til fornyet Behandling der.

Landvæsenskommissionen afsagde derefter den 7 August 1926 en Kendelse, ifølge hvilken henvistes til Domstols-Afgørelse i Medfør af Lov Nr 63 af 28 Maj 1880 § 5, 2 Stk, Spørgsmaalet om, hvor stort et Bidrag Gladsakse Kommune under Hensyn til det af Lyngby-Taarbæk Kommune ved Kloak-Rendens Anlæg udviste Forhold skal betale til den heromhandlede Kloak (Bagsværdrenden).

Paa Grundlag heraf har nu Gladsakse Kommune under nærværende Sag nedlagt Paastand om, at de til det omhandlede Anlæg medgaaende Udgifter, 142 505 Kr 96 Øre, nedsættes med 40—50 000 Kr. Idet Sagsøgerne iøvrigt har gentaget deres Procedure for Overlandvæsenskommissionen, gør de her for Retten gældende, at saafremt de, da Entreprenøren viste sig at være ude af Stand til at gennemføre Entreprisen, havde faaet dette at vide, havde det været dem muligt at tilvejebringe en Besparelse paa ca 40—50 000 Kr i Forhold til det nu medgaaede Beløb, for Eksempel ved at hæve den røsterende Del af Ledningen ca 1 Meter eller paa anden Maade.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet. De gør gældende, at da det viste sig, at Entreprenøren paa Grund af de ganske ekstraordinære og uforudsete Jordbundsforhold ikke var i Stand til at gennemføre Entreprisen, var der intet andet for dem at gøre end at henvende sig til Landvæsenskommissionen for at faa dennes Bemyndigelse til at foretage det efter deres Mening eneste naturlige Skridt at fortsætte Anlægget paa den Maade som sket, og at det maatte have været Landvæsenskommissionens Sag at indkalde Sagsøgerne og de øvrige i Anlægget interesserede Parter, saafremt den ansaa det for nødvendigt. De har iøvrigt bestridt, at det var muligt at fuldføre Anlægget med færre Udgifter end de har gjort, og de har paavist, at naar Hensyn tages til, at Funderings-Udgifterne laa udenfor Andreasens og forøvrigt, efter hvad der maa antages, ogsaa udenfor samtlige de øvrige bydendes Tilbud, er Merudgiften ikke blevet større end ca 32 000 Kr, hvad de Sagsøgte bestræber som et paa ingen Maade urimeligt Tillæg.

Foreløbigt bemærkes, at det mod Sagsøgernes Benægtelse ikke er godtgjort, at de eller deres Ingeniør, Petersen, er blevet underrettet

om de ved Arbejdet værende store Jordbundsvanskeligheder, saaledes at de maatte være forberedte paa den meget betydelige Overskridelse af Tilbudssummen 35 744 Kr 40 Øre*).

Efter det oplyste maa der gaas ud fra, at naar Andreasen ikke kunde gennemføre sin Entreprise, og naar Anlægget blev saa forholdsvis betydeligt dyrere end oprindelig beregnet, skyldes dette alene de nævnte ekstraordinære Jordbunds-Forhold, som man forefandt paa enkelte Strækninger af Ledningen.

Selv om det nu maa antages, at de Sagsøgte har begaaet en Fejl ved ikke at forsøge en ny Licitation med Hensyn til den resterende Del af Ledningen, hvorved dog bemærkes, at Professor A Lütken, der har været Landvæsenkommissionens Konsulent, har erklæret, at en ny Licitation efter hans Mening ikke vilde have ført til et billigere Resultat, og selv om det antages, at Gladsaxe Sogneraad med Rette har kunnet beklage sig over, at de ikke er blevet indkaldt til det Landvæsenkommissionsmøde, hvor der blev givet de Sagsøgte Tilladelse til at fortsætte paa den af dem valgte Maade, findes Sagsøgernes Paastand dog ikke at kunne tages til Følge.

Efter de foreliggende Oplysninger maa Retten nemlig gaa ud fra, at det vilde have medført hensigtsløs og betydeligt økonomisk Tab at standse eller udsætte Ledningens Gennemførelse, efter at den allerede var ført saa langt frem som sket (444 m af 1087 m), og at der derhos ikke vilde have været noget at vinde ved, naar Anlægget skulde fuldføres, saaledes som det var fastsat ved Landvæsenkommissionens oprindelige Kendelse, at vælge en anden Fremgangsmaade end den af Lyngby-Taarbæk Sogneraad valgte. I denne Forbindelse skal det iøvrigt bemærkes, at der overfor de foreliggende Forklaringer om, at alt under Arbejdets Gang er udført omhyggeligt og forsvarligt, intet er fremført fra Sagsøgernes Side, der giver Grund til at statuere, at der fra Sagsøgtes Side er administreret ødselt eller paa anden Maade uforvarligt.

De Sagsøgte vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgerne at burde betale de Sagsøgte med 300 Kr.

Torsdag den 3 November.

Nr 322/1926.   Direktør **Parly Petersen** (Selv)

mod

Vulkanisør Axel Nielsen og **Hustru Else Nielsen** (Selv),

betræffende et af de Indstævnte fremsat Krav paa Vederlag for Pasning af et Konditori.

---

*) Skal være 35 503 Kr 70 Øre.

Østre Landsrets Dom af 26 November 1926: Sagsøgte, Teaterdirektør og Konditor Parly Petersen, bør til Sagsøgerne, Vulkanisør Axel Nielsen og Hustru Else Nielsen betale 630 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 21 Oktober 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 125 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten nedlagt Paastand om, at han frifindes mod at betale de Indstævnte 120 Kroner.

De Indstævnte paastaar Dommen stadfæstet.

I Dommen er det rettelig antaget, at de Indstævnte maa have Krav paa et Vederlag for det Arbejde, de har udført for Appellanten. Dette Vederlag findes imidlertid ikke at kunne sættes højere end 400 Kroner, og med den heraf følgende Ændring vil Landsrettens Dom kunne stadfæstes.

Sagens Omkostninger for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at det de Indstævnte, Vulkanisør Axel Nielsen og Hustru Else Nielsen, tilkendte Beløb nedsættes til 430 Kroner. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Tiden 1 August til 15 September 1926 har Vulkanisør Aksel Nielsen og Hustru Else Nielsen efter Anmodning af Teaterdirektør og Konditor Parly Petersen passet et af ham overtaget Konditori i Pileallé Nr 19. Under denne Sag paastaar Ægteparret Nielsen Parly Petersen dømt til at betale dem 1200 Kr, subsidiært et af Retten fastsat Beløb for deres Virksomhed, og desuden 30 Kr, som Nielsen har lagt ud for ham. Sagsøgerne paastaar sig tillagt Renter 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 21 Oktober 1926.

Sagsøgte paastaar sig frifundet, idet han gør gældende, at Nielsen havde lovet at passe Forretningen for ham som en Vennetjeneste, medens han intet har kunnet anføre mod Kravet paa de 30 Kr.

Mod Sagsøgernes Benægtelse er det ikke lykkedes Sagsøgte at godtgøre, at de har paataget sig Arbejdet gratis. Nielsen har forklaret som Part, at han først havde paataget sig at passe Forretningen nogle faa Dage mod at faa et Laan af Sagsøgte paa 500 Kr til Indkøb af Ma-

skiner til hans Virksomhed som Vulkanisør, og at Forudsætningen herfor var, at Forretningen hurtigt blev solgt. Denne Forklaring er bestyrket ved Vidnet Harald Engmanns Forklaring. Forretningen blev imidlertid ikke hurtigt solgt, og Ægteparret Nielsen har derefter passet Konditoriet i 1½ Maaned, for hvilket Arbejde de maa have Krav paa Betaling, saameget mere som der ikke er givet dem Vederlag paa anden Maade, hverken i Form af fri Kost eller ved Ydelsen af det omtalte Laan, som Sagsøgte iøvrigt nægter at have lovet Nielsen.

Sagsøgerne har opgjort deres Krav paa Løn efter en Arbejdstid for Niensens Vedkommende fra Kl 8 Fm til 7³/₄ Em og igen fra 10¹/₂ til 11¹/₂ Em og Fru Niensens Vedkommende fra Kl. 10 Fm til 11¹/₂ Em, baade Søgnedage og Helligdage.

Ved Vidneforklaringer er det imidlertid godtgjort, at Arbejdstiden har været kortere, for Niensens Vedkommende meget væsenligt kortere.

Retten finder efter alt det foreliggende, at Sagsøgernes Vederlag passende kan sættes til 600 Kr. De har derhos Krav paa de ovennævnte 30 Kr. Der vil saaledes være at tilkende Sagsøgerne 630 Kr med Renter som paastaat.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at maatte betale Sagsøgerne med 125 Kr.

Fredag den 4 November.

Nr 75/1927. Eksekutorerne i Grosserer Georg Ludvig Christian Dahlboms Dødsbo, Oberstløjtnant **Georg Wassmann** og Overretssagfører **Axel Kalko** (Fich)

m o d

Frøken **Ingrid Dora Schnack** (Ahnfelt-Rønne),

betræffende Fortolkning af en Testamentsbestemmelse.

Østre Landsrets Dom af 5 Februar 1927: De Sagsøgte, Eksekutorerne i Grosserer Georg Ludvig Christian Dahlboms Dødsbo, Oberstløjtnant Georg Wassmann og Overretssagfører Axel Kalko, bør til Sagsøgerinden, Frøken Ingrid Dora Schnack, af nævnte Dødsbo udrede et Legat paa 60 000 Kr fri for Arveafgift samt betale denne Sags Omkostninger med 500 Kr. De idømte Sagsomkostninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse, og Dommen i det hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanterne at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, Eksekutorerne i Grosserer Georg Ludvig Christian Dahlboms Dødsbo, Oberstløjtnant Georg Wassmann og Overrets-sagfører Axel Kalko, til Indstævnte, Frøken Ingrid Dora Schnack, med 500 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Af-sigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Testamente af 31 Juli 1923 tillagde Grosserer Georg Ludvig Christian Dahlbom sin afdøde Hustrus Søstre Ingrid Dora Schnack og Elna Augusta Petra Schnack hver et Legat paa 60 000 Kr. I Testamen-tets §§ 1 og 2 træffes Bestemmelser angaaende Gravsted og Løsøre, og i § 3 tages Bestemmelse om Oprettelse af et velgørende Legat paa 6000 Kr. Det hedder derefter i Testamentets § 4:

»Endvidere skal udredes følgende Legater:

a) 60 000 Kr, skriver seksti Tusinde Kroner, skal tilfalde min Svi-gerinde Elna Augusta Petra Schnack, født den 17 Juni 1878 i Køben-havn,

b) 60 000 Kr., skriver seksti Tusinde Kroner skal tilfalde min Svi-gerinde Ingrid Dora Schnack, født den 23 April 1884 i København.

Skulde en af de under a) og b) nævnte Legatarer være død før mig, da skal det ledigblevne Legat tilfalde den længstlevende af dem.

Indtil Udbetalingen af de ommeldte Legater kan finde Sted, skal der af mit Bo fra min Død at regne udredes maanedsviis forud til lige Fordeling mellem de fornævnte 2de Legatarer et Beløb stort 400 Kr, skriver fire Hundrede Kroner, hvilke Beløb, der er at betragte som Rentenydelse altsaa ikke skal fradrages i de fornævnte Legater.

Mine fornævnte Svigerinders Husleje betales af Boet indtil Opgø-relse har fundet Sted, og udredes dette Beløb som et forlods og afgifts-frit Legat.«

Under c) til p) i samme § 4 tillægges der forskellige Personer Legatbeløb af forskellig Størrelse. Derpaa bestemmes i §'ens sidste Stykke:

»Skulde min efterladte Formue ikke være tilstrækkelig til Udre-delse af de i Paragraf 4 bortskænkede Legater, skal der finde for-holdsvis Afkortning af de her nævnte Legater Sted, dog at ingen Afkort-ning sker i de i Testamentets § 4 a) og b) nævnte Legater til mine Svigerinder, Frøknerne Elna Schnack og Ingrid Schnack, idet disse Be-

løb vil være at udrede fuldt ud og forlods fremfor de andre i § 4 nævnte Legater.«

I § 5 bestemmes, at den efter Udredelsen af Legaterne tilbageværende Formue skal deles i to lige store Dele hvoraf den ene Halvdel tillægges de to Frøkener Schnack til lige Deling, og saaledes at hele Beløbet tillægges den længstlevende, hvis nogen af dem skulde være død før Testator. Endelig findes i Testamentet en saalydende § 6:

»De i nærværende Testamente anordnede Legater skal udredes fri for Arveafgift og enhver anden mulig Afgift til det offentlige, hvilke Afgifter afholdes af mit øvrige Bo.«

Den 15 September 1925 afgik Grosserer Dahlbom ved Døden, og det viste sig, at der i hans ved Executores testamenti behandlede Bo ikke var tilstrækkelige Midler til Udredelse af de i § 4 ommeldte Legater fri for Arveafgift. I Boet blev taget den Beslutning, at ogsaa Legatarerne, Frøknerne Ingrid Schnack og Elna Schnack selv maatte udrede deres Arveafgift, men heroverfor hævdede Frøknerne Schnack, at Afgiften af deres Legater skulde udredes af Boets forhaandenværende Midler forud for de øvrige Legater.

Under nærværende Sag paastaar Frøken Ingrid Dora Schnack Eksekutorerne i Grosserer Dahlboms Dødsbo, Oberstløjtnant Georg Wassmann og Overretssagfører Aksel Kalko kendt pilgtig til af Dødsboet til Sagsøgerinden at udrede et Legat paa 60 000 Kr fri for Arveafgift.

De Sagsøgte paastaar sig frifundet mod at det omhandlede Legat paa 60 000 Kr udbetales med Fradrag af Arveafgift og anden Afgift til det offentlige.

Under Hensyn til, at det omhandlede Testamente helt igennem bærer Præg af, at det har været Testators Vilje og Hensigt særlig at sikre Sagsøgerinden og hendes Søster de dem ved Testamentet tillagte Legater, og idet ogsaa det iøvrigt oplyste bestyrker, at det har været Afdødes Ønske at give de to Legatarer en betrygget Stilling, findes Testamentets § 4 sidste Stykke, jfr § 6, at maatte forstaas saaledes, at det Sagsøgerinden tillagte Legat skal udredes fri for Arveafgift, selvom det paa Grund af Boets Midlers Utilstrækkelighed maatte være nødvendigt at afkorte i de øvrige Legater, og der vil herefter være at give Dom efter Sagsøgerindens Paastand.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgerinden med 500 Kr.

Nr 357/1926. Firmaet Bankier **Georg Andersen** under Likvidation (Fenger)

mod

Instruktør **A W Sandberg** (Holten-Bechtolsheim),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Berettigelse til at forlange sig betragtet som Massekreditor i det appellerende Likvidationsbo.

Sø- og Handelsrettens Dom af 17 December 1926: De Indstævnte, Firmaet Bankier Georg Andersen under Likvidation ved Likvidatorerne, Højesteretssagfører I F Fenger og Landsretssagfører Kar-mark Rønsted, bør anerkende Sagsøgeren, Instruktør A W Sandberg, som Massekreditor i Likvidationsboet for 14 071,21 Kr med Renter 5 pCt p a fra den 27 Juni 1925, til Betaling sker. Saa bør de Indstævnte og til Sagsøgeren betale Sagens Omkostninger med 500 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage fra denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Firmaet Bankier Georg Andersen under Likvidation, til Indstævnte, Instruktør A W Sandberg, med 400 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 19 August 1924 deponerede Sagsøgeren, Instruktør A W Sandberg, til Sikkerhed for et Laan hos Bankier og Veksellerer Georg Andersen Aktier i Nordisk Film til en paalydende Værdi af 44 000 Kr, som Georg Andersen derefter frempantsatte til Privatbanken. Ca en Uge efter blev der af Depotet realiseret 4000 Kr af Aktierne, saa at der til Rest blev 40 000 Kr Aktier. Den 14 November 1924 løste Georg Andersen de 40 000 Kr Aktier hjem fra Privatbanken og deponerede dem hos Veksellerer Fogli, hos hvem han i Forvejen havde deponeret 64 000 Kr Films-Aktier, der ligesom de Sagsøgeren tilhørende lød paa Ihænde haven, og hvis Numre ikke var optegnede, saaledes at Sagsøgerens Aktier sammenblandedes med de øvrige hos Fogh beroende, af Georg Andersen deponerede Films-Aktier.

Af de hos Fogh deponerede Films-Aktier udtog Georg Andersen ifølge hans Depotbog den 10 December 1924 48 000 Kr Aktier. Ifølge Georg Andersens Kassekladde var de 40 000 Kr Aktier heraf dog allerede taget hjem fra Fogh den 8 December. Den 10 December deponerede Georg Andersen 40 000 Kr Films-Aktier i Landmandsbanken til Sikkerhed for et Laan. Den 14 April 1925 standsede Georg Andersen sine Betalinger, og de 40 000 Kr Films-Aktier beroede da i Landmandsbanken. Georg Andersens Firma traadte i Likvidation, og der er mel-

lem Parterne i nærværende Sag Enighed om, at Boet behandles efter Konkurslovens Regler, saaledes at Sagen paadømmes, som om Georg Andersen var gaaet konkurs den 14 April 1925.

De 40 000 Kr i Landmandsbanken deponerede Films-Aktier blev realiseret af Banken og indbragte 36 255,10 Kr.

Idet Sagsøgeren gør gældende, at han maatte betragtes som Ejer af de i Landmandsbanken deponerede 40 000 Kr Films-Aktier, uanset om disse har været sammenblandede med andre Aktier, saa at det ikke kan konstateres, om de enkelte Stykker er identiske med de i sin Tid af Sagsøgeren hos Georg Andersen deponerede, og da Sagsøgeren herefter vilde have været Separatist, saafremt Aktierne havde været i Behold, gør han nu, efter at Aktierne er realiseret, under nærværende mod de Indstævnte, Firmaet Bankier Georg Andersen under Likvidation ved Likvidatorerne, Højesteretssagfører I F Fenger og Landsretssagfører Karmark Rønsted, anlagte Sag Paastand paa at anerkendes som Massekreditor i Boet for Provenuet, som anført 36 255,10 Kr, med Fradrag af hans Gæld til Boet 20 542,10 Kr, altsaa for 15 713 Kr tilligemed Renter af Beløbet, 5 pCt p a fra den 27 Juni 1925, til Betaling sker.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgeren nærmere anført, at Georg Andersens Bo ikke kan have større Ret end Georg Andersen selv med Hensyn til Sagsøgerens Aktiepost, og at Georg Andersen ikke kan være blevet Ejer af Sagsøgerens Aktier ved, at disse er blevet sammenblandede med andre hos ham deponerede Aktier i samme Selskab. Efter Sagsøgerens Formening kunde der ved Sammenblandingen i hvert Fald kun blive Spørgsmaal om et Sameje mellem de Ejere, der havde deponeret Aktier hos Georg Andersen, men dette Samejeforhold maa da være ophævet ved, at Georg Andersen, der ønskede at Sagsøgerens Aktier skulde ligge separerede, har udskilt dem fra de øvrige Aktier ved at deponere dem i Landmandsbanken.

Sagsøgeren har endelig bestridt, at hans Ejendomsret kunde gaa tabt ved, at Georg Andersen har belaant dem. Sagsøgeren har ikke givet Georg Andersen Tilladelse til at belaane Aktierne, og de af Georg Andersen trufne Dispositioner kan efter Sagsøgerens Anbringende i hvert Fald kun medføre, at Sagsøgeren maa respektere den af Georg Andersen stiftede Haandpanteret over de paagældende Ihændehaverpapirer.

De Indstævnte har paastaae sig frifundet, idet de har gjort gældende, at Sagsøgeren ikke har været Separatist i Boet med Hensyn til de omhandlede Films-Aktier, da det paa Grund af Sammenblandingen med andre hos Georg Andersen belaante Aktier af samme Art og hans Frempantsætning af Aktierne ikke kunde konstateres, om de af Sagsøgeren deponerede Aktier beror i Boet eller var ombyttede med

Færdig fra Trykkeriet den 23 November 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 25.

Fredag den 4 November.

andre, og det særlig ikke var bevist, at de i Landmandsbanken deponerede 40 000 Kr Aktier var de Sagsøgeren tilhørende. De Indstævnte har endvidere anbragt, at 16 000 Kr Films-Aktier af de hos Georg Andersen deponerede er blevet stjaalet, og at det er muligt, at de stjaalne Aktier eller nogle af dem tilhører Sagsøgeren. Efter de Indstævntes Formening maatte Sagsøgeren i hvert Fald sammen med de andre Ejere af Films-Aktier, deponerede hos Georg Andersen, participere i Tabet ved de stjaalne 16 000 Kr Aktier.

Subsidiært har de Indstævnte paastaet Frifindelse mod Betaling af 14 071,21 Kr, idet de i Landmandsbanken deponerede 40 000 Kr Films-Aktier sammen med forskellige andre Papirer hæftede for 24 499,32 Kr, og den Del af Gælden, der forholdsmæssigt skulde dækkes af Films-Aktierne, udgjorde 22 183,89 Kr. Fradrages dette Beløb, der dækkes af det indkomne Provenu 36 255,10 Kr, fremkommer det i den subsidiære Paastand nævnte Beløb. Sagsøgeren har protesteret mod de Indstævntes subsidiære Paastand, idet han anfører, at de Indstævnte har anerkendt ham som Kreditor for hele det paastævnte Beløb ved at tilbyde ham Dividende af dette som simpel Kreditor.

Veksellerer Søren Hans Georg Andersen har som Vidne forklaret, at det var hans Ønske, at Sagsøgerens Films-Aktier til enhver Tid skulde være til Disposition for Sagsøgeren, naar denne betalte, hvad han skyldte. Vidnet tror, at han har givet Ordre til sine Folk om, at Sagsøgerens Aktier skulde holdes for sig, og han er sikker paa, at han har sagt til sit Personale, at Sagsøgerens Aktier ikke maatte belaaes for mere, end Sagsøgeren selv havde laant paa dem. Aktierne er dog blevet belaaet i Landmandsbanken for et noget større Beløb.

Der er mellem Parterne Enighed om, at Identiteten af de af Sagsøgeren hos Georg Andersen deponerede Aktier ikke kunde konstateres, da Georg Andersen sandsede sine Betalinger, og det er efter de under Sagen foreliggende Oplysninger muligt, at ingen af de af Sagsøgeren leverede Stykker fandtes i Boet, idet de kan være ombyttet med andre Stykker. Spørgsmaalet bliver da i første Række, om Sagsøgerens Ejendomsret over Aktierne derved var bragt til Ophør i Forholdet til Georg Andersen eller dennes Bo. Dette kan ikke antages, idet Georg Andersens Bo, saafremt et Antal Films-Aktier svarende til de hos ham

af hans Kunder deponerede havde været i Behold, utvivlsomt maatte have respekteret Kundernes Ejendomsret til disse Aktier.

Den Omstændighed, at en Del af Aktiebeholdningen er bortkommet, findes ikke at kunne gøre Boet til Ejer af de resterende Aktier. Det er muligt, at der ved Sammenblandingen af de forskellige Aktier er opstaaet et Sameje imellem de paagældende Kunder, men der foreligger under nærværende Sag ikke for Retten nærmere Oplysninger om, hvem der maatte være Deltagere i et saadant Sameje og da i hvilket Forhold.

Det fremgaar endvidere som anført af Sagsøgerens Oplysninger, at en Post af et Beløb svarende til de Sagsøgeren tilhørende Films-Aktier beroede særskilt deponerede i Landmandsbanken, og efter den af Georg Andersen afgivne Vidneforklaring maa det antages, at det har været hans Hensigt at holde Sagsøgerens Aktier adskilt fra de øvrige hos ham deponerede Films-Aktier.

Herefter findes Sagsøgeren at have haft Stilling som Separatist i Likvidationsboet dog med Forbehold af den paa Aktierne hvilende Hæftelse. Det bemærkes herved, at Landmandsbanken paa Grundlag af den af Georg Andersen foretagne Disposition har haft Ret til at holde sig til de deponerede Films-Aktier for det Beløb, Georg Andersen havde belaaet dem med, uanset om Georg Andersen i Forhold til Sagsøgeren har været berettiget til at belaae dem for et større Beløb end det, for hvilket de var belaaet hos ham. Da Aktierne er realiserede, vil Sagsøgeren herefter være at anerkende som Massekreditor for Provenuet af de 40 000 Kr Films-Aktier, dog med Fradrag af den Del af Landmandsbankens Tilgodehavende, for hvilket disse Aktier hæftede, uden at det kan komme i Betragtning herimod, at de Indstævnte har været villige til at anerkende Sagsøgeren som simpel Kreditor for det større Beløb.

Herefter vil Sagsøgeren være at anerkende som Massekreditor for det i de Indstævntes subsidiære Paastand anførte Beløb, af hvilket der vil være at tilkende Sagsøgeren Renter, som af ham paastaet, idet der ikke er fremsat nogen særlig Indsigelse mod den af Sagsøgeren nedlagte Rentepaastand.

Sagens Omkostninger findes de Indstævnte at burde godtgøre Sagsøgeren med 500 Kr.

Mandag den 7 November.

Nr 158/1926. Konditor **M Berg-Petersen** (Meyer)

mod

Handelsstandens Forsikringsforening (Cohn),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelser i Henhold til en Garantierklæring.

Østre Landsrets Dom af 25 Maj 1926: Sagsøgte, Konditor M Berg-Petersen, bør til Sagsøgerne, Handelsstandens Forsikrings-Forening, betale de paastævnte 1000 Kr, med Renter heraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 16 Marts 1926, til Betaling sker, og i Sagsomkostninger 200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Konditor M Berg-Petersen, til Indstævnte, Handelsstandens Forsikringsforening, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 25 November 1925 underskrev Konditor M Berg-Petersen følgende Erklæring:

»Jeg underskrevne Konditor M Berg-Petersen, Holmbladsgade, tegner mig herved som Garant i Handelsstandens Forsikrings-Forening i Henhold til Foreningens Vedtægter for 2 Andele à 1000 Kr, ialt 2000 Kr.

Ud over det tegnede Beløb indbetaler jeg 5 pCt heraf til Stempel og Emissionsomkostninger, altsaa ialt 2100 Kr.

De fornævnte 5 pCt samt 25 pCt af det tegnede Beløb betaler jeg ved Tegningen, medens jeg forpligter mig til 3 Maaneder fra Dato at indbetale til Foreningen 50 pCt af det tegnede Beløb og 3 Maaneder derefter de resterende 25 pCt.

Foreningen er berettiget til at anvende indtil 10 pCt af det tegnede Beløb til Foreningens Organisation.

Saaftremt Foreningen ikke inden Udgangen af Aaret 1927 er i Stand til at paabegynde sin Virksomhed, jfr Vedtægternes § 7, vil de indbetalte Beløb med den indvundne Rente blive tilbagebetalt med Fradrag af de fornævnte Omkostningsbeløb. Virksomheden for Foreningens Dannelse kan saaledes ikke under nogen Omstændighed bringes til Ophør før Udgangen af 1927.«

Samtidig med Tegningen betalte Sagsøgte 600 Kr, hvorimod han

selskabet Absalon 622 Kroner 35 Øre med Renter og i Sagsomkostninger 200 Kroner.

Indstævnte hævder, at Firmaet ved sin Adfærd efter Dommens Afsigelse har afskaaret sig fra Anke. Det er oplyst, at Parterne efter Domsafsigelsen enedes om, at Firmaet til fuld Afgørelse skulde inden 1 Juli 1927 betale Halvdelen af det idømte uden Renter, altsaa 411 Kroner 18 Øre. Den 13 Juli tilskrev Indstævnte Appellanten, at Indstævnte, da de ingen Penge havde modtaget, betragtede Aftalen som bortfaldet, og da Appellanterne derpaa foreslog, at de Indstævnte helt skulde frafalde deres Krav efter Dommen, afslog de Indstævnte dette den 26 Juli. Den 4 August sendte Appellanterne de Indstævnte en Check stor 411 Kroner 18 Øre, som det i Følgeskrivelsen hedder »til Afgørelse af Mellemværende ifølge Retssag for Østre Landsret.« I Skrivelsen hedder det iøvrigt, at Højesteretssagfører Thamsen, som har med Sagen at gøre, for Tiden er paa Rejse, men at Beløbet sendes, da Sagen ikke vedblivende kan trække i Langdrag, og at det er muligt, »at Sagen ikke kommer længer«, hvorved maa antages at være sigtet til, at en Indehaver af Appellanternes Firma ved en tidligere Lejlighed havde omtalt til de Indstævntes Underdirektør, at han tænkte paa at søge Justitsministeriets Tilladelse til Anke for Højesteret. De Indstævnte anerkendte straks Modtagelse af Checken med Tilføjende, at de nu betragtede Sagen som afsluttet. De hørte derpaa ikke om den, før Højesteretsstævningen den 10 September blev forkyndt for dem. Efter det saaledes foreliggende findes Indstævnte uanset de ubestemte Udtalelser i Appellanternes Brev af 4 August at være berettigede til at gaa ud fra, at Appellanterne har givet Afkald paa Anke. Sagen vil herefter efter Indstævntes Paastand være at afvise.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanterne at burde betale til Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Denne Sag afvises.

Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne Firmaet Holger Jensen & Co til de Indstævnte Forsikringsaktieselskabet Absalon med 200 Kroner inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Tirsdag den 8 November.

Nr 306/1926. **Andelssvineslagteriet i Kolding** (Aagesen)

mod

Dyrlæge **Jacob Nissen**, (Martensen-Larsen),

betræffende et af Indstævnte fremsat Krav paa tilgodehavende Løn.

Vestre Landsrets Dom af 13 November 1926: De Sagsøgte, Andelssvineslagteriet i Kolding, bør til Sagsøgeren, Dyrlæge Jacob Nissen, betale 987 Kr 28 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 6 Januar 1926, indtil Betaling sker, og i Sagsomkostninger 200 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale det nedenfor nævnte Salær m m til den for Indstævnte for Højesteret beskikkede Sagfører.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Højesteretssagfører Martensen-Larsen betaler Appellanten, Andelssvineslagteriet i Kolding, i Salær for Højesteret 200 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 16 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Overensstemmelse med de ved Landbrugsministeriets Skrivelse af 22 Januar 1924 for Ansættelse af assisterende Dyrlæger ved Eksportsvineslagterierne fastsatte Regler blev Sagsøgeren, Dyrlæge Jacob Nissen i Slagelse, af den daværende kontrollerende Dyrlæge hos de Sagsøgte, Andelssvineslagteriet i Kolding, efter Aftale med dettes Forretningsudvalg og med Godkendelse af Veterinærinspektøren for Nørrejylland ansat som Assistent ved Dyrlægekontrollen ved bemeldte Slagteri fra den 1 April 1924 at regne. Lønnen, der skulde udredes af de Sagsøgte, fastsattes til 7 Øre pr Svin, der blev slagtet paa Slagteriet, ligesom der aftales 3 Maaneders Opsigelsesvarsel fra begge Sider. Ansættelsen indførtes i Slagteriets Forretningsprotokol, hvorimod der

ikke gaves Sagsøgeren noget skriftligt Bevis for Ansættelsen. Ved Veterinærinspektørens Besøg paa Andelssvineslagteriet den 21 Januar 1925 meddelte Slagteriets Formand og Direktør, at Slagteriet som Følge af forventet Nedgang i Slagtninger i nær Fremtid vilde faa Brug for en fast Assistent mindre end hidtil, og Veterinærinspektøren gav da sin Tilslutning til en Opsigelse af Sagsøgeren med 3 Maaneders Varsel, altsaa til den 1 Maj 1925, samt til at der blev truffet Aftale med denne om udover nævnte Dato fortsat at yde midlertidig Medhjælp ved Kontrollen mod samme Løn som hidtil. Sagsøgeren fortsatte derefter sit Arbejde hos de Sagsøgte indtil den 15 Oktober s A og fik ved sin Fratræden udbetalt Løn indtil Udgangen af denne Maaned. Idet Sagsøgeren har anbragt, at den ovennævnte i Januar Maaned 1925 besluttede Opsigelse ingensinde er meddelt ham, og at han derfor, da han den 30 September s A blev opsagt, vedblivende i Overensstemmelse med de oprindelig fastsatte Ansættelsesvilkaar havde Krav paa 3 Maaneders Opsigelse, har han derefter under nærværende Sag paastaet de Sagsøgte dømt til Betaling af tilgodehavende Løn for November og December Maaned 1925, nemlig 987 Kr 28 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 6 Januar 1926, indtil Betaling sker. De Sagsøgte har paastaet sig frifundet.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand har de Sagsøgte gjort gældende, at Sagsøgeren ved Forhandlingerne den 21 Januar 1925 i Overensstemmelse med Ansættelsesvilkaarene med 3 Maaneders Varsel er opsagt til Fratræden af den af ham hidtil indehavte faste Stilling som Dyr lægeassistent, og at Opsigelsen den 30 September s A kun havde Hensyn til at bringe Sagsøgerens midlertidige Stilling ved Slagteriet til Ophør. Saavel i Januar Maaned som gentagne Gangne senere er det indskærpet overfor Sagsøgeren, at Fortsættelsen af hans Arbejde skete paa Vilkaar, at han kunde opsiges til Fratrædelse uden Varsel.

Sagsøgeren har bestemt benægtet Rigtigheden heraf og har om det den 21 Januar passerede særlig anført, at der af den kontrollerende Dyr læge, som i Forhold til ham alene var opsigelsesberettiget, kun blev sagt, at der rimeligvis en Gang i Foraaret vilde blive Tale om en Indskrækning i Antallet af Dyr lægeassistenter, og at det da nok vilde blive Sagsøgeren, der maatte fratræde.

Heroverfor findes de Sagsøgte nu ikke at have godtgjort, at behørig Opsigelse er givet Sagsøgeren tidligere end den 30 September 1925 til Fratræden den 31 December s A, og da der ikke af de Sagsøgte er rejst nogen Indsigelse mod det indtalte Beløbs Størrelse, vil Sagsøgerens Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgeren med 200 Kr.

Nr 354/1926. Bagermester **David Jensen** (Cohn)

mod

Overnævnet for **Huslejesager** (Steglich-Petersen efter Ordre)
samt Installatør **J Tannenber** (Selv) og Barber **Mänchen** (Selv),

betræffende Gyldigheden af en Opsigelse.

Østre Landsrets Dom af 16 December 1926: Den ovenomhandlede af Overnævnet for Huslejesager truffene Afgørelse kendes gyldig. Sagsøgeren, Bagermester David Jensen, bør inden 15 Dage fra denne Doms Afsigelse til den for Overnævnet beskikkede Sagfører, Overretssagfører Anker-Jensen, betale 100 Kr, medens Sagens Omkostninger iøvrigt ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter de Indstævntes Paastande være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale 200 Kroner i Salær til Højesteretssagfører Steglich-Petersen, der efter Beskikkelse har givet Møde for Højesteret for Overnævnet.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Bagermester David Jensen, til Højesteretssagfører Steglich-Petersen 200 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under 6 November 1925 meddelte Københavns Magistrat i Henhold til § 18 i Lov om Boligforholdene af 1 April 1925 Ejeren af Ejendommen Frederikssundsvej Nr 147 A, Bagermester David Jensen, Tilladelse til af en 4 Værelsers Lejlighed med Køkken i Stueetagen af nævnte Ejendom at maatte nedlægge de to Værelser mod Gaden som Beboelse og indrette dem til to Butikker med hver sit Bagværelse paa Betingelse af, at der i Tagetagen indrettes en ny 3 Værelsers Lejlighed med Køkken. Efter Ombygningens Tilendebringelse udlejede David Jensen de to Butikker med Bagværelser til Installatør J Tannenber og Barber Th Mänchen for en aarlig Leje paa henholdsvis 1800 Kr — indtil 15 April 1928 dog kun 1600 Kr aarlig — og 1500 Kr — i de første 5 Aar dog kun

1300 Kr aarlig. De om disse Lejeforhold oprettede Lejekontrakter blev — med et denne Sag uvedkommende Forbehold — under 27 Juli 1926 godkendt af Lejenævnet for Forretningslokaler dog saaledes, at den aarlige Leje blev fastsat til henholdsvis 1350 Kr og 1200 Kr uden Stigning. David Jensen indbragte denne Afgørelse for Overnævnet, idet han gjorde gældende, at de to nyindrettede Butikker ikke faldt ind under Boligloven, men Overnævnet stadfæstede den 6 September 1926 Forretningslokalenævnets Afgørelse med den Bemærkning, at de paagældende Butikker, som er Dele af en Lejlighed, der henhørte under Nævnene, maatte antages vedblivende at henhøre under Nævnene.

Bagermester Daved Jensen har derefter under nærværende mod Overnævnet for Huslejesager, Installatør J Tannenberg og Barber Th Mänchen anlagte Sag paastaet den af Overnævnet den 6 September 1926 afsagte Kendelse vedrørende Nedsættelse af Lejen for de to Stuebutikker Frederikssundsvej 147 A kendt ugyldig.

Medens de Sagsøgte Tannenberg og Mänchen ikke har givet Møde under Sagen, har Overnævnet, hvem der er meddelt fri Proces under Sagen, givet Møde og paastaet Afgørelsen kendt gyldig.

Sagsøgeren anbringer, at de to nyopførte Butikker i Henhold til Boliglovens § 1, 2 Stk, falder ganske udenfor Boligloven. Heroverfor gør Overnævnet gældende, at de omhandlede Lokaler ikke omfattes af den nævnte Lovbestemmelse, og at de herefter som ikke undtagne falder ind under Loven.

Der er efter Proceduren Enighed om, at hele Stuelejligheden er anvendt til Butikkerne med Bagværelser, og at Lejligheden ikke længere afgiver Rum til Beboelse, samt at den nye Lejlighed i Tagetagen ikke falder ind under Boligloven.

Idet der findes at maatte gives Overnævnet Medhold i, at den Omstændighed, at en under Boligloven henhørende Lejlighed gaar over til at blive Butikslokaler med Bagværelser, ikke kan anses at bringe Lokalerne ind under Undtagelsesbestemmelsen i Lovens § 1, 2 Stk, selvom den forandrede Anvendelse har medført Byggeforanstaltninger som ovenfor ommeldt, vil Overnævnets Paastand være at tage til Følge.

Sagsøgeren findes at burde udrede i Salær til den for Overnævnet beskikkede Sagfører, Overretssagfører Anker-Jensen, 100 Kr, medens Sagens Omkostninger iøvrigt vil være at ophæve.

Onsdag den 9 November.

Nr 220/1927.

Rigsadvokaten

mod

Aage Peter Hjelmgård (Cohn),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 144.

Østre Landsrets Dom af 17 Maj 1927: Tiltalte Aage Peter Hjelmggaard bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Tiltalte bør derhos i Erstatning til Frederiksberg Kommune betale 7762 Kr 44 Øre samt udrede de med Sagens Behandling forbundne Omkostninger, derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Schlichtkrull, 300 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afgivelse, og Dommen i det hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den af Østre Landsret i denne Sag under Medvirkning af Nævninger afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde maa det tiltrædes, at Tiltalte er anset med Straf efter de i Dommen nævnte Straffebestemmelser, men Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. I Henseende til Erstatning og Sagens Omkostninger vil Dommen kunne stadfæstes.

For Højesteret har Tiltalte givet Møde ved en af ham selv valgt Forsvarer.

Thi kendes for Ret:

Aage Peter Hjelmggaard bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. I Henseende til Erstatningen og Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Retten for Frederiksberg Birk tiltales Aage Peter Hjelmggaard, der er født den 29 Juni 1885 og ikke forhen straffet, i Henhold til Anklageskriftet af 29 April d. A, saaledes som dette er ændret under Domsforhandlingen, til Straf efter Straffelovens § 144, jfr § 135, eventuelt efter dens § 253, for i Tidsrummet fra Begyndelsen af Januar 1924 til 2 November 1926 under Udførelsen af sin Bestilling som Fogedassistent under Frederiksberg Kommune af de ham som saadan betroede Midler efterhaanden svigagtigt at have tilegnet sig et Beløb, der af nævnte Kommunes økonomiske Forvaltning er opgjort til 8125 Kr 22 Øre, idet han for at skjule Kasse manglen i nogle af de af ham førte Kvitteringsbøger svigagtigt har undladt at datere de fastsiddende Genparter ved Gennemskrift, men kun gennemskrev Kvitteringsgenpartens øvrige Indhold og først senere inden Afleveringen af disse Kvitteringsbøger stempede Genparterne med Afleveringsdatoen.

Medens Nævningerne har svaret benægtende paa et dem forelagt

Spørgsmaal, om Tiltalte svigagtig har forsøgt at skjule den ovennævnte Kasseangel paa den i Anklageskriftet omhandlede Maade, er Tiltalte ved Nævningernes Kendelse, som Retten lægger til Grund, fundet skyldig til Straf efter Straffelovens § 135, 1 Stk, jfr § 144, ved den 2 November 1926 i de ham under Udførelsen af den i Anklageskriftet nævnte Bestilling betroede Midler at have en Kasseangel, der er opgjort som i Anklageskriftet anført.

Som Følge heraf vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 135, 1 Stk, jfr § 144, med en Straf, der under Hensyn til, at der maa anses at foreligge skærpende Omstændigheder, findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Tiltalte vil derhos efter Anklagemyndighedens herom nedlagte subsidære Paastand være at dømme til at betale i Erstatning til Frederiksberg Kommune 7762 Kr 44 Øre, hvorhos han vil have at udrede Sagens Omkostninger, derunder nedennævnte Forsvarersalær.

Torsdag den 10 November.

Nr 74/1927. Købmand **K V Springborg** og Sagfører **N Chr Larsen** som executores testamenti i Købmand **T G Springborg** og Enke **Elisabeth, f Oehlenschläger's** Fællesbo (Henriques)

mod

Skattedepartementet (den kst Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at tilbagebetale et Skifteafgiftsbeløb.

Østre Landsrets Dom af 29 Januar 1927: Denne Sag afvises. I Sagsomkostninger vil Sagsøgerne, Købmand K V Springborg og Sagfører N Chr Larsen som executores testamenti i Købmand T G Springborg og Enke Elisabeth, f Oehlenschlägers Fællesbo, have at betale Salær til den konstituerede Kammeradvokat med 200 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Appellanterne vil derhos have at betale 300 Kroner i Salær for Højesteret til den konstituerede Kammeradvokat.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanterne, Købmand K V Springborg og Sagfører N Chr Larsen som executores testamenti i Købmand T G Springborg og Enke, Elisabeth, f Oehlen-schläger's Fællesbo, til den konstituerede Kammeradvokat 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag har Købmand K V Springborg og Sagfører N Chr Larsen som executores testamenti i Købmand T G Springborg og Enke Elisabeth, f Oehlen-schlägers Fællesbo paastaaet Skattedepartementet paa Statskassens Vegne tilpligtet at tilbagebetale Sagsøgerne i deres fornævnte Egenskab et Beløb af 19 428 Kr 69 Øre, som de i Henhold til Vestre Landsrets Dom af 4 Juli 1925 har betalt til Berigtigelse af Skifteafgift i Boet. Af Beløbet har de paastaaet sig tilkendt Rente 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 14 December 1926.

Sagsøgte har under en foreløbig Procedure af Formaliteten paa-staaet Sagen afvist.

Det fremgaar af Sagen, at Sagsøgerne ved den af dem i bemeldte Bo udarbejdede Opgørelse har undladt at beregne Skifteafgift, »da der i Boet kun er myndige og nærværende Arvinger«, at det imidlertid ved den ovennævnte, under en af Skattedepartementet mod dem ved Vestre Landsret anlagte Sag afsagt Dom statueredes, at forskellige af de af Execu-torerne som Legatarer ansete arveberettigede Personer maatte anses for egentlige Arvinger, at der følgelig, idet Betingelserne for Overtagelse af Boet til privat Skifte herefter ikke havde foreligget, vilde være at be-regne Skifteafgift i Boet, og at Executorerne derefter den 6 August 1925 har betalt denne Afgift med paaløbne Renter, ialt ovennævnte 19 428 Kr 69 Øre.

Skattedepartementet har til Støtte for sin Paastand gjort gældende, at Sagsøgerne ved ikke at indbringe Dommen for Højesteret og ved uden Foranledning fra Departementets Side inden Ankefristens Udløb at betale det dem idømte Beløb, er afskaaret fra paany at bringe det paa-dømte Skifteafgiftsspørgsmaal for Domstolene. Sagsøgerne har her-overfor anført, at Højesteret ved en den 19 April 1926 afsagt Dom i en af Skattedepartementet mod executor testamenti i afdøde Grosserer S Landsberger og Hustrus Fællesbo anlagt Sag — under hvilken der fore-laa et Spørgsmaal ganske analogt med det under nærværende Sag fore-liggende — har truffet en Afgørelse, der maa være Præjudikat for nærværende Sag, og hvorefter der ikke skal svares Skifteafgift i Spring-borg og Enkes Bo.

Herefter, og idet de videre har anbragt, at det maa tilskrives Skatte-departementet — der har trukket Afgørelsen af et af dem under Henvi-
sning til ovennævnte Højesteretsdom til Departementet indgivet An-
dragende om Tilbagebetaling af den erlagte Skifteafgift saa længe ud,
at Aarsfristen imidlertid var udløbet — at Dommen af 4 Juli 1925 ikke
vil kunne indankes for Højesteret, har de anset sig berettigede til at an-
lægge nærværende Sag.

Idet der ikke vil kunne gives Sagsøgerne Medhold i den af dem an-
førte Betragtning, at nærværende Sag skulde være en anden end den
ved Vestre Landsret paadømt, vil nærværende Sag være at afvise.

I Sagsomkostninger vil Sagsøgerne have at betale Salær til den
konstituerede Kammeradvokat med 200 Kr.

Fredag den 11 November.

Nr 63/1926. Husmand **Mads Nielsen** (V Kondrup efter Ordre)
mod

Gaardejer **Carl Carlsen** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at afgive et Jord-
stykke til Vejudvidelse.

Østre Landsrets Dom af 21 Januar 1926: Sagsøgte, Gaard-
ejer Carl Carlsen af Særslev, bør for Tiltale af Husmand Mads Nielsen,
sammesteds, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler
Sagsøgeren til Sagsøgte med 150 Kr, der udredes inden 15 Dage efter
denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter de Højesteret forelagte, til Dels efter den indankede
Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger, derunder en Skrivelse
fra Direktoratet for Matrikulsvæsnet af 23 Maj 1927, kan det
ikke anses godtgjort, at det i Sagen omhandlede Jordstykke er
gammelt Vejareal. Da der ikke iøvrigt foreligger Hjemmel til at
paalægge Appellanten at flytte den i Kendelsen nævnte Tjørne-
hæk og at afgive Jordarealet til Vejens Udvidelse, findes den af
Sogneraadet afsagte Kendelse, overensstemmende med Appellan-
tens Paastand, for saa vidt at maatte ophæves.

Indstævnte findes at burde betale Sagens Omkostninger for
Landsretten til Appellanten med 200 Kroner. Med Hensyn til Sa-
gens Omkostninger for Højesteret bestemmes som nedenfor
nævnt.

Thi kendes for Ret:

Den af Følleslev-Sørslev Sogneraad den 27 December 1924 afsagte Kendelse ophæves, forsaavidt den paalægger Appellanten, Husmand Mads Nielsen, at flytte den udfor hans Have staaende Tjørnehæk og at afgive Jord til den i Kendelsen nævnte Vej. Indstævnte, Gaardejer Carl Carlsen, bør til Appellanten betale Sagens Omkostninger for Landsretten med 200 Kroner og Sagens Omkostninger for Højesteret med 100 Kroner. Til det offentlige betaler Indstævnte det stemplede Papir som skulde bruges og de Retsafgifter, som skulde erlægges, saafremt Appellanten ikke havde haft fri Proces for Højesteret. Saa betaler Indstævnte og til Højesteretssagfører Vilh Kondrup i Saller for Højesteret 300 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 170 Kroner 34 Øre.

De Indstævnte paalagte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgivelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Som Følge af en af Gaardejer Carl Carlsen af Sørslev, der er Ejer af Matr Nr 2 a sammesteds, i Henhold til § 1 i Lov af 14 April 1865 til Følleslev-Sørslev Sogneraad fremsat Begæring om, at der maatte blive truffet Bestemmelse om Istandsættelse m v af en privat Vej, der fører fra nævnte Matr Nr 2 a ud til Landevejen og bl a passerer den Husmand Mads Nielsen tilhørende Ejendom Matr Nr 21 af Sørslev, blev der af Sogneraadet under 27 December 1924 afsagt Kendelse. I denne udtales der bl a:

»Bredden af Vejen ansættes til 6 Al og afsættes af Sogneraadet paa den Maade, at man udfor den aabne Grøft maaler 6 Al mod Øst paa Resten tages Jord ved begge Sider.

Ud for Mads Nielsens Have flyttes Tjørnehækken mod Øst saaledes at Vejen faar en Bredde af 6 Al, maalt fra Hækkens yderste Kant, mod Vejen til Grøftens Overkant; dette Arbejde udføres af Mads Nielsen.«

Denne Kendelse indankede Mads Nielsen for Amtsraadet, idet han bl a anførte, at han ikke ansaa sig pligtig til uden Vederlag at afgive Jord til Vejens Udvidelse til 6 Alen, hvorefter Amtsraadet ved Skrivelse af 3 Juni 1925 henviste Nielsen til at indbringe Spørgsmaalet for Domstolene.

Under denne ved Retten for Kalundborg Købstad m v forberedte Sag har nu Nielsen paastaet fornævnte Gaardejer Carlsen tilpligtet at høre Sogneraadets fornævnte Kendelse kendt uefterrettelig.

Carlsen paastaar sig frifundet.

Det fremgaar af en af Landinspektør J Lampe i 1925 afgivet Erklæring, at den paagældende Vej i mere end sin halve Længde over Matr Nr 21 er mindre end 6 Alen bred, regnet fra Indersiden af en paa den anden Side værende Grøft, saaledes at der mangler 20 Kvadratmeter i Areal og indtil 1,3 m i Bredden paa dette Stykke i, at Vejen er farbar i en Bredde af 6 Alen. — Nielsen bestrider, at det omhandlede Jordstykke er Vejareal, og anfører herved, at det er indbefattet under de Grænser, hvormed han i 1896 købte Parcellen Matr Nr 21, og at der i ethvert Fald af ham og tidligere Ejere er vundet Hævd paa Jordstykket, hvorved han fremhæver, at den omhandlede Tjørnehæk i over Hævdstid har staaet paa sin nuværende Plads lige i Skellet af Ejendommen. —

Efter de foreliggende Oplysninger, navnlig en Skrivelse fra Direktoratet for Matrikulsvæsnet, hvori udtales, at den heromhandlede Vej er udlagt ved en af Rentekammeret i 1820 approberet Udstykning med en Bredde af 6 Alen, maa det imidlertid antages, at det omhandlede Jordstykke er gammelt Vejareal.

Da det dernæst ikke kan anses godtgjort, at der er vundet Hævd paa Jordstykket, saaledes at Nielsen af den Grund skulde kunne gøre Krav paa Erstatning for dets Afgivelse, maa hans Besværing over Sogneraadets ovennævnte Afgørelse anses ubeføjet.

Carlsens Frifindelsespaastand vil derfor være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes Nielsen at burde tilsvare Carlsen med 150 Kr.

Nr 95/1927.   Inspektør **E Agerlin** (E Bülow)

mod

Veksellererfirmaet **V Lundsgaard** i Likvidation (Bruun),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at anerkende Appellanten som Separatist.

Østre Landsrets Dom af 5 Marts 1927: Sagsøgte, Veksellererfirmaet V Lundsgaard i Likvidation, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Inspektør E Agerlin, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgeren 100 Kr til Sagsøgte inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Inspektør E Agerlin, til Indstævnte, Vekselererfirmaet V Lundsgaard i Likvidation, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 14 April 1924 standsede Vekselererfirmaet V Lundsgaard sine Betalinger, og den 22 s M traadte Firmaet i Likvidation — efter Konkurslovens Regler — under Overretssagførerne Peer Holm og C T Levinsen som Likvidatorer. Pr 14 April havde Agerlin et Tilgodehavende hos Lundsgaard paa 1835 Kr 62 Øre samt et Depot hos ham bestaaende af

8000 Kr	Aktier i	Kruckow-Waldorff,
8000 —	—	i Nordisk Films,
8000 —	—	i Islands Bank,

hvilke Aktier var fuldt betalte. Efter Likvidationens Indtræden satte Agerlin sig i Forbindelse med Likvidatorerne og forlangte at blive stillet som Separatist med Hensyn til fornævnte ham tilhørende Aktier. Likvidatorerne meddelte ham da, at hans Aktier ikke var i Boets Besiddelse, at Lundsgaard, der ikke var noteringsberettiget, udførte sine Forretninger gennem to noteringsberettigede Vekselerere, Gerling og Kalckar, at hans Aktier sammen med de øvrige af disse indkøbte Børs-effekter henlaa hos dem til Sikkerhed for deres Tilgodehavende hos Lundsgaard, og at Agerlin, selv om Aktierne eller dog nogle af dem vendte tilbage til Boet, eller selv om der efter Realisation udkom et Overskud til Boet — hvilket iøvrigt maatte antages at ville blive Tilfældet — ikke kunde anses som Separatist, men kun som simpel Kreditor. Agerlin akviescerede ved dette Standpunkt og, efter at Realisationen af Depoterne havde fundet Sted, blev der udarbejdet en Opgørelse over hans Tilgodehavende, hvilken Opgørelse, der udviste en Saldo stor 13,537 Kr 32 Øre, blev anerkendt af Agerlin. Den 23 Juni s A modtog

---

Færdig fra Trykkeriet den 30 November 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 26.

Fredag den 11 November.

Agerlin à conto 15 pCt med 2017 Kr 19 Øre og den 31 Oktober 1925 5 pCt med 676 Kr 86 Øre.

Imidlertid blev der den 11 November 1926 af Højesteret afsagt en Dom, der i et lignende Tilfælde statuerede, at Kundens Ejendomsret til indkøbte Aktier ikke var bragt til Ophør ved Viderebelaaing af Aktierne.

Under Anbringende af, at der herefter maa tilkomme ham Separatiststilling med Hensyn til det Beløb, hvortil hans Aktier (det vil sige Aktier af samme Slags) er udbragt, nemlig 11701 Kr 70 Øre, har Sagsøgeren, Inspektør E Agerlin under denne Sag paastaaet Sagsøgte, Veksellerfirmaet V Lundsgaard i Likvidation, tilpligtet at anerkende ham som Separatist for dette Beløb med Fradrag af de modtagne 20 pCt: 2340 Kr 34 Øre eller for 9361 Kr 36 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra Sagsanlægget, den 15 Januar 1927.

Sagsøgte procederer til Frifindelse under Paaberaabelse af, at Agerlin, selv om der maatte tilkomme ham Separatiststilling, i nærværende Tilfælde har givet Afkald paa denne Stilling og er nøjedes med Stillingen som simpel Kreditor.

Efter Parternes Begæring er denne Indsigelse særskilt forhandlet.

Da Sagsøgeren efter at være blevet bekendt med Likvidatorernes Standpunkt har undladt at anmelde sit Krav som Separatist og at søge Domstolenes Afgørelse heraf, men tværtimod har anerkendt Boets Opførelse og modtaget à conto Dividende, vil han nu være afskaaret fra at rejse Kravet.

Sagsøgte vil herefter være at frifinde, hvorhos Sagsøgeren vil have at betale 100 Kr i Sagsomkostninger.

Onsdag den 16 November.

Nr 197/1926.

Rigsadvokaten

mod

Bent Haakon Knud Egil Carlsen (Ahnfelt-Rønne).

der tiltrædes for Overtrædelse af § 10 i Lov Nr 98 af 29 Marts 1924.

Sø- og Handelsrettens Dom af 23 Marts 1926: Tiltalte, cand jur Bent Haakon Knud Egil Carlsen som Direktør for og ansvarlig Leder af A/S Dansk Patentkontor, bør inden 14 Dage efter denne Doms Afsigelse til Københavns Kommunes Kasse bøde 200 Kr og betale Sagens Omkostninger. Til Biltzings Koncert- & Teaterbureau betaler Tiltalte derhos inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse 500 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Sø- og Handelsretten afsagte Dom er paaanket af Tiltalte.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen være at stadfæste.

Det bemærkes, at Tiltalte for Højesteret har givet Møde ved en af ham selv valgt Forsvarer.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ifølge Anklageskrift af 20 Februar 1926 tiltales cand jur Bent Hakon Knud Egil Carlsen som Direktør for og ansvarlig Leder af A/S Dansk Patentkontor for Overtrædelse af § 10 i Lov Nr 98 af 29 Marts 1924 i Anledning af, at han i Forsommeren 1924 om en andens Erhvervsvirksomhed har udbredt urigtige Meddelelser egnet til at skade Virksomheden.

Klagen, der er indgivet af Biltzings Koncert- & Teaterbureau og tiltraadt af de københavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation, gaar ud paa følgende: I Foraaret 1924 tilbød Biltzings Koncert- & Teaterbureau forskellige danske Provinsteatre et Illusionsnummer »De magiske Brilller« til Benyttelse ved Sommerteaterforestillinger. Illusionsnummeret gik ud paa, at Tilskuerne i Teatret forsynedes med farvede Brilller, hvorigennem man betragtede nogle levende Skygebilleder paa en hvid Plade, der herved virkede paa Tilskuerne paa en ejendommelig Maade, ligesom om de sprang frem fra Baggrunden. Til Fremstillingen

benyttedes et Lysbilledapparat, der leveredes af Belysningsmestrene Schmidt og Ejnar Andersen, der i Forening havde konstrueret Apparatet. Den 23 Maj 1924 modtog Biltzings Bureau imidlertid en Protestskrivelse fra A/S Dansk Patentkontor. Det hævdedes i denne Skrivelse, at en Amerikaner Mr Hammond ved amerikansk Patent havde erholdt Beskyttelse for Fremgangsmaade og Apparat til Fremstilling af stereoskopiske Skyggebilleder, og at dette Patent var anmeldt i forskellige Lande, herunder Danmark, hvor Ansøgning var indleveret den 22 Januar 1924 med Krav om Fortrinsret fra Indleveringsdagen for den amerikanske Ansøgning. Videre hedder det i Skrivelsen, at da et Salg fra Biltzings Side og Fremvisning ved Apparater, der er solgt gennem Bureauet, maatte siges at være i Strid med den af Mr Hammond ansøgte Patentbeskyttelse, reserverede Patentbureauet paa hans Vegne enhver Ret, og det udtaltes, at Mr Hammond vilde forlange en Erstatning af 600 Kr for hver Dag for hvert Teater paa hvilket ulovlig Fremvisning maatte finde Sted. Herpaa svarede fra Biltzings Side, at man maatte anse det for givet, at Ansøgningen aldrig vilde blive bevilget, da der var Tale om en Opfindelse, der var kendt og udnyttet her i Landet i Aarevis. Dansk Patentkontor udsendte imidlertid i Juni Maaened Skrivelser til en Række Kunder, som Biltzings Bureau stod i Forbindelse med. I disse Skrivelser, der maa antages at have været enslydende, meddelte Dansk Patentkontor som befuldmægtiget for Mr Hammond, at Hammond ved amerikansk Patent havde erholdt Beskyttelse for Fremgangsmaade og Apparat til Fremstilling af stereoskopiske Skyggebilleder, og at Ansøgning var indleveret her i Landet med Krav om Fortrinsret fra Indleveringsdagen for den amerikanske Ansøgning. Det udtales derhos, at Fremvisningen af saadanne Skyggebilleder med Apparater, der ikke hidrørte fra Opfinderen, maatte siges at være i Strid med den af Mr Hammond ansøgte Patentbeskyttelse, og at Hammond reserverede sig enhver Ret i Tilfælde af uberettiget Benyttelse af Opfindelsen. I Ekstrabladet for den 24 Juni 1924 fremsatte Dansk Patentkontor under et Interview lignende Udtalelser. Det siges, at Patentkontoret fra Patentkommissionen har modtaget en Meddelelse, som ikke efterlader nogen Tvivl om, at Mr Hammond vil faa sin Opfindelse patenteret her i Landet, og at Meddelelsen er sendt videre til Mr Hammond, som blot skal præcisere, hvilken Beskyttelse han ønsker. Endvidere siges det, at det nye og aldrig før sete i Mr Hammonds Opfindelse er Anvendelsen af Lysbilleder, og at det vil blive en alvorlig Sag for Sommerteatrene, som har benyttet Brillerne. Paa samme Tid som disse Meddelelser fremkom, arbejdede Mr Hammond med Bistand af Dansk Patentkontor paa sine egne Interesser. Han fik sin saakaldte Opfindelse optaget paa Scala Teatret, og dette Teater indrykkede i sit Program en Advarsel, hvori bl a blev paastaet, at Scala Teateret i København havde erhvervet Eneretten for Danmark.

Klageren gør gældende, at disse forskellige Meddelelser har været Bureauet til stor Skade, idet Sommerteatre og Foreninger m m blev stærkt opskræmt, hvorfor Illusionsnumret ikke kunde afsættes i nær saa stor Udstrækning som ellers vilde have været Tilfældet. Klagerne gør dernæst gældende, at Meddelelserne i væsenlig Grad har

været urigtige. Forholdet var nemlig det, at Dansk Patentkontor allerede den 12 Maj 1924 fra Patentkommissionen havde faaet Meddelelse om, at den i Patentansøgningen omhandlede Fremgangsmaade til Fremvisning af Skygebilleder ikke kunde gøres til Genstand for industrielt Erhverv, og at Ansøgningen derfor maatte indskrænkes til at angaa den beskrevne særlige Apparatsammenstilling. Denne Meddelelse, der i Virkeligheden var ensbetydende med, at Mr Hammond ikke kunde opnaa Patentbeskyttelse paa det paagældende Illusionsnummer, holdt Patentkontoret imidlertid skjult. De forskellige Meddelelser blev affattet, som om Ansøgningen om Patentbeskyttelse for Fremgangsmaaden stadig havde Udsigt til at blive bevilget, og i Brev af 18 Juni 1924 siges — ligeledes urigtigt — at alle Apparater, der ikke hidrører fra Opfinderen, er i Strid med den af Mr Hammond ansøgte Patentbeskyttelse. Klagerne har derfor forlangt Lederne af Dansk Patentkontor straffet efter Lov Nr 98 af 29 Marts 1924 § 10 og har endvidere paastaaet sig tilkendt Erstatning efter Rettens Skøn. Oplysning om noget bestemt Tab er ikke tilvejebragt, men Klagerne henviser til en Række Skrivelser fra Foreninger og Teatre, der paa Grund af de Indklagedes Meddelelser ikke har turdet købe Illusionsnumret af Klagerne.

Tiltalte har paastaaet sig frifundet. Han gør i første Række gældende, at han ikke kan have noget Ansvar for de paagældende Meddelelser, som er fremsat paa Mr Hammonds Vegne. Efter Tiltaltes Formening maa Klagerne derfor holde sig til Mr Hammond.

I denne Pastand kan der imidlertid ikke gives Tiltalte Medhold. Dansk Patentkontor har vel været Mr Hammonds Repræsentant her i Landet, men de paaklagede Udtalelser fremtræder som Dansk Patentkontors egne Meninger, og Tiltalte maa bære Ansvar for disse.

Tiltalte har dernæst gjort gældende, at Udtalelserne ikke indeholder Urigtigheder. Formaålet med Meddelelserne har blot været at advare mod en Krænkelse af Mr Hammonds mulige Ret.

Der maa imidlertid gives Klagerne Medhold i, at Patentkontoret ikke har været berettiget til efter Modtagelsen af Patentkommissionens Skrivelse af 12 Maj 1924 at give sine Meddelelser den Form, de fik. Spørgsmaalet om Patentbeskyttelse var efter denne Skrivelse indskrænket til selve Apparatet, men et saadant Patent, der iøvrigt senere blev nægtet, var uden større Betydning, idet selve Fremgangsmaaden ikke derved fik nogen Beskyttelse. Ogsaa Udtalelsen om, at Apparater, der ikke hidrørte fra Mr Hammond, var i Strid med den ansøgte Patentbeskyttelse, maa betegnes som urigtig. Som Følge heraf vil Tiltalte være at anse efter den ovennævnte Lovbestemmelse med en Bøde, der passende findes at kunne bestemmes til 200 Kr.

Hvad Erstatningsspørgsmaalet angaar, har Tiltalte nægtet, at Klagerne har lidt noget Tab. Alene Meddelelsen om, at Mr Hammond havde indgivet Ansøgning om Patentbeskyttelse, var tilstrækkelig til at vanskeliggøre Salget for Klagerne, men denne Meddelelse var berettiget efter Patentloven. Derimod har den Form, under hvilken Meddelelsen blev givet, ikke spillet nogen Rolle.

Efter de foreliggende Oplysninger skønnes Klagerne imidlertid at have lidt Tab ved Tiltaltes Fremgangsmaade, men i Mangel af nærmere

Oplysning vil Erstatningen være at fastsætte efter Lov 29 Marts 1924 § 15, 4 Stk til et skønsmæssigt Beløb af 500 Kr. Tiltalte vil dernæst have at betale Sagens Omkostninger.

Nr 173/1926. **Aktieselskabet Dansk Patentkontor**
(Ahnfelt-Rønne)

mod

Belysningsmestrene **G Schmidt** og **E Andersen** (Fich),

bekræftende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning for Indgreb i de Indstævntes Virksomhed.

Østre Landsrets Dom af 15 Juni 1926: De Sagsøgte, A/S Dansk Patentkontor, bør til Sagsøgerne, Belysningsmestrene G Schmidt og E Andersen, betale 4000 Kr og Sagens Omkostninger med 350 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter alt, hvad der foreligger, maa der gives de Indstævnte Medhold i, at Dansk Patentkontor har handlet retstridigt i Forhold til dem og har tilføjet dem Tab ved efter Modtagelsen af Patentkommissionens Skrivelse af 12 Maj 1924 at give de af Patentkontoret i Maj og Juni s A udsendte Skrivelser den Form, de fik. Den Erstatning, som Patentkontoret herefter vil have at betale de Indstævnte, findes at kunne fastsættes til 2000 Kr.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil Patentkontoret have at betale til de Indstævnte med 500 Kr.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Aktieselskabet Dansk Patentkontor, bør til de Indstævnte, Belysningsmestrene G Schmidt og E Andersen, betale 2000 Kroner. Saa betaler Appellanten og til de Indstævnte Sagens Omkostninger for begge Retter med 500 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 22 Januar 1924 indgav A/S Dansk Patentkontor for Ingeniør Laurent Hammond, New York, Begæring til den herværende Patentkommission om Udfærdigelse af Patent paa en af denne gjort Opfindelse angaaende en Fremgangsmaade med tilhørende Apparat til Fremvisning af Skyggebilleder som Stereoskopbilleder.

Efter at have faaet nogle supplerende Oplysninger svarede Patentkommissionen under 12 Maj s A saaledes:

»Efter Modtagelsen af Deres Skrivelse af 18 Februar d A vedrørende Deres den 22 Januar s A hertil indleverede Ansøgning om Patent paa en Fremgangsmaade med tilhørende Apparat til Fremvisning af Skyggebilleder som Stereoskopbilleder meddeles tjenstligt, at den omhandlede Fremgangsmaade ikke ses at kunne gøres til Genstand for industrielt Erhverv. — — — Det ses herefter ikke rettere end, at Ansøgningen maa indskrænkes til at angaa den beskrevne særlige Apparat-sammenstilling.

— — —

Opmærksomheden henledes paa, at Deres Paastand om at have Fortrinsret fra Indleveringsdagen, den 23 Januar f A for en tilsvarende Ansøgning om Patent i de forenede Stater i Amerika maa præciseres, — — —.

Den 3 September s A indsendte Patentkontoret et efter Kommissionens ovennævnte Skrivelse indskrænket Krav; efter nogen Korrespondance endte det dog med, at Begæringen blev afslaaet under Hensyn til, at Opfindelsen var kendt fra nogle i 1899 anstillede Forsøg.

Allerede i Foraaret 1924 tilbød Biltzings Koncert- & Teaterbureau forskellige danske Provinsteatre et Illusionsnummer »De magiske Briller« til Benyttelse ved Sommerteaterforestillinger. Illusionsnumret gik ud paa, at Tilskuerne i Teatret forsynedes med farvede Briller, hvorigennem man betragtede nogle levende Skyggebilleder paa en hvid Flade, der herved virkede paa Tilskueren paa en ejendommelig Maade, som om de sprang frem fra Baggrunden. Til Fremstillingen benyttedes et Lysbilledapparat, der leveredes af Belysningsmestrene Schmidt og Ejnar Andersen, der i Forening havde konstrueret Apparatet. Den 23. Maj 1924 modtog Biltzings Bureau imidlertid en Protestskrivelse fra A/S Dansk Patentkontor. Det hævdedes i denne Skrivelse, at en Amerikaner Mr Hammond ved amerikansk Patent havde erholdt Beskyttelse for Fremgangsmaade og Apparat til Fremstilling af stereoskopiske Skyggebilleder, og at dette Patent var anmeldt i forskellige Lande, herunder Danmark, hvor Ansøgning var indleveret den 22 Januar 1924 med Krav om Fortrinsret fra Indleveringsdagen for den amerikanske Ansøgning. Videre hedder det i Skrivelsen, at da et Salg fra Biltzings Side og Fremvisning af Apparater, der er solgt gennem Bureauet, maatte siges at være i Strid med den af Hr Hammond ansøgte Patentbeskyttelse, reserverede Patentbureauet paa hans Vegne enhver Ret, og det udtales, at Mr Hammond vilde forlange en Erstatning af 600 Kr for hver Dag for hvert Teater, paa hvilket ulovlig Fremvisning maatte finde Sted. Herpaa svarede fra Biltzings Side, at man maatte anse det for givet, at Ansøgningen aldrig vilde blive bevilget, da der var Tale om

en Opfindelse, der var kendt og udnyttet her i Landet i Aarevis. Dansk Patentkontor udsendte imidlertid i Juni Maaned Skrivelser til en Række Kunder, som Biltzings Bureau stod i Forbindelse med. I disse Skrivelser, der maa antages at have været enslydende, meddelte Dansk Patentkontor som befuldmægtiget for Mr Hammond, at Hammond ved amerikansk Patent havde erholdt Beskyttelse for Fremgangsmaade og Apparat til Fremstilling af stereoskopiske Skygebilleder, og at Ansøgning var indleveret her i Landet med Krav om Fortrinsret fra Indleveringsdagen for den amerikanske Ansøgning. Det udtales derhos, at Fremvisningen af saadanne Skygebilleder med Apparater, der ikke hidrørte fra Opfinderen, maatte siges at være i Strid med den af Mr Hammond ansøgte Patentbeskyttelse, og at Hammond reserverede sig enhver Ret i Tilfælde af uberettiget Benyttelse af Opfindelsen. I Ekstrabladet for den 24 Juni 1924 fremsatte Dansk Patentkontor under et Interview lignende Udtalelser. Det siges, at Patentkontoret fra Patentkommissionen har modtaget en Meddelelse, som ikke efterlader nogen Tvivl om, at Mr Hammond vil faa sin Opfindelse patenteret her i Landet, og at Meddelelsen er sendt videre til Mr Hammond, som blot skal præcisere, hvilken Beskyttelse han ønsker. Endvidere siges det, at det nye og aldrig før sete i Mr Hammonds Opfindelse er Anvendelsen af Lysbilleder, og at det vil blive en alvorlig Sag for Sommerteatrene, som har benyttet Brillerne.

Idet Biltzings Bureau gjorde gældende, at Patentkontorets Meddelelser i det væsentlige var urigtige og til stor Skade, idet Sommerteatre, Foreninger m m blev betænkelige ved at købe Illusionsnumret, begærede Bureauet med Tilslutning af de københavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation Patentkontorets Leder straffet efter Lov om uretmæssig Konkurrence af 29 Marts 1924 § 10, og ved Sø- og Handelsrettens Dom af 23 Marts 1926 blev Lederen anset med en Bøde paa 200 Kr og tilpligtet at betale Biltzings Bureau en Erstatning paa 500 Kr.

Under Anbringende af, at Patentkontoret var bekendt med Patentkommissionens Standpunkt, da det udsendte de ovennævnte Skrivelser til Biltzings Bureau og de forskellige Teatre, og derfor har været uberettiget til at give sine Meddelelser den refererede Form, og at der herved er paaført dem et betydeligt Tab, har Sagsøgerne, Belysningsmestrene G Schmidt og E Andersen, under denne Sag paastaet de Sagsøgte, A/S Dansk Patentkontor, dømt til at betale en Erstatning efter Rettens Skøn. De Sagsøgte procederer til Frifindelse, idet de hævder i Henhold til Patentlovens § 6 at have været berettigede til for at varetage deres Klienters Interesser at udsende de omtalte Advarselsbreve; de benægter derhos, at Sagsøgerne har lidt noget Tab af Betydning.

Det fremgaar af Proceduren, at den amerikanske Opfindelse var erhvervet af en herværende Teaterdirektør, at dennes Sagfører, da der i Pressen fremkom Meddelelser om, at andre agtede at forevise det samme Nummer, forlangte, at Patentkontoret skulde skride ind mod disse og konciperede en Advarselskrivelse, og at Kontoret efter at have faaet Patentkommissionens Brev af 12 Maj, uforandret udsendte disse

Skrivelser, der var konciperet paa et Tidspunkt, hvor man endnu ikke kendte Kommissionens Stilling. Patentkontorets omtalte Skrivelser giver Indtryk af, at Ingeniør Hammond har amerikansk Patent baade paa Fremgangsmaaden og paa Apparatet, og at han har indgivet Ansøgning om dansk Patent paa begge Dele. Da Kontoret imidlertid ved Skrivelsernes Udsendelse vidste, at der ikke kunde faas dansk Patent paa Fremgangsmaaden, og som sagkyndig burde vide, at der ej heller kunde faas Patent paa Apparatet eller Apparatsammenstillingen eller, at et saadant Patent dog var uden Betydning, har det handlet retsstridigt ved at give disse Advarsler den Form, de fik, og vil være pligtig at betale Sagsøgerne Erstatning for deres Tab.

Med Hensyn til Tabets Størrelse har Sagsøgerne henvist til, at de har solgt 13 Eksemplarer af Apparatet, paa hvilket deres Fortjeneste udgjorde 300 Kr pr Stk, at der var Udsigt til et langt større Salg, men at Salget standsede, idet Køberne ikke turde indlade sig paa at erhverve Nummeret eller dog kun, hvis Sælgerne vilde paatage sig Garanti mod muligt Erstatningsansvar. Den Erstatning, som de Sagsøgte vil have at svare Sagsøgerne findes herefter og efter det iøvrigt oplyste passende at kunne bestemmes til 4000 Kr.

De Sagsøgte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger med 350 Kr.

Ved Højesterets Dom af s D i Sag Nr 302/1927 (**Rigsadvokaten mod Holger Henry Christensen**) blev Tiltalte, der ved Vestre Landsrets Dom af 15 Sept i A i Medfør af Straffelovens § 176, jfr §§ 161 og 173 var anset med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, frifundet for det offentlige Tiltale.

Torsdag den 17 November.

Nr 127/1927.

Rigsadvokaten
mod

Jens Peder Pedersen (Fenger),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens §§ 284 og 259.

Vestre Landsrets Dom af 5 Marts 1927: Tiltalte Jens Peder Pedersen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, dog at Straffetiden nedsættes med 10 Dage, saafremt Tiltalte betaler de nedenfor nævnte Erstatninger. I Erstatning til Jydsk Brandforsikringsforening for Bygninger og til Brandassuranceforeningen for Bølling-Nørre Herreder betaler Tiltalte henholdsves 8302 Kr og 3375 Kr, ialt 11 677 Kr. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger og

derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Dahl, 120 Kr. De idømte Erstatninger udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket, dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

Efter Dommens Afsigelse har Tiltalte været indlagt til Observation paa Sindssygehospitalet ved Viborg, hvis Overlæge efter endt Observation har udtalt, at Tiltalte hverken er sindssyg eller aandssvag. Til denne Udtalelse har Retslægeraadet i en Erklæring af 15 Oktober 1927 sluttet sig.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Jens Peder Pedersen til Højesteretssagfører Fenger 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Jens Peder Pedersen ifølge 2 jyske Statsadvokatars Anklageskrift af 30 September 1926 sat under Tiltale til at lide Straf:

I. for uagtsom Brandstiftelse efter Straffelovens § 284 derved, at han den 10 April 1926 Kl ca 9½ Efm'd ved Til sidesættelse af almindelig Forsigtighed har afstedkommet Ildsvaade paa den hans Broder, Husmand Engelbrekt Pedersen, tilhørende Ejendom i Torvig, idet han, da han skulde lyse for sin Broder, som vilde sætte noget Fjerkræ ind i Høns huset i den nordvestlige Del af Ejendommens Udlænge, har holdt, medens han stod i eller ved Døren til Høns huset, en brændende 14" Lampe (almindelig Rundbrænder), der henhørte til en Rugemaskine, og hvis Glas var uden Hætte, saa tæt op mod Høns husets Loft, at Lampeglassets øverste Kant kun var fjernet 40 ctm fra Loftet, hvilket havde til Følge, at der fandt Antændelse Sted af en Del Hø, som hang ned fra Stængetræerne over Høns huset. Fra det nævnte Arnested bredte Ilden sig straks efter til Høet over Høns huset og videre til selve Ejendommen, der bestod af et Stuehus, som i T-Form var sammenbygget med den nævnte Udlænge, og som nedbrændte fuldstændigt tilligemed største Delen af Indbo og Avlsredskaber.

II. efter Straffelovens § 259 for svingagtig Omgang ved Benyttelse af Brandforsikring ved den 19 April 1926 i Torvig under Opgørelse af den ham, der havde til Huse hos Brandlidte Pedersen, overgaaede Skade ved den under Forh. I omhandlede Ildebrand overfor de da mødende Repræsentanter for det gensidige Forsikrings selskab »Dan-

mark« i den Hensigt at besvige Selskabet, i hvilket han ved en den 25 Februar 1926 tegnet Police VI Nr 191592 havde sit Løsøre forsikret for en samlet Sum af 6200 Kr., at have opgivet som brændt Løsøreeffekter til en samlet Værdi af 4366 Kr., skønt dette Beløb i væsenlig Grad oversteg Værdien af det, som i Virkeligheden var brændt for Tiltalte. Det nævnte Beløb er fremkommet bl a derved, at Tiltalte har opgivet som brændt Effekter, som han overhovedet ikke har været i Besiddelse af, saaledes f Eks:

1	Maleri af Viggo Pedersen		
1	do af Kyhn		
		ansat Værdi	500 Kr
1	do af Viggo Johansen		
1	do af Thorvald Niss		
		” ”	300 ”
3	do af Th Niss	” ”	400 ”
1	do af Dalsgaard	” ”	150 ”
1	do af Otto Bache	” ”	200 ”
2	do af Anton Melby	” ”	400 ”
1	do af Erik Henningsen	” ”	300 ”
		tilsammen	2250 Kr

samt endvidere 1 Odderskindsspadserepels af Værdi 550 Kr, et Smokingsæt af Værdi 160 Kr og 2 nye Jakkeklædninger af Værdi 240 Kr. De ommeldte Værdiansættelser er fastsat paa Grundlag af Tiltaltes Opgivelser.

Tiltalte er født den 19 Oktober 1888 og har tidligere været anset tre Gange ifølge Dom og 1 Gang ifølge Bødeforelæg for ulovlig Omløben med Varer, hvorhos han har været straffet ifølge Læsø Birks Ekstrarets Dom af 13 Oktober 1910 efter Straffelovens § 146, jfr § 52 og § 46, med en betinget Dom af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage. Endelig har Tiltalte den 15 Juni 1922 inden Retten for Faaborg Købstad m v for Overtrædelse af Bekendtgørelse Nr 437 af 26 Juli 1919 efter Lov Nr 164 af 7 August 1914, Lov Nr 278 af 16 November s A og Lov Nr 604 af 7 December 1917 vedtaget at erlægge en Bøde til Statskassen af 300 Kr og den 5 Juli 1924 inden Retten for Herning Købstad m v for Overtrædelse af Lov Nr 149 af 20 Marts 1918, jfr Bekendtgørelse Nr 230 af 6 Maj 1921 § 17^a efter § 32 en Bøde af 50 Kr til samme Kasse.

Med Hensyn til det i Tiltalen under Nr I beskrevne Forhold fremgaar det af Sagens Oplysninger, at Brandlidte med Hustru og et 8aarigt Barn i ca 8 Dage før Branden havde været paa Besøg hos sin og Hustrus Familie, i hvilket Tidsrum Tiltalte havde passet Ejendommen. Da Brandlidte den 10 April d A om Aftenen ved Halvntiden kom hjem og havde spist til Aften, gav hans Hustru sig til at malke, medens han selv fodrede Kreaturerne. Under disse Arbejder lyste Tiltalte for dem med en Rugemaskinelampe, der bestod af en Blikbeholder med paaskruet Brænder og Glas, det sidste forsynet med et lille Stativ, der 2—3 cm over Glasset bar en rund, vandret siddende Blikplade ∩: Hætte. Denne Lampe blev benyttet, fordi en paa Ejendommen tidligere brugt Flagermuslygte efter Tiltaltes Forklaring var under Brandlidtes Fraværelse

blevet ødelagt ved at blive væltet af en Griseso. Under Malkningen og Fodringen faldt Hætten af Glasset, hvorefter Tiltalte satte den paa igen. Da Hustruen havde forladt Stalden for at gaa i Seng, vilde Brandlidte sætte nogle Høns og en Kalkun, som han havde haft med hjem fra Rejsen, ind i Hønseshuset. Herunder lyste Tiltalte for Brandlidte med samme Lampe, der — som i Tiltalen nærmere beskrevet — derefter antændte det fra Stængetræerne over Hønseshusets Loft nedhængende Hø.

Efter Tiltaltes Forklaring har Antændelsen af Høet og den derefter følgende Ildebrand været hændelig, men naar henses til, at det ved Tiltaltes egen Forklaring maa anses godtgjort, at Hætten, da Antændelsen fandt Sted, var faldet af Lampen, at der kun var forholdsvis ringe Afstand fra Lampeglassets øverste Kant til det nedhængende Hø, og at der saavel paa Gulvet lige ved Hønseshuset som i en Afstand af ikkun ca 1½ Alen fra dettes Dør fandtes Hø, findes Tiltalte ved Tilisesættelse af almindelig Forsigtighed at have afstedkommet Ildsvaaden, og han vil herfor være at anse efter Straffelovens § 284, hvorhos han overensstemmende med derom nedlagt Paastand vil have at udrede i Erstatning dels til Jydsk Brandforsikringsforening for Bygninger, hvori Brandlidtes Bygninger var forsikret for 8500 Kr, et Beløb af 8302 Kr, hvortil Skaden med Vurderingsomkostninger er vurderet, dels til Brandassuranceforeningen for Bølling-Nørre Herreder, hvori Brandlidtes Løsøre var forsikret for 8100 Kr, det Beløbet af 3375 Kr, hvortil Skaden paa Løsøret er ansat, altsaa ialt et Beløb af 11 677 Kr.

Hvad angaar det i Tiltalen under Nr II nærmere beskrevne Forhold har Tiltalte forklaret, at han ved Branden var i Besiddelse af samtlige de af ham opgivne Effekter, for hvilke Erstatningen efter Forhandlinger mellem ham og Repræsentanterne for »Det gensidige Forsikringsselskab Danmark« blev fastsat til ialt 4366 Kr.

Med Hensyn til Malerierne, der var uindrammede, gaar hans Forklaring nærmere ud paa, at de beroede dels i et Klædeskab i hans Værelse hos Brandlidte, dels i en sammesteds beroende Kuffert, at han vel kan erindre Navnene paa de Kunstnere, der har malet de paa-gældende Malerier, men at han ikke mindes, hvorledes eller hvor han har erhvervet dem udover, at han har købt eller tilbyttet sig dem hos private Personer, og at han ikke har nogen Erindring om, hvad Malerierne forestillede, eller hvad han har givet for dem. Under en Genoptagelse af Domsforhandlingen har Tiltalte derhos forklaret, at han nu ikke længere kan huske Navnene paa de af ham tidligere opgivne Kunstnere. Naar nu henses til, at Tiltalte, uagtet han ved Skadeopgørelsen kunde huske Kunstnernes Navne, ikke vil kunne erindre et eneste af de Steder, hvor han har købt Malerierne, eller Prisen paa noget af dem, eller hvad de forestillede, vil hans Forklaring, der iøvrigt er i høj Grad ubestemt og usandsynlig, ikke kunne staa til Troende, saa meget mindre som de under Sagen afgivne Forklaringer om, at han under et fordugaaende Ophold hos sin i Skibbild boende Moder har været i Besiddelse af Malerier, angaar andre Malerier end de af ham ved Skadeopgørelsen opgivne af navngivne Kunstnere, hvilke Malerier efter hans under Domsforhandlingen afgivne Forklaring ingensinde har beroet i Skibbild. Herefter maa Tiltaltes Forhold med Hensyn til Malerierne,

hvis Værdi i Skadeopgørelsen er anset til ialt 2250 Kr, anses som svigagtig.

Hvad dernæst angaar Smokingsættet og de to Jakkesæt samt Odderskindspelsen gaar Tiltaltes Forklaring ud paa, at han har købt dem i København i Tiden omkring 1 Februar d A, Jakkesættene i en Herre-ekviperingsforretning, Smokingsættet uden nogensomhelst Angivelse af Indkøbsstedet og Odderskindspelsen af en ham ubekendt Dame for nogle Malerier. Under den forommeldte Genoptagelse af Domsforhandlingen har han derhos forklaret, at han, naar han har opgivet et Smokingsæt som brændt, er gaaet ud fra, at en Frakke med Skøder, Jaket, kaldes Smoking, saaledes at det i Virkeligheden er et Jaketsæt og ikke et Smokingsæt, der er brændt.

Medens der nu med Hensyn til Odderskindspelsen, som han efter det oplyste i Januar eller Februar Maaned d A maa antages at have falbudt paa Fredericia Banegaard til to forskellige Personer, ikke vil kunne gaas ud fra, at han ikke har været i Besiddelse af den paa Branddagen, findes det under Hensyn til, at hans Forklaringer om de øvrige Beklædningsgenstande ligesom om Malerierne har været i høj Grad ubestemte, at han ikke har kunnet give nogensomhelst nærmere Oplysning, hvor de er indkøbt, og at ingen, navnlig ej heller Brandlidte eller dennes Hustru, har set ham værende i Besiddelse af dem, samt at det under Sagen oplyste om, at han under sit Ophold i Skibbild skal have været i Besiddelse af flere Sæt Tøj, ikke angaar dem, som han har opgivet som brændte, idet disse sidste ligesom Malerierne efter hans egen Forklaring ikke nogensinde har beroet i Skibbild, ubetænkeligt at statuere, at han ikke har besiddet de nævnte tre Sæt Tøj, hvorfor han ved at have opgivet dem som brændte har handlet svigagtigt.

Efter det saaledes anførte maa Tiltalte saavel med Hensyn til Malerierne som Beklædningsgenstandene anses at have overtraadt Straffelovens § 259, og den af ham for denne Overtrædelse og for Overtrædelse af Straffelovens § 284 forskyldte Straf findes efter Omstændighederne og forsaavidt angaar § 259, i Medfør af midlertidig Lov 1 April 1911 § 13, at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, dog at Straffetiden vil være at nedsætte med 10 Dage, saafremt Tiltalte betaler de ovenfor nævnte Erstatninger.

Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer her for Retten 120 Kr.

Nr 280/1927.

Rigsadvokaten

m o d

Harry Frank Volmer Christiansen (Stein),

der i Henhold til Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, 1 Stk, paastaas anbragt paa en Sikringsanstalt.

Østre Landsrets Dom af 29 Juli 1927: Harry Frank Volmer Christiansen bør tvangsindlægges paa Forvaringsanstalten paa Sundholm. Saa betaler han og Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Hulegaard, 40 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket af Tiltalte.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Harry Frank Volmer Christiansen til Højesteretssagfører Stein 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Anklageskrift af 1 Juli 1927 er der af Statsadvokaten for Fyen m v rejst Sag mod Harry Frank Volmer Christiansen for

1) i Tiden fra August 1926 til Marts 1927 talrige Gange at have udvist uterligt Forhold overfor Niemann Hansen, der er født den 23 December 1914, og derved krænket dennes Blufærdighed;

2) en Dag i Efteraaret 1926 at have udvist uterligt Forhold overfor Leon Helmer Jørgensen, der er født den 4 Oktober 1911, og Hans Peter Aage Carsten Marius Andersen, der er født den 1 November 1911, og derved krænket disses Blufærdighed, saaledes at der nedlægges Paastand paa principalt, at Tiltalte i Medfør af § 1, 1, Stk i Lov Nr 133 af 11 April 1925 interneres paa den særlige Forvaringsanstalt paa Sundholm, subsidiært, at Tiltalte idømmes Straf efter Straffelovens § 185.

Christiansen er født den 11 Februar 1904 og anset

1) ved Østre Landsrets Dom af 13 Juli 1922 efter Straffelovens §§ 177 og 185, jfr § 37, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

2) ved Rønne Købstads Rets Dom af 25 September 1925 efter Straffelovens § 185, jfr Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Under 17 Oktober 1925 har Justitsministeriet derhos meddelt ham Tilhold om ikke at købe eller nyde spirituøse Drikke.

Der er intet oplyst om, at Tiltalte har overtraadt det ham den 17 Oktober 1925 meddelte Forbud, men efter hans egen med det iøvrigt i Sagen oplyste stemmende Tilstaaelse maa det anses bevist, at han har gjort sig skyldig i det i Anklagen ommeldte Forhold.

Der foreligger i Sagen en Erklæring af 14 Maj 1927 fra Kredslæ-

gen i Sakskøbing, i hvilken der siges: »Harry Frank Volmer Christiansen lider af en lettere Nervesvækkelse (Neurasthenia) og hermed formentlig nøje sammenhørende overdrevent stærkt udviklet Kønsmøje. Denne er vel nok delvis rettet imod Kvindekønnet, men i mindst lige saa høj Grad sygeligt afvigende (pervers), saaledes at hans Kønsmøje meget let vækkes af halvvoxne Dreng og unge Mænd, overfor hvilke han lejlighedsvis tilfredsstiller sin Kønslust, enten ved uterlige Handlinger af forskellig Art eller ved Pæderasti.«

Erklæringen konkluderer i at »Christiansen lider af en sygeligt udviklet Kønsmøje (seksuel Abnormitet), der har givet sig Udslag i strafbare Handlinger, som formentlig vidner om en alvorlig Fare for, at han vedblivende skal begaa Sædelighedsforbrydelser overfor halvvoxne Dreng og unge Mænd, dersom der fremdeles bliver givet ham Lejlighed til at færdes frit imellem saadanne.«

Retslægeraadet har under 4 Juli 1927 udtalt:

»Det fremgaar af det i Sagen oplyste, at Christiansen hverken er aandssvag eller sindssyg, men et seksuelt abnormt, noget drikkædigt Individ, som maa antages farlig for den offentlige Sikkerhed. Raadet maa anbefale, at han interneres i den særlige Anstalt paa Sundholm. Indlæggelse til Observation skønnes overflødig.«

Da det Christiansen den 17 Oktober 1925 meddelte Tilhold om at afholde sig fra spirituøse Drikke har vist sig betydningsløst i Retning af at afholde ham fra at begaa de i Sagen ommeldte Sædelighedsforbrydelser, og da han efter det om hans mentale Tilstand og de af ham begaaede strafbare Handlinger oplyste, maa anses at frembyde nærliggende og alvorlig Fare for betydeligere Krænkelser af Retssikkerheden, findes den af Anklagemyndigheden fremsatte principale Paastand at have Hjemmel i fornævnte Lov § 1, 1 Stk, og Paastanden vil derfor være at tage til Følge.

Christiansen vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Fredag den 18 November.

Nr 333/1927. Overretssagfører **Svend Chr Kemp** og Kommune-
lærerinde **Harriet Kemp**

mod

Toldbodarbejder **C Christensen**.

Højesterets Ankeudvalgs Kendelse

Indstævnte Toldbodarbejder C Christensen søger ved Østre Landsret de kærende Overretssagfører Svend Chr Kemp og Kommunelærerinde Harriet Kemp bl a tilpligtet i Henhold til Boliglovens § 16 at tilbagebetale ham 1200 Kroner, som han skal have

betalt dem i Ducør ved Indgaaelse af et Fremlejemaal om en Beboelseslejlighed. De kærende procederer til Frifindelse, idet de hævder, at Indstævnte har betalt de 1200 Kr som Vederlag for Istandsættelse af Lejligheden, og de har begært en Arkitekt udmeldt til at skønne over, hvormeget der er anvendt paa Lejligheden i Aarene 1920 til 1927. Indstævnte protesterede herimod og ved Beslutning af 29 Oktober 1927 nægtede Landsretten at tage Begæringen til Følge.

Det er denne Beslutning som er Genstand for Kære under denne Sag. Landsretten begrundede sin Beslutning ved, at Skønnet efter Omstændighederne fandtes overflødigt, og da de kærende heroverfor ikke har anført noget væsentligt til Bestyrkelse af Skønnets Betydning, vil Beslutningen være at stadfæste.

T h i b e s t e m m e s :

Landsrettens Beslutning bør ved Magt at stande.

Mandag den 21 November.

Nr 78/1926. Savværksejer **C A Bech** (I Kondrup)

m o d

fhv Uddeler **Holger Jeppesen** (Martensen-Larsen),

betræffende Opgørelse af et Regnskabsmellemværende.

Østre Landsrets Dom af 6 Februar 1926: Sagsøgte, Savskærer C A Bech, Ebberup, bør til Sagsøgeren, Uddeler Holger Jeppesen, sammesteds, betale 2825 Kr 38 Øre med Renter deraf 5 pCt p a fra den 13 Juli 1925, til Betaling sker, og i Sagsomkostninger 200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Løven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten gentaget de af ham for Landsretten nedlagte Paastande. Indstævnte har derimod nedsat det Beløb, som han paastaar sig tilkendt, til 3995 Kroner 90 Øre, idet han erkender, at Appellanten har Krav paa at faa godskrevet det i Dommen nævnte Beløb af 674 Kroner 62 Øre.

Den i Dommen omtalte mellem Parterne truffne forligsmæssige Ordning, som blev truffet ikke i Marts, men i Februar 1925, maa anses delvis ændret ved et den 1 Maj 1925 mellem Parterne under Tilslutning af Brugsforeningens Bestyrelse indgaaet Forlig,

idet Appellanten da gik ind paa at tilsvare Indstævnte det Beløb af 1000 Kr, som Indstævnte ved Forliget af Februar 1925 havde givet Afkald paa at faa godskrevet. Derimod ses Indstævnte ikke at kunne anfægte den i Februar 1925 truffne forligsmæssige Ordning forsaavidt angaar de 3500 Kroner. I det Dommens Afgørelse med Hensyn til Posterne 1170 Kroner 52 Øre og 308 Kroner tilfrædes, vil Sagen herefter være at afgøre saaledes, at Indstævnte dømmes til at betale Appellanten 674 Kroner 62 Øre med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, fhv Uddeler Holger Jeppesen, bør til Appellanten, Savværksejer C A Bech, betale 674 Kroner 62 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 24 September 1925, til Betaling sker, Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges Højesteretssagfører I Kondrup i Salær for Højesteret 300 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 302 Kroner 80 Øre, hvilke Beløb udredes af det offentlige.

Det Appellanten tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgørelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Imellem Uddeler Holger Jeppesen, der er Uddeler i Ebberup Brugsforening, og Savskærer C A Bech, de har fungeret som Formand for nævnte Brugsforening fra 20 Februar 1924 til 31 Mars 1925, er der opstaaet en Uoverensstemmelse vedrørende deres Regnskabsmellemværende i nævnte Forening.

Efter Aarsopgørelsen for Aaret 1924 viste der sig en Difference i

---

Trykfejl og Rettelser:

S 212 L 3 f o: »8 pCt« læs »5 pCt«

S 422 L 17 f o: tilføjes (Aagesen)

S 422 L 19 f o: tilføjes (Bruun)

S 425 L 17 f n: tilføjes (Fich)

Færdig fra Trykkeriet den 7 December 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Liud) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 27.

Mandag den 21 November

Brugsforeningens Regnskab, idet Bøgerne udviste, at Formanden havde modtaget større Beløb, som ikke fandtes i Kassen, og for hvis Udbetaling der ikke forelaa Kvitteringer. Der blev nu paa Foranledning af Bech, der mente, at Opgørelsen ikke var rigtig, af Revisor Erik Hansen i Odense foretaget en Revision af Regnskaberne. Revisor kom til det Resultat, at et Beløb paa 3500 Kr maatte antages 2 Gange at være godskrevet Uddeler Jeppesen for samme Indbetaling, at 3 Beløb, store henholdsvis 52 Kr 57 Øre, 32 Kr 48 Øre og 589 Kr 57 Øre, eller tilsammen 674 Kr 62 Øre er udlagt af Bech, men ikke krediteret ham, samt at et Beløb paa 308 Kr for noget af Bech forarbejdet, Brugsforeningen leveret Snedkerarbejde vel er ført til Udgift i Kassebogen, men samme Dag er krediteret Jeppesen, hvoraf Revisor sluttede, at Beløbet ikke er udbetalt Bech.

Under Forehold af dette Revisionens Resultat gik Jeppesen i Marts 1925 ind paa at tilbagebetale Bech fornævnte 3500 Kr, idet han dog paa sin Side hævdede, at en af ham pr 30 Juni 1924 foretaget Indbetaling paa 5000 Kr ved Afregningen mellem ham og Bech urigtig var opført med kun 3000 Kr.

Det ordnedes da saaledes, at Jeppesen tilbagebetalte Bech 3500 Kr ÷ 1000 Kr, altsaa ialt udbetalte 2500 Kr.

Jeppesen anmodede imidlertid statsautoriseret Revisor Erik Hansen Nesler i Odense om at foretage en Revision, hvad denne derpaa gjorde, saaledes at 12 Juni 1924, paa hvilken Dag der havde været Opgørelse, toges som Skæringsdag. Revisors Beretning konkluderer saaledes:

»at da Formand C A Bech personlig har været med ved alle Opgørelser og anerkendt disse Post for Post, og da alle de til ham indbetalte Beløb er anvendt til Kreditorerne iflg den første Hovedbog, navnlig til Opgørelsesdagen pr 12 Juni 1924, og da C A Bech erklærer ikke at have lagt Penge ud for Brugsforeningen, kan det af det foranstaaende ikke ses at C A Bech med Føje kan gøre Fordring paa at faa udbetalt Kr 3500 af Uddeler H Jeppesen, og at C A Bech ifl foranstaaende omskrevne Opgørelse af 12 Juni 1924 maa anses for at være pligtig til at betale Uddeler H Jeppesen Kr 1170,52.«

I Henhold til denne sidste Revision har nu Sagsøgeren, fornævnte

Uddeler Jeppesen, under denne ved Retten for Assens Købstad m v forberedte Sag paastaaet Sagsøgte, nævnte Savskærer Bech, tilpligtet at betale 4670 Kr 52 Øre — nemlig de to fornævnte Beløb 3500 Kr og 1170 Kr 52 Øre — med Renter heraf 5 pCt p a fra Forligsklagens Dato den 13 Juli 1925.

Sagsøgte paastaar sig frifundet, hvorhos han paastaar Sagsøgeren tilpligtet at betale ham 1982 Kr 72 Øre hvoraf 1000 Kr vedrører Tvisten angaaende den fornævnte Post pr 30 Juni 1924, medens Resten udgør de Beløb, som Revisor Hansen som ovennævnt anser Sagsøgte berettiget til at erholde godskrevet.

Foreløbig bemærkes, at der ikke kan gives Sagsøgte Medhold i, at den ovennævnte Ordning mellem Parterne, hvorefter Sagsøgeren betalte Sagsøgte 2500 Kr, skulde være en endelig Afvikling, uafhængig af, hvilket Resultat senere Undersøgelser af Regnskabsmellemværendet maatte komme til.

Med Hensyn til Posten: 3500 Kr gøres det af Sagsøgte gældende, at der den 28 Februar 1924 er ført til Indtægt i Kassebogen et Beløb af denne Størrelse som indbetalt af Sagsøgeren; dette Beløb blev samme Dag af Sagsøgte, til hvem det af Sagsøgeren var afgivet, sendt til Fællesforeningen i Odense. Under 20 Marts s A er der til Uddelerens Kredit opført 11000 Kr, der fremkommer som Summen af nogle Beløb, derunder et paa 3500 Kr, og under s D er ført til Udgift 3500 Kr som udbetalt Fællesforeningen. Sagsøgte hævder nu, at de nysnævnte 3500 Kr, der er indbefattet under de Sagsøgeren den 20 Marts krediterede 11000 Kr, er de samme, som allerede er krediteret Sagsøgeren under 28 Februar, og Forklaringen er den, at da man den 20 Marts har modtaget Kvittering fra Fællesforeningen for de den 28 Februar til samme afsendte 3500 Kr, er man fejlagtig gaaet ud fra, at hertil maa svare en Indbetaling af Uddeleren af samme Størrelse, hvorefter de 3500 Kr paany krediteres Uddeleren.

Efter det foreliggende maa det være Sagsøgters Sag at bevise, at de Sagsøgeren under 20 Marts 1924 krediterede 3500 Kr ikke dækker en tilsvarende Indbetaling fra hans Side.

Som Følge heraf maa Sagsøgeren være berettiget til at kræve de indtalte 3500 Kr betalt af Sagsøgeren.

Med Hensyn til det af Sagsøgeren indtalte Beløb: 1170 Kr 52 Øre kan det ikke af Sagsøgeren anses godtgjort, at han kan gøre Krav paa af Sagsøgte at faa betalt dette Beløb, der vedrører en af Sagsøgeren indbetalt Udligningssum.

Hvad dernæst angaar de ovennævnte Poster, der tilsammen udgør 674 Kr 62 Øre, er der Enighed om, at bemeldte Beløb er udlagt af Sagsøgte, og da det ikke kan anses godtgjort, at Beløbene er krediteret Sagsøgte, maa Sagsøgeren anses pligtig at tilsvare Sagsøgte nævnte 674 Kr 62 Øre.

Med Hensyn til Beløbet 308 Kr, som Sagsøgte fordrer tilsvaret af Sagsøgeren, foreligger der Bilag for Beløbets Udbetaling, og da Sagsøgte ikke heroverfor har godtgjort, at Beløbet desuagtet ikke er udbetalt ham, kan Sagsøgte ikke anses berettiget til at fordrer Beløbet refunderet af Sagsøgeren.

Hvad endelig angaar den fornævnte Difference vedrørende Posten under 30 Juni 1924, da maa det efter Sagens Oplysninger antages, at det rigtige Beløb er 5000 Kr, hvormed det er indført i Brugsforeningens Kassebog af Regnskabsføreren, Gaardejer H P Hansen, Sønderby, der som Vidne har forklaret, at Tallet 5000 blev ham opgivet ved en Opgørelse, hvor begge Sagens Parter var tilstede, og hvor der ikke blev gjort nogen Indsigelse imod det, hvorefter Vidnet indførte Beløbet 5000 Kr. Sagsøgte kan ikke herefter gøre Krav paa Tilbagebetaling af noget Beløb under denne Post.

Herefter vil Sagsøgte have at betale Sagsøgeren 3500 Kr med Fradrag af fornævnte 674 Kr 62 Øre, altsaa ialt 2825 Kr 38 Øre med Renter deraf som af Sagsøgeren paastaet.

I Sagsomkostninger vil Sagsøgte have at betale Sagsøgeren 200 Kr.

Tirsdag den 22 November.

Nr 97/1927. Frøken **Nielsine Petersen** (Bache efter Ordre)

mod

Overlæge, Dr med **Thalbitzer** og **Københavns Kommune** (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om de Indstævntes Pligt til at udrede Erstatning til Appellantinden for hendes Tilbageholdelse paa en Sindssygeanstalt.

Østre Landsrets Dom af 19 Februar 1927: De Sagsøgte, Overlæge, Dr med Thalbitzer og Københavns Kommune, bør for Tiltale af Sagsøgerinden, Frk Nielsine Petersen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overrettsagfører Sjøstrand hos det offentlige i Godtgørelse for Udlæg 20 Kr.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Selv om det maatte have været uberettiget at tilbageholde Appellantinden paa Hospitalet imod hendes Protest, maatte det dog allerede af de i Dommen nævnte Grunde statuere, at de Indstævnte ikke har paadraget sig noget Erstatningsansvar overfor hende. Dommen vil herefter være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellantinden at burde betale til de Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler

Appellantinden, Frøken Nielsine Petersen, til de Indstævnte, Overlæge Dr med Thalbitzer og Københavns Kommune, med 200 Kroner. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Bache 200 Kroner, der udredes af det offentlige.

Det de Indstævnte tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afslgelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 16 Maj 1918 blev Bryggeriarbejderske Nielsine Petersen, født den 28 September 1870, indlagt paa Kommunehospitalets 6 Afdeling i Henhold til en af Læge Thamsen samme Dag udstedt Lægeattest, hvori det hedder: »Nielsigne Petersen — — — trænger til snarlig Hospitalsindlæggelse (om nødigt ved Tvang, da hun er farlig for sig selv og sine Omgivelser) for Mb mentalis«. Paa 6te Afdeling stillede man Diagnosen: Dementia paranoides; hun forblev der, indtil hun efter Begæring af hendes Broder, Bankbud Anders Petersen, den 2 Juli s A overflyttedes til St Hans Hospital i Medfør af en af Professor Friedenreich den 13 Juni s A afgivet Erklæring, hvori det hedder, at »Nielsine Petersen lider af virkelig Sindssygdom og egner sig til Behandling i en Anstalt — — —.« Paa St Hans Hospital forblev hun for Københavns Kommunes Regning, indtil hun den 13 September 1926 blev udskrevet; ogsaa der blev hun behandlet for Paranoia (Forrykthed).

Under sit Ophold paa St Hans Hospital forlangte hun atter og atter at blive udskrevet, idet hun hævdede ikke at trænge til Hospitalsbehandling, og vedkommende Overlæge erklærede sig rede dertil, hvis hendes Familie eller andre kunde tage sig af hende; men da dette Vilkaar ikke kunde opfyldes, ansaas det for rettest for hendes egen Skyld, at hun forblev paa Hospitalet.

Under Anbringende af, at hun ulovlig er blevet tilbageholdt paa Hospitalet, har Sagsøgerinden, Frk Nielsine Petersen, der har erhvervet Bevilling til fri Proces, dog uden Beskikkelse af Sagfører, under denne Sag paastaaet de Sagsøgte, Overlæge, Dr med Thalbitzer og Københavns Kommune dømt til i Erstatning for tabt Arbejdsfortjenste og for Frihedsberøvelsen in solidum at betale hende 36 500 Kroner med Renter heraf 5 pCt p a fra Forligsklagens Dato den 22 Oktober 1926.

De Sagsøgte procederer til Frifindelse.

Efter det under Sagen forelagte Materiale (Hospitalsjournaler og Lægeerklæringer) og den af Overlæge Thalbitzer afgivne Forklaring maa der gaas ud fra, at Nielsine Petersen ved Indlæggelsen og under hele sit Hospitalsophold har lidt af Paranoia, at denne Sindslidelse er uhelbredelig, men at hun under sit Ophold paa St Hans Hospital ikke har været farlig for sig selv eller for sine Omgivelser. Naar Overlæge Thalbitzer alligevel har vægret sig ved at udskrive hende, har han

støttet denne sin Vægning paa, at hun paa Grund af sin Sindslidelse ikke er i Stand til at klare sig selv i Livet, naar hun ikke tages under Forsorg af andre, og han har ment at have Hjemmel til sin Optræden i det for St Hans Hospital gældende Regulativ, stadfæstet af Indenrigsministeriet den 27 Januar 1910. Efter Regulativets § 18 er det vedkommende Overlæge, der bestemmer det med Hensyn til Patientens Tilstand betimelige Tidspunkt for hans Udskrivning, og i § 20 hedder det: »Uden at være helbredet kan en Patient udskrives fra Hospitalet:

1) naar rette Vedkommende fordrer det,«

»4) naar vedkommende Overlæge finder, at det er gavnligt for den Syge, at han forlader Hospitalet, og at han kan opholde sig udenfor dette uden Fare for andre.«

Der maa vel gives Sagsøgerinden Medhold i, at det har været uberegtiget at tilbageholde hende paa Hospitalet mod hendes Protest, idet ovennævnte af Indenrigsministeriet stadfæstede Regulativ ikke kan afgive den fornødne Hjemmel til saadan Tilbageholdelse, men da de citerede Bestemmelser i Regulativet for St Hans Hospital ligesom de aldeles tilsvarende Regler i de af Justitsministeriet udfærdigede Fællesregulativer for Statens Sindssygehospitalet, senest af 1 Oktober 1915 efter en lang og fast Praksis er blevet anset som afgivende tilstrækkelig Hjemmel for vedkommende Overlæge til at handle som sket i nærværende Tilfælde, findes hverken han, der har udskrevet Sagsøgerinden straks da denne Praksis blev endelig underkendt af Domstolene, eller Københavns Kommune at have paadraget sig noget Erstatningsansvar overfor Sagsøgerinden. De vil herefter være at frifinde og Sagens Omkostninger at ophæve.

Der tillægges den for Sagsøgerinden mødende Sagfører, Overretssagfører Sjøstrand, i Godtgørelse for hafte Udlæg 20 Kr. der udredes af det offentlige.

Onsdag den 23 November.

Nr 192/1927.

Rigsadvokaten
mod

Jens Peter Jakob Kristian Madsen og Jens Kristian Pedersen
(David),

der tiltales for Bedrageri.

Vestre Landsrets Dom af 2. Maj 1927: De Tiltalte, Jens Peter Jakob Kristian Madsen og Jens Christian Pedersen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Førstnævnte i 60 Dage og Sidstnævnte i 40 Dage. Saa udreder de Tiltalte og, en for begge og begge for en, Sagens Omkostninger og derunder i Salær til deres Forsvarer for Landsretten. Overretssagfører Sørensen, 80 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaan-
ket dels af de Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.
I Salær for Højesteret betaler de Tiltalte, Jens
Peter Jakob Kristian Madsen og Jens Chris-
tian Pedersen, en for begge og begge for en, til
Højesteretssagfører David 150 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:
Ifølge Anklageskrift af 14 Marts 1927 fra 1 jydsk Statsadvokatur
er under nærværende Sag

1) Landmand Jens Peter Jakob Kristian Madsen, der er født den
26 April 1880, og

2) Landmand Jens Christian Pedersen, der er født den 9 Marts
1894, af hvilke ingen tidligere har været tiltalt eller siraffet, sat under
Tiltale til at lide Straf:

I. Tiltalte Madsen

a) principalt efter Straffelovens § 260 for den 20 December 1924
og paa en Tid, da han maatte forudse sin forestaaende Fallit, i Dronning-
lund til medtiltalte Jens Christian Pedersen at have afhændet eller pro-
forma-afhændet den ham tilhørende Ejendom, Matr Nr 5 g m fl af Hol-
lensted By, Hallund Sogn med Tilbehør med det Formaal gennem Af-
hændelsen eller Proformaafhændelsen i egennyttig Hensigt at unddrage
sit Bo, som den 17 Februar 1925 toges under Fallitbehandling, den
paagældende Ejendom med Tilbehør;

b) subsidiært efter Straffelovens § 252 for Bedrageri ved den 20
December 1924 i Dronninglund bedragerisk at have foretaget Proforma-
afhændelse af sin ovennævnte Ejendom med Tilbehør til medtiltalte
Pedersen for der ved at betage sine Kreditorer Midlerne til at erholde,
hvad der tilkomme dem.

II. Tiltalte Pedersen

a) principalt efter Straffelovens § 260, jfr § 47, 1 Stk, for den 20 De-
cember 1924 i Dronninglund at have deltaget med medtiltalte Madsen i
Udførelsen af den ovenfor under I a nævnte Afhændelse eller Proforma-
afhændelse, uagtet han da maatte forudse Madsens forestaaende Fallit
og var vidende om Madsens Formaal med Afhændelsen eller Profor-
maafhændelsen;

b) subsidiært efter Straffelovens § 252, jfr § 47, 1 Stk, for Meddelag-
tighed i Bedrageri ved den 20 December 1924 i Dronninglund at have
deltaget med Tiltalte Madsen i Udførelsen af den ovenfor under I b om-

meldte Proformaafhændelse, vidende om Madsens Formaal med Proformaafhændelsen.

Tiltalte Madsens Bo blev den 17 Februar 1925 taget under Konkursbehandling. I Boet er kun en upriviligeret Kreditor, A/S Winther og Andersen i Brønderslev, hvem Fallenten skyldte ca 19 000 Kr ifølge Veksel for leverede Varer. Ved Skøde af 20 December 1924 havde han overdraget den ovennævnte Ejendom med Besætning og Inventarium til sin Svoger, Medtiltalte Pedersen, uden at denne betalte nogen Købesum, men saaledes, at denne overtog al paa Ejendommen, hvis Værdi ansattes til 24 000 Kr, deraf 8000 Kr for medfulgt Løsøre, hvilende Gæld. Ved Kontrakt af 17 Februar 1925 anerkendtes Tiltalte Madsen, der var forblevet boende paa Ejendommen sammen med sin Moder, som ansat som Bestyrer fra Overdragelsen at regne med en Løn af 900 Kr aarlig. medens Medtiltalte Pedersen forblev boende paa en Ejendom i Katholm i Hellevad Sogn, som han i 1923 med Tiltalte Madsens Bistand havde erhvervet, men efter Overtagelse af dennes Ejendom averterede til Salg.

Tiltalte Madsen har, siden hans Fader døde i 1899, drevet den solgte Ejendom, som han i Tidens Løb ved Køb af forskellige Parceller forøgede fra ca 10 til ca 24 Tdr Land. I 1914 blev Ejendommen, som han indtil da havde bestyret for sin Moder, tilskødet ham, saaledes at Moderen skulde have Aftægt af Ejendommen og enten blive boende i Stuehuset — hvad hun valgte — eller have indrettet Bolig i et nybygget Hus; ved Pantebrev af 16 Juni s A kapitaliseredes de aarlige Ydelser til i første Fald 200 Kr, i sidste Fald 300 Kr og Indretning af Bolig i et nyt Hus til 1000 Kr en Gang for alle; samtidig udstedte han Pantebrev for 1100 Kr til sine Sødskende, hvoraf Renter aldrig er bleven erlagt. Ejendommen er efter Tiltalte Madsens Sigende altid bleven drevet med Underskud, og han havde i Aarenes Løb al en Broder laant forskellige Beløb, der delvis er blevet betalt gennem Optagelse af Laan i Ejendommen, men paa hvilke han i Maj Maaned 1924 endnu skyldte ca 7000 Kr. Den 24. Maj 1924 udstedte han til Broderen en Panteobligation paa 40 000 Kr, efter sit eget Sigende »fordi han saa lettere yderligere kunde laane Penge af Broderen«. Direktøren for det ovennævnte Aktieselskab, som efter sin Vidneforklaring allerede i Juni Maaned s A havde betydet Tiltalte Madsen, at der maatte træffes en Ordning af Gældsforholdet, og som henstillede, at der blev givet Gælds-brev for Gælden, har som Vidne yderligere forklaret, at Tiltalte Madsen en Dag til ham udtalte, at Obligationen paa de 40 000 Kr var udstedt, fordi han var bange for, at Kartoffelmelsfabrikkerne skulde gøre Krav gældende overfor ham og muligvis gøre Udlæg i hans Ejendom, ved hvilken Lejlighed Tiltalte tilføjede, at vedkommende Kreditor ikke skulde være bange for sine Penge, da hans Forretning ikke skulde lide noget Tab ved Tiltalte eller hans Familie. Tiltalte har dog heroverfor hævdet, at en Bemærkning som den anførte om Kartoffelmelsfabrikkerne ikke er faldet i den ovennævnte Forbindelse. I 1924 var hans Gæld vokset saa meget, at han besluttede sig til, hvad han tidligere havde drøftet med Medtiltalte, at overdrage sin Ejendom til denne; forinden henvendte han sig den 12 December 1924 til en Sagfører, overfor

hvilken han foregav, at han for en Nabo havde paataget sig en Kautionsforpligtelse, der kunde blive aktuel i Begyndelsen af 1925, i hvilken Anledning han ønskede Besked om, hvorledes han kunde sikre sig imod, at Naboen gjorde hans Regreskrav illusorisk ved nu at disponere over sine Ejendomme til Fordel for en Slægtning, f. Eks. ved pro forma at give Penge til en Slægtning eller lign., og om en saadan Transauktion kunde afkræftes. Om Formaalet med denne Konsultation har Tiltalte udtalt, at han tænkte paa sine egne Forhold og vilde sikre sig imod at begaae noget ulovligt eller strafbart ved at overdrage sin Ejendom til Svogeren. Dagen før Overdragelsen henvendte Medtaltte Pedersen sig til en Sagfører angaaende Købet af Ejendommen, men da Sagføreren erfarede, at Tiltalte Madsen havde en betydelig Vekselgæld til fornævnte Firma, tilraadede han at give Firmaet Skadesløsbrev, eller at Tiltalte Madsen søgte Akkord. Til den Sagfører, til hvem de Tiltalte derefter henvendte sig og fik Papirerne skrevet, omtalte de derimod ikke Vekselgælden.

Da Tiltalte Madsen, dengang Overdragelsen fandt Sted, maatte forudse, at en Fallit vilde blive Følgen deraf, og da han med Overdragelsen har forbundet egennyttig Hensigt, idet han derved vilde opnaa at forblive paa Ejendommen med Løn og ernære sig og sin Moder af den som hidtil; da Formaalet med Overdragelsen har været at unddrage Boet sit eneste Aktiv, samt da der herved maa antages at være tilføjet Boet et Tab — hvorved bemærkes, at Ejendommens Værdi ved en i Juni Maaned 1926, efter at Ejendomspriserne siden Overdragelsen har været nedadgaaende, afholdt Vurderingsforretning, er bleven anslaaet til med en kun lidt større Besætning samt Løsøre at udgøre 28 000 Kr, heraf den faste Ejendom alene 23 000 Kr, medens de Ejendommen ved Overtagelsen paahvilende Behæftelser, som Tiltalte Pedersen overtog den for, i Virkeligheden kun beløb sig til højst 25 000 Kr — med hvilke Omstændigheder Tiltalte Pedersen har været indforstaaet, findes begge de Tiltalte ved deres ovenanførte Forhold at have gjort sig skyldige i Overtrædelse af Straffelovens § 260, og de vil herfor være at anse efter nævnte §, Tiltalte Pedersen sammenholdt med § 47, 1 Stk, med Straffe, der under Hensyn til midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 findes at burde bestemmes for Tiltalte Madsens Vedkommende til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og for Tiltalte Pedersen til samme Art Fængsel i 40 Dage.

De Tiltalte vil derhos, en for begge og begge for en, have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til deres Forsvarer for Landsretten 80 Kr.

Nr 289/1926. Foreningen af En Gros Handlere i Københavns Flæskehal (Cohn),

mod

Dyrlæge K W Jørgensen (Selv),

betræffende et mod Indstævnte rejst Krav paa Betaling af Varer.

Sø- og Handelsrettens Dom af 20 August 1926: Indstævnte, Dyrlæge K W Jørgensen, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Firmaet H M Mauritzens Sønner, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger bør Sagsøgerne inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse godtgøre Indstævnte med 200 Kr.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Efter Dommens Afsigelse har Foreningen af En Gros Handlere i Københavns Flæskehal faaet det omtvistede Krav tiltransporteret af Firmaet H M Mauritzens Sønner, og Foreningen er derefter indtraadt i Sagen i Firmaets Sted.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Foreningen at burde betale til Indstævnte med 100 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Foreningen af En Gros Handlere i Københavns Flæskehal, til Indstævnte, Dyrlæge K W Jørgensen, med 100 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag paastaar Sagsøgerne, Firmaet H M Mauritzens Sønner, Indstævnte, Dyrlæge K W Jørgensen, dømt til Betaling af 914,90 Kr, som Indstævnte skal skyldte for $\frac{2}{4}$ Okse og 9 Kalve, købt hos Sagsøgerne den 28 November 1925. Af Beløbet paastaar Sagsøgerne sig tilkendt Renter 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 12 Maj 1926, til Betaling sker.

Indstævnte har paastaet sig frifundet, idet han har gjort gældende, at han ikke har købt de paagældende Varer, der derimod er købt af Kreaturkommissionær Nygaard, som af de købte Varer videresolgte i hvert Fald Kalvene til Indstævnte. Om Nygaard ogsaa har solgt Oksekødet til Indstævnte, kan Indstævnte ikke sige, men Indstævnte hævder, at han til Nygaard har betalt, hvad han har købt af denne, derunder de 9 Kalve. Indstævnte har fremlagt en kvitteret Regning fra Nygaard, hvoraf fremgaar, at han den 28 November 1925 af Nygaard har købt Varer til Beløb ca 2500 Kr og derunder, samme Kvantum Kalvekød, som det Sagsøgerne kræver Betaling for under nærværende Sag, og til samme Pris.

Sagsøgernes Faktura over de under Sagen omhandlede Varer er stilet til »N C 25«, og der er mellem Parterne Enighed om, at dette Mærke var det af Nygaard i Flæskehallen benyttede. Sagsøgerne gør imidlertid gældende, at Nygaard fra Sommeren 1925 til Begyndelsen af December samme Aar handlede i Flæskehallen for Indstævnte, der driver Slagterforretning paa Nørrebro, og at Indstævnte med Benyttelse af det nævnte Mærke købte Varer i Flæskehallen i Reglen med Assistance af Nygaard, dog at de under nærværende Sag omhandlede Varer i hvert Fald for de 7 Kalves Vedkommende er købt af Indstævnte personlig, uden at Nygaard var tilstede. Efter Sagsøgernes Anbringende maa Indstævnte dog, hvad enten han eller Nygaard har foretaget Indkøbet, hæfte for Beløbet, da Indstævnte, der i Flæskehallen gik sammen med Nygaard, herved samt ved sine Udtalelser har bibragt Kommissionærerne i Flæskehallen den Opfattelse, at Nygaard handlede for hans Regning.

Indstævnte har bestridt, at Nygaard har optraadt som hans Befuldmægtigede, idet Forholdet var det, at Nygaard i Flæskehallen købte for egen Regning, og at Indstævnte derefter købte de Varer, han havde Brug for, hos Nygaard. Indstævnte erkender, at han har gaaet sammen med Nygaard i Flæskehallen, men gør gældende, at han, der ikke er Slagter af Profession, gjorde dette for at sætte sig ind i Forholdene, og han nægter at have bibragt Sagsøgerne det Indtryk, at Nygaard handlede for hans Regning. Den 28 November 1925 kom Indstævnte, der den 27 November var vendt hjem fra en Rejse, først i Flæskehallen lidt op ad Dagen, og Indstævnte hævder, at det under Sagen omhandlede Beløb først er blevet afkrævet ham, da det viste sig, at man ikke kunde faa Penge hos Nygaard.

Indstævnte begyndte efter sin Fremstilling først den 5 December 1925 selv at foretage Indkøb i Flæskehallen og benyttede derefter Mærket »V I 200«.

Kreaturkommissionær Oskar Nygaard har som Vidne forklaret, at han for egen Regning har købt de omhandlede Varer af Sagsøgerne og i hvert Fald videresolgt Kalvene til Indstævnte. Efter Vidneforklaringen var Indstævnte endnu ikke kommet tilstede i Flæskehallen, da Vidnet, der handlede med den hos Sagsøgerne ansatte Disponent Juhl, købte Kalvene, men Vidnet husker ikke, om Indstævnte var tilstede, da Oksekødet blev købt. Da Vidnet havde købt Kalvene noget dyrt, tog han ingen Avance paa dem hos Indstævnte, men Vidnet tog sin Avance paa andre Varer, han den 28 November solgte til Indstævnte. Vidnet har af Indstævnte faaet Betaling for de af ham til denne solgte Varer og erkender at skyldte det paastævnte Beløb til Sagsøgerne. Efter Vidnets Forklaring er Sagsøgernes Regning blevet præsenteret for ham i Flæskehallen.

Afbærer Ernst Godtfred Herman Brandin har som Vidne forklaret, at han, der den 28 November 1925 var ansat hos Kommissionær Nygaard, husker, at Nygaard i hans Overværelse Dagen efter, at Indstævnte var kommet hjem fra en Rejse, meget muligt den 28 November 1925, købte nogle Kalve hos Sagsøgerne. Efter Vidnets Forklaring var Indstævnte

ikke tilstede, da Kalvene blev købt, og Indstævnte var endnu ikke tilstede, da Kalvene blev mærket.

Slagter Johnni Christensen har som Vidne forklaret, at han var i Kompagni med Nygaard indtil Oktober 1925, og at Kompagniskabet købte Varer for egen Regning og videresolgte dem bl a til Indstævnte. Vidnets og Nygaards Mærke var da »N C 25«.

Disponent Carl Marius Stærmoser har som Vidne forklaret, at det Firma, i hvilket han er ansat, har handlet med Kommissionær Nygaard, og at Indstævnte da undertiden var tilstede, men det var Nygaard, der var Køber og betalte de købte Varer.

Den hos Sagsøgerne ansatte Disponent Thorvald Axel Juhl har som Vidne forklaret, at han for Sagsøgerne har solgt de under Sagen omhandlede Varer, og at Indstævnte var alene, da de 7 Kalve blev solgt, medens Nygaard var sammen med Indstævnte, da de 2 Kalve og Oksekødet blev solgt. Vidnet har forklaret, at han mente, at der handles for Indstævntes Regning, og Vidnet, der er medansvarlig for krediterede Beløb, vilde ikke have indrømmet Nygaard Kredit. Ifølge Vidnets Forklaring havde Indstævnte tidligere til Vidnet sagt, at »N C 25« var Nygaard og Christensens gamle Mærke, og Vidnet forstod dette saaledes, at Mærket var gaaet over til Indstævnte, og Vidnet vil ikke have iagttaget noget, der stred derimod. Vidnet vil have talt med Indstævnte om Regningen for det under Sagen omhandlede Beløb, og efter Vidnets Udsagn sagde Indstævnte da, at han havde givet Nygaard Penge at betale med.

Slagtermester Alfred Christian Heinrich Fehmerling, der ligeledes er ansat som Disponent hos Sagsøgerne, har som Vidne forklaret, at Indstævnte var alene, da han købte de 7 Kalve. Vidnet tror ogsaa, at Indstævnte var alene, da han købte de 2 Kalve og Oksekødet, men er dog ikke ganske sikker paa, at Nygaard ikke var med ham ved sidstnævnte Lejlighed. Vidnet har forklaret, at det var ham og ikke Disponent Juhl, der handlede med Indstævnte, men Juhl var tilstede og har muligvis deltaget i Forhandlingerne. Indstævnte opgav ved Købet Mærket N C 25. Ifølge Vidnets Forklaring var det, naar Jørgensen var sammen med Nygaard og handlede i Flæskehallen, altid Jørgensen, der førte Ordet.

Vidnet, der er medansvarlig for de krediterede Beløb, vilde ikke have indrømmet Nygaard Kredit. Vidnet har endelig forklaret, at Indstævnte en Maaned Tid efter, at Handlen var indgaaet, sagde til Vidnet, at Sagsøgerne nok skulde faa deres Penge.

Indstævnte har ved den af ham for Retten personlig afgivne Fremstilling benægtet at have udtalt sig til Vidnet Juhl som af denne forklaret og nægtet, at det var ham, der den 28 November købte de omhandlede Varer af Sagsøgerne. Han ved ikke, om han har modtaget det under Sagen omhandlede Oksekød, men han har af Nygaard købt et tilsvarende Kvantum Kalvekød som det paa Sagsøgernes Regning anførte, og har betalt, hvad han saaledes har købt, til Nygaard.

Ved de foreliggende Oplysninger er det ikke tilstrækkelig bevist, at de omhandlede Varer er købt for Indstævntes Regning, eller at Ind-

stævnte har givet Sagsøgerne Føje til at tro, at han hæftede for Købesummen.

Det er in confesso under Sagen, at Varerne blev mærket »N C 25«, og at de blev faktureret under samme Mærke, samt at dette Mærke var Nygaards Købemærke, og det maa derfor have Formodningen mod sig, at Sagsøgerne skulde have Ret til at kræve Varerne betalt hos Indstævnte, der efter det oplyste maa antages at have betalt Varerne eller den Del deraf, han maatte have modtaget, til Nygaard. Indstævnte vil derfor være at frifinde. Sagens Omkostninger findes Sagsøgerne at burde godtgøre Indstævnte med 200 Kr.

Torsdag den 24 November.

Ved Højesterets Dom i Sag Nr 293/1927 (**Rigsadvokaten** mod Arrestanten **Christian Thøgersen**) blev Tiltalte for Falsk, Vold mod sagesløs Person og Bedrageri anset efter Strfl § 268, midlertidig Strfl af 1 April 1911 § 1, 2 Stk og Strfl § 257, disse Bestemmelser tildels sammenholdt med Strfl § 64, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Fredag den 25 November.

Nr 108/1927.   **Esbjerg Kommune** (Liebe)
   mod
 Skibsfører **J Sørensen** af Jerne (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Forpligtelse til at svare Erhvervsskat til den appellerende Kommune.

Dom afsagt den 24 August 1926 af Retten for Esbjerg Købstad m v: Sagsøgte, Skibsfører J Sørensen, Jerne, bør til Sagsøgerne, Esbjerg Kommune, Esbjerg, betale 415 Kr 48 Øre med Renter 6 pCt p a af 207 Kr 74 Øre fra 1 September 1925 og 207 Kr 74 Øre fra 1 Marts 1926 til Betaling sker og Sagens Omkostninger med 80 Kr. Dommen kan fuldbyrdes 15 Dage efter Afsigelsen.

Vestre Landsrets Dom af 18 December 1926: Appellanten, Skibsfører J Sørensen, bør for Tiltale af de Indstævnte, Esbjerg Kommune, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger for begge Retter betaler de Indstævnte til Appellanten 200 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den af Vestre Landsret i denne Sag afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Esbjerg Kommune, til Indstævnte, Skibsfører J Sørensen, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Sagsøgerne, Esbjerg Kommune, Esbjerg, paastaar Sagsøgte, Skibsfører J Sørensen, Jerne, dømt til at betale den ham til Esbjerg Kommune for Skatteaaret 1925—26 paalignede Erhvervsskat 415 Kr 48 Øre med Renter 6 pCt p a af 207 Kr 74 Øre fra 1 September 1925 og af 207 Kr 74 Øre fra 1 Marts 1926 til Betaling sker.

Parterne er enige om, at Grundlaget for Beregningen af Skatten er rigtig, saaledes at Tvisten kun drejer sig om, om Esbjerg Kommune har Krav paa den Sagsøgte paalignede Erhvervsskat, og Sagsøgerne har til Støtte herfor gjort gældende, at Sagsøgte i flere Aar har haft fast Ansættelse som Skibsfører ved den i Esbjerg Kommune stedfindende af Det Forenede Dampskibs-Selskab drevne Erhvervsvirksomhed, der gaar ud paa at befordre Personer og Gods i regelmæssig Rutefart mellem Esbjerg og visse udenlandske Havne med Skibe, hjemmehørende i Esbjerg, hvor D F D S i den Anledning ejer betydelige Kontorer og Lagerbygninger.

Sagsøgte paastaar Frifindelse under Henviſning til, at de i Lov Nr 73 af 29 Marts 1924 § 10 anførte Betingelser, at han skal have sit Arbejdssted i Kommunen og have erhvervet sin Indkomst i denne, ikke er tilstede, men da den Indkomst, hvoraf Erhvervsskatten er beregnet, hidrører fra hans Arbejde som Fører af et Skib, der er hjemmehørende i Esbjerg, og som tilhører et Selskab, hvis Virksomhed, omend Hovedkontoret ligger i København, ledes fra den i Esbjerg liggende Filial, forsaavidt de der hjemmehørende Skibe angaar, maa Sagsøgte, selvom hans Arbejde hovedsagentlig foregaar paa Søen, siges at have erhvervet sin Indkomst der, uden at det kan komme i Betragtning i modsat Retning, at Esbjerg Havn er Statshavn, idet Havnens Arealer hører under Esbjerg Kommune, hvorfor

Sagsøgerne har Hjemmel i den ovenanførte Lovbestemmelse til at paa-ligne Sagsøgte Erhvervsskat, og da der ikke er fremført nogen Indsigelse mod Fordringens Størrelse, vil han være at dømme efter Paa-standen og have at betale Sagens Omkostninger med 80 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt den 24 August 1926 af Retten for Esbjerg Købstad m v.

Efter den i Dommen citerede Lovbestemmelse er det i Modsætning til Bestemmelsen i midlertidig Lov Nr 51 af 13 Februar 1922 § 6 ogsaa en Betingelse for Pligt til at svare Erhvervskommuneskat til en Kommune, at den, om hvis Skattepligt der er Spørgsmaal, har sit Arbejdssted i Kommunen.

Da det imidlertid efter Karakteren af Appellantens Stilling som Skibsfører ikke skønnes, at denne Betingelse er til Stede for hans Vedkommende, idet hans Virksomhed i langt overvejende Grad udøves paa Skibet, naar det er i Fart, kan han ikke anses erhvervsskattepligtig til Esbjerg Kommune, og han vil følgelig være at frifinde for de Indstævntes Tiltale.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes de Indstævnte at burde godtgøre Appellanten med 200 Kr.

Nr 296/1927.

Rigsadvokaten

mod

Mads Peter Sørensen (David),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 268.

Vestre Landsrets Dom af 11 August 1927: Tiltalte Mads Peter Sørensen bør for det offentlige Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for Tiltalte beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Sørensen, 150 Kr. udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den af Vestre Landsret i denne Sag afsagte Dom er paaanket af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører David 150 Kroner, som udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Anklageskrift af 5 April 1927 fra 1 jydsk Statsadvokatur er Forsikringsagent Mads Peter Sørensen, der er født den 17 Oktober 1870, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale til at lide Straf efter Straffelovens § 268 for Dokumentfalsk ved i Tiden omkring den 2 December 1923 som Agent for Forsikringsforeningen »Jylland« i Aarhus falskelig og sigtende til Fodermester Th Rasmussen, da af Hornsgaard, Sebbersund, at have underskrevet med Navnet »Th Rasmussen« paa en den 2 December 1923 dateret Begæring om Optagelse i Forsikringsforeningens Afdeling for Brandforsikring med Hensyn til en Forsikring for Indbo m v, under haardt Tag, stor 4000 Kr, hvorefter han har indsendt Begæringen til Forsikringsforeningen.

Sagens Omstændigheder er efter det oplyste følgende:

Efter at fornævnte Fodermester Thorvald Rasmussen den 1 November 1923 var flyttet ind i Fodermesterboligen paa Hornsgaard, blev der mellem ham, der tidligere havde haft sit Indbo forsikret i »Dansk Brandforsikringsanstalt«, men som ikke kunde have det fortsat forsikret her, eftersom Fodermesterboligen var forsynet med Straatag, og Brandforsikringsanstalten ikke forsikrede Effekter, der var anbragt under saadant Tag, og Tiltalte som Agent for ovennævnte Forsikringsforening truffet Aftale om Tegning af en Forsikring i Foreningen af Rasmussens Indbo for et Beløb af 4000 Kr. I Henhold til en under Sagen fremlagt Forsikringsbegæring, i hvilken et Spørgsmaal om, hvorvidt Bygningerne, i hvilke Indboet fandtes, var opført af Grundmur med haardt Tag, var besvaret med ja, fik Rasmussen fra Selskabet tilstillet en den 7 December 1923 dateret Police, der paa Bagsiden indeholdt Bemærkning om, at Forsikringen henhørte til Klasse I, hvortil ifølge de paa trykte almindelige Forsikringsbetingelser henregnedes »Løsøre, som beror i grundmurede og haardt tækkede Bygninger og ikke i samme eller i 20 Meters Afstand findes brandfarlige Tag eller Oplag«. Den 22 Marts 1924 opstod der Brand i Fodermesterboligen paa Ejendommen Vrangsbæk, hvortil Rasmussen imidlertid var flyttet, og hans derværende Indbo brændte. Da Brandforsikringsselskabet derefter vægrede sig ved at udbetale Brandlidte Erstatning, anlagde han Sag mod dette til Betaling af det Beløb af 2711 Kr 50 Øre, hvortil Brandskaden var opgjort, og gjorde herunder gældende, at Tiltalte, inden Brandlidte afgav Forsikringsbegæring, dels ved Selvsyn maatte have overbevist sig om, at Ejendommen var straatækket, dels fortalte, at han havde tegnet Forsikring for den tidligere Beboer af den paagældende Fodermesterbolig, hvorhos Brandlidte tilføjede, at den forommeldte Begæring ikke var den

oprindelige, af hans Hustru underskrevne. Men da det ikke lykkedes ham at føre Bevis herfor, blandt andet fordi Tiltaltes Opholdssted da var ubekendt, saa at en Udtalelse fra ham ikke kunde tilvejebringes, blev Brandforsikringsselskabet frifundet.

Under den derefter paa Rasmussens Begæring rejste offentlige Undersøgelse har Tiltalte benægtet at have underskrevet Begæringen eller, som han har udtrykt sig, vil »ikke vedkende sig« Underkriften. Han har erkendt, at Begæringen er udfyldt af ham, men skønt han har indrømmet, at der er en paafaldende Lighed mellem Underskriften paa Begæringen og hans egen Skrift, og uagtet Fodermester Rasmussens Hustru, Anna Rasmussen, bestemt har fastholdt, at den Begæring om Forsikring, som hun efter sin Mands Bemyndigelse underskrev, lød paa Forsikring under Straatag, og hendes Skrift er ganske forskellig fra Underskriften paa den foreliggende Begæring, har Tiltalte fastholdt, at den oftommeldte Begæring er den, som han den paagældende Dag udfyldte, og som blev underskrevet af Anna Rasmussen, og paa Forespørgsel, om han ikke efter først at have faaet Anna Rasmussens Underskrift paa en Blanket, senere har udfyldt og underskrevet den foreliggende Begæring, har han svaret, »at det ved han ikke, det kan han ikke huske.« Han vil derhos ikke mindes, at der ved Forsikringens Tegning blev talt om, at Huset havde Straatag.

Sagfører Hauerbach i Aarhus har som Skriftekspert under Eds Tilbud afgivet en Skøns-Erklæring, hvori han udtaler, at han anser det for aldeles usandsynligt, at Underskriften skyldes Anna Rasmussen, medens han anser det for aldeles overvejende sandsynligt, at denne skyldes Tiltalte.

Fodermester Th Rasmussen har som Vidne forklaret, at Tiltalte kom til ham en af de sidste Dage i November eller en af de første Dage i December 1923 i Fodermesterboligen paa Hornsgaard ved Sebersund for at tale med ham om Tegning af en Brandforsikring. Rasmussen meddelte Tiltalte, at han tidligere havde haft brandforsikret i danske Brandforsikringsselskab, men ved Flytningen til Hornsgaard var Forsikringen traadt ud af Kraft, da der paa Hornsgaard var Straatag, medens der paa hans tidligere Bopæl var haardt Tag. Paa Rasmussens Forespørgsel oplyste Tiltalte, at en Forsikring i Forsikringsforeningen »Jylland« af Løsøre under Straatag vilde koste 1 Kr 30 Øre pr 1000 Kr, og hertil bemærkede han, at det var billigt, da han tidligere havde betalt 1 Kr for Forsikring under haardt Tag. Der blev mellem ham og Tiltalte truffet Aftale om Tegning af en Forsikring paa 4000 Kr, og da Rasmussen skulde paa Arbejde, aftaltes det, at hans Hustru skulde underskrive Forsikringsbegæringen paa hans Vegne.

Rasmussens fornævnte Hustru, Anna Rasmussen, har som Vidne

Færdig fra Trykkeriet den 14 December 1927.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 28.

Fredag den 25 November.

forklaret, at Tiltalte havde talt med hende en Formiddag en af de første Dage i December 1923 om Tegning af en Brandforsikring, og hun havde da meddelt Tiltalte, at hendes Mands Brandforsikring var traadt ud af Kraft, fordi han var flyttet fra en Ejendom med haardt Tag til en Ejendom med Straatag. Hun henviste Tiltalte til at komme igen senere paa Dagen for at tale med hendes Mand, og han kom ogsaa senere om Eftermiddagen og havde med hendes Mand en Forhandling, som hun overværede. Hun hørte, at Manden fortalte Tiltalte, at hans Forsikring var traadt ud af Kraft, fordi han var flyttet til en Ejendom med Straatag. Tiltalte og hendes Mand traf Aftale om Tegning af en Forsikring paa 4000 Kr, og hun hørte, at Tiltalte udtalte, at Præmien var 1 Kr 30 Øre pr 1000 Kr, hvortil hendes Mand bemærkede, at det var billigt for Forsikring under Straatag. Da hendes Mand skulde paa Arbejde, blev det aftalt, at hun skulde underskrive Forsikringsbegæringen, og hun underskrev da ogsaa en Begæring, hvori der stod, at Ejendommen var tækket med Straa.

Ved en af Landsretten under en Genoptagelse af Domsforhandlingen foranstaltet Konfrontation af Tiltalte og Anna Rasmussen har begge i det hele fastholdt deres tidligere Forklaringer, dog at Anna Rasmussen ikke nu bestemt vil kunne mindes, hvorledes Begæringen oprindelig var udfyldt, men blot som Følge af det passerede vil være gaaet ud fra, at den var rigtig udfyldt, og at Tiltalte med Bestemthed har hævdet, at der kun har foreligget een Begæring.

Som det fremgaar af de ovenfor gengivne Forklaringer, har Undersøgelsen mod Tiltalte været rettet paa at godtgøre, at en af Anna Rasmussen med hendes Mands Navn underskrevet Forsikringsbegæring, formentlig indeholdende en rigtig Besvarelse af Spørgsmaalet om Tagets Beskaffenhed, efter at være taget i Forvaring af Tiltalte af ham er ombyttet med den nu foreliggende Begæring, der menes at være underskrevet af Tiltalte med Rasmussens Navn. Vel er der nu tilvejebragt nogen Sandsynlighed for, at Underskriften paa sidstnævnte Begæring hidrører fra Tiltalte; men den nævnte Antagelse om, hvad der er passeret, ses dog ikke at være den nærmest liggende, naar bl a henses til, at det formodede Formaal med Tiltaltes Handling at tilvejebringe en med Rasmussens Navn underskrevet Begæring indeholdende den urigtige

Besvarelse af forommeldte Spørgsmaal, kunde være opnaaet paa lettere Maade end ved Udfyldning af og Underskrift paa en ny Blanket. Det maatte ogsaa efter den fornævnte Antagelse ventes, at Tiltalte vilde have søgt at efterligne Anna Rasmussens Skrift; men dette ses ikke at have været Tilfældet. Hvad de afgivne Forklaringer angaar, maa det efter den lange Tid, der ligger mellem Udfærdigelsen af Begæringen og det Tidspunkt, da der under Retssagen mellem Rasmussen og Forsikringsforeningen blev Spørgsmaal om de nærmere Omstændigheder ved Udfærdigelsen, samt efter alt, hvad der i Mellemtiden var passeret, anses tvivlsomt, om Anna Rasmussen har været i Stand til under nærværende Sag med Bestemthed at udtale sig om, hvorvidt hun selv har underskrevet Begæringen, eller hun — som det efter Forholdene maatte synes nærliggende — har bemyndiget Tiltalte til at gøre det. Der findes derhos, ligeledes under Hensyn til det i Mellemtiden passerede, ej heller at være Føje til at holde Tiltalte fast ved hans Forklaring om, at Anna Rasmussen har underskrevet Begæringen, naar den ovenommeldte Antagelse ikke iøvrigt støttes af det oplyste.

Idet det herefter ikke kan anses godtgjort, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Forhold, vil han være at frifinde for det offentlige Tiltale i denne Sag, hvorved bemærkes, at der som Anklageskiftet er formuleret, ikke bliver Spørgsmaal om at drage Tiltalte til Ansvar efter andre Strafbestemmelser.

Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for Tiltalte beskikkede Forsvarer, 150 Kr, vil være at udrede af det offentlige.

T i r s d a g   d e n   2 9   N o v e m b e r .

Nr 118/1927.   **Erhvervsbanken**, Aktieselskab
(Landsretssagf N C A Nielsen)

m o d

Firmaet **Frederik Larsen & Co**, Aktieselskabi Likvidation (Gelting),

betræffende Afkræftelse af Betaling.

Østre Landsrets Dom af 8 Marts 1927: Sagsøgte, Erhvervsbanken A/S, bør til Sagsøgerne, Firmaet Frederik Larsen & Co A/S i Likvidation, betale 21 084 Kr 76 Øre med Renter heraf 6 pCt aarlig, fra den 11 Januar 1927, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 900 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter dene Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Banken, der principalt paastaar sig frifundet, har subsidiært

nedlagt Paastand om, at det i Dommen nævnte Beløb af 2891 Kroner 52 Øre ikke afkræftes, og at et eller flere af de Beløb, der er udbetalt mod Udstedelse af Transport i de sidste 14 Dage før den 21 Oktober 1926, heller ikke afkræftes.

For Højesteret har Banken ikke gentaget sit Anbringende om, at den ikke skulde være bundet ved Erklæringen af 10 November 1926.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Banken at burde betale til Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Erhvervsbanken, Aktieselskab, til Indstævnte, Firmaet Frederik Larsen & Co, Aktieselskab i Likvidation, med 600 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Fra Sommeren 1926 havde Firmaet Frederik Larsen & Co A/S en Laanekonto i Erhvervsbanken, baseret paa, at Firmaets udestaaende Bogfordringer paa Varedebitorer efterhaanden transporteredes til Banken, idet Firmaet samtidig oversendte Anvisninger paa vedkommende Debitorer til Banken, der herimod overførte Halvdelen af Anvisningernes Paalydende til Firmaets Foliokonto i Banken, saaledes at Fordringerne skulde tjene til Sikkerhed for Laanene, og saaledes at Banken til Stadighed havde Anvisninger for det dobbelte af det Beløb, der til enhver Tid var udlaant til Firmaet. Forholdet var iøvrigt ordnet saaledes, at Firmaet med nogle Dages Mellemlum tilstillede Banken en Række Anvisninger ved Skrivelser, der (med uvæsenlige Variationer) var saalydende: »Hoslagt sender vi Dem følgende Tratter: — — og beder Dem tage disse Tratter til yderligere Dækning for det os ydede Forskud samt overføre fra vor Kontokurant-Konto til Kredit for vor Foliokonto Kr — — —, idet vi tiltransporterer og overdrager Dem vort Krav paa ovennævnte Debitorer i Henhold til medfølgende Anvisninger«. Først 8—10 Dage før Fordringernes Forfaldstid sendte Firmaet vedkommende Skyldnere Meddelelse om, at Firmaet for sit Tilgodehavende havde afgivet Tratte gennem Bank — men uden Angivelse af Bankens Navn — med Anmodning til Skyldnerne om at indløse Tratten ved Fremkomsten. Betalte Skyldneren direkte til Firmaet, indbetalte dette Beløbet til Ban-

ken, og udstedte Skyldneren Veksel, indleveredes denne til Banken, i begge Tilfælde mod at Firmaet fik Anvisningen (»Tratten«) tilbageleveret. Hvis en Anvisning ikke blev indløst, debiteredes Firmaets Folio-konto i Bankens Bøger for Beløbet.

Da det efter en Vareoptælling, foretaget i Dagene 18—20 Oktober 1926, og en Statusopgørelse, foretaget pr 26 s M, maatte antages, at Firmaet, der gennem længere Tid havde lidt under Mangel paa Kapital, var insolvent, indlededes der Forhandlinger om Likvidation, og paa den 10 November 1926 afholdt ekstraordinær Generalforsamling vedtoges det at lade Firmaet træde i Likvidation, saaledes at Likvidationen i det hele skulde foregaa efter Konkursregler. Likvidationen tiltraadtes af Erhvervsbanken ved en saalydende Erklæring af 10 November 1926:

»Som Kreditorer overfor Frederik Larsen & Co A/S tiltræder vi dette Selskabs Likvidation at behandle efter Konkursregler særlig ogsaa med Hensyn til Afkræftelse, saaledes at Likvidationen i saa Henseende anses som begyndt d 1 d M, og forpligter os til ikke at indgive Konkursbegæring mod Selskabet, forudsat at de øvrige Kreditorer indtager samme Stilling«.

Forinden Likvidationens Vedtagelse havde imidlertid Banken under 21 Oktober 1926 gjort Skyldnerne efter de Banken af Firmaet tiltransporterede Fordringer bekendt med Anvisningernes Overgivelse til Banken og tilkendegivet dem, at Betalingen af Anvisningerne var eneste gyldige Kvittering til Frigørelse for deres Skyld. Endvidere havde Banken under 22 s M anmodet Formanden i Firmaets Bestyrelse om at drage Omsorg for, at der paa de forskellige paagældende Konti i Firmaets Bøger noteredes, at Beløbene var transporteret til Banken.

Under denne Sag paastaar nu Sagsøgerne, Firmaet Frederik Larsen & Co A/S i Likvidation, de Sagsøgte, Erhvervsbanken A/S, tilpligtet at betale Sagsøgerne 21 084 Kr 76 Øre, der udgør dels det Beløb, som er indgaaet i Banken paa Anvisninger fra den 1 November 1926, svarende til Bankens daværende Tilgodehavende, stort 17 938 Kr 37 Øre, med Renter og Provisioner, 254 Kr 87 Øre, dels det af Banken i Tiden 20—31 Oktober 1926 hos vedkommende Debitorer indkasserede Beløb 2891 Kr 52 Øre, med Renter af ovennævnte 21 084 Kr 76 Øre, 6 pCt p a, fra Stævningens Dato, den 11 Januar 1927.

Banken paastaar sig frifundet, subsidiært mod Betaling af 17 938 Kr 37 Øre.

Der vil nu ikke kunne gives Banken Medhold i, at den Omstændighed, at Likvidationen ikke er tiltraadt af samtlige Kreditorer, skulde frigøre Banken for at respektere denne, da det efter Bankens Erklæring om Tiltrædelsen af Likvidationen kun kan antages at være en Forudsætning for denne, at Likvidationen ikke umuliggøres ved andre Kreditorets Stilling.

Da derhos den ved Transporterne tilsigtede Sikkerhed i hvert Fald ikke med nogen Retsvirkning overfor Firmaets Kreditorer kan anses indrømmet Banken før Underretningen om Overgivelsen den 21 Oktober 1926 — altsaa efter Stiftelsen af Firmaets Forpligtelser overfor Banken og indenfor de sidste 8 Uger før Likvidationens Begyndelse, — da Firmaet efter det oplyste, derunder særlig den pr 26 Oktober 1926 opgjorte

Status, maa antages at have været insolvent, da Underretningen fandt Sted, og da Banken ikke har afkræftet Formodningen om, at den har været vidende om Insolvensen, vil Sagsøgernes Paastand i Medfør af Grundsætningen i Konkurslovens § 21, jfr § 22, være at tage til Følge. Hved særlig angaar det i Tiden 20—31 Oktober 1926 indkasserede Beløb, 2891 Kr 52 Øre, bemærkes, at Betalingen af dette, der udelukkende maa anses opnaaet i Kraft af en, som ovenfor nævnt, i Forhold til Firmaets Kreditorer virkningsløs Sikkerhedsstillelse, vil være at afkræfte i Medfør af Grundsætningen i Konkurslovens § 21, sidste Stykke.

Sagens Omkostninger findes Banken at burde godtgøre Likvidationsboet med 900 Kr.

Onsdag den 30 November.

Nr 138/1926. Malermester **H M Oppenhagen** (Selv)

mod

Tømrmester **O. Svendsen** (I Kondrup),

betræffende Indstævntes Retskrav efter en Entreprise.

Østre Landsrets Dom af 11 Maj 1926: Sagsøgte, Malermester H M Oppenhagen, bør til Sagsøgeren, Tømrmester O Svendsen, betale 2130 Kr 24 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra den 29 Oktober 1925, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 300 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører I Kondrup 400 Kroner, der udredes af det offentlige.

Det Indstævnte, Tømrmester O Svendsen, tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Da Malermester H M Oppenhagen i Begyndelsen af 1925 ønskede at ombygge sin Ejendom, Antonigade Nr 7, indhentede han fra Tømrermester O Svendsen Tilbud paa Tømrerarbejdet. Efter at have akcepteret Tilbudet og efter at Arbejdet var paabegyndt, foreslog Oppenhagen, at Arbejdet — nu ogsaa Snedkerarbejdet — skulde udføres efter Regning, saaledes at han (Oppenhagen) betalte Materialier, Arbejdsløøn samt i Mestersalær 10 pCt af disse Beløb. Svendsen indgik herpaa og leverede, medens Arbejdet stod paa, hver Uge Oppenhagen Opgørelse over Materialier og Arbejdsløøn, ledsaget af Regninger og Ugesedler, hvorpaa han af Oppenhagen fik udbetalt et Beløb, i Begyndelsen 400 Kr hver Uge.

Da Arbejdet var afsluttet, og Svendsen fremkom med en endelig Opgørelse, fremsatte Oppenhagen, der ikke havde rejst nogensomhelst Indsigelse mod de afleverede Uge-Opgørelser, nu en hel Del Indvendinger mod de allerede betalte Regninger.

Under denne Sag gaar den af Sagsøgeren, Tømrermester O Svendsen endelig nedlagte Paastand ud paa, at Sagsøgte Malermester H M Oppenhagen tilpligtes at betale 2164 Kr 61 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra Forligsklagens Dato, den 29 Oktober 1925.

Sagsøgeren opgør sit Krav saaledes:

1) For leverede Materialier	3086 Kr 91 Øre
2) Arbejdsløøn	4155 — 87 —
3) Oppenhagen har selv tillagt Materialier for 800 Kr; 10 pCt heraf	80 — 00 —
	<hr/>
	7322 Kr 78 Øre
10 pCt af de to førstnævnte Beløb udgør.....	724 — 27 —
	<hr/>
	8047 Kr 05 Øre
Sagsøgte har betalt	5882 — 44 —

Rest 2164 Kr 61 Øre

Sagsøgeren procederer til Frifindelse, idet han hævder allerede at have betalt Sagsøgeren mere end der med Rette tilkommer ham.

Materialierne

ad 1) Sagsøgte nægter at betale en Række mindre Poster, tilsammen 31 Kr 25 Øre, der angaar Indkøb af Værktøj, Sagsøgeren anfører, at det blev indkøbt til Erstatning for Værktøj, der gik itu under Arbejdets Gang, og at Svendene efter Sædvane har Ret til Erstatning for Værktøj, der bliver ødelagt ved gammelt Arbejde. Selv om ogsaa Sagsøgeren overfor sine Arbejdere er pligtig at yde Godtgørelse for ødelagt Værktøj, ligger der ikke i den fornævnte Aftale med Sagsøgte nogen Forpligtelse for denne til at godtgøre Værktøj, hvorfor dette Beløb og som Følge heraf 10 pCt af dette som Mestersalær eller 3 Kr 12 Øre eller ialt 34 Kr 37 Øre vil være at fradrage i det paastaaede Beløb.

Sagsøgte bestrider endvidere Berettigelsen af Posten: Afstivning 458 Kr 44 Øre, idet han gør gældende, at Afstivning skal udredes af det Sagsøgeren tilagte Mestersalær.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at der var Arbejdsstandsning

i Tømmerfaget, da Afstivningen skulde foretages, at man ikke kunde komme videre med Arbejdet, før Afstivningen var foretaget, og at Sagsøgeren derfor formaaede et Firma, der beskæftigede en Del Lærlinge, til ved disses Medvirkning at udføre Afstivningen; det er Regningen fra dette Firma, som Sagsøgte nægter at betale. Efter det af Sagsøgeren oprindelig indgivne Tilbud var Afstivningen indbefattet i Entreprisen og kunde altsaa ikke forlanges særskilt betalt; men den ændrede Aftale om Udførelse af Arbejdet efter Regning maa ogsaa omfatte Afstivning; det har ogsaa Formodningen mod sig, at Sagsøgeren af sin Fortjeneste, ialt ca 800 Kr, skulde afholde en saa betydelig Udgift.

Sagsøgte vil herefter have at betale ogsaa denne Post.

Med Hensyn til en stor Del Smaaposter gør Sagsøgte endelig gældende, at de Bilag (Regninger), der tjener som Bevis for disse Indkøb, ikke i den Stand, hvori de nu foreligger, hidrører fra vedkommende Sælger, idet der senere foruden det Indkøb, for hvilke Regning er udstedt — er paaført Regningen andre Indkøb, for hvilke der altsaa ikke foreligger Dokumentation. Sagsøgeren benægter selv at have foretaget eller ladet foretage disse Tilføjelser; han har nærmere forklaret, at disse Smaaenkøb (af Søm, Skruer, Laase, Beslag, Hængsler m m) er foretaget af hans Folk, og at disse kan have bortkastet saadanne Regninger og derefter paaført Indkøbene paa andre Regninger, som var i Behold. Han erkender, at dette er ukorrekt og er derfor indgaaet paa at afkorte 150 Kr i sit Tilgodehavende. Da Sagsøgte ikke rejste Indsigelse ved Afleveringen til ham af Ugeopgørelserne med Bilag paa et Tidspunkt, da Sagsøgeren kunde have oplyst Sammenhængen nærmere, vil der ikke kunne tages noget Hensyn til hans nu — ca 1 Aar efter — fremsatte Indsigelse, og der vil ikke være at afkorte mere end, hvad Sagsøgeren selv er indgaaet paa.

ad 2) Arbejds løn.

Sagsøgte har her bestridt, dels at Sagsøgerens Folk har arbejdet den Tid, der er opført, dels at de har arbejdet for hans Regning i hele Tiden, idet de har udført Arbejde for en af hans Butiksejere, hvilket Arbejde han ikke skal betale.

Efter de afgivne Parts- og Vidneforklaringer maa det anses godtgjort, at Sagsøgerens Opgørelser er korrekte.

ad 3) Mestersalær.

Sagsøgte har hævdet, at der ikke tilkommer Sagsøgeren Mestersalær af de Materialier, som han (Sagsøgte) har anskaffet.

Heri kan der imidlertid ikke gives Sagsøgte Medhold, idet det maa være Sagsøgerens Salær uvedkommende, af hvem Materialierne indkøbes, og idet Sagsøgte ikke, ved selv at foretage Indkøbene, bør kunne forringe den Sagsøgeren tilsagte Fortjeneste.

Med Hensyn endelig til de præsterede Afdrag paa Sagsøgerens Tilgodehavende har Sagsøgte anført, at nogle af ham til vedkommende Muremester erlagte Afdrag til samlet Beløb 355 Kr 60 Øre skal afskrives paa Sagsøgerens Regning, idet de to Entreprenører i Fællesskab benyttede nogle Arbejds mænd, der var antaget af Sagsøgeren og fik deres Betaling af Sagsøgeren, der atter af Muremesteren fik refunderet Betaling for den Tid, de havde arbejdet for sidstnævnte.

Da dette Forhold ikke er oplyst nærmere, vil der ikke kunne debiteres Sagsøgeren mere, end hvad han selv har anerkendt.

Efter foranstaaende vil der være at tilkende Sagsøgeren 2164 Kr 61 Øre ÷ 34 Kr 37 Øre = 2130 Kr 24 Øre med Renter som paastaet.

Sagsøgte vil endvidere have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Torsdag den 1 December.

Nr 276/1927.

Rigsadvokaten

mod

Arrestanten **Victor Thorkild Hansen** (Henriques),

der tiltales principalt til at undergives Sikkerhedsforanstaltninger i Medfør af Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1, 1 Stk, subsidiært for Vold mod sagesløs Slægtning i opstigende Linje.

Østre Landsrets Dom af 21 Juli 1927: Tiltalte Victor Thorkild Hansen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær og i Godtgørelse for Udlæg til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Sagfører N Nielsen af Nyborg, 100 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket af det offentlige.

Efter alt, hvad der foreligger, findes Dommens Afgørelse af Bevisspørgsmaalet i Sagen at kunne tiltrædes. Tiltalte, overfor hvem Bestemmelsen i Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 1 efter Omstændighederne ikke findes at burde bringes til Anvendelse, vil herefter være at anse efter Straffelovens § 201 og efter den midlertidige Straffelovs § 1, 2 Stk, jfr Straffelovens §§ 201 og 46. Straffen findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Der vil derhos i Medfør af midlertidig Straffelovs § 6 være at give Tiltalte det deri nævnte Tilhold for et Tidsrum af 5 Aar fra hans Løsladelse at regne. I Henseende til Sagens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste. Det bemærkes endnu, at Bestemmelsen i Straffelovens § 304, 1 Stk, ikke vil være at bringe til Anvendelse, da Tiltaltes Fader i en den 22 November 1927 dateret Erklæring har udtalt, at han ikke ønsker Tiltalte dømt til at have Arveretten efter ham forbrudt.

Thi kendes for Ret:

Victor Thorkild Hansen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Der bør

derhos til Retsbogen gives ham det i Lov Nr 63 af 1 April 1911 § 6 omhandlede Paalæg for et Tidsrum af 5 Aar fra hans Løsladelse at regne. I Henseende til Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Henriques 150 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Retten for Nyborg Købstad og Vinding Herred, er der af Statsadvokaten for Fyen ved Anklageskrift af 18 Juni 1927 rejst Tiltale mod Victor Thorkild Hansen for Vold mod sagesløs Slægting i opstigende Linie og Forsøg derpaa ved den 19 Februar 1927 om Aftenen Kl ca 7 i Forældrenes Hjem i Kissendrup uden nogen rimelig Anledning med Vold at have overfaldet sin Fader, Husejer Hans Christian Frederik Hansen, ved at gribe ham om Halsen som for at kværke ham, derefter at have forsøgt at slaa ham i Hovedet med en fyldt Portvinsflaske og senere udenfor Huset at have affyret flere Salonbøsseskud mod ham, saaledes at der nedlægges Paastand paa principalt, at Tiltalte i Medfør af § 1, 1 Stk, i Lov Nr 133 af 11 April 1925 anbringes paa Sikringsanstalten ved Sindssygehospitalet ved Nykøbing Sj eller paa Livø, subsidiært, at Tiltalte idømmes Straf efter Straffelovens § 201, jfr Straffelovstillæget § 1, 1 Stk, i det hele tildels jfr Straffelovens § 46.

Tiltalte er født den 20 Januar 1901 og anset ved Dom, afsagt af Retten for Sorø Købstad m v den 5 Oktober 1922, efter Straffelovens §§ 228 og 229 IV, sidste Paragraf jfr tildels § 46, samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Ved kgl Resolution af 28 Marts 1923 blev han betingelsesvis fritaget for Udstaelse af den resterende Straf.

Sagens nærmere Omstændigheder er følgende:

Tiltalte kom i Juni 1926 tilbage til København fra Amerika. Han har derefter aflagt flere Besøg i Forældrenes Hjem i Kissendrup og senest den 19 Februar d A. Paa Vejen dertil fra Nyborg havde han drukket en Del, ca 1½ Flaske Portvin og nogle Bajere. Efter de af Tiltaltes Fader, Husejer Hansen, hans Moder, Maren Kirstine Hansen, og hans Broder, Landpost Rasmus Hansen, afgivne Vidneforklaringer opstod der straks efter Tiltaltes Ankomst til Hjemmet Kl ca 7 Aften Uenighed mellem ham og Faderen, der bebrejdede ham, at han drak sine Penge op og søgte at laane Penge af sine Brødre. Tiltalte blev herover ganske rasende og greb Faderen i Halsen for at kværke ham. Rasmus Hansen greb da fat paa Tiltalte og kastede ham til Jorden, men Tiltalte kom straks op, greb en medbragt Portvinsflaske, svang Flasken over Hovedet og for ind paa Faderen, idet han raabte: »Nu skal jeg mase Hovedet paa dig«. Landpostbud Hansen afværgede dog ogsaa denne Gang, at der

skete videre og fik Tiltalte bragt noget til Ro. Kort efter forlod Tiltalte Huset, dog først efter at Moderen paa hans Forlangende havde udleveret ham en ham tilhørende 6 mm's Salonriffel med lange Kugler. Tiltaltes Fader har endvidere forklaret, at da han lidt efter gik tilbage fra Stalden, hvor han havde fodret Kreaturerne, hørte han Sønnen raabe — det var mørkt, saa han kunde ikke se ham — antagelig i en Afstand af ca 100 Alen fra ham, der gik med en tændt Lygte: »Der fik Du den, dit gamle Æsel«, og samtidig hørte han Lyden af et Skud og en Kugles Susen nær ved ham hen over hans Hovede. Faderen, der var urolig over, at Sønnen gik med Bøssen, gik derefter nogle Gange i Løbet af den næste Time ud for at se efter ham, og hver Gang, han, der var iført lys Trøje, kom ud, faldt der Skud. Dette skete antagelig en 8 à 10 Gange, men efter Faderens Mening var kun den første Kugle i hans Nærhed.

Efter Broderen Svend Aage Hansens Forklaring begyndte Tiltalte, da han havde forladt Huset med Riflen og var kommet ca 100 Alen, muligvis 100 m bort, at affyre Riflen. Svend Hansen løb da hen til ham og søgte at faa Bøssen fra ham, og under dette affyrede Tiltalte en 5 à 6 Skud i Retning mod Huset uden at sigte. Tiltalte rettede ogsaa Riflen to Gange mod sin egen Tinding, men hver Gang slog Svend Hansen Riflen bort, og den ene Gang gik Riflen af. Tiltalte truede ogsaa Broderen med at slaa ham med Bøssekolben, idet han, samtidig med at han svingede Bøssen over Hovedet og holdt Bøssesepiben, sagde, at Broderen kunde »faa det paa amerikansk Maner«, Tiltaltes Moder og Broder Rasmus, der var kommet til, fik dog tilsidst Tiltalte overtalt til at udlevere Bøssen, hvorefter Tiltalte gik.

Landpost Rasmus Hansen har forklaret, at han, da Faderen, efter at have været udenfor Huset, kom ind og fortalte, at Tiltalte paany havde skudt paa ham, skyndte sig i den Retning, hvor Tiltalte stod. Da han nærmede sig Tiltalte, raabte denne til ham: »Er det dig«, og paa Vidnets bekræftende Svar, sagde han »Ellers skulde jeg snart være der.« Dette forstod Vidnet saaledes, at Tiltalte vilde have skudt, hvis det var Faderen, der var kommet.

Tiltalte har forklaret, at han ikke kan erindre noget om det paa-se-rede udover, at han mulig har affyret et Skud, men han har ikke skudt paa nogen, idet han i saa Fald mener at ville have ramt, da han under sit Ophold i Amerika, hvor han havde gjort Militærtjeneste, var blevet uddannet i Riffelskydning. Tiltalte har dog ikke villet bestride at have baaret sig ad som af Vidnerne forklaret.

Tiltalte forlod Hjemmet den paagældende Aften og blev den følgende Dags Eftermiddag fundet liggende ved en Gaard i Kissendrup i meget beruset Tilstand, hvorefter han blev anholdt. Den 24 Februar d A blev der afsagt Fængslingskendelse over Tiltalte, der siden da har været fængslet.

Der foreligger i Sagen flere Lægeerklæringer angaaende Victor Hansens mentale Tilstand.

I en Erklæring af 25 Februar 1927 udtaler Overlægen ved Den Kellerske Aandssvage Anstalt:

Victor Thorkild Hansen var fra 31 Maj 1915 indlagt i herværende

Anstalt, hvorfra han 10 Juni 1915 overflyttedes til Livø, hvor han saa forblev til 26 Maj 1918, da han flyttedes tilbage til Brejninge, hvorfra han udskreves 31 December 1918, med Godkendelse af Nyborg Fattigudvalg, til Hjemmet for af dette at anbringes i Plads.

Hans mentale Tilstand prægedes særlig af moralsk Defekt, han var uvorn, løgnagtig, tyvagtig, kæphøj og næsvis, havde dertil nogen Intelligensdefekt, dog kun i ringe Grad. Hans Forstandslder var 11 Aar i Alderen af 14 Aar.«

Kredslægen i Nyborg udtaler derhos den 7 Marts 1927 bl a følgende om Tiltalte:

»— — — han angiver, at han blev meget haardt behandlet og jævnligen prygllet af Faderen, gik i Skole i Nyborg Borgerskole til 5 Klasse, kom derefter i ca 12 Aars Alderen — hvor han allerede stjal og vagabonderede — paa Epileptikerhjemmet i Nyborg til henad Konfirmationsalderen, derefter til Brejninge i 1915, hvorfra han kort efter overflyttedes til Livø, hvor han var til Udgangen af 1918. Derefter har han mest sejlet som Matros og Fyrbøder, overvejende i amerikansk Fart, tildels ogsaa arbejdet i Land i Amerika, dog med flere Besøg her i Landet, hvor han ogsaa har forsøgt at uddanne sig som Kunstmaler. Han kom sidste Gang her til Landet paany i Sommeren 1926 og tog da Ophold hos Protokolfører Rousthøj i København — han angiver, at han da var i Besiddelse af en Del Penge, ca 2000 danske Kroner — som han havde tjent som Sømand i Amerika, og hvoraf han siden har brugt de fleste især til Drik, hvilket resulterede i, at han kort før Jul maatte indlægges en Ugestid paa VI Afdeling for alkoholisk Forvirring — — —

Han er kraftig bygget, af naturlig Udseende, Ørerne noget tilhæftede, iøvrigt ingen legemlige Degenerationstegn. Hans Skolekundskaber er ret gode, hans Hukommelse ligeledes god, han ved god Besked om Livets almindelige Forhold og nogen særlig Nedsættelse kan ikke paa-vises, ligesom der ikke kan paavises Hallucinationer eller Vrangforestillinger af nogen Art. Han angiver at have Interesse for Sport og Malerkunst, ingen religiøse eller politiske Interesser — — — Han er efter mit Skøn ikke sindssyg og ej heller aandssvag, forsaavidt som hans Intelligens ikke er nedsat, men han er en udpræget degenereret med paa-faldende Mangel paa moralske Begreber — en moralsk imbecil«.

Retslægeraadet udtaler den 22 Marts 1927, idet bemærkes, at Indlæggelse til Observation skønnes overflødig, at Fængslede efter det oplyste hverken er sindssyg eller udpræget aandssvag, men et stærkt psykisk degenereret, ringe aandelig udviklet og driktældigt Individ. Han maa anses farlig for den offentlige Sikkerhed, og Raadet maa anbefale, at der rejses Sag imod ham til Internering i Sikkerhedsanstalten ved Nykøbing S.

Sundhedsstyrelsen har den 20 Maj 1927 bemærket, at da Victor Thorkild Hansens Aandssvaghed ikke er udpræget og i hvert Fald ikke saa betydelig, at den har hindret ham i at klare sig ude i Livet, maa Sundhedsstyrelsen anse det for rigtigst, saafremt der rejses Sag mod ham til Internering — hvilket Sundhedsstyrelsen ganske skal henstille — at Interneringsdekretet da kommer til at lyde paa, at han skal anbrin-

ges paa Sikringsanstalten ved Sindsygehospitalet ved Nykøbing S, selv om denne efter samtlige Oplysninger næppe kan anses for et for ham særlig egnet Opholdssted.

Overlægen ved Kommunehospitalets VI Afdeling har den 13 Juni 1927 udtalt følgende:

»Victor Thorkild Hansen laa her 13—17 December 1926. Diagnosen: Epilepsi.

Han angav under Opvæksten at have haft nogle Krampeanfald og en Tid at have været paa Epileptikerhjem v Nyborg.

Han indkom her efter et angiveligt Krampeanfald, med paafølgende Taagethed, Rasen, Selvmishandling. Han var herunder klar, ingen mentale Forstyrrelser.«

Justitsministeriet har under 24 Maj 1927 udtalt, at, da Tiltalte atter kan anbringes paa Livø, vilde Justitsministeriet i og for sig finde det var rimeligere, om denne mildere Anbringelsesmaade bringes i Anvendelse, men at Ministeriet dog, saafremt det maatte findes hensigtsmæssigere, at den paagældende anbringes paa Sikringsanstalten, herved meddeler Tiltaldelse hertil.

Hansens beskikkede Forsvarer for Landsretten og den for Tiltalte i Medfør af Lov Nr 133 af 11 April 1925 § 4 beskikkede Tilsynsværge, Fuldmægtig ved Byretten E Rousthøj, har hver for sig protesteret mod Anklagemyndighedens principale Paastand om Internering i Medfør af nævnte Lovs § 1.

Efter alt det foreliggende findes det ubetænkeligt at anse Tiltalte skyldig i det ham paasigtede Forhold, dog at det ikke kan anses bevist, at han har tilsigtet at ramme Faderen ved sin Skydning.

Om end der efter de anførte Lægeerklæringer maa gaas ud fra, at Tiltalte er lidende under en noget mangelfuld Udvikling af Sjælsevnerne, findes det dog overvejende betænkeligt paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger — derunder ogsaa de af hans ovennævnte Tilsynsværge paa Grundlag af personligt Kendskab til Tiltalte afgivne Forklaringer om hans Forhold — at statuere, at hans Tilstand har givet sig Udslag i Handlinger, der vidner om en saadan Fare for den almindelige Rets-sikkerhed, at der er tilstrækkelig Grund til at tage Anklagemyndighedens principale Paastand om Anvendelse af Sikringsforanstaltninger i Medfør af Lov Nr 133 af 11 April 1925 til Følge.

Overensstemmende med Anklagemyndighedens subsidiære Paastand vil Tiltalte herefter for sit Forhold være at anse efter Straffelovens § 201, jfr Straffelovstillæg 1 April 1911 § 1, 1. tildels sammenholdt med § 46, efter Omstændighederne og under Hensyn til Straffelovens § 58 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder.

Tiltalte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Fredag den 2 December.

Nr 247/1927.

Rigsadvokaten

mod

Anton Christian Schmidt (Graae),

der tiltales dels i Medfør af Retsplejelovens § 632, jfr § 521, efter Straffelovens § 260, jfr § 64, dels efter Straffelovens § 260.

Vestre Landsrets Dom af 25 Juni 1927: Tiltalte Anton Christian Schmidt bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage. Tiltalte Søren Peder Karl Sørensen bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Af Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for Tiltalte Schmidt beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Sørensen, 120 Kr, udreder denne Tiltalte de $\frac{2}{3}$, medens den $\frac{1}{3}$ saavel som Salæret til den for Tiltalte Sørensen beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Dahl, 80 Kr, udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte Schmidt, dels af det offentlige for denne Tiltaltes Vedkommende, hvorved bemærkes, at det offentliges Anke kun angaar de Forhold, for hvilke Tiltalte er dømt.

I en den 26 Oktober 1927 dateret Erklæring har Retslægeraadet udtalt, at Tiltalte hverken er sindssyg eller aandssvag, at det er muligt, at hans Hukommelse habituelt er daarlig, men at der ikke findes tilstrækkelige Holdepunkter for den Antagelse, at han skulde lide af nogen ved overstaaet Sindssygdом eller paadragne Læsioner erhvervet sygelig Hukommelsessvækkelse.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Paakendelse, anførte Grunde,

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Anton Christian Schmidt til Højesteretssagfører Graae 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er de Tiltalte Anton Christian Schmidt og Søren Peder Karl Sørensen ved 3 jydsk Statsadvokatur's Anklageskrift af 9 Maj 1927 sat under Tiltale til at lide Straf:

I. Tiltalte Schmidt.

A

i Medfør af Retsplejelovens § 632, jfr § 521 efter Straffelovens § 260, sammenholdt med sidstnævnte Lovs § 64, for under en den 4 Marts 1925 paa Civildommerkontoret i Kolding foretaget Kontinuation af en den 2 s M paabegyndt Arrestforretning til Sikkerhed for et af Tiltalte til A/S P Laudridsen, Vejen, skyldigt Beløb, opgjort til ialt 2286 Kr 84 Øre, at have i egennyttig Hensigt for at unddrage bemeldte Kreditor den ham tilkommende Sikkerhed unddraget en Del af sine Ejendele fra Arrest, idet han usandfærdigt foregav intet yderligere at kunne anvise til Genstand for Arrest, uagtet han enten havde beroende et kontant Beløb af 2000 Kr, hidrørende fra Salget af »Gamstgaard«, eller havde et Tilgodehavende af 2000 Kr hos sin Broder Anders Madsen Schmidt i Vester Linnet, fordi han havde laant denne dette Beløb.

B

efter Straffelovens § 260, jfr Konkurslovens § 54 in fine, ved under en af Sognefogden for Andst Sogn under 18 December 1925 efter Begæring af Skifteforvalteren for Andst m fl Herreder paa Tiltaltes Bopæl i Andst foretaget Vurderings- og Registreringsforretning i Tiltaltes Konkursbo, at have i egennyttig Hensigt og for, at Boets lovlige Ejendele eller Fordringer ikke skulde komme samme tilgode undladt at oplyse sin Ejendomsret til en Griseso og en Hingsteplag samt en ham tilkommende Fordring, stor 900 Kr, paa Tiltalte Sørensen hidrørende fra et denne af Tiltalte Schmidt i August 1925 paa Vorbasse Marked ydet Laan.

II. Begge de Tiltalte

efter Straffelovens § 260 for den 17 December 1925 i Køkkenet paa »Gamstgaard« i Forening og i den Hensigt at gøre en urigtig Fordring gældende i Tiltalte Schmidts Konkursbo at have udfærdiget en Regning fra Tiltalte Sørensen til Tiltalte Schmidt lydende paa ialt 1181 Kr, af hvilken Regning 2 Poster paa henholdsvis 126 Kr for Kost til Maren og Anton Schmidt fra den 17 Maj til 2 Juni og 120 Kr for Kost til Maren Schmidt fra den 8 Juni til den 18 Juli var opdagede, medens de øvrige Poster tidligere var opgjort mellem Parterne, og Tiltalte Sørensen paa den anden Side skyldte Tiltalte Schmidt det under Forhold I B nævnte Beløb paa 900 Kr, og idet Tiltalte Sørensen derpaa anmeldte den nævnte Regning i Tiltalte Schmidts Konkursbo.

Tiltalte Schmidt er født den 13 November 1892 og er tidligere, foruden at han i Aaret 1918 er straffet i Tyskland for Overtrædelse af den tyske Værnepligtslov, anset ved Kolding Købstad m v Rets Dom af 10 August 1925 efter Straffelovens § 252, § 260, jfr Retsplejelovens § 632, jfr § 521 og Straffelovens § 146, jfr § 52, 1 Pkt, jfr i det hele Straffelovens § 62 og Lov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, ved kongelig Resolution af 20 September 1925 betinget formildet til lige Straf i 40 Dage.

Tiltalte Sørensen er født den 3 August 1890 og ses ikke tidligere tiltalt eller straffet.

Med Hensyn til det under I A ommeldte Forhold har Tiltalte Schmidt

den 12 Marts 1925 laant sin Broder Anders et Beløb af 2000 Kr, som denne har tilbagebetalt Tiltalte den 10 Juni s A. Efter sin oprindelige Forklaring kunde Tiltalte, der efter en af Amtslægen i Vejle paa Grundlag af en Undersøgelse afgivet Udtalelse vel ikke er sindssyg eller egentlig aandssvag, men maa betegnes som et udpræget psykopatisk degenereret Individ, end ikke erindre, at han af Broderen havde faaet dette Beløb tilbagebetalt. Senere har Tiltalte under Forundersøgelsen erkendt, at han ved Arrestforretningens Foretagelse havde Beløbet tilgode hos sin Broder, men forklaret, at dette Beløb var laant hos en Mand ved Navn Niels Schmidt, der boede i Leipzig, og som han, der har deltaget i Verdenskrigen, under denne havde lært at kende, og at han derfor ikke regnede med, at dette Beløb, der var bestemt til at skaffe ham til Amerika, var ham tilhørende. Endelig har Tiltalte under Domsforhandlingen for Landsretten fastholdt sin Forklaring om, at Beløbet hidrørte fra et Laan fra Niels Schmidt og var bestemt til at skaffe Tiltalte til Amerika, men forklaret, at han først efter Arrestforretningens Optagelse havde modtaget Pengene af Niels Schmidt. Naar henses til, at Tiltalte Schmidt ved en af Retten for Kolding Købstad m v den 10 August 1925 afsagt Dom er anset med Straf for under den heromhandlede Arrestforretning i egennyttig Hensigt at have unddraget samme Kreditor en nærmere angivet Panteobligation, findes det overfor de fornævnte indbyrdes forskellige og tildels modstridende Forklaringer ubetænkeligt at statuere, at Tiltalte paa Arrestforretningens Tidspunkt har været i Besiddelse af de 2000 Kr. Rigtigheden af denne Antagelse bestyrkes ogsaa ved, at dette Beløb, da Niels Schmidts Eksistens ikke har kunnet godtgøres, maa — hvad ogsaa Anders Schmidts Vidneudsagn tyder paa — antages at hidrøre fra Penge, der den 9 Februar 1925 udbetaltes Tiltalte Schmidt i Anledning af Salget af hans Gaard, saa meget mere som Tiltalte ikke har givet fyldestgørende Forklaring med Hensyn til sit Forbrug af dette Pengebeløb.

Med Hensyn til det under I B omhandlede Forhold maa det ligeledes, uanset Tiltalte Schmidts Benægtelse anses tilstrækkeligt godtgjort, at han har været klar over Beskaffenheden af den hos ham foretagne Vurderings- og Registreringsforretning, ligesom der heller ikke overfor Tiltalte Sørensens modstaaende Forklaring vil kunne fæstes Lid til Tiltaltes Forklaring om, at han ansaa saavel Grisesoen som Hingsteplagen for Tiltalte Sørensen tilhørende.

Medens Tiltalte Schmidt derfor for disse Effekters Vedkommende findes at have gjort sig skyldig i det i Anklageskriftet ommeldte Forhold, findes det mod denne Tiltaltes Benægtelse ikke godtgjort, at han paa Registreringsforretningens Tidspunkt havde det i Anklageskriftet nævnte Beløb af 900 Kr eller nogen Del deraf tilgode, og det vil derfor forsaavidt ikke kunne statueres, at han har gjort sig skyldig i noget strafbart Forhold.

Hvad det under II ommeldte Forhold angaar, findes det mod Tiltalte Schmidts Benægtelse ikke godtgjort, at han har haft Kendskab til Indsendelsen af den ommeldte Regning, og forsaavidt Tiltalte Sørensen angaar findes det til Trods for, at Regningen indeholder positiv urigtige Krav og omfatter andre Krav for Ydelser, for hvilke der ikke tidligere er

krævet Vederlag mellem de Tiltalte, betænkeligt mod Tiltalte Sørensens Benægtelse at statuere, at han har gjort sig skyldig i bevidst Fremsættelse af opdigtede Krav, og denne Tiltalte vil følgelig være at frifinde.

Tiltalte Schmidt vil derimod for det af ham udviste Forhold være at anse dels i Medfør af Retsplejelovens § 632, jfr § 521 efter Straffelovens § 260, jfr § 64, dels efter Straffelovens § 260 med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fængeskost i 40 Dage.

Af Sagens Omkostninger og derunder det den for Tiltalte Schmidt beskikkede Forsvarer for Landsretten nedenfor tilkendte Salær vil denne Tiltalte have at udrede de $\frac{2}{3}$, medens den $\frac{1}{3}$ ligesom det den for Tiltalte Sørensen beskikkede Forsvarer for Landsretten nedenfor tilkendte Salær vil være at udrede af det offentlige.

T i r s d a g   d e n   6   D e c e m b e r .

Nr 37/1927. Skomagermester **Hans Vilhelm Petersen** (F Bülow)
m o d

London Guarantee & Accident Company Limited (Winther).

betræffende Appellantens Erstatningspligt for Skade forvoldt ved en Paakørsel.

Østre Landsrets Dom af 16 December 1926: Sagsøgte, Skomagermester Hans Vilhelm Petersen, bør til Sagsøgeren, London Guarantee & Accident Company Limited, betale 3500 Kr med Renter 5 pCt p a fra den 8 November 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 300 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter det under Sagen oplyste maa det antages, at der er begaaet Fejl fra begge Sider, og at derfor saavel Appellanten som Automobilforhandler Verhein bærer Skyld for Sammenstødet. Appellanten har saaledes begaaet den i Dommen nærmere beskrevne

---

Færdig fra Trykkeriet den 4 Januar 1928.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 29.

Tirsdag den 6 December.

Fejl, og for Verheins Vedkommende maa det efter alt foreliggende anses for godtgjort, at han umiddelbart før Sammenstødet har kørt uforsvarlig stærkt. I Henhold til det saaledes anførte findes Appellanten og Verhein at burde staa halv Skade, og da den samlede Skade er opgjort til 3941 Kroner 45 Øre vil Appellanten herefter være at dømme til at betale Indstævnte 1970 Kroner 72 Øre med Fradrag af det i Dommen nævnte Beløb af 441 Kroner 45 Øre eller 1529 Kroner 27 Øre med Renter. Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Skomagermester Hans Vilhelm Petersen, bør til Indstævnte, London Guarantee & Accident Company Limited, betale 1529 Kroner 27 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 8 November 1926, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag paastaar Sagsøgerne, London Guarantee & Accident Company Limited, Sagsøgte, Skomagermester Hans Vilhelm Petersen, tilpligtet at betale 3500 Kroner med Renter 5 pCt pro anno fra Stævningens Dato, den 8 November 1926.

Skomagermester Hans Vilhelm Petersen paastaar sig frifundet, subsidiært at han dømmes til at betale et ved Rettens Skøn fastsat mindre Beløb.

Sagens nærmere Omstændigheder er følgende:

Den 7 Marts 1926 kom Skomagermester Hans Vilhelm Petersen kørende med sin Motorvogn K 6263 paa Landevejen Køge—Taastrup imod Taastrup. Vognen havde lukket Karosseri og kørte i højre Side af Vejen, men da han naaede Ølsemaglevejen, drejede han Vognen venstre om over Hovedlandevejen for at dreje ned ad Sidevejen og blev da bagfra paakørt af Automobilforhandler Anton Arvid Verheins Motorvogn O 420, der kom kørende i samme Retning som Petersens Vogn, og som Ejeren selv førte.

Ved Sammenstødet skete der Skade paa Vogn K 6263 til et Beløb af 441 Kr 45 Øre og paa Vogn O 420 til 3500 Kr., og dette sidste Beløb er af Sagsøgerne som Forsikrer af Vognen udbetalt dens Ejer.

Det er under Sagen oplyst, at Skomagermester Petersen ikke havde givet noget Tegn til, at han vilde dreje ned ad Ølsemaglevejen, inden han begyndte at dreje Vognen, og for den herved begaaede Overtrædelse af Færdselslovens § 8 har han den 24 Juni d A vedtaget at erlægge en Bøde af 25 Kr.

Automobilforhandler Verhein har som Vidne forklaret, at han ved den paagældende Lejlighed kørte med en Fart af ca 40 km i Timen, at han først i en Afstand af ca 15 m fra Petersens Vogn blev opmærksom paa, at denne pludselig drejede ind over Vejen til venstre, men at han da, trods haard Bremsning og Forsøg paa at dreje til højre for at køre bagom Vognen, ikke kunde undgaa Sammenstødet, som han mener udelukkende skyldes, at Petersen ikke i Overensstemmelse med Færdselslovens Regler antydede, at han vilde dreje, inden han gjorde det.

Sagsøgte begrundet sin Paastand om Frifindelse eller om nedsat Erstatning med, at Sammenstødet skyldtes Verheins ganske uforvarsomt hurtige Kørsel, idet han, inden hans Drejning af Vognen begyndte, bad sin Hustru, der sad ved Siden af ham paa Vognens Førersæde, om at se efter, om der var nogen Vogn bagefter dem, og hun da saa Verheins Vogn i saa lang Afstand fra deres Vogn, at hun var aldeles sikker paa, at Petersen kunde naa at dreje ind paa Ølsemagle Vejen, inden de blev indhentede.

Petersen ansaa det efter sin Hustrus Oplysninger ganske unødvendigt af Hensyn til den bagud værende Vogn at give noget særligt Tegn til, at han vilde dreje, og mener, at hvis Verhein havde kørt med normal Fart, var Sammenstødet ikke sket.

Under den efter Sammenstødet stedfundne Politiundersøgelse og under nærværende Sag har forskellige Personer afgivet Forklaringer, men det er ikke derved tilstrækkeligt godtgjort, at Verhein i Paakørselsøjeblikket har kørt uforvarsomt stærkt, og Skylden for Sammenstødet maa herefter tilskrives Petersens Drejning over Vejen uden forudgaaet Signal, saaledes at Sagsøgernes principale Erstatningspaastand overfor ham maa tages til Følge.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at betale Sagsøgerne med 300 Kr.

Onsdag den 7 December.

Nr 86/1926. Veksellerer **Berthold Nathansohns** Konkursbo
(Thamsen)

mod

A/S Københavns Handelsbank (Fenger).

betræffende Spørgsmaalet om den indstævnte Banks Erstatningspligt i Anledning af dens Vægning ved at udlevere nogle belaante Aktier.

Sø- og Handelsrettens Dom af 15 Februar 1926: De Indstævnte, A/S Københavns Handelsbank, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Veksellerer Berthold Nathansohn, eller nu hans Konkursbo, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde maa det billiges, at Indstævnte er frifundet. Sagens Omkostninger for begge Retter findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 4000 Kroner.

Da Sagen uden rimelig Grund er indanket for Højesteret, vil Højesteretssagfører Thamsen være at anse med en Bøde af 200 Kroner til Statskassen.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Aktieselskabet Københavns Handelsbank, bør for Tiltale af Appellanten, fhv Veksellerer Berthold Nathansohns Konkursbo, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Appellanten til Indstævnte med 4000 Kroner. Til Statskassen bøder Højesteretssagfører Thamsen 200 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Veksellerer Berthold Nathansohn, der stod i Forretningsforbindelse med A/S Københavns Handelsbank og bl a havde et betydeligt Engagement i Nordisk Kabel- og Traadfabrik-Aktier, som af ham var belaant i Banken for 125 pCt, begyndte i Maj 1921 efter Opfordring af Direktør Carl Salomonsen et Opkøb af Aktier i De Danske Cichoriefabriker, som han belaante i Handelsbanken for 75 pCt. Medens Kabelengagementet, der androg 2 864 000 Kr Aktier, henlaa paa Nathansohns »private Konto«, anbragtes Cichorieengagementet, der efterhaan-

den kom til at andrage 181 000 Kr Aktier, paa Nathansohns almindelige Konto.

Den 2 Januar 1923 fik Nathansohn af Handelsbankens Gl Torvs Afdeling Meddelelse om, at han kun kunde udtage de belaaente Cichorieaktier mod Betaling efter Dagskurs, der da var 168, og Nathansohn henvendte sig i den Anledning den 3 s M til Direktør Krøger i Handelsbanken, som udtalte, at man mente, at Nathansohn lod Handelsbanken betale det, hans Kreditorer fik. Nathansohn tilskrev derefter Direktør Krøger i Skrivelse af 17 Januar 1923 og gjorde her under Henvisning til Samtalen den 3 Januar gældende, at hans Stilling i det væsentligste var uforandret siden den 29 April 1921, og at han derfor forventede, at Bankens Gl Torvs Afdeling fik Intruks om at ophæve »den paa fuldstændig fejl Grundlag tagne Beslutning.«

Samme Dag — altsaa den 17 Januar 1923 — tilskrev Nathansohn yderligere Direktør Krøger følgende Brev:

»Hr Direktør Krøger.

Inden jeg den 12 Maj 1921 indledede et Køb af d d Cichoriefa Akt, henvendte jeg mig til Dem og forespurgte dels om Banken vilde belaaene en stor Post af nævnte Aktier, dels om jeg — som Forholdene laa for mig — kunde forsvare at modtage den dermed forbundne Indbetaling.

De svarede, at Banken kun vilde mig alt godt (»vi er nu fortrolige med at vi hænger paa en stor Post Kabel Aktier«) og at Banken ikke lagde mig Hindringer i Vejen for min legitime Forretning; en Ytring, som De ikke alene har gentaget adskillige Gange overfor andre, men tillige har vist i Gerning ved altid at omtale mig paa det bedste og derigennem gavnet mig overordentlig, ikke mindst i April 1921 ved Ordningen med »Sparekassen«.

Jeg har altid følt mig overbevist om Deres Ords Rigtighed, »at De var min Ven«, og saafremt det passerede kun er tænkt som et Pres overfor mig for at foranledige visse Indskrænkninger og Besparelser, kan jeg kun forsikre, at ogsaa uden dette, skulde en Henstilling fra Dem med Glæde være bleven fulgt.«

Paa denne Skrivelse blev der i hvert Fald ikke givet Nathansohn noget skriftligt Svar hverken fra Krøger eller fra Handelsbanken.

I September 1923 henvendte Nathansohn sig til Handelsbankens Direktion og forlangte at faa Cichorieaktier af Paalydende 181 000 Kr udleveret til Belaaningskursen 75 pCt, idet han paaberaabte sig, at han i sin Tid med Direktør Krøger havde aftalt, at disse Aktier skulde udleveres til Belaaningskursen, men Udleveringen blev nægtet, idet man fra Handelsbankens Side gjorde gældende, at Direktør Krøger var bortrejst paa Ferie, og at man intet kendte til en saadan Aftale.

Herefter var Nathansohn ude af Stand til trods Paakrav fra Direktør Carl Salomonsen at udlevere Cichorieaktierne til denne, hvilket gav Anledning til Omtale under en Procedure for Østre Landsret og derefter i Pressen, og Nathansohn maatte foreløbig ophøre med at give Møde som noteringsberettiget Veksellerer paa Københavns Børs.

Gentagne Henvendelser fra Nathansohn til Handelsbanken frugtede ikke, før Direktør Krøger den 22 Oktober 1923 kom hjem fra Ferie-

rejse. Samme Dag, Krøger kom hjem, afholdtes der Møde mellem Nathansohn og Handelsbankens Direktion. Paa Mødet blev det overfor Nathansohn bestridt, at det var lovet ham, at Cichorieaktierne skulde udleveres til Kurs 75, men Direktionen indgik dog paa at udlevere de paagældende Aktier til den angivne Kurs paa visse Betingelser, idet det kom til en Overenskomst, der udformedes som en Skrivelse fra Banken til Nathansohn og en Paategning fra Nathansohn paa samme Skrivelse. Skrivelsen med Paategning lyder saaledes:

»Københavns Handelsbank.

Hr Veksellerer Berthold Nathansohn,

her.

Omendskønt vi maa fastholde, at der ikke fra vor eller Gammelortv-Afdelingens Side er givet Dem noget Tilsagn om, at De skulde kunne faa de af Dem i vor Gammelortv-Afdeling belaante 181 000 Aktier i De danske Cichoriefabriker udleveret mod Indbetaling efter en Kurs af 75 pCt af disses Paalydende, skal vi dog — efter vore Forhandlinger med Dem i Dag og derunder fremsatte Udtalelser, der sandsynliggør, at De i Deres Dispositioner er gaaet ud fra, at Aktierne kunde udtages til nævnte Kurs — under de foreliggende Omstændigheder gaa med til, at de erholder den bemeldte Post Cichorie-Aktier udleveret mod nævnte 75 pCt Indbetaling paa Betingelse af, at De

1) afgiver Erklæring overfor os om, at hverken De eller Deres nærmeste Paarørende er direkte interesseret i disse Cichorie-Aktier eller andre Cichorie-Aktier, som Grosserer Carl Salomonsen sidder inde med, at De eller Deres nævnte Paarørende ikke iøvrigt har noget-somhelst økonomisk Mellemværende med Hr Carl Salomonsen, samt at Hr Carl Salomonsen har Ret over for Dem til at faa udleveret den ovennævnte Post Cichorie-Aktier mod Indbetaling af ca 75 pCt af deres Paalydende, samt

2) erklærer Dem enig i, at det skal staa os frit for til hvilket-somhelst Tidspunkt og paa den Maade, som vi maatte finde stemmende med vore Interesser helt eller delvis at realisere de til Sikkerhed for Deres Engagement hos vor Gammelortv-Afdeling deponerede Aktier i Nordisk Kabel- & Traadfabriker.

Med Højagtelse.

Undertegnede Veksellerer Berthold Nathansohn afgiver herved paa Tro og Love den i foranstaaende Skrivelse under 1) nævnte Erklæring samt erklærer mig indforstaaet med Handelsbankens Ret til at realisere de fornævnte Aktier i Nordiske Kabel- & Traadfabriker, som nævnt foran under 2).«

Den 23 Oktober 1923 udleveredes Cichorieaktierne til Nathansohn i Henhold til Overenskomsten.

Veksellerer Berthold Nathansohn har derefter anlagt nærværende Sag mod A/S Københavns Handelsbank ved Stævning af 16 Juli 1925, i hvilken han har paastaet Banken dømt til at betale Erstatning stor 100 000 Kr med Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, til Betaling sker eller en Erstatning fastsat efter Rettens Skøn. Efter at Nathansohns Bo senere er taget under Konkursbehandling, er Boet indtraadt

i Sagen, under hvilken der er nedlagt Paastand overensstemmende med Stævningen.

Til Støtte for Boets Paastand gøres det gældende, at Nathansohn, inden Cichorieengagementet i Maj 1921 tog sin Begyndelse, henvendte sig til Direktør Krøger og indhentede dennes Samtykke til at indlade sig paa Engagementet, saaledes at han kunde udtage Papirerne til Belaaningskurs 75 pCt. Det var til denne Henvendelse, Nathansohn sigtede i den ovenfor gengivne Skrivelse af 17 Januar 1923, og efter Sagsøgenes Anbringende blev der ikke protesteret mod Rigtigheden af det i Skrivelsen anførte, hvorfor Nathansohn vil være gaaet ud fra, at man ikke bestred, at der var givet ham Tilsagn om Ret til at udtage Aktierne til Belaaningskurs.

Det var efter Sagsøgenes Formening derfor i Strid med udtrykkelig Aftale, at Banken nægtede at udlevere Cichorie-Aktierne og holdt Nathansohn hen til Slutningen af Oktober 1923. Forøvrigt mener Sagsøgerne, at Bankens Vægning ved at udlevere de omhandlede Aktier til Belaaningskurs vilde være retsstridig, selv om der ikke forelaa nogen Aftale i saa Henseende, idet Banken maatte vide, at Aktierne tilhørte Trediemand og derfor maatte være afskaaret fra at benytte dem til Dækning af Nathansohns øvrige Gæld til Banken.

Fra Sagsøgenes Side gøres det nu gældende, at Banken ved uberettiget at nægte Udleveringen af Cichorieaktierne fremkaldte en Tvangssituation for Nathansohn, der følte sin Eksistens truet ved ikke at være i Stand til at opfylde sin Leveringspligt overfor Carl Salomonsen, samt at Banken benyttede Situationen til at bevæge Nathansohn til at acceptere Overenskomsten af 22 Oktober 1923, ved hvilken han maatte gaa ind paa at modtage Cichorieaktierne til Belaaningskurs uden Forbehold med Hensyn til Forsinkelsen, hvorhos Kabelengagementet indblandedes i Mellemværendet, saaledes at Nathansohn maatte indrømme Banken Ret til at realisere Kabelaktierne naarsomhelst og paa hvilkensomhelst Maade. I sidstnævnte Henseende er det fra Sagsøgenes Side anført, at det af Handelsbanken var lovet Nathansohn, at der ikke paa Grund af Kabelengagementet skulde lægges ham Hindringer i Vejen med Hensyn til hans almindelige Forretning, samt at Handelsbanken i 1921, da Sparekassen for København og Omegn, hos hvilken Nathansohn havde belaaet en stor Post Kabelaktier, truede med at realisere Aktierne, traf Aftale med Sparekassen om, at Nathansohn ikke paa Grund af Kabelengagementet maatte hindres i sin sædvanlige Forretning. Sagsøgerne hævder, at Handelsbanken ved Overenskomsten af 22 Oktober 1923 fik Hals- og Haandsret over Nathansohn med Hensyn til Kabelengagementet og benyttede dette til at bevæge Nathansohn til at medvirke til, at Ingeniør Poul Larsen blev Medlem af Bestyrelsen for A/S Nordiske Kabel- & Traadfabriker, hvilket var imod Nathansohns Interesser, da Nathansohn ønskede at gøre Ansvar gældende mod dette Selskabs tidligere Bestyrelse, medens Poul Larsen var imod det, ligesom Nathansohn, der var interesseret i, at Kabelfabriken gav Udbytte, ved Poul Larsens Optagelse i Bestyrelsen blev forhindret i at sætte en Udbyttedeklaration igennem, hvorhos Direktør Krøger se-

nere tvang Nathansohn til at udtræde af Kabelabrikens Bestyrelse ved at true med ellers at ville realisere Kabelaktierne.

Idet Sagsøgerne gør gældende, at den indstævnte Bank er uberettiget til at nægte at udlevere den omhandlede Post Cichorieaktier og [ved at] opretholde Nægtelsen i over 3 Uger har forvoldt en fuldstændig Ødelæggelse af Nathansohns Veksellererforretning og Skade paa hans Navn som Forretningsmand, paastaar de Banken dømt til herfor at betale den paastaaede Erstatning. Sagsøgerne har protesteret mod, at de Indstævnte paaberaaber sig Overenskomsten af 22 Oktober 1923 imod det rejste Krav, idet det fra Sagsøgernes Side gøres gældende, at Nathansohn har tiltraadt Overenskomsten under en af Banken ved dennes uberettigede Vægring ved at udlevere Cichorieaktierne fremkaldt Tvangssituation, og at Overenskomsten derfor er uforbindende for Nathansohn i Medfør af Aftalelovens § 29.

De Indstævnte har paastaet sig frifundet, idet de har anført, at Nathansohn i Medfør af den den 22 Oktober 1923 truffne Overenskomst maa være afskaaret fra at rejse noget Krav mod Banken.

De Indstævnte har bestridt, at Direktør Krøger, inden Nathansohn begyndte Cichorieengagementet, har lovet, at denne skulde faa Ret til at faa Aktierne udleveret til Belaaningskurs, ligesom de Indstævnte har benægtet, at Banken, før Nathansohn forlangte Cichorieaktierne udleveret, var bekendt med, at disse tilhørte Trediemand. De Indstævnte har henvist til, at Nathansohn i en af ham den 21 Januar 1919 til Banken afgivet Skrivelse udtrykkelig har erklæret, at samtlige for hans Regning i Banken deponerede Papirer saavel paa hans »Privat Konto«, som paa hans Forretningskonto til enhver Tid skulde tjene Banken til Sikkerhed som Haandpant for ethvert Tilgodehavende hos ham og anført, at Nathansohn, hvis der skulde gælde noget særligt med Hensyn til Cichorieaktierne, der ikke blev indlagt paa nogen særlig Konto, burde have sørget for en skriftlig Aftale.

Naar Banken den 22 Oktober 1923 gik ind paa at udlevere Cichorieaktierne til Belaaningskursen og derved gav Afkald paa ca 443 000 Kr, skønt Banken pr 1 Oktober 1923 havde et udækket Tilgodehavende hos Nathansohn paa over 1 Million Kr, skyldes dette efter Bankens Anbringende Hensynet til, at Nathansohn kom i en meget vanskelig Stilling, naar han ikke kunde udlevere Aktierne til Direktør Carl Salomonson, men det bestrides fra Bankens Side, at der kan blive Tale om Anvendelse af Aftalelovens § 29, da den fremkomne Situation ikke skyldes Banken, men Nathansohns egne Dispositioner, Punkt 2 i Overenskomsten af 22 Oktober 1923 havde efter Bankens Fremstilling til Formaal at undgaa Salg af Kabelaktierne paa Børsen og sikre Banken Adgang til at realisere udenfor Noteringen.

Banken har endelig benægtet, at Nathansohn har lidt noget Tab ved den stedfundne Nægtelse af Udleveringen af Cichorieaktierne, da han i Forvejen var insolvent, og Banken bestrider i hvert Fald, at der fra Sagsøgernes Side er ført nogetsomhelst Bevis for Tabets Størrelse.

Sagsøgerne har benægtet, at den omhandlede Skrivelse af 21 Januar 1919 har nogen Betydning med Hensyn til det under Sagen foreliggende Spørgsmaal vedrørende Cichorieaktierne, idet de gør gældende, at

Nathansohn den 21 Januar 1919 havde et betydeligt Overskud paa sin »Privat Konto«, og at Skrivelsen kun er afgivet for, at Banken for sit Tilgodehavende paa Forretningskontoen tillige kunde have Sikkerhed i Privatkontoen.

Der er ført en Række Vidner til Sagens Oplysning.

Direktør i Handelsbanken Viggo Arthur Krøger, der har afgivet Forklaring som Vidne, har derunder benægtet, at Nathansohn i Foraaret 1921 har henvendt sig til ham angaaende Engagementet i Cichorieaktier, og Vidnet vil først være blevet bekendt med dette Engagement i Foraaret 1922, da Nathansohn spurgte, om Engagementet maatte gaa op til 3—400 000 Kr. Krøger har endvidere forklaret, at han først den Dag, Mødet i Oktober 1923 fandt Sted, fik at vide, at Cichorieaktierne tilhørte Carl Salomonsen, at han føler sig overbevist om, at han mundtlig har protesteret mod Nathansohns Skrivelse af 17 Januar 1923, samt at han raadede Nathansohn fra at lave for megen Opposition i Kabelfabriken og sagde til Nathansohn, at denne hellere maatte udtræde af Kabelfabrikens Bestyrelse.

Direktør i Handelsbanken Ejner Leopold Damm har som Vidne forklaret, at Bankens Direktion, da Nathansohn under Krøgers Ferierejse i 1923 gjorde gældende, at han havde en Aftale med Krøger, opsatte Sagen til Krøgers Hjemkomst, da Nathansohns Anbringende lød ret usandsynligt efter den Form for Samarbejde, der herskede indenfor Bankens Direktion, og man mente, at Sagen vanskeligt kunde behandles pr Korrespondance.

Direktør i Handelsbanken, Etatsraad Frederik Nørgaard har som Vidne forklaret, at han ansaa Nathansohns Anbringende om Aftalen med Krøger for saa usandsynlig, at han ikke fandt Grund til at sende telegrafisk eller skriftlig Forespørgsel desangaaende til Krøger, samt at han ikke fandt, at Spørgsmaalet egnede sig til Korrespondance.

Bestyrer af Handelsbankens GI Torvs Afdeling Poul Vedel Storm har forklaret, at han i September 1923 paa Foranledning af Direktør Krøger og et andet Medlem af Handelsbankens Direktion telefonisk meddelte Nathansohn eller dennes Kontor, at Cichorieaktierne maatte realiseres, hvilken Meddelelse blev taget til Efterretning. Vidnet ved ikke betemt, hvem han talte med, men mener, at det maa have været Nathansohn selv eller hans Prokurist. Vidnet har endelig forklaret, at de deponerede Cichorieaktier, der var transporteret til Indehaveren, bar forskellige Navne, bl a Veksellerer Nathansohn, Prokurist Lüchow og Riis eller Riise.

Kontorchef i Handelsbankens GI Torvs Afdeling Anton Nielsen har som Vidne forklaret, at nogle af de af Nathansohn deponerede Cichorieaktier lød paa Nathansohns eget Navn, medens andre bar Navne paa 2 Personer, der var ansat hos Nathansohn, ligesom nogle lød paa Fru Salomonsens Navn.

Sparekassedirektør Winkel Smith har forklaret, at han i Foraaret 1921 forhandlede med Nathansohn om Realisation af en Post Kabelaktier, Nathansohn før Vidnets Tiltræden havde deponeret i Sparekassen, samt at dette gav Anledning til, at Handelsbanken henvendte sig til Vidnet, hvorpaa det mellem Vidnet og Bankens Direktion aftaltes, at Realisa-

tionen skulde opsættes, samt at der skulde finde en Samvirken Sted med Hensyn til Realisationen, og at det ene Institut ikke maatte begunstiges fremfor det andet. Vidnet har endvidere forklaret, at han havde givet Nathansohn Tilsagn om, at denne ikke skulde komme til at føle sig besværet i sin almindelige Virksomhed, men Vidnet tør ikke sige, at der mellem ham og Handelsbanken har været truffet nogen Aftale om, at Nathansohns almindelige Forretningskonto ikke skulde generes af Kabelaktierne.

Grosserer Ernst Meyer har som Vidne forklaret, at han har siddet sammen med Nathansohn i Bestyrelsen for Kabelfabriken, og at Nathansohn da vilde have, at Selskabet skulde deklarere Udbytte, hvilket den øvrige Bestyrelse var imod.

Ingeniør Poul Sehested Harald Larsen har forklaret, at Direktør Prior bad ham om at indtræde som Formand i Kabelfabrikens Bestyrelse, fordi han frygtede, at Selskabet skulde falde i Hænderne paa Spekulantinteresser, og da Vidnets Kompagnon, Ingeniør Foss, anbefalede at gøre Prior den Tjeneste, efterkom Vidnet Anmodningen. I Bestyrelsen vilde Nathansohn, skønt der ved Regnskabsafslutningen kun var Overskud til en nødtørftig Afskrivning, anvende Overskudet til Udbyttebetaling, men dette modsatte den øvrige Bestyrelse sig, og da Nathansohn derpaa erklærede, at han ikke troede, Regnskabet var rigtig, og nægtede at underskrive det, udtalte Vidnet, at enten maatte Nathansohn eller de andre Bestyrelsesmedlemmer gaa. Vidnet har nægtet, at det skyldes Paavirkning fra Handelsbanken, at han ikke vilde lade Kabelselskabet give Udbytte.

Konsulinde Helga Jensen, født Mouritzen, der er Enke efter Nathansohns tidligere Kompagnon, har som Vidne forklaret, at hun, skønt hun ellers havde benyttet Nathansohn som Veksellerer, selv ordnede Forholdet med Hensyn til Tegningsretten for nogle Aktier, da hun paa Grund af Bladrygter om Nathansohn ikke turde lade ham faa sine Papirer. Vidnet har talt med Direktør Krøger om Nathansohns Forhold, og Krøger sagde da ifølge Vidnets Forklaring, at Banken ikke vilde gøre Nathansohn noget, og at den ikke vilde genere hans daglige Forretning.

Vidnet, Overretssagfører Carl Emil Balle, der var Sagfører for Nathansohn, har forklaret, at han vistnok den 28 Marts 1924 talte med Direktør Krøger, hvem han bad, om der maatte blive stillet 800 000 Kr til Nathansohns Disposition. Krøger, der paa Vidnet gjorde Indtryk af at stille sig velvilligt overfor Nathansohn, svarede da, at han maatte tale med sine Kolleger derom, men nogle Dage efter meddelte Krøger imidlertid Vidnet, at Banken ikke vilde give flere Penge. Den 11 Marts 1925 talte Vidnet med Direktør Damm, der forlangte, at Nathansohn skulde give Samtykke til, at Kabelaktierne realiseredes under Haanden, men Vidnet svarede hertil, at det troede han ikke saa godt kunde lade sig gøre.

Sagfører Johannes Christian Monrad har forklaret, at han 2 Gange har været i Handelsbanken for i en Klients Interesser at søge Oplysninger om Nathansohn, sidste Gang antagelig i April 1924. Vidnet talte begge Gange med Krøger og fik det Indtryk, at det var Mening

at give Nathansohn Tid til at komme paa Fode, uden at der dog blev afgivet noget Løfte i saa Henseende eller sagt noget om, at man havde forpligtet sig dertil overfor Nathansohn.

Veksellerer Berthold Nathansohn har ved den af ham under Domsforhandlingen personlig afgivne Forklaring fastholdt, at han som anført i Skrivelsen af 17 Januar 1923, før Cichorieengagementet begyndte, havde en Samtale med Direktør Krøger, og under denne Samtale vil han have spurgt Krøger, om Banken havde noget imod, at han begyndte et Engagement i Cichorieaktier. Efter Nathansohns Forklaring sagde han vel ikke udtrykkelig til Krøger, at det ikke var hans egne Aktier, men Krøger maatte af Henvendelsen og de med denne forbundne Udtalelser forstaa, at det ikke var Nathansohns egne Papirer. Krøger svarede efter Nathansohns Forklaring, at de ikke vilde lægge Hindringer i Vejen for hans daglige legitime Forretning, hvilket Nathansohn vil have forstaaet som et Løfte om, at han altid kunde faa Cichorieaktierne ud igen til Belaaningskurs, idet Nathansohn forstod Krøgers Udtalelse saaledes, at Kabelengagementet ikke skulde komme til at genere det andet Engagement. Nathansohn har endvidere forklaret, at han, da han vilde have Cichorieaktierne udleveret, henvendte sig til Direktør Damm, der imidlertid sagde, at de ikke kunde komme i Forbindelse med Krøger og ikke kunde sige noget nærmere om det, før Krøger kom hjem. Ifølge Nathansohns Forklaring har Krøger i Juni 1922 spurgt ham, om han kunde skaffe ham ca 1 Million Cichorieaktier til en god Pris, idet han antydede en Kurs af ca 200, og at Nathansohn dertil svarede, at Krøgers Tilbud næppe havde Interesse. Nathansohn vil under Samtalen have nævnt Carl Salomonsens Navn, ligesom Krøger omtalte Carl Salomonsen.

Nathansohn har med Hensyn til det paa Mødet den 22 Oktober 1923 passerede bl a forklaret, at han protesterede mod det i Overenskomstens Punkt 2 anførte, men at han maatte acceptere Vilkaaret for at faa Cichorieaktierne ud. Efter hans Formening havde Handelsbanken ikke i Forvejen Ret til at realisere Kabelengagementet, fordi de havde lovet at føre det igennem for ham. Ved den paagældende Lejlighed maatte Nathansohn ifølge den af ham afgivne Forklaring endvidere forpligte sig til at lade Kabelfabrikens gamle Bestyrelse blive siddende, hvorhos man fra Bankens Side, efter at Overenskomsten var underskrevet, stillede Fordring om, at Poul Larsen kom ind i Kabelfabrikens Bestyrelse.

Som det fremgaar af det anførte, er der mellem Nathansohn og Banken den 22 Oktober 1923 indgaaet en Overenskomst, uden at der fra Nathansohns Side er taget Forbehold om Erstatning, fordi Banken indtil da havde nægtet at udlevere Cichorieaktierne til Belaaningskurs, og Spørgsmaalet bliver herefter, om Nathansohn eller hans Bo trods manglende Forbehold er berettiget til at kræve den under Sagen paa-staaede Erstatning. Afgørelsen heraf vil i første Række bero paa, om Nathansohn har haft Ret til at faa Aktierne udleveret til Kurs 75.

Mod de Indstævntes Benægtelse findes det imidlertid ikke tilstrækkelig bevist, at det fra Bankens Side var lovet Nathansohn, at Aktierne skulde kunne udtages til Belaaningskurs, eller at Banken har været

paa det rene med, at Nathansohn af Hensyn til Trediemands Ret ikke kunde belaaene Aktierne paa andre Vilkaar. Bevisbyrden med Hensyn til det omhandlede Punkt maa paahvile Nathansohn og hans Bo, og det maa derfor komme Sagsøgeren til Skade, at Beviset ikke har kunnet tilvejebringes. Direktør Krøger burde vel have givet skriftligt Svar paa Nathansohns Skrivelse af 17 Januar 1923, hvis han ikke anerkendte, at den af Nathansohn paastaaede Samtale havde fundet Sted, og det er mod Nathansohns Benægtelse ikke bevist, at Krøger mundtlig har protesteret mod Skrivelsens Indhold, men det findes dog betænkeligt paa Grund af denne Undladelse at statuere, at Krøger har givet Nathansohn noget Løfte, som af denne paastaaet, og det taler i nogen Grad mod Nathansohn, at han, hvis han mente, at der skulde gælde særlige Regler med Hensyn til Belaaningen af Cichorieaktierne, ikke foranledigede, at disse blev deponeret paa en Separatkonto, saa meget mere som han i den ovenfor anførte Skrivelse af 21 Januar 1919 udtrykkelig havde erklæret, at samtlige for hans Regning hos Banken deponerede Papirer tjente til Sikkerhed for ethvert Tilgodehavende.

Da Aftalelovens § 29 kun angaar ulovlig Tvang, bliver der allerede efter det anførte ikke Spørgsmaal om, at Nathansohn eller hans Bo kan kræve Erstatning paa Trods af Forliget af 22 Oktober 1923, der maa være bindende for Nathansohn, men det er forøvrigt end ikke fra Sagsøgerens Side assereret, at Nathansohn paa Mødet den 22 Oktober overfor Bankens Direktion har gjort gældende, at han vilde forbeholde sig Ret til Erstatning, men blev tvunget til at opgive et saadant Forbehold.

Der er vel ikke under Sagen oplyst Omstændigheder, der kunde være til Hinder for, at Banken under den for dens Kunde saa prekære Situation søgte at indhente Oplysninger fra den ferierende Direktør angaaende Rigtigheden af Nathansohns Anbringende om, at der var givet ham det af ham paastaaede Løfte, saa meget mere som der var skabt nogen Usikkerhed i den anførte Henseende ved [at] Nathansohns ovenfor gengivne Skrivelse af 17 Januar 1923 ikke var skriftlig besvaret, hvilket Bankens Direktion maa antages at have været bekendt med, men naar det som anført ikke er godtgjort, at Bankens Vægning ved at udlevere Aktierne til Belaaningskurs var uberettiget, kan der ikke paalægges Banken Erstatningsansvar, fordi den fastholdt sin Vægning i ca 3 Uger.

Idet der herefter ikke bliver Anledning til at komme ind paa, hvad Parterne iøvrigt har anført under Sagen, vil de Indstævnte i Henhold til det anførte være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Torsdag den 8 December.

Nr 43/1927. Forsikringsaktieselskabet **Østifterne**
(Alb V Jørgensen)

mod

Bagermester **C Hansen** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Appellanternes Forpligtelse i Henhold til en Forsikringskontrakt.

Østre Landsrets Dom af 20 December 1926: De Sagsøgte, Forsikringsaktieselskabet »Østifterne«, Maribo, bør til Sagsøgeren, Bagermester C Hansen, Nøbbet, betale 3000 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 8 Juli 1926, til Betaling sker, samt i Sagsomkostninger 300 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Forsikringsaktieselskabet Østifterne til Indstævnte, Bagermester C Hansen, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 12 Juli 1921 forsikrede Sagsøgeren, Bagermester C Hansen, Nøbbet, i det sagsøgte Selskab, Forsikringsaktieselskabet »Østifterne«, Maribo, det ham da tilhørende Vareautomobil af Fabrikat »Dodge Brothers« bl a for enhver Skade, der ved tilfældig Aarsag tilføjedes Automobillet. I Forsikringsbetingelsernes § 11 hedder det bl a: »Selskabet forbeholder sig Valget mellem enten at reparere eller forny det Mo-

torkøretøj eller den Del af et saadant som maatte være beskadiget eller ødelagt eller at betale Skaden.»

Den 27 Marts 1926 blev Automobilet, der var ca 4½ Aar gammelt, paakørt af et Jernbanetog og saa ødelagt, at Politiet lod det udgaa af Registret over Motorkøretøjer. De Sagsøgte anerkendte deres Forsikringspligt i Skrivelse af 30 Marts 1926, idet de tilbød at istandsætte Automobilet saaledes, at det efter Reparationen afleveredes i samme Stand som før Skadens Indtræden, hvorimod de Sagsøgte ikke vilde gaa ind paa at udbetale et Beløb, svarende til, hvad det vilde koste at købe en ny Vogn. Herpaa svarede Sagsøgeren i Skrivelse af 1 April 1926 saaledes:

»Modtaget Deres Tilbud af 30 Marts 1926, at De vil aflevere Automobilet i samme Stand som før Skadens Indtræden og ikke bruge andet af det beskadigede Automobil end Motoren og anvende »Dodge Brothers« originale Dele dertil. Vognen var komplet med alt første Klasse, gik som ny Vogn. Brødkassen var af Aluminium. Rullelejerne var »Timken Roller Bearing Co«. Saa modtager jeg det Tilbud med den Ret, som jeg har ifølge Policen, til at nægte at modtage Vognen, naar den ikke er i samme Stand, som da Skaden indtraadte.»

De Sagsøgte indkøbte derefter et Automobil af samme Fabrikat og Model som det ødelagte, men ca 2 Aar ældre i Brug, og væsentlige Dele af dette Automobil indføjede de i de Dele af det ødelagte Automobil, som endnu var brugbare, hvorefter de som det maa antages i Begyndelsen af Juni tilbød Sagsøgeren det saaledes fremstillede Automobil Sagsøgeren har imidlertid nægtet at modtage dette, og han, der ikke kunde undvære en Vogn i sin Forretning, indkøbte et nyt Automobil for en Købesum af 6250 Kr og har under nærværende ved Retten for Maribo Købstad m v forberedte Sag endelig paastaet de Sagsøgte dømt til at betale et Beløb af 4500 Kr med Renter 5 pCt p a fra den 8 Juli 1926, til hvilket Beløb det ødelagte Automobil ved en under Sagen optaget Skønsforretning er vurderet.

Til Støtte for Paastanden har han anført, at han efter Policen maa være berettiget til at forlange, at de ødelagte Dele af Vognen erstattes med nye originale, og ikke med brugte Dele, og at han derfor maa være berettiget til at kræve kontant Erstatning for det ødelagte Automobil. Subsidiært har han anført, at det af de Sagsøgte indkøbte Automobil er saa mangelfuldt, at han ikke kan være pligtig at modtage det.

Sagsøgeren har i saa Henseende henvist til den ovennævnte Skønsforretning, hvori det udtales:

»Automobilet lider af den væsenlige Fejl, at der er for lidt Plads ved Rattet, idet der fra Rygpuden til Rattets bagerste Kant kun er en Afstand paa 300 m/m og fra Sædepuden og til Rattets underste Kant kun 150 m/m, medens der i »Vejledning for de af Justitsministeriet, i Henhold til Lov om Motorkøretøjer, beskikkede Sagkyndige« kræves en Mindsteafstand paa henholdsvis 350 m/m og 200 m/m.

Desuden passer Carosseriets Forparti ikke til Brødkassen paa samme Maade som det oprindelige; der er saaledes ved Sammenføjningen et iøjnefaldende Fremspring.

Bagskærmene er monteret som de forefandtes paa det til Reparationen anvendte Automobil uden nogen Tilpasning til Brødkassen, hvorved der fremkommer en stor Aabning mellem Skærm og Brødkassen, hvilket uvægerligt vil medføre meget generende Tilsmudsning af hele Vognen.

Der fandtes betydelige Slør ved Fjederbolte, ligesom der i høj Grad tiltrængtes nye Bøsninger i Styresnekken.

Forskærm og Kølerkappe er revnet forskellige Steder.

Bagfjedrene er af forskellig Højde, saaledes at den højre Fjeder er ca 40 m/m højere end den venstre.

Ved en Prøvekørsel konstateredes det, at Haandbremsen var ude af Stand til at standse Vognen.

Med Hensyn til Brødkassen er Reparationen mangelfuldt udført, f. Eks er der delvis anvendt Trælister i Stedet for Aluminium, Taget er lappet sammen, ligesom Lærredet paa Taget er øget sammen over Brødkassens Forvæg, begge Dele er uholdbart og vil aabne sig og give Adgang for Fugtighed.

Underdelen af Brødkassen er repareret ved, at de gamle Stolper er øget paa en saadan Maade, at de ikke har deres oprindelige Holdbarhed, ligesom de nye Bundsveller ikke er tilstrækkelig solidt forbundne med den bagerste Dørramme.«

De Sagsøgte har paastaet sig frifundet og har paastaet Sagsøgeren dømt til at betale dem 105 Kr, som de har anvendt i Garageleje for det tilbudte Automobil i den forløbne Tid.

Justitsministeriets Motorkyndige i København, Ingeniør Falck, har paa Foranledning af de Sagsøgte afgivet en Erklæring i Sagen. Efter denne Erklæring maa det vel antages, at en Del af de Mangler. Skønsmændene har paavist ved det tilbudte Automobil, hidrører fra, at nogle af de fra den ødelagte Vogn brugte Dele har været mangelfulde, men det maa dog antages, at der er en Del Mangler ved den tilbudte Vogn, som ikke staar i Forbindelse hermed. Det maa saaledes antages, at Rattet har været fejlagtigt anbragt, at den ene Bagskærm ikke har været ordentlig tilpasset, og navnlig, at Reparationen af Brødkassen er daarligt udført som i Skønsforretningen omtalt. Der har under Sagen været afhørt en Del Vidner, som har kendt den ødelagte Vogn, og hvoraf nogle har haft Lejlighed til at se den tilbudte, og disse Vidner har udtalt, at Sagsøgerens Vogn var særlig godt vedligeholdt — den holdt stille en Dag om Ugen for at blive eftersat — og at den tilbudte Vogn var af ringere Værdi end Sagsøgerens Vogn.

Selvom der ikke kan gives Sagsøgeren Medhold i, at de Sagsøgte skulde være uberettigede til at indføje brugte Dele i den Vogn, de agtede at levere i Stedet for den ødelagte, maa det være Forudsætningen, at den saaledes fremstillede Vogn er lige saa god som Sagsøgerens Vogn var i Skadesøjeblikket. Da dette ikke kan siges at være Tilfældet, og den Forskel, der er, heller ikke kan siges at være af uvæsentlig Betydning, har Sagsøgeren været berettiget til at nægte at modtage den tilbudte Vogn. De Sagsøgte vil derfor ikke kunne undgaa at maatte betale Sagsøgeren en Erstatning, der efter det foreliggende fin-

des at kunne ansættes til 3000 Kr, hvoraf der vil være at svare Renter som paastaet.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at maatte betale Sagsøgeren med 300 Kr.

Nr 328/1927.

Aalborg Kommune

mod

Tømrmestrene H F Mørell og J C Jørgensen.

Vestre Landsrets Kendelse af 11 Oktober 1927: Denne Sag henvises til Underretten til Fortsættelse af Sagens Forberedelse til Domsforhandling i Realiteten.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Den paakærede Kendelse er afsagt af Vestre Landsret.

Efter Sagens Oplysninger findes Stridsspørgsmaalene at være af teknisk Natur og at angaa Parternes indbyrdes Retsforhold i Anledning af Arbejdet. Herefter henhører Tvistens Afgørelse i sin Helhed under Voldgift i Medfør af de i Kendelsen omtalte »almindelige Bestemmelser« § 19. Sagen vil saaledes efter Kærendes Paastand være at afvise fra Vestre Landsret. Kæresagens Omkostninger findes de Indstævnte at burde betale til Kærende med 200 Kroner.

Thi bestemmes:

Denne Sag afvises fra Vestre Landsret.

Kæresagens Omkostninger betaler de Indstævnte Tømrmestrene H F Mørell og J C Jørgensen til Kærende Aalborg Kommune med 200 Kroner.

Den paakærede Kendelses Præmisser er saalydende:

Efter at Sagsøgerne, Tømrmestrene H F Mørell og J C Jørgensen, begge i Aalborg, ved Kontrakt af 13 Marts 1926 for et Beløb af 44 960 Kr havde paataget sig Udførelsen af Tømrerarbejdet med Tillæg af Materialer ved Omdannelsen fra Halmvarefabrik til Kvarter for Soldater af en de Sagsøgte, Aalborg Kommune, tilhørende Ejendom i Aalborg, blev det omhandlede Arbejde udført af Sagsøgerne, som erholdt det nævnte Beløb udbetalt. Idet Sagsøgerne har anbragt, at der for Ekstraarbejder som er udført udenfor Kontrakten tilkommer dem ifølge

Opgørelse 12058 Kr 81 Øre, hvoraf ikkun 3000 Kr er betalt, har de derpaa under nærværende Sag paastaet de Sagsøgte tilpligtet at betale 9058 Kr 81 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 10 Marts 1927, indtil Betaling sker. De Sagsøgte har paastaet Sagen afvist som henhørende under Voldgift, og idet Sagsøgerne har rejst Indsigelse mod saadan Afvisning, har begge Parter under særskilt Procedure af Sagens Formalitet begæret Rettens Afgørelse af dette Spørgsmaal.

Til Støtte for deres Afvisningspaastand har de Sagsøgte henvist til, at den foranførte Kontrakt mellem dem og Sagsøgerne indeholder Bestemmelse om, at Sagsøgerne underkaster sig de for Udførelse af Arbejde for Aalborg Kommune gældende »Almindelige Betingelser«, i hvis § 19 det bl a hedder: »I Tilfælde af Meningsforskel mellem Kommunen og Entreprenøren om deres indbyrdes Retsforhold i Anledning af Arbejdet (Leverancen) kan hver af Parterne forlange Stridsspørgsmaalene, for saa vidt disse er af teknisk Natur, afgjort ved Voldgift.« De Sagsøgte har derhos gjort gældende, at Spørgsmaalet om, hvorvidt der tilkommer Sagsøgerne yderligere Betaling for de udførte Arbejder er af »teknisk Natur«, idet særlig Fagkundskab er nødvendig for at afgøre dels, om de udførte Arbejder, hvad de Sagsøgte for nogle Posters Vedkommende hævder, henhører under de af Entreprisen omfattede, dels om den forlangte Betaling er ubillig, hvad de Sagsøgte for de øvrige Posters Vedkommende anfører.

Idet Tvisten herefter drejer sig dels om, hvorvidt visse Arbejder ligger indenfor eller udenfor Sagsøgernes kontraktmæssige Forpligtelser, dels om Betaling for Arbejder, der af de Sagsøgte erkendes at ligge udenfor Kontraktsforholdet, kan Kontraktens Bestemmelse om Afgørelse ved Voldgift af Stridsspørgsmaal af »teknisk Natur« ikke finde Anvendelse i nærværende Tilfælde, og de Sagsøgtes Afvisningspaastand vil saaledes ikke kunne tages til Følge, hvorimod Sagen i Medfør af Retsplejelovens § 345 vil være at henvise til vedkommende Underret til Fortsættelse af Sagens Forberedelse til Domsforhandling i Realiteten.

Fredag den 9 December.

Nr 266/1926. Restauratør **Johan F Petersen** (Ahnfelt Rønne)
 mod
 Køkkenchef **Viggo Larsen** (David),

betræffende Spørgsmaalet om Længden af det Indstævnte tilkommende Opsigelsesvarsel.

Østre Landsrets Dom af 30 September 1926: Sagsøgte, Restauratør Johan F Petersen, bør til Sagsøeren, Køkkenchef Viggo Lar-

sen, betale de paastævnte 1284 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra 29 Juli 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 150 Kr. At efterkomme inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten ikke gentaget sit Anbringende om, at Indstævnte stiltiende skulde have godkendt Opsigelsen. Derimod gør Appellanten — iøvrigt overensstemmende med sin Procedure for Landsretten — gældende, at da det i en den 25 Juli 1925 dateret Overenskomst, som er indgaaet mellem Hotelværtforeningen for Danmark, af hvilken Appellanten er Medlem, og Dansk Kokkeforening, af hvilken Indstævnte er Medlem, hedder, at »den gensidige Opsigelsesfrist er 14 Dage til den første i en Maaned,« maa det allerede heraf følge, at Indstævnte ikke havde Krav paa et længere Opsigelsesvarsel end 14 Dage. Heri kan der imidlertid ikke gives Appellanten Medhold, idet det efter det oplyste maa antages, at den citerede Bestemmelse netop ikke gælder for Køkkenchefer.

Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paa-stand være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Restauratør Johan F Petersen, til Indstævnte, Køkkenchef Viggo Larsen, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Kontrakt af 28 Oktober 1925 blev Sagsøgeren, Køkkenchef Viggo Larsen, engageret som »Køkkenchef« paa Sagsøgte, Restauratør Johan F Petersens Restaurant »Continental«. Den 19 Maj 1926 blev Sagsøgeren indlagt paa Bispebjerg Hospital som lidende af Giftfeber. Den 11 Juni, medens Sagsøgeren endnu laa paa Hospitalet, modtog han en Opsigelse til Fratrædelse 1 Juli. Først den 18 Juli udskreves Sagsøgeren fra Hospitalet og lod den følgende Dag Sagsøgte til-

skrive, at han mente efter sin Stilling at have Krav paa et Opsigelsesvarsel af 3 Maaneder til 1 Oktober 1926.

Under Henviſning hertil paaſtaar Sagsøgeren Sagsøgte dømt til Betaling af Gage for Juli, August og September d A a 400 Kr og Kostpenge a 2 Kr pr Dag i 6 Uger fra 18 Juli 1926 at regne, ialt 1284 Kr, med Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato den 29 Juli 1926.

Sagsøgte procederer til Frifindelse, idet han hævder, at han har opsagt Sagsøgeren — der efter hans Anbringende ikkun var engageret til, omend under Benævnelsen »Køkkenchef«, at udføre Arbejde som Forretningens »første Kok« og kun udførte Arbejde som saadan og derfor kun har Krav paa 14 Dages Opsigelse, med lovligt Varsel, og at Sagsøgeren i alt Fald har godkendt Opsigelsen ved ikke at protestere mod den før end sket.

Da Sagsøgeren udtrykkeligt antoges som Køkkenchef, og da han efter det oplyste maa antages at have — udover at han udførte Arbejde som Kok — udført saadant Arbejde, som i de Forretninger, hvor en særlig Køkkenchef er ansat, sædvanlig udføres af denne, findes han at have haft Krav paa Opsigelse med 3 Maaneders Varsel til den 1 i en Maaned. Herefter samt da hans Reklamation overfor den ham paa Hospitalet meddelte Opsigelse maa anses rettidig sket umiddelbart efter hans Udskrivning, og da der ingen særlig Indsigelse er fremsat mod Beregningen af Erstatningen for Kostpenge eller mod Rentepaastanden, vil Sagsøgerens Paaſtand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde betale Sagsøgeren med 150 Kr.

Mandag den 12 December.

Nr 246/1927.

Rigsadvokaten

mod

Harry Folmer Severin Olsen, Axel Christiansen Zinch og Niels Maltesen (Fich),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 228, jfr Straffelovens § 158.

Vestre Landsrets Dom af 23 Maj 1927: Fængslede Waldemar Leonhardt Brodersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og de Tiltalte Harry Folmer Severin Olsen, Anders Martin Sivertsen, Axel Christiansen Zinch og Niels Maltesen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i henholdsvis 80 Dage, 60 Dage, 30 Dage og 20 Dage. Brodersen bør derhos betale til Arbejdsmand Christian Jepsen 150 Kr, til Boelsmand Jens Peter Kjærgaard 20 Kr, til Laboratoriekarl M J Winckler 45 Kr, til Boelsmand Rasmus Møller 25 Kr og til Arbejdsmand Marinus Bendtzen 21 Kr, hvorhos Broder-

sen og Olsen een for begge og begge for een bør betale til Husmand Niels Jensen 23 Kr. Af Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for Fængslede og de Tiltalte ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Ørum, 100 Kr udreder Brodersen og Olsen ligeledes een for begge og begge for een $\frac{7}{10}$, og Sivertsen, Zinch og Maltesen udreder hver $\frac{1}{10}$. De idømte Erstatninger udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af de Tiltalte Olsen, Zinch og Maltesen, dels af det offerlige for de nævnte tre Tiltaltes Vedkommende.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Paakendelse, anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat,

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler de Tiltalte, Harry Folmer Severin Olsen, Axel Christiansen Zinch og Niels Maltesen, een for alle og alle for een, til Højesteretssagfører Fich 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Fængslede Waldemar Leonhardt Brodersen og de Tiltalte Harry Folmer Severin Olsen, Anders Martin Sivertsen, Axel Christiansen Zinch og Niels Maltesen ved 2 jydsk Statsadvokatars Anklageskrift af 28 April 1927 sat under Tiltale til at lide Straf:

1. Brodersen for 2 Gange begaaet simpelt Tyveri i Medfør af Straffelovens § 230, 1 Stk, og for Krænkelser af Gravfreden i Medfør af Straffelovens § 158:

e. derved, at han i Forening med Tiltalte Olsen og til deres fælles Fordel i September 1926 fra en Grav (formentlig den i 1909 afdøde Kristine Kristensens Grav) paa Feldingbjergs Kirkegaard har tilvendt sig et Gravmonument (en større Marmorplade), som han, efter at den var blevet forsynet med ny Inskription, har afhændet for 85 Kr til Murer Ebert Petersen af Hestlund, der havde bestilt et Gravmonument hos Tiltalte, og som lod Pladen opsætte paa en Grav paa Bording Kirkegaard, hvor Tiltalte senere, efter at Efterforskning var indledet imod ham, har indfundet sig og ituslaaet Pladen samt fjernet Størstedelen af Stumperne — alt i den Hensigt at hindre Opklaringen af det begaaede Tyveri.

f. derved, at han — ligeledes i Forening med Tiltalte Olsen og til deres fælles Fordel — en Dag i Efteraaret 1926 fra en Grav paa en mellem Vemb og Bækmarksbro beliggende Kirkegaard, antagelig Møborg, har tilvendt sig et Gravmonument (en mindre Marmorplade), som de, efter at have forsynet den med ny Inskription, solgte for 23 Kr til Husmand Niels Jensen Aaberg af Ulfborg, der lod den opsætte paa sin Datters Grav paa Ulfborg Kirkegaard.

g. derved, at han — ligeledes i Forening med Tiltalte Olsen og til deres fælles Fordel — i Efteraaret antagelig i Oktober Maaned 1926 har tilvendt sig dels 6 a 7 Gravmonumenter (mindre Marmorplader) fra forskellige Kirkegaarde paa Ringkøbing-Lemvig-Eggen, dels en enkelt Marmorplade fra He Kirkegaard, hvilke Plader de i Forening oppolerede og forsynede med nye Inskriptioner til Levering til Forstander Klastrup, Møltrup Optagelseshjem, der hos de Tiltalte havde bestilt 7 Plader til Opstilling paa forskellige Kirkegaarde, og som modtog og betalte 4 af de stjaalne Plader med 72 Kr, medens han til de Tiltalte tilbageleverede 3 Plader til bedre Afslibning. Disse 3 Plader har Tiltalte Brodersen, efter at der var indledet Efterforskning mod ham, ituslaaet og kastet Stumperne i Viborg Nørresø, jfr foran under c,

2. Olsen for simpelt Tyveri i Medfør af Straffelovens § 228 og for Krænkelse af Gravfreden i Medfør af Straffelovens § 158 derved, at han i Forening med Tiltalte Brodersen og til fælles Fordel har tilvendt sig de foran under 1 e—g incl ommeldte Gravmonumenter under de der nærmere anførte Omstændigheder,

— — — —

4. Zinch for simpelt Tyveri i Medfør af Straffelovens § 228 og for Krænkelse af Gravfreden i Medfør af Straffelovens § 158 derved, at han en Dag i Juli 1926 fra et Gravsted paa Dollerup Kirkegaard har tilvendt sig et Gravmonument (en lille Marmorplade), som han, efter at have forsynet den med ny Inskription, solgte for 25 Kr til Arbejdsmand Arthur Sørensen af Hærup, der lod den opstille paa sin Datters Grav paa Hersom Kirkegaard. Marmorpladen er tilbageleveret til Kirkeværgen i Dollerup til Genopstilling paa det Gravsted, hvorfra den af Tiltalte var fjernet, og

5. Maltesen for simpelt Tyveri i Medfør af Straffelovens § 228 derved, at han en Dag i Slutningen af Oktober 1926 fra et Hjørne af Vesterbølle Kirkegaard har tilvendt sig et Gravmonument (en Marmorplade), der var stillet til Side efter Sløjfning af den paagældende Grav. Tiltalte har ladet Pladen forsyne med ny Inskription i den Hensigt at opstille den paa sin afdøde Hustrus Grav paa Viborg Kirkegaard.

Medens — — — Tiltalte Zinch, der er født den 2 Maj*) 1900, ikke ses tidligere at have være tiltalt eller straffet — — — er Tiltalte Olsen, der er født den 22 Juni 1907, ved Nykøbing paa Sjællands Købstads m v Rets Dom af 8 Marts 1926 for Betleri anset efter Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr midlertidig Lov af 1 April 1911 § 8 med Fængsel paa sædvanlig

*) Skal være Marts.

Fangekost i 10 Dage — — — og Tiltalte Maltesen, der er født den 16 Juni 1881, anset ved Holstebro Købstads m v Rets Dom af 16 Juni 1926 for Overtrædelse af §§ 22, 4 Stk, og 24 i Lov Nr 149 af 20 Marts 1918, saaledes som den er ændret ved Lov Nr 271 af 6 Maj 1921, samt §§ 2, 4 og 5 i Lov Nr 164 af 1 Maj 1923 med en Bøde til Statskassen af 100 Kr.

Ved Fængsledes og de Tiltaltes egen Erkendelse i Forbindelse med de øvrige foreliggende Oplysninger maa det anses bevist, at de har tilegnet sig de i Tiltalen ommeldte Gravmonumenter, saaledes som angaaende hver enkelt i Tiltalen beskrevet, og samtlige disse Tilegnelser vil være at tilegne dem som Tyveri, idet ogsaa de Gravmonumenter, der ikke har kunnet henføres til bestemt paaviselige Gravsteder, maa anses Ejendomsret undergivet, eventuelt tilhørende vedkommende Kirkegaard eller dennes Bestyrelse. Tilegnelsen af Gravmonumenterne maa endvidere i det Omfang, Tiltalen angiver, anses som Krænkelse af Gravfreden, dog at saadan Krænkelse ikke findes at foreligge ved det i Tiltalen under 1 g beskrevne Forhold, da det angaaende disse Monumenter er oplyst, at de ikke henstod paa de paa-gældende Grave.

Fængslede Brodersen vil herefter være at anse efter Straffelovens § 230, 1 Stk, og dens § 158, de Tiltalte Olsen, Sivertsen og Zinch efter Straffelovens § 228, jfr midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, med Straffelovens § 158 og Tiltalte Maltesen efter Straffelovens § 228, jfr midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, med Straffe, der findes at kunne bestemmes for Brodersen til Forbedringshusarbejde i 1 Aar og for de 4 Tiltalte til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i henholdsvis 80 Dage, 60 Dage, 30 Dage og 20 Dage.

— — — have at betale — — —

— — — —

— — — Brodersen og Olsen in solidum i Erstatning til Husmand Niels Jensen Aaberg af Ulfborg 23 Kr.

Sagens Omkostninger og derunder Salær til den for Fængslede og de Tiltalte her for Retten beskikkede Forsvarer 100 Kr, vil Brodersen og Olsen have at udrede in solidum $\frac{7}{10}$, medens de tre andre Tiltalte vil have at udrede hver $\frac{1}{10}$.

Onsdag den 14 December.

Nr 44/1927. Toldbetjent **K Pedersen** (Aagesen efter Ordre)
 mod
 Hestehandler **Søren Kjær** (Bache),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at yde Erstatning for Skade foranlediget ved en Kørselsulykke.

Vestre Landsrets Dom af 3 December 1926: Sagsøgte, Hestehandler Søren Kjær, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Toldbetjent K Pedersen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte med 200 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Efter alt foreliggende findes der ikke at være udvist behørig Forsigtighed af Indstævnte og hans Folk, idet Forsmækken paa Vognen ikke var tilstrækkelig sikkert anbragt foran Kartoffellæsset, og idet Karlenes Plads paa Vognen ikke gav dem det Herredømme over Forspandet, som særlig af Hensyn til Kørslen med unge Heste, ned ad Bakke og paa offentlig Vej var paakrævet. Indstævnte maa herefter være ansvarlig for, at Hestene løb løbsk og tilføjede Appellanten Skade. Størrelsen af den Appellanten tilkommende Erstatning bestemmes til 3500 Kroner. Dette Beløb med Renter vil herefter være at tilkende Appellanten.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 300 Kroner, hvorhos han vil have at udrede Sagens Omkostninger for Højesteret efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Hestehandler Søren Kjær, bør til Appellanten, Toldbetjent K Pedersen, betale 3500 Kroner med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 22 Juli 1926, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for Landsretten betaler Indstævnte til Appellanten med 300 Kroner. Til det offentlige betaler Indstævnte de Retsafgifter, som skulde erlægges og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Appellanten ikke havde haft fri Proces for Højesteret, samt til Højesteretssagfører Aagesen i Salær for Højesteret 200 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 36 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 2 November 1925 var Sagsøgte, Hestehandler i Thisted Søren Kjærs to Karle beskæftigede med at køre Kartofler hjem fra Marken. De anvendte hertil en med to 3—4 Aars, halvblods Heste forspændt al-

mindelig Arbejdsvogn, hvis Forsmæk var løst nedsat mellem Sidefjælene, paa hvilke der var fastsømmet dobbelte Kantlister, der hindrede Smækken i at glide frem og tilbage. Ovenpaa Sidefjælene var paasat saakaldte Latfjæle og tværs over disse var lagt en Agefjæl, hvorpaa Karlene under Kørslen sad, helt foran i Vognen, saa deres Ben hang ned foran Forsmækken. Da de ved 5½ Tiden kørte langsomt hjemad med fuldt Læs og befandt sig paa et Sted, hvor Vejen skraaner ret stærkt nedad, gled Forsmækken pludselig af — maaske enten paa Grund af, at Vognen ved at køre over en Sten har givet et særlig stærkt Hop, eller ved at der er kommet noget ned under Forsmækken, saa denne efterhaanden er løftet i Vejret, den direkte Aarsag er ikke nærmere oplyst — og Kartoflerne tilligemed Forsmækken faldt ud over Vognens Forparti ned mod Hestenes Bagben, hvilket havde til Følge, at Hestene blev forskrækkede og løb løbsk. Den Karl, der holdt Tømmerne, blev straks revet af Vognen, medens den anden blev hængende paa Hammelstøjet og Stangen, indtil han, da Vognen lidt længere fremme væltede, faldt af. Paa den videre Fart blev Sagsøgeren, Toldbetjent K Pedersen i Thisted, der kom gaende paa Gadens Fortov, parkørt og revet omkuld. Om den Skade, han herved paadrog sig, er der af Overlægen ved Thisted Sygehus den 11 September 1926 afgivet følgende Erklæring:

»Toldbetjent Pedersen, Thisted, indlagdes 2 November 1925 paa Thisted Sygehus som tilskadekommen og udskreves 23 December 1925.

Efter at være blevet revet omkuld af et Par løbske Heste havde Tilskadekomne paadraget sig et Brud af højre Kraveben og ligeledes Brud af h Skulderblad samt flere mindre Læsioner i Hovedet og Kon-tusion af højre Hofte.

Ved en Undersøgelse i Dag ses Kravebenet lægt i noget deform Stilling. Bruddet og Skulderbladet ligeledes lægt, men saaledes at Skulderbladet ikke bevæges helt frit, og i Skulderleddet er der ligeledes nogen Bevægelsesindskrænkning. Abduction kun mulig i ca 60 Grader. Frem- og Bagudføring normal. Betydelig Atrofi af Skulder- og Arm-muskler og megen grov Knagen i Leddet ved Bev.

Han kan føre højre Haand op til Munden og til h Øre, men ikke om i Nakken, og Kraften i højre Arm er øjensynlig en Del nedsat. Efter Patientens Angivelse er hans Hørelse og Hukommelse blevet betydelig daarligere siden Traumet. Efter mit Skøn vil hans Arbejdsevne rimeligvis blivende være noget nedsat.«

Sagsøgeren har nu anbragt, at Sagsøgte maa være ansvarlig for den Sagsøgeren ved Løbskkørslen paaførte Skade og derfor pligtig at yde ham Erstatning for de ham derved paaførte kontante Udlæg og mistet Fortjeneste, for Svie, Smerte og Ulempe samt nedsat Arbejdsevne, og idet han har ansat denne Erstatning under et til 5000 Kr, har han under nærværende Sag paastaet Sagsøgte dømt til at betale ham dette Beløb tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra den 22 Juli 1926, indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Til Støtte for sit Anbringende om, at Sagsøgte er ansvarlig for den Sagsøgeren paaførte Skade, har Sagsøgeren gjort gældende, at

Løbskkørslen skyldes Forsømmelse fra Sagsøgte eller dennes Folks Side, og han har i saa Henseende særlig anført, at Sagsøgte ved den paagældende Lejlighed anvendte Vogn var uforsvarlig indrettet, idet Forsmækken — saaledes som det ofte anvendes — burde have været forsynet med en Tværstang, der hindrer den i at komme ud af Stilling, og at Karlene har handlet uforsigtigt ved at placere sig saa langt fremme paa Vognen, hvor de i paakommende Tilfælde ikke havde noget Hold over Hestene.

Ved de under Sagen tilvejebragte Oplysninger findes det imidlertid ikke godtgjort, at Anbringelsen af Forsmækken som sket er uforsvarlig, eller at Karlene ved den paagældende Lejlighed har udøvet noget uforsvarligt Forhold, hvorved det vil kunne tilregnes Sagsøgte, at Hestene løb løbsk. Idet nu herefter den Sagsøgeren ved Paakørslen tilføjede Skade i Forhold til Sagsøgte maa anses som hændelig, kan der ikke paahvile denne noget Erstatningsansvar i saa Henseende overfor Sagsøgeren, og han vil følgelig være at frifinde for dennes Tiltale.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgeren at burde betale Sagsøgte med 200 Kr.

Torsdag den 15 December.

Nr 171/1926.   Konsul **Harry Jacobsen** (Fich)

mod

Arkitekt **H Dahlerup-Berthelsen** (Thamsen),

betræffende Opgørelse af Parternes Mellemværende i Anledning af en Entreprisekontrakt.

Østre Landsrets Dom af 8 Juni 1926: Sagsøgte, Konsul Harry Jacobsen, bør til Sagsøgeren, Arkitekt H Dahlerup Berthelsen, betale 1895 Kr 49 Øre med Renter 5 pCt p a fra den 6 Februar 1926 og Sagens Omkostninger med 200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten nedlagt Paastand om, at han frifindes for Indstævntes Tiltale, og at Indstævnte dømmes til at betale ham 1627 Kroner 17 Øre, nemlig 3522 Kroner 66 Øre — hvilket udgør 60 pCt af et Beløb, stort 5871 Kroner 09 Øre, som er medgaaet til en efter Bygningskommissionens Forlangende foretaget Forstærkning af Bygningens Tømmerkonstruktioner — med Fradrag af det Indstævnte ved Dommen tilkendte

Beløb af 1895 Kroner 49 Øre. Indstævnte paastaar sig principalt tilkendt 2395 Kroner 49 Øre nemlig det Beløb af 2495 Kroner 49 Øre, som han for Landsretten paastod sig tilkendt, med Fradrag af 100 Kroner for den Merudgift, som kan tænkes forarsaget derved, at der efter Bygningens Fuldførelse har maattet anbringes to yderligere Nedløbsrender fra Fodrenden.

For Højesteret foreligger herefter kun nedennævnte to Spørgsmaal til Prøvelse:

1. Spørgsmaalet, om der paahviler Indstævnte Ansvar for, at den ovenfor nævnte Forstærkning af Tømmerkonstruktionerne blev nødvendig.

Af Sagens Oplysninger fremgaar herom følgende: Indstævnte anholdt i et Andragende til Bygningskommissionen paa Appellantens Vegne bl a om Tilladelse til at opføre Bygningen med de viste Tømmerkonstruktioner i de angivne Dimensioner, idet det derhos bemærkedes, at Taget vilde blive dækket med Skifer. I sit Svar fremsatte Bygningskommissionen — som det maa antages som Følge af en Fejl fra den Bygningsinspektørs Side, der havde haft Sagen til Behandling — ingen Udtalelse om Tømmerkonstruktionerne i Almindelighed, men tillod at udføre Tagkonstruktionen med de angivne Dimensioner, dog paa Vilkaar af, at Udførelsen blev forsvarlig. Indstævnte, der ved Modtagelsen af Bygningskommissionens Skrivelse var opmærksom paa, at der deri benyttedes Ordet »Tagkonstruktion«, vil efter sin Fremstilling have staaet i den Formening, at dette Ord var en Fejlskrift for Ordet »Trækonstruktion« og lod derpaa uden nærmere Undersøgelse Tømmerkonstruktionerne udføre som af ham planlagt. Under Bygningens Opførelse blev Bygningskommissionen imidlertid opmærksom paa, at Tømmerkonstruktionerne var utilstrækkelige og fordrede dem derefter forstærket, hvilket medførte den ovenfor nævnte Udgift.

Da det er Indstævnte, der har foretaget den urigtige Dimensionering af Tømmerkonstruktionerne og han derhos har ladet dem udføre uden at sikre sig, at der forelaa en Godkendelse fra Bygningskommissionen, findes Ansvaret for den skete Fejl — saaledes som det ogsaa er antaget af et efter Dommens Afsigelse optaget sagkyndigt Skøn — at maatte paahvile ham, og dette findes ogsaa at maatte gælde med Hensyn til den Forstærkning af Tømmerværket, der vedrørte Taget.

Idet derhos den for Appellanten forvoldte Merudgift, som af Skønnet antaget, vil kunne ansættes til 60 pCt af den samlede Udgift, findes Indstævnte at maatte være pligtig at tilsvare det af Appellanten paastaaeede Beløb af 3522 Kroner 66 Øre.

2. Spørgsmaalet om, hvor stor Erstatning der tilkommer Appellanten i Anledning af Indstævntes Konstruktion af Fodrenden og Afløbet fra denne.

Hvad angaar dette Spørgsmaal, finder Retten, at der som Erstatning for den Appellanten paadragne Udgift til Forandringer ved Renden og dens Afløb samt for den opstaaede Vand-

skade, vil kunne tillægges ham det ved Dommen fastsatte Beløb af 600 Kroner.

Herefter vil Indstævnte være at dømme til at betale Appellanten 1627 Kroner 17 Øre.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale Appellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Arkitekt H Dahlerup Bertheisen, bør til Appellanten, Konsul Harry Jacobsen, betale 1627 Kroner 17 Øre samt Sagens Omkostninger for begge Retter med 500 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 12 Juni 1924 afsluttede Konsul Harry Jacobsen en Entreprisekontrakt om Opførelsen af en Bygning ved Østbanegaarden i Overensstemmelse med Tegninger og Beskrivelse, udført af Arkitekt H Dahlerup Berthelsen. Entreprisensummen var med et Tillæg for forudsete Ekstraarbejder 210 000 Kr, men da Bygningen var færdig, havde den kostet ca 266 000 Kr. Arkitekten beregnede sit Honorar efter Akademisk Arkitektforeningens Regler til 7700 Kr af et Beløb paa 201 000 Kr, og for senere tilkommende Ekstraarbejder til Beløb af 43 300 Kr og for Tegning og Tilsyn med Skilte 1722 Kr, ialt 9422 Kr. Efter Aftale mellem Parterne fragik et Beløb af 750 Kr, og Arkitekten modtog a conto 6100 Kr. Restbeløbet, 2572 Kr med Fradrag af et Beløb af 76 Kr 51 Øre, som han under Domsforhandlingen har frafaldet, altsaa 2495 Kr 49 Øre, har han under denne Sag paastaet Konsul Harry Jacobsen dømt til at betale med Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 6 Februar 1926.

Sagsøgte hævder i Modsætning til Sagsøgeren at have aftalt med denne, at han skulde have 7700 Kr i Honorar i det hele, hvorfor han kun anerkender Sagsøgerens Paastand med 850 Kr. Han har derhos paastaet, at Sagsøgeren maa være ansvarlig for en væsentlig Del af Ekstraarbejderne, men har indskrænket sit Modkrav til at omfatte 5850 Kr, hvorfor han under denne Sag paastaar Sagsøgeren dømt til at betale dette Beløb med Fradrag af de ovennævnte 850 Kr, altsaa 5000 Kr eller et Beløb efter Rettens Skøn.

De Arbejder, som Sagsøgte vil gøre Arkitekten ansvarlig for, er særligt følgende:

Toiletterne maatte anbringes et andet Sted end projekteret og lægges højere, hvorved de blev mindre rummelige, og hvorved der i Etageadskillelsen til et ovenfor liggende Butikslokale maatte indrettes en Forhøjning i en større Del af Lokalet, hvorved dets Værdi nedsættes.

Herved blev endvidere Loftshøjden for denne Del af Lokalet mindre end lovbefalet; Følgen var, at en Del af Loftet i Stueetagen og Taget maatte hæves, efter at Bygningen var færdig, hvilket kostede over 2300 Kr og medførte mange Bryderier med Lejerne og økonomiske Indrømmelser.

De oprindelige Tegninger var udarbejdet efter en fejl Kotehøjde, hvilket medførte, at et Gulv i en Hjørnebutik maatte sænkes 40 cm.

Sagsøgeren har ikke sørget for Opfyldelsen af Bygningslovens § 55, men uden Sagsøgtes Vidende endsige Samtykke søgt om Dispensation fra denne Bestemmelse, hvilket er imod Sagsøgtes Interesse og berettigede Krav; Bygningen formenes herved at være bleven 560 Kr = den sparede Udgift mindre værd.

En Tagrende, der af arkitektoniske Hensyn var konstrueret som en saakaldt Fodrende i Stedet for som vist paa Tegningen, nemlig som en (almindelig Tagrende) Hængrende, foraarsagede nogle Gange ved Snefald Oversvømmelse i Butikslokaler.

Begge Parter har afgivet Partsforklaring.

Foreløbig bemærkes, at Sagsøgte ikke har ladet afholde noget Skøn eller indhentet nogen sagkyndig Udtalelse om, hvorvidt Sagsøgeren kan have noget Ansvar for de mange Ændringer i det oprindelig projekterede Byggeforetagende, hvilket har foranlediget de betydelige Ekstraarbejder og dermed forbundne Udgifter. Retten finder det derfor betænkeligt at statuere, at han har paadraget sig saadant Ansvar, hvorved bemærkes, at Byggegrunden har været vanskelig, at der var Strejke og en Tid stærkt Regnvejr, og at de foretagne Ekstraarbejder delvis er beordrede af Bygningsautoriteterne.

Kun om det sidstnævnte Punkt, Oversvømmelser fra Tagrenden, har Sagsøgte ført nogle Vidner, efter hvis Forklaringer det maa antages, at Tagrenden ved Afleveringen har haft Fald mod begge Ender, hvor Nedløbsrørene befandt sig, men dog paa Grund af Rendens Længde 52 m, ikke helt tilstrækkeligt Fald, men at det midterste Parti senere er sunket noget, hvorved Vandet efter stærkt Snefald har samlet sig her og er trængt igennem Taget til Lokalerne nedenunder, hvor det har anrettet Skade, som Sagsøgte gøres ansvarlig for.

Da det er oplyst, at der kun var to Nedløb fra denne Tagrende, et ved hver Ende af den, og der efter det under Sagen oplyste maa gaas ud fra, at dette har været utilstrækkeligt, og at den indtraadte Skade i alt Fald tildels skyldes denne Omstændighed — hvorfor det ogsaa anses nødvendigt at anbringe flere Nedløb, — findes Sagsøgeren at maatte svare den af Sagsøgte i den Anledning fordrede Godtgørelse 600 Kr.

Da Sagsøgte ikke mod Sagsøgerens Benægtelse har bevist, at de 7700 Kr var aftalt som Honorar for hele Bygningsarbejdet uden Hensyn til senere indtraadte Ekstraarbejder, og da der er Enighed mellem Parterne om, at Honoraret i og for sig er rigtigt udregnet, vil der være at tilkende Sagsøgeren det paastaede Beløb 2495 Kr 49 Øre med Fradrag af nævnte 600 Kr, eller 1895 Kr 49 Øre med Renter som paastaet. Efter Omstændighederne vil Sagsøgte derhos have at betale Sagens Omkostninger med 200 Kr.

Ved Højesterets Dom s D i Sag Nr 326/1927 (**Rigsadvokaten mod Frederik Ferdinand Tersløse**) blev Tiltalte for Vold mod sagesløs Person anset i Medfør af midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 1, 2 Stk med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Nr 340/1926. Grosserer **P T Nielsen** (Trolle efter Ordre)

mod

Vaskeriejer **E Petersen** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at fraflytte et Lokale.

Østre Landsrets Dom af 12 November 1926: Sagsøgte, Vaskeriejer E Petersen, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Grosserer P T Nielsen, som Administrator af Ejendommen Thorvaldsensvej Nr 17 i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgeren 200 Kr til Sagsøgte inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Som fremhævet i Dommen var Lejligheden udlejet til deri at drive Vaskeri. Under Hensyn hertil og til, at det ikke er godtgjort, at der ved Indstævntes Virksomhed fremkaldes væsentlig andre Ulemper end de, der er forbundet med Vaskeridrift i Almindelighed, samt til at de paaklagede Ulemper maa antages i alt væsentligt at have været tilstede allerede da Vaskeriet før 1920 blev drevet af en anden Lejer, findes det betænkeligt at statuere, at Indstævnte har misligholdt Kontrakten.

I Henhold hertil vil Dommen i Overensstemmelse med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer P T Nielsen, til Indstævnte, Vaskeriejer E Petersen, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Kontrakt af 19 Maj 1920 udlejede den daværende Ejer af Ejendommen Thorvaldsensvej Nr 17 til Vaskeriejer E Petersen en Stuelejlighed bestaaende af Butik samt 2 Værelser m m. I Kontrakten hedder det bl a: det lejede maa kun benyttes til Vaskeri og Beboelse. — — — — — De af Lejeren opstillede Vaskerimaskiner med Motor maa ikke være til Gene for Beboerne i Ejendommen — — —, ligesom Benyttelsen ikke maa foraarsage generende Støj.«

Da der fra nogle Beboere fremkom Klager over de af Petersen benyttede Maskiner, opsagde Grosserer P T Nielsen som Administrator af Ejendommen Petersen til Fraflytning til Oktober Flyttedag 1926. Under Behandlingen af denne Opsigelse i vedkommende Forretningslokalenævns undersøgte Nævnet Forholdene paa Stedet og foreslog herefter Petersen at lade opmure i Kælderen en Pille, paa hvilken den Maskine, der foraarsagede Rystelser i Ejendommen, kunde opstilles. Petersen erklærede sig villig hertil, men da Nielsen ikke ønskede denne Pille opført — under Angivelse af, at det ikke vilde hjælpe — nægtede Nævnet i sit Møde den 25 Marts 1926 at godkende Opsigelsen.

Under Anbringende af, at Petersen har misligholdt Lejekontraktens Bestemmelser og derfor efter denne straks er pligtig at ryddeliggøre det lejede, har under denne Sag Sagsøgeren, Grosserer P T Nielsen, paastaaet Sagsøgte, Vaskeriejer E Petersen, dømt til straks, subsidiært til April Flyttedag 1927 at fraflytte de omhandlede Lokalteter.

Sagsøgte procederer til Frifindelse, subsidiært mod at opføre den nedenfor omtalte Murpille.

Der er under Sagens Gang optaget en Syns- og Skønsforretning, hvori det hedder: »Den i Vaskeriet anbragte Vaskemaskine foraarsager ingen Rystelser i Ejendommen, derimod frembringer Tørremaskinen (Centrifugen) altid, naar den er i Gang, en stærk Summen — nærmest som en Støvsuger — og svage Rystelser i hele den Side af Ejendommen, i hvilken Vaskeriet ligger, og naar Tøjet er lagt uregelmæssigt ned i nævnte Maskine, saaledes at den ene Side af Centrifugen er fyldt mere end den anden, frembringes der under Drift meget stærke Rystelser i alle Etager, saaledes at alle ikke fastgjorte Ting bevæger sig.« Efter Skønnet kan Rystelsen bringes til Ophør ved Opførelse paa nærmere angiven Maade af en svær Murpille, hvorhos de omhandlede Maskiner ikke foraarsager større Rystelser end Vaskerimaskiner i Almindelighed.

Det er oplyst, at der i den paagældende Lejlighed har været drevet Vaskeri i ca 20 Aar, at de samme Maskiner, som Petersen for Tiden benytter, er anskaffet af en tidligere Ejer af Vaskeriet for ca 12 Aar siden og uafbrudt benyttet, at Vaskningen før Anskaffelsen af Maskinerne foregik i Kælderen, men at Sundhedsautoriteterne efter Maskinernes Anskaffelse forbød den fortsatte Brug i Kælderen, hvorfor Ejendommens Ejer lod indrette Lejlighedens Køkken og Pige-kammer til Installation af Maskinerne.

Petersen har som Part forklaret, at han selv betjener Tørremaskinen, at han i egen Interesse lægger Tøjet ligeligt, at den kun benyttes Tirsdag, Onsdag og Torsdag i hver Uge, ca 10 Minutter ad Gangen

5 a 6 Gange i Dagens Løb, og at han af Hensyn til Beboerne ikke benytter den før op paa Formiddagen og ikke efter Kl 8 om Aftenen.

Da Lejligheden er udlejet til deri at drive Vaskeri, og der ikke ved Petersens Virksomhed fremkaldes andre Ulemper, end der er forbundet med Vaskeridrift i Almindelighed, skønnes Sagsøgte ikke at have misligholdt Kontrakten, hvorfor han vil være pure at frifinde, idet det maa paahvile Ejeren, hvis den fremkaldte Rystelse skønnes retsstridig i Forhold til de andre Lejere, da at afværge dette ved Opførelse af den nævnte Murpille.

I Sagsomkostninger vil Sagsøgeren have at betale Sagsøgte 200 Kr.

Fredag den 16 December.

Nr 142/1927. Fhv Godsejer **Søren Halds Konkursbo**
(Holten-Bechtolsheim)

mod

Creditkassen for Landejendomme i Østifterne (Gelting),

betræffende Spørgsmaalet om Gyldighed af et Udlæg.

Kendelse afsagt den 11 December 1926 af Fogedretten for Helsingør Købstad m v: Den begærte Udlægsforretning vil ikke kunne fremmes med Hensyn til de under Nr 119—120 registrerede Effekter, ca 4200 Td Runkelroer og ca 7300 Td Kaalrabi af samlet Værdi 8625 Kr. De under Nr 88—90 registrerede Dyr, 7 Faar, 1 Vædder og 1 Bede, af samlet Værdi 630 Kr, inddrages under det Rekvirenterne i Ejendommen med øvrige Tilbehør givne Udlæg.

Østre Landsrets Dom af 5 Marts 1927: Den begærte Udlægsforretning vil være at fremme ogsaa med Hensyn til de ovennævnte Effekter. I Sagsomkostninger for Landsretten bør Indstævnte, fhv Godsejer Søren Halds Konkursbo, til Appellanterne, Creditkassen for Landejendomme i Østifterne, betale 300 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

De under Nr 119 og 120 registrerede Rodfrugter, som maa antages at have været høstet, falder ikke ind under Bestemmelsen i Konkurslovens § 153, 1 Punktum, der heller ikke findes at kunne anvendes analogisk paa dem.

Idet der endvidere maa gives Appellanten Medhold i, at Retsplejelovens § 507, 3 Stk, ikke afgiver Hjemmel for at anse

Roerne som indbefattet under Pantet, vil Fogedrettens Kendelse være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Fogedrettens Kendelse bør, saa vidt paaanketer, ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Creditkassen for Landejendomme i Østifterne, til Appellanten, fhv Godsejer Søren Halds Konkursbo, med 600 Kroner.

De Indstævnte idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Fogedrettens Præmisser er saalydende:

Da de under Nr 119—120 registrerede Rodfrugter ikke er vedhængende Frugter af Ejendommen, og da de ikke falder ind under Bestemmelsen i 1 Punktum af Konkurslovens § 153, til hvis analogiske Anvendelse der savnes Føje, omfattes de ikke af Rekvirenternes Pantet.

Konkursboets Paastand med Hensyn til disse Effekter vil derfor være at tage til Følge.

Med Hensyn til de under Nr 88—90 registrerede Dyr, 7 Faar, 1 Vædder og 1 Bede maa der gives Rekvirenterne Medhold i, at disse Dyr som henhørende til Ejendommens Besætning er indbefattet under Pantsætningen, og disse Dyr vil derfor være at inddrage under det Rekvirenterne givne Udlæg.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Kendelse er afsagt den 11 December 1926 af Fogedretten for Helsingør Købstad m v og paastaas af Appellanterne, Creditkassen for Landejendomme i Østifterne, forandret derhen, at den begærte Udlægsforretning fremmes ogsaa med Hensyn til de i Kendelsen nævnte, under Forretningen som Nr 119 registrerede ca 4200 Tdr Runkelroer og som Nr 120 registrerede ca 7300 Tdr Kaalrabi. Indstævnte, fhv Godsejer Søren Halds Konkursbo, procederer til Stadfæstelse af Kendelsen.

Foreløbig bemærkes, at Parterne er enige om, at de paagældende Roer m v er nødvendige for Ejendommens Drift.

Om det end ikke kan antages, at Foderroer i sin Tid har hørt ind

under den Afrøde, der ved Pantsætningen af en Landejendom kan vedtages indbefattet i Pantet, maa det efter Landbrugets nuværende Driftsmaade antages, at Bestemmelsen i Konkurslovens § 153 eller dennes Analogi nu omfatter ogsaa dem, og de fornævnte Effekter vil derfor være at inddrage under Udlæget.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil Indstævnte have at godtgøre Appellanterne med 300 Kr.

Nr 289/1927.

Rigsadvokaten

mod

Carl Johan Martin Jensen (F Bülow),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 225.

Østre Landsrets Dom af 26 August 1927: Tiltalte Carl Johan Martin Jensen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Aage Smith, 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

Efter Dommens Afsigelse er Tiltalte blevet undersøgt af Amtslægen for Præstø Amt. Efter den af ham afgivne Erklæring maa det vel antages, at Tiltalte er Kværlant, men efter alt i Sagen foreliggende finder Retten dog, at denne hans sjælelige Defekt ikke er af en saadan Betydning, at han ikke har været sig sin Anmeldelses Urigtighed bevidst. Som Følge heraf maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 225. Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og med denne Forlængelse af Straffetiden vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 30 Dage. I

Færdig fra Trykkeriet den 11 Januar 1928.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolssekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 30.

Fredag den 16 December.

Salær for Højesteret betaler Tiltalte Carl Johan Martin Jensen til Højesteretssagfører Bülow 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, i hvilken den retslige Forundersøgelse har fundet Sted ved Retten for Næstved Købstad m v, tiltales Carl Johan Martin Jensen for den 18 Marts 1927 mod bedre Vidende at have anmeldt til Politimesteren i Næstved, at Overvagtmester i Statspolitiet, Toksværd, havde gjort sig skyldig i Tyveri.

Tiltalte er født den 14 April 1873 og senest anset ved Østre Landsrets Dom af 23 Juni 1921 efter Straffelovens § 185, jfr Lov 1 April 1911 § 13. med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

I December 1919 anmeldte Tiltalte til Politimesteren i Næstved, at han af Arbejdsmand J E Høst var bedraget for Restkøbesummen for en Hestesele, som Høst havde solgt for ham, saaledes at Tiltalte skulde have 45 Kr, hvoraf han kun havde faaet 20 Kr.

Ifølge Rapport af Januar 1920 fra ovennævnte Overvagtmester Toksværd paastod Høst kun at skyldte 20 Kr, som han indbetalte, og Tiltalte ønskede ikke videre foretaget i Sagen, naar han fik de 20 Kr, som derpaa udbetaltes ham. I Brev af 15 Januar 1923 til Justitsministeren anmeldte Tiltalte, at Høst til Toksværd havde indbetalt 25 Kr, og at Toksværd saaledes havde beholdt de 5 Kr. Efter at Høst til en i Slagelse optaget Politirapport havde bekræftet, at han kun havde indbetalt 20 Kr til Toksværd, meddelte Justitsministeriet den 23 Februar s A Tiltalte, at Sigtelsen mod Toksværd havde vist sig ganske grundløs.

I Brev af 1 December 1926 til Politimesteren i Næstved anklagede Tiltalte paa samme Grundlag Toksværd for Tyveri af de 5 Kr, hvorefter Anklagemyndigheden under 18 Februar 1927 resolverede, at der efter Omstændighederne ikke vilde være videre at foretage overfor Tiltalte i Anledning af hans Anmeldelse, men at der vilde være at tilkendegive Tiltalte, at han, saafremt han atter anmeldte Forholdet, ud-

satte sig for, at der indledes Undersøgelse mod ham for falsk Angivelse, hvilken Tilkendegivelse forkyndtes for Tiltalte den 23 s M.

I Brev af 18 Marts 1927 til Politimesteren i Næstved har Tiltalte paany sigtet Toksværd for Tyveri af de 5 Kr og fordret ham straffet herfor.

Tiltalte har under den mod ham i Anledning af sidstnævnte Anmeldelse rejste Undersøgelse ikke villet erkende, at Sigtelsen er grundløs, idet han henviser til, at Høst under en mod Tiltalte for uterligt Forhold overfor Høsts Hustru i 1920 rejst Sag skal have beediget, at han ialt har betalt 45 Kr. Under nævnte Sag gaar Høsts af Tiltalte da godkendte Forklaring imidlertid ud paa, at han i September 1919 havde betalt Tiltalte 25 Kr i Afdrag paa de 45 Kr, og Høst har nu inden Retten paany bekræftet, at han til Toksværd kun har indbetalt 20 Kr. Tiltalte har under Forundersøgelsen sluttelig erklæret, at han nu godt indser, at der ikke er tilstrækkelig Grund for at rette den fornævnte Beskyldning mod Toksværd.

Efter det ovenfor anførte findes det at maatte antages, at Tiltalte mod bedre Vidende har fremsat den Angivelse, med Hensyn til hvilken Anklagen er rejst, og Tiltalte vil herefter være at anse efter Straffelovens § 225 efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Tirsdag den 20 December.

Nr 180/1926. Aktieselskabet **Stenlejerne paa Sjællands Odde**
(Steglich-Petersen)

mod

Entreprenør **C C Thomsen** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at betale nogle hos Appellanten indkøbte Varer.

Vestre Landsrets Dom af 21 Juni 1926: Sagsøgte, Entreprenør C C Thomsen, bør til Sagsøgerne, A/S Stenlejerne paa Sjællands Odde, betale 3 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra den 24 Oktober 1925, indtil Betaling sker, men bør iøvrigt for deres Tiltale i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgerne til Sagsøgte 200 Kroner. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet Stenlejerne paa Sjællands Odde, til Indstævnte, Entreprenør C C Thomsen, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag søger Sagsøgerne, A/S Stenlejerne paa Sjællands Odde i København, Sagsøgte, Entreprenør C C Thomsen i Aalborg, til Betaling af 2908 Kr 52 Øre for leveret Ral og Sand m m til ligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 24 Oktober 1925, til Betaling sker. Sagsøgte har paastaet sig frifundet mod Betaling af 3 Kr, som han erkender at skyldes.

Sagsøgte har gjort gældende, at der ikke er godskrevet ham et af ham til Sagsøgerne den 16 September 1924 indbetalt Beløb af 1500 Kr, samt at han ikke har afkøbt Sagsøgerne det ham paa den fremlagte Regning under 10 December 1924 debiterede Søral og Sand til Beløb 1405 Kr 52 Øre.

Vedrørende den skete Indbetaling henviser Sagsøgte til en af ham i Afskrift fremlagt Kvittering for, at han den 16 September 1924 til den daværende Bestyrer af Sagsøgernes Afdeling i Aalborg, Sagsøgtes Søn, Entreprenør C A Thomsen, der da havde Incassobemyndigelse, har indbetalt det nævnte Beløb. Heroverfor har Sagsøgerne gjort gældende, at Beløbet ikke er kommet dem tilgode, og at Sagsøgte har været uberettiget til at betale det til C A Thomsen, idet Betalingen først er sket efter, at der var tilgaaet Sagsøgte en Skrivelse af 16 September s A fra dem om, at hans Søn var afskediget som Bestyrer, saaledes at den skete Betaling til ham maa være uden Betydning overfor dem. De har henvist til, at Beløbet vel i Sagsøgtes Kassebog er ført til Udgift under 16 September, men at denne Dato ikke kan være rigtig, idet Posten er indført efter en under samme Dato indført Udbetaling paa 40 Kr 70 Øre til Gas- og Elektricitetsværket, om hvilken Udbetaling det er ubestridt, at den først er sket den 18 s M, hvorhos der i Dato-rubriken umiddelbart over sidstnævnte Post er foretaget en Udradering. Endvidere har de henvist til, at den af dem i Stedet for C A Thomsen som Bestyrer antagne Vognmand Karl Kristensen som Vidne har forklaret, at han — antagelig den 17 September — har afsendt Brevet af 16 September, som han havde modtaget af Sagsøgerne til Videresendelse, at han blev ringet op af Sagsøgtes Bogholder T N

Mortensen, efter at denne havde modtaget Brevet, og at Mortensen under Telefonsamtalen udtalte, at C A Thomsen havde sagt noget om, at han vilde have 1500 Kr sendt i Løbet af 1 Time, da han ellers vilde stoppe Tilkørslen af Ral, hvortil Kristensen svarede, at det vist var uklogt at sende disse Penge til Thomsen. Bogholder Mortensen, der intet har kunnet oplyse om Raderingen i Kassebogen, har forklaret, at han intet som helst erindrer om at være kommet med en saadan Udtalelse, hvorimod han ved, at han har givet Sagsøgernes Skrivelse af 16 September Paategning om at være modtaget den 19 September Fmd, og han vil den Dag have haft en Telefonsamtale med Kristensen, hvorunder han mulig har nævnt, at C A Thomsen havde faaet 1500 Kr den 16 September, idet det var ham paafaldende, at Udbetalingen var sket samme Dag, som Sagsøgernes Skrivelse var dateret. Saavel dette Vidne som Sagsøgte har for Landsretten forklaret, at de er ganske sikre paa, at Udbetalingen er sket forinden Modtagelsen af Skrivelser af 16 September.

Efter det saaledes foreliggende findes det nu ikke godtgjort, at Betalingen af de 1500 Kr er sket, efter at Sagsøgte var gjort bekendt med Sønnens Afskedigelse, og der maa herefter gives Sagsøgte Medhold i, at han er berettiget til at kræve dette Beløb godskrevet sin Konto.

Med Hensyn til de 1405 Kr 52 Øre har Sagsøgte anført, at det Parti Søral og Sand, som dette Beløb angaar, vel er købt og forbrugt af ham, men at han har købt det af og betalt det til sin fornævnte Søn, der paa egen Haand drev Handel med den Slags Varer, medens Sagsøgerne ikke drev Handel med saadanne Varer ved Afdelingen i Aalborg, og at der derfor ikke kan tilkomme Sagsøgerne Betaling for Partiet. Sagsøgerne har heroverfor anført, at det paagældende Parti har været oplagt paa deres Plads i Aalborg og er betalt af dem, ligesom det er indført i Afdelingens Lagerbog og opført paa de ugentlige Rapporter, som C A Thomsen indgav til dem, saaledes at Sagsøgte, da Varerne tilhørte dem, maa være pligtig at betale til dem.

Naar imidlertid henses til, at C A Thomsen efter det oplyste for egen Regning har forhandlet Varer som de solgte, samt til, at Sagsøgte har afkøbt C A Thomsen personlig andre Varepartier af samme Slags, maa der gaas ud fra, at Sagsøgte ved Handlens Indgaaelse, Varernes Modtagelse, Forbrug og Betaling har været i en saadan god Tro angaaende C A Thomsens Ret til at disponere over Varerne paa egne Vegne, at han ikke kan tilpligtes at betale Sagsøgerne for Varerne.

Efter det saaledes anførte vil Sagsøgtes Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgerne have at godtgøre Sagsøgte med 200 Kr.

Nr 330/1927.

Rigsadvokaten
m o dFængslede **Gustav Johannes Arentsen** (Stein),

der tiltales for Tyveri og Forsøg herpaa samt Vold mod sagesløs Person.

Østre Landsrets Dom af 4 Oktober 1927: Tiltalte Gustav Johannes Arentsen bør straffes med Tugthusarbejde i 5 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Gottlieb Jacobsen, 300 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret under Medvirkning af Nævninger afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 8 Aar.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 8 Aar. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Johannes Arentsen, til Højesteretssagfører Stein 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Københavns Byrets 6 Afdeling, tiltales Gustav Johannes Arentsen A. for groft Tyveri ved i tyvagtig Hensigt indbrudsvis ved Vold, Dirk, falske eller tillistede Nøgler eller Indstigen gennem Vindue — i en Del af Forholdene sammen med en ikke under nærværende Sag tiltalt Mandsperson — paa de nedennævnte Tidspunkter at have skaffet sig Indgang i de ligeledes nedennævnte Huse og der stjaalet de ved hvert Forhold angivne Genstande:

- 1) Natten mellem den 10 og 11 September 1926 i Slagterforretningen, Jægersborg Alle 25, et i uafaaaset Pengeskuffe beroende Beløb af ca 40 Kr, tilhørende Slagtermester C Fehrmann, sammesteds,
- 2) Natten mellem den 17 og 18 September 1926 i Købmandsforretningen, Kastrupvej 89: Tobak til samlet Værdi 30 Kr, samt et kontant Beløb af ca 10 Kr tilhørende Detailhandler Jørgen Jensen, sammesteds,
- 3) en Nat i Midten af September 1926 i Ejendommen, Bredalsvej 9, Stuen: en frit fremme beroende, til 1 Kr 50 vurderet elektrisk Lommelampe, tilhørende Enkefru K Andersen, sammesteds,

- 4) Natten mellem den 20 og 21 September 1926 i Ejendommen, Øresundsgade 76, Stuen: frit fremme beroende Smykker og 1 Vinteroverfrakke, ialt vurderet til ca 500 Kr og tilhørende Viktualiehandler B Nestved, sammesteds,
- 5) Natten mellem den 30 September og den 1 Oktober 1926 i Ejendommen, Ny Carlsbergvej 2, Stuen: en Tegnebog, indeholdende ca 300 Kr, der beroede i en frit fremme hængende Jakke og tilhørte Urtekræmmer T Kirchheiner, sammesteds,
- 6) Natten mellem den 12 og 13 November 1926 i Ismejeriet, Tycho Brahes Alle 21: et i uafaalet Skuffe henliggende Beløb af ca 24 Kr, tilhørende Mejeriejer N P Jensen, sammesteds,
- 7) Natten mellem den 19 og 20 November 1926 i Viktualieforretningen, Lombardigade 6: frit fremme beroende Fødevarer til Værdi ca 10 Kr og en Soldaterbog, tilhørende Detailhandler Chr Hansen, sammesteds,
- 8) Natten mellem den 19 og 20 November 1926 i Detailforretningen, Højdevej 4, et i en uafaalet Skuffe beroende Beløb af ca 3 Kr, tilhørende Detailhandler Alexius Jørgensen, sammesteds,
- 9) Natten mellem den 9 og 10 Januar 1927 i Villaen, Rialtovej 27: frit fremme beroende Sølvtoj, vurderet til ca 500 Kr og ca 50 Kr i Kontanter, tilhørende Urtekræmmer Stripp, sammesteds,
- 10) Natten mellem den 17 og 18 Januar 1927 i Villaen, Rolf Krakes Alle 50: et i afaalet Skrivebord, som han opbrød, beroende kontant Beløb paa ca 64 Kr, samt frit fremme beroende Sølvtoj m v til samlet Værdi ca 300 Kr, alt tilhørende Viktualiehandler Wodrup, sammesteds,
- 11) Natten mellem den 31 Januar og 1 Februar 1927 i Ejendommen, Bjørnsonsvej 58, Stuen: kontante Beløb, blandt andet i en Sparebøsse, ialt ca 80 Kr og Sølvtoj m m til samlet Værdi ca 500 Kr, alt frit fremme beroende og tilhørende Købmand Niels M Christensen, sammesteds,
- 12) Natten mellem den 7 og 8 Februar 1927 i Købmandsforretningen, Frode Fredegods Alle 21: frit fremme beroende Spiritus og Tobak til Værdi ca 50 Kr, samt 30 Kr kontant, alt tilhørende Købmand H P Hansen, sammesteds,
- 13) Natten mellem den 15 og 16 Februar 1927 i Villaen, Strindbergsvej 70: en Del Sølvtoj, der beroede i en uafaalet Skuffe, Cigarer og en Vinteroverfrakke til samlet Værdi ca 175 Kr og tilhørende Depotarbejder M Andersen, sammesteds,
- 14) Natten mellem den 16 og 17 Februar 1927 i Villaen Holcks Plads Nr 3: Sølvtoj, Tobak og Spiritus til samlet Værdi ca 200 Kr, hvilke Genstande tilhørte Tandlæge K Martens, sammesteds, og dels beroede frit fremme, dels i Skabe, som han opbrød,
- 15) Natten mellem den 18 og 19 Februar 1927 i Villaen, Kong Georgsvej 26: en Ulster og 2 Portemonnaier med Indhold ca 3—4 Kr, der alt beroede frit fremme og ialt er vurderet til 150 Kr og tilhørende Urtekræmmer Axel E Friis, sammesteds,
- 16) Natten mellem den 22 og 23 Februar 1927 i Slagterbutikken, Husumgade 17: et Beløb af ca 15 Kr, der beroede i en uafaalet Pengekasse og tilhørte Slagtermester Ejnar Hansen, sammesteds,
- 17) en Nat i Februar 1927 i Viktualieforretningen, Rantzausgade 42:

frit fremme beroende Fødevarer til Værdi ca 30 Kr, og et i uafraaset Kasseapparat henliggende Beløb af ca 6 Kr, alt tilhørende Viktualiehandler J Schmidt, sammesteds,

18) Natten mellem den 28 og 29 Marts 1927 i Købmandsforretningen, Langagervej 18: frit fremme beroende Cigarer, Cigaretter m m til samlet Værdi ca 26 Kr og tilhørende Købmand Otto Mathiasen, sammesteds,

19) en Nat i Slutningen af Marts 1927 i Viktualieforretningen Stefansgade 40: frit fremme beroende Fødevarer til Værdi ca 10 Kr og et Beløb af 14 Kr tilhørende Viktualiehandler Møller Petersen, sammesteds,

20) Natten mellem den 7 og 8 April 1927 i Købmandsforretningen, Helikonsvej 10: frit fremme beroende Cigarer, Spiritus, Gilletteblade m m til samlet Værdi ca 100 Kr og tilhørende Købmand Enevold Enevoldsen, sammesteds, og

21) Natten mellem den 12 og 13 April 1927 i Villaen, Ulrich Birchs Alle 23: et kontant Beløb af ca 50 Kr og Vin til samlet Værdi 7 Kr, alt frit fremme beroende og tilhørende Grosserer L From, sammesteds. B for groft Tyveri og Vold mod sagesløs Person

1) ved sammen med en ikke under nærværende Sag tiltalt Mandsperson Natten mellem den 16 og 17 Oktober 1926 i tyvagtig Hensigt indbrudsvis ved Vold og Indstigen gennem Vindue at have skaffet sig Indgang i Stuelejligheden, Nitovej Nr 1, og der stjaalet en Købmand Georg Rieneck tilhørende frit fremme beroende Portemonnaie, indeholdende nogle faa Øre, og ved derefter i Soveværelset til nævnte Lejlighed med en Skruetrækker at have tildelt Købmand Rieneck en Del Slag, hvorved fremkom de i Amtslæge Djørups Erklæring af 18 s M beskrevne Læsioner, og

2) ved — muligvis sammen med en ikke under nærværende Sag tiltalt Mandsperson — Natten mellem den 20 og 21 Februar 1927 i tyvagtig Hensigt indbrudsvis ved Vold og Indstigen gennem Vindue at have skaffet sig Indgang til Lagerlokalerne i Konfekturfabrikken, Mikkel Bryggersgade 18, og der stjaalet en Forretningens Bestyrer Leopold Kleist Møller tilhørende, til 2 Kr vurderet Saks, der beroede frit fremme, og ved derefter i et tilstødende Soveværelse med en Todtenschläger at have tildelt Bestyrer Møller et Slag i Hovedet, hvorved der fremkom et dybt kvæstet Saar i venstre Panderegion, gaaende gennem til Bløddelene.

C for Forsøg paa groft Tyveri ved i tyvagtig Hensigt indbrudsvis ved Vold, Dirk, falske eller tillistede Nøgler eller Indstigen gennem Vindue — i en Del af Forholdene sammen med en ikke under nærværende Sag tiltalt Mandsperson — paa de nedenfor anførte Tidspunkter at have skaffet sig Indgang i de nedennævnte Huse, som han dog forlod uden at have stjaalet noget.

1) Natten mellem 13 og 14 Oktober 1926 i Ejendommen, Amagerfælledvej 21, Stuen,

2) en Nat i Oktober 1926 i Ejendommen, Aaboulevard 33,

3) en Nat i Januar eller Februar 1927 i Ejendommen Toftøjevej 32, Stuen,

4) Natten mellem den 14 og 15 Februar 1927 i Villaen, Kongelundsvej 30,

5) en Nat i Februar eller Marts 1927 i Ejendommen, Vanløsebyvej 42, Stuen, og

6) Natten mellem den 22 og 23 Februar 1927 i Forretningen, Rantzausgade 36.

D for simpelt Tyveri ved

1) en Dag i Midten af Marts 1927 sammen med en ikke under nærværende Sag tiltalt Mandsperson at have stjaalet en udenfor K F U Ms Bygning i Rosenborggade henstaaende, uafaaet Herrecykel til Værdi ca 50 Kr, tilhørende Bud Børge Christensen, Duevej 118, 1 Sal,

2) en Dag omkring 20 Marts 1927 at have stjaalet en udenfor Ejendommen, Sundholmsvej 52, henstaaende, uafaaet Herrecykel til Værdi ca 125 Kr og tilhørende Billedhugger H Andersen, sammesteds, og

3) en Nat i April 1927 sammen med en ikke under nærværende Sag tiltalt Mandsperson at have stjaalet en paa Femkløvervej henstillet uafaaet Herrecykel, hvis Værdi og Ejermannd ikke er konstateret.

Tiltalte er født den 10 Januar 1904 og tidligere anset ved Københavns Byrets Dom af 8 April 1922 efter Straffelovens § 229, 4 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og samme Rets Dom af 15 December 1924 efter Straffelovens § 230, II, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Ved Nævningernes Kendelse, som Retten lægger til Grund, er Tiltalte kendt skyldig i samtlige de Forhold, for hvilke han er tiltalt.

Tiltalte vil herefter være at anse efter Straffelovens § 231, I, efter dens § 231, II, jfr tildels § 46, samt efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 1, II, efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 5 Aar.

Onsdag den 21 December.

Nr 311/1927.

Rigsadvokaten

mod

Axel Oluf Jørgensen (Henriques),

der tiltales for Hæleri.

Vestre Landsrets Dom af 10 September 1927: De Tiltalte Richardt Mikkelsen og Axel Oluf Jørgensen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost, førstnævnte i 60 Dage og sidstnævnte i 20 Dage, dog at Straffens Fuldbyrdelse for Tiltalte Jørgensens Vedkommende udsættes og efter Forløbet af 5 Aar fra denne Doms Afsigelse bortfalder, saafremt de i midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 20 fastsatte Vilkaar overholdes. Saa udreder Tiltalte Mikkelsen og Sagens Omkostninger, dog at Tiltalte Jørgensen in solidum med ham udreder Fjerdedelen heraf, og at Tiltalte Mikkelsen udreder til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Johnsen, i Salær 60 Kr og Tiltalte Jørgensen til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Dahl, i Salær 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte Jørgensen, dels af det offentlige for denne Tiltaltes Vedkommende.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt angaar Tiltalte Jørgensen, anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande, saaledes at Femaarsfristen regnes fra denne Højesteretsdoms Af sigelse. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Axel Oluf Jørgensen til Højesteretssagfører Henriques 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er de Tiltalte, Richardt Mikkelsen og Axel Oluf Jørgensen, ved 3 jydsk Statsadvokatur Anklageskrift af 11 November 1926 sat under Tiltale til at lide Straf:

Tiltalte Mikkelsen efter Straffelovens § 228 for simpelt Tyveri ved Natten til den 10 Juli 1926 at have tilegnet sig en Husejer Otto Sørensen, Koksspang, tilhørende Gaas til en Værdi af ca 12 Kr, der sad i en frit tilgængelig Stald paa Bestjaalnes Ejendom.

Tiltalte Jørgensen efter Straffelovens § 238 for Hæleri ved kort efter i Esbjerg af Medtiltalte at have modtaget fornævnte Gaas, uagtet han vidste eller maatte vide, at den var stjaalet.

Tiltalte Mikkelsen er derhos ved samme Statsadvokatur Kontinuations-Anklageskrift af 27 Juni 1927 yderligere sat under Tiltale til at lide Straf efter Straffelovens § 228 for simpelt Tyveri ved den 21 Marts 1927 om Aftenen Kl ca 6 i Forening med en under denne Sag ikke tiltalt Person at have tilegnet sig ca 50 Fl Tuborg Pilsner til en Værdi af ialt 19 Kr 75 Øre tilhørende Købmand N P Høyer, Teglværksgade 15, Esbjerg, og beroende i en aflaaet Jærnbanevogn, der henstod paa et frit tilgængeligt Ladespor paa Statsbanernes Terræn ved Exnersgade i Esbjerg.

Tiltalte Mikkelsen er født den 23 Juli 1895 i Raahede og er, foruden at han ved Justitsministeriets Skrivelse af 18 Februar 1911 er blevet fritaget for at sættes under Tiltale for Tyveri og Forsøg herpaa samt Bedrageri paa Betingelse af Værgeraadsforsorg efter Reglerne i Lov Nr 72 af 14 April 1905, tidligere anset ved Sunds-Gudme Herreders Politirets Dom af 27 Februar 1914 efter Lov 3 Marts 1860 § 3, dog saaledes, at den udstaaede Varetægtsarrest er traadt i Stedet for Straf, ved 9 Regiments Krigsret Dom af 15 November 1918 efter Straffelov for Krigsmagten § 158 med ensom Arrest i 2 Dage og ved 10 Re-

giments Krigsrets Dom af 18 Februar 1919 efter Straffelov for Krigsmagten §§ 158 og 120, jfr § 122, med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage.

Tiltalte Jørgensen er født den 24 Marts 1899 i Esbjerg og er tidligere, foruden at han inden Ribe Købstads Politiret den 20 Marts 1919 for Overtrædelse af Udførselsforbud har vedtaget at betale en Statskassen tilfaldende Bøde af 50 Kr, anset ved Viborg Landsoverrets Dom af 10 Juli 1916 efter Straffelovens § 108, 2 Stk, jfr § 46, samt efter dens §§ 100 og 101, jfr § 37 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage. Ved Vestre Landsrets Dom af 29 September 1926, der stadfæster en af Retten for Varde Købstad m v den 15 Juli s A afsagt Dom, er han derhos anset efter Lov om Motorkøretøjer m v af 20 Marts 1918, saaledes som den er ændret ved Lov af 6 Maj 1921 § 32, jfr §§ 4, Stk 1, Rubr 4, Litra A, § 17, Stk 9 og § 24, Stk 1, med en Statskassen tilfaldende Bøde af 500 Kr, hvorhos i Medfør af samme Lovs § 34 Retten til at være eller blive Fører af Motorkøretøj frakendtes ham for bestandig, og ved Esbjerg Købstad m v Rets Dom af 24 August 1926 er han efter sidstnævnte Lovs § 17, Stk 1 og 9, § 22, Stk 1, og § 24, Stk 1 og 2, anset med en Tillægsstraf af simpelt Fængsel i 20 Dage.

Tiltalte Mikkelsen har erkendt, at han Natten til den 10 Juli 1926 har tilegnet sig den i Anklageskriftet af 11 November 1926 nævnte Gaas under de i samme anførte Omstændigheder, men vil hævde, at han, der ved den paagældende Lejlighed vil have været meget beruset, ikke har tilegnet sig den i Berigelseshensigt. Han har herom afgivet forskellige indbyrdes afvigende Forklaringer, af hvilke den sidst afgivne gaar ud paa følgende:

Den 9 Juli 1926 ved 6 Tiden kørte Tiltalte som Passager i Medtiltalte Jørgensens Automobil, som førtes af denne, fra Esbjerg til Varde, hvor de svirede forskellige Steder, og begge blev berusede. Om Natten mellem Kl 12 og 1 kørte de tilbage, og paa Hjemvejen gik Tiltalte ind i en Gaard, der laa ved Landevejen mellem Varde og Hjerting, for at hente Vand til Automobilet, medens Medtiltalte Jørgensen forblev ved samme. Tiltalte fandt en Pumpe paa Gaardspladsen og gik ind i en af Gaardens Bygninger — vistnok en Stald — hvortil Døren ikke var aflaaet, for at finde noget at tage Vandet i. I Mørket fik han fat i et Dyr og uden nærmere at tænke over, hvad han foretog sig, nærmest i Kaadhed, tog han det med sig ud til Automobilet uden at dræbe det og smed det op i Rummet foran Bagsædet. Ved 2 Tiden om Natten naaede de Tiltalte Esbjerg, hvor de satte Automobilet ind i Medtiltalte Jørgensens Garage. Da Tiltalte belavede sig paa at gaa hjem, kom Medtiltalte efter ham med Gaasen i Haanden, idet han udtalte: »Den tager jeg«, men iøvrigt blev der ikke talt mellem dem om, hvorledes den var kommen op i Vognen, og Tiltalte vil ikke have givet Medtiltalte Gaasen som Vederlag for Køreturen. Tiltalte, som oprindeligt har forklaret, at Medtiltalte formentlig ikke havde lagt Mærke til, at Tiltalte havde smidt Gaasen op i Automobilet, har senere forklaret, at det er hans faste Overbevisning, at Medtiltalte maa have set ham komme med Gaasen. Da de kort efter blev antruffet af 2 Politibetjente, viste det sig, at Gaa-

sens Hovede var afrevet, hvilket Tiltalte mener, at Medtiltalte har gjort efter at have taget Dyret i Vognen.

Tiltalte Jørgensen har benægtet ved den paagældende Lejlighed at have gjort sig skyldig i Hæleri og har afgivet følgende Forklaring:

Efter at være kommen tilbage til Esbjerg fra Køreturen kom Medtiltalte Mikkelsen hen til ham med en Gaas, som Tiltalte ikke tidligere havde bemærket, og sagde, at han ikke skulde have kørt for Medtiltalte for ingen Ting. Medens nu Tiltalte Jørgensen oprindeligt har forklaret, at han modtog Gaasen uden at spørge Medtiltalte om, hvorledes han var kommen i Besiddelse af den, og at Grunden hertil var, at han var for beruset til at fatte Mistanke om, at Gaasen var stjaalet, har han senere forklaret, at han, der kun i mindre Grad var paavirket af Spiritus, ønskede at faa at vide, hvorledes Medtiltalte, der var meget beruset, var kommen i Besiddelse af Dyret, og derfor spurgte denne herom uden at faa andet Svar end, at det kunde være ham ligemeget. Tiltalte sagde nu til Medtiltalte Mikkelsen, at han foreløbig tog Gaasen med sig hjem, indtil Medtiltalte var i Stand til at afgive nærmere Forklaring. Tiltalte vil først have opdaget, at dens Hovede var afrevet, da de kort efter blev antruffet af Politiet og indbragt paa Politistationen.

Af vedkommende Politibetjent er forklaret, at begge de Tiltalte og særlig Tiltalte Mikkelsen maatte betegnes som kendeligt paavirkede ved Anholdelsen, men at de ikke kunde anses som utilregnelige.

Det fremgaar derhos af en Lægeerklæring, udstedt paa Grundlag af en over Tiltalte Jørgensen foretagen Spiritusprøve Kl 4,20 Formiddag den 10 Juli, at hans Tilstand ikke kunde kendetegnes som Beruselse, men at han »syntes paavirket«.

Med Hensyn til det i Kontinuationsanklageskriftet anførte Tyveri har Christen J J Søndergaard herom forklaret følgende:

Han og Tiltalte Mikkelsen, der i Løbet af Eftermiddagen den 21 Marts 1927 havde drukket vistnok 6—7 Bajere hver samt 3½ Flaske Portvin i Forening, fik den Tanke, at de maaske kunde skaffe sig noget Øl fra en Banevogn; de fulgtes derpaa ad til Banepladsen, hvor de gik ind paa Ladesporet, der var frit tilgængeligt. Her fandt de et Stykke gammelt Jern eller lignende, ved Hjælp af hvilket de oprød Laasen paa en Tuborg Jærnbanevogn. De udtog af Vognen en Kasse, hvoraf de tog ca 20 Bajere, som de kort efter drak. 2 eller 3 Gange vendte de derefter tilbage og tog Resten, som de drak samme Aften. Det er senere oplyst, at Kassen tilhørte den i Kontinuations-Anklageskriftet nævnte Bestjaalne. Efter Søndergaards Formening var de lige gode om saavel at frabryde Laasen som at stjæle Øllet. De var begge stærkt paavirkede af Spiritus, da de begik Tyveriet, men begge var efter hans Formening fuldt klare over deres Handlinger.

Søndergaard er ved en af Retten for Esbjerg Købstad m v den 9 Maj 1927 afsagt Dom kendt skyldig i simpelt Tyveri for det af ham udviste Forhold.

Tiltalte Mikkelsen har oprindeligt nægtet sig skyldig i det heromhandlede Forhold, men har senere, foreholdt den af Søndergaard afgivne Tilstaaelse, forklaret, at han intet kan huske derom, men at han

muligvis har været saa fuld, at han kan have deltaget i Tyveriet uden at vide Besked om det.

Af Vognmandskusk Jens Hansen er som Vidne forklaret, at han om Aftenen den 21 Marts saa Tiltalte Mikkelsen i Følge med en anden Person paa Ladesporet, hvor han rumsterede med nogle Øflasker i Nærheden af Tuborgvognen. De gjorde ikke Indtryk af at være berusede, idet de i hvert Fald havde saa megen Omtanke, at de fjernede sig, da de følte sig iagttagne.

Kredslægen i Esbjerg har derhos i en under 25 Juni 1927 udstedt Erklæring udtalt, at Tiltalte Mikkelsen, der hverken er sindssyg eller aandssvag, efter hans Mening er en Person af lav (degenerativ) Type, som er ganske modstandsløs overfor Alkohol og overfor de Indskydelser, som opstaar hos ham, naar han er beruset, men at der ikke er noget, som tyder paa, at hans Forbrydelser skyldes en saakaldt pathologisk Rus.

Ved det i Sagen oplyste maa det anses godtgjort, at Tiltalte Mikkelsen har gjort sig skyldig i den i Kontinuationsanklageskriftet anførte Tilegnelse af Øllet, og idet det ligeledes maa antages, at han, om end i betydelig Grad paavirket af de nydte Drikkevarer dog ikke ved nogen af de i Anklageskrifterne anførte Lejligheder har befundet sig i en Tilstand, der har ophævet eller væsenlig formindsket hans Tilregnelighed, vil begge de anførte Forhold være at tilregne ham som simpelt Tyveri.

For Tiltalte Jørgensens Vedkommende findes det ved det oplyste paa Trods af hans Benægtelse godtgjort, at han ikke har kunnet være uvidende om Tiltalte Mikkelsens ulovlige Tilegnelse af Gaasen, og det af ham udviste Forhold vil herefter være at tilregne ham som Hæleri.

Efter det anførte vil de Tiltalte for de af dem udviste Forhold være at anse efter de i Anklageskrifterne nævnte Straffebestemmelser.

Den af Tiltalte Mikkelsen forskyldte Straf findes i Medfør af midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, og Tiltalte Jørgensen findes i Medfør af samme Bestemmelse og i Henhold til Grundsætningen i Straffelovens § 64 at burde anses med en Tillægsstraf af lige Fængsel i 20 Dage, hvilken sidste Strafs Fuldbyrkelse dog vil være at udsætte, saaledes at den efter 5 Aar fra denne Doms Afsigelse bortfalder paa de nedenanførte Vilkaar. De Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger som nedenfor anført.

Nr 303/1927.

Rigsadvokaten

m o d

Niels Ahm Jensen Bach (Møldrup),

der tiltales for Bedrageri eller svigagtigt Forhold m m.

Vestre Landsrets Dom af 14 September 1927: Tiltalte, Restauratør Niels Ahm Jensen Bach, bør til Randers Købstads Kæmner-

kasse bøde 100 Kr, men bør iøvrigt for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det offentlige og derunder i Salær til den for Tiltalte ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Stensgaard, 70 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Møldrups 150 Kroner, der udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Anklageskrift af 17 August 1927 fra 1 Jyske Statsadvokatur Restauratør Niels Ahm Jensen Bach, der er født den 15 August 1871, og som ved Randers Købstads Politirets Dom af 21 Februar 1914 er anset med en Bøde af 40 Kr til Randers Købstads Politikasse efter Politivedtægtens § 70 og 20 Kr til Randers Købstads Kæmnerkasse efter Beværterlov af 10 Maj 1912 § 34, 4 Stk, foruden at han to Gange har vedtaget Bøder, sat under Tiltale til at lide Straf

I. principalt efter Straffelovens § 251 eller dennes Analogi for Bedrageri, subsidiært efter Straffelovens § 257 for svigagtigt Forhold, ved siden November 1922 eller dog siden December 1924, i den Hensigt at unddrage Staten de denne i Henhold til Lov Nr 253 af 12 Juni 1922, jfr Lov Nr 220 af 1 Maj 1923, tilkommende Afgifter, bedragerisk at have fortsat Driften af den ham tilhørende Beværtning i Lille Voldgade Nr 1 i Randers uden at betale og uden at drage Omsorg for at kunne betale de fremtidige Afgifter af Omsætningen i Beværtningen, saaledes at det samlede uberettigede Afgiftsbeløb andrager: for Tiden fra November 1922 til August 1927 ialt 4430 Kr 16 Øre, for Tiden fra December 1924 til August 1927 ialt 3545 Kr 91 Øre;

II. efter Lov Nr 98 af 10 Maj 1912 § 8 for Overtrædelse af samme Lovs § 2 for i det ovenfor under I nævnte Tidsrum at have undladt dels at føre autoriseret Hovedbog, dels at opføre Status, uanset at han som Beværter i Henhold til Bevilling af 31 Marts 1913 havde Pligt hertil.

For saa vidt angaar Forhold I har Tiltalte erkendt at staa i Resistance som i Anklageskriftet nævnt, men har forklaret, at han, der ingensinde har ladet Kunderne betale Afgiften gennem en Forhøjelse af Varepriserne eller et procentvis Tillæg til disse, paa Grund af sine

økonomiske Forhold har været og vedblivende er ude af Stand til at betale de uberigtigede Afgiftsbeløb; han har benægtet dermed at have tilsigtet eller gjort sig skyldig i noget bedrageligt Forhold.

Selv om Tiltalte har fortsat sin Erhvervsvirksomhed uden Udsigt til at kunne betale de efter fornævnte Love skyldige Afgifter, findes hans Forhold imidlertid ikke at kunne tilregnes ham som bedrageligt Forhold, og han vil derfor for saa vidt angaar dette Forhold være at frifinde for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag.

Med Hensyn til Forhold II er det ved Tiltaltes egen Erkendelse og det iøvrigt oplyste godtgjort, at han har gjort sig skyldig i det ham her paasigtede Forhold, og han vil herfor efter Lov Nr 98 af 10 Maj 1912 § 8 for Overtrædelse af samme Lovs § 2 være at anse med en Bøde til Randers Købstads Kærnerkasse paa 100 Kr.

Den under Sagen nedlagte Paastand om Udredelse af en Erstatning paa 4195 Kr 17 Øre til Statskassen vil efter det foranførte ikke kunne tages under Paakendelse her under Sagen.

Efter Omstændighederne vil Sagens Omkostninger være at udrede af det offentlige og derunder i Salær til den for Tiltalte beskikkede Forsvarer ved Landsretten 70 Kr.

Torsdag den 22 December.

Nr 50/1927. **Københavns Belysningsvæsen** (Bruun)

mod

Vognmand **J Dehlsen** (Winther),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at betale Erstatning for Skade paa en Lysmast.

Københavns Byrets Dom af 9 Oktober 1926: Sagsøgte, Vognmand J Dehlsen, kendes fri for Tiltale under denne Sag af Sagsøgerne, Københavns Belysningsvæsen. Sagsøgerne bør inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse til Sagsøgte betale Sagens Omkostninger med 75 Kr.

Østre Landsrets Dom af 6 December 1926: Den indankede Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten betaler Appellanterne, Københavns Belysningsvæsen, til Indstævnte, Vognmand J Dehlsen, med 100 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Københavns Belysningsvæsen, til Indstævnte, Vognmand J Dehlsen, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Under denne Sag søges Sagsøgte, Vognmand J Dehlsen, af Sagsøgerne, Københavns Belysningsvæsen, til Betaling af 423 Kr 09 Øre som Erstatning for Skade tilføjet en Sagsøgerne tilhørende, i Vesterfarimagsgade ved Fortovskant opstillet Lysmast derved, at den Sagsøgte tilhørende Lastmotorvogn K 10576 den 21 December 1925 ved Middagstid tørnede imod den. Tillige paastaas Renter af Beløbet 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 20 August 1926, til Betaling sker.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet.

Det fremgaar af Sagens Omstændigheder, at Kørebanen paa det paagældende Sted var chausseret og havde en Bredde af godt 17 Meter, med et Fald paa Midten til Rendesten af 35 Centimeter, med stærkest Fald ved Rendesten, men iøvrigt højst 1:40. Vejret var taaget og Vejbanen fuldstændig islagt.

Føreren af Vognen, Chauffør S Aa Flinck, der straks efter Paakørslen tilkaldte Politiet, har som Vidne forklaret, at han kører i fast Rute mellem Carlsbergbryggerierne og disses Depot paa Østerbro og da altid passerer Vesterfarimagsgade. Han har ogsaa tidligere passeret den, naar den har været islagt, derunder to Gange tidligere samme Dag, uden at Vognen nogensinde havde vist Tegn til Udgliden. Han kørte ogsaa ved den heromhandlede Lejlighed, ved hvilken Føret var glattere, end han hidtil havde oplevet, for at undgaa Muligheden for Udgliden c 4 Meter fra Fortovskanten for at være saa nær Midten af Kørebanen som muligt uden at behøve at vige for modgaaende Færdsel. Farten udgjorde 10 a 12 Kilometer i Timen. Pludselig gled Bagvognen til venstre, og det var ikke muligt for Vidnet at rette den op, men den gled sidelængs ned mod Fortovskanten og ramte Lysmasten.

Idet, som Sagen foreligger, Chaufførens Forklaring findes at maatte lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, og det derfor maa antages, at Chaufføren har udvist al paakrævet Omhu og Agtpaagivenhed for

at undgaa Skadetilføjelse, ligesom at Materiellet har været i Orden, vil Sagsøgtes Paastand om Frifindelse være at tage til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 75 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt den 9 Oktober 1926 af Københavns Byrets 13 Afdeling og paastaas af Appellanterne, Københavns Belysningsvæsen, ændret i Overensstemmelse med deres for Underretten nedlagte Paastand, medens Indstævnte, Vognmand J Dehlsen, paastaar Dommen stadfæstet.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil Indstævntes Paastand være at tage til Følge.

Appellanterne findes derhos at burde betale Indstævnte Sagens Omkostninger for Landsretten med 100 Kr.

Nr 117/1927. Lensgreve **Frederik Christian Moltke** (Liebe)
m o d

Husmand Jens Chr Hansen (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til at kræve et Brugsforhold fornyet.

(Sagen behandlet skriftligt).

Østre Landsrets Dom af 31 Marts 1927: Sagsøgte, Husmand Jens Chr Hansen, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Lensgreve Fr Chr Moltke, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Lensgreven til Hansen med 125 Kr, inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Til den i Dommen omtalte Regel i Lov Nr 113 af 10 April 1926 § 1 om Brugerens Ret til at kræve Brugsforholdet fornyet for Tidsrummet indtil 1 April 1935 er der vel ikke knyttet nogen udtrykkelig Bestemmelse om, at Reglen skal have tilbagevirkende Kraft. Reglen findes imidlertid i sig selv — overensstemmende med hvad der ifølge Lovens Forarbejder maa antages at være tilsigtet — at hjemle, at tidligere stedfundne Opsigelser og tidligere indgaaede Kontrakter om Brugsrettigheder for Tredje-

mand, som vilde være uforenelige med Brugerens Ret til Brugsforholdets Fornyelse, bliver ugyldige, selv om de oprindelig var lovlige. Indstævnte vil derfor være at frifinde for Appellantens Tiltale. Den indankede Dom, som har samme Resultat, og hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger tiltrædes, vil herefter kunne stadfæstes.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde tilsvare Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Lensgreve Frederik Christian Moltke, til Indstævnte, Husmand Jens Chr Hansen, med 200 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Lejekontrakt af 29 Oktober 1910 udlejede Lensgreve Fr Chr Moltke til Husmand Jens Chr Hansen fra 1 Maj 1910 at regne et Greven tilhørende Hus, Matr Nr 29 af Haslev under Bregentved Hovedgaard. Huset, hvortil der hørte Have og Jordlod, var paa de i Lov Nr 87 af 23 Maj 1902 om Fæste-, Leje- og Tjenestehuse omhandlede Vilkaar givet i Leje til Jens Chr Hansen, idet man tænkte sig, at han skulde være fast Arbejder paa Bregentved Avlsgaard, og kunde Lejemaalet opsiges fra begge Sider til hvert Aars 1 Maj med i det mindste $\frac{1}{2}$ Aars Varsel.

Ved Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 § 18, 3 Stk blev det imidlertid bestemt, at de ved Lovens Ikrafttræden bestaaende Lejemaal om Huse af den nævnte Art af vedkommende Bruger kunde fordres fornyet for Tidsrummet indtil 1 April 1927, men ifølge Paragraffens 2 Stykke kunde Opsigelse til Fratrædelse ske med 1 Aars Varsel til Fratræden 1 April 1927.

Da Jens Chr Hansen i Foraaret 1923 havde overtaget en Stilling som Mælkehandler i Haslev og ikke mere forrettede Arbejde ved Avlsgaarden, blev han under 10 Marts 1926 opsagt til at fratræde Lejemaalet om Huset den 1 April 1927.

Imidlertid blev det ved Lov Nr 113 af 10 April 1926, § 1, 1 Punktum, bestemt, at Brugere ved Udløbet af Leje- og Forpagtningstiden for de i Lov Nr 373 af 30 Juni 1919, jfr Lov Nr 217 af 21 April 1921, omhandlede Huse havde Ret til at kræve Brugsforholdet fornyet for Tidsrummet indtil 1 April 1935, og i Henhold til denne Bestemmelse har Jens Chr Hansen nægtet at fraflytte Huset til 1 April 1927.

Lensgreve Moltke, der samtidig med, at han opsagde Lejemaalet,

ved skriftlig Kontrakt havde udlejet Huset til en anden Mand, der arbejdede paa Bregentved Avlsgaard, androg derefter i Medfør af § 2 i Loven af 10 April 1926 Kommissionen for Brug af Huse paa Landet i Sjælland og Lolland Falsters Stifter om Tilladelse til at blive fritaget for at forny Brugsforholdet til Jens Chr Hansen, men ved Kendelse af 6 September 1926 afslog Kommissionen dette hans Andragende.

Under nærværende ved Retten for Bregentved-Gisselfeld Birk forberedte Sag har Lensgreve Moltke, der hævder, at den Husmand Jens Chr Hansen den 10 Marts 1926 givne Opsigelse ikke kan være annulleret ved Loven af 10 April 1926, paastaet Jens Chr Hansen tilpligtet at fraflytte Huset Matr Nr 29 af Haslev den 1 April 1927. Han gør herved særligt gældende, at der ikke i Loven af 1926, i Modsætning til hvad der er Tilfældet med Loven af 30 Juni 1919, er optaget en udtrykkelig Bestemmelse om, at den Brugeren givne Ret til at kræve de ved Lovens Ikrafttræden bestaaende Lejemaal fornyet skal gælde, selv om Ejeren inden Lovens Ikrafttræden lovligt har opsagt Lejemaalet til Ophør, og at man herfra maa kunne slutte, at Lovgiverne ikke ved Loven af 1926 har villet give en tilsvarende Bestemmelse for ikke at komme til at fratage Ejerne af Lejehusene deres Dispositionsret over deres Ejendomme for nye 8 Aar. Han har derhos anført, at han, som nævnt, allerede d 10 Marts 1926 har udlejet Huset til en anden Mand, og at der af denne er bebudet et Erstatningssøgsmaal imod ham, saafremt Gyldigheden af Lejemaalet ikke anerkendes. Han har sluttelig hævdet, at det maa anses som et alment anerkendt Retsprincip, at man ikke giver Love tilbagevirkende Kraft, naar der ved disse gøres Indgreb i gyldigt bestaaende Retsforhold, og at det herfor i alt Fald maa kræves, at saadant udtrykkeligt og klart siges i Loven.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet. Han hævder, at Loven af 1926 i § 1 giver de nuværende Brugere af den Slags Lejehuse, som Sagen drejer sig om, en ubetinget Ret til ved Lejemalets Udløb at kræve Brugsforholdet fornyet indtil 1 April 1935, hvad han ogsaa, straks efter Lovens Ikrafttræden, har fremsat Krav om, og at den Omstændighed, at han forud for Lovens Ikrafttræden lovlig efter den dagældende Ret var opsagt til Fratrædelse den 1 April 1927, ikke kan betage ham den ham ved Loven tillagte Ret, der er uafhængig af, af hvilken Grund Lejemaalet udløber, og det saa meget mindre, som Opsigelsen er givet paa et Tidspunkt, da en Lovgivning af det omhandlede Indhold maatte kunne ventes.

Da man i 1919 paatænkte at forbedre Lejehusmændenes Kaar ved bl a at tillægge dem en Ret til at kræve deres Brugsforhold forlænget i et Tidsrum af 8 Aar, blev der under 29 April 1919 udgivet en midlertidig Lov, hvorved det bl a bestemtes, at Lejemaalet angaaende de hernævnte Husmandsbrug ikke af Ejeren kunde opsiges til et tidligere Tidspunkt end den 1 Maj 1920, og at Lejeren, uanset om Ejeren inden Lovens Ikrafttræden lovligt havde opsagt Lejemaalet til Ophør til et tidligere Tidspunkt end den 1 Maj 1920, havde Ret til at beholde Brugen af Huset indtil dette Tidspunkt, medmindre Ejeren selv vilde benytte Huset til Beboelse. Da de paatænkte nye Regler derefter blev givet ved Loven af 30 Juni 1919, hvorved der gaves Brugeren Ret til

at kræve Lejemaalet fornyet for Tidsrummet indtil 1927, blev der i denne Lovs § 18, 3 Stk, paa Baggrund af den nysanførte Bestemmelse i den midlertidige Lov optaget en tilsvarende Bestemmelse om, at Lejerens Krav endogsaa havde Gyldighed, selv om Ejeren inden Lovens Ikrafttræden lovligt havde opsagt Lejemaalet til Ophør.

For nu — efter at der var hengaaet ca 6½ Aar — yderligere at sikre de mange Lejehusmænd, der efter den 1 April 1927 vilde blive stillet uheldigt, hvis de ikke paany kunde faa overladt Husmandsbruget, saaledes som tidligere, blev der af Regeringen den 20 November 1925 forelagt i Folketinget et Lovforslag, der bl a gik ud paa i betydelig videre Udstrækning end tidligere at sikre Lejehusmændene den fortsatte Benyttelse af deres Husmandsbrug. — I Folketingsudvalget angaaende dette Lovforslag opnaaedes der imidlertid kun Flertal for ved en eventuel Lov ved det nuværende Brugsforholds Ophør at give de vedkommende Brugere samme Ret til at kræve Brugsforholdet fornyet indtil 1 April 1935 som der ved Loven af 30 Juni 1919 § 18, 3 Stykke var givet Brugeren for Tidsrummet indtil 1 April 1927 med visse Indskrænkninger i Ventilbestemmelserne i §§ 2 og 3. I denne Skikkelse blev Loven derefter vedtaget af Folketinget og ligeledes i uændret Form vedtaget af Landstinget den 31 Marts 1926, hvorefter den under 10 April s A blev stadfæstet af Kongen.

Efter alt, hvad der saaledes foreligger, maa der gaas ud fra, at det har været Meningen med Loven af 10 April 1926, at der ogsaa i Henseende til de forinden Lovens Ikrafttræden givne Opsigelser skal gælde en tilsvarende Regel som den i Loven af 30 Juni 1919 i § 18, 3 Stk, optagne, og for denne Forstaaelse af Loven af 1926 taler med Styrke den Omstændighed, at Loven kun er givet som en Tillægslov, jfr ogsaa herved dens Titel »Lov om Ændringer i og Tillæg til Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 osv.«, hvilket kan forklare, at den oftnævnte Bestemmelse i Loven af 30 Juni 1919 ikke er gentaget i Loven af 10 April 1926.

Da der herefter maa gives Jens Chr Hansen Medhold i det af ham til Støtte for hans Frifindelsespaastand anførte, vil denne være at tage til Følge, hvorhos Sagsøgeren vil have at betale Hansen Sagens Omkostninger med 125 Kr.

Fredag den 23 December.

Nr 51/1927. Forsikringsaktieselskabet »Skjold« (Trolle)

mod

Landmand O N Olsen (Fich efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Størrelsen af en Indstævnte tilkommende Forsikringssum.

Østre Landsrets Dom af 5 Februar 1927: De Sagsøgte, Forsikrings-Aktieselskabet Skjold, bør til Sagsøgeren, Landmand O N Olsen, betale 5888 Kroner 40 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 30 November 1926, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 500 Kr. At efterkomme inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter Dommens Afsigelse har Appellanterne betalt Indstævnte 500 Kr, som yderligere Forskud paa den ham tilkommende Invaliditetserstatning, og den af Appellanterne for Højesteret nedlagte Paastand gaar herefter ud paa, at de frifindes mod at betale Indstævnte 1450 Kroner 80 Øre med Renter. Indstævnte paastaar principalt Appellanterne dømt til at betale ham 6888 Kroner 40 Øre med Renter.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, maa det billiges, at der er tilkendt Indstævnte i Dagpenge 1825 Kroner og i Invaliditetserstatning 6000 Kroner, og Appellanterne, der har betalt Indstævnte i Forskud ialt 2436 Kroner 60 Øre, vil herefter være at dømme til at betale Indstævnte 5388 Kroner 40 Øre med Renter. I Henseende til Sagens Omkostninger for Landsretten vil Landsrettens Dom være at stadfæste. Appellanterne vil derhos have at betale 300 Kroner i Salær til Højesteretssagfører Fich, der efter Beskikkelse har givet Møde for Indstævnte.

Thi kendes for Ret:

Appellanterne, Forsikringsaktieselskabet Skjold bør til Indstævnte, Landmand O N Olsen, betale 5388 Kroner 40 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 30 November 1926, til Betaling sker. I Henseende til Sagens Omkostninger for Landsretten bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. Til Højesteretssagfører Fich betaler Appellanterne i Salær for Højesteret 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Police Nr 77 092 Litra A af 24 Oktober 1924 forsikredes Sagsøgeren, Landmand O N Olsen, i Forsikringsaktieselskabet Skjold mod Følger af Ulykkestilfælde for en Forsikringssum ved Invaliditet af ind-

til 10 000 Kroner samt Dagpenge ved forbigaaende Arbejdsudygtighed paa indtil 5 Kr daglig i de første 365 Dage efter, at Ulykkestilfældet er sket. I Forsikringsbetingelsernes § 18 findes følgende Bestemmelser angaaende Selskabets Erstatningspligt ved Invaliditet:

»Naar den Forsikrede lider af en saadan Legemsbeskadigelse, at hans Erhvervsevne væsenlig og vedblivende forringes, udbetales den for Invaliditet fastsatte Forsikringssum (jfr § 12) helt eller delvis. Der skelnes imellem følgende »Invaliditetsgrader«:

1°) Invaliditet af 1 Grad, som er til Stede, naar den Forsikrede er blevet fuldstændig og vedblivende udygtig til legemligt og aandeligt Arbejde og ikke kan undvære andres daglige Hjælp og Tilsyn. Som saadan betragtes altid Tab af begge Øjne, begge Hænder eller Fødder, en Haand og en Fod, saavel som uhelbredelig Aandsforstyrrelse, der udelukker ethvert Arbejde.

Selskabet udbetaler for dette Tilfælde kontant hele den gældende Forsikringssum for Invaliditet.

2°) Invaliditet af 2 Grad, som er til Stede, naar Evnen til at erhverve det fornødne til eget og Familiens Underhold vel væsenlig er gaaet tabt, men den Tilskadekomne dog ikke behøver daglig Hjælp af andre. Som Invaliditet af 2 Grad betragtes altid Tab af en Haand eller en Fod, fuldstændig Tab af Høreevnen eller Taleevnen, saavel som Aandsforstyrrelse, der dog tilsteder legemligt Arbejde. Fuldstændig Lamhed i et af de større Lemmer sættes lige med Tab af samme.

Selskabet udbetaler for dette Tilfælde kontant i det højeste 75 pCt og i det mindste 50 pCt af den gældende Forsikringssum for Invaliditet.

3°) Invaliditet af 3 Grad, som er til Stede, naar der er bibragt den Forsikrede en vedvarende betydelig Legemsbeskadigelse, medens dog intet af de under 1°) og 2°) nævnte Tilfælde kan siges at være indtraadt. Ved Bedømmelsen af denne Invaliditetsgrad vil der være at tage særligt Hensyn til, hvorvidt den Forsikredes Erhvervsevne, betragtet i Forhold til hans Samfundsstilling, Dannelse, Kundskaber og Formue, er blevet formindsket ved Ulykkestilfældet.

Selskabet udbetaler for dette Tilfælde en kontant Erstatning engang for alle af indtil $33\frac{1}{3}$ pCt af den gældende Forsikringssum for Invaliditet. For Tab af det ene af to sunde Øjne betales altid 30 pCt, for fuldstændig Tab af højre Tommelfinger 25 pCt, venstre Tommelfinger 20 pCt, højre Pegefinger 15 pCt, venstre Pegefinger $12\frac{1}{2}$ pCt, og en af de andre Fingre 10 pCt.«

Den 8 April 1925 kom Sagsøgeren til Skade under sit Arbejde med at bære en Sæk op ad en Trappe. Ulykkestilfældet medførte nogen Tids Sengeleje, og da Sagsøgeren stadig led under Følgerne af Ulykkestilfældet, blev han i Efteraaret 1926 underkastet Undersøgelser af Overlæge, Dr med P N Hansen og Afdelingslæge Ph Levison, hvorhos han den 27 September 1926 blev røntgenundersøgt af Læge H J Panner, der angiver som Resultat af Undersøgelsen, at de foreliggende Forandringer sikkert stammer fra Følgerne af »en Kompressionsfraktur af 1 Lumbalvirvel, hvis nøjagtige Forhold ikke nu kan udredes som Følge

af de reparative Processer, som har fundet Sted senere.« I Erklæring af 28 September 1926 konkluderer Læge Ph Levison derhen:

»Man maa sikkert antage, at Gangforstyrrelser, Vandladningsbesværlighederne, Impotensen og Følelsesløsheden i Benene skyldes den ovennævnte Fraktur, og at der næppe er Udsigt til, at disse Symptomer vil svinde. Men tillige syntes der at være kommet en traumatisk Neurose, om hvis Prognose det er svært at udtale sig. Den kan lige saa godt forværres som svinde noget.

Alt i alt maa han i Øjeblikket siges at være Invalid i betydelig Grad.«

Endelig udtaler Overlæge P N Hansen, der efter Anmodning fra Selskabet havde undersøgt Sagsøgeren, i Skrivelse af 18 Oktober 1926 til Selskabet:

»Ifølge det nu fremkomne, navnlig Resultatet af Røntgenundersøgelserne har Landmand O N Olsen paadraget sig en ret svær Læsion af sin Hvirvelsøjle. Om end jeg ikke helt kan være enig med Dr Levison i hans Undersøgelsesresultater, og uagtet en Del af de forefundne Føleforstyrrelser (paa Armene) ikke ret vel kan skyldes Ulykkestilfældet, maa Tilfældet dog siges at være endnu alvorligere, end jeg efter min Undersøgelse mente mig berettiget til at antage.

Jeg tror derfor, at man ved Vurderingen af Ulykkesfølgerne maa komme saa højt som til 25—30 pCt.«

Under Henvisning til Ulykkestilfældet og dets Følger paastaar Sagsøgeren under nærværende Sag Forsikrings-Aktieselskabet Skjold tilpligtet at betale 7388 Kr 40 Øre, idet Invaliditeten ansættes til 75 pCt og den deraf følgende Erstatning til 7500 Kr, hvortil kommer 5 Kr om Dagen i 365 Dage som Dagpenge eller 1825 Kr, altsaa ialt 9325 Kr, hvorfra gaar 1936 Kr 60 Øre som udbetalt Forskud, eller til Rest 7388 Kr 40 Øre. Af Beløbet paastaas Renter 5 pCt p a fra Stævningens Berammelsesdag, den 30 November 1926.

De Sagsøgte paastaar sig frifundet mod at betale til Rest 1950 Kr 90 Øre, hvorved er beregnet en Invaliditetserstatning paa 3000 Kr.

Sagsøgeren har under Partsafhøring forklaret, at han maatte ligge fra Ulykkestilfældet indtil den 20 Juni 1925, og at han fremdeles er ude af Stand til at varetage sin tidligere Gerning, idet han kun kan udføre ganske let Syssel, der ikke kræver legemlig Anstrengelse.

Efter det saaledes foreliggende skønner Retten, at den tilstedeværende Invaliditet maa henføres under Invaliditet af 2 Grad efter Forsikringsbetingelserne, og at den passende kan ansættes til 60 pCt, saaledes at der tilkommer Sagsøgeren en Invaliditetserstatning paa 6000 Kr.

Idet de Sagsøgte ikke under Sagen har gjort nærmere Rede for den af dem foretagne Beregning af Dagpengene, findes Sagsøgerens Paastand i denne Henseende at maatte tages til Følge.

Der vil herefter være at tilkende Sagsøgeren 5888 Kroner 40 Øre med Renter som paastaet.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgeren med 500 Kr.

Nr 330/1926. **Udenrigsministeriet (Aagesen)**

mod

Tolk Konstantin Johannes Emig (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Krav paa at erholde et udlagt Beløb godtgjort af Appellanten.

Østre Landsrets Dom af 29 December 1926: De Sagsøgte, Udenrigsministeriet, bør til Sagsøgeren, Tolk Konstantin Johannes Emig af Maxstadt a d Wolga, Rusland, betale 2640 Kr med Renter deraf 5 pCt aarlig fra den 2 April 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 350 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Foreløbig bemærkes, at Beløbet paa de 5000 Rubler er et Beløb, som Indstævnte, som det maa antages, paa Rendtorffs Vegne forskudsvis har udbetalt til en Leverandør af Næringsmidler til Krigsfangerne.

Ved de i Sagen foreliggende Oplysninger maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at Indstævnte har Krav paa af Appellanten at faa betalt de to af Indstævnte for Læge Rendtorff udlagte Beløb paa tilsammen 6600 Rubler. Derimod findes Indstævnte, der er hjemmehørende i Rusland, og som har udlagt Rubelbeløbene for Rendtorff i Rusland under dennes Ophold der, ikke at kunne gøre noget Krav gældende i Anledning af, at Rublerne siden er blevet værdiløse, og det saa meget mindre som der ikke uden videre kan gaas ud fra, at Indstævnte har lidt et effektivt Formuetab ved ikke at faa Rubelbeløbet udbetalt umiddelbart efter Henvendelsen til Appellanten i April 1919.

Herefter vil Appellanten i Overensstemmelse med sin subsidære Paastand være at dømme til at betale Indstævnte 6600 Rubler med Renter 5 pCt aarlig fra Landsretsstævningens Dato, den 24 August 1926. Sagens Omkostninger for begge Retter vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Udenrigsministeriet, bør til Indstævnte, Tolk Konstantin Johannes Emig, betale 6600 Rubler med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 24 August 1926, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Skrivelse af 14 Juni 1917 fra Udenrigsministeriet blev Reserve-læge E V Rendtorff ansat som rejsende Inspektør for de østrig-ungarske Krigsfangeleje i Rusland under det udvidede kongelige Gesandt-skab i Petrograd. Rendtorff rejste til Rusland og tog Hovedkvarter i Astrakan. Hans Opgave var at varetage de østrig-ungarske Krigsfan-gers Tarv paa den danske Regerings Vegne. Paa Grund af de svig-tende Forsendelser af Penge og de særlig vanskelige Forhold, under hvilke hele Arbejdet blev udført, indtraf det ofte, at Rendtorff stod og manglede Penge til Indkøb af de fornødne Næringsmidler til de østrig-ungarske Krigsfanger. I Astrakan kom han i Forbindelse med den rus-siske Tolk Konstantin Johannes Emig, og da Rendtorff paa et givet Tidspunkt stod uden Midler til Afholdelse af de Udgifter, der paahvi-lede ham som Repræsentant for den danske Stat, formaaede han Emig til at laane sig et Beløb stort 5000 Rubler. Laanet blev ydet Rendtorff som det danske Udenrigsministeriums Repræsentant og var ikke et privat Laan. For det ydede Laan blev der for Udenrigsministeriets Regning indkøbt Næringsmidler til Krigsfangerne. Dette Laan ydedes Rendtorff ca 1 August 1918. Under den nedenfor omtalte Rejse udlagde Emig for Rendtorff ialt 1600 Rubler.

Den 4 August 1918 ankom en østrig-ungarsk Kommission, som af-løste Rendtorff, der straks traf Foranstaltninger til sin Hjemrejse. Imid-ler tid kom der gennem en østrigsk Kurér Meddelelse om, at en anden østrig-ungarsk Delegation, som var afrejst til Turkestan for ogsaa dér at afløse en Dansker, vilde komme i en meget farlig Situation, da der var udbrudt Krigstilstand, hvorfor Chefen for den østrig-ungarske Kom-mission i Astrakan formaaede Rendtorff til at foretage en Rejse til Turkestan, da han som Repræsentant for en neutral Magt havde Chancer for at yde Hjælp.

Den 17 August afrejste Rendtorff og paa denne Rejse, hvor han engagerede og blev ledsaget af Emig som Tolk blev saavel Rendtorff som Emig uberettiget taget til Fange af britiske Myndigheder og som Fanger ført gennem hele Persien og Indien, og først efter 5 Maaneders Forløb oplystes det, at det hele beroede paa en Fejltagelse. Under dette Fangenskab og ved de senere Forhold blev Emig, der nu blev nødt til at vende hjem til Rusland over Bombay, London og København, be-røvet alt, hvad han havde ført med sig, ligesom hans Ejendom i Rus-land gik tabt.

Den 11 Marts 1919 ankom Rendtorff og Emig til Danmark og ved Skrivelse af 2 April 1919 fremsatte Rendtorff paa Emigs Vegne dels Krav paa Erstatning for den Behandling, der var blevet ham til Del, dels Krav paa det Beløb 6600 Rubler, Emig havde laant ham, men som han paa Grund af deres Tilfangetagelse ikke havde kunnet fremsætte før. Efter forskellige Forhandlinger, og efter at Rendtorff den 16 Februar 1920 atter havde krævet Ministeriet, erkendte dette endelig ved en Skrivelse af 13 Marts s A at være Beløbet 6600 Rubler skyldig og stil-lede dette Beløb til Disposition mod behørig Fuldmagt. Emig var da rejst til Rusland og havde anmodet Rendtorff om at ordne sine Sager.

Rendtorff fik senere for den Behandling, han havde været Gen-

stand for fra de britiske Myndigheders Side Erstatning af den engelske Regering, og ligeledes lykkedes det Emig af denne Regering at faa dels Gage og dels Rejsendgifter refunderet, men ingen Erstatning for Tort og Svie. Det har ikke for Emig været muligt at faa en tilfredsstillende Ordning med Ministeriet hverken med Hensyn til Erstatning for Tort og Svie eller med Hensyn til det Beløb, han har laant Rendtorff, idet Udenrigsministeriet henviser dels til den engelske Regering, hvad Erstatning angaar, og dels til den østrig-ungarske Regering, hvad Laanet angaar, og vil med Hensyn til dette sidste Beløb i al Fald kun betale i de nu værdiløse Rubler, hvilket Rendtorff ikke paa Emigs Vegne har kunnet acceptere og heller ikke ved den afgivne Skylderkklæring af 13 Marts 1920 fra Udenrigsministeriet kunde accepteres, da Rublerne allerede paa dette Tidspunkt var værdiløse. I Udenrigsministeriets nævnte Skrivelse af 13 Marts 1920 til Rendtorff hedder det bl a:

»Hvad angaar det af Hr Emig til Køb af Mel til østr-ung Krigsfanger i Astrakan udlagte Beløb af Rbl 5000 samt det Delegationen ydede Laan paa Rbl 1600, skal man bemærke, at de omhandlede Beløb vil kunne udbetales til Dem, naar De her i Ministeriet forelægger behørig udstedt Fuldmagt fra Hr Emig for Dem til at modtage Beløbene, samt Tilladelse fra Handelsministeriet til, uanset Indførselsforbudet, at erholde de nævnte Beløb udbetalt.«

Under denne Sag paastaar Sagsøgeren Tolk Konstantin Johannes Emig af Maxstadt a d Wolga, Rusland, de Sagsøgte Udenrigsministeriet dømt til at betale en Erstatning for Tort og Svie, stor 10 000 Kr og de ovennævnte 6600 Rubler principalt til Kursen den 1 September 1918, nemlig 55, eller 3630 Kr med Renter 5 pCt aarlig fra nævnte Dato, subsidiært til Kursen den 2 April 1919, nemlig 40, eller 2640 Kr med Renter fra denne Dag.

De Sagsøgte paastaar sig principalt frifundet subsidiært frifundet mod at betale 6600 Rubler.

Med Hensyn til den paastaaede Erstatning paa 10 000 Kr gør de Sagsøgte gældende, at den danske Stat ikke kan være ansvarlig for Følgerne af den Behandling som Russeren Emig er blevet udsat for fra britiske Myndigheders Side. I denne Betragtning maa Retten give de Sagsøgte Medhold, hvorfor der ikke vil kunne tillægges Sagsøgeren nogen Erstatning for Tort og Svie.

Hvad Laanet angaar, hævder de Sagsøgte, at Rendtorff ved Modtagelsen af dette ikke har kunnet forpligte den danske Stat, men vel Østrig-Ungarn. Naar Ministeriet i den nævnte Skrivelse af 13 Marts 1920 udtaler, at Beløbet kan udbetales mod behørig Fuldmagt, var det, fordi Ministeriet endnu paa dette Tidspunkt laa inde med østrig-ungarske Midler, hvoraf Beløbet kunde afholdes, men Beløbet blev ikke udbetalt, fordi Rendtorff ikke skaffede den fornødne Fuldmagt, og Rendtorff laa iøvrigt paa det paagældende Tidspunkt selv inde med en Kassebeholdning paa godt 10 000 Rubler, hvoraf Pengene kunde være udbetalt.

Rendtorff har som Vidne forklaret, at dette sidste Rubeibeløb var Penge, han laante af den østrigske Kommission til Bestridelse af sine og Emigs Omkostninger ved Rejsen til Turkestan, men at han undlod

at bruge deraf, fordi Pengene blev taget fra ham af Englænderne, og fordi der ved Tilbageleveringen i Bombay manglede et Beløb, hvorfor han lod dem sende hjem gennem det danske Konsulat i forseglede Stand, medens han selv af Konsulen laante de fornødne Midler.

Rendtorff har endvidere forklaret, at han ikke havde Ret til at udbetale heraf til Emig, fordi han havde Forpligtelser overfor Østrigere, der i Fangelejren havde betroet ham Penge m v, til et større Beløb. Iøvrigt var Emig rejst tilbage til Rusland, da Rendtorff fik dette Rubelbeløb udbetalt. Naar det trak ud med Fuldmagten, skyldes det ikke Forsømmelse fra Rendtorffs Side, men den usikre Postgang med Rusland. Emig var nemlig rejst tilbage til Rusland, da Ministeriets Skylderklæring forelaa.

De Sagsøgte Hovedargument mod Betaling af Laanet er, at Rendtorff ikke har kunnet forpligte den danske Stat, men at ethvert Krav hidrørende fra det danske Gesandtskabs Arbejde for de østrig-ungarske Fanger m m, maa rettes mod denne Stat. Om dette Forhold har Rendtorff oplyst, at der hurtigt efter hans Ankomst til Astrakan udbrød Revolution dér, og at han efter dette Tidspunkt aldrig kunde regne med Postgang og Bankvæsen. Han maatte handle efter Konduite. Det var saaledes ofte nødvendigt for ham for at skaffe Mad m v til Fangerne at laane sig frem, hvilket efter Rendtorffs Fremstilling alle de andre Inspektører i russiske Krigsfangeleje ogsaa gjorde. Bl a havde Rendtorff engang ved en tidligere Lejlighed af Emig laant 40 000 Rubler, som han senere betalte tilbage. Naar han ikke fik betalt Emig Laanet paa 6600 Rubler, skyldtes det, at han over Hals og Hoved maatte foretage Rejsen til Turkestan. Rendtorff har efter sin Forklaring hele Tiden foretaget disse Transaktioner i Tillid til, at han derved forpligtede det danske Gesandtskab i Petrograd, hvorfra han modtog sine Instruktioner, og som ved en tidligere Lejlighed havde komplimenteret ham fordi han havde optaget Laan og efter hans Mening var det netop hans Pligt og tillige en Nødvendighed for ham at optræde som Repræsentant for det neutrale Danmark, idet han kun med denne Baggrund havde Mulighed for at udføre sit Hverv. Rendtorff anfører dernæst, at Udenrigsministeriet saa sent som Februar 1922 laa inde med godt 91 000 Kr tilhørende Østrig-Ungarn, og at man burde have betalt Emig heraf.

Selv bortset fra, at Udenrigsministeriet den 13 Marts 1920 har afgivet en uforbeholden Skylderklæring, maa Retten finde Ministeriet forpligtet til at tilbagebetale Sagsøgeren det af ham til Rendtorff ydede Laan, idet det ikke er tilkendegivet Rendtorff, at han handlede paa den østrig-ungarske Stats Vegne og for dennes Regning, men tværtimod, at det var det danske Gesandtskab, der optraadte med neutrale Midler. Herefter bliver der kun Spørgsmaal om, efter hvilken Kurs Laanet skal tilbagebetales.

Det bemærkes herved, at det maa anses tilstrækkeligt godtgjort, at Rubelkursen den 1 September 1918 var 55 og den 2 April 1919 var 40, mens Rubler var værdiløse den 13 Marts 1920.

Der maa nu gives Sagsøgeren, der har anmeldt sit Krav den 2 April 1919, men først fik det anerkendt omtrent et Aar efter, skønt Ministeriet laa inde med østrig-ungarske Midler, Medhold i, at de Sagsøgte af

Hensyn til de Kurssvingninger, der fandt Sted, og til det Rentetab, Sagsøgeren vilde lide, uden Ophold burde have taget Stilling til Sagsøgerens Krav, og de Sagsøgte findes under Hensyn til, at Rubler i Marts 1920 var ganske værdiløse, ikke at have fyldestgjort dette Krav.

De Sagsøgte maa derfor være ansvarlig for det Tab, der ved den langsomme Forretningsgang er paaført Sagsøgerne.

Da de Sagsøgte imidlertid først er kommet til Kundskab om Sagsøgerens Krav efter hans Ankomst hertil Landet, og da der ikke findes at kunne paalægges de Sagsøgte noget Ansvar for, at britiske Myndigheder ved at holde Sagsøgeren tilbage hindrer ham i at anmelde sit Krav paa et tidligere Tidspunkt, vil Kursen 40, der gjaldt den 2 April 1919, være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse. De Sagsøgte vil herefter være at dømme til at betale Sagsøgeren 2640 Kr.

Sagens Omkostninger vil de Sagsøgte derhos have at betale Sagsøgeren med 350 Kr.

Nr 276/1926.   Gaardejer **Chr Dahl** (Kemp)

mod

Gaardejer **Henning Thorø** (Henriques).

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at udrede Erstatning for en af hans Hest forvoldt Skade.

Søndre Landsrets Dom af 21 Juni 1926: Indstævnte, Gaardejer Henning Thorø, bør for Sagsøgeren, Gaardejer Chr Dahls Tiltale under nærværende Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Indstævnte med 100 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Søndre Landsret.

For Højesteret har Appellanten nedsat den Erstatning, han paastaar sig tilkendt, til 1094 Kroner. Appellanten har derhos erklæret, at han ikke vil støtte noget Krav paa Bestemmelsen i D L 6—10—2.

Af Sagens tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger fremgaar følgende:

Det var den 2 Juli 1925, at Appellanten blev sparket. Hesten stod ikke tøjret til en Vogn, men til en Hegnspæl ved en Tømme, der maa antages at have givet den et ikke helt ringe Spillerum, og Vejen — om hvilken det efter det for Højesteret oplyste ikke er godtgjort, at den laa paa Indstævntes Grund — var indhegnet saaledes, at Appellanten, der havde Indstævntes Hest paa sin venstre Haand, ikke kunde vige ud til højre.

Som udtalt i Dommen kan det ikke anses for godtgjort, at

Hesten tidligere har vist saadanne ondsksfulde Tilbøjeligheder, at særlige Forsigtighedsregler var paakrævet. I det man derhos med Dommen er enig i, at Appellanten ved den paagældende Lejlighed har tilsidesat almindelig Agtpaagivenhed, vil Dommen overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Gaardejer Chr Dahl, til Indstævnte, Gaardejer Henning Thorøe, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage fra denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende ved Haderslev Købstads Ret forberedte Sag paastaar Sagsøgeren, Gaardejer Chr Dahl, Gabøl, Indstævnte, Gaardejer Henning Thorøe, sammesteds, dømt til Betaling af 1794 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 6 Januar 1926, til Betaling sker, idet han til Støtte herfor anfører følgende:

Efter at Dahl den 2 Juni f A henimod Aften havde spændt Hestene fra Ploven, satte han sig op paa den nærmer Hest for at ride hjem. Han kom ridende ad en paa Thorøes Grund beliggende Markvej, der benyttes som Adgangsvej for de tilstødende Lodsejere, deriblandt Dahl. I det han vilde ride forbi en Thorøe tilhørende Hest, der stod tøjret til en Mælkevogn ved den ene Side af Vejen, men som han ikke havde set, før han var lige henne ved den, slog Hesten ud imod Dahl og tilføjede ham en Læsion i Knæleddet, der ifølge fremlagt Lægeerklæring har medført, at han, der maatte ligge til Sengs fra 2 til 23 Juli f A, har været helt arbejdsudygtig indtil 31 s M, og endnu den 24 Marts d A, da den sidste udstedte Lægeerklæring udfærdigedes, ikke havde genvundet sin fulde Arbejdsdygtighed. Under Henvisning til Grundsætningen i DL 6—10—2 samt til, at Thorøe ved paa den anførte Maade at tøjre Hesten, der ved tidligere Lejligheder skal have vist sig ondsksfuld, har handlet uforsvarligt, paastaas han dømt til at betale Dahl Erstatning dels for paaførte Udgifter, der opgøres saaledes:

Løn til en Daglejer fra 4 Juli til 17 November f A....	186 Kr
Kost til samme i 28 Dage à 1 Kr 50 Øre.....	42 —
Lægeudgifter	66 —

eller 294 Kr

dels for Svie og Smerte..... 1500 —

eller ialt 1794 Kr

Indstævnte, Gaardejer Thorøe, har principalt paastaet sig pure frifundet, subsidiært frifundet mod Betaling af et efter Rettens Skøn fastsat Beløb, og har til Støtte herfor anført følgende:

Den paagældende Hest, der er tillagt paa Thorøes Ejendom, er 9 Aar gammel og har aldrig vist sig onskabsfuld, skønt den bruges til Kørehest og derfor ofte staar opstaldet paa fremmede Steder og gaar i Spand med andre Heste. Kun en enkelt Gang, da den gik løs paa Græs, har den i Kaadhed slaaet ud efter en af Thorøes andre Heste. Da Uheldet skete, var den tøjret til en paa den ene Side af Markvejen staaende Mælkevogn, idet Hesten ikke maatte komme ind paa Marken, fordi de derpaa græssende Kreaturer var mistænkt for Mund- og Klov-syge. Dahl, der ikke kunde undgaa at se Hesten, burde ikke være redet lige op ad den, idet han som Landmand maatte vide, at enhver Hest kan slaa ud af Kaadhed, naar en fremmed Hest passerer tæt forbi den. Der var Plads nok til at komme forbi paa den anden Side af Vejen paa Dahls egen Grund. Der er saaledes — hævder Indstævnte — hverken fra hans eller hans Folks Side udvist noget Forhold, der kan betegnes som ufor-svarligt eller uagtsomt, idet Uheldet tværtimod maa siges at være for-aarsaget ved Dahls egen Uforsigtighed. Til Støtte for sin subsidiære Paastand har Thorøe anført, at D L 6—10—2, som iøvrigt kun angaar løsgaaende Heste og Kreaturer, alene hjemler Ret til Erstatning for Ud-gifterne til Læge og Medicin, der i nærværende Tilfælde udgør 66 Kr., samt at den af Dahl forlangte Erstatning for Svie og Smerte i al Fald langt overstiger, hvad der kunde anses passende. Thorøe har endelig bestridt, at det af Hensyn til Følgerne af Uheldet skulde have været nødvendigt for Dahl at holde en Daglejer for hele Tiden fra 4 Juli til 17 November f A.

Efter Indholdet af de afgivne Parts- og Vidneforklaringer skønnes det ikke at være godtgjort, at den ommeldte Hest tidligere har udvist saadanne onskabsfulde Tilbøjeligheder, at særlige Forsigtighedsregler var paakrævet. Medens det derfor ikke kan antages, at Thorøe ved at tøjre sin Hest som anført har gjort sig skyldig i nogen Tilsidesættelse af almindelig Agtpaagivenhed, skønnes dette derimod at være Tilfældet med Hensyn til Dahl, der rettidig burde have opdaget den tøjrede Hest og derfor burde have undladt med sine to Heste at passere tæt forbi en fremmed Hest, hvilket han erfaringsmæssig maatte vide var forbun-den med Risiko. Herefter, og da der endvidere maa gives Thorøe Med-hold i, at Reglen i D L 6—10—2 kun tager Sigte paa Skade forvoldt ved løsgaaende Kreaturer, vil han i det hele være at frifinde for Dahls Til-tale under nærværende Sag.

Sagsomkostningerne findes Dahl at burde godtgøre Thorøe med 100 Kr.

Mandag den 2 Januar.

Nr 56/1927. Gaardejerske Fru Gerda Frandsen, Proprietær Frode Blach, Gaardejer Peder Kjærgaard m fl (David)

m o d

Sparekassen for Randers og Omegn (Møldrup),

betræffende Spørgsmaalet om de Indstævntes Forpligtelse til at indfri en Kassekredit.

Vestre Landsrets Dom af 14 Februar 1927: De Sagsøgte, Gaardejerske Fru Gerda Frandsen, Proprietær Frode Blach, Gaardejer Peder Kjærgaard, Gaardejer S P Jensen, Gaardejer F Madsen, Husejer Chr Christensen, Boelsmand Espen Jørgensen, Gaardejer Aksel Rasmussen, Husejer Mikkel Mikkelsen, Husejer Oskar Klauber, Statshusmand J M Sørensen, Husejer Diderik Hougaard, Gaardejer N Sehested Knudsen, Husejer Søren Thomsen, Gaardejer Jørgen H Jørgensen, Boelsmand Søren Nyborg, Husejer Dines Christoffersen, Gaardejer Anton Tegen, Gaardejer N Jensen, Gaardejer Peter Biller, Gaardejer Andreas Nielsen, Gaardejer Anton Christensen, Gaardejer Laurs Pedersen, Gaardejer Anders S Andersen, Gaardejer Jacob Ravn Christensen, Boelsmand Johs Holdorff, Gaardejer Martin Christensen, Gaardejer Jens Kjeldsen, Gaardejer P Hviid, Gaardejer J L Jensen, Gaardejerske Karen Madsen, Proprietær L Stapel, Gaardejer B Lundby, Fru Petra Pedersen, Gaardejerske Anna Poulsen og Husejer Søren Rasmussen bør som Medlemmer af Væth m fl Byers Dige- og Pumpelag hver i Forhold til det i Partsfordelingsliste af 1918 for hans Ejendom fastsatte Partstal til Sagsøgerne, Sparekassen for Randers By og Omegn, betale en Andel af 20 286 Kr 63 Øre tilligemed Renter heraf $5\frac{1}{2}$ pCt p a fra den 1 Juli 1926, indtil Betaling sker, og i Provision $\frac{1}{4}$ pCt af Hovedstolen for hvert paabegyndt Kvartal. I Sagsomkostninger betaler de Sagsøgte til Sagsøgerne pro rata i samme Forhold 700 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanterne in solidum at burde betale til Indstævnte med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne Gaardejerske Fru Gerda Frandsen, Proprietær Frode Blach, m fl, en for alle og

alle foren til Indstævnte, Sparekassen for Randers og Omegn, med 800 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ifølge Kassekreditdokument af 8 September 1925, hvorved Sagsøgerne, Sparekassen for Randers By og Omegn, tilstod Bestyrelsen for Væth m fl Byers Dige- og Pumpelag en Kredit in løbende Regning paa indtil 20 000 Kr mod nærmere fastsatte Renter og Provision, har Sagsøgerne pr 1 Juli 1926, 20 286 Kr 63 Øre tilgode. I Dokumentet, der er underskrevet af en i Medfør af en Landvæsenskommissionskendelse af 20 September 1918 valgt midlertidig Bestyrelse, »indestaar vi underskrevne og samtlige Digelagets Medlemmer herved Sparekassen som Kautionister og Selvskyldnere in solidum« for de derved paatagne Forpligtelser. I Kendelsen, hvorved Dige- og Pumpelaget oprettedes i Overensstemmelse med Reglerne i Lov Nr 347 af 2 Juni 1917, jfr Lov 28 Maj 1880, er bestemt, at »Omkostningerne — — — dækkes ved Laan af Dige- og Pumpelaget gennem dettes Styrelse paa samtlige Interesseredes Vegne«. Idet de Sagsøgte, Gaardejerske Fru Gerda Frandsen af Brogaard og 35 andre Medlemmer af det nævnte Dige- og Pumpelag, har anbragt, at den midlertidige Bestyrelse har manglet Beføjelse til paa deres Vegne at optage nævnte Kassekreditlaan eller forpligte dem solidarisk, har de vægret sig ved at deltage i Betalingen af det derefter skyldige Beløb, og Sagsøgerne har derfor anlagt nærværende Sag mod Dige- og Pumpelaget og derunder nedlagt endelig Paastand om, at de Sagsøgte tilpligtes in solidum at betale til Sagsøgerne 20 286 Kr 63 Øre tilligemed Renter deraf 5½ pCt aarlig fra den 1 Juli 1926, indtil Betaling sker og desuden i Provision ¼ pCt af Hovedstolen for hvert paabegyndt Kvartal. De Sagsøgte har paastaet sig frifundet subsidært kun tilpligtet pro rata hver ifølge sit Partstal efter den ved Landvæsenskommissionskendelsen af 20 September 1918 fastsatte Partsfordelingsliste, at betale en Andel af det paastævnte Beløb.

Til Støtte for deres Paastand har de Sagsøgte henvist til, at det ved Kendelsen af 20 September 1918 kun vedtoges at lade udføre et af Hedeselskabet udarbejdet Projekt til Inddigning og Afvanding af Væth Enge, at Udgifterne herved, der var anslaaet til c 64 000 Kr var garanteret ikke at ville overstige 100 000 Kr, og at det skulde være fuldført til Oktober 1920, men at der er udført andre og langt større Arbejder, end Projektet omfatter, at Udgifterne har udgjort 306 500 Kr, hvoraf til Gennemførelse af Hedeselskabets Projekt 174 733 Kr 27 Øre, samt at Arbejdet først er fuldført i 1926. Ved saaledes at fortsætte Arbejdet udover den fastsatte Frist uden at erhverve en ny Landvæsenskommissionskendelse, tilmed i større Omfang og med større Bekostning end i Kendelsen af 20 September 1918 forudsat, har den midlertidige Bestyrelse overskredet sin Beføjelse, og dette maatte, efter

hvad de Sagsøgte videre har gjort gældende, Sagsøgerne vide, da de ydede Kassekreditlaanet paa de 20 000 Kr, idet de — der kort i Forvejen havde laant Bestyrelsen 150 000 Kr til Indfrielse af et hos Andelsbanken optaget Laan — var gjort bekendt med saavel Kendelsen som den for Dige- og Pumpelaget stadfæstede Vedtægt. Det havde derfor været Sagsøgernes Pligt at forvise sig om, hvormeget Interessenterne allerede havde betalt af Udgifterne til Udførelse af Hedeselskabets Projekt, og dersom de havde gjort det, vilde de have indset, at Pengene skulde benyttes til andre Formaal og burde ikke i 1925 have ydet Laan uden at forlange den midlertidige Bestyrelses Myndighed stadfæstet ved en ny Kendelse af en Landvæsenskommission.

Ifølge Kendelsen af 1918 kunde den midlertidige Bestyrelse optage Laan paa samtlige Interessenters Vegne og var bemyndiget til paa Pumpelagets Regning at træffe de Foranstaltninger, som var nødvendige af Hensyn til Afvanding af Kærene, og Arbejdet skulde »udføres ved den foreløbige Styrelse«. Selvom Bestyrelsen maatte have overskredet sin Bemyndigelse ved at lade udføre Arbejder udover det oprindelige Projekt, uden at dette var sanktioneret ved en ny Landvæsenskommissionskendelse, maa dette være Sagsøgerne uvedkommende, da de maatte være berettigede til at gaa ud fra, at Bestyrelsen ifølge sin Stilling var beføjet til at optage det ommeldte Laan, og de Sagsøgte kan derfor ikke undslaa sig for at deltage i Laanets Betaling. Derimod maa der gives dem Medhold i, at det hverken i de Lovbestemmelser, der ligger til Grund for Kendelsen og Vedtægten, eller i selve disse nogetsteds er givet Bestyrelsen Beføjelse til at forpligte Interessenterne solidarisk, medens den Omstændighed, at der forinden et saadant, tildels tvungent Interessentskab træder i Virksomhed, skal foreligge en Partsfordelingsliste, der fastslaar hvor stor en Andel i Udgifterne hver enkelt Deltager skal bære, og at denne Andelsforpligtelse, udtrykt ved et saakaldet Partstal, efter stedefunden Tinglæsning og Notering, som nærmere foreskrevet i § 3, 2 Stk i fornævnte Lov af 2 Juni 1917, hviler paa de paagældende Lodsejeres Ejendomme med Prioritet forud for alle andre Forhæftelser og Udpantningsret som i samme Lovs § 4, 2 Stk foreskrevet, taler for, at Deltagerne ikke blot indbyrdes, men ogsaa udadtil kun skal hæfte andelsvis, men ikke in solidum, for enhver af Interessentskabet paataget Forpligtelse, med mindre de udtrykkelig er indgaaet derpaa.

Idet Sagsøgerne efter det anførte ikke kunde gaa ud fra, at Be-

Rettelse:

p 478 L 5 f n: Ankeudvalgs læs: Kæremaalsudvalgs.

Færdig fra Trykkeriet den 18 Januar 1928.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolssekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 81.

Mandag den 2 Januar.

styrelsen kunde forpligte Dige- og Pumpelagets Medlemmer solidarisk, vil de Sagsøgte vel være at tilpligte at betale det indsøgte Beløb, men kun i det Omfang, der svarer til den dem ved Partsfordelingslisten af 1918 paalagte Andel i Dige- og Pumpelagets Udgifter.

Sagens Omkostninger vil de Sagsøgte i samme Forhold pro rata have at godtgøre Sagsøgerne med 700 Kr.

Onsdag den 4 Januar.

Nr 62/1927. Kammerherre, Hofjægermester Greve Ad **Brockenhuus-Schack** (Graae)

mod

Kirkeministeriet (d kst Kammeradvokat),

betræffende et af Appellanten fremsat Forlangende om at udtræde af Patronatsforholdet til en Kirke.

Østre Landsrets Dom af 19 Februar 1927: Sagsøgte, Kirkeministeriet, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Kammerherre, Hofjægermester, Greve Adolph Brockenhuus-Schack, i denne Sag fri at være. Som Sagsomkostninger bør Sagsøgeren til den konstituerede Kammeradvokat betale i Salær 300 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

I Salær for Højesteret til den konstituerede Kammeradvokat vil Appellanten have at betale 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret til den konstituerede Kammeradvokat betaler Appellanten, Kammerherre, Greve Ad Brockenhuus-Schack 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Gavebrev af 4 November 1673 skænkede Kong Kristian V til Feltherre, Greve Hans Schack til Schackenborg, hans Arvinger og Descendenter, saalænge de besidde Gram Gaard og Gods, jus patronatus til Gram og Førle Kirker i Haderslev Amt, og det saaledes, at han og de »maa lade annamme og opberge ald Kirckernis aarlige Indkomst, som af alders tyd dertil ligget haffuer«. I Gavebrevet hedder det derhos om Patronerne bl a: »saa och Kirkerne udaff deris aarlige Indkomst forsvarligen ved Magt holde, som de vil ansvare, og saafremt de same jus icke vil haffue forbrut.«

Kirkernes Kapitaler bestod udelukkende af aarlige Kirketiender, som imidlertid blev afløst i Henhold til en prøjsisk Lov af 3 Januar 1873. I 1886 var Afløsningen tilendebragt for Fole Kirkes Vedkommende, og der udleveredes til Godset som Afløsning af de paagældende Tiender 10 Stk Rentebreve til samlet Paalydende 17 025 Mk samt 7 Mk 50 Pf kontant. I 1889 tilendebragtes Afløsningen for Gram Kirkes Vedkommende, og den samlede Afløsningssum for begge Kirker udgjorde i dansk Mønt 55 941 Kr 57 Øre, som inddroges under den under dansk Lenskontrol staaende Fideikommiskapital for Stamhuset Giesegaard, hvorunder hørte Godserne Gram og Nybøl i Sønderjylland. Den 27 April 1889 blev der med Samtykke fra Lenskontrollen indført i Grundbogen for Stamhusets Godsbesiddelser i Sønderjylland en Bemærkning om en Realbyrde — med Prioritet efter de ovennævnte 2 Kirker — vedrørende den Besidderen som Patron for de ovennævnte 2 Kirker paahvilende Forpligtelse til Vedligeholdelse af disse Kirker og deres Tilbehør i Overensstemmelse med den derom til enhver Tid gældende Lovgivning, hvilken Forpligtelses aarlige Værdi angaves til ca 300 Mark.

I Henhold til en prøjsisk Forordning blev de ovennævnte Gødser senere overdraget til disses Besidder, Sagsøgeren, Kammerherre, Hofjægermester, Greve Adolph Brockenhuus-Schack, til fri Ejendom mod Substitution af en Fideikommiskapital. Da Stamhuset — efter Genforeningen — den 7 December 1922 overgik til fri Ejendom, blev der af Fideikommiskapitalen forlods udloddet til Sagsøgeren personlig den ovennævnte samlede Afløsningskapital af 55 941 Kr 57 Øre, idet der under Hensyn til den i Godserne Gram og Nybøl givne Sikkerhed for

Vedligeholdelsen af de to Kirker ikke blev truffet nogen Bestemmelse om Baandlæggelse af bemeldte Kapital.

Efter at Sagsøgeren for Fole Kirkes Vedkommende forgæves har søgt gennemført Kirkens Overgang til Selveje ved Overenskomst paa Basis af Afgivelse af den Kirken vedrørende Kapital, har han under nærværende, imod Kirkeministeriet anlagte Sag anbragt, at der efter Genforeningen er stillet saa betydelige Krav fra Menighedsraadets Side, at de aarlige Udgifter til Kirkens Vedligeholdelse langt kom til at overstige Renten af Afløsningskapitalen, at han ved en Skrivelse til Sagsøgte af 20 Marts 1924 derfor har derelinkveret ovennævnte Kapital med den Virkning, at han derved maa anses frigjort for sin Vedligeholdelsespligt, samt at Menighedsraadet — skønt Lov Nr 112 af 29 Marts 1924 § 3, indeholdende en Tilføjelse til § 37 i Lov Nr 282 af 30 Juni 1922, hjemler Sagsøgte Ret til, naar Kirkeejeren udviser vedvarende Forsømmelse med at opfylde Synets Bestemmelser om Kirkens Vedligeholdelse, at bestemme Kirkens Overgang til Selveje efter Reglerne i Lov om Afløsning af Tienden af 15 Maj 1903 § 23 — dog overfor Sagsøgeren har valgt den Udvej at kræve ham paalagt Bøder for Unndladelse af at opfylde de gjorte Udsættelser.

Den af Sagsøgeren under Sagen endeligt nedlagte Paastand gaar ud paa, at han kendes løst fra de ham som Patron og Kirketiende-ejer paahvilende Forpligtelser overfor Fole Kirke, imod at han til Sagsøgte paa vedkommende kirkelige Myndigheders Vegne overgiver Kirken og dens Kapital, bestaaende af de i Sagens Bilag Q specificerede, i Landmandsbanken deponerede Midler, nemlig Panteobligationer til samlet Paalydende 16 500 Kr og kontant 993 Kr 46 Øre tilligemed de ved Obligationerne hængende Renter og de efter Deponeringen den 20 Februar 1926 paaløbne Renter af den nævnte Kapital.

Sagsøgte paastaar Frifindelse.

Sagsøgeren har til Støtte for Retten til at abandonnere Kapitalen med den paastaaede Virkning særlig paaberaabt sig dels Gavebrevets Indhold, dels D L 2—22—4, hvorved bemærkes, at ifølge Proceduren maa det antages, at Kirken er beliggende i de kongerigske Enklaver. Hvad angaar sidstnævnte Lovbestemmelse — som Sagsøgte iøvrigt ikke kan erkende for fremdeles gældende — da findes der ikke fra den deri indeholdte Bestemmelse om Forbrydelse af jus patronatus at kunne sluttes til den af Sagsøgeren paastaaede Dereliktionsret. Tilsvarende Bemærkning gælder Gavebrevets Bestemmelse om Forbrydelse af Patronatet som Følge af Forsømmelse af Vedligeholdelsespligten. Da Sagsøgerens Paastand dernæst ej heller kan støttes paa Gavebrevets Udtryk om, at Vedligeholdelsesudgiften afholdes af Kirkernes aarlige Indkomst, hvilket Udtryk ikke findes at kunne forstaas bogstaveligt, hvorimod der maa gives Sagsøgte Medhold i, at Forholdet i det hele maa bedømmes paa længere Sigt, samt da den paastaaede Dereliktion ej heller findes at have Hjemmel paa andet Grundlag og særligt ikke efter den for de sønderjydske Landsdele gældende Kirkelovgivning, jfr Lov Nr 283 af 30 Juni 1922, findes Sagsøgeren ikke ved de af ham foretagne dertil sigtende Skridt at kunne anses løst fra det ham som Besidder af

det ovennævnte Gods paahvilende Patronat overfor Kirken, hvorfor Sagsøgtes Frifindelsespaastand vil være at tage til Følge.

Med Hensyn til Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at betale til den konstituerede Kammeradvokat, der har givet Møde for Sagsøgte, i Salær 300 Kr.

Torsdag den 5 Januar.

Nr 113/1927. Arbejdsmand **Hartmann Bernth** som Værge for sin umyndige Søn **Egon Bernth** (Stein)

mod

Aktieselskabet **Langelandsbanen** (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om de Indstævntes Erstatningspligt i Anledning af en Paakørsel af et Barn.

Østre Landsrets Dom af 10 Februar 1927: Sagsøgte, A/S Langelandsbanen, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Arbejdsmand Hartmann Bernth i hans Egenskab af Værge for hans umyndige Søn, Egon Bernth, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagfører L Hallager i Salær 100 Kr, der udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Indstævnte ikke gentaget den Indsigelse, at Erstatningskravet er for sent fremsat.

Under Hensyn til Barnets Alder kan dets Forhold ikke betegnes som uagtsomt. Det kan derhos ikke anses for godtgjort, at der ikke har været ført behørigt Tilsyn med Barnet, som, medens Forældrene var paa Arbejde, blev passet af en 9-aarig Pige. Herefter vil Indstævnte i Henhold til Bestemmelsen i Lov Nr 117 af 11 Marts 1921 § 1, 1 Punktum, være at dømme til at betale Appellanten fuld Erstatning i Overensstemmelse med Reglerne i nævnte Lov.

Indstævnte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger for begge Retter efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Aktieselskabet Langelandsbanen, bør til Appellanten, Arbejdsmand Hartmann Bernth som Værge for hans umyndige Søn Egon Bernth, betale det Beløb, hvortil fuld Erstatning for den Barnet tilføjede Skade, i Hen-

hold til Reglerne i Lov Nr 117 af 11 Marts 1921 maatte blive ansat. Indstævnte betaler derhos til det offentlige de Retsafgifter, som skulde erlægges og Godtgørelse for det stemplede Papir som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Appellantens Vedkommende havde været benificeret for Landsretten og for Højesteret, til Overretssagfører L Hallager i Salær 100 Kroner og til Højesteretssagfører Stein i Salær 250 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 200 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 3 Juni 1926 paakørte Toget, der afgik fra Rudkøbing Kl 3,40 Eftermiddag i Retning mod Bagenkop, paa Strækningen mellem Snare-mose Trinbrædt og Illebølle Station Arbejdsmand Hartmann Bernths 22 Maaneder gamle Søn, Egon Bernth, saaledes at denne fik venstre Haand og Underarm fuldstændig knust, og Armen maatte amputeres 4 cm under Albueledet. Idet Arbejdsmand Bernth nu henviser til Bestemmelsen i § 1 i Lov Nr 117 af 11 Marts 1921 om, at Jernbanen er pligtig at erstatte Skade paa Person, selv om Skaden er hændelig, og hævder, at Ulykkestilfældet tildels ogsaa skyldes uforsvarligt Forhold saavel fra Banens som fra det paa Lokomotivet værende Personales Side, søger han som Værge for sin nævnte Søn under denne ved Retten for Rudkøbing Købstad m v forberedte Sag, under hvilken der er meddelt ham Bevilling til fri Proces, A/S Langelandsbanen i Overensstemmelse med Forskrifterne i § 4 i den fornævnte Lov tilpligtet at udrede Erstatning til hans Søn Egon, principalt uden Nedsættelse af Erstatningen, subsidært med en af Retten skønnet brøkmæssig Nedsættelse af Erstatningen.

Det sagsøgte Selskab paastaar sig frifundet, idet det gør gældende, at der ikke foreligger nogen Fejl eller Forsømmelse hverken fra Ledelsens eller fra Togpersonalets Side, at Ulykkestilfældet efter Selskabets Mening alene skyldes Uagtsomhed fra Barnets Side, og at det har manglet paa tilstrækkeligt Tilsyn fra Barnets Forældres Side.

Efter det oplyste skete Ulykkestilfældet derved, at Egon Kl ca 2½ Eftermiddag alene har forladt sit Hjem i Østerby, der er beliggende ca 300 Meter i østlig Retning tværs for Snare-mose Trinbrædt, paa en eller anden Maade under sin Omvandring omtrent 1 km syd for Trinbrædtet er kommet ind paa Banelegemet og ca Kl 4½ Eftermiddag har befundet sig ca 400 Meter nord for Illebølle Station, hvor han blev paakørt af Toget. Dette bestod foruden af Lokomotivet af 4 Vogne, nemlig en Pakvogn, 2 Personvogne og en Godsvogn; Lokomotivet var vakuumbremset og Pakvognen skruebremset, idet Vakuumsledningen, fordi den af Togføreren antoges ikke at være helt i Orden, ikke var blevet koblet i Rudkøbing. Saafremt dette havde været Tilfældet, vilde

der have været Vakuumsbremsning paa selve Lokomotivet, Pakvognen og den bagerste Personvogn, medens Godsvognen, der tilhører Statsbanerne, ikke var forsynet med Vakuumsbremse. Men herved maa det bemærkes, at det i Henhold til Privatbanernes Ordensreglements §§ 31 og 32 er tilladt at fremføre et Tog som det omhandlede med de Bremsere, der, som nævnt, fandtes til Anvendelse ved den paagældende Lejlighed. Lokomotivfører Niels Thomsen Adserballe har forklaret, at han og Fyrbøder Hansen, der holdt Udkig fra Lokomotivet, straks efter at de havde passeret Snarelose Trinbrædt, ved hvilket de ikke holdt, forude paa Banelinjen saa en Genstand saa langt fra dem, at de ikke kunde se, hvad det var. De havde stadigt Blikket fremad, og da de var ca 300 Meter fra Genstanden, som de et Øjeblik havde troet var en Hund, kunde de se, at det var et lille Barn, der gik paa Linjen ned mod Illebølle Station. Han, der da kørte med en Fart af ca 45 km i Timen, hvilket efter Reglementet var tilladeligt paa den paagældende Strækning, bremsede straks med Vakuumsbremsen, gav Kontradamp, saasart dette kunde lade sig gøre, strøede Sand paa Skinnerne og gav Faresignal til Togføreren, der ogsaa bremsede øjeblikkelig; men da Banelinjen falder stærkt mod Illebølle, kunde han, uagtet han havde anvendt alle til Raadighed staaende Midler, ikke standse Toget, før Barnet blev paakørt.

Lokomotivfyrbøder Christian Hansen har afgivet en med Lokomotivføreren Forklaring samstemmende Forklaring, og Togbetjent Edvard Sørensen, der førte Toget, har bekræftet, at han, der opholdt sig i Pakvognen, øjeblikkeligt, da der blev givet Faresignal, greb Haandbremsen og skruede den fast.

Baneformand Anton Hansen, der gjorde Tjeneste paa Illebølle Station, har forklaret, at han, da han kort før Toget ventedes, saa ud ad Linien mod Nord, saa noget kravle op ad Skraaningen paa Banelinien, hvorfor han talte med den paa Stationen staaende Gaardejer Anton Christensen om, hvad det kunde være. Først da det var kommet helt op paa Linien, kunde Vidnet se, at det var et Barn, der gik oprejst paa Linien 4 a 500 Meter nord for Stationen. Vidnet og den nævnte Gaardejer Christensen har derhos overensstemmende forklaret, at de, der overvejede, hvad der var at gøre for at redde Barnet, var klar over, at de ikke, forinden Toget kom frem til det, kunde naa at fjerne Barnet fra Skinnerne og heller ikke kunde foretage sig noget for at standse Toget, og at de begge gik ud fra, at Personalet paa Lokomotivet kunde se Barnet paa saa stor Afstand, at de kunde standse, før de naaede det.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgeren bl a anført, at Toget maatte kunne være standset tidligere, end det blev, dersom Togpersonalet ikke ved Togets Afgang fra Rudkøbing havde undladt at samle Vakuumsbremsen, at der er bremsset for sent, idet Togpersonalet ikke, efter at have opdaget en uvis Genstand paa Banelinien, burde have fortsat med den hurtige Kørsel, lige indtil man blev klar over, at det var et Barn, der gik paa Skinnerne, og at der rimeligvis, fordi Toget var en halv Time forsinket, er kørt med for stærk Fart, hvorhos han har anført, at der fra Baneformand Hansens Side er begaaet Fejl ved,

at han ikke, da han fra Stationen blev opmærksom paa Barnet, er løbet ud paa Banelinien og paa en eller anden Maade har gjort Signal til Togpersonalet, og end ikke har slaaet Indkørselssignalet ned.

For saa vidt det sagsøgte Selskab har gjort gældende, at Erstatningskravet, der ifølge Bestemmelserne i Lovens § 6 skal fremsættes snarest muligt og senest 4 Maaneder efter, at den Begivenhed, der har forvoldt Skaden, er indtruffet, er fremsat for sent, og at Selskabet derfor maa frifindes, skal herved bemærkes, at Kravet maa anses behørigt fremsat ved den til Banens Direktion den 2 September s A indsendte Skrivelse, hvori Sagsøgeren udbeder sig en Underretning fra Selskabet om, hvorvidt dette vil anerkende Erstatningskravet, og at Retten ikke finder, at Sagsøgeren ved at afvente Udfaldet af den i Anledning af Ulykkestilfældet indledede offentlige Undersøgelse, der afsluttedes den 14 August s A, forinden han fremsatte sit Krav overfor Selskabet, har tilsidesat Forskriften i den paagældende Lovbestemmelse.

Derimod maa der gives Selskabet Medhold i, at Ulykken er hidført ved det skadelidte Barns Uagtsomhed derved, at det er færdedes alene inde paa den indhegnede Banelinie, og at Banens heraf følgende Frihed for Ansvar ikke kan være udelukket, fordi det er et lille Barn, der har udvist saadan Uagtsomhed.

Hvad angaar Spørgsmaalet om Selskabets eller dets Personales Ansvar bemærkes, at det ikke ved de fremkomne Oplysninger af Sagsøgeren er godtgjort, at der fra disses Side er begaaet Fejl eller Forsømmelser eller Overtrædelse af de gældende Forskrifter. Særlig bemærkes, at Lokomotivføreren i det foreliggende Tilfælde skønnes at have været beføjet til at fortsætte sin Kørsel, indtil han saa, at det var et Barn, der opholdt sig paa Banelinien, idet han efter de foreliggende Oplysninger maa antages ikke at kunne være kommet til Klarhed herover paa et tidligere Tidspunkt end sket, hvorved endnu bemærkes, at der ikke paa Banelinien mellem Snarelose og Illebølle findes Overkørsler. Herefter vil det sagsøgte Selskab være at frifinde, uden at det bliver nødvendigt at komme ind paa, hvad Selskabet iøvrigt har anført til Støtte for dets Paastand.

Sagens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Der tillægges Overretssagfører L Hallager i Salær 100 Kr, der udredes af det offentlige.

Nr 2/1927. Tømmerhandler **Holger Fischer** (Steglich-Petersen)
m o d

Inspektionsbetjent **H V Krøldrup** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning for Mangler ved en solgt Ejendom.

Vestre Landsrets Dom af 22 December 1926: Sagsøgte, Tømmerhandler Holger Fischer, bør til Sagsøgeren, Inspektionsbetjent H V Krøldrup, betale 1500 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 3 August 1926, indtil Betaling sker, og i Sagsomkostninger 250 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Dommen er det i Henhold til de i saa Henseende anførte Grunde rettelig antaget, at Appellanten er erstatningspligtig overfor Indstævnte. Efter de foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger findes Erstatningen imidlertid ikke at kunne sættes højere end 1000 Kroner, og med denne Ændring vil Dommen herefter være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Erstatningen bestemmes til 1000 Kroner. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Henriques 200 Kroner, der udredes af det offentlige.

Det Indstævnte, Inspektionsbetjent H V Krøldrup, tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Januar Maaned 1925 blev der mellem Sagsøgte, Tømmerhandler Holger Fischer i Viborg, og Sagsøgeren, Inspektionsbetjent H V Krøldrup sammesteds, indgaaet en Handel, hvorved Sagsøgeren købte Sagsøgte med 2 Beboelseslejligheder indrettede Ejendom Matr Nr 521 s af Viborg Købstads Markjorder med paastaaende Bygninger m v for en Købesum af 17700 Kr. Denne ikke drænedes Ejendom overtoges af Sagsøgeren den 1 April 1925, og i Begyndelsen af samme Maaned flyttede Sagsøgeren ind, hvorpaa der den 7 s M udstedtes Skøde. I Efteraaret 1925 kom der Vand i Kælderen paa Ejendommen, og under Anbringende af, at Grundvandet til Tider staar op i Kælderen, og at Sagsøgte maa være erstatningspligtig for denne uomtalte Mangel ved Ejendommen, har Sagsøgeren under nærværende Sag paastaaet Sagsøgte tilpligtet at betale ham 2000 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra den 3 August 1926 indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaaet sig frifundet, subsidiært mod at lade Huset dræne.

Det er uomtvistet, at Vandet til Tider trænger ind i Kælderen, hvor

det har staaet til op imod $\frac{1}{2}$ m Højde, og efter Sagens Oplysninger maa der gaas ud fra, at det er Grundvandet, der trænger op i Huset, der i 1920 blev bygget for Sagsøgte paa en Grund, som bestaar af Sandjord. Ved Ejendomshandelens Indgaaelse havde Sagsøgeren, der vel kendte Ejendommen, men ikke nærmere havde beset den, forespurgt Sagsøgte, om der var noget særligt at bemærke ved Ejendommen, hvad Sagsøgte benægtede.

Sagsøgte har til Støtte for sin Frifindelsespaastand hævdet, at han, der vel var bekendt med, at Vandet trængte ind i Kælderne i nogle af de ham tilhørende Ejendomme, ikke særlig har vidst dette med Hensyn til den heromhandlede, at han ikke har garanteret noget herom, at han ikke kunde have Pligt til at opgive noget om, at Vandet enkelte Gange var steget ind i Kælderen efter stærkt Tøbrud og lignende, samt at Sagsøgeren af en Lejer var gjort bekendt med, at der tidligere engang havde været Vand i Kælderen, forinden Skødet udstedtes.

Idet det nu ikke kan anses godtgjort, at Sagsøgeren har faaet tilstrækkelig tydelig Besked af den paagældende Lejer, findes det under de foreliggende Forhold at have ligget nærmest for Sagsøgte at give Oplysning om Vandulemper, og uanset at særlig Garantitilsagn ikke er givet, findes Sagsøgte herefter at være erstatningspligtig, hvorved bemærkes, at Sagsøgeren ikke nu kan være pligtig at lade Sagsøgte udføre de Dræningsarbejder, der maatte være nødvendige.

Efter de under Sagen fremkomne Oplysninger findes Erstatningens Størrelse at burde bestemmes til 1500 Kr, og Sagsøgte vil herefter være at tilpligte at betale Sagsøgeren dette Beløb tilligemed Renter heraf som paastaat.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte efter Omstændighederne have at godtgøre Sagsøgeren med 250 Kr.

Nr 84/1927. Enkefru **Dorothea Jensen** (I Kondrup)

m o d

mag scient Fru **Anna Ette** (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Erstatningsansvar for et Appellanten overgaaet Ulykkestilfælde.

Østre Landsrets Dom af 19 Januar 1927: Sagsøgte, Fru mag scient Anna Ette bør for Tiltale af Sagsøgerinden, Enkefru Dorothea Jensen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagfører, Fru Henny Magnussen 80 Kr i Salær hos det offentlige.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellantinden at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellantinden, Enkefru Dorothea Jensen, til Indstævnte, mag scient Fru Anna Ette, med 300 Kroner. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører I Kondrup 200 Kroner, der udredes af det offentlige.

Det Appellantinden idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsegnelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 13 Februar 1926 om Aftenen ved 7½ Tiden vilde Sagsøgerinden, Enkefru Dorothea Jensen, fra Trappegangen i Ejendommen Nansensgade 6, hvor hun bor, gaa ud paa Gaden, og idet hun traadte ud paa det udenfor Gadedøren værende Granittrappetrin, gled hun paa dette og faldt saa uheldigt, at hun, der var keithaandet, knuste sin venstre Albue. Det havde den paagældende Dag om Formiddagen været Frostvej, men ved Middag slog det om til Tø og Sjap; ved 6 Tiden om Aftenen blev det atter Frost, og der havde lagt sig et Islag paa Trappetrinet og Fortovet.

Under nærværende Sag paastaar Enkefru Dorothea Jensen efter erhvervet Bevilling til fri Proces Ejerinden af nævnte Ejendom, Fru mag scient Anna Ette, tilpligtet at betale hende en Erstatning efter Rettens Skøn for det hende ved Uheldet paaførte Tab, idet hun anfører, at Uheldet skyldes, at der ikke var strøet Sand eller Aske paa Trappen, og at Sagsøgte maa være ansvarlig for denne Forsømmelse. Principalt paastaar Sagsøgte sig pure frifundet, subsidiært mod at betale en Erstatning paa 5386 Kr.

Sagsøgte har uimodsagt anført, at der tidligere paa Dagen var strøet Sand paa Trinet, men Sandet var paa Grund af Tøvejret muligvis skyllet bort. Sagsøgte anbringer, at det, da Frostvejret først paany var indtraadt om Aftenen kort før Ulykkestilfældet, ikke med Rette kan forlanges, at der allerede paany skulde være strøet Sand paa Trappen.

Efter det saaledes foreliggende, og idet der ikke kan bortses fra, at Sagsøgerinden under Hensyn til, at Vejret kort forinden Ulykkestilfældet

var slaaet om fra Tø til Frost, burde have været opmærksom paa Muligheden af, at Trinet kunde være glat, findes der ikke at foreligge noget Forhold fra Sagsøgtes Side, der kan begrunde noget Ansvar for det Sagsøgerinden overgaaede Ulykkestilfælde, og Sagsøgte vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Der tillægges den for Sagsøgerinden beskikkede Sagfører i Salær 80 Kr, der udredes af det offentlige.

Fredag den 6 Januar.

Nr 80/1927. Bestyrer **Jacob Lautrup** (Selv)
m o d

Enkefru **Kirsten Abelone Clausen** (Steglich-Petersen),

betræffende et af Appellanten fremsat Krav paa Udbetaling af tilgodehavende Løn.

Søndre Landsrets Dom af 21 Januar 1927: Indstævnte, Enkefru Kirsten Abelone Clausen, bør til Sagsøgeren, Bestyrer Jacob Lautrup, betale 5700 Kr med Rente heraf 5 pCt aarlig fra den 15 Marts 1926, indtil Betaling sker, men bør iøvrigt for Sagsøgerens Tiltale i nærværende Sag. fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom.

Den indankede Dom er afsagt af Søndre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kr.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Bestyrer Jacob Lautrup, til Indstævnte, Enkefru Kirsten Abelone Clausen, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende ved Retten for Frøs og en Del af Kalvslund Herreder forberedte Sag har Bestyrer Jacob Lautrup af Langeved efter endelig Paastand søgt Enkefru Kirsten Abelone Clausen af Brøstrupgaard i Hygom Sogn til Betaling af 15750 Kr med Rente heraf 5 pCt aarlig fra den 15 Marts d A, hvilket Beløb skal udgøre hans tilgodehavende Løn som Bestyrer af Indstævntes Ejendom. Han har nærmere anført, at han den 2 December 1914 i Anledning af, at Indstævntes Mand var indkaldt til Krigstjeneste, blev ansat som Bestyrer paa Brøstrupgaard for en foreløbig Løn af 70 Rmk pr Maaned foruden frit Ophold. Den 22 s M faldt Indstævntes Mand i Krigen, og der blev nogen Tid derefter mellem Parterne truffet Aftale om, at Sagsøgeren skulde blive paa Gaarden som Bestyrer, uden at Lønspørgsmaalet blev nærmere ordnet. I Henhold hertil fortsattes Forholdet gennem alle Krigsaarene og efter Genforeningen, idet Indstævnte stadig udskød Lønspørgsmaalets Afgørelse under Henviisning til, at derom blev de nok enige. Da Indstævnte efter sin Mands Død var nedtrykt af Sorg og svagelig, overtog Sagsøgeren hele Regnskabsførelsen, traf saa at sige alle Dispositioner og bestred Udgifterne ved Gaardens Drift af Indkomsterne, medens Fru Clausen selv kun oppebar sin Pension som Enke efter en i Krigen falden Mand samt Indtægterne af Hønseriet. I Marts 1926 opstod Uenighed mellem Parterne, og dette førte til, at Sagsøgeren den 9 Marts f A forlod Gaarden. Idet han nu gør gældende, at han i alle de Aar, Bestyrerforholdet varede, kun har oppebaaret i Løn 1000 Rmk og 3000 Kr, opgør han sin Restfordring saaledes:

I Aaret fra 1 November 1915—1 November 1916.....	1000 Kr
(for Tiden indtil 1 November 1915 anser han sig fyldestgjort ved de modtagne 1000 Rmk).	
I Aaret 1 November 1916—1 November 1917.....	1500 —
I Aaret 1 November 1917—1 November 1918.....	2000 —
I de 7 Aar fra 1 November 1918—1 November 1925: 1900 Kr	
pr Aar, ialt.....	13 300 —
I Tiden 1 November 1925—1 Maj 1926.....	950 —
	<hr/>
	Ialt 18 750 Kr
Heri fragaar som modtaget.....	3000 —

til Rest 15 750 Kr

der udgør det paastævnte Beløb.

Naar Sagsøgeren har opgjort sin Lønfordring i Kroner ogsaa for Tiden inden Kronemøntens Indførelse i de sønderjyske Landsdele, da anfører han som Støtte herfor, at det skyldes Indstævntes foran beskrevne Forhold, at den ham tilkommende Løn ingensinde er bleven fastsat og udbetalt, hvorfor hun ogsaa maa være pligtig nu, da Opgørelse af Mellemværendet skal ske, at udbetale Lønnen i virkelige Formueværdier og ikke i værdiløse Papirmark, hvilket han ogsaa finder stemmende med de i tysk Tid angaaende Fastsættelse og Udbetaling af Lønfordringer gældende Retsregler. Han henviser desuden til, at det i hvert Fald siden 1 November 1918 paa Røddingegnen, hvor Brøstrup-

gaard ligger, var sædvanligt at udbetale Lønnen i Tjenesteforhold i Kroner, uanset at Marken endnu var den gældende Mønt. Med Hensyn til Lønnens Størrelse gør han gældende, at den er beregnet af ham i Overensstemmelse med det paa Egnen brugelige.

Indstævnte procederer til Frifindelse mod Betaling af 5700 Kr. Til Støtte herfor anfører hun, at det er uberettiget af Sagsøgeren at kræve Løn i Kroner for Tiden inden Kronemøntens Indførelse. Som anført var det Sagsøgbren, der stod for Gaardens hele Regnskabsvæsen og sørgede for alle Ind- og Udbetalinger vedrørende Gaardens Drift. Han burde derfor selv have sørget for gennem Debiteringer paa Regnskabet at beregne sig en passende Løn i Mark, eventuelt efter bestemt Paakrav overfor sin Madmoder, hvad han imidlertid ganske har forsumt, og hun maa derfor anse ham for ubeføjet til at lægge hele Risikoen for Markens Kursfald over paa hende. Men hvorledes dette nu end maatte forholde sig, gør hun gældende, at hele Lønkravet for Tiden indtil Kronemøntens Indførelse den 20 Maj 1920 er forældet, idet Forældelsesfristen for Lønkravet ifølge B G B § 196, Nr 8 kun var 2 Aar, og da der aldrig — som af Sagsøgeren paastaaet — er sket Afbyrdelse af Forældelsen ved særlig Anerkendelse fra hendes Side.

I denne sidste Paastand finder Retten at maatte give Indstævnte Medhold i Henhold til den citerede Lovbestemmelse, sammenholdt med Overgangsbestemmelsen i Lov Nr 259 af 28 Juni 1920 § 19, og der bliver derfor kun Spørgsmaal om, hvorledes Lønkravet skal opgøres i Tiden fra 20 Maj 1920 til Fratrædelsen, den 9 Marts 1926, hvorved bemærkes, at Sagsøgeren ikke har godtgjort sin Paastand om, at der er tilsagt ham Løn indtil 1 Maj 1926 uanset hans Bortgang den 9 Marts s A. Medens Sagsøgeren som foran anført her beregner sig en aarlig Penge-løn af 1900 Kr vil Indstævnte kun godskrive ham 1500 Kr pr Aar, be-regnet fra 20 Maj 1920—9 Marts 1926 til 8700 Kr og med Fradrag af de oppebaarne 3000 Kr, altsaa 5700 Kr. Der er under Sagens Drift afgivet en Række Vidneforklaringer om den paa Egnen sædvanlige Løn for en Bestyrer af en Gaard som Brøstrupgaard (ca 103 ha), og efter Rettens Skøn findes en gennemsnitlig aarlig Løn af 1500 Kr i de paagældende ca 6 Aar herefter at kunne anses for passende. Da Indstævnte netop har lagt dette Beløb til Grund ved sin Opgørelse af Mellemværendet, og da den Sum, der skal bringes i Fradrag, er uomtvistet mellem Parterne, vil Indstævntes Paastand i det hele kunne tages til Følge, saaledes at der tilkendes Sagsøgeren Renter som paastaaet fra 15 Marts 1926, hvorimod ingen speciel Protest ses nedlagt. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Ved Højesterets Dom i Sag 291/1927 (**Rigsadvokaten mod Gustav Adolf Iversen**) blev Tiltalte for Uterlighed i Medfør af Straffelovens §§ 185 og 210 anset med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Nr 380/1927.

Anklagemyndigheden

m o d

Bestyrer Christian Jørgensen From.

Kendelse afsagt den 5 November 1927 af Retten for Viborg Købstad m v: Denne Sag afvises.

Vestre Landsrets Kendelse af 22 November 1927: Den paakærede Kendelse bør ved Magt at stande.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Den paakærede Kendelse, der med Justitsministeriets Tilladelse er paakæret til Højesteret, er afsagt af Vestre Landsret.

Den af Politimesteren efter vedkommende Statsadvokats Anmodning rejste Tiltale mod Bestyrer From angaar alene de Forseelser, som omhandles i de i Anklageskriftet nævnte Bestemmelser. Da det tilkommer Politimesteren for Underretten at rejse Tiltale for saadanne Forseelser, er Sagen uden Føje afvist fra Retten for Viborg Retskreds. Den vil herefter være at hjemvise til Foretagelse i nævnte Ret.

T h i b e s t e m m e s :

Denne Sag hjemvises til Foretagelse i nævnte Ret.

Underretskendelsens Præmisser er saalydende:

Det af Politimesteren i Fjends m fl Herreder udfærdigede Anklageskrift er saalydende:

»Idet jeg tjenstligst fremsender Udskrift af Forundersøgelse mod Bestyrer Christian Jørgensen From, Himmestrup i Lee Sogn, og de i Udskriften nævnte Bilag A—G, rejser jeg Anklage mod nævnte

Bestyrer Christian Jørgensen From

for Overtrædelse af Lov om Brandpolitiet for Landet Nr 174 af 31 Marts 1926 § 18 Stk 10 og i Forbindelse dermed af Justitsministeriets Bekendtgørelse Nr 726 af 28 December 1920 § 31 og § 4 samt § 5 B a derved, at han har ladet opstille Halmstakke ved Gaarden Himmestrup i Lee Sogn i en Afstand af kun ca 3 m fra Gaardens Ladebygninger, og den 6 Oktober d A har foretaget Tærskning ved disse Halmstakke med en Tractor som Trækraft og saaledes, at Tractoren kun var fjernet 2,65 m fra den nævnte Halmstak, at dens Udstødningsrør ikke vendte bort fra Halmstakken og ikke var ført lodret ned i en Beholder med Vand eller anbragt med Munden lodret opad og forsynet med Gnistfanger, og uden at der i den umiddelbare Nærhed af Lokomobilet var holdt i

Beredskab et større Kar med Vand og Brandspande samt et Tæppe eller et Brandslukningsapparat, og uden at Pladsen omkring Tractoren under Brugen holdtes ryddelig for Halm.

Under Tærskningen opstod der som Følge deraf Ild først i den Halmstak, der var nærmest ved Tractoren, derefter i Gaarden, hvis Avlsbygninger nedbrændte.

Jeg paastaar Tiltalte dømt efter Brandpolitilovens Bestemmelser.«

Efter den i Anklageskriftet indeholdte Beskrivelse af det Tiltalte paasigtede strafbare Forhold som bl a indeholdende Overtrædelse af § 18, Stk 10, i Brandpolitiloven for Landet, og idet det i Anklageskriftet udtrykkelig er angivet, at der, »som Følge deraf« er opstaaet Brandskade, angaar Tiltalen bl a et i Medfør af Brandpolitilovens § 22, Stk 2, efter Straffelovens § 284 strafbart Forhold.

Da Tiltalen herefter i det hele — jfr Retsplejelovens § 721, 2 Stk — efter dens Indhold og Formulering angaar Forhold, med Hensyn til hvilke Politimesteren mangler Paataleret, hvorhos bemærkes, at Bestemmelsen i Retsplejelovens § 930, 1 Stk i f om, at de Bestemmelser i Lov m m, i Henhold til hvilke Straf antages ifaldet, skal anføres i Anklageskriftet, ikke er iagttaget, samt at der har været givet Politimesteren Lejlighed til eventuelt at supplere og nærmere præcisere Tiltalens Genstand, vil allerede som Følge heraf Sagen i Medfør af Retsplejelovens § 932, jfr §§ 926, sidste Stk, 918 og 842 Nr 2, være at afvise.

Landsretskendelsens Præmisser er saalydende:

Den paakærede Kendelse er afsagt den 5 November 1927 af Retten for Viborg Købstad m v.

I Henhold til de i Kendelsen anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Lørdag den 7 Januar.

Nr 360/1927. **Politimesteren** i Rougsø Herred m v
mod

Gartner Arne Jørgensen.

Vestre Landsrets Kendelse af 18 Januar 1927: Den af Politimesteren i Rougsø Herred m v fremsatte Begæring om Umyndiggørelse af Garner Arne Jørgensen kan ikke tages til Følge, Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagførerne Jørgensen og Johnsen i Salær hver 50 Kr, hvilke Beløb udredes af det offentlige.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Da det efter det oplyste ikke kan antages, at Gartner Arne Jørgensen er ude af Stand til selv at drage tilbørlig Omsorg for sin Person eller iøvrigt uskikket til at varetage sine Anliggender, vil Begæringen om hans Umyndiggørelse ikke kunne tages til Følge, og den af Vestre Landsret afsagte Kendelse vil herefter være at stadfæste.

Thi bestemmes:

Landsrettens Kendelse bør ved Magt at stande. Der tillægges Højesteretssagførerne Bache og Martensen-Larsen i Salær for Højesteret hver 60 Kroner, der udredes af det offentlige.

Den paakærede Kendelses Præmisser er saalydende:

Da der efter de for Tiden foreliggende Oplysninger ikke findes tilstrækkelig Grund til at antage, at Gartner Arne Jørgensen af Allingaaabro er ude af Stand til at varetage sine Anliggender, vil den af Politimesteren i Rougsø Herred m v fremsatte Begæring om Umyndiggørelse af Jørgensen, der maa antages at modsætte sig Umyndiggørelsen, ikke kunne tages til Følge.

Sagens Omkostninger findes at burde ophæves.

Der vil være at tillægge de henholdsvis for Politimesteren og for Jørgensen beskikkede Sagførere ved Landsretten i Salær hver 50 Kr, som bliver at udrede af det offentlige.

Nr 3/1928.

Rigsadvokaten

mod

Anders Marinus Andersen

(der ved Vestre Landsrets Dom af 13 Dec 1927 blev kendt uberegtiget til Erstatning i Anledning af Anholdelse og Fængsling).

Færdig fra Trykkeriet den 25 Januar 1928.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Liud) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 32.

Lørdag den 7 Januar.

Højesterets Ankeudvalgs Kendelse

Som Grund til sin Anke har Sagsøgte Anders Marinus Andersom anført »at de Former for Retspleje, som kan kræves respekterede i dette Tilfælde langt fra er blevet overholdt.«

Da imidlertid det af ham i saa Henseende nærmere anførte klarligen ikke kan føre til Dommens Ophævelse, vil Anken i Medfør af Retsplejelovens § 953 være at afvise.

Thi bestemmes:

Den af Sagsøgte Anders Marinus Andersen iværksatte Anke afvises.

Tirsdag den 10 Januar.

Nr 329/1927. Handelsmand **Peder Pedersen** (Bruun)

mod

Gaardejer **Jens Jensen** (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Erstatningsansvar i Anledning af at Besætningen paa en solgt Ejendom var inficeret med smitsom Kalvekastning.

Vestre Landsrets Dom af 25 Oktober 1926: Sagsøgte, Gaardejer Jens Jensen, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Handelsmand Peder Pedersen, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte 250 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Høje-

steret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Handelsmand Peder Pedersen, til Indstævnte, Gaardejer Jens Jensen, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 9 Februar 1924 købte Sagsøgeren, Handelsmand Peder Pedersen af Hadsund, i Forening med en anden Mand en Sagsøgte, Gaardejer Jens Jensen af Fjellerad tilhørende Landejendom i Glargaardene i Visborg Sogn, saaledes at Besætningen, derunder Kvægbesætningen, som bestod af 11 eller 12 Køer, medfulgte. Den 29 s M lod Sagsøgeren og hans Medejere Gaardens Besætning bortsælge ved Auktion, og paa denne Auktion blev en ca 8 Aar gammel blaaskimlet Ko købt af Slagter Chr Mühlendorph af Skelund, som 8—10 Dage senere afhændede den til Gaardejer Chr Jellesen, Skelund, ved en Byttehandel. Koen blev solgt som frisk og sund og med Angivelse af, at den skulde kælte den 6 Maj, men den 2 April kastede Koen Kalven, og ved en paa den kgl Veterinær- og Landbohøjskoles Serumlaboratorium foretaget Underøgelse konstateredes det, at Koen led af smitsom Kastning. I den efterfølgende Tid indtil Slutningen af Maj 1925 forekom der derefter i Jellesens Besætning 8 Kastningstilfælde, som alle maatte henregnes til smitsom Kastning. Gaardejer Jellesen anlagde derefter Sag mod Mühlendorph og Sagsøgeren under nærværende Sag til Erstatning for det ham ved den smitsomme Kastning paaførte Tab, og ved nærværende Rets Dom af 29 August 1925 blev disse tilpligtet in solidum at udrede til Jellesen i Erstatning 4000 Kr tilligemed Renter heraf 6 pCt p a fra den 21 April 1924, indtil Betaling sker, samt i Sagsomkostninger 600 Kr.

Ved den ovennævnte Auktion solgte Sagsøgeren endvidere til Gaardejer Anders Chr Jensen af Trinnerup som reel en 5—6 Aar gammel sortbroget jydsk Ko. Den 26 Maj 1924 fødte Koen en Kalv, der kun vejede 25—26 kg. I Slutningen af August s A kastede 2 andre Køer i Jensens Besætning, og i Oktober s A endnu en Ko. Gaardejer Jensen anlagde derefter Sag mod Sagsøgeren under nærværende Sag til Erstatning for det ham ved de indtrufne Kastninger, der efter det oplyste var af smitsom Art, paaførte Tab, og ved nærværende Rets Dom af

12 Oktober 1925 blev der tilkendt Jensen en Erstatning af 2000 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra den 14 Juni 1924, indtil Betaling sker, og 300 Kr i Sagsomkostninger.

Under Anbringende af, at Sagsøgte ved Salget af Ejendommen har fortiet, at hans Besætning var inficeret med smitsom Kastning, og at Sagsøgte følgelig maa være pligtig at godtgøre ham de Erstatnings- og Sagsomkostningsbeløb, som han ved de to fornævnte Domme er tilpligtet at udrede, har Sagsøgeren under nærværende Sag paastaet Sagsøgte dømt til at betale ham 6900 Kr tilligemed Renter 5 pCt p a af 4000 Kr fra den 21 April 1924, af 2000 Kr fra den 14 Juni s A og af 900 Kr fra den 24 Marts 1926, alt indtil Betaling sker, subsidiært et af Retten fastsat Beløb tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra sidstnævnte Dato. Sagsøgte har paastaet sig frifundet.

Det fremgaar af Sagen, at der i Løbet af det sidste Aarstid før Sagsøgerens Køb af Sagsøgtes Ejendom i dennes Besætning var indtruffet mindst 3 Tilfælde af Kastning, henholdsvis i Marts 1923 — med et Kreatur, som Sagsøgeren selv havde solgt til Sagsøgte — i Juni s A og i Oktober s A — sidstnævnte Tilfælde vedrørende et af Sagsøgte til Sagsøgeren solgt Kreatur — hvilke Tilfælde alle maa antages at have været af smitsom Art.

Efter alt foreliggende maa der gaas ud fra, at Sagsøgeren, der i al Fald var bekendt med det første og det sidste af de nysnævnte Kastningstilfælde, og som efter det oplyste ugentlig aflagde Besøg paa Sagsøgtes Ejendom for at købe Kreaturer, har været vel kendt med Besætningens Sundhedstilstand, og han maa følgelig antages ved Køb af Ejendommen at have været paa det rene med, at Besætningen var inficeret med Kastningssmitte. Idet Sagsøgte herefter ikke har gjort sig skyldig i nogen retsstridig Fortielse i saa Henseende overfor Sagsøgeren, kan han ikke være erstatningspligtig overfor denne, og han vil derfor være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at godtgøre Sagsøgte med 250 Kr.

Nr 45/1927. Gaardejer **I M Larsen** (Winther)

mod

Landbostandens Andels-Forsikringsselskab i Likvidation (Cohn),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at deltage i det indstævnte Selskabs Underskud.

Vestre Landsrets Dom af 20 December 1926: Sagsøgte, Gaardejer I M Larsen, Aalsbogaard, bør overfor Sagsøgerne, Landbostandens Andelsforsikringsselskab i Likvidation, være pligtig til at deltage i Selskabets Underskud som Andelshaver i Forhold til 20 unge Avlsdyr. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog ikke forsaavidt angaar dens Bestemmelse om Sagens Omkostninger. Sagens Omkostninger for begge Retter findes Appellanten i Henhold til en af Indstævnte nedlagt Paastand at burde betale til Indstævnte med 500 Kr.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør — bortset fra dens Bestemmelse om Sagens Omkostninger — ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Appellanten, Gaardejer I M Larsen, til Indstævnte, Landbostandens Andels-Forsikringsselskab i Likvidation, med 500 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 30 September 1918 stiftedes Landbostandens Andels-Forsikringsselskab, og samme Dag vedtoges Selskabets Vedtægter, der dog senere flere Gange er ændret.

Det hedder bl a i Vedtægterne:

»§ 2. Selskabets Formaal er at drive Forsikringsvirksomhed under Medlemmernes gensidige Ansvar, herunder navnlig Heste-, Kreatur- samt Storm- og Hagelskadeforsikring og saadanne andre Forsikringsarter, der har Interesse for Landbostanden, saaledes at det ved Danelsen af Serier og disses Afvikling efterhaanden opnaas, at de Forsikrede faar tilbagebetalt det indenfor Serierne opsparede Reservefond.

§ 3. Til Sikkerhed for Opfyldelse af Selskabets Forpligtelser, der iøvrigt dækkes gennem de Forsikredes gensidige Ansvar, jfr § 7, tegnes en Garantikapital, stor en kvart Million Kr fuldt indbetalt. Selskabet kan dog paabegynde sin Virksomhed, naar 50 000 Kr af Garantikapitalen er tegnet. For Andelene i Garantikapitalen udstedes Beviser, lydende paa 1000, 500 og 100 samt 50 Kr. For Garantikapitalen har Garanterne Regreskrav til Medlemmernes, i § 7 fastsatte, solidariske Ansvar. Garantikapitalen forrentes med 6 pCt p a.

§ 6. Medlem af Selskabet er enhver, der har tegnet Forsikring i en gensidig Serie — — —

§ 7. Medlemmerne er solidarisk ansvarlige, idet enhver i Forhold til Størrelsen af sit aarlige Kontingent (Præmie) hæfter for Opfyldelsen af Selskabets Forpligtelser, saavel overfor de enkelte Medlemmer som overfor Trediemand.

Medlemmerne kan i Henhold til Selskabets almindelige Forsikringsbetingelsers § 5 udmelde sig af Selskabet med 3 Maaneders Varsel til Udløbet af det Aaremaal, for hvilket Forsikringen er tegnet.

Det i nærværende §'s første Stykke betingede solidariske Ansvar ophører dog først med Udløbet af det Regnskabsaar, i hvilket Udmeldelsen sker.

— — — —
§ 27. Selskabets Regnskabsaar er Kalenderaaret.

— — — —
§ 29. Særligt Regnskab føres for hver Serie.

— — — —«
Den 17 Juli 1923 foretoges bl a følgende Ændringer:

»§ 7. For Opfyldelsen af Selskabets Forpligtelser, saavel overfor de enkelte Medlemmer som overfor Trediemand, hæfter de enkelte Medlemmer, principalt i Forhold til Størrelsen af hvert enkelt Medlems tarifmæssige aarlige Kontingent, subsidiært solidarisk.

Medlemmerne kan i Henhold til Selskabets almindelige Forsikringsbetingelsers § 5 udmelde sig af Selskabet ved anbefalet Brev med 3 Maaneders Varsel til Udløbet af det Aaremaal, for hvilket Forsikringen er tegnet, dog kun til den 1 Januar.

I Tilfælde af Udmeldelse ophører det Medlemmerne ved nærværende §'s første Stykke paalagte Ansvar for Selskabets Forpligtelser først, naar Regnskabet for det Aar, hvori Udtrædelse sker, er godkendt af Generalforsamlingen og udviser Overskud eller dog Balance, og de eventuelt paalignede Ekstrapræmier er indgaaet.

— — — —«
Ifølge Generalforsamlingsbeslutning af 21 Juni 1924 traadte Selskabet i Likvidation, og ifølge den Beretning som Likvidationskommissionens Revisor har afgivet, udgjorde Underskudet følgende Beløb:

For 1920.....	92 798 Kr 70 Øre
— 1921.....	156 065 — 76 —
— 1922.....	83 883 — 70 —
— 1923.....	30 508 — 78 —
— 1924.....	7376 — 86 —

I 1920 indtraadte Sagsøgte, Gaardejer I M Larsen, i Selskabet, idet han af den ham tilhørende Svinebesætning forsikrede 20 unge Avlsdyr, og samtidig tegnede han et Garantibeløb paa 100 Kr.

Ved Skrivelse af 27 December 1923 opsagde Sagsøgte sin Forsikring, og i Skrivelse af 3 Januar 1924 anerkendte Selskabet, at den var opsagt til Ophør den 1 Februar 1925.

Det fremgaar af det under Sagen oplyste, at den foreløbige Halvaarspræmie i Policen fastsattes til 45 Kr, og at Sagsøgte har betalt følgende Præmier:

1920.....	25 Kr
1921.....	95 —
1922.....	190 —
1923.....	198 —
1924.....	16 — 07 Øre

samt at hans Andel i Underskudet i Forhold hertil udgør:

1920.....	14 Kr 25 Øre
1921.....	228 —
1922.....	326 —
1923.....	221 —

Efter at Likvidationskomitéen havde ladet Selskabets Regnskaber i samtlige de Aar, Selskabet havde virket, kritisk revidere, og paa Grundlag heraf ladet de enkelte forsikredes Ansvar opgøre, nægtede Sagsøgte paa dertil given Opfordring at deltage i Dækningen af nogen Del af Underskudet, og Sagsøgerne, nævnte Selskab i Likvidation, har derefter under nærværende ved Retten for Middelfart Købstad m v forberedte Sag endelig paastaet Sagsøgte kendt pligtig til at deltage i Selskabets Underskud som Andelshaver i Forhold til 20 unge Avlsdyr i Serien for unge Avlsdyr.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet, og har for det første henvist til, at Selskabet har været baseret paa forsikringsteknisk ganske uholdbart Grundlag, og har været uforsvarlig ledet.

Han har saaledes anført, at Selskabets Garantikapital ikke var en Garantikapital i forsikringsteknisk Forstand, men i Virkeligheden var en Driftskapital, som Andelshaverne stod inde for, og at Selskabets Regnskab for Tiden 1 September 1918 til 31 December 1919 ganske vist udviste et Overskud paa 3145 Kr 10 Øre, men at der til Skader kun var opført 100 Kr paa Udgiftssiden og at der aldeles ingen Administrationsudgifter var ført til Udgift, idet disse sammen med Stiftelsesomkostninger opførtes som en Aktivpost paa ialt 34 459 Kr 98 Øre, der skulde afskrives i Løbet af 10 Aar, og som paa Regnskabet betegnedes som »Aktiver i Henhold til Statutternes § 38«. Endvidere har han henvist til, at der paa Vindings- og Tabskontoen paa Regnskabet for 1920 opførtes 66 546 Kr 61 Øre som Erhvervsomkostninger, hvoraf kun 38 984 Kr 71 Øre var afskrevet.

Til Støtte for sin Paastand om, at Selskabet har været baseret paa et uholdbart Grundlag og uforsvarligt ledet, har Sagsøgte endelig henvist til en af Dr phil Burrau afgivet Erklæring af 25 Oktober 1926, der bl a gaar ud paa følgende:

»Medens der altsaa i Selskabets Vedtægter ikke findes noget, der i og for sig kan betegnes som forsikringsteknisk ukorrekt, kan det derimod med stor Sikkerhed siges, at der ikke hos Selskabets Ledelse har været tilstrækkelige Evner og Villie til at bringe disse til Anvendelse paa rette Maade. Fordelingen af Ansvar mellem Serieerne for Startningsudgifter, Administrationsudgifter og Garantikapitalens eventuelle Tilbagebetaling forudsætter, at de »tarifmæssige« Præmier er fastsat paa omhyggeligst mulige Maade, medens Forretningernes Forløb gør det klart, at dette Ansvar ikke har været levende hos Ledelsen ved Tariffernes Fastsættelse.

De store og straks optrædende Underskud beviser ret klart, at Ledelsen ikke har haft den rette Forstaaelse af det paapegede Forhold, men derimod synes at have fastsat Tarifferne efter Hensynet til, »hvad der kunde faas« i Konkurrencen. Regnskaberne viser, at medens nogle Serier har givet Overskud, har andre givet store og forskellige Underskud. Det rette Maal for Fordeling af et samlet Underskud ved en

Likvidation kan derfor ikke være »tarifmæssige« Præmier, og der maa være Basis for en Nægtelse fra Medlemmernes Side af at betale noget-somhelst paa Grund af manglende teknisk Evne eller Villie hos Ledelsen«.

Efter det foreliggende maa Retten vel gaa ud fra, at Selskabet ikke er stiftet paa fuldt betryggende Maade, men hvad der her faar Betydning, fremgaar af Vedtægterne og Regnskabet paa en saadan Maade, at Sagsøgte ikke med Føje kan gøre gældende, at han er ført bag Lyset, og derfor maa være berettiget til at betragte sin Indmeldelse som ugyldig. At Garantikapitalen i Virkeligheden var en Driftskapital, kunde saaledes ses af Vedtægterne, og maatte iøvrigt være klart for Sagsøgte, der selv har tegnet en Del af Garantikapitalen. At man i det 1 Regnskabsaar havde opført ikke alene Startningsomkostningerne men ogsaa Driftsomkostningerne som Indtægt og kun afskrevet som Udgift 10 pCt heraf, fremgik klart af det af en Revisor reviderede Regnskab, i hvilket der som Hjemmel herfor henvistes til den paagældende Bestemmelse i Vedtægterne. Det kan ogsaa her bemærkes, at den Omstændighed, at Omkostningerne ved Erhvervelse af Forsikringerne i Regnskabet for 1920 ikke er opført med det fulde Beløb, men kun med godt og vel Halvdelen, ikke er noget usædvanligt i Forsikringsselskabers Regnskaber, hvor der ofte finder en Fordeling af saadanne Omkostninger Sted. Men i al Fald fremgaar hele dette Forhold ganske klart af Regnskaberne. At Sagsøgte har faaet vildledende Oplysninger af den Agent, gennem hvem Indmeldelsen skete, kan ikke betragtes som godtgjort. At Selskabet ikke er drevet paa forsvarlig Maade, kan der formentlig efter det oplyste ikke ret vel være nogen Tvivl om; men dette findes ikke at kunne medføre, at Sagsøgte kan frigøre sig for de ham ved Tegningen paadragne Forpligtelser overfor Selskabets Kreditorer til at dække disse, saa meget mere som han efter Selskabets Vedtægter havde den Udvej at opsigte Forsikringen.

Efter det saaledes anførte vil der være at give Dom efter Sagsøgernes Paastand.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde op-hæves.

Samme Dag blev afsagt lignende Dom i en tilsvarende Sag (Nr 46/1927 Gaardejer **Ejner Lindø** mod **Landbostandens Andels-Forsikrings-selskab** i Likvidation).

Onsdag den 11 Januar.

Nr 310/1927.

Rigsadvokaten

mod

Hans Christian Thomsen (Bache),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 98 I samt dens §§ 100 og 101.

Søndre Landsrets Dom af 8 September 1927: Tiltalte Hans Christian Thomsen bør hensættes i simpelt Fængsel i 4 Maaneder. Saa udreder Tiltalte og alle med Sagens Behandling lovlig forbundne Udgifter, derunder til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Faber, i Salær 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Søndre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter de i Dommen nævnte Straffebestemmelser. Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder. I Henseende til Sagens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Hans Christian Thomsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder. I Henseende til Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bache 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Hans Christian Thomsen, der er født den 29 December 1876, og som ikke ses tidligere tiltalt eller straffet, ved Anklageskrift af 12 Juli 1927 fra Statsadvokaten for Søndre Landsretskreds sat under Tiltale her ved Retten til at lide Straf principalt efter Strfl § 98 I og efter § 100 og 101 i Anledning af, at han den 8 April 1927 ca Kl 5 Eftermiddag under en Udsættelsesforretning paa den ham tidligere tilhørende Gaard »Skovgaard« i Bøgeskov har udstødt Trusler om Vold mod den som Foged fungerende Dommerfuldmægtig Kjærsgaard for derved at forhindre ham i at fuldføre Udsættelsesforretningen, samt har overfaldet de ved Forretningen efter Fogdens Begæring

tilstedeværende Politibetjente, Overbetjent Damsgaard og Betjent Larsen, med Vold og Skældsord i Anledning af Udsættelsesforretningen, subsidiært efter Strfl § 98 II og § 100 og 101 i Anledning af, at han ved sit ovennævnte Forhold har lagt Fogden Hindringer i Vejen for Udførelsen af hans Embedsforretninger samt har overfaldet Betjentene Damsgaard og Larsen som ovenfor beskrevet.

Erstatningspaastand er ikke nedlagt under Sagen.

I Aaret 1918 købte Tiltalte Gaarden »Skovgaard« i Bøgeskov og ejede den, indtil den i Marts Maaned 1927 blev bortsolgt ved Tvangsauktion. I det sidste Par Aar af sin Ejertid kom Tiltalte i økonomiske Vanskeligheder, der blev foretaget Udlæg i Gaarden, og der blev flere Gange truet med at sætte den til Tvangsauktion. Som Følge heraf blev Tiltalte en Del nedtrykt og nervøs, ligesom han følte sig forurettet og forfulgt af forskellige Personer, Sagførere og andre. For at søge Hjælp henvendte Tiltalte sig bl a til Foreningen »Landeværnet« i Sønderjylland, og efter telefoniske Forhandlinger fik han det Indtryk, at »Landeværnet« ved den til Marts Maaned d A berammede Auktion vilde yde ham og Hustru økonomisk Støtte med et betydeligt Beløb. Paa Auktionen bød Tiltaltes Hustru 87 500 Kr for Gaarden og blev højstbydende, idet det maa antages, at andre lysthavende overfor hendes Bud holdt sig tilbage. Det viste sig imidlertid, at »Landeværnet« ikke mente at have forpligtet sig til at yde saa stor Støtte som paaregnet af Tiltalte og Hustru, og Resultatet blev derfor, at næstbydende paa Auktionen, en Mand ved Navn Clausen, fik Hammerslag. Tiltalte følte sig efter Auktionen yderligere nervøs og opreven, idet han ansaa sig for svigtet af »Landeværnet« og Gaarden solgt under dens Værdi. I denne Periode synes det, at han har fremsat forskellige Trusler om, at det skulde koste Blod at fordrive ham fra Gaarden, og lignende. Ikke desto mindre forhandlede han i tilsyneladende Ro med Køberen af Gaarden, Clausen, om sin og Families Bortflytning, men samtidig rettede Tiltalte, der i de sidste Aar havde sluttet sig til den i Sønderjylland udbredte, saakaldte Selvstyrebevægelse, Henvendelse til denne Bevægelses Leder, Gaardejer Cornelius Petersen paa Vesteranflod, om Hjælp. Dette førte til, at en Del af de ledende »Selvstyremænd« med Cornelius Petersen i Spidsen Søndag den 3 April d A holdt Møde paa Skovgaard. Hvad der her passerede, er ikke ganske klart. Tiltaltes Hustru, Helene Thomsen, som overværede en Del af Mødet, har forklaret, at »Selvstyremændene« opfordrede hendes Mand til med Magt at modsætte sig en Udsættelse af Gaarden, men de forskellige Deltagere i Mødet har nægtet at have fremsat saadan Opfordring og vil kun have tilraadet Tiltalte at udvise passiv Modstand »indenfor Lovenes« Grænse. Under Sammenkomsten blev Gaarden »Skovgaard« indført i Selvstyrebevægelsens saakaldte »Grundbog«, hvorhos der optoges en Fortegnelse over Gaardens Besætning og Inventar med det angivne Formaal senere — naar Selvstyrebevægelsen havde sejret — at tilbagegive Tiltalte Tingene eller erstatte ham deres Værdi. Dagen efter Mødet, altsaa den 4 April d A, tilkendegav Tiltalte den nye Ejer, Clausen, at han ikke godvillig vilde fraflytte »Skovgaard«, og der rekvireredes derfor en Udsættelsesforretning. Til denne, som foretoges den 8 s M, medtog den fungerende

Foged, Dommerfuldmægtig Kjærsgaard, Graasten, der havde faaet Kundskab om de tidligere nævnte, af Tiltalte fremsatte Ytringer om Modstand mod eventuel Udsættelse, to Politibetjente, nemlig Overbetjent Damsgaard og Betjent Larsen. Udsættelsesforretningen begyndte paa Skovgaard ca Kl 3 om Eftermiddagen, og det Tiltalte tilhørende Bohave blev hensat dels paa Gaardspladsen, dels i en Ladeport. Tiltalte havde den nævnte Dag sammen med sin Hustru været paa Rejse til Haderslev; Tilbageturen til Skovgaard foretog han i lejet Automobil; undervejs indtraf et mindre Uheld med Motorvognen, uden at Tiltalte, hans Hustru og deres to Børn, som var med, dog led Skade. Hjemrejsen fortsattes i et andet Automobil, og ca Kl 5 kom Tiltalte kørende ind paa »Skovgaard«s Gaardsplads, hvor han saa Fogden og dennes Ledsagere.

Om hvad, der videre er passeret efter hans Ankomst til Gaarden, har Tiltalte under hele Forundersøgelsen forklaret, at han ikke har bevaret nogensomhelst Erindring; han ved kun, at han ved sin Tilstedekomst under Udsættelsesforretningen under Paavirkning af alt det tidligere foregaaede blev »ude af sig selv«, men ivojvrigt kan han intet huske om, hvad han har gjort, sagt eller foretaget sig.

Efter de i Sagen afgivne Vidneforklaringer maa det antages, at Begivenhederne i Hovedsagen har udviklet sig paa følgende Maade:

Ved Tiltaltes Ankomst gik Fogden, der opholdt sig ved Hovedindgangsdøren, ham nogle Skridt i Møde, hilste paa ham og tilkendegav ham, at det var Fogden, og at han — Tiltalte — var udsat af Ejendommen. Tiltalte søgte nu at trænge forbi Fogden op ad Trappen til Hovedindgangen, men Overbetjent Damsgaard traadte derpaa frem foran Fogden og spærrede Tiltalte Adgangen til Stuehuset. Tiltalte fremsatte under sit Forsøg paa at trænge sig frem forskellige Skældsord, saasom »Banditter«, »Kjeltringer« og lignende, hvorhos han udtalte, at han hverken brød sig om Dommer eller Politi, da han var Herre paa Gaarden, samt udraabte: »Gaa væk, ellers slaar jeg«. Overbetjent Damsgaard har som Vidne forklaret, at han ansaa Truslen om at slaa som nærmest rettet mod ham, der direkte spærrede Adgangen; Dommerfuldmægtig Kjærsgaards Forklaring gaar ud paa, at han opfattede den sidstnævnte Udtalelse som rettet mod de Personer, der spærrede Tiltalte Adgangen til Huset, nemlig foruden Fogden selv Betjentene Damsgaard og Larsen. Denne sidste har ikke kunnet erindre, hvor Dommerfuldmægtig Kjærsgaard stod, medens Tiltalte søgte at trænge sig ind, og husker ikke at have hørt Tiltalte fremsætte Trusler mod Kjærsgaard. En tilstedeværende Vognmand fra Sønderborg har forklaret, at Kjærsgaard hele Tiden var ved Siden af Damsgaard eller i hvert Fald i Nærheden af ham, og han mener, at de af Tiltalte fremsatte Udtalelser gjaldt alle de tilstedeværende Repræsentanter for Foged og Politi. Efter Fremsættelsen af Truslerne, som Overbetjent Damsgaard ansaa for alvorlig mente, greb denne fat i Tiltalte, som søgte at skubbe ham til Side, og førte Tiltalte med Bistand af Betjent Larsen hen imod det af Politiet benyttede, paa Gaardspladsen staaende Automobil. Under denne Transport udøvede Tiltalte, der var yderst ophidset, stærk Modstand, skreg op og sparkede Damsgaard over venstre Bens Skinneben. I Auto-

mobilet førtes Tiltalte, der var erklæret for anholdt, til Politikontoret i Graasten, hvor han visiteredes; herunder viste han sig rasende og tildelte Betjent Larsen et Spark i Skridtet. Efter Visitationen førtes Tiltalte som anholdt til Arresthuset i Sønderborg; den følgende Dag blev han fremstillet for Dommeren, der opretholdt Anholdelsen, og den 12 s M, efter at han var undersøgt af Amtslægen, og hans ophidsede Tilstand havde lagt sig, blev han løsladt.

Angaaende Tiltaltes mentale Tilstand har Amtslægen i Sønderborg under Sagen afgivet en Erklæring, der konkluderer derhen, at Tegn til kronisk Sindssygdom eller Aandssvaghed ikke er fundet hos Tiltalte, hvorimod denne maa antages paa Baggrund af sin Ophidselse over økonomisk Modgang og sin Irritabilitet som indblandet i Selvstyrerøret at have været i en saadan Sindstilstand, at Sammentræffet med Politiautoriteterne har udløst uoverlagte, impulsive Handlinger hos ham, som normale Personer med roligt Sind ikke vilde tænke paa, samt at hans Paastand om manglende Erindring delvis maa anerkendes. Retslægeraadet, for hvilket Sagen har været forelagt, har afgivet følgende Erklæring:

»Med Bemærkning, at en Indlæggelse til Observation skønnes overflødig, skal Retslægeraadet udtale, at Raadet kan tiltræde den af Amtslægen i Sønderborg afgivne Erklæring, hvorefter Sigtede hverken er aandssvag eller sindssyg og ej heller var sindssyg i Gerningens Øjeblik, men hvorefter han da handlede under Indflydelse af en ved Forholdene forårsaget stærk nervøs Ophidselse, som da han var anholdt naturlig efterfulgtes af en depressiv Periode.«

Det er oplyst, at Tiltalte hører til en meget nervøs Familie, samt at han har deltaget i Verdenskrigen fra 1914 til 1918, dog uden at blive saaret eller at have været udsat for Gasforgiftning.

Herefter vil Tiltalte være at anse som fuldt tilregnelig.

Idet Tiltalte ved hele sin Optræden under Udsættelsesforretningen paa Skovgaard og ved de af ham brugte Udtryk, der skønnes rettede mod de tilstedeværende Myndigheder under eet, findes at have fremsat Trusler om Vold mod den fungerende Foged i den Hensigt at forhindre Udsættelsesforretningens Fuldbyrkelse, vil han for sit saaledes udviste Forhold være at anse efter Straffelovens § 98, 1 Stk. For den af ham mod Politibetjentene Damsgaard og Larsen under Udførelsen af deres Bestilling udøvede Vold og for de af ham mod Betjentene brugte Skældsord vil han derhos være at anse efter Straffelovens §§ 100 og 101. Den forskyldte Straf findes efter Omstændighederne under eet passende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 4 Maaneder, hvorhos Tiltalte vil have at udrede alle med Sagens Behandling forbundne Udgifter, derunder til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer i Sælær 60 Kr.

Nr 102/1927. Restauratør C J Andersen (David)

m o d

Musikerne W Melchiorsen, A Lindegaard, A Laurberg, Hans Jørgensen, Adolf Hansen og V Chr Hansen (Fich),

betræffende et af de Indstævnte fremsat Gagekrav.

Øster Landsrets Dom af 17 Marts 1927: Sagsøgte, Restauratør C J Andersen, bør til Sagsøgerne, Musikerne W Melchiorsen, A Lindegaard, A Laurberg, Hans Jørgensen, Adolf Hansen og V Chr Hansen betale de paastævnte 888 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 2 Februar 1927, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 150 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til de Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Restauratør C J Andersen, til de Indstævnte Musikerne W Melchiorsen, A Lindegaard, A Laurberg, Hans Jørgensen, Adolf Hansen og V Chr Hansen, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I September 1926 engagerede Sagsøgte, Restauratør C J Andersen, Sagsøgerne, Musikerne W Melchiorsen, A Lindegaard, A Laurberg, Hans Jørgensen, Adolf Hansen og V Chr Hansen, til at musicere i Etablissementet Tokio fra den 21 Oktober 1926 til den 1 Maj 1927. I de mellem Parterne oprettede Kontrakter bestemmes i § 2 bl a:

»Kontrahent 2 forpligter sig i det nævnte Tidsrum at udføre Musik — — — daglig fra Kl 8³/₄ til Kl 1 — — — Søn- og Helligdage fra Kl 8 til Kl 1 Aften, for en Gage af Kr 18,00 daglig, der betales ugevis bagud.« og i § 9:

»I Tilfælde af Epidemi eller Krig her i Landet, som hindrer Etablissementets Drift, anses Kontrakten for ophævet for den Tid, Hindringen varer.«

I Begyndelsen af Januar 1927 udstedte Justitsministeriet af Hensyn til den da herskende Influenzaepidemi Forbud mod Dans i offentlige Lokaler; i den Anledning lukkede Sagsøgte en Tid Etablissementet, og overfor Sagsøgerne gjorde han gældende, at Kontrakten i Medfør af den ovenciterede § 9 var ophævet, saa længe Forbudet varede.

Under Anbringende af, at Sagsøgte ubeføjet har nægtet at betale dem Gage for Tiden fra 13 til 19 Januar 1927, paastaar Sagsøgerne Sagsøgte tilpligtet at betale 888 Kr med Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 2 Februar 1927.

Sagsøgte paastaar sig frifundet, idet han gør gældende, at hans Etablissement udelukkende er baseret paa Dansen, hvilket var Sagsøgerne bekendt ved Engagementets Indgaaelse, og at Bestemmelsen i § 9 derfor maa finde Anvendelse paa et Tilfælde som det foreliggende.

Det er under Sagen oplyst, at Etablissementet Tokio ikke er en egenlig Dansesalon, men en Restauration, i hvilken der med Politiets Tilladelse dances.

Idet der maa gives Sagsøgerne Medhold i, at Kontraktens § 9 ikke kan komme til Anvendelse paa et Tilfælde som det foreliggende, da Forbudet kun angik Dans, medens det iøvrigt ikke hindrede Etablissementets Drift, vil der være at give Dom efter Sagsøgenes Paastand.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at betale Sagsøgerne med 150 Kr.

Fredag den 13 Januar.

Ved Højesterets Dom af 13 Januar 1928 i Sag Nr 345/1927 (**Rigsadvokaten mod Vilhelm Franz Joseph Nielsen**) blev Tiltalte anset i Medfør af Straffelovens § 241, I efter dens § 238 som for 3 Gang begaaet Hæleri, — disse Bestemmelser jævnført med Strfl § 64 — samt for Vold mod sagesløs Person efter midlertidig Strfl af 1 April 1911 § 1, 1 Stk, det hele under Hensyn til sidsnævnte Lovs § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

Nr 70/1927. Gaardejer **L Lindegaard Hansen**
(Overretssagf Wreschner)

mod

Gaardejer **Hugo Læssøe Arboe** (F Bülow),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at svare Erstatning i Anledning af Arealmangel paa en af ham solgt Ejendom.

Østre Landsrets Dom af 12 Januar 1927: Sagsøgte, Gaardejer Hugo Læssøe Arboe, bør til Sagsøgeren, Gaardejer L Lindegaard Hansen, betale 2000 Kr med Renter heraf $4\frac{1}{2}$ pCt aarlig fra den 16 Februar 1926, til Betaling sker, og i Sagsomkostninger 200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Dommen er det i Henhold til de samme anførte Grunde rettelig antaget, at Appellanten har Krav paa et Afslag i Købesummen. Dette Afslag findes at kunne bestemmes til 4000 Kroner, og der vil herefter være at give Dom i Overensstemmelse hermed.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Gaardejer Hugo Læssøe Arboe, bør til Appellanten, Gaardejer L Lindegaard Hansen, betale 4000 Kroner med Renter heraf $4\frac{1}{2}$ pCt aarlig fra den 16 Februar 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 500 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Februar 1926 købte Sagsøgeren, Gaardejer L Lindegaard Hansen, af Sagsøgte, Gaardejer Hugo Læssøe Arboe, Gaarden Strandlund Matr Nr 28 a af Sønderby By og Sogn med et Areal, der i Slutsedlen opgaves til 64 Tdr Land og for en Købesum af 94 000 Kr, hvoraf 26 000 Kr for medfulgt Løsøre. I den nogle Dage senere, nemlig den 16 s M oprettede Købekontrakt optoges intet om Arealets Størrelse. Ved en af Landinspektør Jacobsen senere foretaget Opmaaling i Marken viste det sig imidlertid, at Gaardens Areal kun er $53\frac{16\frac{3}{4}}{1000}$ Tdr Land, nemlig $41\frac{7830}{14000}$ Tdr Land Ager og $11\frac{7800}{1000}$ Tdr Land Skrænt. Idet Sagsøgeren anser sig berettiget til at faa et Afslag i den betingede Købesum af 11 500 Kr, eventuelt en Erstatning paa dette Beløb, paastaar han under denne ved Retten for Faaborg Købstad m v forberedte Sag Sagsøgte tilpligtet at betale det nævnte Beløb med Renter $4\frac{1}{2}$ pCt fra den 16 Februar 1926.

Sagsøgte paastaar sig frifundet, idet han gør gældende, at han, da han solgte til Sagsøgeren, selv gik ud fra, at Ejendommen havde det i Slutsedlen opgivne Areal, og at han har taget fornødent Forbehold med Hensyn hertil ved udtrykkeligt at erklære overfor Sagsøgeren, at

han ikke vilde garantere for Arealets Størrelse, men at han havde en Arealattest, der udviste det nævnte Areal.

Det er oplyst, at Sagsøgte virkelig havde en af en anden Landinspektør i 1908 udstedt Arealattest, i hvilken Arealet var opgivet til 64 $\frac{21}{14}$ $\frac{00}{00}$ Tdr Land. Sagsøgeren har erkendt, at Sagsøgte har udtalt, at han ikke turde garantere for sin Arealangivelse, men Sagsøgeren har hævdet, at han forstod denne Udtalelse som refererende sig til en af Sagsøgte tillige fremsat Udtalelse om, at Arealet, saavidt han huskede, var lidt over 64 Tdr Land.

Efter det oplyste maa det antages, at Forskellen mellem Arealangivelsen i Attesten af 1908 og Arealets Størrelse efter den nu i Marken foretagne Opmaaling delvis skyldes den Omstændighed, at det ved Udfærdigelsen af førstnævnte Attest er overset, at der i 1904 fra Ejendommen var udstykket en Parcel, nemlig Matr Nr 28 e, af Størrelse ca $3\frac{1}{30}$ Tdr Land Agerjord. For den øvrige Del af Forskellen er ingen Forklaring oplyst, men den Formodning udtalt, at den i al Fald delvis kan skyldes Fraskylning fra det langstrakte, ud til Lillebælt vendende Skræntareal, hvorved bemærkes, at Parterne ved Købsforhandlingen gik ud fra, at Skræntarealet udgjorde 14 Tdr Land af det i Slutsedlen angivne Areal, 64 Tdr.

Efter de i Sagen afgivne Forklaringer maa det antages, at Sagsøgte ved Salgets Afslutning har taget saadant Forbehold med Hensyn til Arealets Størrelse, at han ingen Garanti har afgivet i saa Henseende. Derimod findes der under Hensyn til den meget betydelige Forskel mellem det i Slutsedlen angivne Areal og det ved Opmaalingen i Marken konstaterede virkelige Areal at maatte tilkendes Sagsøgeren et Afslag i Købesummen, hvilket Afslag i Mangel af nærmere Oplysninger ikke findes at kunne sættes højere end til 2000 Kr. Sagsøgerens Rente- paastand, mod hvilken ingen Indsigelse er fremsat, vil endvidere være at tage til Følge.

Sagsøgte vil derhos have som Bidrag til Sagsøgerens Sagsomkostninger at betale 200 Kr.

Nr 141/1927. Aktieselskabet **Sydjydsk Kul-Import** (Liebe)

mod

Aktieselskabet **Sydjyllands Kul-Kompagni** (Jørgensen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Berettigelse til at benytte et Firmanavn.

Vestre Landsrets Dom af 8 April 1927: De Sagsøgte, Aktieselskabet Sydjyllands Kul-Kompagni, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Aktieselskabet Sydjydsk Kul-Import, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgerne til de Sagsøgte 150 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

For Højesteret har Indstævnte ikke gentaget sit Anbringende om, at Sagen er for sent anlagt.

Da de to Firmanavne skønnes ikke tilstrækkeligt tydeligt at adskille sig fra hinanden, vil Indstævnte overensstemmende med Appellantens Paastand være at kende uberettiget til at benytte Navnet »Aktieselskabet Sydjyllands Kul-Kompagni«.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Aktieselskabet Sydjyllands Kul-Kompagni, bør være uberettiget til at benytte det nævnte Navn. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten, Aktieselskabet Sydjdysk Kul-Import, med 500 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 31 Oktober 1918 er der under Navnet »Aktieselskabet Sydjdysk Kul-Import« med Hjemsted i Kolding Købstad optaget i Aktieselskabsregistret et Selskab, der driver Virksomhed sammesteds saavel under fornævnte Navn som under Navnet »Aktieselskabet Kolding Kul-kompagni«. Den 2 Januar 1926 blev der i Kolding under Navn af »Aktieselskabet Sydjyllands Kul-Kompagni« stiftet et Aktieselskab, som ligesom det nysanførte Selskab har til Formaal at drive Handel med Kul og Koks; det sidst stiftede Selskab blev den 13 Marts 1926 optaget i Aktieselskabsregistret under det anførte Firmanavn. Idet Sagsøgerne, førtsnævnte Aktieselskab, har anbragt, at det af de Sagsøgte, Aktieselskabet Sydjyllands Kul-Kompagni af Kolding Landsogn, valgte Firmanavn ikke tydeligt adskiller sig fra Sagsøgernes Navn »Aktieselskabet Sydjdysk Kul-Import«, og saaledes er i Strid med Bestemmelsen i Lov om Aktieselskaber af 29 September 1917 § 50, har de derpaa under nærværende Sag paastaet de Sagsøgte kendt uberettiget til at benytte Navnet »Sydjyllands Kul-Kompagni«. De Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgernes Tiltale.

Færdig fra Trykkeriet den 1 Februar 1928.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Liud) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 33.

Fredag den 13 Januar.

Forsaavidt de Sagsøgte har villet gøre gældende, at denne Sag er anlagt efter Udløbet af den i Aktieselskabslovens § 49, 3 Stk fastsatte Frist af 6 Maaneder efter Udgangen af den Maaned, i hvilken Registrering har fundet Sted, kan der ikke heri gives dem Medhold, da Stævningen er forsynet med Berammelsespaategning af 21 September 1926, og Registrering som ovenfor anført har fundet Sted i Marts Maaned s A.

Til Støtte for deres Søgmaal har Sagsøgerne hævded, at det omhandlede Firmanavn gennem det Helhedsindtryk, Navnet giver, er egnet til at fremkalde Forveksling, og i Virkeligheden har fremkaldt talrige Forvekslinger med Sagsøgernes Firmanavn.

Naar imidlertid henses til, at Sagsøgernes Firmanavn i sig selv saavel ved dets enkelte Ord som ved disses Sammensætning er lidet særpræget, findes de Sagsøgte's Firmanavn efter Omstændighederne at maatte anses som et Navn, der tilstrækkeligt tydeligt adskiller sig fra Sagsøgernes.

De Sagsøgte's Frifindelsespaastand vil derfor være at tage til Følge,

Sagens Omkostninger findes Sagsøgerne at burde godtgøre de Sagsøgte med 150 Kr.

Mandag den 16 Januar.

Ved Højesterets Dom i Sag Nr 290/1927 (**Rigsadvokaten mod Niels Aage Marius Larsen**) blev Tiltalte, der ved Østre Landsrets Dom af 22 August 1927 var anset for Bedrageri i Medfør af Strfl § 253, jfr midlertidig Strfl af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, frifundet.

Tirsdag den 17 Januar.

Nr 36/1927. Grosserer **J Steffensen** (Cohn)
mod
Detailhandler **Chr Hansen** (Knudtzon),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Erstatningsansvar for et Indstævnte overgaaet Ulykkestilfælde.

Østre Landsrets Dom af 25 Januar 1927: Sagsøgte, Husejer, Grosserer J Steffensen, bør til Sagsøgeren, Detailhandler Chr Hansen, betale 3953 Kr 05 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 21 September 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 300 Kr. Saa bør Sagsøgte og til Statskassen bøde 20 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer J Steffensen, til Indstævnte, Detailhandler Chr Hansen, med 300 Kroner.

Det Indstævnte tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede-Doms Præmisser er saalydende:

Den 26 April 1926 lod Ejeren af Mitchellsgade Nr 9—11*) foretage et Malerarbejde paa Facaden af nævnte Ejendom, og herunder anvendtes en Stige paa ca 7 Meter. Denne blev væltet af et Vindstød, og den ramte i Faldet Sagsøgeren under nærværende Sag, Detailhandler Chr Hansen, der kom gaaende forbi Ejendommen, i Hovedet saaledes, at han blev slaaet til Jorden og kom til Skade.

Under Anbringende af, at Ejeren af ovennævnte Ejendom, Gros-

---

*) Efter Proceduren for Højesteret har Ejendommen Husnummer 7.

serer J Steffensen, er ansvarlig for den skete Skade, paastaar Sagsøgeren ham tilpligtet at betale 4953 Kr 05 Øre, subsidiært et Beløb efter Rettens Skøn; af Beløbet paastaas Renter 5 pCt aarlig fra Forligsklagens Dato, den 21 September 1926.

Sagsøgte paastaar sig frifundet, subsidiært Beløbet nedsat, idet han bestrider, at der ved Stigens Anvendelse er udvist noget til Erstatning forpligtende Forhold.

Efter det oplyste var Stigen anbragt saaledes, at to paa dens Fod værende Pigge gik faa Centimeter ned mellem Brostenene, medens den var støttet paa Taget og Kanten af en Kvist paa Bygningen, der bestaar af Kælder, Stue og Manzardetage; der var iøvrigt intet foretaget for at fastgøre Stigen, ligesom der ikke var udstillet Afvisere eller en Mand paa Vagt ved Stigens Fod. Den Maler, der anvendte Stigen, var, da Stigen væltede, gaaet ned for at tage en Kost, han havde tabt ned paa Fortovet; det blæste en 10—15 Meter pr Sekund.

Om den Sagsøgeren ved Uheldet paaførte Skade er fremlagt forskellige Lægeattester i Sagen. I Erklæring af 2 September 1926 udtaler Læge Tage Plum, at Sagsøgeren paadrog sig »foruden en lettere Hjernerytelse og et Saar i Hovedet en Kvæstelse af venstre Hofteeegn, og han har siden da haft stadige Smerter her specielt ved Staaen og Gaaen. Han angiver selv allerede fra Barn at have været noget stiv i Hofterne, og Røntgenundersøgelse har vist lette Knogleforandringer omkring begge Hofteled (Røntgenlæge Dr E Collins Udtalelse medfølger). Disse Forandringer er sikkert af ældre Dato, men som ogsaa fremgaar af Dr Collins Udtalelse, kan Kvæstelsen ved Ulykkestilfældet udmærket godt være Aarsag til, at den iøvrigt symptomfrie kroniske Lidelse i Hofteleddene er blevet smertefuld og funktionsnedsættende. Hr Hansen har heller ikke tidligere overfor mig været foranlediget til at søge Lægehjælp i saa Henseende. Han har imidlertid siden Ulykkestilfældet været praktisk talt Invalid, idet han ikke har kunnet bestride sit Arbejde uden med stadige Afbrydelser. Jeg mener det derfor meget forstandigt af ham, at han har afbrudt sin Virksomhed og solgt sin Forretning, og jeg mener, der kan være Haab om, at han, naar han kan ofre et Aarstid paa sit Helbred, atter kan optage en lignende Virksomhed. Imidlertid er det ingenlunde sikkert, at han overhovedet vil kunne blive i Stand hertil. Jeg vil anbefale, at Hr Hansen indlægges paa en Hospitalsafdeling nogen Tid til konsekvent Behandling.«

I en af Dr med Aage Kock under 23 November 1926 afgivet Erklæring anføres: »Den paastaaede tilstedeværende Invaliditet er udelukkende af subjektiv Karakter, uden at dens Realitet dog kan nægtes; den maa i saa Fald bero paa Læsioner i Led eller Kapselapparatet, svarende til de — i Forvejen sygeligt forandrede Hofteled. Dette er ikke alene muligt, men ogsaa rimeligt, men de angivne Symptomers Styrke maa dog betvivles noget. Det saa at sige negative objektive Fund berettiger ogsaa til denne Antagelse. Forværrelse af Tilstanden er næppe rimelig, uden i Form af en »spontan« Forværrelse.

Beregnet efter de for Arbejderforsikringsraadet gældende Regler vil hans Invaliditet formentlig ansættes til 10 pCt, idet Tilfældet vil henføres til Kategorien: »Forværrelse af forud bestaaende sygelig Tilstand.«

Sagsøgeren opgør det rejste Krav saaledes, at hans positive Udgifter til Læge m m andrager 233 Kr 05 Øre, og at han for Svie og Smerte, Uarbejdsdygtighed m v kræver 5000 Kr; i Beløbene fradrager han et oppebaaret Forsikringsbeløb paa 280 Kr.

Mod Beregningen af Beløbet 233 Kr 05 Øre har Sagsøgte ikke rejst særlige Indsigelser.

Efter det oplyste findes der ikke udvist behørig Forsigtighed ved Stigens Anvendelse, ligesom ej heller Politivedtægtens Forskrifter kan anses overholdte, og Sagsøgte vil derfor ikke kunne undgaa at ifalde Erstatningsansvar for den Sagsøgeren paaførte Skade, og idet Erstatningen for Svie, Smerte og Uarbejdsdygtighed m v skønnes passende at kunne ansættes til 4000 Kr, vil Sagsøgte være at tilpligte til at betale 3953 Kr 05 Øre, med Renter som paastaaet.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgeren med 300 Kr.

For Udeblivelse fra den befalede Forligsmægling vil Sagsøgte have at betale en Statskassen tilfaldende Bøde af 20 Kr.

Nr 143/1927. Grosserer **N Steffensen** af Kolding som eneste ansvarlige Indehaver af Firmaet Olaf Monrads Eftflg (David)

n: o d

Repræsentant **B Plange** (Jørgensen).

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Erstatningspligt for Misligholdelse af en Overenskomst.

Vestre Landsrets Dom af 9 April 1927: Sagsøgte, Grosserer N Steffensen som eneste ansvarlige Indehaver af Firmaet Olaf Monrads Eftf, bør til Sagsøgeren, Repræsentant B Plange, betale 2506 Kr 72 Øre med Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 22 November 1926, indtil Betaling sker, samt i Sagsomkostninger 300 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer N Steffensen som ene-

ste ansvarlige Indehaver af Firmaet Olaf Monrads Eftf, til Indstævnte, Repræsentant B Plange, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Sagsøgeren, Repræsentant B Plange af Fruens Bøge siden Oktober 1925 havde været provisionslønnet Repræsentant for Sagsøgte, Grosserer N Steffensen som eneste ansvarlige Indehaver af Firmaet Olaf Monrads Eftf i Kolding, blev der paa Sagsøgtes Foranledning den 28 Maj 1926 paa et Møde i Odense forhandlet mellem Parterne om Afslutning af et fast Repræsentationsforhold. Dagen efter tilskrev Sagsøgte Sagsøgeren om de nærmere udformede Vilkaar, og der udspandt sig derefter en Korrespondance herom, hvorefter Parterne havde et Møde i Kolding den 8 Juni 1926, hvor endelig Overensstemmelse opnaaedes. Efter Overenskomsten skulde Sagsøgeren i Stedet for Provision oppebære et fast ugentligt Beløb af 200 Kr, hvorhos han forpligtede sig til alene at repræsentere Sagsøgtes Firma, idet Repræsentationen for et belgisk Firma dog forbeholdtes indtil videre, mod at Sagsøgte erholdt den halve Provision herfor. Forholdet blev indgaaet uopsigeligt for Tiden indtil den 31 December 1926, dog at Overenskomsten straks ophørte, saafremt dens Bestemmelser ikke nøje overholdtes. Efter at Sagsøgeren den 28 Juni 1926 var blevet opsagt til øjeblikkelig Fratræden, har han under Anbringende af, at Kontraktforholdet ulovlig er ophævet, under nærværende Sag paastaet Sagsøgte tilpligtet i Erstatning for det herved foraarsagede Tab at betale 2600 Kr tilligemed Renter heraf 6 pCt p a fra den 22 November 1926, indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaet sig frifundet og subsidiært paastaet fradraget et Beløb af 93 Kr 28 Øre, som Sagsøgeren ifølge Opgørelse over deres Mellemværende er ham skyldig. Sagsøgeren har ikke bestridt denne Opgørelses Rigtighed.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Sagsøgte anført, at han har været berettiget til uden Varsel at opsiges Sagsøgeren i Henhold til den mellem dem indgaaede Overenskomst, som han anser for endelig indgaaet allerede den 28 Maj 1926, idet han den 28 Juni s A blev bekendt med, at Sagsøgeren i Strid med Overenskomsten i Dagene fra den 2 til 5 Juni 1926 paa en Forretningsrejse i Jylland havde optaget i alt Fald en Ordre for et med Sagsøgte konkurrerende Firma. Sagsøgte har herved henvist til, at en af Grundene til, at Overenskomsten i Maj blev indgaaet, var, at Sagsøgeren tidligere havde optaget Ordre fra andre Firmaer, skønt dette efter de foreliggende Aftaler var kontraktstridigt, hvad Sagsøgte havde præciseret i Skrivelser overfor Sagsøgeren.

Det er oplyst, at for Tiden forud for 8 Juni 1926 er Afregning mellem Parterne sket efter den tidligere Afregningsmaade, og saa vel under Hensyn hertil som til, at Forhandlingerne mellem Parterne om den nye

Overenskomst først er bragt til endelig Afslutning den 8 Juni, kan Overenskomsten først anses at være endelig indgaaet denne Dag, og Sagsøgte har derfor savnet Hjemmel til at anse denne Overenskomst krænk-
ket ved Sagsøgerens fornævnte Ordreoptagelse.

Der kan endvidere ikke gives Sagsøgte Medhold i, at den i Juni fra Sagsøgerens Side skete Ordreoptagelse i Forbindelse med de tidligere skete Ordreoptagelser for andre Firmaer er af saa væsentlig Betydning, at den kan give Sagsøgte Føje til at træde tilbage fra den indgaaede nye Overenskomst. Efter det saaledes anførte maa Sagsøgte anses erstatningspligtig overfor Sagsøgeren.

Hvad Erstatningens Størrelse angaar, har Sagsøgte ikke fremsat Indsigelse imod det indsøgte Beløbs Beregning, og Sagsøgte vil herefter være at tilpligte at betale Sagsøgeren 2600 Kr efter Fradrag af fornævnte Beløb af 93 Kr 28 Øre eller 2506 Kr 72 Øre tilligemed Renter heraf som paastaat.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgeren med 300 Kr.

Onsdag den 18 Januar.

Nr 299/1927.

Rigsadvokaten

mod

Edelhard Alphonsi Isidor Jahn-Hansen (Bache),

der tiltales for Tyveri.

København's Byrets Dom af 1 Juli 1927: Edelhard Alphonsi Isidor Jahn-Hansen bør for det offentlige Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, deriblandt Salær til den beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Lemming, 40 Kr, udredes af det offentlige.

Østre Landsrets Dom af 3 August 1927: Tiltalte Edelhard Alphonsi Isidor Jahn-Hansen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Sagens Omkostninger for begge Retter, derunder i Salær til de for ham for Byretten og Landsretten beskikkede Forsvarere, henholdsvis Overretssagfører Lemming og Overretssagfører Munch-Petersen, 40 Kr til hver. Saa bør Tiltalte og betale i Erstatning til Orlogsværftet 3300 Kr. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af Tiltalte. I Henhold til de i Landsrettens Dom, forsaavidt den fore-

ligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat,

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Edelhard Alphonsi Isidor Jahn-Hansen til Højesteretssagfører Bache 150 Kroner.

Byretsdommens Præmisser er saalydende.

Ifølge Anklageskrift af 17 Juni 1927 tiltales under denne Sag Edelhard Alphonsi Isidor Jahn-Hansen, der er født den 27 Juni 1897 og ikke fundet tidligere straffet til at lide Straf for Tyveri efter Straffelovens § 228 for som Gerningsmand at have Ansvar eller Medansvaret for Tyverier begaaet i Tiden fra ca 1 Januar 1927 til den 4 April s A, hvorved der i Tømmerskurene ved Kasernen paa Nyholm blev frastjaalet Orlogsværftet efternævnte til Undervandsbaadene »Rota«, »Flora« og »Ægir« hørende Maskindele:

- a) 1 Grenstykke til Udstødningsledning,
- b) 4 Lejer til Dieselmotorkobling,
- c) 2 Tachometersøjler,
- d) 1 Kølvandskontraventil,
- e) 1 T-Stykke til Kølvandsledning,
- f) 1 Leje til agterste Varpespil,
- g) 1 Tandhjul til agterste Varpespil,
- h) 1 Fedtkop til Trykleje,
- i) 1 Kobberrør,
- j) 1 Tromle til agterste Varpespil,
- k) 2 Lejer til Dieselmotorkobling,
- l) 1 Kølvandsventil,
- m) Detailler til Rorbevægelse,
- n) 1 Dobbeltthane,
- o) 1 Kontraventil,
- p) 1 Lænseventil og
- q) 1 Søventil

til samlet Værdi 5550 Kr.

Subsidiært tiltales han til at lide Straf for Hæleri efter Straffelovens § 238 for i Løbet af samme Tidsrum — muligt i Marts Maaned s A og muligt ombord paa et paa Inderrheden henliggende tysk Skib, at have tilforhandlet sig ovennævnte under a), d), i), j), k), l), m), n), o), p) og q) ommeldte Effekter af Værdi 3300 Kr under saadanne Omstændigheder, at han maatte vide eller have sikker Formodning om, at Effekterne, hvoraf nogle var forsynede med Orlogsværftets ham bekendte Mærke, var Orlogsværftet frastjaalne.

Under Sagen vil der blive nedlagt Paastand paa, at Tiltalte tilpligtes at udrede 5550 Kr subsidiært 3300 Kr i Erstatning til Orlogsværftet.

Tiltalte har nægtet sig skyldig i noget ulovligt.

De i Anklageskriftet under a—q nævnte Genstande savnes paa Orlogsværftet, uden at der har kunnet oplyses noget som helst om, hvorledes eller hvornaar de er bortkommet, bortset fra, at det er sket i Tiden mellem 1 April*) og 4 April 1927. Ved Undersøgelsen er nogle af dem, nemlig a, d og i—q fundet hos Jærnhandlere heri Byen, og disse har oplyst at have købt dem af Tiltalte.

Tiltalte har forklaret, at han handler i Havnen ved at sælge Fisk paa Skibene og opkøbte gamle Ting paa disse. Han hævder, at det er meget almindeligt, at tyske Skibe medbringer Maskindele, og han har i flere Gange købt de under a, d og i—q nævnte Genstande paa en tysk Skonnert eller Galease, hvis Navn han ikke erindrer. Han hævder at have været i fuldkommen god Tro, da han saa ofte før har opkøbt den Slags Ting; han har ikke set, at nogle af Tingene var mærket med Orlogsværftets Mærke O V og har anført, at hvis han havde set det, havde det været en let Sag for ham at fjerne disse Mærker og i det hele at sonderbryde Maskindele. Tiltalte har købt Metallet for ca 143 Kr og videresolgt det for ca 165 Kr.

Da der ikke er oplyst noget som helst til Støtte for, at det netop er Tiltalte, der som Gerningsmand er ansvarlig for Tyveri af Maskindelen, og da det findes betænkeligt at forkaste hans Forklaring om at have været i god Tro, da han tilforhandlede sig disse, vil Tiltalte i det hele være at frifinde.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den af Københavns Byrets 9 Afdeling den 1 Juli 1927 afsagte Dom, hvorved Tiltalte Edelhard Alphonsi Isidor Jahn-Hansen er blevet frifundet for Anklagemyndighedens Tiltale til Straf efter Straffelovens § 228, subsidiært § 238, er af Anklagemyndigheden indanket her for Retten til Skade for Tiltalte, der paastaas dømt efter det af Statsadvokaten for København udfærdigede Anklageskrift af 17 Juni d A.

Da Tiltaltes Forklaring om den Maade, hvorpaa han er kommet i Besiddelse af de under a, d og i—q nævnte Genstande er ganske utroværdig, og da Tiltalte efter det oplyste paa forskellig Maade har haft Forbindelse med Orlogsværftet og jævnlig er færdedes i Nærheden af Gerningsstedet, findes det ubetænkeligt mod Tiltaltes Benægtelse, at statuere, at han i al Fald som Medgerningsmand har Ansvar for Tyveri af de nysnævnte Genstande, begaaet under de i Anklageskriftet ommeldte Omstændigheder. Som Følge heraf vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 228 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Han vil derhos have at udrede det nedennævnte Erstatningsbeløb.

---

*) Skal formentlig være 1 Januar.

Torsdag den 19 Januar.

Nr 190/1927. Møbelhandler **Henrik Hansen** (Liebe)

mod

Skræder **Martin Jensen** (Bruun efter Ordre),

betræffende Ophævelse af en Indsættelsesforretning.

(Sagen behandlet skriftligt).

Indsættelsesforretning af 8 Januar 1927.

Østre Landsrets Dom af 19 Maj 1927: Den paaankede Indsættelsesforretning ophæves, og Indstævnte Møbelhandler Henrik Hansen bør tilbagelevere Appellanten Skræder Martin Jensen de Indstævnte ved Forretningen udleverede Møbler. I Sagsomkostninger betaler Indstævnte til Appellanten 50 Kr. Til det offentlige betaler Indstævnte derhos de Retsafgifter, der skulde have været erlagt, og det Stempelpapir, der skulde have været forbrugt, hvis fri Proces ikke havde været meddelt Appellanten under Sagen. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

I Henhold til de i Landsrettens Dom anførte Grunde vil denne Dom efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale 200 Kroner i Salær til Højesterets-sagfører Bruun, der efter Beskikkelse har givet Møde for Indstævnte for Højesteret.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Møbelhandler Henrik Hansen til Højesterets-sagfører Bruun 200 Kroner.

Denne Højesteretsdom at efterkomme inden 15 Dage efter dens Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved »Overenskomst« af 13 Februar 1926 købte Appellanten under denne Sag Skræder Martin Jensen af Indstævnte Møbelhandler Henrik Hansen et Chesterfieldmøblement for en samlet Pris af ialt 1250 Kr, af

hvilke Appellanten straks betalte 400 Kr, medens Resten skulde betales i maanedlige Afdrag paa 50 Kr. I Oktober Maaned 1926 var Appellanten kommet i Restance med Betalingen af Afdrag og Indstævnte indgav da Fogedrekvisition efter Afbetalingslovens Regler, men lod ham derefter den 11 Oktober 1926 underskrive et »frivilligt Forlig«, dette Forlig indeholdt, foruden Bestemmelser om Restskyldens successive Betaling, en særlig fremhævet Passus, ifølge hvilken Appellanten frafaldt Anvendelsen af Reglerne i Lov af 8 Maj 1917 om Køb paa Afbetaling. Under Henviisning hertil lod Indstævnte den 8 Januar 1927, da Appellanten paany var kommet i Restance med Betaling af Afdrag, Møblerne afhente ved Fogdens Hjælp, uden at den i ovennævnte Lovs §§ 3—5 foreskrevne Fremgangsmaade blev bragt til Anvendelse. Den paagældende Indsættelsesforretning, foretaget den 8 Januar 1927 af Københavns Byrets Fogedafdeling, gaar ud paa, at Retten «udleverede den for Rekvirenten (o: Indstævnte) mødende Fuldmægtig efter hans Paavisning de i Rekviritionen ommeldte Møbler«, nemlig, som det maa antages, det i Overenskomsten af 13 Februar 1926 omhandlede Møblement: et Mahogni Bord samt Sofa og 4 Stole (Lænestole) betrukket med graat Damask.

Denne Kendelse har Appellanten indanket her for Retten, hvor han paastaar Indsættelsesforretningen ophævet og Indstævnte tilpligtet at tilbagelevere Møblerne.

Indstævnte paastaar Indsættelsesforretningen stadfæstet og sig i det hele frifundet.

Han gør gældende, at hvad der er foretaget, er stemmende med det frivillige Forlig af 11 Oktober 1926 og i det hele lovligt, navnlig ogsaa med Hensyn til Gyldigheden af Frafald af Afbetalingslovens Beskyttelsesregler, da Forbudet i Afbetalingslovens § 17 mod Frafald ved »forudgaaende Overenskomst mellem Sælger og Køber« ikke rammer et Frafald, som det her foreliggende, der er vedtaget, efter at Misligholdelse engang var sket.

Der maa imidlertid gives Appellanten Medhold i, at nævnte § 17 maa forstaaes som omfattende ogsaa et Frafald, som det i Forliget indførte, nemlig saaledes, at § 17's Ord »forudgaaende« refererer sig til den Misligholdelse, som til enhver Tid fremtidig maatte kunne forekomme, idet Lovens Beskyttelsesregler i modsat Fald vilde blive illusoriske.

Der vil herefter være at give Dom efter Appellantens Paastand.

I Sagsomkostninger vil Indstævnte have at betale Appellanten — hvem der er tillagt fri Proces under Sagen, dog uden Beskikkelse af Sagfører — 50 Kr, hvorhos Indstævnte vil have til det offentlige at betale de Retsafgifter, der skulde have været erlagt, og det Stempelpapir, der skulde have været forbrugt, hvis fri Proces ikke havde været meddelt.

Fredag den 20 Januar.

Nr 150/1927. Fru **Agnes Marie Olsen** som Værge for sin Mand Christen Bernhard Olsen (Trolle efter Ordre)

mod

Dansk Brandforsikringsselskab »**Vermund**« af 1904 (Bang),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at udbetale et Forsikringsbeløb.

Vestre Landsrets Dom af 18 Februar 1927: De Sagsøgte, Dansk Brandforsikringsselskab »Vermund« af 1904, bør for Tiltale af Sagsøgerinden, Fru Agnes Olsen, i denne Sag fri at være.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Efter Dommens Afsigelse er Fru Agnes Marie Olsen i Henhold til Lov Nr 277 af 30 Juni 1922 § 59, jfr § 60, blevet beskikket til som Værge for sin Mand Christen Bernhard Olsen at varetage hans Tarv under den foreliggende Sag.

Den paagældende Police indeholder bl a følgende Bestemmelse:

»Hvis den forsikrede forsætlig eller ved grov Uagtsomhed har foraarsaget Branden, hvis han overtræder Forsikringsbetingelsernes §§ 6, 8, 1 Stk, 10 og 12, hvis han enten vægrer sig ved at fremkomme med eller efter gentagen Opfordring nægter at indlevere de skriftlige Oplysninger, Beviser eller Fortegnelser som Selskabet er berettiget til at fordrø, eller hvis han ved Skadens Opgørelse gør sig skyldig i bedragerisk Angivelse eller Fortielse, taber han ethvert Krav paa Erstatning.

Er Branden, uden at Forsæt eller grov Uagtsomhed foreligger, foraarsaget af den forsikrede ved Overtrædelse af den almindelige, borgerlige Straffelov, Brandpolitiloven eller Stærkstrømsreglementet, saaledes at Straf eller Mulkt herfor er idømt eller vedtaget, er Bestyrelsesraadet berettiget til at afkorte indtil en Femtedel i Erstatningen.«

Efter alt foreliggende maa Christen Bernhard Olsen antages at have været sindssyg, da han stak Ild paa Gaarden. Da Ilds-paasættelsen imidlertid efter det om hans Handling oplyste maa siges at være sket forsætlig, hvilket hans Sindslidelse efter dens Beskaffenhed ikke kan anses at have udelukket, kan han i Henhold til den foran citerede Bestemmelse i Policen ikke gøre Krav paa at faa Brandskaden erstattet af Brandforsikringsselskabet.

Herefter vil Dommen overensstemmende med Selskabets Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellantinden som Værge for sin Mand at burde betale til Selskabet med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellantinden, Fru Agnes Marie Olsen som Værge for sin Mand Christen Bernhard Olsen, til Indstævnte, Dansk Brandforsikrings-selskab »Vermund« af 1904, med 300 Kroner. Der tillægges Højesteretssagfører Trolle i Salær for Højesteret 200 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 3 Kroner 30 Øre, hvilke Beløb udredes af det offenlige.

Det Indstævnte Tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afslutning.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 23 Marts 1926 nedbrændte den Parcellist Chr Bernhard Olsen tilhørende Ejendom i Raa, og samme Dag afgav Olsen Tilstaaelse om, at det var ham, der havde paasat Ilden. Under en mod Olsen herefter indledet offentlig Undersøgelse blev der af Kredslægen i Midtllands Lægekreds afgivet en Erklæring, ifølge hvilken det maa anses for overvejende sandsynligt, at Olsen har været sindssyg, da han anstiftede Branden. Sagen forelagdes derfor for Retslægeraadet, som under 8 Maj 1926 udtalte, at det af hvad der var oplyst fremgik, at Olsen er sindssyg, lidende af Melankoli. Den 10 s M resolverede vedkommende Statsadvokat, at der ikke fra det offentliges Side fandtes Anledning til at foretage videre i Sagen. Den nedbrændte Ejendoms Løsøre, derunder Besætningen, var brandforsikret hos de Sagsøgte, Dansk Brandforsikrings-selskab »Vermund« af 1904 i Randers, for 19 925 Kr, og ved Branden blev der paaført Løsøret Skade, som opgjordes til ialt 6177 Kr 50 Øre, men under Hensyn til, at Olsen, som nævnt, selv havde paasat Branden, vægrede de Sagsøgte sig ved at udbetale Erstatningssummen. Under nærværende Sag har derpaa oftnævnte Olsens Ægtefælle, Sagsøgerinden, Fru Agnes Olsen af Erikstrup, som Repræsentant for ham, der efter Branden blev indlagt til Behandling paa Sindssygehospital, paastaaet de Sagsøgte tilpligtet at betale Skadeopgørelsens Sum 6177 Kr 50 Øre med Tillæg af 800 Kr i Erstatning for en Hest, der led Skade ved Branden og senere er død, altsaa ialt 6977 Kr 50 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 11 September 1926, indtil Betaling sker. De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for Sagsøgerindens Tiltale.

Paa Foranledning af Sagsøgerinden har den fornævnte Embedslæge under 13 August 1926 afgivet en yderligere Erklæring, hvori han som

sin Opfattelse udtaler, at Olsen i Gerningsøjeblikket har været saa sindsforvirret, at han har manglet Evne til at handle fornuftmæssigt, og denne Udtalelse har Retslægeraadet i Skrivelse til Dommeren i Randers Købstad af 9 December 1926 erklæret at kunne tiltræde.

Forsaauidt de Sagsøgte har villet gøre gældende, at Ildspasættelsen maa tilregnes Olsen som forsætlig eller dog hidført ved hans grove Uagtsomhed, saaledes at de efter deres almindelige Forsikringsbetingelser er fritagne for at yde Erstatning, kan der ikke heri gives dem Medhold, idet der efter de foranførte lægelige Udtalelser saavel som efter, hvad der iøvrigt er oplyst under den ovennævnte offentlige Undersøgelse, maa gaas ud fra, at Olsen, da han paasatte Ilden, paa Grund af Sindsygdом har været i en saadan Tilstand, at han har manglet Evnen til at handle fornuftmæssigt.

Om end de Sagsøgte saaledes ikke under Henviisning til deres Forsikringsbetingelser kan vægre sig ved at udrede Erstatning, maa paa den anden Side Olsen, som ogsaa af Sagsøgerinden erkendt, i Henhold til Hovedreglen i Lov Nr 277 af 30 Juni 1922 § 64, 1 Stk, være erstatningspligtig overfor dem for sin skadegørende Handling, saa at de to Krav kan bringes i indbyrdes Modregning. Imidlertid har Sagsøgerinden gjort gældende, at det efter det yderligere Indhold af nysnævnte Lovbestemmelse er billigt, at den Erstatning, som skulde paa hvile Olsen, bortfalder bl a under Hensyn til Forholdet mellem hans og de Sagsøgte Evne til at bære Tabet, og at Følgen heraf maa være, at der for de Sagsøgte ikke bliver Spørgsmaal om nogen Modregningsret, saa at de dog maa tilsvare den indsøgte Erstatning. Det maa imidlertid antages, at den omhandlede Lovregel om Erstatningens Bortfald eller Nedsættelse under visse Betingelser ikke kan finde Anvendelse i nærværende Tilfælde, hvor Anvendelsen vil medføre, at den skadegørende selv om skadelidende opnaaede Erstatning for Følgerne af den Handling, som Lovbestemmelsen netop paalægger ham Ansvar for. Herefter kan der ikke lægges Vægt paa det af Sagsøgerinden saaledes anførte, og de Sagsøgte Frifindelsespaastand vil derfor være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgerinden at burde godtgøre de Sagsøgte med 200 Kr.

Fredag den 20 Januar.

Nr 176/1927. Styrmand **Fage-Petersen** (Thamsen)

mod

Det oversøiske Kompagni (Gelting),

betræffende Spørgsmaalet om et af Appellanten fremsat Hyrekrav.

Sø- og Handelsrettens Dom af 29 Marts 1927: De Sagsøgte, A/S det oversøiske Kompagni ved Direktør T C Christensen, bør til Sag-

søgeren, Styrmand J Fage-Petersen, betale 303 Kr med Renter 5 pCt p a fra den 14 Januar d A, til Betaling sker, men bør iøvrigt for Sagsøgerens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til de Sagsøgte med 75 Kr. Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

For Højesteret har Appellanten med Indstævntes Samtykke gjort gældende, at Bestemmelsen i Sømandslovens § 41, 1ste Stykke, ikke er anvendelig i det foreliggende Tilfælde, da Skibet ikke kan siges at være gaaet tabt ved en Søulykke og ej heller er erklæret uistandsætteligt. Herom er følgende nærmere oplyst: Damperen sank paa Philadelphias Red den 27 Oktober 1926 faa Minutter efter at være paasejlet af et engelsk Skib, og Besætningen bjergedes af en Slæbebaad. Det sunkne Skib kom til at staa oprejst paa Flodbunden, saaledes at ved Højvande kun Masterne og det øverste af Skorstenen var over Vandskorpen. Efter et langvarigt og besværligt Bjergningsarbejde hævedes Skibet i December 1926, slæbtes ind til en Dok og undergaves en midlertidig Reparation, idet Assurandørerne paa den Tid ikke ansaa det for givet, at Skibet var kondemnabelt. Skibet blev derpaa uden Ladning sejlet til Europa, hvor der er foretaget en endelig og meget omfattende Reparation, der i Forbindelse med Omkostningerne ved Bjergningen og Reparationerne i Amerika m v maa antages at have medført en Bekostning, der overstiger den Sum, for hvilket Skibet var kaskoforsikret. Da Skibet under de foreliggende Omstændigheder maa siges at være gaaet tabt ved en Søulykke, uanset at det senere ved Anvendelse af uforholdsmæssige Omkostninger lykkedes at bjerge og istandsætte det, vil Appellantens fornævnte Anbringende ikke kunne tages tilfølg. Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Styrmand J Fage-Petersen, til Indstævnte, Aktieselskabet Det oversøiske Kompagni, med 200 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 24 Juni 1926 blev Sagsøgeren, Styrmand J Fage-Petersen forhyret til som 1ste Styrmand at sejle med det det sagsøgte A/S, Det oversøiske Kompagni, tilhørende S/S »Fredensbro« paa en Rejse til Amerika og videre paa de i Sømandsloven og Dansk Dampskibsrederiforenings Forhyringsregler af 1925 indeholdte Bestemmelser, herunder 3 Maaneders Opsigelse. Den 27 Oktober 1926 forliste S/S »Fredensbro« ved Philadelphia, og den 3 November tilskrev Skibets Fører, Kaptajn I M Olsen, Sagsøgeren følgende Brev:

»Det meddeles Dem herved, at Deres Maaned fra Dags Dato er opsagt, hvilket De ved at undertegne hoslagte Kopi bedes anerkende.« Sagsøgeren svarede hertil følgende:

»Ovenstaaende Brev har jeg modtaget, men beklager ikke at kunne anerkende min Opsigelse fra Kompagniets Tjeneste uden nærmere Begrundelse.« Den 26 November fik Sagsøgeren i Philadelphia udbetalt Hyre til nævnte Dato, hvorhos han fik fri Hjemrejse. Ved Ankomsten til Danmark tilbød Rederiet ham Hyre til den 14 December 1926, hvad Sagsøgeren nægtede at modtage, da han mente sig berettiget til Hyre til 3 Maaneders Dagen efter 3 November, altsaa 3 Februar 1927.

Under nærværende Sag har Sagsøgeren derefter paastaaet A/S Det oversøiske Kompagni ved Direktør T C Christensen dømt til Betaling af Hyre fra 26 November 1926 til 3 Februar 1927: 1144 Kr 67 Øre, hvortil kommer Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 14 Januar 1927, til Betaling sker.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet mod Betaling af Hyre til 14 December 1926, opgjort til 303 Kr.

Unigheden mellem Parterne drejer sig i 1ste Række om Forstaaelsen af Sømandslovens § 41, der i 1ste Punktum bestemmer følgende: »Gaar Skibet tabt ved Søulykke — — —, ophører Tjenesteforholdet, hvis ikke andet er aftalt.« Sagsøgeren gør gældende, at der i nærværende Tilfælde foreligger en saadan Aftale, nemlig Aftalen om 3 Maaneders Opsigelsesvarsel, medens de Sagsøgte hævder, at Aftalen om 3 Maaneders Opsigelsesvarsel er uden Betydning, idet Loven maa forstaaes saaledes, at Tjenesteforholdet ophører, hvis der ikke netop for Tilfælde af Forlis er truffet anden Aftale.

Sagsøgeren gør dernæst gældende, at Forholdet i nærværende Tilfælde er det, at Sagsøgeren er ansat i Rederiets Tjeneste i Almindelighed uden fast Tilknnytning til et bestemt Skib, og Følgen heraf er, at Tjenesteforholdet ikke ophører i Tilfælde af Forlis. Han henviser herved til de senere Aars Overenskomstforhandlinger, der efter hans Mening giver Udtryk for, at det er anerkendt ogsaa fra Rederiernes Side, at 1ste Styrmand er ansat i Rederiernes Tjeneste i Almindelighed, samt til, at Sagsøgeren var pligtig til, hvis Rederiet forlangte det, at gøre Tjeneste ogsaa i andre Skibe end »Fredensbro«.

De Sagsøgte har vel ikke villet bestride, at Sagsøgeren havde Pligt til at gaa over i et andet Skib, men de hævder, at Sagsøgerens Tjeneste til enhver Tid var knyttet til et bestemt Skib, og at han ikke i al Almindelighed har været ansat i Rederiets Tjeneste. I saa Fald maatte der have foreligget særlig Aftale eller Kontrakt, men nogen saadan er

ikke oprettet, og der foreligger intet andet Grundlag for Sagsøgerens Tjenesteforhold end Hyreaftalen i Afregningsbogen.

Endelig har Sagsøgeren gjort gældende, at den Opsigelse, Kaptajnen gav ham den 3 November, er affattet som en almindelig Opsigelse til Fratrædelse med sædvanligt Varsel, nemlig i dette Tilfælde 3 Maaneders Opsigelsesvarsel. Følgen heraf maa være, at Sagsøgeren har Krav paa Hyre til dette Tidspunkt, altsaa til den 3 Februar 1927.

De Sagsøgte hævder heroverfor, at Opsigelsen er givet rent ex tuto af Kaptajnen uden Instruks fra Rederiets Side. Ifølge Sømandslovens § 41 kræves overhovedet ingen Opsigelse, og naar Kaptajnen alligevel har ment at burde give en saadan, kan det kun have været for en Ordens Skyld, men Sagsøgeren har ikke paa Grund af Opsigelsen videregaende Krav, end Loven hjemler.

Retten maa give de Sagsøgte Medhold i den af dem hævdede Forstaaelse af Sømandslovens § 41, 1 Punktum. Bestemmelsen: »hvis ikke andet er aftalt« maa naturligst læses saaledes, at Aftalen udtrykkelig skal gælde de Tilfælde, Paragrafen omhandler, altsaa Forlis, men en saadan Aftale foreligger ikke, blot fordi der Parterne imellem er aftalt et almindeligt Opsigelsesvarsel. Som Sagen foreligger, maa det endvidere være Sagsøgerens Sag at godtgøre, at han er ansat i Rederiets Tjeneste i Almindelighed, uden Tilknytning til noget bestemt Skib, men mod de Sagsøgtes Benægtelse har Sagsøgeren ikke ført fornødent Bevis. Endelig finder Retten ikke, at der kan tillægges den af Kaptajnen uden Instruks fra Rederiets Side givne — tilmed ikke helt klare — Opsigelse saadan Betydning, at Sagsøgeren alene paa Grundlag af denne skulde have større Krav end efter Loven hjemlet. Som Følge af foranstaaende vil de Sagsøgtes Paastand være at tage til Følge. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren med 75 Kr.

M a n d a g d e n 23 J a n u a r .

Nr 119/1927. **Skattedepartementet** (d kst Kammeradvokat)

m o d

Murermester A Hansen (David),

betræffende Beregning af Indstævntes Skatteindtægt.

(Sagen behandlet skriftligt).

Færdig fra Trykkeriet den 8 Februar 1928.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 34.

Mandag den 23 Januar.

Østre Landsrets Dom af 19 Februar 1927: Sagsøgte, Skatte-
departementet, bør anerkende, at de nved det ovennævnte Salg af Sag-
søgeren, Muremester A Hansen, indvundne Avance af 30 500 Kr ikke kan
anses som skattepligtig Indkomst. Sagens Omkostninger betaler Sag-
søgte til Sagsøgeren med 150 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Af-
sigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter alt foreliggende maa der gaas ud fra, at Indstævnte,
der siden 1904 har købt otte Ejendomme i København, hvoraf
han efterhaanden har solgt tre, i væsenlig Grad har gjort sig
disse Ejendomme frugtbringende ved at underkaste dem omfat-
tende Reparationer, som han tildels selv har udført eller ledet,
og at de foretagne Salg er sket i Tilknytning til Erhvervelse og
Ombygning af andre Ejendomme. Huset i Øhlenschlægersgade
købtes af Indstævnte i Begyndelsen af 1916 for 60 000 Kroner,
blev samme Aar istandsat med en Bekostning af 15 000 Kroner
og solgtes i 1923. Herefter findes Salget at have haft en saadan
erhvervsmæssig Karakter, at den derved indvundne Avance er
skattepligtig efter Lov Nr 149 af 10 April 1922 § 5 a. Appellanten
vil herefter overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde op-
hæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Skattedepartementet, bør for
Tiltale af Indstævnte, Muremester A Hansen, i
denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger
for begge Retter ophæves.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Sagsøgeren, Murermester A Hansen, blev for Skatteaaret 1924/25 af Skatteraadet ansat til en skattepligtig Indkomst af Kr 40 000, hvilken Ansættelse under 9 Oktober 1925 stadfæstedes af Landsoverskatteraadet. Medens Sagsøgeren havde opgivet sin skattepligtige Indtægt til 4659 Kr, har Landsoverskatteraadet hertil bl a lagt den ved Sagsøgerens Salg af hans Ejendom Oehlenschlägersgade 47 indvundne Avance 30 500 Kr.

Sagsøgeren paastaar under nærværende, imod Skattedepartementet anlagte Sag Sagsøgte tilpligtet at anerkende, at ovennævnte Avance ikke kan anses som skattepligtig Indkomst.

Sagsøgte paastaar Frifindelse.

Under Sagen er fremlagt Udskrift af en Skatteraadets Protokol den 17 Juni 1916 tilført Forklaring fra Sagsøgeren om dennes skattepligtige Indkomst for Skatteaaret 1916/17, hvilket Protokollat bl a udviser følgende:

»Han købte i Begyndelsen af 1916 Øhlenschlägersgade 47, som han nu vil ombygge og derefter søge solgt, denne Ejendom er købt i Spekulationsøjemed.«

Sagsøgeren, der er tunghør, benægter at have været klar over sidstnævnte Protokollat og vil ikke have forklaret sligt, der ej heller stemmer med de virkelige Forhold.

Da det ikke under Sagen er godtgjort, at Sagsøgeren driver Handelsvirksomhed med faste Ejendomme, og da det ikke ved ovennævnte af Sagsøgeren benægtede Protokollat eller iøvrigt findes godtgjort, at Salget af den omhandlede Ejendom er foretaget i Spekulationsøjemed, vil Sagsøgerens Paastand overensstemmende med § 5 a i Lov Nr 149 af 10 April 1922 være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte efter Omstændighederne have at godtgøre Sagsøgeren med 150 Kr.

Nr 171/1927. **Skattedepartementet** (d kst Kammeradvokat)

mod

Murermester C M Jensen (Fich),

betræffende Størrelsen af Indstævntes Skatteindtægt.

(Sagen behandlet skriftligt).

København's Byrets Dom af 4 Januar 1927: De Sagsøgte Skattedepartementet kendes fri for Tiltale under denne Sag af Sagsøgeren Murermester C M Jensen af Aalborg. Sagens Omkostninger ophæves.

Østre Landsrets Dom af 4 Marts 1927: Sagsøgte Skattedepartementet bør til Sagsøgeren Murermester C M Jensen, Aalborg,

betale 257 Kr 25 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra den 29 Oktober 1926, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 150 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Dén i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

Ved Opførelse af de to Indtægt givende Ejendomme maa Indstævnte anses at have haft en efter Lov Nr 149 af 10 April 1922 § 4 a skattepligtig Indtægt svarende til Værdien af hans dermed forbundne Virksomhed som Murermester. Herefter vil Appellanten overensstemmede med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for alle Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Skattedepartementet bør for Tiltale af Indstævnte, Murermester C M Jensen, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger for alle Retter ophæves.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Murermester C M Jensen af Aalborg, der for Skatteaaret 1925/26 havde selvangivet sin Indkomst til 5656 Kr, blev af Ligningskommissionen for Aalborg Købstad ansat til en skattepligtig Indkomst af 9650 Kr, hvilken Afgørelse stadfæstedes af Skatteraadet for Aalborg Skattekreds, hvorhos Landsoverskatteraadet yderligere forhøjede Beløbet til 15 650 Kr.

Jensen, der paa Grund af Ligningskommissionens Ansættelse har maattet udrede en Indkomstskat til Staten af 340 Kr 50 Øre, medens han efter sin Opfattelse alene skulde have betalt i Forhold til 5656 Kr, nemlig 83 Kr 25 Øre, paastaar under denne Sag de Sagsøgte Skattedepartementet tilpligtet at tilbagebetale Forskellen mellem de to Beløb eller 257 Kr 25 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra Stævningens Dato den 29 Oktober 1926, til Betaling sker, medens de Sagsøgte har paa-
staaet sig frifundet.

Stridens Genstand er følgende: Sagsøgeren har i Aaret 1924 for egen Regning og med Bortsalg for Øje fuldført Opførelsen af 3 Beboelsesbygninger i Aalborg, hvoraf de to, nemlig Ejendommene Valdemarsgade Nr 8 og Dannebrogsgade Nr 14 er udlejede, medens Sagsøgeren selv har taget den tredie nemlig en Villa i Kong Christians Alle i Brug til Enebolig for sig.

Skattemyndighedernes Opfattelse af Sagsøgerens Pligt til at betale Indkomstskat er i Landsoverskatteraadets Kendelse af 28 Maj 1926 udtrykt saaledes:

Landsoverskatteraadet er enig med Skatteraadet i, at den Del af

Ejendommens Værdi, der svarer til sædvanligt Mestersalær eller til den Fortjeneste, Klageren vilde have haft ved at opføre Bygningerne for en anden, vil være at henregne til hans skattepligtige Indkomster i det Aar, i hvilket Ejendommen er fuldført.

Sagsøgeren derimod gør gældende, at der først, naar de paagældende Ejendomme kan sælges, kan blive Mulighed for at beregne nogen skattepligtig Indkomst, derunder Værdien for det Arbejde, han har nedlagt i Bygningernes Opførelse, idet det først til den Tid kan beregnes, om Arbejdet skaffer ham en Indkomst.

Der findes dog at maatte gives Landsoverskatteraadet Medhold i dets Opfattelse, at der allerede inden det paatænkte Salg finder Sted, nemlig ved Bygningernes Fuldførelse kan udskilles som skattepligtig Indkomst et Beløb beregnet paa den i Kendelsen angivne Maade, idet der i det paagældende Aar maa anses skabt et dertil svarende Formuegode af Pengeværdi.

Retten finder, at dette giver sig Udtryk derved, at Sagsøgeren har set sin Fordel ved at anvende sin Arbejdskraft paa den paagældende Bygning for egen Regning, og derved i tilsvarende Grad har afskaaret sig for Fortjeneste ved at udføre Arbejde for andre, hvorfor han i sine Beregninger til Fastsættelse af de Udgifter, der maa kræves ved Udlejning af Bygningens Rum maa medtage et Mestersalær som kunde være indtjent ved tilsvarende Arbejde for en andens Regning.

Idet bemærkes, at den betalte Skat er paalignet paa Grundlag af et for Ejendommene i Dannebrogsgade og Kong Christians Alle under ét beregnet Mestersalær af 4000 Kr., medens der endnu ikke er opkrævet Skat paa Grundlag af det af Landsoverskatteraadet beregnede Mestersalær for Ejendommen i Valdemarsgade stort 6000 Kr., vil i Overensstemmelse med det foranførte de Sagsøgte være at frifinde, saaledes at efter Omstændighederne Sagens Omkostninger ophæves.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt den 4 Januar 1927 af Københavns Byrets 13 Afdeling og paastaas af Appellanten Murermester C M Jensen, Aalborg, ændret i Overensstemmelse med hans for Byretten nedlagte Paastand, medens Indstævnte Skattedepartementet procederer til Stadfæstelse.

Om »Mestersalær« kan der rent begrebsmæssigt kun tales ved Byggeri for andre; ved Byggeri for egen Regning lader der sig ikke sondre mellem den haandværksmæssige Avance (Mestersalæret) og den handelsmæssige.

I Henhold hertil kan der endnu ikke antages for Appellanten at være indvundet nogen skattepligtig Indtægt ved Opførelsen af de omhandlede Ejendomme, hvorfor Appellantens Paastand vil være at tage til Følge.

I Sagsomkostninger for begge Retter vil Sagsøgte have at betale Sagsøgeren 150 Kr.

---

m m, havde af A/S Forsamlingsbygningen sammesteds lejet Lokaler til Butik og Beboelse i den Selskabet tilhørende Ejendom Matr Nr 60 a m m, Skanderborg. I Aaret 1917 overtog hans daværende Kommis, Sagsøgte, Købmand Juul Petersen, sammesteds, Kolonialforretningen, og lejede samtidig af P Hansen indtil Aaret 1920 Butiken og en Del af Lokalerne til Beboelse for en aarlig Leje af 1800 Kr, uden at der i denne Anledning blev oprettet nogen skriftlig Kontrakt mellem dem. Ved en mellem fornævnte A/S og P Hansen under 13 April 1920 oprettet Lejekontrakt blev Lejen for Tiden fra Oktober Flyttedag s A indtil Oktober Flyttedag 1925 fastsat til 3000 Kr om Aaret, i hvilken Lejekontrakt tillige bestemtes, at Lejeren var berettiget til til Sagsøgte at fremleje Butikslokalet med en Del af Lejligheden og Lagerrum. Sagsøgte fornyede nu Lejemaalet med P Hansen for et Tidsrum af 5 Aar for en aarlig Leje af 2800 Kr at erlægge halvaarsvis forud, hvilken Leje dog senere ned-sattes til 2400 Kr. Der blev ej heller denne Gang oprettet skriftlig Kontrakt om Lejemaalet. I Efteraaret 1920 maatte P Hansen akkordere, og hans Forretning overgik derefter til Sagsøgerne, A/S Peder Hansen i Skanderborg. Mellem Sagsøgerne og A/S Forsamlingsbygningen blev der derpaa under 31 Marts 1921 oprettet en Lejekontrakt, hvorved sidst-nævnte Selskab til Sagsøgerne udlejede de hidtil til P Hansen udlejede Lokaler for Resten af Lejeperioden fra April Flyttedag s A for den samme aarlige Leje. I Kontrakten gentoges Bestemmelsen om Lejerens Fremlejeret til Sagsøgte, og hedder det derhos i Kontrakten »og er Lejeren bekendt med, at Juul Petersen alt med den tidligere Lejer Peder Hansen har afsluttet Lejemaal herom, hvilket maa respekteres af Lejeren, uden at Ejeren har nogetsomhelst Ansvar herfor«.

Den 9 September 1925 blev P Hansen, der en Maanedstid forinden var frattraadt som Direktør for A/S, erklæret konkurs og var paa dette Tidspunkt skyldig til Sagsøgte for modtagne Kolonialvarer et Beløb af 1736 Kr 10 Øre.

Idet Sagsøgerne har anbragt, at de som Udlejere af Lokalerne har tilgode af Sagsøgte et Beløb af 1200 Kr i Husleje for Halvaaret fra April til Oktober Flyttedag 1925, har de under nærværende Sag paastaet ham tilpligtet at betale dem dette Beløb tilligemed Renter deraf 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 6 Maj 1926, indtil Betaling sker.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgerenes Tiltale.

Sagsøgte, der erkender at skyldte Husleje for det paagældende Halvaar, har til Støtte for sin Frifindelsespaastand gjort gældende, at han, der stadig har betalt sin Leje til P Hansen ved at modregne sit Krav paa denne for til ham udleverede Kolonialvarer, aldrig har modtaget nogen Meddelelse hverken fra Sagsøgerne eller fra P Hansen om, at der var sket nogen Forandring i Lejeforholdet for hans Vedkommende, og derfor stedse har været af den Formening, at P Hansen, overfor hvem han som foran anført har et Modkrav, der er større end Lejebeløbet, fremdeles stod som Udlejer af de af Sagsøgte lejede Lokaler, indtil han i September Maaned 1925 erfarede, at det var Sagsøgerne, der havde lejet Lokalerne af A/S Forsamlingsbygningen. Han har i saa Henseende henvist til, at det af den foran citerede Passus i Lejekontrakten af 31 Marts 1921 fremgaar, at det af ham med P Hansen ind-

gaaede Lejemaal skulde respekteres af Sagsøgerne, der efter hans videre Anbringende end ikke vilde have kunnet tilpligte ham at oprette Kontrakt med dem angaaende Lejemaalet, under Hensyn til den Interesse han havde i at fortsætte Lejemaalet med P Hansen som Følge af det mellem dem bestaaende Samhandelsforhold.

I dette sidste Anbringende kan der nu ikke gives Sagsøgte Medhold. Efter Oprettelsen af den sidste Lejekontrakt er det Sagsøgerne, hvem Kravet paa Lejen tilkommer, og Spørgsmaalet vilde — Rigtigheden af det af Sagsøgte iøvrigt anførte forudsat — herefter alene blive i hvilket Omfang han ogsaa overfor Sagsøgerne vilde kunne gøre sit mod P Hansen erhvervede Krav gældende til Modregning.

Det fremgaar imidlertid af Sagen, at Sagsøgte i Sagsøgernes Regnskabsbøger stedse for hver Termin er debiteret for Huslejen, at der jævnlig paa Sagsøgernes Regningsblanketter er sendt ham Opgørelser ved Udskrift af hans Konto, og at han har kvitteret for forskellige Saldobeløb fremkomne ved Mellemregningsforhold mellem Parterne, uden at han nogensinde har rejst Indsigelse mod denne Ordning.

Selv om Sagsøgerne ikke har godtgjort, at Sagsøgte forinden det af ham opgivne Tidspunkt er blevet vidende om, at Sagsøgerne og ikke P Hansen personlig var Udlejer i Forhold til ham, findes han i det foran oplyste at have haft saadan Anledning til at bringe dette paa det rene, at hans Undladelse heraf maa medføre, at han ikke overfor Sagsøgerne vil kunne bringe i Modregning de Krav, han for leverede Varer har erhvervet mod P Hansen, og Sagsøgernes Paastand vil derfor være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgerne med 250 Kr.

Torsdag den 26 Januar.

Ved Højesterets Dom i Sag Nr 271/1927 (Rigsadvokaten mod **Helmut Friedrich Matzen**, kaldet Böhncke, og **Adser Henrik Gram**, blev de Tiltalte anset: Matzen for Assurancesvig i Medfør af Straffelovens § 259 sammenholdt med midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og Gram for samme Forbrydelse i Forbindelse med Dokumentfalsk i Medfør af samme Straffelovsbestemmelser tilligemed Straffelovens § 268 med Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder.

Nr 263/1926.

Rigsadvokaten

m o d

1) Arkitekt **Christian Peter Georg Kampmann**, 2) Arkitekt **Johannes August Frederiksen**, 3) Murermester **Marius Jørgensen**, 4) Murerformand **Alfred Rasmussen** (Nr 1—2: Holten-Bechtolsheim, Nr 3—4: Liebe),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 207.

Dom afsagt af Retten for Randers Købstad den 8 Juli 1925: De Tiltalte, Arkitekt Christian Peter Georg Kampmann og Arkitekt Johannes August Frederiksen, bør til Statskassen bøde hver især 500 Kr, subsidiært være at hensætte i simpelt Fængsel, hver især i 60 Dage. De Tiltalte, Murermester Marius Jørgensen og Murerformand Alfred Rasmussen, bør til Statskassen bøde hver især 200 Kr, subsidiært være at hensætte i simpelt Fængsel, hver især i 20 Dage. Den nedlagte Erstatningspaastand afvises. Saa udreder de Tiltalte og en for alle og alle for en denne Sags Omkostninger, dog at de Tiltalte Jørgensen og Rasmussen alene, men en for begge og begge for en, udreder i Salær til deres beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Langballe, 140 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 21 Juni 1926: De Tiltalte Marius Jørgensen og Alfred Rasmussen bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. I Henseende til de de Tiltalte Kampmann og Frederiksen ikendte Straffe bør Underrettsdommen ved Magt at stande. I Erstatning til Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring betaler de sidstnævnte Tiltalte en for begge og begge for en 13 648 Kr 50 Øre. Saa udreder disse Tiltalte og — ligeledes en for begge og begge for en — to Tredjedele af Sagens Omkostninger for begge Retter, medens en Tredjedel udredes af det offentlige. Salæret, 140 Kr, til den for de Tiltalte Jørgensen og Rasmussen ved Underretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Langballe, udredes af det offentlige. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret dels af de Tiltalte Kampmann og Frederiksen, dels af det offentlige for alle de fire Tiltaltes Vedkommende.

Ifølge de efter Domens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa det antages, at de Tilskadekomnes Helbredstilstand er uforandret. Videre bemærkes, at det ikke kan anses oplyst, at der er sket Fejl ved Platternes Opkiling paa Konsollerne. Efter alt foreliggende, derunder navnlig de af de udmeldte Skønsmænd afgivne Erklæringer, maa det antages, at Arbejdet med Udførelsen af den af de Tiltalte Kampmann og Frederiksen benyttede

Konstruktion paa Grund af denne Konstruktions særlige Beskaffenhed var saa farligt, at der burde være truffet Foranstaltninger til Afværgelse af Faren. Ansvar for, at saadanne Foranstaltninger ikke er truffet, maa i første Række paahvile de Tiltalte Kampmann og Frederiksen. Der findes imidlertid tillige at maatte paahvile Tiltalte Jørgensen, der som Murermester ledede Arbejdet, Ansvar for den skete Forsømmelse. Idet man med Dommen er enig i, at de Murersvendene Petersen og Christensen tilføjede Legemsbeskadigelser er af den i Strfl § 204 omhandlede Beskaffenhed, vil de Tiltalte Kampmann, Frederiksen og Jørgensen være at anse efter Strfl § 207. Straffene vil efter Omstændighederne kunne bestemmes som i Underrettsdommen sket.

Da det efter det foreliggende findes betænkeligt at antage, at Tiltalte Rasmussen har gjort sig skyldig i noget Forhold, der kan paadrage ham Ansvar, vil denne Tiltalte være at frifinde.

Hvad angaar den nedlagte Erstatningspaastand, maa det billiges, at de Tiltalte Kampmann og Frederiksen ved Landsrettsdommen er tilpligtet in solidum at betale det af Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring paastaaede Beløb. Derimod vil der, da Ulykkesforsikringen har erklæret, at den ikke gør noget Krav gældende mod Tiltalte Jørgensen, saafremt han ikke kan anses at have gjort sig skyldig i grov Uagtsomhed, ikke kunne paalægges denne Tiltalte nogen Erstatningspligt overfor Ulykkesforsikringen.

Sagens Omkostninger vil være at udrede som nedenfor nævnt.

Thi kendes for Ret:

Alfred Rasmussen bør for det offenliges Tiltale i denne Sag fri at være. Christian Peter Georg Kampmann, Johannes August Frederiksen og Marius Jørgensen bør til Statskassen bøde: Kampmann og Frederiksen hver 500 Kroner og Jørgensen 200 Kroner, og i Mangel af disse Bøders fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel, Kampmann og Frederiksen hver i 60 Dage og Jørgensen i 20 Dage. I Erstatning til Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring betaler de Tiltalte Kampmann og Frederiksen, en for begge og begge for en, 13 648 Kroner 50 Øre. Tiltalte Jørgensen betaler i Salær til Overretssagfører Langballe 140 Kroner og i Salær for Højesteret til Højesteretssagfører Liebe 300 Kroner. Sagens øvrige Omkostninger betaler de Tiltalte Kampmann, Frederiksen og Jørgensen, en for alle og alle for en.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under denne Sag tiltaltes ved Statsadvokatens Anklageskrift Arkitekterne Christian Peter Georg Kampmann og Johannes August Frederiksen samt Murermester Marius Jørgensen og Murerformand Alfred Rasmussen til Straf efter Straffelovens § 207, idet de — Kampmann og Frederiksen som Arkitekter, Jørgensen som Murerarbejdsentreprenør og Rasmussen som Murerformand ved Opførelsen af den nye Statsskole i Randers ved Uagtsomhed er blevet Aarsag til, at der den 9 August 1923 tilføjedes Murersvendene Søren Christian Petersen af Randers og Christian Juul Christensen af Kristrup varigt Mén, Petersen et aabent Brud af venstre Underben, Christensen et Brud paa Rygsøjlels 12 Hvirvel som Følge af Nedstyrtning fra 11 Meters Højde af ca 7 Meter af Bygningens Hovedgesims, der i Faldet nedrev fornævnte Murersvende fra det Stil-lads, hvorpaa de arbejdede.

Tiltalte Kampmann er født den 31 August 1890, Tiltalte Frederiksen den 23 August 1881, Tiltalte Jørgensen den 28 September 1883 og Tiltalte Rasmussen den 22 December 1883. Ingen af dem har forhen været tiltalte eller straffet.

Ingen af de Tiltalte har villet erkende at den skete Nedstyrtning af Gesimsen skyldes nogen af dem udvist Uagtsomhed.

Efter det under Sagen oplyste er Konstruktioner og Tegninger til Bygningen udførte af de Tiltalte Kampmann og Frederiksen, der ogsaa havde Hovedtilsynet med Arbejdets Udførelse. Tiltalte Jørgensen havde Murerarbejdet i Entreprise og udførte det med Tiltalte Rasmussen som Murerformand. Det paagældende Bygningskompleks bestaar af fire i Kvadrat sammenbyggede Fløje. Bygningerne var opført til Taghøjde, og til Gaardsiden var Gesimsen trukket og Konsollerne indmuret, og det Arbejde, der nu udførtes, var at anbringe Hængeplatterne ovenpaa Konsoller og Gesims, hvor de lagdes paa Trækiler og understøbtes. Da den her ommeldte Nedstyrtning fandt Sted, var der lagt Hængeplatter paa en Strækning af ca 110*) Meter fra Nordfløjen langs Østfløjen og Sydfløjen og 7 Meter henad Vestfløjen, hvorved bemærkes, at hver af Fløjene har en Længde mod Gaardsiden af 47 Meter, og at af de oplagte Hængeplatter var ca 70 Meter allerede understøbt. Muren umiddelbart under Gesimsen havde en Tykkelse af 2 Sten = 48 cm, og Gesimsens Udladning til det yderste, altsaa med den paalagte Hængeplatte, er 61 cm. Konsollerne, der var anbragt med en indbyrdes Afstand af 31½ cm, og som havde en Vægt af ca 25 kg og var støbt uden Armering, var anbragt med 26 cm ind i Muren og et Udspring paa 47 cm fra ren Mur og var »tørstøbt«. Platterne, der var støbt uden Armering, havde en Længde i Facadens Længderetning af 50 cm og vejer hver 246 kg. Det var 7 m af den sidst med Hængeplatter oplagte Gesims, der umiddelbart efter Paalægning af en Hængeplatte styrtede ned. Paa det nedfaldne Stykke var Muren til Gesimsens Udladning opmuret i Ugen fra den 6—13 Juli, Gesimsen trukket omkring den 15 eller 16 s M og Konsollerne indmuret mellem den 27 Juli og 3 August. Nedstyrtningen skete den 9 s M. Oplægningen af Hængeplatterne skete paa den Maade,

*) Skal være ca 101 m.

at Hængeplatten, der stillede oprejst paa Muren, af en der staaende Mand blev lagt ned og modtaget af to paa Stilladset staaende Murersvende, der underkilede den paa den ydre Side, medens Manden paa Muren lagde Kiler paa den indvendige Side. Kort efter en saadan Paa-lægning skete Nedstyrtningen, hvorved Stilladset knustes, og to paa Stilladset staaende Murersvende styrtede ned.

Da den foreløbig paa Stedet foretagne Undersøgelse ikke gav nogen bestemt Oplysning om Grunden til Nedstyrtningen, blev Sagen indsendt til »Fællesrepræsentationens Haandværkerkonsultation«, der atter indhentede en faglig Udtalelse fra Oldermændene for Københavns Murerlaug, Murermester A Wildt. Denne udtaler i sin Erklæring om sin »praktiske Overbevisning«, at Aarsagen til Nedstyrtningen maa søges i den store Udladning, 0,61 m, hvormed Gesimsen er konstrueret, en saadan Overvægt, hvor Konsollerne kun hviler med 0,26 m paa Muren, men hænger 0,47 m udenfor ren Mur uden forsvarlig Forankring bagtil eller Paa-muring som Bagvægt, kan »praktisk set ikke forsvares«. Han udtaler videre, at Gesimsens Udladning har været for stor til at kunne bære sig selv, og at det, som det almindelig bruges, havde været nødvendigt at anbringe Bukke til Støtte og at lade disse staa, indtil Forankring eller Bagvægt var anbragt. Haandværkerkonsultationen har derefter i Tilslutning dertil foretaget en teoretisk Beregning af Konstruktionen af Hovedgesimsen og udtaler angaaende dette, at naar Hængeplatten lægges paa Plads og understøttes af en Kile, der hviler paa Konsollens overragende Ende, kan Konsollen komme til at bære Halvdelen af Hængeplattens Vægt, ved hvilken Belastning der opstaar dels »Trykspændinger« i Konsollens Underside, hvilke »Trykspændinger« ikke betyder nogen Fare for Konsollen, men dels ogsaa »Trækspændinger« i Konsollens Overside, som Mørtelen, som Konsollen er støbt af, kun i meget ringe Grad taaler. Det udtales dernæst: »Den tilladelige Grænse er vel ikke overskredet, naar Hængeplatten med sin Vægt hviler ovenpaa Konsollen, men i det Øjeblik den 246 kg tunge Hængeplatte bliver lagt paa Plads, vil det næppe kunne ske, uden at der opstaar i hvert Tilfælde nogen Stødpaavirkning, der kan betyde en Mangedobling af Spændingerne i Konsollen. Hvorvidt Konsollen er knækket eller ej, kan ikke med Bestemthed siges. Konklusion: Konsollen burde være armeret i Oversiden«.

Fremdeles hedder det i Erklæringen, at Beregningerne viser, at naar Hængeplatten er lagt paa Plads vil Tyngdepunktet for Hængeplatten, Konsol og det Murværk, der ligger over en Linie lige gennem Gesimsens Underkant, falde i en Linie, der ligger i en Afstand af 3 cm fra Murens Yderkant, saaledes at Trykket i det yderste Punkt af den underliggende Mur ikke vil overskride det tilladelige, hvorfor Konstruktionen i og for sig ikke kan kaldes uforvarlig, men dog maa siges at være nær Grænsen for det forsvarlige, idet en Forskydning af Tyngdepunktet paa blot $1\frac{1}{2}$ cm nærmere Kanten straks vil bevirke, at Trykket i det anførte Yderpunkt af Muren vil vokse til det dobbelte. Videre udtales det, at under Oplægningen, saaledes som denne er anført foretaget, vil Tyngdepunktet i det Øjeblik, Hængeplatten er bragt ned i vandret Stilling, falde udenfor Murlinien, og kun Bindekraften i Mørtelen i Murværket

vil hindre en Nedstyrtning, hvorfor Hængeplatterne burde for en Sikkerheds Skyld være understøttet af en Bom under Oplægningen, hvorhos Hængeplatten for at faa rigelig Sikkerhed burde efter Oplægningen forankres bagtil.

Fællesrepræsentationens Haandværkerkonsultation udtaler sig ikke om Beskaffenheden af de til Muring af Gesimsen anvendte Mursten og om de anvendte Cementblandinger og ej heller, om den murede Gesims kan antages at have været behørig afhærdet, da Oplægning af Platterne fandt Sted. Der kan derfor gaas ud fra, at der i anførte Henseende intet har været at udsætte paa Arbejdet, og der bliver saa kun tilbage at afgøre, om Konstruktionen af Gesimsen har været forsvarlig, og om Arbejdet med Oplægning af Platterne er udført med tilbørlig Forsigtighed.

De Tiltalte Kampmann og Frederiksen, der maa antages at have det udelukkende Ansvar for Konstruktionen, har hævdet, at Konstruktionen selv uden Armering i Konsollerne, som de dog erkender vilde have været en Forbedring, dog som Helhed er saaledes, at en Nedstyrtning af den fuldt færdige Gesims var udelukket, da Tagværkets Tømmer saa yder den fornødne Sikkerhed som Bagvægt, og at den eneste absolutte Sikkerhed under Arbejdet var Anvendelse af Bukke paa Stilladset til midlertidig Understøtning af Hængeplatterne. Naar imidlertid henses til, at Afstanden mellem Tagspærene er større end Hængeplatternes Længde, saaledes at en væsenlig Del af Hængeplatterne ikke vil blive belastet, kan der ikke tillægges denne Henviisning til Tagværket nogen Betydning, og Spørgsmaalet bliver derfor dette, om det — Konstruktionens matematiske Beregning til Trods — kan anses praktisk forsvarligt, at Konstruktionen er udført uden Forankring bag til eller Paamuring af Bagvægt.

Til Besvarelse af bl a dette Spørgsmaal har der af Retten været udmeldt tvende af det af Akademisk Arkitektforening i Forening med Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk nedsatte Voldgiftsudvalg udpegede Syns- og Skøns mænd, nemlig Arkitekt Emil Jørgensen og Murermester J P Arnung, begge af København, der i deres afgivne Erklæring havde udtalt følgende: »Gesimsens Konstruktion uden Bagvægt og med den overliggende Tømmerforbindelse kan vel ikke betragtes som »praktisk uforsvarlig«, men, uden Forankring til det underliggende Murværk, som meget dristig, og den maatte i alle Tilfælde opfordre enhver bygningskyndig, det være sig tilsynsførende Arkitekt, Haandværksmester eller Svend til at udvise megen Agtpaagivenhed og Forsigtighed under Arbejdet ved Udførelsen, og da særlig ved Oplægning af den svære Hængeplatte«. Mændene udtaler derhos, at den brugte Oplægningsmaade uden Anvendelse af Bukke eller anden Sikkerhedsforanstaltning ikke kan kaldes forsvarlig, og at Platternes Opklipping paa Konsollernes fritliggende Del er ganske forkastelig, og at ved denne Fremgangsmaade vilde en Armering i Konsollernes Overside have været paa sin Plads.

Efter dette kan der ikke gaas ud fra, at der ved Konstruktionen af Gesimsen er begaaet nogen Fejl, som kan antages at have været Aarsag til Nedstyrtningen, men at denne skyldes Mangel paa den Agtpaagivenhed og Forsigtighed under Arbejdet med Hængeplatternes Oplægning,

som den særlige Konstruktion af Gesimsen krævede, og Spørgsmaalet bliver herefter om, hvem af de Tiltalte der har Ansvaret for dette Forhold. De Tiltalte Kampmann og Frederiksen har hævdedet, at den haandværksmæssige Udførelse af Konstruktionen udelukkende paahviler Haandværkerne og er overladt til disse, og de har erkendt, at der derfor ej heller er givet Haandværkerne, specielt de to Medtiltalte, nogen Instruktion for Oplægning af Hængeplatterne, og de Tiltalte Jørgensen og Rasmussen har forklaret, at de udfører deres Arbejde efter Tegningerne, og at de ikke fandt nogen Betænkelighed ved at gaa frem efter disse.

Med Hensyn til dette Punkt har Synsmændene udtalt, at medens der ikke under almindelige Forhold paahviler Arkitekten Pligt til yderligere Instruktion til Haandværkerne udover, hvad der udtrykkes gennem Tegning og Beskrivelse, maa det under særlige Forhold, hvor en ualmindelig og dristig Konstruktion fordres udført, anses som Arkitektens Pligt at instruere Haandværkeren om Vanskelighederne og forhandle med ham om den forsvarlige Udførelse.

Herefter maa Retten gaa ud fra, at Ansvarer for, at der ved Arbejdets Udførelse ikke er gaaet frem med den Omhu og Forsigtighed, som Konstruktionens Egenartethed krævede, i første Række maa paahvile de Tiltalte Kampmann og Frederiksen, men dernæst ogsaa de Tiltalte Jørgensen og Rasmussen, der som Haandværkere selv burde have indset, at det var et vanskeligt og farligt Arbejde, der skulde udføres, hvad flere af de paa Bygningen arbejdende Svende havde været paa det rene med og ytret deres Betænkelighed ved.

Angaaende de tilskadekomne Murersvende bemærkes, at Søren Christian Petersen tilføjedes et aabent Brud af venstre Underben. Han blev udskrevet fra Sygehuset den 4 Januar 1924, men endnu ved Lægeundersøgelse den 16 Marts 1924 kunde han kun med Vanskelighed støtte paa det syge Ben og kun bevæge sig ved Hjælp af to Krykker. Der var endnu Operationsaar paa Brudstedet, og der var stærk Svulst særlig af venstre Fod og betydelig Stivhed i Fodledet, ca 1½—2 cms Forkortning. Det udtales, at han antages at ville faa varigt Mén af Læsionen. Ved Retsmødet den 22 November 1924 forklarede han, at han siden den 1 Oktober s A har kunnet paatage sig lettere Arbejde, men ikke er fuldt restitueret.

Om Christen Juul Christensen er oplyst, at han laa paa Sygehuset fra den 9 August 1923 til 22 September*) s A. Han havde Brud paa 12te Ryghvirvel og udskreves med Gibskorset, som senere ombyttedes med Læderkorset, som han ved en i Marts 1924 foretaget Lægeundersøgelse endnu bar. Efter den om denne Lægeundersøgelse udstedte Erklæring syntes Brudet da helet, men der var stadig Svaghedsforannelser i Ryggen, hvorfor han maa bære det ommeldte Korset, der vil hindre ham i hans Bevægelser og formidske hans Arbejdsevne. Det udtales derhos, at det er muligt, at han ad Aare vil blive fuldt arbejdsdygtig, men noget sikkert herom kan ikke udtales. Ved Retsmødet den

---

*) Skal være 29 September.

22 November 1924 forklarede han, at han endnu ikke var restitueret og ikke havde begyndt at arbejde.

Arbejderforsikringsraadet tillagde den 22 Juli 1924 C J Christensen en Invaliditetserstatning, beregnet efter en Invaliditetsgrad af 25 pCt efter de da tilstedeværende Forhold og den 2 September s A S C Petersen en Invaliditetserstatning, beregnet efter en Invaliditetsgrad af 18 pCt efter de da tilstedeværende Forhold, idet dog begge Sager ca 2 Aar efter den første Afgørelse vil blive optaget til fornyet Behandling og endelig Afgørelse. Saadan endelig Afgørelse har endnu ikke fundet Sted. De tillagte Invaliditetserstatninger androg for Christensen 3720 Kr og for Petersen 2376 Kr. Disse Erstatninger er udredet af Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, der derhos har udredet i Dagpengeerstatning til Christensen 1650 Kr og til Petersen 1548 Kr. De saaledes udrede Beløb, ialt 9594 Kr*) samt et Beløb paa 130 Kr 50 Øre, der er udredet i Honorar for Lægeerklæringer m v, ialt 9724 Kr 50 Øre.***) har Forsikringen paastaaet de Tiltalte dømt til in solidum at udrede, hvorhos de, da det kun er en midlertidig Afgørelse, Arbejderforsikringsraadet har truffet i de to Skadesager, har forbeholdt sig Ret til Refusion af de Erstatninger, de yderligere maatte komme til at udrede til de tilskadekomne. Disse har ikke nedlagt nogen selvstændig Erstatningspaastand.

Idet den de tilskadekomne tilføjede Legemsbeskadigelse findes at være af den i Straffelovens § 204 omhandlede Art, bliver samtlige Tiltalte at anse i Medfør af Straffelovens § 207 med Bøder til Statskassen, der for de Tiltalte Kampmann og Frederiksen bestemmes til 500 Kr for hver og for de Tiltalte Jørgensen og Rasmussen til 200 Kr for hver. Hvis disse Bøder ikke fuldt betales, vil de være at afsone af de Tiltalte Kampmann og Frederiksen med simpelt Fængsel hver især i 60 Dage og for de Tiltalte Jørgensen og Rasmussen med simpelt Fængsel i 20 Dage.

Med Hensyn til den nedlagte Erstatningspaastand finder Retten, at da Erstatningen ikke paa de foreliggende Oplysninger kan endelig afgøres, maa Erstatningspaastanden afvises her under Sagen.

Sagens Omkostninger udredes in solidum af samtlige Tiltalte, dog at de Tiltalte Jørgensen og Rasmussen in solidum udreder det nedenfor bestemte Salær til den for dem beskikkede Forsvarer. De Tiltalte Kampmann og Frederiksen har selv sørget for deres Forsvar.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den i nærværende Sag af Retten for Randers Købstad den 8 Juli 1925 afsagte Dom er paaanket saavel af samtlige Tiltalte som af Anklagemyndigheden.

Efter Domsforhandlingen for Landsretten er der paa Foranledning af Retten indhentet yderligere Oplysninger om de Tilskadekomnes Hel-

---

*) Skal være 9294 Kr.

**) Skal være 9424 Kr 50 Øre.

bredstilstand, og det kan herefter ikke antages, at de Tilskadekomne bliver i Stand til at udføre det Arbejde, der sædvanlig paahviler Murersvende, hvorved bemærkes, at Arbejderforsikringsraadet i en Skrivelse af 14 April 1926 har meddelt, at Raadet har ansat den hos Murersvend Petersen og Murersvend Christensen tilstedeværende samlede Invaliditet til en Invaliditetsgrad af henholdsvis 30 og 35 pCt. Den de paagældende tilføjede Beskadigelse findes herefter — saaledes som ogsaa antaget i Underrettsdommen — at være af den i Straffelovens § 204 omhandlede Beskaffenhed.

Efter alt det foreliggende kan det ikke statueres, at de Tiltalte Jørgensen og Rasmussen burde have indset, at det paagældende Arbejde var af saadan farlig Karakter, at der under dets Udførelse burde have været truffet særlige Sikkerhedsforanstaltninger, i hvilken Henseende bemærkes, at det ikke kan antages, at disse Tiltalte sidder inde med særlige Forudsætninger fremfor de Tilskadekomne for at foretage en Bedømmelse heraf, idet der maa gaas ud fra, at de Tilskadekomne og disse Tiltalte har samme haandværksmæssige Uddannelse. Herefter vil de her nævnte Tiltalte være at frifinde for Anklagemyndighedens Tiltale.

Forsaavidt angaar de Tiltalte Kampmann og Frederiksen, maa det billiges, at de ved Underrettsdommen i Henhold til de i saa Henseende anførte Grunde er anset skyldige i Overtrædelse af Straffelovens § 207, og Straffen herfor findes at kunne fastsættes som ved Dommen bestemt.

Ifølge de for Landsretten foreliggende Oplysninger udgør de af Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring afholdte Udgifter til Erstatning til de Tilskadekomne og til Lægehonorarer m m ialt 13 648 Kr 50 Øre. Dette Beløb, mod hvis Størrelse ingen særlig Indsigelse er fremsat, vil de Tiltalte Kampmann og Frederiksen have in solidum at betale Ulykkesforsikringen i Henhold til den af denne derom nedlagte Paastand.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil for de to Tredjedeles Vedkommende være at udrede — ligeledes in solidum — af de Tiltalte Kampmann og Frederiksen og for een Tredjedels Vedkommende af det offentlige. Det de Tiltalte Jørgensens og Rasmussens beskikkede Forsvarer ved Underretten tilkendte Salær, 140 Kr, vil være at udrede af det offentlige.

Da samtlige Tiltalte har draget Omsorg for deres Forsvar her for Retten, bliver der ikke Spørgsmaal om Tilkendelse af Salær i saa Henseende.

Ved en af Højesteret s D afsagt Dom i Sag Nr 374/1927 (**Rigsadvokaten mod Kirstejn Marinus Hansen**) blev Tiltalte anset for Overtrædelse af Straffelovens § 181 samt i Medfør af Lov Nr 81 af 30 Martz 1926 § 8, 2 Stk for Overtrædelse af denne Lovs § 6 og endelig for Bedrageri i Medfør af Strfl § 252 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage.

Mandag den 30 Januar.

Nr 76/1927. Interessentskabet **Bøtø Nors Udgravning** (Harboe efter Ordre)

mod

De Grundejere i Idestrup, Væggerløse, Skjelby og Gjedesby Sogne, som har været indvarslet til den under 19 Maj 1919 nedsatte Landvæsenskommission og den under 2 August 1923 nedsatte Overlandvæsenskommissions Møder (I Kondrup),

betræffende Ophævelse af en af en Overlandvæsenskommission afsagt Kendelse.

(Sagen behandlet skriftligt).

Kendelse afsagt den 22 Maj 1923 af en af Maribo Amt den 19 Maj 1919 nedsat Landvæsenskommission: Overensstemmende med den under Sagen fremlagte Fortegnelse over de i Bøtø Nors Udpumpning interesserede Arealer, saaledes som denne Fortegnelse i Henhold til det ovenanførte er ændret, vil de paa samme opførte Ejendomme i det Forhold som det af Fortegnelsen i Forbindelse med de foran gjorte Bemærkninger fremgaar, have at svare Bidrag til det nu bestaaende Pumpeanlæg. Senest den 1 April 1924 ophører Interessentskabet »Bøtø Nors Udgravning« at bestaa, og dettes tilstedeværende Anlæg, Bygninger, saavel som Jord- og Søarealer overgaar samtidig til det Pumpelag, som vil komme til at træde i Interessentskabets Sted. Til Forberedelse af denne Overgang og til at foretage det videre fornødne til Pumpelagets Dannelse overensstemmende med Lov Nr 347 af 2 Juni 1917 bliver der under Landvæsenskommissionens Forsæde og efter særlig Indvarsling af de interesserede Lodsejere at foretage Valg af en foreløbig Styrelse paa 9 Medlemmer. De med Landvæsenskommissionens Virksomhed forbundne Omkostninger afholdes af Rekvirenterne »Interessentskabet Bøtø Nors Udgravning.« At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Kendelse afsagt den 1 September 1926 af en af Landbrugsministeriet den 2 August 1923 nedsat Overlandvæsenskommission: Overensstemmende med den under Sagen fremlagte Fortegnelse over de i Bøtø Nors Udpumpning interesserede Arealer saaledes som denne Fortegnelse er ændret ved Overlandvæsenskommissionens Kendelse af 23 Marts 1925, vil de paa samme opførte Ejendomme i det Forhold, som det af Fortegnelsen i Forbindelse med Overlandvæsenskommissionens ovennævnte Kendelse fremgaar, have at svare Bidrag til det nu bestaaende Pumpeanlægs fremtidige Drift og Vedligehold-

Færdig fra Trykkeriet den 15 Februar 1928.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 35.

Mandag den 30 Januar.

delse. De i Landvæsenskommissionens Kendelse indeholdte Bestemmelser om Ophør af Interessentskabet »Bøtø Nors Udgravning« og Overgang af dettes Aktiver og Passiver til det Pumpelag som vil komme til at træde i Interessentskabets Sted, ophæves, men iøvrigt bør den indankede Kendelse, for saa vidt samme paaanket er, ved Magt at stande. Omkostningerne ved Overlandvæsenskommissionen afholdes som i Kendelsen af 23 Marts 1925 bestemt. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Kendelse er afsagt den 1 September 1926 af en af Landbrugsministeriet den 2 August 1923 nedsat Overlandvæsenskommission.

For Højesteret har Interessentskabet nedlagt Paastand om Ophævelse af Kendelsen, forsaavidt det deri er bestemt, at de i Landvæsenskommissionens Kendelse indeholdte Bestemmelser om Ophør af Interessentskabet Bøtø Nors Udgravning og Overgang af dettes Aktiver og Passiver til det Pumpelag, som vil komme til at træde i Interessentskabets Sted, ophæves. Interessentskabet har derhos paastaaet Sagen hjemvist til fornyet Paakendelse ved nævnte Kommission. Efter Interessentskabets Procedure maa denne Paastand nærmere forstaaes derhen, at Overlandvæsenskommissionen paastaas kendt pligtig til at træffe Bestemmelse om Pumpeanlæggets Overgang til et af de bidragspligtige dannet Pumpelag og til i Forbindelse hermed at foretage en Udligning med Hensyn til Rettigheder og Forpligtelser mellem de gamle og nye Deltagere, hvilke sidste det skal paalægges at deltage i Udgifterne ved Forrentning og Amortisation af Anlægssummen, denne dog beregnet i Forhold til en af Overlandvæsenskommissionen foretaget Vurdering af Anlægget.

Da Lov Nr 347 af 2 Juni 1917 § 2 ikke ses at indeholde Hjemmel for Interessentskabet til af de nye Deltagere at kræve Bidrag til Anlægsudgifterne, er det med Rette, at Overlandvæsenskommissionen har undladt i sin Kendelse at optage nogen hertil sigtende Bestemmelse. Hermed bortfalder Betydningen af de øvrige

Punkter i Interessentskabets Paastand, som herefter vil være at forkaste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Den ovennævnte, af Appellanten, Interessentskabet Bøtø Nors Udgravning, nedlagte Paastand kan ikke tages til Følge. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. Der tillægges Højesteretssagfører Harboe i Salær for Højesteret 300 Kroner og i Godtgørelse for hafte Udlæg 781 Kroner 30 Øre, der udredes af det offenlige.

Den indankede Kendelses Præmisser er saalydende:

Under 23 Marts 1925 blev der af den af Landbrugsministeriet den 2 August 1923 medsatte Overlandvæsenskommission vedrørende Bøtø Nors Udtørring afsagt saalydende Kendelse:

» — — — — — *)

Thi er agtes:

Overenstemmende med den under Sagen fremlagte Fortegnelse over de i Bøtø Nors Udpumpning interesserede Arealer saaledes som denne Fortegnelse i Henhold til det oven anførte er ændret, vil de paa samme opførte Ejendomme i det Forhold, som det af Fortegnelsen i Forbindelse med de foran gjorte Bemærkninger fremgaar paa derom fremsat Paa-krav fra Interessentskabet »Bøtø Nors Udgravning« have at svare Bidrag til det nu bestaaende Pumpeanlægs fremtidige Drift og Vedligeholdelse.

Interessentskabet »Bøtø Nors Udgravning« bør i saa Fald til det Pumpelag, der dannes af samtlige bidragspligtige Ejendomme, den 1 April 1925 overdrage vederlagsfrit og ubehæftet Pumpestationen ved Marrebæk med alle dertil hørende Maskiner, Redskaber, Beboelseshuse, Vindmotor og andet Pumpningen vedrørende samt alle Interessentskabets Kanaler, Veje og Broer, som det nu forefindes, medens Pumpelaget fra samme Tidspunkt overtager Pligten til Vedligeholdelse af alle Kanaler og offenlige Vandløb — derunder Kobbekanalens Forlængelse indtil den Noret nærmest liggende Grænse af den yderste Ejendom i det inddragne Areal — indenfor samtlige interesserede Arealer.

Iøvrigt bør den indankede Kendelse, forsaavidt samme paaanket er, ved Magt at stande.

Omkostningerne ved Overlandvæsenskommissionen, derunder Honorar til dennes Sekretær, men bortset fra Salærer til de engagerede Sagførere, som vil være at betale af de respektive Rekvirenter heraf, ud-

*) Den udeladte Del af Præmisserne findes trykt i Højesteretstidende 1926 S 63—66.

redes foreløbig af Interessentskabet »Bøtø Nors Udgravning«, men godtgøres dette af det Pumpelag, der maatte blive dannet og tillægges derefter Anlægsomkostningerne og afholdes paa samme Maade som disse.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.«

Denne Kendelse har derefter af Bestyrelsen for Interessentskabet »Bøtø Nors Udgravning« været indanket for Højesteret, der under 22 Marts d A har afsagt saalydende

D o m:

»Den indankede Kendelse er afsagt af en af Landbrugsministeriet den 2 August 1923 nedsat Overlandvæsenskommission.

For Højesteret har Interessentskabet nedlagt Paastand om Ophævelse af Overlandvæsenskommissionens Kendelse, forsaavidt det ved Kendelsen betingelsesvis er paalagt Interessentskabet til et nyt Pumpelag den 1 April 1925 at overdrage vederlagsfrit og ubehæftet Pumpestationen ved Marrebæk med alle dertil hørende Maskiner, Redskaber, Beboelseshuse, Vindmotor og andet Pumpningen vedrørende og alle Interessentskabets Kanaler, Veje og Broer, som de nu forefindes. Interessentskabet har derhos paastaet Sagen hjemvist til fornyet Paakendelse ved nævnte Kommission.

Da Overlandvæsenskommissionen ikke findes at have haft Hjemmel i Lov Nr 347 af 2 Juni 1917 til at gøre Paalæg af Bidrag til Pumpeanlægget betinget af dettes Overdragelse til de Bidragspligtige som sket, vil Interessentskabets Paastande være at tage til Følge, dog at der findes at burde gives Overlandvæsenskommissionen Lejlighed til at omgøre den stedfundne Bidragsfastsættelse, forsaavidt denne maatte have Sammenhæng med Bestemmelsen om Pumpeanlæggets Overdragelse, hvorfor Kendelsen i sin Helhed vil være at ophæve, og Sagen at henvise til fornyet Paakendelse ved Overlandvæsenskommissionen.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

T h i k e n d e s f o r R e t:

Den indankede Kendelse ophæves og Sagen henvises til fornyet Paakendelse ved Overlandvæsenskommissionen. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves.«

Sagen er derefter af Interessentskabet »Bøtø Nors Udgravning« under 1 Juli atter forelagt Overlandvæsenskommissionen til Paakendelse.

Idet bemærkes, at den af Overlandvæsenskommissionen i sin foranførte Kendelse af 23 Marts 1925 foretagne Bidragsfastsættelse ikke har nogen Sammenhæng med Bestemmelsen om Pumpeanlæggets Overdragelse fra Interessentskabet »Bøtø Nors Udgravning« til det Pumpelag, der dannes af samtlige bidragspligtige Ejendomme, bliver denne Kendelse som Følge af Højesterets Dom iøvrigt at ændre saaledes, at Bestemmelsen angaaende Overdragelsen fra Interessentskabet »Bøtø Nors Udgravning« til det nye Pumpelag af Ejendomsretten til Pumpestationen ved Marrebæk med alle dertil hørende Maskiner, Redskaber, Beboelseshuse, Vindmotor og andet Pumpningen vedrørende samt alle Interessentskabets Kanaler, Veje og Broer udgaar, ligesom de i Land-

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves. De nedennævnte Salærer m m vil være at udrede af det offentlige.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Vaabenhandler Ejnar Værum Jensen, bør for Tiltale af Indstævnte, Arbejdsmand Søren Rasmussen som Fader og Værg for sin Søn Adelrik Verner Westphall Rasmussen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges Overretssagfører Secher i Salær 180 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 65 Kroner 50 Øre, Overretssagfører Johnsen i Salær 200 Kroner og Højesteretssagfører David i Salær for Højesteret 200 Kroner, hvilke Beløb alle udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Sommeren 1925 købte Arbejdsmand Søren Rasmussen af Vejlbj af Sagsøgte, Vaabenhandler Ejnar Wærum Jensen i Aarhus, en Salonbøsse af det tyske Fabrikat »Geco« for en Pris af 19 Kr. Geværret skulde, hvad Sagsøgte var vidende om, benyttes af Arbejdsmand Rasmussens 15aarige Søn, Røgterdreng Adelrik Verner Westphall Rasmussen, ligeledes af Vejlbj, og denne tog ogsaa straks Geværret i Brug. Da han Søndag den 27 September s A, efter at have affyret nogle Skud med Geværret, paany afskød det, sprængtes Bøssens Laas, og en Del af Laasens Slagmekanisme, nemlig Hanen med Slagbolt, sprang bagud op i hans højre Øje, der blev saaledes beskadiget, at det s D maatte bortopereres. Under Anbringende af, at Sagsøgte, som havde solgt Geværret, maa bære Ansvar for den Skade, der er tilføjet Drengen ved, at Geværret under Brugen sprængtes i Stykker, har Sagsøgeren, Arbejdsmand Søren Rasmussen af Vejlbj som Fader og Værg for sin fornævnte Søn, under nærværende Sag paastaet Sagsøgte tilpligtet at betale ham en Erstatning af 10 000 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra den 21 Juli 1926, indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Sagsøgte gjort gældende, at han ikke kan være ansvarlig for den skete Ulykke, idet Geværret har været i alle Retninger forsvarlig konstrueret, i hvilken Henseende han henviser til, at det i en afholdt Syns- og Skønforretning er udtalt, at hvis Geværløbet har været rent, kan Bundstykkets bagerste Del ikke slaa bagud ved Affyringen af en almindelig Salonpatron, og at Skønsmændene i Retten har udtalt, at Bøssen var forsvarlig konstrueret. Yderligere har han hævdet, at selvom der maatte være Mangler ved Geværrets Konstruktion, kan Ansvar i hvert Fald ikke paalægges ham, som

alene har været Forhandler af Geværret, der er af en overalt heri Landet og ogsaa af ham selv jævnlig solgt Type.

Angaaende Indretningen af Geværlaasen er det oplyst, at Forbindelsen mellem Laasens Bundstykke og den i Bundstykket indsatte Slagmekanisme bestaar af en Skruetap, der er fastskruet i Bundstykkets Væg, saaledes at Tappen, hvis Diameter kun er ca 3 mm, griber ned i et Hul i en paa Slagbolten indskudt bevægelig Ring, der danner bagerste Støtte for Slagfjederen, og at der, i Tilfælde af at Tappen knækker i Skudøjeblikket, ikke er nogen Hindring for, at hele Slagmekanismen slynges bagud.

Under Sagen er indhentet Erklæring fra Hærens tekniske Korps og Hærens Rustkammer, og det fremgaar af disse Erklæringer, at den omtalte Skrue, der ved en efter Ulykken foretaget Undersøgelse af Geværret viste sig at være brækket, uden at det kunde konstateres, hvornaar Bruddet var sket, var ret spinkel og forarbejdet af blødt uhardet Staal. Det udtales endvidere, at Geværrets Sikkerhed afhænger af denne ene Skrue, idet Krudtgassen, da Bundstykket mangler en Aabning til Udstrømning af den Gas, der dannes, naar Geværret affyres, ved Hylsterbrud vil trænge gennem Slagstifhullet ind i Bundstykket, og dersom Trykket er stort nok, brække Skruen og kaste Slagbolten og Hanen tilbage i Ansigtet paa den, der bruger Geværret. Angaaende Aarsagen til Ulykken erklæres det, at det antages, at et Skud har sprængt Tappen af Skruen, hvorpaa Skruestumpen har arbejdet sig tilstrækkelig ud til, at Hanen med Slagbolt har kunnet frigøre sig, og at der, naar dette er sket, kun behøves almindeligt Hylsterbrud, for at Sprængning kan ske.

Naar nu særlig henses til, at Laasen ikke var forsynet med Gasudstrømningshul, og til at Sikkerheden alene afhænger af den daarligt forarbejdede Skrue, vil Laasens Konstruktion ikke kunne anses for forsvarelig, og da disse Mangler var let konstaterlige, findes Sagsøgte som Forhandler at maatte være ansvarlig for den Skade, der er paaført Sagsøgerens Søn som Følge af Laasens uforsvarlige Konstruktion.

Herefter maa Sagsøgte erstatte den Skade Sagsøgerens Søn har lidt ved Ulykkestilfældet, og idet Erstatningen under Hensyn til Skadens betydelige Karakter findes at burde bestemmes til 5000 Kr, vil Sagsøgte være at tilpligte at betale Sagsøgeren til Indsættelse i Overformynderiet dette Beløb tilgemed Renter heraf som paastaat.

Sagsøgte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager og derunder nedenfor anførte Salærer og Godtgørelse.

Nr 173/1927. **Landbostandens Andelsforsikringsselskab i Likvidation (Cohn)**

mod

Gaardejer Jens Jensen (Bache),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Forpligtelse til at deltage i det appellerende Selskabs Underskud.

Østre Landsrets Dom af 12 Maj 1927: Sagsøgte, Gaardejer Jens Jensen, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Landbostandens Andels-Forsikringsselskab i Likvidation, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgerne til Sagsøgte 100 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Selv om man efter Proceduren og de Højesteret forelagte Oplysninger maatte gaa ud fra, at de paa Generalforsamlingen den 21 Juni 1924 truffne Beslutninger vedrørende Selskabets Likvidation ikke er vedtaget paa lovformelig Maade, maatte en herpaa støttet Protest fra Indstævntes Side imod at anerkende Likvidationen være fremkommet indenfor en rimelig Tid efter Generalforsamlingen, og da dette ikke er sket, vil den af Indstævnte under den foreliggende Del af Sagen fremsatte Indsigelse ikke kunne begrunde hans Paastand om Frifindelse. Som Følge heraf vil Sagen i Overensstemmelse med Appellantens Paastand være at hjemvise til Landsretten til fortsat Behandling.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Denne Sag hjemvises til Landsretten til fortsat Behandling. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Indstævnte, Gaardejer Jens Jensen, til Appellanten, Landbostandens Andels-Forsikringsselskab i Likvidation, med 200 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Paa en Generalforsamling, der blev afholdt i Landbostandens Andels-Forsikringsselskab den 21 Juni 1924, blev det besluttet at lade Selskabet træde i Likvidation, hvorhos der valgtes Likvidatorer.

Under nærværende ved Retten for Roskilde Købstad m v forberedte Sag har nu det likviderende Selskab paastaet Sagsøgte, Gaardejer Jens Jensen af Søster Svendstrup, dømt til Betaling af 1355 Kr 40 Øre med nærmere angivne Renter, hvilket Beløb af Sagsøgerne nærmere opgøres saaledes:

Police Nr 2231. Serie Hest: hvoraf Sagsøgtes	
Andel i Underskudet har været for Aarene	
1921—1923 incl.....	Kr 695,04
÷ betalt Efteropkrævning	— 106,80
	<hr/>
	Kr 588,24
+ Tillæg for Omkostninger og dubiose Under-	
skudsandele	— 247,06
	<hr/>
	Kr 835,30
	Kr 835,30
Police Nr 1418. Serie Epidemi: hvoraf Sagsøgtes	
Andel i Underskudet har været for Aarene	
1920—1923 incl	Kr 563,10
÷ betalt Efteropkrævning	— 166,00
	<hr/>
	Kr 397,10
+ Tillæg for Omkostninger og dubiose Under-	
skudsandele	— 166,78
	<hr/>
	Kr 563,88
÷ Andel i Overskud i 1924	— 43,78
	<hr/>
	Kr 520,10
	Kr 520,10
	<hr/>
	Kr 1355,40

Sagsøgte paastaar sig frifundet og har til Støtte herfor fremført en Række Indsigelser mod Søgsmålet. Heraf har Retten i Henhold til Retsplejelovens §§ 286 og 295 udsondret til særskilt Domsforhandling og Paakendelse den Indsigelse, at Beslutningen om Selskabets Likvidation og Valget af Likvidatorer ikke er foregaaet overensstemmende med Selskabets Statutter og derfor ikke er forbindende for Sagsøgte.

Statutterne indeholder bl a følgende Bestemmelser:

»§ 23. Medlemmerne udøver deres Medlemsrettigheder med Hensyn til Selskabets Styrelse gennem Repræsentanter.

For hvert Amt, hvori der findes Medlemmer, vælges af og blandt Medlemmerne indenfor vedkommende Amt een Repræsentant for hver 400 Medlemmer i Amtet, dog mindst een Repræsentant. — — —

§ 11. Generalforsamlingen, der har den øverste Myndighed i alle Selskabets Anliggender, bestaar af de af Medlemmerne valgte Repræsentanter og Bestyrelsen — — — Generalforsamlingen indkaldes, med Angivelse af Tid og Sted, af Bestyrelsens Formand eller i hans Forfald af Næstformanden med 30 Dages Varsel i anbefalet Brev bilagt det reviderede Aarsregnskab. — — —

§ 15. Til Vedtagelse af Ændringer i Statutterne — herunder Op-

hævelse af Selskabet eller Sammenslutning med et andet Selskab — fordres, at mindst $\frac{3}{4}$ af de valgte Repræsentanter er til Stede, og at Forslaget vedtages med mindst $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer.

Saafrømt en Generalforsamling, ved hvilken Statutændringer behandles, ikke er beslutningsdygtig i Henhold til nærværende §'s første Stykke, og Generalforsamlingen ønsker Ændringerne foretaget, indkaldes snarest til en ny Generalforsamling, hvor Ændringerne kan vedtages med $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer, uanset de mødtes Antal. — — —

Paa den fornævnte Generalforsamling den 21 Juni 1924, hvor Selskabets Likvidation blev vedtaget, var der efter det i Sagen oplyste mødt ialt 13 Personer, nemlig de fire Bestyrelsesmedlemmer og ni Repræsentanter, medens det samlede Antal Repræsentanter efter Sagsøgerens Opgivende udgjorde 14. Beslutningen om Likvidation blev vedtaget med 9 Stemmer, 5: enstemmig af de tilstedeværende Repræsentanter, hvorefter Likvidatorerne valgtes med 12 Stemmer for de hertil foreslaaede Mænd.

Den efter Statutternes fornævnte § 15 til Vedtagelse af Likvidation fornødne kvalificerede Majoritet af Repræsentanter har herefter ikke været tilstede, idet 9 ikke andrager $\frac{3}{4}$ af 14. Sagsøgerne har nu vel her under Sagen fremlagt Erklæringer fra ialt fem Repræsentanter, som ikke var mødt til Generalforsamlingen, gaaende ud paa, at de i sin Tid har modtaget lovlige Indkaldelse til denne, og at de er enige i den dersteds truffene Bestemmelse om Likvidation og Valg af Likvidatorer. Men da § 15, 2 Stk, foreskriver, hvilken Vej man skal gaa, naar en Generalforsamling ikke er beslutningsdygtig med Hensyn til en ønsket Ændring af Statutter eller Vedtagelse af Likvidation, da det er in confesso, at denne Fremgangsmaade ikke er benyttet, da denne Undladelse ikke kan opvejes ved Fremskaffelse af Erklæringer som de fremlagte, og da det ikke mod Sagsøgte Benægtelse er godtgjort, at han for sit Vedkommende paa noget Tidspunkt har godkendt Vedtagelsen og Valget, kan Sagsøgte ikke være bundet ved Beslutningen om Likvidation.

Sagsøgte vil herefter være at frifinde og Sagens Omkostninger at tillægge ham med 100 Kr.

Samme Dag afsagdes lignende Dom i en tilsvarende Sag (Nr 174/1927 **Landbostandens Andelsforsikringselskab i Likvidation** mod Gaardejer Niels Nielsen).

Onsdag den 1 Februar.

Nr 115/1927. **Landbrugsministeriet** (d kst Kammeradvokat)
mod

Gribskovbanens Driftsselskab (Oluf Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at betale Erstatning for en Brandskade.

Østre Landsrets Dom af 25 Februar 1927: Sagsøgte, Gribskovbanens Driftsselskab, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Landbrugsministeriet, i denne Sag fri at være, og bør Sagsøgeren inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse godtgøre Sagsøgte Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter de Højesteret forelagte Oplysninger findes det betænkeligt at anse det for godtgjort, at Branden skyldes Gnister eller Gløder fra Lokomotiverne, og Dommen vil herefter overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Landbrugsministeriet, til Indstævnte, Gribskovbanens Driftsselskab, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Langfredag den 10 April 1925 afbrændte et Parti af Gribskov umiddelbart vest for Gribskovbanen mellem Gribsø og Kildeport Holdepladser. Ilden opdagedes kort efter, at Toget, der kørte mod Hillerød og passerede Gribsø Holdeplads Kl 12,16 Em samt ankom til Kildeport Holdeplads Kl 12,22, havde passeret det paagældende Sted. Toget var forspændt med to Lokomotiver og bestod iøvrigt af 10 Vogne, det medførte 33 Passagerer. Det blæste den Dag stærkt fra Sydøst.

Under nærværende ved Retten for Hillerød Købstad m v forberedte Sag har Landbrugsministeriet under Anbringende af, at Branden er op-

staaet ved Gnister eller Gløder fra Togets Lokomotiver paastaet Grib-skovbanens Driftsselskab dømt til at betale i Erstatning for den paa Skoven skete Brandskade 3500 Kr med Renter deraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 12 August 1926.

Driftsselskabet paastaar principalt Frifindelse, idet Selskabet bestrider, at Ilden er opstaaet ved Gnister eller Gløder, som af Sagsøgeren hævdedt, og at dens Opstaaen og Udbredelse i det hele taget skyldes noget Driftsselskabet vedkommende Forhold. Subsidiært har Sagsøgte protesteret mod Størrelsen af den paastaaede Erstatning.

Saavel under de i sin Tid stedfundne Afhøringer til Oplysning om Aarsagen til Branden som under nærværende Sags Forberedelse er der afgivet Forklaringer af en Række Personer, men det er ikke herved lykkedes bestemt at konstatere, hvor Ilden er begyndt endmindre Aarsagen til dens Opstaaen; det maa anses godtgjort, at det har brændt paa en længere Strækning i Græsset paa den vestlige Skraaning mellem Jærnbanen og Skoven — Sporene og Skoven ligger iøvrigt næsten i Niveau med hinanden — og det maa anses sandsynligt, at Ilden ogsaa er opstaaet dersteds og har bevæget sig videre i Vindretningen.

Efter det oplyste var begge Lokomotiverne forsynet med dobbelte, faa Dage forud som nye paasatte Gnistfangere, der, hvad en efter Branden anstillet Prøve godtgør, virkede tilfredsstillende, omend deres Tilstedeværelse ikke udelukker enhver Mulighed for Fremkomsten af Flyvegnister. Der var ikke fyret under Passagen af Brandstedet eller lige forud for, og Banelinien er dersteds uden Stigning, saa at Lokomotiverne ikke behøvede at arbejde særlig haardt for at føre Toget frem. Brændselsmaterialet var 1 Klasses renharpede Kul (Aitken-Navigation), Fyrene brændte klart, og den bagerste Askekasseklap, hvorigennem der føres Træk til Fyret, var kun kvartaaben. Det er ikke oplyst, at Driftsselskabet har forsømt at udføre nogen Selskabet særlig af Hensyn til Brandfare for Skoven paahvilende Sikkerhedsforanstaltning.

Selv om det nu vel efter det oplyste er antageligt, at Ilden er opstaaet i umiddelbar Nærhed af Banelegemet, findes det ikke godtgjort, at Ildens Opkomst skyldes Gnister eller Gløder fra Lokomotiverne, i hvilken Henseende særlig maa henpeges paa, at der i Skoven færdedes Mennesker, som kan have vist uforsigtig Omgang med Ild paa det nævnte Sted, samt navnlig, at Ilden kan være opstaaet ved Uforsigtighed under Tobaksrygning, udvist af en Passager i Toget.

Idet herefter Betingelserne for i Medfør af § 7 i Lov Nr 117 af 11 Marts 1921 at paalægge Driftsselskabet Ansvar for den skete Skade ikke er godtgjort at foreligge, og idet saadant Ansvar ej heller efter andre Retsregler findes at paahvile Selskabet, vil dette være at fri-finde og Sagens Omkostninger at tilkendes det med 300 Kr.

Nr 13 1928. **Dansk Arbejdsmandsforbund og Kontor- og Forretningsbudenes Organisation**

mod

Grosserer **H P Jensen,**

Østre Landsrets Kendelse af 20 December 1927: Den nedlagte Afvisningspaastand kan ikke tages til Følge.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Den af Østre Landsret i denne Sag afsagte Kendelse er paakæret af Kontor- og Forretningsbudenes Organisation og af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Efter at den foreliggende Strid fra Arbejderorganisationernes Side er rejst og ført videre paa det Grundlag, at Grosserer Jensen ikke var underkastet den af de tidligere Indehavere af Forretningen afsluttede kollektive Overenskomst, maa Organisationerne overfor Modpartens Protest være afskaarne fra nu under Retssagen at fremsætte og drage Konsekvenser af den modsatte Paastand, hvis Rigtighed det derfor bliver ufornødent her at komme ind paa. Idet der herefter ikke er Grundlag for Sagens Afvisning fra Domstolene, vil Kendelsen være at stadfæste.

Thi bestemmes:

Landsrettens Kendelse bør ved Magt at stande. I Sagsomkostninger for Højesteret betaler Kontor- og Forretningsbudenes Organisation og Dansk Arbejdsmands Forbund en for begge og begge for en til Grosserer H P Jensen 100 Kroner.

Den paakærede Kendelses Præmisser er saalydende:

Ved Købekontrakt af 10 Juni 1926 overdrog H P Mikkelsen og Einar Mikkelsen Bud- og Transportforretningen »Alfa«, Walkendorffsgade Nr 13, til Sagsøgeren under denne Sag, Grosserer H P Jensen, saaledes at Overtagelsen skete den 11 s M. Under 14 April 1926 havde Einar Mikkelsen som Indehaver af »Alfa« medunderskrevet en kollektiv Overenskomst om Løn og Arbejdsvilkaar mellem Foreningen for Budcentraler i København og Frederiksberg og Kontor- og Forretningsbudenes Organisation, Afdeling 1 Dansk Arbejdsmandsforbund. Sagsøgeren, der ikke var og ikke er Medlem af Dansk Arbejdsgiverforening eller nogen anden Arbejdsgiverorganisation, blev ca 14 Dage efter Overtagelsen af »Alfa« af Kontor- og Forretningsbudenes Organisation opfordret til at indgaa paa kollektiv Overenskomst, og da han ikke efterkom denne Opfordring, iværksatte Organisationen den 24 Juli 1926 Blokade overfor »Alfa«.

Under nærværende af Grosserer Jensen mod Dansk Arbejdsmandsforbund og Kontor- og Forretningsbudenes Organisation anlagte Sag, anbringer Sagsøgeren, at den iværksatte Blokade er retstridig, og paastaar de Sagsøgte tilpligtet at betale en Erstatning paa 32 042 Kr 97 Øre for det ham ved Blokaden paaførte Tab.

Under særskilt Procedure af Formaliteten har de Sagsøgte paastaaet Sagen afvist som henhørende under den faste Voldgiftsret.

Sagsøgeren protesterer mod Afvisningspaastanden, idet han, der benægter at have været vidende om, at Sælgeren af »Alfa« var bundet ved kollektiv Overenskomst, gør gældende, at han ikke er bundet ved den paagældende Overenskomst.

De Sagsøgte anbringer, at Sagsøgeren ved Købet af »Alfa« vidste, at Sælgeren, hvoraf Einar Mikkelsen var Formand for Foreningen for Budcentraler i København og Frederiksberg, var bundet ved kollektiv Overenskomst, og de hævder, at Sagsøgeren herefter selv maa anses bundet ved denne Overenskomst, samt at Spørgsmaalet herom i hvert Fald henhører under den faste Voldgiftsret ligesom ogsaa Spørgsmaalet om Blokadens Lovlighed.

Uanset om Sagsøgeren ved Købet af »Alfa« var vidende om, at Sælgerne var indgaaet paa kollektiv Overenskomst med de Sagsøgte, er det uomtvistet, at han ikke udtrykkelig har paataget sig nogen Forpligtelse til at respektere Overenskomsten. Det fremgaar dernæst af de foreliggende Oplysninger, at de Sagsøgte, Kontor- og Forretningsbudenes Organisation, efter at have erfaret, at Sagsøgeren ikke var Medlem af Foreningen af Budcentraler i København og Frederiksberg, opfordrede ham til at indgaa Overenskomst med dem, idet de bl a i Skrivelse af 1 Juli 1926 tilskrev Sagsøgeren saaledes:

»Modtaget Deres Ærede af Gaars Dato, hvoraf vi ser, at De ikke er Medlem af »Foreningen af Budcentraler i København & Frederiksberg«, og derfor ikke er underkastet den Overenskomst vi har med nævnte Forening, men da det sikkert ikke vil være Dem ukendt, at vi har Overenskomst med alle de udenfor Foreningen staaende større Budcentraler, vilde vi sætte overordenlig stor Pris paa ogsaa at faa oprettet en Overenskomst med Dem — —«.

Da Sagsøgeren imidlertid fastholdt sin Vægning ved at indgaa paa Overenskomst, iværksattes Blokaden for at formaa ham dertil.

Efter det saaledes foreliggende findes der at maatte gaas ud fra, at Sagsøgeren ikke er bundet ved Overenskomsten med de Sagsøgte, og da der herefter ikke findes Hjemmel i Lov Nr 536 af 4 Oktober 1919 for, at Sagen er unddraget de almindelige Domstole, vil Afvisningspaastanden ikke kunne tages til Følge.

Torsdag den 2 Februar.

Nr 377/1927.

Rigsadvokaten
mod
Marius Hansen (Liebe),

der tiltales for Vold mod sagesløs Person.

Vestre Landsrets Dom af 7 December 1927: Tiltalte Marius Hansen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder. I Erstatning til Tjener Ernst Oscar Larsen betaler Tiltalte 1000 Kr. Saa betaler Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Grüner, — foruden det ham ved Underretten tillagte Beløb af 80 Kr. — 70 Kr. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-
anket dels af Tiltalte, dels af det offentlige.

Saaledes som Sagen foreligger oplyst for Højesteret, maa der gaas ud fra, at Tjener Larsen har været sagesløs, og at Tiltalte for det af ham udviste Forhold vilde være at anse efter den midlertidige Straffelovs § 1, 2 Stk, 3 Pkt. Herefter burde Sagen, som Tiltalte har begært paakendt under Medvirkning af Nævninger — en Begæring, som han har gentaget for Højesteret — have været undergivet Nævningebehandling, og da dette ikke er sket, vil Dommen og den forudgaaende Domsforhandling være at ophæve og Sagen være at hjemvise til Landsretten.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom og den forudgaaende Domsforhandling ophæves og Sagen hjemvises til Landsretten. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Liebe 80 Kroner, som udredes af det offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Marius Hansen ved 3 jyske Statsadvokators Anklageskrift af 3 November 1927 sat under Tiltale til at lide Straf efter § 1, 2 Stk i Straffelovstillæget af 1 April 1911 for Vold mod sagesløs Person ved Natten til den 14 Juni 1927 Kl ca 12½ Formiddag ved Restaurationen i »Karoline Amalielund« i Horsens at have tiltalt Tjener Ernst Oscar Larsen af Horsens, der ikke havde givet rimelig

Anledning til Voldshandlingen, et Slag med knyttet Haand i Ansigtet, hvorved der bibrages Overfaldne Brud paa højre Kæbeben, hvilket medførte længere Arbejdsudygtighed og Sygehusophold.

Tiltalte er født den 22 Februar 1903 og er tidligere anset ved Als Nørre og Sønder Herreders Rets Dom af 4 Januar 1922 efter Straffelovens § 228, jfr Lov Nr 63 af 1 April 1911 § 13 med en betinget Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, ved Horsens Købstads Rets Dom af 12 Februar 1927 efter midlertidig Lov af 1 April 1911 § 1, 1 Stk med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 10 Dage. Endvidere har Tiltalte i den Retten for Horsens Købstad den 4 April 1922 for Overtrædelse af Straffelovens § 296 vedtaget en Statskassen tilfaldende Bøde af 400 Kr, i den Københavns Byret den 28 December 1922 for Overtrædelse af Politivedtægten for København § 9, 1 og Lov 1 April 1911 § 1 vedtaget en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 60 Kr og endelig har han i Henhold til Bødeforelæg fra Politimesteren i Horsens den 1 September 1923 for Overtrædelse af Værnepligtslovens § 13 I vedtaget en Statskassen tilfaldende Bøde af 10 Kr.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Tiltalte efter at have besøgt forskellige Beværtninger den 13 Juni d A Kl ca 10 Aften indfandt sig i Restaurationen paa Caroline Amalielund sammen med flere andre Personer, hvoriblandt Tarmrenser Karpinski. Overfaldne Larsen, der er Tjener paa denne Restauration, og som var ophørt med sit Arbejde Kl 10, var ligeledes til Stede der i Selskab med to Kvinder, Frøken Enevoldsen og Frøken Strøm, som i Aftenens Løb dansede saavel med Tjener Larsen som med forskellige Personer i Tiltaltes Selskab, uden at der dog i den Anledning opstod Uoverensstemmelse mellem Tiltalte og Larsen. Tiltalte forlod Restaurationen ved Lukketid, Kl ca 12, og han har den 3 August i Horsens Købstads Ret forklaret, at han ved denne Lejlighed tildelte Tjener Larsen et Slag med knyttet Haand i Ansigtet, saaledes at Larsen faldt besvimet om, samt at han slog Larsen, fordi han umiddelbart forinden havde faaet et Slag med knyttet Haand i Underlivet og troede, at Larsen havde bibragt ham Slaget, hvad han dog vil have været hindret i at se paa Grund af Mørket. Denne Forklaring har Tiltalte den 5 August i samme Ret nærmere præciseret derhen, at han ved Lukketid gik ud af Restaurationens sydlige Dør sammen med Frøken Enevoldsen, Tjener Larsen og flere andre, og at de der stod og skændtes om, hvem der skulde følge Frøken Enevoldsen hjem, men at han derpaa gik tilbage i Restaurationen ind paa Toilettet og derfra ud gennem en Dør paa Restaurationens Østside, og at han, da han traadte ned ad et Trappetrin her, fik et Slag med knyttet Haand i Underlivet, i hvilken Anledning han med knyttet Haand slog mod Ansigtet af den Person, som han mente havde slaaet ham, idet han dog, da han slog, ikke anede, hvem Personen var. Endelig har Tiltalte i Retten for Københavns Amts nordre Birk den 20 Oktober d A forklaret, at Larsen, saasnart Tiltalte var kommen udenfor, for ind paa ham og gav ham et stærkt Puf eller Spark i Underlivet, saaledes at han knækkede sammen, og at han i naturlig Reaktion herimod slog stærkt ud med venstre Haand uden at sigte efter noget særligt Sted og vel maa have ramt Larsen, idet denne faldt omkuld.

Køkkenpige Rosa Rosalie Andersen har som Vidne forklaret, at hun i Anledning af, at Restauratørens Hustru den omhandlede Aften havde vist Frøken Strøm ud, gik op paa Restaurationens Balkon for at se, hvad der vilde passere, og at hun da bemærkede Frøken Enevoldsen, Sigtede og Karpinski, samt at de to sidstnævnte var i Strid om, hvem der skulde følge Frøken Enevoldsen hjem. Hun saa endvidere ved Lyset, der skin- nede ud fra Restaurationens sydøstlige Værelse, at Karpinski under Skænderiet gav Sigtede et Stød eller Skub i Underlivet, rimeligvis for at faa ham væk fra Frøken Enevoldsen, at Larsen i det samme kom gaaende om Restaurationens sydøstlige Hjørne, og at Sigtede, da Lar- sen spurgte, hvad der var i Vejen, for ind paa Larsen og gav ham et Slag i Ansigtet, saa han faldt til Jorden.

Da denne Forklaring i alt væsentligt er bestyrket ved de af Over- faldne, Buffist Vincent Christian Petersen og Frøken Enevoldsen under Sagen afgivne Vidneforklaringer, maa det ogsaa under Hensyn til Til- taltes indbyrdes uoverensstemmende Forklaringer angaaende det pas- serede anses tilstrækkelig bevist, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Forhold, hvorved bemærkes, at der ved de foreliggende Lægeerklæringer er konstateret et Brud paa Larsens højre Kæbeben, hvil- ken Læsion maa antages at hidrøre fra det ham af Tiltalte tilføjede Slag. Han vil herfor være at anse efter den sammesteds citerede Straffebe- stemmelse med en Straf, der passende findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder.

Der er af Larsen i et den 19 September d A afholdt Retsmøde ned- lagt endelig Paastand om, at Tiltalte tilpligtes at betale ham en Erstat- ning af 1000 Kr, og da Tiltalte har erklæret intet at have at erindre mod Beløbets Størrelse for det Tilfælde, at han findes skyldig, vil han være at tilpligte at betale Larsen dette Beløb.

Tiltalte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger som ned- for anført.

Ved Højesterets Dom af s D i Sag Nr 373/1927 (**Rigsadvokaten mod Viegand Moritz Bolvig, kl Nielsen og Eugène Claudius Kofoed-Jensen**) blev de Tiltalte for Bedrageri anset i Medfør af Strfl § 251, jfr Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, hver især i 120 Dage.

Færdig fra Trykkeriet den 29 Februar 1928.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 36.

Fredag den 3 Februar.

Nr 204/1927. **Bandholm Fiskeeksport (Henriques)**

mod

Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk (F Bülow efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at tegne Forsikring i det indstævnte Forbund.

Kendelse afsagt af Fogedretten for Maribo Købstad m v den 6 November 1926: Den af Sognefogden i Reersnæs den 2 September d A hos Bandholm Fiskeeksport efter Begæring af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk foretagne Udpantning for et Beløb af ialt 203 Kr 42 Øre vil være at stadfæste. Yderligere paaløbne Omkostninger ved nærværende Forretning betales af Rekvisitus.

Østre Landsrets Dom af 10 Januar 1927: Den indankede Kendelse bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten betaler Appellanten, Bandholm Fiskeeksport, til Indstævnte, Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk, med 100 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

Som Sagen foreligger, maa den antages at angaa det Spørgsmaal, om et Fiskeeksportfirma omfattes af Bestemmelserne i § 66 i Lov Nr 395 af 28 Juni 1920, fordi Firmaet i sit Arbejde har Personer, som er beskæftigede ved Optagelse af Fisk fra Hyttefade i Havnen og ved Pakning m m af Fisk i Selskabets Pakhus.

Da dette Spørgsmaal findes at maatte besvares benægtende, vil Udpantningsforretningen overensstemmende med Appellantens Paastand være at ophæve.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Den foretagne Udpantningsforretning ophæves. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk, til Appellanten, Bandholm Fiskeeksport, med 300 Kroner. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører F Bülow 200 Kroner, der udredes af det offentlige.

Det Indstævnte idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Fogedretskendelsens Præmisser er saalydende:

Under en af Sognefogden i Reersnæs den 2 September d A efter Begæring af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk hos Bandholm Fiskeeksport, Bandholm, foretaget Udpantning for Forsikringspræmie m m for Aaret 1925 ialt 193 Kr 80 Øre, har Bandholm Fiskeeksport protesteret imod at Forretningen fremmes under Hensyn til, at den har sine Folk forsikret i Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring og til, at en enkelt af deres Medhjælpere selv har tegnet Forsikring.

Efter at Sagen i Medfør af Retsplejelovens § 604 har været forelagt Fogden har Bandholm Fiskeeksport overfor denne oplyst, at den i 1925 har beskæftiget to faste Mænd og i Sommermaanederne tillige en ekstra ved Optagelse af Fisk fra Hyttefade i Havnen og ved Pakning og Isning af Fisk i Fiskeeksportens Pakhus ved Havnen. Rekvirenten har i en til Fogden fremsendt Skrivelse af 28 f M oplyst, at Præmien for de i og ved Fartøj beskæftigede Personer udgør 54 Kr aarlig for hver Mand og 15 Kr aarlig for hver Mand, der udelukkende er beskæftiget paa Landjorden ved de Bierhverv, som falder ind under de i Ulykkesforsikringslovens 8 Kapitel nævnte Hovederhverv, hvorhos de har oplyst, at der for hver Mand skal betales Bidrag til Invalideforsikringsfonden og Arbejdsleshedsfonden med henholdsvis 5 Kr 40 Øre og 5 Kr aarlig.

Da Rekviritus ifølge Lov Nr 395 af 28 Juni 1920 § 66, jfr § 64, er pligtig at have sine Medhjælpere forsikret i Forbundet for danske Fiskere og Søfolk, og da de af Rekviritus i 1925 benyttede tre Medhjælpere efter det oplyste delvis har været beskæftiget med Arbejde (nemlig Optagning fra Hyttefade) som falder ind under eller i hvert Fald maa sidestilles med det i Lovens § 66 D første Punktum ommeldte Arbejde, maa Rekviritus anses for pligtig til at betale det af Rekvirenten forlangte Beløb af 54 Kr pr Mand foruden Bidrag til Invalideforsikringsfonden og Arbejdsleshedsfonden som nævnt, hvorfor eragtes: — — —

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Kendelse er afsagt den 6 November 1926 af Fogedretten for Maribo Købstad m v, og paastaar Appellanten, at den forøtagne Udpantningsforretning ophæves, medens Indstævnte paastaar Kendelsen stadfæstet.

I Henhold til de i Kendelsen anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Appellanten findes derhos at burde betale Indstævnte Sagens Omkostninger for Landsretten med 100 Kr.

Nr 111/1927. Tagtækker **P Knudsen** (Oluf Petersen)

mod

Tønder Kommune (Henriques),

betreffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at bidrage til Udgifterne ved en Brolægning af en Gade.

Søndre Landsrets Dom af 11 Februar 1927: Sagsøgte, Tagtækker P Knudsen, bør til Sagsøgerne, Tønder Købstad ved Byraadet i Tønder, betale 1312 Kr 75 Øre med 5 pCt Renter fra den 9 September 1925, indtil Betaling sker, og denne Sags Omkostninger med 150 Kr. De idømte Beløb at udrede inden 15 Dage fra denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Søndre Landsret.

Efter Proceduren for Højesteret drejer Tvisten sig alene om, hvorvidt Vedtægtens § 24 omfatter en af Købstadkommunen overtaget Amtsvej.

I Henhold til de i Dommen i saa Henseende anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Tagtækker P Knudsen til Indstævnte, Tønder Købstad, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Overenskomst af 31 Oktober 1923 overdrog Tønder Amt til Tønder Købstads Kommune forskellige Vejparceller, derunder den saakaldte Viddingherredsgade. Efter Indstilling fra Politimesteren vedtog Byraadet den 19 Oktober s A at lade Viddingherredsgade, der hidtil havde været makadamiseret og henlaa i mangelfuld Tilstand, udbygge ved Brolægning, saaledes at de tilstødende Grundejere skulde svare Bidrag efter Byens Vedtægter. Udgifterne til Brolægning har udgjort ca 28 000 Kr, og den 6 Juni 1925 vedtog Byraadet i Henhold til §§ 24—26 i den af Indenrigsministeriet den 30 Juni 1923 stadfæstede Vedtægt for Styrelsen af de kommunale Anliggender i Tønder Købstad at paalægge de tilstødende Grundejere et Beløb af 13 303 Kr 27 Øre. I Henhold til den af Byraadet i Medfør af Vedtægtens § 25 vedtagne Fordelingsplan blev der paalignet Tagtækker P Knudsen, hvis Ejendom støder op til Viddingherredsgade med en Front af 59 m, et Beløb af 1312 Kr 75 Øre, hvilket blev ham meddelt den 9 Juni s A, og da han har nægtet at betale, har Byraadet under nærværende Sag paastaet ham tilpligtet at betale dette Beløb med 5 pCt Rente fra den 9 September 1925, da Beløbet ifølge Vedtægtens § 26 forfaldt, indtil Betaling sker.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet, idet han navnlig har henvist til, at Vedtægtens § 24 alene angaar Gader eller Veje, der hidtil har været private, men er overtaget af Kommunen, men at Viddingherredsgade altid har været offentlig, idet den oprindelig har været Provincialchaussé og derefter er overgaaet til at blive Amtsvej, indtil den i Henhold til den forannævnte Overenskomst er overtaget af Kommunen. Hverken Ordene i den paagældende Bestemmelse, »en af det Offentlige allerede overtaget — — — Gade eller Vej«, eller Vedtægtens øvrige Indhold giver imidlertid Hjemmel for en saadan indskrænkende Fortolkning, idet der ikke kan paavises nogen nødvendig Sammenhæng mellem §§ 22 og 23, der angaar hidtilværende private Gader og Veje, og § 24.

Sagsøgte har under Domsforhandlingen erkendt, at den Omstændighed, at Tønder Kommune i Henhold til Overenskomstens § 3 af Amtet har modtaget et Beløb af 50 000 Kr som Vederlag for den forøgede Vedligeholdelsespligt, som efter Overenskomsten vil paahvile Købstaden, ikke har kunnet betage Byraadet Adgang til at anvende Vedtægtens § 24, og naar Sagsøgte har villet gøre gældende, at den af Kommunen anvendte Brolægning maa betegnes som kvalitativ ufuldstændig, og at Vedtægtens § 24, 2 Stk, kun angaar kvantitativ (territorial) ufuldstændig eller »delvis« Brolægning, savner denne, af Sagsøgeren bestridte Paastand, Begrundelse. Naar Sagsøgte endelig henviser til, at han ikke har Facade mod Viddingherredsgade, er dette overfor det af Vedtægten benyttede Udtryk: »tilstødende Grundejere« uden Betydning, og forsaavidt Sagsøgte iøvrigt har fremsat Indsigelser mod Fordelingen af det Grundejerne paalignede Bidrag, henhører disse under administrativ Afgørelse.

Byraadets Paastand vil saaledes være at tage til Følge, hvorhos Sagsøgte bør tilsvare Sagsøgerne Sagens Omkostninger med 150 Kr.

Mandag den 6 Februar.

Nr 181/1927. Direktør **Carl Jørgensen** (Steglich-Petersen)
mod
Restauratør **A V Jensen** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at staa som Separatist med Hensyn til en Del underpantsatte Løsøreeffekter.

Kendelse afsagt den 27 November 1926 af Skifteretten for Frederikssund Købstad m v: Den ovennævnte, af Direktør Carl Jørgensen, København, i nærværende Konkursbo anmeldte Fordring kan ikke anerkendes.

Østre Landsrets Dom af 21 Februar 1927: Den indankede Kendelse bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten betaler Appellanten, Direktør Carl Jørgensen, til de Indstævnte, Restauratør A V Jensen, Kalundborg, og Sagfører Rich Knudsen, Frederikssund, med 100 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

I Henhold til de i Landsrettens Dom anførte Grunde vil denne Dom overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Direktør Carl Jørgensen, til Indstævnte, Restauratør A V Jensen, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Skifteretskendelsens Præmisser er saalydende:

Den 1 Juli d A lod kg! Hofvinhandler Vilh Christiansen, København, foretage Udlæg hos Kroejerne Bartholin Laurits Breiting og Jens Jørgen Jensen, eneste og ansvarlige Indehavere af Interessentskabet Lynæs Kro, for sit Tilgodehavende hos Interessentskabet i Henhold til 10 Rets-

kreds's Dom af 28 Maj d A, og Udlæg dekretedes i den faste Ejendom »Lynæs Kro«, Matr Nr 1 a m fl af Lynæs, og det til samme hørende Inventar. Ifølge Skadesløsbrev af 18 August 1925 havde Christiansen Panteret for ikke over 9000 Kr i den nævnte faste Ejendom og det i Skadesløsbrevet nærmere specificerede Inventar.

Af en Kreditor blev der den 10 s M indgivet Konkursbegæring, i Henhold til hvilken Interessentskabets Bo den 24 August d A blev taget under Konkursbehandling.

Under den i Konkursboet den 25 August d A afholdte Registrering blev der af Christiansen afgivet Erklæring i Henhold til Retsplejelovens § 680 om, at han alene vil henholde sig til sit Pant, og der findes med Hensyn hertil tilført Registreringsbogen følgende:

»Nu mødte Landsretssagfører Lund for Østifternes Landhypotekforening og Vinhandler Vilh Christiansen, København, der begge — i Forening med den foran registrerede Ejendom — har Pant i alt Kroinventarium, og bemærkede, at hans Mandanter i Henhold til Retsplejelovens § 680 alene vil henholde sig til sit Pant og frafalder iøvrigt Krav paa Boet.«

Samme Dag blev en efter Christiansens Begæring berammet Tvangsauktion afholdt over den faste Ejendom, og i Henhold til en Panthavers Begæring, blev der den 13 September d A afholdt en 2den Auktion, under hvilken det oplystes, at Christiansens Fordring paa Interessentskabet var overdraget til Direktør Carl Jørgensen, København, der, da han ikke opnaaede Dækning, begærede Auktionen standset for at lade sig Ejendommen udlægge som ufyldestgjort Panthaver.

Det Interessentskabet tilhørende Kroinventar er senere paa Skifterettens Foranledning bortsolgt ved Tvangsauktion, der — ligesom Auktionen over den faste Ejendom — er afholdt af Fogden i 10 Retskreds.

Da Direktør Carl Jørgensen, som anført, ikkø ved Tvangsauktionen over den faste Ejendom opnaaede Dækning for sit Tilgodehavende hos Interessentskabet, har han i nærværende Konkursbo anmeldt sit Restkrav 8740 Kr 84 Øre med Renter 6 pCt p a af 8288 Kr 62 Øre fra den 13 September d A, til Betaling sker, og paastaaet dette dækket af Provenuet af den over Boets Løsøre afholdte Auktion overensstemmende med Konkurslovens Regler om Underpant i Løsøre forud for efterfølgende Panthavere i dette. Herimod har Sagfører Knudsen for 10 af ham repræsenterede Fordringshavere, specielt for Restauratør A V Jensen, Kalundborg, der ifølge Panteobligation af 27 August 1925 har Underpant i Boets Løsøre, nedlagt Indsigelse, idet han har protesteret mod, at Fordringen overhovedet anerkendes i Boet, da Kreditor ved den 25 August d A afgivne Erklæring har frafaldet Krav paa Boet udover den faste Ejendom.

Af Direktør Jørgensen er heroverfor anbragt, at han vel har erklæret, at han alene vil henholde sig til sit Pant, men at herved maa forstås saavel den faste Ejendom som det i Forbindelse med denne pantsatte Løsøre.

Heri vil der imidlertid ikke kunne gives ham Medhold.

Naar Retsplejelovens § 680 hjemler en Underpanthaver i fast Ejendom og dermed som Tilbehør pantsat Løsøre Ret til at forfølge sin

Panteret uafhængig af Skiftebehandlingen efter at have erklæret alene at ville henholde sig til sit Pant, kan der ved Udtrykket »som Tilbehør pantsat Løsøre« kun være sigtet til det saakaldte konventionelle Tilbehør, jfr Konkurslovens § 153, men ikke til Underpant i enkelte Løsøregenstande, selvom saadanne er pantsat ved samme Dokument som en fast Ejendom, og der findes ikke iøvrigt nogen Hjemmel til ved Afgivelsen af en Erklæring som ommeldt, at opnaa en Separatiststilling med Hensyn til saadant Løsørepant.

Naar der derfor med Hensyn til den ommeldte Fordring under Henvisning til Retsplejelovens § 680 er afgivet Erklæring om, at Fordringshaveren alene vil henholde sig til »sit Pant«, maa herved forstaas den pantsatte faste Ejendom med sammes naturlige Tilbehør, saaledes at Fordringshaveren ved nævnte Erklæring har frafaldet ethvert yderligere Krav paa Boet, navnlig ogsaa paa Andel i Provenuet af det af Boet realiserede, til Anmelderen pantsatte Inventarium.

Den ommeldte Fordring vil herefter ikke kunne anerkendes.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Kendelse er afsagt af Skifteretten for Frederikssund Købstad m v den 27 November 1926 og paastaas af Appellanten forandret i Overensstemmelse med den af ham for Skifteretten nedlagte Paastand.

De Indstævnte paastaar Kendelsen stadfæstet.

Konkursboet har givet Møde under Sagen uden at nedlægge nogen Paastand.

Som i Kendelsen anført maa der ved Udtrykket i Retsplejelovens § 680: »som Tilbehør pantsat Løsøre« forstaas det i Konkurslovens § 153 ommeldte Tilbehør, og der haves ikke Hjemmel til ved Afgivelse af den i § 680 ommeldte Erklæring at tage Forbehold om at holde sig til andet underpantsat Løsøre.

Selv om nu Appellanten ved Afgivelse af den i Kendelsen anførte Erklæring af 25 August 1926 maatte have tilsigtet at tage saadant Forbehold, vilde det som Følge af det foran bemærkede være ugyldigt, og Appellanten, der har foretaget Separatforfølgning mod den faste Ejendom, vil herefter ikke kunne kræve sig dækket af Provenuet af Auktionen over Løsøret.

Den indankede Kendelse vil saaledes være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil Appellanten have at betale de Indstævnte med 100 Kr.

Ved Højesterets Dom af s D i Sag Nr 375/1927 (**Rigsadvokaten mod Harald Kai Andersen og Erna Sofie Aabenhus Koch, født Christensen**) blev de Tiltalte for Vold anset i Medfør af Strfl § 203 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i henholdsvis 60 Dage og 40 Dage.

Onsdag den 8 Februar.

Nr 161/1927. Skibsreder **Marius Nielsen** (Trolle)
mod
Stabslæge **H C v Harten** (Oluf Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til Færdsel paa en Indstævnte tilhørende Vej.

Dom afsagt af Retten for Storehedinge Købstad og Stevns-Fakse Herreder den 7 December 1926: Sagsøgte, Skibsreder Marius Nielsen, Strøby, bør være uberettiget til at have Udgang fra Ejendommen Matr Nr 53 p, Strøby By og Sogn, til den under Sagen omhandlede Markvej og til som Ejer af fornævnte Ejendom at have Færdsel ad denne Vej. Sagsøgeren, Stabslæge Heinrich Christian von Harten, København, bør for Sagsøgtes Kontrapaastand fri at være. Sagsøgte bør inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse til Sagsøgeren betale Sagens Omkostninger med 100 Kr.

Østre Landsrets Dom af 11 Februar 1927: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten betaler Appellanten, Skibsreder Marius Nielsen, til Indstævnte, Stabslæge Heinrich Christian von Harten, med 150 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

Medens Indstævnte paastaar Landsrettens Dom stadfæstet, gaar den af Appellanten nedlagte Paastand ud paa, at han findes for Indstævntes Tiltale, og at det statueres, at han som Ejer af Matr Nr 53 p af Strøby har Færdselsret ad Markvejen og har Ret til at have Udgang fra Matr Nr 53 p til Vejen.

I Henhold til de i Landsrettens Dom, forsaavidt den foreliggende Højesteret til Prøvelse, paaberaabte Grunde vil denne Dom være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten Skibsreder, Marius Nielsen, til Indstævnte, Stabslæge Heinrich Christian von Harten, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Skøde af 18 December 1905, tinglæst 4 September 1906, købte Sagsøgeren, Stabslæge Heinrich Christian von Harten, København, Ejendommen Matr Nr 53 a og 53 i Strøby By og Sogn. I 1918 solgte han en Parcel af Matr Nr 53 a, nemlig Matr Nr 53 n, og Matr Nr 53 i til Sagsøgte, Skibsreder Marius Nielsen, Strøby, og ved Skøde af 27 September 1920, tinglæst 5 Oktober 1920, købte Sagsøgte af Sagsøgeren en anden Parcel af Matr Nr 53 a, nemlig Matr Nr 53 p. I de foran nævnte Skøder paa Matr Nr 53 a og Matr Nr 53 p findes en Bemærkning om, at der langs Ejendommens Skel mod Matr Nr 55 gaar en Markvej. Denne Vej er i de Dokumenter, der ligger til Grund for den i 1852 approberede Omdeling af Matr Nr 53 angivet som en 6 Alen bred Parcelvej, der gaar langs med Sydgrænsen af Matr Nr 53 a fra Byvejen — nu Landevejen — til Matr Nr 53 c, der nu er udstykket i 9 Parceller, Matr Nr 53 c—l, som grænser op til Tryggevælde Aa og forenes ved en Tværvej, der gaar langs Loddernes østlige Side, og ved den over Matr Nr 53 a gaende private Markvej er forbundet med Landevejen.

Under nærværende Sag har Sagsøgeren nedlagt Paastand paa, at Sagsøgte tilpligtes at lukke den Udgang, som han har etableret fra Matr Nr 53 p ud til fornævnte Markvej, og at han kendes uberettiget til i sin Egenskab af Ejer af Matr Nr 53 p at have Udgang til den ommeldte Vej eller Færdselsret ad samme. Sagsøgeren gør gældende, at det kun er Ejerne af fornævnte Aalodder Matr Nr 53 c, 53 d, 53 e, 53 f, 53 g, 53 h, 53 i, 53 k og 53 l — samt Matr Nr 53 a, der har Færdselsret ad Vejen, hvorimod Ejeren af Matr Nr 53 p ikke har en saadan Ret. Sagsøgeren har i saa Henseende bemærket, at Sagsøgte ikke har betinget sig og heller ikke faaet Løfte om Færdselsretten, der overhovedet ikke blev omtalt ved Handlen. Sagsøgeren anfører iøvrigt, at Matr Nr 53 p blev afsat saaledes i Marken, at det ikke paa noget Sted kom til at grænse op til den ommeldte Vej, idet der, hvor Afstanden mellem Parcellen og Vejen er kortest, dog er en Afstand mellem Parcellens Sydgrænse og Vejen af 2,73 m, nemlig en Jordstrimmel af denne Bredde. Det var med vel-

beraad Hu, at Sagsøgeren forbeholdt sig denne Strimmel mellem den solgte Parcel og Vejen. Sagsøgte har imidlertid uden Hjemmel aabnet en Udgang fra Parcellen, hvorfra der sker Færdsel ind over den fornævnte Jordstrimmel til Vejen og ad denne ud til Landevejen. Sagsøgeren hævder, at denne Færdsel er uberettiget, dels fordi den fører over Sagsøgerens Ejendom — Jordstrimmelen — og dels fordi Sagsøgte ikke i sin Egenskab af Ejer af Matr Nr 53 p har nogen Færdselsret ad Vejen.

Sagsøgte paastaar sig pure frifundet og tilkendt Sagens Omkostninger, hvorhos han nedlægger Kontrapaastand paa, at Sagsøgeren som Ejer af Matr Nr 53 a, Strøby By og Sogn, og enhver fremtidig Ejer eller Bruger af nævnte Ejendom, tilpligtes at anerkende, at den Vej, der i en Længde af 330 m fører langs hele Ejendommens sydlige Skel ind mod Matr Nr 55 e, 55 i, 55 m, 55 aq og 55 ap, Strøby By og Sogn, benyttes i en Bredde, principalt af 7,40 m, subsidiært af 6,50 m, til Færdsel og Kørsel af den nuværende Ejer og enhver fremtidig Ejer eller Bruger af saavel Matr Nr 53 p, Strøby By og Sogn, som af Matr Nr 53 g, 53 h, 53 i, 53 k og 53 l ibidem, og af Dele, der udstykkes fra nævnte Ejendomme, og at Sagsøgeren tilpligtes inden en passende Frist under en Dagsmulket eller et andet lovligt Tvangsmiddel at føre fornævnte Vej tilbage i dens oprindelige Skikkelse, dels ved at fjerne et Staaltraadshegn, der er opsat af Sagsøgeren i Vejens østlige Del i en Længde af 78 m, hvorved Vejens oprindelige Bredde indsnævres ca 2 m, dels ved at opgrave en Grøft langs Vejens Sydkant, Sagsøgeren i en Udstrækning af 175 m har tilkastet, og dels ved at opgrave en anden af Sagsøgeren tilkastet Grøft i Vejens Nordkant, der førte langs den paa en fremlagt Situationsplan viste gamle Tjørnehæk og havde en Udstrækning af 34,3 m.

Forsaauidt Sagsøgeren tilpligtes at taale, at Vejen skal være udlagt i en Bredde af 7,40 m, reserverer Sagsøgte sig Erstatning for Flytning af det paa Situationsplanen viste Dyrehavehegn, som han har ladet opsætte i Vejens vestlige Del, langs Grænsen til Matr Nr 53 p, og for Afgivelse af Jord til den fornødne Vejbredde, samt for Opgravning af den Grøft, der har ført fra Stenkisten i Vejens vestlige Del langs Vejens Nordkant til ca 10 m fra Vejens Knæk ved Aalodderne, og som Sagsøgte i god Tro har tilkastet og rørlagt.

Sagsøgeren paastaar sig frifundet for den nedlagte Kontrapaastand, idet han anfører, at Vejen kun skal have en Bredde af 6 Alen, saaledes som den er udlagt, og at Staaltraadshegnet ikke indsnævrer Vejen udover den Bredde, den skal have, og ikke er anbragt paa Vejen, men paa hans øvrige Ejendom, Matr Nr 53 a, Strøby. Han paastaar principalt Sagen afvist forsaauidt angaar Paastanden om Opgravning af Grøften, subsidiært paastaar han sig frifundet ogsaa med Hensyn til dette Punkt.

Saavel Sagsøgeren som Sagsøgte har under Sagen afgivet Partsforklaring.

Sagsøgte har anført, at Anledningen til, at han købte Matr Nr 53 p, var den, at Sagsøgerens Gartner havde sat nogle Pæle i Jordstykket ud mod Markvejen, hvilket kunde tyde paa, at der paatænkte en Udstrykning. Han henvendte sig til Sagsøgeren, der sagde, at han ikke havde

tænkt paa at udstykke. Da Sagsøgte imidlertid ønskede at sikre sig imod, at Jordstykket, der stødte op til hans Ejendom »Solgaarden«, blev udstykket i Smaaparceller, og selv vilde være Herre over Udstykningen, købte han Matr Nr 53 p, der blev opmaalt til 18.406 m², for en Købesum af 48 037 Kr. Han gav 3 forskellige Priser for Jorden efter Beliggenheden, og han har til Sagsøgeren sagt, at han vilde give en mindre Pris for den lavere liggende Jord mod Markvejen, da den ikke egnede sig til Udstykning.

Da Handlen var afsluttet, foretog Landinspektør Wanning Opmaaling og satte Skel. Sagsøgeren lagde Mærke til, at Grænsepælene ved den vestlige Del af Ejendommen var sat ca 1½ m syd for et levende Hegn, der efter Sagsøgtets Formening dannede Skellet ud mod Vejen. Han spurgte da Sagsøgeren, om han var berettiget til at sælge af Vejarealet. Sagsøgeren sagde hertil: »Ja, det er jeg, Vejen er min«. Sagsøgte var herefter ikke i Tvivl om, at den solgte Parcel stødte op til Vejen, og Skødekortet paa Parcelen var da ogsaa i Overensstemmelse hermed, idet der paa dette var angivet, at der langs Parcelens Sydgrænse var et Jordstykke af Bredde 6,50 m, der var betegnet som Vej. Landinspektøren overværede ikke fornævnte Samtale. Hverken han eller Sagsøgeren har meddelt Sagsøgte, at der blev afsat en Jordstrimmel mellem Parcelen og Vejen. Sagsøgte anbragte et Led og opførte senere en Port ud til Vejen, og dette skete paa et Sted, hvor en Bruger af Jordstykket nogle Aar forinden var kørt ud paa Vejen. Sagsøgte benyttede denne Udkørsel, uden at Sagsøgeren gjorde nogen Indsigelse før i 1925.

Sagsøgeren har forklaret, at Sagsøgte ikke — ham bevidst — overfor ham har anført nogen Grund til at købe Parcelen, og navnlig kan Sagsøgeren ikke erindre, at Sagsøgte som Grund til kun at ville give en mindre Pris for den lavere liggende Del af Ejendommen, har anbragt, at denne ikke egnede sig til Udstykning.

Da Landinspektøren var ude for at maale op og sætte Skel, anmodede Sagsøgeren ham om at paavise ham, hvor Vejen skulde gaa, og hvor stor hans servitutmæssige Forpligtelse var. Landinspektøren udregnede først Vejens Bredde fra Midten af en mod Syd liggende Jordvold, men da Sagsøgeren bemærkede, at Vejen burde regnes fra Foden af Volden, udmaalte Landinspektøren den derfra med 3,77 m. Sagsøgeren bemærkede nu, at der yderligere skulde forbeholdes ham en Strimmel mellem Vejen og den solgte Parcel, som han vilde bruge til privat Sti, og dette gjorde Landinspektøren ogsaa, idet han satte Grænsen saaledes, at Afstanden fra Voldens Midte til den ny Parcellers Skel blev 6,50 m. Alt dette skete, medens Sagsøgte var tilstede. Under Opmaalingen kom Sagsøgte med et Spørgsmaal til Sagsøgeren, om han maatte sælge af Vejen, og hertil sagde Sagsøgeren noget lignende som: »Ja, det jeg sælger her, har jeg Lov til at sælge«. Naar Sagsøgeren ikke før i 1925 fremkom med nogen Indsigelse mod, at Sagsøgte brugte Udkørslen, var Grunden dels den, at Sagsøgte i de første Aar havde store Jordarbejder paa Parcelen, dels at Sagsøgeren vilde se Tiden an for at erfare, hvor stor Færdselen vilde blive, og dels Hensynet til godt Nabo-

skab med Sagsøgte. Først da det viste sig, at Færdselen til Parcellen blev generende, gjorde han Indsigelse overfor Sagsøgte.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Landinspektør Wanning ved den foretagne Opmaaling efter Sagsøgerens Anmodning har afsat en Strimmel paa 1,20 m mellem Vejen og Matr Nr 53 p, og at dette ogsaa blev angivet paa et Kort, han udarbejdede i Anledning af Udstykningen.

Ifølge Skrivelse fra Landbrugsministeriet af 29 Juli 1925 udviste det af Landinspektøren indsendte Udstykningskort, at der mellem Parcellen og Matr Nr 55 a, 55 b og 55 m, Strøby By og Sogn, laa et 6,50 m bredt Jordstykke, og at hele dette Jordstykke paa Udstykningskortet ved Farve var betegnet som Vej. Det maa antages, at denne Farvelægning er sket ved en Fejltagelse. Da Landinspektøren i 1925 anmodede Ministeriet om, at der maatte ske Notering i Matrikulen i Overensstemmelse med hans Opmaaling, afslog Ministeriet dette, medmindre flere nærmere angivne Oplysninger fremskaffedes. Sagsøgte maa imidlertid efter det foreliggende anses for at have været i god Tro med Hensyn til, at Parcellen gik helt hen til Vejen.

Sagsøgte har til Støtte for sin Paastand om, at der ved Købet af Parcellen medfulgte en selvstændig Færdselsret til Vejen, anført, at dette fremgaar af, at der i hans Skøde staar, at Parcellen sælges med »de Rettigheder, hvormed den har tilhørt Sælgeren«, hvori var indbefattet Retten til at færdes paa Markvejen. Heri kan der ikke gives ham Medhold, da dette Udtryk, der bruges i de fleste Skøder, ikke kan antages at omfatte bestemte Rettigheder, i dette Tilfælde en Færdselsret.

Sagsøgte har dernæst anført, at han var berettiget til at gaa ud fra, at Parcellen laa lige op til Vejen, og at det maatte være en Selvfølge, at han, naar dette var Tilfældet, og der ikke var taget noget Forbehold fra Sagsøgerens Side, havde Færdselsret ad Vejen, — men heri kan der ej heller gives ham Medhold.

Sagsøgte har fremdeles anbragt, at Sagsøgeren maatte være paa det rene med, at Handlen skete under den Forudsætning fra Sagsøgtes Side, at Færdselsret til Vejen tilkom Sagsøgte, idet han i modsat Fald ikke vilde have givet en saa stor Pris for Parcellen, og det ogsaa maatte være tydeligt for Sagsøgeren, at Sagsøgte købte den af Hensyn til dens Udstykning.

Det findes nu ikke at være godtgjort, at der har foreligget Omstændigheder ved Handlen, der kunde medføre, at Sagsøgte sammen med Ejendomsretten over Matr Nr 53 p fik Færdselsretten. Sagsøgte købte ikke Vejen eller nogen Del af denne, og Vejen ligger efter Udstykningen endnu i sin fulde Udstrækning paa Matr Nr 53 a. Hvis Sagsøgte vilde sikre sig og fremtidige Ejere af Matr Nr 53 p en Færdselsret ad Vejen, der gaar paa Naboejendommen Matr Nr 53 a, maatte han ved Handlen udtrykkelig have betinget sig dette, hvilket han ikke har gjort. Sagsøgte har som Ejer af nogle af Aalodderne Ret til Færdsel ad Vejen, men han har ikke Ret til Udkørsel paa denne fra Matr Nr 53 p og ingen Færdselsret ad Vejen i Egenskab af Ejer af denne Parcel.

Sagsøgte har til Støtte for, at Sagsøgeren kendes pligtig til at anerkende, at Vejen benyttes i en Bredde som af ham paastaat, anført, at der

er vundet Hævd paa en Bredde af 7,40 m, i hvert Fald af 6,50 m, hvortil Vejens Bredde er opført i hans Skødekort paa Matr Nr 53 p.

Der er under Sagen optaget Syn og Skøn og fremlagt en af en Landinspektør udarbejdet Situationsplan samt afhørt flere Vidner.

Efter de saaledes fremkomne Oplysninger maa det antages, at Vejen i mange Aar har været noget over 6 Alen bred. Ved Foden af den langs Vejens Sydgrænse gaaende Vold er der ud mod Vejen en Grøft, der for nogle Aar siden blev fyldt af Sagsøgeren paa den østlige Halvdel af Vejen. Nogle af Vidnerne har forklaret, at der endvidere paa den nordlige Side af Vejen har været Grøfter, nemlig i den østlige Ende langs med en gammel Tjørnehæk paa ca 30 m og i en kortere Strækning paa den vestlige Ende af Vejen, og at de omtalte Grøfter efter deres Formening har dannet Vejens Grænser. Grøfterne mod Nord er imidlertid fyldte, og deres nøjagtige Beliggenhed er ikke konstateret under Sagen. Der foreligger intet om, at der iøvrigt har været Grøft paa den nordre Side af Vejen.

Der skønnes ikke ved det fremkomne at være ført Bevis for, at Vejen i hele sin Udstrækning i Hævdstid har været brugt i en Bredde af 6,50 m, og endnu mindre for, at den er hævdet i en Bredde af 7,40 m, der opgives at være Afstanden mellem Voldens Midterlinie og det Sted, hvor Nordkanten af den Grøft, der var været i Vejens vestlige Side, formodes at have ligget, og dels som Afstanden mellem Voldens Midterlinie og fornævnte gamle Tjørnehæk. De fremkomne Oplysninger og Vidnesbyrd er for ubestemte til, at det paa Grundlag af dem kan statuere, at der er vundet Hævd paa Færdelsesret ad Vejen i en Bredde af mindst 6,50 m, og da det ikke kan være afgørende, at der paa Matrikulkortet for Matr Nr 53 p er vist et Jordstykke i Parcellens Sydgrænse som Vej med en Bredde af 6,50 m, og der iøvrigt intet Bevis er ført, kan Sagsøgtes Paastand om Vejens Bredde ikke tages til Følge, ligesom hans Fordring om, at Sagsøgeren tilpligtes at fjerne Staaltraadshegnet, ejheller kan gives Medhold, da dette maa anses for at være anbragt i behørig Afstand fra Skellet mod Matr Nr 55 e.

Med Hensyn til Sagsøgtes Forlangende om, at Sagsøgeren tilpligtes at opgrave de i Kontrapaastanden nærmere angivne Grøfter, findes der ikke at være Hjemmel til at afvise Sagen forsaavidt denne Paastand angaar, men da det ikke under Sagen er godtgjort, at Sagsøgeren har nogen Forpligtelse til Opravning af Grøfterne, vil han ogsaa paa dette Punkt være at frifinde for Sagsøgtes Kontrapaastand.

Sagsøgte vil herefter være at kende uberettiget til at have Udgang fra Matr Nr 53 p til Markvejen og til som Ejer af fornævnte Ejendom at have Færdsel paa Markvejen. Sagsøgeren vil være at frifinde for Sagsøgtes Kontrapaastand.

Sagsøgte vil have at betale Sagsøgeren Sagens Omkostninger, der bestemmes til 100 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Retten for Storehedinge Købstad og Stevns-Fakse Herreder den 7 December 1926 og paastaas af Appellanten forandret i Overensstemmelse med de af ham for Underretten nedlagte Paastande. Indstævnte procederer til Dommens Stadfæstelse, idet han iøvrigt under Domsforhandlingen har bemærket, at det i Sagen omhandlede Staaltraadshegn er midlertidig anbragt for at værne om nogle unge Planter, at han er begyndt at fjerne det, og at det vil blive fjernet i Løbet af Foraaret.

Under Hensyn hertil og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil denne være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil Appellanten have at betale Indstævnte med 150 Kr.

Torsdag den 9 Februar.

Ved Højesterets Dom i Sag Nr 349/1927 (**Rigsadvokaten** mod **Kai Ingurt Peter Hansen**) blev Tiltalte for Bedrageri anset i Medfør af Strfl §§ 251 og 253 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Nr 15/1928.

Rigsadvokaten
m o d
Christian Hugo Meyer (Bruun),

der tiltales for Hæleri.

Østre Landsrets Dom af 16 December 1927: Tiltalte Christian Hugo Meyer bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for Tiltalte beskikkede Forsvarer, Overretssagfører L Jessen, 50 Kr, udredes af det offentlige.

Højesterets Dom

Den af Østre Landsret i denne Sag afsagte Dom er paaanket af det offentlige.

Ved de i Sagen foreliggende, i det væsentlige i Dommen givne Oplysninger maa det anses for tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte har været klar over, at den Kasse Whisky, han afkøbte Domfældte Hansen, var stjaalet.

Herefter vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 238

med en Straf, der under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage. Tiltalte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Christian Hugo Meyer bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage. Saa betaler han og Sagens Omkostninger, derunder det ved Landsrettens Dom bestemte Saelær og i Salær for Højesteret til Højesterets-sagfører Bruun 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen har fundet Sted ved Københavns Byrets 8 Afdeling, tiltales Christian Hugo Meyer for en Dag i Juli Maaned 1927 for en Pris af 70 Kr at have afkøbt Domfældte Hans Peter Frederik Hansen en Kasse Whisky til en Værdi af 126 Kr, som Hansen kort forinden havde stjaalet paa Kajen i Nyhavn, vidende om eller med bestemt Formodning om, at Whiskyen var stjaalet.

Tiltalte er født den 1 April 1874 og foruden at være straffet engang som Barn for Bedrageri med Ris anset ved Fæstningsartilleriregimentets Krigsrets Dom af 12 Juni 1894 efter Straffelov for Krigsmagten § 97 med strengt Fængsel paa Vand og Brød i 2 × 5 Dage.

Tiltalte har efter straks at have benægtet det — hvilken Benægtelse han har tilskrevet Usikkerhed med Hensyn til det ham foreholdte Forhold — erkendt at have købt den ovennævnte Kasse Whisky under de angivne Omstændigheder, men han har benægtet at have tænkt sig, at Whiskyen var stjaalet. Tiltalte kendte ovennævnte Domfældte Hansen som Gæst i hans Beværtning i lille Strandstræde og ansaa ham, som han vidste var Formand hos et Firma i Havnen, som en regulær Mand; Domfældte kom den paagældende Dag ved Middagstid og spurgte, om han kunde bruge 12 Flasker Whisky; Tiltalte svarede, at han ikke kunde tage saa meget paa en Gang, men da Domfældte paa Tiltaltes Spørgsmaal om, hvorfra han havde Whiskyen, svarede, at han havde faaet den til Laans af en Bekendt — Tiltalte tænkte sig, det var en Vinhandler — for at kunne skaffe Penge til at klare sit Regnskab med sin Principal — Tiltalte havde tidligere hjulpet ham ved lignende Lejlighed — og kun skulde bruge en Snes Kroner med det samme, indvilgede Tiltalte i at købe Whiskyen for ovennævnte Beløb; Domfældte kom om Aftenen med Kassen og fik de 20 Kroner og erholdt senere efterhaanden Resten. Tiltalte var klar paa, da han fik Whiskyen, at den kostede 10½ Kr pr Flaske, men han mente, at Domfældte var i Bekneb for Penge og derfor maatte sælge billigt.

Domfældte Hansen — der havde stjaalet 2 Kasser Whisky fra

Kajen i Nyhavn, men iøvrigt ikke tidligere har solgt noget til Tiltalte — har benægtet, at han om Middagen var hos Tiltalte, og forklaret, at Købet først skete, da han om Aftenen kom med Kassen. Han, der da var beruset, kan ikke huske, om Tiltalte spurgte ham, hvorfra han havde Whiskyen, og han ved ikke, hvad Tiltalte har tænkt sig om den; han tror ikke, at han har sagt noget til Tiltalte om at have laant Kassen og om Mangel i sit Regnskab.

Den af Tiltaltes tidligere Tjener — der var afskediget af Tiltalte, og som har foranlediget Anmeldelsen i Sagen — afgivne Forklaring bestyrker Tiltaltes Forklaring om at have talt med Tiltalte om Middagen.

Tiltalte, der efterhaanden har brugt Whiskyen i sin Forretning, har erstattet Bestjaalne Whiskyens Værdi.

Efter alt foreliggende kan det ikke anses tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte ved det af ham udviste Forhold har gjort sig skyldig i hælerisk Virksomhed, og han vil herefter være at frifinde.

Nr 124/1927. Købmand **P C Rørsgaard** (Meyer)

mod

Dansk Brandforsikringsselskab »**Vermund**« af 1904 (Bang),

betræffende Spørgsmaalet om de Indstævntes Pligt til at udbetale et Forsikringsbeløb.

Vestre Landsrets Dom af 18 Februar 1927: De Sagsøgte, Dansk Brandforsikringsselskab »Vermund« af 1904, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Købmand P C Rørsgaard, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgeren til de Sagsøgte 300 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Det bemærkes, at Vestre Landsrets Dom af 22 Juni 1926 er stadfæstet af Højesteret den 16 Marts 1927. Endvidere bemærkes, at L C Hansen ved Skadeopgørelsen den 23 November 1925 ikke havde nogen skriftlig Fuldmagt fra sin Hustru.

Efter alt, hvad der foreligger, maa der gaas ud fra, at det

Færdig fra Trykkeriet den 7 Marts 1928.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

71. Aargang.

Højesteretsaaret 1927.

Nr. 37.

Torsdag den 9 Februar.

er med Fru Hansens Vidende og Vilje, at hendes Mand, der boede sammen med hende og forestod Gaardens Drift, er optraadt overfor Forsikringsselskabet som den, der var berettiget til at handle og disponere paa egen Haand. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil denne overenstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Købmand P C Rørsgaard, til Indstævnte, Dansk Brandforsikringsselskab »Vermund« af 1904, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Police af 4 April 1925 havde de Sagsøgte, Dansk Brandforsikringsselskab »Vermund« af 1904 i Randers, for »Hr Gdr M Hansen« brandforsikret forskelligt paa Staby Kjærgaard beroende Løsøre til opgivet Værdi 77 500 Kr. Staby Kjærgaard og det paagældende Løsøre ejedes af Fru Ane Margrethe Hansen som Særeje efter Ægtepagt med hendes Ægtefælle Lars Christian Hansen, som havde tegnet Forsikringen uden at opgive Selskabet, at Forsikringen skete for Hustruen. Ved en Ildebrand den 13 November 1925 brændte en Del af det forsikrede Løsøre, og ved en Vurdering den 23 s M — hvor L C Hansen gav Møde og optraadte som Ejer af Løsøret uden at tilkendegive, at han mødte for sin Hustru, der havde meddelt ham en Fuldmagt, som han medbragte,

men undlod at forevise — blev dette Løsøre ansat til en Værdi af 23 960 Kr. Den 26 April 1926 erholdt Sagsøgeren, Købmand P C Rørsgaard af Vemb, fra Fru Hansen Transport paa Brandskadeerstatningen for saa vidt angik et Beløb af 12 000 Kr, og da de Sagsøgte vægrede sig ved at udbetale nogen Erstatning, har han under nærværende Sag paastaet dem tilpligtet at betale ham dette Beløb tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra den 24 August 1926, indtil Betaling sker. De Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Det er oplyst, at L C Hansen ved Vestre Landsrets Dom af 22 Juni 1926 er ikendt Straf for ved Uagtsomhed at have forvoldt Branden paa Staby Kjærgaard og for Assurancesvig ved at have opgivet det fornævnte brændte Løsøres Værdi ca 7000 Kr for højt.

Da Sagsøgte har anført, at de har staaet i den Formening, at L C Hansens Navn var M Hansen, og at de ikke har vidst, at han var gift, hvorfor de har troet, at Forsikringen var tegnet for L C Hansen. De har derhos hævdet, at hvad enten Forsikringen er tegnet for L C Hansen eller for hans Hustru, er Retten til Brandskadeerstatningen efter Policebestemmelserne fortabt paa Grund af den af L C Hansen begaaede Svig ved Vurderingen af det brændte Løsøre. Idet der nu ikke kan gives Sagsøgeren Medhold i, at de paagældende Bestemmelser i Policens trykte Tekst som ikke særlig tilkendegivet den Forsikrede maa være uden Betydning, og da den udviste Svig, hvad enten den er udøvet af L C Hansen som Forsikret eller som befuldmægtiget for hans Hustru, maa medføre Erstatningsrettens Bortfald, vil de Sagsøgte være at frifinde for Sagsøgerens Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at godtgøre de Sagsøgte med 300 Kr.

Fredag den 10 Februar.

Nr 152/1927. Reederei **J A Reinecke**, Hamburg (Fich)

mod

Købmand **O F Steenstrup** (Oluf Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ansvar for Undervægt paa en Skibsladning Solsikkekager.

Østre Landsrets Dom af 10 Marts 1927: Sagsøgte, Købmand O F Steenstrup, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Rederei I A Reincke, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgerne til Sagsøgte med 150 Kr, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afgivelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Reederei I A Reinecke, Hamburg, til Indstævnte, Købmand O F Steenstrup, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Konnossement af 31 December 1925 paatog Kaptajn N Meier, Fører af M/S »Henry« sig at føre 101 885 kg Solsikkekager (løst i Skib) fra Hamburg til Holbæk. Indladningen i »Henry«, der tilhører Rederiet I A Reinecke af Hamburg, og som skulde bringe forskellige Partier Foderstoffer til Holbæk, skete direkte fra den store Importdamper »Ganymedes«, og ifølge Attest fra Carlsson & Consortiums Kontrol- og Vejerkontor samme Steds, der udførte Vejningen, udgjorde de indladede Solsikkekager de fornævnte 101 885 kg. Omladningen foregik den 28 og 31 December 1925. Den 2 Januar 1926 om Aftenen afsejlede »Henry« og ankom til Holbæk den 5 s M, men ved Udlosningen viste det sig ifølge en af autoriseret Vejer foretaget Vejning, at Ladningen kun havde en Vægt af 94 269 kg, saaledes at der i Forhold til den i Konnossementet opgivne Vægt, naar det normale Rejse-Svind ca $\frac{1}{2}$ pCt fradrog, var en Difference paa 7107 kg.

Ladningsmodtageren, Købmand O F Steenstrup vægrede sig som en Følge heraf ved at udbetale Kaptajn Meier hele Fragten og tilbageholdt derfor 1137 Kr 12 Øre, der svarede til Værdien af den paa Partiet konstaterede Manko.

Under denne ved Holbæk Købstads Soret forberedte Sag paastaar Rederiet nu Købmand O F Steenstrup dømt til Betaling af det saaledes tilbageholdte Beløb, 1137 Kr 12 Øre, med Renter 5 pCt aarlig fra den Dag, Udlosningen var tilendebragt, den 13 Januar 1926.

Rederiet har til Støtte for sin Paastand anført, at det har afleveret alt, hvad det har modtaget, og at det ikke kan erkende, at der er indladet saa stort et Kvantum som paastaaet, eller endog maa bestride, at den i Holbæk foretagne Vejning er rigtig. I førstnævnte Henseende henviser Rederiet til, at det i Konnossementet har forbeholdt sig An-

svarsfrihed ved en paa Konnossementet trykt Klausul. »Nicht verantwortlich für das hier durch Zuwiegen oder sonstwie festgestellte Gewicht sowie für Beschaffenheit der Ware, Emballage, Beschädigung, zerrissene Säcke, Bruch oder Lekage«.

Købmand Steenstrup paastaar sig frifundet, idet han gør gældende, at Skibets Rederi, da Ladninget er modtaget efter Vejning, maa være ansvarlig for den opstaaede Undervægt, og at Tilstedeværelsen af Mankoen er konstateret paa behørig Maade.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Solsikkekagerne blev indladet direkte i »Henry« fra Importdamperen, at Indladningen foregik paa den Maade, at Ladningen blev vejjet ombord paa Importdamperen paa en transportabel Decimalvægt, at en af Vejefirmaets Kontrollører stod ved Vægten og kontrollerede Vejningen, og at Kagerne efter Vejningen ved Hjælp af Ladebomme i store Kurve blev ført ud over »Henry« og her styrtet ned i Lastrummene. Kaptajnen, der var ombord i »Henry« har som Vidne forklaret, at han anser det for umuligt, at der kan være gaaet blot den mindste Del tabt ved Indladningen, og Styrmanden har ligeledes som Vidne forklaret, at han ikke under Indladningen har bemærket, at noget af Varen er gaaet over Bord eller paa anden Maade gaaet tabt. Handelskammeret i Hamburg har til Brug for Sagen attestet, at det fornævnte Kontrollfirmas Vejninger sidestilles med Vejning, foretaget af edsvorne Vejere. Ved Udvejningen i Holbæk, der gik for sig i Dagen den 6 til den 13 Januar har Ladningen stadig været under Kontrol, og omend den autoriserede Vejer og Maaler har ladet Vejningen foretage paa sine Vegne af en Assistent, der ikke havde erholdt Autorisation af Politimesteren, maa det ved de i Sagen angaaende Fremgangsmaaden ved Udlosningen førte Vidners Forklaringer anses for tilstrækkeligt godtgjort, at den paagældende Udvejning er foregaaet paa sædvanlig og forsvarlig Maade, saaledes at Firmaet kun har modtaget det af Vejeren i Holbæk attesterede Kvantum.

Ved det oplyste finder Retten det efter Omstændighederne tilstrækkeligt godtgjort, at der er indladet 101 885 kg Solsikkekager i M/S »Henry«, og da de i Konnossementet tagne Forbehold, da Ladningen efter de herhen foreliggende Oplysninger maa anses som modtaget efter Vejning, herefter ikke kan fritage Skibet for Ansvar for den ved Udlosningen tilstedeværende Manko, maa Rederiet være pligtig til at erstatte Købmand Steenstrup det ved Mankoen lidte Tab, mod hvis Beregning der ikke er fremsat Indsigelse.

Sagsøgte vil herefter være at frifinde, hvorhos det sagsøgende Rederi findes at burde betale ham Sagens Omkostninger med 150 Kr.

T i r s d a g d e n 1 4 F e b r u a r .

Nr 172/1927. **Departementet for Told- og Forbrugsafgifter**
(d kst Kammeradvokat)

m o d

Firmaet **Emil Stephensens Eftf** (Jørgensen),

betræffende Spørgsmaalet om det indstævnte Firmas Pligt til at betale Told af et fra Firmaets Speditionslager udleveret Vareparti.

København's Byrets Dom af 2 December 1926: De Indstævnte, Firmaet Emil Stephensens Eftf v/ dets Indehavere, Speditør Aug I Gihm og Speditør Olaf Stephensen, bør til Sagsøgerne, Departementet for Told- og Forbrugsafgifter, paa Statskassens Vegne, betale de paastævnte 142 Kr 35 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 20 September 1926, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage fra Dato.

Østre Landsrets Dom af 24 Marts 1927: Appellanterne, Firmaet Emil Stephensens Eftf, bør for Tiltale af Indstævnte, Departementet for Told- og Forbrugsafgifter, i denne Sag fri at være. Indstævnte bør inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse til Appellanterne betale Sagens Omkostninger for begge Retter med 125 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

I Henhold til de i Landsrettens Dom anførte Grunde vil denne Dom efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

T h i k e n d e s f o r R e t :

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Departementet for Told- og Forbrugsafgifter, til Indstævnte, Firmaet Emil Stephensens Eftf, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende, af Sagsøgerne, Departementet for Told- og Forbrugsafgifter paa Statskassens Vegne, ved den kst Kammeradvokat

mod de Indstævnte, Firmaet Emil Stephensens Eftf v/ dets Indehavere, Speditør Aug I Gihm og Speditør Olaf Stephensen, anlagte Sag har Sagsøgerne anbragt, at de indstævnte fra deres Speditionslager i Frihavnen har udleveret 35 Stkr Stortrøjer til Malermester S Meyer, Silkeborggade Nr 6, efter Paalæg fra Oplæggeren, Firmaet Edwards & Rasmussen, Vestergade Nr 3, nemlig 20 Stkr ifølge Kvittering af 26 Oktober 1925 og 15 Stkr ifølge Udleveringsseddel af 9 November 1925. Disse Stortrøjer har Meyer solgt i Frihavnen, nemlig 8 Stkr til en Skibshandler til Brug i dennes Forretning og Resten 27 Stkr til Meyer ubekendte Søfolk, Kuske, Arbejdere m fl, saaledes at disse 27 Stkr maa antages at være indsmuglet til Toldindlandet.

Sagsøgerne har herefter under Paaberaabelse af, at Lagerhavere i Frihavnen maa være ansvarlige for, at de paa deres Lagre oplagte Varer fraføres Lagrene paa regelmæssig Maade, søgt de Indstævnte til Betaling af 142 Kr 35 Øre i Told af de nævnte 27 Stkr Stortrøjer med Renter heraf 5 pCt aarlig fra Sagens Anlæg, d 20 September 1926.

De Indstævnte har paastaaet sig frifundet.

I Henhold til Cirkulære af 15 Januar 1923 fra Københavns 4 Toldinspektorat, til hvis Udstedelse der i alt Fald er Hjemmel i Koncession Nr 87 af 27 April 1892 § 19, 2 Stk, jfr Lov Nr 44 af 31 Marts 1891, og da de Indstævnte ikke har godtgjort, at det har været oplyst for dem, at de paagældende Stortrøjer skulde videreføres til Udlandet, er de Indstævnte ansvarlige for Erlæggelsen af den indtalte Toldafgift.

Herefter vil der være at give Dom efter Sagsøgernes Paastand. Sagens Omkostninger ophæves.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Københavns Byrets 15 Afdeling den 2 December 1926 og paastaas af Appellanterne forandret derhen, at de frifindes for Indstævntes Tiltale, medens Indstævnte procederer til Dommens Stadfæstelse.

Da der ikke ses at foreligge klar Lovhjemmel til Udfærdigelsen af det i Sagen omhandlede Cirkulære af 15 Januar 1923, og da der ikke iøvrigt ses at foreligge nogen Hjemmel til at gøre Appellanterne ansvarlige for de omhandlede Toldafgifter, vil Appellanterne være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde godtgøre Appellanterne med 125 Kr.

Nr 188/1927. Frisørmester **G J Vennike** (Henriques)

m o d

Københavns Barber- og Frisørlaug (Holten-Bechtolsheim),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at betale Erstatning for retstridig Optræden overfor Appellanten.

Østre Landsrets Dom af 7 April 1927: Sagsøgte, Københavns Barber- og Frisørlaug, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Frisørmester G J Vennike, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Lauget med 100 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afgørelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Den af Appellanten for Højesteret nedlagte Paastand gaar ud paa, at Lauget dømmes til at betale ham en Erstatning af 2000 Kroner.

Bestemmelsen i Overenskomstens § 3, 2 Stk, maa efter Rettens Formening forstaas saaledes, at Godkendelse af nye Interessenskaber kun kan nægtes, naar berettigede faglige Hensyn kræver det. Retten maa imidlertid efter det foreliggende gaa ud fra, at saadanne Hensyn har ligget til Grund for den af Lauget trufne Beslutning. Med disse Bemærkninger og i det man iøvrigt kan tiltræde de i Dommen anførte Grunde, vil Dommen i Overensstemmelse med Laugets Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Lauget med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Frisørmester G J Vennike, til Indstævnte, Københavns Barber- og Frisørlaug, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgørelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I den den 15 Maj 1926 mellem Københavns Barber- og Frisørlaug og Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejder-Forbund afsluttede Overenskomst findes bl a følgende Bestemmelser:

§ 1.

»— — — Lauget forpligter sig til altid at holde Forbundet underrettet om, hvem der er Medlem af Lauget, og Forbundet er beføjet til at henholde sig til den sidst modtagne Medlemsfortegnelse.

§ 2.

— — — Laugets Medlemmer forpligter sig — — — til udelukkende at beskæftige Medlemmer af Forbundet og fortrinsvis at tage Arbejdskraften gennem Forbundets Arbejdsanvisningskontor — — —

§ 3.

De ved denne Overenskomst Indgaaelse eksisterende Kompagni- og Interessentskaber skal inden 1 Juni 1926 behandles af Lauget og Forbundet i Fællesskab, og de Kampagni- og Interessentskaber, som de 10 Organisationer ikke kan godkende i Forening, skal senest 1 Juli 1926 ophæves eller bringes i den Orden, som kræves.

Inden nye Kompagni- og Interessentskaber oprettes, skal de være godkendt af Lauget og Forbundet i Fællesskab, da de i modsat Fald ellers er ulovlige.

§ 11.

Overenskomsten gælder fra 1 Maj 1926 — — — og indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges af en af Parterne til Ophør til en 1 Maj — — —.

Noget lignende Bestemmelser som ovenfor under § 2 nævnt havde for Aar tilbage været gældende, men fandtes ikke i den Overenskomst, som blev afløst af Overenskomsten af 15 Maj 1926, og der var i den Anledning forskellige Forhold for Laugsledelsen at ordne med Mestre, som beskæftigede uorganiserede Svende. Til at træffe en saadan Ordning indrømmede Forbundet Lauget en vis Frist oprindeligt til den 1 Juli 1926, men Fristen synes dog i al Fald for enkelte Tilfælde at være blevet forlænget. Blandt de Mestre, der beskæftigede uorganiserede Svende, var ogsaa Sagsøgeren under nærværende Sag, Frisørmester Vennike, som i sin Virksomhed havde en Svend, der stod udenfor Forbundet. Vennike, der efter sit Opgivende stemte imod Overenskomsten paa vedkommende Generalforsamling, erklærede senere overfor Lauget, at han var ude af Stand til at opfylde Bestemmelsen i § 2, idet hans Svend Sarnild vægrede sig ved at indmelde sig i Forbundet, og hans Virksomhed var af en saadan særlig Karakter — — —, at han ikke gennem Forbundet kunde faa anvist anden egnet Arbejdskraft. Forhandlingerne med Lauget førte til, at Vennike, der var opført paa den Medlemsfortegnelse, som Lauget den 25 Maj 1926 sendte Forbundet, slettedes af den senere Liste, som Lauget den 14 Juli sendte, og den 27 September tilskrev Lauget Vennike følgende: »I Henhold til Laugets Love § 6, Stk 4 ved ikke at efterkomme et af Ledelsen givet Paabud har Forretningsudvalget besluttet at slette Dem som Medlem af Lauget fra og med 1 Juli d A«. Allerede den 17 August havde Forbundet opfordret Vennike til at lade Sagen afgøre ved faglig Voldgiftsret, men dette vægrede Vennike gennem sin Sagfører sig ved at indgaa paa og henviste til ordinær Rettergang.

Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejder Forbund indbragte

derefter Spørgsmaalet for den faste Voldgiftsret og nedlagde der Paastand paa, at Vennike skulde kendes pligtig at efterlevere Overenskomsten samt til at betale en Bod dels for at have krænket Overenskomsten fra dens Ikrafttræden, til Sagen den 29 September d A blev rejst, dels for sin Vægning ved at lade Sagen behandle for en faglig Voldgiftsret. Forbundet henviste til, at Vennike, der var Medlem af Lauget, dengang Overenskomsten af 15 Maj 1926 blev afsluttet, var blevet bundet ved Overenskomstens Bestemmelser og ikke kunde frigøre sig fra disse ved at lade sig slette af Lauget, men kun ved, at Overenskomsten efter lovlig Opsigelse enten fra Lauget eller ham selv blev bragt til Ophør, hvilket i nærværende Tilfælde først kunde ske til den 1 Maj 1927.

Vennike lod den faste Voldgiftsret fremsætte Frifindelsespaastand, bl a støttet paa, at Bestemmelserne saavel i § 2 som i § 3 i det hele er af saa ekstraordinær Karakter, at de ikke paa en Generalforsamling kan vedtages som gældende for andre Medlemmer af Lauget end dem, der stemmer for dem, og han hævdede i denne Forbindelse, at han af Lauget var blevet forhindret i at indgaa et efter hans — og hans Sagsførers — Mening fuldt ud lovligt Kompagniskab med den paagældende Svend.

Ved den faste Voldgiftsrets Kendelse af 24 November 1926 blev Vennike imidlertid dømt til at efterleve Overenskomsten af 15 Maj 1926, idet han, som det i Kendelsen fremhæves, var Medlem af Lauget, da Overenskomsten blev sluttet og derved bundet ved dens Bestemmelser, af hvilke de af Vennike angrebne siges ikke at have saadan ekstraordinær Karakter, at han, selv om han har stemt imod dem paa Generalforsamlingen, skulde være berettiget til at gøre gældende, at de ikke var forbindende for ham.

Ved Kendelsen paalagdes der ham derhos en Bod, stor 100 Kr, og Sagsomkostninger med 300 Kr.

Den 6 December s A oprettede Vennike en Interessentskabskontrakt med den ovennævnte Svend, Sarnild, ifølge hvilken Sarnild efter at have overtaget Halvdelen af Vennikes Forretning for 6000 Kr kontant, optoges fra den 1 December at regne som ligeberettiget Kompagnon i Forretningen. Denne Kontrakt blev tilstillet saavel Lauget som Forbundet til Gennemsyn, men baade Lauget og Forbundet erklærede, at de ikke kunde anerkende Kompagniskabet, der maatte anses som en Omgaaelse af den faste Voldgiftsrets Kendelse. Den 24 December 1926 opsagde Vennike for sit Vedkommende Overenskomsten af 15 Maj 1926 til Ophør den 1 Maj 1927.

Under en ny Sag for den faste Voldgiftsret paastod Forbundet derefter Vennike idømt Bod for Tilsidesættelse af Kendelsen af 24 November 1926, idet han i Tiden fra 24 November til 1 December, eventuelt den 6 December, havde beskæftiget Sarnild som uorganiseret Svend, og dernæst fordi han lod et Interessentskab oprette, inden han havde de to Organisationers Godkendelse heraf, hvorhos der endvidere blev nedlagt Paastand paa, at G J Vennike skulde kendes pligtig at ophøre med Interessentskabet, idet dette og Vennikes hele Forhold efter Kendelsens Afsigelse betegnedes som ulovligt.

Vennike paastod principalt Sagen afvist, men fremsatte iøvrigt de samme Indsigelser som under den første Sag i Retning af de paagældende Overenskomstbestemmelers ekstraordinære Karakter og fremhævede, at der ved det nyindgaaede Interessentskab var etableret et reelt Retsforhold, der ikke indeholdt nogen Omgaaelse, og som hverken Lauget eller Forbundet var berettiget til at nægte Godkendelse, Lauget saameget mindre, som det havde ekskluderet ham.

I den faste Voldgiftsrets Kendelse i den heromtalte Sag, dateret 2 Marts 1927, hedder det bl a:

Retten maa vel nu give Indklagede (o: Vennike) Medhold i, at den tidligere Kendelse intet afgør med Hensyn til et Kompagniskab mellem Indklagede og Sarnild, men Retten kan paa den anden Side ikke se bort fra, at Overenskomsten af 15 Maj 1926 kræver, at nye Kompagniskaber skal godkendes af Lauget og Forbundet i Fællesskab. Saadan Godkendelse er i nærværende Tilfælde nægtet. Denne Nægtelse, der maa antages at bunde i faglige Hensyn, mener Retten ikke at kunne tilsidesætte, og Følgen heraf maa være, at Klagernes Paastand tages til Følge. Den Bod, Indklagede vil have at betale, kan efter alt foreliggende, herunder at der ikke har kunnet rejses Indsigelse mod Kontraktens Affattelse, fastsættes til 200 Kr. Indklagede bør dernæst betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

I Konklusionen bestemtes derhos, at Vennike »bør ophøre med Interessentskabet« med Sarnild.

Under denne ved Stævning af 10 Marts d A for nærværende Ret indbragte Sag mod Københavns Barber- og Frisørslag paastaar nu Vennike, der, som det foranførte viser, er kendt pligtig at efterleve Overenskomsten af 15 Maj 1926 for Tiden til 1 Maj 1927, principalt sig kendt berettiget til at udtræde af Københavns Barber- og Frisørslag fra 17 Maj 1926 at regne, saaledes at den under samme Dato paa Laugets Generalforsamling vedtagne Overenskomst mellem Lauget og Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejder Forbund er ham uvedkommende.

Subsidiært paastaar han Københavns Barber- og Frisørslag tilpligtet at betale ham en Erstatning paa 2000 Kr, eller efter Rettens Bestemmelse.

Til Støtte for den principale Paastand gør Vennike gældende — foruden at gentage saa at sige alt, hvad der ved de 2 af den faste Voldgiftsret afsagte Kendelser er forkastet — at naar Lauget fik Kendskab til, at Vennike ikke ønskede at bindes som sket, var det Laugets Pligt at sørge for, at han blev løst, hvad Vennike i en Skrivelse af 7 Juni 1926 selv begærte, at Lauget slet ikke har tænkt sig, at dets Indgaaelse paa Overenskomsten af 15 Maj 1926 kunde føre saa vidt, som den faste Voldgiftsrets Kendelse har vist, at den gør, og at Lauget i modsat Fald netop vilde have hjulpet Vennike, selv om han var slettet.

Til Støtte for den subsidiære Paastand gør Vennike gældende, at Lauget ved sin ovennævnte Handlemaade — bl a ved den 25 Maj 1926

at opføre ham paa den i Overenskomstens § 1 omhandlede Medlemsfor-
tegnelse — har tilføjet ham Tab ved at umuliggøre hans Virksomhed,
som han maa antages at hævde, at han ikke kan føre ved at holde
Svend, men kun ved Hjælp af Interessentskabet med Sarnild.

Sagsøgte procederer i det hele til Frifindelse under Henvisning til,
at det hele er afgjort ved de 2 af den faste Voldgiftsret afsagte Ken-
delser.

Retten skal efter den givne Anledning fremhæve, at Vennike natur-
ligvis ikke ved at lade sig slette af Lauget gennem Undladelse af Kon-
tingentbetaling eller paa anden Maade eller overhovedet ved at faa
Laugets Indvilgelse i, at han i Utide træder ud af dette, kan blive løst
fra de Forpligtelser overfor andre, som maa anses lovlig paadraget
ham i hans Egenskab af Laugsmedlem, før disse Forpligtelser efter
deres Indhold kan bringes til Ophør.

Da Retten dernæst under Hensyn til, hvad der er oplyst, maa —
i Overensstemmelse med, hvad der er fastslaaet af den faste Voldgifts-
ret — finde, at de omstridte, af Lauget vedtagne Lovbestemmelser ikke
er af en saa usædvanlig byrdefuld Karakter, at det har ligget udenfor
Laugets Kompetence at vedtage dem med bindende Virkning for alle
Laugets Medlemmer, og da der herefter savnes Grundlag for at sta-
tuere, at Lauget har handlet retstridigt overfor Sagsøgeren, vil Lauget
i det hele være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at betale Sagsøgte med
100 Kr.

Onsdag den 15 Februar.

Nr 13/1927. Aktieselskabet **Sydhavnsarealerne** (Steglich-Pe-
tersen)

mod

Aktieselskabet **Christiansholms Fabriker** (David),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at betale nogle Ved-
ligeholdelsesudgifter vedrørende et Sporanlæg.

Østre Landsrets Dom af 25 November 1926: De Sagsøgte,
A/S Christiansholms Fabriker, bør for Tiltale af Sagsøgerne, A/S Syd-
havnsarealerne, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler
Sagsøgerne til de Sagsøgte med 200 Kr inden 15 Dage efter denne
Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Høje-

steret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet Sydhavnsarealerne, til Indstævnte, Aktieselskabet Christiansholms Fabriker, med 400 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Købekontrakt af 10 Maj 1919 overdrog Kaptajn H Jensen — hvis Rettigheder og Pligter senest er overtaget af Sagsøgerne under nærværende Sag, A/S Sydhavnsarealerne, til det under denne Sag sagsøgte Aktieselskab, Christiansholms Fabriker, to Parceller af Matr Nr 160 og 161 af Kongens Enghave, der senere er matrikulerede som henholdsvis Matr Nr 217 og 219. I Købekontraktens § 2 bestemtes det, at Sælgeren inden 1 Oktober 1919 uden Udgift for Køberen skulde anlægge forskellige Banespor overensstemmende med en nærmere angivet Plan, »paa hvilken dog Statsbanernes Approbation forbeholdes«. Sammesteds er det fastsat, at Køberen skal have Ret til at benytte Sporene efter de Regler, som Statsbanerne til enhver Tid maatte fastsætte derfor, og at Køberen i Lighed med Flertallet af de andre Grundejere, der har købt Grunde af Sælgeren, skal deltage i Udgifterne ved hele Driften og Vedligeholdelse og Fornyelse af de paagældende Spor i Forhold til det til Køberen kommende og fra ham afgaaende Antal Vogne.

Til Anlægget af de paagældende Spor var der paa nærmere angivne Betingelser af Statsbanerne givet Sælgeren Tilladelse ved Skrivelse af 9 Maj 1919. Sporene kunde midlertidig lægges af 22,5 kg. Skinner med en største Svelløstænd af 600 mm, og det hedder derefter:

»Samtlige Arbejder ved Anlæg af det midlertidige Sidespor udføres af Sidesporejerne paa disses Bekostning efter Statsbanernes Anvisninger.

De til det midlertidige Sidespors Anlæg nødvendige Spormaterialier — Skinner med Forbindelsesdele og Sveller — samt den nødvendige Ballast leveres ved Sidesporejernes Foranstaltning og paa disses Bekostning.

For saa vidt nogen Del af de af Sidesporejerne tilvejebragte Materialier efter Statsbanernes Skøn maatte findes mindre egnede til Anvendelse i Sidesporet, kan Statsbanerne nægte Tilladelse til Anvendelse af de paagældende Materialier.

Det med det midlertidige Sidespors fremtidige Vedligeholdelse og senere Fjernelse forbundne Jordarbejde, Chausserings- og Brolægningsarbejde, Fremstilling af Vandafløb m m sker ved Sidesporejernes Foranstaltning og paa disses Bekostning efter Statsbanernes Anvisninger.

Alle øvrige Arbejder ved Vedligeholdelsen og den senere Fjernelse af det midlertidige Sidespor udføres ved Statsbanernes Foranstaltning paa Sidesporejernes Bekostning, saaledes at disse godtgør Statsbanerne de dermed forbundne Udgifter efter Regning.

Saa snart nogen Del af de af Sporejerne tilvejebragte Spormaterialier efter Statsbanernes Skøn maatte findes uegnede til fortsat Anvendelse i Sidesporet, eller naar Trafikken paa Sidesporet maatte forøges saaledes, at en Omlægning af Sporet, ligeledes efter Statsbanernes Skøn, er nødvendig af Hensyn til denne, vil Sporet være at omlægge med Materialier af tilfredsstillende Kvalitet.

Det med det endelige Sidespors Anlæg, fremtidige Vedligeholdelse og mulige senere Fjernelse forbundne Chausserings- og Brolægningsarbejde, Fremstilling af Vandløb m m sker ved Sidesporejernes Foranstaltning og paa disses Bekostning efter Statsbanernes Anvisninger.«

Fra 1 Oktober 1923 overtog Statsbanerne Befordringen over Sidesporet, medens Vedligeholdelse o s v stadig varetoges af Sidesporejerne: A/S Sydhavnsarealerne. Aktieselskabets Udgifter hertil har for Tiden fra 1 Deember 1923—31 December 1924 været efter Opgørelse tilsammen 10 380 Kr 45 Øre. Heraf falder efter den benyttede Fordeleingsnorm mellem de forskellige Grundejere 3167 Kr 54 Øre paa de Sagsøgte, A/S Christiansholms Fabriker. Aktieselskabet har deraf betalt 1907 Kr 14 Øre, og Restbeløbet, 1260 Kr 40 Øre, er det, som Sagsøgerne søger sig tilkendt under denne Sag, med Renter deraf 5 pCt aarlig fra 1 Februar 1925.

Det sagsøgte Aktieselskab procederer til Frifindelse, subsidiært mod Betaling af 504 Kr 20 Øre eller dog et Beløb efter Rettens Skøn.

De Beløb, som de Sagsøgte nægter at betale, er de for Fornyelse af Sveller og Vinkellasker beregnede. De gør til Støtte for deres Frifindelsespaastand gældende, at der ikke paahviler dem Vedligeholdelse og Fornyelse i større Omfang end, hvad der kan kaldes normalt for et saadant Sporanlæg, men ikke saadan Fornyelse, som er en Følge af, at Sporanlægget ikke fra første Færd har været forsvarlig udført, idet de ellers vilde komme til i Virkeligheden at betale for en »resterende Anlægsudgift«.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, som allerede det ovenstaaende viser, at Sporanlægget i sin Tid blev midlertidigt og ikke endeligt. Grunden hertil var, at der til Spormaterialet mentes kun at kunne skaffes 22,5 kg Skinner, medens de Skinner, som af Statsbanerne ellers benyttes og fordres benyttet, er 32 kg Skinner.

Hertil kom det yderligere, at der i sin Tid — i al Fald i stort Omfang — er benyttet uimprægnerede Sveller, idet de olieimprægnerede Sveller, som ellers bruges, i Aarene 1917—18, da Størstedelen af Arbejdet angives at være udført, ikke kunde faas, medens der i Aarene 1919—20 atter kunde imprægneres med Olie. Der er mellem Parterne Enighed

om, at medens en olieimprægneret Svelle har en Gennemsnitsvarighed af 25 Aar, varer en uimprægneret Svelle gennemsnitlig kun 10 Aar.

De Sagsøgte findes med Føje ved Grundenes Køb at være gaaet ud fra, at det betingede Sporanlæg blev stillet til deres Raadighed udført saavel med Hensyn til Skinner, Lasker og Sveller, saaledes som Statsbanerne plejer at udføre — eller kræver udført — saadanne; og da det ikke mod deres Benægtelse er godtgjort, at de rettidig er gjort bekendt med den ovenfor omtalte mellem Sagsøgerne og Statsbanerne truffene Ordning om midlertidigt Anlæg endsige har billiget den eller ved anvendt Opmærksomhed selv har kunnet opdage og paatale Anlæggets ringere Karakter, findes Sagsøgerne ifølge deres Stilling som Sælgere selv at maatte bære de ekstraordinære Udgifter, der er forarsaget ved nævnte Mangler. De Sagsøgte vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgerne have at betale dem med 200 Kr.

Torsdag den 16 Februar.

Nr 317/1927. Sølvsfabrikant **H Hansen** (Selv)
 mod
 Grosserer **Edvard Lillelund** (Bruun),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at betale en Duplikeringsmaskine.

Vestre Landsrets Dom af 6 Oktober 1927: Mod Udlevering af en D Gestetner Rotary, Model Nr 4, med aftalt Tilbehør bør Sagsøgte, Sølvsfabrikant H Hansen, til Sagsøgeren, Grosserer Edvard Lillelund, betale 1250 Kr. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgte til Sagsøgeren 250 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Sølvsfabrikant H Hansen,

til Indstævnte, Grosserer Edvard Lillelund, med 200 Kroner.

Denne Højesteretsdom at efterkomme inden 15 Dage efter dens Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

En Dag i Marts Maaned d A indfandt Sagsøgte, Sølvvarefabrikant H Hansen i Kolding, sig i det af Sagsøgeren, Grosserer Edvard Lillelund i København, benyttede Forretningslokale sammesteds for at lade sig forevise og faa nærmere Oplysning om en saakaldt Gestetner-Maskine, som Sagsøgte havde Brug for i sin Forretning til Duplikering af Tegninger af de af ham fabrikerede Sølvsaager. Sagsøgte traf Sagsøgerens Salgschef og hans Prokurist, der nævnte forskellige Modeller og Priser varierende efter som Maskinerne havde Automat- eller Haandtilførsel og efter deres større eller mindre Trykkeflade. Efter nogen Forhandling blev det aftalt, at Salgschefen den følgende Dag skulde indfinde sig paa Sagsøgtes Hotel og forhandle videre med ham, idet Sagsøgte, forinden han traf Bestemmelse, ønskede at undersøge, hvor stor Trykkeflade han behøvede til Tegninger af en Samling Sølvsaager, han havde paa sit Hotel. Da Salgschefen ved dette Møde ikke havde medtaget Prislisten, skaffede han ved Telefonopringning til Sagsøgeren i Sagsøgtes Nærværelse Oplysning om Priser. I Henhold til Aftale med Salgschefen indfandt Sagsøgte sig et Par Dage senere paany i Forretningen, hvor han uden dog at omtale vedkommende Maskines Dimensioner udtalte, at han kunde tænke sig at købe den Maskine, der kostede 1250 Kr. Forhandlingerne herom, der, efter hvad der er oplyst for Landsretten, førtes mellem Sagsøgte og Prokuristen i Salgschefens Overværelse, trak længe ud, dels fordi Sagsøgte ønskede at opnaa en Nedsættelse af Prisen, hvilket Prokuristen modsatte sig, idet han under Henvisning til Prislisten hævdede, at Priserne var faste, dels fordi han søgte at faa forskelligt Tilbehør til Maskinen inkluderet i Prisen, men de resulterede endelig i, at Sagsøgte underskrev en Slutseddel, hvorved han erkendte at have afkøbt Sagsøgeren en »D Gestetner Rotary Model No 4« for en Pris af 1250 Kr. Under en Telefonsamtale, der den følgende Dag fandt Sted mellem Sagsøgte og Prokuristen, bragte førstnævnte Dimensionerne af Maskinens Trykkeflade paa Tale, idet han bemærkede, at han havde købt en Maskine med en Trykkeflade paa 31×47 cm, medens Prokuristen hertil svarede, at Dimensionerne kun var 31×42, hvorved bemærkes, at det er uomtvistet, at der blandt de i Sagsøgerens Prisliste opførte Maskiner kun findes een Maskine med Haandtilførsel til en Pris af 1250 Kr, at denne Maskine i Slutsedlen er betegnet paa samme Maade som i Prislisten, samt at der ved den i Prislisten er opført, at dens Dimensioner er 31×42. Herefter erklærede Sagsøgte, at i saa Fald skulde han ingen Maskine have, og Sagsøgeren har derpaa, da senere Forsøg paa at tilvejebringe en Ordning har vist sig

forgæves, under nærværende Sag søgt Sagsøgte til at betale ham 1250 Kr, mod at han leverer Sagsøgte den i Slutsedlen nærmere betegnede Duplikeringsmaskine.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Sagsøgte har som Part for Landsretten afgivet følgende Forklaring:

For at udfinde Størrelsen af den Trykkeflade, han ønskede, lagde han den medbragte Prøvesamling af Sølvskeer paa et Stykke Papir paa Bordet i sit Hotelværelse, og med et Centimetermaaal opmaalte han Dimensionerne af dette Papir til 31×47 cm, hvorpaa han, da Salgschefen indfandt sig hos ham, lod ham eftermaale Papiret og tilkendegav ham, at han kun kunde bruge en Maskine med disse Dimensioner. Da Salgschefen derefter telefonisk forespurgte Sagsøgeren om Prisen paa en Maskine af denne Størrelse, blev der først opgivet en Pris af, saavidt han erindrer, 1775 Kr eller 1750 Kr, og da Salgschefen udtalte, at dette ikke kunde være rigtigt, blev der svaret, at den nævnte Pris var for en Maskine med Automattilførsel, og at en Maskine med Haandtilførsel kostede 1250 Kr.

En af Salgschefen afgivet Vidneforklaring gaar derimod ud paa, at han vel erindrer, at der i Værelset laa et Papir med nogle Skeer paa, men ikke, at dette Papir blev maalt i hans Nærværelse, eller Maalene paa det opgivet til ham, ligesaa lidt som han husker, at Dimensionen 31×47 blev nævnt, eller hvilke andre Dimensioner der var paa Tale. Derimod husker han, at Sagsøgte fandt Priserne paa Maskiner med Automattilførsel for høje, og at han derfor fra Sagsøgeren gennem Telefonen fik Oplysninger om Maskiner med Haandtilførsel.

Selv om der maa gaas ud fra, at Sagsøgte lagde Vægt paa at faa en Maskine af Dimension 31×47, og at han ogsaa ved Købet har forudsat, at han fik en saadan, findes det ikke godtgjort, at dette har staaet klart for de af Sagsøgerens Personale, med hvilke Handelen med Sagsøgte er indgaaet, og Sagsøgeren har herefter været berettiget til at regne med, at Sagsøgte, der kunde have undersøgt Prislisten, der som nævnt blev benyttet under de afsluttende Forhandlinger, var paa det rene med, hvilke Dimensioner den i Slutsedlen anførte Maskine havde.

Sagsøgte vil saaledes være at dømme efter Sagsøgerens Paastand.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde betale Sagsøgeren med 250 Kr.

Nr 292/1927. Kørelærer **B Weinert** (Ahnfelt-Rønne)

mod

Forenede danske Motorejeres Forsikringsafdeling, Aktieselskab
(Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at betale et Forsikringsbeløb.

Østre Landsrets Dom af 14 September 1927: De Sagsøgte, Forenede Danske Motorejeres Forsikringsafdeling A/S, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Kørelærer B Weinert, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til de Sagsøgte med 200 Kr, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Kørelærer B Weinert, til Indstævnte, Forenede danske Motorejeres Forsikringsafdeling, Aktieselskab, med 300 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 21 Juli 1927 blev det Sagsøgeren, Kørelærer B Weinert, tilhørende Automobil K 6662 totalt ødelagt ved en Ulykke, der skete paa Kongevejen ved Dauglykke. Vognen var af Sagsøgeren for den paagældende Dag udlejet til Chauffør Einar Thomsen, der imidlertid kort forinden Ulykken skete havde overladt Føringsen af Vognen til en af sine Passagerer, Kok Karl Oskar Hansen, der ikke var i Besiddelse af Kørekort. Ulykken skyldtes, at Vognen paa Grund af Hansens manglende Køreevne stødte imod et Træ i Vejens venstre Side og derefter faldt i Vejgrøften.

Vognen var forsikret som Udlejningsvogn hos de Sagsøgte, Forenede danske Motorejeres Forsikringsafdeling A/S, ved Police M Nr 17 886.

Under Anbringende af, at de Sagsøgte maa være pligtige at erstatte Skaden, har Sagsøgeren paastaet de Sagsøgte tilpligtet at betale dennes Beløb — hvorom der er Enighed — med 5200 Kr, hvoraf der paastaas Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato den 17 August 1927.

De Sagsøgte paastaar sig frifundet under Paaberaabelse af, at der ifølge Bestemmelsen i § 5 i de Policen paatrykte almindelige Forsikringsbetingelser ikke paahviler Selskabet nogen Erstatningspligt som Følge af, at Automobilet ved den paagældende Lejlighed blev styret af en Mand, der ikke var i Besiddelse af Kørekort.

Nævnte Bestemmelse er saalydende:

»§ 5. Denne Forsikring gælder alene for det Motorkøretøj, som er nævnt i omstaaende Skema, dog hvad enten det styres af Forsikrings-tageren eller andre Personer, paa Betingelse af, at Styreeren har den lovbefalede Køretilladelse.«

Heroverfor gøres det af Sagsøgeren gældende, at den anførte Bestemmelse overhovedet ikke tager Sigte paa et Tilfælde, hvor Automobilet er forsikret som Udlejningsvogn. Der henvises i saa Henseende foruden til, at Redaktionen af denne Bestemmelse formentlig vilde have været anderledes, hvis der ogsaa havdes for Øje Tilfælde, hvor Automobilet var forsikret som Udlejningsvogn, til, at der i Forsikringsbetingel-sernes § 7 udtales, at der bl a ikke ydes Erstatning for Skadetilfælde, som maatte opstaa, medens det forsikrede Motorkøretøj er udlejet, med-mindre anderledes er bestemt ved Paategning paa Policen. Det maa nemlig antages, at det først er ved § 7, at Vilkaarene optager Spørgs-maalet om Udlejningsvogne og henviser til særlig Paategning, og det maa da efter saadan Paategning paahvile Selskabet at yde Erstatning, medmindre Forsikringstageren maa antages ved Udlejningen at have gjort sig skyldig i nogen Forsømmelighed, navnlig ved ikke at forvise sig om, at den, til hvem Vognen udlejes, har fornødent Kørekort. Da der nu er Enighed om, at Sagsøgeren har iagttaget fornøden Paapasse-lighed paa dette Punkt, maa det efter Sagsøgerens videre Fremstilling paahvile Selskabet at betale Erstatning, idet han ved Udlejningen kun har udøvet en Beføjelse, som han ifølge de vedtagne Vilkaar har været berettiget til, og hvorfor han betaler en betydelig højere Præmie end i de sædvanlige Tilfælde, hvor der ikke haves Ret til at udleje den for-sikrede Vogn.

Der findes imidlertid ikke at kunne gives Sagsøgeren Medhold i disse Betragtninger, idet det ikke kan statueres, at Bestemmelsen i For-sikringsbetingelsernes § 5 ikke omfatter Automobilet, der forsikres som Udlejningsvogne.

Idet nu den i § 5 indeholdte Betingelse for Forsikringens Gyldighed, at Automobilet har været styret af en med Kørekort forsynet Person, ikke var opfyldt, da Skaden indtraf, vil de Sagsøgte være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at betale de Sagsøgte med 200 Kr.

Ved Højesteret s D afsagte Dom i Sag Nr 33/1928 (**Rigsadvokaten** mod **Kristen Nielsen**) blev Tiltalte for Vold anset i Medfør af Straffe-lovens § 203 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Fredag den 17 Februar.

Ved Højesterets Dom i Sag Nr 18/1928 (**Rigsadvokaten** mod **Harald Pedersen Allentoft**) blev Tiltalte anset efter Straffelovens § 100 og 101 samt efter Motorlovens § 32, jfr § 17, 6 Stk og Bekendtgørelse Nr 428 af 29 September 1921 § 6 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder.

Nr 7/1927. **Randers Malt- og Melassefabrik** (Ahnfelt Rønne)
 mod
 Købmand **J Torstensen** (Heilesen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Forpligtelse til at betale Appellanten for et Parti Melasse.

Vestre Landsrets Dom af 15 November 1927: Sagsøgte, Købmand J Torstensen, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Randers Malt- & Melassefabrik, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Medens Fabriken har gentaget sin for Landsretten nedlagte Paastand, gaar den af Købmand Torstensen for Højesteret nedlagte Paastand ud paa, at han frifindes mod at betale 231 Kroner 50 Øre med Renter, idet der for Højesteret er Enighed om, at der af de 170 Sække er aftaget 111, og at Fabriken for den saaledes aftagne Del af Partiet har tilgode til Rest det nævnte Beløb af 231 Kroner 50 Øre.

Den mellem Parterne indgaaede Overenskomst er ikke klart affattet, men efter den Maade hvorpaa Torstensen har forholdt sig overfor Brevene af 3 og 13 Marts 1926 og et senere Brev af 17 s M findes han at maatte tilpligtes at betale Fabriken hele det omstridte Parti. Herefter vil der være at give Dom efter Fabriken Paastand.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Torstensen at burde betale til Fabriken med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Købmand J Torstensen, bør til Appellanten, Randers Malt- og Melassefabrik, betale 1322 Kroner med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 10 April 1926, til Betaling sker, og

Sagens Omkostninger for begge Retter med 500 Kroner.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at en Repræsentant for Sagsøgerne, Randers Malt- og Melassefabrik i Randers, i Efteraaret 1925 i Omegnen af Malling havde optaget Ordre hos forskellige Personer paa Maltspiremelasse, i hvilke der var tilsagt Køberne en Maanedes Kredit, aftalte han med Sagsøgte, Købmand J Torstensen af Malling, at denne skulde overtage disse Ordre. I Henhold til den saaledes truffene Aftale tilsendte Sagsøgerne med Skrivelse af 15 Oktober s A Sagsøgte en Fortegnelse over Ordreerne, i hvilken de bad Sagsøgte foretage eventuelt fornødne Rettelser med Hensyn til de opførte Køberes Navne og Adresser, og et Udkast til Overenskomst, hvori det hedder:

»Mellem undertegnede Købmand J Torstensen, Malling, og Randers Malt- & Melassefabrik, Randers, er D D indgaaet følgende Overenskomst:

1.

Købmand J Torstensen, Malling, overtager fra Randers Malt- & Melassefabrik nogle af samme Firma optagne Ordre i Malling Opland paa følgende Betingelser:

2.

Randers Malt & Melassefabrik leverer Varerne og fakturerer disse til Hrr Købmand Torstensen, hvorefter Hrr Købmand Torstensen udleverer dem og fakturerer dem i eget Navn til de af Firmaet solgte Priser, idet Hrr Købm Torstensen dog har Ret til at udskyde de Kunder, som Hrr T ikke vil yde Kredit paa Grund af manglende Betalingsevne, og saadanne Ordre leveres ikke. For alle øvrige Ordre hæfter Hrr Købm Torstensen overfor Randers Malt- & Melassefabrik med det fulde Varebeløb, for hvilket der gives Firmaet 1 Maanedes rentefri Accept.

3.

Randers Malt- & Melassefabrik giver Hrr Købmand Torstensen 1 Kr 50 Øre pr 100 kg i Forhandlerrabat af disse Ordre.«

Sagsøgte tilbagesendte Overenskomsten til Sagsøgerne med Skrivelse af 17 s M, i hvilken han henledte Sagsøgernes Opmærksomhed paa, at han havde foretaget forskellige Ændringer i Titler og Adresser paa ham tilsendte Ordrefortegnelse, hvorhos han underrettede dem om, at Varerne til straks Levering, 170 Sække, kunde sendes naar som helst, og at det ikke var nødvendigt, at Sagsøgerne tilskrev Køberne om Varenes Ankomst, idet Sagsøgte nok skulde besørge dette. Sagsøgerne afsendte derpaa de 170 Sække, der faktureredes til Sagsøgte, og modtog den 19 December s A et a conto Beløb af 2000 Kr fra ham. I Skrivelse af 3 Marts 1926 anmodede Sagsøgerne Sagsøgte om at meddele

dem Adresserne paa de Kunder, der endnu ikke havde afhentet den bestilte Melasse hos Sagsøgte, idet de endvidere i Skrivelserne udtalte, at de selvfølgelig ikke var tjent med, at Kunderne ikke aftog det, de havde købt, samt at de forventede den forlangte Meddelelse tilstillet eller Dækning for Varerne tilsendt i Henhold til Kontrakten. Besvarelsen af denne Skrivelse bragte Sagsøgerne i Sagsøgtens Erindring ved Skrivelse af 13 Marts, idet de anmodede om Opgørelse over Udleveringen og Dækning for deres Faktura, og herpaa svarede Sagsøgte under 15 s M, at han havde modtaget begge Sagsøgernes fornævnte Skrivelser, men ventede Besked fra Sagsøgernes Repræsentant Andresen, med hvem Sagsøgte — efter hvad der er oplyst — havde forhandlet om en Ordning af Mellemværendet, saaledes at Andresen solgte en Del af den uafhentede Melasse for ham, medens Firmaet tog en Del tilbage. Disse Forhandlinger førte imidlertid ikke til noget Resultat, idet Sagsøgerne nægtede at tage noget af Partiet tilbage, og da Sagsøgte undlod at efterkomme Sagsøgernes i Skrivelserne af 3 og 13 Marts fremsatte Forlangender, har disse under nærværende Sag søgt ham til at betale Resten af Købesummen for den leverede Melasse med 1322 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra den 10 April 1926, indtil Betaling sker.

Sagsøgte, der efter nærværende Sags Anlæg under 27 April 1926 har tilsendt Sagsøgerne en Fortegnelse over de Kunder, der ikke eller kun delvist havde aftaget den af dem bestilte Melasse, og som ved Skrivelse af 29 n M har stillet den ikke aftagne hos ham beroende Del af Partiet, ialt 79 Sække, til Disposition for Sagsøgerne, har paastaet sig frifundet for disses Tiltale.

Til Støtte for deres Paastand har Sagsøgerne gjort gældende, at det af den ovennævnte Overenskomst fremgaar, at Sagsøgte, der ikke har udskudt nogen af de Ordre, der var opført paa den ham tilsendte Fortegnelse, har paataget sig at indestaa for, at Sagsøgerne opnaar Betaling for hele det til Sagsøgte i Henhold til disse Ordre leverede Parti, idet Sagsøgerne kun under denne Forudsætning er gaaet ind paa at yde Sagsøgte den i Overenskomstens Post 3 omhandlede Forhandler-rabat.

Heri vil der imidlertid ikke kunne gives Sagsøgerne Medhold, idet Overenskomsten alene findes at berettige Sagsøgerne til at holde sig til Sagsøgte, for saa vidt denne har udleveret den bestilte Melasse til vedkommende Køber, hvorimod Risikoen for, at Køberne vedstod den indgaaede Handel, i Mangel af ganske udtrykkelig Hjemmel for det modsatte maa paahvile Sagsøgerne, i hvilken Sammenhæng bemærkes, at samtlige Sluttedler vedrørende de omhandlede Ordre beroede hos Sagsøgerne, og at Sagsøgte har anbragt, at Grunden til, at en Del af Køberne ikke vilde vedstaa de gjorte Bestillinger, var den at Sagsøgernes Repræsentant ved Bestillingernes Optagelse havde lovet dem, at han om Melassen — saaledes som det skete — faldt i Pris, vilde afhænde den for dem.

For saa vidt Sagsøgerne dernæst har villet støtte deres Søgmaal paa den Omstændighed, at de først den 27 April d A fik Oplysning om, hvilke Kunder, der ikke havde aftaget de bestilte Varer, vil der

heller ikke kunde tages Hensyn hertil, idet der ikke fra Sagsøgernes Side er ført noget som helst Bevis for, at der ved denne Forsømmelse fra Sagsøgtets Side er paaført dem Tab, endsige et Tab af en saadan Størrelse, at det kunde berettige den af dem nedlagte Paastand.

Herefter vil Sagsøgte være at frifinde for Sagsøgernes Tiltale.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Hermed endte Højesteretsaaret 1927.

Færdig fra Trykkeriet den 14 Marts 1928.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (Chr. & G. Lind) — København